

COLLECTANEA STUDIORUM ET TEXTUUM

vol. 4

FORMULARIUM ECCLESIAE STRIGONIENSIS

PETRUS ERDŐ, CORNELIUS SZOVÁK, PETRUS TUSOR

BUDAPEST
2018

COLLECTANEA STUDIORUM ET TEXTUUM

CLASSIS I, VOL. 4

FORMULARIUM ECCLESIAE STRIGONIENSIS

Közreadja

ERDŐ PÉTER BÍBOROS
SZOVÁK KORNÉL, TUSOR PÉTER

Munkatársak

SARBAK GÁBOR, HORVÁTH TERÉZIA, PORUBSZKY ÁDÁM

BUDAPEST
2018

COLLECTANEA STUDIORUM ET TEXTUUM

CLASSIS I, VOL. 4

FORMULARIUM ECCLESIAE STRIGONIENSIS

Edendo operi praefuerunt
PETRUS CARD. ERDŐ
CORNELIUS SZOVÁK, PETRUS TUSOR

coadiuvantibus
GABRIELE SARBAK, THERESIA HORVÁTH, ADAMO PORUBSZKY

BUDAPEST
2018

Bibliotheca Historiae Ecclesiasticae Universitatis Catholicae de Petro Pázmány nuncupatae
Series II, sub Alto Patrocinio Em.mi ac Rev.mi

P. CARD. ERDŐ

A Szerkesztőbizottság elnöke - *President of the Editorial Committee*

Mons. J. TÖRÖK

Collectanea Studiorum et Textuum

Sorozatszerkesztő - *Moderator*

P. TUSOR

Kiadja az MTA-PPKE Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport
az MTA-ELTE-PPKE Ókortudományi Kutatócsoport közreműködésével

Published by the MTA-PPKE Vilmos Fraknói Vatican Historical Research Group
with the participation of the MTA-ELTE-PPKE Research Center for Ancient Studies

A kutatást, a kötet elkészítését és megjelenését a PPKE (KAP16-71042-1.1-KP; KAP17-62006-2.2-KP;
KAP18-52008-2.2-KP) és az MTA TKI támogatta

The research and the edition were sponsored by the Péter Pázmány Catholic University
and the Hungarian Academy of Sciences

The codex description was written by G. SARBAK; English texts translated by Á. GÁTAS-PALOTAI

<http://institutumfraknoi.hu>

© P. ERDŐ, C. SZOVÁK, P. TUSOR, G. SARBAK

ISSN 2064-8375

ISBN 978 963 508 882 9

ISBN ebook 978 963 508 883 6

Felelős kiadó

Publisher responsible

a Gondolat Kiadó igazgatója

the Director of "Gondolat" Publishing House

Szerkesztette, szedte és tördelte - *Typography*

a *Typographia Pannonica*; Gy. Mayer

Olvasószerkesztők - *Correctors*

V. Kanász, K. Tóth, Sz. Somogyi

Borítóillusztráció - *Coverillustration*: G. Xantus

Kiadásra előkészítette - *Prepared for publication*

a GONDOLAT Kiadó - *the Publishing House "Gondolat"*

TABLE OF CONTENTS

TARTALOM

<i>Publisher and Co-workers</i>	VII
<i>Közreadók, munkatársak</i>	VIII
<i>Introduction</i>	IX
I. The Medieval Church Jurisdiction and the Nyási-formulary (Péter Erdő) . . .	XI
II. Formularies in the Medieval Hungary (Kornél Szovák)	XVII
1. The basics	XX
2. The first era	XXII
3. The golden age	XXVII
4. The age of the Italian models: the golden age's two volumes used in the ecclesiastical court	XXXIII
5. The text edition	XXXV
6. The policy that was adopted during publication	XXXIX
III. Codicological Notes on the Formularies of Máté Beneéthy and Demeter Nyási (Gábor Sarbak)	XLI
<i>Bevezetés</i>	XLVII
I. Középkori egyházi bírászkodás és a Nyási-formulárium (Erdő Péter) . . .	XLIX
II. Formuláskönyvek a középkori Magyarországon (Szovák Kornél)	LV
1. Az alapok	LVIII
2. Az első korszak	LX
3. A virágkor	LXV
4. Az itáliai modellek kora: a virágkor két szentszéki kötete	LXXI
5. A jelen szövegkiadás	LXXIII
6. A kiadás során követett elvek	LXXVI

III. Kodikológiai megjegyzések Beneéthy Máté és Nyási Demeter formuláskönyveihez (Sarbak Gábor)	LXXIX
<i>Formulary – Formulárium</i>	I
Sigla	2
Formularium ecclesiae Strigoniensis	3
Appendix. Tituli, qui solum in codice B continentur, codex autem N caret iisdem	681
Concordantia manuscriptorum	781
Bibliographia	797
Indices	807
Index personarum	809
Index geographicus	845
Index titulorum	859

PUBLISHERS AND CO-WORKERS

PÉTER ERDŐ Full member of the Hungarian Academy of Sciences; *professor emeritus* (Pázmány Péter Catholic University, Faculty of Theology); cardinal, archbishop of Esztergom-Budapest, primate of Hungary; president of the Saint Stephen Academy of Sciences

KORNÉL SZOVÁK Doctor of the Hungarian Academy of Sciences; associate professor (Pázmány Péter Catholic University, Faculty of Humanities and Social Sciences); research group leader (MTA-ELTE-PPKE Research Centre for Ancient Studies)

PÉTER TUSOR Doctor of the Hungarian Academy of Sciences; associate professor (Pázmány Péter Catholic University, Faculty of Humanities and Social Sciences); scientific counsellor; research group leader (MTA-PPKE Vilmos Fraknói Vatican Historical Research Group)

GÁBOR SARBAK Doctor of the Hungarian Academy of Sciences; scientific counsellor; research group leader (MTA-OSzK Res Libraria Hungariae Research Group); president of the St. Stephen Association

TERÉZIA HORVÁTH History student (MA); assistant research fellow (PPKE Church History Research Group)

ÁDÁM PORUBSZKY History student (MA); assistant research fellow (PPKE Church History Research Group)

GYULA MAYER, SZILVIA SOMOGYI, KRISZTINA TÓTH and VIKTOR KANÁSZ also participated in the preparatory, editing and proofreading work.

KÖZREADÓK, MUNKATÁRSAK

ERDŐ PÉTER a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja; *professor emeritus* (PPKE HTK); bíboros, esztergom-budapesti érsek, Magyarország prímása; a Szent István Tudományos Akadémia elnöke

SZOVÁK KORNÉL a Magyar Tudományos Akadémia doktora; egyetemi docens (PPKE BTK); kutatócsoport-vezető (MTA-ELTE-PPKE Ókortudományi Kutatócsoport)

TUSOR PÉTER a Magyar Tudományos Akadémia doktora; egyetemi docens (PPKE BTK); tudományos tanácsadó, kutatócsoport-vezető (MTA-PPKE Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport)

SARBAK GÁBOR a Magyar Tudományos Akadémia doktora; tudományos tanácsadó, kutatócsoport-vezető (MTA-OSzK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport); a Szent István Társulat elnöke

HORVÁTH TERÉZIA történelem szakos bölcész (MA); tudományos segédmunkatárs (PPKE Egyháztörténeti Kutatócsoport)

PORUBSZKY ÁDÁM történelem szakos bölcész (MA); tudományos segédmunkatárs (PPKE Egyháztörténeti Kutatócsoport)

Az előkészítő, szerkesztési és lektorálási munkálatokban továbbá részt vettek: MAYER GYULA, SOMOGYI SZILVIA, TÓTH KRISZTINA és KANÁSZ VIKTOR.

INTRODUCTION

I.

THE MEDIEVAL CHURCH JURISDICTION AND THE NYÁSI-FORMULARY

The church jurisdiction had several levels and agents in medieval Europe. During the course of the 12th century the scientific usage of the civil and canon law strengthened in the Catholic West. In the meantime, in certain regions of Europe the church's jurisdictional activity, independent of the secular power, strengthened in different times and ways. By the middle of the 13th century, such situations had been established that the members of the upper classes of society could bring their cases in front of judges acting on papal authority. In university education, the canon law strengthened as an individual science, which attracted the students to the university centres of Italy and the West. Among them there were also students from the East-Central Europe, often from upper society.¹ The Roman-canonical procedure launched its expansion also on the lower, local church tribunals. It enables the university education of canon law to further expand and flourish;² besides, it also results in the broader expansion of the Roman-canonical legal culture within the European societies. This function is particularly significant in such countries, like Hungary, where theoretically the Roman law's effectiveness was not accepted;³ however, the canonist society could enforce the principles of civil and canon law

¹ Cf. GYÖRGY BÓNIS, *A jogtudó értelmiség a Mobács előtti Magyarországon*, Budapest 1971, *passim*.

² Cf. CHARLES DONAHUE JR, *The Ecclesiastical Courts: Introduction*, *The History of Courts and Procedures in Medieval Canon Law* (History of Medieval Canon Law; ed. Wilfried Hartmann – Kenneth Pennington), Washington, DC 2016, 247–299, 297.

³ Cf. for example PÉTER ERDŐ, *Il diritto canonico come rappresentante della cultura giuridica europea in Ungheria e in Polonia*, AA.VV., *Iustitia in caritate. Miscellanea di studi in onore di Velasio De Paolis*, Roma 2005, 57–65.

(*ius commune*) used in the Middle Ages through church legislation and official administration.

Local church jurisdiction had existed in the European dioceses. The bishop or the synods themselves decided upon the disputed cases. Around the year 1200, there were not local church tribunals as permanent institutions in the West yet, apart from the papal court.⁴ From the middle of the 13th century, the system of the diocesan tribunals rapidly spread. In the Northern and Western parts of Europe, these were called officialate, and the priest who headed it had the title of *officialis*. In the meantime, in Italy, Hungary and some other countries vicarial courts were established in the dioceses, which had similar authority as the officialates; these were headed by the vicar general (*vicarius generalis*). The vicar substituted the bishop in legal as well as church administration cases. On the other hand, the vicarial courts and officialates functioning in the episcopal sees can be regarded as identical institutions.⁵ Both had the characteristic that the judgements passed there could not be appealed to the diocesan bishop, since the *officialis* as well as the *vicarius generalis* formed the same forum as the bishop. As a consequence, in Hungary the judgement of the *officialis* of a suffragan bishop, or the vicar could only be appealed to the competent metropolitan vicar. The system of the tribunals of the vicar general and the *officialis* spread all over the Western church, therefore around 1500 such tribunals could be found in practically every diocese of the Latin church.⁶ In Hungary, the canons⁷ of the synod of Buda in 1279 showed that the Roman-canonical procedure had been taken on in practice. The system of the tribunals of the vicar general became significant in Hungary in the first half of the 1300s.

Throughout Europe, numerous documents survived detailing the medieval function of the vicarial courts or officialates.⁸ These belong to various

⁴ Cf. DONAHUE, *The Ecclesiastical Courts* 250.

⁵ Cf. for example PÉTER ERDŐ, *Ecclesiastical Procedure in Eastern Central Europe*, *The History of Courts and Procedures in Medieval Canon Law* 426–462, 441.

⁶ Cf. DONAHUE, *The Ecclesiastical Courts* 250.

⁷ Concilium Budense, a.1279 c.24,39,56. It was published by CAROLUS PÉTERFFY, *Sacra Concilia Ecclesiae Romano-catholicae in Regno Hungariae Celebrata*, I, Vindobonae 1742², III. 114. 120–121.

⁸ For their outline, see CHARLES DONAHUE JR, *The Records of Medieval Ecclesiastical Courts: Reports of the Working Group on Church Court Records. 1: The Continent. 2: England* (Comparative Studies in Continental and Anglo-American Legal History 6–7), Berlin 1989, 1994.

genres. Among them are individual charters, which could be complaints, objections, judgements, appeals or summons. There are files that followed the whole process. In many places, books survived, in which the verbals of certain processes and the copy of the occurring documents were included. These books were also called *protocollum*. The structure of such volumes could have been arranged according to chronology, or certain cases. Here and there such books were compiled, in which only the judgements or the statements were written down. Finally, certain tribunals prepared unique books only for their own use; they might contain economic data as well.⁹

Apart from the unique charters,¹⁰ there are a few medieval documents that have survived from the Hungarian church tribunals. A genuine chronological book of protocols, or register was found from the tribunal of the vicar of Esztergom only from the beginning of the 1500s.¹¹ The judicial procedural code belongs to the written records of the Hungarian tribunal of the vicars, out of which two texts of Prague were known also in Hungary. The *Processus iudiciarius secundum stilum Pragensem* (at the turn of the 14–15th century), which was edited by Mikulas Puchník¹² and was used also in Silesia, was copied in Nagyenyed (Aiud) by Jacob Haas,¹³ who was a close relative (brother) of Johannes Haas, the notary who worked under Sigismund of Luxembourg and had a great career. According to the general academic belief, another more lengthy *ordo iudiciarius* from Prague, which was used in Silesia, Moravia and other places, is the work of Nikolaus von

⁹ Cf. DONAHUE, *The Ecclesiastical Courts* 259.

¹⁰ The abstract-like extracts of these were compiled by GYÖRGY BÓNIS, who in his work also introduces documents of other genres from our ecclesiastical courts: *Szentszéki regeszták: iratok az egyházi bíraskodás történetéhez a középkori Magyarországon* (Jogtörténeti Tár I/1; ed. by Elemér Balogh), Budapest 1997.

¹¹ Primatial Archives of Esztergom, Acta Consist. (sine numero), 133 p: *Protocollum Annorum* 1525, 1532, 1564. Cf. PÉTER ERDŐ, *Das älteste Protokollbuch des Vikariatsgerichts von Esztergom (Ungarn)*, De Iure Canonico Medii Aevi: Festschrift für Rudolf Weigand (Studia Gratiana 27), Bologna 1996, 71–84.

¹² Cf. DOMINIK BUDSKÝ, *Nicolas Puchnik, a Portrait of a Medieval Canonist*, Bulletin of Medieval Canon Law 30 (2013) 123–140.

¹³ Currently, the copy can be found in Munich, Universitätsbibliothek 8° Cod. 152, fol. 121^v–163^v, the record of the copyist: fol. 163^v. (The name of the copyist and the indication of copying can also be found here.) The Haas family was a significant Saxon dynasty in Nagyenyed and their activity primarily related to the work of the notary public. Cf. SÁNDOR TONK, *Erdélyiek egyetemjárása a középkorban*, Bukarest 1979, 252–253, n. 935; 234, n. 636; 243, n. 789 (*Jacobus Leporis de Engedino maiori*).

Schweidnitz. This book was copied in Esztergom by Tamás Pöstyéni, who obtained his doctoral degree in canon law in Prague in 1402 and later became the *vicarius generalis* of Esztergom.¹⁴

The formularies, which were used on the church tribunals, formed another literary genre. Although, sometimes they can hardly be distinguished from the handbooks of the notary belonging to the genre of *ars notaria*, they do have unique characteristics.¹⁵ These are private collections that contain material collected during a process and that were compiled for inner use within the framework of a tribunal. Their compilers were usually notaries, too. The formulary, which was compiled for the solicitors and procurators working in the Roman Curia, was most likely to be known in the tribunal of the vicar of Esztergom at the end of the 15th century and the beginning of the 16th century. A legal file, which was prepared during a process conducted in front of Tommaso Amadeo da Ferrara, vicar general of Esztergom, was copied in one of its printed copies after the final colophon of the volume.¹⁶

The formulary, which was compiled and used in the tribunal of the vicar of Esztergom at the beginning of the 16th century, survived in two versions. Both versions are kept in a paper codex. The older version is known as the formulary of Máté Beneéthy. It contains documents on the activity of the archiepiscopal vicar's tribunal of Esztergom from 1500–1512.¹⁷ The texts of this formulary were mainly prepared under Tommaso Amadeo da Ferrara, the vicar of Esztergom; however, there are certain texts included that are from the period of his successor, Demeter

¹⁴ Cf. ERDŐ, *Ecclesiastical Procedure in Eastern Central Europe*, 454; KINGA KÖRMENDY, *A középkori egyetemi oktatással és a XV. századi esztergomi vikáriusok olvasmányaival, működésével kapcsolatos kézíratos források az esztergomi egyház 1543 előtti könyvtárában*, Tanulmányok a magyarországi egyházjog középkori történetéről. Kézíratos kódexek, zsinatok, középkori műfajok (Bibliotheca Instituti Postgradualis Iuris Canonici Universitatis Catholicae de Petro Pázmány nominatae III/3; ed. by Péter Erdő), Budapest 2002, 157–188, especially 178–179.

¹⁵ Cf. GUIDO VAN DIEVOET, *Les coutumiers, les styles, les formulaires, et les 'artes notariae'* (Typologie des sources du moyen âge occidental 48), Turnhout 1986, 75–77.

¹⁶ *Formularium advocatorum et procuratorum Romanae Curiae et Regii parlamenti*, (Basel 1493). The copy can be found: Budapest, Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Kézirattár (Library of the Hungarian Academy of Sciences, Manuscript Collection), Inc. 362.

¹⁷ The handwritten copy can be found in Gyulafehérvár (Alba Iulia, Romania): Biblioteca documentara „Batthyaneum”, Alba Iulia, MS. I. 152.

Nyási. It should be noted that both vicar generals had a doctoral degree in canon law.¹⁸

A later version of the formulary is related to the office of Demeter Nyási. It can be regarded as the former version's amplified form. It adds some seventy documents to the Beneéthy-formulary from 1511–1521. This collection is considered as the most important church formulary that survived from medieval Hungary. Its single copy is kept in Esztergom.¹⁹ This copy is damaged here and there, there are small gaps in the text, and furthermore some parts are hardly legible. This present publication, which undertook a unique and pioneer task itself, publishes the Nyási-formulary in a manner that it takes into consideration the fact that it was not compiled by only one author, but as the heading of the volume kept in the library also indicates, the formulary was prepared according to the method and style of the church of Esztergom (*Formularium secundum modum et stilum ecclesiae Strigoniensis*). Therefore, it was reasonable to complete the damaged or illegible parts of the Nyási-version on the basis of the same texts of the Beneéthy-version that contains similar formulas. The genre also required us to publish those formulas in our publication's appendix that can only be found in the Máté Beneéthy-version; the later version lacks them.

The structure of this formulary is thematic. Certain chapters consist of the formulas relating to the certain type of the cases, the typical acts occurring in the processes and to certain files. The chapters have distinct headings. This clearly shows the nature and legal significance of the given document. The catalogue of these headings also serves as a list of content for the use of the volume. The index of the names of places and persons enhances the publication's applicability for the historians.

On the authority of this, a quite unique and rich picture opens to the reader about late-medieval Hungary's social and economic life, cultural and political relations, and church life, besides the daily business of the ordinary people, which brings the period closer and more comprehensible for the present public. The limits of the Hungarian church tribunals'

¹⁸ KINGA KÖRMENDY, *Studentes extra regnum. Esztergomi kanonokok egyetemjárása és könyvbasználata 1483–1543* (Bibliotheca Instituti Postgradualis Iuris Canonici Universitatis Catholicae de Petro Pázmány nominatae III/9), Budapest 2007, 107–108.

¹⁹ Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár (Cathedral Library of Strigonium), II. 507.

competence become distinct. Not merely matrimonial cases are there, but one faces topics dealing with economic questions as well. For instance, in the formula 258 as a creditor, Ferenc Várday, the appointed bishop of Vác, sues Benedek Batthyány, who was given an interest-free loan of one thousand golden forints and on credit fifty vessels (*iron*) of wine that were worth of 350 golden forints in a way that the two debts became due at the same time. Naturally, Benedek Batthyány did not pay the 1350 forints back, moreover he declined the claim. From this case, one can have a glimpse of the methods of money lending and in such a world, which was characterised by the moral ban of collecting interest. Namely, the plaintiff emphasised that he gave the 1000 golden as an interest-free loan (*ex causa veri et gratuiti mutui*), while the quality of the fifty vessels of wine and the exact size of the vessels were not mentioned. Consequently, the money lending combined with a commodity credit seems the hidden form of collecting interest in the given case. The difference between the real value of the wine and the indicated debt can be regarded as the interest of the sum. It should be noted that the legal proceedings opened in connection with the contracts showed the church tribunal was competent because the contract was confirmed by oath; therefore the default was a violation of an oath.

Numerous formulas mention the Apostolic See and the situation of those who asked for absolution from the Holy See; they could be temporarily absolved from a punishment by the archbishop of Esztergom or his vicar. In such cases, the close connection of the system of the local church tribunals and the Apostolic See becomes evident, though; the majority of the formulas are not in concord with the formulas used in the Roman Curia concerning extensive textual agreement.

The publication of the Hungarian formularies, which is being released, gives new encouragement for Hungarian as well as international historical research and throws light upon the deep cultural relations that linked the various regions of Europe together.

PÉTER ERDŐ

1. The back cover of the Nyási-formulary

67

Vys. Deactrii Vici. Genus

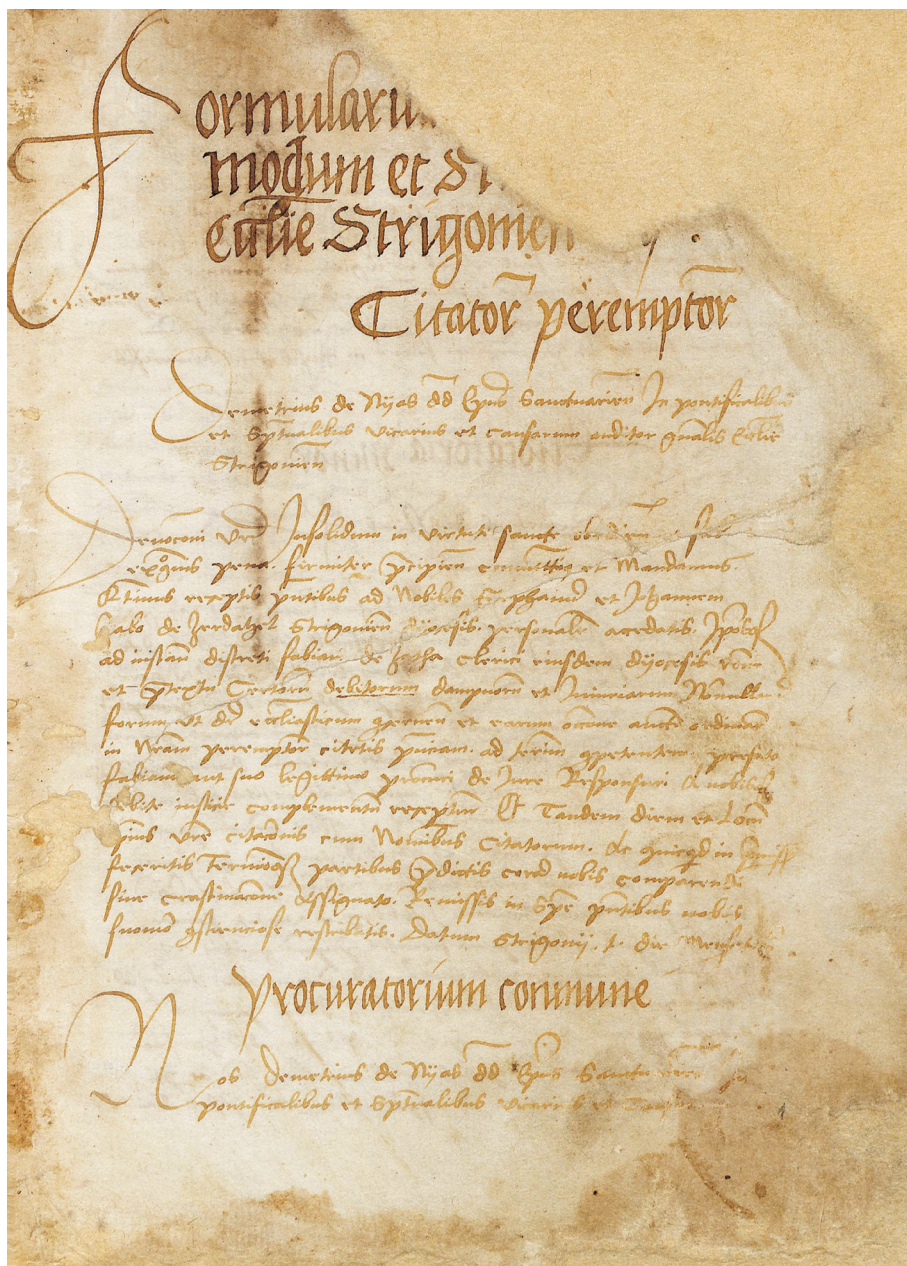
Formularium Ecclesie Stroganensis, 1529 (1530).

Cf. Kelling, Entomol. Journal, pag. 127.

MS. I. 507

Hoc manuscriptum. saeculo elapso
erronee ad Bibliothecam Cant. Simor fuit
translatum. Ibi anno 1921. inveni, quoniam
numerus insignitus fuerat. Ego itaque Bibliothecae
Cant. Simor intuli. Postea Bibl. M. E.
restitutum est, ubi revera pertinet. Cf. Magyar
Könyvszemle 1882 esp. 3/4. nr. 79.
die 15. v. 1848.

Z. L. Meszlényi
Bibliothecae praefectus

3. The title page of the Nyási-formulary (Fol. 1r, see below, p. 3.)

Adhibere prefato exponi prout per officium
 sue p[ro]curatoris sue u[bi] de f[aci]e. Salus h[ab]uit eor[um]
 Gallus ap[er]tu[m], d[omi]n[u]s tradant et off[ici]o p[ro]curatoris
 sub pena eff[ici]e[n]s. p[ro]p[ri]a Quam in eod[em] m[en]se
 fecerunt. Et quib[us] u[bi] f[aci]o u[bi] u[bi] u[bi]
 m[en]suri p[ro]curatoris cum eff[ici]o d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m
 d[omi]n[u]m p[ro]curatoris p[ro]p[ri]a p[ro]curatoris m[en]suri
 eff[ici]e[n]s t[er]m[in]e p[ro]curatoris p[ro]p[ri]a p[ro]curatoris
 eand[em] p[ro]curatoris volumus et f[aci]o. **Absolutio**
Vero d[omi]n[u]m et p[ro]curatoris qui p[ro]p[ri]a t[er]m[in]e m[en]suri
 p[ro]curatoris nobis tantum u[bi] p[ro]curatoris u[bi] u[bi]
 Et post h[ab]it d[omi]n[u]m et eor[um] d[omi]n[u]m modum p[ro]curatoris
 u[bi] p[ro]curatoris. Et quib[us] u[bi] p[ro]curatoris p[ro]curatoris
 nobis p[ro]curatoris p[ro]curatoris p[ro]curatoris u[bi] p[ro]curatoris
 p[ro]curatoris. Datum t[er]m[in]e d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m d[omi]n[u]m

**X Absolutio super sumis definiti
 In ex[em]plificatione d[omi]n[u]m**

Philosofi.
 et h[ab]it
 ext[er]n[u]m
 d[omi]n[u]m
 d[omi]n[u]m

Quoniam u[bi] d[omi]n[u]m nobis in e[ss]e u[bi] u[bi]
 p[ro]curatoris fuit nob[is] p[ro]curatoris p[ro]curatoris
 d[omi]n[u]m p[ro]curatoris de p[ro]curatoris d[omi]n[u]m p[ro]curatoris
 p[ro]curatoris d[omi]n[u]m nobis de p[ro]curatoris p[ro]curatoris
 t[er]m[in]e p[ro]curatoris filium d[omi]n[u]m p[ro]curatoris. Et post
 p[ro]curatoris p[ro]curatoris u[bi] p[ro]curatoris p[ro]curatoris
 t[er]m[in]e p[ro]curatoris quidam fuisse et p[ro]curatoris
 p[ro]curatoris d[omi]n[u]m p[ro]curatoris p[ro]curatoris d[omi]n[u]m
 t[er]m[in]e p[ro]curatoris d[omi]n[u]m p[ro]curatoris p[ro]curatoris

53

harum scribitur sit Citatio de iure & de iure
 Comparat ad assumptionem et genuinam de genuinam
 videndum et audiam causam quod deo datus et quod
 eundem quodam et pro quibusdam sumis per unum
 et alijs rebus in datis causis hinc et expressis eam
 datur coram nobis in hac sede spirituali et rationem
 Monerat, statim in eodem in quo Manus Indersa vol
 ducendum et certificam eundem et ad aliorum et
 ad omnes datus iure ubi et ad eundem quodam quod
 eum procedunt et proinde facimus datur parat
 datur vel genuinam et

**Alia Citatio similis ad continuandam
 Causam cum Naratione**

Quoniam et Universis et singulis et Novitque Resum
 de Nobis in causa et causis unam et quod honorabilis
 domini Massias ylaband de Brucka dicitur et et
 datur et datur et datur datur datur datur
 datur datur datur et datur datur datur
 in datis causis et causam hinc et expressis eam
 et eorum datur coram nobis in hac sede spirituali et rationem
 Monerat pro Mon' intendat ad certos datus
 iure et datur publicatione daturam propositum
 et datur coram nobis propositum datur in quibus
 Mandabat iure alia ubi et datur datur datur
 in eodem datur propositum expressum per Nobis propositum
 datur per datur datur datur datur datur

Repertorium siue tabula huius libri secundum
ordinem litterarum Alphabeti sequitur for
modo et primo de

Aggravator et Aggravatus	fo. viij
Amoris pro delictis in generali forma	fo. viij
Amoris cum legibus et Interdictis	fo. ci
Amoris contra fures et Carnaliter	fo. cxiij
Amoris pro delictis cum legibus et	
Interdictis	fo. cc
Aboluitur super furem defuncti in legem	
ordinem	fo. cxxviij
Aboluitur similis ordinem	fo. cxxviij
Amoris ad Manifestandum Lib	
et bona alimq. defuncti	fo. cxxx
Aboluitur sequitur	fo. cxxx
Aboluitur Universalit	fo. cxxx
Aboluitur ab hominibus ad hunc generalem d. p. d.	fo. cxxxv
Aboluitur ab hominibus hunc generalem	fo. cxxxvi
Aboluitur ad Mandata superiorum et in Capitulo d. h. i. s.	
qui rei inter se causa sunt	fo. cxxxviij
Aboluitur alia ab hominibus	fo. cxxxviij
Aboluitur pro concordia	fo. cxxxviij
Aboluitur Interim quoad curiam	fo. cxxxviij
Comand Interim potest	fo. cxxxviij
Aboluitur qui ad hunc generalem d. p. d. referunt	fo. cxxxviij
Aboluitur simili sequitur	fo. cxxxviij
Aboluitur alia super eadem	fo. cxxxviij
Aboluitur vigore Amoris d. p. d.	fo. cxxxviij
Aboluitur super intercom Mand. violensand Interim	
Interim quoad curiam d. p. d. Interim potest	fo. cxxxviij
Aboluitur vigore Amoris d. p. d.	fo. cxxxviij
Aboluitur Interim a matheo	fo. cxxxviij

II. FORMULARIES IN THE MEDIEVAL HUNGARY

The sources of the medieval history survived only sporadically and fragmentarily. The examination of the Hungarian medieval times is even more limited within this thesis, since it cannot rely on such a rich source material, than that of the Western European historiography: there are genres that are completely missing, the events can be approached only from one aspect; furthermore the diplomatic sources are usually in a rather limited number, too.²⁰ This is a disadvantage, though, also an advantage at the same time: it is a disadvantage due to the inability to explore the smaller details, the reasons and the motives behind the events; however, it is an advantage – especially taking the Scandinavian and Eastern European source-circumstances into consideration – since there is a sufficient amount of source-material, which can be surveyed by one researcher to introduce the essential elements of the medieval Kingdom of Hungary's history.²¹ Luckily – though one cannot face a balanced situation concerning chronology – the formularies are different, namely we have a considerable number of manuscripts, not to mention the lost, but formerly existing codices.²² In truth, until now, the only difficulty was that there had not been a – source or critical – edition available, which could meet the requirements of the

²⁰ PÁL ENGEL, *Szent István birodalma. A középkori Magyarország története* (História Könyvtár, Monográfiák 17), Budapest 2001, 3–4.

²¹ ELEMÉR MÁLYUSZ, *A magyar medievisztika forráskérdései (Medievisztika és forráskiadás)*, Levéltári Közlemények 38 (1967) 3–29; ELEMÉR MÁLYUSZ, *1526 előtti okleveleink forrásértéke*, Történelmi Szemle 10 (1967) 416–429.

²² ANDOR TARNAI, „*A magyar nyelvet írni kezdik*”. *Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon* (Irodalomtudomány és kritika), Budapest 1984, 165–166.

modern historiography.²³ The genetic circumstances of the bequeathed text material, therefore, cannot be precisely and in all its particular explained, yet – especially thanks to GYÖRGY BÓNIS's work²⁴ – we have a much clearer picture in several questions, than GYÖRGY MÁRTON KOVACHICH (1744–1821), who started the research of the formularies and furnished a basis with his source-publication, had in 1799.²⁵ For the sake of comprehension, three elements should be mentioned. Above all, it should be noted that 1526, the fall of the independent Kingdom of Hungary means the traditional end of medieval Hungarian history. However, some of the formularies described below were compiled after this year (for example, the *Formularium Posoniense*, 1532–1541), namely their theoretical content is the product of the early modern period as regards to linguistics, the practical sample material, however, dates back to the previous age (in the mentioned

²³ This lack was greatly eased by the publication of the Pauline formulary: *Formularium maius Ordinis Sancti Pauli primi heremite. Textedition des Pauliner-Formulariums aus der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts* (Cod. Lat. 131. der Universitätsbibliothek zu Budapest) (Művelődéstörténeti Műhely, Rendtörténeti konferenciák 4/3; hg. v. Beatrix F. Romhányi–Gábor Sarbak), Mit einem Anhang: Fragmentum formularum Strigoniense Paulinorum, Budapest 2013. There are further works to be published, out of which the manuscript edited by ANTAL MOLNÁR is outstanding; it publishes two lengthy and a shorter manuscripts of order-administration of the Franciscans, cf. ANTAL MOLNÁR, *Formulari francescani della provincia Ungherese dei frati Minori Osservanti del primo Cinquecento*, Osservanza francescana e cultura tra Quattrocento e primo Cinquecento: Italia e Ungheria a confronto. Atti del Convegno Macerata-Sarnano, 6–7 dicembre 2013 (Bibliotheca Academiae Hungariae – Roma, Studia 4; a cura di Francesca Bartolacci e Roberto Lambertini), Roma 2014, 73–86, and ANTAL MOLNÁR, *Magyarországi obszerváns ferences formuláskönyvek a 16. század elejétől*, Episcopus, Archiabbas Benedictinus. Historicus Ecclesiae. Tanulmányok Várszegi Asztrik 70. születésnapjára (METEM Könyvek 85; ed. by Ádám Somorjai–István Zombori), Budapest 2016, 203–212. The manuscript of János Magyi is about to be published, see GÁBOR DRESKA, *Jegyzetkönyv, mintakönyv, tankönyv. A Magyi-formulárium*, Arca-na tabularii. Tanulmányok Solymosi László tiszteletére I–II (ed. by Attila Bárány–Gábor Dreska–Kornél Szovák), Budapest 2014, I, 43–51.

²⁴ GYÖRGY BÓNIS, *Középkori jogunk elemei. Római jog, kánonjog, szokásjog*, Budapest 1972. The author had already considered and put the surviving material in a typological system in his earlier work: GYÖRGY BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve és a gyakorlati jogtanítás*. A pécsi egyetem történetéből (Jubileumi tanulmányok 1; ed. by Andor Csizmadia), Pécs 1967, 225–260, 244–251.

²⁵ *Formulae solennes styli in cancellaria curiaeque regum, foris minoribus ac locis credibilibus authenticisque regni Hungariae olim usitatae*, Edidit MARTINUS GEORGIUS KOVACHICH, Budae 1799. On the genre-history of the formulary see PETER HERDE–ULRICH NONN–WALTER KOCH–PETER CSENDES, *Formel, -sammlungen, -bücher. A. Lateinisches Mittelalter*, Lexikon des Mittelalters IV, München 1989, coll. 646–654.

example between 1504–1524/25).²⁶ It cannot be overlooked that the medieval Kingdom of Hungary lived its everyday life according to customary law, as opposed to the Western tradition that followed the Roman or canon law. Compared to the French codification of the 13th century (Philippe Beaumanoir, 1252/54–1296),²⁷ or the British codification (Henricus de Bracton, †1268)²⁸, the Hungarian customary law was systematized rather late, in 1514, by István Werbőczy, who took the Roman and canon law into account in his work that was published in 1517. The law covered by the formularies can be confronted by this codified theoretical and systematized law.²⁹ Finally, besides the central institution of the official literacy (royal chancery), for the administration of the civil cases a specifically Hungarian organization, the place of authentication (*locus credibilis*) developed, which performed the duties of a notary public's office on the whole. The majority of the practical sample material covered by the formularies is the product of this authentic literacy.³⁰ The characteristics of the medieval Hungarian formularies can mainly derive from these circumstances.

²⁶ GYÖRGY BÓNIS, *Die praktische Juristenausbildung im mittelalterlichen Ungarn*, Acta Facultatis Juridicae Universitatis Comenianae. Die juristische Bildung in der Slowakei und Ungarn bis zum J. 1848, Bratislava 1968, 55–64, 61. A collection from the late Jagello-era is available in Stockholm, which might have been used also in the chancery of Ferdinand I and whose medieval items are from 1482–1514 (Riksarkivet Stockholm, Extranea); its photocopy can be found in the photo collection of the National Archives of Hungary: MNL-OL DF 289 137.

²⁷ PASCALE BOURGAIN, *Philippe de Beaumanoir*, Lexikon des Mittelalters VI, München 1993, col. 2080.

²⁸ BRYCE DALE LYON, *Henricus de Bracton*, Lexikon des Mittelalters IV, München 1989, col. 2137.

²⁹ *The Customary Law of the Renowned Kingdom of Hungary: A Work in Three Parts Rendered by Stephen Werbőczy (The „Tripartitum”). Tripartitum opus iuris consuetudinarii incliti regni Hungariae per Stephanum de Werbőcz editum* (The Laws of the Medieval Kingdom of Hungary 5; edited and translated by János M. Bak–Péter Banyó–Martyn Rady. With an introductory study by LÁSZLÓ PÉTER), Idyllwild–Budapest 2005; MARTYN RADY, *The Prologue to Werbőczy's Tripartitum and its Sources*, English Historical Review 121 [490] (2006) 104–145.

³⁰ FRANZ ECKHART, *Die glaubwürdigen Orte Ungarns im Mittelalter*, Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung, IX. Ergänzungsband. Innsbruck 1914, 395–558; GYÖRGY BÓNIS, *Les auctorités de „foi publique” et les archives des „loci credibiles” en Hongrie*, Archivum 12 (1962) 97–104.

I. THE BASICS

In the sciences of the 12th century (*septem artes liberales*) the *rhetorica* was ousted, then exchanged by the *ars dictaminis*, which soon became a textbook and an independent genre. Within the *ars*, the *ars notaria* received great independence, which became the medium of the legal education of a high degree. In the Middle Ages in general, therefore also in the contemporary Hungary, the textbooks of the notary's knowledge and the formularies are hardly indistinguishable. They differ from each other at most that within the framework of the *ars notaria* and the correspondence books, the theoretical, explanatory – like that of the rhetorical and legal – content is more accented and extensive; while, besides the rhetorical content, the formularies focused more on the practical sample and formula content, which could be utilized for various purposes. These preliminary remarks are important, since the Hungarian beginning can be surveyed only in the light of this establishment.

The narrative sources show the first textual traces of the fact that the copies of the *ars dictandi* were used in Hungary. The *scriptor* who summarized the legendary history of the Hungarian conquest of the Carpathian Basin in a short novelistic *gesta* worked under Béla III (1172–1196). It is well known that he acquired his rhetoric knowledge of high degree in one of the foreign universities, presumably in Paris. In the prologue of his work,³¹ he twice mentions the work of the most prominent author of the late school of Bologna, Hugo Bononiensis's work of *Rationes dictandi prosaice*, which he compiled between 1119 and 1130.³² The significance of the "Rationes" is given by the numerous sample letters within it; besides, it puts special emphasis on the formation of the salutatory formulas. Thereafter, Johan-

³¹ Die „*Gesta Hungarorum*“ des anonymen Notars. Die älteste Darstellung der ungarischen Geschichte (Ungarns Geschichtsschreiber, Bd. 4; unter Mitarbeit von LÁSZLÓ VESZPRÉMY hg. v. Gabriel Silagi), Sigmaringen 1991, 137.

³² *Repertorium Fontium Historiae Medii Aevi. Primum ab Augusto Potthast digestum, nunc cura collegii historicorum e pluribus nationibus emendatum et auctum. II. Fontes A-B*, Romae 1967, 357; HANS MARTIN SCHALLER, *Hugo von Bologna*, Lexikon des Mittelalters V, München 1991, col. 169.

nes Lemovicensis³³ became a Cistercian abbot of Zirc between 1208–1218, earlier he had been the prior of Clairvaux. According to the recently debated views, he compiled his correspondence book of *Libellus de dictamine et dictatorio syllogismorum* during his abbacy in Hungary, in which he covered several *missilis* samples.³⁴ One of its manuscripts also reached Francesco Petrarca (1304–1374); however, there are no traces of its wider effect in Hungary. The usage of the formularies in the 13th century was proved mainly by the chartered material. Namely, from the 13th century, the number of the charters issued in the royal chancery rocketed (which means some 6000 royal charters), and until the end of the era, until 1301 the structure of the royal charters became established in such a degree that many researchers assumed the usage of a formulary of the chancery.³⁵ The analysis of the charters of two *loca credibilia* indicated such a conviction that their linguistic-stylistic formulas could only show a total formal similarity to the charters of other Hungarian institutions, if they used the same formulary.³⁶ Above all, the first surviving *Ars notaria* (1346/1351), which could have been compiled by a Hungarian author, furnishes proof that there must have been preliminaries. It is also important to mention that prior to the compilation of this, two other very effective *ars dictaminis*

³³ GÁBOR SARBAK, „*Johannes Lemovicensis*”, Magyar Művelődéstörténeti Lexikon. Középkor és kora újkor IV (chief editor: Péter Kőszeghy, ed. by: Zsuzsanna Tamás), Budapest 2005, 484–485.

³⁴ The publication of the work: *Johannis Lemovicensis, abbas de Zirc 1208–1218. Opera omnia*, Tomus I (Libri de Zirc 2.), Auctore CONSTANTINO HORVÁTH, Veszprém 1932, 1–68; *Repertorium Fontium. VI. Fontes I–J–K*, Romae 1990, 347. On the grounded suspicion see PÉTER MOLNÁR, *Limoges-i János: Morale somnium Pharaonis: Egy „uralkodótükör” vélelmezett magyar vonatkozásai és valódi jelentősége*, Tiszteletkör. Történeti tanulmányok Draskóczy István egyetemi tanár 60. születésnapjára (ed. by Gábor Mikó–Bence Péterfi–András Vadas), Budapest 2012, 491–502.

³⁵ IMRE SZENTPÉTERY, *Magyar oklevéltan* (A Magyar Történettudomány Kézikönyve II/3), Budapest 1930, 92–93; TARNAI, „*A magyar nyelvet írni kezdik*”, 62–63, 165. The usage of the formularies is also provable during the activities of the later notaries of the chancery and Curia, see GYÖRGY BÓNIS, *A kúriai írók munkája a XIV. és XV. században*, Levéltári Közlemények 34 (1963) 197–246, 228–229.

³⁶ PÉTER KÓTA, *A vasvári káptalan korai oklevelei. Egy formulagyűjtemény*, Levéltári Szemle, 37 (1987) 17–29; GABRIELLA TROSTOVSKY, *Az esztergomi káptalan XIII–XIV. századi oklevelei az Országos Levéltár Diplomatikai Levéltárában*, Levéltári Közlemények 60 (1989) 57–81.

arrived in Hungary in around 1310, the works of Petrus de Vineas³⁷ (†1249) and Richardus de Pofis³⁸ (around 1270), which are now bound in one composite volume. Gergely Bicskei, elected archbishop of Esztergom³⁹ (1298–1303) might have brought one of them to Hungary; Tamás, archbishop of Esztergom⁴⁰ (1305–1321) could have had the two manuscripts bound, and used it. The significance of the manuscript kept in Vienna is that its user brought it from Italy as a textbook, and he noted Hungarian *arengas* and charter samples in the vacant places – haphazardly and in a very few number. Yet, an opportunity was presented to formulate a Hungarian formulary.⁴¹

2. THE FIRST ERA

The first era of the compilation of the formularies, which produced original works, was under the Anjou arrangement (1301–1382) in Hungary and spanned the whole 14th century on the whole. As numerous contemporary reform provisions of the chancery fell to this period, it is not devoid of all foundation that some of them were adopted in Hungary from the institutions of the Anjou dynasty of Naples.⁴² In the Hungarian chancery of Wenceslaus, Czech claimant to the throne, a Czech (or Polish) formulary might have been used.⁴³ However, in this respect a great importance should be attached to the activity of the papal legate, Gentile da

³⁷ HANS MARTIN SCHALLER, *Petrus de Vineas*, Lexikon des Mittelalters VI, München 1991, coll. 1987–1988.

³⁸ PETER HERDE, *Richard von Pofi*, Lexikon des Mittelalters VII, München 1995, col. 824.

³⁹ ENIKŐ CSUKOVITS, *Bicskei Gergely*, Korai magyar történeti lexikon (9–14th century) (chief editor: Gyula Kristó, ed. by Pál Engel–Ferenc Makk), Budapest 1994, 103; LÁSZLÓ SZENDE, *Bicskei Gergely*, Esztergomi érsekek, 134–142.

⁴⁰ MARGIT BEKE, II. *Tamás*, Esztergomi érsekek 1001–2003. (ed. by Margit Beke), Budapest 2003, 145–151.

⁴¹ Österreichische Nationalbibliothek, Wien, Handschriftensammlung, Codices, Cod. Lat. 3452 fol. 1–39 (= MNL-OL DF 286 315.), and Cod. Lat. 4276 fol. 104–139 (= MNL-OL DF 286 316.). See GYÖRGY BÓNIS, *Petrus de Vineas leveleskönyve Magyarországon I–II (Gondolatok a szicíliai államszervezet hazai hatásáról)*, Filológiai Közöny 4 (1958) 1–26, 173–194.

⁴² ENIKŐ CSUKOVITS, *Le innovazioni istituzionali nell'età angioina e i loro parallelismi napoletani*, L'Ungheria angioina (Bibliotheca Academiae Hungariae – Roma, Studia 3; a cura di Enikő Csukovits), Rome 2013, 59–119.

⁴³ ALADÁR SZABÓ JR., *Venczel és Ottó királyok oklevelei*, Turul 34 (1916) 13–46, 24.

Montefiori,⁴⁴ who stayed in Hungary between 1308 and 1311 and took an active part in the Anjou claim to the throne. He and his followers widely spread the canonical process and the activity of the notary publics; besides this, the issue of the first Hungarian paper charter is attributed to him. In the light of this, it is of importance that a collection of document-samples including 52 pieces on 15 folia survived in one of the Vatican codices that preserved the verbals of the trials conducted in front of the legate's tribunal. The content of the formulary was undoubtedly copied from original, issued charters, out of which there were only few foreign items. The notary of the legate himself, Vagnolus de Mevania compiled it and although he attached a general canonical nature to his work, it is significant that he used charters relating to Hungary.⁴⁵ The experience gained in the surroundings of the legate could be the first serious influence on the compilation of the Hungarian formularies. Soon, they appeared with colourful topics and broad genre spectrum. Both basic types of the ecclesiastical formularies, the collection of the priests' (around 1385) and the monastic (around 1320) administration, appeared in the 14th century. Archdeacon Bertalan Tapolcai finished his collection for his personal use in 1385, his charter samples that discussed two matrimonial cases are from the first half of the century (1324–1355); therefore, it is possible that one has to deal with preliminaries of the time. At the time of the compilation, Tapolcai was a student of the university of Vienna in the faculty of arts. The correspondence with one of his professors and the letter of recommendation given to the *joculators* are very interesting.⁴⁶ The manuscript that

⁴⁴ ENIKŐ CSUKOVITS, *Gentilis. Pápai legátus*, Korai magyar történeti lexikon, 232.

⁴⁵ See the introduction of LÁSZLÓ FEJÉRPATAKY, *Acta legationis cardinalis Gentilis. Gentilis bibornok magyarországi követségének okiratai 1307–1311*, (Monumenta Vaticana historiam Regni Hungariae illustrantia. Vatikáni Magyar Okirattár I/2), CXII, Budapest 1885, The publication of the formulary is also here in the appendix: 401–415; BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 29; PÉTER ERDŐ, *Egyházjog a középkori Magyarországon*, Budapest 2001, 95; *Repertorium Fontium II*, 109. The manuscript of Cardinal Legate Ferdinand Palacios (1419–1423), which is kept in Krakow, is less known concerning its content and significance, cf. ERDŐ, *Egyházjog a középkori Magyarországon*, 95–96. The re-discovery of the manuscript was announced by GÁBOR DÓZSA in the first *Scriptorium*-conference held in Vác, with the title of *Egy szentszéki követ ismeretlen formuláskönyve a 15. század első harmadából* on 12 May 2017.

⁴⁶ LÁSZLÓ FEJÉRPATAKY, *Tapolcai Bertalan oklevélformulái a XIV. századból*, Magyar Könyvszemle 10 (1886) 41–66 (with the publication of the texts); GYÖRGY BÓNIS, *Einfluss des*

collected the most important charter types of the Franciscan administration was compiled in the Franciscan convent of Székesfehérvár around 1320. The letters sent and received between 1280 and 1310 by the friars were also covered in the collection. The codex also includes important Hungarian linguistic records.⁴⁷ Yet, two other manuscripts have more significance than the above-mentioned ones – unfortunately one of them survived only as a fragment –, since these are in a direct connection with the practical legal education, namely, they belong to the genre of the *Ars notaria*. The elements that contain Hungarian charter formulas from 1290–1342 were extracted from a binding of a print. Originally, these formed a part of such a manuscript that had been bound together with the *Ars dictaminis* of Johannes Bondi de Aquilegia⁴⁸ (around 1300), namely its fragments also occurred from the binding. From the fragments one can state that the formulary was compiled by such a person, who had studied in the school of the Augustines of Sajókazai, then he presented his knowledge acquired earlier in the cathedral school of Veszprém. The author assumed *missilis* sample letters, and it is possible that the whole charter and letter material is fictive, namely it was compiled for the sake of education, and it is likely to be the note of a student.⁴⁹ The manuscript that is a copy (of around 1450) of a collection originated from 1346–1351 also survived as a fragment (it is incomplete at the beginning and the end), yet in a greater and more coherent compass than the earlier one. This satisfies the term of *ars notarialis* in its content as well as form, however, with a special Hungarian

römischen Rechts in Ungarn, Ius Romanum Medii Aevi, pars V, 10, Mediolani 1964, 1–113, 37, 39; PÉTER ERDŐ, *A középkori officiális bírászkodás írott emlékei Lengyelországban és Magyarországon*, Magyar Könyvszemle 110 (1994), 122; PÉTER ERDŐ, *Eheprozesse im mittelalterlichen Ungarn*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Kan. Abt. 72 (1986) 250–276; TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 166. Cf. *Repertorium Fontium* II, 456.

⁴⁷ *Catalogus concinnus librorum manuscriptorum Bibliothecae Batthyányanae*, exaratus per ROBERTUM SZENTIVÁNYI. Szeged 1958⁴, 218–224, 226 (395) (with the publication of the text and the relating literature); *Repertorium Fontium. IV. Fontes D-E-F-GE*, Romae, 1976, 507–508.

⁴⁸ HANS MARTIN SCHALLER, *Johannes Bondi de Aquilegia*, Lexikon des Mittelalters V, München 1991, col. 558.

⁴⁹ GÉZA ÉRSZEGI–LÁSZLÓ SZELESTEI N., *Fogalmazási mintákat tartalmazó tankönyv töredékei a 14. század első feléből*, Tanulmányok a középkori magyar könyvkultúráról (Az Országos Széchényi Könyvtár Kiadványai, new series 3; ed. by László Szelestei N.), Budapest 1989, 297–326 (with the publication of the text).

characteristic that instead of the knowledge of the notary public and the charter material – which it completely lacks – the charter material of the *loca credibilia* is covered in it. Its creation is unsurprisingly in connection with the university of Bologna. Namely, János Uzsa, the one who compiled it, had been the rector of the university's ultramontane society before 1343, where he obtained a baccalaureate in canon law. After returning home, owing to his employer and patron, Cardinal Guillelmus Judicis (de la Jugée)⁵⁰, he became a holder of many well profitable canonical benefices, including Esztergom, Veszprém and Eger. Through his canonry of Esztergom, he got in immediate touch with Theophil, the provost of Esztergom, who had brought the correspondence book of Riccardus de Pofis to Esztergom. As the lector of the chapter of Eger his duty was, among others, to edit the charters of Eger's *locus credibilis* and to direct the cathedral school. Yet, it is possible that one of his colleagues also assisted in the compilation of his manuscript. It occurred that it might have been Gotthard – who was his fellow canon of Uzsa and notary of the chapter, later the vicar general – however, on the basis of the municipal charters Sub-notary Péter (*subnotarius*) was more likely to help; one assumes he had been the notary of Nagybánya (Baia Mare). He could have placed the municipal charters – which present the structure of a Hungarian town of the 14th century in a unique way – at Uzsa's disposal.⁵¹ Despite its incompleteness, the system of the *Ars notarialis* shows an undeniable concept. It contains 194 formulas altogether, after the missing prologue, the content is arranged into three big chapters (*tabula*) according to the tribunals and charter issuers (and not the letter types). Finally, the fourth part was supposed to deal with the *missilis* letters, yet this part also fell victim to the

⁵⁰ On the Hungarian possessions and relations of the cardinal see: VILMOS FRAKNÓI, *Magyarország egyházi és politikai összeköttetései a Római Szentszékkal. A Magyar Királyság megalapításától a Konstanzi Zsinatig.* (Magyarország egyházi és politikai összeköttetései a Római Szentszékkal I.) Budapest 1901, 384.

⁵¹ PETER RATKOŠ, *Ein ungarisches kommentiertes Formelbuch aus der Mitte des XIV. Jahrhunderts (Erhaltung, Entstehung, Bedeutung)*, Historica. Historische Wissenschaften in der Tschechoslowakei 1 (1959), 123–134; BÁLINT SURÁNYI: *Az I. Lajos-kori Ars Notarialis városi vonatkozású formuláinak eredetéről*, Történelmi Szemle 5 (1962) 275–285. He had dealt with the question, though, it can only be used with certain caution: GÁBOR BÉLI, *Városi szokásjog az Ars Notaria alapján*, Pécs 2014.

later mutilation.⁵² The author subjects the variation of the formulas to the method of *distinctio*; his notes follow practices and contain maxims as well as linguistic advice and legal terms. His theses on canon law prove his deep knowledge; however, his familiarity with customary law is more modest. Yet, the significance of the latter one is priceless, since this is the first attempt to show the Hungarian customary law in detail. Their consciousness is well proven by the fact that Uzsaï criticised customary law on the canonical basis in his work.

There are manuscripts from the beginning of the 15th century, too, which show the demand on keeping the continuity of collecting. From 1412–1419, a dozen of charter formulas were registered into one of the Czech codices of the Carthusians of Lechnitz from the 14–15th century. There are authentic and fictive *missilis* letters as well as charters among them, which dealt with the secular and the ecclesiastical jurisdiction. The collection can be located in Northeast Hungary.⁵³ Huendler Vid's⁵⁴ formulary rather has the traits of a correspondence book. Huendler, Carmelite friar and provincial was the compiler and often letter writer, who collected the most important items of church administration as well as *missilis* correspondence for personal use during 1448–1465, when he was the auxiliary bishop of Pécs and Várad.⁵⁵

⁵² GYÖRGY BÓNIS, *Uzsai János Ars Notariája*, Filológiai Közlöny 7 (1961) 229–260; GYÖRGY BÓNIS, *Az Ars notaria mint retorikai és jogi tankönyv*, Filológiai Közlöny 9 (1963) 373–388; BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 30–33; TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 64–69.

⁵³ *Codices Latini Medii Aevi Bibliothecae Universitatis Budapestinensis*, quos recensuit LADISLAUS MEZEY, Budapest 1961, 74–75 (48/52). Further data on missing formularies: TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 166. On the manuscript of King Sigismund and Elisabeth, queen consort, which used to be kept in Vienna, yet it is not available nowadays, see BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 56 (note 110).

⁵⁴ GUNDOLF KEIL, *Hüendler (Hüendler), Veit*, Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon IV (hg. v. Kurt Ruh), Berlin–New York 2010, coll. 308–311. (It hints at the author's lack of knowledge – whose entry is quite comprehensive, though –, when he wrote about Huendler as a “geborener Burgenländer”.)

⁵⁵ His manuscript: Klosterneuburg, Stiftsbibliothek MS. 941, to which JÁNOS CSONTOSI called attention in: *Könyvtárúváltatok Ausztriában*, Magyar Könyvszemle 15 (1890) 29–41, 38–39. Its partial publication: JOSEPHUS KOLLER, *Historia episcopatus Quinqueecclesiarum*, IV, Posonii 1796, 246–359; BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 43; TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 165; ERDŐ, *Egyházjog a középkori Magyarországon* 94. On the career of Vid (Weit) Huendler see KUND MIKLÓS REGÉNYI, *Die ungarische Konvente der oberdeutschen*

3. THE GOLDEN AGE

The above mentioned two manuscripts are important links; however, the second creative period, which truly produced authentic works, began under Matthias Corvinus (1458–1490). From this time to the modern times there were newer and newer collections compiled in almost every decade. In 1799, KOVACHICH only noted down 7 such manuscripts and mentioned 2 other, which were rooted in the Hungarian Middle Ages considering the charters within them. (He also published two of them in full and one partially.)⁵⁶ Due to the intensive work of exploration, their number considerably increased, though the survived manuscripts only represent an insignificant part of the once existed ones.⁵⁷ ANDOR TARNAI, literary historian (1925–1994) drew a distinction between the church (clerical and monastic) and secular (the ones compiled for official and personal use, furthermore, the ones of the curia, chancery, *locus credibilis* and towns) sources concerning their form; however, in terms of literary criticism he preferred to distinguish the formularies from each other, whether they totally lacked a prologue, or the commented “*Ars notarialis*” that had a prologue.⁵⁸ GYÖRGY BÓNIS (1914–1985), a legal historian, categorized the formularies according to their place of origin and usage, mainly how they were bequeathed, and namely the history of bequest was the main aspect of his research.⁵⁹ According to Tarnai’s classification, besides the *Ars notarialis* of János Uzsa from the 14th century, the formulary of Notary Public János Magyi compiled during 1476–1493 also has outstanding significance.

János Magyi was the only Hungarian notary public to compile a formulary during his official activities; he was appointed as an imperial notary in 1476 and a papal notary in 1490. The survived manuscript that had an

Karmelitenprovinz im Mittelalter (METEM-Bücher 31), Budapest–Heidelberg 2001, 55. Furthermore, TAMÁS FEDELES, *Pécsi segédpiuspökök*, Magyar Egyháztörténeti Vázlatok 22 (2010) 5–20, 15–18. His relative – presumably not his sister – Helene Kottanner wrote a memorial in German, cf. WINFRIED STELZER, *Kottanner, Helene*, Die deutsche Literatur des Mittelalters, coll. 326–328.

⁵⁶ KOVACHICH, *Formulae solennes styli* I^{bis}–LVIIIbis, CCV^{bis}.

⁵⁷ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 225–260, 244.

⁵⁸ TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 63.

⁵⁹ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 244–251. BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 143–233.

adventurous past later can be regarded as the synthesis of the collections of a secular nature, yet under all circumstances, none of the formularies could surpass its quality until the end of the Middle Ages, neither in concept, nor in content. The structure of the manuscript accompanied its author along his career, about which we can get information only from it. As a descendant of a landed family of Szabolcs County, the later compiler studied in the cathedral school of Eger, he started his career as the notary of the capitular *locus credibilis* of Buda, in parallel, or after it he continued his work (1476–1478) in the chancery of King Matthias (1458–1490) – by the help of a prominent patron –, finally (from 1477) he finished as the notary public of Pest no later than in 1493, while from 1492 he also became the notary of the town. He copied his manuscript partly from the original versions of the chancery (before the dispatch) and the ones of the addressees (after the dispatch), and partly from the volumed sample codices; in their structure the some five hundred items covered in it can be divided into document-groups of the royal chancery, the *locus credibilis* and the notary public, within which mainly of the ecclesiastical court. According to the observation of its experienced elaborator, the content is the true picture of the interest and personality of the compiler, while it reflects all methods of the bequest; besides its dominating function as a sample book, one can find the historical records of practical education and the occasional notes on its leaves. Its surviving sources are often unique within their narrower genre; their significance is outstanding for every branch of historiography.⁶⁰

BÓNIS's classification is more practical in terms of diplomacy and history. Among the formularies he paid special attention to two collections that were compiled during the tribunal practice of the ecclesiastical court in the first half of the 16th century. These copies circulated among the churchmen and were continued, which is a sign of a long usage. The Beneéthy formulary kept in Gyulafehérvár (Alba Iulia) received its name after Máté Beneéthy, notary of the ecclesiastical court in Esztergom, who collected his 521 charter formulas from 1504–1511. Under Demeter Nyási,

⁶⁰ The old publication of the text: KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, 155–458. Cf. BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 225–260; *Repertorium Fontium. VII. Fontes L-M*, Romae, 1997, 394. The modern critical edition of the formulary of Magyi is prepared for publication by Gábor Dreska, cf. DRESKA, *Jegyzetkönyv, mintakönyv, tankönyv. A Magyi-formulárium*, 43–51.

the vicar of Esztergom, the unknown compiler of the Nyási formulary took this collection for the basis of his work, and then he complemented it with a further 70 formula until 1521.⁶¹ The formulary of Doctor Mihály, the vicar of Pécs, also relied on the practice of the ecclesiastical courts, however that of the diocese of Pécs.⁶² The shorter formulary, which had been attributed to the poet Bishop János (Janus Pannonius), yet nowadays to János Beckensloer,⁶³ shows the general church administration practice of the diocese of Pécs. This was copied by János Magyi, notary public, into his collection by which he preserved it for posterity.⁶⁴ There are formularies that can be related to the Franciscans and the Paulines, the order of which was founded in Hungary, among the orders. In the case of the *Formulary of Ipolyság* it is already striking that its composition is closely related to the creation of discipline within the order, to the reform activity of Provost Ferenc Fegyvernek.⁶⁵ The observant and Pauline formulary were compiled in similar circumstances. The corpus of the observant formulary was compiled in 1515–1517 in Buda, presumably by István Ivanicsi, Franciscan friar and *archivarius*. Later, there were many who supplemented the manu-

⁶¹ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 245. The formularies are reckoned and elaborated upon by ERDŐ, *A középkori officialisi bíráskodás* 117–129, 122–124; ERDŐ, *Egyházjog a középkori Magyarországon*, 94–95. Their places are highlighted in the Hungarian source-material on canon law by PÉTER ERDŐ, *Arészsleges egyházjog forrásszövegei a Magyarországon őrzött középkori kódexekben*, Magyar Könyvszemle 108 (1992) 301–312, 306.

⁶² Esztergom, Archives of the Cathedral Chapter, Ladula 50, Liber primus, pag. 1–70, 132–185 (= MNL OL DF 283 253.); ALEXANDER SZENTIRMAI, *Die ungarische Diözesankurie in Spätmittelalter*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Kan. Abt. 48 (1962) 209–217; GYÖRGY BÓNIS, *Vicari italiani in Ungheria durante il Rinascimento*, Rapporti veneto-ungheresi all'epoca del Rinascimento (a cura di Tibor Klaniczay) Budapest 1975, 181–193; GYÖRGY BÓNIS, *Olasz vikáriusok Magyarországon a reneszánsz korában és a Beneéthy-formuláskönyv*, Levéltári Közlemények 44–45 (1973–1974) 89–101. GYÖRGY BÓNIS, *Un formulaire de l'officialité primatiale hongroise de 1512*, Recueil de Mémoires et Travaux de la Société d'Histoire du Droit Écrit 7, (Mélanges Pierre Tisset), Montpellier 1970, 1970, 31–40. Many items from the formularies used in the ecclesiastical courts were published in abstracts in Hungarian: BÓNIS, *Szentszéki regeszták*, for example Beneéthy: 2995, 3252, 3508, 3549, 3580 etc., Nyási: 2772, 2840, 3504, 3549, 3580 etc., Doctor Mihály: 4233, 4135, 4149, 4165 etc.

⁶³ MARGIT BEKE, *Beckensloer V. János*, Esztergomi érsekek, 214–219.

⁶⁴ KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, 312–321 (II, 281–299); BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 43–44.

⁶⁵ On the reform of the Premonstratensians, cf. ELEMÉR MÁLYUSZ, *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon*, Budapest 2007², 212–217.

script until 1525, and after it was full, they started to compile a new collection in 1532. The lengthy formulary contains *missilis* and charters from every field of monastic life; its compilation indicates an extremely thorough concept.⁶⁶ The Pauline formulary was compiled after the end of the era, yet before 1541, in the order's centre of Budaszentlőrinc.⁶⁷

Out of the secular formularies, the volumes prepared in the chancery show the royal chancery as the national centre of the *dictamen*.⁶⁸

Out of the volumes that went from hand to hand within the chancery and were formed by many notaries, King Matthias's (1458–1490) formulary of the chancery, which was compiled around 1487 and consisted of 181 formulas, is incomplete in its present form, yet its charters date back to the age of Albert (1438–1439) and Ladislaus V (1440–1457).⁶⁹ The manuscript that mainly covers royal and curial charters in its incomplete form is a written record of the chancery of Vladislaus II (1490–1516), which was supplemented after 1516.⁷⁰ Besides the Istvánffy-codex, which is kept in Eger, the correspondence book of Ferenc Báchy is also the representative of this type. Although, it was compiled after 1526, its corpus covers the charters of Matthias, Vladislaus I (1490–1516) and Louis II's (1516–1526) age;⁷¹ likewise, the collections of Sebestyén Listhius (1553) and Benedek Szörcsöky (1555) also have medieval items.⁷² The corpus of the Oláh-for-

⁶⁶ JENŐ SZÜCS, *A ferences obszervancia és az 1514. évi parasztháború. Egy kódex tanúsága*, *Levéltári Közlemények* 43 (1972) 213–263, 223–227; MOLNÁR, *Formulari francescani*, 73–86, furthermore MOLNÁR, *Magyarországi obszerváns ferences formuláskönyvek*, 203–212.

⁶⁷ *Formularium maius Ordinis Sancti Pauli primi heremite*, op. cit.

⁶⁸ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 254.

⁶⁹ The edition of the text: KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, 459–563; BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 246; *Repertorium Fontium VII*, 522.

⁷⁰ BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 145–146.

⁷¹ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 247, cf. GÁBOR BARTA, *Humanisták I. János király udvarában*, *Magyar reneszánsz udvari kultúra* (ed. by Ágnes R. Várkonyi. The colleague of the editor is Júlia Székely), Budapest 1987, 193–216, 364–368, 205–210; ANDRÁS KUBINYI, *Politikai vitakultúra a Mobács előtti Magyarországon. Bácsi Ferenc szózata a hatvani országgyűléshez (1525), valamint egy latin verse*, *Studia professoris – professor studiorum. Tanulmányok Érszegi Géza hatvanadik születésnapjára*. (ed. by Tibor Almási–István Draskóczy–Éva Jancsó), Budapest 2005, 169–195.

⁷² On the rubrics of Listhius see KOVACHICH, *Formulae solennes*, xxxix–lviii. Szörcsöky's manuscript: Esztergomi Főegyházmegyei Könyvtár (Cathedral Library of Strigonium), Batthyány-gyűjtemény, Cat. V. tit. II. his rubrics: KOVACHICH, *Formulae solennes*, lviii–lxxxv.

mulary, or with another name: the formulary of Jászó was also compiled in 1524–1526.⁷³ The representatives of the second greater group were prepared in a provincial *locus credibilis* and were forwarded from there. Similarly to the above mentioned, the manuscript that was written by one hand is also incomplete; its content extends from 1450 to the end of the Jagello-era; its 215 formulas were copied from charters that had been truly issued in 1521–1526. Originally, the collection might have started in the capitular *locus credibilis* of Pécs, which was later transferred to the archiepiscopal residence of Bács, where it was supplemented with the locally related charters.⁷⁴ The *Formulary of Ipolyság*, the content of which was collected in the Premonstratensian *locus credibilis* of Ság in 1506, is of the same nature; its order was particularly thoroughly created, later the volume was transferred to a Benedictine *locus credibilis*, where it was continued.⁷⁵ Finally, the link between the above mentioned two groups was created by the type that was established in connection with the royal tribunals' reorganization. As a result of the curial reform – or due to other reasons, too – a part of the staff made a living in provincial *loca credibilia* and brought the collection of the charter samples prepared during their activity in the chancery with themselves to the new position. The so-called Formulary of Somogyvár, which is really rich in legal terms, is the most important item of this group. Its manuscript is kept in Marosvásárhely (Târgu Mures). One third of its material from the royal chancery was prepared between 1460 and 1470; its more considerable two-thirds was compiled between 1475 and 1486 in the Benedictine *locus credibilis* of Somogyvár⁷⁶. The manuscript of the formu-

⁷³ VIKTOR RÉCSEY, *Egy XV–XVI. századbeli kézíratos formulare Jászóvárrott*, Századok 32 (1898) 494–496. See also GYULA DÉCSÉNYI, *Bonfini másolójának címereslevele*, Magyar Könyvszemle 16 (1891) 264–267; GYULA DÉCSÉNYI, *II. Ulászló korabeli címeres-levelek*, Turul 9 (1891) 57–67, 62–63; LÁSZLÓ TÓTH, *Analecta Bonfiniana*, Turul 43 (1929) 48–60, 56–60.

⁷⁴ MNL-OL DL 39 101. The partial publication of the text: BÉLA IVÁNYI, *Egy 1526 előtti ismeretlen kézíratos formulás könyv*, Magyar Történelmi Társ., ú.s. 5 (1904) 481–538, 6 (1905) 33–41; BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 248; *Repertorium Fontium IV*, 503.

⁷⁵ Private Archives of the Cathedral Chapter of Esztergom, Garamszentbenedeki protocollum (Prot. A) pag. 55–176; ARISZTID OSZVALD, *Fejezetek a magyar premonstreiek 800 éves múltjából. 1: Premontrei formularium a XVI. század elejéről*, A Jászóvári Premontrei Kanonokrend Szent Norbert Gimnázium évkönyve az 1939/1940. iskolai évről (ed. by Bernát Kumorovitz), Gödöllő 1940, 142–150; BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 248–249.

⁷⁶ Biblioteca Teleki-Bolyai, Târgu Mures, MS. 374 (= MNL-OL DF 292 658). Cf. GYÖRGY BÓNIS, *A Somogyvári Formuláskönyv*, Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvana-

lary of the chancery issued by KOVACHICH, which is kept in Pécs, also has a supplement from 1526 that mainly contains capitular reports, namely, this volume was also continued. It is possible that it was compiled in the capitular *locus credibilis* of Buda.⁷⁷ The Werbőczy-formulary deserves special attention, of which a manuscript is in Esztergom. Its charters are partly of the chancery and mainly curial; it also came to the country, but only after the end of the era. It could have been compiled around 1514 and is in connection with the personal surroundings of István Werbőczy (before 1460–1541)⁷⁸, who systematized the Hungarian customary law, due to the time of its compilation as well as to its rich personal relations.⁷⁹ The formulary of János Magyi, notary public, also belongs to this type.⁸⁰

As regards the functions, one faces a really extensive material. The direct utilization aimed at the quick and legally correct use of the samples, namely it helped the work of charter editing. The system of the comments and the legal explanations of theoretical nature were the slim attempts to the systematization of the customary law before Werbőczy. The research has been emphasising the role of the formularies in the rhetoric and legal education for ages, it is evident in those items that surpass the standard of the *ars notaria*. It could be associated with the daily practice of education

dik évfordulójára (A Bolyai Tudományegyetem Kiadványai 1; ed. by András Bodor–Béla Cselényi–Elemér Jancsó–Zsigmond Jakó–Attila Szabó T.), Kolozsvár 1957, 117–133; *Reptorium Fontium IV*, 517. The cathedral chapter of Veszprém also had such a collection, though, later it went missing, see BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 249–250.

⁷⁷ KOVACHICH published only the rubrics of the manuscript, cf. KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, xxviii^{bis}–xxxi^{bis}.

⁷⁸ PÉTER KULCSÁR, *Werbőczy István*, Magyar Művelődéstörténeti Lexikon XIII, 33–34.

⁷⁹ Cathedral Library of Esztergom, Manuscript Collection: Werbőczy-formulary (= MNL-OL DF 281 415). Vö. FERENC ECKHART, *Formuláskönyv Werbőczy István hivatali működése köréből*, Emlékkönyv Dr Viski Illés József ny. r. egyetemi tanár tanári működésének negyvenedik évfordulójára (ed. by Ferenc Eckhart–Alajos Degré), Budapest 1942, 151–160.

⁸⁰ The so-called Nyírkálló-codex: Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára, Klimo Könyvtár DD. III. 18. (= NML-OL DF 283 678); ERDŐ, *A középkori officiális bíraskodás*, 123. On the adventurous history of the manuscript see JÓZSEF FITZ: *A Nyírkálló-kódex genetikai leírása*, Közlemények a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Könyvtárából, 1931–1932, 6–7, 12–28; and JÓZSEF FITZ, *Pótlás a Nyírkálló-kódex leírásához*, ibid. Addition to the number 7, furthermore ANTAL KLEMM, *A pécsi Nyírkálló-kódex magyar glosszái*, Pannónia 3 (1937) 264–275.

and writing charters, which is proven by the fact that the collections included considerable legal (for example age-registers, inventories), historical (annalistic chronicles, short biographies) and literary texts (from texts to be learnt by heart to the poems with humanist taste). Their special characteristic is a continuity that is typical of literacy.⁸¹ János Uzsaí was closely related to those in Esztergom who studied Petrus de Vineá and Riccardus de Pofis; and in Eger, János Magyi is likely to have studied from his textbook, perhaps from the existing manuscript originating from 1450.⁸²

4. THE AGE OF THE ITALIAN MODELS: THE GOLDEN AGE'S TWO VOLUMES USED IN THE ECCLESIASTICAL COURT

It is also clear from the above-mentioned content that – let alone some less comprehensive collections of a small compass from the 14–15th century – the systematized compilation of the formularies that reflected the practice of the tribunals of the ecclesiastical courts started at the beginning of the 16th century. Naturally, the production of the Hungarian development meant a broader influence – namely the earlier activity similarly to the one of János Magyi –, however, in the strictest sense, the public-political occurrences following the death of Matthias Hunyadi were behind it. Namely, the act of 1495 prohibited the bishops from appointing Italian or other foreign priests as episcopal vicars, and then it was renewed by the act of 1500, which gave the explanation that such persons meant additional charges for the litigants owing to the interpretation and threatening the fair jurisdiction. In reality, the acts reproved the practice that had started with the appointment of Beatrice of Naples's nephew, Hippolit of Ferrara, as the archbishop of Esztergom; in effect they directed against his people – let us add: without much success. From this time, almost only Italian vicars conducted the legal proceedings of the ecclesiastical court of the metropolitan see of Esztergom: in 1495 Donato

⁸¹ The evaluation and appreciation of the author-predecessors' work was valued as an important element of the creator's consciousness by JÁNOS BOLLÓK, *A Szent Imre-legenda, Mons Sacer 996–1996. Pannonhalma 1000 éve I–III* (ed. by Imre Takács–Martina Monostori–Kornél Szovák), Pannonhalma 1996, I, 341–355, 344. On the similar perception of the tradition of legislation, see *A veszprémi egyház 1515. évi zsinati határozatai*, Constitutiones synodales ecclesiae Veszprimensis anni MDXV, Edidit LÁSZLÓ SOLYMOSI, Budapest 1997, 19.

⁸² BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 239.

Marmelli of Arezzo, from 1495–1510 Tomasso Amadei of Ferrara – who is often mentioned as Tamás Amadé in the Hungarian secondary literature – who was succeeded by Antonio Ceregoni of Montefiore in 1511. Simultaneously, Italian vicars administered justice in the ecclesiastical courts of Eger and Veszprém as well: in the former with Lodovico Florino of Ferrara, in the latter with Taddeo Lardi, and then Tomasso Bellorusso. The tension between their practice – which was effective and modern by relying on university education – and the legal prohibition must have evoked the demand of a modern handbook that provided the further peaceful operation, if the act had had an effect. This sort of demand had already sporadically existed in the 14–15th century. As the lawyers had to be familiar with the practice of the ecclesiastical courts, the formularies of János Uzsaí and János Magyi – though, haphazardly – inevitably contained document samples related to ecclesiastical jurisdiction.⁸³ The first systematized collection is connected with Máté Beneéthy. In around 1500, the compiler Beneéthy, who originated from the County of Pozsony and might have had a qualification of a notary public, started to copy the items to his codex in the office of Tomasso Amadei, the curial notary (*notarius curiae*). He continued his work also under Antonio Montefiori, and then he remained in the office when Demeter Nyási was the vicar (1511–1521). He might have died in 1512. According to the dates, the time limits of the formulary expanded from 1504 to 1512. The manuscript was transferred to Pozsony when the chapter escaped from the Ottomans to Nagyszombat. Finally, in 1777 the scholar bishop of Gyulafehérvár bought it for his infamous library, it arrived in its present place of protection in this way.⁸⁴ As the handwriting of the notary has not been identified on other documents, yet, it is still difficult to decide whether the manuscript of Gyulafehérvár is an autograph, or it is only a copy of Beneéthy's original work. Nevertheless, another collection was prepared during Demeter Nyási's years as a vicar; however, its compiler's

⁸³ERDŐ, *A középkori officiális bíráskodás*, 122.

⁸⁴BÓNIS, *Olasz vikáriusok Magyarországon a reneszánsz korában és a Beneéthy-formuláskönyv*, 89–101; GYÖRGY BÓNIS, *Vicari italiani in Ungheria durante il Rinascimento*, *Rapporti veneto-ungheresi all'epoca del Rinascimento* (a cura di Tibor Klaniczay), Budapest 1975, 181–193. On the occurrence of the Beneéthy-manuscript in Pozsony see *A Pannónhalmi Főapátság története III* (A Pannónhalmi Szent-Benedek-Rend története 3; ed. by Pongrácz Sörös–Tibold Rezner), Budapest 1905, 616.

name is unknown. With some smaller stylistic and structural changes – by neglecting numerous unnecessary items that were reckoned as duplicates, or by changing the order of some others, furthermore by modernizing the *intitulatio*s from Tommaso Amadei to the then new head of the office, Nyási – he copied the Beneéthy-collection, which was in Esztergom at that time, and supplemented the inherited source-material with some 80 samples issued in 1511–1521. As a matter of fact, the manuscript hallmarked with the name of Demeter Nyási and still being kept in Esztergom is nothing else but the newer edition of the Beneéthy-collection. Both works had a great role in the jurisdictional practice of the primatial see of Esztergom in the 16th century and its tradition's formation and summary. An additional note from the 17th century also proves that the Nyási-codex was frequently consulted and – even if occasionally and accidentally – they tried to further modernize it. One could summarize the above mentioned in the language of codicology that the copy of Máté Beneéthy was the – not impossible: autograph – sample manuscript, the version of Nyási, which was prepared on the basis of the previous one, was a direct copy, strictly speaking a sort of *codex descriptus*, which shows the typical “children's diseases” of text tradition: gaps, supplements, furthermore skipping lines, multi-copied lines and items, clerical errors and intentionally simplified or modernized forms. It is certain that the first leaves of the Nyási-codex got damaged during handling, while dozens of folia were torn out, whose replacement and reconstruction and the correction of the wrong and meaningless phrases could be easily done through the collation of the sample codex. Actually, it is advantageous also for other reasons that there are two manuscripts altogether. On the one hand, their comparison is an easily executable task; on the other hand, in the case of the misspelled forms the other manuscript's versions of interpretation could be studied. The question is that if the manuscript associated with the circle of Demeter Nyási's office is undeniably a copy, why did we not look at the critical edition of the sample codex?

5. THE TEXT EDITION

It might be too vague an answer that this was “at hand”. The codex is in Esztergom, the study of the original version does not have geographical

obstacles, either, and the high-definition prints were also easy to be obtained. As opposed to this, the Beneéthy-manuscript is in Gyulafehérvár in the *Batthyaneum*; the distance is not negligible, and it is a public knowledge that the administration means some demotivating force, too. Nevertheless, the Beneéthy-codex has just become available online,⁸⁵ although in not so high-definition, but it still can be studied from one's desk. This can hardly be a satisfying answer. Perhaps it would be more convincing, if the difference in extent and chronology between the two collections was highlighted. The manuscript named after Nyási has a considerable amount of surplus as compared to the sample manuscript, though, it is vice versa true: the unknown copier missed numerous items; therefore the other also has surpluses. The extent itself is not a satisfactory explanation. In reality, the evaluation of the Nyási-formulary as the synthesis of the development of the medieval genre was considered, which helps to judge the thematic picture of the source-material. The synthetic nature is also visible due to the fact that the copier *mutatis mutandis* borrowed the index, or more precisely the tabula of the manuscript of Gyulafehérvár, at the same time he compiled a separate alphabetical register of the items adopted from the other source. As a consequence, it is possible that he also had a sample copy that is already unknown to us. Furthermore, the collection appeared as a copy, which had not been the work of a notary functioning in an Italian vicar's office, but one that showed the effect of the original enterprise and the reception of the earlier collection.

We did our utmost to do thorough research. The textual gaps of the Nyási-formulary were retrieved from the manuscript of Gyulafehérvár, its marginalia was published in the footnotes, then the surpluses of the Beneéthy-sample manuscript were attached with their original serial number in the appendix (on the basis of their own numeration) independently from the fact that they were from a text block or a marginalia. As the tradition and the usage demand, the exact *locus* of the parallel manuscript was indicated also in a typographically separate part of the footnotes. Consequently, even if the work was not completed according to the genetic

⁸⁵ http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=NLR___-NLR___MS_I_152___228oIXC-ru#search (last visit: 24. 04. 2018).

methodology, also the content of the other manuscript was issued in a critical edition and its structure could also be reconstructed from the finished *editio* with a negligible effort – which is eased by a concordance, too. The original structure of the manuscript was followed in the text arrangement. The *Formularium secundum modum et stilum ecclesiae Strigoniensis* was used as a title in both cases. Certain items were subordinated to a column in a form of small capitals; the articulating items of longer letters (*scriptura longior*) were usually composed with *kapitälchens*, too. Every functional part of the page was used economically: the original codex's page and folio borders were published in the marginalia, at the bottom of the page a four-layered hierarchical apparatus was built, in which the indication of the parallel manuscript occurs in a separate line, under which the *apparatus historicus* – namely a minimal commentary – is listed, then the indication of the easily identifiable *similia* took place and finally the interpretational variants, proofreadings and the series of completions (*apparatus criticus*) can be seen. Concerning orthography, a moderated normalization was aimed, in general the rules of edition, which were prudently created of two modern source publications were followed, only the use of marks differs.⁸⁶

What can be expected from a formulary? Certainly more source-value than that of the previous research attached to it. This is better proved by the introduction of a case, than any explanations. Naturally, out of the church punishments, the excommunication often had a role in the execution of the ecclesiastical courts' judgement. One such procedure was conducted by Tamás Amadé, the Italian vicar of Tamás Bakócz, when Tamás, the son of János Pesti was the plaintiff and Dezső (Dezew, Desew), the commander was the wrongful party, who in his insatiability had had the church inflict a punishment – followed by grave consequences – upon his former rival. Namely, it happened that one of János Pesti's sons, Imre, owed the papal commander 10 forints, and the father vouched for his son to pay the loan back. After a while, by

⁸⁶ *A pannonbalmi konvent bíteleshelyi működésének oklevéltára I (1244–1398)*. *Monumenta credibilia conventus de monte Pannoniae I (1244–1398)*, ed. by GÁBOR DRESKA, Győr 2007, 12–15; *A Szapolyai család oklevéltára I. Levelek és oklevelek (1458–1526)*. *Documenta Szapolyaiana I. Epistulae et litterae (1458–1526)*, Ad edendum praeparavit TIBOR NEUMANN (Magyar Történelmi Emlékek. Okmánytárak / Monumenta Hungariae Historica. Diplomataria), Budapest 2012, 13–17, 24–28.

employing a letter of warning of the ecclesiastical court the commander reprimanded his debtors upon pain of excommunication, afterwards, as János Pesti, who was not learned in the procedural law of the ecclesiastical courts, did not know that he could have protested against the unfair condemnation, being made excommunicated by some parish priests. However, he was not satisfied with this; he had the guarantor twice punished. He had the county's vice-bailiff seize his possessions as well as making the son pay the ten forints. In the meantime, the guarantor János Pesti died and his son opened the process to get absolution for his father so he could bury him. After the plaintiff had sworn that he would bear the burdens of his father and if needed would pay the sum of the conviction when the trial was closed, the vicar decided upon the absolution of the unburied person. He ordered the priests to call the commander in front of the tribunal and to execute the – in such cases usual – ritual: they should silently (without singing and any ceremony) bring the body to the gate of the churchyard with the participation of other priests, tell the penitential psalms with a litany and then add the *Ne reminiscaris* antiphon with a “God have mercy” and the “Lord’s prayer”. Finally, they should sprinkle him with holy water in company of a long prayer and while singing the *Libera me* they should accompany him to the church or churchyard, where after a funeral service he can be laid to eternal rest. Seemingly, the vicar gave a detailed order concerning the ritual; he noted down the form of the litany (“Virgin Mary, pray for him! Saint Peter, pray for him!” etc.), he listed the obligatory prayers and antiphons, and then he had the – under the circumstances – rather lengthy text of the supplicatory prayer written down in the document word for word. An expert liturgy-historian stated that the earliest documented written version of the ritual can be known from this manuscript having mainly legal content. Practically, the *stylionarium* authenticates the antiquity of the ritual, namely the first ritual, which actually contains the text, is from the second half of the 17th century.⁸⁷

⁸⁷ Nyási-formulary, number 37. BÓNIS, *Szentszéki regeszták*, 3834 (he refers to the version of the Beneéthy-codex; however, the liturgical circumstances are not mentioned in his abstract).

6. THE POLICY THAT WAS ADOPTED DURING PUBLICATION

This work is the first attempt to explore and reconstruct the rich late medieval legacy, for the sake of which the main focus fell on the precise publication of the text. The main body includes the whole text of both manuscripts – the published text material was indicated where it was possible, and the abstracts written in Hungarian at the related items on the given extracts –, of which structural difference can easily be established by relying on the concordance, while the critical apparatus gives account of variants. The text is the result of a reconstruction that includes supplements and corrections; the texts of the letters later removed from the codex of Esztergom (**N**) are published from the manuscript of Gyulafehérvár (Alba Iulia) – in such cases the marginal also refers to the **B** folio –; moreover, in the Appendix, the supplements of the latter codex is listed in the order of their occurrence. In the publication, mainly the medieval orthographical tradition is followed by keeping the simple pronunciation reflecting -e at the place of -ae, while the -ti is transcribed to -ci. However, the variant spelling of the two given manuscripts are also reflected in such cases where they truly seemed to be writing peculiarity, and in the case of their multiple occurrences the regular forms (*denunccio*, *Nittriensis*, *sew*, etc.) were normalised according to them. The normalization kept the coherence of the text in view, only trivial differences were unified without any notes. The style of the names of people and locations was kept by being true to the form of the manuscript; their differences are unified by the lemma of the index that makes their retrieval possible. The titles and the scriptura longior, which articulate long texts, were indicated in small capital letters by keeping the style of the manuscript(s). The graphical signs of the text and the ones rarely occurring on the margin are indicated in the apparatus. The manuscript of Esztergom (**N**) was considered the main one; we departed from its forms only in reasonable cases (e.g. on assumption of text damage, or lack of attention while copying). There are interpolations of the copyist in the text (e.g. the notes of the notary concerning the usage); they are inserted between hyphens, while the direct quotations (mainly short incipits) made by the copyist (relating to a source or living language) are demonstrated between apostrophes. For the sake of the volume, in the other parts of the apparatus

we focused on the publication of the most necessary data. The apparatus serves the easy usage of the text on five levels. The number of the folios can be found on the margin (without any particular notation **N**, with notation **B**), the end of the leaves in the main body is shown by a virgule. The other margin indicates the numbering of the text, with the help of which the apparatus' lemmas at the bottom of the page can be identified. The top item at the bottom of the page – if there is such – indicates the parallel place of the manuscript of Gyulafehérvár (**B**), and the number of GYÖRGY BÓNIS's regesta-excerpt. The next unit refers to the sources of the given text (*similia*), the third – usually this is the lengthiest one – contains the interpretational versions of the two manuscripts and the incorrect forms that were corrected in the main body; the fourth apparatus unit at the bottom of the page includes short historical explanations for the first occurrence of the personal and place-names and manuscript references. Furthermore, considerable marginal text-supplements are covered in the *apparatus criticus*, which could not precisely be attached to an item. The critical apparatus aims at firmly reflecting the texts of the manuscripts, including the orthographical differences. The *similia*-index calls the attention to the word for word and content text-conformities. The historical notes refer to the persons and place names that can be identified according to the present state of science. In the notes – especially in the case of the place names – the indication of the modern forms was disregarded; the persons and the places were named by the standard forms used in the Hungarian historical secondary literature (the uncertain identification was indicated by a question mark). In the latter case, the user could easily find the currently valid denomination and the location of the places in the successor states on the basis of GYÖRGY LELKES's manual (see LELKES *Helységnévazonosító*). The indexes are not analytical – their compilation will be covered in the planned academic volume of commentary –, but they are incidence indexes, which help to gather information in the volume; they make the research easier, yet they do not conduct it.

KORNÉL SZOVÁK

III.

CODICOLOGICAL NOTES ON THE FORMULARIES OF MÁTÉ BENEÉTHY AND DEMETER NYÁSI

The formularies are not ceremonial manuscripts; therefore, they are not kept in libraries, but in archives, where mainly the official and private written records are preserved. The formularies were meant to assist the daily official work of the Chancery; consequently, the manner of their issue also served this purpose. Their value was not due to their style of production, their beautiful written form, or to their expensive binding, but only to their content. It was important how quick the draft of the answers for the rising questions of the daily work and the long standing and accurate formulations – which could be used in private and official correspondence; they were practically personalized by writing in the given data of name, location and facts – could be found in them. The formularies were not prepared by order, there was no one to pay for the expenses of the copy, paper and binding, yet one or more employees of the chancery compiled it with the help of the various soon to be recorded and settled cases occurring during the everyday work. By adjusting the centuries-long tradition, the formularies and sample books of Máté Beneéthy⁸⁸ and Demeter Nyási⁸⁹ belong to the long line of the official handbooks and church (and secular) references of the chancery: on the basis of the documents covered by them⁹⁰, a conception of the various cases of the tribunal of the *vicarius* in

⁸⁸ The formulary of Beneéthy is preserved in Gyulafehérvár (Alba Iulia, Romania): Biblioteca documentara „Batthyaneum”, Alba Julia, MS. I. 152 (*cf.* above), see SZENT-IVÁNYI, *Catalogus concinnus librorum manuscriptorum Bibliothecae Batthyányanae*, 80–81 (its old reference: R. I. 152).

⁸⁹ Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár, Ms. II. 507 (*cf.* above). – On Máté Beneéthy and Demeter Nyási a fundamental arrangement, KÖRMENDY, *Studentes extra regnum*, 107–109 and 209, with the data of the earlier secondary literature.

⁹⁰ The sample texts are indicated by the term of the *forma* in N's list of contents.

Esztergom in the early 16th century can be formed. These two formularies deserve a detailed introduction due to the time of their formulation, their relation and their survived (partially in parallel), various documents.

The archdiocese of Esztergom is so fortunate that two closely related formularies survived in the chancery functioning in the centre of the archdiocese from the first two decades of the 16th century. The content of **B** was copied to the formulary of **N** with some omissions, and almost 70 “new” documents that cannot be found in **B** were sporadically interpolated into the new formulary. A carefully realized thematic arrangement is out of the question, only the list of contents assisted in finding and “collecting” the samples of certain types of charters. The sample book (**N**), which covered more extensive material in total, could somehow replace the earlier copy in daily use; though, it is also proof that the records of the exemplar **B** were not regarded as outdated in their content, yet they still found comprehensively applicable formulas. Above this, one might just assume the reasons for the copying, since there were two barely differing handbooks (in their content) used in the same chancery. The earlier copy itself, which was in perfect state for usage, did not serve a purpose for being replaced by a newer copy. Both volumes were compiled by many transcribers; altogether the sample copy **B** shows a more uniform and systematic picture than **N**.

Both volumes show the typical features of a paper manuscript of the time and genre; they barely differ in size, since **B** is 200x150 mm and **N** is 220x160 mm. The paper of the latter one is water-stained and damaged in many places (the gaps were completed during restoration). They are handy and one can turn the pages easily, yet they are rather bulky official handbooks (**N** is 60 mm thick with its binding). The size of the text block – which was one-column in this genre – is not normal in either of the volumes, it varies according to the given transcribers’ measurements. In **N**, there were 25/38 lines on the writing surface of 175/185x105/120 mm, in **B** 30/35 lines are typical. The size of the margins – namely the place for the marginalia – is also accidental. The catchword (*custos*), which was supposed to mark the quires and the correct order at binding, survived in **B** only in a few places.

The *scriptors* of the chancery adopted a writing style that was easy to be jotted down. The demand on illumination was rare in these volumes: the

addressing of certain copies⁹¹ was the *bastarda*, the sample texts were written in cursive (*cursiva currens*). The undeniable characteristic of the charters is that the stem of the letters in the top line were lengthened and arched with a preference in the free places of the top margin (*litterae elongatae*). A part of the ornamental arching was cut off while binding. The items are usually separated by longer spaces too. **B** once used red ink, namely *rubrum*, to highlight the heading.⁹² The uneven – sometimes darker, sometimes lighter brown – ink is characteristic of both volumes. The marginalia indicates the presumably decades-long usage of the collections.

These volumes cannot be used without the list of contents and the folio numbers, since the arrangement of the material is accidental. In **B**, in the middle of the top margin of the recto leaves there are folio numbers from 1 to 4 in Arabic numbers, while later there are Roman numbers used (v-ccccxxvii). On the eight leaves between ccxvii and ccxviii, only 219–226 can be found, namely the numeration of today; this latter skips the 299, while the Roman numbers advance in order. The list of the contents starts on fol. 349^r. The (wrong) number of 338 on the previous leaf was written in pencil, which continues up to the end of the manuscript (until 352, which is 362 in reality).⁹³ The unnumbered list of contents (*Titulus huius libri*) can be found after an unnumbered leaf. The numeration of the 20th century with Arabic figures is in the top right corner of the recto leaves: the numbers of the leaves on the margin of the text edition refer to this.

In **N**, the numeration of the 20th century in pencil continuously proceeds from 1 to 434 on the bottom margin of each rectos, our publication refers to this. The contemporary Arabic folio numeration can be found in brown ink on the top right margin of the recto leaves, from 1 to 415, however, it is not continuous. There are 9 leaves missing between the fol. 100 and 101, accordingly the contemporary Arabic numeration jumps

⁹¹ In **B**, it might have been the negligence of the *scriptor* that the titles between the fol. 183^v and 186^r are missing.

⁹² *Mandatum in facto matrimonii*, fol. 294^r (according to the original numeration: cclxxxv).

⁹³ The number of 338 might come from the catalogue of Beke, see ANTONIUS BEKE, *Index manuscriptorum Bibliothecae Batthyianae dioecesis Transsylvaniensis. Az erdélyi egyházmegyei Batthyáni-könyvtár kéziratai névsora*, Károly-Fehérvár 1871, n. 39 (p. 7).

from 100 to 110, the half leaf stuck on after fol. 100 became the fol. 101. The 146, 169, 271–272 and the 409 are missing from the contemporary numeration. The lack of leaves is noticed by a note of the 20th century in pencil (*One leaf is missing*). The original numeration stops with the last item of the sample collection, namely on the present fol. 402^r.

Their bindings are various. The **B** is covered by the contemporary, self-coloured, limp, unilluminated parchment; the front and the back covers are held together with two leather thongs. Along with the reference number, there is a paper note on its spine that refers to its content. The title of the work (the contemporary label of the genre) and the name of its owner can be read on the stained and rather shabby front cover: *Stylus fori ecclesiastici Matthei Bene Ethy*. On the upper part of the leaves certain lengthened stems of letters disappeared while trimming the quires, which happened during binding. The binding of the **N** is Hungarian; it is archaizing Gothic leather binding illuminated by 3 different single stamps (213x157x60 mm). As a result of the drenching, the front cover got damaged; it might have been covered by parchment in the 18th century and illuminated by a volute scrolling frame. Along the spine on the front cover, the illumination of the parchment is pressed through the original brown leather binding, which is still visible. The codex, which was considerably damaged on its spine, was restored in the Restoring Laboratory of the National Széchényi Library in 1985; the parchment was removed, the codex was covered by a new piece of leather and the original part survived from the front cover was stuck back on. It is bound to three double ribs; there are two new clasps and a new headband.⁹⁴

Consequently, the reader of this publication is presented by a compiled edition of the handbooks used in the same office. In connection with the transcribers of the sample books – since according to the written form, there was more than one person dealing with both volumes (perhaps at the same time)⁹⁵ – one should raise the question whether the same people could work on the two books respectively. On the basis of the considerable similarity of the two manuscripts, this assumption cannot be excluded,

⁹⁴ We thank MARIANNE ROZSONDAI for the findings relating to the binding.

⁹⁵ In **B**, for instance, the copier of the quire, which ends on fol. 137^v, did not continue his work on the fol. 138^r (where the size of the text block also got bigger), similarly, the writing of the fol. 216^v/217^r, the 275^v/276^r and the fol. 307^r and 307^v is different.

since there could be such members of the chancery that had been working there for some two decades. While the selection and classification of the letters and charters to be copied could happen only on the authority of the direction of the head of the office, the elimination of the names, geographical names and other identifiers, especially dates, from the official documents naturally fell on the transcribers with the usual methods. However, they did not always entirely fulfil this obligation, the names and dates left here and there (often in wrong places) in the sample books provide a valuable basis for the historical researchers.

The state of the volumes truly reflects their former usage. Besides the corrections and marginal notes, the indices sorted according to the alphabet that helped the orientation in the content also refer to this in both volumes. After **B**'s list of contents,⁹⁶ three other sample texts were written on the free leaves, among which the last (n. 458) lacks its second half, therefore the manuscript is incomplete, one or two leaves must have got lost from the end. **N**'s list of contents can be found in two places,⁹⁷ there is a sample charter interpolated. Both lists of contents were copied in different quires during the compilation of the volume.

The index finger (*manicula*), which was liked in the Middle Ages and was drawn on the margin by calling attention, rarely occurs.⁹⁸ Simultaneously, it is peculiar in **N** that the names of the months are also indicated in Hungarian in the Latin context.⁹⁹

How could the manuscripts get such away from each other, those that were used in the same institution, in the ecclesiastical tribunal of Esztergom and that should be kept in the archive of the Archdiocesan Curia of Esztergom, the Primate's Archive?¹⁰⁰ The charters and obviously the two

⁹⁶ *Titulus huius libri secundum ordinem literarum Alphabeti sequitur hoc modo et primo de A...*, **B** fol. 339^r–351^r.

⁹⁷ *Repertorium sive tabula huius libri secundum ordinem litterarum alphabeti sequitur hoc modo et primo de A. Aggravatoria et Reaggravatoria fol. vii ...x... Visitacio fo. 357., fol. 403^r–413^r and Repertorium sive tabula aliquarum formarum ex quodam libro collectarum secundum ordinem alphabeti sequitur et primo de A. Apellacio a remissione seu delegacione cause fo. ccc19 ...x... Vicarii instrumentum fo. 306. Laus Deo etc. xlii xli. fol. 416^r–419^r.*

⁹⁸ **B** fol. 14^v, 266^v (at the latter place with a *Nota*).

⁹⁹ **N** fol. 394^r–396^r. – In the calendar of our medieval liturgical books, it is common that the Hungarian version of the months also occurs.

¹⁰⁰ We thank KINGA KÖRMENDY for the data on the itinerary of the manuscripts.

formularies had been stowed away in safety from Esztergom by the chapter in 1543, just before the Ottoman siege started on 24 July. The chapter moved to Nagyszombat (Trnava) by calling at Pozsony (Bratislava), which became the new diocesan centre chosen by Archbishop Pál Várday (1526–1549). Nagyszombat remained the residence of the archiepiscopal province of Esztergom until 1820. Archbishop Várday as a royal governor, though, lived in Pozsony and kept a part of the church treasury as well as the charters. After his death, this material was carried to the sacristy of the cathedral of Pozsony in five lockers, and then at the beginning of the primacy of Miklós Oláh they were transferred to Nagyszombat on 17 December 1553.¹⁰¹

N was kept in Nagyszombat along with the other documents of the archdiocesan chancery; by the end of the 16th century it was ousted from daily use and presumably under the primacy of József Batthyány (1776–1799), during the arrangement of the primatial archive of Nagyszombat,¹⁰² in the late 1790s it was placed in the capitular library; it can be found in a catalogue of manuscripts of 1811. It was transferred “home” to Esztergom in 1853 with the capitular library and in 1855, when the building of the library was ready it came to its present place.

B remained in Pozsony, then the chapter of Pozsony gave it to Ignác Batthyány, who was the bishop of Transylvania and famous for his activity in the field of church history (died in 1798); since then it is preserved in the *Batthyaneum* of Gyulafehérvár (Alba Iulia).¹⁰³

GÁBOR SARBAK

¹⁰¹ ÁRPÁD MIKÓ, *Várday Pál esztergomi érsek bagyatéki leltára (1549) és az esztergomi egyház kincseinek sorsa Mobács után*, *Ars Hungarica* 21 (1993/1) 84.

¹⁰² NÓRA FODOR–TAMÁS SZŐNYI, *Archivum ecclesiasticum Vetus* (Útmutató a Prímási Levéltárhoz 4), [Esztergom] 2012, 3.

¹⁰³ The arrival of the **B** manuscript in Gyulafehérvár is described by GYÖRGY BÓNIS as the following: the chapter of Esztergom escaped to Nagyszombat after 1541, but the formulary remained in Pozsony and received a reference in the capitular library (*Juridica*, n. 154), then Ignác Batthyány, the bishop of Transylvania bought it in around 1785. See SZENTIVÁNYI, *Catalogus concinnus librorum manuscriptorum Bibliothecae Batthyányanae*, 81; BÓNIS, *Olasz vikáriusok Magyarországon*, 94. See also on this: *A Pannonhalmi Főapátság története III*, 616.

BEVEZETÉS

I.

KÖZÉPKORI EGYHÁZI BÍRÁSKODÁS ÉS A NYÁSI-FORMULÁRIUM

Az egyházi bírászkodásnak a középkori Európában különböző szintjei és alanyai voltak. A 12. század során megszilárdul a keresztény Nyugaton a civiljog és a kánonjog tudományos művelése. Közben Európa egyes régióiban változó időben és módon megerősödik az egyháznak a világi hatalom szerveitől független bírói tevékenysége. A 13. század közepére olyan helyzet alakul ki, amelyben a legmagasabb társadalmi rétegek tagjai akár pápai tekintéllyel eljáró bírók elé vihették ügyeiket. Az egyetemi oktatásban önálló tudományként erősödik meg a kánonjog, mely Itália és a Nyugat más egyetemi központjaiba vonzza a hallgatók sokaságát, köztük a kelet-közép európai – gyakran magasabb társadalmi körökből származó¹ – diákokat is. A római-kánoni peres eljárás elkezdti hódító útját az alacsonyabb szintű, helyi egyházi bíróságokon is. Ez teszi lehetővé, hogy a kánonjog egyetemi oktatása tovább terjedjen és virágozzék,² de eredményezi azt is, hogy a római-kánoni jogi kultúra széles körben elterjedjen az európai társadalmakban. Különösen jelentős ez a funkció az olyan országokban, mint Magyarország, ahol elvileg nem fogadták el a római jog hatályosságát,³ az egyházi bírászkodás és hivatali ügyintézés révén azonban a kánonjogász társadalom a középkorban művelt civiljog és egyházi jog (*ius commune*) elveit érvényesítette.

¹ Vö. BÓNIS GYÖRGY, *A jogtudó értelmiség a Mohács előtti Magyarországon*, Budapest 1971, *passim*.

² Vö. CHARLES DONAHUE JR, *The Ecclesiastical Courts: Introduction*, The History of Courts and Procedures in Medieval Canon Law (History of Medieval Canon Law; ed. Wilfried Hartmann–Kenneth Pennington), Washington, DC 2016, 247–299, 297.

³ Vö. például PÉTER ERDŐ, *Il diritto canonico come rappresentante della cultura giuridica europea in Ungheria e in Polonia*, AA.VV., *Iustitia in caritate. Miscellanea di studi in onore di Velasio De Paolis*, Roma 2005, 57–65.

Helyi egyházi bíráskodás korábban is folyt az európai egyházmegyékben. Maga a püspök vagy zsinatok döntöttek el vitás ügyeket. 1200 körül a pápai udvar kivételével még nem voltak Nyugaton állandó intézményként megszervezett helyi egyházi bíróságok.⁴ A 13. század közepétől rohamosan elterjed az egyházmegyei bíróságok rendszere. Ezeket Európa északi és nyugati részén általában officialátusnak nevezték, az élükön álló pap pedig az *officialis* címet viselte. Itáliában, Magyarországon és néhány más vidéken körülbelül ugyanekkor és az officialisi bírósághoz hasonló jogkörrel az egyházmegyékben vikáriusi bíróságok alakultak, melyeknek élén az általános helynök (*vicarius generalis*) állt. A vikárius nem csupán a bírósági, hanem az egyházi közigazgatási ügyekben is helyettesítette a püspököt. Egyébként a püspöki székhelyeken működő officialisi és a vikáriusi bíróság azonos intézménynek tekinthető.⁵ Mindkettőnek sajátossága, hogy az ott született ítélet ellen a megyéspüspökhöz nem lehetett fellebbezni, hiszen az *officialis*, illetve a *vicarius generalis* a püspökkel egyazon fórumot alkotott. Tehát egy szuffragáneos püspök officialisának, vagy Magyarországon vikáriusának ítélete ellen az illetékes metropolita vikáriusához lehetett fellebbezni. Az általános helynöki, illetve officialisi bíróságok szervezete az egész nyugati egyházban elterjedt, úgyhogy 1500 táján már gyakorlatilag a latin egyház minden egyházmegyéjében működött ilyen bíróság.⁶ Magyarországon az 1279-es budai zsinat kánonjai⁷ már azt tanúsítják, hogy a római kánoni peres eljárás meghonosodott a gyakorlatban. Az általános helynöki bíróságok rendszere az 1300-as évek első felében vált Magyarországon igazán jellemzővé.

Az officialisi, illetve az általános helynöki bíróságok középkori működéséről Európa-szerte számos írott dokumentum maradt fenn.⁸ Ezek különböző műfajokba tartoznak. Vannak köztük egyedi oklevelek, amelyek akár keresetlevelek, kifogások, ítéletek, fellebbezések, idézések is lehetnek. Akadnak közöttük az egész pert végig kísérő akták. Több helyen könyvek marad-

⁴ Vö. DONAHUE, *The Ecclesiastical Courts*, 250.

⁵ Vö. például ERDŐ PÉTER, *Ecclesiastical Procedure in Eastern Central Europe*, *The History of Courts and Procedures in Medieval Canon Law*, 426–462, 441.

⁶ Vö. DONAHUE, *The Ecclesiastical Courts*, 250.

⁷ Concilium Budense, a.1279 c.24, 39, 56. Kiadta: CAROLUS PÉTERFFY, *Sacra Concilia Ecclesiae Romano-catholicae in regno Hungariae celebrata*, I, Vindobonae 1742³, III, 114, 120–121.

⁸ Áttekintésükhöz lásd CHARLES DONAHUE JR, *The Records of Medieval Ecclesiastical Courts: Reports of the Working Group on Church Court Records*. 1: *The Continent*. 2: *England* (Comparative Studies in Continental and Anglo-American Legal History 6–7), Berlin 1989, 1994.

tak fenn, amelyekbe az egyes perbeli cselekmények jegyzőkönyvét, illetve a keletkezett iratok másolatát vezették be. Ezeket a könyveket *protocollumnak* is nevezték. Az ilyen kötetek beosztása lehet időrendi, vagy tagolódhatnak az egyes ügyek szerint. Helyenként olyan könyveket is készítettek, amelyekben külön csak az ítéleteket rögzítették, vagy csupán a vallomásokat. Végezetül bizonyos bíróságok a maguk használatára is készítettek sajátos könyveket, amelyek akár gazdasági adatokat is tartalmaztak.⁹

Hazai egyházi bíróságainktól az egyedi oklevelektől eltekintve¹⁰ kevés középkori dokumentum maradt fenn. Igazi kronologikus protokollkönyvet vagy regisztert csak az 1500-as évek elejéről, az esztergomi vikáriusi bíróságtól sikerült találni.¹¹ A magyarországi vikáriusi bíraskodás írott emlékei közé tartoznak a bírósági rendtartások, amelyek közül két prágai szöveget Magyarországon is ismertek. A Mikulás Puchník¹² által szerkesztett *Processus iudiciarius secundum stylum Pragensem*-et (14–15. század fordulója), melyet Sziléziában is használtak, a Luxemburgi Zsigmond mellett dolgozó és jelentős karriert befutó jegyzőnek, Johannes Haas-nak közeli rokona (testvére) Jacob Haas másolta le Nagyenyeden.¹³ Egy másik, terjedelmesebb, prágai eredetű *ordo iudiciarius*, mely Sziléziában, Morvaországban és másutt is használatban volt, az általános szakmai meggyőződés szerint Nikolaus von Schweidnitz munkája. A későbbi esztergomi *vicarius generalis*, Pöstyéni Tamás, aki Prágában 1402-ben szerzett kánonjogi doktorátust, másolta le ezt a könyvet Esztergomban.¹⁴

⁹ Vö. DONAHUE, *The Ecclesiastical Courts*, 259.

¹⁰ Ezek regesztaszerű kivonatos bemutatását BÓNIS GYÖRGY állította össze, aki azonban munkájában egyházi bíróságainktól fennmaradt más műfajú dokumentumokat is ismertet: *Szentszéki regeszták: iratok az egyházi bíraskodás történetéhez a középkori Magyarországon* (Jogtörténeti Tár I/1; szerk. Balogh Elemér), Budapest 1997.

¹¹ Esztergomi Prímási Levéltár, Acta Consist. (sine numero), fol. 133: *Protocolum Annonum 1525, 1532, 1564*. Vö. PÉTER ERDŐ, *Das älteste Protokollbuch des Vikariatsgerichts von Esztergom (Ungarn)*, De Iure Canonico Medii Aevi: Festschrift für Rudolf Weigand (Studia Gratiana 27; hg. v. Peter Landau–Martin Petzoldt), Bologna 1996, 71–84.

¹² Vö. DOMINIK BUDSKÝ, *Nicolas Puchník, a Portrait of a Medieval Canonist*, Bulletin of Medieval Canon Law 30 (2013) 123–140.

¹³ A példány lelőhelye jelenleg München, Universitätsbibliothek 8° Cod. 152, fol. 121^v–163^v, a másoló bejegyzése: fol. 163^v. (Itt található a másoló neve és a másolás helyének megjelölése is.) A Haas család egyébként jelentős szász dinasztia volt Nagyenyeden és tevékenységük elsősorban a közjegyzői munkához kapcsolódott. Vö. TONK SÁNDOR, *Erdélyiek egyetemjárása a középkorban*, Bukarest 1979, 252–253, n. 935; 234, n. 636; 243, n. 789 (*Jacobus Leporis de Engedino maiori*).

¹⁴ Vö. ERDŐ, *Ecclesiastical Procedure in Eastern Central Europe*, 454; KÖRMENDY KINGA, *A középkori egyetemi oktatással és a XV. századi esztergomi vikáriusok olvasmányaira, működésé-*

Egy további irodalmi műfajt alkottak az egyházi bíróságokon használt formuláskönyvek. Bár ezek néha nem könnyen különböztethetők meg az *ars notaria* műfajába tartozó jegyzői segédkönyvektől, mégis vannak sajátos jellemzőik.¹⁵ Olyan magángyűjtemények ezek, melyek bírósági eljárás során keletkezett anyagot foglalnak magukba, és amelyek egy bíróság keretében belső használatra készültek. Ezek összeállítói is általában jegyzők voltak. A 15. század végén és a 16. század elején az esztergomi vikáriusi bíróságon minden bizonnyal ismert volt az a Római Kúriában működő ügyvédek és prokurátorok számára készült formuláskönyv, amelynek egy nyomtatott példányába a kötet végső kolofonja után bemásoltak egy peres aktát, amely egy Tommaso Amadeo da Ferrara esztergomi általános helynök előtt folytatott perben keletkezett.¹⁶

Az esztergomi vikáriusi bíróság keretében a 16. század elején keletkezett és használt formuláskönyv két változatban maradt fenn. Mindkét változatot egy-egy papírkódex őrzi. A régebbi változat *Beneéthy Máté formuláskönyve* néven ismert. Benne az esztergomi érseki helynök bíróságának tevékenységét dokumentáló okmányok találhatók az 1500–1512-ig terjedő időszakból.¹⁷ Ennek a formuláskönyvnek a szövegei többnyire Tommaso Amadeo da Ferrara esztergomi helynök idejéből származnak, de felvételt nyertek a gyűjteménybe olyan szövegek is, amelyek utóda, Nyási Demeter helynöksége idejéből valók. Megjegyzendő, hogy mindkét általános helynök kánonjogi doktorátussal rendelkezett.¹⁸

vel kapcsolatos kézíratos források az esztergomi egyház 1543 előtti könyvtárában, Tanulmányok a magyarországi egyházjog középkori történetéről. Kézíratos kódexek, zsinatok, középkori műfajok (Bibliotheca Instituti Postgradualis Iuris Canonici Universitatis Catholicae de Petro Pázmány nominatae III/3; szerk. Erdő Péter), Budapest 2002, 157–188, főként 178–179.

¹⁵ Vö. GUIDO VAN DIEVOET, *Les coutumiers, les styles, les formulaires, et les 'artes notariae'* (Typologie des sources du moyen âge occidental 48), Turnhout 1986, 75–77.

¹⁶ *Formularium advocatorum et procuratorum Romanae Curiae et Regii parlamenti*, (Basel 1493). A példány megtalálható: Budapest, Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Kézirattár, Inc. 362.

¹⁷ A kézíratos példány megtalálható Gyulafehérváron (Alba Iulia, Romania): Bibliotheca documentara „Batthyaneum”, Alba Iulia, MS. I. 152.

¹⁸ KÖRMENDY KINGA, *Studentes extra regnum. Esztergomi kanonokok egyetemjárása és könyvbizsgálata 1483–1543* (Bibliotheca Instituti Postgradualis Iuris Canonici Universitatis Catholicae de Petro Pázmány nominatae III/9), Budapest 2007, 107–108.

A formuláskönyv újabb változata Nyási Demeter helynökségéhez fűződik. Úgy tekinthető mint az előző változat bővített formája. A Beneéthy-féle formuláskönyv anyagához mintegy hetven dokumentumot ad hozzá az 1511 és 1521 közötti időszakból. Ezt a gyűjteményt tekintik a középkori Magyarországról fennmaradt legfontosabb egyházi formuláskönyvnek. Egyetlen ismert kézírata Esztergomban található.¹⁹ Ez a példány helyenként sérült, kisebb szövegghiányokat, illetve nehezen olvasható helyeket találunk benne. A jelen kiadás, mely a maga nemében első, sajátos feladatra vállalkozott. Úgy bocsátja közre a Nyási-féle formuláskönyvet, hogy figyelembe veszi azt a tényt, hogy ez nem egyetlen szerző irodalmi alkotása, hanem, miként a könyvtárban őrzött kötet felirata is mutatja, az esztergomi egyház módja és stílusa szerinti formulagyűjtemény (*Formularium secundum modum et stilum ecclesiae Strigoniensis*). Ezért volt indokolt, hogy a Nyási-féle változat sérült vagy olvashatatlan helyeit a Beneéthy-féle kötet azonos formulákat tartalmazó szövege alapján olvassuk vagy egészítsük ki. A műfaj indokolta azt is, hogy kiadványunk függelékében közöljük azokat a formulákat, amelyek csak a Beneéthy Máté-féle változatban találhatók, a későbbi variánsban viszont már nem szerepelnek.

Ennek a formuláskönyvnek a szerkezete tematikus. Az ügyek bizonyos típusára és a perekben előforduló jellemző cselekményekre, illetve aktákra vonatkozó formulák alkotják az egyes fejezeteket. A fejezetek külön címfeliratot viselnek. Ez világosan jelzi az adott irat természetét, illetve jogi jelentőségét. Ezeknek a címfeliratoknak a jegyzéke tartalomjegyzék gyanánt is szolgál a kötet használatához.

A helységnevek és személynevek mutatója nagyban fokozza a kiadvány használhatóságát a történettudomány művelői számára.

Mindezek nyomán egészen sajátos és gazdag kép tárul az olvasó elé a késő-középkori Magyarország társadalmi és gazdasági életéről, kulturális és politikai viszonyairól, egyházi életéről, de a kis emberek mindennapi ügyes-bajos dolgairól is, amelyek a kort a mai közönség számára is közelívé és érzékelhetővé teszik. Kirajzolódnak a magyarországi egyházi bíróságok illetékességének határai. Nem csupán házassági ügyekkel, hanem jelentős részben inkább gazdasági kérdéseket érintő témákkal találkozunk. Például a 258. formulában Várday Ferenc választott váci püspök mint hitelező perli

¹⁹ Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár, II. 507.

Batthyány Benedeket, akinek kamatmentesen ezer aranyforint kölcsönt és hitelbe ötven edény (*vas*) bort adott 350 aranyforint értékben oly módon, hogy a két tartozás egyszerre vált esedékessé. Az 1350 forintot persze Batthyány Benedek nem fizette ki, sőt elutasította a követelést. Az esetből bepillantást nyerünk a pénzkölcsönzés módszereibe egy olyan világban, amelyet a kamatszedés elvi tilalma jellemzett. A felperes ugyanis hangsúlyozza, hogy az ezer aranyat kamatmentesen adta kölcsön (*ex causa veri et gratuiti mutui*), ugyanakkor nem tűnik ki az ötven edény bor minősége, sőt az edények pontos mérete sem. Tehát az áruhitellel összekötött pénzkölcsönzés az adott esetben a kamatszedés bujtatott formájának látszik. A bor valódi értéke és a megjelölt tartozás különbözete fogható fel a pénzösszeg kamatának. Megjegyzendő, hogy szerződések kapcsán keletkezett perekben az egyházi bíróság többnyire azért volt illetékes, mert a szerződést esküvel erősítették meg, így a teljesítés elmaradása esküszegésnek minősült.

Számos formula említi az Apostoli Szentszéket és azok helyzetét, akiknek például a Szentszéktől kell feloldozást kérniük, de akiket ideiglenesen felmenthet a büntetés alól az esztergomi érsek vagy vikáriusa is. Az ilyen helyzetekben nyilvánvalóvá válik a helyi egyházi bíróságok rendszerének és az Apostoli Szentszéknak a szerves kapcsolata, noha a formulák jelentős részében nem sikerült terjedelmesebb szövegszerű egyezést találni a Római Kúriában használt formulákkal.

A magyarországi formuláskönyvek most útjára induló kiadása új ösztönzést ad a magyar és nemzetközi történeti kutatás számára és megvilágítja azt a mély kulturális kapcsolatrendszert, ami Európa különböző régióit összefűzi egymással.

ERDŐ PÉTER

II. FORMULÁSKÖNYVEK A KÖZÉPKORI MAGYARORSZÁGON

A középkori történet forrásai általában töredékesen és esetlegesen maradtak korunkra. A magyar középkor vizsgálata még ezen megállapításon belül is korlátozott lehetőségekkel bír, nem támaszkodhat ugyanis olyan bőséges forrásanyagra, mint a nyugat-európai történetkutatás: vannak műfajok, melyek teljesen hiányoznak, az eseményeket rendszert csak egy szemszögből ismerhetjük meg, továbbá általában korlátozott számú a diplomatikai forrásanyag is.²⁰ Ez hátrány, de előny is egyben: hátrány az apró részletek, az események háttérében álló okok és ösztönzőerők feltárhatatlansága miatt, de előny – különösen is a skandináv és a kelet-európai forrásviszonyokat tekintetbe véve –, mert éppen elégséges és egy kutató által is áttekinthető forrásanyag áll rendelkezésre ahhoz, hogy a középkori Magyar Királyság történetének lényegi elemeit megismerhessük.²¹ Szerencsére – bár kronológiai tekintetben nem kiegyensúlyozott a helyzet – másképp van a formuláskönyvekkel, különböző típusaikból ugyanis összességében nem kisszámú kézirattal rendelkezünk, nem is beszélve az elveszett, de egykor biztosan létezett kódexekről.²² Nehézséget valójában mindezidáig csak az jelentett, hogy korábban nem állt rendelkezésre korszerű, a modern történettudomány

²⁰ ENGEL PÁL, *Szent István birodalma. A középkori Magyarország története* (História Könyvtár, Monográfiák 17), Budapest 2001, 3–4.

²¹ MÁLYUSZ ELEMÉR, *A magyar medievisztika forráskérdései. (Medievisztika és forráskiadás)*, Levéltári Közlemények 38 (1967) 3–29; MÁLYUSZ ELEMÉR, *1526 előtti okleveleink forrásértéke*, Történelmi Szemle 10 (1967) 416–429.

²² TARNAI ANDOR, „*A magyar nyelvet írni kezdik*”. *Irodalmi gondolkodás a középkori Magyarországon* (Irodalomtudomány és kritika), Budapest 1984. 165–166.

követelményeinek is eleget tevő – forrás- vagy szöveggitikai – kiadás.²³ A hagyományozott szöveganyag genetikai viszonyai így egyelőre pontosan és részleteiben nem tisztázhatóak, de – főképpen BÓNIS GYÖRGY²⁴ munkásságának köszönhetően – számos kérdésben ma már jóval világosabb képet alkothatunk, mint a magyarországi formuláskönyvek kutatását elindító és forráskiadványával az alapokat lefektető KOVACHICH MÁRTON GYÖRGY (1744–1821) 1799-ben.²⁵ A helyzet megértéséhez azonban óhatatlanul fontos előrebocsájtani három dolgot. Mindenekelőtt ajánlatos szem előtt tartani, hogy a középkori magyar történet hagyományos korszakhatára az önálló Magyar Királyság elbukásának az éve, azaz 1526. Az alább ismertetendő formuláskönyvek némelyikének összeállítására ugyan ezt követően (például *Formularium Posoniense*, 1532–1541) került sor, azaz a bennük foglalt elméleti anyag nyelvi tekintetben már a kora újkor terméke, a gyakorlati mintaanyag

²³ Ezt a hiányérzetet nagyban enyhítette a pálos formulárium kiadása: *Formularium maius Ordinis Sancti Pauli primi heremite. Textedition des Pauliner-Formulariums aus der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts* (Cod. Lat. 131. der Universitätsbibliothek zu Budapest) (Művelődéstörténeti Műhely, Rendtörténeti konferenciák 4/3; hg. v. Beatrix F. Romhányi–Gábor Sarbak), Mit einem Anhang: Fragmentum formularum Strigoniense Paulinorum, Budapest 2013. További munkák is megjelenés előtt állnak, ezek közül kiemelkedő a MOLNÁR ANTAL által gondozott kézirat, mely a ferencesek két terjedelmes és egy rövidebb rendkormányzati kézikönyvét teszi közzé, vö. ANTAL MOLNÁR, *Formulari francescani della provincia Ungherese dei frati Minori Osservanti del primo Cinquecento*, Osservanza francescana e cultura tra Quattrocento e primo Cinquecento: Italia e Ungheria a confronto. Atti del Convegno Macerata-Sarnano, 6–7 dicembre 2013 (Bibliotheca Academiae Hungariae–Roma, Studia 4; a cura di Francesca Bartolacci e Roberto Lambertini), Roma 2014, 73–86, valamint MOLNÁR ANTAL, *Magyarországi obszerváns ferences formuláskönyvek a 16. század elejéről*, Episcopus, Archiabbas Benedictinus, Historicus Ecclesiae. Tanulmányok Várszegi Asztrik 70. születésnapjára (METEM Könyvek 85; szerk. Somorjai Ádám–Zombori István), Budapest 2016, 203–212. Közel áll a megjelenéshez továbbá Magyi János kézikönyve, lásd DRESKA GÁBOR, *Jegyzetkönyv, mintakönyv, tankönyv. A Magyi-formulárium*, Arcana tabularii. Tanulmányok Solymosi László tiszteletére I–II (szerk. Bárány Attila–Dreska Gábor–Szovák Kornél), Budapest 2014. I, 43–51.

²⁴ BÓNIS GYÖRGY, *Középkori jogunk elemei. Római jog, kánonjog, szokásjog*, Budapest 1972. A szerző már egy korábbi munkájában számba vette és tipológiai rendszerbe foglalta a fennmaradt anyagot: BÓNIS GYÖRGY, *Magyi János formuláskönyve és a gyakorlati jogtanítás*, A pécsi egyetem történetéből (Jubileumi tanulmányok 1; szerk. Csizmadia Andor), Pécs 1967, 225–260, 244–251.

²⁵ *Formulae solennes styli in cancellaria curiaque regum, foris minoribus ac locis credibilibus authenticisque regni Hungariae olim usitati*. Edidit MARTINUS GEORGIUS KOVACHICH, Budae 1799. A formuláskönyv műfaj történetére lásd PETER HERDE–ULRICH NONN–WALTER KOCH–PETER CSENDES, *Formel, -sammlungen, -bücher. A Lateinisches Mittelalter*, Lexikon des Mittelalters IV, München 1989, coll. 646–654.

azonban a korszakhatár előtről származik (az említett esetben 1504–1524/25 közöttől).²⁶ Nem téveszthető szem elől az sem, hogy a nyugati viszonyokhoz képest a középkori Magyar Királyság nem a római vagy kánoni jog, hanem a szokásjog alapján élte mindennapi életét. A magyar szokásjogot a 13. századi francia (Philippe Beaumanoir, 1252/54–1296)²⁷ vagy angol (Henricus de Bracton, †1268)²⁸ kodifikációhoz képest későn, 1514-ben Werbőczy István rendszerezte a római és kánoni jog rendszerének figyelembe vételével, majd munkája eredményét 1517-ben ki is nyomtattatta. A formuláskönyvekbe foglalt joganyag ezzel a kodifikált elméleti és rendszerezett joggal szembesíthető.²⁹ Végezetül a hivatali írásbeliség központi intézménye (királyi kancellária) mellett a nyugati viszonyokhoz képest Magyarországon a magánjogi ügyletek adminisztrálására egy sajátosan magyar, nagyjából a közjegyzőség funkcióit ellátó szervezet, a hiteleshelyek rendszere fejlődött ki. A formuláskönyvekbe került gyakorlati mintaanyag jelentős része ennek a közhitelű írásbeliségnek a terméke.³⁰ A középkori magyarországi formuláriumok sajátosságai döntően ezekből a körülményekből eredeztethetők.

²⁶ GYÖRGY BÓNIS, *Die praktische Juristenausbildung im mittelalterlichen Ungarn*, Acta Facultatis Juridicae Universitatis Comenianae. Die juristische Bildung in der Sloakei und Ungarn bis zum J. 1848, Bratislava 1968, 55–64, 61. Rendelkezésre áll Stockholmban egy késő Jagelló-kori gyűjtemény, amelyet talán I. Ferdinánd kancelláriájában is használtak, és amelynek középkori darabjai az 1482–1514-es évkörből származnak (Riksarkivet Stockholm, Extranea; fotokópiája megtalálható a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára fényképgyűjteményében: MNL-OL DF 289 137.)

²⁷ PASCALE BOURGAIN, *Philippe de Beaumanoir*, Lexikon des Mittelalters VI, München 1987–1988, col. 2080.

²⁸ BRYCE DALE LYON, *Henricus de Bracton*, Lexikon des Mittelalters IV, München 1989, col. 2137.

²⁹ *The Customary Law of the Renowned Kingdom of Hungary: A Work in Three Parts Rendered by Stephen Werbőczy (The „Tripartitum”). Tripartitum opus iuris consuetudinarii incliti regni Hungariae per Stephanum de Werbőczy editum* (The Laws of the Medieval Kingdom of Hungary 5; edited and translated by János M. Bak–Péter Banyó–Martyn Rady. With an introductory study by LÁSZLÓ PÉTER), Idyll–Budapest 2005; MARTYN RADY, *The Prologue to Werbőczy's Tripartitum and its Sources*, English Historical Review 121 490 (2006) 104–145.

³⁰ FRANZ ECKHART, *Die glaubwürdigen Orte Ungarns im Mittelalter*, Mitteilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung, I. Ergänzungsband, Innsbruck 1914, 395–558; GYÖRGY BÓNIS, *Les auctorités de „foi publique” et les archives des „loci credibiles” en Hongrie*, Archivum 12 (1962) 97–104.

I. AZ ALAPOK

A 12. századi tudományok rendszerében (*septem artes liberales*) a *rhetoricát* kiszorította, majd felváltotta az *ars dictaminis*, mely hamarosan tankönyvvé és önálló műfajjá vált. Az *arson* belül is nagy önállóságot nyert az *ars notaria*, mely a magas fokú jogi műveltség hordozója lett. A középkorban általában, így a korabeli Magyarországon is a jegyzői ismeretek tankönyvei és a formuláskönyvek alig különböztethetőek meg egymástól. Legfeljebb abban térnek el, hogy az *ars notaria* és a levelezőkönyvek keretein belül hangsúlyosabb és terjedelmesebb az elméleti – így például a retorikai, jogi – magyarázat, míg a formuláskönyvekben az elméleti mellett is túlnyomó a gyakorlatra orientált minta- és formulaanyag, melyet használója több célra is felhasználhatott. Ennek előrebocsátása azért fontos, mert a magyarországi kezdetek csak ennek a megállapításnak a fényében tekinthetők át.

Az első szövegszerű nyomait annak, hogy az *ars dictandi* példányait Magyarországon is használták, az elbeszélő források mutatják. III. Béla király (1172–1196) idejében működött az az író, aki rövid regényes gesztájában összefoglalta a magyarok honfoglalásának legendás történetét. Régóta tudott, hogy magas szintű retorikai ismereteit valamelyik külföldi – valószínűleg párizsi – iskolában sajátította el. Műve prológosában³¹ két alkalommal is szövegszerűen idézi a régebbi bolognai iskola legjelentősebb alkotójának, Hugo Bononiensisnek a *Rationes dictandi prosaice* címen, 1119–1130 között összeállított munkáját.³² A *Rationes* jelentőségét többek között az adja, hogy számos mintalevelet tartalmaz, s különös hangsúlyt helyez az üdvözlőformulák megformálására. Nem sokkal ezt követően, 1208–1218 között Zircen volt ciszterci apát Johannes Lemovicensis,³³ korábban Clairvaux perjele. Újabban vitatott vélemények szerint magyarországi

³¹ Die „Gesta Hungarorum” des anonymen Notars. Die älteste Darstellung der ungarischen Geschichte (Ungarns Geschichtsschreiber, Bd. 4; unter Mitarbeit von LÁSZLÓ VESZPRÉMY hg. v. Gabriel Silagi), Sigmaringen 1991, 137.

³² Repertorium Fontium Historiae Medii Aevi. Primum ab Augusto Pottbust digestum, nunc cura collegii historicorum e pluribus nationibus emendatum et auctum. II. Fontes A–B, Romae 1967, 357; HANS MARTIN SCHALLER, Hugo von Bologna, Lexikon des Mittelalters V, München 1991, col. 169.

³³ SARBÁK GÁBOR, Johannes Lemovicensis, Magyar Művelődéstörténeti Lexikon. Középkor és kora újkor IV (főszerk. Kőszeghy Péter, szerk. Tamás Zsuzsanna), Budapest 2005, 484–485.

apátsága idején állította össze levelezőkönyvét *Libellus de dictamine et dictatorio syllogismorum* címen, melybe nem kisszámú misszilis mintát is felvett.³⁴ Ennek egyik kézírata Francesco Petrarcához (1304–1374) is eljutott, szélesebb körű magyarországi hatásáról azonban nincsenek ismereteink. Formuláskönyvek 13. századi hazai használatára leginkább az okleveles anyag szolgáltatott bizonyítékot. A 13. századtól ugyanis ugrásszerűen megnőtt a királyi kancelláriában kiállított oklevelek száma (ez mintegy 6000 darab királyi oklevelet jelent), s a korszak végéig, 1301-ig oly mértékben megszilárdult a királyi oklevélszerkezet, hogy ebből több kutató is kancelláriai formuláskönyv használatára következtetett.³⁵ Két hiteleshely okleveleinek vizsgálata is arra a meggyőződésre vezetett, hogy ezeknek a nyelvi-stilisztikai formulái csak abban az esetben mutathatnak szinte teljes formai egyezést az ország más vidékein működő intézmények okleveleivel, ha egységes formuláskönyvet használtak.³⁶ Leginkább azonban az első korunkra maradt, bizonynyal magyar szerző által összeállított *Ars notaria* (1346/1351) szolgáltat bizonyítékot abban a tekintetben, hogy szükségszerűen kellett legyenek korábbi előzményei. Fontos azonban tudni, hogy még ennek összeállítását megelőzően, 1310 körül eljutott Magyarországra két másik, igen nagy hatású *ars dictaminis*, Petrus de Vineá³⁷ (†1249) és Ri-

³⁴ A munka kiadása: *Johannis Lemovicensis, abbas de Zirc 1208–1218. Opera omnia*, Tomus I (Libri de Zirc 2.), Auctore CONSTANTINO HORVÁTH, Veszprém 1932, 1–68; *Repertorium Fontium. VI. Fontes I–J–K*, Romae 1990, 347. A megalapozottnak látszó kétkedő álláspontra lásd MOLNÁR PÉTER, *Limoges-i János: Morale somnium Pharaonis: Egy „uralkodótükkör” vélelmezett magyar vonatkozásai és valódi jelentősége*, Tiszteletkőr. Történeti tanulmányok Draskóczy István egyetemi tanár 60. születésnapjára (szerk. Mikó Gábor–Péterfi Bence–Vadas András), Budapest 2012, 491–502.

³⁵ SZENTPÉTERY IMRE, *Magyar oklevéltan* (A Magyar Történettudomány Kézikönyve II/3), Budapest 1930, 92–93; TARNAI, „*A magyar nyelvet írni kezdik*”, 62–63, 165. A későbbi kancelláriai és kúriai jegyzők működése során is kimutatható a formuláskönyvek használata, lásd BÓNIS GYÖRGY, *A kúriai irodák munkája a XIV. és XV. században*, Levéltári Közlemények 34 (1963) 197–246, 228–229.

³⁶ KÓTA PÉTER, *A vasvári káptalan korai oklevelei. Egy formulagyűjtemény*, Levéltári Szemle 37 (1987) 17–29; TROSTOVSKY GABRIELLA, *Az esztergomi káptalan XIII–XIV. századi oklevelei az Országos Levéltár Diplomatikai Levéltárában*, Levéltári Közlemények 60 (1989) 57–81.

³⁷ HANS MARTIN SCHALLER, *Petrus de Vineá*, Lexikon des Mittelalters VI, München 1987–1988.

chardus de Pofis³⁸ (1270 k.), mára már egy kolligátumba kötött munkája. Az egyiket talán Bicskei Gergely választott esztergomi érsek³⁹ (1298–1303) hozhatta Magyarországra, a két kéziratrészt eredetileg Tamás esztergomi érsek⁴⁰ (1305–1321) köttethette össze és használhatta. A Bécsben őrzött kézirat jelentősége abban áll, hogy használója Itáliából hozta magával mint tankönyvet, és az üresen maradt helyekre hazai arengákat és oklevélmintákat jegyzett be – egyelőre rendszertelenül és igen kis számban. A lehetőség azonban ezzel megnyílt egy magyar formulárium megszerkesztéséhez.⁴¹

2. AZ ELSŐ KORSZAK

A formuláriumok összeállításának első, originális műveket alkotó korszaka az Anjou-berendezkedés (1301–1382) idején következett el Magyarországon, s nagyjából átfogta az egész 14. századot. Mivel számos korszerű kancelláriai reformintézkedés erre az időre esik, nem alaptalanul merült fel a lehetősége annak, hogy a Dél-Itáliából érkező Anjou-dinasztia nápolyi hazájának intézményeiből honosított meg Magyarországon néhányat.⁴² A cseh trónkövetelő, Vencel magyarországi kancelláriájában feltehetőleg egy cseh (vagy lengyel eredetű) formuláskönyvet használtak.⁴³ Nagyobb hatást kell azonban ebben a tekintetben tulajdonítanunk az 1308–1311 között Magyarországon tartózkodó és az Anjouk trónigényét hathatósan előmoz-

³⁸ PETER HERDE, *Richard von Pofi*, Lexikon des Mittelalters VII, München 1995, col. 824.

³⁹ CSUKOVITS ENIKŐ, *Bicskei Gergely*, Korai magyar történeti lexikon (9–14. század) (főszerk. Kristó Gyula, szerk. Engel Pál–Makk Ferenc), Budapest 1994, 103; SZENDE LÁSZLÓ, *Bicskei Gergely*, Esztergomi érsekek 1001–2003. (szerk. Beke Margit), Budapest 2003, 134–142.

⁴⁰ BEKE MARGIT, II. *Tamás*, Esztergomi érsekek, 145–151.

⁴¹ Lelőhelye: Österreichische Nationalbibliothek, Wien, Handschriftensammlung, Codices, Cod. Lat. 3452 fol. 1–39 (= MNL-OL DF 286 315), valamint Cod. Lat. 4276 fol. 104–139 (= MNL-OL DF 286 316). Lásd BÓNIS GYÖRGY, *Petrus de Vineá leveleskönyve Magyarországon I–II (Gondolatok a szicíliai államszervezet hazai hatásáról)*, Filológiai Közlemény 4 (1958) 1–26, 173–194.

⁴² ENIKŐ CSUKOVITS, *Le innovazioni istituzionali nell'età angioina e i loro parallelismi napoletani*, L'Ungheria angioina (Bibliotheca Academiae Hungariae – Roma, Studia 3; a cura di Enikő Csukovits), Roma 2013, 59–119.

⁴³ IFJ. SZABÓ ALADÁR, *Venczel és Ottó királyok oklevelei*, Turul 34 (1916) 13–46, 24.

dító pápai legátus, Gentile da Montefiori⁴⁴ tevékenységének. Az ő és környezete hatására terjedt el szélesebb körben a kánoni eljárás, a közjegyzők tevékenysége, de neki tulajdonítják az első hazai papíroklevél kibocsátását is. Ennek fényében nem kis jelentősége lehet annak, hogy a legátus bírói széke előtt lefolytatott perek jegyzőkönyveit őrző vatikáni kódexek közül az egyiknek az elején fennmaradt egy 15 főlőre terjedő, 52 darabot tartalmazó iratminta-gyűjtemény. A formuláriumot minden kétséget kizárólag valódi, kibocsájtott oklevelekről másolták össze, s ezek közül csak elenyészően kis számban voltak külföldi vonatkozású darabok. Az összeállító maga a legátus jegyzője, Vagnolus de Mevania volt, s bár munkájának általános kánonjogi jelleget adott, lényeges, hogy magyar vonatkozású oklevélanyagot használt a feldolgozás során.⁴⁵ A legátusi környezetben látottak jelenthették az első komoly ösztönzést a magyarországi formuláskönyvek összeállításához. Ilyenek nem is vártak sokáig magukra, egyszersmind színes tematikával és széles műfaji spektrumban jelentek meg. Az egyházi formuláskönyveknek mind a két alaptípusa, a világi papi (1385 k.) és a szerzetesi rendkormányzati gyűjtemény (1320 k.) feltűnt a 14. században. Tapolcai Bertalan főesperes a saját használatára szánt gyűjteményét ugyan csak 1385-ben fejezte be, többségében két házassági pert tárgyaló oklevélmintái azonban a század első feléből származnak (1324–1355), így az sem zárható, hogy akkoriban keletkezett előzménnyel is számolhatunk. Tapolcai az összeállítás idején éppen a bécsi egyetem artes-fakultásának beiratkozott hallgatója volt. Különösen is érdekes darabjai a tanár és tanítvány levélváltása és a jokulátoroknak adott ajánlólevél.⁴⁶ Bizonytal 1320 körül, a székes-

⁴⁴ CSUKOVITS ENIKŐ, *Gentilis. Pápai legátus*, Korai magyar történeti lexikon, 232.

⁴⁵ Lásd FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ bevezetőjét: *Acta legationis cardinalis Gentilis. Gentilis bíbornok magyarországi követségének okiratai 1307–1311*, (Monumenta Vaticana historiam Regni Hungariae illustrantia. Vatikáni Magyar Okirattár I/2), cxii, Budapest 1885. A formulárium kiadása ugyanitt a függelékben: 401–415; BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 29; ERDŐ PÉTER, *Egyházjog a középkori Magyarországon*, Budapest 2001, 95; *Repertorium Fontium II*, 109. Kevésbé ismert a tartalom és a jelentőség tekintetében Ferdinand Palacios (1419–1423) bíboros-legátus Krakkóban őrzött kézírata, vö. ERDŐ, *Egyházjog a középkori Magyarországon*, 95–96. A kézirat újra napvilágra kerüléséről DÓZSA GÁBOR számolt be a Vácut megrendezett I. Scriptorium-konferencián *Egy szentszéki követ ismeretlen formuláskönyve a 15. század első harmadából* címmel 2017. május 12-én.

⁴⁶ FEJÉRPATAKY LÁSZLÓ, *Tapolcai Bertalan oklevélformulái a XIV. századból*, Magyar Könyvszemle 10 (1886) 41–66 (a szövegek kiadásával); GYÖRGY BÓNIS, *Einflüsse des römischen Rechts in Ungarn, Ius Romanum Medii Aevi, pars V*, 10, Mediolani 1964, 1–113, 37, 39;

fehérvári ferences konventben állították össze azt a kéziratot, mely a ferencesek rendkormányzatának legfontosabb oklevéltípusait gyűjtötte csokorba. A gyűjteménybe felvették a szerzetesek által 1280–1310 között kapott és küldött leveleket. Az őrzőkódexbe fontos magyar nyelvemlék is került.⁴⁷ Az előbbieknél nagyobb jelentőséggel bír két másik kézirat – egyikük sajnos csak fragmentumként került elő –, mert ezek közvetlen kapcsolatban állnak a gyakorlati jogi képzéssel, azaz az *Ars notaria* műfaji keretei közé tartoznak. Egy nyomtatvány kötéséből fejtették ki azokat a töredékeket, melyek 1290–1342 közöttől tartalmaznak magyarországi oklevélformulákat. Ezek egy olyan kéziratnak a részét képezték valaha, mely egybe volt kötve Johannes Bondi de Aquilegia⁴⁸ (1300 k.) *Ars dictaminis*-ével, ennek töredékei is előkerültek ugyanis a könyvkötésből. A töredékekből megítélhetően a formuláriumot egy olyan személy állította össze, aki egykor a sajkazai ágostonosok iskolájában tanult, majd a veszprémi székeskáptalan iskolájában adta elő a korábban tanultakat. Az összeállító felvett misszilis levélmintákat is, valószínű azonban, hogy a teljes oklevél- és levélanyag fiktív, azaz oktatás céljára készült, feltehetőleg tanuló jegyzetével állunk szemben.⁴⁹ Szintén (az elején és a végén) csonkán maradt fenn, de az előbbinél jóval nagyobb és összefüggő terjedelemben az a kézirat, mely 1450 körüli másolata egy 1346–1351 között keletkezett gyűjteménynek. Ez már tartalmilag és formailag is kimeríti az *ars notarialis* fogalmát, azzal a különös magyar jellemzővel, hogy a közjegyzői ismeret- és oklevélanyag helyett – ez ugyanis teljességgel hiányzik belőle – a hiteleshelyek oklevélanyaga szerepel benne. Létrejötté nem megfelelő módon szoros kap-

ERDŐ PÉTER, *A középkori officiális bíráskodás írott emlékei Lengyelországban és Magyarországon*, Magyar Könyvszemle 110 (1994), 122; PÉTER ERDŐ, *Ebeprozesse im mittelalterlichen Ungarn*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Kan. Abt. 72 (1986) 250–276; TARNAI, „*A magyar nyelvet írni kezdik*” 166. Vö. *Repertorium Fontium* II, 456.

⁴⁷ *Catalogus concinnus librorum manuscriptorum Bibliothecae Batthyányanae*, exaratus per ROBERTUM SZENTIVÁNYI, Szeged 1958⁴, 218–224, 226 (395. sz.) (a szöveg kiadásával és vonatkozó irodalommal); *Repertorium Fontium. IV. Fontes D-E-F-GE*, Romae, 1976, 507–508.

⁴⁸ HANS MARTIN SCHALLER, *Johannes Bondi de Aquilegia*, Lexikon des Mittelalters V, München, 1991, col. 558.

⁴⁹ ÉRSZEGI GÉZA–SZELESTEI N. LÁSZLÓ, *Fogalmazási mintákat tartalmazó tankönyv töredékei a 14. század első feléből*, Tanulmányok a középkori magyar könyvkultúráról (Az Országos Széchényi Könyvtár Kiadványai, ú.s. 3; szerk. Szelestei N. László), Budapest 1989, 297–326 (a szöveg kiadásával).

csolatban van a bolognai egyetemmel. Összeállítója, Uzsai János ugyan- is korábban – 1343-at megelőzőleg – az egyetem ultramontán nációjának rektora volt, ahol kánonjogi baccalaureusi fokozatot is szerzett. Hazatérte után főnökének és pártfogójának, Guillelmus Judicis (de la Jugée) bíboros- nak⁵⁰ köszönhetően több jól jövedelmező kanonoki stallum birtokosa lett, többek között Esztergomban, Veszprémben és Egerben. Esztergomi ka- nonoksága révén közvetlen kapcsolatba került Theophil esztergomi pré- posttal is, aki annak idején Riccardus de Pofis leveleskönyvét Esztergomba hozta. Az egri káptalan olvasókanonoki hivatalában többek között feladatai közé tartozott az egri hiteleshelyi oklevélszerkesztés és a káptalani iskola irányítása. Nem kizárható azonban, hogy munkája összeállításában egy kollégája is közreműködött. Felmerült, hogy ez esetleg Gotthard – Uzsai kanonoktársa és káptalani jegyző, később püspöki helynök – lett volna, a munkában foglalt városi oklevelek alapján azonban nagyobb a valószínű- sége Péter aljegyző (*subnotarius*) közreműködésének, aki korábban felte- hetőleg Nagybánya város *notarius*a volt. Ő bocsájthatta Uzsai rendelke- zésére a városi okleveleket, melyek egyedülálló módon ismertetik a 14. századi magyar város szervezetét.⁵¹ Az *Ars notarialis* rendszere csonkasá- ga ellenére is elvitathatatlan koncepcióra vall. Összesen 194 formulát tartalmaz, s az elveszett prológust követően anyagát nem a levélfajták, hanem a bíróságok és oklevélkibocsátók szerint három nagy fejezetben (*tabula*) rendezte el, végezetül negyedikként a misszilis levelekkel kí- vánt foglalkozni, de ez a rész is áldozatul esett a későbbi csonkulásnak.⁵² A szerző a formulák variálását a *distinctio* módszerének veti alá, megjegy-

⁵⁰ A bíboros magyarországi javadalmaira és kapcsolataira lásd FRAKNÓI VILMOS, *Ma- gyarország egyházi és politikai összeköttetései a Római Szentszékekkel. A Magyar Királyság megalapí- tásától a Konstanzi Zsinatig* (Magyarország egyházi és politikai összeköttetései a Római Szentszékekkel I.), Budapest 1901, 384.

⁵¹ PETER RATKOŠ, *Ein ungarisches kommentiertes Formelbuch aus der Mitte des XIV. Jahr- hunderts, (Erhaltung, Entstehung, Bedeutung)*, Historica. Historische Wissenschaften in der Tschechoslowakei 1 (1959) 123–134; SURÁNYI BÁLINT, *Az I. Lajos-kori Ars Notarialis városi vonatkozású formuláinak eredetéről*, Történelmi Szemle 5 (1962) 275–285. Újabban foglalko- zott a kérdéssel, de csak kellő körültekintéssel használható: BÉLI GÁBOR, *Városi szokásjog az Ars Notaria alapján*, Pécs 2014.

⁵² BÓNIS GYÖRGY, *Uzsai János Ars Notariája*, Filológiai Közöny 7 (1961) 229–260; BÓNIS GYÖRGY, *Az Ars notaria mint retorikai és jogi tankönyv*, Filológiai Közöny 9 (1963) 373–388; BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 30–33; TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 64–69.

zései a gyakorlathoz igazodnak, vegyesen tartalmaz életszabályokat, nyelv-tani tanácsokat és jogi fogalmakat. Kánonjogi tételei elmélyült ismeret-anyagra vallanak, a szokásjogiak ennél jóval szerényebbek. Ez utóbbiak jelentősége azonban felbecsülhetetlen, elsőként tesznek ti. kísérletet a magyar szokásjog normáinak írásbeli rögzítésére. Tudatosságukat mi sem bizonyítja szemléletesebben, mint hogy Uzsai munkájában kánoni alapon bírálta a szokásjogot.

A 15. század elejétől is állnak rendelkezésre olyan kéziratok, melyek a gyűjtői igény folyamatosságát mutatják. A lechnitzi karthauziak egyik cseh eredetű, 14–15. századi kódexébe mintegy tucat oklevélformulát jegyeztek be 1412–1419 közöttől. Ezek között vannak a szentszéki és világi bíráskodás köréből oklevelek, de vannak valódi és fiktív misszilisek is. Területileg a gyűjtés Északkelet-Magyarországra lokalizálható.⁵³ Inkább a levelezőkönyv jegyeit mutatja Huendler Vid⁵⁴ formuláskönyve. Az összeállító és sok esetben levélíró Huendler karmelita szerzetes és tartományfőnök volt, aki 1448–1465 között pécsi és váradi segédpüspöksége idején személyes használatra gyűjtötte össze a vegyesen egyházkormányzati és misszilis levelezés legfontosabb darabjait.⁵⁵

⁵³ *Codices Latini Medii Aevi Bibliothecae Universitatis Budapestinensis*, quos recensuit LADISLAUS MEZEY, Budapest 1961, 74–75 (48/52. sz.). További adatok elkallódott formuláskönyvekről: TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 166. Zsigmond király és Erzsébet királyné kéziratára, melyet egykor Bécsben őriztek, manapság azonban nem föllelhető, lásd BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 56 (110. sz. jegyzet).

⁵⁴ GUNDOLF KEIL, *Hündler (Hüendler), Veit*, Die deutsche Literatur des Mittelalters. Verfasserlexikon IV (hg. v. Kurt Ruh), Berlin–New York 2010, 308–311. (Az egyébként kimerítő szócikk szerzőjének történeti tudatlanságáról árulkodik, amikor Huendlerről mint „geborener Burgenländer”-ről ír.)

⁵⁵ A kézírata: *Klosterneuburg, Stiftsbibliothek MS. 941*, amire felhívta a figyelmet CSONTOSI JÁNOS, *Könyvtárúváltatok Ausztriában*, Magyar Könyvszemle 15 (1890) 29–41, 38–39. Részleges kiadása: JOSEPHUS KOLLER, *Historia episcopatus Quinqueecclesiarum*, IV, Posonii 1796, 246–359; BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 43; TARNAI, „A magyar nyelvet írni kezdik”, 165; ERDŐ, *Egyházjog a középkori Magyarországon*, 94. Huendler Vid (Weit) pályafutására lásd REGÉNYI KUND MIKLÓS, *Die ungarische Konvente der oberdeutschen Karmelitenprovinz im Mittelalter* (METEM-Bücher 31), Budapest–Heidelberg 2001, 55, továbbá FEDELES TAMÁS, *Pécsi segédpüspökök*, Magyar Egyháztörténeti Vázlatok 22 (2010) 5–20, 15–18. Rokona – feltehetőleg nem a nővére – Helene Kottanner német nyelvű emlékiratot írt, vö. STELZER WINFRIED, *Kottanner, Helene*, Die deutsche Literatur des Mittelalters, 326–328.

3. A VIRÁGKOR

A két fenti kézirat fontos összekötő kapocs ugyan, a valóban eredeti munkákat eredményező, második alkotó korszak azonban Corvin Mátyás (1458–1490) korával köszöntött be. Ekkortól fogva az újkorig átnyúlóan szinte évtizedenként keletkeztek új és új gyűjtemények. 1799-ben KOVACHICH még csak hét olyan kéziratot írt le és kettőt említett, melyek a bennük foglalt oklevelek tekintetében a magyar középkorban gyökereztek (közülük kettőt teljes egészében és egyet nagyobb részben ki is adott).⁵⁶ Ugyan az intenzív feltáró munkának köszönhetően ezeknek a száma mára jelentősen megszorodott, a ránk maradt kéziratok így is csak elenyésző töredékét képviselik az egykor bizonnyal létezetteknek.⁵⁷ Forma szempontjából TARNAI ANDOR irodalomtörténész (1925–1994) egyházi (azon belül világi papi és szerzetesi) és világi (azon belül hivatalos [irodai] és magánhasználatra szerkesztettek, továbbá kúriaiak, kancelláriaiak, hiteleshelyiek, városiak) között tett különbséget, irodalomkritikai szempontból azonban csak a prologussal bíró, kommentált „*Ars notarialis*” és a kommentárt teljesen nélkülöző, pusztán formulagyűjtemény közötti megkülönböztetést tekintette célravezetőnek.⁵⁸ BÓNIS GYÖRGY (1914–1985) jogtörténész a keletkezési hely és a használat szempontjából osztályozta a formuláskönyveket, főleg aszerint, hogy milyen módon került sor a továbbadásukra, azaz a hagyományozódás-történet volt kutatásainak a fő szempontja.⁵⁹ TARNAI osztályozása szerint Uzsai János 14. századi *Ars notarialis*a mellett kiemelkedő a jelentősége Magyi János közjegyző 1476–1493 között szerkesztett formuláskönyvének.

Az egyetlen magyarországi közjegyző, aki sokrétű hivatali működése során formuláskönyvet állított össze, az 1476-ban császári, majd 1490-ben pápai közjegyzői kinevezést nyert Magyi János volt. A fennmaradt, később kalandos sorsú kézirat egyben a világi jellegű gyűjtemények szintézisének is tekinthető, mindenesetre a középkor végéig sem elgondolásában, sem pedig tartalmában egyetlen formuláriumnak sem sikerült meghaladnia ennek a színvonalát. A kézirat szerkezete végigkíséri összeállítójának pályafutását,

⁵⁶ KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, I^{bis}–LVIIIbis, CCV^{bis}.

⁵⁷ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 225–260, 244.

⁵⁸ TARNAI, „*A magyar nyelvet írni kezdik*”, 63.

⁵⁹ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 244–251; BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 143–233.

amelyről egyébiránt jobbára csak belőle nyerhetünk képet magunknak. A későbbi összeállító Szabolcs megyei birtokos család sarjaként Egerben, a székesegyházi iskolában tanult, pályáját a budai káptalani hiteleshely jegyzőjeként kezdte, ezzel párhuzamosan vagy ezt követően – magas rangú támogató közbenjárására – Mátyás király (1458–1490) kancelláriájában folytatta (1476–1478), végül (1477-től fogva) Pest városában közjegyzőként fejezte be, legkésőbb 1493-ban, élete végén, 1492-től a nevezetes város jegyzője is lett. Kéziratát részint kancelláriai (expediálás előtti) és oklevélnyerőknél megismert (expediálás utáni) eredetiekről, részint kötetes mintakódexekről másolta össze, a benne foglalt mintegy félezer darab szerkezetileg is királyi kancelláriai, hiteleshelyi és közjegyzői, ez utóbbin belül főképp szentszéki dokumentumcsoportokra osztható. Avatott feldolgozójának megfigyelése szerint a tartalom egyben hű tükrö az összeállító érdeklődésének és személyiségének is, ugyanakkor a hagyományozódás összes módozatát tükrözi, dominánsan érvényesülő mintakönyv funkciója mellett megtalálható lapjain a gyakorlati oktatás és az alkalmi jegyzetelés emlékanyaga is. A benne fennmaradt források szűkebb műfajukon belül gyakorta egyedi, jelentőségük a történetkutatás minden ága számára kiemelkedő.⁶⁰

BÓNIS osztályozása diplomatikai és történeti szempontból gyakorlatiasabb. Az egyházi formuláskönyvek között kiemelten foglalkozott két, a 16. század első felében, a szentszéki bírósági gyakorlatban keletkezett gyűjteménnyel, ezeket ugyanis egyházi kézről egyházi kézre adták tovább és folytatták is, ami a hosszú időn keresztül történt használat jele. A Gyulafehérvárott őrzött Beneéthy-formuláskönyv Beneéthy Máté, esztergomi szentszéki jegyző után kapta a nevét, aki 1504–1511 közöttről összegyűjtötte 521 oklevélformuláját. Ezt a gyűjteményt vette alapul és egészítette ki további 70 formulával 1521-ig Nyási Demeter esztergomi vikárius idejében a Nyási-formuláskönyv ismeretlen összeállítója.⁶¹ Ugyancsak a szentszéki

⁶⁰ A szöveg régi kiadása: KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, 155–458. Vö. BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 225–260; *Repertorium Fontium. VII. Fontes L-M, Romae*, 1997, 394. Magyi formuláskönyvének korszerű kritikai kiadását DRESKA GÁBOR gondozza, vö. DRESKA, *Jegyzetkönyv, mintakönyv, tankönyv. A Magyi-formulárium*, 43–51.

⁶¹ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 245. A formuláskönyveket számba veszi és értékeli ERDŐ, *A középkori officiális bíraskodás*, 117–129, 122–124; ERDŐ, *Egyházjog a középkori Magyarországon*, 94–95. Helyüket kijelöli a magyarországi egyházjogi forrásanyagban ERDŐ PÉTER, *A részleges egyházjog forrásszövegei a Magyarországon őrzött középkori kódexekben*, Magyar Könyvszemle 108 (1992) 301–312, 306.

gyakorlatból, de a pécsi püspökéből állt össze Mihály doktor, pécsi vikárius formulagyűjteménye.⁶² A pécsi egyházmegye általánosabb egyházkormányzati gyakorlatát tükrözi az a rövid formuláskönyv, melyet korábban a költő János püspöknek (Janus Pannoniusnak), újabban Beckensloer Jánosnak⁶³ tulajdonít a kutatás. Ezt Magyi János közjegyző emelte be saját gyűjteményébe s mentette meg az utókor számára.⁶⁴ A szerzetesrendek közül a premonstreiekhez, a ferencesekhez és a magyar alapítású pálosokhoz köthetők formuláskönyvek. Már az *Ipolysági Formulárium* esetében is feltűnő, hogy létrejött szoros kapcsolatban van a renden belüli rendteremtéssel, Fegyvernek Ferenc prépost reformintézkedéseivel.⁶⁵ Az obszerváns és pálos formulárium is hasonló összefüggésben keletkezett. Az obszerváns formuláskönyv törzsanyaga 1515–1517 között Budán jött létre, ezt feltehetőleg Ivanicsi István ferences levéltáros állította össze. Később többen is kiegészítették 1525-ig a kéziratot, majd miután ez betelt, 1532-ben új gyűjtemény összemáskolásába kezdtek. A terjedelmes formulárium a rendi élet minden területéről tartalmaz misszilis és okleveleket, összeállítása rendkívül rendszeres elgondolásra vall.⁶⁶ A pálos formuláskönyvet már a korszakhatáron túl, mindenesetre 1541 előtt állították össze, a rend budaszentlőrinci központjában.⁶⁷

⁶² Lelőhelye: Esztergom, Főkáptalani Levéltár, Ladula 50, Liber primus, pag. 1–70, 132–185 (= MNL-OL DF 283 253). ALEXANDER SZENTIRMAI, *Die ungarische Diözesankurie in Spätmittelalter*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Kan. Abt. 48 (1962) 209–217; GYÖRGY BÓNIS, *Vicari italiani in Ungheria durante il Rinascimento*, Rapporti veneto-ungheresi all'epoca del Rinascimento, (a cura di Tibor Klaniczay) Budapest 1975, 181–193; BÓNIS GYÖRGY, *Olasz vikáriusok Magyarországon a reneszánsz korában és a Beneéthy-formuláskönyv*, Levéltári Közlemények 44–45 (1973–1974) 89–101; BÓNIS GYÖRGY, *Un formulaire de l'officialité primatiale hongroise de 1512*, Recueil de Mémoires et Travaux de la Société d'Histoire du Droit Écrit 7 (Mélanges Pierre Tisset), Montpellier 1970, 31–40. A szentszéki formuláskönyvekből számos tétel napvilágot látott magyar nyelvű regesztában: BÓNIS, *Szentszéki regeszták*, például Beneéthy: 2995, 3252, 3508, 3549, 3580 stb.; Nyási: 2772, 2840, 3504, 3549, 3580 stb., Mihály doktor: 4233, 4135, 4149, 4165 stb. számok.

⁶³ BEKE MARGIT, *Beckensloer V. János*, Esztergomi érsekek, 214–219.

⁶⁴ KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, 312–321 (II, 281–299. számok); BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 43–44.

⁶⁵ A premonstre reformra vö. MÁLYUSZ ELEMÉR, *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon*, Budapest 2007², 212–217.

⁶⁶ SZŰCS JENŐ, *A ferences obszervancia és az 1514. évi parasztháború*, Egy kódex tanúsága, Levéltári Közlemények 43 (1972) 213–263, 223–227; MOLNÁR, *Formulari francescani*, 73–86, továbbá MOLNÁR, *Magyarországi obszerváns ferences formuláskönyvek*, 203–212.

⁶⁷ *Formularium maius Ordinis Sancti Pauli primi beremite*, i. m.

A világi formuláskönyvek közül a kancelláriában létrejött kötetek a királyi kancelláriát a *dictamen* országos központjának mutatják.⁶⁸ A kancellárián belül kézről kézre adott és több jegyző által formált kötetek közül 1487 körül keletkezett Mátyás király (1458–1490) kancelláriai formuláriuma 181 formulájával, mai formájában csonka, de a benne foglalt oklevelek Albert (1438–1439) és V. László (1440–1457) koráig nyúlnak vissza.⁶⁹ II. Ulászló (1490–1516) király kancelláriájának az emléke az a kézirat, mely csonkult formájában is többségében uralkodói és kuriális okleveleket ölel fel, s 1516 után még kiegészítettek.⁷⁰ Ennek a típusnak a képviselője az Egerben őrzött Istvánffy-kódex, Báchy Ferenc leveleskönyve is, mely már 1526 után keletkezett, törzsanyaga azonban Mátyás, I. Ulászló (1490–1516) és II. Lajos (1516–1526) időszakának okleveleit öleli fel,⁷¹ s ugyanígy vannak középkori darabjai Listhius Sebestyén (1553) és Szörcsöky Benedek (1555) gyűjteményeinek is.⁷² A szintén ebbe a körbe sorolható Jászói vagy Oláh-formulárium törzsszövege 1524–1526 között készült.⁷³ A második nagy csoport képviselői vidéki hiteleshelyen keletkeztek s ott kerültek továbbadásra is. Az előbbiekhöz hasonlóan csonka az az egy kéz által írott kézirat is, melynek anyaga 1450-től a Jagelló-kor végéig terjed, 215 formuláját 1521–1526 között valóban kibocsátott oklevelekről másolták össze. Eredetileg a pécsi káptalani hiteleshelyen kezdhették el a gyűjtést, s ez került át a bácsi érseki székhelyre, ahol

⁶⁸ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 254.

⁶⁹ A szöveg kiadása: KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, 459–563; BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 246; *Repertorium Fontium VII*, 522.

⁷⁰ BÓNIS, *Középkori jogunk elemei*, 145–146.

⁷¹ BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 247, vö. BARTA GÁBOR, *Humanisták I. János király udvarában*, Magyar reneszánsz udvari kultúra (szerk. R. Várkonyi Ágnes, a szerkesztő munkatársa Székely Júlia), Budapest 1987, 193–216, 364–368, 205–210; KUBINYI ANDRÁS, *Politikai vitakultúra a Mobács előtti Magyarországon. Bácsi Ferenc szózata a batvani országgyűléshez (1525), valamint egy latin verse*, *Studia professoris – professor studiorum. Tanulmányok Érszegi Géza hatvanadik születésnapjára* (szerk. Almási Tibor–Draskóczy István–Jancsó Éva), Budapest 2005, 169–195.

⁷² Listhius rubrikáira lásd KOVACHICH, *Formulae solennes*, xxxix–lviii. Szörcsöki kézírata: Esztergomi Főegyházmegyei Könyvtár, Batthyány-gyűjtemény, Cat. V. tit. II.a, rubrikái: KOVACHICH, *Formulae solennes*, lviii–lxxxv.

⁷³ RÉCSEY VIKTOR, *Egy XV–XVI. századbeli kézíratos formulare Jászóvárrott*, *Századok* 32 (1898) 494–496. Lásd még DÉCSÉNYI GYULA, *Bonfini másolójának címereslevele*, *Magyar Könyvszemle* 16 (1891) 264–267; DÉCSÉNYI GYULA, *II. Ulászló korabeli címeres-levelek*, *Turul* 9 (1891) 57–67, 62–63; TÓTH LÁSZLÓ, *Analecta Bonfiniana*, *Turul* 43 (1929) 48–60, 56–60.

kiegészítették helyi vonatkozású oklevelekkel.⁷⁴ Ugyanígy jellegű a sági premontrei hiteleshelyen 1506-ban összemásolt *Ipolysági Formulárium*, melynek rendkívül gondosan alakították ki a rendszerét, később a kötet átkerült egy bencés hiteleshelyre, ahol tovább folytatták.⁷⁵ Az előző két csoport közötti kapcsolatot teremtette meg végül az a típus, mely a királyi bíróságok át-szervezésével kapcsolatban alakult ki. A kuriális reform következtében – de talán más okból is – a személyzet egy része vidéki hiteleshelyeken keresett további megélhetést, s új munkahelyére átvitte magával a kancelláriai ténykedés során összeírt oklevélminta gyűjteményt. Ennek a csoportnak a legjelentősebb darabja a jogi megjegyzésekben rendkívül gazdag, úgynevezett *Somogyvári Formuláskönyv*, melynek kéziratát Marosvásárhelyen őrzik. Anyagának királyi kancelláriából származó egyharmada 1460–1470 között keletkezett, tete-mesebb kétharmada a somogyvári bencés hiteleshelyen 1475–1486 között.⁷⁶ A KOVACHICH által közzétett kancelláriai formuláskönyv Pécsen őrzött kéziratának is van egy olyan, 1526-ban keletkezett kiegészítése, mely főképpen káptalani jelentéseket tartalmaz, azaz azt a kötetet is folytatták. Nem kizárt, hogy ezt a budai káptalani hiteleshelyen válogatták össze.⁷⁷ Különös figyelmet érdemel a Werbőczy-formuláskönyv, melynek kézírata Esztergomban van. Oklevélsanyaga kisebb részben kancelláriai, nagyobb részt kuriális eredetű, s bár ez is később vidékre került, de csak a korszakhatárt követően. Összeállítására 1514 körül kerülhetett sor, s nem csak a szerkesztés időpontjával, de gazdag személyes vonatkozásaival is Werbőczy Istvánnak

⁷⁴ MNL-OL DL 39 101. A szöveg részleges kiadása: IVÁNYI BÉLA, *Egy 1526 előtti ismeretlen kéziratot formulás könyv*, Magyar Történelmi Társ., ú.s. 5 (1904) 481–538, 6 (1905) 33–41; BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 248; *Repertorium Fontium IV*, 503.

⁷⁵ Esztergomi Főkáptalan Magánlevéltára, Garamszentbenedeki protocollum (Prot. A) pag. 55–176; OSZVALD ARISZTID, *Fejezetek a magyar premontreiek 800 éves múltjából. 1: Premontrei formularium a XVI. század elejéről*, A Jászóvári Premontrei Kanonokrend Szent Norbert Gimnázium évkönyve az 1939/1940. iskolai évről (szerk. Kumorovitz Bernát), Gödöllő 1940, 142–150; BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 248–249.

⁷⁶ Biblioteca Teleki-Bolyai, Târgu Mures, MS. 374 (= MNL-OL DF 292 658). Vö. BÓNIS GYÖRGY, *A Somogyvári Formuláskönyv*, Emlékkönyv Kelemen Lajos születésének nyolcvanadik évfordulójára (A Bolyai Tudományegyetem Kiadványai 1; szerk. Bodor András–Cselényi Béla–Jancsó Elemér–Jakó Zsigmond–Szabó T. Attila), Kolozsvár 1957, 117–133; *Repertorium Fontium IV*, 517. Volt valaha egy hasonló, a későbbiekben elkallódott gyűjteménye a veszprémi székeskáptalannak is, lásd BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 249–250.

⁷⁷ KOVACHICH a kéziratnak csak a rubrikáit adta ki, vö. KOVACHICH, *Formulae solennes styli*, XXVIIIbis–XXXIbis.

(1460 e.–1541),⁷⁸ a magyar szokásjog rendszerezőjének a személyes környezetéhez kapcsolódik.⁷⁹ Magyi János közjegyző formuláskönyve is ennek a típusnak a körébe tartozik.⁸⁰

Ami a funkciókat illeti, igen sokrétű anyaggal van dolgunk. A közvetlen felhasználás az iratminták gyors és jogilag pontos használatára irányult, azaz az oklevélszerkesztés munkáját segítette. A kommentárokból érvényesülő rendszer és az elvi jellegű jogi magyarázatok a szokásjog Werbőczy előtti rendszerezésére tett halvány kísérletek. Régóta hangsúlyozza a kutatás a formuláskönyvek szerepét a retorikai és jogi oktatásban, ez azon darabok esetében a leginkább nyilvánvaló, melyek meghaladják az *ars notaria* színvonalát. A napi oklevelező és oktatási gyakorlattal is lehetett kapcsolatban, hogy a gyűjtemények tetemes jogi (például életkorjegyzékek, becsüjegyzékek), történeti (annalsztikus krónikák, rövid életrajzok) és irodalmi szövegeket (memorizálást segítőtől a humanista ízű költeményig) is magukba foglaltak. Különös sajátosságuk az irodalmiságra jellemző folyamatosság:⁸¹ Uzsai János a Petrus de Vineát és Riccardus de Pofist tanulmányozó esztergomiakkal állt közvetlen kapcsolatban, Magyi János pedig feltehetőleg az ő tankönyvéből, talán éppen a meglévő 1450 körüli kéziratból tanult Egerben.⁸²

⁷⁸ KULCSÁR PÉTER, *Werbőczy István*, Magyar Művelődéstörténeti Lexikon XIII, 33–34.

⁷⁹ Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár, Kézirattár: Werbőczy-formuláskönyv (= MNL-OL DF 281 415). Vö. ECKHART FERENC, *Formuláskönyv Werbőczy István hivatali működése köréből*, Emlékkönyv Dr. Viski Illés József ny. r. egyetemi tanár tanári működésének negyvenedik évfordulójára (szerk. Eckhart Ferenc–Degré Alajos), Budapest 1942, 151–160.

⁸⁰ Az úgynevezett Nyírkállói kódex: Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtára, Klimó Könyvtár DD. III. 18 (= MNL-OL DF 283 678.); ERDŐ, *A középkori officiális bírászkodás*, 123. A kézirat kalandos sorsára lásd FITZ JÓZSEF, *A Nyírkállói-kódex genetikus leírása*, Közlemények a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Könyvtárából, 1931–1932, 6–7. sz. 12–28, valamint FITZ JÓZSEF, *Pótlás a Nyírkállói-kódex leírásához*. u. o. Pótlás a 7. számhoz, továbbá KLEMM ANTAL, *A pécsi Nyírkállói-kódex magyar glosszái*, Pannónia 3 (1937) 264–275.

⁸¹ Az íróelődök munkájának értékelését és megbecsülését az alkotói tudatosság fontos tényezőjeként értékelte BOLLÓK JÁNOS: *A Szent Imre-legenda*, Mons Sacer 996–1996. Pannonthalma 1000 éve I–III (szerk. Takács Imre–Monostori Martina–Szovák Kornél), Pannonthalma 1996. I, 341–355, 344. A jogalkotási hagyomány hasonló felfogására lásd *A veszprémi egyház 1515. évi zsinati határozatai. Constitutiones synodales ecclesiae Vesprimiensis anni MDXV*, Közzéteszi SOLYMOSSI LÁSZLÓ, Budapest 1997, 19.

⁸² BÓNIS, *Magyi János formuláskönyve*, 239.

4. AZ ITÁLIAI MODELLEK KORA: A VIRÁGKOR KÉT SZENTSZÉKI KÖTETE

A fentebbiekből is kiviláglik, hogy – eltekintve kisebb terjedelmű és kevésbé átfogó 14–15. századi gyűjteményektől – a 16. század elején vette kezdetét a szentszéki bíróságok gyakorlatához köthető és azt tükröző formuláskönyvek rendszerezett összeállítása. Az ösztönzést tágabb értelemben természetesen a hazai fejlődés produkciója – azaz a Magyi Jánoséhoz hasonlító szintézisre törekvő korábbi tevékenység – jelentette, szorosabban véve azonban a Hunyadi Mátyás halálát követő esztendőök közéleti-politikai jelenségei álltak a háttérben. Az 1495. évi törvény ugyanis megtiltotta, hogy a püspökök olasz (itáliai) vagy más külföldi papokat püspöki helynökké nevezzenek ki, majd az 1500. évi törvény megismételte a tiltást immár azzal az indoklással, hogy az ilyenek a tolmácsolás miatt felesleges többletköltséget jelentenek a perlekedőknek és veszélyeztetik a méltányos igazságszolgáltatást. Valójában a törvénycikkek azt a gyakorlatot kárhoztatták, mely Aragóniai Beatrix unokaöccsének, a ferrarai Hippolitnak az esztergomi érseki kinevezésével vette kezdetét, tulajdonképpen az ő emberei ellen irányultak – tegyük hozzá: nem valami nagy hatékonysággal. Ekkortól ugyanis rendre olasz helynökök vitték az esztergomi metropolitai szentszék bírósági ügyeit: 1495-ben az arezzói Donato Marmelli, 1495–1510 között pedig a ferrarai Tommaso Amadei – akit a magyar szakirodalom gyakran Amadé Tamásnak nevez, – őt pedig a Montefioréból származó Antonio Ceregoni követte 1511-ben. Ugyanebben az időben az egri és veszprémi püspöki szentszéken is itáliai vikáriusok ítéleztek: az előbbinél a ferrarai Lodovico Florino, az utóbbinál pedig Taddeo Lardi, majd Tommaso Bellorusso. Az általuk bevezetett hatékony és korszerű – egyetemi képzettségen alapuló – gyakorlat és a törvényi tilalom közti feszültség kellett legyen a kiváltója annak az igénynek, hogy arra az esetre, ha a törvénynek fogamatja lenne, álljon rendelkezésre egy, a további zökkenőmentes működést biztosító korszerű kézikönyv. Ilyesfajta igény sporadikus formában már a 14–15. században is jelentkezett. Mivel az ügyvédek a szentszéki gyakorlatban is otthon kellett legyenek, Uzsai János és Magyi János formuláskönyvei – rendszertelenül ugyan, de – szükségszerűen tartalmaztak szentszéki iratmintákat.⁸³ Az első rendszeres gyűjtemény azonban Beneéthy Máté nevéhez kapcsol-

⁸³ ERDŐ, *A középkori officiális bíráskodás*, 122.

lódik. A Pozsony megyéből származó, talán közjegyzői képesítéssel is rendelkező összeállító Beneéthy a szentszék jegyzője (*notarius curiae*) Tommaso Amadei irodájában kezdte 1500 körül az ott kezébe került iratokat összemácsolni a kódexébe, munkáját Antonio Montefiori alatt is folytatta, majd Nyási Demeter helynöksége (1511–1521) elején is hivatalban maradt. 1512-ben feltehetőleg távozott az élők sorából. A keltezett darabok tanúsága szerint a formuláskönyv időhatárai 1504-től 1512-ig terjednek. A kézirat a káptalanak a török előli Nagyszombatba menekülésekor Pozsonyba került, végül 1777-ben a tudós gyulafehérvári püspök vásárolta meg nevezetes könyvtára számára, így került mai őrzési helyére, Gyulafehérvárra.⁸⁴ Mivel a szentszéki jegyző írását egyelőre más dokumentumokon nem sikerült azonosítani, továbbra is nehézséget jelent annak eldöntése, hogy a gyulafehérvári kézirat autográf, vagy Beneéthy eredeti munkájának csupán a másolata. Mindenesetre Nyási Demeter helynöki esztendeiben egy újabb gyűjtemény is keletkezett, ennek összeállítóját azonban nem ismerjük név szerint. Ő kisebb stilisztikai és szerkezeti átalakításokkal – számos felesleges duplikátumnak ítélt darab elhagyásával, egyeseknek pedig a sorrendi áthelyezésével, továbbá az intitulációknak sok esetben Tommaso Amadeiről a modern irodai főnök, Nyási névre történt korszerűsítésével – lemásolta az ekkor még Esztergomban lévő Beneéthy-gyűjteményt, és mintegy 80, 1511–1521 között kibocsátott iratmintával ki is egészítette az örökölt forrásanyagot. Tulajdonképpen a Nyási Demeter névvel fémjelzett, ma is Esztergomban őrzött kézirat nem más, mint az első – Beneéthy- – gyűjtemény újabb kiadása. Mindkét munkának nagy szerepe volt a 16. században az esztergomi primási szék ítélkezési gyakorlatának, valamint tradíciójának alakításában és összegzésében. Egy 17. századi utólagos bejegyzés azt is bizonyítja, hogy a Nyási-kódexet ekkor még rendszeresen konzultálták és – bármennyire is alkalmoszerűen és esetlegesen, mégis – kísérletet tettek a további korszerűsítésére. A kodikológia nyelvén tulajdonképpen az elmondottakat úgy összegezhethetnénk, hogy Beneéthy Máté példánya volt a – nem kizárt: autográf – mintakézirat, a belőle készült Nyási változat egyenes másolat, tulajdonképpen afféle *codex descriptus*, ami a szöveghagyományozódás szoká-

⁸⁴ BÓNIS, *Olasz vikáriusok Magyarországon*, 89–101; BÓNIS, *Vicari italiani in Ungheria durante il Rinascimento*, 181–193. A Beneéthy-kézirat pozsonyi felbukkanására lásd *A Pannonhalmi Főapátság története III* (A Pannonhalmi Szent-Benedek-Rend története 3; szerk. Sörös Pongrác–Rezner Tibold), Budapest 1905, 616.

sos „gyermekbetegségeit” mutatja: hiányokat, kiegészítéseket, továbbá sorkihagyásokat, többszörösen lemásolt azonos sorokat és darabokat, másolási hibákat és szándékosan banalizált vagy korszerűsített alakokat. Az bizonyos, hogy a használat során a Nyási-kódex az első lapjain megsérült, közben pedig tucatnyi fóliót kitéptek belőle, ezek pótlása, rekonstruálása és a hibás, illetve értelmetlen olvasatok helyreállítása a mintakódex kollacionálása révén könnyedén elvégezhető volt. Tulajdonképpen több szempontból is előnyös, hogy összesen két kézirat áll rendelkezésre. Egyrészt, ezek összehasonlítása egymással kényelmesen elvégezhető feladat, a romlott alakok esetében meg mégis tanulmányozni lehet a másik kézirat olvasati változatait. A kérdés mármost végezetül az, hogy ha a Nyási Demeter hivatali működésének körébe utalt kézirat egyértelműen másolat, miért nem a mintakódex egységes kritikai kiadását tűztük célunkul?

5. A JELEN SZÖVEGKIADÁS

Talán túlzottan leegyszerűsítő lenne a válasz, ha azt mondanánk, hogy azért, mert ez ‘esett kézre.’ A kódexet Esztergomban őrzik, az eredeti tanulmányozásának sincsenek geográfiai akadályai, s a nagy felbontású fotókat is könnyű volt beszerezni. Ezzel szemben a Beneéthy-kézirat Gyulafehérváron van a *Batthyaneumban*, a távolság sem csekély, s közismerten az adminisztráció is jelent némi visszatartó erőt. Igen ám, de éppen a Beneéthy-kódex nemrégiben felkerült a világhálóra,⁸⁵ és – bár nem túl nagy felbontásban, de mégiscsak – kényelmesen, íróasztalnál tanulmányozható. Ez tehát aligha lehet kielégítő válasz. Talán meggyőzőbb, ha a két gyűjtemény közti terjedelmi és kronológiai különbségre utalunk. A Nyási nevén ismert kézirat tetemes mennyiségű többletet tartalmaz a mintakézirathoz képest, ám ez fordítva is igaz: a névtelen másoló számos darabot el is hagyott, tehát a másiknak is vannak többletei. Önmagában a terjedelem tehát nem kielégítő. Valójában a megfontolásunk az volt, hogy a Nyási-formuláskönyvet a középkori műfaji fejlődés szintéziseként értékeltük, amelyből jól megítélhető a forrásanyag tematikai színvilága. A szintetikus jelleg abból is világosan kitűnik, hogy a másoló átvette *mutatis mutandis* a gyulafehérvári kézirat in-

⁸⁵ http://www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=NLR___-NLR___MS_I_152___2280IXC-ru#search (utolsó látogatás: 2018. 04. 24.).

dexét, pontosabban tabuláját, egyszersmind a másik forrásából vett darabokról külön betűrendes jegyzéket is összeállított. Vagyis valószínűnek látszik, hogy volt egy számunkra ma már ismeretlen mintapéldány is az asztalán. Továbbá olyan gyűjteményt láttunk benne, amely már nem egy olasz vikárius hivatalában működő jegyző munkája, hanem az eredeti vállalkozás hatását és a korábbi gyűjtemény recepcióját is tükrözi.

Igyekeztünk azonban gondosan eljárni. A Nyási-formulárium szöveg-hiányait pótoltuk a gyulafehérvári kéziratból, a marginálisait lapalji apparátusban közöltük, majd függelékben eredeti sorszámukkal csatoltuk Bene-éthy mintakéziratának többleteit (saját számozásunk alapján), függetlenül attól, hogy azok szövegtükörből vagy marginálisból származtak-e. Ahogy azt a szokás és a használat megköveteli, minden egyes tételnél feltüntettük a lapalji apparátusnak egy, tipográfiailag is különálló tételében a párhuzamos kézirat pontos *locus*át. Ebből kifolyólag ha nem is genetikus módszertan alapján végeztük el a munkát, a másik kézirat anyagát is kritikai kiadásban jelentettük meg, s csekély fáradsággal annak a szerkezete is könnyen rekonstruálható az elkészült *editió*ból – ezt különben egy konkordancia is megkönnyíti. A szövegbeosztásban követtük a kézirat eredeti tagolását. Főcímként a mindkét kéziratban szereplő *Formularium secundum modum et stilum ecclesiae Strigoniensis* címelemet alkalmaztuk. Az egyes tételeket kis-kapitális formában rubrika alá rendeltük, általában a hosszított betűs (*scriptura longior*) tagolóelemeket ugyanígy *kapitälchen*nel szedtük. A könyvoldal minden hasznos helyét igyekeztünk gazdaságosan kihasználni: marginálisban közöltük az eredeti kódex oldal- és folió-határait, a lap alján pedig négyrétegű hierarchikus apparátust építettünk fel, melyben külön sorban szerepel a párhuzamos kézirat feltüntetése, alatta az *apparatus historicus* – azaz egy minimálkommentár, rákövetkezően a könnyen azonosítható *similia* feltüntetése és végül az olvasati variánsok, korrektúrák és konjektúrák sorozata (*apparatus criticus*). A helyesírás tekintetében visszafogott normalizálásra törekedtünk, általánosságban követtük két korszerű forráskiadvány megfontoltan kialakított kiadási elveit, azoktól csak a jelhasználatban tértünk el.⁸⁶

⁸⁶ *A pannonbalmi konvent hiteleshelyi működésének oklevéltára I (1244–1398)*. *Monumenta credibilia conventus de monte Pannoniae I (1244–1398)*, szerk. DRESKA GÁBOR, Győr 2007, 12–15; *A Szapolyai család oklevéltára I. Levelek és oklevelek (1458–1526)*. *Documenta Szapolyaiana I. Epistulae*

Mit is várhatunk a formuláriumtól? Bizonyval többet, mint amekkora forrásértéket a korábbi kutatás tulajdonított neki. Ezt egy eset bemutatása minden magyarázatnál érzékletesebben bizonyítja. Értelemszerűen az egyházi büntetések közül a kiközösítés számos esetben szerepet kapott a szentszéki ítéletek végrehajtásában. Egyik ilyen alkalommal Bakócz Tamás itáliai helynöke, Amadé Tamás előtt folyt le az eljárás, melyben Pesti János fia Tamás volt a panaszos, Dezső (Dezew, Desew) várnagy pedig a jogsértő, aki telhetetlenségében súlyos következménnyel járó büntetést rovatott az egyházzal egykori ellenfelére. Történt ugyanis korábban, hogy Pesti János egyik fia, Imre tíz forinttal tartozott a pápai várnagynak, az apa pedig jótállást vállalt fiáért a kölcsön megfizetésére. A várnagy idővel szentszéki intőlevél igénybevételével a kiközösítés terhe mellett meg is intette adóseit, mivel pedig Pesti János a szentszéki eljárási jogban járatlan lévén nem tudta, hogy a méltánytalan elmarasztalást kifogásolhatta volna, az alperes néhány plébánossal ki is mondatta a kiközösítést. Ezzel azonban nem elégedett meg, kétszeresen is büntetett a jótállót, mert a megye vicispánjaival lefoglaltatta a javait is, meg a fiával is megfizettette a tíz forintot. Közben a szavatos Pesti János elhalálozott, Tamás fia pedig azért indította az eljárást, hogy a kiközösítés miatt temetetlenül maradt apja számára megszerezze a feloldozást. Miután a panaszos megesküdü, hogy tehervállalást vállal apjáért és a per lezárultával az elmarasztalás összegét is szükség esetén meg fogja fizetni, a helynök a temetetlen holttest feloldozása mellett döntött. Utasította a plébánosokat, hogy idézzék meg a várnagyot bírói széke elé, egyszersmind hajtsák végre az – ilyen esetekben nyilván szokásos – szertartást: más papok részvételével ének és ünnepélyesség nélkül vigyék a holttestet a temetőkapuhoz, mondják el a bűnbánati zsoltárokat litániával, azt követően fűzzék hozzá a *Ne reminiscaris* antiphonát „Uram irgalmazz!”-zal és Miatyánkkal, majd egy hosszú könyörgés kíséretében hintsék meg szenteltvízzel, és a *Libera me* éneklése mellett kísérik a templomba vagy a temetőbe, ahol is a gyászszertartást követően szokás szerint helyezték örök nyugalomra. A helynök láthatólag részletes utasítást adott az elvégzendő rítus tekintetében, feljegyezte a litánia formáját („Szűz Mária, könyörögj érte! Szent Péter, könyörögj érte!” stb.),

et litterae (1458–1526), Közreadja / Ad edendum praeparavit NEUMANN TIBOR (Magyar Történelmi Emlékek. Okmánytárak / Monumenta Hungariae Historica. Diplomataria), Budapest 2012, 13–17, 24–28.

megnevezte a szükséges imádságokat és antifónát, majd szó szerint beíratta a dokumentumba a könyörgő imádságnak a körülményekhez képest meglehetősen hosszadalmas szövegét. Avatott liturgiátörténész állapította meg, hogy a rítus legkorábbi, írásban részletesen dokumentált változata ebből az alapvetően jogi tartalmú kéziratból ismerhető meg. A *stylionarium* mintegy hitelesíti a szertartás régiségét, ugyanis az első rituálé, amely ténylegesen tartalmazza a szövegét, a 17. század második feléből származik.⁸⁷

6. A KIADÁS SORÁN KÖVETETT ELVEK

Munkánk a gazdag késő középkori hagyomány tartalmi feltárásának és rekonstrukciójának első kísérlete, ennek érdekében elsődlegesen a szöveg lehetőleg pontos közzétételét tartottuk fő célunknak. A főszöveg tartalmazza mindkét kézirat teljes szöveganyagát – ahol tudtuk feltüntettük a publikált szövegegységeket, illetve a vonatkozó tételeknél az adott egységről napvilágot látott magyar nyelvű kivonatokat –, a konkordanciára támaszkodva könnyen megállapítható szerkezeti eltérésük, a kritikai apparátus pedig számot ad az eltérő olvasatokról. A szöveg rekonstrukció eredménye, kiegészítéseket és szövegjavításokat tartalmaz, az esztergomi kódexből (N) utólag eltávolított levelek szövegét teljes egészében a gyulafehérvári kéziratból közöljük – ilyen esetekben a marginális is a B fólióra utal –, továbbá a kötet appendixébe előfordulásuk sorrendjében összeállítottuk ez utóbbi kódex szövegtöbbleteit is. A kiadásban alapvetően a középkor ortográfiai szokásait követtük, megtartottuk a klasszikus -ae- helyén az ejtéstükröző egyszerű -e-t, a -ti-t rendszeren -ci-nek írtuk át. Ugyanakkor a két rendelkezésünkre álló kézirat írásváltozatait is tükröztük azokban az esetekben, amikor ez valóban írássajátságnak látszott, többségi előfordulásuk esetén rendszerint ezekhez normalizáltuk a reguláris alakokat is (*denuncio*, *Nittriensis*, *sew* stb.). A normalizálás a szöveg koherenciáját tartotta szem előtt, megjegyzés nélkül kizárólag triviális eltéréseket egységesítettünk. A személy- és helynevek írásmódját a kézirati formához hűen megtartottuk, ezek eltéréseit a mutató lemmája egységesíti, illetve teszi visszakereshetővé. Megtartottuk a kézirat(ok) írásmódját a titulusok és a hosszú szövegeket tagoló scriptura longiorok esetében, ezeket kiskapitálissal emeltük ki. A szövegben vagy amellettr ritkán előforduló

⁸⁷ Nyási-formuláskönyv, 37. sz. BÓNIS, *Szentszéki regeszták*, 3834 sz. (a Beneéthy-kódex változatát hivatkozva; kivonatában a liturgikus körülményekről egy szó sem esik).

grafikus jelekre az apparátusban utaltunk. Fő kéziratnak az esztergomit (**N**) tekintettük, ennek az alakjaitól csak indokolt esetben (például szövegromlás vagy másolási figyelmetlenség feltételezése) tértünk el. A szövegben szerepelnek másolói interpolációk (például a jegyzőnek a használatra vonatkozó megjegyzései), ezeket kötőjelek közé illesztettük, a másoló által eszközölt direkt (forrásra vagy előnyelvre vonatkozó) idézeteket (többnyire rövid incipiteket) aposztrofok között szerepeltetjük. A kötet céljából következőleg az apparátus egyéb összetevőiben a legszükségesebb adatok közlésére szorítkoztunk. Az apparátus öt szinten szolgálja a szöveg könnyű használhatóságát. A lapszámon található a kódex(ek) fóliósámozása (a külön jelölés nélküli értelemszerűen az **N**, külön jelölve a **B**), a levelek határát a főszövegben virgula jelzi. A másik margó a szöveg sorszámozását tünteti fel, ennek segítségével azonosíthatók a lapalji apparátusok lemmái. Az oldal alján – amennyiben van ilyen – a legfelső tétel a gyulafehérvári kézirat (**B**) párhuzamos helyét tünteti fel, valamint BÓNIS GYÖRGY regesztakivonatának sorszámozását. A következő egység az adott szöveg forrásaira (*similia*) utal, a harmadik – rendszerint ez a legerjedelmesebb – a két kézirat olvasati változatait, illetve a főszövegben javított romlott alakokat tartalmazza, a lapalji negyedik apparátusegység a személy- és helynevek első előfordulásánál rövid történeti magyarázatokat és kézikönyv-hivatkozásokat foglal magába. Az *apparatus criticus*ban továbbá tetemes marginális szövegtöbbleteket helyeztünk el, melyeket nem tudtunk pontosan tételhez kötni. A kritikai apparátus arra törekszik, hogy a kéziratok szövegállagát hűen tükrözze, beleértve az ortográfiai eltéréseket is. A *similia*-jegyzék a szó szerinti, illetve tartalmi szövegegyezésekre hívja fel a figyelmet. A történeti jegyzetek a jelen tudásunk szerint azonosítható személyekre, illetve helynevekre utalnak. A jegyzetekben – főképpen a helynevek esetében – eltekintettünk a modern alakok feltüntetésétől, a magyar történeti szakirodalomban bevett formákkal neveztük meg a személyeket és helységeket (a bizonytalan azonosítást kérdőjellel jeleztük). Utóbbi esetben a használó LELKES GYÖRGY kézikönyvére (lásd LELKES *Helységnevéazonosító*) támaszkodva könnyűszerrel rálel a jelenleg érvényes megnevezésre és az utódállami hovatartozásra. A mutatók nem analitikusak – ezek összeállítását a tervezett tudományos kommentárkötet fogja tartalmazni –, hanem előfordulási indexek, melyek a kötetben való tájékozódást segítik, a kutatómunkát megkönnyítik ugyan, de nem végzik el.

SZOVÁK KORNÉL

III.

KODIKOLÓGIAI MEGJEGYZÉSEK BENEÉTHY MÁTÉ ÉS NYÁSI DEMETER FORMULÁSKÖNYVEIHEZ

A formuláskönyvek nem díszkéziratok, és ezért általában nem könyvtárban, hanem az elsősorban hivatali- és magánírásbeliséghez tartozó emlékeket megőrző levéltárban találhatók. A formuláriumokat a kancellária számára, a mindennapi hivatali munka megsegítésére szánták, kiállításuk módja is ennek az igénynek felelt meg. Értéküket nem külalakjuknak, szép írásuknak vagy drága kötésüknek köszönhatték, hanem egyedül a tartalmuknak, hogy mennyire gyorsan tudták benne a napi ügymenet során felmerülő kérdésekre megtalálni a válasz tervezetét, a magán- és hivatali levelezésben alkalmazható jól bevált és pontos megfogalmazásokat, amelyeket az éppen esedékes név-, hely- és ténybeli adatok beillesztésével mintegy személyre szabtak. A formuláskönyvek nem megrendelésre készültek, nem volt megbízó, aki kifizette volna a másolás, a papír, a kötetés költségeit, hanem egy vagy több kancelláriai alkalmazott állította össze a napi munka során előkerülő különféle elintézendő, írásban rögzítendő ügyek segítségével. Beneéthy Máté⁸⁸ és Nyási Demeter⁸⁹ formulás- vagy mintakönyvei a már sok évszázados hagyományokhoz igazodva az egyházi (és világi) kancelláriai, hivatali segédletek hosszú sorába illeszkednek: a bennük olvasható iratanyag⁹⁰ alapján képet alkothatunk a 16. század eleji Esztergomban a vi-

⁸⁸ Miként már az előző fejezetekben előkerült, a Beneéthy formuláskönyvet ma Gyulafehérvárott (Alba Julia, Románia) őrzik: Biblioteca documentara „Batthyaneum”, Alba Julia, MS. I. 152, lásd SZENTIVÁNYI, *Catalogus concinnus librorum manuscriptorum Bibliothecae Batthyányanae*, 80–81 (régijelzete: R. I. 152).

⁸⁹ Itt is megadjuk pontos lelőhelyét: Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár, Ms. II. 507. – Beneéthy Mátéra és Nyási Demeterre vonatkozóan alapvető összeállítás KÖRMENDY, *Studentes extra regnum*, 107–109 és 209, a korábbi szakirodalom adataival.

⁹⁰ A mintául szolgáló iratokat az N tartalomjegyzéke a *forma* kifejezéssel illeti.

káriusi bíróság elé kerülő változatos ügyekről. E két formulárium éppen keletkezési idejük, egymáshoz való kapcsolatuk és a bennük (részben párhuzamosan) fennmaradt, változatos iratanyag miatt érdemli meg a kissé részletesebb bemutatást.

Az esztergomi egyház abban a szerencsés helyzetben van, hogy a 16. század bő első két évtizedéből az egyházmegye központjában működő szentszéki kancelláriából két, egymással szoros kapcsolatban álló formuláskötet is ránk maradt. A **B** anyagát kihagyásokkal átmásolták az **N**-féle formuláriumba és mintegy 70 „új”, a **B**-ben nem szereplő iratot is illesztettek elszórtan az új formuláriumba. Gondosan megvalósított tematikus rendezettségéről szó sincs, egy-egy oklevéltípus mintáinak megtalálását, „össze-keresését” egyedül a tartalommutatók tették lehetővé. Az így létrejött, összességében azért nagyobb anyagot felölelő mintakönyv (**N**) mintegy kiválthatta a napi használatban a korábbi, ám egyben arra is bizonyosság, hogy a mintapéldányként szolgáló **B**-ben lévő okiratgyűjteményt nem tekintették tartalmilag elavultnak, hanem továbbra is széleskörűen alkalmazható formulákat találtak benne. Ezen túlmenően csak feltételezésekbe lehet bocsátkozni a másolatkészítés okairól, hiszen nagyjából egy időben, ugyanabban a kancelláriában használtak két, tartalmilag alig eltérő segédkönyvet. A régi, a mintapéldányként szolgáló könyv egyébként kiválóan használható állapotban volt, amely önmagában nem indokolta volna a régi, egyáltalán nem elhasznált példány újjal történő lecserélését. Mindkét kötet előállításán sok másoló dolgozott; a mintapéldányként szolgáló **B** még ezzel együtt is egységesebb és rendezettebb összképet mutat az **N**-nél.

Mindkét kötet a korban és e műfajban szokásos papírkézirat, amelyek mérete csekély mértékben tér csak el egymástól a **B**: 200×150 mm, az **N**: 220×160 mm, ez utóbbi papírja több helyen vízfoltos, sérült (a hiányokat a restaurálás során kiegészítették), tehát jól kézreálló, könnyen lapozható, ugyanakkor testesebb (az **N** kötéssel együtt 60 mm vastag!) hivatali segédkönyvekről van szó. Az írástükör mérete egyik kötetben sem állandó, ingadozik, ahogy éppen az egyik vagy a másik másoló kimérte magának a rendelkezésre álló írástükört, amely ebben a műfajban egyhasábos volt. Az **N**-ben 175/185×105/120 mm-es írófelületre róttak 25/38 sort, a **B**-ben inkább a 30/35 sor a jellemző. A margók, azaz a pótlások és javítások számára fenntartott hely nagysága is esetleges. Az ívfüzetek jelzésére szolgáló, a kötésnél a helyes sorrendet biztosító őrszó (*custos*) a **B**-ben csupán néhány helyen maradt meg.

A kancelláriai scriptorok koruk gyorsan papírra vethető oklevélírást alkalmazták. A díszítés igénye csak nagyon ritkán mutatkozik ezekben a kötetekben: az egyes tételek⁹¹ címírása a *bastarda*, a mintaszövegek írása pedig a *cursiva currens*. Az oklevelek világának letagadhatatlan jellemzője, hogy az oldalak felső sorának betűszárait előszeretettel hosszabbítják, hajlítják meg a felső margó szabadon maradt részén (*litterae elongatae*). A díszítő hajlítások egy részét a kézirat bekötésekor levágták. A tételeket általában nagyobb térköz is elválasztja egymástól. A **B** a címsort egyetlen esetben vörös tintával, azaz rubrummal kiemelten írja.⁹² Mindkét kötetre az egyenetlen minőségű, hol sötétebb, hol halványabb barna tinta a jellemző. A gyűjtemények feltehetően évtizedeken át tartó használatára a marginális kiegészítések és megjegyzések utalnak.

Mutatók és fóliószámok nélkül e kötetek nem használhatók, mivel az anyag elrendezése esetleges. A **B**-ben a rektó oldalak felső margóján, közepén egykorú fóliószámokat: 1-től 4-ig arab számjegyeket, utána római számokat (v-ccccxxvii) találunk. A ccxii és ccxviii közötti nyolc levélen csak a 219–226, tehát a mai számozás olvasható; ez utóbbi a 299-et átugorja, miközben a római számozás szabályosan halad előre. A tartalomjegyzék a fol. 349^r-ön kezdődik. Az előtte lévő oldalra írta be valaki ceruzával a (téves) 338-as számot, amely ezután folytatódik egészen a kézirat végéig (352-ig, valójában a 362-ig).⁹³ Ezután egy számozatlan levelet követően kezdődik a számozás nélküli tartalomjegyzék (*Titulus huius libri*). A 20. századi, azaz a ma is érvényes számozás arab számjegyekkel, a rektó oldalak jobb felső sarkában helyezkedik el: a szövegkiadás margóján lévő levélszámok erre vonatkoznak.

Az **N**-ben a 20. századi ceruzás számozás az egyes levelek rektójának alsó margóján folyamatosan tart 1-től 434-ig, kiadásunk erre hivatkozik. Az egykorú arab fóliószámozás barna tintával a levelek rektójának jobb felső sarkában található, 1-től tart 415-ig, de nem folyamatos. A fol. 100 és 101 között 9 levél hiányzik, ennek megfelelően az egykorú arab számozás 100-ról 110-re

⁹¹ A **B**-ben talán a scriptor hanyagságára utal, hogy a fol. 183^v és 186^r között kimaradtak a címek.

⁹² *Mandatum in facto matrimonii*, fol. 294^r (az eredeti számozás szerint: cclxxxv).

⁹³ A 338-as szám talán a Beke-féle jegyzékből származik, lásd ANTONIUS BEKE, *Index manuscriptorum Bibliothecae Batthyanianae dioecesis Transsylvaniensis*, *Az erdélyi egyházmegyei Batthyáni-könyvtár kéziratai névsora*, Károly-Fehérvár 1871, no 39 (p. 7).

ugrik, a fol. 100 után beragasztott fél levél lett a fol. 101. Az egykorú számozásból a 146, 169, 271–272 és a 409 hiányzik. A laphiányra általában 20. századi ceruzás bejegyzés (*Egy levél hiányzik*) figyelmeztet. Az eredeti számozás a mintagyűjtemény utolsó darabjával abbamarad, tehát a mai fol. 402^r-ön.

Kötésük nagyon eltérő. A **B**-t korabeli, natúrszínű, puha, díszítetlen pergamenkötés borítja, két bőrszalag fogja össze az elő- és háttáblát. Gerincén papírcímke utal a tartalmára és a könyvtári jelzet is rá van ragasztva. A foltos, eléggé kopott előtáblán kézírással a mű címe (a műfaj korabeli elnevezése), és a tulajdonos neve olvasható: *Stylus fori ecclesiastici Matthæi Bene Ethy*. A levelek felső részén látható, hogy az ívfüzetek bekötésekor esedékes körülvágás során egyes meghosszabbított betűelemek elvesztek. Az **N** kötése magyarországi, 16. század derekáról származó archaizáló gótikus, háromféle egyes bélyegzővel díszített bőrkötés (231×157×60 mm). Az ázás következtében tönkrement előtáblát talán a 18. században pergamennel vonták be és volutás görgetős kerettel díszítették. A gerinc mentén az előtáblán az eredeti barna bőrkötésbe átnyomódott a pergamenborítás díszítése, ez ma is látszik. A gerincnél időközben ismét erősen sérült kódexet 1985-ben az Országos Széchényi Könyvtár Restauráló Laboratóriumában restaurálták, a pergamenborítást eltávolították, és új, barna bőrral borítva az előtábla eredeti gótikus kötéséből megmaradt részt visszragasztották. Három dupla bordára van fűzve, két új kapocs, új oromszegők.⁹⁴

Ugyanannak a hivatalnak a használatában lévő segédkönyvek egybeszerkesztett szövege kerül tehát jelen kiadványban az Olvasó elé. A mintakönyvek másolóival – hiszen az írásképp tanúsága alapján mindegyiken (talán egyszerre is) többen dolgoztak⁹⁵ – kapcsolatban fel kell tenni a kérdést, vajon dolgozhatott-e, dolgozhattak-e ugyanazok a két könyvön? A két kézirat közötti nagyfokú hasonlóság alapján ez a feltételezés nem zárható ki teljesen, hiszen az iroda személyzetében akadhettek olyanok, akik jó két évtizedig látták el munkájukat. Míg az átmásolandó levelek és oklevelek kiválogatása és rendszerezése csakis az intézmény vezetője útmutatása nyomán történhetett, addig a hivatalos iratokból a személy- és földrajzi nevek és egyéb azonosító adatok, elsősorban a dátumok kiiktatása a szokásos mód-

⁹⁴ A kötésekkel kapcsolatos megállapításokat ROZSONDAI MARIANNENAK köszönjük.

⁹⁵ A **B**-ben például a fol. 137^v-ön véget érő ívfüzet másolója nem folytatta munkáját a következő, 138^r-óval kezdődő ívfüzetben (ahol a tükörméret is nagyobb lett), hasonlóan a fol. 216^v/217^r és a 275^v/276^r-hoz, de a fol. 307^r és 307^v írása is eltérő.

szerekkel természetesen a másolókra hárult. Ennek a feladatnak azonban nem tettek mindig maradéktalanul eleget, a mintakönyvekben elszórtan, itt-ott (többször rossz helyen) bennmaradó nevek és dátumok ma értékes támpontot jelentenek a történeti kutatás számára.

A kötetek állapota hűen tükrözi egykori használatukat. A javítások, széljegyzetek mellett a tartalmi eligazodást szolgáló, ábécébe rendezett mutatók is mindkettőben erről árulkodnak. A **B** tartalomjegyzéke⁹⁶ után még három mintaszöveg kapott helyet a szabadon álló leveleken, közülük az utolsónak (n. 458) a második fele hiányzik, tehát a kézirat csonka, egy-két levél elkallódhatott a végéről. Az **N** tartalomjegyzéke két helyen található,⁹⁷ közbeékelve pedig egy oklevélminta olvasható. Mindkét tartalommutatót külön ívfűzetbe másolták a kötet összeállításakor.

A középkorban kedvelt, rendszerint a margóra rajzolt, figyelemfelkeltő célt szolgáló mutató ujj (*manicula*) elvértve fordul csak elő.⁹⁸ Az **N**-ben ugyanakkor érdekes, hogy a hónapnevek a latin szövegkörnyezetben magyarul is fel vannak tüntetve.⁹⁹

Hogyan kerülhettek egymástól ilyen messze az egykor egy intézményben, az esztergomi egyházi bíróságon használt kéziratok, amelyek természetes őrzési helye az esztergomi egyházkormányzati hivatal levéltára, a Prímási Levéltár lenne?¹⁰⁰ Esztergomból a káptalan menekítette magával az okleveleket és velük együtt nyilván a két formuláriumot is 1543-ban, még mielőtt július 24-én megkezdődött volna a török ostrom. A káptalan Pozsony érintésével Nagyszombatba, a Várday Pál érsek (1526–1549) által választott új egyházmegyei központba települt át. Nagyszombat 1820-ig maradt az esztergomi érseki tartomány székhelye. Várday érsek azonban mint királyi helytartó Pozsonyban lakott, és az egyházi kincsek egy része,

⁹⁶ *Titulus buius libri secundum ordinem literarum Alphabeti sequitur hoc modo et primo de A...*, **B** fol. 339^r–351^r.

⁹⁷ *Repertorium sive tabula buius libri secundum ordinem litterarum alphabeti sequitur hoc modo et primo de A. Aggravatoria et Reaggravatoria fol. Vii ...x... Visitacio fo. 357., fol. 403^r–413^r és Repertorium sive tabula aliquarum formarum ex quodam libro collectarum secundum ordinem alphabeti sequitur et primo de A. Apellacio a remissione seu delegacione cause fo. Ccc19 ...x... Vicarii instrumentum fo. 306. Laus Deo etc. xiii xli. fol. 416^r–419^r.*

⁹⁸ **B** fol. 14^v, 266^v (utóbbi helyen egy *Nota* kíséretében).

⁹⁹ **N** fol. 394^r–396^r. – Középkori liturgikus könyveink kalendáriumában is nem egy esetben előfordulnak a magyarul beírt hónapnevek.

¹⁰⁰ A kéziratok útjára vonatkozó adatokért KÖRMENDY KINGÁNAK tartozunk köszönettel.

köztük az oklevelek is nála maradtak. Halála után ezt az anyagot öt ládában a pozsonyi dóm sekrestyéjébe vitték, majd Oláh Miklós érsekségének kezdetén szállították 1553. december 17-én Nagyszombatba.¹⁰¹

Az **N**-t Nagyszombatban a többi szentszéki irattal együtt őrizték; a napi használatból a 16. század végére kiszorult és feltehetően Batthyány József (1776–1799) érseksége idején, a nagyszombati prímási levéltár rendezésekor,¹⁰² az 1790-es évek végén a káptalani könyvtárban helyezték el, egy 1811-ben készült kéziratjegyzékben már szerepel. 1853-ban szállították „haza”, Esztergomba a káptalani könyvtárral együtt, és 1855-ben, amikor a könyvtár épülete elkészült, került a mai őrzési helyére.

A **B** Pozsonyban maradt, és a pozsonyi káptalantól szerezte meg az egyháztörténeti tevékenységéről ismert Batthyány Ignác erdélyi püspök (†1798); azóta a gyulafehérvári *Batthyaneumban* őrzik.¹⁰³

SARBAK GÁBOR

¹⁰¹ MIKÓ ÁRPÁD, *Várdai Pál esztergomi érsek bagyatéki leltára (1549) és az esztergomi egyház kincseinek sorsa Mohács után*, *Ars Hungarica* 21 (1993/1) 84.

¹⁰² FODOR NÓRA–SZŐNYI TAMÁS, *Archivum ecclesiasticum Vetus* (Útmutató a Prímási Levéltárhoz 4), [Esztergom] 2012, 3.

¹⁰³ A **B** kézirat Gyulafehérvárra kerülését BÓNIS GYÖRGY a következőképpen írja le: az esztergomi káptalan 1541 után elmenekült Nagyszombatba, de a formulárium Pozsonyban maradt és a káptalani könyvtárban kapott jelzetet (*Juridica*, n. 154), majd Batthyány Ignác, erdélyi püspök 1785 körül megvásárolta (lásd SZENTIVÁNYI, *Catalogus concinnus librorum manuscriptorum Bibliothecae Batthyányanae*, 81); BÓNIS, *Olasz vikáriusok Magyarországon*, 94; *A Pannonbalmi Főapátság története III*, 616.

FORMULARY
FORMULÁRIUM

SIGLA

B = *codex chartaceus saec. XVIⁱⁿ*, Alba Julia = Gyulafehérvár, Biblioteca Batthyaneum, filială a Bibliotecii Naționale a României, Ms I 152, Formularium, Matthaeus de Bene – Éthe, 1512¹

N = *codex chartaceus saec. XVIⁱⁿ*, Esztergom, Főszékesegyházi Könyvtár, II. 507.²

ABBREVIATIONES

add. = *addit, addunt, addidit, addiderunt, additum*

c. = *circa*

corr. = *corrigit, corrigunt, correxit, correxerunt, correctum*

del(l). = *delet, delent, delevit, deleverunt, deletum*

DF = *Collectio phototypica diplomatum*

fol(l). = *folium, folia*

in. = *ineuns, ineuntis, ineunte*

MNL MOL = *Magyar Nemzeti Levéltár Magyar Országos Levéltára*

om(m). = *omittit, omittunt, omisit, omiserunt, omissum*

p(p). = *pagina(e)*

r = *recto*

saec. = *saeculum, saeculi, saeculo*

scr. = *scribit, scribunt, scripsit, scripserunt, scriptum*

suprascr. = *suprascribit, suprascribunt, suprascripsit, suprascripserunt, suprascriptum*

v = *verso*

v. = *vel*

vol(l). = *volumen, volumina*

SIGLA GRAPHICA

.. = *gemipunctum diplomaticum*

() = *expletio verborum in manuscriptis siglis notatorum*

<> = *verba v. litterae, quae v. quas scriptor omisit, sed utique desiderantur*

] = *in apparatu critico separat lemma a lectionibus variantibus*

[...] = *lacuna, quae expleri non potest, v. verba et litterae, quae legi non possunt*

[] = *verba v. litterae, quae in locis lacunarum coniciuntur*

¹photocopiae: <http://digitool.bibnat.ro>

²photocopiae: <http://esztergom.bibliotheca.hu/scan/>;

MNL MOL DF 281 416 = <https://archives.hungaricana.hu/en/charters/>

1^r | FORMULARIUM SECUNDUM MODUM ET STILUM ECCLESIE STRIGONIENSIS

1. CITATORIA PEREMPTORIA

Demetrius de Nyas, d(e)cretorum) d(o)ctor), episcopus Sanctuariensis, in pontificalibus et spiritualibus vicarius et causarum auditor generalis ecclesie 5 Strigoniensis. Devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus ad nobiles Stephanum et Iohannem Zabo de Zerdahel Strigoniensis dyocesis personaliter accedatis ipsosque ad instan- ciam discreti Fabiani de Zatha, clerici eiusdem dyocesis racione et pretextu 10 certorum debitorum, dampnorum et iniuriarum nonnullarum forum, ut dicitur, ecclesiasticum concernencium et earum occasione auctoritate ordi- naria in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem prefato Fabiano aut suo legitimo procuratori de iure responsuros a nobisque debite iusticie complementum recepturos. Et tandem diem et locum ipsius 15 vestre citacionis cum nominibus citatorum ac, quicquid in premissis feceritis, terminoque partibus predictis coram nobis comparendi sine crastinacio- ne assignato, remissis in specie presentibus nobis suo modo conscienciose rescribatis. Datum Strigonii, .t. die mensis <t.>

1 B fol. 2^v; Bónis 3820 (c.1500).

1–2 Formularium ... Strigoniensis] Formularium secundum modum et stillum alme eccle- sie Strigoniensis B Formulariu[m secundum] modum et st[ilum] ecclesie Strigonien[is] N 4–6 Demetrius ... Strigoniensis] Thomas Amadeus etc. B 10 Zatha] Zatha B 14 re- sponsuros] responsuri N 19 Strigonii, .t. die mensis] om. B 19 t.] *supplevi*

4 Demetrius de Nyas] Demetrius Nyási (1504–1526), *canonicus Strigoniensis etc.*, cf. Kollányi p.124 et C. Tóth Főpapi archont. pp.30–33. 4 Sanctuariensis] Santoria, cf. EUBEL *Hierarchia catholica* III p.291. 6 Strigoniensis] Esztergom, *archiepiscopatus*, cf. ORTVAY *Egyházi földleírás* I pp.3–63. 9 Zerdahel] Szerdahely, *in comitatu Vas*, cf. Csánki II p.800. 10 Zatha] Szatta, *in comitatu Vas*, cf. Csánki II p.795.

2. PROCURATORIUM COMMUNE

Nos, Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor), episcopus Sanctuariensis
 1^v in pontificalibus et spiritualibus vicarius et causarum | [auditor genera-
 lis etc. memo]rie mandamus per presentes, [quod nobilis Iohannes de .t.
 Stri]goniensis dyocesis coram nobis personaliter [constitutus in omnibus 5
 causis s]uis et earum articulis tam per ipsum [contra alios, quam per alios]
 quospiam contra ipsum in quibuslibet [terminis coram nobis vel quovis] iudice
 ecclesiastico motis vel movendis nobiles [et circ]umspectos .t. et .t. Strigonii
 residentes fecit, constituit et ordinavit suos veros et legitimos procuratores,
 ratum atque firmum se promittens habiturum, quicquid per prefatos suos pro- 10
 curatores simul vel divisim, exhibitoem videlicet sew exhibitores presencium
 actum, factum et procuratum fuerit in causis suis universis. Datum Strigonii
 etc.

3. EVOCATORIA MINOR

Demetrius de Nyas etc. Quia circumspetus Ambrosius litteratus de .t. 15
 Strigoniensis dyocesis ad instanciam discreti domini Sigismundi plebani de .t.
 dicte dyocesis in facto certorum debitorum eorumque occasione, vigore alia-
 rum litterarumstrarum citatoriarum peremptorie in nostram citatus pre-
 senciam coram nobis comparere minime curavit, prout de ipsius citacione per
 certas litteras relatorias certorum dominorum plebanorum, nostrorum in hac 20
 parte executorum nobis facta extitit plena fides, in certis iudiciorum gravami-
 nibus nobis et officio nostro ac parti adverse se convinci permittens, et quia
 ad deponendum huiusmodi iudiciorum gravamina evocandus fore videbatur,
 vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obe-
 diencie et sub excommunicacionis pena firmiter precipientes committimus et 25
 mandamus, quatinus receptis presentibus ad prenominatum Ambrosium lit-
 teratum personaliter accedatis ipsumque in nostram peremptorie evocetis pre-
 senciam ad terminum competentem ad deponendum huiusmodi iudiciorum
 gravamina, in quibus nobis et officio nostro ac parti adverse convictus extitit ac
 2^r ad respondendum accioni prefati domini | Sigismundi actoris a nobisque [debi- 30
 te iusticie complementum recepturum] et tandem diem et locum ip[sius vestre

2 B fol. 2^v–3^r 3 B fol. 2^r; Bónis 3818 (c.1500).

1 COMUNE] B commune N 2–3 Demetrius ... vicarius] Thomas Amadeus de Ferraria
 d(ecretorum) d(octor), vicarius ecclesie Strigoniensis in spiritualibus B 4 mandamus] com-
 mendamus B 15 Demetrius de Nyas] Thomas Amadeus B 18 nostram] iterum add. et
 del. cum signo ./ peremptorie N add. peremptorie B

2 de Nyas] Nyás, in comitatu Sáros, cf. Csánki I pp.289 et 305.

evocacionis cum nomine] evocati ac, quicquid in premissis fece[r]itis [...] minoris debet scribi ad terminum, in quo[...] originali et debet scribi in dorso e[...]] exec[...] mi[...]s etc. evoca[...] minori[...]erit clausa.

4. EVOCATORIA MAIOR

Demetrius de Nyas etc. Quia nobilis Blasius Blasius, nobilis de .t. Strigo- 5
niensis dyocesis ad instanciam similiter nobilis Petri de .t. eiusdem dyocesis
in facto certorum dotis et rerum parafernaliū earumque occasione mediante
certis aliis litteris nostris citatoriis et evocatoriis ad certos peremptorios termi-
nos successive post sese sequentes nostram in presenciam citatus et evocatus,
prout de huiusmodi citacione et evocacione ipsius per litteras relatorias cer- 10
torum dominorum ecclesiarum plebanorum, nostrorum in hac parte executo-
rum nobis facta extitit plena fides, in nullo predictorum terminorum termino
Strigonii coram nobis in iudicio comparere curavit, in singulis terminis huius-
modi per circumspectum magistrum Iohannem de Ilswa, procuratorem legit-
timum annotati Petri, prout videlicet de ipsius procuracionis mandato nobis 15
apud acta cause constitit et constat, usque ad horam congruam coram nobis
sufficienter expectatus, se in certis iudiciorum gravaminibus convinci permit-
tens, unde nos per prefatum magistrum Iohannem procuratorem nomine, quo
supra, fuimus debita cum instancia requisiti, ut ipsius Blasii exigente contu-
macia in huiusmodi causa ad ulteriora procedere dignaremur, et quia crescen- 20
te contumacia crescere dicitur et pena, ne idem Blasius de sua inobediencia et
contemptu quomodolibet valeat gloriari, devocioni vestre insolidum in virtu-
te sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos et alterum
vestrum etc., quatinus receptis presentibus ad prefatum Blasium personaliter
accedatis ipsumque adhuc ex superhabundanti requiratis et moneatis, quem et 25
nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi infra quindecim dierum
spacium a die huiusmodistrarum requisicionis et monicionis de ipso fiendis
2^v | [computandum, quorum dierum spacium] sibi pro primo, secundo, [tercio ac

4 B fol. 2^r et 3^r; Bónis 3819 (c.1500).

1-3 ac, quicquid ... exec[...] mi[...]s] om. B 3 evoca[...] minori[...]erit clausa] om. B
5 Demetrius de Nyas] Thomas Amadeus B 7 parafernaliū] parafernaliū B 14 ma-
gistrum] habet B om. N 16 apud] B apud N 22 contemptu] contempta N 24 etc.]
alia manu in margine dextro add. huiusmodi necnon mandatum exequi recusantem seu recusantes
trium dierum canonica monicione premissa a die exhibicionis presencium vobis fiende compu-
tan[do] ferimus in hiis scriptis districte precipientes committimus et mandamus, quatinus [...]
] N 25 adhuc] B ad hoc N 25 requiratis] B requirimus N 25 moneatis] B
monemus N 25-26 quem ... monemus] habet B om. N

14 Iohannem de Ilswa] Iohannes Ilsvai procurator, litteratus, cf. Bónis, Olasz vikáriusok p.99.
14 Ilswa] Jolsva, in comitatu Gömör, cf. Györffy II p.513.

ultimo et peremptorio] termino monicioneque canonica [et sub excommunicationis pena prefigi]mus et assignamus. Quam in eum, [nisi fecerit, quod sibi in] hac parte mandamus exnunc prout [extunc et extunc] prout exnunc dicta canonica monicione premissa fe[ri]mus in hiis scriptis, Strigonii coram nobis legitime comparere et de dictis iudiciorum gravaminibus nobis et officio nostro ac parti adverse satisfactionem condignam impendere et accioni dicti Petri respondere debeat et teneatur realiter et cum effectu. Qui si id fecerit, bene quidem, alioquin lapso dictorum quindecim dierum spacio, nisi aliud infra eosdem quindecim dies a nobis habueritis in mandatis, prefatum Blasium reum in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis, infra etc. excommunicetis et excommunicatum publice denuncietis et facietis denunciari etc. tamdiu, donec et quousque absolucionis beneficium meruerit obtinere, usque aliud a nobis superinde habueritis in mandatis, et tandem seriem ipsius vestre execucionis ac, quicquid etc. erit patens et cum hiis litteris etc. denunciabitur in partibus aut excommunicabitur.

15

5. CITATIO CUM CERTIFICACIONE

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor), Dei et Apostolice Sedis gracia episcopus Sanctuariensis reverendissimique in Christo patris et domini, domini Thome miseracione divina tituli Sancti Martini in Montibus Sancte Romane Ecclesie presbiteri cardinalis Strigoniensis ac patriarche Constantinopolitani, primatis Hungarie et Apostolice Sedis legati nati etc. in pontificalibus et temporalibus vicarius et causarum auditor generalis dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris .. de .t., .. de .t. aliisque omnibus et singulis dominis ecclesiarum plebanis ac capellarum et altarium rectoribus 3^r ceterisque presbiteris, clericis, notariis | et thabellionibus publicis quibuscum- 25 que in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spirituali, necnon Iauriensi et Agriensi dyocesibus ubilibet constitutis et existentibus, qui presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis. Pro parte nobilis Iohannis Zabo de .t. dicte Stri-

5 B fol. 3^r–4^r; Bónis 3821 (c.1500).

7 debeat] B debeant N 7 teneatur] B teneant N 9 nobis] iterum add. aliud N 14–15 erit ... excommunicabitur] om. B 17–22 Demetrius de Nyas ... auditor generalis] Thomas Amadeus etc. B 23 honorabilibus ... omnibus] universis B 25 clericis] add. et B 25 et thabellionibus] om. B 26 iurisdiccione] iurisdiccione B 26–27 Iauriensi et Agriensi] Agriensi et Iauriensi B

19–21 Thome ... legati nati] Thomas, Bakócz (c.1442–1521), archiepiscopus Strigoniensis etc., cf. FRANKÓI, *Erdődi Bakócz*. 20–21 Constantinopolitani] Stambul, in Turcia, cf. EUBEL *Hierarchia catholica* III p.177. 26 Iauriensi] Győr, episcopatus, cf. ORTVAY *Egyházi földleírás* I pp.309–323. 27 Agriensi] Eger, episcopatus, cf. ORTVAY *Egyházi földleírás* I pp.114–215.

goniensis dyocesis nobis fuit expositum, quomodo .t. de .t. eiusdem dyocesis
 annotato exponenti tribus florenis auri, quos alias ipse exponens eidem .t. sub
 spe vere restitutionis mutuasset et accommodasset, obligaretur, de quibus, li-
 cet pluries requisitus fuisset, hactenus tamen nullam satisfaccionem inpendere
 curasset, aliasque graviter fuisset iniuriatus et dampna plurima intulisset in di- 5
 spendium salutis anime sue dictique exponentis preiudicium et dampnum val-
 de magnum. Quare fuimus pro parte eiusdem domini exponentis debita cum
 instancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et
 citacionem legitimam contra prefatum .t. auctoritate apostolice legacionis na- 10
 te, qua fungimur in hac parte, ad partes in forma solita et consueta decernere
 dareque et concedere dignaremur. Nos autem volentes unicuique iusticiam pro
 viribus ministrare, citacionem huiusmodi petitam dandam esse decrevimus et
 decernimus per presentes. Vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni inso-
 lidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in
 vos et alterum vestrum huiusmodi mandatum nostrum exequi recusantes sew 15
 recusantem trium dierum canonica monicione premissa a die exhibicionis pre-
 sencium vobis fiende computando ferimus in hiis scriptis, districte precipientes
 committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus ac dum et quando
 cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, ad prefa- 20
 tum .t. personaliter accedatis ipsumque, si eius presenciam commode habere
 poteritis, alioquin de domo habitacionis sue, si vobis ad eum tutus pateat acces-
 sus, sin autem, in cathedrali Iauriensi ac parochiali sew parochialibus, sub qua
 vel quibus moratur, aliisque ecclesiis, in quibus scilicet opportunum videbitur,
 aliasque sic et taliter, quod huiusmodi vestra citacio ad eius noticiam verissimi- 25
 liter | possit devenire, ad instanciam prefati exponentis in nostram peremptorie
 citetis presenciam, quem et nos harum serie sic citamus, ut ipse vigesima die
 proxima a die citacionis vestre huiusmodi de ipso fiende computando, si ip-
 sa vigesima dies iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica extunc immediate
 sequenti, qua scilicet nos ad iura reddenda et causas audiendas pro tribuna-
 li sedere contigerit, per se personaliter aut per eius legitimum procuratorem 30
 ad causam huiusmodi sufficienter instructum Strigonii coram nobis in iudicio
 compareat prefato exponenti aut eius legitimo procuratori super premissis de
 iure responsurus a nobisque debite iusticie complementum recepturus usque
 ad sentenciam diffinitivam inclusive, certificantes eundem sic citatum, quod si-
 ve ipse in dicto citacionis termino Strigonii coram nobis in iudicio compareat, 35
 sive non, ipso ulterius non ibi in partibus, sed per edictum in foribus huius alme

2 ipse] B ipso N 3 vere] B veri N 3 accommodasset] accomodasset B 4 inpendere]
 impendere B 5 fuisset] fuissent N 7 domini] om. B 12 huiusmodi] om. B 12 esse]
 om. B 13–19 insolidum ... vestrum fuerit] etc. B 20 commode] comode N 21 de]
 in B 21–23 si vobis ... videbitur] in uncis inclusum B 26 ipse] B ipsi N 27 citacionis
 ... huiusmodi] huiusmodi vestre citacionis B 30 eius] suum B 35 ipse] B ipsi? N

ecclesie Strigoniensis more solito publice citato ad partis coram nobis compar-
 entis instanciam in causa et causis huiusmodi, prout iuris fuerit, ad ulterio-
 ra procedemus alterius partis ausencia vel contumacia in aliquo non obstante.
 Tandem diem et locum ipsius vestre citacionis cum nomine citati ac, quicquid
 in premissis feceritis, nobis suo modo consciencie rescribatis, presentes in 5
 specie remittentes. Datum Strigonii etc. Nota, quando scribitur: 'ad terminum
 competentem', tunc hic cum nomine citati debes sic scribere: 'terminoque par-
 tibus predictis coram nobis comparendi sine crastinatione assignato, remissis
 in specie presentibus nobis suo modo consciencie rescribatis. Datum etc.'

6. ALIA CITATIO IN MINORI FORMA

10

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis eccle-
 siarum plebanis etc. salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis!
 Vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie
 4^r et sub excommunicationis pena, | quam in vos et alterum vestrum huiusmo-
 di mandatum nostrum exequi etc., quatinus receptis presentibus ad providum 15
 .t. dyocesis Wesprimiensis personaliter accedatis ipsumque, si eius presenciam
 commodum habere poteritis, alioquin in domo habitacionis sue, aliasque sic et
 taliter, quod huiusmodi vestra citacio ad eius noticiam verissimiliter possit de-
 venire, auctoritate apostolice legacionis nate, qua fungimur, ad instanciam .t.
 de .t. dicte dyocesis ratione certorum debitorum, dampnorum etc. earumque 20
 occasione in nostram peremptorie citetis presenciam, quem et nos harum serie
 sic citamus, ut ipse vigesima die proxima a die huiusmodi vestre citacionis de
 ipso fiende computando, si ipsa etc., per totum ut supra.

7. CITATIO PRIMA AD VALVAS ECCLESIE

Reverendus in Christo pater, dominus Demetrius de Nyas d(ecretorum) 25
 d(octor), episcopus Sanctuariensis, in pontificalibus et spiritualibus vicarius et
 causarum auditor generalis tenore presencium in foribus huius alme ecclesie
 Strigoniensis citat et citari mandat providum Iohannem Thoth de .t. Strigo-
 niensis dyocesis eiusque procuratores, si qui sunt pro eo legitimi in civitate

6 B fol. 4^r; Bónis 3822 (c.1500). 7 B fol. 4^{r-v}; Bónis 3823 (c.1500).

3 obstante] *add.* et B 4 nomine] B *corr.* ex nominibus N 4 citati] *corr.* ex citacione
 N 6–9 Strigonii ... Datum etc.] *om.* B 11 Demetrius] Thomas B 14–15 vestrum ...
 exequi] *om.* B 17 commodum] comode BN 18 verissimiliter] verisimiliter B 20 ea-
 rum] eorum B 22–23 vestre ... si ipsa] *om.* B 25–26 Reverendus ... Sanctuariensis]
 Venerabilis et egregius dominus, Thomas Amadeus de Ferraria, d(ecretorum) d(octor), vicarius
 ecclesie Strigoniensis B 29 sunt pro eo] pro eo sunt B

vel dicta ecclesia Strigoniensi, quatinus ipse sexta die proxima a die affixionis presencium ad predictas fores fiende computando, si ipsa sexta dies iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica extunc immediate sequenti, qua scilicet prefatum dominum Demetrium episcopum vicarium ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedere contigerit coram eodem domino vicario legitime compareat ad dandum et recipiendum darique et recipi videndum libellum sew summariam petitionem in causa et causis huiusmodi, que coram prefato domino vicario vertuntur sew verti et esse sperantur inter providum .t. de .t. dicte dyocesis ut actorem et principalem ab una et prefatum Iohannem velut in causam attractum ab alia partibus in facto certorum negociorum in libello prefato clarius exprimendorum eorumque occasione per prefatum .t. aut suum 4^v legitimum procuratorem | in iudicio producendorum, alioquin dictus dominus vicarius dicto instante termino ad partis coram eo comparentis instanciam in causa et causis huiusmodi, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedet alterius partis absencia vel contumacia in aliquo non obstante. Datum Strigonii etc. 15 Nota, quod datum prime valvis semper debet scribi ad terminum et diem, quo producuntur relatorie etc.

8. CITACIO SECUNDA AD VALVAS

Reverendus in Christo pater, dominus etc. tenore presencium in foribus huius alme ecclesie Strigoniensis citat et citari mandat nobilem .t. de .t. dyocesis Wesprimiensis eiusque procuratores, si qui sunt pro eo legitimi in civitate vel dicta ecclesia Strigoniensi, quatinus ipse sexta die proxima a die affixionis presencium ad predictas fores fiende computando, si ipsa sexta dies iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica extunc immediate sequenti, qua scilicet prefatum dominum vicarium ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedere contigerit coram eodem domino vicario sub pena excommunicationis legitime compareat ad respondendum cuidam libello sew summarie petitioni alias pro parte egregii .t. de .t. dicte dyocesis coram eodem domino vicario iudicialiter exhibito et producto ac litem contestandam et contestari videndum super contentis in eodem in causa et causis, que coram prefato domino vicario vertuntur sew verti et esse sperantur inter prefatum .t. ut actorem et principalem ab una, necnon prenomiatum .t. velut in causam attractum ab alia parti-

8 B fol. 4^r–5^v

4 dominum] d(ominum) *suprascr.* B 4 Demetrium episcopum] Thomam B 5 contigerit] contingerit N 11 clarius] *add.* expressatorum et B 11 exprimendorum] primendorum *suprascr.* B 15–17 Strigonii ... relatorie etc.] *om.* B 19 Reverendus ... dominus etc.] Venerabilis et egregius dominus, Thomas Amadeus de Ferraria, d(ecretorum) d(octor), vicarius ecclesie Strigoniensis in spiritualibus et causarum auditor generalis B 21 Wesprimiensis] .t. B 21 sunt pro eo] pro eo sunt B

bus in facto certorum negotiorum in libello prefato expressatorum eorumque occasione, alioquin dictus dominus vicarius dicto instante termino ad partis coram eo comparenti instanciam in causa etc. Nota, quod datum secunde valvalis debet semper scribi ad 'tandem' prime valvalis etc.

9., 5r CITACIO TERCIA AD VALVAS |

5

Reverendus in Cristo pater, dominus Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(oct)or etc. tenore presencium in foribus huius alme ecclesie Strigoniensis citata et citari mandat nobiles .t. et .t. de .t. Strigoniensis dyocesis eorumque procuratores, si qui sunt pro eis legitimi in civitate vel dicta ecclesia Strigoniensi, quatinus ipse sexta die proxima a die affixionis presencium ad 10 predictas fores fiende computando, si ipsa sexta dies iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica extunc immediate sequenti, qua scilicet prefatum dominum vicarium ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedere contigerit, coram eodem domino vicario sub pena excommunicationis, quam in eos, nisi fecerint, quod ipsis in hac parte dictus dominus vicarius mandat, eundem 15 terminum ipsis pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica prefigit et assignat, exnunc prout extunc et extunc prout exnunc dicta canonica monicione premissa fert in hiis scriptis, legitime compareant ad respondendum cuidam libello sew summarie petitioni, alias pro parte egregii .t. de .t. prefate dyocesis coram eodem domino vicario iudicialiter exhibito et producto ac litem contestandam et contestari videndum super 20 contentis in eodem in causa et causis huiusmodi, que coram prefato domino vicario vertuntur sew verti et esse sperantur inter prefatum .t. ut actorem et principalem ab una, necnon prenomatos .t. et .t. velut in causam attractos ab alia partibus in facto certorum negotiorum in libello prefato expressatorum 25 eorumque occasione vel dicendum et causam, si quam habent rationabilem, quare instante termino prefato excommunicari et excommunicati non debeant denunciari, allegandam, alioquin dictus dominus vicarius dicto instante termino ad partis coram eo comparentis instanciam in causa et causis huiusmodi ad denunciacionem dicte excommunicationis sentencie et alias, prout iuris 30 fuerit, ad ulteriora procedet alterius partis ausencia vel contumacia in aliquo

9 B fol. 5^{r-v}

3–4 comparenti ... valvalis] *om.* B 4 etc.] *inter lineas et in margine dextro alia manu add. et del.* datum, terminum et die[m] N 6–7 Reverendus ... d(octor) etc.] Venerabilis et egregius dominus, Thomas Amadeus de Ferraria, d(ecretorum) d(octor), vicarius ecclesie Strigoniensis in spiritualibus et causarum auditor generalis B 9 sunt pro eis] pro eis sunt B 26 dicendum] dandum (?) N 27 excommunicati] *alia manu corr.* excommunicatum N

non obstante. Datum Strigonii etc. Nota, quod datum ultime valvalis semper
5v debet scribi ad 'tandem' secunde valvalis etc. |

10. DENUNCIATORIA IN MAIORI FORMA

Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis do-
minis, ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spiri- 5
tuali, necnon Agriensi, Wesprimiensi, Quinqueecclesiensi, Iauriensi, Wacien-
si et Nittriensi dyocesibus ubilibet constitutis et existentibus, qui presentibus
fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino et no-
stris firmiter obedire mandatis. Noveritis, quod nos pridem ad instanciam no-
bilis Iohannis de .t. dicte Agriensis dyocesis nobis contra providos Iacobum 10
et Petrum de .t. iamfate Strigoniensis dyocesis conquerentis in causa et cau-
sis, quam et quas idem Iohannes contra eosdem Iacobum et Petrum in facto
certorum negotiorum in libello subinserto expressatorum et eorum occasione
coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi movebat sew movere intende-
bat, citationem legitimam auctoritate apostolice legacionis nate in forma so- 15
lita et consueta decrevimus et concessimus, prefatos Iacobum et Petrum per
ipsas litteras citatorias de partibus ad certum peremptorium terminum com-
petentem nostram in presenciam citari committentes cum certificatione solita,
quod sive ipsi in ipso peremptorio termino competenti ipsis prefixo compare-
rent Strigonii coram nobis vel nostro surrogato, sive non, ipsis ulterius non ibi 20
in partibus, sed per edictum in foribus huius alme ecclesie Strigoniensis more
solito publice citatis ad partis coram nobis comparentis instanciam in causa et
causis huiusmodi, prout iuris esset, ad ulteriora procedemus alterius partis ab-
sencia vel contumacia in aliquo non obstante. Ipsa itaque citatione in eisdem
partibus legitime executi et reportata ac tandem una cum eius execucione de 25
anno Domini infrascripto decima die mensis Aprilis, in termino videlicet ci-
tacionis huiusmodi coram nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tri-
6r bunalı sedentibus per circumspectum magistrum | Iohannem de Ilswa Strigo-
nii residentem, procuratorem legitimum annotati .t., de cuius procuracionis

10 B fol. 5^v–7^r; Bónis 3824 (c.1500).

1–2 Datum ... valvalis etc.] *om.* B 2 tandem] *suprascr. alia manu add.* terminum et diem N
4 Demetrius de Nyas] Thomas Amadeus B 5 iurisdiccione] iurisdiccione B 14 nobis]
add. et B 17 litteras] *add.* nostras B 22 partis] *corr.* ad partes N 23–24 alterius ...
obstante] *add.* in margine inferiore B 28 sedentibus] sedente B

6 Wesprimiensi] *Veszprém, episcopatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.283–308.*
6 Quinqueecclesiensi] *Pécs, episcopatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.216–282.*
6–7 Waciensi] *Vác, episcopatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.101–113.* 7 Nittriensi]
Nyitra, episcopatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.64–100.

mandato nobis ex actis cause huiusmodi constitit et constat, in iudicio repro-
ducta idem magister Iohannes procuratorio nomine, quo supra, prefatorum
.t. et .t. et aliorum supradictorum citatorum et non comparencium contuma-
ciam accusavit ipsosque in eorum contumaciam per nos contumaces reputari
postulavit. Nos autem eosdem .t. et .t. citatos, ut premittitur, et non compa- 5
rentes reputavimus merito, prout erant, exigente iusticia contumaces ipsosque
in eorum contumaciam ad predicti magistri Iohannis procuratoris, cuius su-
pra, nomine petitionem ad totam causam huiusmodi, et primo ad dandum et
recipiendum darique et recipi videndum libellum sew summariam petitionem
in causa huiusmodi in predictis foribus dicte ecclesie Strigoniensis per litteras 10
nostras citatorias nostram in presenciam citari mandavimus et fecimus ad cer-
tum peremptorium terminum competentem. In quo nobis ad iura reddenda
et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio
prefatus magister Iohannes procuratorio nomine, quo supra, et prefatas litte-
ras nostras in predictis foribus legitime executas reproduxit, prefatorum .t. et 15
.t. citatorum et non comparencium contumaciam accusavit ipsosque per nos
contumaces reputari postulavit. Et nichilominus in eorundem contumaciam
prefatus magister Iohannes procuratorio nomine, quo supra, huiusmodi diei
termino satisfaciens quendam libellum sew summariam petitionem in causa
huiusmodi factum realiter et in scriptis coram nobis dedit et obtulit huiusmo- 20
di sub tenore: 'CORAM VOBIS' ETC., QUO LIBELLO OBLATO nos tunc prefatos
.t. et .t. reputavimus merito, prout erant, ad actum et terminum huiusmodi
contumaces ipsosque in eorum contumaciam ad instanciam prefati magistri
Iohannis procuratoris, cuius supra, nomine petitionem ad respondendum dic-
to libello ac litem super contentis in eodem contestandam responderique sew 25
litem contestari videndum sub pena excommunicacionis ad certos successive
peremptorios terminos competentes, ad primum utputa simpliciter, ad secun-
dum autem et ultimum terminos huiusmodi late sentencie in scriptis vel di-
cendum et causam, si quam habent iustam et rationabilem, quare instante dic-
to ultimo termino excommunicari et excommunicati non debeant denuncia- 30
ri, allegandam per nostras certi tenoris litteras in predictis valvis sew foribus
nostram in presenciam citari mandavimus. In quibus quidem citacionum ter-
minis et eorum quolibet antefati .t. et .t. semper | contumaciter coram nobis
6^v comparere contempserunt, in singulis huiusmodi citacionum terminis prefa-
tus magister Iohannes procuratorio nomine, quo supra, coram nobis in iudicio 35
comparens prefatorum .t. et .t. citatorum et non comparencium contumaciam
accusavit ipsosque per nos contumaces reputari et in ultimo dictorum termi-

20 factum] facto BN 24 procuratoris, cuius supra, nomine] procuratoris nomine, cuius
supra B 26 certos] certas N 28–29 dicendum] dndum cum contractionis signo, et ita per-
saepe, d(a)ndum ? N 29 habent] habebant B 29 iustam et] om. B 30 excommunicari]
excommunicare N 30 debeant] debebant B

norum termino eos in eorum contumaciam propter non responsionem dicto
 libello excommunicari et excommunicatos publice denunciari mandare ac lit-
 teras denunciatorias desuper decerni instanter postulavit. Nos tunc prefatos
 .t. et .t. citatos, ut prefertur, licet diucius expectatos et non comparentes re-
 putavimus merito, prout erant, quoad actum et terminum huiusmodi exigente 5
 iusticia contumaces et in ultimo dictorum terminorum termino eosdem prop-
 ter multiplicem ipsorum contumaciam prefato magistro Iohanne procuratorio
 nomine, quo supra, instante et petente in scriptis excommunicavimus et ex-
 communicatos denunciari mandavimus et denunciavimus presentes litteras
 nostras desuper decernentes, prout hec omnia et singula in actis cause huius- 10
 modi coram nobis habitis plenius continentur et habentur. QUE OMNIA ET
 SINGULA vobis omnibus et singulis dominis supradictis intimamus, insinua-
 mus et notificamus ac ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et
 deduci volumus per presentes, ne igitur prefati .t. et .t. de ipsorum contuma-
 cia et rebellionem quomodolibet valeant gloriari, ne etiam ceteros Christi fideles 15
 eorum dampnabili participatione inficere possint, vobis igitur et cuiuslibet ve-
 strum devocioni insolidum etc. requisitus eosdem .t. et .t. per nos, ut premit-
 titur, excommunicatos in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus
 dominicis et festivis infra missarum solemnia, dum maior in eisdem ad divina
 audienda populi convenerit multitudo, pulsatis campanis, candelis accensis et 20
 extinctis ac in signum malediccionis eterne in terram proiectis publice denunci-
 cietis et faciatis denunciari ac a Christi fidelibus arcius evitari, tamdiu, donec
 a nobis superinde aliud habueritis in mandatis et de eorum absolutione vobis
 constiterit evidenter. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis ac, quicquid
 in premissis feceritis, nobis suo modo conscienciose rescribatis, presentes in 25
 7^r specie remittentes. Datum Strigonii .t. die mensis .t. Nota, quod datum istius
 littere denunciatorie debet semper scribi ad 'tandem' ultime valvalis etc.

11 OMNIA] *corr. ex omnes* N 13 deducimus] *deducemus* N 16 inficere] *imficere* N
 19 solemnia] *solemnia* B *sollemnia* N 26–27 Strigonii ... valvalis etc.] *om.* B

11. DENUNCIATORIA IN MINORI FORMA

Gregorius de Pesth in decretis licenciatus, archidiaconus Barsiensis et canonicus ecclesie Strigoniensis, necnon per reverendum in Christo patrem, dominum Demetrium de Nyas d(e)cretorum) d(o)c(ore)m, episcopum Sanctuariensem ac in pontificalibus et spiritualibus vicarium et causarum 5 auditorem generalem eiusdem ecclesie Strigoniensis in huiusmodi officio vicariatus propter eius absenciam in spiritualibus iudex surrogatus universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi etc. mandatis. Quia nos in causa et causis, quam et quas nobilis Iohannes de Kermend dicte Wesprimiensis dyocesis contra et adversus similiter nobilem Paulum de Peren 10 prefate Q(uinqueecclesiensis) dyocesis in facto certorum debitorum, dampnorum in actis cause et causarum huiusmodi expressatorum et eorum occasione coram nobis movit, citacione cum certificacione in forma debita emissa ac eius execucione in partibus facta et tandem servatis legitimis processibus in talibus de usu, more et consuetudine in hac sede spirituali Strigoniensi 15 servare solitis et consuetis prefatum Paulum citatum et non comparentem propter eius contumaciam et rebellionem ac ob non paricionem iuri in scriptis excommunicavimus et excommunicatum publice denunciari mandavimus, prout hec in actis cause coram nobis habitis clarius continentur. Igitur vobis 7^v dominis supradictis et | cuiuslibet vestrum insolidum in virtute sancte ob- 20 edientie et sub excommunicationis pena, quam in vos et alterum vestrum etc., requisitus prefatum Paulum per nos, ut premittitur, excommunicatum in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis infra missarum etc.

11 B fol. 7^r; Bónis 3825 (c.1500).

1 DENUNCIATORIA IN MINORI FORMA] *in margine dextro add.* Quia nos in causa et causis, quam et quas .t. de .t. dyocesis .t. contra et adversus .t. de .t. eiusdem dyocesis ratione et pretexto testamentarie dispositionis condam .t. de .t. et illius occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi movit, dictum .t. propter non exhibicionem tabule testamenti dicti condam .t. ad id sepius citatum et legitime monitum sentenciam excommunicationis incurrisse declaravimus, prout hec in dictis cause huiusmodi coram nobis habite uberius continentur et habentur. Que omnia et singula (*suprascr.*) vobis omnibus et singulis etc., ut supra, requisitus prefatum .t. per nos, ut premittitur, pro excommunicato declaratum in vestris et cuiuslibet etc. B 2–7 Gregorius de Pesth ... surrogatus] Thomas etc. dilectis nobis in Christo B 7 surrogatus] *add. et del.* dilectis N 15 more] *add. et del.* observ(ia) N *add.* observancia B 21 alterum vestrum] *om.* B 23–24 singulis ... missarum] ut supra B

2 Gregorius de Pesth] Gregorius Pesti (1497–1521), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI, *Esztergomi kanonokok* p.120. 9 Kermend] Kőrmend, in comitatu Zala, cf. Csánki III p.74. 10 Peren] Perény, in comitatu Baranya, cf. ENGEL *Adatbázis*.

12. AGGRAVATORIA ET REAGGRAVATORIA

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor) etc. universis et singulis dominis etc. mandatis. Dudum siquidem nos quosdam Iohannem et Petrum Kowacz de Paly dicte Iauriensis dyocesis ad instanciam honorabilis domini Iohannis plebani de .t. eiusdem dyocesis in causa et causis, quam et quas idem dominus 5 Iohannes plebanus contra eosdem Iohannem et Petrum laicos in facto certorum debitorum, dampnorum in actis cause huiusmodi expressatorum eorumque occasione in hac alma sede spirituali movebat, citacione legitima precedente aliasque servatis servandis vigore processuum eiusdem sedis in talibus servari consuetorum ipsorum Iohannis et Petri exigente multiplici contumacia in scriptis excommunicavimus, et tandem in partibus per litteras nostras 10 per nos superinde in forma debita concessas publice denunciari mandavimus et prefati Iohannes et Petrus sic in partibus denunciati in sensum reprobum dediti huiusmodi excommunicacionem, prout nobis per litteras relatorias certorum dominorum plebanorum, prefatarum scilicet litterarum nostrarum ex- 15 ecutorum exinde facta extitit legitima fides, iam diucius sustinuerunt et ad- 8^r huc animo sustinent indurato et rebelli, nec curant ad gremium | sancte matris ecclesie redire ipsorumque in hac parte providere saluti in contumacia et pertinacia suis dampnabiliter perseverantes. Eapropter die datarum presencium comparente coram nobis in iudicio circumspecto magistro Iohanne de Ilswa, 20 procuratore legitimo annotati domini Iohannis plebani idque a nobis debita cum instancia petente nos eiusdem Iohannis procuratoris, cuius supra, nomine petitionibus tamquam iustis et legitimis inclinati, ne iidem Iohannes et Petrus laici de contemptu et rebellione ipsorum huiusmodi valeant gloriari, ne eciam ceteros Christi fideles ipsorum dampnabili participacione inficerent, 25 dictam excommunicacionis sentenciam contra eosdem duximus aggravandam eosdemque Iohannem et Petrum aggravamus in hiis scriptis, vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie etc. requisitus prefatos Iohannem et Petrum, ut prefertur, excommunicatos in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis infra mis- 30 sarum solempnia, dum maior in eisdem ad divina audienda populi convenerit multitudo, pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac in signum ma-

12 B fol. 7^r-9^r; Bónis 3826 (c.1500).

2 Demetrius ... etc.] Thomas etc. dilectis nobis in Christo B 2 dominis] om. B 8-9 precedente] corr. ex procedente N 12 denunciari] B denunciare N 14 dediti] B aditi lege additi N 20 Iohanne] Iohanni N 24 laici] layci B 24 contemptu] contempta N 27 igitur] habet B om. N 28 vestrum] habet B om. N 28 obediencie] add. et sub excommunicacionis pena, quam in vos et B 29 excommunicatos] add. et aggravatos B 31 solempnia] solemnia B sollempnia N

4 Paly] Páli, in comitatu Sopron, cf. Csánki III p.622.

lediccionis eterne in terram proiectis publice denuncietis et ab aliis denunciari faciatis, necnon palam et intelligibili voce ex parte nostra requiratis et moneatis omnes et singulos utriusque sexus homines in eorum propriis personis, qui vobis pro parte prefati domini Iohannis plebani fuerint nominati, usque ad numerum quadraginta personarum, quos et eorum quemlibet et nos 5 tenore presencium sic requirimus et monemus, ne ipsi cum prefatis Iohanne et Petro dyaboli membra in cibo, potu, loquela, emendo, vendendo, molendo, piscando, aquam et ignem dando aut alio quovis modo cum eisdem contrahentes audeant quoquo modo participare, sed eosdem tanquam putrida membra dyaboli debeant arcius evitari tamdiu, donec in huiusmodi excommunicacionis 10 et aggravacionis sentenciis dampnabiliter perseveraverint aut nostris et ecclesie venerint parere mandatis. QUI VERO MONICIONEM vestram, immo verius nostram huiusmodi de predictis quadraginta personis nominatim et in specie per vos factam contempserint, illos omnes et singulos per vos sic nominatim 8^v et in specie monitos | novem diebus elapsis ab ipsorum excommunicatorum et 15 aggravatorum participacione et communione non desistentes propter eorum contumaciam et rebellionem exnunc prout extunc et extunc prout exnunc dicta canonica monicione premissa excommunicacionis sententia innodamus in hiis scriptis ipsosque eandem incurrere volumus eo facto et extunc tales per vos specialiter et nominatim monitos ab ipsorum Iohannis et Petri reorum ex- 20 communicatorum et aggravatorum participacione non desistentes in predictis vestris ecclesiis excommunicatos publice denuncietis et denunciari faciatis tamdiu, donec aliud superinde a nobis habueritis in mandatis et de eorum absolucione vobis constiterit evidenter, exceptis proximis et consanguineis in quinto vel citeriori consanguinitatis vel affinitatis gradibus eisdem Iohanni et 25 Petro laicis coniunctis et aliis personis a iure exceptis. ET SI POST HUIUSMODI sentenciarum nostrarum excommunicacionis et aggravacionis ad antefactorum Iohannis et Petri laicorum noticiam deduccionem per vos vel alterum vestrum factam prefati Iohannes et Petrus laici excommunicati et aggravati huiusmodi execucionis et aggravacionis sentencias per decem dies immediate sequentes 30 animo, quod absit, sustinuerint indurato et rebelli, extunc ut, quos timor Dei a malo non revocat, saltem severitas discipline coerceat a peccatis, dictorum decem dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et extunc prout

31 quos timor ... a peccatis] X 1.6.7. (Friedberg II coll.51–52)

4 prefati] *habet B om. N* 7 loquela] *B loquella N* 7 vendendo] *habet B om. N*
 8 et] *vel B* 11 aut] *ac B* 11–12 ecclesie] *add. nostre N* 12 immo] *imo N* 20 et
 Petri] *habet B om. N* 21–22 predictis] *corr. ex. predictas N* 23 tamdiu] *B tandiu*
N 27 ad] *om. N* *posterius add. B* 28 deduccionem] *deductarum BN* 29 factam]
B facta N 32 coerceat] *coherceat BN*

31–32 a malo non revocat] *cf. ROTTER Die Zeit Wenzels 1388–1392 p.44.*

exnunc eosdem Iohannem et Petrum laicos reaggravamus in hiis scriptis, quos sic excommunicatos, aggravatos et reaggravatos post immediate dictos decem dies in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis infra missarum solemnia, dum maior in eisdem ad divina audienda populi convenerit multitudo, pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac in 5 signum malediccionis eterne in terram proiectis publice denuncietis et faciat denunciiari tamdiu, donec et quousque a nobis vel superiori nostro aliud habueritis in commissis. NOS VERO EXNUNC prout extunc et extunc prout ex- 9^r nunc lapsis huiusmodi decem diebus per modum | reaggravacionis civitates, oppida, castra, villas et quecumque alia loca, ubi iidem Iohannes et Petrus ex- 10 communicati, aggravati et reaggravati moram traxerint sew declinaverint, eadem canonica monicione premissa in hiis scriptis firmissimo subicimus ecclesiastico interdicto ita, quod in eisdem ipsis Iohanne et Petro excommunica- tis, aggravatis et reaggravatis presentibus et post eorum recessum per triduum nulla divina officia inibi peragantur, nec mortuis ibi decedentibus interim ec- 15 clesiastica concedatur sepultura. Postquam autem ab eodem loco recesserunt, extunc transacto triduo volumus, quod ipsa divina officia per vos iterum reassumantur et eisdem mortuis ecclesiastica concedatur sepultura. Volumus autem, quod medio tempore infirmis et valitudinariis et aliis penitentibus confessio- nis sacramentum baptismaque parvulorum nullatenus denegentur, certifican- 20 tes eosdem Iohannem et Petrum excommunicatos, aggravatos et reaggravatos tanquam dyaboli membra, quod si in huiusmodi sentenciis animo indurato, quod Deus avertat, pertinaciam prestiterint, extunc ad invocacionem brachii secularis contra eosdem servatis servandis procedemus. UT AUTEM OMNIA ET 25 SINGULA predicta ad singulorum noticiam evidencius deducantur, vobis omni- bus et singulis dominis supradictis et cuilibet vestrum insolidum, qui super hoc fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, sub prefata excommunica- tionis pena mandamus, quatinus copiam presencium litterarum nostrarum in portis sew foribus ecclesiarum vestrarum et locorum, ubi prefati Iohannes et Petrus excommunicati, aggravati, reaggravati, inobedientes et rebelles ac cum 30 eis participantes excommunicati inhabitant sew aliquis eorum inhabitat, faciat affigi et extendi et tandem affixam stare permittatis, quousque per publicam inspeccionem copie earundem omnia et singula in eisdem contenta fiant cunctis manifesta et a premissis omnibus non cessetis, donec a nobis vel superiori 9^v nostro aliud habueritis in commissis. Absolucionem | vero omnium et singu- 35 lorum, qui prefatas sentencias nostras incurrerint, nobis vel superiori nostro

7 tamdiu] B tandiu N 11 traxerint] traxerunt N 13 Iohanne] B Iohanni N 21 ag-
gravatos] habet B om. N 23 invocacionem] corr. ex invitacionem? N 24 procedemus]
corr. N 26 cuilibet] B cuiuslibet N 28 nostrarum] suprascr. B om. N 32 publicam]
B publicum N

tantummodo reservamus. Quicquid autem in premissis feceritis, per vestras patentes litteras harum seriem sew assignacionem in se continentes, remissis in specie presentibus, nobis fideliter intimetis. Datum Strigonii.

13. AMMONICIO PRO DEBITIS IN COMMUNI FORMA

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor) etc. dilectis nobis in Christo uni- 5
versis et singulis dominis etc. mandatis. Pro parte discreti domini Iohannis
plebani de .t. dicte dyocesis nobis fuit expositum, quomodo discretus domi-
nus .t. de .t. dicte dyocesis eidem domino exponenti tum ratione iusti et ve-
ri mutui, tum vero aliis iustis et legitimis de causis in certis florenorum auri
summis et pecuniarum qualitatibus ac aliis rebus, bonis et debitis, scilicet li- 10
quidis debitorie foret et esset obligatus aliasque ratione previa eidem domino
exponenti graviter fuisset iniuriatus et dampna plurima intulisset, de quibus
pluries requisitus hactenus satisfacere recusasset et recusaret etiam de presen-
ti in dispendium salutis anime sue dictique domini exponentis preiudicium,
dampnum et iniuriam manifestam. Quare fuimus pro parte eiusdem domini 15
exponentis debita cum instantia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iu-
ris remedio providere et ammonicionem legitimam cum excommunicacionis
10^r sententia contra prefatum .t. auctoritate apostolice legacionis nate, | qua fun-
gimur in hac parte, ad partes in forma solita et consueta decernere dareque et
concedere dignaremur. Nos autem requisicionibus huiusmodi tanquam iustis 20
et iuri consonis inclinati vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in
virtute sancte obediencie etc., requisitus ad prefatum .t. personaliter acceda-
tis ipsumque ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis. Quem et nos
harum serie sic requirimus et monemus, ut ipse infra quindecim dierum spa-
cium a die requisicionis et monicionis vestrarum huiusmodi de ipso fiendarum 25
computando, quorum dierum spacium sibi quinque pro primo, quinque pro
secundo et reliquos quinque dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino
monicioneque canonica et sub excommunicacionis pena prefigimus et assigna-
mus, quam in eum, nisi fecerit, quod sibi in hac parte mandamus exnunc prout

13 B fol.9^{r-v}; Bónis 3827 (c.1500).

1 feceritis] *add. et del.* nobis vel superiori nostro tantummodo N 3 intimetis] intimatis N
4 AMMONICIO] amonicio BN 5 Demetrius ... d(octor)] Thomas B 5-6 in Christo ...
dominis] *om.* B 8-9 iusti et veri] veri et iusti B 10 bonis] *om.* B 10 scilicet] *om.* B
11 ratione previa] previa ratione B 11 previa] *iterum add.* ratione N 14 exponentis]
om. B 15 dampnum] *habet* B *om.* N 15 manifestam] B manifestum N 17 ammo-
nicionem] amonicionem BN 19 in hac parte] *habet* B *om.* N 22 obediencie] *add. et*
sub excommunicacionis pena, quam in vos et alterum vestrum B 26 quinque] *habet* B *om.*
N 26 quinque pro] *habet* B *om.* N 27 et reliquos quinque dies pro] *habet* B *om.* N
18.29-19.1 exnunc prout extunc et extunc prout exnunc] *habet* B *om.* N

extunc et extunc prout exnunc, dicta canonica monicione premissa ferimus in
 hiis scriptis, de prefatis debitis rebusque et bonis vobis, scilicet in execucione
 presencium specificandis satisfacere de iniuriis vero et dampnis eundem ex-
 ponentem reconciliare et contentare debeat et teneatur realiter et cum effectu.
 Qui si id fecerit, bene quidem, alioquin lapso dictorum quindecim dierum spa- 5
 cio eundem in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis
 et festivis infra missarum solempnia, dum maior in eisdem ad divina audienda
 populi convenerit multitudo, pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac
 in signum malediccionis eterne in terram proiectis excommunicetis et excom-
 municatum fore publice denuncietis et faciatis denunciari tamdiu, donec et 10
 quousque de premissis satisfecerit effective et de eius absolucione vobis consti-
 terit evidenter, salvo et reservato, quod si prefatus .t. se premissorum occasione
 indebite gravatum fore allegaverit, extunc eundem ad instanciam prefati domi-
 ni exponentis in nostram peremptorie citetis presenciam ad vigesimum diem a
 die citacionis vestre huiusmodi de ipso fiende computando causam gravaminis 15
 sui, si quam habet iustam et rationabilem, cur ad premissa non teneatur, co-
 ram nobis allegaturum a nobisque debite iusticie complementum recepturum,
 10^v usque ad sentenciam diffinitivam inclusive, certificantes eundem | sic citatum,
 quod sive ipse in dicto citacionis termino compareat Strigonii coram nobis,
 sive non, ipso ulterius non ibi etc. et tandem diem et locum ipsius vestre ex- 20
 ecucionis cum nominibus ac, quicquid in premissis feceritis, nobis suo modo
 consciencieose rescribatis, presentes in specie remittentes. Datum Strigonii .t.
 die mensis .t. etc. Nota, quod quando extrahuntur littere monitorie ad plures
 personas et scribuntur 'ad terminum competentem', tunc debes sic scribere: 'et
 tandem diem et locum ipsius vestre execucionis cum nominibus et cognomi- 25
 nibus monitorum excommunicatorum et citatorum ac quicquid in premissis
 feceritis, terminoque partibus predictis coram nobis comparendi sine crastina-
 cione' etc. Et ibi: 'salvo tamen et reservato, quod si qui ex ipsis per vos modo
 premissis monitis se premissorum occasione indebite gravatos' etc.

2 rebusque et bonis] *om.* B 3 specificandis] specifican(dis) BN 4 debeat et teneatur]
 debeant et teneantur N 5 fecerit] fecerint N 9–10 excommunicatum] B excom-
 municatos N 10 fore] *om.* N 13 gravatum] *corr. ex garavatos (?)* N 14–15 vi-
 gesimum ... computando] terminum competentem B 18–29 citatum ... gravatos] *om.* B
 21 nominibus] *add. et del.* et cogno nomine c N 28 tamen] *suprascr.* N

14. CLAUSULA CUM RESTRICCIONE

Contra prefatos debitores vobis ad numerum dumtaxat octo personarum nominandos, ad quas scilicet octo personas et non plures nos huiusmodi litteras nostras extendi volumus vobisque exponenti ac executoribus prefatis, ne vos executores exequamini et dictus exponens exequi faciat, serie presencium 5 sub infrascripta excommunicationis late sentencie pena inhihemus ad partes etc. ad prefatos debitores vobis scilicet in execucione presencium usque ad numerum dumtaxat VIII personarum, ut prefertur, nominandas, ad quas scilicet octo personas et non plures presentes litteras nostras huiusmodi extendi volumus, personaliter accedatis etc.

10

15., 11^r AMMONICIO CUM EXCOMMUNICACIONIS | ET INTERDICTI

ECCLESIASTICI SENTENCIIS

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor), Dei et Apostolice Sedis gracia etc. pro parte discreti domini Blasii plebani de Batha alias plebani de Cholnok dicte dyocesis nobis fuit expositum, quomodo communitas parochianorum in 15 dicta Cholnok residencium eidem domino exponenti alias, ut prefertur, eorum plebano tum de et ex testamentariis et piis legacionibus et donacionibus Christi fidelium, tum vero ratione et pretexto servicionum suorum dicte communitati et in eorum ecclesia tam communiter, quam parochialiter in spiritualibus deservitorum certis proventibus et iuribus suis parochialibus, saponibus vide- 20

14 B fol. 9^r alia manu, sine titulo in margine inferiore add., ubi autem textus propter chartam in marginibus mutilam et madidam multasque correctiones vix clare legi potest 15 B fol. 10^{r-v}; Bónis 3828 (c.1500).

2 Contra] ante add. et del. Amonicionem hanc petitam B post add. et del. et adversus B 2 vobis] add. et del. usque et personas octo B add. usque B 2 personarum] suprascr. add. et del. vigore presencium 3 nominandos] suprascr. B nominandas N 3 scilicet] om. B 3 nos huiusmodi] om. B 3–4 litteras nostras] nostras litteras B add. et monicionem hanc B 4–5 vobisque ... faciat] et ne contra plures exequantur et exequi faciat [...] inde ab hoc loco non plene liquet B 10 accedatis etc.] textum variantem, ut videtur, huc pertinentem add. in inferiore margine fol. 9^r contra prefatos utriusque sexus homines usque ad numerum octo personarum vigore presencium nominandos, ad quas scilicet octo personas presentes litteras nostras extendi volumus prefatisque nostris executoribus ac annotato domino exponenti sub infrascripta excommunicationis late sentencie pena, ne ipsi contra plures exequantur vel idem dominus exponens exequi faciat, serie presencium inhihentes dandam esse decrevimus etc. B in margine sinistro fol. 10^r add. Ad prefatos debitores, vobis scilicet in execucione presencium usque ad numerum octo personarum (posterius add. utriusque sexus) dumtaxat nominandos, ad quos scilicet octo personas et non ultra presentes litteras nostras huiusmodi extendi volumus, personaliter etc. B 11 AMMONICIO] amonicio BN 13 Demetrius ... gracia] Thomas B 16 Cholnok] B Cholnoky N 20 certis] alia manu corr. ex certibus (?) N

14 Batha] Bátka, in comitatu Gömör, cf. Csánki I p.131. 16 Cholnok] Csolnok, in comitatu Esztergom, cf. Györffy II p.236.

licet et metretis ac aliis rebus et debitis de more illius possessionis plebano solvi consuetis debitorie forent et essent obligati, de quibus pluries requisiti hactenus satisfacere recusassent et recusarent eciam de presenti in dispendium salutis animarum suarum dictique domini exponentis preiudicium et dampnum manifestum. Quare fuimus pro parte eiusdem domini exponentis debita cum 5 instantia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et ammonicionem legitimam cum excommunicacionis et interdicti ecclesiastici sententiarum penis contra prefatos debitores auctoritate apostolice legacionis nate, qua fungimur in hac parte, ad partes in forma solita et consueta decernere dareque et concedere dignaremur. Nos autem requisicionibus huiusmodi 10 tanquam iustis et iuri consonis inclinati devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos etc. requisitus ad prefatos parochianos personaliter accedatis ibique singulares personas vobis in execucione presencium nominandas nominatim et in specie, communitatem 11^v vero predictam generaliter in loco, quo congregari solent, alias in ecclesia eorum parochiali publice ac alta et intelligibili voce ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quos et nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi infra novem dierum spacium a die requisicionis et monicionis vestrarum huiusmodi de ipsis fiendarum computando, quorum dierum spacium ipsis tres pro primo, tres pro secundo et reliquos tres dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica <premissa> et sub prefatis excommunicacionis et interdicti ecclesiastici sententiarum eisdem penis prefigimus et assignamus, quam excommunicacionem in singulares personas nominatim et in specie, interdictum vero ecclesiasticum in prefatam communitatem generaliter monitam, nisi fecerint, quod ipsis in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis de prefatis proventibus et iuribus suis parochialibus, necnon debitis, vobis scilicet in execucione presencium specificandis, quibus obligantur, annotato domino exponenti satisfacere debeant et teneantur realiter et cum effectu. Qui si id fecerint, bene quidem, alioquin lapsoriorum novem dierum spacio omnes et singulos per vos nominatim et in 30 specie monitos et requisitos ac in hac parte rebelles et contumaces in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis infra missarum solemnia, dum maior in eisdem ad divina audienda populi convenerit multitudo, pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac in signum maledictionis eterne in terram proiectis publice excommunicetis et excommunicatos 35

7 ammonicionem] amonicionem BN 11 devocioni] om. B 11 vestre] add. igitur et cuiuslibet vestrum B 15 congregari] ante iterum add. quo N 18 die] add. huiusmodi vestrarum B 18-19 vestrarum huiusmodi] om. B 19 tres] habet B om. N 20 tres pro] habet B om. N 20 et reliquos tres dies pro] habet B om. N 21 premissa] supplevi 22 sententiarum] om. B 22 eisdem penis] penis eisdem B 35 publice excommunicetis et excommunicatos] excommunicatos publice B 35 excommunicetis et] habet B om. N 35 excommunicatos] alia manu suprascr. N

denuncietis et faciatis denunciari, prefate vero communitati dictum impo-
 12^r natis ecclesiasticum interdictum et impositum firmiter observetis | et observari
 faciatis tamdiu, donec et quousque premissa curaverint effectui mancipare et
 de dictorum excommunicatorum absolutione <et> ipsius interdicti relaxacio-
 ne vobis constiterit evidenter, salvo et reservato, quod si dicta communitas aut 5
 alii per vos modo premissis moniti se premissorum occasione indebite gravatos
 fore allegaverint. extunc singulares personas similiter nominatim et in specie,
 in persona vero dicte communitatis iudicem modernum cum duobus iuratis
 presentis anni ad instanciam prefati domini exponentis in nostram peremp-
 torie citetis presenciam ad terminum competentem ac dicendum et allegan- 10
 dum causam gravaminis, si quam iustam et rationabilem habuerint, aliasque
 prefato domino exponenti aut suo legitimo procuratori super premissis de iu-
 re responsurum a nobisque debite iusticie complementum recepturum usque
 ad sententiam diffinitivam inclusive, certificantes eosdem sic citatos, quod sive
 ipsi in huiusmodi citacionis termino etc. 15

16. CITATIO PEREMPTORIA CUM CERTIFICACIONE IN BREVI FORMA SUB DYOCESI STRIGONIENSI DATA

Gregorius de Pesth in decretis licenciatus, archidiaconus Barsiensis et cano-
 nicus ecclesie Strigoniensis ac in huiusmodi officio vicariatus eiusdem ecclesie
 Strigoniensis iudex surrogatus. Devocioni vestre insolidum in virtute sancte 20
 12^v obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos et alterum | vestrum
 huiusmodi mandatum nostrum exequi recusantes sew recusantem trium die-
 rum canonica monicione premissa a die exhibicionis presencium vobis fien-
 de computando ferimus in hiis scriptis, districte precipientes committimus et
 mandamus, quatinus receptis presentibus ad nobilem virum Iohannem de Kys- 25
 arany dyocesis Strigoniensis personaliter accedatis ipsumque, si eius presen-
 ciam commode habere poteritis, alioquin de domo habitacionis sue aliasque sic
 et taliter, quod huiusmodi vestra citacio ad eius noticiam verissimiliter possit
 devenire, ad instanciam circumsectorum vitricorum sew sindicorum ecclesie
 parochialis Omnium Sanctorum de Berent eiusdem dyocesis racione et pre- 30

16 Bónis 4121 (post 1511).

1 denuncietis] denunciatis B 1 denunciari] corr. ex denunciatis N 2 interdictum]
 alia manu suprascr. N 4 et] supplevi 5 si] habet B om. N 11 habuerint] B habuerit
 N 14–15 quod sive ... termino etc.] om. B 14 quod] add. et del. se N 15 etc.] add.
 ut supra B 27 commode] comode N 29 vitricorum] vittricorum N

25–26 Kysarany] Arany, Kisarany, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.94. 30 Berent] Be-
 rencs, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV pp.353–356.

textu occupacionis et usurpacionis ac iniuste detencionis certarum et nonnullarum terrarum arabilium ac pratorum et feneti ad dictam ecclesiam Omnium Sanctorum pleno iure spectancium et pertinencium ac illorum et illarum occasione in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem prefatis vitricis sew sindicis aut eorum legitimo procuratori super premissis de 5 iure responsurum a nobisque debite iusticie complementum recepturum usque ad sentenciam diffinitivam inclusive, certificantes eundem sic citatum, quod si-ve ipse in huiusmodi citacionis termino Strigonii coram nobis compareat, si-ve non etc. Et tandem seriem huiusmodi vestre execucionis cum nomine citati ac, quicquid in premissis feceritis, terminoque partibus predictis coram nobis 10 comparendi sine crastinacione assignato, remissis in specie presentibus, nobis conscienciose rescribatis. Datum Strigonii etc. Nota, quod executores immediate suprascripte citacionis scribuntur sic: 'dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris .. de .t., .. de .t. et .. de .t. aliisque omnibus et singulis 13^r dominis ecclesiarum plebanis dyocesis | Strigoniensis et cuilibet eorum inso- 15 lidum pro intrascripto.' Quando scribuntur executores universaliter: 'dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi ubilibet constitutis et existentibus et cuilibet eorum insolidum pro intrascripto.' Iterum versus fuerit a tergo citatoriarum peremptoriarum cum certificacione et erit clausa etc. 20

17. CITACIO DE SPECIALI MANDATO

De speciali mandato venerabilis et egregii domini Gregorii de Pesth in decretis licenciati, archidiaconi Barsiensis et canonici ecclesie Strigoniensis ac in officio vicariatus eiusdem ecclesie Strigoniensis iudicis surrogati. Per quemcumque plebanum, presbiterum, clericum ac notarium et thabellionem publi- 25 cum huius ecclesie et civitatis Strigoniensis cum presentibus requisitos citetur peremptorie cum certificacione solita honorabilis dominus Iohannes de .t. canonicus S(ancti) Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensi ad instanciam honorabilis domini Iohannis Zekel presbiteri sive prebendari<i> chori ecclesie Strigoniensis ratione et pretextu certorum debitorum, dampnorum et illorum 30 occasione in presenciam prefati domini Gregorii surrogati ad primam diem iu-

17 Bónis 3806 (1 Octobris 1500).

5 vitricis] vittricibus N 10 feceritis] *add. et alia manus del.* etc. N 19 a] *add. et del.* do<r>so N 26 requisitos] requiren(tes ?) N 31 domini] *add. et del.* Demetri ep N

27 Iohannes de .t.] Iohannes Bélavári (1513), *canonicus Strigoniensis*, cf. KOLLÁNYI *Esztergomi kanonokok* p.129. 28 Viridicampo Strigoniensi] *Esztergom-Szentgyörgy*, in *Esztergom*, cf. Györffy II pp.276—277. 29 Iohannis Zekel] Iohannes Székely (1519–1536), *canonicus Strigoniensis etc.*, cf. KOLLÁNYI, *Esztergomi kanonokok* p.130.

ridicam diei citacionis huiusmodi de ipso fiende computando, horam videlicet
 audiendarum causarum consuetam et tandem executor presencium de sua exe-
 13^v cutione fidem faciat seriemque sue | execucionis dicto domino Gregorio sur-
 rogato referrendo vel rescribendo, presentes in specie remittendo vel repor-
 tando. Datum Strigonii prima die mensis Octobris et anno Domini millesimo 5
 quingentesimo etc.

18. EVOCACIO AD RESIDENCIAM IN VALVIS COLLEGIATE ECCLESIE

UNO EDICTO PRO TRIBUS PEREMPTORIIS

Demetrius de Nyas etc. dilecto nobis in Christo honorabili magistro Pe-
 tro de Wacia gerenti se pro canonico prebendato <ecclesie> collegiate Sancti 10
 Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensis salutem in Domino sempiter-
 nam et diligenciam adhiberi commissis! Noveritis, quod licet tu iuxta iuris et
 privilegiorum dicte ecclesie Strigoniensis formam instar ceterorum canonico-
 rum eiusdem ecclesie Sancti Georgii, ubi beneficium et officium habere et op-
 tinere pretendis, residenciam personalem facere et Deo iugiter famulari debes 15
 et teneris. Cum beneficium datur propter officium, quia tu fueris, sicuti nos ex
 fidedignorum hominum relatione non sine animi displicencia accepimus, in ea
 non advertens predictam ecclesiam Sancti Georgii, unde alimenta suscepisti et
 suscipis, pro derelicta habens ab eadem ecclesia animo non redeundi aufugi-
 sti alibi in partibus latitando, neque ad eandem redire et ibidem continuam et 20
 personalem residenciam, ut teneris, minime curas. Igitur tuam discrecionem
 harum serie hortamur et nichilominus te citamus et unico edicto pro tribus
 ac peremptoriis terminis canonica monicione premissa invitamus, ut infra vi-
 ginti quatuor dierum spacium, quarum dierum spacium octo pro primo, octo
 pro secundo ac reliquos octo dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino 25
 et sub privacionis dictorum canonicatus et prebende pensata locorum distan-
 14^r cia | et temporis qualitate tibi assignamus ad dictam ecclesiam Sancti Georgii,
 cuius canonicum et prebendarium esse te, ut prefertur, pretendis et quam iam
 a multis retro actis temporibus absque ministerio reliquisti, redeundo contin- 30
 uam in eadem residenciam facere vel, cur in ipsa residere aut ad id compul-
 si minime tenearis, rationem assignare debeas efficacem. Promulgamus eciam
 et harum serie intimamus, ut si infra dictum terminum vel in eodem ad nos
 aut ecclesiam ipsam Sancti Georgii premissa impleturus veneris, bene quidem,

18 Bónis 4288 (24 Aprilis 1521).

10 gerenti] gerente N 10 ecclesie] supplevi 16 tu] suprascr. N

10 Wacia] Vác, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.93.

alioquin te non citato, nec ulterius expectato publica tua contumacia pariter et absencia contra te et ad privacionem dictorum canonicatus et prebende, quos in ipsa ecclesia Sancti Georgii in tue salutis grave dispendium hactenus illicito detinuisti, quantum de iure possumus, previa ratione procedemus persone idonee, que in ipsa ecclesia residendo eidem valeat famulari, de eisdem cano- 5 nice providendo. Et ut ignorancie nubilo caritas non obfuscetur neque vacillet, presentes sigillo officii vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis consignatas valvis sew foribus dicte ecclesie Sancti Georgii mandavimus et per notarium publicum fecimus affigi et extendi ac ibidem infra terminum predictum remanere. Datum Strigonii XXIII Aprilis 1521. 10

19. RELAXATIO SEQUESTRI

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis ac capellanis et altarium rectoribus ceterisque presbiteris, clericis, notariis et thabellionibus publicis quibuscumque in et sub Strigonien- 15 si ac eius iurisdiccione spiritali, necnon Wesprimiensis dyocesis ubilibet constitutis etc. Noveritis, quod licet alias nos in causa et causis, quam et quas discretus Matheus presbiter Bude dicte Wesprimiensis dyocesis residens contra et adversus similiter discretum Paulum presbiterum similiter Bude eiusdem 14^v dyocesis commorantem in facto | certarum pecunie summarum deperditarum et illarum occasione moverat, ad instanciam eiusdem domini Mathei presbite- 20 ri omnia universa et res [discre]ti domini Pauli presbiteri penes et apud quoscumque habita et existencia certis respectibus animum nostrum moventibus et in litteris nostris aliis superinde datis et concessis lacius declaratis usque ad aliam nostram deliberacionem superinde fiendam arrestari et sequestrari ac sub firmo arresto sew sequestro stare commiserimus et mandaverimus, tamen 25 quia die datarum presencium comparuit coram nobis prefatus dominus Paulus presbiter et de stando iuri et solvendo iudicatum in eventum, in quem contigerit, caucionem iuratoriam prestitit supplicans nobis, ut huiusmodi arrestum sew sequestrum remittere et relaxare et omnia bona et res suas eliberare, ne in dictis bonis et rebus suis dampnum pateretur, dignaremur. Nos igitur peticio- 30 nibus eiusdem tanquam iustis et iuri consonis inclinati, attenta presertim dicta caucione sic prestita huiusmodi arrestum sew sequestrum omnino et in totum

2 canonicatus] *alia manu corr. ex canonicatos* N 18 Bude] *add. et del. residen(tem)* N 21 [discre]ti domini Pauli presbiteri] *add. in margine* N 24 arrestari] *arestari* N 25 arresto] *aresto* N 26 comparuit] *compatuit* N 27–28 contigerit] *contigeret* N 28 arrestum] *arestum* N 30 bonis et rebus] *corr. ex rebus (add. et del. et) bonis et* N 32 arrestum] *arestum* N

17 Bude] *Buda, in comitatu Pilis, cf. Csánki I pp.5–9.*

relaxandum et remittendum fore duximus, prout relaxamus et remittimus per presentes. Quocirca devocioni etc. requisitus universa bona et res ipsius domini Pauli modo premissis auctoritate nostra arrestata et sequestratas remittere et relaxare manibusque et potestati ipsius domini Pauli dare et consignare debeatis et teneamini aut alter vestrum debeat et teneatur realiter et cum effectu. Et tandem seriem huiusmodi vestre execucionis ac, quicquid in premissis feceritis 15r etc., presentes in specie remittentes. Datum Strigoniæ etc. |

20. ADVOCACIO CAUSE

Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis etc. Noveritis, quod nobis de die et anno infrascriptis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus discretus et honestus vir, dominus Paulus presbiter, rector altaris Assumpcionis Beatissime Marie Virginis de Wylak dicte Q(uingueecclesiensis) dyocesis in figura nostri iudicii comparens contra revocationem quorumcumque procuratorum suorum constitutorum et constitutorum nobis in modo lamentabilis querimonie detegere curavit in hunc modum, quod cum alias ipse ad falsam delacionem et accusaciones indebitas ac illicitas discreti Valentini presbiteri, plebani de dicta Wylak de dicto altari suo et omnibus aliis bonis suis per m(agnificum) d(ominum) L(aurencium) ducem de eadem Wylak violenter expulsus et spoliatus fuisset, ipse exponens non diffidens in hac sede spirituali Strigoniensi se iusticiam consequi posse prefatum Valentinum p(lebanum) huc in nostri presenciam citari procurasset. Et cum accione posita et litis contestacione subsequuta ad nonnullos alios actus iuridicos usque ad recepcionem nonnullorum testium inclusive in causa processum fuisset, tandem condam bone memorie reverendus dominus Thomas cardinalis et archiepiscopus Strigoniensis ob favorem et complacenciam prefati domini L(aurencii) d(ucis) sub hoc eundem petentis et requirentis non tam iure mediante, quam de facto et per vim causam huiusmodi vicario ecclesie Q(uingueecclesiensis) in spiritualibus generali per nos delegari sew alias committi mandasset in dampnum et preiudicium ipsius d(omini) exponentis valde magnum. Supplicans igitur nobis idem exponens, ut attento eo, quod ipse esset spoliatus omnibus bonis suis et nunc extra bona sua in edibus aliorum vagaretur prefataque delegacio esset preter viam iuris ac per vim et violenter facta, causam prenotatam in eo statu, in quo manserat indecisa, ad nos ad-

20 Bónis 4293 (post 15 Iunii 1521).

3 arrestata] arestata N

12 Wylak] Űjlak, in comitatu Valkó, cf. Csánki II p.288. 18–19 Laurencium ... Wylak] Laurencius Űjlaki (c.1460–1524), banus de Macsó etc., cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI, *Világi archont.* pp.91, 105, 146.

vocare et eam coram nobis reassumere in eaque ad ulteriora procedere dignaremur. Et quia, sicuti constat multis, quod ipse r(verendissimus) d(ominus) cardinalis erat homo in opere et sermone potens nosque potenciam eius perhorrescentes metu et coactione | eiusdem causam prenotatam prefato vicario Q(uinqueecclesiensi) commiseramus, sed iam per mortem eiusdem d(omini) 5 cardinalis omnia ea cessarunt, requisicionibus prefati domini exponentis tanquam iustis et iuris consonis inclinati causam eandem duximus ad nos advocandam, reassumendam conterminandamque ac in ea ad ulteriora procedendum. Que omnia et singula vobis omnibus et singulis prefatis dominis executoribus nostris intimamus, notificamus et insinuamus ac ad vestram et cuiuslibet ve- 10 strum noticiam harum serie volumus pervenire. Vestre igitur etc. Insuper post citacionis predicte execucionem sub prefata excommunicacionis sentencie pena districte precipimus, committimus et mandamus, quatinus dum super hoc fueritis requisiti sew alter vestrum fuerit requisitus, prefato domino Michaeli, vicario ecclesie .t. omnibusque aliis, quorum interest vel interesse poterit quomodolibet in futurum, ne ipse d(ominus) vicarius lite et causa sic coram nobis indecisa pendente ad ulteriora procedat, alii vero ne procedere faciant vel procurent seu quicquid attentare presumant verbo vel facto sive quovis quesito sub colore, sub prefata excommunicacionis pena inhibeat. Quibus eciam nos harum serie inhibemus modo et forma, quibus supra, certificantes etc. 20

21. IUDICIALIS AD EVOCATORIAM MINOREM

Nos Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(oct)or, Dei et Apostolice sedis gracia episcopus Sanctuariensis etc. damus pro memoria, quod cum iuxta continenciam aliarum litterarum nostrarum evocatoriarum minorem et discretorum .t. et .t. ecclesiarum plebanorum nostrorum in hac parte executorum factorum evocationis relatoriarum de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobilis .t. de .t. Strigoniensis dyocesis, ut in causam attractus contra et adversus nobilem .t. de .t. eiusdem dyocesis actorem personaliter comparendus coram nobis comparere et de iudiciorum gravaminibus tres marcas in toto facientibus 16^r nobis et officio nostro ac parti | adverse satisfacere accionique eiusdem .t. actoris 30 de iure respondere debuisset, tandem huiusmodi termino adveniente dictus .t.

21 B fol. 10^v–11^r; *sub rubro add.* Antiqua consuetudo N

18 presumant] presumant N 20 serie] *add et del.* sie N 22–23 Demetrius ... Sanctuariensis] Thomas B 25 .t. et ... nostrorum] *habet B om.* N 27 nobilis] B nobiles? N 31 .t.] *habet B om.* N

14–15 Michaeli, vicario ecclesie .t.] *Michael (1512–1526), canonicus Quinqueecclesiensis etc., cf. FEDELES Pécsi székeskáptalan pp.406–407 et 419 et C. Tóth Főpapi archont. pp.92–93.*

in iudicio proclamatus non comparuit neque aliquem pro se misit legitimum responsalem per prefatum actorem sufficienter expectatus. Unde nos eundem .t. ad requisicionem dicti .t. actoris in iudiciis consuetis et pro non disposicione dictarum marcarum in dupplo eorundem commisimus fore convictum, si se racionabiliter non poterit excusare. Datum Strigonii tredecimo die etc. 5

22. CITACIO TESTIUM

Demetrius. Vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos et alterum etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando etc. requisitus, ad omnes et singulos utriusque sexus homines, quos vobis .t. de .t. dyocesis .t. pro testibus 10 duxerit nominandos ad deponendum testimonium veritati ipso .t. in causa, que inter ipsum .t. ab una et providos .t. et .t. ab alia partibus in facto .t. coram nobis vertitur, ad vigesimum diem nunc proxime venturum in nostram peremptorie citetis presenciam. Volumus tamen, quod testes ipsi veniant et 16^v recedant | in expensis et vectura producencium. Datum Strigonii etc. 15

23. ALIA SIMILIS PRECEDENTI

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris, dominis .t. et .t. ecclesiarum plebanis Strigoniensis dyocesis et cuilibet vestrum insolidum salutem in Domino. Quia providus Iohannes Pap, vitricus sew procurator ecclesie Sancti Georgii martiris de Paztho dicte dyocesis in causa inter 20 ipsum ab una et providum Albertum de Bela prefate dyocesis partibus ex altera de et super quodam debito dicte ecclesie Sancti Georgii martiris et eius occasione coram nobis mota et vertente pro sua intencione fundanda testes de nostra iudiciaria commissione producere habet. Idcirco devocioni vestre insolidum etc., quatinus receptis presentibus ad omnes et singulos utriusque sexus 25 homines, qui vobis pro parte dicti Iohannis pro testibus fuerint nominati, per-

22 B fol. 11^r 23 B fol. 11^{r-v}; Bónis 3829 (c.1500).

4 convictum] B *omisso contractionis signo* convindum N 5 Strigonii tredecimo die] *om.* B 7 Demetrius] Thomas etc. B 8 et alterum] *om.* B 9 et quando] *om.* B 12 inter] *corr. ex iure* N 15 Datum Strigonii etc.] *om.* B 16 PRECEDENTI] *in margine dextro alia manu add.* quando gr[...] ut te[...] coram [...] (*add. et del. vincend* N) de pr[...] testimonium 17 Demetrius] Thomas B 19 insolidum] *vox, ut videtur, superflua, forma ex formulis salutationis et commissionis contaminata* N 20 Paztho] B Piztho N 24–25 vestre insolidum] *om.* B

20 Paztho] *Ipolypásztó, in comitatu Hont, cf. Mező Patrocíniumok p.100.* 21 Bela] *Béla, in comitatu Esztergom (?), cf. Györffy III p.227.*

sonaliter accedatis ipsosque in nostram peremptorie citetis presenciam ad .t. diem in causa prefata veritati testimonium prohiberi. Volumus autem, quod testes etc. producentis. Et tandem seriem ipsius vestre citacionis cum nominibus et cognominibus citatorum etc.

24. SEQUITUR DIMISSORIA

5

17^r Demetrius etc. dilecto nobis in Christo discreto Petro | nato condam Iohannis Fabri de Zerdahel dyocesis Strigoniensis salutem in Domino sempiternam. Votis supplicationibus salutaribusque desideriis nobis pro tui parte porrectis inclinati, ut tu intra vel extra limites regni Hungarie, a quocumque malueris, catholico antistite gratiam et communionem Sedis Apostolice habente et ab 10 execucione suorum ordinum non suspenso ad omnes clericorum ordines tam minores quam sacros usque ad sacerdocium inclusive statutis a iure temporibus, dummodo ad eosdem suscipiendos sufficiens et idoneus compertus fueris aliudque tibi canonicum non obsistat impedimentum, super quo tuam ac ipsius promoventis et ordinantis consciencias oneramus, libere et licite promoveri va- 15 leas, tibi eosdem recipienti et dicto antistiti conferendi tenore presencium licenciam concedimus et auctoritatem impertimur. Volumus tamen, quod postquam ad dictos ordines promotus fueris, cum formatis tuis sew litteris tue promocionis te nobis debeas representare. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras exinde fieri nostrique sigilli fecimus impressive communiri. Datum 20 etc.

24 B fol. 11^v

2 testimonium] *add.* pro veritate N 3 etc.] veniant et recedant in expensis et vectura
3 producentis] B proceden(tes) B 6 Demetrius] Thomas B 6 dilecto] B dilectis
N 6 Petro] *longe inferioris aetatis manu corr.* N 7 dyocesis Strigoniensis] Strigoniensis
dyocesis B 7 sempiternam] *in margine dextro inferioreque add.* Pariter: Quia divina favente
clemencia tum pro venia tuorum peccaminum vovens ad limina Beatorum Petri et Pauli apostolorum usque Romam peregrinari disposuisti, tum eciam quia in partibus Italie sacros clericorum ordines recipere desiderasti, inclinati, ut in eisdem partibus Italie, in Curia videlicet Ro(mana) et extra eam a quocumque malueris etc., compertus fueris titulumque sufficiens habueris et aliud tibi canonicum non obsistat impedimentum etc. B 11 execucione] B exeucione N
13 suscipiendos] *alia manu corr.* ex suscipien. *cum suprascr.* -dos 13 idoneus] idoneos N
15 promoveri] *corr.* ex promoveri N 17 impertimur] inpartimur N 18 promotus]
promotas N 20 communiri] *corr.* ex communire N 21 etc.] *alia manu in margine dextro add.* sigillique officii nostri fecimus impressione communiri. Datum etc. N

25. ALIA SIMILIS PRECEDENTI

Demetrius etc. Dilecto, ut supra usque 'porrectis', qui tam divina favente clemencia tam pro venia tuorum peccaminum vovens ad limina Beatorum Petri
 17^v et Pauli | apostolorum versus Romam peregrinari disposuisti, tum etiam quia
 in partibus Italie sacros clericorum ordines recipere desiderasti, inclinati, ut in 5
 eisdem, in Curia videlicet Romana et extra eam, a quocumque malueris etc.,
 compertus fueris titulumque sufficiens habueris et aliud tibi canonicum non
 obstat impedimentum etc., ut supra, per totum etc.

26. DONACIO INDULGENCIARUM

Thomas miseracione divina etc. Universitati fratrum Beati Dominici con- 10
 fessoris Ordinis Predicatorum, patribus in Christo reverendis salutem in Do-
 mino. Cum vos, sicuti nobis pro parte vestra declaratum extitit, pro reformacio-
 ne vestri ordinis aliisque tractatibus vestris circa festum Beati Georgii martiris
 nunc venturum in oppido .t. apud ecclesiam sive claustrum Beate Marie Virgi-
 nis ibidem fundatum capitulum provinciale celebrare decreveritis, nos peticio- 15
 nibus vestris nobis propterea porrectis inclinati, ut Christi fideles eo libencius
 illuc ad dictum claustrum vestrum occurrant, qui ibi dono spirituali se refec-
 tos cognoverint, omnibus et singulis eisdem Christi fidelibus contritis et con-
 fessis, qui dictam ecclesiam sive claustrum Beatissime Marie Virginis durante
 ipso capitulo vestro devote visitaverint missisque et predicacionibus, necnon 20
 aliis oracionibus vestris interfuerint ac manus porrexerint adiutrices, de Om-
 18^r nipotentis misericordia confisi | quadraginta dierum indulgentiam de iniunctis
 penitentiis misericorditer relaxamus. Datum etc.

27. AMMONICIO CONTRA FURES ET SACRILEGOS ECCLESIE

Thomas etc. dilectis etc. firmiter obedire mandatis. Significavit nobis Lau- 25
 rencius plebanus de Faydas dicte Agriensis dyocesis, qualiter preteritis tempo-
 ribus quidam sacrilegi et iniquitatis filii primitus duas thecas reliquiarum de ar-

26 B fol. 12^r 27 B fol. 12^{r-v}; Bónis 3830 (c.1500).

2 ut supra] *suprascr. corr., del. us > uts* 4 quia] est? N 10 divina] *om.* B 11 patribus]
habet B om. N 16–18 eo libencius...singulis eisdem] *add. in margine inferiore* N 18 Christi
 fidelibus] *habet B om.* N 18 contritis] *iterum add.* N 20 predicacionibus] *predicacibus*
cum signo contractionis? N 23 etc.] *om.* N 24 AMMONICIO] *amonicio* BN 27 thecas]
 B thekas N

26 Faydas] *Fajdas, in comitatu Zaránd, cf. Csánki I p.730.*

gento factas vulgariter 'Agnus Dei' nuncupatas et exposit unum bonum calicem de argento factum et deauratum precio satis estimabilem furtim et clandestine de ecclesia parochiali antefate possessionis Faydas surripuissent et abstulissent forentque etiam quidam alii, qui fures et sacrilegos predictos scirent et non revelarent, sed magis tanquam huius sacrilegi sceleris defensores occultarent in 5 dispendium et perniciem salutis animarum suarum etc. Supplicatum itaque exitit nobis per prefatum dominum Laurencium plebanum, ut ammonicionem legitimam cum excommunicacionis sententia tam contra fures et sacrilegos predictos, quam etiam eos scientes et non revelantes auctoritate apostolice legacionis nate, qua fungimur in hac parte, dare et concedere dignaremur. Nos 10 autem requisicionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos et alterum vestrum etc., | requisitus singulis diebus dominicis et festivis in prefata ecclesia parochiali de dicta Faydas et aliis locis vicinis et publicis, in quibus opportunum fore videbi- 15 tur, auctoritate nostra publice et manifeste omnes et singulos utriusque sexus homines generaliter moneatis, quos etiam et nos tenore presencium sic requirimus et monemus, ut ipsi infra quindecim dierum spacium eis et eorum cuilibet pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica etc., illi videlicet, qui predictas thecas reliquiarum, ut prefertur, vulgari- 20 ter 'Agnus Dei' nuncupatas ac calicem predictum de prefata ecclesia parochiali dicte possessionis Faydas surrepte vel furate sunt, reddant sew reponant, ac eidem ecclesie ac dicto domino plebano modis, quibus eis opportunum videbitur, restituant effective illi vero, videlicet qui fures ipsos et sacrilegos scirent, intellexerint vel qualitercumque audierint, dicant, eos publicent et manifestent. Qui 25 si id fecerint, bene quidem, alioquin lapso dictorum quindecim dierum spacio in prefata ecclesia vel aliis vicinis ecclesiis illos sic monitos et in premissis culpabiles, sive scilicet fures non restituentes, sive etiam eos scientes, occultantes et non revelantes diebus dominicis et festivis etc., si vero quipiam ex ipsis monitis 19^r se | premissorum occasione indebite gravatos fore allegaverint, extunc eosdem 30

1 calicem] *corr. ex clacem* N 4-5 revelarent] B revellarent N 5 occultarent] B ocularent N 7 ammonicionem] amonicionem BN 9 revelantes] B revellantes N
13 in vos et alterum vestrum] *habet* B *om.* N 14 parochiali] *superflue add. et* N 15 et] ac B 19 termino] *om.* B 20 illi ... qui] illi, qui videlicet B 20 thecas] B thekas N
21 nuncupatas] nuncupatas B 22 vel] sew B 23 ac] et B 23 domino] *habet* B *om.* N 23 opportunum] B opportuno N 23 videbitur] *habet* B *om.* N 24 effective] *corr. ex efficiencie* N 24-25 intellexerint] B intellexerint ? N 26 dictorum] *habet* B *om.* N 29 revelantes] B revellantes N 29 quipiam] quispiam N

in nostram peremptorie citetis presenciam etc.

28. LITTERE DECIMALES

Demetrius etc. universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub dyocesi Strigoniensi et presertim in comitatu Newgradiensi ubilibet constitutis et existentibus, qui presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requi- 5 situs, etc. mandatis. Quia egregius dominus Stephanus Deeshazy administrator proventuum archiepiscopatus dicte ecclesie Strigoniensis pro dicandis et exigendis universis et singulis decimis frugum, vinorum, bladorum, apum et aliarum rerum decimari solitarum in anno presenti de dicto comitatu Newgradiensi mense archiepiscopali Strigoniensi provenire debencium homines et 10 decimatores suos, presencium scilicet ostensores transmittit, idcirco devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos etc., quatinus receptis presentibus ac, dum et quando homines et decimatores prefati pro dicandis et exigendis huiusmodi decimis procedentes ad vos et vestri in medium cum presentibus pervenerint, extunc eosdem be- 15 nigne et favorabiliter suscipiatis et nichilominus parochianos vestros ex parte 19^v vestra diligenter requiratis et moneatis, quos et nos | harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi prefatos decimas dictis decimatoribus libere et pacifice dicare permittere et dicatas de medio ipsorum ipsis cum omni integritate extradare et persolvere debeant et teneantur realiter et cum effectum. Qui si 20 id fecerint, bene quidem, alioquin nos in eosdem parochianos vestros in hac parte rebelles et contradictores interdictum ecclesiasticum trium dierum ca-

28 B fol. 12^v–13^r

1 presenciam] *om.* B 1 etc.] *habet* B *om.* N 2 LITTERE] B *litere* N 2 DECIMALES] *in locis vacuis remanentibus ac marginibus alia manu add. in parte sinistra* Quia venerabile capitulum procurator. [...] Quia venerabilis dominus Paulus de Ilmer archidiaconus Trinchiniensis ac decimator pretacti maioris comitatus Nitriensis per prefatum reverendissimum dominum archiepiscopum specialiter deputatus [...] de et ex cultello decimacionis .t. et eius pertinenciarum mense etc. [...] ac collector sive administrator proventuum rectorque capelle h. m. ver. (?) ad locum dicte ecclesie .t. [...] ristrum construite et dicandis etc. — *in parte autem dextra* In et sub dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi etc. mense eorum capitulari etc. Quia venerabilis dominus Michael, prepositus ecclesie collegiate Sancti Stephani prothomartiris de castro Strigoniensi etc. de et ex cultello possessionum .t. decimas eiusdem in anno presenti prefato domino preposito ac mense ecclesie et[c.] provenire debentes [...]. [...] In ac[...] pres[...] culte[...] de et ex [...] decimacio[...] .t. et [...] pertinenci[...] mense [...]. N 3 Demetrius] Thomas B 5–6 fueritis ... mandatis] etc. B 6 Stephanus Deeshazy] Georgius Ewssy B 6–7 administrator] B administratur N 9–10 Newgradiensi] .t. B 19 permittere] *om.* B

2 LITTERE] 1521–1522 4 Newgradiensi] *Nógrád, comitatus*, cf. Csánki I p.87 et seqq. 6 Stephanus Deeshazy] *Stephanus Dësházi (1512–1522), administrator proventuum etc.*, cf. C. Tóth *Főpapi archont.* p.31; Georgius Ősi (1498–1506), *administrator proventuum*, cf. C. Tóth *Főpapi archont.* p.30.

nonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, quod vos lapsis huiusmodi tribus diebus ipsis vestris parochianis, ut premittitur, in hac parte rebellibus et contumacibus imponatis et impositum firmiter observetis et faciatis observari tamdiu, donec ipsi prefatas decimas dictis decimatoribus dicare permiserint et dicatas persolverint cum effectu. Insuper quoscumque iidem decimatores ex dictis vestris parochianis pretextu non solucionis dictarum decimarum vobis citandos nominaverint, illos tociens, quociens opus fuerit, ad instantiam prefatorum decimatorum in nostram peremptorie citetis presenciam semper ad terminum competentem, eisdem decimatoribus super eo, super quo fuerint citati, de iure responsuros a nobisque debite iusticie complementum recepturos usque ad sentenciam etc.

29. NARRACIO SUPER CONDUCCIONE DECIMARUM

Quia egregius dominus .t. de .t. decimas possessionum .t. et t. et pertinentiarum earundem possessionum | in anno presenti mense archiepiscopali Strigoniensi provenire debentes ab egregio domino Georgio Ewssy administratore proventuum archiepiscopatus prefate ecclesie Strigoniensis in et pro certa summa florenorum auri conduxit et ad illas dicandas et exigendas homines et decimatores suos, presencium scilicet ostensores transmittit, idcirco etc., ut supra per totum.

30. AMMONICIO PRO DECIMIS CUM EXCOMMUNICACIONIS

ET INTERDICTI ECCLESIASTICI PENIS

20

Demetrius etc. Quia egregius dominus Georgius Ewssi administrator proventuum archiepiscopatus dicte ecclesie Strigoniensis pro dicandis et exigendis universis et singulis decimis frugum, vinorum, bladorum et aliarum rerum decimari solitarum in anno presenti de dicta possessione t. mense archiepiscopali Strigoniensi Strigonii provenire debentibus decimatores suos, presencium sci-

29 B fol. 13^{r-v} 30 B fol. 13^v-14^r

3 imponatis] inponatis N 10 que] habet B om. N 10-11 recepturos usque ad sentenciam] om. B 11 etc.] alia manu add. et tandem diem et locum cum nominibus et certificatione etc. ac quicquid etc. feceritis cum etc., aliquod precio accipere aut arendare (?) N 14-15 Strigoniensi] om. B 15 Ewssy] Ewssy B 18-19 ut supra per totum] om. B 20 AMMONICIO] amonicio BN 22 Demetrius] Thomas B 22 Ewssi] Ewssy B 22 administrator] administratur N 26 Strigonii] om. B

15 Georgio Ewssy] Georgius Ősi (1504-1513), administrator proventuum archiepiscopatum, cf. LUKINICH, Podmaniczky oklt. p.220. 15 Ewssy] Ősi, in comitatu Veszprém (?), cf. Csánki III p.245.

licet ostensores transmittit, idcirco devocioni vestre insolidum etc., quatinus
 receptis presentibus ac dum et quando homines prefati domini Georgii Ewssy,
 presencium scilicet ostensores, in dicacione et exaccione dictarum decimarum
 procedentes ad vos et vestri in medium pervenerint, eosdem benigne et favo-
 rabiliter suscipiatis et nichilominus omnes et singulos parochianos vestros et 5
 20^v alios cuiusvis status, ordinis et condicionis homines ac populos ac eciam | com-
 munitates, de quibus per eosdem decimatores fueritis requisiti aut alter ve-
 strum fuerit requisitus, ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quos
 et nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi infra sex dierum spacium
 a die etc., et sub excommunicacionis ac interdicti ecclesiastici sentenciarum pe- 10
 nis eisdem assignamus, quam excommunicacionem in singulares personas no-
 minatim et in specie, interdictum vero ecclesiasticum in communitatem seu
 communitates universaliter monitam et requisitam, quas in eos, nisi fecerint,
 quod ipsis in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa ferimus
 in hiis scriptis, prefatas decimas pacifice dictis decimatoribus dicare et dicatas 15
 tandem de medio ipsorum debito tempore alias scilicet consueto cum omni
 integritate extradare et persolvere debeant et teneantur realiter et cum effec-
 tu. Qui si id fecerint, bene quidem, alioquin lapso dictorum sex dierum spacio
 omnes et singulos, ut prefertur, nominatim et in specie per vos monitos et re-
 quisitos ac in hac parte rebelles et contumaces in vestris et cuiuslibet vestrum 20
 ecclesiis etc. denuncietis et denunciari faciatis, prefatis vero communitatibus
 in hac parte contradictoribus dictum imponatis ecclesiasticum interdictum et
 21^r impositum firmiter observetis | et observari faciatis tamdiu, donec et quous-
 que huiusmodi mandatis et monicionibus nostris paruerint cum effectu. In-
 super quoscumque iidem decimatores occasione huiusmodi decimarum non 25
 solucionis vobis citandos fore nominaverint, illos tociens, quociens opus fue-
 rit, ad instanciam prefati domini Georgii Ewssy in nostram preemptorie citetis
 presenciam ad terminum etc.

31. RELAXACIO ECCLESIASTICI INTERDICTI IMPOSITI

PROPTER NECEM PRESBITERI ETC.

Demetrius etc. Dilectis nobis in Christo etc. mandatis etc. Quamvis nos
 pridem in populos et communitatem ville Zerdahel ex eo, quod ipsi in sen-

31 B fol. 14^r; Bónis 3831 (c.1500).

1 insolidum] *om. B* 5 parochianos] *habet B om. N* 6 ac eciam] *et B* 10 excom-
 municacionis] *add. et del. pena N* 11 quam] *add. in B* 21 denunciari] *denunciari*
B 26 fore] *habet B om.* 28 ad terminum] *om. B* 30 etc.] *om. B* 31 Demetrius]
Thomas B 31 etc.] *om. B*

sum reprobum dediti quidam ex eisdem plebanum eorum crudeliter alliserunt, alii vero auxilium prestiterunt, quidam autem ex ipsis illis malefactoribus resistere voluissent et non resisterunt, interdictum ecclesiasticum imposueramus, quatinus hii, qui in personam ecclesiasticam peccaverunt, ministerio eciam careant sacerdotis. Tamen nos die datarum presencium litteras serenissimi principis etc. accepimus, in quibus maiestas sua mandat idem interdictum relaxare, quapropter nos maiestati regie, ut tenemur, | obedire volentes huiusmodi interdictum relaxavimus et relaxamus per presentes. Unde committimus vobis, quatinus illis populis ville Zerdahel non obstante predicto interdicto iam per nos relaxato nisi aliud obstaret impedimentum, permittatis divina officia et ecclesiastica sacramenta ministrare, verum potestis eis notificare, quatinus via iuris procedemus in premissis ad ulteriora etc.

32. IUDICIALIS POST PEREMPTORIAM CONTRA REUM NON VENIENTEM

Nos Demetrius etc. damus pro memoria, quod cum iuxta continenciam aliarum litterarumstrarum citatoriarum peremptoriarum ac discretorum .t. 15 et .t. ecclesiarum plebanorum facte citacionis relatoriarum de anno Domini infrascripto decima die mensis .t. egregius .t. de .t. Strigoniensis dyocesis contra nobiles .t. de .t. eiusdem dyocesis personaliter comparentes in, de et super facto certorum debitorum et eorum occasione coram nobis comparere debuisset, tamen ipso termino adveniente idem .t. iudicialiter proclamatus non venit, neque misit legitimum responsalem per prefatum .t. legitime expectatus. Unde nos eundem .t. contra annotatum .t. commisimus in iudicialibus consuetis fore 20 convictum, si se rationabiliter non poterit excusare. Datum etc. |

33. IUDICIALIS CONTRA ACTOREM NON VENIENTEM

Nos, Demetrius etc. damus pro memoria, quod cum iuxta continenciam 25 aliarum litterarumstrarum citatoriarum peremptoriarum et discreti domini Stephani de .t. Strigoniensis dyocesis facte citacionis relatoriarum de anno Domini infrascripto .t. die mensis Iulii discretus dominus Matheus presbiter

32 B fol. 14^r–14^v 33 B fol. 14^v

1 eisdem] eis B 1 alliserunt] alleserunt BN 4 peccaverunt] pectaverunt B 4–5 careant] carerent B 7 maiestati] maiestas B 10 relaxato] relaxare N 12 etc.] om. B 14 Demetrius] Thomas B 15 ac] B ad N 23 convictum] convinctum N 23 excusare. Datum etc.] om. B 24 VENIENTEM] in margine dextro cum digiti monstrantis figura iterum add. Contra actorem non venientem iudicialis B 25 Demetrius] Thomas B 28 Iulii] .t. B 28 dominus] om. B

gerens se pro plebano de Zakar dicte dyocesis, ut actor contra .t. de .t. iamfate dyocesis in causam attractum personaliter comparentem in facto, ut dicebatur, certorum debitorum dampnorum eorumque occasione coram nobis Strigonii comparere debuisset in iudicio, tandem termino huiusmodi adveniente idem dominus Matheus presbiter, ut premittitur, actor existens non venit, ne- 5 que aliquem pro se mittere curavit legitimum responsalem, licet per prefatum .t. in causam attractum usque ad horam congruam legitime expectatus. Unde nos eundem Matheum presbiterum tanquam actorem contra annotatum .t. in causam attractum in iudiciis consuetis commisimus fore convictum, si se rationabiliter excusare non poterit. 10

34. PROTESTATORIA CONTRA ACTOREM NON VENIENTEM

Nos, Demetrius etc. memorie commendamus, quod de anno Domini in- 22^v frascripto decima die mensis Iunii nobis ad iura reddenda et causas |audiendas pro tribunali sedentibus ad nostram iudiciariam accedens presenciam circum- spectus Iohannes de Ilswa procurator et nomine procuratorio providi Valentini 15 Tempes de Janossi Strigoniensis dyocesis, prout videlicet de sue procuracionis mandato fidem fecit legitimam, nobis per modum protestacionis significare curavit in hunc modum, quomodo prefatus Valentinus principalis suus per discretum dominum Franciscum plebanum de Werbel dicte dyocesis vigore aliarum litterarumstrarum citatoriarum ad instanciam providi .t. de .t. iamfate 20 dyocesis ad prefatum decimum diem prefati mensis Iulii nostram in presenciam citatus extitisset, petens dictum .t. tanquam actorem in iudicio proclamare, quo proclamante idem .t. actor existens non venit, neque misit aliquem pro se accionem suam propositorem. Super quibus Iohannes predictus procurator nomine, quo supra, protestatus extitit peciitque sibi superinde per nos 25 litteras protestatorias dare, quas nos dandas decrevimus et dedimus communi iusticia requirente. Datum.

34 B fol. 14^v–15^r

1 pro plebano] plebanum B 4 huiusmodi] habet B om. N 5 dominus] om. B 9 consuetis] habet B om. N 12 Demetrius] Thomas B 16 Tempes] Thempes B 16 Janossi] Janossy B 19 Werbel] Werebel B 19 vigore] add. et del. alior N 21 Iulii] Iunii B 22 petens] in margine sinistro add. ut hoc ex litteris relatoriis dicti domini .t. coram nobis exhibitis et productis clarius vidimus contineri B 23 proclamante] proclamato B 24 quibus] add. dictus B 24 predictus] om. B 26 dare] dari B 26 dandas] habet B om. N 27 requirente] B requiran(do) ? N

1 Zakar] Zakárfalva, in comitatu Szepes, cf. LELKES Helységnévazonosító p.736. 15 Ilswa] Jolsva, in comitatu Gömör, cf. Csánki I p.128. 16 Janossi] János, in comitatu Gömör, cf. Csánki I p.137. 19 Werbel] Verebely, in comitatu Borsod, cf. Csánki I p.182.

35. CITACIO CUM INHIBICIONE IN CAUSA APPELLACIONIS

A SENTENCIA

23^r Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis in Christo | universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis etc. Expositum fuit nobis pro parte circumspecti Iohannis Pap de Gengyes, decani confraternitatis altaris Beatissime Marie Vir- 5 ginis in parochiali ecclesia de eadem Gengyes constructi dyocesis prefate, quomodo venerabilis dominus Gregorius de Papocz d(ecretorum) d(ector), vicarius ecclesie Agriensis in spiritualibus et causarum auditor generalis in quadam causa, que inter ipsum exponentem ab una ac honestam dominam Elenam, relictam condam Thome de dicta Gengyes partibus ex altera de et super quodam 10 molendino, ut dicitur, prefate confraternitati testamentaliter legato eiusque occasione in prima mota fuisset instancia perperam procedens quandam pro dicta domina Elena et contra ipsum exponentem tulisset sententiam diffinitivam, a qua pro parte ipsius exponentis fuisset ad hanc aliam sedem metropolitanam Strigoniensem legitime appellatum et eidem appellacioni per eundem domi- 15 num vicarium reverenter delatum, prout in quibusdam litteris ipsius domini Gregorii vicarii coram nobis exhibitis vidimus clarius contineri. Eapropter fuimus pro parte eiusdem exponentis debita cum instancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et citacionem legitimam | una cum 20 inhibicione inserta auctoritate metropolitana, qua fungimur, ad partes in causa huiusmodi in forma solita et consueta decernere dareque et concedere dignaremur. Nos autem requisicionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos et alterum vestrum huiusmodi mandatum nostrum etc., requisitus ad prefatam dominam Elenam 25

35 B fol. 15^r–16^r; Bónis 3832 (c.1500).

3 Demetrius de Nyas] Thomas B 4 ecclesiarum plebanis] *om.* B 4 etc.] *habet* B *om.* N 5 Gengyes] Gyenges B 5 altaris] *habet* B *om.* B 6 Gengyes] Gyenges B 6 constructi] *add.* dicte B 6 prefate] *om.* B prefati N 9 causa] *alia manu inter lineas add.* in sede spiritali .t. N 10 Gengyes] Gyenges B 11 prefate] prefati N 11 eiusque] B eiusdem N 11–12 occasione] *alia manu inter lineas add.* coram eo in sede spiritali .t. N 13 tulisset] B tulisset N 13 diffinitivam] *add. et del.* inclusive 14 aliam] *suprascr.* N 15 appellacioni] appellacione N 19 legitimam] *in sinistro inferiorique margine alia manu add.* Nota quod – facta prius naracione – citacio (*corr.* ex citacionis) cum inhibicione, ne seculares se intromittant in adiudicacione testamenti alicuius defuncti (*del.*), poterit (*del.* igit) scribi sub hac forma (*del.* mutan(dis) ?) mutatis mutandis incipiendo hic: Quare etc. aut: Eapropter etc. Clausula: Cum autem cause testamentarie et alie, que ad forum ecclesiasticum de iure vel consuetudine spect[arent] tum de iure communi, quam etiam ex lege et decreto huius regni Hungarie coram iudic[...]lari et adiudicari debeant hiis et aliis premissis non consideratis (?) iamdictum .t. de .t. contra [...] expensas eis (?) intullissent et irrogassent (*del.* ac) in dispendium v[...] N 21 in] B et N 25 nostrum] *om.* B

5 Gengyes] Gyöngyös, in comitatu Heves, cf. Csánki I p.54. 7 Papocz] Pápóc, in comitatu Vas, cf. Csánki II pp.726–727.

personaliter accedatis ipsamque, si eius presenciam commodè habere poteritis, alioquin de domo habitacionis sue aliasque sic et taliter, quod huiusmodi vestra citacio ad eius noticiam verissimiliter possit devenire, ad instanciam prefati exponentis in nostram peremptorie citetis presenciam, quam et nos harum serie sic citamus, ut ipsa vigesima die proxima a die huiusmodi citacionis vestre 5 de ipsa fiende computando, si ipsa vigesima dies iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica extunc immediate sequenti, qua scilicet nos ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedere contigerit, per se personaliter aut per suum legitimum procuratorem ad causam huiusmodi sufficienter instructum

24^r Strigonii coram | nobis in iudicio legitime compareat cum omnibus et singulis suis iuribus actisque et acticatis presentem causam concernentibus prefato exponenti aut suo legitimo procuratori de iure responsura a nobisque debite iusticie complementum receptura usque ad sentenciam diffinitivam inclusive debitis tamen terminis et dilacionibus intervenientibus, certificantes eandem sic citatam, quod etc. non obstante ET INSUPER ATTENDENTES, quod lite sew 15 causa huiusmodi coram nobis indecisa pendente nichil sit per quempiam in partibus attemptandum sew innovandum. Idcirco vobis predictis nostris executoribus tenore presencium committimus et mandamus, quatinus post legitimam predictæ citacionis execucionem prefatis domino Gregorio vicario ac domine Elene, ex adverso principali omnibusque aliis et singulis, quorum interest, intererit sew interesse poterit quomodolibet in futurum, de quibus pro parte prefati exponentis cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, auctoritate nostra sub pena excommunicacionis, quam in eos et eorum quemlibet mandati nostri huiusmodi contemptores sew contemptorem inhibicionique vestre, immo verius nostre huiusmodi contravenientes sew 25 contravenientem exnunc prout extunc et econtra canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis ipsosque | et eorum quemlibet incurrisse volumus et declaramus ipso facto, inhibeatis, quibus et nos harum serie sic inhibemus, ne ipsi sew eorum alter in causa et causis huiusmodi coram nobis indecisis pendentibus et litispendencia huiusmodi ac <in> nostre, immo verius dicte sedis 30 Strigoniensis iurisdiccione vilipendium et contemptum ac prefati exponentis iuriumque suorum preiudicium quicquam per se vel alium sew alios publice vel occulte, directe vel indirecte aut alio quovis quesito colore attemptare sew innovare presumant, alioquin, si quid per quempiam ipsorum contra huiusmodi vestram, immo, verius nostram inhibicionem per modum attemptati fuerit innovatum, id totum revocare et in statum pristinum reducere curabimus iusticia

1 presenciam] presencium N 2 de] in B 6 ipsa] ipso N 11 actisque et] *suprascr.* B 11 acticatis] *add. et del. que* B 15 quod] *om.* B 23 excommunicacionis] *add.* C N 23–28 quam ... facto] *add. in margine inferiore* B iterum *add.* inhibeatis B *add.* etc. B 28 facto] *add.* etc. B 30 et] in B 30 in] *supplevi* 30 immo] imo N 33 occulte] oculte BN 35 vestram] *corr. ex vestrarum* N 35 immo] inmo N

mediante. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis ac, quicquid in premissis feceritis, nobis suo modo consciencieose rescribatis etc.

36. CITACIO CUM INHIBICIONE ET COMPULSORIA

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis abbatibus, prepositis tam regularibus quam secularibus, decanis, archidiaconis, 5 cantoribus, custodibus, succentoribus, sacristis, tam collegiatarum, quam cathedralium canonicis parochialiumque ecclesiarum rectoribus sew loca eorundem tenentibus, capellanis curatis et non curatis, altaristis ceterisque presbiteris, clericis, notariis et tabellionibus publicis quibuscumque per Strigoniensem ac eius iurisdiccione[m] spirituale[m], necnon Agriensem, Wesprimiensem, 10 25^r Quinqueecclesiensem | et Iauriensem civitates et dyoceses ubilibet constitutis et existentibus, cuilibet vestrum insolidum, necnon illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere, et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis. Expositum fuit nobis pro parte et in persona nobilis 15 Stephani de Zenthiwan dicte Waciensis dyocesis, quomodo nuper venerabilis dominus .t. vicarius ecclesie Waciensis in spiritualibus et causarum auditor generalis in quadam causa coram eo in sede spiritali Waciensi inter nobiles Nicolaum et Gregorium de .t. eiusdem dyocesis ab una, et dictum exponentem partibus ab alia de et super quibusdam dote et rebus parafernalibus earumque occasione coram eo in prima mota et intentata fuisset instancia perperam procedens quandam pro iamfatis Nicolao et Gregorio et contra dictum exponentem tulisset sententiam diffinitivam iniquam et iniustam, a qua pro parte ipsius exponentis sencientis se iniuste gravatum ad hanc sedem metropolitana[m] Strigon(iensem) debito tempore fuisset appellatum eidemque appellationi per prefatum dominum vicarium reverenter delatum, de qua quidem delacione nobis per quoddam publicum instrumentum manu .t. notarii sacra imperiali <auctoritate> publici confectum et nobis exhibitum extitit facta plena fides, quare fuimus pro parte eiusdem exponentis debita cum instancia re- 25^v 30 quisiti, | ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et citacionem

36 B fol. 16^r–17^v; Bónis 3833 (c.1500).

1–2 ac ... rescribatis] *om.* B 3 CITACIO] *alia manu in littera C add.* .f.y N 4 Demetrius] Thomas B 6 collegiatarum] B colegiatarum N 7–8 eorundem] B earundem N 12 existentibus] *add.* et B 14–15 vestrum ... obedire] *om.* B 18 quadam] quedam N 19 de] *habet* B *om.* N 22 Nicolao et Gregorio] B Gregorio et Nicolao N 23 tulisset] B tullisset N 25 eidemque] *habet* B *om.* N *suprascr.* et N 28 auctoritate] *supplevi*

16 de Zenthiwan] Szentiván, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.107.

legittimam una cum inhibicione ac compulsoria contra prefatos Nicolaum et Gregorium ac alios omnes et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes vobis in execucione presencium nominandos, necnon prefatum dominum vicarium in forma solita et consueta auctoritate metropolitana decernere dareque et concedere dignaremur. Nos autem attendentes requisicionem 5 huiusmodi fore iustam et rationi consonam volentesque in causa et causis huiusmodi rite et legittime procedere ac in partibus ipsis dante Domino iusticiam ministrare, ut tenemur, huiusmodi citacionem cum inhibicione ac compulsoria petitas decrevimus et decernimus per presentes. Idcirco vestre et cuiuslibet vestrum etc. requisitus ita, quod in hiis exequendis alter alterum non expectet, 10 nec unus pro alio se excuset, ad prenomatos Nicolaum et Gregorium, necnon alios omnes et singulos, ut prefertur, sua communiter vel divisim interesse putantes et in execucione presencium nominandas personaliter accedatis ipsosque et eorum quemlibet, si eorum presenciam commodè habere poteritis, alioquin de domibus habitacionum suarum, in quibus scilicet solite resident 15 sew morantur, si ad eos vobis tutus pateat accessus, sin autem, in ecclesiis parochialibus aliasque sic et taliter, quod sit verissimile hanc vestram citacionem ad 26^r eorum noticiam devenire posse, auctoritate nostra | prefata in nostram peremptorie citetis presenciam, quos et nos harum serie sic citamus, ut etc. legittime compareant cum omnibus et singulis ipsorum iuribus et munimentis actisque 20 et acticatis presentem causam concernentibus prefato exponenti aut suo legitimo procuratori super premissis de iure responsuri processurique et procedi visuri ac a nobis debite iusticie complementum recepturi usque ad sententiam diffinitivam inclusive, debitis tamen terminis et dilacionibus intervenientibus, certificantes eosdem sic citatos etc. non obstante, ET INSUPER ATTENDENTES, 25 quod lite et causa sew causis predictis coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi indecisis pendentibus nichil sit per quempiam in partibus attemptandum sew innovandum. Idcirco vobis omnibus et singulis dominis supradictis nostris in hac parte executoribus sub prefata excommunicacionis pena committimus et mandamus, quatinus post legittimam predictæ citacionis execucionem 30 prefato domino vicario, necnon dictis Nicolao et Gregorio ex adverso principalibus omnibusque aliis et singulis, quorum interest, intererit sew interesse poterit quomodolibet in futurum, de quibus pro parte dicti exponentis fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus ex parte nostra inhibeatis, quibus et nos harum serie sic inhibemus, ne ipsi sew eorum alter in causa et causis 35 26^v huiusmodi coram nobis in dicta sede Strigoniensi indecisis | pendentibus in litispendencia huiusmodi ac nostre, immo verius eiusdem sedis iurisdiccio-

10 alterum] B vestrum N 11 Nicolaum et Gregorium] B Gregorium et Nicolaum N
 12 ut prefertur] habet B om. N 14 commodè] comode BN 15 de] in B 15 suarum]
 suorum N 19 ut] om. B 25 non obstante] om. B 33 in futurum] B in futuram N

vilipendium et contemptum dictique exponentis ac iurium eiusdem preiudicium quicquam per se vel alium sew alios publice vel occulte, directe vel indirecte aut alio quovis quesito colore attemptare sew innovare presumant, alioquin, si quid per quempiam ipsorum contra huiusmodi vestram, immo verius nostram inihibicionem per modum attemptati fuerit innovatum, id totum revo- 5 care et in statum pristinum reducere curabimus iusticia mediante. PRETEREA INIUNGIMUS eciam et vigore presencium sub eadem excommunicationis pena mandamus vobis dominis prescriptis, nostris in hac parte executoribus et cuilibet vestrum insolidum, quatinus prefatum dominum vicarium ac ceteros omnes et singulos iudices, notarios et alias personas, ecclesiasticas videlicet et 10 seculares vobis vel alteri vestrum cum presentibus nominandos auctoritate nostra requiratis, ut ipsi infra duodecim dierum spacium a die monicionis vestre computandum omnia et singula acta, actitata, litteras, scripturas et signaturas, dicta et attestaciones testium aliaque instrumenta et monimenta quecumque predictas causas tangentes et concernecia apud eos habitas et habita originaliter 15 sew ex originalibus eorum vera transsumpta sub talibus modo et forma, quibus in iudicio et extra coram nobis et alibi valeat plena fides | adhiberi, prefato exponenti, presencium scilicet ostensori sew procuratori suo nobis deferendas, salvo tamen eorum sallario competenti dent, tradant et assignent sub pena excommunicationis, quam in eos, nisi fecerint et huiusmodi vestre, immo verius 20 nostre monicioni paruerint cum effectu, dictorum duodecim dierum termino elapso, canonica monicione premissa excommunicationis sententiam ferimus in hiis scriptis ipsosque eandem incurrere volumus eo facto, ABSOLUCIONEM VERO omnium et singulorum, qui prefatas sentencias nostras incurrerint, nobis tantummodo vel superiori nostro reservantes et post hec diem et locum 25 atque modum huiusmodi vestre execucionis ac, quicquid in premissis feceritis, nobis suo modo consciencieose rescribatis, presentes in specie remittentes. Datum Strigonii, dominica die etc.

37. ABSOLUCIO SUPER FUNUS DEFUNCTI IN EXCOMMUNICACIONE DECEDENTIS

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis etc. Expositum fuit nobis per nobilem Thomam filium condam Iohannis de Pesth dicte iusrisdiccio-

37 B fol. 18^r–19^r; Bónis 3834 (c.1500).

2 occulte] oculte BN 4 vestram] B vestrum N 4 immo] imo N 5 attemptati] corr. ad attemptatum N 10 alias] B alios N 11 nominandos] nominandis N 17 valeat] valeant N 17 adhiberi] adhibere N 19–20 excommunicationis] add. et del. pena N 20 immo] B inmo N 24 incurrerint] incurerint N 28 Datum ... etc.] om. B 29 DEFUNCTI] B deffuncti N 31 Demetrius] Thomas B 31 universis] add. et singulis B

nis Strigoniensis, qualiter alias nobilis Dezew, castellanus castri Papa, qui sibi Emericum filium dicti Iohannis de Pesth prefata, patrem vero prefati exponentis in certa summa pecuniarum convictum fuisse et pro eadem annotatum condam Iohannem, patrem eius, qui tunc in humanis agebat, fideiussisse as-
 27^v serebat, | a nobis et hac sede Strigoniensi litteras ammonitorias cum censuris 5 ecclesiasticis contra annotatum condam Iohannem, patrem prefati exponentis recepisset, cuius vigore eundem condam Iohannem tunc, ut prefertur, in humanis agentem sub pena excommunicationis ad solvendum fideiussionis debitum ammoneri et, quia idem Iohannes veluti in talibus processibus ignarus se, prout poterat, indebite gravatum fore allegare nesciverat, eundem per certos ecclesia- 10 rum plebanos excommunicatum denunciare fecisset, preterea vero ipse Desew castellanus dupplici pena prefatum Iohannem puniens bona eius per vicecomites illius comitatus .t. occupari fecisset, qui non solum in rebus dicti condam Iohannis, patris exponentis ita et taliter, ut eciam annotatus Emericus coactus illi Desew iam decem florenos solvisset, ipseque dictum Emericum previa ra- 15 cione convictum reddidisset, subiungens dictus exponens, quod post premissa dictus pater suus vita functus fuisset, nunquam corpus eius propter excommunicationem premissam in loco sacro sepeliretur, petens dictus exponens humiliter, ut dictum patrem suum absolvere et in loco sacro sepelire permittere dignaremur. Et quia idem exponens iure iurando se pro patre suo iuri stare et 20 ea, in quibus condemnaretur, persolvere promisit, ideo nos dictum Iohannem
 28^r defunctum citato primitus dicto Desew ad proponendum accionem contra | an- notatum Thomam, qui ut prefertur, pro patre suo respondere promisit, modo et ordine infrascriptis absolvendum fore decrevimus. Igitur vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum etc., requisitus ad prefatum Desew personaliter 25 accedatis ipsumque, si eius presenciam etc., ad instanciam prefati exponentis in nostram peremptorie citetis presenciam, quem et nos harum serie sic citamus, ut ipse etc. compareat ad proponendam accionem suam, si quam contra dictum exponentem pro patre eius respondentem prosequi voluerit, alias ad videndum eum absolvi ab eius instancia pro hac vice, prefato exponenti aut 30 suo legitimo procuratori super premissis de iure responsurum, certificantes eundem etc. Et insuper facta huiusmodi citacionis execucione annotatum Iohannem defunctum absolutis vel alter vestrum absolvat hoc modo, puta, ut vos, domini plebani supradicti, ad fores cimiterii, ubi funus ipsius Iohannis se-

1 Papa] *habet B om. N* 2 prefata] *add. et del. fratrem B* 2 patrem] *subter linea scr. B*
 5 ammonitorias] *amonitorias BN* 8 excommunicationis] *add. pena N* 9 ammoneri]
 amoneri N 14 eciam] *om. B* 14 annotatus] *omisso signo abbreviationis annottus N*
 14 Emericus] *add. eciam B* 16 quod] *ut B* 18 sepeliretur] *sepelliretur BN* 19 se-
 pelire] *sepellire BN* 20 iure] *habet B om. N* 21 condemnaretur] *B condemnarent*
 N 24 fore] *om. B* 25 insolidum] *om. B* 26 eius presenciam] *om. B* 33 alter]
 alterum B 34 ipsius] *add. et del. exponen(tis) N* 34 Iohannis] *habet B om. N*

pulture tradetur, cum aliis idoneis sacerdotibus, quos vobis auctoritate nostra iungatis, accedatis et ante fores cimiterii ipsum funus defuncti ipsius Iohannis, sine tamen aliquo cantu vel solempnitate deponatur ibique vos sacerdotes circumstantes ipsum funus septem psalmos penitenciales cum letania perlegatis dicendo: 'Sancta Maria, ora pro eo! Sancte Petre, ora pro eo!' et sic de aliis et tandem finita letania dicetis antiphonam 'Ne reminiscaris' cum kyryeleyson et
 28^v oracione dominica, tandem unus ex vobis | dicat has preces: 'Salvum fac servum tuum, domine Deus, sperantem in te. Nichil proficiat inimicus in eo et filius iniquitatis non apponat nocere ei. Esto ei, Domine, turris fortitudinis a facie inimici. Domine, exaudi oracionem meam. Et clamor meus ad te veniat. Domi- 10 nus vobiscum. Oremus. Presta, quesumus Domine, huic famulo tuo omnium peccatorum veniam, ut qui censura excommunicacionis ecclesie ligatus preventus morte decessit, eum clemencia tua per nostrum ministerium dignetur misericorditer absolvere. Per Christum dominum nostrum. Oremus. Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, suscipe deprecationem nostram, ut 15 hoc funus cum anima excommunicacionis censuris ecclesiasticis ligatum misericordia tue pietatis absolvat. Per Christum dominum nostrum. Oremus. Absolvat te dominus noster Iesus Christus et ego auctoritate eiusdem domini nostri Iesu Christi ac Beatorum Petri et Pauli apostolorum eius et superiori nostro in hac parte concessa ac eciam sacerdotali, qua fungor, absolvo te cum anima tua 20 ab excommunicacionis sententia ac censuris ecclesiasticis, quibus ligatus fueras vivens, et restituo te ecclesiastice sepulture et communioni fidelium, ut sis absolutus coram Deo et angelis eius, qui vivit et regnat cum Deo patre et Spiritu Sancto per omnia secula seculorum. Amen.' Tandem aspergatur aqua benedicta et cum cantu 'Libera me' deducatur funus in ecclesiam sive in cimiterium et 25
 29^r factis | exequiis tradatur sepulture, ut moris est. Datum.

38. ALIA ABSOLUCIO SIMILIS PRECEDENTI

Demetrius etc. Noveritis, quod cum nos pridem nobilem Thomam de .t. dyocesis Strigoniensis in causa, quam nobilis .t. de .t. dicte dyocesis contra ipsum Thomam super quibusdam litteris impignoraticis factum porcionis pos- 30 sessionarie dicti Stephani, ut asserebatur, concernentibus, quas scilicet litteras dictus Thomas alias prefato Stephano fide mediante reddere promiserat, prout

38 B fol. 19^{r-v}.

2 iungatis] B iniungatis N 2 defuncti ipsius] dicti B 3 solempnitate] sollempnitate B 5 et] om. B 6 antiphonam] corr. ex anthiphonam N 6 reminiscaris] add. etc. B 7 dicat] habet B om. N 8 Nichil] nihil BN 18 Christus] om. B 19 nostro] B nostri N 20 ac] et B 22 communioni] B communione N 25 in] habet B om. N 26 exequiis] B exequis N 28 Demetrius] Thomas B 29 dyocesis Strigoniensis] Strigoniensis dyocesis B 29 de .t.] om. B

in actis cause huiusmodi deductum extitit, et illius occasione coram nobis moverat ob non restitutionem earundem litterarum excommunicassemus et aggravassemus ac excommunicatum et aggravatum in partibus publice denunciare fecissemus, tandem die datarum presencium prefatus .t. nostram veniens in presenciam nobis exposuit, qualiter prefatus .t. diebus paulo ante transactis 5 in eisdem censuris vitam finisset temporalem. Et quamvis dicte littere impignoratie nondum sibi forent restitute, nec eciam de laboribus et expensis, quas ipse pro causa huiusmodi perpressus extitit, per dictum condam .t. satisfactum fuerit, tamenque egregius .t. de .t. litteras predictas restitui facere promisisset, iamque eas apud fideles manus deponi fecisset, ideo ipse tum ad petitionem 10 eiusdem domini .t., tum vero desiderio salutis anime dicti condam .t., qui et 29^v alias | sibi in propinquo consanguinitatis gradu contingebat, omnes fatigas et expensas, quas, ut prefertur, in hac causa fecisset, eidem condam .t. relaxasset et nichilominus in eius absolucionem consensisset, immo consensit coram nobis supplicansque nobis humiliter idem .t., ut nos funus dicti condam .t., quo- 15 niam sepultura ecclesiastica careret, sew eius animam a predicta excommunicationis sententia et aliis censuris ecclesiasticis in ipsum ratione pretacte cause per nos <lati> auctoritate nostra et sancte matris ecclesie absolvere et absolvi mandare dignaremur. Nos vero supplicationibus dicti .t. veluti iustis inclinati, attendentes eciam, quod dictus condam .t., in quo, ut asserebatur, signa con- 20 tricionis et penitencie apparebant, nisi articulo mortis necessitate fuisset preventus dicto .t. satisfecisset et ecclesie paruisset mandatis, ideo nos prefatum condam .t. a censuris predictis decrevimus et decernimus esse absolvendum, absolucionem vero eidem impendendam, vobis dominis plebanis prescriptis duximus committendum, quocirca devocioni vestre insolidum in virtute sanc- 25 te obediencie etc. requisitus prefatum Thomam a predictis excommunicationis et aggravacionis sentenciis absolvatis auctoritate nostra, ut supra, etc.

39. COMMISSIO IN BREVI FORMA

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor), episcopus Sanctuariensis etc. 30^r devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie | et sub excommunica- 30 cionis pena, quam in vos et alterum vestrum huiusmodi mandatum nostrum exequi recusantem sew recusantes trium dierum canonica monicione premissa a die exhibicionis presencium vobis fiende computando ferimus in hiis scriptis,

1 deductum] B ut dictum N 5 paulo] proxime B 5 ante] om. B 6 finisset] intellige finivisset 6–7 impignoratie] B impignoratice N 7 sibi] habet B om. N 10 tum] B tam N 12 contingebat] continebat BN 14 nichilominus] nihilominus BN 14 immo] ymo N 16–17 excommunicationis] add. et del. p(er) N 18 lati] supplevi 20 asserebatur] asseritur B 21–22 preventus] proventus N 26 obediencie] om. B 27 ut supra, etc.] etc., ut supra B

districte precipientes committimus et mandamus, quatinus receptis presenti-
 bus feria sexta post festum .t. nunc venturum ad possessionem .t. ad unum
 certum et competentem locum per vos eligendum et deputandum personaliter
 conveniatis ad eosdem locum et terminum, necnon alios duos dies immediate
 sequentes ad id aptos et non festivos omnes et singulos utriusque sexus ho- 5
 mines, qui vobis pro parte nobilis .t. de .t. dyocesis .t. contra et adversus .t.
 de .t. dicte dyocesis pro testibus fuerint nominati, ad perhibendum testimo-
 nium veritati, prefatum vero .t. ad videndum et audiendum testes huiusmodi
 iuratos in vestram auctoritate nostra citetis presenciam. Quos in presenciam par- 10
 cium vel earum procuratorum, si comparuerint, alioquin non obstante partis
 non comparentis absencia de dicenda veritate ad sancta Dei ewangelia tactis
 scripturis sacrosanctis iurare compellatis et tandem semotis partibus testem
 quemlibet singulariter et secrete iuxta vim, formam et tenorem libelli ac inter-
 rogatoriarum presentibus introcluserum diligenter examinetis et interrogetis.
 30^v Et post hec dicta et attestaciones eorundem testium fideliter | conscribatis con- 15
 scriptaque clausa et neutri parcium revelata presentibus eciam introcluseris et in
 specie remissis nobis ad sextam diem eiusdem termini sine cratinacione trans-
 mittatis. Testes vero, qui fuerint nominati, si se gracia, odio, amore, timore vel
 favore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam compellatis veritati testimo-
 nium perhibere. Volumus autem, quod testes ipsi veniant in expensis et vectura 20
 producencium. Datum etc.

MODUS SUPRASCRIPTIONIS

Dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris dominis .t. de .t. et
 .t. ecclesiarum plebanis et cuilibet vestrum <etc.> insolidum pro honorabili .t.
 de .t. dyocesis .t. contra et adversus providum .t. de .t. eiusdem dyocesis super 25
 recepcione et examinacione testium feria sexta post festum .t. nunc venturum,
 necnon aliis duobus diebus immediate sequentibus ad id aptis et iuridicis in
 oppido .t. per vos modo intrascripto fiendis et ad dictum diem eiusdem termini

2-3 ad unum...et deputandum] *add. alia manu in margine dextro* N 5 festivos] *alia manu*
in dextro margine add. feria autem sexta immediate sequente...ad id aptis et non festivis...etc.
 N 9 iuratos] iurati N 9 presenciam] *in margine sinistro alia manu add. aliqua verba*
 N 11 ewangelia] evangelia N 12 partibus] *in margine sinistro alia manu add. et earum*
procuratoribus N 14 introcluserum] *forsan introcluserum* N 16 revelata] *revellata* N
 16 introcluseris] *in dextro margine add. una cum pres[entibus] litteris* N 21 Datum etc.]
in dextro margine alia manu add. singulariter et secrete de et super eo, utrum testis ipse noscit
subscripcionem litterarum obl[igatoriarum] manu propria dicti .t. scriptam fuisse et esse et si
*testis dixerit sic fore et esse, [...]*petatur, quomodo et qualiter manuscrip[tum] ipsius .t. noscit,
interroget[ur] eciam testis, si noscit siggill[um] dictis litteris oblig[at]oriis impressum fuis[se] et
esse [ni? ...] .t. eius esse vel f[uisse]; paulo inferius in [add. et del. locis et] terminis locisque et non
iure sti[...] per vos; *paulo inferius et de eius vo[...]* et commissione his, si sigillum dictis litteris
 impressum alterque qu[omodo et] qualiter sigillum et manus[criptum ip]se nosc[it], dicat e[t]
 declarat medio suo iuramento [...] sue scire [...] assig[...] diligent[er] examinatis (?) etc. N
 23 de] *corr. ex dete* N 23 et] *suprascr.* N 24 etc.] *supplevi*

sine crastinacione [...]

40. MEMORIALIS COMMISSIO AD IUDICEM

41. AMMONICIO AD MANIFESTANDUM RES ET BONA ALICUIUS DEFUNCTI

31^r Thomas etc. dilectis nobis in Christo universis | et singulis dominis parochialium ecclesiarum plebanis capellarumque et altarium rectoribus ac eorum vicesgerentibus, necnon capellanis curatis et non curatis ac conventualibus fratrum predicatorum, minorum, Augustinensium et Carmelitarum prioribus et gwardianis ceterisque fratribus eorundem conventuum per et infra Strigonien- 10 sem ac eius iurisdiccionem spiritualem, necnon Wesprimiensem, Agriensem etc. et Nitriensem civitates et dyoceses ubivis constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti etc. mandatis. Vestre et cuilibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub etc., quatinus receptis presentibus ac dum 15 et quando cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, omnes et singulos utriusque sexus homines, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et condicionis existant, dum maior populi multitudo ad missarum solempnia et sermones publicos verbi Dei audiendos in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis convenerit, publice ac alta et intelligibili voce ex parte 20 nostra in generali diligenter requiratis et moneatis, quos et eorum quemlibet et nos harum serie sic requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie 31^v eisque nichilominus et | eorum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena committimus et mandamus, quatinus si sit eorum aliquis, qui clam, furtive, latenter, occulte aliasque indebite et iniuste et item 25 nomine et ex causa mutui vel depositi egregii condam Georgii Ewsy de Wywasar nuper defuncti, dum vivebat, administratoris proventuum archiepiscopatus

41 B fol. 233^r–235^r; Bónis 3902 (c.1500).

2 MEMORIALIS COMMISSIO AD IUDICEM] *ordo huius tituli in lineis duobus ad partem dextram redactus, ut videtur, sine proprio capitulo* N 4 AMMONICIO] amonicio BN 11 Wesprimiensem] *om.* B 15 et sub] *om.* B 15 receptis] receptibus B 22 nos] nobis N 25 aliquis] B aliqui N 25 occulte] oculte BN 26 Ewsy] Ewssy B 27 administratoris] administratorum N

26–27 Wywasar] Újvásár, in comitatu Gömör, cf. Csánki I p.148.

prefate ecclesie Strigoniensis habuit, receperit, levaverit et occultaverit, occu-
 paverit, tenuerit et sibi indebite appropriaverit habeatque et teneat, celet et oc-
 cultet et sibi indebite appropriet aliqua de bonis et rebus dicti condam Georgii
 Ewsy, utputa aurum vel argentum monetatum et non monetatum cuiuscum-
 que forme, qualitatit et quantitatis, cappas, tazcas, cyphos, scutellas, discos, 5
 coclearia et alia quecumque vasa aurea vel argentea, torques, anulos, lapides
 preciosos et alia quecumque clenodia et iocalia de auro vel argento, necnon
 testamentum sew testamenta ac codicillos, registra aliasque litteras et instru-
 menta publica, libros rationum, locacionum, reddituum, censuum et aliorum
 debitorum ac alias quascumque scripturas tam publicas quam privatas ad ip- 10
 sum condam Georgium, dum vixit, tam ratione persone, quam occasione of-
 ficii sui spectantes et pertinencia, aut sciat illa et illas aliquem sew aliquos in
 32^r toto vel in parte | habuisse, recepissee, levasse, occultasse, occupasse et detinuis-
 se et approp<r>iasse habereque, occultare, occupare, detinere et appropriare
 dicti habentes occultantes, occupantes, detinentes et appropriantes infra trium 15
 dierum spacium a die vestrarum requisicionis et monicionis sew postquam hu-
 iusmodi requisicio et monicio ad eorum noticiam devenerit, inantea proxime
 computando, quem terminum eis et eorum cuilibet pro trina canonica moni-
 cione prefigimus et assignamus, dent, tradant, assignent et restituant, scien-
 tes vero significant, revelent et manifestent prefato reverendissimo domino no- 20
 stro cardinali aut alicui alteri persone idonee et fideli, per quam sew mediante
 qua possit ad noticiam eiusdem reverendissimi domini nostri pervenire, ubi et
 apud quem supradicta bona et res, ut prefertur, ad dictum condam Georgium,
 dum vixit, spectancia et pertinentes habentur, detinentur, occultantur et sunt.
 Alioquin lapso dictorum trium dierum spacio omnes et singulos habentes, de- 25
 tinentes, occultantes, occupantes et appropriantes ac scientes et non revelantes
 prefatos exnunc prout extunc et extunc prout exnunc dictam excommunicacio-
 nis sentenciam incurrisse volumus et declaramus, mandantes vobis omnibus et
 singulis dominis, nostris in hac parte executoribus predictis sub prefata excom-
 32^v municacionis late sentencie pena, quatinus eosdem omnes | et singulos haben- 30
 tes et detinentes, occultantes, occupantes et appropriantes scientesque et non
 revelantes per vos modo premissis monitos et requisitos in vestris et cuiuslibet
 vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis infra missarum et predicacionum
 vestrarum predictarum solempnia in ambonibus sew aliis locis idoneis coram

1 occultaverit] ocltaverit BN 2-3 occultet] ocultet BN 4 Ewsy] Ewssy B
 4-5 cuiuscumque] cuiuscunc N 5 et] *add. et del. qualitis* B 5 scutellas] scultellas B
 11 persone] *add. B* 11 occasione] *add. dicti B* 13 occultasse] ocultasse BN 13 et]
om. B 14 occultare] ocultare BN 15 dicti habentes] B dictique B 15 occultantes]
 ocultantes BN 15 appropriantes] appropriantis N 18 eis] eisdem B 20 revelent]
 B revellent N 20 reverendissimo] *habet B om. N* 24 occultantur] ocultantur BN
 26 occultantes] ocultantes BN 26 revelantes] B revellantes N 31 occultantes]
 ocultantesBN *add. et B* 32 revelantes] B revellantes N

populi multitudine palam et aperte ac alta et intelligibili voce excommunicatos fore promulgetis et publicetis ac ad ipsius populi noticiam deducatis et deduci faciatis. Ut autem predicta omnia et singula ad ipsorum omnium et singulorum noticiam deducantur et deduci possint, copiam presencium in valvis ecclesiarum vestrarum vestris sigillis, si opus fuerit, munitam affigi volumus et extendi, ne de premissis ignoranciam aliquam pretendere valeant sew eciam allegare, quam si quis ausu temerario presumpserit amovere vel lacerare, predictam excommunicacionis sentenciam incurrere volumus ipso facto. Diem vero sew dies monicionis huiusmodi atque formam execucionis et, quicquid in premissis feceritis, nobis per vestras patentes litteras harum serie<m> sew designacionem 10 in se continentes rescribatis, presentes in specie remittentes, absolucionem vero 33^r omnium et singulorum, qui prefatas sentencias nostras vel aliquam | earum incurrerint sew incurrerit quoquo modo, nobis tantum et prefato reverendissimo domino nostro reservantes. Datum Strigonii, septima die etc.

42. ABSOLUCIO SEQUITUR ETC.

15

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor) etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi et eius iurisdiccione spiritali, necnon Quinqueecclesiensi dyocesibus ubivis constitutis et existentibus etc. mandatis. Noveritis, quod licet honorabilis dominus .G. plebanus ac providi .t. et .t. eiusdem dyocesis ad discreti domini Martini 20 presbiteri de .t. et .t. de .t. similiter ad discreti magistri .t. de .t. iamfate Quinqueecclesiensis dyocesis respective et successive instanciam vigore processuum huius alme sedis Strigoniensis in talibus observari et consuetorum et solitorum exigente eorum contumacia et rebellione per nos in scriptis excommunicati et in partibus publice denunciati extiterint, tamen quia die datarum presencium 25 comparuit coram nobis nobilis magister Philipus, procurator dicti domini .G. plebani ac Iohannis et aliorum supradictorum et eundem dominum G., Iohannem et alios predictos ab huiusmodi excommunicacionis sentencia absolvi peciit, offerens de expensis contumacie, quatinus ad id teneatur, se satisfacturum et ibidem iuxta | taxacionem nostram de expensis contumacie factam 30 honorabili magistro .M. de .t., procuratori dicti domini .M. sub certis modo et

4 valvis] walvis B walus N 8 incurrere] B incurere N 12–13 incurrerint] B incurerint N 13 incurrerit] B incurerit N 14 septima die] om. B 23 et consuetorum et solitorum] corr. ad et consuetorum (add. et del. et) solitorum N 25 tamen quia] tamenque N ; post add. in margine dextro idem .t. pro se et pro .t. prefato [...]eris litisque [...]te .t. ab huiusmodi N 27 plebani] -ba- suprascr. N 29 offerens] in margine dextro cum insertionis signo add. se .t. N 29 teneatur] teneant N 30 de] in margine dextro et sinistro add. textum, qui magna ex parte minus legi potest (?) N 31 .M.] in margine dextro add. et in eorum [...] absolventes [...] N

condicione satisfecit, supplicans nobis humiliter, ut de absolucionis beneficio providere dignemur. Nos vero attendentes, quod sancta mater ecclesia nemini claudit gremium sue pietatis ad se redeunti, sed omnibus se propiciam exhibet atque favorabilem, eosdem .G. et Io(hannem) et alios prescriptos a predicta excommunicationis sententia absolvendos fore decrevimus et decernimus 5 per presentes. Idcirco devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis late sentencie pena districte precipientes committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus prefatos Georgium plebanum, Io(hannem) et alios prenomatos simpliciter, dictum vero Matheum sub ea condicione, si et quatinus cum prefato P. litterato de .t. concordavit et vobis 10 super huiusmodi concordia legitime constiterit, aliasque si id a vobis humiliter pecierint, in forma ecclesie consueta recepto primitus ab eisdem domino .G. et aliis prescriptis iuramento ad sancta Dei ewangelia corporaliter prestito, quod de cetero nostris et ecclesie parebunt mandatis, absolvatis aut alter vestrum absolvat iniuncta ipsis pro modo culpe penitencia salutari, quos tandem sic 15 34^r absolutos fore in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis | coram populi multitudine publice nuncietis aut alter vestrum nunciet, presentes autem post earum opportunam lecturam et debitam execucionem exhibentes <et> restituentes. Datum Strigonii vigesima die mensis Novembris, anno Domini etc.

Dicto .t. satisfecerit et ecclesie paruisset mandatis, ideo nos prefatum con- 20 dam .t. a censuris predictis decrevimus et decernimus esse absolvendum, absolucionem vero eidem impendendum vobis domini plebanis prescriptis duximus committendam, quocirca devocioni vestre insolidum in virtute sancte etc., requisitus prefatum Thomam a predictis execucionis et aggravacionis sentenciis absolvatis auctoritate nostra etc., ut supra. Datum. 25

43. ABSOLUCIO SEQUITUR ETC., QUANDO ALIQUIS ERRORE ALIQUALI DENUNCCIARETUR

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor) etc. dilectis nobis etc. Noveritis, quod licet alias per alias litteras nostras ad instanciam providi Iacobi .t. de .t. Strigoniensis dyocesis emanatas mandaverimus et commiserimus providum 30 Benedictum Zabo de .t. dicte dyocesis ex eo, quod citatus non comparuisset,

43 B fol. 19^v–20^r

2–3 nemini claudit gremium sue pietatis] *modo contaminato* neminem claudit sue pietatis N 4 Io(hannem)] .Io. N 5 decrevimus] *in margine dextro add.* absolu[...] vero eor[...]] vobis d[...] prescript[...]] nostris litt[...] parte exe[...] committentes [...] decernimus [...] commisimus [...], idcirco [...] N 9 Io(hannem)] .Io. N 13 ewangelia] ewangelia N 14 parebunt] *corr. ex* parebant N 18 opportunam] oportunam N 18 et] *supplevi* 26–27 QUANDO ... DENUNCCIARETUR] *litteris simplicibus scr.* 28 Demetrius ... d(octor)] Thomas 29 per] *habet B om.* N 29 alias] *habet B om.* N

propter eius contumaciam excommunicatum denunciari, tandem idem Bene-
 34^v dictus nostram veniens in presenciam declaravit conquerens se non | fuisse de
 partibus citatum, quod si citatus fuisset huiusmodique citacio ad eius noticiam
 devenisset, ut filius obediens iuri paruisset, petens per nos sibi in premissis de
 opportuno iuris remedio providere. Nos tunc die datarum presencium visis 5
 actis et processibus cause huiusmodi non reperimus eundem Benedictum de
 partibus fuisse citatum et ex hoc neque esse contumacem, sed errore quodam
 nomen eius inter alios, qui erant ad instanciam dicti Iacobi citati, fuisse inser-
 tum. Unde declaravimus et declaramus presente magistro Iohanne de Ilsua,
 procuratore legitimo annotati Iacobi prelibatum Benedictum non fuisse con- 10
 tumacem neque esse excommunicatum maleque et errore extitisse scandaliza-
 tum. Idcirco vestre et cuiuslibet vestrum devocioni etc., requisitus, prefatum
 Benedictum in premissis non fuisse contumacem neque esse excommunica-
 tum, sed errore extitisse scandalizatum coram populi multitudine nuncietis
 35^r et nunciari faciatis, presentibus perlectis exhibenti restitutis. | 15

44. APOSTOLUS REVERENCIALIS

Sanctissimo atque beatissimo in Christo patri et domino nostro, domino
 Alexandro divina providencia Sacrosancte Romane Ecclesie summo pontifici,
 humilis et devotus capellanus eiusdem vestre s(anctitatis) Thomas Amadeus
 d(ecretorum) d(octor) etc. seipsum ad oscula pedum beatorum! Ad eiusdem 20
 v(estre) s(anctitatis) deduco noticiam per presentes, quod cum ego in causa
 coram me in sede spiritali Strigoniensi auctoritate apostolice legacionis na-
 te, qua dicta ecclesia fungitur, inter discretum dominum Matheum plebanum
 parochialis ecclesie de Azalo dyocesis Wesprimiensis actorem ab una et pro-
 vidos .t. et .t. dicte dyocesis in causam attractos ab alia partibus de et super 25
 facto cuiusdam vinee in actis eiusdem cause clarius expressate, ut credo, legit-
 time per omnia procedens sentenciam pro dictis .t. et .t. tulissem, per quam

44 B fol. 20^{r-v}; Bónis 3835 (c.1500).

4 per nos sibi | sibi per nos B 4 in premissis | B impremissis N 8 nomen | B nomine N
 9 Ilsua | Ilswa B 10 procuratore | B procuratori N 13 in | B de N 16 APOSTOLUS
 REVERENCIALIS | *alia manu in margine superiori ex parte dextra add.* Nota: apostoli dicuntur
 littere dimissorie et que formantur sub tali tenore N 18 providencia | B providen(cia) N
 18 summo | sumpmo B 19 eiusdem | corr. ex eiudem N 20 beatorum | *alia manu post
 add.* etc. N 22 apostolice | *add.* sedis B 24 ecclesie | *add. et del. a* N 26 cuiusdam |
add. et del. cuidam, *postea corr. et alia manu suprascr.* N 27 tulissem | B tullissem N

18 Alexandro ... pontifici | Alexander VI. pontifex maximus (1492–1503) 19 Thomas Ama-
 deus | Tommaso Amadei de Ferrara (1485–1510), canonicus Strigoniensis etc., cf. C. TÓTH –
 HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI, *Világi archont.* II pp.28 et 30 et C. TÓTH *Főpapi archont.*
 p.30. 24 Azalo | Aszaló, in comitatu Somogy, cf. Csánki II p.587.

eosdem ab impeticione dicti domini Mathei plebani absolvi et eundem in ex-
 35^v pensis huius cause dictis .t. et .t. condempnavi. Extunc illico post | illius mee
 sentencie prolacionem circumspectus Benedictus de Somogh Strigonii com-
 morans procurator prefati domini Mathei plebani ab eadem sententia ad ean-
 dem v(estram) s(anctitatem) Sanctamque Sedem Apostolicam verbo appella- 5
 vit. Super qua quidem appellacione tandem die datarum presencium per me
 sibi apostolos dare peciit, cui appellacioni, licet credam me iustam tulisse sen-
 tenciam, ob reverenciam tamen v(estre) s(anctitatis) et Sancte Sedis Apostoli-
 ce detuli reverenter et apostolos dedi reverenciales, necnon ad prosequendam
 eandem appellacionem a die concessionis apostolorum huiusmodi sex men- 10
 ses statui et prefigi. In cuius rei testimonium presentes litteras meas, quo utor,
 sigillo meo consignatas dicto domino Matheo plebano dedi et concessi. Datum.

45. COMMISSIO, UT VIR IMPOTENS ET MULIER VOTUM HABENS INGRE-
 DI RELIGIONEM SEPARANTUR AB INVICEM

Venerabiles fratres in Christo dilecti! Salutem! Venit in nostri presenciam 15
 nobilis Stephanus Korthardi de .t. dyocesis Iauriensis, nobis declaravit, quod
 alias contraxerat matrimonium per verba de presenti cum nobili domina Bar-
 36^r bara, | filia condam Georgii de .t. dyocesis .t., tandem solempnisato matrimonio
 inter eos in facie ecclesie manserunt ad invicem quasi quinque annis aut citra
 vel ultra, maleficiati a quadam muliere nunquam sese matrimonialiter cogno- 20
 scere potuissent, immo tantum odium inter se haberent, ut eciam in lecto po-
 siti nunquam sese amplexati fuissent et quod ipse Stephanus per malefium
 huiusmodi esset factus frigidus et impotens, ut nequaquam posset coire, dic-
 ta eciam Barbara adeo ipsum Stephanum refutasset, ut se eidem nullo mo-
 do placere assereret, preterea declaravit eciam nobis idem Stephanus, quod 25
 ipsa Barbara ante contractum matrimonium inter eos voluisset ingredi reli-
 gionem, si a quadam infirmitate, qua tunc tenebatur, liberaretur, fuissetque

45 B fol. 20^v–21^v; Bónis 3836 (c.1500).

1 Mathei] Mathei B 2 condempnavi] corr. alia manu ex condempnare N 3 de] alia
 manu posterius add. N 3 Somogh] Somog B 6 appellacione] appellacioni, post add. et del.
 licet credam me iustam tullisse N 7 cui] alia manu supprascr. corr. ex eidem N 7 tullisse]
 tullisse BN 12 consignatas] consignato N 13 INGREDI] corr. signo deleto abbreviationis
 ex ingrendi N 14 SEPARANTUR] alia manu corr. ex separant N 15 Christo] B Cristo
 N 16 dyocesis Iauriensis] Iauriensis dyocesis B 17 contraxerat] B contraxerant N
 18 solempnisato] sollemnizato B solempnizato N 21 potuissent] add. et del. inter B
 21 immo] imo N 23 impotens] impositus N 24 adeo] a Deo N 25 assereret]
 B asserunt N

3 Somogh] Somogy, in comitatu Baranya (?), cf. Csánki II p.522.

liberata, verum ante contractum matrimonium voto suo huiusmodi satisfacere non potuisset, post contractum tamen matrimonium habuisset et haberet remorsum consciencie decrevissetque cum licencia ipsius Stephani, mariti sui intrare religionem et vota per ipsam adimplere, cum igitur tantus sit defectus inter eos, ut nequaquam coire possent, ipsi domine Barbare licenciam daret et 5 cum effectu dedisset intrandi religionem et solus manens in hoc seculo perpetue teneret castitatem. Quare | supplicavit nobis idem Stephanus tam suo, quam dicte domine Barbare uxoris sue nominibus, ut ipsis de remedio, quo saluti eorum consulatur providere dignaremur. Et quia dicta Barbara utpote fragilis persona in tam magna distancia huc coram nobis accedere non potest, 10 causa vero presens existens magni preiudicii non tam bene expedire potest per procuratorem, quam si partes personaliter comparerent, nos tum propterea, tum aliis et iustis et rationabilibus de causis animum nostrum moventibus causam ipsam d(ominacioni) v(estre), de quarum integritate et pericia plene confidimus, duximus committendam et committimus per presentes, rogantes 15 d(ominacionem) v(estram) eisdemque nichilominus in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena committimus, quatinus receptis presentibus ad dictum Castrumferreum in uno die conveniatis vocatisque coram vobis prefatis Stephano et Barbara interrogetis eos cum iuramento et eciam testes, qui producentur, si dicta Barbara vovit ante matrimonium contractum ingredi 20 religionem, si a quadam infirmitate liberaretur, a qua tandem fuerat liberata, item, si post matrimonium contractum ipsa Barbara super voto tali habuit vel habet remorsum consciencie et demum decreverit cum licencia mariti sui ingredi religionem et votum adimplere? Item, si dictus Stephanus, maritus suus 37^r est maleficiatus, quod secum coire non potest et | quod iam agitur quintus annus, quod ad invicem coierunt et nunquam potuit eam carnaliter cognoscere et unde defectus ille procedit, et si virga erigitur vel erecta non emittit spermam? De omnibus hiis d(ominaciones) v(estre) plenam experiantur veritatem, et si per verum testimonium honestarum mulierum ac assercione eorum Stephani et Barbare reppererint sic esse, quod videlicet dicta Barbara voverat, ut non 30 obstante matrimonio cum licencia viri vult adimplere et quod maritus sit vir impotens ad coitum et quod arte medicorum sanare non potest, extunc detis

3 remorsum] *corr. et iterum suprascr.* N 4 intrare] *corr.* N 9 consulatur] B consulant N 12 tum] tunc BN 13 et] *om.* B 13 animum] *corr. forsan ex omnium* N 16 d(ominacionem) v(estram)] v(estram) d(ominacionem) B 17 committimus] committen(tes) B 18 dictum] dictam N 18 Castrumferreum] B Castrum fratrum? N 20 vovit] B voluit N 21 liberaretur] B libaretur N 22 matrimonium contractum] contractum matrimonium B 22 voto] B vota N 23 consciencie] consciencieose B 23 decreverit] B decreverint? N 26 invicem] *in margine dextro alia manu add. (et del.?) non* B 26 potuit] B poterit N 30 reppererint] reperirrint N, reperurint? B 31 adimplere] B adimpleri N

18 Castrumferreum] *Vasvár, in comitatu Vas, cf. Csánki II pp.729–731.*

licenciam prefate mulieri auctoritate nostra ingrediendi religionem, prefigentes eidem duos menses vel tres ex causa, prout iura disponunt, infra quos ingrediatur, viro scilicet Stephano in seculo remanente, recepto tamen ab eodem iuramento, quod caste vivet in seculo remanens, recepto tamen ab eodem iuramento, postquam asserit se esse maleficiatum, licet iuvenis sit, de quo aliter 5 suspicio esset incontinenia, prout occulata fide vidimus etc.

46. ABSOLUCIO AB HOMICIDIO AD TEMPUS, QUOUSQUE A SEDE APOSTOLICA ABSOLUCIONEM HABERE POTERIT

Honorabilis nobis sincere dilecte! Salutem in Domino! Declaratum fuit nobis pro parte .A. et .B. parochianorum vestrorum, quod pridem ipsis .A. et .B. 10
37^v | et quodam .t. in thaberna quadam, ubi tunc vinum vendebatur, constitutis cum pluribus aliis sociis similibus contigit prefatum .t., qui eciam alias inquietus et diversas discordias ac zizanias seminare solitus erat, cum quodam alio rixas incitasse et dum tandem ad verba ac demum ad verbera venti fuissent, prefati parochiani vestri penes alios insurgentes una cum illis tamdiu ipsum 15 .t. percussissent, quod ille infra quindecim dies expirasset et tum per hoc homicidium sese perpetrasse non ignorent, quamvis, ut dixerunt, animum, quod ipse .t. mori debuisset, non habuerint, nobis supplicarunt, ut ipsis de beneficio absolucionis providere dignaremur, et licet hec sedes Strigoniensis homicidas huiusmodi absque dilacione pro impetranda absolucione ad Sedem Apostolicam 20 mittere consuevit, tamen quia iidem parochiani vestri se pauperes et impotentes fore, ut impetrarent huiusmodi absolucionem, ad ipsam Curiam Romanam presertim propter instantem iemem minime posse allegarunt, ideo nos tum propterea, tum aliis bonis respectibus hanc cum eisdem duximus gratiam faciendam, ut interim auctoritate huius sedis per nos ab huiusmodi reatu ho- 25 micidii absolvantur cum penitencia salutari et ad divina admittantur, sic tamen sew ea condicione, quod infra annum aut omnino in anno iubileo de absolucione
38^r |predicta curent eis apud predictam Sedem Apostolicam providere, alioquin

46 B fol. 21^v–22^r; Bónis 3837 (c.1500).

1 ingrediendi] B ingredi N 3 tamen] B tanem N 4 caste] corr. ad castre? N 4 vivet] B vivit N 4–5 remanens ... iuramento] om. B 6 etc.] Datum B 10 parochianorum] B parochialiarum N 11 et quodam .t.] quidam .t. BN 11 thaberna] taberna B 12 qui] B quia B 13 cum quodam alio] B cum quo alias N 14 incitasse] incitasset BN 14 demum] B domine? N 15 alios] alias N 16 quindecim] undecim B 16 expirasset] B experasset N 17 dixerunt] B dixerint N 18 debuisset] add. et alia manu del. nobis N add. nobis B 19 sedes] sed(is)? B sedis N 22 impetrarent] pro mittendo B premititur N 23 iemem] iemenii post add. iterum N 24 tum] cum B tunc N 26 admittantur] B admittant N 28 curent] B currnt N 28 apud] B aput N

lapso termino predicto nolumus presentes in aliquo eis in posterum suffragari.
Datum.

47. ABSOLUCIO AD MANDATA SUPERIORUM, UT IN CAPITULO DE HIIS,
QUE VI METUSVE CAUSA FIUNT, LIBRO SEXTO

Honorabiles nobis dilecti! Noveritis, quod pridem exposito nobis, ut cir- 5
cumspectus Leonardus organista de .t. eo, quod ipse causam suam in facto ma-
trimonii motam ac via appellacionis ad hanc sedem spiritualem Strigoniensem
interposite deductam coram nobis prosequeretur et prosequi intenderet, per
quosdam .t. et .t. illorumque cooperatores captus dirisque carceribus mancipa- 10
tus detineretur, nos tunc receptis superinde nonnullis idoneis testibus et alias
servatis servandis procedentes ammonicionem legitimam cum excommunica-
cionis sententia contra prefatos .t. et .t. decrevimus mandantes certis dominis
ecclesiarum plebanis, ut ipsi prefatos .t. et .t. ammonerent, ne dictam Leonar-
dum in eorum captivitate detinerent, sed eo permissio permetterent eundem
libere ius suum coram nobis prosequi et quia iidem .t. et .t. canonicè moniti et 15
requisiti id facere contumaciter contempserunt, dicti domini executores nostri
38^v eosdem, prout moris erat, excommunicaverant, prout | de eorum excommuni-
cacione nobis per litteras eorundem executorum facta extitit plena fides, verum
cum nos in causa ipsa ad aggravacionem dicte excommunicacionis sentencie
contra prefatos .t. et .t. procedere voluissemus et processissemus, venerunt in- 20
terea certa mandata magnifici domini palatini de Zapolya et aliorum maiorum
nostrorum, ut dictos excommunicatos simpliciter absque emenda premissor-
um absolvere teneremur. Nos vero astricti mandatis predictos eosdem absol-
vendos fore decrevimus, quoniam mandatis eorundem contravenire ausi non
fuimus. Idcirco vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute etc., 25
quatinus receptis presentibus annotatos .t. et .t. a prefata excommunicacionis
sententia absolvatis vel alter vestrum absolvat, et tandem eosdem iuxta dicta
mandata maiorum nostrorum absolutos fore denuncietis, ipsi tamen de ab-
solucionem et saluti sue provideant, quia per huiusmodi absolucionem non iure

47 B fol. 22^{r-v}; Bónis 3838 (c.1500).

2 Datum] *om.* B 5 Honorabiles] B honorabilis N 8 interposite] B interposito N
8 intenderet] intenderetur BN 9 .t.] *add.* et ? B 10 receptis] *add.* et *del.* presentibus
B 11 ammonicionem] amonicionem BN 13 ammonerent] amonerent B amorent N
15 iidem] B idem N 21 Zapolya] B Zopolya N 23 teneremur] tenerem B tene-
ret(ur) N 23 astricti] B astrictis N 25 devocioni] *om.* B 26 annotatos] annotatis
N 29 et saluti sue provideant, quia per huiusmodi absolucionem] *habet* B *om.* N

21 palatini de Zapolya] *Stephanus Szapolyai, comes de Szepes, palatinus (1492–1499), cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI, Világi archont. I p.81.*

exactam non fiunt absoluti, sed magis sese illaqueabunt secundum canonicas moniciones.

48. ALIA ABSOLUCIO

Demetrius etc. dilectis etc. Accedens ad nostram presenciam providus Iohannes Zabo de Buda attulit nobis certas privatas litteras honorabilis domini 5 Iacobi plebani ecclesie S(ancte) Marie Magdalene de Castro Budensi, in quibus continebantur, quod ipse Iohannes Zabo in quadam causa, quam moverat contra ipsum quidam Benedictus Bude commorans ratione certorum debitorum et eorum occasione vigore aliarum litterarum nostrarum excommunicatus fuis- 39^r set, sed iam cum eodem Benedicto | ipse Iohannes concordasset et composuis- 10 set, igitur nobis supplicavit, ut ipsum ab huiusmodi excommunicacionis sententia absolvere et absolvi mandare dignaremur. Nos autem attendentes, quod sancta mater ecclesia etc., prefatum Iohannem ab huiusmodi excommunicacio- nis sententia absolvendum esse decrevimus, verum quia de concordia huius- modi nobis minime constat quoad plenum, idcirco devocioni vestre insolidum 15 etc., quatinus receptis presentibus prefatum Iohannem, si et quatinus constite- rit eundem cum prefato Benedicto concordasse, de prefata excommunicacionis sententia absolvatis vel alter vestrum absolvat etc.

49. ABSOLUCIO SUPER CONCORDIA

Demetrius etc. universis et singulis etc. Noveritis, quod venerabiles domini 20 .t. et .t. canonici dicte ecclesie Strigoniensis executores ultime voluntatis con- dam magistri .t. de .t., rectoris capelle Sacratissimi Corporis Christi ad latus pretacte ecclesie Strigoniensis constructe nostram venerunt in presenciam, no- bis retulerunt, quod licet egregius Iohannes Beryzlo de .t. dicte Quinquee- clesiensis dyocesis in causa, quam ipsi executores contra eundem Iohannem in 25 facto certorum debitorum pecuniarum per ipsum Iohannem a dicto con- dam magistro .t. mutuo acceptorum coram nobis movebant, per processus iuridicos

48 B fol. 22^v; Bónis 3839 (c.1500). 49 B fol. 22^v—23^r

1 exactam] exactum N 1 sed] iterum add. sed N 2 moniciones] sanctiones B 3 AB-
SOLUCIO] add. etc. B 4 Demetrius] Thomas B 12 absolvi] absolveri N 12 autem]
vero B 13 ecclesia] om. B 17 de] a B 19 CONCORDIA] corr. ultima littera deleta ex con-
cordiam N 20 Demetrius] Thomas B 20 domini] habet B om. N 23 in presenciam]
impresenciam N 24 Beryzlo] B Biryzlo B

4–5 Iohannes Zabo] Iohannes Szabó (1505–1526), civis Budensis, cf. VÉGH Buda I p.96.

in contumaciam ipsius Iohannis habitos excommunicatus nondum autem in
 39^v partibus denunciatus fuisset, tamen quia ipse .t. racione dicti debiti | prefatos
 executores contentos reddidit, ob hoc iidem domini executores in absolucio-
 nem eiusdem .t. consensissent. Quocirca devocioni vestre etc., quatinus recep-
 tis presentibus prefatum Iohannem Beryzlo, si ipse id a vobis humiliter pecierit, 5
 a prefata excommunicacionis sententia absolvatis vel alter vestrum absolvat in
 forma ecclesie consueta, iniuncta eidem pro modo culpe penitencia salutari ac
 recepto ab eodem iuramento corporali etc.

50. ABSOLUCIO INTERIM, QUOAD CURIAM ROMANAM

INTRARE POTERIT

Demetrius etc. Universis et singulis presentes visuris significamus notum-
 que facimus, quod veniens nostri in presenciam discretus Petrus presbiter ple-
 banus de .t. Strigoniensis dyocesis nobis humiliter declaravit, quod quodam
 die ipso in possessione Keth dicte dyocesis in quadam taberna pro sumendo
 vino consistente quedam mulier apud discretum Casparum plebanum de ea- 15
 dem Keth commorans, nescitur, quo maligno ducta spiritu ipsum Petrum ple-
 banum in eadem taberna pacifice sedentem variis obprobriis et verbis infama-
 toriis affecisset ipseque Petrus plebanus verbis et clamoribus eiusdem mulieris
 taliter provocatus acceptoque quodam lapide mulierem ipsam insequens usque
 domum prefati domini Caspar plebani fugisset, qui quidem Caspar plebanus 20
 40^r percipiens ac | inteligens in ipsum Petrum plebanum insurgentem et illi cum
 magno impetu gladio quodam evaginato obviam currens dixisset hec sew hiis
 similia verba: 'Quid agis, nunc te mori oportet.' Quibus dictis ipse Petrus ple-
 banus eundem Caspar plebanum lapide iacto in capite enormiter usque sangui- 25
 nis effusionem vulnerasset et sauciasset, propter quod ipse excommunicacio-
 nis sententiam a canone latam et censuras a iure in tales inflictas se involutum
 et innodatum esse sibi constitisset. Cum autem, sicuti eadem expositio conti-
 nebat, idem Petrus capellanus tum predicto Caspar plebano racione previa se
 per omnia composuisset et concordasset, supplicavit nobis humiliter, quatinus

50 B fol. 23^{r-v}; Bónis 3840 (c.1500).

1 excommunicatus] *corr. ex excommunicatos* N 1 nondum] *add. et del. adhuc* N 5 Bery-
 zlo] B Birizlo N 5 pecierit] *pecyerit* B 11 Demetrius] Thomas B 12–13 plebanus]
 capellanus N 15 apud] B aput N 16 ducta] ducto N 17 taberna] thaberna B
 17 obprobriis] oprobriis B 20 domini] *habet* B *om.* N 20 Caspar] B Gaspar *cum*
signo suspensionis, ut videtur, superfluo N 20 Caspar] B Gaspar N 21 illi] illo BN
 23 Quid] quic N 24 Caspar] B Gaspar N 24 iacto] iacen(do ?) BN 26 tales]
 B .t. N 28 capellanus] plebanus BN

14 Keth] Kéty, in comitatu Esztergom, cf. Györffy II pp.295–296.

considerata inopia et paupertate suis ac exiguitate proventuum dicte plebanie sue, que se in toto ad quinque dumtaxat florenos auri extenderet, quoad sibi pinguior fortuna arriserit et ipse de Curia Romana veriore absolucionem obtinere valuerit, interim autem prefati reverendissimi domini nostri domini Thome cardinalis et archiepiscopi nobis in hac parte concessa auctoritate sibi de absolucionis beneficio ad cautelam, ut officium sui ordinis sacerdotalis interea exequi posset, providere dignaremur. Nos vero merita cause diligenter examinantes, licet lesionem huiusmodi enormem fore et per consequens casum ipsum iuxta sacrorum canonum sanctiones pape reservatum esse comperimus, volentes tamen, prout ex officii nostri debito tenemur, periculis animarum, 10
 40^v quantum cum Deo possumus, obviare, considerantes inopiam | et paupertatem, quibus nunc idem Petrus plebanus, ut dixit et paratum se iurare obtulit, detinetur et, quominus de Curia Romana sibi absolucionem procurare et obtinere valeat, ad presens perpetitur, eundem Petrum plebanum a predicta excommunicacionis sententia per eum modo premissis incursa absolvendum fore 15
 decrevimus et auctoritate nostra predicta absolvimus recepto tamen iuramento corporali ab eodem Petro plebano in manibus nostris prestito, quod ipse, dum et quando primum sibi fortuna pinguior arriserit et id facere potuerit, de Curia Romana uberiore absolucionem procurabit, dantes et concedentes tam ipsi Petro plebano, quam eciam predicto domino Caspar liberam licenciam celebrandi et officium sew officia suorum ordinum exequendi, id est Deo altissimo famulandi. In quorum omnium et singulorum premissorum presentes litteras nostras etc. 20

51. ABSOLUCIO, QUI AD SINODUM VENIRE CONTUMACITER RECUSAVIT, SEQUITUR

Demetrius de Nyas etc. Dilecte etc. Noveritis, quod licet honorabilis dominus Iohannes plebanus de .t. inter alios dominos plebanos, qui alias ad sanctam sinodum eiusdem ecclesie Strigoniensis venire consueverant, per pretactum reverendissimum dominum nostrum dominum Thomam cardinalem tum per edictum publicum in porticu ipsius ecclesie affixum, tum eciam per nostras 30
 certi tenoris litteras ad eos de mandato dicti reverendissimi domini nostri car-

51 B fol. 23^v-24^v; Bónis 3841 (c.1500).

4 valuerit] B voluerit N 5 hac] hoc? B 8 examinantes] examinato BN 12 obtulit] B obtullit N 13 detinetur] B detinent N 14 perpetitur] prepetitur (?) BN 16 nostra] om. B 16 absolvimus] add. et del. tamen N 18 potuerit] B poterit N 19 Romana] Ro(mana) B Roma N 21 id est] et Bet, ./ N 22-23 presentes ... nostras] om. B 25 SEQUITUR] om. B 26 Demetrius de Nyas] Thomas B 26 Dilecte] dilectis B 28 sinodum] synodum B 31 eos de] B eosdem N

dinalis directas, quatinus ipsi ad sanctam sinodum more alias consueto in eadem ecclesia | Strigoniensi per ipsum reverendissimum dominum nostrum cardinalem anno in presenti in festo Sancti Adalberti pontificis et martiris et aliis duobus diebus sequentibus proxime tunc venturis, iam vero <preteritis> celebrandam sub excommunicationis late sentencie pena venire ac ibi salutiferas exhortaciones et alias doctrinas saluti animarum opportunas audire deberent, vocatus et ammonitus ad eandem sanctam sinodum per prefatum reverendissimum dominum cardinalem in predicta ecclesia sua Strigoniensi celebratam venire, sed et tandem pluribus aliis diebus ad id statutis et sequentibus superhabundantibus expectatus, et deinde citatus comparere et se suamque absenciam expurgare contumaciter negligens ob ipsius rebellionem et contumaciam vigore aliarum litterarum nostrarum superinde de mandato pretacti reverendissimi domini nostri domini cardinalis emanatarum per nos excommunicationis sententia innodatus declaratus ac eciam publicatus extiterit. Tandem die datarum presencium prelibato domino Iohanne se et personam suam antefato reverendissimo domino cardinali presentante ac coram eodem ipsius absenciam causa rationabili expurgante nos eundem .t. plebanum id humiliter petentem a predicta excommunicationis sententia et censuris ecclesiasticis, quibus previa ratione innodatus et declaratus extitisset, de ipsius reverendissimi domini nostri domini cardinalis speciali et expressa nobis superinde facta commissione in forma ecclesie consueta, iniuncta eidem pro modo culpe penitencia salutari receptoque ab eodem iuramento corporali ad sancta Dei ewangelia prestitito, quod ipsius reverendissimi domini cardinalis ac nostris et ecclesie parebit mandatis, duximus | absolvendum et absolvimus per presentes. Quocirca devocioni vestre etc., requisitus eundem .t. plebanum sic, ut premittitur, per nos a predicta excommunicationis sententia absolutum fore in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis et alias ubique locorum populo fidei nuncietis ac nunciari et publicari faciatis, presentes autem post earum opportunam lecturam et debitam execucionem exhibenti restituatis. Datum etc.

52 B fol. 23^v–24^v in marginibus paginarum inferioribus posterius add.

3 Sancti] S(ancti) B 3 Adalberti] B Alberti N 3 aliis] B alias N 4 preteritis] *supplevi* 6 opportunas] oportunas BN 6 deberent] deberet BN 7 ammonitus] admonitus BN 7 sinodum] synodum B 7 prefatum] pretactum B 9–10 superhabundantibus] exsuperhabundantibus B 10 et] *habet* B *om.* N 10 comparere] B comparare N 13 nos] *add.* per N 20 domini] *om.* B 20 speciali] B speciale N 22 ewangelia] B evangelia N 23 domini] *add.* Thome B 27 populo] B populi N 28 opportunam] oportunam BN 29 restituatis] restitutis BN 29 etc.] *om.* B

3 in festo ... martiris] 23 Apr.

52. ABSOLUCIO SIMILIS PRECEDENTI

Demetrius etc. Noveritis, quod licet .t. plebanus de .t. eo, quod ad sanctam
sinodum in dicta ecclesia Strigoniensi per pretactum reverendissimum domi-
num cardinalem clero dyocesis et iurisdiccioni suarum prefatarum – vel sic: et
iurisdiccioni eiusdem ecclesie – in festo Sancti Adalberti pontificis et martiris, 5
necnon aliis diebus immediate sequentibus proxime preteritis celebratam inter
alios legitime, ut moris est, vocatus venire recusaverat se absentans instante .t.
fiscali dicte ecclesie Strigoniensis inter huiusmodi absentes per nos servatis ser-
vandis excommunicatus et pro excommunicato declaratus extiterit, tamen quia
tandem die datarum presencium comparente coram nobis iamfato .t. plebano 10
ac se et personam suam nobis presentante causaque rationabili suam absen-
ciam expurgante, nos attendentes, quod sancta mater etc., eundem .t. pleba-
num sub certis modis et condicionibus in actis sew processu sinodali huiusmo-
di lacius denotatis ab huiusmodi excommunicationis sententia absolvendum
fore decrevimus etc. 15

53. ALIA ABSOLUCIO SUPER EADEM

42^r Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis etc. | Noveri-
tis, quod licet alias nos ad instanciam procuratoris fiscalis huius alme ecclesie
Strigoniensis discretum dominum Paulum plebanum de .t. dicte dyocesis ra-
tione et pretexto non ingressioni et representationis se in et ad sanctam sino- 20
dum in festo Sancti Adalberti pontificis et martiris proxime preterito per prefa-
tum reverendissimum dominum nostrum dominum cardinalem clero dyocesis
et iurisdiccioni suarum prefatarum celebratam et illius occasione inter alios
domino plebanos absentes vigore processuum sinodali de usu, stilo, more,
observancia et consuetudine huius sedis Strigoniensis in talibus servari solito- 25
rum et consuetorum excommunicaverimus et excommunicatum per alias lit-
teras nostras denunciatorias superinde decretas et datas publice denunciare
mandaverimus et fecerimus, tamen quia idem dominus Paulus plebanus de pe-

53 B fol. 24^v–25^r; Bónis 3842 (c.1500).

2 Demetrius etc.] *om.* B 2 eo, quod] B eoque N 3 pretactum] *littera t addita corr.*
ex preactum N 3 reverendissimum] *r(everendissimum)* B 4 iurisdiccioni] *iurisdic-*
cioni BN 5 iurisdiccioni] *iurisdicionis* BN 5 Adalberti] Alberti N 8 servatis]
B servatus N 13 actis] B actu N 17 Demetrius] Thomas B 17 singulis] *add.*
dominis B 20 representationis] B *reptacionis omisso contractionis signo* N 20–21 si-
nodum] synodum BN 24 sinodali] synodali BN 26 excommunicaverimus] B
excommunica[verimus] N 27 denunciare] denunciari B

5 in festo ... martiris] 23 Apr. 21 in festo ... martiris] 23 Apr.

na, quam ratione previa incurrerat, cum prefato procuratore fiscali per omnia composuit ipseque procurator fiscalis in absolucionem eiusdem domini Pauli plebani consensit supplicavitque nobis idem dominus Paulus, ut sibi superinde de absolucionis beneficio providere dignaremur. Nos vero attendentes, quod sancta mater ecclesia nemini claudit sinum sue pietatis ad se redeunti, sed omnibus se propiciam exhibet atque favorabilem, eundem dominum Paulum a predicta excommunicationis sententia absolvendum fore duximus et absolvimus in forma ecclesie consueta ipsum communioni fidelium ac participationi sacramentorum et sancte matris ecclesie unitati restituentes, iniuncta sibi pro 42^v modo culpe penitentia salutari et recepto ab eodem iuramento | ad sancta Dei 10 ewangelia tactis scripturis corporaliter prestito, quod de cetero prefati reverendissimi nostri ac nostris et ecclesie parebit mandatis. Quocirca devocioni vestre insolidum etc.

54. ABSOLUCIO VIGORE AMMONICIONIS FACTA

Demetrius etc. Salutem etc. Noveritis, quod licet alias honorabilis dominus Iohannes plebanus de Beregzaz dicte iurisdiccioni Strigoniensis vigore aliarum litterarum nostrarum ammonitoriarum contra eundem ad instantiam magistri Calixti de Werbew, procuratoris fiscalis dicte ecclesie Strigoniensis ratione et pretexto salarii et mercedis eiusdem magistri Calixti, quibus, ut dicebatur, prefatus dominus Iohannes plebanus eidem magistro Calixto debitorie manserat obligatus in vim precepti nostri extraiudicialis sub pena excommunicationis sentencie per nos in et contra prefatum Iohannem plebanum in eventum, in quem de dictis salariis et mercede infra certum peremptorium terminum tunc prefixum dicto magistro Calixto non satisfaceret, canonica monitione premissa late, decretarum et emanatarum per nostros et earundem litterarum nostrarum executores in partibus ad solutionem huiusmodi salarii et mercedis ipsi magistro Calixto infra pretactum terminum peremptorium fiendam ammonitus, postquam idem infra sed et post terminum huiusmodi sibi

54 B fol. 25^{r-v}; Bónis 3843 (c.1500).

1 incurrerat] incurrerant N 1 fiscali] B phiscale N 8 ecclesie] ecclesia N 8 ac] om. B 8 participacioni] participacione N 10 culpe] culpa N 11 ewangelia] B evangelia N 14 AMMONICIONIS] amonicionis BN 15 Demetrius] Thomas B 17 ammonitoriarum] amonitoriarum BN 21 extraiudicialis] B extra inicalis N 22 prefatum] pretactum B 23 eventum] B eventu N 23 salariis] salario B 25 emanatarum] emmanatarum B 26 ad solucionem] B absolucionem N 27 ipsi] B ipso N 28 ammonitus] amonitus BN 28 sed et post] B toh(?) et pro se N

16 Beregzaz] Beregszász in comitatu Bereg, cf. Csánki I p.411. 18 Calixti de Werbew] Calixtus de Werbow (1503), cf. ÉRDÚJHELYI Közjegyzőség p.160 et BÓNIS Olasz vikáriusok p.95. 18 Werbew] Ménhard in comitatu Szepes, cf. Csánki I pp.252–253.

prefixum mercedem et salarium pretacti magistri Calixti persolvere litteris-
 43^r que ac monicioni et precepto nostris huiusmodi | parere vel alias causam ra-
 cionabilem, cur ad ea non teneretur, allegare recusavit, ob ipsius contumaciam
 et offensam manifestam huiusmodi eandem excommunicationis sententiam
 incurrens excommunicatus in partibus publice denunciatus extiterit, tandem 5
 die datarum presencium prelibatus magister Calixtus coram nobis personaliter
 comparens vive vocis oraculo retulit se cum prelibato domino Iohanne plebano
 in negotio cause prescripte concordasse et sibi per ipsum dominum Iohannem
 plebanum tam super negotio principali, quam etiam in expensis cause eiusdem
 satisfactum extitisset et se exinde ex parte eiusdem domini Iohannis plebani 10
 contentum fore, supplicans ipsemet Calixtus nobis pro parte pretacti domini
 Iohannis plebani humiliter et devote, quatinus ipsum a predicta excommuni-
 cationis sententia absolvere et absolucionem huiusmodi in partibus aliquibus
 dominis ecclesiarum plebanis insolidum committere dignaremur. Nos itaque
 attendentes, quod sancta mater ecclesia nemini claudit sinum sue pietatis ad 15
 se redeunti, sed omnibus se propiciam exhibet atque favorabilem, ipsum do-
 minum Iohannem plebanum ab huiusmodi excommunicationis sententia du-
 ximus fore absolvendum absolucionemque eidem impendentes vobis dominis
 suprascriptis in partibus committentes et committimus per presentes, idcirco
 devocioni vestre insolidum in virtute etc. requisitus, eundem Iohannem pleba- 20
 num ab huiusmodi excommunicationis sententia auctoritate nostra vobis et
 cuilibet vestrum presentibus attributa in forma ecclesie consueta absolvatis,
 43^v ipsum | communioni fidelium ac participacioni sacramentorum restituentes,
 iniuncta sibi pro modo culpe etc.

55. ALIA ABSOLUCIO VIGORE AMMONICIONIS

25

Demetrius de Nyas etc. Noveritis, quod alias in causa, quam .t. de .t. contra
 et adversus circumspectos iudicem et iuratos cives civitatis .t. dyocesis .t. racio-
 ne et preceptu non solucionis cuiusdam pensionis annualis et illius occasione
 coram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi movere intendebat, dicti iudex
 et iurati cives ad instanciam dicti .t. ob non solucionem dicte pensionis annua- 30
 lis vigore aliarum litterarum nostrarum monitoriarum sew precepti extraiudi-
 cialis per certos ex vobis dominis ecclesiarum plebanos prefatarum litterarum
 nostrarum executores excommunicati publice denunciati fuerint, tamen die
 datarum presencium antefatus .t. nostram personaliter veniens in presenciam

55 B fol. 25^v–26^r

2 monicioni] B monicione N 5 incurrens] incurens N 11 ipsemet] *add.* magister
 B 24 etc.] *add.* de N 25 AMMONICIONIS] amonicionis BN 26 Demetrius de Nyas]
 Thomas B 33 denunciati] denunciati B 34 antefatus] antelatus B 34 nostram] *add.*
 et *del.* veni N

idem vive vocis oraculo recognovit et confessus extitit se cum prefatis iudice et iuratis civibus ac tota communitate super premissis concordasse et sibi per eosdem penitus et per omnia satisfactum extitisse, et eundem ex parte eorundem iudicis et iuratorum ac communitatis contentum fore et esse. Quare fuit nobis pro parte dictorum iudicis et iuratorum civium humiliter supplicatum, 5 ut ipsis superinde de absolucionis beneficio opportune providere dignaremur. Nos vero attendentes, quod sancta mater etc., eosdem iudicem et iuratos cives 44^r | a prescripta excommunicationis sententia absolvi debere decrevimus absolucionemque eisdem in partibus impendentes, vobis dominis prescriptis insolidum committentes, prout decrevimus et committimus per presentes, quocirca 10 devocioni vestre insolidum etc.

56. ABSOLUCIO SUPER INIECCIONE MANUUM VIOLENTARUM IN CLERUM INTERIM, QUOAD CURIAM ROMANAM INGREDI POTERIT

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor) etc. Universis et singulis presentes litteras nostras inspecturis pateat evidenter et sit notum, quod honorabilis 15 dominus Iohannes plebanus de .t. dyocesis Strigoniensis nostri veniens in presentiam nobis sua humili confessione et expositione patefecit, quomodo ipse diebus proxime evolutis quendam Petrum clericum de .t. ex eo, quod petitis per eum parere recusasset, iussisset percuti, non tamen ea intencione, ut enormiter et cum sanguinis effusione lederetur, ignorans, an clericus vel laicus esset, 20 qui secuta percussione absque mutilacione alicuius membri, cum aliqua tamen sanguinis effusione, in quibus eciam mandatarius mandatum excessisse visus fuisset, licet taliter percussus se accolitum et in minoribus sacris ordinibus constitutum fuisse et esse dixerit et dicat, aliter tamen aliunde de suo clericatu et accolitatu non constaret, et licet ipse Iohannes presbiter dubitans et timens ab 25 intimis, an ratione previa sententiam excommunicationis contra inicientes manus violentas in clericos a iure et canone latam dampnabiliter incurrerit, cum 44^v bonarum mencium sit in singulis, que tendere viderentur ad noxam, | maiorem culpam timere, quam res ipsa expostularet, propterea ad tollendum omne dubium intendit Sedem Apostolicam adire, mandatum apostolicum superin- 30

56 B fol. 26^{r-v}

27–28 cum bonarum mencium sit] cf. *Decretum Grat.*, C.1 q.5 c.4 (Friedberg I col.9).

5 supplicatum] corr. ex supplicavit N 6 opportune] B opportuno N 9 in] im N 11 insolidum] om. B 14 Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor)] Thomas B 16 dyocesis Strigoniensis] Strigoniensis dyocesis B 16 dyocesis] add. .t. N 20 an] am N 21 mutilacione] B inviolacione N 21 membri] B memori N 21 aliqua] aliquali B 22 excessisse] corr. ex excessisset N 27 incurrerit] incurrerint N 28 mencium] B mercium N

de suscepturus. Nichilominus tamen pro nunc legitimo impedimento infirmitatis occulte pedibus in tantum eger foret, ut nequaquam equitare valeret, supplicarit nobis idem Iohannes presbiter tam humiliter, quam attente, ut sibi tam de condigno iuris et gracie remediis, quibus eius saluti consuleretur, et de absolucionis beneficio providere dignaremur, promittens se iuri stare et 5 mandatis sancte matris ecclesie parere, necnon impedimento huiusmodi cessante Sedem Apostolicam predictam adire. Et quia sancta mater ecclesia filiis post excessum eorum ad se redeuntibus sinum pietatis sue clementer aperit et eos benigne et favorabiliter admittere consuevit, ideo nos, qui ex officii nostri debito saluti hominum, ne desperent post peccatum, intendere debemus, at- 10 tendentes etiam, quod prefatus Iohannes presbiter pro nunc predicto occulto et legitimo impedimento detentus Sedem Apostolicam huiusmodi ea ratione visitare non valet, supplicationibus eiusdem tam humillimis inclinati ipsum Iohannem presbiterum ab huiusmodi excommunicationis sententia, quam premissorum occasione incurrisset, iniuncta eidem pro modo culpe penitencia sa- 15 lutari, quam secundum Deum saluti anime sue vidimus iniungendam, auctoritate nostra absolvimus ac ad pristinos famam et honorem, beneficia, dignitates sacramentaque ecclesiastica ac participacioni fidelium et ad ordines susceptos restituentes, recepto tamen ab eodem iuramento manibus nostris corporaliter 45^r prestito, quod nostris et ecclesie parebit | mandatis prescriptoque impedimento 20 sive infirmitate cessante ratione previa Sedem Apostolicam predictam adibit et visitabit mandatum apostolicum suscepturus etc. Datum.

57. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIA IN EUM PROPTER NON EXECUCIONIS LATA

Demetrius etc. universis et singulis etc. Quia discretus Andreas plebanus 25 de .t. Strigoniensis dyocesis, quem nos pridem servatis servandis ob non executionem quarundam litterarum nostrarum citatoriarum et inhibitoriarum ab hac sede spiritali Strigoniensi a nobis ad instanciam .t. de .t. contra et adversus .t. de .t. in facto certorum gravaminum et eorum occasione emanatarum excommunicatus extiterat, cur sew quare easdem litteras nostras executus non 30 fuerat, per idoneos testes et alias legitime se excusavit, ideo nos eundem, qui

57 B fol. 26^v–27^r

2 occulte] oculute BN 4 condigno] condigna N 4 gracie] gracia N 4 saluti] salute N 6–7 cessante] cessare N 7 Sedem] corr. ex sedere(?) N 8 aperit] apperit B 11 occulto] oculo BN 13 humillimis] B humulimis N 15 eidem] add. et del. patrono N 15 pro modo] alia manu suprascr. N 16 iniungendam] B iungendam N 17 pristinos] pristinas B 25 Demetrius] Thomas B 25 singulis] add. dominis B 29 gravaminum] B gravamin N 29 emanatarum] emmanatarum B

se, ut filius obediencie coram nobis humiliavit et hanc ecclesiam Strigoniensem tanquam matricem et metropolitanam recognovit et ei obedienciam prestitit, quam debebat, et se prestare promisit, a prefata excommunicacionis sententia in eum per nos lata misericorditer decrevimus absolvendum et absolvi fecimus cum idoneo presbitero ad hoc in dicta ecclesia Strigoniensi per nos sibi 5 deputato. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras etc.

58. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS SENTENTIA PROPTER NON RESPONSIONEM LIBELLO OBLATO

Demetrius etc. universis et singulis etc. Expositum fuit nobis pro parte circumspecti Michaelis Sartoris de .t. dyocesis Strigoniensis, quod licet alias ipse 10
45^v ad instanciam discreti domini Nicolai presbiteri de .t. dicte dyocesis | Strigoniensis in quadam causa, quam idem Nicolaus presbiter ratione et preteritu certarum iniuriarum realium et verbalium coram nobis in hac sede spiritali Strigoniensi movebat sew movere intendebat propter non responsionem libello ipsius Nicolai presbiteri excommunicatus ac in partibus publice denuncia- 15
tus fuerat, tamen expost idem Michael se occasione premissorum cum prefato Nicolao presbitero omnino composuisset et concordasset, eundem super omnibus accionibus et adquisicionibus suis contentum et satisfactum reddidisset et fecisset ipseque Nicolaus presbiter in ipsius Michaelis absolucionem sponte et libere consensisset. Supplicatum itaque extitit nobis pro parte eiusdem Mi- 20
chaelis Sartoris, ut sibi de absolucionis remedio providere dignaremur. Nos autem attendentes, quod sancta mater ecclesia etc., idcirco devocioni vestre in solidum etc., quatinus receptis presentibus, si vobis constiterit ex assercione dicti Nicolai presbiteri vel alias testimonio fidedignorum hominum, quod videlicet ipse Michael Sartor cum dicto Nicolao presbitero in hac causa super iniuriis 25
sibi illatis concordavit et contentavit, et non alias aliter ultra vel alio modo, prefatum Michaelem Sartorem de prefata excommunicacionis sententia per nos in eum lata auctoritate nostra absolvatis vel alter vestrum absolvat iniuncta sibi pro modo culpe penitencia salutari et recepto iuramento ab eodem, quod etc. de cetero nostris et ecclesie parebit mandatis, presentibus perlectis exhibenti 30
restitutis etc.

58 B fol. 27^{r-v}; Bónis 3844 (c.1500).

1 obediencie] B obediencie] N 9 Demetrius] Thomas B 9–10 circumspecti] habet B om. N 10 Sartoris] B Sartor N Sajtor Bónis 3844 10 Strigoniensis] Quinqueecclesiensis B 11–12 dyocesis Strigoniensis] Quinqueecclesiensis dyocesis B 15 in partibus] impartibus N 16 fuerat] fuerit B 20 consensisset] B consensit N 25 Sartor] Sartoris N 28 iniuncta] iniuncta N 30 parebit] parebit (?) N 1 REINCIDENCIA] B credencia N

59. ABSOLUCIO USQUE AD CERTUM TEMPUS CUM REINCIDENCIA, SI NON SOLVERET DEBITUM

Honorabilis nobis dilecte! Committimus vobis in virtute sancte obediencie 46^r et sub excommunicacionis pena, quatinus | receptis presentibus circumspec-
tum Blasium Zakacz de .t., si ipse id a vobis humiliter pecierit, absolvatis in 5
forma ecclesie consueta a censuris ecclesiasticis, in quibus extitit innodatus ad
instanciam egregii domini Georgii Ewzy administratoris archiepiscopatus ec-
clesie Strigoniensis ratione non solucionis precii decimarum, quoniam, prout
nobis per prefatum dominum Georgium intimatum est, est in concordia cum
eodem et ipse dominus Georgius in eiusdem absolucionem consensit, expec- 10
tantes eundem usque ad festum Ascensionis Domini nunc venturum cum hoc
obligamine, ut si ad illud tempus non solveret, reincidat in easdem censuras
absque omni alia declaracione. Itaque et vos cum hac reincidencia eidem Blasio
absolucionem impendatis etc.

60. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIA

15

Demetrius etc. Universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis etc. sa-
lutem etc. Pro parte honeste domine relicte condam Petri .t. de .t. dicte Quin-
queecclesiensis dyocesis misso ad nos certo nuncio ipsius fuit expositum, quod
licet alias ipsa ad instanciam .t. de .t. prefate Wesprimiensis dyocesis in causa,
quam idem .t. contra ipsam exponentem ratione certorum negotiorum in actis 20
cause eiusdem expressatorum eorumque occasione coram nobis in hac sede spi-
rituali Strigoniensi movebat, per processus eiusdem sedis ob non paricionem
iuri excommunicata et tandem in partibus publice denunciata extiterit, tamen
interea ipsa exponens per medium proborum cum dicto .t. in causa huiusmo-
di per omnia concordasset et composuisset, quare pro parte eiusdem domine 25
46^v .t. fuit nobis humiliter supplicatum, ut sibi de absolucionis beneficio | provi-
dere dignaremur. Nos vero attendentes, quod sancta mater ecclesia etc., prefa-
tam dominam exponentem consenciente circumspecto Iohanne de Ilswa, pro-
curatore legitimo annotati .t. a predicta excommunicacionis sententia absol-
vendam fore decrevimus sibi absolucionem eiusdem in partibus impendendam 30
vobis dominis prefatis committentes etc.

59 B fol. 27^v; Bónis 3845 (c.1500). 60 B fol. 27^v–28^r

7 egregii] *habet* B *om.* N 10 absolucionem] *absolucione* N 13 omni] *omnia* N
16 Demetrius] *Thomas* B 18 nos] *vos* N 19 prefate] *prefati* N 24 interea] *pre-*
te[re]a BN 24 proborum] *add. se* BN 24 .t.] B *et* N 26 .t.] *a* N 27 sancta]
sancte N 29–30 absolvendam] *absolvendum* N 30 sibi absolucionem eiusdem] *ab-*
solucionem eiusdem sibi B 30 sibi absolucionem] *cum signo ordinem verborum permutandi*
absolucionem sibi N

61. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS, AGGRAVACIONIS ET REAGRAVACIONIS SENTENCIIS, NECNON INVOCACIONIS BRACHII SECULARIS CUM RELAXACIONE ECCLESIASTICI INTERDICTI

Demetrius etc. Noveritis, quod licet alias in causa et causis, quam et quas
condam reverendus in Christo pater et dominus Anthonius, episcopus Nit- 5
triensis ecclesie contra providos Valentinum et .t. et .t. tunc iudicem et iura-
tos, necnon communitatem parochianorum ville Pazto vocate dicte Nittriensis
dyocesis ratione et pretextu non solucionis verarum et integrarum decimarum
frugum, vinorum, bladorum et aliarum rerum decimari solitarum mense epi-
scopali dicte ecclesie Nittriensi e medio eorundem provenire debencium eo- 10
rumque occasione coram nobis in sede spirituali Strigoniensi movit et agitavit,
sentencia diffinitiva et confessione eorundem Valentini et .t. et .t. in scriptis
lata, expensis pro parte dicti condam domini episcopi in et pro prosecutione
ipsius cause legitime factis per nos moderacione previa taxatis et limitatis eis-
demque sentencia et expensarum taxatione debite execucioni per nos deman- 15
datis iidem Valentinus et quidam alii iurati nominatim et in specie, vigore et in
47^r vim certarum litterarum executorialium | et ob non paricionem eorundem rite
et legitime excommunicati et deinde successive aggravati et reaggravati publice
denunciati communitasque et eorum ecclesia interdicto ecclesiastico supposi-
ta et brachium seculare contra eosdem per nos invocatum extiterit, tamen quia 20
illustris dominus Laurencius dux, dominus temporalis eorundem parochiano-
rum cum reverendo in Christo patre, domino Nicolao, moderno episcopo ec-
clesie Nittriensis causam predictam intendit componere et concordare, dictus
quoque reverendissimus dominus noster cardinalis se pro quiete et pace ip-
sarum parcium in causa huiusmodi interposuit, ideo nos tam ad mandatum 25
prefati reverendissimi domini nostri cardinalis nobis in hac parte specialiter
factum, quam eciam aliis bonis respectibus, maxime contemplacione prefati
domini Laurencii ducis, consensu denique prelibati domini Nicolai episcopi

61 B fol. 28^r–29^r; Bónis 3846 (c.1500).

4 Demetrius] Thomas B in margine dextro alia manu posterius add. Antonio successit anno
1501 Nicolaus quintus B 5–6 Nittriensis ecclesie] ecclesie Nitriensis B 7 Pazto] Paztho
B 7 Nittriensis] Nitriensis B 10 Nittriensi] Nitriensi B 10 debencium] deben(cium)
B debentibus N 13 prosecutione] B persecucione N 14 limitatis] add. et civitatis N
14–15 eisdemque] B eisdem N 15 execucioni] B execucione N 15–16 demandatis]
B demandare N 23 Nittriensis] Nitriensis B 26 domini] om. B 27 prefati] habet
B om. N

5–6 Anthonius, episcopus Nittriensis ecclesie] Anthonius Sánkfalvi (1486–1500), praeposi-
tus de Pozsony etc. cf. KÖBLÖS Egyházi középírást pp.465–466 et C. TÓTH – HORVÁTH – NEU-
MANN – PÁLOSFALVI, Világi archont. I p.44 et C. TÓTH Főpapi archont. p.86. 5–6 Nittriens-
sis] Nyitra, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV pp.429–440. 22 Nicolao] Nicolaus Bácskai
(1488–1504), episcopus Nitriensis (1501–1503) etc., cf. C. TÓTH Főpapi archont. p.86.

cum condicionibus infrascriptis ad id accedentibus et intervenientibus eosdem
Valentinum et alios excommunicatos, aggravatos et reaggravatos denunciatos
ab huiusmodi censuris absolventes, interdictum vero ecclesiasticum pretactum
relaxandum et amovendum decrevimus et decernimus per presentes, sub tali
tamen condicione, ut, si idem Valentinus et dicta communitas infra duos men- 5
ses a die datarum presencium computandos prefato domino Nicolao episcopo
de re iudicata iuxta compositionem et concordiam per et inter prefatos domi-
nos factam aut fiendam in toto vel in parte non satisfecerint quoquo modo,
47^v extunc iidem excommunicati, aggravati et reaggravati in easdem pristinas | cen-
suras ecclesiae ipsorum pretacta et ipsa communitas dicto ecclesiastico subi- 10
ciatur interdicto eo ipso et absque alia monicione sew declaracione vigore prio-
rum litterarum nostrarum ad invocacionem brachii secularis valeat atque pos-
sit procedi. Unde vestre et cuiuslibet vestrum devocioni etc., quatinus receptis
presentibus, qui super hoc fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus,
eosdem Valentinum et .t. et .t., si id a vobis humiliter pecierint, in forma eccle- 15
sie consueta a predictis censuris sub condicionibus premissis auctoritate nostra
absolvatis aut alter vestrum absolvat iniuncta eisdem pro modo culpe peniten-
cia salutaris receptoque iuramento ab eorum quibuslibet, quod ipsi de cetero
ecclesie et nostris parebunt mandatis, dictum insuper ecclesiasticum interdic-
tum relaxetis et tandem eosdem sic absolutos et interdictum relaxatum fore 20
in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis publicetis sew alter vestrum publicet
presentes autem post earum etc.

62. CITACIO AD DOCENDUM DE DILIGENCIA PROSECUCIONIS APPELLA- CIONIS, ALIAS VIDENDUM SENTENCIAM DEMANDARI EXECUCIONI ET EXPENSAS TAXARI SEQUITUR TALI SUB FORMA

Demetrius etc. Dilectis nobis in Christo universis et singulis etc. Noveritis
pro parte .t. de .t. dicte dyocesis nobis fuisse expositum, quod cum nuper nos

62 B fol. 29^r–30^r; Bónis 3847 (c.1500).

2 aggravatos] *add. et del.* interdictum vero ecclesiasticum pretactum N 5 idem] ydem B
7 de re iudicata] B et re iudicata N 7 re] *suprascr.* B 8 satisfecerint] satisfacerent B
13 vestre] *corr. ex vestrum* N 14 alter] B alte N 15 et] *habet* B *om.* N 15 et]
om. B 15–16 ecclesie] ecclesia N 18 quibuslibet] quolibet B 20 absolutos] B ab-
solvatis N 21 vestris] B *corr. ex vestrum* N 21 publicet] publicat N 25 SEQUITUR
TALI SUB FORMA] *om.* B *in margine inferiore fol.29^v add.* Nota hic iudicatam pronunciari et
nichilominus pro eiusdem rei iudicate ac illius quantitatis et valoris liquidacione probos viros ex
utraque vel ex una tantum parte vel eciam, si videbitur, ex officio pro estimatoribus et liquida-
toribus huiusmodi eligendos nominari et deputari et successive omnes et singulas expensas in
et pro prosecucione etc. expensarum taxacione ac estimacione et liquidacione supradictis debite
execucioni demandari etc. B 26 Demetrius] Thomas B

in causa, que inter ipsum exponentem ut actorem et principalem ab una ac no-
 bilem .t. de .t. prefate dyocesis velut in causam attractum ab alia partibus de et
 48^r super quibusdam contractu atque debitis apud acta | cause huiusmodi deductis
 et expressatis eorumque occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigo-
 niensi vertebatur, servatis servandis rite et legitime procedentes diffinitivam 5
 pro parte eiusdem exponentis et contra dictum .t. tulissemus sententiam, ex-
 tunc licet pro parte eiusdem .t. ab huiusmodi sententia nostra diffinitiva ad
 Sanctam Sedem Apostolicam appellatum fuerit, tamen ipse .t. huiusmodi ap-
 pellacionem suam infra tempus debitum prosecui non curasset, eandem ap-
 pellacionem deserens dictamque sententiam in rem de iure transire iudicatam 10
 permittens. Quapropter fuimus pro parte eiusdem exponentis debita cum in-
 stancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et cita-
 cionem legitimam contra prefatum .t. ad docendum de diligencia prosecucio-
 nis dicte appellacionis, si quam fecisset, alias videndum et audiendum per nos
 pronuncciare eandem appellacionem negligentis eiusdem .t. mansisse desertam 15
 et vicio desercionis subiacuisse prefatamque sententiam nostram diffinitivam
 in rem transisse iudicatam, necnon omnes et singulas expensas in et pro pro-
 secutione cause huiusmodi per dictum exponentem legitime factas, in quibus
 ipse .t. in prefata sententia nostra diffinitiva condempnatus extitit, taxari et
 moderare prefatamque sententiam nostram diffinitivam una cum huiusmodi 20
 expensarum taxatione debite execucioni demandare litterasque executoriales
 desuper decernere dareque et concedere dignaremur. Nos autem requisicioni-
 bus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati vestre igitur et cuius-
 libet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excom-
 48^v municationis pena, quam in vos etc. | requisitus, ad prefatum .t. personaliter 25
 accedatis ipsumque, si eius presenciam commode habere poteritis, alioquin in
 domo habitacionis sue aliasque sic et taliter, quod huiusmodi vestra citacio ad
 eius noticiam verissimiliter possit devenire, ad instanciam prefati exponentis
 in nostram peremptorie citetis presenciam, quem et nos harum serie sic cita-
 mus, ut ipse vigesima etc. Strigonii coram nobis in iudicio legitime compareat 30
 ad docendum de diligencia prosecutionis prefate appellacionis, si quam fecit,
 alias videndum et audiendum per nos pronuncciare eandem appellacionem ne-
 gligentis ipsius mansisse desertam et vicio desercionis subiacuisse prefatamque
 sententiam nostram diffinitivam in rem transisse iudicatam, necnon dictas ex-
 pensas taxari et moderari ac prefatam sententiam diffinitivam una cum huius- 35
 modi expensarum taxatione debite execucioni demandari litterasque executo-

4 expressatis] B expressatos N

N 10 deserens] B defferens N

ultima littera deleta ex mansisset N

N 26 commode] comode BN

pronuncciari B 36 expensarum] B expensis N

4 eorumque] B eorum N

15 pronuncciare] pronuncciari B

20 moderare] moderari B

31 prosecutionis] persecucionis N

36 execucioni] B execucione N

7 sententia] habet B om.

15 mansisse] corr.

21 expensarum] expensis

32 pronuncciare]

riales desuper decerni vel dicendam et causam, si quam habet rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandam, certificantes eundem sic citatum, quod sive ipse in huiusmodi citacionis termino Strigonii coram nobis in iudicio compareat sive non, nos ad premissa et alias, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedemus alterius partis absencia vel contumacia in aliquo non obstante, et tandem diem 5 etc.

63. CITATIO AD DOCENDUM DE DILIGENCIA ETC.

49^r |Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor) etc. Devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos etc., quatinus receptis presentibus ad circumspectum Iohannem notarium de .t. 10 Strigoniensis dyocesis personaliter accedatis ipsumque ad instanciam circumspecti Iohannis .t. de .t. in nostram peremptorie citetis presenciam ad octavam diem a die huiusmodi citacionis vestre de ipso fiende computandum ad docendum de diligencia prosecucionis appellacionis a sententia nostra diffinitiva per nos alias in causa inter eosdem Iohannem .t. ab una et dictum Iohannem no- 15 tarium ab alia partibus coram nobis mota lata, si quam interposuit vel fecit et petitionem apostolorum, si quos peciit, alioquin videndum et audiendum sententiam nostram predictam in rem de iure transisse iudicatam et expensas pro parte dicti Iohannis .t. in prosecucione cause huiusmodi factas taxari debere pronunciare eandemque sententiam una cum taxatione expensarum huius- 20 modi debite execucioni demandare et litteras executoriales desuper decerni et dari vel dicendum et causam, si quam habuerit rationabilem, cur premissa fieri non debeant, allegandum, certificantes eundem sic citatum etc.

64. VISITATIO ARCHIDIACONATUS PER ALIUM LOCO SUI ELIGENDUM ET DEPUTANDUM

Thomas etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis vicear- 49^v chidiaconis plebanis et ecclesiarum parochialium rectoribus eorumque | vices-

63 B fol. 30^r 64 B fol. 30^r–31^r; Bónis 3848 (c.1500).

2–3 ipse] ipsi N 3 huiusmodi] dicto B 3 compareat] compareant N 7 etc.] om. B 8 Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(octor)] Thomas Amadeus B 12 .t.] Smelcher B recte forsā Smelcher 15 .t.] Smelcher B 17–18 sententiam] add. et del. d N 19 .t.] Smelcher B 20 pronunciare] pronuncciari B pronunciare N 20 taxatione] iterum add. et del. taxatione B 23 citatum] add. quod sive ipse in huiusmodi B

24 VISITATIO ARCHIDIACONATUS] cf. *Üj Magyar Sion* 11 (1880) p.513.

gerentibus in et sub archidiaconatu Newgradiensi ubilibet constitutis etc. salutem in Domino! Cum visitacionis officium a sanctis patribus pia fuerit consideracione institutum, ut quibus id competit, ad id agendum debito tempore insistere debeant, ut si quid circa personas sive bona, quarum visitacioni insistere debent, correccione vel reformatione indigerent, id valeant et debeant 5 mora postposita adimplere et prefato reverendissimo domino nostro cardinali referre. Et cum venerabilis dominus Blasius de Pakos archidiaconus vester, cui in personis et locis sui archidiaconatus ius visitacionis tam a iure, quam antiqua laudabili et approbata consuetudine competit, in factis pretacti reverendissimi domini nostri cardinalis ad presens occupatus existat et ad huiusmodi officium 10 per se intendere non potest, sed ex eiusdem reverendissimi domini cardinalis speciali licencia et annuencia honorabilem dominum, Andream presbiterum, presencium ostensorem visitacionis causa duxit in vestri medium transmittendum. Vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos et vestrum quemlibet, 15 nisi feceritis et quilibet vestrum fecerit, que vobis presentibus mandamus, canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, districte precipientes committimus et mandamus, quatinus dum et quando prefatus dominus Andreas presbiter, presencium ostensor nomine et in persona prelibati domini Blasii archidiaconi in presenti visitacionis officio ad vos et vestri in medium accesserit, 20 50r ipsum gratanter | acceptantes favorabiliter pertractetis eundemque vereri et revereri ac in omnibus licitis et honestis ac aliis cunctis et singulis ipsum visitacionis officium undecumque et qualitercumque concernentibus eidem tanquam ipsi domino Blasio archidiacono vestro locis debitis et temporibus opportunis obedire ac obtemperare et de singulis iuribus archidiaconalibus, videlicet 25 agni pascalis, cathedraticis censibus, munalibus et aliis universis proventibus ipsius domini Blasii archidiaconi plenarie respondere et illos solvere per hos, quorum interest, respondere et persolvi facere difficultate et contradiccione sine omni debeat mandantes harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis late sentencie pena firmiter precipientes antefato .A., ne 30 idem per se vel alium sew alios in huiusmodi officio visitacionis procedendo vos

2 pia] pya BN 2–3 consideracione] consideracio N 3 competit] contractione addita corr. ex petit N 4 quid] que BN 5 correccione] add. et del. –que N 8 in personis] B impersonis N 11 cardinalis] iterum add. ex N 15 et] add. et del. alterum N 19 in persona] B impersona N 21 gratanter] B gratuit N 23 eidem] add. –que N 25 archidiaconalibus] B archidicachonalibus N 27 illos] suprascr. add. B 28 respondere] responderi B 28 et persolvi] suprascr. add. B 70.29–71.9 mandantes harum...presentes etc.] alia manu add. in margine inferiore fol. 30^v–31^r B 29 mandantes] add. autem (?) B

1 Newgradiensi] Nógrád, föesperesség, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I p.113. 7 Blasius de Pakos] Blasius Paksi (1502–1526), canonicus Strigoniensis etc., cf. KÖBLÖS, Egyházi középréteg p.310, C. TÓTH Főpapi archont. p.75 et C. TÓTH Esztergomi archont. 7 Pakos] Paks, in comitatu Tolna, cf. Csánki III p.410.

vel alterum vestrum quempiam sub colore et pretexto huiusmodi visitacionis ad aliquid preter solitas expensas ac proventus predictos archidiaconales solvendum vel porrigendum taxet, pactet sew quovis modo compellat, sed neque a vobis vel vestrum predictorum altero pro vestrorum sew alterius vestrum delictorum, criminum et excessuum dissimulatione, supplicatione aut occultacione 5 quicquam exigere, recipere et habere presumat, sed crimina, delicta et excessus huiusmodi ubicumque in medio vestri et alibi inquirere nobisque vel prefato .t. domino nostro cardinali fideliter et consciencie suo modo rescribere aut referre ac remittere debeat et teneatur presentes etc. , in premissis secus nullo 50^v modo facere ausuri, si pretacti reverendissimi | domini cardinalis gravissimam 10 indignacionem evitare cupitis et incurrere pertimescitis, alioquin sentencias, quas dictus dominus Andreas presbiter super vos rite et legitime tulerit, ratas habebimus et auctore Domino firmiter observari faciemus, presentes autem post earum lecturam exhibenti restituatis etc.

65. DEPUTACIO VICEARCHIDIACONI ETC.

15

Demetrius etc. Dilecto nobis in Christo honorabili domino Cristofero plebano de .t. salutem in Domino! Cum cura et administracio dicti archidiaconatus nostri precipue in spiritualibus nobis sit commissa, ea, que per nos exerceri et negocia circa eam adimpleri principaliter non possunt, ideo ea ratione moti vos prefatum dominum Cristoferum, de cuius probitate et sufficiencia 20 plurimum confidimus, in nostrum et predicti nostri archidiaconatus vicesgerentem sew vicearchidiaconum in spiritualibus et temporalibus constituimus, ordinavimus et deputavimus, dantes et concedentes vobis tenore presencium corrigendi et reformandi, que correccione et reformatione in dicto archidiaconatu nostro circa clericos personasque et ecclesias sub eodem archidiaconatu 25 existentes indigere cognoveritis, necnon convocationes plebanorum eiusdem archidiaconatus generales et particulares faciendi, eosdem plebanos ipsorum culpis et excessibus exigentibus a divinis suspendendi et suspensos relaxandi,

65 B fol. 31^{r-v}; Bónis 3849 (c.1500).

1 huiusmodi] huiuscemodi B 2 solitas] B solitos N 4 vestrum] corr. ex vestri N
5 excessuum] excessum N 5 dissimulatione] B dissimilacione N 5 occultacione]
ocultacione BN 6 exigere] add. et del. signum abbreviationis N 6 presumat] presum-
mat BN 7 prefato] pretacto B 8 .t.] r(everendissimo) B 8 domino] d(omino) B
8 cardinali] car(dinali) B 9 ac] add. ad nos et pretactum r(everendissimum) d(ominum)
car(dinalem) superiorem punienda B 9 debeat] B debeant N 9 teneatur] B teneant N
posterius suprascr. add. per N 9 in] Bim N 13 habebimus] B habemus N 13 faciemus]
B faceremus N 14 restituatis] restitutis BN 14 etc.] om. B 15 VICEARCHIDIACO-
NI] B vichearchidiaconi N 16 Demetrius] Thomas B 25 circa ... archidiaconatu] in
margine sinistro add. B 28 suspensos] add. et N

census et proventus nostros archidiaconales ab eisdem et quibusvis aliis exigendi nobisque administrandi omnes quoque census, | illos scilicet solvere recusantes ad solutionem eorundem atque, ut vobis tanquam persone nostre in omnibus lictis et honestis obedire et obtemperare debeant, eosdem sub dicta suspensionis a divinis aliisque penis et censuris ecclesiasticis compellendi et 5 astringendi aliaque omnia et singula in et sub dicto archidiaconatu nostro per similes vicesgerentes et vicearchidiaconos iam dicti archidiaconatus pro tempore constitutos exerceri solita, que scilicet ad dicti vicearchidiaconatus officium de iure vel consuetudine pertinent, exercendi, gerendi et faciendi plenam concedimus licenciam et liberam usque ad nostrum beneplacitum voluntatis 10 damus potestatem. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras sigilli nostri impressione munimine roboratas vobis domino Cristofero prefato ad cautelam duximus concedendam. Datum etc.

66. CITACIO AD REASSUMENDAM CAUSAM

Demetrius etc. Dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis etc. 15 Noveritis, quod cum nos in quadam causa, quam nobilis Franciscus .t. de .t. contra et adversus magnificum dominum, Sigismundum de Losoncz, tunc prepositum Veterem Budensem Budensem dicte iurisdiccioni ratione et pre-textu certe summe florenorum, quibus scilicet magnificus Ladislaus de dicta Lo-soncz, genitor prefati Sigismundi eidem Francisco debitor manserat, coram no- 20 bis movebat, ad certos actus iudiciarios in sede spirituali Strigoniensi, citra ta- 51^v men ipsius cause conclusionem | processissemus, tandem exhibite fuerant nobis certe littere maiestatis regie per prefatum dominum Sigismundum, quibus precipiebatur nobis, ut causam huiusmodi ad curiam maiestatis regie, eiusdem scilicet personalem in presenciam transmitteremus. Nos tunc mandatis eiusdem 25 domini regis obtemperare volentes predictam causam ad curiam eiusdem sue maiestatis transmiseramus, que quidem causa in presenciam personalis presen-

66 B fol. 31^v–32^r; Bónis 3850 (c.1500) et 3995 (ante 19 Martii 1506).

1 nostros] B vestros N 1 et] a N 3 eorundem] earundem N 3 vobis] nobis N 8 solita] B solitas N 8 vicearchidiaconatus] B archidiaconatus N 11 potestatem] protestatem BN 13 Datum etc.] om. B 15 Demetrius] Thomas B 18 Veterem Budensem Budensem] Veterisbudensem B Veteribudensem N 19 scilicet] add. condam B 20 prefati] add. domini B 20 debitor] B debitorem (cum signo quodam contractionis v. suspensionis) N 27 presenciam] presencia B

17 Sigismundum de Losoncz] *Sigismundus Losonci* (1500–1506), *praepositus Budensis*, cf. KÖBLÖS *Egyházi középírást* pp.303–304. 17 Losoncz] *Losonc*, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.92. 18 Veterem Budensem Budensem] *Óbuda*, in comitatu Pilis, cf. Györffy IV pp.661–687. 19–20 Ladislaus de dicta Losoncz] *Ladislaus Losonci* (1490–1498), *vayvoda Transsilvanus etc.*, cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSALVI *Világi archont.* p.106.

cie eiusdem maiestatis regie sic introducta et diligenter discussa rursus in nostri
presenciam transmissa extitit, prout premissa omnia ex litteris eiusdem maie-
statis regie laciis declarantur. Quare pro parte prefati Franci(Sci) fuimus debita
cum instancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio provide-
re et causam prefatam in eodem statu, in quo coram nobis manserat indecisa, 5
reassumere et continuare dignaremur. Et quia prefatus dominus Sigismundus
ad hoc citandus fore videbatur, idcirco vestre et cuiuslibet vestrum devocioni
insolidum in virtute etc., ad prefatum dominum Sigismundum personaliter ac-
cedatis ipsumque, si eius presenciam commode habere poteritis, alioquin etc.,
compareat ad videndum et audiendum per nos causam predictam in statu, quo, 10
ut premittitur, coram nobis indecisa manserat, reassumendam usque ad finem
52^r continuari debitis terminis et dilacionibus intervenientibus, certificantes etc. |

67. CITATIO AD REASSUMENDAM CAUSAM

De mandato speciali reverendorum dominorum Nicolai de Lasky episcopi
Bodoniensis ac alterius Nicolai prepositi ecclesie collegiate Posoniensis iudi- 15
cum una cum reverendo domino Andrea episcopo .i. nunc a civitate Buden-
si absente per reverendum dominum Sigismundum, episcopum Waradiensem
iudicem a Sancta Sede Apostolica delegatum cause et causis ac partibus in-
frascriptis subdelegatorum specialiter deputatorum per alterum d(ominorum)
plebanorum, capellanorum, presbiterorum, clericorum et notariorum sew ta- 20
bellionum publicorum huius civitatis Budensis cum presentibus requirentem
citentur honorabiles domini Nicolaus, lector et Gregorius licenciatus canonici
ecclesie Strigoniensis ac syndici et procuratores honorabilium dominorum ca-

67 B fol. 32^{r-v}, textus valde contaminatus non plene liquet; Bónis 3851 (c.1500).

7 hoc] hec B 9 commode] comode BN 9 alioquin] om. B 11 reassumendam] add.
et B 12 certificantes] add. eundem B 14 dominorum] domini N 14 Lasky] Lasko (?)
B 14 episcopi] episcopo N 17 reverendum] B reverendissimum N 20-21 tabellio-
num] thabellionum B 22 Gregorius] B Georgius N 23 procuratores] B procuratoriis
N

13 CITATIO ... CAUSAM] 1505-1512 14 Nicolai de Lasky] Nicolaus Laskai (1497-1523),
episcopus titularis Bodoniensis etc., cf. KÖBLÖS Egyházi középréteg p.302., C. TÓTH - HOR-
VÁTH - NEUMANN - PÁLOSFALVI, Világi archont. p.107, et C. TÓTH Főpapi archont. p.123.
15 Bodoniensis] Vidin, episcopatus titularis, cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.136. 15 Ni-
colai] Nicolaus Sankfalvi (1500-1513), praepositus Posoniensis, cf. KÖBLÖS Egyházi középréteg
pp.466-467. 15 Posoniensis] Pozsony, in comitatu Pozsony, cf. HÁZI Pozsony pp.15-47.
16 Andrea] Andreas Zilahi (1495-1511), episcopus titularis Argensis, cf. C. TÓTH Főpapi
archont. p.40. 17 Sigismundum] Sigismundus Thurzó (1465-1512), episcopus Wradiensis
etc., cf. KÖBLÖS Egyházi középréteg pp.369-370 et C. TÓTH Főpapi archont. p.112. 17 Wara-
diensem] Várad, episcopatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás II pp.495-606. 22 Nicolaus]
Nicolaus Atyai (1492-1521), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok
p.118. 22 Gregorius] Gregorius Pesti (1497-1521), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI
Esztergomi kanonokok p.120.

nonicorum et capituli eiusdem ecclesie Strigoniensis Bude constituti sew eorundem alter ad quartum diem diei citacionis huiusmodi de ipsis fiende computandum, si iuridica fuerit et prefatos dominos iudices subdelegatos aut eorundem alterum hic Bude in dote ecclesie Sancte Marie Magdalene, pro loco scilicet iudicii et tribunalis eorundem per eos deputato ad iura reddenda 5 et causas audiendas pro tribunali sedere contigerit, alias primam diem iuridicam extunc immediate sequentem ad mane horam septimam ante meridiem in presenciam eorundem dominorum subdelegatorum ad reassumpmendum et continuandum, reassumpmi et continuari videndum et audiendum causam et causas, que coram nobis inter reverendissimum dominum Thomam cardi- 10
52^v nalem Strigoniensem ut actorem et principalem | ab una, necnon honorabiles dominos canonicos et capitulum iamfate ecclesie Strigoniensis velut in causam attractos ab alia partibus de et super facto certorum negociorum in actis cause et causarum earum lacius expressatorum et illorum occasione vertuntur sew verti et esse sperantur, statu in eodem, quo coram prefato domino Sigismun- 15
do iudice subdelegante remansit et remanserunt, sicque respondendumque sub pena excommunicacionis cuidam libello articulado alias pro parte reverendissimi domini Thome cardinalis et contra prelibatos capitulum et canonicos ex adverso principales iudicialiter coram prefato domino iudice subdelegante exhibito et producto ac litem super contentis in eodem contestandum et contestari 20
videndum et audiendum in causa et causis huiusmodi per predictos dominos iudices subdelegatos vel alterum eorundem, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedet usque ad sentenciam diffinitivam inclusive vel dicendum causam rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandum etc. Tandem executor presencium de huiusmodi sua execucione fidem faciat etc. 25

68. CITACIO AD CONTINUANDAM CAUSAM

Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis in Christo etc. salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis! Vestre et cuiulibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie etc., ad nobilem .t. de .t. Strigoniensis dyocesis, in quem scilicet omnia bona et res alie condam .t. condescensa et devolute 30
dicuntur, personaliter accedatis ipsumque, si eius presenciam commode habere poteritis, alioquin etc., in nostram peremptorie citetis presenciam, quem et

68 B fol. 32^v

6 audiendas] *add. et del.* et tribunalis eorundem per eos deputato N 7 immediate] immediate N 8 reassumpmendum] B reassumendum N 9 reassumpmi] B reassummi N 13 negociorum] *om.* N 14 illorum] illarum N 17 parte] *add.* pretacti B 19 prefato] pretacto B 22–23 procedet] *om.* B *add. et del.* alterius partis N 23 ad sentenciam] *om.* N 23 diffinitivam] B d(iffini)timam(?) N 24 etc.] et BN 27 Demetrius] Thomas B 30 scilicet] videlicet B 31 commode] comode B *om.* N

53^r nos | harum serie sic citamus, ut ipse .t. die proxima etc. compareat ad reasumpmendum et continuandum ac continuari videndum et audiendum causam, quam alias dictus .t. contra eundem condam .t. pro quibusdam summis pecuniarum et aliis rebus in actis cause huiusmodi expressatis earumque occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi moverat, statu in eodem, 5 in quo mansit indecisa, vel dicendum etc., certificantes eundem etc., ad ulteriora et ad omnes actus iudiciarios usque ad sententiam diffinitivam contra eum procedemus et procedi faciemus alterius partis ausencia vel contumacia etc.

69. ALIA CITACIO SIMILITER AD CONTINUANDAM CAUSAM

CUM NARRACIONE

Demetrius etc. universis et singulis etc. Noveritis, quod cum alias nos in causa et causis, quam et quas honorabilis dominus Mathias plebanus de Giwla dyocesis .t. contra et adversus egregium .t. de .t. dicte dyocesis Wesprimiensis ratione certorum debitorum et aliorum negotiorum in actis cause et causarum huiusmodi expressatorum et eorum occasione coram nobis in sede spiritua- 15 li Strigoniensi moverat sew movere intendebat, ad certos actus iudiciarios, citra tamen publicationem attestacionum processissemus, et tandem certe littere preceptorie regie maiestatis, in quibus mandabatur inter alia usque ad certum tempus tunc in eisdem litteris regie maiestatis expressum per nos supersederi debere per dictum Sigismundum Poghan impetratum et obtentum, nobis pre- 20 sentate et exhibite fuissent nosque ad et propter mandatum regium huiusmodi in causa et causis huiusmodi usque ad secundam iussionem | eiusdem regie maiestatis, prout tenebamur, precepto maiestatis sue parentes supersedendum duxissemus et supersedissemus, tandem exhibite fuerunt nobis et presentate quedam alie littere eiusdem regie maiestatis per dictum dominum Mathiam 25 plebanum denuo obtente et impetratae, in quibus precipit nobis sua maiestas, ut causam et causas easdem non obstantibus dictis prioribus litteris preceptoriiis sue maiestatis reassumere et continuare ac in eisdem ad ulteriora procedere

69 B fol. 33^r; Bónis 3852 (c.1500).

1-2 reasumpmendum et] *om.* B 6 certificantes] certifican(tes) N certificand(um) B
7 iudiciarios] B iudicialiter N 8 contumacia] *om.* B 10 NARRACIONE] B narra-
cione N 11 Demetrius] Thomas B 12 Giwla] Gywla B 13 .t.] Sigismundum
Pogan B 13 dyocesis Wesprimiensis] Wesprimiensis dyocesis B 18 regie maiestatis] re-
gie (maiesta)tis BN 19 regie maiestatis] regie (maiesta)tis BN 20 Poghan] Pogan B
22-23 regie maiestatis] regie (maiesta)tis BN 23 maiestatis] *habet* B *om.* N 23 paren-
tes] paren(tes) Barendum N 25 regie maiestatis] regie (maiesta)tis BN 26 denuo]
B de Nuno N

12 Giwla] Gyula, in comitatu Békés (?), cf. Csánki I p.647.

deberemus. Et quia dictus Sigismundus Pogan ad hec citandus fore videbatur, devocioni igitur vestre insolidum in virtute sancte obediencie etc., compareat ad reassumendum et continuandum reassumique et continuari videndum et audiendum causam et causas supradictas in statu, quo coram nobis manserat indecisa, vel dicendum et causam, si quam habuerit rationabilem etc., citatum, 5 quod sive ipse in huiusmodi citacionis termino Strigonii coram nobis in iudicio compareat etc.

70. MANDATUM, UT PLEBANUS POSSIT COERCERE PRESBITEROS MALE VIVENTES

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino Paulo pleba- 10
no de .t. Strigoniensis dyocesis salutem in Domino sempiternam! Pro parte
vestra nobis expositum fuit per modum gravis querele, quomodo forent non-
nulli domini beneficiati et non beneficiati graciani vulgariter nunccupati ac alii
presbiteri in dicta .t. commorantes, qui abiecta honestate clericali alii crapu-
54^r le et ebrietatibus dediti, alii vero confabulacionibus suspectarum mulierum | 15
insistentes incorrigibiles viverent et vobis, qui ecclesie loci eiusdem preestis,
in quibuscumque eciam licitis et honestis minime obedirent, quod vergeret in
scandalum totius ordinis clericalis manifestum. Et quia nostri officii interest
super hiis providere, vobis igitur prefato domino plebano, quatinus omnes et
singulos dominos hospitales et altarium rectores ceterosque presbiteros bene- 20
ficiatos et quoscumque, capellanos videlicet et gracianos in dicta .t. constitutos
et existentes, si de premissis crapulis et ebrietatibus ac confabulacionibus non
desisterent sew alter eorum non desisteret aut aliter male, turpiter et indiscre-
te viverent sew alias excessibus et criminibus se involverent et inmiscerent, tri-
na canonica ac caritativa paternaue iuxta ewangelii doctrinam monicione per 25
vos premissa ipsis pro modo culpe penitencia panis et aque iniuncta coercere
aliasque pro qualitate et quantitate excessus et demeriti eorundem et cuius-
libet ipsorum, prout iuris et iuste videbitur, a divinis suspendere et, si qui ex
eisdem adeo incorrigibiles forent, ut per premissa ab eorum vita tam dissolu- 30
ta coerceri non possent vel eciam, quod absit, se maioribus criminibus inmi-

70 B fol. 33^v–34^r; Bónis 3853 (c.1500).

1 Pogan] BN 2 obediencie] om. B 5 etc.] cur id fieri non debeat, allegandum, certi-
ficantes (certificand(um) B) eundem sic B 8 COERCERE] cohercere BN 10 Demetrius]
Thomas B 11 .t.] Ilmer B 12 forent] B solent N 13 vulgariter] wlgariter BN
14 .t.] Ilmer B 14 abiecta] B abitcta N 14 honestate] honesta BN 14–15 cra-
pule] crapula BN 16 incorrigibiles] *suprascr. littera corr. ex incorribiles* N 18 interest]
corr. ex inteest N 20 altarium] altarum N 21 gracianos] gracionos N 24 et] ac B
29 premissa] B premissorum N 30 coerceri] coherceri B cohercere N

scuerint seque participes fecerint, extunc tales adiuncto vobis uno alio idoneo presbitero per vos ad id eligendo de excessibus, criminibus et demeritis eorundem diligenter inquirere et tandem, si merebuntur, absque gravi tamen lesione persone capere possitis et valeatis, tenore presencium licenciam concedimus 54^v et auctoritatem impertimur. Volumus tamen, quod postquam | habita diligen- 5 ti inquisicione predicta tales delinquentes ipsorum demeritis exigentibus captivaretis, illos statim, postquam capti fuerint, una cum inquisicione vestra in scriptis redacta in eorum expensis quantocius Strigonii carceri mancipantes atque demeritis et excessibus eorundem punientes transmittatis, caventes nichilominus, ne facultate vobis tradita ultra, quam rigor discipline suadebit, ex 10 ira vel alia quacumque propria vestra indignacione moti abutamini. Datum etc.

71. MANDATUM, UT PRESBITERI POSSINT CAPI

Thomas miseracione divina etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino, Mathie plebano ecclesie Sancte Marie Magdalene de Buda iurisdiccions Strigoniensis salutem in Domino! Ad nostram non sine displicencia fidedi- 15 gnorum relacione pervenit audienciam, sicuti credimus vosque non latere, quomodo proximis temporibus quidam Iacobus et Iohannes asserti presbiteri, capellani vestri Dei et hominum timore ac salute propria postpositis quoddam perpetrassent homicidium et in eiusdem homicidii reatu impuniti discurrere non vererentur in grave scandalum ceterorum, que non debemus neque pos- 20 sumus sub dissimulacionis silencio pertransire. Vobis igitur domino Mathie plebano supradicto harum serie districte precipientes committimus, quatinus per vos sew alium vel alios adiuncto eciam ad id et invocato, si necesse fuerit, auxilio seculari infrascripto prefatos Iacobum et Iohannem assertos pre- 55^r sbiteros dicti homicidii patratores captivatis et detineatis | sew captivari et detineri faciatis captosque et detentos carceribus nostris presentetis sew faciatis presentari, nichilominus omnes et singulos dominos comites, vicecomites, capitaneos, castellanos, nobiles, iudices, officiales et alios cuiuscumque status et condicionis homines temporalem sive ordinariam iurisdiccione[m] exercentes et habentes per regnum Hungarie ubilibet constitutos harum serie requirimus et 30

71 B fol. 34^{r-v}; Bónis 3736 (1467–1521).

5–6 diligenti] B diligencia N 8 scriptis] B prescriptis N 8 Strigonii] B Strigoniensi N 10 rigor] B vigor N 11 etc.] om. B 14 Marie Magdalene] Marie (Magdale)ne BN 16 vosque] B usque N 17 Iacobus] B Iacobc N 19 homicidium] B humicidium N 19 homicidii] B humicidii N 19 impuniti] add. et del. t N 19 discurrere] B discurre N 23 alios] B alias N 24 Iacobum] B Iacobo(?) N 24 et] add. et del. pre N 25 homicidii] B humicidii N 25 captivari] B captivare N 25–26 detineri] B detinere N 28 cuiuscumque] B cuiusque N 29 temporalem] B temporaliter N

hortamur ac attente in Domino rogamus, ut ipsi et eorum quilibet, si super hoc fuerint requisiti seu alter eorum fuerit requisitus, eosdem Iohannem et Iacobum assertos presbiteros captivare, detinere captivarique et detineri facere et captos et detentos, prout expedierit, manibus nostris aut dicti scilicet domini Mathie plebani vel aliorum per nos ad id deputandorum, presencium scilicet 5 ostensorum dare et assignare per se vel alios presentare et presentari facere velint carceribus nostris predictis mancipandos, demeritis eorundem exigentibus puniendos auctoritate nostra vobis et eisdem per nosque ad id deputandis et adiunctis presentibus attributa mediante etc.

72. ALIUD MANDATUM SIMILE PRECEDENTI

10

Honorabilis nobis dilecte! Salutem! Ut vestre constat p(aternitati), Andreas plebanus de .t. sub vestro archidiaconatu residens in sinodo sancta pridem in hac ecclesia Strigoniensi celebrata accusatus fuit de vicio concubinitus, cuius pretexto in carceres positus longo istic tempore stetit, dimissus tandem 55^v fuit per dominum Georgium | Ewsi administratorem archiepiscopatus Strigoniensis cum ea condicione, ut penam in tales ex constitucione sinodali inflictam infra terminum tunc sibi prefixum ad cameram archiepiscopalem persolveret, sed ipse Andreas plebanus eo non curato penam illam, prout ex parte dicti domini Georgii nobis dictum fuit, in hunc usque diem persolvere non curavit. Quamobrem devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub ex- 20 communicacionis pena ac etiam incarcerationis proprie persone vestre committimus, quatinus statim receptis presentibus prefatum Andream plebanum, ne ex dolo commodum reportasse videatur, utque deinceps reddatur in pena sapiens, qui in admittenda culpa stultus esse voluit, ubicumque eum reperire poteritis, capiat, si opus erit, etiam auxilio aliorum plebanorum et quoru- 25 mcumque aliorum, quibus similiter, ut vobis assistant et adminiculentur, sub pena excommunicacionis committimus, captumque ad nos iterum puniendum in illius propriis expensis introducatis sive introduci faciatis, absque lesione tamen eiusdem persone. Datum Strigonii etc.

72 B fol. 34^v–35^r; Bónis 3737 (1497–1521).

2–3 Iohannem et Iacobum] Iacobum et Iohannem B 3 et] ac B 5 vel] *add. et del.* ostensor N 6 se] *add. vel alium* 8 puniendos] *add. absque tamen personarum eorundem aliquali gravi lesione* B 14 longo] B longe N 15 Ewsi] Eussy B 16 tales] tolles N 17 persolveret] persolvetur(?) N 20 insolidum] *om.* B 23 commodum] commodum BN 23 videatur] B videbatur N 23 reddatur] B reddant N 24 eum] B cum N 26 assistant] B assistant N 26 adminiculentur] B adminiculum N 27 captumque] *add. et del.* iterum N 29 eiusdem persone] persone eiusdem B 29 Strigonii etc.] *om.* B

73. DENUNCIATORIA OB NON RESPONSIONEM POSICIONIBUS

Thomas etc. dilectis nobis etc. Noveritis, quod nos in causa et causis per honorabilem dominum Gallum presbiterum de Buda gerentem se plebanum de Tharchal dicte Agriensis dyocesis contra discretum dominum Iohannem plebanum de Karol eiusdem dyocesis ratione et pretextu, ut dicitur, spoliacionis 5 dicte plebanie de Tharchal ac illius fructuum et proventuum eorumque occasione coram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi motis et vertentibus servatis de iure, more ac stilo dicte sedis Strigoniensis servandis, instante honorabili | magistro Calixto procuratore dicti domini Galli presbiteri eundem dominum plebanum ad id legitime monitum et citatum ob non responsionem 10 certis posicionibus et articulis in causa pretacta per prefatum magistrum Calixtum procuratorem nomine, cuius supra, coram nobis contra eundem exhibitis et productis eius contumacia et rebellione exigentibus in scriptis excommunicavimus et excommunicatum publice denunciare mandavimus, prout hec apud acta eiusdem cause clarius continentur et habentur. Que omnia et singula vobis omnibus et singulis dominis supradictis intimamus, insinuamus et notificamus ac ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus per presentes. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum devocioni etc., requisitus prefatum dominum Iohannem per nos modo premissis excommunicatum in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis etc., in terram proiectis publice 20 denunciatis et denunciari ac a Christi fidelibus arcius evitari faciatis tamdiu, donec et quousque ad cor reversus a nobis absolucionis beneficium meruerit obtinere. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis etc.

74. DENUNCIATORIA CONTRA PRESBITERICIDAS

Thomas etc. universis et singulis dominis etc. Noveritis, quod nos pridem 25 instante et petente magistro Calixto procuratore officii dicte ecclesie Strigoniensis citationem legitimam contra et adversus quosdam Paulum, Albertum et Michaellem laicos de Vilke dicte Strigoniensis dyocesis presbitericidas decrevimus, quatinus ipsi in certo termino eis prefixo sub excommunicationis late 56^v sentencie pena, quam in eos, nisi fecerint, quod mandabamus, | in hiis scriptis 30

73 B fol. 35^{r-v}; Bónis 3854 (c.1500). 74 B fol. 35^v; Bónis 3855 (c.1500).

4 Tharchal] *corr. ex* Tharchar N 10 dominum] *add.* Iohannem B 12 eundem] B eiusdem N 15 apud] *aput* N 15 habentur] *add. et* N 20 vestris] *corr. ex* vestrum N 27 legitimam] *cum signo superfluo contractionis* N 27 contra] *iterum add.* contra N 28 Vilke] Wilke B 30 fecerint] *facerent* B

4 Tharchal] *Tarchal, in comitatu Zemplén, cf. Csánki I p.339.* 5 Karol] *Károly, in comitatu Szatmár, cf. Csánki I p.468.* 28 Vilke] *Velike, in comitatu Nógrád (?), cf. Csánki I p.111.*

tulimus, coram nobis deberent personaliter comparere ad respondendum nonnullis posicionibus et articulis contra eos per prefatum Calixtum procuratorem producendis et exhibendis. Quo quidem termino citacionis huiusmodi adveniente comparuit coram nobis antelatus Calixtus procurator pro eodem officio dictorumque Pauli, Alberti et Michaelis citatorum et non comparencium 5 contumaciam accusavit ipsosque per nos contumaces reputari peccit. Nos tunc eosdem Paulum, Albertum Albertus, laicus de Vilke et Michaellem presbitericidas citatos, ut premittitur, et non comparentes reputavimus merito, prout erant, exigente iusticia contumaces ipsosque in eorum contumaciam ad ulteriorem dicti Calixti procuratoris petitionem dictam excommunicationis sententiam incurrisse declaravimus, prout hec in actis cause lacius continentur et habentur. Que omnia et singula vobis dominis prescriptis et vestrum cui- 10 libet tenore presencium intimamus et notificamus ac ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus per presentes. Quocirca devotioni vestre etc., requisitus eosdem Paulum, Albertum et Michaellem presbitericidas cum Chaym fratricida partem habentes in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis etc. excommunicetis et excommunicatos fore denuncietis tamdiu, donec et quousque ipsi ad cor reversi salutare a nobis vel superiori nostro absolucionis beneficium meruerint obtinere, vosque aliud habueritis in mandatis etc. 20

75. DENUNCIATORIA OB NON RESPONSIONEM POSICIONIBUS

57^r | Thomas etc. Noveritis, quod alias in causa inter honorabilem dominum Blasium ab una et providum Blasium ab alia partibus racione et pretextu cuiusdam sube purpuree preciosis pellibus subducte et per matrem eiusdem .B. dicto .B., ut dicitur, impignorate illiusque occasione coram nobis et in hac sede spiritali Strigoniensi mota et vertente, facta litis contestacione et oblatis deinde coram nobis pro parte prefati .B. certis posicionibus et articulis nos ad instantem petitionem circumspecti Iohannis de Ilswa procuratoris dicti .B., qui ad respondendum eisdem posicionibus debitam informacionem et alias sufficiens mandatum minime habebat, eidem .B. certum et satis prolixum terminum peremptorium ad comparendum coram nobis personaliter vel saltem procura- 30

75 B fol. 36^r

1 ad] ac BN 6 contumaces] iterum add. et del. per nos N 9–10 ulteriorem] corr. ex ulteriora N 13 intimamus] add. insinuamus B 15 vestre] om. B 15–16 presbitericidas] corr. ex pribitericidas N 18 salutare] salutari N 23 Blasium] G. B 23 Blasium] B. B 24 matrem] mulierem (?) B 24 eiusdem] B eius N 24 .B.] .G. B 27 .B.] .G. B

16 Chaym] Cain, cf. Gen. 4,1–16.

tolem sufficiens mandatum habentem mittendo ad respondendum pretactis
 posicionibus sub pena excommunicacionis late sentencie procuratore prefati
 .G. similiter petente prefixeramus. Et quia idem .t. in termino pretacto per se
 personaliter comparere et prefatis posicionibus respondere vel saltem procura-
 torem cum sufficienti instruccione et mandato ad respondendum illis mittere 5
 contumaciter contempsit, ideo die datarum presencium honorabilis dominus
 .t. in nostri absentia iudex generaliter in dicto vicariatus officio surrogatus ad
 iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedens prefatum .t. ad instan-
 ciam .B. propter dictam eius contumaciam prefatam excommunicacionis sen-
 57^v tenciam | incurrisse declaravit, prout hec apud acta cause huiusmodi clarius 10
 continentur et habentur. Que omnia et singula vobis omnibus et singulis do-
 minis suprascriptis intimamus, insinuamus et notificamus ac ad vestram etc.,
 requisitus eundem .t. excommunicatum declaratum in vestris et cuiuslibet ve-
 strum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis infra missarum solempnia,
 dum maior etc. 15

76. DENUNCIATORIA IN MINORI FORMA

Thomas etc. Noveritis, quod cum nos ad instanciam Iohannis litterati de
 .t. in causa, quam idem contra .t. de .t. racione et pretextu indebite usurpacio-
 nis et detencionis certorum salium ipsius .t. earumque occasione coram nobis
 in hac alma sede spirituali Strigoniensi movere intendebat, citacione eiusque 20
 execucione legitimis precedentibus aliasque servatis legitimis processibus de
 usu, more, stilo observandis et consuetudine eiusdem sedis in talibus servari
 solitis eundem .t. ob non paricionem iuri et non responsionem libello pro par-
 te dicti .t. contra eum in causa huiusmodi oblato eius exigente contumacia in
 scriptis excommunicavimus et excommunicatum publice denunciandum fo- 25
 re decrevimus, prout hec in actis cause huiusmodi coram nobis habitis plenius
 continentur et habentur. Que omnia et singula vobis omnibus et singulis do-
 minis prescriptis et vestrum cuilibet intimamus, insinuamus et notificamus ac
 58^r ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus etc. |

76 B fol. 36^{r-v}

1 mittendo] mitten(s) (?) N 8 sedens] *add. et del.* per N 15 dum maior] *om.* B
 15 etc.] *add.* ut supra B 20 intendebat] B intendendebat N 20 citacione] citacionem
 N 21 execucione] execucionis N

77. CONFIRMATIO ARCHIDIACONATUS PER RESIGNACIONEM

Nos Thomas etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod nos inducti meritis et virtutibus honorabilis magistri Petri de Twssa prepositi ecclesie de Hantha, quibus apud nos testimonio fidedigno commendatus extitit, eundem igitur tanquam personam 5 idoneam et benemeritam ad archidiaconatum sew rectoratum parochialis ecclesie Sancti Egidii abbatis de Thorna Strigoniensis dyocesis, quem magnificus dominus Iohannes de Zapolya, comes perpetuus terre Scepusiensis suis litteris mediantibus nobis exhibitis <per> puram et simplicem resignacionem sive cessionem honorabilis Ladislai de .t. cantoris et canonici ecclesie Scepusien- 10 sis eiusdem archidiaconatus sive rectoratus ultimi veri, legitimi et immediati possessoris vacare illiusque eleccionem, nominacionem et presentacionem ad se pertinere asserit, resignacionem, necnon eleccionem et presentacionem huiusmodi, in quantum de iure aliasque rite et legitime facte existunt, recipientes et admittentes auctoritate ordinaria subscriptis modo et forma duximus con- 15 firmandum et instituendum ac confirmamus et instituimus et sibi providemus de eodem, curam animarum et omnimodam administracionem spiritualium et temporalium iurium et pertinenciarum eiusdem ecclesie ac archidiaconatus sew rectoratus eiusdem huiusmodi eidem plenarie committentes. Quocirca ho- 58^v norabilibus dominis .t. et .t. ecclesiarum plebanis dicte dyocesis insolidum | in 20 virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena districte precipientes committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus ipsi vel eorum alter prefatum Petrum Twssa prepositum vel eius nomine procuratorem suum legitimum et neminem alium auctoritate nostra pretacta eisdem et cuilibet eorum presentibus attributa in et ad huiusmodi rectoratum sew archidiaconatum 25 Tornensem servatis de iure servandis ac recepto primitus per eosdem vel eorum alterum ab eodem Petro preposito ad sancta Dei ewangelia iuramento corporali per eum sew eius nomine procuratorem suum legitimum supradictum ad id speciale mandatum habentem prestando, quod idem Petrus prepositus no-

77 B fol. 36^v–37^v

4 Twssa] Thwssa B 7 Thorna] B Tholna N 9 exhibitis] *add. et del. et<c>.* (?) B 9 per] *supplevi* 10 ecclesie] *habet B om. N* 11 archidiaconatus] B *omisso contractionis signo* archidus N 11 veri] *add. et N* 11 immediati] immediate N 14 rite] B iure N 15 admittentes] B committentes N 15 et] B in N 15–16 confirmandum] B conservandum N 17 et] ac B 19 eiusdem] *om. B* 20 dominis] *habet B om. N* 20 et] *om. B* 23 Twssa] Thwssa B 26 Tornensem] Thornensem B 27 ewangelia] B evangelia N

4 Petri de Twssa] *Petrus Tussai (1496–1503), canonicus Iauriensis etc., cf. Köblös Egyházi középírtege pp.433–434 et KARLINSZKY Hánta pp.74 et 79.* 4 Twssa] *Tussa, in comitatu Zemplén, cf. Csánki I p.364.* 4 Hantha] *Hánta, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III p.233.* 7 Thorna] *Torna, in comitatu Torna, cf. MEZŐ, Patrociniumok p.72.* 8 Zapolya] *Zapolya, in comitatu Pozsega, cf. Csánki II p.432.*

bis et successoribus nostris archiepiscopis canonice intransibus ac nostris et eorum vicariis pro tempore constitutis fidelis et obediens erit bonaque, iura et res ipsius ecclesie Sancti Egidii ac rectoratus sew archidiaconatus huiusmodi non alienabit, nec distrahet, sed si que forent alienata et distracta, ad ius et proprietatem eiusdem ecclesie et archidiaconatus recuperabit et restituet toto 5 posse, canonice investire ac in corporalem et realem possessionem huiusmodi rectoratus sew archidiaconatus et ecclesie predicte bonorumque, iurium et universarum pertinenciarum eiusdem admittere, inducere et imponere inductumque et impositum ab omnibus tenere et defendere et eidem de universis fructibus, redditibus, proventibus, necnon obvencionibus et emolimentis iamdicte 10 ecclesie et archidiaconatus ac rectoratus huiusmodi per eos, ad quos pertinet, integre responderi facere debeant et teneantur, contradictores et detentores illicitos auctoritate nostra predicta compescendo. In quorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras fieri et sigilli nostri appensione iussimus et fecimus communiri. Datum etc. 15

78., 59r AMMONICIO AD MANIFESTANDUM RES PERDITAS |

Thomas etc. generalis. Pro parte generose domine Barbare vocate, consortis magnifici Emerici Desy dapiferorum regalium magistri instanter et debite requisiti tenore presencium requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorio termino et per quoscumque rectores, plebanos, capellanos ecclesiarum parochialium aliarumque quarumcumque ecclesiarum dominos canonicos, priores, gwardianos, predicatorum ac fratres cuiuscumque ordinis in et sub Budensi et Pesthiensi civitatibus ac Strigoniensi et eius iurisdiccione, necnon Wesprimiensi similiter civitatibus et dyocesibus aliosque provincia nostra Strigoniensi ubilibet constitutos et existentes ac per illum vel illos, ad quem 25 vel ad quos presentes nostre pervenerint littere, dum missarum solemnita celebrant dumque fidelium populus ad divina officia et sermones publicos verbi Dei audiendos ibidem convenerit, ac per affixionem presencium litterarum nostrarum moneri volumus et mandamus omnes et singulos utriusque sexus homines, cuiuscumque status, gradus et ordinis vel condicionis existant, eisdem 30

78 B fol. 37^v–38^v; Bónis 3856 (c.1500).

2 pro tempore] B peremptorie N 5 toto] B cito N 6 posse] *add. et del.* instituere B 6 reale] *add.* huiusmodi N 7 rectoratus] rectoratum N 9–10 fructibus] B factibus N 10 proventibus] B preventibus N 11 ac] B et N 12 integre] B integri N 15 communiri] B communire N 15 Datum etc.] *om.* B 16 AMMONICIO] amonicio BN 18 Desy] B Dasy N 22 ac fratres] *habet* B *om.* N 24 aliosque] aliasque BN 30 gradus et ordinis] B status et gradus, ordinis N

18 Emerici] *Emericus Dési (1504–1507), magister dapiferorum etc., cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI Világi archont. p.116.*

sub excommunicationis pena, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint, quod in hac parte mandamus, canonica monicione premissa exnunc ferimus in hiis scriptis, districte precipiendo mandantes, quatinus si sit eorum aliquis, qui de anno presenti eciam paucis ante diebus preteritis clam, furtive, occulte aut alias indebite rapuerit, subtraxerit, levaverit, invenerit, habuerit, detinuerit ha- 5 beatque et detineat quendam anulum aureum, lapidem 'adamas' vocatam figure pyramidis in se continentem per pretactam dominam Barbaram amissum et deperditum et ad eandem dominam Barbaram pertinentem aut sciat aliquem vel aliquos anulum eundem habuisse vel habere, detinere et sibi appropriare, dicti habentes, detinentes vel occupantes dent, tradant et restituant cum effectu, 10 scientes vero significant et revelent dicte domine .B., seu alteri persone, qua mediante eidem domine .B. condigna et realis restitucio eiusdem anuli fieri possit et hoc infra sex dierum spacium a die monicionis huiusmodi, postquam monicio ipsa ad eorum noticiam pervenerit, proxime sequentem, | alioquin lapso 15 dictorum sex dierum spacio tales detinentes et scientes et non revelantes prefatos exnunc prout extunc et extunc prout exnunc dictam excommunicationis sententiam incidisse volumus et declaramus ipsosque excommunicatos publice denunciari mandamus, mandantes vobis omnibus et singulis nostris in hac parte executoribus supradictis sub prefata excommunicationis late sentencie pena, quatinus edictum monicionis nostre huiusmodi in vestris et cuiuslibet 20 vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis infra missarum et aliorum divinorum officiorum predictorum solempnia in ambonibus sew aliis locis idoneis coram populi multitudine palam et aperte ac alta et intelligibili voce promulgetis, publicetis ac ad ipsius populi noticiam deducatis, necnon copiam presencium litterarum nostrarum vestris sigillis, si opus fuerit, munitam valvis 25 dictarum ecclesiarumstrarum affigatis et affixam ac extensam ibidem stare permittatis, quam si quis ausu temerario presumpserit amovere vel lacerare, prefatam excommunicationis sententiam incurrere volumus ipso facto. Lapsis quoque sex diebus publicationem vestram huiusmodi immediate sequentibus omnes et singulos detinentes ac scientes et non revelantes huiusmodi modo 30 premissis per nos excommunicatos generaliter et in generali publice nuncietis et nunciari faciatis tamdiu, donec a nobis superinde aliud habueritis in mandatis, absolucionem vero omnium et singulorum, qui prefatam excommuni-

4 occulte] oculte BN 6 anulum] B anullum N 7-8 deperditum] B perditum N
 9 anulum] B anullum N 11 revelent] B revellent N 11-12 seu alteri persone, qua
 mediante eidem domine .B.] *habet* B *om.* N 12 anuli] B anulli N 15 detinentes] B
 dementes N 15 revelantes] B revellantes N 17 incidisse] B incedisse N 18 de-
 nunciari] B denunciare N 20 huiusmodi] *iterum add.* nostre huiusmodi N 21 mis-
 sarum] *add. et del.* solempnia N 27 permittatis] permittis N 28 incurrere] incurere
 N 29 diebus] *add. per* BN 29 publicationem] *add. vero* N 29 vestram]strarum
 BN 30 revelantes] B revellantes N 32 nunciari] nunciari B nunciare N

cacionis sententiam incurrerint, nobis tantummodo reservamus. Insuper omnibus et singulis penitentiariis et confessoribus et quibuslibet aliis presbiteris sub dicta excommunicationis pena presentibus inhihemus, ne aliquem vel aliquos, quos vel quem dictam excommunicationis sententiam incurrere contigerit, apostolica vel quacumque alia auctoritate absque nostro speciali mandato 5 absolvere presumant, alioquin ipso facto excommunicationis sententia irritatos habere volumus, presentibus post earum opportunam lecturam exhibenti restitutis. Datum etc.

79., 60r PUBLICACIO INDULGENCIARUM ETC. |

Et nos Thomas etc. votis Christi fidelium in hiis precipue, que ad animarum salutem, Dei honorem, sanctorum eius venerationem ecclesiarumque reformationem spectare cognoscuntur, quantum cum Deo possumus, libenter annuentes visis presentibus litteris antedicti domini Georgii commissarii sew publico transsumpti instrumento ac tenoribus et continenciis litterarum apostolicarum in eisdem litteris sive instrumento preinsertarum eas, prout rite 15 sunt emanate et transsumpte, veras esse dicimus et nichilominus indulgentias huiusmodi modo, quo supra, monasterio Claustri Newnburgensis prememorato concessas auctoritate ordinaria decrevimus et decernimus esse publicandas. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras sigilli nostri rotundi impressione communitas litteris sew publico transsumpti instrumento 20 huiusmodi duximus annectendas. Datum Strigonii etc.

80. ALIA PUBLICACIO INDULGENCIARUM SIMILIS

Thomas, miseracione divina etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum parochialium plebanis ac eorundem vicesgerentibus in et sub nostris dyocesi, iurisdiccione spirituali et provincia Strigoniensi ubilibet 25 constitutis et existentibus ac illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum

79 B fol. 38^v 80 B fol. 38^v–39^v

1 incurrerint] incurerint N 1 nobis] *habet B om. N* 7 presentibus] B presentes N 8 etc.] *om. B* 11 sanctorum] sanctorem N 14 litterarum] B earum N 16 sunt] B fuit v. sint N 17 huiusmodi] huiuscemodi B 17 Newnburgensis] B Newburgensis N 18 et] ac B 20 impressione] inpressionione N 21 annectendas] *amictten(das) v. annitten(das) ? N* 21 Strigonii etc.] *om. B* 22 INDULGENCIARUM] *om. B* 23 etc.] *habet B om. N*

17 Claustri Newnburgensis] *Klosterneuburg, in Austria, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL, Orbis Latinus I p.532.*

fuerit requisitus, salutem et paternam in Domino benediccionem! Noveritis, quod nos litteris reverendi patris domini Georgii, arcium et decretorum doctoris vicarii ecclesie et officialatus curie Pathaviensis infra Anesum commissarii generalis sive publico transsumpti instrumento superinde confecto tenores litterarum sive bullarum apostolicarum super concessione indulgenciarum monasterio sive ecclesie Claustri Newnburgensis Pathaviensis dyocesis sub modificationibus et specificacionibus ibidem declaratis graciose facta transsumptive et exemplariter continentibus per honorabilem et religiosum .t. canonicum 60^v predictae ecclesie Newnburgensis nobis exhibitis per nos receptis illisque et tenoribus sive continenciis bullarum sew litterarum apostolicarum predictarum 10 visis, inspectis et diligenter examinatis, quia easdem quoad omnes ipsarum partes et continencias veras, sanas et salubriter concessas esse comperimus, ideo supplicacionibus prefati .t. nobis propterea porrectis votis Christi fidelium in hiis precipue, que ad animarum salutem et Dei honorem, sanctorum eius venerationem, ecclesiarumque reformationem spectare noscuntur, quantum cum 15 Deo possumus, libenter annuentes inclinati huiusmodi indulgencias, quemadmodum per alias antedictis litteris prefati domini Georgii commissarii annexas, sic per presentes litteras nostras in dictis dyocesi, iurisdiccione et provincia nostris tenorem et continencias litterarum apostolicarum et indulgenciarum earundem presentibus sufficienter pro insertis habere volentes publican- 20 das decrevimus et decernimus prefato .t. sew alteri cuicumque nuncio sive questori iamdicte ecclesie Claustri Newnburgensis, presencium scilicet ostensori licenciam elemosinas petendi dedimus damusque per presentes. Quocirca vos omnes et singulos dominos supradictos harum serie requirimus et hortamur vobisque in remissionem vestrorum peccaminum iniungentes, quatinus 25 dum et quando dictus .t. sew quivis alter nuncius sew questor dicte ecclesie presencium, ut prefertur, ostensor cum presentibus ad vos et vestri in medium pervenerit, eundem pietatis amore, qui Christus est, benigne suscipientes in vestris ecclesiis palam, publice ac alta et intelligibili voce dictas indulgencias publicetis et promulgetis ac dictos nuncios sew questores in petendis elemosinis huiusmodi ab impediendis et eos impedire volentibus, quantum in vobis

2–3 decretorum doctoris] B *post formam contractam* dd iterum *add.* doctoris N 3 Anesum] Anosum ? B Anosum N 4 transsumpti] B transumpti N 4 tenores] B tenoris N 6 Newnburgensis] Newuburgensis B Newr Burgen(sis) N 8 continentibus] B continen(tibus) N 9 Newnburgensis] Neunburgen(sis) B New(nburgensis) N 10 sew] *add. et del.* aliarum N 11–12 partes] *cum signo ordinem verborum permutandi* ad omnes partes ipsarum B ad omnes ipsarum partes N 17–18 annexas] annixas N 21 alteri] altero N 22 Newnburgensis] B New(nburgensis) N 24 vos] *add. et* N 25 in] B et N 25 peccaminum] B pecaminum N 30–31 elemosinis] *litteris suprascriptis corr.* ex elesinis N 31 impediendis] B *corr.* impedimentisq(ue) N

3 Pathaviensis] *Passau in Austria, cf. EUBEL, Hierarchia catholica* III p.271. 3 Anesum] *Enns, fluvius in Austria, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus* I p.98.

est et esse poterit, defendatis, nec eos iniuria lacesiri sinatis. Presentes autem post earum opportunam lecturam semper reddi iubemus presentanti etc.

81. CORRECCIONALIS ALTARISTARUM

61^r | Thomas etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino Iohanni plebano de .t. Strigoniensis dyocesis salutem in Domino sempiternam! Dolenter referimus, quod domini altariste, capellani et alii presbiteri, qui illic Sebnicie morantur et ab illa ecclesia Sebniciensi emolimenta accipiunt, ecclesiam visitare ac in choro interesse divinis et missas celebrare et alia onera ipsis incumbencia peragere negligunt. Et quia interest nostri officii providere, ne cultus divinus negligatur, cum scriptum sit, ut hii, qui ab altare vivunt, ad altare servire debent, ideo vobis prefato domino Iohanni plebano harum serie concedimus et plenariam facultatem tribuimus, ut dictos dominos altaristas, capellanos et alios presbiteros, qui obligati sunt venire in choro et officiare ad faciendum debitum suum et qui negligentes fuerint aut eciam inobedientes in non parendo vestro mandato, auctoritate nostra mulctare et servatis servandis excommunicare, necnon eciam penitentiam panis et aque et aliam quamcumque pro qualitate et quantitate excessus et demeriti eorundem ipsis imponere valeatis, proviso tamen, quod in hiis infligendis paterna caritate dumtaxat ad punicionem delicti et non odio procedatis, super quo vestram conscienciam oneramus etc.

82. LITTERE SUPER GUBERNACIONE ARCHIEPISCOPATUS

20

Nos, Thomas etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod cum nos ad presens pro desiderio genitoris nostri carissimi, illustrissimi domini .t. satisfacere cupientes voluimus et pro-

81 B fol. 39^v; Bónis 3752 (1497–1521). 82 B fol. 39^v–41^r; Bónis 3753 (1497–1521).

10–11 qui ab altare vivunt, ad altare servire debent] cf. I Cor. 9,13: qui altari deserviunt, cum altari participant; X 3.5.16 (Friedberg II col.469): secundum Apostolum qui altario servit vivere debeat de altari.

2 presentanti] presentari (forsan corr.) N 2 etc.] om. B 3 CORRECCIONALIS] litteris suprascr. corr. ex correccionis et in margine litteris minoribus iterum add. correccionalis 5 .t.] Sebniczia B 6 Sebnicie] Sebniczie B Sebencye N 7 illa] B alia N 7 Sebniciensi] B Sebechien(si) N 7 emolimenta] emolumenta B 8 interesse divinis] divinis interesse B 8 ipsis] ipsi N 13–14 debitum suum] debitam suam N 14 et] suprascr. N 16 penitentiam] B pacienciam N 17 imponere] inponere N 19 etc.] om. B 20 GUBERNACIONE] in fine suprascr. add. et del. ar N 23 carissimi] charissimi B

5 .t.] Selmechbánya, in comitatu Hont, cf. Györffy III pp.243–247.

posuimus eundem genitorem nostrum de licencia et permissione benigna serenissimi principis domini Wladislai Hungarie et Bohemie etc. | regis visitare et revidere. Ne igitur dicta ecclesia nostra Strigoniensis, ad quam Deo disponente in brevi reverti intendimus, infra tempora reversionis huiusmodi nostre interim idoneo gubernatore careat, vos venerabilem et egregium dominum .t.,⁵ quem ad id non modo aliorum relacione, verum eciam diuturna experientia idoneum, fidelem et sufficientem fore cognovimus et comperimus, gubernatorem et administratorem ipsius archiepiscopatus nostri ac omnium civitatum, oppidorum, villarum, possessionum, prediorum et quorumlibet bonorum ad eundem archiepiscopatum nostrum pertinencium et nunc vicarium eiusdem ecclesie nostre Strigoniensis in spiritualibus generalem fecimus, creavimus et ordinavimus presencium per vigorem, donec et quousque hec supra et infra dicenda vel aliquid eorum ad nos duxerimus revocandum, dando et concedendo vobis plenam et omnimodam auctoritatem omnes et quascumque ecclesias, episcopatus, monasteria et alia quecumque loca ecclesiastica nobis et dicte ecclesie nostre subiectos et subiecta visitandi, reformandi et ad statum meliorem reducendi easque vel ea insimul servato iuris ordine vendendi et disiungendi, beneficia quoque ipsius ecclesie nostre sive aliarum ecclesiarum infra dyocesim et iurisdiccione[m] eiusdem ecclesie consistencium, de quibus videlicet alias archiepiscopi dicte ecclesie nostre Strigoniensis pro tempore existentes disponente habuerint, simpliciter vel ex causa permutacionis aut quoquo modo vacancia conferendi et ad illa instituendi eleccion[es] et presentaciones legitimas confirmandi, resignaciones ex causis predictis faciendas recipiendi et ipsis receptis de beneficiis huiusmodi, sicut visum fuerit, providendi, homagia et quecumque fidelitatis iuramenta debita et consueta a quibuscumque personis excipiendi et²⁵ 62^r prestari faciendi, omnibus et singulis subditis nostris ius | et iusticiam in quibuscumque causis civilibus, criminalibus et mixtivis, parvis, mediocribus sive maximis administrandi, contra quoscumque delinquentes, inobedientes et rebelles inquirendi et per viam accusacionis vel querele procedendi, delinquentes et criminosos monendi, condempnandi et puniendi ac beneficiatos eiusdem ecclesie nostre et quarumcumque ecclesiarum nobis subiectarum, si opus fuerit, privandi, mulctandi, mulctas et penas in toto vel in parte remittendi et alias,

2 Wladislai] B Ladislai N 3 revidere] B reviedere N 3 ad quam] B aliquam N 4 nostre] nostri N 5 idoneo] *litteris suprascr. corr. ex idoeno (?)* N 10 nunc] item B 11 generalem] generale N 13 dando] dandum N 16 subiectos] subiectis N 16 et] *suprascr.* N 17 vendendi] B videndi N 17 disiungendi] B distinguendi N 18 ecclesiarum] ecclesiasticarum N 19 et] *om.* N 19 eiusdem] eius N 19–20 consistencium, de quibus videlicet alias archiepiscopi dicte ecclesie] *habet B om.* N 21 vacancia] vacari N 22 eleccion[es] eleccionis et *post iterum add.* eleccionis N 22 presentaciones] presentacionis N 23 resignaciones] designaciones N 26 faciendi] faciendum N 30 criminosos] B criminosas N 30 monendi, condempnandi et puniendi] monendum, condempnandum et puniendum N 32 privandi] primandi N

prout de ipsis vobis videbitur, disponendi, quascumque dispensaciones ad nos de iure vel consuetudine spectantes faciendi et quascumque censuras ecclesiasticas, penas alias fulminandi et ab eisdem absolvendi ecclesiamque nostram Strigoniensem ac iura et iurisdicciones, castra et omnia bona eiusdem, subditos, vasalos, feudarios, nobiles et ignobiles gubernandi et regendi cum plena, libera et omnimoda auctoritate exigendique ab eisdem omnia et singula dicto archiepiscopatu nostro Strigoniensi provenienda et de actis et receptis rationem et quittance ac expeditionem opportunam faciendi, gracias, immunitates et exempciones dandi et concedendi et eas, cum videbitur vobis, revocandi, coram quocumque iudice vel superiore per vos vel alium comparendi, iurisdicciones ac res et bona eiusdem ecclesie nostre obligandi, proponendi, defendendi et recuperandi, in statum pristinum reducendi omni meliori modo, via, iure, forma et causa, quibus melius id fieri poterit et debebit, subditosque nostros predictos monendi, corrigendi, puniendi, mulctandi mulctasque et penas quibuscumque eciam capitales remittendi, relaxandi vel exigendi et de eis pro libito voluntatis vestre disponendi, officiales quoque nostros quoscumque, prout vobis visum fuerit, removendi et loco eorum alium sew alios ponendi et instituendi et alia quecumque dicendi, faciendi et exercendi, que nos facere, dicere et exercere possemus propria nostra in persona, si eisdem possemus interesse, dantes et concedentes nichilominus vobis in premissis et quolibet premissorum plenam auctoritatem et omnimodam facultatem ac merum et mixtum imperium alium sew alios loco vestri surrogandi et substituendi cum simili et limitata ac eum vel eos revocandi tociens, quociens vobis videbitur expedire. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras exinde fieri nostrique sigilli fecimus impressione communiri etc. etc.

1 disponendi] disponendum N 1 dispensaciones] dispensaciones N 3 absolvendi] absolvendum N 4–5 subditos] B subdictos N 5 vasalos] vasales N 5 feudarios] fundatores B fundatorum N 6 exigendique] agendique N 6–7 archiepiscopatu] archiepiscopatu N 7 provenienda] provenire N 7 rationem] favere N ronem v. finem(?) B 9 exempciones] B corr. ex exempciones N 9 dandi et concedendi] dandam et concedendam N 9 revocandi] B revocandum N 11 proponendi] B preponendi N 11 et] ac B 12 reducendi] adducendum N 13 id] hic N 13 subditos] B subditos N 14 mulctasque] mulctosque N 16 vestre] nostre BN 19 propria nostra in persona, si eisdem possemus] habet B om. N 20 quolibet] quodlibet BN 21 alium] aliud N 22 substituendi] substituendum N 22 limitata] B cumtare(?) N desideratur forsitan potestate(?) 22 eum] eciam N 23 revocandi] revocandum N 25 impressione] B impensionem N 25 communiri] communire N 25 etc. etc.] om. B

83. PUBLICACIO TESTAMENTI CUM INTERPOSICIONE DECRETI ETC.

Nos, Thomas etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod circumspectus .B. litteratus de Somog Strigonii residens nostram iudiciariam veniens in presenciam in persona prudentis et circumspecti Gregorii Adam civis Budensis executoris testamenti condam 5 circumspecti Ladislai litterati similiter civis Budensis exhibuit et presentavit nobis quoddam testamentum eiusdem Ladislai litterati de anno Domini millesimo quingentesimo sexto, vigesima die mensis Ianuarii confectum et manu discreti Valentini presbiteri tunc capellani ecclesie Beate Marie Magdalene de castro Budensi scriptum clause in papiro confectum et ab extra duobus sigillis 10 sigillatum et munitum tenoris infrascripti petens nos idem magister .B. debita cum instancia, quatinus testamentum predictum et eius contenta approbare 63^r et confirmare illudque aperire et copiam eiusdem in transsumpto | litterarum nostrarum privilegialium dare et emanari facere dignaremur. Cuius quidem testamenti continencia verbalis per omnia infrascripto ordine talis erat: IN NOMI- 15 NE DOMINI AMEN etc. Nos itaque accipientes ad manus nostras testamentum predictum sigilla eadem impressa intacta fore conspeximus et deinde aperuimus idem testamentum et similiter scripturam et tenorem eiusdem diligenter conspeximus. Et quia vidimus ipsum testamentum una et eadem manu, videlicet prefati Valentini presbiteri scriptum esse ac sanum et integrum et omni prorsus vicio et suspicione carentes, ideo ipsum testamentum quoad omnes 20 eius continencias et articulos, prout rite factum fuit, approbandum, confirmandum et corroborandum duximus ac approbamus, confirmamus et corroboramus et ad ulteriorem petitionem dicti .B. nomine, quo supra, nobis factam dictum testamentum transscribi et exemplari ac copiam eiusdem in transsumpto 25 presencium litterarum nostrarum privilegialium dicto executori concedendam duximus ad cautelam, decretum et auctoritatem nostram omnibus et singulis interponentes ac decernentes ordinaria et apostolice legacionis nate auctoritatibus, quibus fungimur de presenti, ut huic transsumpto secure fides plenarie adhibeatur in iudicio et extra ubique locorum tanquam suis originalibus, si illa 30

83 B fol. 41^{r-v}; Bónis 3992 (1 Februarii 1506).

1 ETC.] om. B 3 Somog] Somg. N cum signo suspensionis B 4 in] corr. ex im N 5 executoris] executor N 9 tunc] B tum N 9 Magdalene] habet B contractionem^{-ne} om. N 11 tenoris] tenori N 13 aperire] apperire BN 13 transsumpto] B transumpto N 14 emanari] emanare N 15 verbalis] verebaris N 16 etc.] et N 17 impressa] B inpressa N 20 scriptum] prescriptum N in principio cum linea calligraphica in forma 'a' B 20 integrum] B integram N 21 testamentum] add. et del. una et eadem manu, videlicet prefati Valentini presbiteri 23 approbamus] B approbavimus N 23 confirmamus] B confirmavimus N 23-24 corroboramus] B corroboravimus N 24 factam] factum N 25 transsumpto] B transumpto N 27 omnibus] omnibusque N 29 transsumpto] B transumpto N 30 adhibeatur] adhibeant N 30 originalibus] B orriginalibus N

in medium ducerentur sew exhiberentur. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes has litteras sive hoc publicum instrumentum exinde fieri nostrique sigilli appensione communiri <fecimus>. |
63^v Acta sunt hec et facta anno etc. indiccione undecima, die vero prima mensis Februarii, hora terciarum vel quasi, in porticu ecclesie Strigoniensis, pontificatus 5
siquidem sanctissimi in Christo etc.

SUBSCRIPCIO NOTARII

Et ego Stephanus etc., quia premissis exhibicioni prescripti testamenti, corroboracioni sew confirmacioni, auctoritatis et decreti interposicioni omnibusque aliis premissis, dum sic, ut premittitur, coram prefato domino Thoma vi- 10
cario ac per eum fierent et agerentur, una cum prenotatis testibus presens interfui, ideo has litteras sive hoc presens publicum instrumentum manu alterius propter alias occupationes meas fideliter scriptum et in hanc publicam formam redegei signoque et nomine meis solitis etc.

84. CITACIO CUM ARRESTACIONE

15

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo etc. Querelam pro parte circum-
spectorum domine Katherine relicte ac Pauli et Petri ceterorumque filiorum
condam Petri Scayder de Crempnacia dicte Strigoniensis dyocesis nobis por-
rectam recepimus continentem, quomodo egregius Perothus de Warsaak lai-
cus eiusdem dyocesis Strigoniensis dicto condam Petro Scayder ex causa veri 20
et puri mutui aliasque legitime in sexaginta florenis auri debitor mansisset et
item pro illis quatuor milibus florenis auri, quibus serenissima princeps domi-
na Beatrix regina Hungarie eidem condam Petro ex similibus causis debitor
mansisset, se eisdem condam Petro et heredibus eius fideiussorem et principa-
64^r lem pagatorem constituisset, debitum huiusmodi | in se assumpmendo, et licet 25

84 B fol. 42^{r-v}; Bónis 3857 (c.1500).

1 ducerentur] *forsan* inducerentur N 2 has] *om.* B 2 hoc] hac N *add.* presens B
3 communiri] communire N 3 fecimus] *supplevi* 8 Stephanus] Michael B 8 ex-
hibicioni] exhibicionem N 8–9 corroboracioni sew confirmacioni] corroboracionem sew
confirmacionem N 9 interposicioni] interposicionem N 14 solitis] soliti N 15 ARRE-
STACIONE] arestacione BN 16 Demetrius] Thomas B 18 Crempnacia] Cremncia N
.t. B 19 Perothus] .t. B 19 Warsaak] .t. B 19–20 laicus eiusdem] dicte B 20 dyo-
cesis Strigoniensis] Strigoniensis dyocesis B 21 puri] iusti B 21 sexaginta] sexagintis
N 23 similibus causis] causis similibus B 23 debitor] debitores N 24 mansisset]
mansissent N 24 eius] suis B 25 debitum] *litteris suprascr. corr.* ex debitorem N

18 Crempnacia] *Körmöcbánya, in comitatu Bars, cf. Györffy I pp.454–456.* 19 Warsaak]
forsan mendum pro Varbók (?), cf. BAKÁCS Hont pp.216–217. 23 Beatrix regina Hungarie]
Beatrix de Aragonia, regina Hungariae (1476–1490, †1508), cf. E[DITH] PÁSZTOR, b. v. Aragón.
In: Lex.d.Mas I col.1744.

sepius ad fidem suam promiserit de hiis ipsis exponentibus debitam satisfac-
 tionem impendere atque cum hiis promissionibus eos usque modo tenuerit, id
 tamen in hanc usque diem facto adimplere minime curasset, prout non curaret
 eciam de presenti in dispendium salutis animarum suarum ipsorumque expo-
 nencium preiudicium et dampnum valde magnum. Et quia, prout dicta querela 5
 subiungebat, prelibatus Perotus esset in procinctu vie regnum hoc exeundi bo-
 naque sua iam distraxisset et momentis omnibus distrahere non cessaret ipsi-
 que exponentes certos articulos et posiciones super premissis contra eum dare
 intenderent, super quibus responsione eius se summe necessarios esse dicunt,
 fuimus igitur pro parte dictorum exponencium debita cum instancia requisiti, 10
 ut ipsis superinde de opportuno iuris remedio providere et citacionem legitti-
 mam una cum arresto rerum et persone ipsius .t. dare et concedere dignaremur.
 Nos autem requisicionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati
 vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obe-
 diencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos et alterum vestrum hu- 15
 iusmodi mandatum nostrum exequi recusantem sew recusantes trium dierum
 canonica monicione premissa a die exhibicionis presencium vobis fiende com-
 putando ferimus in hiis scriptis, districte precipientes committimus et manda-
 64^v mus, quatinus|receptis presentibus ac dum et quando cum presentibus fueritis
 requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, ita tamen, quod in hiis exequendis 20
 alter vestrum non expectet, nec unus pro alio se excuset, ad prefatum .P. per-
 sonaliter accedatis ipsumque auctoritate nostra diligenter moneatis, quem et
 nos harum serie sic requirimus et monemus eique sub infrascripta excommu-
 nicacionis pena mandamus, ne ipse interea, donec scilicet et quousque dictis
 articulis et posicionibus responderit caucionemque idoneam prestiterit aut a 25
 nobis ab hiis fuerit legitime absolutus, recedere presumat, qui si id fecerit bene
 quidem, alioquin exnunc prout extunc et extunc prout exnunc canonica moni-
 cione premissa in eundem .t. excommunicacionis sentenciam ferimus in hiis
 scriptis et eciam promulgamus ipso facto et nichilominus eundem .t. per pre-
 sentes citamus et per vos citari mandamus sub dicta excommunicacionis pena, 30
 quatinus ipse extunc infra decem dies a die dicte monicionis vestre de ipso fien-
 de computando coram nobis per se aut per procuratorem suum legitimum ad
 videndum et audiendum se dictam excommunicacionis sentenciam incurrisse

2 promissionibus] B promisionibus N 2 tenuerit] tenerent N 3 usque] *habet B om. N*
 4 animarum suarum] anime sue B 4 ipsorum] dictorum B 6 Perotus] .t. B 6 pro-
 cinctu] B precinctu N 8 et] *add. et del. possessiones N* 9 responsione] responsionem
 N 11–12 legitimam] B legitimam N 12 arresto] aresto BN 13–21 huiusmodi
 tanquam ...se excuset] etc. B 21 vestrum] *add. et del. fuerit requisitus N* 21 .P.] .t.
 B 22 diligenter] *add. requiratis et B* 23 eique] B et quia N 26 fecerit] *littera deleta*
corr. ex fecerint N 30 mandamus ... pena] sub dicta excommunicacionis pena mandamus B
 31 ipso] B ipsis N 32 legitimum] *add. etc. B*

per nos declarari et publicari vel dicendum et causam, si quam habuerit, cur id fieri non debuit, allegandum compareat, quia in causa et causis huiusmodi ad ulteriora usque ad sententiam diffinitivam inclusive procedere debeamus et teneamur certificantes eundem sic citatum, quod sive ipse infra dictum terminum comparuerit Strigonii coram nobis in iudicio, sive non, ipso ulterius non 5 citato ad partis coram nobis comparentis instanciam in causa et causis huiusmodi ad premissa et alias, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedemus absencia 65^r vel contumacia | eius in aliquo non obstante, et nichilominus omnia et singula bona ipsius Perothii, ubicumque et penes sew apud quoscumque habita, existencia et reperta, predicta nostra auctoritate arrestare et sub firmo arresto per 10 eos, apud quos reperta fuerint, detineri et conservari iubeatis et faciatis tamdiu, donec et quousque a nobis aliud superinde habueritis in mandatis. Et post hec seriem huiusmodi vestre execucionis ac, quicquid in premissis feceritis, nobis suo modo consciencie rescribatis, presentes in specie remittentes. Datum Strigonii. 15

85. CITACIO

De speciali mandato reverendi patris domini Demetrii de Nyas d(ecretorum) doctoris, vicarii ecclesie Strigoniensis in spiritualibus et causarum auditoris generalis per quemcumque plebanum, capellanum, presbiterum, clericum et notarium publicum huius civitatis Budensis iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis cum presentibus requisitum citetur peremptorie .t. de .t. Bude residens 20 ad instanciam .t. de .t. similiter Bude residentis in facto certorum debitorum eorumque occasione in presenciam pretacti domini Demetrii vicarii ad primam diem diei citacionis huiusmodi fiende, si iuridica fuerit, alias diem iuridicam expost immediate sequentem, horam secundam post meridiem, horam videlicet 25 audiencie causarum consuetam, qua scilicet predictum dominum vicarium hic Bude in hospicio solito residencie eiusdem ad iura reddenda et causas audientis pro tribunali sedere contigerit, prefato .t. super premissis de iure responsurus ac a pretacto domino vicario debite iusticie complementum recepturus

85 B fol. 42^v–43^r

1–4 si quam ... teneamur] etc. B 2 compareat, quia] compare atque N 3–4 debeamus et teneamur] debeat et teneatur N om. et add. etc. B 4–8 eundem sic ... in aliquo] etc. B 9 ipsius Perothii] eiusdem .t. B 9 apud] om. B aput N 9 habita] add. ac B 10 arrestare] arestatis B arestare N 10 arresto] aresto BN 11 eos] B nos N 11 fuerint] fuerunt N 11 detineri et conservari] detinere et conservare N 12 superinde] om. B 12–15 Et post hec ... Strigonii] om. B 17 Demetrii de Nyas] Thome Amadei de Ferrara B 17 Demetrii] Demetri N 18 vicarii] vicarie N 21 requisitum] requiren(do) BN 21 citetur] B citent N 23 Demetrii] Thome B Demetri N 23 vicarii] vicari N 26 audiencie] audiendarum B 26 consuetam] add. et del. suprascr. –rum N

65^v et tandem executor presencium de execucione sua huiusmodi fidem faciat | se-
riem ac diem eiusdem sue execucionis ac, quicquid in premissis fecerit, eidem
domino vicario suo modo consciencie referat vel rescribat, presentes quoque
in specie remittens.

86. MANDATUM, UT NOVUM SANCTUARIUM, A QUO FACILIUS POTERIT,
CONSECRARI VALEAT

5

Thomas miseracione etc. honorabilibus viris, dominis canonicis et vitricis
collegiate ecclesie Beati Martini episcopi et confessoris de civitate Posoniensi
Strigoniensis dyocesis salutem in Domino sempiternam! Devotis supplicacio-
nibus nobis pro vestri parte propterea porrectis favorabiliter inclinati, ut quili- 10
bet antistes catholicus ab execucione sui ordinis non suspensus, quem scilicet
ad id facilius sumptibusque levioribus adducere potestis, sanctuarium dicte ec-
clesie vestre, quod nunc denuo fecistis, et, si opus fuerit, totam ipsam ecclesiam
vestram, altaria ibidem constructa et que interim construeritis, pro eo, quod di-
citis, dictum sanctuarium maximis sumptibus expeditistis et ad multa alia ne- 15
cessitate dicte ecclesie graves expensas habuistis, auctoritate nostra consecrare
et reconciliare valeat, hac vice gracie concedimus et indulgemus.

87. COMMISSIO SUPER PRODUCCIONE TESTIUM PRO PRIMA
DILACIONE FIENDA ETC.

Demetrius de Nyas etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto die 20
septima mensis .A. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribuna-
66^r li sedentibus citacione eiusque execucione | legitimis precedentibus citacione
auctoritate apostolice legacionis nate eiusque execucione legitimis precedenti-
bus ad nostram iudiciariam accedens presenciam nobilis Anthonius de .t. pro-
curator et nomine procuratorio providorum Iohannis et Petri Kowacz de Pali 25
Iauriensis dyocesis, de cuius procuracionis mandato nobis ex actis presentis
cause constitit et constat, accionem eiusdem contra et adversus nobiles Iosam
<et> Lampertum de .t. dicte dyocesis, pro quibus discretus dominus Benedic-

86 B fol. 43^r 87 B fol. 43^r–44^v; Bónis 3858 (c.1500).

18 COMMISSIO] B conmissio N 18 PRODUCCIONE] B produccionem N 19 ETC.]
om. B 20 Demetrius de Nyas etc.] om. B 22 sedentibus] B sedente N 22 execucione]
corr. ex execuciones B 22 precedentibus] B producend(is) N 22–24 citacione ... prece-
dentibus] ut videtur iterum add. BN 23 auctoritate] B autem? N 23–24 precedentibus]
B proceden(tibus) N 27 Iosam] B Iosan N 28 et] supplevi

tus presbiter de .t. cum sufficienti procuracionis mandato, de quo nobis apud
 acta cause huiusmodi constitit et constat, comparuit et idem Anthonius procu-
 rator etc. per modum libelli summarii et summarie petitionis in figura nostri
 iudicii facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit inter alia continentes,
 quod cum in anno etc., cuius quidem libelli decreta per nos tunc et data co- 5
 pia predicto domino Benedicto procuratori nominibus, quibus supra, id pe-
 tenti nos causam eandem et statuto termino ad respondendum dicto libello vel
 alias ad deliberandum vigesimum diem tunc immediate sequentem et proxi-
 me affuturum distulimus et prorogavimus. Quo termino adveniente et dein-
 de die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro 10
 tribunali sedentibus ac predictis Anthonio et Benedicto procuratoribus nomi-
 nibus, quorum supra, coram nobis in iudicio comparentibus idem Benedictus
 presbiter procurator nominibus, quibus supra, verbo respondit ad prefatum
 libellum, dixit negando narrata, prout narrantur in eodem, et petita fieri non
 66^v debere animo litem contestandi. Qua responsione | facta annotatus Anthonius 15
 procurator nominibus, quibus supra, dixit contenta libelli sui fore vera et petita
 fieri debere animo similiter litem contestandi offerens se eadem contenta libel-
 li sui coniunctim et divisim legitime posse comprobare, petens se et partem
 suam ad probanda eadem per nos admitti. Unde viso dicto libello et auditis
 hincinde parcium proposicionibus et responsionibus iudicantes commisimus, 20
 ut ipse Anthonius procurator, quorum supra, nominibus accionem sew inten-
 cionem suam prefatam cum testibus fidedignis aut aliis legitimis documentis,
 quibus clarius et limpidius poterit, in partibus legitime comprobare debeat et
 teneatur, examen vero testium vobis omnibus prescriptis dominis de parcium
 et eorum procuratorum voluntate duximus committendum et committimus 25
 per presentes. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum devocioni etc., quatinus
 receptis presentibus feria .t. nunc ventura ad possessionem .t. personaliter ac-
 cedatis et conveniatis ad eosdemque locum et terminum, necnon alios duos
 dies immediate sequentes ad id aptos et non festivos omnes et singulos utrius-
 que sexus homines, qui vobis pro parte prefatorum Iohannis et Petri contra et 30
 adversus prefatos .t. et .t. pro testibus fuerint nominati, ad perhibendum te-
 stimonium veritati, prefatos vero .t. et .t. ad videndum et audiendum eosdem
 iurare testes in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, quos in presenciam
 parcium vel earum procuratorum, si comparuerint, alioquin in partis non com-
 parentis ausencia de dicenda veritate ad sancta Dei ewangelia tactis Scripturis 35

1 apud] B apud N 2 idem] *add. et del.* Augustinus N 7 nos] *suprascr.* B 7 statuto]
add. et del. eo N 10 die] *habet* B *om.* N 11 sedentibus] B sedenti N *add.* contigerit N
 14 dixit] B duxit ? N 19 viso] viso N 24 examen] B examine N 24 omnibus]
 omnib(us) B 27-28 accedatis et] *om.* B 32-33 eosdem iurare testes] iurare eosdem testes
 B *cum signo ordinem verborum permutandi* iurare testes eosdem N 34 in] *del. v. corr.* ex non
 B 34-35 partis non comparentis ausencia] B partibus non comparen(tibus) absen(tibus)
 N 35 ewangelia] B ewangelia N

67^r sacrosanctis iurare compellatis. Et tandem | semotis partibus vel eorum procuratoribus testem quemlibet singulariter et secrete iuxta vim, formam et tenorem libelli ac interrogatorie presentibus introcluserum diligenter examinetis et interrogetis. Et post hec dicta et attestaciones eorundem testium fideliter conscribatis conscriptaque clausa et nemini parcium revelata presentibus eciam 5 introcluseris et in specie remissis nobis ad sextum diem eiusdem termini sine crastinacione transmittatis, testes vero, qui fuerint nominati, si se gracia, odio, amore, timore vel favore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam compellatis veritati testimonium perhibere. Volumus autem, quod testes ipsi veniant et recedant in expensis ac vectura producencium. Datum etc. 10

SUPRASCRIPTIO EIUSDEM

Dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris dominis de .t. et de .t. ecclesiarum plebanis dyocesis .t. et cuilibet vestrum insolidum pro providis Petro et Iohanne Kowacz de Pali Iauriensis dyocesis contra et adversus nobiles Iosam et .t. eiusdem dyocesis super recepcione et examinacione testium 15 feria .t. proxima post festum .t. nunc venturum et aliis duobus diebus immediate sequentibus ad id aptis et iuridicis in dicta possessione .t. per vos modo intrascripto fienda et ad sextum diem eiusdem termini sine crastinacione memorialis commissio ad iudicem.

88. PRO SECUNDA DILACIONE HAC CLAUSULA ETC. 20

Tandem .t. die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus nobilis .t. de .t. procurator et nomine procuratorio prefati 67^v .t., | de cuius sufficienti procuracionis mandato ex actis presentis cause constitit et constat, coram nobis iudicialiter comparens certa dicta et attestaciones nonnullorum testium in partibus de mandato nostro per certos ecclesiarum 25 plebanos receptorum et examinerum coram nobis in iudicio pro tribunali sedentibus et dictis .t. etc., de cuius eciam procuracionis mandato nobis ex actis presentis cause constitit et constat, coram nobis iudicialiter comparentibus idem .t. alium terminum pro secunda dilacione ad producendos plures testes sibi et parti sue per nos dari, decerni et statui debita cum instancia postulavit. Cui nos eundem terminum dandum decrevimus et dedimus communi iusticia requirente eidemque iudicantes commisimus, ut ipse intencionem suam prescriptam cum testibus fidedignis aut aliis legitimis documentis etc. 30

88 B fol. 44^v

10 ac] om. B 10 etc.] om. B 14 Pali] Paly v. Pali B 18 intrascripto] B infrascripto N 19 memorialis commissio ad iudicem] seorsum duabus lineis etiam invicem separatis ad partem dextram scripta BN 20 ETC.] habet B om. N

89. PRO TERCIA DILACIONE

Postmodum .t. die prefati mensis nobis ad iura reddenda etc. per certos ecclesiarum pro dilacione secunda recepta, clausa et sigillata etc., idem .t. alium terminum pro tertia dilacione ad producendum plures testes pro lucidiori elucidacione etc.

5

90. COMMISSIO IN BREVI FORMA

Thomas Amadeus etc. Quia nos in causa inter .t. actorem ab una et .t. velut in causam attractum ab alia partibus de et super .t. earumque occasione
68^r coram nobis | in hac sede spirituali Strigoniensi mota et vertente litis contestacione precedente eundem .t. ad probandum admisimus iudicantesque commisi- 10
simus, ut ipse intencionem suam in libello suo contentam cum testibus fide-
dignis et aliis legitimis documentis, quibus melius et clarius poterit, in parti-
bus comprobare debeat et teneatur, examen vero eorundem testium vobis do-
minis prescriptis de parciis aut earundem procuratorum voluntate duximus
committendum et committimus per presentes. Idcirco vestre etc.

15

91. COMMISSIO EXCEPCIONIS

Demetrius etc. Honorabiles nobis dilecti! Salutem etc. Agit causam coram nobis nobilis Paulus .t. de .t. contra et adversus similiter nobilem Franciscum .t. de .t. dyocesis .t. super certis rebus in accione sua deductis, cuius copiam
propter expressionem valoris ac qualitatis illarum rerum vobis cum presenti- 20
bus introclusam transmittimus specificantes. Cui quidem accioni tandem de
anno Domini infra(scrip)to .t. die mensis .t. per prefatum Franciscum verbo
responsum fuit negative ac negavit illius contenta salvis excepcionibus et defen-
sionibus sibi impostero competentibus tandemque subiunctum fuit excepti- 25
ve, quod non fuissent in re omnia illa bona, que dictus Paulus in sua accione
deduxisset et peteret ab ipso Francisco, ea tamen, que fuissent et exitissent,
prefata domina Ursula consors dicti Pauli, que tempore mortis sue testamen-
tum fecisset et in huiusmodi testamento suo legasset omnia ecclesie de dicta
.t. preter unam vaccam, quam legasset capelle Omnium Sanctorum in prefata
68^v .t. | constructe, que omnia postmodum vitrici dictarum ecclesie et capelle de- 30
portassent, nec quicquam de rebus predictis apud eundem Franciscum reman-

89 B fol. 44^v–45^r 90 B fol. 45^r 91 B fol. 45^r–^v

6 COMMISSIO] B commissio N 16 COMMISSIO] B commissio N 17 Demetrius]
Tho(mas) B 21 introclusam] interclusas B

sisset, asserens se idem Franciscus premissa, quatinus facta sunt, probaturum citra onus superflue probacionis, quem postmodum die datarum presencium ad probandum admisimus ac examen testium vobis dominis prescriptis de voluntate procuratorum earundem parcium committendum duximus et commit-
timus per presentes. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum 5
in virtute etc.

92. COMMISSIO AD RESPONDENDUM POSICIONIBUS IN PARTIBUS

Thomas etc. Honorabilis nobis dilecte! Mittimus vobis posiciones intro-
clusas porrectas coram nobis iudicialiter pro parte egregii Iohannis .t. de .t. et
generose domine Katherine consortis eiusdem contra similiter generosam do- 10
minam Annam relictam .t. Mandamus igitur vobis, quibus hoc presens nego-
cium insolidum delegavimus et commisimus in virtute sancte obediencie et sub
excommunicationis pena, quatinus receptis presentibus personaliter accedatis
aut alter vestrum accedat ad prefatam dominam Annam eidemque posiciones
eiusdem vulgari sermone clare et expresse, ut earum contenta advertat et intel- 15
ligat, <proponat>, et postquam id feceritis, exigatis ab eadem iuramentum de
calumpnia vitanda et veritate dicenda ac virtutem et formam ipsius iuramen-
ti calumpnie, quod videlicet in huiusmodi iuramento calumpnie ad quemque
precipue iurandum est, eidem lucide declaretis, primo videlicet, quod credit se
69^r bonam causam habere, secundo, quod interrogata non negabit, | quod verum 20
esse credit, tercio, quod scienter non utetur falsa probacione, quarto, quod ali-
quam dilacionem non petit in fraudem, quinto, quod non dabit, neque dedit,
nec permisit, nec permittit aliquid cuippiam pro hac causa, nisi illis personis,
quibus leges dare promittunt. Quibus quidem capitulis eidem domine Anne
declaratis interrogetis eandem, si velit respondere prefatis posicionibus, et si 25
dixerit se velle respondere, extunc faciatis per ordinem eandem respondere di-
recte ac pure et simpliciter ad ipsas posiciones per illa verba: scit vel nescit, cre-
dit vel non credit, per omnia videlicet eo modo, sicut in articulis continentur.
Ac tandem responsiones super quolibet articulo fideliter ac plene et expresse
conscribatis. Si vero ipsa domina Anna dixerit se nolle respondere, extunc iu- 30
beatis eidem auctoritate nostra sub pena confessati, ut respondeat, certificantes

92 B fol. 45^v–46^r; Bónis 3859 (c.1500).

1 Franciscus] Franciscum N 1 facta] facti N 1 probaturum] probaturi N 7 COM-
MISSIO] B commissio N 8 Thomas etc.] *habet B om.* N 8 Honorabilis] honorabiles
B 8 dilecte] dilecti B 11 .t.] etc. B 14 alter] B alte N 15 eiusdem] eandem B
15 vulgari] *wlgari BN* 16 proponat] *supplevi* 20 secundo] secundum N 23 cuip-
pam] B cuippiam N 23 pro] pre N 23 hac] hec N 25 eandem] eiusdem N
26 respondere] *add. et del.* prefatis posicionibus N 27 verba] vera(?) N

eandem, quod si contumaciter respondere recusaverit, nos posiciones easdem habebimus pro confessatis, et, sicut iuris fuerit, parti petenti iusticiam administrabimus. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis nobis consciencieose rescribatis presentes ac dictas posiciones vestris litteris introclusas in specie remittentes. Datum Strigonii.

5

MODUS SUPRASCRIPTIONIS

Dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris, dominis de .t. et de .t. super interrogacionibus ad posiciones introclusas per vos modo intrascripto fiendos. Vel sic: In loco et termino intrascriptis per vos fiendis ad terminum 69^v similiter intrascriptum. |

10

93. COMMISSIO BONA SEQUITUR

Noveritis, quod cum nos pridem in causa et causis coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi inter discretum dominum Petrum plebanum de .t. ut actorem ab una et honorabilem dominum Stephanum plebanum ecclesie parochialis S(ancte) Marie Magdalene de castro Budensi velut in causam attractum 15 ab alia partibus de et super certis rebus in accione eiusdem domini Petri presbiteri expressis earumque occasione mota et vertente litis contestacione inter partes prehabita, aliis eciam processibus rite servatis examen testium pro utrisque partibus predictis producendorum certis viris dominis ecclesiasticis et signanter magistro Clementi canonico et plebano ecclesie Sancte Trinitatis 20 de suburbio castri Budensis per alias litteras nostras commisissemus, tandem duodecima die mensis Maii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio circumspectus Iohannes litteratus de Ilswa procurator legitimus antefati domini Petri presbiteri, prout videlicet de ipsius procuracionis mandato nobis ex actis cause consti- 25 tit et constat, et <per> prefatas litteras nostras clausas et sigillo nostro munitas dictos Clementem et .. plebanum legitime requisivisset, ut ipsi ad execucionem huiusmodi litterarumstrarum procederent et testes pro sui parte nominandos iuxta vim, formam et continenciam earundem litterarumstrarum recipere et examinarent. Sed quia prelibati magister Clemens et .. 30

93 B fol. 46^{r-v}

3–5 nobis consciencieose rescribatis presentes ac dictas posiciones vestris litteris introclusas in specie remittentes. Datum Strigonii] *om. et add. etc. B* 7–8 honorabilibus ... de .t.] *etc. B* 8–9 pervos ... Velsic] *om. B* 9 Velsic] *in uncis inclusum N* 9–10 per vos ... intrascriptum] *etc. B* 11 COMMISSIO] *B commissio N* 11 SEQUITUR] *om. B* 14 dominum] *habet B om. N* 19 partibus] *B testibus N* 22 Maii] *.t. B* 26 per] *supplevi* 27 ad] *habet B om. N* 28 huiusmodi] *earundem B* 28strarum] *nostram N* 28 sui] *sua B*

20 Clementi] *Clemens Tatai (1522—1525), canonicus Budensis etc., cf. Köblös Egyházi közélet p.321.*

plebanus executores se fieri exemptos fore <allegassent> et ad execucionem predictarum litterarum nostrarum minime processissent sicque absque effectu terminus huiusmodi preterisset, petens nos prefatus Iohannes procuratorio, cuius supra, nomine, ut sibi et parti sue de hiis opportune providere et receptionem testium prefatorum aliis probis viris denuo committere dignaremur. 5
 70^r | Nos vero attendentes petitionem predictam fore legitimam examen eorundem testium vobis dominis prescriptis de voluntate procuratorum prefatarum parcium duxissemus committendum. Quocirca devocioni etc.

94. COMMISSIO AD FUTURAM REI MEMORIAM

Thomas etc. Noveritis nobis pro parte nobilis Ladislai de Beye dyocesis 10 Strigoniensis fuisse expositum, quomodo nobilis condam domina Elena relicta olim Iohannis de eadem, mater videlicet carnalis dicti exponentis in extremis vite sue constituta in suo ultimo et finali testamento tunc per eam sana mente ac ultro, sponte et animo bene deliberato condito dotem et res paraffernales suas, quam sew quas de et ex universis et singulis rebus et bonis possessioni- 15 busque et porcionibus ac iuribus possessionariis dicti condam Iohannis, domini et mariti sui iuxta huius incliti regni Hungarie legem et consuetudinem antiquam et laudabiliter approbatam habere et percipere debuisset et deberet, prefato exponenti filio suo ob amorem maternelis dileccionis remisisset relaxassetque et legasset, et licet, prout eadem expositio subiungebat, occasione previa 20 nullum ad presens habeat impetitorem, timeret tamen temporum in processu sibi premissorum pretextu litem moveri, et ne propterea eidem copia testium, de quorum morte vel absencia verissimiliter dubitaretur, deficere et ius suum huiusmodi periclitari posset, fuimus pro parte eiusdem exponentis debita cum instancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et 25 testes ipsos, qui scilicet testamento predicto interfuerunt et illud condidisse audierunt et intellexerunt, ad futuram rei memoriam recipi et examinari facere ipsorumque testium receptionem et examinacionem vobis dominis ecclesiarum plebanis prefatis committere dignaremur. Nos vero requisicionibus huiusmodi tanquam iustis inclinati devocioni vestre etc., ad possessionem .t. supradic- 30

94 B fol. 46^v–48^r; Bónis 3860 (c.1500).

1 executores] executor N 1 fieri] flere(?) B s(...) N 1 allegassent] *supplevi* 3 preterisset] preterisse N 5 dignaremur] *om.* N 9 COMMISSIO] B commissio N 11 fuisse] B fuimus N 16 Iohannis] *posterius suprascr.* N 18 approbatam] approbatum N 20 eadem] *habet* B *om.* N 21 timeret] B timetur N 21 temporum] B ipsum N 22 moveri] B movere N 23 dubitaretur] B dubitarent N 24 periclitari] B periclitare N 24 fuimus] B ferimus N 30 .t.] Beye B

10 Beye] *Beje, in comitatu Gömör, cf. Csánki I p.131.*

tam aliasque locum, ubi prefata domina Elena testamentum suum huiusmodi condidisse dicitur, personaliter conveniatis ad eodemque locum et terminum per vos ad hec prefigendos competentes omnes et singulos utriusque sexus homines vobis | pro parte predicti Ladislai producentis pro testibus nominandos nominatim et in specie ad perhibendum testimonium veritati, alios vero omnes et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes singulis tribus diebus dominicis sew festivis post sese immediate sequentibus in ecclesia parochiali loci illius, in quo testes predicti per vos recipiuntur et examinabuntur, publice ac alta et intelligibili voce coram populi multitudine, dum inibi ad divina audienda convenerit, ad videndum et audiendum testes producendos iurare in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, qui quidem testes in presencia parcium, si que comparuerint, alioquin alicuius partis non comparentis absencia in aliquo non obstante ad sancta Dei ewangelia tactis Scripturis sacrosanctis de dicenda veritate iurare compellatis. Et tandem semotis partibus testem quemlibet singulariter et secrete de et super eo, an scilicet testis ipse prefatam dominam Elenam testatricem noverit et ubi ac quando eam novit, item, si scit prefatam dominam Elenam in extremis positam fecisse testamentum, et si se scire dixerit, petatur ab eodem, si interfuit testamento, et si tunc prefata domina Elena fuit mente sana, et si testamentum fecit ultro vel sponte aut coacte, aut si poterat bene loqui et verba sua exprimere, de quibus anno, mense, die, hora et loco testamentum huiusmodi fecit, item, si scit, quod dicta domina Elena in testamento suo huiusmodi dotem et res parafernales suas de bonisque, rebus, possessionibus ac porcionibus et iuribus possessionariis dicti condam Iohannis, domini et mariti sui iuxta huius regni consuetudinem sibi provenire debentes prefato Ladislao producenti, filio suo ob amorem matris dileccionis remisit et relaxaverit, et si testis se scire dixerit, petatur ab eodem, si ipse interfuit et relaxationem et remissionem audivit, et alii, qui interfuerunt et audierunt, aliasque quomodo testi de premissis constat, debite et diligenter examinatis et interrogetis. Et post hec | dicta et attestaciones testium eorundem fideliter conscribatis conscriptaque, clausa et nemini parcium revelata, presentibus eciam reclusis et in specie remissis nobis ad unum certum et competentem terminum transmittatis. Testes vero, qui fuerint nominati, si se gracia, odio, amore, timore vel favore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam compellatis veritati testimonium perhibere. Volumus autem, quod testes ipsi veniant et recedant in expensis et vectura producentis et nichilominus omnes et singulos, si qui sua interesse in hac parte dixerint, ad videndum et audien-

1 locum] B vocum(?) N 10–11 iurare] iurari B 12 que] qui B 16 testatricem] B testatorem N 18 dixerit] dixerint N 18 petatur] petant N 20 aut] et B 20 anno] add. die N 21 et] om. N 26 remisit] revisit N 26 dixerit] duxerit B 27 et] ac B 28 testi] teste N 33 amore] B anima N

dum dicta et attestaciones testium predictorum per nos aperiri et publicari ac dicendum et excipiendum, si quid dicere vel excipere voluerint, verbo vel in scriptis contra dicta et personas predictorum testium et tandem videndum et audiendum servatis servandis successive predictis testamento dictisque et attestacionibus testium eorundem auctoritatem et decretum nostrum interponi 5 et desuper litteras oportunas, quibus in iudicio et extra iudicium fides valeat adhiberi, decerni et dari vel dicendum causam rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandam ad terminum transmissionis predictum in nostram peremptorie citetis presenciam, certificantes eosdem sic citatos, quod sive ipsi in dicto citacionis termino etc., sive non, nos ad premissa etc. 10

MODUS SUPRASCRIPTIONIS

Nobis in Christo sincere dilectis honorabilibus et discretis viris, dominis de .t. et de .t. ecclesiarum parochialium plebanis Strigoniensis dyocesis et cui-libet vestrum insolidum pro nobili Ladislao de Beye eiusdem dyocesis super recepcione et examinacione testium affuturorum in loco et termino et mo- 15 do intrascriptis per vos fiendis et ad terminum similiter intrascriptum sine 71^v crastinacione. |

95. COMMISSIO IN FACTO INQUISICIONIS

Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Salutem! Noveritis, quod nos in causa et causis, que inter procuratorem fiscalem reverendissimi domini, Tho- 20 me cardinalis et ecclesie sue prefate ab una ac honorabilem magistrum Domini- cum canonicum ecclesie .t. iurisdiccione spiritualis Strigoniensis ab alia parti- bus in, de et super facto certorum criminum et excessuum in articulis hiis intro- clusis clarius expressatis et illorum occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi vertuntur, dictum .t. procuratorem nomine, quo supra, ad pro- 25 bandum intencionem suam in dictis articulis contentam admisimus, examen testium producentis vobis dominis prefatis insolidum committentes. Quocirca devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunica- cionis pena, quam in vos et alterum vestrum huiusmodi mandatum nostrum etc., quatinus receptis presentibus in uno certo et competenti termino ad id 30 apto per vos eligendo et deputando in et ad domum lectoratus dicte ecclesie .t. personaliter accedatis ad eosdemque locum et terminum ac alios duos sequen- tes dies iuridicos ad id sufficientes omnes et singulos utriusque sexus homines, qui vobis pro parte dicti .t. procuratoris fiscalis pro testibus fuerint nominati,

95 B fol. 48^r–48^v

1 aperiri] apperiri B aperire N 10 termino ... premissa] om. B 15 et] ac B 16 in-
trascriptis] infrascriptis N 16 intrascriptum] infrascriptum N 18 COMMISSIO] B
commissio N 29 huiusmodi ... notrum] om. B

ad perhibendum testimonium veritati, prefatum vero magistrum Dominicum
 72^r personaliter, | si eius presenciam commodè habere poteritis, alioquin in domo
 habitacionis sue ad videndum et audiendum iurare dictos testes auctoritate no-
 stra in vestram citetis presenciam. Quos quidem testes in presenciam parcium vel
 earum procuratorum, si comparuerint, alioquin partis alterius et illius procura- 5
 toris non comparentis absencia in aliquo non obstante ad sancta Dei ewangelia
 tactis Scripturis sacrosanctis de dicenda veritate iurare compellatis et tandem
 semotis partibus et earum procuratoribus testem quemlibet et singulariter et
 secrete iuxta vim, formam et tenorem prefatorum articulorum, ut prefertur,
 presentibus introcluserum et de eorundem circumstanciis ac de causa sciencie 10
 diligenter examinetis et interrogetis aliasque de et super eisdem meram, puram
 et simplicem inquiratis et experiamini certitudinis veritatem. Et deinde huius-
 modi testium dicta et attestaciones fideliter conscribatis conscriptaque, clausa
 et neutri parcium revelata presentibus eciam reclusis et in specie remissis nobis
 ad unum certum et competentem terminum per vos prefigendum et deputan- 15
 dum sine crastinacione transmittatis, testes autem, qui fuerint nominati, si se
 gracia, odio, amore, timore etc., ut supra, etc.

96. COMMISSIO, QUANDO TESTES RECUSARENT DEPONERE

TESTIMONIUM VERITATI, SEQUITUR

72v | Noveritis, quod cum nos in causa et causis nuper coram reverendo in Chri- 20
 sto patre domino Michaelē episcopo .t. ac tunc dicte ecclesie Strigoniensis in
 pontificalibus et spiritualibus vicario et causarum auditore generali et tandem
 coram reverendo patre Lodovico episcopo, nunc in absencia eiusdem domini
 Lodovici coram nobis mota et vertente inter discretum Sebastianum clericum
 de .t. ab una ac nobilem .t. de .t. partibus eciam altera racione certorum debi- 25
 torum dampnorumque et iniuriarum earumque occasione libellis convencionis
 et reconvencionis coram prefato domino Michaelē episcopo hincinde productis
 liteque super contentis prefatorum libellorum legitime contestata idem domi-
 nus Michael episcopus examen testium prenotati .t. vobis dominis prescriptis,

96 B fol. 49^r–50^r

2 commodè] comode BN 5 earum] eorum N 6 ewangelia] B ewangelia N 12 expe-
 riamini] B *omisso contractionis signo* expiamini N 14 revelata] B revellata N 16 transmit-
 tatis] B transmitatis N 16 fuerint nominati] nominati fuerint B 16 fuerint] B fuerunt
 N 17 ut supra, etc.] *om.* B 19 SEQUITUR] *om.* B 23 patre] *om.* B 23 domini]
habet B *om.* N 24 inter] B in N 25 ab] *add. et del. alia* N

21 Michaelē] *Michael Turonyi (1457–1501), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Eszter-
 gomi kanonokok pp.103–104 et C. Τότῃ Főpapi archont. pp.24, 25, 26, 27, 29. 23 Lodovico]
 Ludovicus Florenus (1498–1501), vicarius etc., cf. C. Τότῃ Főpapi archont. p.52.*

tandem anno et die infrascriptis nobis ad iura reddenda etc. sedentibus ac discreto .t. prefati Sebastiani, necnon circumspecto .t. antefati .t. procuratoribus hincinde, prout videlicet de ipsorum procuratorum procuracionum mandatis dixerunt apud acta cause huiusmodi constare, coram nobis in iudicio comparentibus idem .t. procuratorio nomine, quo supra, dicta et attestaciones quo- 5
rumdam testium in vim litterarum commissionalium sew remissionalium prefati domini Lodovici episcopi in hac causa pro parte prenotati .t. receptorum clausas et, ut prima facie apparebat, vestris sigillis consignatas exhibuit et nichilominus exponere curavit, quomodo quidam .t. et .t. | prefate dyocesis pro 10
parte pretacti .t. et in huiusmodi causa pro testibus nominati et per vos citati coram vobis in loco et termino ad id deputatis et assignatis favore vel timore dicti Sebastiani se subtraxissent, dictis loco et termino coram vobis comparere et in hac causa testimonium ferre recusassent in ipsius .t. et iuris sui preiudicium valde magnum. Quare fuimus per prefatum Benedictum procuratorem nomine, quo supra, debita cum instancia requisiti, ut ne pro testimonii defec- 15
tu dicte parti sue ius et iusticia periret, sibi et eidem parti sue superinde de opportuno iuris remedio providere dignaremur. Nos itaque huiusmodi requisicionibus tanquam iustis et iuri consonis inclinati vestre igitur etc., quatinus receptis presentibus prefatos .t. et .t. ad duodecesimum diem festi .t. nunc venturum in possessione Tholna in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, 20
quos et nos harum serie sic citamus, ut ipsi sub pena excommunicationis, quam in eos, nisi fecerint, quod ipsis in hac parte mandamus, eundem terminum ipsis pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorie monicioneque canonica et sub excommunicationis pena prefigentes et assignantes exnunc prout extunc et extunc prout exnunc ferimus in hiis scriptis, compareant in prescriptis loco et 25
termino coram vobis in huiusmodi causa veritati testimonium perhibitori, usque ipso termino instante ad eundem locum personaliter accedatis ipsosque 73^v
testes sic, ut premittitur, | citatos in presenciam parcium predictarum de dicenda veritate ad sancta Dei ewangelia manibus tacta iurare compellatis tandemque semotis partibus testem quemlibet singillatim et secrete, iuxta vim, formam 30
et tenorem prefati libelli reconventionalis ac interrogatorie presentibus reclusorum diligenter examinetis et interrogetis. Et post hec dicta et attestaciones eorundem fideliter conscribatis conscriptaque, clausa et neutri parcium reve-

1 sedentibus] sedente N 2 prefati] corr. ex prefatum N 2 Sebastiani] Sebastianum N 2 antefati] B antefato N 2 .t.] habet B om. N 4 apud] B apud N 7 pro parte] corr. ex pre partu N 9 quidam] quidem N 10 .t.] om. N 15 testimonii] testimonio BN 15–16 defectu] defectum N 16 ius et iusticia periret, sibi et eidem parti sue] om. N 18 igitur] om. B 25 in hiis] iterum add. in hiis N 25–26 in prescriptis ... vobis] coram vobis in prescriptis loco et termino B 25 in] habet B om. N 26 vobis] B nobis N 26 in] posterius suprascr. N 28 de] om. N 30 semotis] add. ipsis B 30 singillatim] singlariter N 30 iuxta] om. N 31 reconventionalis] B reconventionalis N 33 fideliter] add. et del. Re N 104.33–105.1 revelata] B revellata N

lata presentibus eciam reclusis et in specie remissis nobis ad secundum diem prefati termini consciencieose transmittatis. Volumus tamen, quod testes ipsi veniant et recedant in expensis et vectura producentis. Si autem iidem .t. et .t. dictis loco et termino coram vobis comparere et in dicta causa testimonium ferre recusarent extunc ad prefatum sedecimum diem prescripti termini in no- 5 stram peremptorie citetis presenciam, quos et nos harum serie sic citamus, ut ipsi eodem sedecimo die compareant Strigonii coram nobis ad videndum et audiendum se per nos prefatam excommunicacionis sentenciam incurrisse declarari et excommunicatos publice denunciari mandare vel dicendum et allegandum causam, si quam habent rationabilem, cur id fieri non debeat. Cuius qui- 10 dem citacionis seriem, si fieri contigerit, ad eundem sedecimum diem antedicti termini nobis vestris in litteris consciencieose rescribatis. Datum Strigonii.

97. COMMISSIO, UT EXECUTORES PER PARTEM ADVERSAM ELECTI
INTERSINT EXECUCIONI

74^r Thomas etc. salutem in Domino etc. Quia providus | Laurencius de .t. legit- 15 timus procurator .t. de .t. prefate dyocesis ad examen testium, quos egregius .t. de .t. prefate dyocesis etc., in causa, que coram nobis inter prefatas partes in facto certorum debitorum etc. earumque occasione vertitur, iuxta continenciam aliarum litterarum nostrarum commissionalium pro secunda dilacione loco et die infrascriptis producere habet, vosque dominos plebanos suprascriptos pro 20 parte dicti .t. in executores elegit. Vestris igitur devocionibus in virtute sancte obediencie etc., quatinus receptis presentibus feria sexta proxima ante festum .t. proxime venturum ad oppidum .t. vocatum dicte dyocesis personaliter accedatis et reexaminacioni dictorum testium interesse et iuxta aliarum litterarum nostrarum commissionalium informacionem cum aliis executoribus in eisdem 25 aliis litteris nostris nominatis in reexaminacione eorundem testium execucionem facere debeatis et deinde nomina eorundem testium cum cognominibus suis et locis eorum, de quibus se oriundos dixerint, in aliqua papiri scedula manu illius, qui scilicet ex vobis reexaminacionem eorundem testium conscripse-

97 B fol. 50^r; Bónis 3861 (c.1500).

1 secundum] .t. B 2 transmittatis] B transmitatis N 2 tamen] autem B 3 iidem] B idem N 3-4 et .t.] B etc. N 5 recusarent] B recusarunt N 5 sedecimum] .t. B 5-6 nostram] B vestram N 7 sedecimo] .t. B 9 denunciari] B denunciare N 11 fieri] fien(da) N om. B 11 sedecimum] .t. B 12 Strigonii] om. B 13 COMMISSIO] B commissio N 14 EXECUCIONI] in marg. add. S.(?) N 15 Laurencius] add. .t. B 16 de] B et N 16 prefate] prefati N 20 habet] add. et del. iuxta continenciam aliarum litterarum nostrarum N 22 obediencie] om. B 24 reexaminacioni] Breexaminacionum N 28 oriundos] oriundus N 28 dixerint] dixerunt N

rit, conscriptaque una cum appositione sigilli uniuscuiusque vestrum eidem .t. vel eius procuratori tradatis ad cautelam. Volumus tamen, ut de expensis vobis ad premissa competentibus per prefatum .t. provideatur et de salario competenti satisfiat. Datum Strigonii etc.

98., 74^v COMMISSIO SUPER EXPURGACIONE ALICUIUS |

5

Thomas etc. Honorabilis nobis dilecte! Accusatus fuit in sancta sinodo iste dominus Stephanus plebanus de .t., quod esset concubiniarius. Qui tandem coram nobis comparens dixit se iniuste accusatum et velle se expurgare. Cui nos commisimus, ut ipse infra viginti dies a die datarum presencium computando cum duobus vel tribus idoneis viris, testibus spiritualibus sive secularibus expurget se coram vobis. Quocirca devocioni etc., quatinus receptis presentibus adiuncto vobis domino Petro presbitero, capellano de .t. illos testes, quos idem dominus Stephanus super expurgacione sua predicta coram vobis produxerit, recepto ab eisdem iuramento ad sancta Dei ewangelia de dicenda veritate de vita et conversacione eiusdem domini Stephani plebani diligenter examinatis et interrogetis et, quicquid ipsi testes deposuerunt, nemini revelantes in vestris litteris ad prescriptum vigesimum diem consciencie remittatis etc.

99. COMMISSIO IN COMMUNI FORMA

Thomas etc. Discrecionibus vestris insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos et alterum vestrum huiusmodi mandatum nostrum exequi recusantem sew recusantes trium dierum canonica monicione premissa a die exhibicionis presencium vobis fiende computando ferimus in hiis scriptis, districte precipientes committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus feria sexta proxima ante festum S(ancti) Mathie apostoli nunc venturum ad oppidum .t. Strigoniensis dyocesis personaliter conveniatis ad eosdemque locum et terminum, necnon alios duos dies immediate sequentes ad id aptos et non festivos omnes et singulos utriusque sexus homines, qui vobis pro parte providi .t. de .t. dicte dyocesis contra et adversus .t. de

98 B fol. 50^v; Bónis 3738 (1497–1521). 99 B fol. 50^v–51^r

3 salario] B salario N 4 satisfiat] satisfiant N 4 Strigonii etc.] om. B 5 COMMISSIO] B commissio N 6 etc.] om. N 6 sancta] B sancto N 7 .t.] corr. ex det. N 9 datarum] B datis N 11 se] habet B om. N 11 vobis] B nobis N 11 devocioni] B devocione N 13 produxerit] produxerint BN 15 eiusdem] corr. ex eisdem N 15 domini] d(omini) B 17 remittatis] B remittatis N 17 etc.] om. B 18 COMMISSIO] B commissio N 19 Thomas etc.] habet B om. N 26 immediate] immediate N 28 de .t.] habet B om. N

75^r .t. iamfate dyocesis | pro testibus fuerint nominati, ad perhibendum testimo-
 nium veritati in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, quos in presen-
 cia parcium vel earum procuratorum, si comparuerint, alioquin non obstante
 partis non comparentis ausencia de dicenda veritate ad sancta Dei ewangelia
 tactis Scripturis sacrosanctis iurare compellatis et tandem semotis partibus te- 5
 stem quemlibet singulariter et secrete iuxta vim, formam et tenorem libelli ac
 interrogatorie presentibus introcluserum diligenter examinetis et interrogetis
 et post hec dicta et attestaciones eorundem testium fideliter conscribatis con-
 scriptaque, clausa et neutri parcium revelata presentibus eciam introclulis et
 in specie remissis nobis ad octavum diem eiusdem termini sine crastinacione 10
 transmittatis. Testes vero, qui nominati fuerint, si se gracia, odio, amore, ti-
 more vel favore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam compellatis veritati
 testimonium perhibere. Volumus autem, quod testes ipsi veniant et recedant
 in expensis et vectura producentis. Datum etc.

100. ALIA COMMISSIO SIMILIS

15

Cum nos examen testium pro parte venerabilis domini .t. de .t. in causa
 inter perfidum .A. Iudeum Bude residentem ab una et eundem .t. ab alia par-
 tibus coram nobis et in hac sede spiritali Strigoniensi mota et vertente contra
 prefatum .A. Iudeum producendorum vobis dominis prescriptis de volunta-
 te procuratorum earundem parcium duximus committendum et committimus 20
 per presentes, idcirco vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum etc., ut
 supra.

101. COMMISSIO AD REEXAMINANDUM TESTES

Thomas etc. Quia reportatis nobis dictis et attestacionibus testium pri-
 dem pro parte .t. de .t. Strigoniensis dyocesis et contra .t. de .t. dicte dyocesis 25
 75^v per vos receptorum | et examinerum comperimus ex eisdem attestacionibus
 ipsos testes non fuisse per vos iuxta formam interrogatorie et mandati nostri

100 B fol. 51^r 101 B fol. 51^{r-v}

2 citetis] *in margine dextro add.* citetis presenciam et eosdem ac vosmet ipsos vicissim, si su-
 perinde requis[iti] fueritis, in presenciam parcium etc. B 3 earum] eorum N 3 alioquin]
corr. ex aliquod N 5-6 testem] *in margine sinistro add.* ac vosmet ipso singulariter etc. B
 7 introcluserum] intracluserum B 9 revelata] B revellata N 11 transmittatis] B
 transmitatis N 14 producentis] perducentis N 14 etc.] *om. forsan margine resecto* N
 15 COMMISSIO] B commissio N 16 domini] habet B *om.* N 17 inter] habet B *om.*
 N 17 .A.] B ac N 23 COMMISSIO] B commissio N 23 REEXAMINANDUM] B
 examinandum N 24] N *om.* 25 dyocesis] iterum *add.* et contra .t. de .t. dicte dyocesis
 N 26 et] *om.* N

et signanter testes, qui scilicet aliquid se scire dicunt, non extitisse de causa sciencie, puta: unde sciunt, interrogatos. Ideo pro veritatis certitudine et animi nostri clariori informacione decrevimus illos et eosdem testes per vos fore reexaminandos. Igitur vestris discrecionibus in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos etc., quatinus receptis presentibus feria 5 .t. proxima post festum .t. ad possessionem .t. vocatam dicte dyocesis personaliter conveniatis ad eosdemque locum et terminum omnes et singulos testes predictos, prius videlicet receptos et examinatos et non alios, quorum nomina habebitis et cognoscetis ex prioribus attestacionibus presentibus introclusis, in vestram auctoritate nostra faciatis venire presenciam, quos singulariter et secrete iuxta vim <et> formam libelli ac interrogatorii presentibus introcluserum ad iuramentum per eos primitus prestitum diligenter reexaminetis ad singulos articulos seorsum et faciatis reddere rationem sui dicti sive causam sciencie. Et post hec dicta et attestaciones etc., ut supra.

102. COMMISSIO SUPER RECONVENCIONE DE NOVO PRODUCENDI

ET NONNULLOS REEXAMINANDI

15

Noveritis, quod cum nos pridem examen testium venerabilis capituli ecclesie 76^r sie Poseniensis in quadam | causa, que inter honorabilem magistrum .S. actorem ab una et prefatum capitulum ab alia partibus de et super facto .t. et .t. earumque occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensis vertitur, 20 ut dicitur, certis ex vobis dominis prefatis executoribus nostris commissemus, tandem intelleximus, quod sola interrogatoria per ipsum .S. data inclusa fuerant litteris nostris remissoriis et articuli dicti capituli inclusi non erant. Quapropter decrevimus, ut remissorie presentes ad vos mittantur cum inclusione articulorum dicti capituli ac interrogatoriorum emendatorum vel denuo 25 ex officio nostro fiendorum, et quod testes vigore priorum litterarum nostrarum remissoriarum iterum examinentur et alii denuo, si quos dictum capitulum producere voluerit, per vos recipiantur. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum etc., quatinus receptis presentibus quarto die festi .t. nunc venturi ad oppidum .t. personaliter conveniatis ad eosdemque locum 30 et terminum, necnon alios duos dies immediate sequentes ad id aptos et non

102 B fol. 51^v–52^r

1 signanter] singulariter N 5 in vos etc.] *habet* B *om.* N 8 nomina] nomine N
9 habebitis] habetis N 10 faciatis venire] venire faciatis B 11 et] *supplevi* 16 REEXAMINANDI] reexaminandum B 19–20 earumque] *recte forsan* eorumque(?) BN 20 vertitur] *verten(te)* BN 21 dominis prefatis] prefatis dominis B 22–23 inclusa] in causa N 24 presentes] presentibus N 26–27 nostrarum] *om.* B 27 denuo] de novo B
31 immediate] immediate N

festivos omnes et singulos testes, qui, ut prefertur, alias pro parte dicti capituli recepti et examinati fuerant et item alios, qui vobis denuo nominati fuerint, in vestram auctoritate nostra citetis presenciam ipsosque testes denuo producendos in presencia parcium vel earum procuratorum etc. iuxta vim, formam 76^v et tenorem articulorum | et interrogatorii presentibus introcluserum diligenter 5 examinetis et interrogetis, prefatos autem testes prius receptos ad iuramentum prius per eos prestitum reexaminetis et reinterrogetis et post hec dicta et attestaciones testium prefatorum fideliter conscribatis etc.

103. COMMISSIO, QUANDO NARRATIO PRODUCITUR IN VIM ACCIONIS

Thomas etc. Noveritis, quod de anno Domini millesimo quingentesimo octavo proxime preterito vigesima die mensis .t. pro parte et in persona .t. de .t. dyocesis Strigoniensis nobis fuerat expositum, qualiter .t. plebanus, necnon .t. et .t. dicte dyocesis, nescitur, quo spiritu ducti, asserentes .t. de dicta .t. parochianum ipsius domini exponentis quoddam testamentum condidisse in eoque certa legata ecclesie de dicta .t. ac ipsis commissa et facta fuisse ipsaque legata 15 dominum .t. pro se usurpasse minus veraciter pluribus in locis proclamassent et divulgassent fame eiusdem domini .t. plebani plurimum detrahentes et eidem per hoc et alias graviter iniuriantes. Nos tunc pro parte eiusdem domini .t. debita cum instantia requisiti citationem legitimam contra prefatos .t. et .t. in forma solita et consueta ad partes decreveramus, ipsa siquidem citatione 20 in partibus legitime executata et reportata ac tandem una cum eius execucione 77^r anno, quo supra, | .t. die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audientas etc. per circumspectum .t. de .t. procuratorem legitimum prefati domini .t., prout videlicet de ipsius procuracionis etc., presente circumspecto .t. de .t. similiter procuratore prefatorum .t. et .t., de cuius eciam procuracionis etc. 25 constat, idem .t. procurator nomine, quo supra, narrata in predicta citatione in vim accionis sive petitionis summarie habere peciit et voluit, ac deinde per modum addicionis ad premissa dixit, quod ipsi in causam attracti prefatum dominum .t. pro dictis pretensis legatis coram certis probis sepius impetivissent, et impetere non cessarent, quod in animum revocans idem dominus .t. pro centum 30 florenis auri pati nolisset, nec vellet eciam de presenti, petens dictus .t.

103 B fol. 52^{r-v}; Bónis 4048 (1508).

2 fuerint] fuerunt N 4 earum] B eorum N 7 prius per eos] per eos prius B 8 testium prefatorum] prefatorum testium B 12-13 .t. et .t.] B om. N 16 dominum] dictum B 17 plebani] om. B 23 per] pro ? B 24 procuracionis] add. mandato B 26 constat] add. in margine in iudicio reproduce[...] idem N 26 narrata] nominata N 27 sive] seu B 29 .t.] add. et del. impetivissent N 29 pro] pre N 29 pretensis] B expensis N 29 impetivissent] impetivisset N 30 et impetere non cessarent] inpetere non curassent B 31 eciam] om. B

procurator nomine, quo supra, eisdem in causam attractis super ulterioribus eorum impeticionibus silentium perpetuum imponi eosque ad revocationem et reclamacionem detraccionum huiusmodi per nos cogi et compelli, in prefatis centum florenis auri pro emenda premissorum ac in expensis litis et cause huiusmodi factis et fiendis condemnari et ad eorum solucionem plenariam similiter cogi et compelli aliasque eidem et parti sue predictae in premissis omnibus iudicium fieri et iusticiam ministrare nostra iudiciaria auctoritate mediante, officium nostrum humiliter implorans petens premissa coniunctim et divisim et 77^v se offerens probaturum | citra onus superflue probacionis. Quo percepto prefatus .t. procurator nominibus, quibus supra, copiam dicte accionis et addicionis 10 sibi per nos decerni et dari petiit, cui nos tandem decrevimus cum termino sex dierum ad respondendum vel deliberandum. Tandem .t. die mensis .t. nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali etc.

104. SUBDELEGACIO CAUSE

Thomas, miseracione etc. necnon cause et causis in partibus infra(scrip)tis 15 per serenissimum principem, dominum Wladislaum, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regem iudex delegatus et commissarius unicus specialiter deputatus dilectis nobis in Christo venerabilibus et egregiis viris, dominis Thome Amadeo de Ferrara, vicario nostro in spiritualibus et causarum auditori generali et Demetrio de Nyas canonicis ecclesie Strigoniensis, decretorum doctoribus, nunc in civitate Budensi constitutis salutem in Domino et nostris, immo 20 regiis debitam diligenciam adhibere in commissis! Litteras prefati serenissimi domini principis et domini, domini Wladislai regis patenter in papiro confectas eiusque sigillo cere rubee subimpresso consignatas nobis pro parte honorabilis magistri Ladislai de Thar, rectoris capelle S(ancti) Stephani regis in ecclesia 25 Agriensi fundate presentatas noveritis nos recepisse sub hac forma verborum: WLADISLAUS etc., post quarum quidem litterarum preacti domini regis prein- 78^r sertarum presentationem et recepcionem nobis et | per nos, ut premittitur, factas pro parte iam dicti magistri Ladislai principalis in eisdem litteris princi-

104 B fol. 52^v–53^v; Bónis 3592 (1490–1516); Bónis 3739 (cum alio numero folii, sc. fol. 52^a; 1497–1521).

2 eosque] eosdemque B 3 in] im N 4 auri] om. B 4 in] om. B 5 plenariam] B plenar(ie) N 6–7 premissis ... ministrare] habet B om. N 7 nostra] vestra BN 8 nostrum] vestrum BN 10 dicte] dicti N 11 cui] B cum N 11 tandem] eandem B 15 necnon] habet B om. N 15 in] ac B 16 principem] add. dominum B 16 Wladislaum] Ladislaum N 19–20 generali] corr. ex generalis N 21 nostris] add. huiusmodi B add. et del. firmiter obedire mandatis N 21 immo] imo N 23 domini] om. B 23 Wladislai] B Ladislai N 24 cere] ceree N 25 rectoris] rectoribus N 1 iam] corr. ex dam N

25 Thar] Tar, in comitatu Heves, cf. Csánki I p.56.

paliter nominati, quatinus ad execucionem preinsertarum litterarum regiarum iuxta vim, formam et tenorem earundem procedere partibusque predictis iusticiam ministrare deberemus, instanter et debite requisiti fuimus. Sed quia nos tam nostris et ecclesie nostre, quam rei publice rebus et negociis legitime 5 prepediti cognicioni et decisioni negocii huiusmodi ad presens vacare et intendere commodum non valemus, idcirco de vestra legalitate plurimum confisi vices nostras in hac parte, donec eas ad nos duxerimus revocandum, vobis dominis prescriptis duximus committendas et committimus per presentes, mandantes vobis regia predicta nobis in hac parte concessa et nostris ordinaria et apo- 10 stolice legacionis nate auctoritatibus, quibus fungimur, quatinus in causa et negotio huiusmodi secundum traditam in preinsertis litteris regie (maies)tatis vobis formam et alias, prout de iure fuerit procedendum, procedatis. In cuius rei testimonium presentes litteras fecimus nostri sigilli impressione communiri etc.

15

105. CITACIO IN CAUSA SUBDELEGATA

Demetrius de Nyas ac Thomas Amadeus de Ferraria, canonici ecclesie Strigoniensis d(ecretorum) doctores, necnon cause et causis ac partibus infrascriptis per reverendissimum in Christo patrem dominum, dominum Thomam etc. iudicem delegatum et commissarium regium cause et causis ac partibus eis- 20 dem specialiter deputatum iudices subdelegati et commissarii similiter deputati dilectis nobis in Christo etc. requisitus, salutem in Domino | et nostris, immo verius regiis et pretacti reverendissimi domini Thome cardinalis firmiter obedire mandatis. Litteras iamfati reverendissimi domini Thome cardinalis et commissarii sub eius sigillo rotundo cere rubee subimpresso patenter in 25 papiro confectas sanas, integras, non viciatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes nobis per honorabilem magistrum Ladislaum de .t., rectorem capelle S(ancti) Stephani regis in ecclesia Agriensi fundate principalem in eisdem litteris antefati reverendissimi domini Thome cardinalis principaliter nominatum presentatas honore et reverencia, 30 quibus decuit, noveritis recepissee huiusmodi sub tenore: THOMAS, MISERA-

105 B fol. 53^v–54^r; Bónis 3862 (c.1500).

6 vacare] vocare BN 7 commodum] comode BN 8–9 duxerimus revocandum, vobis dominis prescriptis] habet B om. N 13 vobis] nobis BN 13 cuius] corr. ex huius N 14 rei] B re N 14 nostri] nostro N 14 impressione] B inpressione N 17 Demetrius ... Ferraria] Thomas Amadeus de Ferraria ac Demetrius de Nyas B 17 Nyas] add. decretorum doctor N 19 dominum] add. et B 23–25 firmiter obedire mandatis. Litteras iamfati reverendissimi domini Thome cardinalis] habet Bom. N 25 cere] ceree N 27 sed omni] se quid(?) N 27 suspicione] B suspicionem N 1 noveritis] B nominatis N

CIONE ETC., post quarum quidem litterarum prelibati reverendissimi domini
 Thome cardinalis, iudicis et commissarii regii presentacionem et recepcionem
 nobis et per nos, ut premittitur, factas fuimus pro parte pretacti magistri .t.
 principalis debita cum instancia requisiti, quatinus ad litterarum eiusdem re- 5
 verendissimi domini Thome cardinalis et regiarum preinsertarum huiusmodi
 execucionem procedere et citacionem legitimam ad partes in forma solita et
 consueta contra honorabilem dominum .t. presbiterum Agrie residentem in
 preinsertis litteris regii ex adverso similiter principaliter nominatum regia ac
 ordinaria et apostolice legacionis nate nobis concessis, quibus fungimur in hac 10
 parte, auctoritatibus decerni dareque et concedere dignemur. Nos vero vo-
 lentes regium et reverendissimi domini Thome cardinalis ordinarii, legati nati
 et commissarii supradicti mandatum huiusmodi, ut tenemur, exequi, citacio-
 nem huiusmodi dandam esse decrevimus et decernimus per presentes. Vestre
 igitur et cuiuslibet vestrum devocioni etc., ad prefatum dominum Stephanum 15
 presbiterum etc., cum omnibus et singulis suis iuribus et litteris, litteralibus in-
 79^r strumentis, privilegiis et munimentis | causam et causas tangentibus et concer-
 nentibus compareat Bude coram nobis in iudicio prelibato .t. vel eius legitimo
 procuratori de iuri responsurus aut alias dicturus et excepturus, si quid dicere
 et excipere voluerit contra commissionem et litteras preinsertas personamque 20
 nostram verbo vel in scriptis, alias visurus et auditurus nos in causa et causis ac
 partibus supradictis iudices competentes fore denunciari et per nos in eisdem
 causa et causis, prout iuris fuerit et dictaverit ordo rationis, iuxta traditam no-
 bis in hac parte formam ad ulteriora procedi usque ad sententiam diffinitivam
 inclusive vel dicturus causam rationabilem, cur ea fieri non debeant, allegans, 25
 certificantes eundem sic citatum etc.

106. MANDATUM, UT IN CIMITERIO CORPORA MORTUORUM SEPELIANTUR

Honorabilis in Christo nobis sincere dilecte! Salutem! Noveritis nobis
 per circumspectum Iohannem .t., vitricum ecclesie Sancti Georgii martiris de 30
 Zerdahel dyocesis Strigoniensis fuisse expositum, quod quia quidam Iohannes
 Mora et Michael Chemer, familiares Stephani Myhalfy circa et prope Medium

106 B fol. 54^{r-v}

2 ETC.] *habet B om. N* 5 ad] *habet B om. N* 7 execucionem] *B* execucioni *N*
 8 Agrie] *B* Agien(sem) *N* 10 concessis] *add. et BN* 15 prefatum] *pretactum B*
 16 et] *om. B* 20 et] *vel B* 22 denunciari] *pronunciari B* 25 dicturus] *dicendum*
BN 26 citatum] *add. quod sive ipse B* 27 MORTUORUM] *defunctorum B* 28 SEPE-
 LIANTUR] *sepelliantur BN* 29 in Christo nobis] *nobis in Christo B* 30 martiris] *B*
martirys N 1 Myhalfy] *Malasy (?) B*

Quadragesime proxime nunc preterite invicem pugnantes in cimiterio dicte ecclesie unus alterum gladio percussisset, absque eo tamen, quod aliquis eorum alterum usque ad dilaceracionem corporis et sanguinis effusionem aliasque graviter lesisset, vos propterea cimiterium ipsum violatum esse putantes corpora defunctorum sepelire et alias cerimonias solitas et consuetas inibi facere hucusque noluissetis et nec velletis eciam modo, nisi, ut asseritis, idem cimiterium reconciliaretur. Cum autem, si dicti Iohannes et Michael, ut exponitur, 79^v in ipso | cimiterio usque ad dilaceracionem corporis, effusionem sanguinis aliasque gravem lesionem alterius non pugnauerint et sanguinis effusio intra 10 cimiterium secuta et facta non fuerit, dictum cimiterium non sit violatum et reconciliacione non egeat, mandamus vobis in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quatinus receptis presentibus, premissis sic, uti nobis exposita sunt, suo modo se habentibus, oppugnacionibus iam dictorum Iohannis et Michaelis huiusmodi non obstantibus corpora defunctorum 15 sepelire et alias cerimonias solitas et consuetas inibi facere et peragere debeatis et teneamini, nisi aliud forte canonicum in hac parte obstaret impedimentum, et premissa aliter, quam nobis sunt exposita, se habeant.

107. MENDICACIONALIS PRO RELIGIOSIS

Thomas etc. Universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis ac eorum 20 vicesgerentibus per civitatem et dyocesim Strigoniensem ubilibet constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti etc., salutem in Domino sempiternam! Cum religiosi viri, prior et fratres conventus claustrum .t. ordinis fratrum heremitarum Sancti Augustini nobis suas exposuerunt necessitates, ita, quod sine Christi fi- 25 delium elemosinis, cum nimium pauperes existant, vivere nequeant, nobis cum humilitate supplicarunt, ut ipsis concedere dignaremur licenciam pro eorum vite sustentacione elemosinas petendi et recipiendi. Nos autem attendentes

107 B fol. 54^v–55^r

2 preterite] preteriti N corr. ex preteritit 2 pugnantes] pugnare N 5 lesisset] B lesseret? N 6 sepelire] sepellire BN 8 reconciliaretur] B reconciliaremur N 10 intra] inter N 16 sepelire] sepellire BN 18 aliter, quam] aliterque N 18 sunt] B fuit N 22 existentibus] add. qui presentibus fueritis N 23 fueritis requisiti] om. B 23 Cum] in margine sinistro add. aliquando sic N 24 .t.] talis N 24 heremitarum] heremitarum B 25 Augustini] Pauli B 26 nequeant] in margine inferiore add. Cum itaque, sicuti accepimus, ecclesia .t. propter eius vetustatem in suis structuris et <di>ficiis certas paciatur ruinas et defectus cupiatque venerabilis .t. abbas eiusdem ecclesie .t. dictam ecclesiam reformare et restaurare ornamentisque et aparamentis ecclesiasticis divino cultui necessariis decorare, sed quia credit se et facultates suas ad id non suppetere, cum nimium pauper existat, vivereque nequeat, nisi ipsi elemosinis Christi fidelium succurratur, nobis N 1 sustentacione] in margine sinistro add. ac reformatione dicte ecclesie N

supplicacionem huiusmodi fore iustam et rationi consonam, eisdem fratribus presencium ostensoribus huiusmodi licenciam tenore presencium concedimus, hortantes vos et quemlibet vestrum, quatinus fratres predicti claustrum, dum et quando ad vos et vestri in medium accesserint aut aliquis ex ipsis accesserit, 5 benigne et cum caritate recipiatis elemosinas et alia caritatis opera eis erogantes et per parochianos quoque vestros erogari facientes, ut per hec et alia bona opera, que inspirante Domino feceritis, ad eternam beatitudinem et gloriam possitis et valeatis gloriosius pervenire, presentes autem post earum lecturam 80r et debitam execucionem exhibenti restituentes etc. | 10

108. ALIA MENDICACIONALIS

Thomas etc. salutem in Domino sempiternam! Sanctissimum corpus domini nostri Iesu Christi, qui de hoc mundo transiturus ad patrem ad passionis et mortis sue memoriam carnem suam in cibum et sanguinem suum in poculum exhibuit populo Christiano, decet Christi fideles pro devocione remi- 15 niscencie venerari et panem angelorum celestem, qui nos spiritualiter reficit, veluti nostre peregrinacionis, qua redimus ad patriam, una cum devotis mentibus et intimis precordiis adorare. Cum igitur capella in possessione .t. vocate dyocesis Strigoniensis prefate fundata sub vocabulo Sacratissimi Corporis Christi dedicata in suis structuris reparari et reformari ac libris, calicibus et 20 aliis ornamentis ecclesiasticis divino cultui necessariis decorari permaxime indigeat et nec possit aliunde, quam de piis elemosinis Christi fidelium reformari et decorari, eapropter vos omnes et singulos dominos supradictos cunctosque alios fidei Christiane cultores serie presencium requirimus, monemus et hortamur, quatinus dum et quando providus .t. de .t. vitricus dicte capelle ac alii 25 per eum ad id deputati, presencium scilicet ostensores in petendis elemosinis procedentes simul vel divisim ad loca habitacionum vestrarum in vestri medium accesserint, eosdem pietatis amore, qui Christus est, benigne et favorabiliter suscipiatis et pertractetis ipsis de bonis vestris a Deo collatis grata caritatis subsidia tribuentes et nichilominus parochianos quoque vestros in vestris sermonibus et exhortacionibus pie et salubriter inducat, ut et ipsi eosdem .t. et alios per eum ad id deputatos prosequantur amore de rebusque et bonis ipsis a Deo datis et collatis ad reformacionem et decoracionem prefatas pias elemo- 30

108 B fol. 55^{r-v}

2 eisdem fratribus] fratribus eisdem B 2 fratribus] in margine sinistro add. sive del. iuste N
3 presencium ostensoribus] om. B 6 caritate] charitate B 6 opera] posterius suprascr.
B 6–8 eis erogantes et per parochianos quoque vestros erogari facientes, ut per hec et alia bona opera] habet B om. N 9 presentes] ... restituentes om. B 9 earum] eorum N
10 restituentes] add. et del. Datis N 13 ad] add. et del. mundum N 24 requirimus] add. et N

sinas grataque subsidia velint misericorditer elargiri, ut per hec et alia bona opera, que Domino inspirante feceritis et ipsi vestri parochiani fecerint, hic in presenti centuplum et in futuro vitam eternam consequi mereamini et mereantur. Presentes autem, quas a data presencium earundem usque ad unius anni integri dumtaxat spacium durare volumus exhibenti reddi petimus.

109. MENDICACIONALIS PRO REFORMATIONE ALICUIUS ECCLESIE

Thomas etc. universis et singulis etc. salutem in Domino sempiternam! Quoniam, sicut ait Apostolus, omnes stabimus ante tribunal Christi recepturi, prout in corpore gesserimus, sive bonum sive malum, oportet nos diem ultionis extreme piis misericordie operibus prevenire et ea seminare in terris, que tandem Domino concedente cum multiplicato bonorum operum fructu recolligere valeamus in celis spem firmam habentes, quoniam qui parce seminat, parce et metet. Cum itaque, sicuti accepimus, pauperes hospites et inhabitatores ville .F. dicte Strigoniensis dyocesis ecclesiam Beati Michaelis archangeli olim parochialem, cuius dudum muri prerrupti sola iam fundamenta apparebant, denuo reparare et reedificare ceperunt ipsique muris eiusdem ecclesie sacristiam et nonnulla altaria perfecerunt, tecturam et multa alia correquisita nondum perfecerunt. Et quia ad illa perficienda credunt se et facultates eorum non suppetere, nisi eciam piis Christi fidelium elemosinis ipsis succurratur. Propterea nos devocionem eorundem hospitem in hac parte plurimum in Domino commendantes fraternitatesque et dominaciones vestras caritative requirimus et hortamur in remissionem peccatorum vestrorum vobis iniungentes, quatinus dum et quando quippiam hospitem predictorum pro petendis huiusmodi elemosinis Christi fidelium ad vos vestrorumque parochianorum in medium accesserint, eosdem benigne et favorabiliter suscipere et suscipi facere velitis et nichilominus eosdem parochianos vestros exhortacionibus saluberrimis inducatis, ut ipsi pro reparacione et reformationem dicte ecclesie Beati Michaelis archangeli, necnon conservacione calicum et aliorum ornamentorum eiusdem, quos et que iidem hospites fecerunt et deinceps facere proponunt, pias eorum elemosinas grataque caritatis subsidia velint elargiri, quatinus per hec et alia bona opera, que Domino inspirante fecerint, hic in presenti centuplum et in futuro vitam eternam consequi mereantur, presentibus post earum lecturam exhibenti resti-

109 B fol. 55^v–56^r

5 futuro] futurum N 5 mereamini] mereamur BN 8 ALICUIUS] om. B 15 sicuti] habet B om. N 17 denuo] de novo B 18 ipsique muris] ipsi murum N 18 sacristiam] sacristam N 21 succurratur] succurrantur BN 22 devocionem] devocioni N 24 vobis] nobis N 24 dum] de N 27 suscipere] corr. ex suscipietis N 28 saluberrimis] B saluberimis N 29 pro reparacione] B per reparacionem N 29 reformationem] B reformationem N 31 pias] pyas B

tutis, quas per revolucionem unius anni integri dumtaxat volumus duraturas.
Datum Strigonii.

110. MENDICACIONALIS SIMUL CUM PUBLICACIONE INDULGENCIARUM 5

Thomas etc. Ante tronium divine maiestatis fideles Christi sanctorum piis
adiuti suffragiis ad eorum celebranda festiva solempnia et loca sanctis eorun-
dem nominibus dedicata caritativis subsidiis adiuvanda eo debent fervencius
incitari, quo talium patronorum fulti presidiis pociora retributionum premia
valeant promereri. Sane cum ecclesia Sancti Iacobi apostoli de villa .t. Strigo- 10
niensis dyocesis, quam, sicuti accepimus, dilectus nobis in Christo Benedictus
.t. de .t. dicte dyocesis ex sua devocione, quam gessit et gerit ad eandem eccle-
81^r siam, pro sue facultatis exigenciam calicibus, libris, luminaribus et aliis | appa-
ramentis adornare proponit et intendit, adeo tenues habeat proventus, quod de
illis edificia ecclesie ipsius, que quasi per totum destructa ac rimata existunt, re- 15
formari nequeant, sed et idem Benedictus ad illa reparanda et ad conservanda
apparamenta, que in ipsa ecclesia requiruntur, et non habita acquirere et recu-
perare facultates minus sufficientes habeat, ideo, ut ipsa ecclesia Beati Iacobi
in suis necessariis ac libris et calicibus aliisque apparamentis huiusmodi refor- 20
metur, conservetur et manuteneatur, nonnulli reverendissimorum in Christo
patrum, dominorum cardinalium Sancte Romane Ecclesie, prout littere eorun-
dem desuper confecte edocent, certam indulgenciarum prerogativam omnibus
et singulis Christi fidelibus, qui ad premissa in auxilium dicte ecclesie Beati Ia-
cobi manus porrexerint adiutrices, indulserunt et concesserunt. Quocirca cari- 25
tatem vestram in Domino requirimus et hortamur, vobis nichilominus in virtu-
te sancte obediencie committimus, quatinus dum et quando ostensor presen-
cium pro petendis et acquirendis elemosinis ad loca habitacionumstrarum
vestrorumque parochianorum accesserint, eosdem ad petendas et recipiendas
ipsas elemosinas ab eisdem Christi fidelibus libere permittatis et, ut ipsi Chri-
sti fideles eo se ad id exhibeant promptiores, quo propterea donis spiritualibus
cognoverint se refectos, prescriptas indulgencias ipsorum reverendissimorum

110 B fol. 56^r–57^r

6 Ante tronium] *cf. bullam Pauli II 8 Iulii a. 1466: Ecclesiae Torcellanae antiquis monumentis ... Venetiis 1749 pp.40–41.*

4 Datum Strigonii] *om.* B 6 tronium] thronum B 6 divine] Domini N 7 adiuti] adniti BN 7 celebranda] *omm.* BN 7 loca] loco BN 7 sanctis] B sancte N 8 caritativis] B charitativis N 9 quo] qui BN 9 fulti] B fulci N 9 premia] merita BN 14 adornare] *add.* et conservare B 14 habeat] habeant N 15 ecclesie ipsius] ipsius ecclesie B 16 nequeant] nequeat BN 16 ad] *om.* N 16 conservanda] conservandum N 18 ut] prout BN 22 certam] certa BN 22 prerogativam] prerogativa BN

dominorum cardinalium propter hoc, ut premittitur, concessas in vestris ecclesiis post missarum solempnia, dum et quando ipsi Christi fideles pro audiendis divinis in eisdem convenerint, declaretis et publicetis ac eosdem in sermonibus 5 vestris piis exhortacionibus inducat, ut ipsi eternorum premiorum intuitu et ad premissa manus porrigant adiutrices, quatinus per hec et alia bona opera, que inspirante Domino fecerint, eterne felicitatis patriam consequi mereantur. Rogamus preterea caritatem vestram, quod petitoribus huiusmodi elemosinarum aliquam iniuriam non inferatis, nec alios, quantum in vobis erit, irrogare 10 permittatis, presentibus perlectis exhibenti etc.

111. MENDICACIONALIS

Salutem in Domino sempiternam! Obsequium gratum et pium Altissimo tociens impendere credimus, quociens mentes fidelium ad caritatis et devocio- 81^v nis opera pauperibus, quos egestatis | penuria deprimit, largienda propensius 15 excitamus, cum opera misericordie Domino exhibita in terris multiplici fructu recompensentur in celis, nam ab ipso Domino, bonorum omnium largitore merito debemus diem extremum piis misericordie operibus prevenire. Cum itaque, prout accepimus, .t. de .t. morbo .t. adeo sit gravatus, ut etiam interdum victum et amictum acquirere minime valeat, quocirca etc. 20

112. PUBLICATIO INDULGENTIARUM

Thomas etc. Universis et singulis etc. salutem in Domino sempiternam! Noveritis, quod nostram veniens in presenciam providus Mathias de Thw dyocesis Strigoniensis exhibuit et presentavit nobis litteras quorundam reverendissimorum dominorum cardinalium Sancte Romane Ecclesie indulgen- 25 cias per eosdem reverendissimos dominos cardinales ecclesie parochiali Sancte Andree apostoli in Zerdahel fundate gracie concessas in se continentes supplicans nobis humiliter <etc.> Nos vero vicarius antedictus votis fidelium in hiis precipue, que ad animarum salutem ac Dei venerationem ecclesiarumque reformationem spectare agnoscuntur, quantum cum Deo possumus, libenter

111 B fol. 56^r alia manu in margine inferiore 112 B fol. 57^{r-v}

5 et] habet B om. N 9 caritatem] B charitatem N 10 iniuriam] iniuriarum B
11 permittatis] B permitatis N 13 pium] B ipsum N 14 caritatis] charitatis B
16 terris] litteris N 17 in] add. et del. terris B 19 gravatus] B gratus N 22 etc.]
habet B om. N 28 etc.] supplevi

23 Thwr] Túr, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.210–214. 27 Zerdahel] Szerdahely, in comitatu Moson (?), cf. Györffy IV pp.180–181.

annuentes, quia ipsas bullas et litteras prefatorum reverendissimorum dominorum cardinalium singulasque illarum partes et continenciam per diligentem inspectionem et considerationem veras, sanas et salubriter concessas esse con- 5
perimus, ideo nos tenorem et continenciam earundem presentibus pro sufficienter insertis habere volentes indulgencias pretactas bullis videlicet et litteris in pretactis contentas in dyocesi, provincia et iurisdiccione spiritali Strigoniensi publicandas et promulgandas censuimus et decrevimus dictoque Mathie vel altero cuicumque nuncio sew questori dicte ecclesie Sancti Andree petendi 10
elemosinas licenciam dedimus et damus per presentes. Quocirca vos omnes et singulos dominos prescriptos tenore presencium requirimus et hortamur vobis in remissionem vestrorum peccaminum iniungentes, quatinus dum et quando dictus Mathias sew quivis alter nuncius vel questor dicte ecclesie, presencium videlicet ostensor cum presentibus ad vos et vestri in medium pervenerit, eun- 15
dem pietatis amore, qui Christus est, benigne suscipientes in ecclesiis et cancellis vestris palam, publice ac alta et intelligibili voce dictas indulgencias publicetis et dictos nuncios sew questores in petendis elemosinis ab impredientibus, quantum in vobis est et esse poterit, defendatis, nec eos iniuria lacessiri sinatis.
82r Presentes autem post earum opportunam lecturam reddi iubemus presentanti. | 20

113. MENDICACIONALIS

Thomas etc. Universis et singulis etc. Quoniam omnes, qui pie ac misericorditer per Christum se iudicari expectant, ita se in omnibus misericordiis prestare debent, ut ab ipso de subtraccione misericordie iuste redargui posse non pertimescant. Nam cum dominus iudicaturus venerit, eos tantum dete- 25
stari videbitur, qui indigentibus pietatis opera non exhibuerunt, dicente Apostolo: 'Omnes stabimus ante tribunal Christi recepturi, prout in corpore gesserimus, sive bonum, sive malum' oportet diem ultionis extreme operibus misericordie prevenire ac eternorum intuitu ea seminare in terris, que reddente Domino cum multiplici bonorum operum fructu recolligere valeamus in celis. 30
Cum itaque religiosi Deoque devoti gwardianus ceterique fratres ordinis Sancti Francisci de observancia in clauastro sew monasterio Beatissime Marie Virginis Strigonii fundato degentes adeo pauperes existant, ut non habeant, unde vive-

113 B fol. 57^v–58^r

27 Omnes stabimus] *cf. II Cor. 5,10*: Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

3 ipsas] ipsos N 7 pretactas] pretactis N 8 pretactis] *corr. ad* pretactas N 11 per presentes] *iterum add.* N 13 peccaminum] B pecaminum N 14 Mathias] B Matheus N 24 misericordie] misericordie N 25 dominus] dominis N 25 tantum] B tamen N 29 ac] ad N

re possent, nisi ipsis per elargicionem piarum elemosinarum a Christi fidelibus misericorditer succurratur. Igitur vos omnes et singulos dominos supradictos hortamur in Domino, quatinus, dum et quando fratres prefati claustr⁵i, presencium scilicet ostensores pro petendis elemosinis ad vos et vestri in medium cum presentibus pervenerint, eosdem pietatis amore, qui Christus est, et ob reverenciam ordinis ipsorum benigne suscipientes ipsis manus porrigant adiutrices pias elemosinas grataque subsidia elargientes et nichilominus omnes et singulos parochianos vestros vestris exhortacionibus et sermonibus saluberrimis inducat¹⁰is, ut et ipsi eosdem fratres benigne suscipiant eisque de bonis ipsis a Deo collatis pro sustentacione eorundem fratrum intuitu omnipotentis Dei et genitricis sue gratas porrigant elemosinas, insuper dictos fratres presbiteros idoneos, si id a vobis humiliter pecierint, divina officia in vestris ecclesiis administrare admittatis, iure tamen vestro semper salvo. Hortamur eciam vos¹⁵ dominos prescriptos, ut eosdem fratres in petendis elemosinis constitutos ab impedi¹⁶tibus, quantum in vobis est et esse poterit, defendatis, nec eos iniuria lacessiri permittatis. Vos autem, quibus sub merito salutaris obediencie mandamus, ipsis iniuriam verbo vel facto non presumatis inferre, ut per hec et alia bona opera, que Domino inspirante feceritis et ipsi vestri parochiani fecerint,²⁰ tandem ad eternam patriam feliciter valeatis sew valeant pervenire. Presentibus 82v etc., ut supra. |

114. CONFIRMATIO FORMATE

Universis et singulis presentes inspecturis Demetrius d(ecretorum) etc., salutem in Domino sempiternam! Universitati vestre notum facimus per pre²⁵sentes, quod quia nos discretum Michaellem natum .t. infrascriptum ad sacros clericorum et presbiteratus ordines promotum et ordinatum ad illosque sufficientem et idoneum esse comperimus, ideo eundem ad exequendum ordines huiusmodi ad laudem et honorem omnipotentis Dei tociusque curie celestis in dyocesi et iurisdiccione spiritali Strigoniensi ubivis locorum auctoritate ordi³⁰naria duximus admittendum et admittimus per presentes. In quorum fidem et

114 B fol. 58^{r-v}

3 piarum] pyarum B 3 a] corr. ex ac B 4 succurratur] B succurrant N 9 pias] pyas B 10-11 saluberrimis] B saluberimis N 14 pecierint] pecerint B 15 Hortamur] et add. N 16 dominos] duos N 18 permittatis] B permitatis N 19 presumatis] B pre-summatis N 19 ut] add. tandem B rondem N 21 feliciter] foeliciter N 22 ut supra] om. B 24 Demetrius d(ecretorum)] Thomas Amadeus de Ferraria d(ecretorum) d(octor), vicarius ecclesie Strigoniensis in spiritalibus et causarum auditor generalis B 27 promotum] premotum N 29 omnipotentis Dei] Dei omnipotentis B

testimonium presentes hic scribi nostrique sigilli anularis iussimus et fecimus appensione communiri. Datum etc.

115. MANDATUM, UT LITTERE EXECUTORIALES IUXTA FORMAM
EXEQUANTUR

Thomas etc. Noveritis, quod cum alias nos in quadam causa inter nobiles 5
Georgium et Nicolaum de .t. ab una ac nobilem Gregorium Kanthor de .t. dicte Waciensis dyocesis ab alia partibus in sede spiritali Waciensi de et super facto testamenti condam nobilis domine Katherine consortis dicti Nicolai et nonnullis aliis rebus in actis cause eiusdem specificatis et expressis in prima et tandem per appellacionem pro parte prefatorum Georgii et Nicolai ad hanc 10
sedem metropolitanam Strigoniensem interpositam coram nobis in secunda vertente et terminata instanciis sentenciam pro parte iamfatorum .G. et .N. et contra antelatum .G. tulissemus diffinitivam ac eandem pro et ex eo, quod idem G. appellacionem suam ab huiusmodi sententia nostra interpositam prosequi neglexerat et desertari permiserat, servatis servandis procedentes debite execu- 15
cioni demandassemus et litteras nostras executoriales desuper opportunas ad partes decrevissemus ac dedissemus, tandem die datarum presencium nobis ad
83^r iura reddenda et causas audiendas | pro tribunali sedentibus nobilis Thomas de .t. procurator et nomine procuratorio prefatorum .G. et .N., de cuius procuracionis mandato apud acta cause huiusmodi constat, coram nobis in iudicio 20
comparens nobis detegere curavit in hunc modum, quod, postquam dicti principales sui cum dictis litteris nostris executorialibus rite procedentes per nonnullos ex vobis dominis executoribus nostris prefatum .G. legitime admoneri et requiri fecissent et appropinquante termino sibi ad parendum sentencie nostre predicte statuto ad eius denunciacionem procedere voluissent, tunc idem 25
.G. per quasdam litteras reverendi patris, domini Andree episcopi de .t. preten- si iudicis delegati apostolici ipsis executoribus nostris, ne ad prefatarum litterarum nostrarum execucionem procederent, inhiberi fecisset, ultra vero in hanc usque diem procedere et causam suam huiusmodi prosequi non curasset. Sup-

115 B fol. 58^v–59^v; Bónis 3863 (c.1500).

1 anularis] B anullaris N 2 Datum] Dat(um) B Datis N 2 etc.] om. B 5 etc.] habet B om. N 6 Gregorium] B Georgium N 8 Katherine] Catherine B 9 cause eiusdem] eiusdem cause B 10 Georgii] Gregorii B Gregori N 12 instanciis] B substanciis N 13 tulissemus] B tullissemus N 14 suam] B sentenciam N 15 desertari] B desectari N 15 permiserat] B promiserat N 15–16 execucioni] B execucione N 17 tandem] B eandem N 18 Thomas] N Clemens B 24 sentencie] B snie signo abbreviationis omissio N 25 denunciacionem] B denucciacionem signo abbreviationis omissio N 26 reverendi] B reverendissimi domini N 26 Andree] Andre B 26 de] om. B

plicatum itaque extitit nobis per prefatum .t. nominibus, quibus supra, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere dignaremur. Et quia explorati iuris est, quod ea, que legitime facta sunt, suum debent consequi effectum, et is, qui appellat, infra terminum sibi prefixum a iudice appellacionem suam prosequi tenetur, alias iurisdictio revertitur ad iudicem, a quo appellaverat et eius tenebitur parere iudicio, nec propter rescriptum exposit impetratum ab executione sentencie supersedendum erit, donec per omnia pareatur rei iudicate, pro eo hiis et aliis rationibus animum nostrum moventibus et presertim, quia nobis nunquam fuit inhibicum, et quatinus cum sit lapsus fatale, infra quem ipse .G. dictam causam suam cessante impedimento, non tantum prosequi, sed 10 etiam finire debuisset, dicta inhibicio nulla foret et vigorem non haberet, supplicationibus predictis tamquam iustis et legitimis inclinati vestre et cuiuslibet vestrum etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando etc., prefatas litteras nostras executoriales in iamdicta causa pro parte eorundem .G. et Nicolai emanatas quoad omnes eius clausulas et continencias, non obstante qualicum- 15
83^v que inhibicione prefati .G. exequi et ad debitum finem et effectum perducere | debeatis et teneamini et quilibet vestrum debeat et teneatur. Et tandem seriem vestre executionis etc.

116. MANDATUM, UT CANONICI IN ECCLESIA COLLEGIATA CONSTITUTI AUDIANT CONFESSIONES

Reverendus Thomas Amadeus de Ferraria d(ecretorum) doctor, vicarius ecclesie Strigoniensis in spiritualibus et causarum auditor generalis mandat sub pena excommunicationis dominis canonicis huius ecclesie Sancti Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensi, ut omnes luce crastina peractis mature officiis eiusdem ecclesie ipsorum intersint hora debita in dicta ecclesia Strigo- 25
niensi pro audiendis confessionibus penitencium et casus graviores deferant ad ipsum aut eius forsitan locum substitutum.

116 B fol. 59^v

2-3 explorati iuris est] cf. BERGER *Encyclopedic Dictionary* pp.464 et 527.

1 .t.] Clementem B 3-4 legitime ... qui] habet B om. N 3 effectum] efectum B
5 tenetur] B tenent N 6 propter] B propte N 7 supersedendum] B supesedendum
N 7 pareatur] B pareant N 9 infra] add. et del. lapsus N 9 quem] sc. terminum?
10 tantum] tamen BN 11 finire] B finem N 11 haberet] B haberem N 14 Nicolai]
.N. B 17 debeatis] B gebeat N 17 seriem] add. ipsius B 18 etc.] habet B om. N
27 locum] sic BN legendum forsitan locum[tenentem]?

117. ADMISSIO, UT NOVUS PRESBITER CELEBRET PRIMICIAS

Thomas etc. Universis et singulis etc. mandatis. Quia nos discretum Paulum natum Iacobi in prescriptis litteris sew formatis nominatum ad sacros clericorum ordines rite et legitime ordinatum et promotum, idoneum sufficientemque repertum esse comperimus, ideo eundem id a nobis humiliter petentem ad executionem sui ordinis sacerdotalis et decantari suas primicias in dicta dyocesi Strigoniensi, ubi maluerit, admittendum decrevimus et admittimus per presentes. In quorum fidem et testimonium presentes litteras nostras etc.

118. SUSPENSIO NOVI PRESBITERI PROPTER IMPERICIAM

Nos Thomas etc. Universis et singulis presentes visuris salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis! Vidimus presentes litteras prefati domini .t. exhibitas nobis per discretum Nico(laum) .t. de .t. promotum ad sacros ordines in Curia Romana et, quia comperimus eundem Nicolaum adhuc minus doctum et insufficientem esse ad executionem sui ordinis sacerdotalis, ideo volumus et presentibus committimus, ut idem Nicolaus per anni circulum sew spacium ad celebrationem primiciarum suarum nequaquam accedat, nisi prius a doctioribus viris ecclesiasticis instruatur ad alias | siquidem cerimonias ecclesiasticas et officia divina, puta epistulas, ewangelia ac vespervas et similia cantare et dicere, aquam benedicere, infantes baptizare et similia exercere poterit, sic tamen, quod a pocioribus se informet etc.

119. SEQUITUR INQUISICIO

Thomas etc. Noveritis fama publica et insinuacione clamorosa precedente et denunciacionibus ad nostram non sine displicencia fidedignorum relacione pervenisse audienciam, quod .. plebanus de .t. Strigoniensis dyocesis adeo vita et moribus dissolutus, populo scandalosus sacrilegique, homicidii et aliorum criminum sew excessuum auctor et particeps foret, ut devocio quoque Christi fidelium et religio iam ut plurimum in partibus illis precipue esset extincta, quod vergeret in plurimorum et presertim ordinis sacerdotalis scandalum manifestum, que non possumus, sicuti nec debemus sine scandalo dissimulare et absque periculo tollere. Et licet pro inquisicione predictorum criminum et

117 B fol. 60^r 118 B fol. 60^r 119 B fol. 60^r–61^v; Bónis 3864 (c.1500).

2 mandatis] habet B om. N 12 Nico(laum)] Nico(laum) B Nico: N 14 ad] habet B om. N 15 circulum sew] om. B 20 etc.] om. B 22 etc.] habet B om. N 25 homicidii] B humicidii N 26 ut] habet B om. N 27 religio] racione BN

excessuum, quam contra plebanum ex officii nostri debito faciendam esse decrevimus, ut tenemur, personaliter interesse nequeamus, tamen vos prefatos dominos Stephanum plebanum ac magistrum Calixtum, notarium et procuratorem fiscalem pro eiuscemodi inquisitione facienda et expedienda loco nostri pro maiore veritatis certitudine insolidum duximus deputandos et delegandos, 5 prout deputamus et delegamus per presentes. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena districte precipientes committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus ac, dum et quando super hoc pro parte dicti officii cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, die sew diebus ad 10 84^v id aptis iuridicis, sufficientibus et per vos assignandis ad predictam | Zalka vel locum alium per vos ad hoc similiter deputandum et eligendum personaliter accedatis aut alter vestrum accedat ad eosdemque locum et terminum omnes et singulos utriusque sexus homines vobis pro testibus pro parte dicti officii nominandos et illos ad perhibendum testimonium veritati in huiusmodi causa 15 sew inquisitione, predictum vero plebanum ad videndum et audiendum, eosdem testes iurare in vestram citetis et venire faciatis presenciam. Quos quidem testes et eorum quemlibet in presencia dicti plebani, si comparuerit, alioquin non obstante eiusdem non comparentis contumacia vel ausencia, tactis Scripturis sacrosanctis de dicenda veritate iurare faciatis, quos tamen semoto dicto 20 plebano singulariter et secrete iuxta vim, formam et tenorem articulorum presentibus introcluserum examinari et interrogare, necnon super eisdem articulis superque iamfati plebani vite dissolucione, moribus, scandalis, sacrilegiis, homicidiis, delictis, criminibus et excessibus supradictis et quibusvis aliis eiusdem excessibus, criminibus et delictis ac eciam articulis et capitulis huiusmodi 25 predictis per vos, si id pecierit, eidem expositis, utrum videlicet premissa et ea, que de ipso plebano famantur et denunciantur, fuerunt et sunt vera, ab eisdem testibus et ab illis, a quibus licet, decet et incumbit, inquirere ac meram rei veritatem experiri debeatis dictaque et attestaciones ipsorum testium ac quicquid per vestram diligentem huiusmodi inquisitionem clam et palam 30 inveneritis, crimina et excessus huiusmodi eciam in specie denotando et decla-

2 prefatos] B prefatus N 5 maiore] maiori B maioris N 6 deputamus] B deputavimus N 6 delegamus] B delegavimus N 7 devocioni] iterum add. insolidum duximus deputandos et deligandum (*sic*), prout deputavimus et delegavimus per presentes. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum devocioni N 10 aut] seu B 12 ad hoc] B adhuc N 13 aut] seu B 16 sew] seu B 16 vero] add. gemipunctum B 18 dicti] add. gemipunctum B 20 tamen] tandem B 20 dicto] add. gemipunctum B 23 iamfati] add. gemipunctum N 24 homicidiis] B homicidis N 24 supradictis] supredictis N 26 pecierit] pecyerit B 26 expositis] B exponen(ti) N 26 premissa] B premissis N 28 incumbit] B incunbit N 30 diligentem] B diligente omisso contractionis signo N

11 Zalka] Szalka, in comitatu Hont, cf. БАКА́CS Hont pp.188–190.

rando conscribatis conscriptaque, in scriptis redacta, clausa et nemini revelata suo modo consciencie nobis ad certum et competentem terminum per vos prefigendum, ad quem eciam terminum predictum .. plebanum ad videndum et audiendum dicta et attestaciones testium ac inquisicionem huiusmodi publicari dicendumque et excipiendum, si quid dicere vel excipere voluerit contra personas et dicta testium ac inquisicionem huiusmodi, alias videndum et audiendum in causa huiusmodi inquisicionis per nos procedi, concludi et sententiam ferri | ac contra eum penas et mulctas alias secundum qualitatem et exigenciam huiusmodi excessuum infligi vel dicendum causam rationabilem, cur ea fieri non debeant, allegandum in nostram peremptorie ad totam causam cum certificatione solita ulterius non citando eundem de partibus citantes presenciam reportare sew transmittere debeatis. Testes vero, qui fuerint nominati, si se gracia, odio, amore, timore vel favore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam auctoritate nostra compellatis veritati testimonium perhibere, presentes in specie reportantes vel remittentes. Datum Strigonii.

SUPRASCRIPTIO

Dilectis nobis in Christo discretis viris, dominis de .t. et de .t. ecclesiarum plebanis Wesprimiensis dyocesis et cuilibet vestrum insolidum etc. Super inquisicione pro parte officii contra dominum .. plebanum de Zalka dyocesis .t. per vos modo intrascripto fienda et ad terminum intrascriptum reportanda sine crastinacione.

120. REMISSIO CAUSE AD IUDICEM SECLAREM

Prudentes et circumspecti amici nobis honorandi! Salutem in Domino ac favoris et amicie incrementum! Noveritis, quod alias pro parte Iohannis Scayder et Elizabet consortis eiusdem de Crempnicia dyocesis Strigoniensis nobis fuerat expositum, quomodo venerabilis dominus .B. doctor et circumspecti Andreas Layz et Valentinus .t. concives vestri racione et pretextu cuiusdam, ut dicebatur, inofficiosi et invalidi testamenti eiusdem condam Petri universa et singula bona mobilia scilicet et immobilia iamfati condam Petri ad ipsos exponentes spectancia et pertinencia ac devoluta et condescensa pro se usurpassent et usurpata detinerent minus iuste et indebite in dampnum et preiui-

120 B, fol. 61^v–62^r; Bónis 3549 (1487–1497) et 3865 (c.1500).

1 revelata] B revellate N 2 nobis] B non N 12 sew] seu B 15 Strigonii] om. B 17–18 in Christo discretis viris, dominis de .t. et de .t. ecclesiarum plebanis Wesprimiensis dyocesis et cuilibet vestrum insolidum] om. B 19 ..] habet gemipunctum B om. N 19 Zalka] add. Strigoniensis B 19 .t.] om. B 24–25 Scayder] Stayder Bónis 26 quomodo] qualiter B 26 .B.] Michael B 27 .t.] habet B om. N 27 concives] B concivis N 29 scilicet] habet B om. N 30 spectancia] habet B om. N 31 detinerent] B teneret N

dicium eorundem exponencium valde magnum. Quare pro parte eorundem
 85^v exponencium debita cum instancia | requisiti nos tunc citacionem legitimam
 contra prefatos dominum Benedictum ac Andream et Valentinum auctori-
 ta ordinaria ad partes decrevimus et dedimus. Ipsa itaque citacione in eisdem
 partibus legitime executi et reportata ac iudicialiter reproducta tandem die 5
 datarum presencium egregio domino Anthonio de Montefloro utriusque iuris
 doctor nostro in dicto officio vicariatus propter nostram infirmitatem iudice
 per nos surrogato ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali seden-
 te comparuit coram eo in iudicio egregius dominus Stephanus doctor et ex
 mandato reverendissimi domini nostri, domini Thome cardinalis Strigoniensis 10
 eidem retulit, quod idem dominus reverendissimus noster ad vestram littera-
 toriam petitionem annuisset et concessisset mandassetque et commisisset, ut
 idem dominus Anthonius noster surrogatus causam et causas huiusmodi pre-
 fatas in vestri presenciam transmittere deberet discutiendam et finaliter ter-
 minandas, ita tamen, quod si et postquam causa huiusmodi per vos cognita et 15
 testamentaria, prout supra narrantur, sit et esse comperta fuerit, extunc finita
 causa et lata per vos in eadem sententia, licitum sit a vestra sententia parti ea
 contentari nolenti ad nos et hanc sedem spiritualem Strig(oniensem) appella-
 re causam et causas easdem rursus ad nos et dictam sedem Strig(oniensem),
 ut prefertur, via appellacionis devolvendam et introducendas pro eiusdem et 20
 earundem ulteriori cognitione, revisione, discussione et determinacione iure,
 legitime stiloque et consuetudine eiusdem sedis Strigoniensis admittente et
 dictam appellacionem prosequi. Ipse tunc dominus Anthonius iudex surroga-
 tus volens mandatis dicti reverendissimi domini nostri satisfacere, ut debuit,
 causam et causas supradictas modo et condicionibus, quibus supra, in vestri 25
 presenciam cognoscendam et terminandas duxit transmittendas et transmisit.
 Datum Strigonii etc.

SUPRASCRIPTIO

Prudenti et circumspecto iudici et iuratis civibus civitatis Budensis, domi-
 86^r nis et fautoribus nostris honorandis. | Pro venerabili domino Benedicto ac cir- 30
 cumspectis .A. et .V. civibus Budensibus iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis

2 cum instancia] B iusticia N 3 Benedictum] Michaellem B 9 iudicio] *add. et del.*
sedem(te) N 11 retulit] B retullit N 11 dominus reverendissimus] reverendissimus
 dominus B 14–15 terminandas] terminand(as) B terminandum N 16 esse] B esset
 N 17 causa et lata per vos in eadem sententia, licitum sit a] *habet* B *om.* N 17 parti]
 parte N 18 hanc] B hunc N 20 devolvendam] devolvendum N 21 cognitione, revi-
 sione, discussione et determinacione] B cognitioni, revisioni, discussioni et determinacion[i]
 N 22 admittente] admittend(um) B admittendum N 25 supradictas] supredictas N
 26 cognoscendam] cognoscendum N 26 terminandas] terminandum N 27 etc.] *om.*
 B 30 Benedicto] Michaelle B

6 Anthonio] Antonius Ceregoni de Montefiore (1511–1513), *canonicus Strigoniensis etc.*, cf. C.
 Тóтн *Főpapi archont.* p.30.

contra circumspectos .t. et .t. de .t. Strigoniensis dyocesis.

121. FORMA COMPOSICIONIS

Nos Demetrius etc., memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod mota alias coram nobis quedam litis et quescionis materia inter circumspectum Gaspar .t. de .t. dyocesis .t. ab una et honestam puellam Katherinam filiam condam Leonardi Gemmifisoris de eadem .t. racione et pretextu cuiusdam matrimonii inter dictum Gaspar et puellam Katherinam, ut dicebatur, contracti illiusque occasione, in qua tum nos ad certos actus, citra tamen litis contestacionem cum partibus prefatis et earum procuratoribus processissemus, tandem die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio .t. de .t. procurator legitimus prefate Katherine puelle ab una et .t. de .t. similiter procurator legitimus annotati Gaspar, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause huiusmodi constituit et constat, et idem .t. procurator nomine, quo supra, dixit et proponere curavit, quod, licet alias dictus Caspar principalis suus contra et adversus antefatam dominam Katherinam puellam occasione previa litem predictam coram nobis moverit, tamen, quia idem principalis suus habito superinde consilio iurisperitorum cognovisset causam huiusmodi de et ex mala informacione inchoasse et in eadem ius aliquod non habere, ideo ipse .t. procuratorio nomine dicti Gaspar principalis sui liti et cause prefate omnibusque et singulis suis iuribus in et pro causa huiusmodi sibi competenti et competituris 86^v cedere et renunciare vellet, prout cessit et renunciavit coram nobis promittens dictum Gaspar principalem suum cessionem et renunciacionem predictis et quominus dicta Katherina puella pretextu litis et cause supradicte libere 25 emaritari posset sub pena mille florenorum ullo unquam tempore contravenire. In cuius rei testimonium presentes exinde fieri nostrique sigilli iussimus et fecimus impressione communiri. Datum etc.

121 B fol. 62^v–63^r; Bónis 3866 (c.1500).

1 Strigoniensis dyocesis] dyocesis Strigoniensis B 3 Demetrius] Thomas B 4 nobis] vobis N 5 et] ac B 6 Gemmifisoris] B Gemifessoris N 6 de] add. .t. N 7 Gaspar] Caspar B 8 contracti] contractu N 8 tum] cum ? BN 10 nobis] nobilis B 11 sedentibus] sedente N 13 Gaspar] Caspar B add. et del. principalis suus N 20 ideo] ide N 21 Gaspar] Caspar B 23 renunciare] B renunciant N 24 Gaspar] Caspar B 25 quominus] quo verius ? N 25 Katherina] Catherina B 26 emaritari posset] B emaritare possit N 26–27 sub pena mille florenorum ullo unquam tempore contravenire] habet B om. N 28 impressione] B inpressione N 28 Datum] habet Bom. N 28 etc.] om. B 1 EXEQUENDUM] equen(dum) N

122. LICENCIA DATA NOVO PRESBITERO AD EXEQUENDUM ORDINES SACERDOTALES

Nos Thomas etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod, quia nos vidimus litteras condam .t. episcopi ecclesie Quinqueecclesiensis nobis per discretum dominum Michaellem 5 presbiterum, natum Michaelis Zabo de .t. presentatas, in anno Domini millesimo quingentesimo sexto emanatas ac de promocione ipsius domini Michaelis ad sacros clericorum ordines fidem facientes, ideo nos eundem dominum Michaellem ad execucionem sui ordinis sacerdotalis in hac dyocesi et iurisdiccione Strigoniensi duximus admittendum et admittimus ac in huius rei testimonium 10 eidem presentes litteras nostras dedimus et concessimus.

123. ALIA SIMILIS

Nos etc., memorie commendamus per presentes, quod, quia discretus vir, .t. presbiter Strigoniensis dyocesis nostram veniens in presenciam nobis pro sua promocione ad sacros ordines per litteras reverendi in Christo patris et 15 domini .t. episcopi .t. vigore litterarum dimissorialium ab hac sede spirituali Strigoniensi emanatarum et concessarum facta fidem fecit legitimam, ideo nos eundem .t. presbiterum ad celebrandum suas primicias et exequendum sui ordinis sacerdotalis officium in hac dyocesi et iurisdiccione Strigoniensi duximus admittendum et admittimus. In cuius rei testimonium etc. 20

124. SEQUITUR ADMINISTRATORIA

87^r | Thomas etc., dilecto nobis in Christo honorabili domino Cristofero, plebano de Zerdahel Strigoniensis dyocesis salutem in Domino sempiternam! Ut in ecclesia parochiali S(ancti) Geor(gii) martiris de dicta Zerdahel, ad quam dicis

122 B fol. 63^r; Bónis 3754 (1497/1506–1521). 123 B fol. 63^r 124 B fol. 63^{r-v}

5 Quinqueecclesiensis] .Q. B 5 Michaellem] Paulum B 7 de] habet B om. N 7 Michaelis] Pauli B 8–9 Michaellem] Paulum B 13 etc.] habet B om. N 15 reverendi] B reverendissimi N 20 etc.] om. B 22 Thomas etc.] add. Amadeus B add. et del. dilectis nobis in Christo circumspicis universitati civium possessionis Lesth dyocesis Strigoniensis salutem in Domino sempiternam. Votivis supplicationibus salutaribusque desideriis nobis (minus recte vobis N) pro parte vestra propterea porrectis inclinati in ecclesia, quam noviter in dicta possessione Lesth ad honorem Nativitatis N cf. initium numeri 126. 22 Cristofero] B Cristophero N

23 Zerdahel] Dunaszerdahely, in comitatu Pozsony, cf. MEZŐ Patrocíniumok p.96.

te per parochianos vel patronos ecclesie prefate esse electum, rebus sic stantibus parochianis eisdem divina officia et omnia alia ecclesiastica sacramenta administrare possis et valeas hinc usque ad futuram synodum proxime in dicta ecclesia Strigoniensi celebrandam, tibi tenore presencium licenciam concedimus et auctoritatem impertimur, proviso tamen, quod bona, iura et res predictae ecclesie non alienabis, quin potius alienata et distracta recuperabis tuo posse. Interim autem fructibus et proventibus eiusdem ecclesie alias plebano provenire debentibus honeste utaris, presentibus post celebrationem dicte sancte synodi minime valituris. Datum etc.

125. ADMINISTRATORIA ALICUI RELIGIOSO CONCESSA

10

Thomas etc. dilecto nobis in Christo venerabili et religioso fratri Emerico abbati de .t. dyocesis Strigoniensis salutem in Domino et animarum tibi commissarum lucrum! Supplicationibus vestris nobis propterea porrectis inclinati, ut vos aut prior loco vestri constitutus vel alii fratres monasterii vestri idonei ac fide et doctrina probati omnibus et singulis iobagionibus et subditis eiusdem monasterii in eadem .t. et locis circumvicinis residentibus et existentibus, quibus scilicet decens et necessarium fuerit, divina et alia omnia ecclesiastica sacramenta administrare possis et valeas hinc usque ad unum annum integrum, vobis gracie concedimus et indulgemus, caventes tamen, ne pretextu 87^v gracie nostre huiusmodi ecclesie parochiali et plebano eiusdem aliquod preiudicium in ipsorum iuribus et proventibus ipsis premissis cessantibus provenire debentibus inferatis.

126. ADMISSIO CELEBRACIONIS MISSARUM NOVE ECCLESIE FUNDATE, QUOAD CONSECRARI POTEST

Thomas etc. dilectis nobis in Christo circumspcctis universitati civium possessionis Lesth dyocesis Strigoniensis salutem in Domino sempiternam! Votis supplicationibus salutaribusque desideriis nobis pro parte vestra propterea porrectis inclinati, ut in ecclesia, quam noviter in dicta possessione Lesth ad honorem Nativitatis Beatissime Marie Virginis construxistis et fundastis et

125 B fol. 63^v 126 B fol. 63^v–64^r

1 stantibus] B statutibus N 3 valeas] B vales N 3 ad] om. B 3 proxime] proxima N 4 celebrandam] B celebrandum N 5 impertimur] B inpartimur N 9 Datum] Datis N 9 etc.] om. B 13 lucrum] B licenciam N 20 gracie] B gracia N 27 nobis] B vobis N 28 ut] habet B om. N 29 construxistis] add. et del. nondum N 128.29–129.1 et iam illam tecturis et quasi totaliter consumastis] habet B om. N

iam illam tecturis et quasi totaliter consumastis, altaria quoque in eadem construxistis, nondum tamen eam propter defectum facultatum vestrarum consecrari fecistis, idonei sacerdotes regulares sive seculares illuc divertentes super viatico sew ara portatili in altaribus predictis nondum consecratis, exclusis tamen excommunicatis et interdictis ac aliis personis a iure prohibitis et, si locus non fuerit interdicto suppositus, missas celebrari valeant hinc usque ad annum inclusive, favorabiliter concedimus et indulgemus etc.

127. CARITATIVUM SUBSIDIUM

Thomas etc. universis et singulis dominis vicearchidiaconis ac parochialium ecclesiarum plebanis, necnon hospitalium capellarumque et altarium rectoribus ac vices eorundem gerentibus ceterisque viris et personis ecclesiasticis curatis et non curatis, beneficia obtinentibus intra dyocesim et terminos dicte ecclesie nostre ubilibet constitutis et existentibus, presentes visuris fratribus 88^r et amicis nobis in Christo carissimis salutem | in Domino sempiternam. Apostolo dicente omnis anima sublimioribus potestatibus subdita esse debet, ideo 15 enim superioribus tributa persolvuntur, ut per hoc inferiorum subieccio comprobetur. Nam Petro piscante in ore piscis tributum inventum fuisse traditur ad innuendum, quod prelati tributa solvi debent, quod est signum subieccionis. Hinc est, quod nos, qui pridem favente clemencia salvatoris nostri Iesu ad apicem dignitatis predictae ecclesie nostre, licet insufficientibus meritis promoti 20 fuimus, pro expediendis et extrahendis bullis apostolicis apud Sedem Apostolicam super confirmatione et institutione nostris ad eandem ecclesiam oratores et nuncios nostros in proximo transmittere decrevimus. Verum quia proventus ipsius ecclesie nostre, qui, ut scitis, admodum pauci et exiles sunt ad solutionem annate et redempcionem dicte bulle apostolice minime sufficiant, 25 tum igitur ex eo, tum vero, cum et alias secundum consuetudinem antiquam non solum ipsius ecclesie nostre, verum etiam aliarum ecclesiarum huius re-

127 B fol. 64^r–65^r

15 omnis anima sublimioribus potestatibus subdita esse debet] *Rom.* 13,1 17 Petro piscante in ore piscis tributum inventum] *cf. Matth.* 17,27; *Decretum Grat.*, C.23 q.8 c.22 (*Friedberg I coll.* 961–962.)

1–2 construxistis] *add.* nondum tamen etiam et iam illam tecturis quasi totaliter consumastis, altaria quoque in eadem construxistis N 3 divertentes] B devertentes N 4 sew] seu B 4 altaribus] altare N 6 interdicto] B interdictos N 8 CARITATIVUM] B charitativum N 9 parochialium] parochialium N 14 carissimis] charissimis B 16 subieccio] subiecto N 17 piscis] pisces N 19 quod nos] *iterum add.* quod nos N 19 salvatoris] salvatori N 21 fuimus] sumus B 22 confirmatione et institutione] confirmationem et institutionem ? 23 nuncios] numccios N 23 transmittere] B transmittere N 26 consuetudinem antiquam] antiquam consuetudinem B

gni Hungarie generaliter hactenus observatam census sive tributum caritativi subsidii in ingressu cuiuslibet prelati clericis sew subditis eorundem imponi consuevit, tam perurgente coacti necessitate, permittentibus eciam id sacrorum Lateranensis et Tholetani conciliorum disposicionibus, in quibus de hoc expresse provisum et declaratum fuit, dictum caritativum subsidium fraterni- 5
tatibus vestris hac vice imponendum duximus, quoad solucionem annate et redempcionem dictarum bullarum apostolicarum per vos saltem aliquid addiciatur nosque vobis adiuvantibus bullas facilius redimere valeamus. Quocirca universitatem vestram in Domino requirimus et hortamur et nichilominus vobis et cuilibet vestrum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis 10
88^v ac aliis penis, censuris et mulctis ad libitum honorabilis magistri .t. presbyteri capellani nostri specialis imponendis, quem | pro hac re cum plena informacione et auctoritate in vestri medium transmittimus, districte precipientes committimus et mandamus, quatinus visis et receptis presentibus infra spacium duodecim dierum a die requisicionis et ammonicionis de vobis fiende compu- 15
tando dictum caritativum subsidium in relevamen tam gravium expensarum nostrarum, quas ratione facere debebimus, unusquisque vestrum iuxta limitacionem ac moderacionem prefati magistri .t. capellani nostri nobis persolvat et contribuat, sciens, quod alias propter hoc vos gravare non intendimus, nec alia ratione id facimus, nisi exigente predicta necessitate iam superius decla- 20
rata. Quod si forsitan vos, domini supradicti, premissa facere nolletis, extunc elapso dicto duodecim dierum termino vos et quemlibet vestrum in hiis renitentem dictam excommunicacionis sententiam incurrere volumus eo facto et deinde crescente vestra contumacia ad aggravacionis et reaggravacionis censuras et dictas alias penas et mulctas per dictum magistrum .t. capellanum no- 25
strum auctoritate nostra sibi in hac parte concessa imponenda procedi mandavimus. Volumus autem, quod has litteras nostras, ne aliquis vestrum ignoranciam pretendere valeat, alter ad alterum viciniorem quantocius transmittat et tandem ultimus eidem capellano nostro reportare debeat et teneatur penis sub premissis. Datum etc. 30

4 disposicionibus] *Conc. Lateranen. III (a.1179), can. 4 (ed. Conciliorum Oecumenicorum Decreta pp.213–214) = X 3.39.6 (Friedberg II col.623).*

1 hactenus observatam] observatum hactenus *cum signo seriei verborum permutandae* N
1 caritativi] *corr. ex caritativum* 2 sew] seu B 2 imponi] B inponi N 4 Lateranensis] Latranensis N 4 Tholetani] B Theoletani N 6 imponendum] B inponendum N 7–8 addiciatur] BN *lege adiciatur* 9 in Domino requirimus] requirimus in Domino *cum signo seriei verborum permutandae* N 9–10 vobis] *habet* B *om.* N 11 penis] *habet* B *om.* N 13 transmittimus] *transmisimus* B 15 ammonicionis] amonicionis BN 16 relevamen] B relevamine ? N 18 ac moderacionem] admoderacionem N 21 forsitan] forsitam BN 22–23 renitentem] remitten(dis) N 25–26 nostrum] B meum N 27–28 ignoranciam] *corr. ex ignorancias* N 29 debeat et] *om.* B 30 etc.] *om.* B

128. CITACIO TESTIUM

De speciali mandato reverendi patris domini Thome etc. citentur peremptorie omnes et singuli utriusque sexus homines pro parte circumspecti Michaelis .t. de .t. pro testibus nominandi ad deponendum testimonium veritati in causa, que inter ipsum Michaellem ab una et discretum Valentinum presbiterum de .t. ab alia partibus ratione certorum negotiorum in actis cause huiusmodi expressatorum illorumque occasione vertitur, pretactus vero Valentinus presbiter ad videndum et audiendum | iurare eosdem testes in presenciam pretacti domini Thome vicarii ad primam diem iuridicam, horam scilicet audiendarum causarum consuetam vel dicendum causam, cur id fieri non debeat, 10 allegans et tandem executor presencium etc.

129. SUPERSESSIONALIS LITTERARUM EXECUTORIALIUM, UT POSSIT FACERE COMPOSICIONEM

Thomas etc. Noveritis, quod cum alias nos in causa, que inter discretum Paulum plebanum de Wadna dyocesis Agriensis ut actorem ab una et egregium Ladislaum Loranthy de .t. dicte dyocesis velut in causam attractum ab alia partibus de et super certis rebus et bonis dicti Pauli presbiteri per prefatum Ladislaum ablatis coram nobis in hac sede spiritali Strigoniensi vertebatur, rite et legitime procedentes diffinitivam pro dicto Paulo plebano et contra prefatum Ladislaum tulissemus sentenciam eamque postquam in rem 20 de iure transisset iudicatam, una cum taxatione expensarum in prosecutione cause huiusmodi per dictum Paulum plebanum factarum debite executioni demandassemus ac litteras executoriales desuper oportunas in forma solita et consueta decrevissemus et dedissemus, tandem idem Ladislaus .t. misso ad nos certo nuncio suo nobis mediantibus litteris suis exponere curavit, qualiter 25 ipse vigore prefatarum litterarum nostrarum executorialium per vos dominos ecclesiarum plebanos prefatos, nostros in hac parte scilicet executores dictarum litterarum nostrarum executorialium ad satisfaciendum dicto Paulo plebano de rebus et expensis huiusmodi adiudicatis ammonitus fuisset paratusque esset se

128 B fol. 65^v 129 B fol. 65^v–66^v; Bónis 3867 (c.1500).

2 citentur] citenter N 11 etc.] habet B om. N 15 plebanum] habet B om. N 16 dicte] add. .t. B 20 tulissemus] B tullissemus N 21 iudicatam] iudicatum N 22 factarum] factis N 22 executioni] executione N iterum add. cause huiusmodi per dictum Paulum plebanum factis debite executione N 23 oportunas] B oportunas N 25 nobis] habet B om. N 29 huiusmodi] om. B 29 ammonitus] amonitus BN

15 Wadna] Vadna, in comitatu Borsod, cf. Csánki I p.181.

cum dicto Paulo plebano de rebus et expensis huiusmodi adiudicatis concor-
 89^v dare et componere, sed quia impresenciarum, | prout voluntas Dei est, gravi
 detineretur infirmitate, id facere non posset, petens sibi ad id unum certum et
 competentem terminum, infra quem verissimiliter speraret se convalescere, ad
 concordandum cum eodem domino Paulo per nos dari et concedi et interim ab 5
 execucione dictarum litterarum nostrarum executorialium supersederi manda-
 ri. Nos tunc presente magistro Calixto procuratore dicti domini Pauli pleba-
 ni et consenciente eidem Ladislao secundum diem festi Epiphaniarum Domi-
 ni proxime venturi pro termino concordacionis et composicionis premissarum
 statuimus et prefiximus, ita tamen et taliter, quod si ipse Ladislaus infra dictum 10
 terminum cum prenominato Paulo plebano de et super contentis in dictis lit-
 teris nostris executorialibus non concordaverit, extunc elapso dicto termino vi-
 gore ac iuxta et secundum formam et tenorem earundem litterarum nostrarum
 executorialium excommunicatus denunciatur et successive eciam aliis censu- 15
 ris in eisdem litteris nostris contentis et expressis irretitus publicetur. Quocirca
 devocioni vestre etc., quatinus receptis presentibus ab ulteriore execucione pre-
 fatarum litterarum nostrarum executorialium usque et infra dictum terminum
 supersedeatis et supersederi faciatis, infra quem si ipse Ladislaus cum iamfato
 Paulo plebano modo premissis non concordaverit, extunc elapso dicto termino
 huiusmodi vigore ac iuxta et secundum formam et tenorem earundem littera- 20
 rum nostrarum executorialium eundem excommunicatum fore denunciatis et
 successive aliis censuris in eisdem contentis et expressis irretitum publicetis et
 post hec seriem etc.

130. CONFIRMATIO AD PLEBANIAM

Thomas etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino Leonardo nato .G. 25
 de .t. presbitero Strigoniensis dyocesis salutem in Domino sempiternam et ani-
 marum tibi commissarum lucrum! Vite et morum honestas ac litteralis sciencie
 90^r sufficiens pericia aliaque laudabilia | probitatis et virtutum merita, super qui-
 bus fuisti commendatus, nos inducunt te favore prosequi opportuno. Nuper
 itaque vacante ecclesia parochiali Beate Marie Virginis de .t. dicte dyocesis per 30
 mortem condam domini Nicolai eiusdem ecclesie ultimi veri et immediati pos-
 sessoris circumspecti iudex et iurati cives ac tota communitas eiusdem loci .t.,

130 B fol. 66^v–67^r

1 dicto] *habet* B *om.* N 2 impresenciarum] B inpresenciarum N 3 detineretur]
 detinentur N 9 venturi] venture N 10 prefiximus] B prefigimus N 12 concordaverit]
corr. syllaba it ascripta ex concordant N 16 ulteriore] ulteriori BN 18 supersederi] B
 supersedere N 18 iamfato] iamfatis N 23 seriem etc.] *habet* N *om.* B 24 PLEBANIAM]
 B plebanum N 25 etc.] *habet* B *om.* N 29 inducunt] *add.* ut N *add. et del.* ut B
 29 opportuno] B oportuno N

ad quos electio et presentacio rectoris ad eandem ecclesiam de iure pertinere
 dinoscitur, exigentibus meritis tuis te, prefatum dominum Leonardum presbi-
 terum ad eandem plebaniam gubernandam et in eorum verum plebanum et
 pastorem animarum suarum elegerunt et nominaverunt ac per eorum litteras
 per te exhibitas nobis presentarunt, prout de eleccione, nominacione et presen- 5
 tacione huiusmodi una cum circumspecto .G. litterato, iurato cive de dicta .t.
 in persona dictorum iudicis et iuratorum ac communitatis predicti loci tecum
 ad id transmissio per predictas litteras eorundem iudicis et iuratorum nobis
 fidem fecisti legitimam. Supplicasti itaque nobis, ut eleccionem, nominacio- 10
 nem et presentacionem de te factas admittere teque ad eandem plebaniam ac
 iura et pertinencias eiusdem auctoritate ordinaria canonice instituere et con-
 firmare et alias in premissis tibi opportune providere dignemur. Nos vero
 huiusmodi tuis supplicationibus diligentius inclinati eleccionem, nominacio-
 nem et presentacionem antedictas admittentes te tanquam personam idoneam
 et sufficientem ad eandem plebaniam ac pertinencias et iura eiusdem duximus 15
 canonice instituendum et confirmandum ac instituimus et confirmamus te per
 bireti nostri capiti tuo impositione presencialiter investientes de eisdem curam
 et omnimodam administracionem eiusdem ecclesie in spiritualibus et tempo-
 ralibus tibi plenarie committentes per presentes, recepto tamen a te iuramento
 corporali in manibus nostris prestitio, quod prefato reverendissimo domino no- 20
 stro cardinali et suis successoribus archiepiscopis canonice intransibis, necnon
 90^v sede vacante | capitulo eiusdem ecclesie ac eorum vicariis pro tempore consti-
 tutis fidelis et obediens eris, et quod iura, bona et res dicte ecclesie non aliena-
 bis, nec distrahes, sed alienata, si que forent recuperabis tuo posse. Quocirca
 honorabilibus dominis de .t. et .t. ecclesiarum plebanis predictae Strigoniensis 25
 dyocesis harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis
 pena firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus ipsi te vel le-
 gitimum procuratorem tuo nomine in et ad realem actualemque et pacificam
 possessionem predictae plebanie ac iurium et pertinenciarum eiusdem predic-
 tarum auctoritate nostra imponant et inducant ac inductum defendant amoto 30
 deinceps quolibet illicito detentore faciantque tibi et nemini alteri de universis
 redditibus ac proventibus predictae ecclesie respondere et responderi facere locis
 debitis et temporibus semper opportunis. In quorum fidem presentes litteras

1 presentacio] B deputacio N 2-3 presbiterum] B preorum ? N 3 plebaniam] *cum signo superfluo contractionis* B plebaniatum N 3 gubernandam] gubernandum N 3 plebanum] plebanim N 11 canonice] canonici N 12 opportune] oportune BN 15 eandem] laudem N 17 bireti] birreti B 17 impositione] B inposicione N 17 eisdem] *add. -que* N 25 honorabilibus] honorabilis N 25 de] *habet* B *om.* N 28 ad] *od v.* ad (?) B ob N 30 inducant] *cum signo contractionis incerto* B inducatur N 30 ac] *habet* B *om.* N 30 amoto] amo(to) B animo ? N 33 semper] B sempis N *add. de* N

nostras exinde fieri nostrique sigilli fecimus impressione communiri. D[atun].

131. COMPULSORIA GENERALIS AD PARTES SEQU[ITUR]

Thomas etc. universis et singulis dominis abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis, cantoribus, custodibus, succentoribus, sacristis tam collegiatarum, quam cathedralium canonicis ecclesiarumque plebanis sive rectoribus et loca eorundem tenentibus capellanis, curatis et non curatis, altaristis ceterisque presbiteris, clericis, notariis et tabellionibus publicis quibuscumque per Strigoniensem ac eius iurisdiccione[m] spiritualem, necnon Agriensem civitates et dyoceses et alias ubilibet intra ambitum huius regni Hungarie constitutis et existentibus ac cuilibet vestrum insolidum, necnon illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti etc. obedire mandatis! Noveritis pro parte generose domine Anne filie condam Georgii Loranthffy de .t., consortis .t. de .t. Strigoniensis dyocesis nobis fuisse expositum, quomodo forent nonnulli domini prelati, prepositi, iudices, officiales, commissarii, conventus, capitula, 15
91^r notarii et tabelliones | publici alieque persone tam ecclesiastice, quam seculares civitatum, dyocesium et iurisdiccione[m] prefatarum et alibi intra dictum regnum Hungarie constituti et commorantes, qui penes se haberent et detinerent ac habentes et detinentes scirent in eorum cistis, scriniis, archys, tecis, notis et prothocollis sew manuallibus nonnulla acta, acticata, litteras, scripturas, signaturas, registra, instrumenta aliaque iura et munimenta causam et causas appellacionis et appellacionum pro parte eiusdem domine .t. inter eandem ab una ac nobiles Thobiam et .t. filios condam .t. de .t. ab alia partibus de et super facto quarte puellaris eidem domine Anne de rebus et bonis prefati condam .G. patris sui iuxta antiquam et approbatam hactenusque observatam consuetudinem huius regni Hungarie provenire debentibus illiusque occasione coram diversis iudicibus motam et agitatam ad Sedem Apostolicam interpositarum et nunc auctoritate eiusdem Sedis Apostolice coram nobis vertentem concernentes et concernencia et pro defensione et cognitione iuris dicte domine Anne necessarias et necessaria, sine quibus de huiusmodi cause meritis ad plenum li- 30
quere et constare non posset. Quapropter fuimus pro parte annotate domine Anne super hoc debita cum instancia requisiti, ut sibi superinde de opportu-

131 B fol. 67^r–69^r; Bónis 3868 (c.1500).

2 SEQU[ITUR]] om. B 6 que] habet B om. N 7 tabellionibus] thabellionibus B 8 iurisdiccione[m]] iurisdiccione[m] BN 9 huius] om. B 12 obedire] om. B 17 dyocesium] dyocesum BN 17 iurisdiccione[m]] iurisdiccione[m] BN 17–18 regnum] regimen N 18 se] om. B 23 Thobiam] Thobyam B 23–24 facto] habet B om. N 27 diversis] dimerisis N 28 auctoritate] habet B om. N 32 hoc] hos N 134.32–135.1 opportuno] oportuno B

no iuris remedio providere litterasque compulsorias in talibus fieri consuetas ad partes decernere dareque et concedere dignaremur. Nos igitur attendentes huiusmodi requisicionem fore iustam et rationi consonam, quod, quia iusta petentibus non est denegandus benivulus assensus bonique iudicis sit cuncta rimari, ne occasione occultacionis iurium alicuius partis iusticia deperiri valeat, 5 ideo vos omnes et singulos dominos supradictos et quemlibet vestrum insolidum, quibus presentes nostre diriguntur littere, tenore presencium primo, secundo, tercio et peremptorie coniunctim et divisim requirimus et monemus, 91^v nichilominusque vobis et cuilibet vestrum in virtute sancte | obediencie et sub infrascriptis sentenciarum penis precipientes mandamus, quatinus infra trium 10 dierum spacium post presentacionem sew notificacionem presencium vobis vel alteri vestrum factam et postquam pro parte prenotati .t. vigore presencium super hoc fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, immediate sequencium, quos tres dies vobis et vestrum cuilibet pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio monicioneque canonica assignamus, ita tamen, quod in hiis 15 exequendis unus vestrum alterum non expectet, nec unus pro alio se excuset, prefatos dominos prelatos, prepositos, iudices, officiales, collegia, conventus, capitula, notarios et tabelliones publicos ac alias personas quascumque, ecclesiasticas videlicet sive seculares atque loca per exhibitorem presencium nominandos et nominanda personaliter accedatis sew alter vestrum accedat eosque 20 et eas ac ea ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quos, quas et que nos eciam tenore presencium requirimus et monemus eisque et eorum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub infrascriptis sentenciarum penis precipientes committimus, quatinus infra quindecim dierum spacium post requisicionem et monicionem vestras huiusmodi eis factas immediate sequencium, quorum 25 dierum spacium eis et cuilibet eorum pro peremptorio termino monicioneque canonica assignetis, quos eciam eisdem nos assignamus, omnia et singula acta, acticata, litteras, scripturas, instrumenta, processus iuris et privilegia et alia munimenta quecumque prescriptam causam tangentes et tangencia ac penes eos existentes et existencia originaliter vel eorum vera transsumpta in eorum 30 formis originalibus aut ex notis sew manualibus huiusmodi in publicam formam redactas et redacta ac sigillis autenticis sigillatos et sigillata et alias sub talibus modo et forma, quibus in iudicio et extra coram nobis et alibi fides

3-5 quia iusta ... valeat] cf. *litteras a Nicolao ep. Ferentino et Sacri Palatii Apostolici causarum auditore* 31. *Ian. anni 1396 Romae expeditas* (Urkunden des Klosters Czarnowanz p.68-71, nr.66)

4 petentibus] *corr. ex* petendibus 4 bonique] bonaque N 5 ne] in N 5 occultacionis] oculacionis BN 12 et] *habet* B *om.* N 13 immediate] immediate N 16 unus] *add. se* N 16 alio] alia N 18 et] *habet* B *om.* N 18 tabelliones] thabelliones B 25 eis] B et N 27 eisdem] B eosdem N 28 iuris] iura B 28 et] *om.* B 28 et] ac B 29 munimenta] B munineta N 30 et existencia] *habet* B *om.* N 32 redactas] B redactis N 32 et] *habet* B *om.* N 32 autenticis] *corr. ex* autenciis B attenticis N

plenaria valeat adhiberi, ita videlicet, quod si notarium vel notarios aliquos, quorum prothocola aut note necessarie ad hanc causam reperientur, abesse contingat et alias, ubi id necessarium fuerit et opportunum, illas et illa eciam 92^r auctoritate dicti officii vicariatus per testes idoneos | recognosci faciatis et nobis processum vestrum huiusmodi simul cum notis et prothocollis huiusmodi in 5 specie remittatis, prefate domine Anne sew presencium exhibitori dent, tradant et assignent nichil addendo vel diminuendo, quod facti mutet substantiam aut variet intellectum, satisfacto tamen primitus illi vel illis, cui vel quibus satisfaciendum fuerit, de eorum salario competenti. Quod si forte omnia et singula, prout ad vos ac eos et vestrum quemlibet communiter vel divisim pertinet, non 10 adimpleveritis sew non adimpleverint ac nostris, mandatis et monicionibus, immo verius apostolicis huiusmodi non parueritis sew non paruerint cum effectu vel aliquid in contrarium feceritis sew fecerint quoquo modo, publice vel occulte, directe vel indirecte aut alias quovis quesito colore, nos in vos et eos ac vestrum et eorum quemlibet, necnon contradictores quoslibet et rebelles con- 15 iunctim et divisim exnunc prout extunc et extunc prout exnunc singulariter in singulos dicta canonica monicione premissa excommunicacionis, in capitula vero et collegia quecumque in hiis delinquencia suspensionis a divinis et in ipsorum delinquencium ecclesias, monasteria et capitula interdicti ecclesiastici sentencias ferimus in hiis scriptis et eciam promulgamus, ABSOLUCIONEM 20 VERO omnium et singulorum, qui prefatas sentencias nostras incurrerint, nobis tantummodo vel superiori nostro reservamus. Et post hec diem et locum atque modum ipsius vestre execucionis ac, quicquid in premissis feceritis, nobis suo modo consciencieose rescribatis, presentes in specie remittentes. Datum Strigonii etc. 25

132. NARRATIO LITTERARUM COMPULSORIARUM

Thomas etc. pro parte venerabilium et religiosorum Emerici de .t. prioris et conventus fratrum Ordinis Predicatorum in claustrum Beati Anthonii confessoris in Zenthfalua fundato degencium dicte Waciensis dyocesis nobis fuit expo- 92^v situm, | quod nobilis condam Georgius Chyzar de Pesth iamfate iurisdiccione 30 Strigoniensis in lecto egritudinis decumbens sanus mente et compos rationis existens testamentum fecisset ultimum et finale, in quo inter alias salubres testamentarias dispositiones medietatem domus sue in magna platea Pesthiensi

132 B fol. 69^{r-v}; Bónis 3869 (c.1500).

7 nichil] nihil BN 11 nostris] B litteris N 13 aliquid] aliquem N 14 occulte] occulte BN 23–25 feceritis ... Strigonii] om. B 28 Anthonii] Anthoni N

29 Zenthfalua] Szentfalva, in comitatu Pest, cf. Csánki I p.34.

site et habite prefatis claustro et fratribus in eodem degentibus pro perpetua elemosina legasset forentque nonnulli domini prelati, prepositi, iudices, officiales, commissarii, conventus, capitula et notarii publici alieque persone tam ecclesiastice, quam seculares dyocesis ac iurisdiccioni pretactarum, qui tabulam testamenti huiusmodi dicti condam Georgii testatoris apud se haberent et 5 tenerent ac habentes et tenentes scirent in eorum cistis, scriniis, archys, tecis, notis et protocollis sew manuallibus, sine qua dicti exponentes pro tuicione et defensione iuris ipsorum occasione prima summe essent necessarii. Quapropter fuimus pro parte eorundem exponencium super hoc debita cum instantia requisiti, ut ipsis superinde de opportuno iuris remedio etc., et postquam 10 pro parte prefatorum exponencium vigore presencium etc., assignamus prefatam tabulam testamenti dicti condam Georgii in forma originali aut ex notis sew manuallibus huiusmodi in publicam formam redactam et sigillo sew sigillis autentico sew autenticis sigillatam aliasque sub talibus modo et forma, quibus in iudicio et extra coram nobis vel alibi eidem plenarie fides valeat ad- 15 hiberi, prefatis exponentibus sew presencium exhibitoribus dent, tradant etc., et monicionibus nostris huiusmodi non parueritis etc.

133. ALIA COMPULSORIA IN CAUSA APPELLACIONIS

Thomas etc. dilectis nobis in Christo etc. Noveritis nobis pro parte circum- specti Iohannis Zabo de Paztho dicte Agriensis dyocesis fuisse expositum cum 20 querela, quomodo forent nonnulli domini prelati, prepositi, iudices, capitula, 93^r officiales, vicarii, commissarii, conventus, clerici, notarii et tabelliones publici | alieque persone tum ecclesiastice, quam seculares in et sub prefatis dyocesi et eius iurisdiccione spirituali constituti et commorantes, qui penes se haberent et detinerent ac habentes et detinentes scirent in eorum cistis, scriniis, came- 25 ris, notis, prothocollis et conservatoriis nonnulla acta, acticata, iura, privilegia, litteras et litteralia instrumenta, processus aliaque munimenta causam appella- cionis a quadam sententia diffinitiva per venerabilem dominum, Stephanum, vicarium ecclesie Waciensis in spiritualibus et causarum auditorem generalem in causa inter ipsum exponentem ab una et honestam dominam Scolasticam, 30 consortem .t. de Zantho dicte dyocesis ab alia partibus de et super facto certa-

133 B fol. 69^v–70^v; Bónis 3870 (c.1500).

4 iurisdiccioni] iurisdiccioni BN 6 cistis] B cystis N 14 autentico sew autenti-
cis] B attentico sew autenticis N 20 dyocesis] iterum add. nobis BN 22 tabelliones]
thabelliones BN 23–24 et eius] posterius suprascr. N 24 iurisdiccione] iurisdiccione
BN

20 Paztho] Pásztó, in comitatu Heves, cf. Csánki I p.55. 28 Stephanum] Staphanus Varsányi
(1488), vicarius Waciensis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. p.58. 31 Zantho] Szántó, in
comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.107.

rum iniuriarum earumque occasione coram eodem domino Stephano vicario in prima instancia mota et vertente lata ad hanc almam sedem metropolitana Strigoniensem pro parte dicti exponentis interposite et nunc coram nobis vertente concernentes et concernencia, sine quibus de ipsius cause meritis iuriumque eiusdem exponentis ad plenum liquere non posset seu constare. Ea- 5 propter pro parte eiusdem exponentis fuimus debita cum instancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et litteras compulsorias ad partes in forma solita et consueta decernere dareque et concedere dignamur. Nos itaque attendentes huiusmodi requisicionem fore iustam et iuri consonam, quod quia iusta petentibus non est denegandus assensus bonique 10 iudicis sit cuncta rimari, ne occasione occultacionis iurium alicuius partis iusticia valeat deperiri, igitur vos omnes et singulos dominos prelatos et quemlibet vestrum insolidum requirimus et monemus primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorie vobisque nichilominus et cuilibet vestrum in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos et alterum vestrum etc., 15 93^v prefatos dominos iudices, | oficiales, vicarios, conventus, commissarios, clericos, notarios et tabelliones publicos aliasque personas tam ecclesiasticas, quam seculares per exhibitorem presencium vobis nominandos personaliter accedatis ipsosque et eorum quemlibet auctoritate nostra diligenter requiratis et moneatis, quos et nos tenore presencium sic requirimus et monemus primo, secundo, tercio ac peremptorie eisque et eorum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub penis et sentenciis infrascriptis mandamus, quatinus infra duodecim dierum spacium post requisicionem et monicionem vestras huiusmodi immediate sequencium, quorum dierum spacium quatuor pro primo, quatuor pro secundo et reliquos quatuor dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino 25 monicioneque canonica assignamus predicta acta, acticata, iura, privilegia, litteras, processus, instrumenta et alia munimenta quecumque causam prefatam concernentes et concernencia ac penes se ipsos existentes in publicam formam redactas et redacta originaliter aut ex originalibus eorum vera transsumpta signis et sigillis autenticis signatas atque signata et alias sub talibus modo et forma, quibus in iudicio et extra coram nobis vel alibi valeat plena fides adhiberi, prefato exponenti vel eius procuratori legitimo sive presencium exhibitori nobis ad octavum diem festi Beati Michaelis archangeli tunc venturum deferendum absque omni contradiccione et difficultate aliquali dent, tradant et assignent, satisfacto tamen primitus illi vel illis, cui vel quibus satisfaciendum fue- 35

10–12 quia iusta ... deperiri] *cf. superius num. paenultimum*

4 vertente] vertitur BN 11 occultacionis] ocltacionis BN 16 commissarios] B commissarios N 23–25 monicionem ... termino] *habet B om. N* 28 publicam] *add. et del. formam B* 29 redactas] *add. et del. et red B* 29 redacta] *add. et del. sew originalibus et B* 29–30 signis] B signes N 30 autenticis] attenticis N 30 signata] sigillata B 32 legitimo] *iterum add. procuratori B* 34 difficultate] difcultate BN

rit, de sallario eorum competenti et, si premissa omnia et singula vel aliquod premissorum, prout ad ipsos pertinet, non adimpleverint sive in contrarium fecerint publice vel occulte, directe vel indirecte aut quovis alio quesito colore, nos in ipsos et eorum quemlibet contradictorem sew contradictores coniunctim vel divisim exnunc prout extunc et extunc prout exnunc singulariter in singulos dicta canonica monicione premissa excommunicationis, in capitula vero et collegia, si que fuerint in hiis delinquencia, suspensionis a divinys et in eorum delinquencium ecclesias sew monasteria interdicti sentencias ferimus in
 94^r hiis scriptis | et eciam promulgamus. ABSOLUCIONEM VERO OMNIUM et singulorum, qui dictas sentencias nostras incurrerint, nobis vel superiori nostro
 tantummodo reservamus. Et tandem seriem etc. 10

134. CITACIO CUM INHIBICIONE ET COMPULSORIA INSERTIS IN CAUSA DELEGATA

Demetrius de Nyas d(ecretorum) doctor etc., necnon per sanctissimum in Christo patrem et dominum, dominum nostrum, dominum Alexandrum, divina providencia papam sextum una cum venerabili domino .t. absente et in Curia Romana existente causeque et causis ac partibus infrascriptis iudices delegati specialiter et insolidum deputati universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis ac eorum vicesgerentibus ceterisque presbiteris et clericis beneficiatis et non beneficiatis in Strigoniensi, Iauriensi, Wesprimiensi, Quinqueecclesiensi, Agriensi, Waciensi et Nittriensi civitatibus et dyocesibus ubilibet constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere, qui presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino et nostris, immo verius apostolicis firmiter obedire mandatis! Litteras prefati sanctissimi domini nostri, domini Alexandri eius vera bulla plumbea in cordula canapea more Romane Curie impendenti consignatas non abrasas, nec viciatas, neque in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes nobis pro parte venerabilis capituli Strigoniensis in eisdem litteris apostolicis ab una parte principaliter nominati presentatas cum honore et reverencia recepimus huiusmodi sub tenore: ALEXANDER etc. Post quarum

134 B fol. 71^{r-v}; Bónis 3618 (1492–1503) et 3871 (c.1500).

2 ipsos] ipsas N 3 occulte] oculte BN 7 delinquencia] delinquencium N 10 sentencias] signo contractionis omissio scencias N 10 incurrerint] incurerunt N 14 Demetrius ... doctor] Thomas Amadeus B 15 dominum] iterum add. et del. dominum N 18–23 dominis ... requisiti] etc. B 22 ad quem ... littere] add. in margine sinistro N 24 immo ... mandatis] cum signo seriem verborum permutandi firmiter obedire mandatis inmo verius apostolicis N 24 immo] inmo N 25 plumbea] add. et del. consignatas non abrasas nec viciatas B 26 canapea] canapula N 26 more] minor N 27–28 suspicione] suspicio B 28 venerabilis] venerabilium BN

quidem litterarum apostolicarum preinsertarum presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas fuimus pro parte dicti capituli debita cum instancia requisiti, quatinus ad execucionem preinsertarum litterarum apostolicarum procedere et citacionem cum inhibicione legitimas contra venerabilem et religiosum fratrem, Iohannem prepositum et conventum pretac- 5
 94^v ti monasterii de Sag in preinsertis litteris apostolicis ex adverso principaliter | nominatos aliosque sua interesse putantes, necnon litteras compulsorias contra omnes et singulos, qui videlicet acta, acticata, processus, litteras, privilegia, signaturas atque munimenta causam et causas presentes in preinsertis litteris apostolicis expressas tangentes et concernencia apud se haberent et detine- 10
 rent, in forma solita et consueta decernere dareque et concedere dignaremur. Nos itaque volumus mandatum apostolicum nobis iniunctum reverenter exequi, ut tenemur, quocirca devocioni vestre insolidum in virtute sancte etc., ad prenomatos Iohannem prepositum et conventum prefati monasterii de .t. ac alios sua interesse putantes vobis in execucione presencium nominandos 15
 personaliter accedatis etc., legitime compareant ad dicendum et excipiendum, quicquid dicere vel excipere voluerint verbo vel in scriptis contra preinsertas litteras apostolicas, nobis videlicet factam commissionem, alioquin videndum et audiendum nos in causa et causis prescriptis pronuncciari insolidum iudices competentes vel dicendum et causam, si quam habent rationabilem, cur 20
 id fieri non debeat, allegandum aliasque in eisdem causa et causis prescriptis, prout iuris fuerit, procedendum et procedi videndum ad ulteriora usque ad sentenciam diffinitiva inclusive, debitis tamen terminis et dilacionibus intervenientibus certificantes etc., et insuper attendentes, quod lite et causa sew causis coram nobis indecisis pendentibus nichil sit in partibus attemptandum sew in- 25
 novandum. Idcirco vobis dominis suprascriptis nostris executoribus et cuilibet vestrum harum serie sub prefata excommunicationis pena committimus, quatinus prefatis domino Iohanni preposito et conventui aliisque, de quibus cum presentibus fueritis requisiti etc., auctoritate nostra, immo verius apostolica inhibentes, quibus et nos tenore presencium sic inhibemus, ne ipsi vel eorum 30
 alter in causa et causis premissis coram nobis indecisis pendentibus, litispendencie ac nostre, immo verius Sedis Apostolice iurisdiccioni vilipendium et contemptum ac prefati capituli iurisque sui derogamen quicquam per se vel

1 presentacionem] presentacioni N 4 legitimas] legitimis N 6 Sag] .t. B 6 principaliter] principalem N 7 aliosque] aliasque N 7 interesse] inter se N 8 acta] add. et N 8 acticata] actica N 12 volumus] volentes BN 16 et excipiendum] iterum add. et excipiendum N 20–24 et causam...certificantes etc.] etc. ut supra B 24 et insuper attendentes] litteris maioribus quasi capitalibus scr. B 140.24–141.4 quod lite et causa...reducere curabimus] etc. B 25 nichil] nihil BN 28 preposito] prepositi N 29 immo] inmo N 31 coram] eorum N

6 Sag] Ság, in comitatu Hont, cf. Györffy III pp.236–240 et BAKÁCS Hont pp.71–74.

alium sew alios publice vel occulte, directe vel indirecte aut alio quovis ques-
 95^r to colore attemptare sew innovare presumant, | alioquin, si quid per quempiam
 eorum contra huiusmodi vestram, immo verius nostram inhibitionem fuerit at-
 temptatum, id totum revocare et in statum pristinum reducere curabimus iusti-
 cia et iure mediante. PRETEREA INIUNGIMUS eciam et vigore presencium sub 5
 eadem excommunicationis pena mandamus vobis dominis prescriptis, nostris
 executoribus et cuilibet vestrum insolidum committimus, quatinus omnes et
 singulos iudices, notarios ac alias personas, ecclesiasticas videlicet et seculares
 vobis vel alteri vestrum cum presentibus nominandos auctoritate nostra, im-
 mo verius apostolica requiratis, ut ipse infra quindecim dierum spacium a die 10
 monicionis vestre computando omnia et singula acta, acticata, litteras, scriptu-
 ras, signaturas, dicta et attestaciones testium aliaque instrumenta et munimen-
 ta quecumque predictas causas et tangentes et concernencia apud eos habitas
 et habita originaliter sive ex originalibus eorum vera transsumpta sub talibus
 modo et forma, quibus in iudicio et extra coram nobis et alibi valeat plena fides 15
 adhiberi, homini sew procuratori annotati capituli, presencium scilicet exhi-
 bitori nobis deferendas, salvo tamen eorum salario competente, dent, tradant
 et assignent sub pena excommunicationis, quam in eos, nisi fecerint et huius-
 modi vestre, immo verius nostre monicioni paruerint cum effectum, dictorum
 quindecim dierum canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis ipsos- 20
 que eandem incurrere volumus eo facto. Et nichilominus omnes et singulos
 tales, qui videlicet huiusmodi monicioni vestre et nostro mandato contumaci-
 ter parere contempserint, de quibus fueritis requisiti, in nostram peremptorie
 citetis presenciam ad terminum competentem, ad videndum et audiendum se
 previa ratione dictam excommunicationis sentenciam incurrisse declarari vel 25
 dicendum causam rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandum aliasque
 dicendum, allegandum et recipiendum in premissis id, quod iustum fuerit et
 ordo dictaverit rationis. Et post hec diem et locum huiusmodi vestre execu-
 cionis cum nominibus citatorum, monitorum et alias, quicquid in premissis
 feceritis, nobis suo modo ordine, integre et consciencie rescribatis, presentes 30
 95^v in specie remittentes. Datum etc. |

1 occulte] oculte BN 2 quid] quum N 3 immo] inmo N 5 et iure] om.
 B 5-21 eciam et vigore...incurrere volumus] etc. B 22 monicioni] monicionem N
 25 previa] prima N 25 sentenciam] habet B om. N 25 incurrisse] incurrisse N
 28-31 diem ... Datum] seriem B

135. CITACIO SUPER RECOGNICIONE TESTAMENTI

Venerabilis dominus etc. in officio vicariatus iudex surrogatus citat et citari mandat omnes et singulos viros ecclesiasticos et seculares ac alterius cuiuslibet condicionis homines sua in hac parte interesse habentes sew habere putantes in hac civitate et ecclesia Strigoniensi et alias ubilibet constitutos et existentes, 5 quatinus ipsi sexta etc. compareant in iudicio coram ipso domino vicario ad videndum et audiendum produci et recipi nonnullos testes super recognicione testamenti condam venerabilis domini .t. de .t., executoris sew fidei commissarii eiusdem condam .t. ad eternam rei memoriam ac robur et valitudinem dicti testamenti producendos dandumque interrogatoria per partem alias ex officio, 10 iuxta que, et concordandum de executoribus, per quos ipsi testes debeant examinari et interrogari vel dicendum et causam, si quam habent rationabilem, cur ad premissa etc., alioquin dictus dominus vicarius etc.

136. CITACIO AD DECERNENDAM COMPULSORIAM

Venerabilis et egregius etc. citat et citari mandat venerabilem dominum 15 Thomam de .t. et Albertum de .t. etc., compareant ad videndum et audiendum prefatum dominum vicarium dari et decerni litteras compulsorias cum termini prefixione pro dandis et extrahendis actis, acticatis processibusque et aliis iuri- bus et munimentis causam appellacionis a quadam sententia venerabilis domini Dominici de .t. d(e)cretorum) doctoris, vicarii in spiritualibus et causarum 20 auditoris generalis in ecclesia Agriensi pro parte nobilium .t. et .t. de .t. dicte dyocesis ad hanc almam sedem Strigoniensem interposite la[ta] tangentes et concernencia in causa et causis, que alias coram prefato domino .t. vicario inter prefatos .t. et .t., ut actores et principal[es] ab una et prenomatos .t. et .t. velut in causam attractos ab alia partibus de et super quibusdam verberibus in actis 25 eiusdem cause specificatis earumque occasione in prima auctoritate ordinaria mote fuerant et nunc vigore prefate appellacionis coram prefato domino vica- 96^r rio in secunda vertuntur instanciis, | vel dicendum et causam, si quam habent rationabilem, quare instante termino huiusmodi etc.

135 B fol. 71^v–72^r 136 B fol. 72^r

1 RECOGNICIONE] recognicioni N 2 dominus etc. in officio vicariatus iudex surrogatus] om. B 10 dandumque] dandamque N 12 interrogari] interrogare N 12 et] om. B 12–13 si quam habent rationabilem, cur ad premissa etc.] etc. B 13 etc.] habet B om. N 17 decerni] concerni N 18 prefixione] prefixioni N 20 doctoris] doctori N 21 auditoris] auditori N 21 .t.] habet B om. N 21 de .t.] habet B om. N 24 velut] add. et del. actores et principales ab N 27 vigore] habet B om. N

20 Dominici] Dominicus Gyula (1492–1493), canonicus Agriensis etc., cf. C. Τότη Főpapi archont. p.54.

137. CITACIO AD VIDENDUM PRODUCI ROTULUM

Reverendus etc. citat et citari mandat .t. de .t. dyocesis .t. eiusque procuratores, si qui pro eo sunt legitimi etc., legitime compareant ad videndum et audiendum produci nonnulla acta, acticata, litteras, scripturas et processus in vim aliarum litterarum compulsoriarum dicti domini vicarii extracta et extractas in 5 causa et causis, que pridem coram venerabili domino Iohanne vicario ecclesie Agriensis inter prefatum .t. ut actorem ab una et .t. de .t. velut in causam attractum partibus ex altera vertebatur ac verti et esse sperabatur, tandemque per appellacionem pro parte dicti .t. a nonnullis gravaminibus sibi in eisdem causa et causis per dictum dominum Iohannem vicarium, ut dicitur, indebite illatis, 10 interpositam ad hanc almam sedem Strigoniensem deductis et que nunc coram prefato domino Thoma vicario vertuntur sew verti et esse sperantur inter prefatum .t. etc.

138. CITACIO AD VIDENDUM SENTENCIAM EXCOMMUNICACIONIS
INCURRIS[SE] DECLARARI

Venerabilis et egregius etc., compareant ad videndum et audiendum eosdem .t. et .t. iuxta propriam eorum obligacionem alias coram prefato domino vicario factam per eundem dominum vicarium sententiam excommunicacionis incurrisse declarari et excommunicatos denunciari mandari in causa et causis huiusmodi, que coram prefato domino vicario vertuntur sew verti et esse 20 sperantur inter .t. de .t., ut actorem ab una etc.

139. CITACIO AD VIDENDUM SUPER CONFESSATIS SENTENCIAM
PRECEPTI DARI

Venerabilis etc., compareat ad videndum et audiendum per prefatum dominum Thomam vicarium vel eius surrogatum ipsum in non solvendo quosdam 25 decem et novem florenos per procuratorem eius iudicialiter confessis in mora fuisse pronuncciari et declarari eumque propterea in expensis condempnari ac easdem expensas taxari et sententiam precepti contra eum decerni et dari in

137 B fol. 72^{r-v} 138 B fol. 72^v 139 B fol. 72^v-73^r

2 Reverendus] venerabilis B 2 eiusque] eiusdem N 5 extractas] corr. ex extractis
6 Iohanne] Iohanni N 13 etc.] om. B 26 confessis] habet B om. N

6 Iohanne] *Iohannes Baptista Bonzagni (1521-1525), canonicus Agriensis etc., cf. C. Τότη Fö-papi archont. p.54.*

96^v causa et causis, | que coram prefato domino Thoma vicario vertuntur sew verti
etc.

140. CITACIO AD PRODUCENDUM ATTESTACIONES

Legittime compareat ad dandum et producendum dicta et attestaciones te-
stium, si quas iuxta commissionem eiusdem domini vicarii in loco et termino 5
sibi statutis recipi et examinari fecit, aliasque intencionem suam, si voluerit, le-
gittimis documentis probandum, alioquin ad videndum et audiendum .t. de .t.
ab impetitione sua absolvi et ipsum .t. in expensis condempnari vel dicendum
causam etc. allegandum in causa et causis, que coram prefato domino vicario
vertuntur etc.

10

141. CITACIO AD VIDENDUM PRODUCI NONNULLAS LITTERAS IN VIM PROBACIONIS

Compareant ad producendum et produci videndum pro parte .t. nonnullas
litteras et litteralia instrumenta, quibus scilicet ipse .t. uti et se iuvare vult in
causa et causis, que coram prefato domino vicario vertuntur sew verti et esse 15
sperantur etc.

142. CITACIO AD EXCIPIENDUM CONTRA ATTESTACIONES

Compareat ad dicendum et excipiendum, si quid dicere vel excipere volue-
rit verbo vel in scriptis contra dicta et attestaciones nonnullorum testium nu-
per pro parte .t. de .t. in partibus receptorum et examinerum coram eodem 20
domino vicario productas et per ipsum dominum vicarium publicatas, alias
ad concludendum et concludi videndum in causa et causis, que coram prefato
domino vicario vertuntur sew etc.

143. CITACIO AD DICENDUM CONTRA ATTESTACIONES ET INSTRUMENTA

140 B fol. 73^r 141 B fol. 73^r 142 B fol. 73^r 143 B fol. 73^v

7 et audiendum] *habet B om. N 10 etc.] habet B om. N 14 ipse] ipsi N 14 iuvare]*
iurare N 16 sperantur] om. B 20 de] B et N 1 INSTRUMENTA] B cum contractionis
signo instra N

Compareat ad dicendum, ut supra, examinatorum, necnon litteras et litteralia instrumenta pro sua intencione fundanda coram prefato domino vicario exhibita et productas ac per ipsum dominum vicarium publicatas, alias ad 97^r concludendum etc. | 5

144. CITATIO AD VIDENDUM ABSOLVI AB IMPETICIONE ET INSTANCIA IU[DICII]

Legittime compareat ad dandum et proponendum libellum sew accionem suam verbo vel in scriptis, si quem vel quam dare vel proponere voluerit in causa et causis, que coram prefato domino etc., ab alia partibus, alioquin videndum 10 et audiendum eundem .t. in causam attractum ab instancia iudicii et observacionibus terminorum absolvi et ipsum .t. a(ctorem) in expensis condempnari vel dicendum et causam, si quam habet rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandum, alioquin di[ctus] dominus vicarius etc.

145. CITATIO AD DICENDUM CONTRA LITERAS APOSTOLICAS

15

Venerabilis et egregius etc. generalis etc. ac iudex commissarius et executor a Sancta Sede Apostolica specialiter partibus infrascriptis deputatus tenore presencium etc. legittime compareant ad dicendum et opponendum, si quid dicere vel opponere voluerint verbo vel in scriptis contra litteras apostolicas per .t. de .G. ac socios eiusdem in eisdem litteris apostolicis nominatos obtentas et 20 impetratas, que coram prefato domino commissario etc.

144 B fol. 73^v 145 B fol. 73^v

2 ut supra] vel N 3 instrumenta] cum contractionis signo instra N 6 CITATIO] add. alia manu in margine superiore in cont(rarium) actoris add. in margine sinistro Nota, quod debet scribi (?) tribus vicibus et quarto debet citari ad expensarum [...] taxacionem, ut in fo(lio) ccc liii v(el) (?) infra 'supra' et deinde dicitur 'dare' add. et del. a[...]icie, ut infra [...] dictum spacium de expensis huiusmodi satisfaciatur, alioquin excommunicetur etc. add. dare executoriales in minori forma, ut in folio cccxl preter 'flore(n)os' ii' inter lineas add. ad modum valvalis etc. deinde, dum veneris ad locum 'legittime compareant' scribas sic N 9 voluerit] add. in margine sinistro cum quodam signo verba inserendi iure salvo etc. et alia manu infra textum in margine dextro vel alias procedendum sew procedi videndum, prout de iure procedendum esset in causa etc. N 11 in causam attractum] om. B add. suprascr. N 12 .t. a(ctorem)] om. B add. suprascr. N 14 di[ctus] dominus vicarius] om. B add. alia manu N 15 AD] add. et del. videndum N 16 etc.] om. B 18 etc.] habet B om. N 19 voluerint] voluerit N

146. CITACIO AD PUBLICANDUM ATTESTACIONES

Compareant ad videndum et audiendum dicta et attestaciones nonnullorum testium nuper pro parte .t. de .t. et in partibus receptorum et examinatorum et coram prefato domino vicario productorum aperiri et publicari ac pro apertis et publicatis haberi in causa et causis huiusmodi, que etc.

5

147. ALIA SIMILIS PRECEDENTI

Compareant ad videndum et audiendum per prefatum dominum vicarium quedam dicta et attestaciones testium de et super crimine .t. per dictum .t. commisso receptorum et examinatorum ac eciam processus alios superinde habitos aperiri et publicari ac pro apertis et publicatis haberi, tandemque crimen ipsum fuisse et esse notorium et manifestum dici et pronuncciari adeo et in tantum, 97^v quod nulla tergiversacione celari potest, et super eo illiusque | pretexto ut et tanquam publico et notorio procedi vel dicendum etc.

148. REMISSIO CAUSE APPELLATE AD IUDICEM, A QUO PROPTER NEGLIGENCIAM NON PROSECUCIONIS APPELLACIONIS

Nos Thomas etc. memorie commendamus per presentes, quod de anno Domini infrascripto vigesima secunda die mensis .t. circumspectus .t. de .t. nostram veniens in presenciam nomine procuratorio .t. de .t. certas litteras patentes venerabilis domini Thome, vicarii ecclesie Wesprimiensis nobis loquentes presentavit inter alia declarantes, quod dictus dominus vicarius anno similiter 20 infrascripto .t. die mensis .t. in quadam causa inter .t. de .t. ut actorem et principalem ab una, necnon prenomatos .t. et .t. velut reos et ex adverso similiter principales ab alia partibus in, de et super facto .t. eorumque occasione in sede spirituali Wesprimiensi mota sentenciam pro dicto .t. et contra dictos .t. et .t. in scriptis tulisset diffinitivam, a qua illico pro parte eorundem ad hanc almam 25 sedem spiritualem metropolitanam Strigoniensem verbo appellatum fuisset, et

146 B fol. 73^v–74^r 147 B fol. 74^r 148 B fol. 74^r–75^r; Bónis 3872 (c.1500).

3 et] om. B 4 aperiri] apperiri B apperire N 5 apertis] appertis BN 8 quedam] quando N 9 ac] B et N 9 habitos] B habentes N 10 aperiri] apperiri BN 10 apertis] appertis B 11 notorium] notarium N 12 tergiversacione] B terrigine et sacione N 12 illiusque] corr. ex illudque N 12 ut] vi N 15 NON] om. B 20 alia] add. et del. loquen(tes) N 22 et] habet B om. N 24 mota] motam N 25 tulisset] B tullisset N

19 Thome] Thomas Bellorusso (1504–1507), canonicus Wesprimiensis etc., cf. C. Τότῃ Ῥόπαρι archont. pp.118 et 120.

idem dominus vicarius deferens eidem appellacioni reverenter ad prosequen-
 dum appellacionem huiusmodi ipsis appellantibus quindecim dierum spacium
 dedisset et prefixisset, unde per prefatum .t. nomine procuratorio annotato-
 rum .t. et .t. appellancium fueraus requisiti, ut ipsis citacionem cum inhi-
 bicione legitimas in forma solita et consueta ad partes contra annotatos do- 5
 minum vicarium et .t. dare dignaremur. Nos tunc requisicionibus huiusmodi
 tanquam iustis inclinati citacionem cum inihibicione ad partes decreveramus et
 dederamus. Quibus quidem citacione et inihibicione in partibus legitime ex-
 ecutis et tandem quindecima die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas
 98^r audiendas pro tribunali sedentibus annotatus .t. | procurator antefactorum .t. et 10
 .t. predictas litteras nostras citatorias et inhibitorias una cum earum execu-
 cio- ne coram nobis reproduxit presente ibidem .t. similiter procuratore annotati
 .t., de quorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis
 cause legitime constitit et constat, et idem .t. procurator nominibus, quibus
 supra, litteras compulsorias ad extrahendum acta et processus cause prescripte 15
 per nos sibi decerni et terminum, ad quem huiusmodi acta et processus pro-
 ducere habere<t>, prefigi postulavit. Nos igitur ad requisicionem eiusdem .t.
 procuratoris huiusmodi litteras compulsorias dandas decreveramus et dederamus
 terminumque ad producendum acta et processus huiusmodi coram nobis
 quintum decimum diem prefixeramus. Quo termino adveniente et deinde .t. 20
 die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali <sedentibus>
 prenotatisque .t. et .t. procuratoribus nominibus, quibus supra, coram
 nobis in iudicio comparentibus idem .t. procurator nomine, quo supra, contumaciam
 et negligenciam dicti .t. procuratoris nominibus, quibus supra, acta et
 processus dicte cause in prescripto termino non producentis accusavit petens 25
 eos per nos negligentes in prosecucione dicte cause reputari et ob eorum negligenciam
 causam prescriptam ad iudicem, a quo, remitti dictosque appellantes
 in expensis in hac sede in causa huiusmodi factis condempnari. Nos tunc visis
 actis et processibus in huiusmodi causa coram nobis et in hac alma sede spiri-
 tuali Strigoniensi factis, quia dictus .t. procurator nominibus, quibus supra, sed 30
 nec principales sui acta et processus cause prescripte in prescripto alio termino
 coram nobis, ut debebant, producere curarunt et neque eciam dictus .t. procura-
 tor nominibus, quibus supra, aliquam causam rationabilem, cur principales
 sui id facere nequivissent, allegare voluit, propterea ex hiis et aliis rationibus
 animum nostrum moventibus nos prefatos .t. et .t. appellantes simul cum dicto 35

4-5 inihibicione] inihibicionem N 7 inihibicione] inihibicionem N 8 citacione] cita-
 cionem N 15 prescripte] prescripti N 18 dandas] dandam N 20 prefixeramus] B
 prefixeramus N 20 Quo] add. modo N 21-22 sedentibus] supplevi 23 procurator]
 add. et del. pro N 23-24 nomine, quo supra, contumaciam et negligenciam dicti .t. procura-
 toris] habet B om. N 25 cause] add. (et del.?) reputari 27 a quo] sc. appellatum fuit
 29 hac] corr. ex hanc N 32 debebant] corr. 32 curarunt] B curavit N 34 propterea]
 B propter N

98^v eorum procuratore reputavimus negligentes | et eorum ob negligenciam causam ipsam ad prefatum dominum .t. vicarium Wesprimiensem et alias sedem spirituales Wesprimiensem remittendam duximus et remittimus per presentes, prefatos appellantes in expensis condempnantes. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras exinde 5 fieri nostrique sigilli fecimus impressione communiri. Datum.

149. ALIA REMISSIO CAUSE SIMILIS

Nos Thomas etc. memorie commendamus per presentes, quod nos in quadam causa appellacionis et appellacionum alias pro parte discreti .t. de .t. a quadam sententia diffinitiva per bone memorie dominum Iohannem etc. 10 d(ecretorum) d(oct)orem vicarium in spiritualibus causarumque auditorem generalem ecclesie Wesprimiensis in favorem .t. de .t. et contra prenominatum .t. de .t. de et super facto certarum iniuriarum earumque occasione lata ad hanc almam sedem metropolitanam Strigoniensem interposite et coram nobis aliquamdiu vertente procedentes servatis servandis de anno et die datarum 15 presencium ad debitam requisicionem annotati .t., in contumaciam vero memorati .t. in hiis vigore aliarum litterarum nostrarum citatoriarum in foribus predictae ecclesie Strigoniensis more solito citati et non comparentis, nec aliquam causam rationabilem, cur premissa fieri non deberent, allegantis interloquendo pronuncciavimus et presentibus pronuncciamus appellacionem 20 prefatam a dicta sententia diffinitiva prenominati condam domini Io(hannis) vicarii per ipsum talem interpositam negligencia ipsius .t. huiusmodi causam appellacionis debito modo, prout debebat, non prosequentis esse desertam et vicio deserconis subiacuisse et subiacere causamque ipsam rursum ad sedem Wesprimiensem, in presenciam scilicet venerabilis domini vicarii eiusdem 25 ecclesie remittendam fore et remitti debere remittimusque per presentes prefatumque .t. | appellantem in expensis coram nobis pro parte prefati .t. factis condempnantes, quarum taxacionem eidem domino vicario committimus ac reservamus etc.

149 B fol. 75^{r-v}

6 impressione] inpressione N 9 de .t.] et de B 11 d(ecretorum) d(oct)orem] ddo-
rem cum signo contractionis N 12 Wesprimiensis] add. et del. In N 12 in] suprascr. N
15 procedentes] B et producen(tes) N 16 vero] habet B om. N 17 in] ad BN 22 ta-
lem] .t. B 24 rursum] rursus B 26 presentes] habet B om. N 26–27 prefatumque]
prefatum N 29 etc.] om. B

10 Iohannem] Iohannes Mileji (1460), canonicus Wesprimiensis etc., cf. C. ТѢН Főpapi archont.
p.116.

150. CITACIO CUM INHIBICIONE

Thomas etc. vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum etc., facta huiusmodi citacione egregiis et nobilibus comitibus et vicecomitibus ac iudicibus nobilium comitatus Thornensis et aliis sua interesse putantibus auctoritate nostra sub pena excommunicacionis inhibeat, ne ipsi de causa prenarrata coram nobis indecisa pendente se intromittant, quod si secus fecerint, attemptata per eos in pristinum statum reducere curabimus et alias ad declaracionem dicte excommunicacionis sentencie contra eosdem servatis servandis procedemus, prout dictaverit ordo iuris. Et tandem seriem etc.

151. SUPER SUBSTITUCIONE PROCURATORIS

10

Nos Thomas etc. memorie commendamus per presentes, quod .t. de .t. nostram veniens in presenciam quoddam procuratorium instrumentum per discretum .t. de .t. dyocesis .t. notarium publicum, ut in eodem instrumento describitur, ad fassionem sew constitucionem .t. de .t. dicte dyocesis confectum ac signo et subscripcione eiusdem .t. notarii publici consignatum et roboratum nobis exhibuit, cuius tenor talis est: IN NOMINE DOMINI. AMEN. etc. Quo quidem instrumento exhibito prefatus .t. procurator in eodem instrumento nominatus loco sui similiter omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus potuit, in omnibus causis, differentiis et quescionibus antelati domini .t. constituentis in premissis instrumento publico nominati vigore eiusdem instrumenti et clausule substitucionis cum plena potestate sibi data in eodem instrumento descripta circumspectum .t. de .t. substituit|dans ei plenam potestatem pro prefato .t. agendi ac eum et causas suas defendendi in omnibus et per omnia, que ipse .t. substituens faceret sew facere posset, si eisdem interesset, reservata tamen sibi potestate revocandi dictum procuratorem substitutum, si et in quantum sibi videretur. In quorum fidem etc.

150 B fol. 75^v 151 B fol. 75^v–76^r

2 vestre] *habet B om. N* 3 et] *habet B om. N* 3–4 iudicibus nobilium] *iud(icibus) (nobi)lium BN* 5 de] *corr. ex ne v. die N* 8 servatis] *add. et N* 11 etc.] *habet B om. N* 16 AMEN] *om. B* 17 eodem] *add. modo* 21 data] *dare N* 22 .t.] *add. et del. letali N*

152. AMMONICIO CUM INTERDICTI ECCLESIASTICI SENTENCIARUM
PENIS RACIONE NON SOLUCIONIS DECIMARUM SEQUITUR

Thomas etc. universis et singulis etc. Pro parte venerabilium dominorum
canonicorum et capituli dicte ecclesie Strigoniensis nobis fuit expositum per
modum gravis querele, quomodo forent nonnulli populi et communitates ac
persone singulares utriusque sexus homines in dicta dyocesi et iurisdiccione
spirituali Strigoniensi constituti et commorantes, qui eisdem dominis expo-
nentibus certis decimis frugum, vinorum, bladorum, agnorum, agnellorum,
apum ac aliarum rerum decimari solitarum, necnon preciis earundem ab eis-
dem conductarum et emptarum debitorie forent obligati, de quibus tam con-
iunctim, quam divisim pluries requisiti hactenus de eisdem satisfacere recusas-
sent et recusarent etiam de presenti in dispendium salutis animarum suarum
dictorumque dominorum exponencium preiudicium et dampnum valde ma-
gnum. Quare fuimus pro parte eorundem dominorum exponencium debita
cum instantia requisiti, ut ipsis superinde de opportuno iuris remedio provi-
dere et ammonicionem legitimam cum excommunicacionis et interdicti ec-
clesiastici penis vel sentenciis contra prefatos debitores auctoritate ordinaria
ad partes in forma solita <et> consueta decernere dareque et concedere digna-
remur. Nos autem requisicionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis
100^r inclinati vestre etc., | requisitus ad omnes et singulos utriusque sexus homi-
nes, qui vobis cum presentibus fuerint nominati, personaliter accedatis ibique
singulares personas nominatim et in specie, populos vero et communitates ge-
neraliter ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quos et nos harum
serie sic requirimus et monemus, ut ipsi infra quindecim dierum spacium etc.,
monicioneque canonica et sub prefatis excommunicacionis et interdicti eccle-
siastici sentenciarum penis prefigimus et assignamus, quam excommunicacio-
nem in singulares personas per vos nominatim et in specie, interdictum vero in
populos et communitates generaliter monitos et requisitos, nisi fecerint, quod
ipsis in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa ferimus in hiis
scriptis, de prefatis decimis earumque preciis, quibus scilicet obligantur, anno-
tatis dominis exponentibus aut eorum scilicet hominibus, presencium scilicet

152 B fol. 76^r–77^r

1 AMMONICIO] amonicio BN 4 dicte] *suprascr.* N 6 singulares] *in margine dextro alia manu add.* ecclesiastice videlicet et seculares, nobiles et ign[o]biles B 6 et] *habet* B *om.* N 7 dominis] *suprascr.* N 7–8 exponentibus] *add. et del.* certis decimis N 8–9 bladorum ... apum] *om.* B 9 ac] et B 10 conductarum] *alia manu posterius in margine sinistro add.* B 10 et] *om.* B 10 debitorie] *cum suspensionis signo* debitor BN *legendum forsan* debitores? 13 dictorumque] dictorum N 15 ut] *add.* sibi N 15 opportuno] oportuno BN 16 ammonicionem] amonicionem BN 18 ad partes ... decernere] *om.* B 18 et] *supplevi* 18 dareque] dare B 20 vestre] *add.* igitur N 23 nostra] *om.* B 31 dominis] *om.* B 31 scilicet] *om.* B

ostensoribus sine ampliori difficultate satisfacere debeant et teneantur effective. Quod qui si id fecerint, bene quidem, alioquin lapso dictorum quindecim dierum spacio omnes et singulos, ut prefertur, nominatim et in specie per vos monitos et requisitos ac in hac parte rebelles et contumaces in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis etc. excommunicetis 5 et excommunicatos publice denuncietis et faciatis denunciari, prefatis vero communitatibus et populis in hac parte contradictoribus dictum interdictum ecclesiasticum modo premissis impositum firmiter observetis et observari faciatis tamdiu, donec huiusmodi mandatis et monicionibus nostris paruerint cum effectu, et de dictorum excommunicatorum absolutione ipsiusque interdicti 10 relaxacione vobis constiterit evidenter, salvo et reservato, quod si qui ex ipsis per vos modo premissis monitis se premissorum occasione indebite gravatos fore allegaverint, extunc singulares personas similiter nominatim et in specie, in persona vero dictorum populorum et communitatum villicum seu iudicem 100^v modernum cum duobus iuratis presentis | anni in nostram peremptorie citetis 15 presenciam ad terminum competentem causam gravaminum ipsorum etc.

153. EXECUTORIALIS IN MAIORI FORMA PROPTER DESERTACIONEM CAUSE SEQUITUR

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spiritali, necnon 20 Agriensi, Wesprimiensi, Quinqueecclesiensi, Iauriensi, [Wa]ciensi <et> Nittriensi dyocesibus ubilibet constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere, et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis! Noveritis, quod orta alias coram nobis in hac sede spiritali Strigo- 25 niensi lite et causa ac quescionis materia inter circumspectum Benedictum de Pogran dicte Strigoniensis dyocesis ut actorem et principalem ab una et providum Petrum Synka de dicta Pogran velut in causam attractum et ex adverso similiter principalem partibus ex altera de et super quadam vinea in territorio

153 B fol. 77^r–80^v; Bónis 4044 (2 Novembris 1508).

2 Quod] *om.* B *suprascr.* N 7–8 interdictum ecclesiasticum] ecclesiasticum interdictum B 14 et] *add. et del.* comitatum N 16 ipsorum] *om.* B 17 EXECUTORIALIS IN MAIORI FORMA] Sequitur executorialis in maiori forma B 17 PROPTER DESERTACIONEM CAUSE] *om.* B *alia manu add.* N 19 Demetrius] Thomas Amadeus B 19–22 et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spiritali, necnon Agriensi, Wesprimiensi, Quinqueecclesiensi, Iauriensi, [Wa]ciensi <et> Nittriensi dyocesibus] etc. B 21 [Wa]ciensi] *in margine sinistro add.* N 21 et] *supplevi*

27 Pogran] *Pográny, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV pp.445–446.*

possessionis Gerencher in vicinitatibus vinearum Galli Magni et Benedicti ex-
 istenti habita illiusque occasione citacione eiusque execucione legitimis pre-
 cedentibus aliasque rite et legitime procedentes nostram in scriptis de anno
 Domini millesimo quingentesimo octavo, secundo die mensis Novembris tu-
 limus sentenciam diffinitivam in hunc, qui sequitur, modum: CRISTI NOMINE 5
 INVOCATO etc. A QUA QUIDEM sentencia nostra diffinitiva etsi illico post illius
 prolacionem pro parte prefati Benedicti ad Sanctam Sedem Apostolicam verbo
 extitit appellatum per nosque huiusmodi appellacioni ob reverenciam eiusdem
 Sancte Sedis Apostolice reverenter delatum, tamen quia idem Benedictus ap-
 pellacionem suam huiusmodi tam infra terminum per nos ei prefixum, quam 10
 B 77^v eciam iuris terminum prosequi neglexit, ideo nos similiter citacione | eiusque
 execucione legitimis aliasque rite et legitime procedentes preinsertam sen-
 tenciam nostram diffinitivam in rem de iure transivisse iudicatam eandemque
 execucioni demandandam fore et expensas pro parte dicti Petri factas taxari de-
 bere instante procuratore eiusdem Petri pronuncciavimus easdemque expensas 15
 die datarum presencium pro tribunali sedentes debita moderacione previa in
 toto simul cum sallario procuratoris Petri ad decem florenos et sexaginta sex
 denarios taxavimus, recepto iuramento a circumspecto Blasio litterato de Ze-
 chen, procuratore legitimo prefati Petri in animam eiusdem, quod ipse Petrus
 principalis suus in et pro prosecucione huiusmodi cause a die tradite copie dic- 20
 tarum litterarum adiudicatoriarum tot et tantum exposuit sew necessario ex-
 ponere debuit. Postmodum pro parte eiusdem Petri fuimus debita cum instan-
 cia requisiti, ut ad execucionem dicte sentencie nostre diffinitive et taxacionis
 expensarum prefatarum procedere litterasque executoriales desuper decernere
 dareque et concedere dignaremur. Nos itaque attendentes huiusmodi requisi- 25
 cionem fore iustam et iuri consonam, quod quia parum aut nichil prodesset
 B 78^r sentencias ferre | et expensas taxare, si debite execucionis non sortirentur effec-
 tum, sentenciam diffinitivam et expensarum taxacionem antefatas exequendas
 esse ipsasque debite execucioni demandari debere decrevimus demandavimus-
 que et demandamus presentes litteras nostras executoriales desuper decernen- 30
 tes. QUE OMNIA ET SINGULA vobis omnibus et singulis dominis supradictis
 intimamus, insinuamus et notificamus ac ad vestram et cuiuslibet vestrum no-
 ticiam deducimus et deduci volumus per presentes et nichilominus vobis et

26–27 parum ... effectum] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

4–5 tullimus] B tullimus N 6 sentencia] *litteris maioribus quasi capitalibus scr.* B 10 ter-
 minum] *suprascr. add. N om.* B 11 terminum] *om.* B 11 citacione] citacionem N *inde*
ab hoc loco 9 folia a codice abscisa videntur, pro quibus textum codicis B sequimur 12 legitimis]
add. procedentes B 15 easdemque] B easque N 27–28 effectum] *efectum* B 29 esse]
add. decrevimus B

1 Gerencher] *Gerencsér, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV pp.390–391.*

cuilibet vestrum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos et alterum vestrum etc., requisitus ad prefatum Benedictum de .t., ubicumque eius presenciam commodè habere poteritis, personaliter accedatis ipsumque ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quem et nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipse infra triginta dierum spacium a die 5 requisicionis et monicionis vestrarum huiusmodi de ipso fiendarum computando, quorum dierum spacium decem dies pro primo, decem pro secundo et reliquos decem dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica et sub excommunicationis pena prefigimus et assignamus, quam in eum, nisi fecerit, quod ei in hac parte mandamus, dicta canonica monicione 10 premissa ferimus in hiis scriptis, pretactos decem florenos et sexaginta <sex> denarios nomine expensarum pretectarum per nos taxatos et item alios quatuor florenos auri in et pro expedicione presencium litterarum nostrarum executorialium expositos, ad quos scilicet quatuor florenos nos huiusmodi litteras nostras taxamus ipsumque Benedictum in illis quoque condempnamus, prefa- 15
 B 78^v to | Petro Synka aut homini sew procuratori eiusdem ad id sufficiens mandatum habentem dare, tradere ac realiter et cum effectu persolvere sentencieque nostre preinserte omnimode parere et nobis obtemperare debeat et teneatur realiter et cum effectu. Qui si id fecerit, bene quidem, alioquin lapso dictorum triginta dierum spacio eundem Benedictum in vestris et cuiuslibet vestrum ec- 20 clesiis singulis diebus dominicis et festivis infra missarum solempnia, dum maior in eisdem ad divina audienda populi convenerit multitudo, pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac in signum malediccionis eterne in terram proiectis excommunicetis et excommunicatum publice denuncietis et faciatis denuncciari ac a Christi fidelibus arcius evitari. SI VERO PREFATUS Benedic- 25 tus excommunicatus huiusmodi excommunicationem per decem dies dictam denuncciacionem immediate sequentes animo, quod absit, sustinuerit indurato et rebelli, extunc attendentes, quod crescente contumacia crescere debet et pena, eundem Benedictum aggravandum fore duximus et aggravamus in hiis scriptis, mandantes vobis dominis prescriptis nostris in hac parte executoribus 30 et vestrum cuilibet sub prefata excommunicationis pena modo et forma, quibus supra, quatinus lapso dictorum decem dierum spacio eundem Benedictum sic excommunicatum et aggravatum in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis et capellis infra missarum et aliarum horarum solempnia dictam excommu-

3 commodè] comode BN 7 dies] om. B 11 sex] supplevi 17 effectu] efectu B 18 nobis] se B 19 effectu] efectu B 25 denuncciari] denunciari B 27 denuncciacionem] denunciacionem B

nicacionis sententiam reiterando et renovando, ut prefertur, pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac in signum malediccionis eterne in terram proiectis, cruce erecta et religione induta aqua benedicta aspergentes ad fugandos demones, qui eum detinent, sic ligatum et laqueis suis catenatum orando, quod 'Dominus noster Iesus Christus ipsum Benedictum ad catholicam fidem 5
 B 79^r et gremium sancte matris ecclesie | reducere dignetur, ne eum in talibus perversionibus et duricia vitam finire permittat!', cum decantacione responsorii 'Revelabunt celi iniquitatem Iude' etc. et psalmi 'Deus laudem meam ne tacueris' etc., cum antiphona 'Media vita in morte sumus' totaliter usque ad finem et hiis finitis ad ianuas ecclesiarum vestrarum una cum clericis et parochia- 10
 nis vestris accedatis ac ad terrorem, ut cicius ad obedienciam redeat, tres lapides versus domum dicti Benedicti proiciatis et in signum malediccionis eterne, quam Deus dedit Dathan et Abyron, quos terra sustinere non potuit, sed iusto Dei iudicio illos absorbuit, ut in infernum descenderent viventes, eciam post missam et in vespers aliisque horis canonicis sermonibus et predicacionibus 15
 publice et solempniter publicetis et denuncietis ac ab aliis, quantum in vobis est, publicari et denunciari ac a Christi fidelibus arcus evitari faciatis, tamdiu, donec a nobis vel superiore nostro super hoc aliud habueritis in mandatis. VERUM SI IDEM Benedictus excommunicatus et aggravatus excommunicacionem et aggravacionem huiusmodi per alios decem dies post dicte aggravacionis 20
 publicacionem immediate sequentes animo, quod absit, sustinuerit indurato et rebelli, nos extunc, quia perversorum contumacia seu presumpcio exigit, ut unica pena non contenti forcioribus arceantur penis, ne fides illorum ledatur, qui suis superioribus obedienciam semper impenderunt, processus nostros huiusmodi reaggravamus mandantes, ut supra, vobis dominis prescriptis nostris 25
 in hac parte executoribus, quatinus omnes et singulos Christi fideles utriusque sexus homines et presertim familiares et servitores ipsius Benedicti excommu-
 B 79^v nicati, aggravati et reaggravati | modo et forma premissis moneatis et requiratis primo, secundo, tercio et peremptorie, prout eciam et nos requirimus et mone- 30
 mus eosdem eisque et eorum cuilibet pro omni dilacione terminoque peremptorio ac monicione canonica assignamus, a participacione, communione, familiaritate et servicio ipsius .B. excommunicati, aggravati et reaggravati penitus et omnino desistant, nec cum eo quoquo modo loquendo, serviendo, cibum, po-

1 reiterando et renovando] *cf. Des Deutschen Reichs-Archivs* p.1125. 1–4 pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac in signum malediccionis eterne in terram proiectis, cruce erecta et religione induta aqua benedicta aspergentes ad fugandos demones, qui eum detinent, sic ligatum et laqueis suis catenatum] *cf. HALTAUS Glossarium Germanicum* col.418. 8 Revelabunt celi iniquitatem Iude] *cf. Iob* 20,27. 8–9 Deus laudem meam ne tacueris] *Ps.* 108,2. 9 Media vita in morte sumus] *cf. JULIAN A Dictionary of Hymnology* I col.720.

9 antiphona] antiphana B 16 solempniter] sollemniter B 17 denunciari] denunciari B 33 cibum] *add. suprascr.* B

tum, aquam vel ignem ministrando aut aliquo humanitatis solacio preterquam in casibus et personis a iure permissis participare presumant seu aliquis eorum presumat, et si contrarium fecerint, nos in eos et eorum quemlibet cum dicto Benedicto excommunicato, aggravato et reaggravato rebelliter participantes et contrafacientes exnunc prout extunc et extunc prout exnunc dictorum decem 5 dierum canonica monicione premissa excommunicacionis sententiam ferimus in hiis scriptis et eciam promulgamus, mandantes vobis dominis prescriptis et vestrum cuilibet, quatinus singulis diebus dominicis et festivis in vestris ecclesiis <et> capellis infra missarum et aliarum prescriptarum horarum solempnia ac, ubi et quociens expedierit, homines prefatos ac Christi fideles familiares et 10 servitores cum dicto Benedicto excommunicato, aggravato et reaggravato rebelliter participantes excommunicatos tamdiu publice denunciatis et denunciari faciatis, donec a nobis vel superiore nostro aliud habueritis in mandatis. PRETEREA SI PREFATUS Benedictus excommunicatus, aggravatus et reaggravatus reaggravacionem nostram huiusmodi per alios decem dies immediate se- 15 quentes sustinuerit duriciam pharathonis imitando, ad modum aspidum surdorum aures suas obturancium ne vocem audiant incantancium, nos extunc omnes et singulas civitates, terras, oppida, castra, villas, suburbia et quarum-
B 80^r cumque ecclesiarum | collegia, parochias et quevis alia loca, in et sub quibus et ad que dictus Benedictus excommunicatus, aggravatus et reaggravatus moratu- 20 rus declinaverit seu diverterit, quamdiu ibidem fuerit, firmissimo supponimus ecclesiastico interdicto, mandantes vobis dominis prescriptis sub prefata excommunicacionis pena, quod quamdiu idem excommunicatus, aggravatus et reaggravatus in locis prenotatis fuerit, a divinis cessetis et ab aliis cessari faciatis, quam quidem cessacionem eciam per tres dies continuos post dicti Be- 25 nedicti excommunicati, aggravati et reaggravati abinde recessum observetis et continuatis et ab aliis, quantum in vobis est, continuari et observari faciatis, ita et taliter, quod stante huiusmodi interdicto nulla ecclesiastica sacramenta in et sub eisdem locis, in quibus dictus Benedictus excommunicatus, aggravatus et reaggravatus fuerit, ministrentur, nisi penitencia et baptismus omnibus 30 indifferenter, ewcharistia infirmis tantum, ac matrimonium sine ecclesiastica solempnitate contrahatur inibique et sub eisdem locis decedentibus ecclesiastica denegetur sepultura. PRESENTES QUOQUE LITTERAS sive hunc nostrum processum volumus apud prefatum Petrum aut procuratorem ipsius remanere et non per vos aut aliquem vestrum contra ipsius voluntatem detinere, contra- 35 rium vero facientes prefatis sentenciis nostris volumus subiacere, mandantes

16–17 duriciam ... incantancium] *ad formulas cf. Hortis, Attilio: Documenti risguardanti la storia di Trieste e dei Walsee. Archeografo Triestino. Raccolta di memorie, notizie e documenti particolarmente per servire alla storia di Trieste, del Friuli e dell'Istria 1877-78 p.202–217*

9 et] *supplevi* 9 solempnia] *solemnia* B 18 oppida] *oppyda* B 20–21 moraturus] *moram* B 36 facientes] *facientibus* B

tamen copiam de hiis fieri eam petentibus et habere volentibus, salario tamen vestro salvo. UT AUTEM OMNIA et singula predicta ad singulorum noticiam evidencius deducantur, vobis omnibus et singulis dominis prescriptis, nostris in hac parte executoribus et vestrum cuilibet insolidum, qui super hoc fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, sub prefata excommunicacionis 5
 B 80^v ecclesiarum vestrarum et aliorum locorum, ubi prefatus Benedictus | excommunicatus, aggravatus, reaggravatus, inobediens et rebellis et cum eo participantibus excommunicati inhabitant, faciatis affigi et extendi ac tamdiu affixam stare permittatis, quousque per publicam inspeccionem copie ipsius omnia et 10
 singula in eadem contenta fiant cunctis manifesta, et a premissis omnibus non cessetis, donec a nobis vel superiore nostro super hoc aliud habueritis in mandatis. ABSOLUCIONEM VERO omnium et singulorum, qui prefatas sentencias nostras incurrerint, nobis vel superiori nostro tantummodo reservamus. Quicquid autem in premissis feceritis, per vestras patentes litteras harum seriem 15
 sew designacionem in se continentes, remissis in specie presentibus, nobis fideliter intimetis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras executoriales exinde fieri nostrique sigilli impressione iussimus et fecimus communiri. Datum <etc.>

154. EXECUTORIALIS IN MINORI FORMA

20

Thomas etc. Noveritis, quod de anno Domini millesimo quingentesimo septimo proxime preterito quinta die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus nostram iudiciariam veniens in presenciam discretus dominus Iohannes plebanus de .t. accionem suam contra providum .t. de .t. dyocesis .t. ad id legitime citatum et personaliter comparentem 25
 in vim summarie petitionis verbo proposuit eo modo, quod idem .t. de precio domus in dicta .t. existentis et habite alias per prefatum dominum .t. presbiterum eidem vendite quinque florenis auri obligaretur, quos dictus .t. ad pluri-
 mas requisiciones eiusdem domini .t. usque modo persolvere recusasset, petens dictus dominus .t. presbiter, quatinus cognicione intermediente de premissis, 30
 quantum sufficit, sibi iusticiam administraremus. Quo percepto prefatus .t. recognovit ibidem et expresse confessus fuit se ipsi domino .t. presbitero dictis
 B 81^r quinque florenis auri | debitorem esse. Cui quidem .t. nos tunc iudicialiter commisimus, ut ipse dictos quinque florenos in certis terminis in actis cause notatis eidem domino .t. presbitero sub penis tunc expressis reddere et persolvere de- 35

154 B fol. 80^v–81^v; Bónis 4032 (1507).

7 et] *add. et del. locorum* B 19 etc.] *supplevi* 30 *cognicione*] *cognito* B

beret et teneretur. Consequenter de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. pro parte annotati domini .t. presbiteri nobis fuerat expositum, quod licet prefatus .t. post dictam nostram iudiciariam commissionem sew preceptum sibi factum quinque florenos eidem domino .t. presbitero exolverit, tamen reliquos quatuor florenos usque modo eidem persolvere recusasset. Quare peccit 5 nos dictus dominus .t. presbiter, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere dignaremur et dictum preceptum seu commissionem nostram debite execucioni demandari. Et quia prefatus .t. ad hec citandus fore videbatur, nos tunc eundem .t. ad videndum et audiendum contra eundem dictam confessionem suam et preceptum nostrum huiusmodi execucioni demandari per 10 certas litteras nostras nostram in presenciam citari mandavimus et fecimus ad certum peremptorium terminum competentem. In quo quidem termino, videlicet die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio prefatus dominus .t. presbiter et prefatas litteras nostras in partibus legitime executas una cum earum 15 execucione reproduxit ac prefati .t. citati et non comparentis et nec causam, cur per nos ad premissa procedi non debeat, allegantis contumaciam accusavit ipsumque contumacem reputari et in eius contumaciam dictam confessionem suam et preceptum nostrum predictum debite execucioni demandari cum B 81^v instancia postulavit. Nos vero attendentes, quod parum aut nichil prodesset | 20 precepta facere et sentencias promulgare, si exposit execucionis effectum non sortirentur, in contumaciam prefati .t., ut prefertur, citati et non comparentis eius confessionem huiusmodi et preceptum nostrum predictum execucioni demandavimus et demandamus presentes litteras nostras executoriales contra eundem ad partes concedentes. Quocirca devocioni vestre insolidum in virtute 25 sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos etc., requisitus ad prefatum .t. personaliter accedatis ipsumque ex parte nostra diligenter etc., ut ipse infra quindecim dierum spacium etc., ferimus in hiis scriptis de prescriptis quatuor florenis auri per eundem .t. confessis et per nos dicto domino .t. adiudicatis, necnon de alio uno floreno pro expedicione dictarum litterarum 30 nostrarum executorialium exposito, ad quem scilicet unum florenum easdem litteras nostras taxamus, satisfacere debeat et teneatur realiter et cum effectum. Qui si id fecerit, bene quidem, alioquin lapso dictarum quindecim dierum spacio eundem .t. in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus etc. excommunicetis et excommunicatum fore publice denunciatis et faciatis 35 denunciari tamdiu, donec et quousque de premissis satisfecerit ac precepto nostro huiusmodi paruerit effective, certificantes eundem, quod si ipse in hu-

20 parum ... sortirentur] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

21 effectum] efectum B 33 effectum] efectum B 35 denunciatis] denunciatis B 36 denunciari] denunciari B

iusmodi excommunicationis sententia contumaciter perseveraverit, extunc ad
 B 82^r graviores ecclesie censuras contra eundem procedemus, prout dictaverit ordo
 iuris. Et post hec seriem huiusmodi vestre execucionis etc. |

155. MANDATUM, UT IN ECCLESIA CONBUSTA CELEBRARI POSSINT

Thomas etc. Dilectis nobis in Christo etc. inhabitatoribus ville .t. dyocesis 5
 Strigoniensis salutem in Domino sempiternam! Supplicacionibus vestris nobis
 per discretum dominum .t. plebanum vestrum propterea porrectis inclinati, ut
 in ecclesia vestra parochiali ad honorem S(ancti) Georgii martiris in dicta pos-
 sessione .t. fundata, quam idem dominus plebanus ignis voragine devastatam
 et consumptam ac per vos denuo reedificatam et constructam asseruit, presbi- 10
 teri parochiales ac alii sacerdotes idonei regulares sive seculares adhibitis para-
 mentis ecclesiasticis ad id correquisitis super viatico sew ara portatili, exclusis
 tamen interdictis et excommunicatis missas celebrare ac alia sacramenta ec-
 clesiastica administrare valeant, quousque eandem consecrari facere poteritis.
 Quod, quia, si et quatinus ecclesia predicta indigeret, a quocumque catholi- 15
 co antistite, quando commodius habere seu adducere poteritis, reconciliare et
 consecrari facere valeatis, tenore presencium concedimus et auctoritatem im-
 pertimur, caventes tamen, ne pretextu gracie huiusmodi reconciliacio seu con-
 secracio predicta per vos longius differatur, cuius pretextu presentes per annum
 dumtaxat volumus perdurare. 20

156. MANDATUM, UT ALTARIA REMOVEANTUR

Thomas etc. nobis in Christo sincere dilecto honorabili etc. salutem in Do-
 mino sempiternam! Supplicacionibus nobis pro tui parte porrectis inclinati ti-
 bi tenore presencium concedimus et indulgemus, quatinus duo altaria in dicta
 B 82^v ecclesia S(ancti) Iohannis fundata, que tu dixeris | eligenda, remove de locis 25
 situacionis ipsorum in alia loca competencia, secundum quod videbitur, trans-
 ferre possis et valeas intereaue, donec videlicet post remocionem predictam
 conservacio et reconciliacio eorundem altarium commodè fieri poterunt, alta-
 ribus super eisdem in locis mundis et honestis ad id aptis et congruis super
 viaticis, adhibitis tamen sacerdotalibus et altarium paramentis ac aliis ad id 30
 correquisitis per te vel alios sacerdotes et ministros ad id idoneos temporibus
 et horis debitis misse et alia divina officia, prout et quemadmodum ante remo-

155 B fol. 82^r 156 B fol. 82^{r-v}

16 commodius] comodius BN 19 differatur] differratur B 22 etc.] et B 28 com-
 mode] comode BN 30 sacerdotalibus] sacerdotalium B

cionem huiusmodi peragebantur et licite peragi poterant, licite et libere peragantur, dummodo tamen per hoc nostrum indultum dicte ecclesie parochiali preiudicium aliquid non generetur et sub specie eiusdem indulti consecratio et reconciliatio supradicte non negligantur sew etiam differantur.

157. INDULTUM SUPER RECONCILIACIONE CIMITERII

5

Thomas etc. honorabili domino .t. plebano ecclesie parochialis Sancti .t. de oppido .t. dyocesis Strigoniensis salutem in Domino sempiternam! Quia sicuti nobis pro parte tua fuit expositum, dictum oppidum, ut prefertur, de iurisdictione huius alme ecclesie Strigoniensis existit longe ab hac sede spirituali Strigoniensi et tibi tuisque parochianis, quorum facultates hiis disturbiorum 10 temporibus non mediocriter diminutas fore asseris, et difficile suffraganeum eiusdem ecclesie istic ad vos adducere pro reconciliacione cimiterii dicte ecclesie vestre, quod a quibusdam certo modo violatum fuisse dicis, supplicatum extitit nobis pro parte tua, ut de hiis tibi et tuis parochianis providere dignareretur. Nos vero supplicacionibus tuis huiusmodi, quas propter causas supe- 15
B 83^r rius allegatas iustas fore censuimus, inclinati tenore presencium auctoritate | ordinaria, qua de presenti fungimur, concedimus, tamen hac vice dumtaxat, ut dictum cimiterium, sed et ecclesiam prefatam, si et quatinus opus sit, per quencumque antistitem catholicum ab executione suorum ordinum non suspensum reconciliari facere valeatis et possitis, et idem pontifex ibidem utriusque 20 homines huic sedi spiritualiter subiectos in fronte sacro crismate inungere et confirmare valeat.

158. INDULTUM, UT IN LOCO MUNDO CELEBRENTUR

Thomas etc. vobis tenore presencium concedimus et gracie indulgemus, quatinus idonei sacerdotes regulares sive seculares in loco mundo et honesto, 25 aqua benedicta primitus aspergendo super viatico sew ara portatili, altaris et sacerdotalibus paramentis aliisque cerimoniis ad id correquisitis adhibitis hinc usque ad annum a data presencium computando missas celebrare valeant atque possint, exclusis tamen inde violatoribus sacrorum locorum et aliis excommunicatis et interdictis ceterisque personis a iure prohibitis, et si locus non fuerit 30

157 B fol. 82^v–83^r 158 B fol. 83^r

8 oppidum] oppydam B 9 huius] add. et del. (mo)di 10 tibi] in v. tu B 11 difficile] difficile BN 17 ut] add. ad B 19 suspensum] suspensio B 27 sacerdotalibus] sacerdotalium B

ecclesiastico interdicto suppositus, super quibus consciencias vestras oneramus etc.

159. STATUTORIA IN REM IUDICATAM

Thomas etc. dilecto nobis in Christo .t. de .t. salutem in Domino! Quia nos
mediantibus aliis litteris nostris formam iudicii nostri declarantibus sententia- 5
liter vineam quandam in .t. loco sitam, que scilicet fuit vinea .t. honeste domi-
ne, .t., presencium puta ostensori adiudicavimus, quocirca devocioni vestre in
virtute sancte etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando pro par-
te predictae domine fueritis requisiti, eandem secundum continenciam nostre
B 83^v sentencie in realem et corporalem | possessionem dicte vinee statuatis in per- 10
sona defendatisque eandem in eadem vinea auctoritate nostra contra omnes
impetitores, appellacione remota.

160. PROROGATORIA CAUSE

Nos Thomas etc. memorie commendamus, quod causam, quam .t. de
.t. dyocesis Strigoniensis personaliter comparens contra .t. de .t. ut simplex 15
nuncius dicti .t. comparuit, iuxta continenciam aliarum litterarum nostra-
rum citatoriarum et discreti .t. de .t. plebani executorialium facte citacionis
relatoriarum in facto .t. coram nobis movere intendebat, de consensu prefati
.t. actoris et ad petitionem dicti .t. nuncii ad octavum diem festi .t. proxime
venturi sub forma fiende pacis in eodem statu duximus prorogandam et 20
prorogamus tali sub condicione, ut si partes infra illum terminum amicabiliter
concordare poterunt, bene quidem, alioquin ipso octavo die festi .t. coram
nobis comparere teneantur causam prefatam prosecuturi.

161. REINTRUSIO IN PRIOREM EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIAM

Thomas etc. Noveritis, quod cum nos alias providum Blasium .t. de .t. ad 25
instanciam egregii domini Georgii Ewzy administratoris proventuum archie-
piscopatus Strigoniensis ob non solucionem quarundam decimarum per eun-
dem Blasium ab ipso domino Georgio administratore emptarum sive conduc-
tarum excommunicatum, aggravatum, reaggravatum ab huiusmodi excommu-

159 B, fol. 83^{r-v} 160 B, fol. 83^v 161 B, fol. 83^v–84^r

14 de] et B 15 de] et B 19 nuncii] nuncii B

nicacionis, aggravacionis et reaggravacionis sentenciis ex commissione prefati reverendissimi domini nostri domini Thome cardinalis, cui pro ipso Blasio certi probi intercesserant, usque ad quintum diem festi .t. proxime preteriti cum reincidencia in easdem censuras absque alia declaracione absolvi fecissemus et mandassemus, tandem pro parte eiusdem domini .G. fuit nobis expositum, 5 qualiter dictus Blasius, nescitur, quo spiritu ductus, precia dictarum decimarum, nedum | infra terminum sibi prefixum, sed nec usque modo solvere curasset in dispendium salutis anime sue etc., quare fuimus pro parte eiusdem domini .G. administratoris debita cum instancia requisiti. Quocirca devocioni vestre etc., requisitus prefatum Blasium in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis etc. excommunicatum, aggravatum et reaggravatum fore publice denunciatis et denunciari faciatis tamdiu, donec et quousque de dictis decimis satisfecerit effective nostrisque et ecclesie venerit parere mandatis et de eius absolutione vobis constiterit evidenter. Et etc.

162. ALIA REINTRUSIO IN EXCOMMUNICACIONEM

15

Thomas etc. Noveritis nos alias reverendum in Christo patrem, dominum episcopum Transsilvanensem ad petitionem certorum dominorum, prelatorum scilicet et baronum huius regni Hungarie ab excommunicationis sententia et aliis censuris ecclesiasticis, quibus ipse dominus episcopus ad instanciam honorabilis magistri Pauli de .t. canonici ecclesie Transsilvanensis per hono- 20 rabilem dominum Andream iudicem commissarium partibus ipsis specialiter deputatum servatis de usu, more, stilo et consuetudine dicte sedis Strigonien- sis in talibus servare solitis, rite et legitime innodatus ad cautelam sub condicione infrascripta duximus absolvendum, ita videlicet, quod infra certum et brevem terminum etc. contentum redderet et penitus satisfactum vel alias se 25 cum eodem amicabiliter componeret. Preterea nobis per prefatum dominum Paulum iam multiplicatis vicibus gravi cum querela extitit expositum, ut ipsum dominum episcopum, ex quo ipse hucusque ipsum super premissis contentum B 84^v reddere recusavit, | sed nec cum eodem amicabiliter componere voluit, in pristinam excommunicationis sententiam et censuras ecclesiasticas sic, ut prefer- 30 tur, per prefatum dominum Andream iudicem commissarium ipse dominus

162 B fol. 84^{r-v}; Bónis 3873 (c.1500).

13–14 nostrisque et ecclesie venerit parere mandatis] cf. ROCKINGER *Briefsteller und Formelbücher* p.640.

13 effective] efective B 17 Transsilvanensem] Tnssn cum signo suspensionis B 20 Transsilvanensis] Tnssn cum signo suspensionis B 26 componeret] componere et B

17 Transsilvanensem] Erdély, Gyulafehérvár, episcopatus, cf. ORTVAY *Egyházi földleírás II* pp.607–669.

episcopus erat innodatus, reintrusumque ubicumque nunciare dignaremur. Nos vero considerantes multiplicem supplicacionem eiusdem m(agist)ri Pauli propter premissa nobis porrectam fore iustam et rationi consonam, huiusmodi supplicacionibus inclinati prefatum dominum episcopum ad instanciam eiusdem m(agist)ri Pauli pristinam excommunicacionis sentenciam et alias censuras ecclesiasticas, quibus per ipsum dominum Andream iudicem commissarium erat innodatus, reincidisse declaramus ac eundem dominum episcopum trium dierum canonica monicione premissa reintrusimus per presentes. Quocirca devocioni vestre etc., eundem dominum episcopum in vestris et cuiuslibet etc. per nos excommunicatum excommunicetis et alias censuras ecclesiasticas per ipsum dominum Andream contra ipsum latas reincidisse denuncietis et denunciari faciatis etc.

163. CONFIRMATIO TESTAMENTI

Nos Thomas etc. memorie commendamus, quod nostram veniens in presenciam nobilis .t. de <t.> nomine et in persona nobilis domine .t. relicte condam .t., domine scilicet sue produxit nobis litteras executorum nostrorum de litterali nostro mandato super inquisicione testamenti dicti condam .t. deputatorum in forma iuris conscriptas et nobis transmissas petens et supplicans, quatinus earum continenciam visis ediccionem et ordinacionem testamenti prefati condam .t. confirmare et autenticare dignaremur iuris sui ad cautelam uberiorum. Unde nos visis primo et apertis litteris dictorum nostrorum executorum, puta discretorum dominorum .t. et .t. plebanorum comperimus, quomodo servata forma legitime citacionis iuxta vim, formam et tenorem priorum litterarum nostrarum inquisicionalium coram ipsis discreti et providi viri .t. et .t., item .t. et .t. de .t. auditores videlicet et testes ultimi testamenti memorati condam .t. de .t. ad sancta Dei ewangelia iurati et ad consciencie ipsorum puritatem requisiti fassi unanimiter tali modo extiterunt, quod condam .t. in extremis agens omnes possessiones suas empticias ac impignoraticias ac omnia pecora sua in possessione .t. existencia, necnon duo piccaria legavit dicte domine relicte sue. Nos igitur petitionem prefati .t. nomine, quo supra, nobis porrectam iustam fore agnoscentes testamentariam disposicionem dicti condam .t. modo, quo supra, factam fuisse de predictis testibus fatentibus autenticavimus et approbavimus, immo autenticamus et approbamus. In cuius rei testimonium eidem .t. presentes litteras nostras duximus concedendas.

163 B fol. 84^v–85^r

1 nunciare] nunciare B 11 denuncietis] denuncietis B 12 denunciari] denunciari B 15 .t.] *supplevi* 19 ediccionem] edicione B 21 apertis] appertis B

164. QUANDO ALIQUIS PROPTER CONTUMACIAM A VICARIO
SUI ORDINARII EXCOMMUNICATUS AUFFUGERET IN ALTERIUS
DYOCESIM, ILLE

super hoc requisitus litteras ammonitorias suis subditis sew plebanis exequi debere sic precipit et mandat in sua dyocesi et iurisdiccione: Thomas etc. 5
dilectis nobis in Christo etc. Noveritis, quod egregius Emericus de .t. Wesprimiensis dyocesis misso ad nos certo nuncio suo nobis declarare fecit, qualiter nobilis domina Catherina relicta condam .t. de .t. eiusdem dyocesis, quam pridem ipse Emericus in sede spirituali Wesprim(iensi) propter eius manifestam contumaciam vigore litterarum venerabilis domini Caspar vicarii dicte ecclesie 10
Wesprimiensis excommunicari fecisset, putans se censuram in eam latam evasisse ac iudicem pariterque iurisdiccione ecclesiasticam delusisse aufugisset
B 85^v de ipsa dyocesi Wesprim(iensi) et nunc in hac Strigoniensi, | nunc aliis dyocesibus per loca incognita eundo vagaret et latitaret. Supplicatum itaque extitit nobis pro parte eiusdem Emerici, ut, ne prefata domina Catherina per astuciam 15
et absentaciones suas censuras contempnere et iudicem deludere possit, prefatas litteras ipsius domini Caspar vicarii contra eandem dominam exequi facere dignaremur. Nos vero attendentes, quod una iurisdiccio tenetur aliam in administranda et exequenda iusticia confovere, devocioni vestre etc., quatenus receptis presentibus prefatas litteras dicti domini Caspar vicarii cum presenti- 20
bus vobis exhibendas, dum et quando ac quociens ad id requisiti fueritis, quoad omnes eius continencias et tenorem contra prefatam dominam Catherinam exequi et exequi facere debeatis et teneamini.

164 B fol. 85^{r-v}; Bónis 3874 (c.1500).

18–19 una ... confovere] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

3 DYOCESIM] diocesim B 4 ammonitorias] amonitorias B 5 iurisdiccione] iurisdiccione B
7 nuncio] nuncio B 13 hac] *add. et del. dyocesi* B 15 astuciam] austuciam B

10 Caspar] *Gaspar de Nágocs (1478–1512), canonicus Wesprimiensis etc., cf. ERDŐ Nágocsi Gáspár pp.119–130 et C. TÓTH Főpapi archont. pp.117–119.*

165. CITACIO CUM ARRESTO ET INHIBICIONE

Thomas etc. dilectis nobis etc. Pro parte prudentis et circumspetti Georgii Fabri, civis Cassoviensis dicte Agri(ensis) dyocesis, curatoris videlicet honestarum dominarum Margarethe relicte condam Georgii Bank et Marthe filie eiusdem domine Margarethe de .t. miserabilium personarum dicte Strigonien- 5 sis dyocesis noveritis nobis fuisse expositum per modum gravis querele, quod dudum condam Alexius .t. et domina .. consors eiusdem, filia videlicet prefate domine Margarethe, postquam ad invicem matrimonialiter coniuncti extitissent, talem inter se fecissent sew contraxissent bonorum suorum mobilium et immobilium donacionem, ut uno eorum premortuo bona eiusdem ad alium su- 10 perviventem pleno iure devolverentur, et licet tandem premortuo prefato Alexio antelata domina Anna consors eiusdem, que ex dicta donacione sew contractu in|omnibus rebus et bonis prefati condam Alexii mariti sui legitime suc- 15 cesserat, in extremis vite sue constituta et deinde absque heredum solacio decedens sana mente et compos rationis existens tam de propriis bonis et rebus suis, quam eciam prefati Alexii mariti sui modo premissis ad eandem condescensis testamentum fecerat et in eodem testamento huiusmodi res et bona ac quaslibet hereditates suas annotatis dominabus Margarethe et Marthe legaverat et, ne salutis ipsius et prefati condam Alexii mariti sui de predictis bonis obliviscerentur, easdem rogaverat, nichilominus tamen discretus dominus Iohannes 20 plebanus de .t., necnon circumspetti .t. et .t., nescitur, quo spiritu ducti, nullo ipsis suffragante, sed propria temeritatis eorum audacia se dictis bonis inge- rentes ea omnia occupassent et usurpassent et prefatas dominas Margaretham et Martham de illis exclusissent ac eisdem de facto privassent et spoliassent in dispendium salutis etc. Cum, sicuti eadem expositio subiungebat, prenominati 25 dominus Iohannes, necnon .t. et .t. bona huiusmodi in maiori parte alienaverint et, quo eis placuerit, fecerint, alia quoque adhuc extancia alienare cicius intendunt prefatisque dominabus Margarete et Marte iusticiam in premissis petentibus, ne amplius pro rebus predictis se impedirent seu eas petere auderent, minas atque silencium imposuerint, sed et circumspectum Georgium 30 filium prefate domine Margarete pro rebus premissis apud eos instantem captivaverint et alias prefatas dominas Margaretam et Martham ac eis adherentes taliter oppresserint, ut nequaquam predictam causam ob metum et potenciam

B 86^v dictorum iudicis et iuratorum prosequi audeant. Eapropter pro parte |prefate

165 B fol. 85^v–87^v; Bónis 3875 (c.1500).

1 ARRESTO] aresto B 4 Bank] Gank v. Lank? 7 ..] *add. suprascr.* Anna B 10 uno] *add. suprascr.* B 18 Marthe] Margarethe B 18 legaverat] legaverit B 19–20 obliviscerentur] oblivisceret *cum signo suspensionis?* B 20 rogaverat] rogaverit B 27 placuerit] palcuerit B

3 Cassoviensis] Kassa, in comitatu Abaúj, cf. Csánki I pp.199–200.

exponentis, sororis .t. carnalis antelate domine Margarethe nobis fuit supplicatum, ut sibi et prefatis dominabus Margarethe et Marthe de opportuno iuris remedio providere et citacionem legitimam contra prefatos dominum plebanum, necnon .t. et .t. cum arresto bonorum huiusmodi et aliis iuris remedii circa premissa opportunis ad partes decernere et concedere dignemur. Nos 5 autem attendentes huiusmodi supplicacionem fore iustam et rationi consonam citacionem huiusmodi dandam esse decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum etc., ad prefatos dominum plebanum, necnon .t. et .t. personaliter accedatis ipsosque, si eorum presenciam commode habere poteritis, alioquin in domibus habitacionum suarum aliasque sic et 10 taliter etc. non obstantibus, habitis presentibus, omnia et singula bona supradicta a predictis condam Alexio et domina Anna consorte eiusdem condescensa, tam scilicet mobilia et immobilia ubicumque locorum habita et existencia sive ea, que adhuc extant sive que per prefatos Iohannem plebanum et .t. et .t. et alios supradictos vel alias quovis modo vendita et alienata existunt, aucto- 15 ritate nostra arrestetis et sub firmo arresto committatis, quatinus ne lite seu causa huiusmodi coram nobis indecisa pendente dicti dominus Iohannes plebanus ac .t. et .t. bona huiusmodi, sive que, ut prefertur, extant, sive que iam vendita sunt et alienata, aliis vendere et alienare ac quippiam alii ea emere et quovis modo appropriare presumant et sint ausi modo aliquali, ceterumque, 20 ut prefertur, dicti dominus Iohannes plebanus et .t. et .t. ac alii nonnulli simili
 B 87^r violencia et potestate | agentes dictis dominabus Margarete et Marthe, quominus ipse propriis nominibus ipsarum predictam causam prosequi auderent, se opponant et eas impediant ac turbent et molestant. Nos vero ad eorum temeritatem coercendam <et viam> eisdem dominabus Margarete et Marthe et aliis 25 taliter oppressis hanc sedem Strigoniensem adire volentibus securam faciendam devocioni vestre etc. sub prefata excommunicacionis pena committimus, quatinus post dicte citacionis execucionem prenominationis domino Iohanni plebano et .t. et .t. omnibusque aliis et singulis, de quibus requisiti fueritis, nominatim et in specie, aliis vero generaliter ex parte nostra sub excommunica- 30 cionis et quinquaginta marcharum camere archiepiscopali et officio nostro ac eciam parti adverse aplicandarum penis inhibeat, quibus eciam et nos sic inhi-
 hibemus, ne ipsi seu eorum alter per se vel alium seu alios publice vel occulte,

4 arresto] aresto B 5 opportunis] oportunis BN 9–10 commode] comode BN
 12–13 condescensa] cond(am) cer ? B 16 arrestetis] arestetis B 16 arresto] are-
 sto B 23 ipsarum] ipsorum B 24 turbent] turbant B 24 molestant] molestent
 B 24–25 temeritatem] temeritatis B 25 coercendam] coheren(dam) B cohercendam
 N 25–27 <et viam> eisdem ... faciendam] hanc sedem Strigoniensem eisdem dominabus
 Margarete et Marthe et aliis taliter oppressis adire volentibus securam facere B 25 et viam]
 supplevi 29 et] ac B 32 adverse] ut videtur, del. B 33 occulte] oculte BN

directe vel indirecte aut alias quovis quesito ingenio seu colore prefatas dominas .t. et .t. ac eisdem adherentes, quominus, si voluerint, predictam causam prosequi possint, impedimentum aliquod prestiterint, sed eisdem dominabus .t. et .t. et aliis, ut prefertur, adherentibus plenam et omnimodam securitatem prosequi dictam causam earum dent et permittant. Qui si fecerint, bene 5 quidem, alioquin eosdem dominum Iohannem plebanum et .t. et .t. omnesque alios impediētes huiusmodi trium dierum canonica monicione premissa excommunicationis sententiam, sed et aliam penam supradictam incurrere volumus eo facto, et nichilominus turbatores ipsos, de quibus fueritis requisiti, in
 B 87^v nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem | ad viden- 10 dum et audiendum se dictas penas incurrisse declarari vel dicendam causam rationabilem, cur id fieri non debeat, allegantes.

166. AMMONICIO CUM INHIBICIONE ET ARRESTO

Thomas etc. Pro parte .t. de .t. nobis fuit expositum, quod, quamvis quarte decimarum per et infra limites et territorium villarum seu possessionum Si- 15 lyz, Wezeken et utriusque Mycloa dicte Strigoniensis dyocesis provenire debencium semper et ab antiquo ipsi domino exponenti et eius predecessibus custodibus provenerunt et provenire debuerunt debeantque eciam de presenti, nichilominus tamen providus Benedictus de .t., qui hoc anno decimas dictarum possessionum arendasse dicitur, nescitur, qua temeritate ductus, dictis quartis 20 minime persolutis universam avenam dictarum decimarum vendidisset et alienasset, fruges quoque et alia blada decimarum predictarum simul cum quartis predictis vendere et pro suo libito voluntatis alienare ipsumque dominum exponentem dictis quartis defraudare vellet et conaretur minus iuste et indebite in dispendium etc., et ammonicionem legitimam cum aresto decimarum ad 25 partes in forma solita etc., ferimus in hiis scriptis de prefatis quartis dictarum
 102^r decimarum iam, ut prefertur, venditis | et extantibus annotato exponenti satisfacere debeat et teneatur etc. Ceterum quia, ut prefertur, dictus Benedictus predicta temeritate ductus dictas decimas nondum venditas simul cum quartis

166 B fol. 87^v–88^r; Bónis 3876 (c.1500).

7 impediētes] *corr. ex comp-* B 13 AMMONICIO] *corr. posterius ex monicio ad amonicio*
 B 13 ARRESTO] aresto B 14 quarte] *add. suprascr.* B 16 utriusque] utraque B
 25 ammonicionem] amonicionem BN 25 aresto] aresto BN 27 venditis] venditos
 B 29 dictas] *add. et del.* quartas N 29 decimas] *add. suprascr.* B

15–16 Silyz] Zseliz, in comitatu Bars, cf. Györffy I pp.488–489. 16 Wezeken] Vezekény, in comitatu Bars, cf. Györffy I pp.485–487. 16 Mycloa] Mikola, in comitatu Bars, cf. Györffy I p.462.

predictis vendere et alienare nititur, nos temeritati huiusmodi ipsius .B. debito
 iuris remedio occurrere volentes mandamus vobis dominis ecclesiarum pleba-
 B 88^r nis|prefatis sub prefata excommunicacionis pena, quatinus eidem Benedicto ex
 parte nostra sub prefata excommunicacionis pena inhibeat, cui et nos harum
 serie sic inhibemus, ne ipse per se vel alium sew alios publice vel occulte, directe 5
 vel indirecte aut alio quovis quesito colore prefatas decimas, donec dictas quar-
 tas plenarie persolverit et de eisdem satisfecerit cum effectu, vendere et alienare
 presumat. Qui si id fecerit, bene quidem, alioquin eundem .B. trium dierum ca-
 nonica monicione premissa dictam excommunicacionis sententiam incurrere
 volumus ipso facto. Et nichilominus dum super hoc requisiti fueritis vel alter 10
 vestrum fuerit requisitus, in nostram peremptorie citetis presenciam ad termi-
 num competentem ad videndum et audiendum se dictam excommunicacionis
 sententiam incurrisse declarari vel dicendum et causam, cur id fieri non debeat,
 allegandum. Preterea omnes et singulas decimas predictas ubicumque locorum
 habitas et existentes sive eas, que adhuc extant, sive que per prefatum .B. vel 15
 alios quoscumque vendite et quovis modo alienate existunt, auctoritate nostra
 prefata arrestetis et sub arresto tenere committatis, ne lite sew causa huius-
 modi coram nobis indecisis pendentibus decimas huiusmodi quippiam eripere
 vel quovis modo appropriare presumat et sit ausus modo aliquali. Et post hec
 seriem etc.

20

3-4 quatinus eidem Benedicto ex parte nostra sub prefata excommunicacionis pena] *om.* N
 habet B 5 occulte] oculte B 7 effectu] efectu B 8 eundem] Beiusedem N 11 ve-
 strum] *del.* faerit N 13 declarari] declari N declarare B 17 arrestetis] arestetis BN
 17 arresto] aresto BN 18 eripere] emere B 19 appropriare] apropiare B 19 sit]
 B se N

167. TRANSMISSIO CAUSE AD MANDATUM REGIUM
CUM INSERCIONE LIBELLI

102^v Serenissimo principi et domino, domino Ludovico | Dei gracia Hungarie et Bohemie regi, domino suo graciosissimo humilis et devotus capellanus eiusdem vestre serenitatis Thomas Amadeus de Ferraria d(e)cretorum) d(oct)or, 5 archidiaconus Nittriensis et canonicus ac vicarius in pontificalibus et spiritalibus et causarum auditor generalis in ecclesia Strigoniensi oracionum suffragia devotarum! Vestra noverit serenitas, quod de anno Domini infrascripto penultima die mensis Maii me ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali

167 B, fol. 88^r–89^r; Bónis 3877 (c.1500).

2 LIBELLI] *in margine dextro add.* Nota, quod no(men) subscribitur per notarium N 3 Ludovico] Wladislao B 3 Dei gracia Hungarie] *medii folii in duas partes scissi pars inferior fol. 101^{r-v} habet textum sequentem* A qua quidem sententia diffinitiva preinserta fuit illiuc post illius prolationem pro parte dicti domini .M. archipresbiteri ad Sedem Apostolicam verbo appellatum et eidem appellacioni reverenter ob reverenciam Sedis Apostolice delatum. Postmodum causa huiusmodi via appellacionis a sanctissimo domino nostro domino Leone papa decimo iudicibus infrascriptis delegata et in presenciam eorundem introducta et aliquamdiu coram eisdem dominis iudicibus delegatis pendente et per eos discussa et examinata atque appellacione (appellacioni N) dicti domini .M. archipresbiteri ob eius negligenciam huiusmodi suam appellacionem non prosequentis deserta et vicio desercionis subiacuisse et subiacere et ad prefatum dominum Demetrium episcopum et vicarium remittenda fore pronunziata ac tandem per litteras eorundem rursum ad prefatum dominum Demetrium episcopum vicarium et hanc almam sedem Strigoniensem remissa sive transmissa extitit, prout de huiusmodi remissione sew transmissione legitime constitit et constat. Quarum quidem litterarum remissionalium sive transmissionalium tenor talis est: Nos NICOLAUS ETC. | Post quarum quidem litterarum preinsertarum exhibitionem et presentacionem dicto domino Demetrio episcopo et vicario, ut premittitur, factas idem dominus Demetrius episcopus et vicarius fuit pro parte dicti Thome Pellificis debita cum instancia requisitus, ut adpreinsertarum litterarum ac sentencie diffinitive preinserte execucionem procedere et (*post del.* expensas in huiusmodi causa) iuxta et secundum vim, formam et continenciam earundem litterarum remissionalium expensas in huiusmodi causa coram prefatis dominis iudicibus delegatis per prefatum Thomam Pellificem factas taxare et moderare et eandem sentenciam una cum earundem expensarum taxatione debite execucioni demandare ac litteras oportunas desuper decernere dareque et concedere dignaretur. Unde prefatus dominus Demetrius episcopus et vicarius similiter citacione eiusque execucione legitimis precedentibus requisicionibus ipsius Thome Pellificis tamquam iustis et iuri consonis inclinatus sentenciam suam diffinitivam preinsertam debite execucioni demandandam fore ac expensas coram dictis dominis iudicibus delegatis factas taxari debere pronunziavit. Quas quidem expensas tandem nos die datarum presencium matura deliberacione et provida moderacione precedentibus simul cum sallario procuratoris et advocati ad florenos .5. et den(arios) (*post del.* cccii ?) xii Hungaricales taxavimus et limitavimus, recepto tamen primitus iuramento a prefato Tho(ma) Pellifice ad sancta Dei evangelia corporaliter posito, quod ipse in prosecutione dicte cause sue coram dictis dominis iudicibus delegatis tot et tantum, videlicet 5 florenos et den(arios) xii Hungaricales exposuit seu necessarie exponere debuit. Postmodum etc. N 6 in pontificalibus et] om. B

sedente citacione eiusque execucione legitimis precedentibus ad nostram iudiciariam accedens presenciam circumspectus Iohannes de Ilswa procurator legitimus nobilis Blasii Synthor de .t. Strigoniensis dyocesis accionem eiusdem contra et adversus similiter nobilem .t. de .t. eiusdem dyocesis, pro quo nobilis Stephanus litteratus de Strigonio cum sufficienti procuracionis mandato comparuit, per modum libelli summarii et summarie petitionis in figura mei iudicii facti realiter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS etc. Quo libello oblato prefatus Stephanus procurator nomine, quo supra, copiam eiusdem libelli et quartum diem tunc proxime et immediate sequentem ad respondendum eidem libello vel alias ad deliberandum per me sibi dari petiit et obtinuit. Tandem die datarum presencium me iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuit coram me in iudicio prefatus .t. et quasdam litteras preceptorias v(estre) s(erenitatis) mihi loquentes presente dicto Blasio presentavit huiusmodi sub tenore: WLADISLAUS DEI GRACIA ETC. Quas quidem litteras preceptorias v(estre) s(erenitatis) ego honore et reverencia, quibus decuit, recipiens volensque mandatis eiusdem v(estre) s(erenitatis) | in omnibus, prout teneor obedire, causam prefatam statu in eodem, in quo coram me vertebatur indecisa, absque omni gravamine dicti .t. et difficultate aliquali cum tota serie dicti processus in curiam vestram, regiam vestram scilicet personalem in presenciam transmisi revidendam et cognoscendam partibus prefatis ad comparandum coram eadem vestra personali presen-

1 citacione] corr. ultima littera deleta ex. citacionem add. auctoritate ordinaria B 1 precedentibus] in margine sinistro cum signo insertionis add. Mihi eciam occurrit sic, sicut infra: [co]mparuerunt coram [nobis] in iudicio discreti [v]iri .M. de .t. [...] substitutus magistri .t. de .t. venerabilis [domi]ni Nicolai de Galgocz, archidiaconi Papensis et canonici ecclesie [I]auriensis ab una et Maternus [littera]tus de Waralya, nobilis Francisci (add. et del. de) Maryassi de .t. ab alia partibus procuratores respective nominibus, quorum supra, prout videlicet de [i]psorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis mihi ex actis cause huiusmodi legitime [c]onstitit et constat, et idem Michael de Kohano quendam libellum sive [a]ccionem sew summariam petitionem in figura mei iudicii verbo dumtaxat produxit producturumque eciam facto et in scriptis se obtulit, et deinde die datarum presencium [r]ursum me ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente simili modo comparuerunt coram me in (iterum add. et del. in) iudicio et prefatus Maternus [litte]ratus dicti Francisci et Michael de .t. prefati domini procuratores hincinde nominibus, quorum supra (add. et del. predictum) et idem Michael de Kohano predictum libellum sew summariam petitionem, de quo supra fit mencio, facto, realiter et in scriptis reproduxit et exhibuit sub hac forma verborum: 'Coram vobis' etc. Quo libello, ut prefertur, facto, realiter et in scriptis reproducto ex adverso iamdictus Maternus procurator nomine, quo supra, quasdam litteras s(erenitatis) v(estre) mihi preceptorie loquentes et directas exhibuit ...; in margine autem dextro versus sup[ra] partem [...] scribat[ur]: 'persona[li] reg[io]', deinde medio: 'Pro no[bili] Fran[cisco] .t. con[...] adversum dominum .N., postre[mo ad] finem: 'Cause transsump[tum] reg[ium]; inferius et [litteras], quas ex[...], ea, qua [decuit], reverencia recepi huius[modi] sub tenore: 'Ludovicus' [etc.] inseri [...] post qua[rum] transsump[cionem] ... N 1 nostram] meam B 7 facti] facto BN 8 etc.] eciam litteris maioribus scr. B 10 ad] B ob N 10 per] pro N 13 mihi] michi N 15 GRACIA] om. B 15 ETC.] add. B om. N 16 volensque] B volentesque N 17 statu] satu N 18 omni] habet B om. N 20 vestram] habet B om. N

cia tercium diem festi Circumcisionis Domini proxime affuturi pro termino prefigentes etc.

168. TRANSMISSIO CAUSE AD MANDATUM DOMINI COMITIS

Serenissimo principi et domino, domino Lodovico Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regi, domino graciosissimo humilis et devotus capellanus v(estre) 5 s(erenitatis) Thomas Amadeus de Ferrara etc. oracionum suffragia devotarum! Noverit vestra serenitas, quod die datarum presencium me ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuit coram me in iudicio circumspectus Iohannes litteratus de Ilswa, ut et tanquam nuncius .t. de .t. et quasdam litteras spectabilis et magnifici domini comitis Petri comitis de 10 Sancto Georgio et de Bozyn iudicis curie v(estre) s(erenitatis) mihi directas exhibuit et produxit, quas honore et reverencia, quibus decuit, recepi in hec verba: COMES PETRUS etc. Ego vero requisicionibus prefati domini comitis favorabiliter annuere cupiens predictam causam et causas partes inter prefatas coram me in hac sede spirituali Strigoniensi motam et agitatam statu in eodem, 15 quo existerat, absque omni adiudicatione et gravamine predicti exponentis in curiam vestram, regiam scilicet in presenciam transmisi partibus predictis vigesimum diem a die datarum presencium computando ad comparandum in 103^v iamfata curia coram eadem vestra regia presenciam prefigens et assignans etc. |

169. TRANSMISSIO CAUSE IN PRESENCIAM ALICUIUS COMITATUS

20

Nobiles et egregii amici nobis in Christo carissimi! Quia litteris vestris acceptis, quibus causam, quam nobilis .t. de .t. contra nobiles .t. et .t. de .t. ratione certorum negociorum coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi movere intendit, vestri in presenciam transmitti petitis pollicentes ipsis partibus iudicium facere et iusticiam debitam impertiri, ideo nos tum vobis et petitionibus 25

168 B fol. 89^{r-v}; Bónis 4261 (5 Iunii 1520). 169 B fol. 89^v–90^r; Bónis 3878 (c.1500).

2 etc.] *add. suprascr.* N *add.* Datum B *add. posterius in margine* Datum semper scribas ad id, quo [...] die transmittis in iudicio [...] causam, sic[...] quinto Iunii et deinde a q[...] 1520 N 4 Lodovico] Wladislao B 10 spectabilis] B spectabili N 11 de] *add.* B *corr. posterius* N 13 Ego] nos B 13 vero] B vere N 14 annuere] *add.* B *om.* N 14 predictam] predictas B 25 impertiri] impertire B impartiri N 25 tum] B in N 25 et] *add.* B *om.* N

10 Petri] Petrus Szentgyörgyi et Bazini (1498–1510), vayvoda Transsilvanus etc., cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI *Világi archont.* pp.88, 90. 11 Sancto Georgio] Szentgyörgy, in comitatu Pozsony, cf. HÁZI Pozsony pp.79–85. 11 Bozyn] Bazin, in comitatu Pozsony, cf. HÁZI Pozsony p.71–79.

vestris complacere, tum eciam partes prefatas a laborum et expensarum gravamine relevare cupientes causam et causas huiusmodi partes inter predictas movendas, audiendas, cognoscendas et fine debito terminandas vestri in presenciam duximus transmittendas et transmittimus per presentes, requirentes vos diligenter, quatinus causam ipsam audire et partibus prefatis iudicium et iusticiam facere et administrare, quanto cicius poteritis, velitis, scientes autem, quod si infra unum mensem a die datarum presencium computando id, quod iustum fuerit, facere neglexeritis aut nolueritis, nos eandem causam exnunc rursus in nostri presenciam et hanc sedem Strigoniensem revocamus et advocamus in ipsaque ad partis coram nobis comparentis instanciam, prout iuris fuerit, curabimus et partibus, ut tenemur, iusticiam debitam administrare.

MODUS SUPRASCRIPTIONIS Nobilibus et egregiis viris, comiti vel vicecomiti ac iudicibus nobilium comitatus Poseniensis, amicis nobis in Christo carissimis.

170. CITATORIA CONTRA FUGITIVUM

15

Thomas etc. Dicit nobis providus Nicolaus filius Thome .t. de .t., quomodo .t. de .t. tribus et medio cubulis farine tritici eidem debitorie foret obligatus, de quibus licet iuxta suas promissiones | et ipsius Nicolai multiplicem requisitionem satisfacere dudum debuisset, hucusque tamen minime curasset et nec curaret de presenti in periculum anime sue et eiusdem Nicolai preiudicium non modicum et gravamen valde magnum, supplicans nobis, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere etc., ut in citacione continetur usque 'non obstantibus', et nichilominus, quia, ut dicitur, ipse .t. fugitivus est, quare committimus vobis, ut si ita est, extunc post legitimam execucionem prefate citacionis res et bona ipsius .t. universas, ubicumque reperieritis, arestetis et sub arresto tamdiu fideliter conservetis, donec a nobis aliud habueritis in mandatis etc.

170 B fol. 90^r; Bónis 3879 (c.1500).

3 movendas] movendum N 7 infra] add. B om. N 10 partis] B partes N 13 iudicibus nobilium] B iudlium N 18 Nicolai] habet B om. N 19 tamen] habet B om. N 25 universas] B universa N 26 arresto] aresto BN

171. DECLARATIO CITACIONIS POST EVOCATORIAM MAIOREM SEQUITUR

Thomas etc. Quia circumspetus .t. de .t. dyocesis Strigoniensis ad instantiam .t. de .t. dicte dyocesis in facto certorum negociorum etc. peremptorie citatus et deinde secundo et tercio sub excommunicationis late sentencie pena 5 evocatus, prout de citatione et evocationibus huiusmodi nobis legitima fides facta extitit, in nullo terminorum sibi assignatorum coram nobis comparere curavit, idcirco devocioni etc., ad videndum et audiendum se dictam excommunicationis sententiam incurrisse declarare vel dicere causam, si quam habet etc.

10

172. CITATIO AD REPRODUCENDUM TESTES

Thomas etc. Discreti viri nobis dilecti! Exposuit nobis honesta domina Elena consors Georgii Wada de Gwth, quod idem Georgius maritus suus, antequam eandem dominam Elenam duxisset in uxorem, aliam, videlicet quandam Dorotheam habuerat, cum qua postquam aliquibus annis mansisset, cum ipsa 15
104^v Dorothea | reclamare cepisset, ut alium haberet virum superviventem et propterea ipsi Georgio nollet commanere, et sic postmodum relicto ipso Georgio ad hanc sedem Strigoniensem pro petendo inter eos divorcio, ubi vicarius tunc pro tempore existens Georgium et Dorotheam separasset ab invicem et eidem Georgio licenciam aliam, quam vellet, ducendi in uxorem concessisset et quod 20
super huiusmodi divorcio inter partes celebrato littere non extarent, ob hoc plebanus eorum parochialis a divinis exclusisset, quamvis certi essent testes, quibus tunc in iudicio presentibus constaret manifeste. Quare requisivit nos prefata domina Elena, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et citationem legitimam tam contra prefatum Georgium maritum suum, 25
quam prefatos testes ad partes in forma debita et consueta decernere et concedere dignaremur etc., ad prefatum Georgium maritum dicte domine Elene, necnon omnes et singulos utriusque sexus homines vobis pro parte dicte domine Elene super premissis negocio nominandos personaliter accedatis ipsosque, si eorum presencias etc., certificantes eosdem etc. Volumus tamen et ita 30
committimus, ut eorum plebanus interim eos ad divina admittat et ecclesiasti-

171 B fol. 90^{r-v} 172 B fol. 90^v–91^r; Bónis 3880 (c.1500).

2 SEQUITUR] ETC. B 4 etc.] ter? N 7 facta] habet B om. N 9 declarare] declaran(dum) v. declarari? B 9 dicere] dicend(um) B 9 habet] om. B habent N 12 etc.] om. B 12 Exposuit] exponit B 18 petendo] petendis BN 25 maritum] add. et del. dicte domine Elene, necnon omnes et singulos utriusque sexus homines vobis pro parte dicte domine N 29 nominandos] nominandi B

ca administret sacramenta. Et tandem diem et locum ipsius vestre execucionis etc.

173. RELAXACIO INTERDICTI ECCLESIASTICI RACIONE NON SOLUCIONIS DECIMARUM

Thomas etc. dilecto nobis in Christo etc. Expositum nobis fuit pro parte 5
communitatis parochianorum vestrorum de dicta .t., quod licet pridem nobilis
.t. decimator comitatus .t. pretendens, quamvis indebite, eosdem parochianos
vestros iustas et veras decimas non solvisse ipsos hac ratione ad hanc sedem
Strigoniensem coram nobis convenisset in causam et licet coram nobis litis ma-
105^rteria penderet inter partes eciam de presenti, tamen dictus .t. isto | non curato 10
interdictum ecclesiasticum pro eadem causa in ipsos parochianos vestros et eo-
rum ecclesiam imposuisset. Quare supplicatum extitit nobis pro parte eorun-
dem parochianorum vestrorum, ut ipsis superinde de opportuno iuris remedio
providere dignaremur. Nos vero attendentes non esse quemquam duppliciter
puniendum, ac si ita est, prout nobis exponitur huiusmodi interdictum male 15
fuisse inpositum, propterea decrevimus illud debere relaxare et relaxamus per
presentes. Quocirca devocioni etc., quatinus receptis presentibus non obstante
predicto interdicto, si et in quantum illud pro predicta causa iam, ut prefertur,
coram nobis vertenti et non alia fuit inpositum, omnia sacramenta ecclesiasti-
ca tam in ecclesia vestra, quam in cimiterio eiusdem alias consueta, dummodo 20
aliud non obsistat impedimentum, cuius merito ab hiis legitime cessandum es-
set, celebretis et peragatis tamdiu, donec a nobis aliud habueritis in mandatis
etc.

173 B fol. 91^{r-v}

14 non esse quemquam] cf. *Nahum* 1,9; *Dig.* 50,17,57; *Canones Apostolorum* c.25; cf. etiam: *Ioannes Teutonicus: Glossa ad C.2 q.1 c.14 v. Non potest*, ed. *Decretum Gratiani emendatum et notationibus illustratum cum glossis*, Venetiis 1584, col.823: sive enim quis sit condemnatus, sive absolutus, tamen super eodem crimine saepius agi non potest. Cf. etiam *X* 5.1.6 (= *1 Comp* 5.1.4) (*Friedberg* II col.734).

2 etc.] om. B 5 nobis fuit] fuit nobis B 5 fuit] corr. ex fuerit N 5 pro parte] habet B om. N 7 quamvis] quatinus BN 10 isto] ista N 14 quemquam] quemque B 18 pro] per N 21 obsistat] B obstat sisat N 23 etc.] om. B

14–15 duppliciter puniendum] cf. *LANDAU Ursprünge und Entwicklung*; *ERDÖ: Il peccato e il delitto* pp.95–96.

174. ABSOLUCIO A VINCULO MATRIMONII

Nos Thomas etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod circumspecti Martinus de .t. et domina .t. consors eiusdem Bude residentes iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis coram nobis constituti proposuerunt et libere confessi sunt in hunc modum, quomodo ipsi ad frugem melioris vite anhelantes et ad id, ut credunt, instinctu Spiritus Sancti inducti, cum presertim dubitarent certis rationabilibus de causis matrimonium contractum inter eos validum fuisse, ab invicem a vinculo matrimonii huiusmodi absolvere et deinceps castitatem vite ipsorum observare, ipse utputa Martinus in aliqua sancta religione ab ecclesia magis approbata, in quantum humana fragilitas permetteret, Deo altissimo voto sincero et fideli servire proposuisset, adiicientes iidem Martinus et domina consors eiusdem vota eorum huiusmodi in cartula papiri cuiusdam, quam ibidem nobis exhibuerunt, lacius describi fecisse, supplicantes nobis humiliter et devote, quatinus vota eorum huiusmodi auctoritate ordinaria admittere et saluti eorum diligentius consu-
105^v lere dignemur. Cuius quidem cartule tenor et continencia talis erat: CUM SATIS etc. Nos itaque devotis supplicacionibus prefatorum Martini et domine .t. consortis sue attento, quod continencia vite mortalis, que pene ceteras excellit virtutes, gratissima sit apud Deum, votum continencie huiusmodi in nostris manibus tanquam ordinarii solempniter emissum admittentes et gratum ac acceptum habentes eosdem a servitute et vinculo huiusmodi inter ipsos hactenus habito, eciam si illud de iure valuisset et ratum fuisset, ratione predicti voti et non alias absolvimus, eisdem ad observandam vite castitatem licenciam dedimus ac damus et concedimus per presentes, recepto tamen ab eisdem et primo a prefato Martino <iuramento>, quod ipse in religionem monachalem quam primum intrabit, et tam ipse, quam prefata domina .t. consors eiusdem deinceps usque vitam eorum in castitate vite perseverantes vota eorum Deo altissimo iuxta facultatis humane exigenciam persolvere curabunt. In quorum fidem et testimonium etc.

174 B fol. 91^v-92^r; Bónis 3881 (c.1500).

4 Bude] Buden(ses) BN 4 iurisdiccioni] iurisdicionis BN 4 Strigoniensis] habet B om. N 7 rationabilibus] corr. ex rationibus N 11 sincero] sincere BN 11 fideli] fidele N 11 servire] exhibere BN 14 supplicantes] supplicans BN 18 pene] B plene N 18 ceteras] B certas N 19 gratissima] gratissimum BN 19 apud] B apud N 20 admittentes] admittend(um) N 21-22 hactenus] habet B om. N 22 habito] habite BN 23 ad] B aliter N 25 iuramento] supplevi 29 et testimonium] om. B

175. IMPOSICIO INTERDICTI POST RELAXACIONEM

Honorabilis nobis in Christo dilecte! Dum pridem ad instanciam .t. decimatoris comitatus .t. quidam .t. et .t. de .t. nostram in presenciam venientes in facto, ut dicebatur, non solucionis verarum decimarum vigore aliarum litterarum nostrarum citati extitissent, quamvis nobis tunc ex parte dictorum .t. et .t. 5 et aliorum parochianorum vestrorum fuerat declaratum, qualiter dictus .t. eos dupplici pena astringeret, quia ex una parte eos in presenciam nostram citari fecisset et cum eis via iuris procederet, ex alia autem eis vigore aliarum litterarum nostrarum pro eodem negotio ecclesiasticum interdictum imposuisset et observari faceret, petentes ipsis per nos iure providere. Itaque nos tunc asser- 10
 106^r cionibus dictorum laicorum | inclinati, credentes interdictum huiusmodi vigore litterarum nostrarum extitisse impositum, idem interdictum relaxaveramus, tamen tandem prefatus .t. decimator nobis declaravit, qualiter ipse solummodo prefatos .t. et .t. citari fecisset et non eis, sed communitatibus villarum interdictum predictum nec vigore litterarum nostrarum, sed vigore litterarum reve- 15
 rendissimi domini nostri Thome cardinalis debita monicione precedente imponi fecisset. Nos tunc hiis intellectis deliberavimus interdictum predictum, quod vigore litterarum prefati reverendissimi domini nostri impositum esse declaratur, si et in quantum sic est, nos non debuissse relaxare, itaque committimus, ut, si interdictum predictum in parochianorum vestrorum communitates 20
 vigore litterarum predicti reverendissimi domini nostri fuerat impositum, ex tunc non obstante relaxatione nostra idem interdictum observetis et observari faciatis tamdiu, donec etc.

176. REQUISITORIA

Venerabilis et egregie domine, amice fautorque noster colende! Salutem et 25
 mutuam in Domino caritatem! Vertitur coram nobis in hac alma sede spiritali Strigoniensi quedam cause sew litis et quescionis materia inter magnificos .t. tanquam actorem et principalem ab una et .t. de .t. velut in causam attractum ex adverso principalem partibus ex altera super quibusdam rebus et negociis in actis sew processibus eiusdem cause declaratis, in qua quidem causa litis conte- 30
 statione precedente dictus .t. certos testes pro prima dilacione in partibus pro

175 B fol. 92^{r-v} 176 B fol. 92^v-93^r

7 astringeret] astringere N 10 petentes] petens BN 14 communitatibus] B com-
 mitatibus? N 15 nec] B quod N 16 nostri] om. B 16 precedente] proceden(te)
 N 19 declaratur] B declaratum N 20 communitates] committentes cum signo contrac-
 tionis N 25-26 et mutuam] B add. suprascr. et mutuo N 26 caritatem] B charitatem
 N 27 Strigoniensi] add. A N 27 sew] seu B 28 de] corr. ex et 30 declaratis]
 declaratus N 31 dictus] dictas N

sui parte receptos et examinatos in iudicio per suum procuratorem produci et exhiberi fecit, et nunc ipso procuratore instante eundem .t. ad producendum plures testes pro secunda dilacione admisimus et, quia, sicuti procurator eiusdem .t. asserit, idem haberet certos sibi in hac causa multum necessarios, sine
 106^v quorum testimonio | presens causa diffiniri et sua intencio liquidari non pos- 5
 set. Unde rogamus et requirimus v(estram) d(ominacionem), quatinus attento, quod una iurisdicio debeat aliam in administranda iusticia confovere et adiuva-
 re, ac testes huiusmodi sub sua iurisdiccione ac dyocesi constitutos compellere mandarique eisdem testibus per suas litteras, ut ipsi in loco et termino per nos
 ad id statutis, utpote .t. die etc., in possessione .t. dyocesis .t. coram execu- 10
 ribus in nostris litteris nominatis compareant ad prohibendum testimonium veritati pro dicto .t. in causa prefata.

177. UT LITTERE VICARII DEFUNCTI EXEQUANTUR

Thomas etc. universis et singulis, quibus supradicte littere condam venerabilis domini Thome prepositi, tunc vicarii Strigoniensis directe fuerint, sub 15
 penis et censuris ac modo et forma in eisdem expressis districcius precipientes committimus et mandamus, quatinus litteras eiusdem iuxta traditam vobis in eisdem formam exequi debeatis, in cuius rei testimonium litteris ipsis iuxta sigillum dicti condam domini vicarii sigillum nostrum est impressum etc.

178. MANDATUM, UT CLERICUS CORAM SECULARE

TESTIMONIUM FERAT

20

Demetrius etc. Discreti viri nobis in Christo sincere dilecti! Exponit nobis providus Blasius de .t., quod ipse in quadam causa, quam habet cum nobili .t. de .t. in sede nobilium comitatus Posoniensis occasione certorum negotiorum, testimonio indigeret. Quare devocioni vestre etc., quatinus receptis presentibus 25
 ad predictam sedem nobilium dicti comitatus accedatis ibique pro ipso Blasio super eo, super quo fueritis interrogati, dummodo in ipsa causa criminaliter
 107^r vel alias ad penam | sanguinis vel corporis non procedatur, ad consciencie vestre puritatem testimonium perhibeatis veritati.

177 B fol. 93^{r-v}; Bónis 3882 (c.1500). 178 B fol. 93^v; Bónis 3883 (c.1500).

7–8 una ... adiuvere] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2 procuratore] procuratori N 2 eundem] eandem N 5 diffiniri] B diffinire N
 5 liquidari] liquidare BN 8 iurisdiccione] iurisdiccione BN 11 nostris litteris] litteris
 nostris B 15 fuerint] B fuerunt N 18 formam] forma N 22 Demetrius] Thomas
 Amadeus B 25 vestre] om. B 26 ipso] B eo N

179. REQUISITORIA AD EXAMINANDUM TESTES

ALTERIUS IURISDICCIONIS

Venerabilis et egregie domine et fautor noster honorande! Damus scire d(ominacioni) v(estre), quod nobis de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus etc., ha- 5 bita igitur huiusmodi litis contestacione nos tandem die datarum presencium prefatum .t. sew verius dictos principales suos ad probandum admisimus, et quia dictus .t. procurator nominibus, quibus supra, huiusmodi testes pro intencione parcium suarum fundanda necessarios asseruit fore in dyocesi Bachiensi, ideo examen testium eorundem vobis dominis prescriptis, vicario 10 et decano Bachiensibus committentes, quocirca vos prefatum dominum vicarium harum serie requirimus diligenter et hortamur, quatinus receptis presentibus, attento, quod una ecclesia debeat aliam in administranda iusticia adiuuare et confovere, omnes et singulos utriusque sexus homines, qui vobis pro parte dictorum .t. et .t. pro testibus fuerint nominati, auctoritate nostra 15 ordinaria .t. die post festum .t. ad civitatem Bachiensem in vestram citari facere velitis presenciam, quos in presenciam parcium vel eorum procuratorum, si comparuerint, alioquin alterius partis absentia non obstante cum dicto domino decano collega vestro de dicenda veritate iurare compellatis, et tandem semotis partibus et earum procuratoribus testem quemlibet singulariter et 20 secreta iuxta vim, formam et tenorem dicti libelli ac interrogatorii presentibus introcluserum et alias iuxta prudenciam d(ominacionis) v(estre) a Deo datam diligenter examinetis et interrogetis, et post hec dicta et attestaciones eorundem 107^v testium fideliter conscribatis conscriptaque clausa et | nemini parcium revelata, presentibus eciam reclusis et in specie remissis nobis ad vigesimum 25 diem prescripti termini sine crastinacione transmittere velitis et dignemini. Testes autem, qui fuerint nominati, d(ominaciones) v(estre), ut iuris est, compellant ad deponendum testimonium veritati. Volumus tamen, quod testes ipsi veniant et recedant in expensis et vectura producencium.

SUPRASCRIPTIO Venerabilibus et egregiis viris, dominis vicario in spiritua- 30 libus generali et decano ecclesie Bachiensis, dominis et fautoribus nostris ho-

179 B fol. 93^v–94^v

13–14 una ecclesia debeat aliam in administranda iusticia adiuuare et confovere] cf. X 2.20.8 (Friedberg II col.318); X 3.22.3 (Friedberg II coll.530–531).

4 nobis] nos N 9 necessarios] necessario N 11 vos] add. *suprascr.* domini N 13 aliam] *habet* B om. N 15 nostra] vestra B 19 veritate] veritati N 20 semotis] semotibus B 30–31 spiritualibus] add. *et del.* vicario N

10 Bachiensi] *Bács, dioecesis, archidiaconatus*, cf. ORTVAY *Egyházi földleírás* I pp.339–348.

norandis pro nobilibus .t. et .t. de .t. dyocesis Bachiensis contra t. de .t. super recep-
 cione et examinacione testium in festo .t. in civitate Bachiensi per vos modo
 intrascripto fiendis et ad vigesimam diem dicti termini sine crastinacione.

180. MANDATUM, UT EXECUTORES IUXTA LITTERAS VICARII ALTERIUS
 DYOCESIS PROCEDANT ET TESTES COMPELLANT TESTIMONIUM
 PERHIBERE VERITATI

Thomas etc. Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Allate sunt nobis
 certe littere venerabilis domini Stephani vicarii in spiritualibus causarumque
 auditoris generalis ecclesie Waciensis emanate pro parte .t. de .t. contra .t. de .t.
 in causa, quam idem agit in sede spirituali Waciensi contra ipsum .t. racione et 10
 pretextu certarum rerum in ipsis litteris dicti domini Stephani vicarii expressa-
 tarum super recepcone testium, quos scilicet testes pro fundanda sua intencio-
 ne necessarios asseruit moram trahere sub dyocesi et iurisdiccione huius alme
 ecclesie Strigoniensis, propterea requisivit nos dictus dominus Stephanus vica-
 rius per certas litteras suas, quas presentibus introclusas vobis transmittimus, 15
 ex quibus quidem litteris eiusdem domini Stephani vicarii totum negocium
 108^r clare intelligetis, | quatinus attento, quod una iurisdiccio debeat alium in admi-
 nistranda iusticia confovere, huiusmodi testes recipi facere dignaremur. Nos
 autem attendentes petitionem eiusdem domini Stephani vicarii iustam fore,
 sed et pium et rationabile esse testimonium perhibere veritati, devocioni igitur 20
 vestre etc., quatinus receptis presentibus omnes et singulos utriusque sexus ho-
 mines, qui vobis pro parte eiusdem .t. pro testibus fuerint nominati, ad locum
 et terminum in dictis litteris ipsius domini Stephani nominatis in vestram auc-
 toritate nostra citetis presenciam, quos in presenciam parcium, si comparuerint,
 alioquin absencia alterius partis non obstante ad sancta Dei ewangelia de di- 25
 cenda veritate iurare compellatis et tandem semotis partibus testem quemlibet
 singulariter et secrete iuxta vim, formam et tenorem litterarum prefati domini
 Stephani vicarii ac interrogatorii eisdem introcluserum diligenter examinetis
 et interrogetis.

180 B fol. 94^v–95^r 181 B fol. 95^{r-v}; Bónis 3740 (1497–1521).

17–18 una ... confovere] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

1 Bachiensis] *habet B om.* N 2 et] *iterum add. et N* 3 intrascripto] *infrascripto*
 N 3 vigesimam] *vigesimum B* 6 VERITATI] *om. B* 7 Thomas etc.] *habet B om.*
 N 10 idem] *habet B om.* N 11 certarum] *certorum N* 13 huius] *B huiusmo-*
 di N 18 dignaremur] *add. et N* 20 pium] *ipsum BN* 20 perhibere] *perhiberi*
 N 25 ewangelia] *B ewangelia N* 26 veritate] *corr. ex veritati N* 28 introcluserum]
 intercluserum B 1 NARRACIO] B naracio N

181. NARRACIO PRO EXTRAHENDIS ACTIS

Thomas etc. Noveritis, quod pridem prefatus dominus Donatus vicarius in causa, que coram venerabili domino Clemente custode ac vicario in spiritualibus et causarum auditore generali ecclesie Nitriensis inter .t. de .t. dicte dyocesis actorem ab una et dominam .t. in causam attractam ab alia partibus 5 de et super quodam pretenso testamento et rebus aliis in actis cause eiusdem expressis auctoritate ordinaria in prima vertebatur et nunc per appellacionem pro parte dicte domine .t. a sententia eiusdem domini Clementis vicarii contra dictam dominam .t. lata in hac sede spirituali Strigoniensi in secunda vertitur instancia, certas litteras compulsorias pro extrahendis actis et processibus 10 dicte cause contra prefatum dominum Clementem vicarium ad partes decrevisset et concessisset, tandem pro parte dicte domine .t. prefato domino vicario fuit expositum, quod, licet dicta domina .t. sew verius | eius procurator pro exemplo sew transsumpto actorum et processuum cause huiusmodi coram dicto domino Clemente vicario agitatorum pro et ex eo, quod acta huiusmodi 15 pauca forent, unum florenum auri solvere promittebat, tamen dictus dominus Clemens vicarius, nescitur, unde motus, acta huiusmodi exemplari et transsumi facere non aliter permisisset, nisi primum dicta domina .t. pro exemplo sew transsumpto actorum huiusmodi duodecim florenos solveret et exbursaret. Quare pro parte dicte domine .. supplicacione propter hoc eidem domino 20 vicario porrecta idem dominus Donatus vicarius decrevit, ut prefatus dominus Clemens vicarius iuxta formam dictarum litterarum compulsoriarum sub penis et censuris in eisdem expressis pro reddendis et extrahendis dictis actis et processibus denuo moveretur et quatinus de salario pro transsumpcione et exemplacione actorum huiusmodi idem dominus Clemens et eius notarius, 25 prout de iusticia videbitur, taxabit et moderabit, et illud faciet per eandem dominam .t. eidem domino Clementi vicario et eius notario integre persolvere. Quocirca etc., ferimus in hiis scriptis, prescripta acta et processus huiusmodi cause sive verum transsumptum et exemplum eorundem sub talibus modo et forma, quibus in iudicio et extra fides adhibeatur, extradare et nobis ad hanc 30 aliam sedem Strigoniensem ad taxandum et moderandum per nos et dictum dominum Donatum vicarium, si, ut prefertur, de illo concordare non poterunt, transmittere debeant et teneantur etc.

3 Clemente] Clementi N 4 auditore] auditori N 9 lata] latam N 15 eo] B et N 22 vicarius] habet B om. N 22 formam] B formarum N 31 taxandum et moderandum] taxandam et moderandam N

2 Donatus] *Donatus Marmelli de Arezzo (1494–1495), vicarius Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.116, BÓNIS Olasz vikáriusok pp.90–91. C. TÓTH Főpapi archont. p.27.*

3 Clemente] *Clemens (1480–1509), canonicus Nitriensis etc., cf. VAGNER Nyitra p. 109.*

182. MANDATUM PRO FIENDA PROCESSIONE

Notum sit omnibus, quod reverendissimus dominus Thomas etc. dominica die proxime ventura cum clericis pro statu felici et desiderata pace consequenda huius regni Hungarie processionem solempnem fieri constituit. Ideo requirit et hortatur omnes et singulos dominos canonicos et rectores quarumlibet ec-
 109^rclesiarum ceterosque presbiteros et clericos curatos et item religiosos | viros et fratres omnium ecclesiarum huius civitatis Strigoniensis, ut ipsi dicta dominica die de mane ad sonum campane maioris decenter ornati processionaliter ad ecclesiam cathedralem Strigoniensem devote conveniant abhinc profecturi, quo idem reverendissimus dominus archiepiscopus duxerit proficiscendum, oran-
 10tes Deum, ut ipse, qui omnium bonorum largitor est, infundat gratiam suam regi et principibus ceterisque regnicolis, ut singula in hac eorum dieta tractanda ad laudem et honorem nominis sui, augmentum fidei Christiane et statum felicem reipublice ordinent et disponant et<c>.

183. AUCTORITAS DATA PLEBANO AD ABSOLVENDUM

PAROCHIANOS SUOS

15

Thomas etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino .., plebano de .t. iurisdictionis spiritualis Strigoniensis salutem in Domino! Supplicationibus pro tui ac parochianorum tuorum parte nobis porrectis inclinati, ut tu vel substituti tui idonei sacerdotes sufficientes, quos ad id duxeris eligendos et deputandos, 20 parochianos tuos utriusque sexus, quibus propter loci distanciam ad sedem Strigoniensem venire difficile existit, auditis confessionibus visisque cordium ipsorum contricionibus a peccatis et criminibus eorum, eciam in casibus dicte sedi reservatis, exceptis tamen adeo gravibus et enormibus, super quibus eadem sedes Strigoniensis merito foret consulenda, et illis precipue, qui in constitutio-
 25nibus sinodalibus prefate ecclesie expressi et excepti existunt, cum penitencia salutari pro modo culpe ad arbitrium tuum imponenda absolvere valeas atque possint hinc usque futuram sinodum in dicta ecclesia Strigoniensi celebrandam tenore presencium graciose indulgemus, dummodo tamen huiusmodi nostri indulti pretextu non reddantur ad peccatum proniores.

30

182 B fol. 95^v–96^r; Bónis 3755 (1497–1521). 183 B fol. 96^r–^v; Bónis 3741 (1497–1521).

3 proxime] B proxima N 6 que] *habet* B *om.* N 12 dieta] B dicta N 14 et<c>.] *om.* B 15 ABSOLVENDUM] solvend(um) N 17 ..] *gemipunctum habet* B *om.* N 19 substituti] subditi N 20 duxeris] *advixeris* N 24–25 eadem sedes] eiusdem sedis N 26 sinodalibus] synodalibus BN 27 tuum] *trium* N 28 sinodum] synodum BN 28 ecclesia] ecclesie N 28 celebrandam] B celebremur N

184. SUBSCRIPCIO NOTARII AD ROTULUM

109^v |Et ego etc. dyocesis Iauriensis publicus apostolica auctoritate notarius prefatque domini Thome Amadei vicarii et cause huiusmodi coram eo scriba quia premissis omnibus et singulis, dum sic, ut premittitur, coram ipso domino vicario ac per eum fierent et agerentur, una cum prenominationis testibus interfui, 5 ea, que omnia et singula sic fieri vidi et audiui ac ex actis et processibus comperi, ideo acta et processus huiusmodi ex prothocollo et notis meis actisque et acticatis dicte cause extraxi et presenti registro in quinquaginta quinque foliis papiri ac duobus pargameni ligatis me aliis occupato negociis per alios fideles cum suis originalibus diligenter auscultatos et collacionata transcribi et exem- 10 plari feci et in hanc publicam formam redegi singulumque folium papiri in inferiore margine nomine meo et primum pargameni similiter nomine, hic vero ultimum signo et subscripcione meis solitis et consuetis signavi et tandem huiusmodi registrum clausum et appensione sigilli prefati domini Thome vicarii de eius mandato per me munitum tradidi et assignavi in fidem et testimonium 15 omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus.

185. LICENCIA DATA ALICUI PROPTER STUDIUM

Thomas etc. dilecto nobis in Christo venerabili domino preposito ecclesie Beate Marie Virginis de .t. ordinis Premonstratensis, dyocesis nostre Strigoniensis salutem in Domino benedictione cum paterna! Cum, sicuti nobis pro 20 parte vestra expositum extitit, cupiatis per aliquod tempus iuri canonico et aliis bonis artibus in studio residendo vacare nosque, ut vos ab ecclesia vestra prefata usque ad tres annos continuos a data presencium computando, dummodo, ubi generale studium vigeat, resideatis, abesse et studio vacare fructusque et 110^r utilitates dicte |prepositure vestre in absencia percipere possitis et valeatis, tenore presencium vobis gracie concedendum duximus et concedimus, verum nolentes, per absenciam vestram ut huiusmodi ecclesia vestra debitis fraude- 25 tur divinis ministeriis, volumus, quod per idoneum et sufficientem priorem

184 B fol. 96^v; Bónis 3961 (c.1503). 185 B fol. 96^v–97^r; Bónis 3742 (1497–1521).

2 etc.] B .t. *suprascr.* N 2 Iauriensis] Strigoniensis B 9 pargameni] pargameny N 9 ligatis] ligati N 11 in] *habet* B *om.* N 11–12 inferiore] inferiori N 12 margine] magine N 12 pargameni] B pargamen N 16 et] *add. suprascr.* N 19 ordinis] ordines N 19 nostre] B nostri N 22 vacare] vocare N 22 nos] nobis B nobis *corr.* ex vobis N 22 vos] vobis BN 27 ecclesia vestra] vestra ecclesia B

19 Beate Marie Virginis de .t.] *monasterium B.M.V. de Ság, hodie in Slovacia: Šahy, cf. BACKMUND Monasticon pp.458–459; ROMHÁNYI Kolostorok p.55.* 19 Premonstratensis] *Franciscus Fegyverneki, praepositus de Ság, cf. OSZVALD Fegyverneky p.54; BACKMUND Monasticon p.459.*

loco vestri ad id deputandum, qui omnia bona ecclesie habeat supportare, laudabiliter deserviat in divinis, proviso etiam, quod in ipso studio residentes vos adeo diligentes adhibeatis ut nil minus profecisse ostendere valeatis et exigentibus virtutumstrarum meritis ulteriorem terminum in eodem studio residendi, si desideratis, a nobis obtinere mereamini.

5

186. SEPARACIO MULIERIS A VIRO IMPOTENTI

Demetrius etc. Noverint universi presentes litteras nostras inspecturi, visuri pariter et audituri, quod alias honesta domina .. filia providi Iohannis Wegh de .t., consorte Alberti Istwan de .t. Strigoniensis dyocesis nostri in presenciam veniente et inter cetera per modum petitionis summarie nobis propo- 10 nente, quod, licet alias ipsa cum prefato Alberto domino et marito suo contracto et solempnisato matrimonio inter eos legitime quasi octo annis continuus post sese sequentibus ut coniuges chohabitassent, tamen prefatus Albertus maritus suus propter ipsius frigiditatem naturalem et impotenciam coeundi cum ea adeo presertim, ut prolem ex eo suscipiendam sperasset aut etiam spe- 15 rare posset, minime matrimonium huiusmodi consummare potuisset, sicuti ne unquam consummare posse speraretur. Cum tamen ipsa ad eum finem matrimonium huiusmodi contraxisset et contrahere vellet, ut mater fieri voluisset et non minus esse, nunquam autem spe prolis suscipiende destitui et priva- 110^v ri vellet, et ideo eidem cum alio viro matrimonium huiusmodi contrahendi | 20 licenciam dare et super hiis opportune providere auctoritate ordinaria dignaremur, nobis supplicante nos vocatis eisdem partibus et aliis, qui legitime ad hoc evocandi fore videbantur, auditaque responsione ac intellecta confessione propria antelati Alberti, visis etiam attestacionibus nonnullorum testium per nos superinde examinatorum et precipue iudicio medici superinde de nostro 25 mandato habito similiter intellecto tandem de anno Domini infrascripto die datarum presencium, cum nos ex premissis et aliis, que circa hoc vidimus, cognovimus et experti sumus, ideo sola rei veritate facti inspecta, matura deliberacione superinde prehabita partibus eisdem petentibus et instantibus declaravimus, prout declaramus antedictum Albertum fuisse frigidum et non aptum 30 aut potentem ad matrimonium huiusmodi contrahendum propter eius frigidi-

186 B fol. 97^r–98^r; Bónis 3884 (c.1500).

2 deserviat] deserviant N 3 diligentes] diligentem B diligenter N 3 ut] B et N 4 eodem] habet B om. N 7 Demetrius] Thomas B 10 petitionis] habet B om. N 11 domino] corr. ex dominus 12 solempnisato] sollempnizato B solempnizato N 13 chohabitassent] cohabitassent B 13 prefatus] pretactus B 14 propter] propte N 14 frigiditatem] frigilitatem B fragilitatem N 15 ea] B eo N 15 eo] B ea N 17 ipsa] ipse N 19 nunquam] nimium B nummui? N 27 cum] suprascr. B 28 sola] sala N

tatem naturalem huiusmodi et propterea prelibate domine .t., ut cum alio viro in Domino nubere et matrimonium contrahere ac eciam illud consummare licite possit et valeat, licenciam dandam esse, pretacto vero .t., ne cum aliqua muliere matrimonium, cum ad id contrahendum, ut prefertur, propter eius frigiditatem naturalem aptus non fuerit, contrahat, prohibendum esse prout damus, 5 concedimus, prohibemus modo, quo supra, per presentes. In quorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras sigilli nostri impressione communitas eidem domine .t. duximus concedendas.

187. LITTERE EPISCOPI SUPER CONSECRACIONE ALTARIUM AC
EORUNDEM INDULGENCIIS

Nos Andreas Nagh Rewy Dei et Apostolice Sedis gracia episcopus Thermipoliensis illustrissimi ac reverendissimi domini, domini Ypoliti Estensis de
111^r Aragonia tituli Sancte Lucie | in Silice Sacrosancte Romane Ecclesie dyaconi
cardinalis, archiepiscopi Strigoniensis locique eiusdem comitis perpetui, pri-
matis Hungarie et Apostolice Sedis legati nati etc. vicarius in pontificalibus 15
generalis, necnon plebanie parochialis Beate Marie Virginis de Pest <commen-
datarius perpetuus> memorie commendamus per presentes, quod nos in an-
no Domini infrascripto die datarum presencium in oppido Olazy Scepusiensi
duo altaria, quorum alterum in honorem Sancte Crucis ac Sanctorum Servacii
episcopi, Ieronimi doctoris et confessoris et Quatuordecim Auxiliatorum, al- 20
terum sub vocabulo Sanctorum Katherine, Barbare, Dorothee, Margarethe et
Omnium Sanctorum Virginum erecta consecravimus, cupientes igitur, ut alta-
ria ipsa debitis frequententur honoribus et in suis structuris et edificiis debite
reparentur, conserventur et manuteneantur librisque, calicibus, luminaribus
et aliis ornamentis ecclesiasticis pro divino cultu necessariis decenter fulcian- 25
tur et muniantur ac a Christi fidelibus iugiter venerentur, in eis quoque cultus
divinus augmentetur utque Christi fideles ipsi eo libencius devocionis causa
confluant ad eadem et ad reparacionem, conservacionem et manutencionem
huiusmodi manus promcius porrigant adiutrices, quo ex hoc ibidem dono ce-

4–5 frigiditatem] *add. et del. matur* B 12 Estensis] Existen(tis) N 16 necnon] *add. corr. et suprascr.* N 16–17 commendatarius perpetuus] *supplevi, cf. MNL OL DF 204 040 et HÁZI Sopron I/6 p.150.* 17–18 in anno] *iterum add. in anno* N 19 alterum] *add. et del. sub vocabulo* N 23 frequententur] *frequenter* N 24 reparentur] *repareantur corr. ex reporeantur* N 24 libris] *liberiis* N

11 Andreas Nagh Rewy] *Andreas Nagyрэvi (1513–1524), plebanus Pestiensis etc., cf. C. ΤότΗ Főpapi archont. p.106.* 11–12 Thermipoliensis] *Thermopylae, in Graecia, cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.312.* 12 Ypoliti Estensis] *Hyppolitus Estensis (1479–1520), archiepiscopus Strigoniensis etc., cf. EUBEL Hierarchia catholica II p.23.* 18 Olazy Scepusiensi] *Szepesolaszi, in comitatu Szepes, cf. Csánki I p.253.*

lestis gracie uberius conspexerint se refectos, nos de omnipotentis Dei misericordia ac Beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi omnibus et singulis prefatis vere penitentibus et confessis, qui dictum altare in omnibus festivitibus et diebus solempnibus devote visitaverint annuatim aut ubilibet etiam constituti ad premissa manus porrexerint adiutrices, toties, quocies id 5 fecerint, quadraginta dierum indulgentias de iniunctis eis penitentiis in Domino 111^v misericorditer relaxamus | presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras fieri et sigilli nostri anulari appensione iussimus et fecimus communiri. Datum etc. 10

188. REMISSIO CAUSE

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo venerabili et religioso fratri, domino .. abbati de .t. dyocesis Strigoniensis salutem in Domino et nostris diligenciam adhibere in commissis! Causam et causas, quam et quas .t. de .t. dyocesis .t. contra et adversus .t. de .t. de et super facto certorum negociorum etc. citacione 15 eiusque execucione legitimis procedentes, coram nobis in sede spiritali Strigoniensi moverat et prosequi intendebat, in qua sew quibus licet per nos et loco nostri iudicem per nos surrogatum ad nonnullos actus iudiciarios in contumaciam prefati .t., ut prefertur, citati et non comparentis, citra tamen litis contestacionem et ipsius .t. persone excommunicacionem processum fuit, tamen, ut 20 parcium ambarum fatigiis, laboribus et expensis propter viarum discrimina et loci longam distanciam parcatur, tum pro eo et presertim de pretacti reverendissimi domini nostri cardinalis nobis superinde facta commissione sub modis et condicionibus infrascriptis et in actis eiusdem cause lacius expressatis vobis prefato domino abbati, de cuius sufficiencia et probitate plenam in Domino 25 gerimus fiduciam, cum omnibus et singulis earundem incidenciis, emergenciis, condependenciis, annexis et connexis statu in eodem, in quo in dicta sede Strigoniensi mansit, reassumpendam, continuandam, audiendam, cognoscendam, describendam et fine debito terminandam duximus committendam et committimus per presentes, ita tamen, quod si per vos dominum abbatem 30 prefatum causa huiusmodi infra spacium unius integri mensis non finiretur,

188 B fol. 98^{r-v}

4 visitaverint] corr. N 9 anulari] annullari N 12 Demetrius] Thomas B 12 religioso fratri] religiose fratre N 13 ..] habet Bom. N 15 citacione] citacionem N 16 execucione] execucionem N 16 procedentes] proceden(tes) B procedendu(m) N 18 actus] actos N 22 tum pro eo] add. tum vero B 26 incidenciis] corr. ex incidend(is) N 27 annexis] annixis N 27 connexis] connixis N 28 continuandam] continuandum N 28–29 cognoscendam] habet B om. N 29 describendam] describendum N

extunc causa ipsa rursus ad nos et sedem pretactam intelligatur fuisse reversa per nos reassumenda, continuanda et decidenda. Quocirca requirimus vos et hortamur et nichilominus vobis in virtute sancte obediencie harum serie iniungimus, quatinus receptis presentibus ac vocatis partibus predictis et aliis, qui 112^r de iure | evocandi fuerint, causam et causas supradictas cum omnibus et singulis, ut premititur, eiusdem et earundem incidentiis, emergentiis, condepn- 5 denciis, annexis et connexis reassumatis et continuatis, audiat, cognoscatis, decidatis et fine debito terminetis, facientes, quod iudicantes decreveritis, per censuram ecclesiasticam per ipsas partes etc.

189. INSTRUMENTUM SENTENCIE

10

Nos Demetrius etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod de anno Domini millesimo quingentesimo decimo quarto, decima die mensis Iunii venerabili viro domino Valentino de .t. arcium magistro, iurisque canonici baccalaureo, canonico predicte ecclesie Strigoniensis ac tunc in absencia nostra in dicto officio vicariatus in spiritualibus iudice per nos generaliter surrogato ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente citacione eiusque execucione legitimis procedente ad ipsius iudiciariam accedens presenciam nobilis Melchior de Chwth procurator et nominibus procuratoriis .t. et .t. de .t. Strigoniensis dyocesis accionem eorundem contra et adversus .t. de .t., pro quo circumspetus Ladislaus Palfy de Strigonio similiter procuratorio nomine, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause et causarum huiusmodi constitit, comparuit, per modum libelli summarii et summarie petitionis in figura iudicii dicti surrogati nostri facto realiter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS ETC. QUO LIBELLO oblato decretaque et 25 data copia eiusdem libelli pretacto Ladislao Palfy procuratori nomine, quo supra, id petenti surrogatus noster terminum huiusmodi ad respondendum dicto

189 B fol. 98^v–101^v; Bónis 4002 (10 Iunii 1506), 4020 (7 Aprilis 1507) et 4151 (10 Iunii 1514).

1 intelligatur] B intelligant N 2 reassumenda] reassumendum N 2 decidenda] decidendum 3 obediencie] habet B om. N 7 annexis] annexis N 7 connexis] connixis N 7 reassumatis] reassumentes B reassumentis N 10 INSTRUMENTUM] littera prima ductibus calami ornata 11 Demetrius] Thomas B 13 decimo quarto] sexto B 13 viro] habet B om. N 14 iuris] add. utrius 14 baccalaureo] habet B om. et add. .t. N 17 citacione] citacionem N 17 execucione] execucionem N

13 Valentino] Valentinus Veresmarti (1452–1485), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok pp.111 et C. TÓTH Esztergomi archont. 18 Melchior de Chwth] Melchior Csúti (1514–1522), canonicus Albensis etc., cf. KÖBLÖS Egyházi középírteget p.341. 18 Chwth] Csút, in comitatu Fejér, cf. Csánki III p.324.

libello vel alias ad deliberandum vigesimum diem tunc affuturum prorogavit. Quo termino adveniente deinde quarta die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus prefatisque Melchiore et Ladislao procuratores nominibus, quibus supra, coram nobis in iudicio comparentibus idem Ladislaus verbo respondendo dixit negans narrata, prout narrantur in 5 eodem, et petita fieri minime debere animo litem contestandi, prefatus vero Melchior procuratoriis, quorum supra, nominibus narrata in eodem vera fore
 112^v dixit | et petita fieri debere animo similiter litem contestandi. Unde facta huiusmodi responsione liteque in hac causa coram nobis legitime contestata nos iudicantes commisimus, ut prefati .T. et .t. intencionem ipsorum in dicto li- 10 bello contentam cum testibus fidedignis et aliis legitimis documentis, quibus clarius et limpidiuss possent, coram nobis legitime comprobare deberent et tenerentur, examen testium ipsorum .t. et .t. tunc in hac causa producendorum certis viris dominis ecclesiarum plebanis, nostris in hac parte executoribus per dictos hincinde procuratores ad id concorditer electis et nominatis in loco et 15 termino similiter de eorundem procuratorum voluntate et consensu expresso deputatis et assignatis fiendum committentes. Demum itaque termino adveniente vel instante nonnullis testibus pro parte prefatorum .t. et .t. coram prefatis nostris executoribus in loco et termino predictis ac per ipsos executores nostros eisdem testibus receptis et examinatis dictisque et attestacionibus eo- 20 rundem testium in scriptis redactis CONSEQUENTER ultima die dicti mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus dicto Melchiore procuratore nominibus, quorum supra, necnon circumspecto Benedicto litterato de .t. similiter procuratore et nomine procuratorio pretacti .t., prout de ipsius quoque procuracionis mandato nobis ex actis cause presentis 25 constitit et constat, coram nobis in iudicio comparentibus idem Melchior procurator, quorum supra, nominibus dicta et attestaciones prefatorum testium clausas et sigillis dictorum executorum, ut prima facie apparebat, signatas et signata facto exhibuit et ab ulteriore produccione testium, si et in quantum testes ipsi rite et legitime recepti erant, renunciavit. Itaque eisdem Mel(chiore) 30 et .B. procuratoribus nominibus, quibus supra, ibidem instantibus et petentibus nos dicta et attestaciones eorundem testium aperuimus et publicavimus ac pro apertis et publicatis habuimus decretisque copiis huiusmodi attestacionum pretacto .B. procuratore nomine, quo supra, id petente nos ipsam causam

1 deliberandum] B deligandum N 5 idem] id N 6 contestandi] contestando B
 7 narrata] narrato N 8 contestandi] contestand(i) B contestandam N 17 commit-
 tentes] corr. *posterius ex* committend(um) N 17 termino] *posterius add. suprascr.* iuridico
 N 21 dicti] *add. suprascr.* N 22 dicto] dictoque B 23 procuratore] procuratori N
 24 procuratorio] corr. *ex* procuratoris 25 quoque] que N 26 comparentibus] corr. *ex*
 comparend(o) N 29 ulteriore] ulteriori BN 30 erant] aut? N 30 Mel(chiore)] corr.
ex Melchiorem B 31 .B.] Benedicto corr. *ex* Benedictum B 32 aperuimus] apperuimus
 BN 34 pretacto] pretacte N 34 .B.] Benedicto B

ad dicendum et excipiendum, quicquid volebat ipse .B. procurator verbo vel in
 113^r scriptis dicere vel excipere contra | ipsos testes dictaque et attestaciones eorun-
 dem, ad vigesimum diem proxime nunc affuturum distulimus et prorogavimus.
 QUO TERMINO occurrente tandemque vigesima sexta die mensis .t. nobis ad
 iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram 5
 nobis in iudicio prefatus .B. procurator nomine, quo supra, et quasdam excep-
 ciones contra prefatos testes dictaque et attestaciones eorundem facto, realiter
 et in scriptis exhibuit et produxit. Postmodum vigesima die mensis .t. nobis
 ad iura reddenda et causas audiendas etc. ac circumspecto Paulo litterato de
 .t. procuratore et nominibus procuratoriis prefatorum .t. et .t. actorum, prout 10
 videlicet de ipsius procuracionis mandato nobis ex actis cause huiusmodi consti-
 tit et constat, prelibato .B. procuratore similiter et nomine procuratorio, quo
 supra, coram nobis in iudicio comparentibus nos data et decreta copia prefat-
 arum excepcionum dicto Paulo de .t. procuratori nominibus, quibus supra,
 id petenti causam huiusmodi ad replicandum contra easdem excepciones vel 15
 alias ad deliberandum ad quintum <diem> proxime tunc venturum proroga-
 vimus. QUO TERMINO circumducto ac deinde de anno Domini etc. proxime
 preterito vigesima die mensis Iunii nobis ad iura reddenda etc. sedentibus ac
 nobili Petro Chatho procuratore et nominibus procuratoriis prenominatorum
 .t. et .t., de cuius procuracionis mandato nobis ex actis cause presentis consti- 20
 tit et constat, necnon sepedicto .B. de .t. similiter procuratorio nomine, quo
 supra, coram nobis in iudicio comparentibus et super prefatis excepcionibus
 per nos interloqui petentibus, eodem .B. procuratore dictas suas excepciones,
 in quantum facte erant et in facto consistebant, se et partem suam prefatam
 probaturum offerrente et per nos ad probandum admitti petente nos tunc visis 25
 primitus per nos ipsis excepcionibus et diligenter inspectis easdem, in quantum
 eedem relevantes erant et pertinentes et in facto consistebant, ad probandum
 interloquentes duximus admittendum iudicantesque commisimus, ut preno-
 113^v minatus .t. in causam attractus dictas suas excepciones | ut prefertur, ad pro-
 bandum admissas cum testibus fidedignis et aliis legitimis documentis coram 30
 nobis legitime comprobare deberet et teneretur examenque testium ipsius .t.
 tunc super huiusmodi excepcionibus producendorum certis viris dominis ec-
 clesiarum plebanis, nostris in hac parte executoribus per eosdem Petrum et
 Benedictum procuratores hincinde nominibus, quorum supra, concorditer no-
 minatis et electis certo loco similiter per eosdem procuratores ad id nomina- 35

1 .B.] Benedicto B 1 verbo] vero N 3 distulimus] B distullimus N 6 .B.] Be-
 nedictus B 10 procuratoriis] B procuratoris N 12 .B.] Benedicto B 12 procura-
 torio] iterum add. nomine BN 13 comparentibus] comparere N 13 data] dicta N
 13-14 prefatarum] prefatorum N 16 quintum] quint N 16 diem] supplevi 17 de]
 habet B om. N 21 .B.] Benedicto B add. .t. N 23 .B.] Benedicto B 27 eedem] eidem
 N 31 legitime] habet B om. N

to fiendum commisimus ad octavum diem festi Annuncciationis Beate Marie Virginis tunc proxime affuturum pro termino , in quo ipsi testes in ipso loco coram eisdem nostris executoribus produci et per eosdem executores recipi et examinari, ac ad octavum diem festi .t. proxime affuturum similiter pro termino, ad quem attestaciones ipsorum testium reportari et in iudicio exhiberi debeant, prefiximus et assignavimus. Terminis itaque prefatis successive instantibus et in eisdem nichil penitus prefato .t. in causam attracto pro comprobacione suarum excepcionum producere curante CONSEQUENTER ANNO et die ac hora infrascriptis nobis ad iura reddenda etc. sedentibus ac provido Iohanne litterato de Ilswa procuratore et nomine procuratorio prefatorum .t. et 10 .t., prout videlicet de ipsius quoque procuracionis mandato nobis apud acta cause presentis constitit et constat, ac sepefato .B. procuratore nomine, quo supra, coram nobis in iudicio comparentibus idem Iohannes litteratus procurator nominibus, quorum supra, dictum .B. procuratorem nomine, quo supra, ibidem presentem ad concludendum et per nos concludi et sentenciam ferri 15 videndum et audiendum in hac causa vel dicendum et causam, si quam habebat rationabilem, cur id fieri non debebat, allegandum viva voce ac facie ad faciem diem et horam ad easdem peremptorie citari per nos instantes petiit. Quo quidem .B. procuratore nomine, quo supra, ibidem ad actum huiusmodi fiendum et fieri videndum et audiendum sic, ut petebatur, per nos viva voce 20 ac facie ad faciem peremptorie diem et horam ad easdem nostri in presenciam 114^f citato et nullam causam rationabilem, cur id fieri non debeat, allegare curante, ex adverso autem prenominato Iohanne procuratore instante et petente nos in Dei nomine duximus concludendum et habuimus ac haberi voluimus in eadem pro concluso et nichilominus visis primitus per nos et diligenter inspectis prefatis libello dictisque et deposicionibus testium ac aliis omnibus in huiusmodi causa coram nobis habitis, exhibitis et productis eisque cum debitis diligentia et maturitate recensitis, necnon super eisdem una cum nonnullis dominis iurisperitis et aliis sapientibus diligenti tractatu et matura deliberacione prehabitis de eorundem dominorum iurisperorum et aliorum sapientum consilio 30 ad nostram in hac causa ferendam et promulgandam sentenciam diffinitivam duximus procedendum eamque per ea, que vidimus et cognovimus, in scriptis tulimus et promulgavimus in hunc, qui sequitur, modum: CRISTI NOMINE INVOCATO etc. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premis-

1 Annuncciationis] B Anuncciationis N 4 affuturum] affuture N 7 nichil] nihil BN 11 apud] B aput N 12 .B.] Benedicto B 13 supra] add. et del. ibidem N 14 .B.] Benedictum B 16 dicendum] dandum N 17 debebat] debeat N 18 citari] B citati N 19 .B.] Benedicto B 21 ad easdem] habet B om. N 24 Dei] die N 27 exhibitis] habet B om. N 27 eisque] B eisdem N 29 diligenti] B diligenter N 29 tractatu] tractu N 33 tulimus] B tullimus N 34 etc.] posterius inter lineas add. eiusque sancte genitricis Marie et tocius milicie triumphantis celestis N

orum presentes litteras nostras huiusmodi sententiam nostram diffinitivam in se continentes fieri et sigilli nostri anularis impressione iussimus et fecimus communiri. LECTA, LATA et in scriptis pronunziata fuit hec presens sententia nostra diffinitiva per nos Michaellem episcopum et vicarium antedictum Strigonii in domo residence nostre sub anno a nativitate Domini millesimo etc., 5 indiccione .t., die vero septima mensis Aprilis, hora .t. vel quasi, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Iulii divina providencia pape secundi anno quarto, presentibus etc. testibus fidedignis ad premissa vocatis, rogatis atque in testimonium requisitis.

190. AMMONITORIUM SUPER EXHIBICIONE TESTAMENTI

10

De speciali mandato reverendi patris domini Demetrii de Nyas etc. cum presentibus requirendus moneat personaliter circumspectos .t. et .t. executores, ut asserunt, testamenti condam .t. de .t., quos et ipse dominus vicarius 114^v tenore presencium | monet et requirit primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorie eisque precipit et mandat, quatinus ipsi et quilibet eorum in proxima 15 audiencia causarum tabulas sew litteras dicti testamenti coram eodem domino vicario pridem in iudicio exhibitas et eis ad reformandas atque ad primam diem iuridicam post Pasca dudum preteritam reproducendas restitutas reproducere et ad continuandum sew continuari videndum et audiendum causam et causas occasione ipsius testamenti contra ipsos .t. et .t. coram eodem domi- 20 no vicario motam et vertentes, qui si id fecerint, bene quidem, alioquin lapso termino supradicto, quem prefatus dominus vicarius eiusdem omni dilacione ac trina monicione canonica et sub excommunicationis pena prefigit et assignat, exnunc prout extunc et extunc prout exnunc dictam excommunicationis sententiam in eos fert in hiis scriptis et eam incurrere vult ipso facto etc. 25

190 B fol. 102^r

2 anularis] annularis BN 6 indiccione] indicione BN 8 etc.] ibidem .t. et .t. 9 testimonium] add. requ N 10 AMMONITORIUM] littera addita posterius corr. ex monitorium B amonitorium N 11 Demetrii de Nyas] Thome B 13 asserunt] add. et del. con B 16 audiencia] audien(cia) B auditor N 18 preteritam] preterita N 22 omni dilacione] sc. procul mota? 25 in hiis scriptis] habet B om. N

4 Michaellem] Michael Jánosfalvi (1510–1523), episcopus titularis Moldaviensis etc., cf. C. ΤότΗ *Főpapi archont.* p.29.

191. BRACHIUM SECLARE CONTRA CONTUMACES SEQUITUR

Serenissimo et illustrissimo principi et domino, domino Wladislao Dei gracia Hungarie, Bohemie etc. regi, domino nostro graciousissimo et metuendo, item spectabilibus et magnificis, necnon egregiis viris, dominis Emerico de Peren palatino, Petro de Bozyn et de Sancto Georgio comiti, Marco Horwath 5
 115^r waywode Transs(il)vano, .t. de .t. iudici curie regie (maies)tatis ceterisque | baronibus, necnon comitibus, castellanis, signanter .t. et .t. castrorum castellanis eorumque vicesgerentibus, cunctis eciam nobilibus ac alterius cuiusvis status et condicionis hominibus per hoc regnum Hungarie ubilibet constitutis et existentibus presencium noticiam habituris tanquam precipuis administratori- 10
 bus et zelatoribus iusticie Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(oct)or, Dei et Apostolice Sedis gracia etc. salutem in eo, qui est omnium fidelium suorum vera salus! Dudum siquidem ad instanciam .t. Strigoniensis dyocesis nobilem .t. de .t. de et super facto .t. eorumque occasione, super quibus idem .t. legitime vocatus et salubriter monitus, ut eidem .t. de .t. super premissis debitis, 15
 dampnis et aliis premissis de iure responderet, semper contumaciter eidem respondere et coram nobis in iudicio astare recusavit, servatis de iure servandis iudicialiter exigente ipsius contumacia ac rebellione et contemptu excommunicationis sententia innodavimus et excommunicatum publice denunciari ac eundem debitis successive terminis intervenientibus aggravari et reaggravari et 20
 tanquam putridum membrum dyaboli ab omnibus Christi fidelibus arcius evitari fecimus et demandavimus, prout in nostris prioribus et certorum discretorum virorum dominorum ecclesiarum plebanorum, nostrorum in hac parte executorum relatoriis litteris et processibus et aliis legitimis documentis superinde confectis et emanatis hec omnia plenius et lacius videntur contineri. 25
 Quarum tenorem et continenciam presentibus volumus habere pro sufficienter insertis et expressatis, et in actis presentis cause, ut prefertur, denotata existunt manifeste, ipseque .t. easdem excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis sententias per nos, ut prefertur, in eum legitime latas iam diu sustinuit et adhuc sustinet animo indurato et rebelli in duricia et pertinacia suis tan- 30

191 B fol. 102^r–103^v; Bónis 3976 (5 Aprilis 1505).

1 SEQUITUR] *om.* B 3 Hungarie] *add.* et B 4 de] *habet* B *om.* N 5 Marco] Marcho B 8 cuiusvis status] cuiusvistatus B *iterum add.* et *del.* eorumque vicesgeren(tibus) N 11 Demetrius de Nyas] Thomas Amadeus de Ferraria B 11–12 d(ecretorum) d(oct)or, Dei et Apostolice Sedis gracia] *om.* B 12 in] *add.* et *del.* Domino 15 .t.] *add.* et N 15 super] *add.* facto N 19 denunciari] denunciari B 20 successive] *habet* B *om.* N 24 litteris] *habet* B *om.* N 30 pertinacia] pertimacia N

4 Emerico] Emericus Perényi (1504–1519), *vayvoda Transsilvanus etc.*, cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI *Világi archont.* p.82. 5 Marco] Marcus Horvát (1505–1507), *banus Croatiae etc.*, cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI *Világi archont.* p.99.

quam putridum membrum dyaboli contumaciter in eisdem perseverans, non curans ad gremium sancte matris ecclesie et iusticie redire sueque in hac parte providere saluti in anime sue perniciem et scandalum plurimorum. Quare fuimus pro parte prefati .t. debita cum instantia requisiti, ut, quia idem .t. excom-
 115^v municatus, aggravatus | et reaggravatus censuras ecclesiasticas minime curavit 5
 advertere, contra eundem auxilium brachii secularis sibi decernere et concedere dignaremur. Nos igitur considerando, quod parum aut nichil prodesset humilibus obedientibus, si rebellibus inobediencia non obsesset, attento eciam, quod mucrone non proficiente ecclesiastico temporalis gladius non immerito suffragetur, nolentes, quod antedictus .t. sceleratissimus tanquam putridum 10
 mebrum diaboli et ovis morbida et contagiosa alios Christi fideles inficiat et corumpat ac secum in precipicium gehenne trahere valeat, auxilium brachii secularis huiusmodi contra ipsum duximus invocandum, ut quos timor Dei a malo non revocat, saltem coerceat severitas discipline, hinc est, quod vos serenissimum principem dominum nostrum Wladislaum regem, necnon .t. pa- 15
 latinum, .t. comitem, .t. wayvodam et .t. iudicem curie regie (maies)tatis ac .t. banum ceterosque barones, necnon comites, castellanos eorundemque vicesgerentes, cunctos eciam alios nobiles et alterius cuiusvis status et condicionis homines per hoc regnum Hungarie ubivis constitutos et existentes presencium noticiam habituros, quantum possumus, hortamur in Domino et obnixè roga- 20
 mus et sub obtestacione divini iudicii et viscera misericordie Iesu Christi obsecramus et vestrum quemlibet studiose ob reverenciam celestium premiorum et zelum iusticie inducimus seriose, quatinus quodcumque et quocienscumque prefatum .t. excommunicatum, aggravatum et reaggravatum in vestris tenutis et iurisdiccione vestrorum locorum reperietis et alias, ubi conveniencius com- 25
 prehendi poterit, eundem absque lesione persone ipsius capiat et detineatis captumque et detentum suis propriis expensis caute huc Strigonium per nos puniendum propter ipsius contumaciam et rebellionem transmitatis, necnon

7-8 parum ... obsesset] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum* 9-10 mucrone non proficiente ecclesiastico temporalis gladius non immerito suffragetur] *Monumenta Boica XXXIV (1844) p.251.* 13-14 quos timor Dei a malo non revocat, saltem coerceat severitas discipline] *X 1.6.7 (Friedberg II coll.51-52).*

1 dyaboli] *add. contumacia* 1 perseverans] *perseverare* N 2 curans] *curanus?* 2 in hac] *habet B om.* N 2 parte] *parti* N 4 pro parte] *habet B om.* N 4 ut, quia] *B utque* N 6-7 concedere] *condecere* N 9 temporalis] *B temporibus* N 10 suffragetur] *B suffragent* 10 sceleratissimus] *sceleratissimis* N 11 et] *B ut* N 11 ovis] *suis?* N 11 inficiat] *imficiat* N 12 precipicium] *B principium* N 12 auxilium] *auxilium* N 13 ut] *et* N 14 coerceat] *coherceat BN* 15 Wladislaum] *Ladislaum* N 21 divini] *Domini* N 27 expensis] *caute honesteque adiunctis (adiunctus N) una, duabus vel pluribus honestis mulieribus (posterius corr. suprascr. militibus) sew (seu B) matronis, prout maluerit ac decens et opportunum fuerit, huc Strigonium per nos convenienti carceri (carcere N) mancipandam et puniendam propter etc. (add. ut supra B) add. in margine inferiore B et in uncis N*

bona ipsius tam mobilia, quam immobilia occupare, arrestare recipique et auferri facere et prenominato .t. pro recuperatione dampnorum, expensarum et interesse suorum cum moderacione debita previa assignari dignemini atque ve-
 116^r litis, dignum namque | est, ut quos timor Dei a malo non revocat, severitas pene temporalis coerceat a peccato. Presentes autem post earum opportunam lectu- 5
 ram petimus reddi presentanti et eciam copiam fieri de premissis eam petenti et habere debenti, salvo tamen semper salario. In quorum omnium fidem et testimonium presentes litteras nostras exinde fieri et sigilli nostri impressio-
 ne fecimus communiri. Datum Strigonii, anno Domini etc., die quinta mensis Aprilis, hora terciarum vel quasi, in loco .t., pontificatus sanctissimi in Chri- 10
 sto patris domini nostri, domini Iulii divina providencia pape secundi anno secundo, presentibus ibidem .t. et .t.

192. MANDATUM, UT EXECUTORES IUXTA CONTENTA ALIAS LITTERAS EXEQUANTUR

Thomas etc. dilectis nobis in Christo etc. salutem in Domino et nostris fir- 15
 miter obedire mandatis! Devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando pro parte .t. de .t. cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus alias litteras nostras ammonitorias ad instanciam dicti .t. contra certos debitores suos per nos de anno Domini .t. proxime preterito prima die mensis .t. datas et concessas, 20
 quas in suo vigore relinquimus, contra huiusmodi debitores in omnibus et per omnia exequi debeatis et teneamini sub penis et censuris in eisdem litteris nostris monitoriis expressatis, aliud fieri minime audeatis, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum etc.

193. MANDATUM IN FACTO MATRIMONII

25

Thomas. Devocioni vestre etc., quatinus receptis presentibus feria quarta et sexta proxime venturis pronuncietis et publicetis more consueto in ecclesia

192 B fol. 103^v 193 B fol. 103^v; Bónis 3595 (1490–1516).

4–5 quos timor Dei a malo non revocat, severitas pene temporalis coerceat a peccato] *ut etiam supra, cf. X 1.6.7 (Friedberg II coll.51–52).*

1 arrestare] arestare BN 5 coerceat] coherceat B cohercent N 5 earum] eorum N
 9 anno Domini etc.] 4. Aprilis 1505. 10 terciarum] 3arum N 15 Domino] *add.* etc.
 B 19 ammonitorias] amonitorias B monitorias N 20 .t.] millesimo quingentesimo
 septimo B 20 .t.] Aprilis B 24 exhibenti] exhibend(is) N 26 receptis] reptis N

vestra, quod .t. de .t. dyocesis Strigoniensis vult contrahere et consummare matrimonium cum .t. relicta condam .t. et, si nemo apparuerit contradictor, die dominico proximo similiter proclametis et in facie ecclesie solempniter copuletis 116^v et admitattis, si ambo liberi fuerint. Datum. |

194. CITACIO AD VIDENDUM ET AUDIENDUM PRODUCI REGISTRUM
EXPENSARUM ET TAXARI EASDEM AC TANDEM DEBITE
EXECUCIONI DEMANDARI

5

De speciali mandato venerabilium dominorum Thome Amadei de Ferrara d(ecretorum) d(oct)ori vicarii ecclesie Strigoniensis et Blasii cantoris Nitriensis per reverendissimum in Christo patrem et dominum, dominum Petrum etc. 10 Apostolice Sedis legatum etc. iudicum delegatorum citetur .t. de .t. ad instantiam .t. de .t. dyocesis .t. per aliquem presbiterum clericum et notarium publicum huius civitatis Strigoniensis ad primam diem iuridicam ad videndum et audiendum dari et exhiberi cedulam expensarum coram eisdem dominis delegatis pro parte prefati .t. per eum in causa coram prefato domino Thoma vicario 15 factarum et illas tandem per eosdem dominos delegatos, sicut iuris fuerit, taxari et moderari et deinde debite execucioni demandari vel dandum et causam, si quam habet rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandum, alioquin iidem domini delegati instante termino ad partis coram eis comparentis instantiam ad ulteriora procedent, alterius partis ausencia vel contumacia in aliquo non 20 obstante et tandem executor presencium de sua execucione etc.

195. ARENDACIO DECIMARUM

Nos Thomas etc. memorie commendamus per presentes, quod honorabilis magister .t. de .t. canonicus dicte ecclesie Strigoniensis pro se et venerabili capitulo eiusdem ecclesie ab una, necnon circumspectus Iohannes Zabo iudex 25 civitatis Iauriensis similiter pro se et tota communitate eiusdem civitatis ab alia partibus coram nobis constituti per eosdem confessum atque relatum extitit, quod ipse magister .t. ex speciali mandato et commissione eiusdem capituli

194 B fol. 103^v–104^r; Bónis 3912 (c.1500). 195 B fol. 104^{r-v}

1 et] *habet* B *om.* N 3 proximo] proxime N 4 admitattis] admitatis N 8 speciali] *om.* B 9 vicarii] vicari N 9 cantoris] cantory N 13 iuridicam] iure BN 21 de sua execucione] *om.* B 27 relatum] B dletatum N 27 extitit] *corr.* N

9 Blasii] *Blasius Keresztúri* (1475–1502), *canonicus Nitriensis etc.*, cf. VAGNER Nyitra 108.

decimas eorum in dicta civitate .t. et eius pertinenciis tam in frugibus et vinis, quam aliis rebus eisdem dominis de capitulo hoc presenti anno provenire debentes una cum pecuniis sigillaribus et aliis accidenciis istis provenientibus in et pro centum florenis auri in arendam locasset ipseque .t. iudex suo proprio et dicte communis nominibus decimas predictas conduxisset et partem precii earundem, puta quinquaginta florenos ad festum .t. nunc venturum et alios quinquaginta florenos similiter ad festum .t. similiter proxime affuturum terminos, proxime scilicet post sese sequentes eisdem dominis de capitulo omnium rerum estimacione seclusa in parata pecunia solvere promisissent, immo promiserunt coram nobis testimonio presencium mediante.

196. MANDATUM, UT SOLVANT FRATRIBUS LEGATA

Honorabilis nobis dilecte! Dicit nobis reverendus pater gwardianus claustris Beate Marie Virginis de civitate Strigoniensi, quod domina relicta condamnata Alberti Magni de Zerdahel nollet eis restituere legatum undecim florenorum, quos legavit in testamento dictus condamnata Albertus ad usum ipsorum fratrum pro elemosina. Item dicit etiam idem pater gwardianus legatum esse unum vas vini, sed .A. et Io(hannes) de eadem .t., in quorum cellario ipsum vinum existit, nollet restituere. Mandamus igitur vobis sub pena excommunicationis, quatinus receptis presentibus personaliter accedatis ad prefatam dominam relictam condamnata Alberti et alterum .A. et Io(hannem) et alios, si qui erunt in hac parte contradictores, committatisque eis auctoritate nostra, ut tam dictos undecim florenos, quam dictum vas vini restituant ipsis fratribus, quoniam alioquin sciant, quod si reddere noluerint et deinceps ipsi fratres nobis previa ratione conquesti fuerint, excommunicationis sententiam contra eos transmittemus et promulgabimus et faciemus eos excludere a communione Christi fidelium et ingressus sancte matris ecclesie. Datum.

197. AMMONICIO SUPER CATHEDRATICO

Thomas etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino plebano et vicarchidiacono nostro de .t. salutem in Domino et nostris firmiter obedire man-

196 B fol. 104^v 197 B fol. 104^v–105^r; Bónis 3593 (1490–1516).

2 aliis] alii N 3 sigillaribus] B sigillis N 7 ad festum] habet B om. N 7 proxime] habet B om. N 9 immo] imo N 13 Beate] Beati N 15 Albertus] .A. B Anthonius N 15 fratrum] frmtur cum contractionis signo N 16 pro] corr. ex quod N 17 Io(hannes)] .Io. BN 20 Io(hannem)] .Io. BN 21 committatis] B comitatis N 27 AMMONICIO] corr. posterius ex monicio B amonicio N 28–29 vicarchidiacono] vichearchidiacono N

datis! Devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie etc., quatinus
 117^v receptis presentibus | omnes et singulos plebanos et vitricos ecclesiarum sub
 nostro archidiaconatu existentes moneatis sew moneri faciatis per alium, quos
 eciam nos sic requirimus et monemus, singulos singulariter, ut infra sex die-
 rum spacium a die monicionis computando cathedriticum et alios census, qui 5
 nobis sive in festo Pasce proxime preterito, sive aliis festivitibus iam elapsis
 obligantur, reddere et persolvere debeant sub excommunicacionis et interdic-
 ti penis, quam excommunicacionem in plebanos et vitricos, interdictum vero
 in eorum ecclesias dictorum sex dierum canonica monicione premissa ferimus
 in hiis scriptis et extunc lapsis ipsis sex diebus illos excommunicetis et excom- 10
 municatos faciatis denunciari more solito, interdictum vero faciatis observari
 tamdiu, donec satisfecerint et aliud habueritis a nobis in mandatis etc.

198. CITACIO VIGORE COMMISSIONIS FACTA

Thomas etc. obedire mandatis! Litteras serenissimi principis et domini, do-
 mini Wladislai Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regis, domini nostri gra- 15
 coisissimi patenter in papiro confectas sanas et integras omnique suspicione
 et vicio carentes nobis pro parte circumscripti .t. principalis exhibitas hono-
 re, quo decuit, recepimus in hec verba: WLADISLAUS ETC. Post quarum qui-
 dem litterarum presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premit-
 titur, factas fuimus pro parte eiusdem .t. debita cum instancia requisiti, ut ad 20
 execucionem preinsertarum litterarum ipsius domini nostri regis procedere si-
 bique citacionem legitimam tam eiusdem domini regis, quam nostra ordina-
 ria, qua fungimur, auctoritatibus contra et adversus prefatum .t. in preinsertis
 litteris nostris dicti domini regis ex adverso principaliter nominatum ad partes
 118^r decernere dareque et concedere dignaremur. Nos autem requisicionibus | hu- 25
 iusmodi tanquam iustis et legitimis inclinati citacionem petitam dandam esse
 decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum
 devocioni insolidum etc., requisitus, ad prefatum .t. personaliter accedatis ip-
 sumque, si eius presenciam commode habere poteritis, alioquin in domo etc.,
 ut in citacione supra. 30

198 B fol. 105^r

7 et] *habet B om.* N 8 quam] qua N 9 eorum] earum N 11 denunciari]
 denunciare N 12 satisfecerint] satisfaccionem B 12 etc.] *habet B om.* N 16 suspi-
 cione] suspicioni N 18 decuit] *habet B om.* N 19 presentacionem] patacion(em)? N
 29 commode] comode BN 30 in] *habet B om.* N 30 supra] *om. B*

199. CITACIO CUM ARRESTACIONE SEQUITUR

Thomas etc. dilectis etc. Quamvis pridem, puta .t. die mensis .t. .t. plebano de .t. dicte dyocesis tunc personaliter coram nobis in iudicio constituto, qui nobis de multis obprobriis, criminibus ac etiam actibus inhonestis denunciatus fuerat, ut ipse per se personaliter .t. die tunc proxime venturo sub pena excommunicacionis coram nobis comparere etc. deberet, ex officio nostro mandavimus et quia ipse .t. coram nobis contumaciter comparere recusavit, ne autem ipse de malicia et absencia suis quomodolibet valeat gloriari, ex officio nostri debito in negotio huiusmodi contra eum procedendum esse decrevimus. Unde igitur etc. in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem, quem et nos harum serie sic citamus, ut ipse in huiusmodi termino per vos sibi prefigendo et assignando sub pena excommunicacionis, quam in eum, nisi fecerit, quod sibi in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis Strigonii coram nobis vel nostro surrogato auditore in iudicio pro se personaliter compareat ad respondendum certis articulis contra eum ex denunciacione sua descriptis et alias a nobis debite iusticie complementum etc., certificantes eundem etc., prout iuris fuerit, ad denunciacionem dicte excommunicacionis sentencie et etiam, prout de iure videbitur, ad inquisitionem criminum suorum, de quibus denunciatus est, ex officio nostro contra eum procedemus, ipsius contumacia non obstante, et insuper quia idem 118^v .t. plebanus et sua negligencia res multas, paramenta et alia bona | dicte ecclesie cremasse et incinerasse asseritur, igitur volumus et committimus, ut bona sua quecumque, si que reperire poteritis apud quoscumque, auctoritate nostra arrestetis et sub arresto tenere faciatis tamdiu, donec a nobis vel superiore nostro aliud habueritis in mandatis. Et tandem seriem huiusmodi vestre execucionis etc.

200. ALIA CITACIO CUM ARRESTACIONE

Thomas etc. dilecto nobis in Christo etc. Devocioni vestre etc., quatinus receptis presentibus ad .t. de .t. dyocesis .t. personaliter accedatis ipsumque ad instanciam .t. de .t. dyocesis .t. racione .t. in nostram peremptorie citetis presenciam etc., certificantes etc., non obstante, preterea habita citacione et

199 B fol. 105^{r-v} 200 B fol. 105^v–106^r

1 ARRESTACIONE] arestacione BN 1 SEQUITUR] om. B 4 obprobriis] obprobris N 5 .t.] italy B 7–8 contumaciter comparere recusavit, ne autem ipse de malicia et absencia] habet B om. N 10 peremptorie] perempto cum suspensionis signo N 16–17 complementum] om. B 19 criminum] crimen N 22 asseritur] B asserint N 23–24 arrestetis] arestetis BN 24 arresto] aresto BN 24 superiore] superiori N 26 etc.] habet B om. N 27 ARRESTACIONE] arestacione BN

certificazione huiusmodi ne prefatus .t. citatus et certificatus huiusmodi res et bona ipsius condam .t. sive mobilia, sive immobilia durante coram nobis indecisa lite huiusmodi alienare presumat, eidem inhibeat et ea auctoritate nostra arrestetis et sub firmo arresto stare faciatis. Et post hec etc.

201. AUCTORITAS DATA AD ELIGENDUM CONFESSOREM

5

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo nobili .t. de .t. nunc Strigonii commoranti salutem in Domino sempiternam! Ut saluti anime tue salubrius consulatur, tibi humiliter et devote petenti, ut idoneum vel idoneos presbiterum sew presbiteros regulares sive seculares, qui auditis tuis confessionibus visaque cordis tui contricione tociens, quociens opus fuerit, ab omnibus peccatis tuis, 10 eciam in casibus episcopalibus, exceptis tamen adeo gravioribus et enormibus, super quibus dicta sedes Strigoniensis merito foret consulenda, absolvere valeant, eligere possis, tenore presencium concedimus et indulgemus, ita tamen, quod per hoc mandatum et indultum pronior non efficiaris ad peccandum etc.

202. CITACIO CUM INHIBICIONE, NE IN CAUSA SPIRITUALI SECLARES SE INTROMITTANT |

15

Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis etc. pro parte nobilis .t. de .t. dicte dyocesis nobis fuit expositum, qualiter pridem .t. de .t. etc. in dispendium salutis anime sue valde magnum, quare fuimus pro parte etc. — Scribatur tota series citacionis! — Facta huiusmodi citacione egregiis et nobilibus viris comitibus vel vicecomitibus comitatus Thornensis et aliis sua interesse putantibus auctoritate nostra sub excommunicacionis pena inhibeat, ne ipsi in causa prenarrata coram nobis indecisa pendente se intromittant, quod si secus fecerint, attentata per eos in pristinum reducere curabimus et alias ad declaracionem dicte excommunicacionis sentencie procedemus, prout dictaverit ordo iuris. Et 25 post hec seriem etc.

201 B fol. 106^r 202 B fol. 106^{r-v}; Bónis 3885 (c.1500).

4 arrestetis] arestetis BN 4 arresto] aresto BN 6 Demetrius] Thomas B 12 sedes] habet B om. N 14 etc.] Datum B 15 NE] add. posterius suprascr. N 17 Demetrius de Nyas] Thomas B 21 aliis] corr. N 23 si] habet B om. N 24 pristinum] pristinam N

203. SENTENCIA PRECEPTI

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto sexta die mens-
 sis .t. nobis ad iura reddenda etc. circumspectus .t. pro honesta domina .t. con-
 sorte sua ut coniuncta persona coram nobis in iudicio comparens accioni huius-
 modi domine .t. consortis sue contra honestam dominam .t., pro qua circum- 5
 spectus .t. modernus maritus eiusdem similiter ut coniuncta persona astitit,
 in vim summarie petitionis proposuit in scriptis, qualiter dictus condam .t. in
 quadam infirmitate sua graviter egrotans testamentum fecerat, quod tandem
 eciam in ultima sua voluntate non revocasset, in ipso quoque testamento inter
 alias suas testamentarias dispositiones quadraginta florenos auri, eciam unam 10
 vineam et unum ciphum argenteum dicte domine .t. legasset et hec in registro
 testamenti, quod dicta domina .t. apud se haberet, plene continentur, quod
 119^v quidem testamentum postquam pro parte | dicte domine .t. in iudicio exhibi-
 tum fuisset, procurator eiusdem ad impugnandum testamentum contra illud
 plurima in modum excepcionis obiecit et quia ex confessione eiusdem domine 15
 .t. et sui procuratoris in eisdem excepcionibus facta clarum et notorium es-
 se comperimus, quod prefatus condam .t. eciam in alio testamento, quod dicta
 domina .t. et eius procurator in dictis excepcionibus earum ultra predictum pri-
 mum testamentum eundem condam .t. fecisse dicunt, idem condam .t. dictos
 quadraginta florenos prefate .t. reddi commisit, ideo nos matura deliberacione 20
 prehabita super eisdem quadraginta florenis sentenciam precepti contra ean-
 dem dominam .t. decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca devocioni
 vestre etc.

204. DISPENSACIO SUPER MUTILACIONE DIGITI

Nos Thomas etc. memorie commendamus tenore presencium significan- 25
 tes, quibus expedit, universis, quod discretus dominus Iacobus presbiter filius
 Fabiani de .t. Iauriensis dyocesis nostram veniens personaliter in presenciam
 ostendit nobis indicem sinistre manus sue per medium abscisum, declarans
 sic illud contigisse, quod in provincia Transs(il)van(ensi), cum ipse Iacobus

203 B fol. 106^v–107^r; Bónis 3886 (c.1500). 204 B fol. 107^r

2 Demetrius] Thomas B 3–4 consorte] consors N 6 astitit] iterum add. asstitit N
 7 summarie] summarium N 7 .t.] habet B om. N 10 testamentarias dispositiones]
 dispositiones testamentarias B 15 ex] habet B om. N 22–23 devocioni vestre] om. B
 24 MUTILACIONE] multi<p>licacione N 27 veniens personaliter] personaliter veniens B
 28 abscisum] abscissum BN

24 MUTILACIONE DIGITI] ad casus irregularitatis ex defectu corporali provenientes cf. NOLDIN
 De sac. pp.493–494.

presbiter esset plebanus in quadam villa Vysk, iverat ad forum annuale, quod fiebat in oppido .t. feria .t. ante dominicam Ramispalmarum de anno proxime preterito et dum expeditis suis necessitatibus ad propria reverteretur, quidam latrones a tergo in ipso itinere pervenientes ablatis equo et aliis suis rebus eundem gravibus vulneribus affecissent et eciam digitum predictae sinistree manus in medio compaginis abscidissent. Cuius occasione credens se de remedio dispensacionis per nos providere et quia, sicuti oculata visione comperimus, ipse Iacobus presbiter non dimisit vires illius digiti in tantum, ut oblatam sive hostiam illo digito retinere, frangere et alias ad libitum tractare non posset, ideo auctoritate prefati reverendissimi domini nostri archiepiscopi et illius ecclesie Strigoniensis, cuius officium vicariatus in spiritualibus ad presens gerimus, cum ipso Iaco(bo) presbitero, ut ipse missas celebrare et alia divina officia peragere aliasque in susceptis ordinibus Deo omnipotenti servire valeat, prout et in quantum de iure forsitan indigeat, misericorditer dispensamus. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras exinde fieri nostrique sigilli fecimus impressione communiri. Datum etc.

205. CONFIRMATIO PLEBANIE PER RESIGNACIONEM

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino Paulo filio condami Benedicti .t. de .t. Wesprimiensis dyocesis presbitero salutem sempiternam in Domino et animarum sibi commissarum lucrum! Vite ac morum honestas aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, de quibus apud nos fuisti commendatus nos inducunt, ut te favore prosequamur opportuno. Nuper itaque vacante ecclesia parochiali S(ancti) Ladislai regis in possessione Nana vocata iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis per puram ac liberam cessionem discreti domini Thome presbiteri eiusdem ecclesie ultimi veri et immediati possessoris religiosa domina .t. abbatisa et conventus sororum sanctimonialium claustrum Beate Marie Virginis de Valle Wesprimiensi, ad quas videlicet electio

205 B fol. 107^{r-v}

1 Vysk] Vysk B 3 expeditis] B expeditus N 4 suis rebus] rebus suis B 5 gravibus] gravis N 6 occasione] B ecclesie N 7 oculata] B occultata N 8 ut] *habet* B *om.* N 10 illius] huius B 16 Datum etc.] *om.* B 18 Demetrius] Thomas B 19–20 sempiternam] *om.* B 20 Domino] *add. et del.* sempiternam 20 et animarum sibi commissarum lucrum] *add. in margine sinistro* B 21–22 fuisti] *corr. ex fuissi* 22 prosequamur] B prosequamini? N 23 vacante] B vocante N 23 parochiali] parochiali N 23 possessione] possessionem N 23 Nana] B Nema N 24 vocata] vocatam N 27 Valle] Walle N 27 electio] ereccio N

1 Vysk] Visk, in comitatu Máramaros, cf. Csánki I p.445. 23 Nana] Mára, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III p.241. 27 Valle Wesprimiensi] Veszprémvölgy, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III p.216.

et presentacio rectoris ad dictam plebaniam iure patronatus dinoscitur perti-
nere, te tamquam personam idoneam et benemeritam ad eandem plebaniam
120^v elegerunt | et promoverunt, prout de eleccione et presentacione huiusmodi no-
bis per litteras earundem dominarum .t. abbatisse et sanctimonialium nobis
fidem fecisti legitimam. Supplicasti autem nobis, ut nos eleccionem et presen- 5
tacionem huiusmodi de te factas auctoritate nostra admittere teque in pefa-
tam plebaniam ecclesie Sancti Ladislai regis ac iuribus et pertinenciis eiusdem
canonice instituere et confirmare dignaremur. Nos vero supplicacionibus tuis
inclinati, admittentes eleccionem et presentacionem antedictas te ad eandem
plebaniam ac iura et pertinencias suas predictas duximus canonice instituen- 10
dum et confirmandum ac instituimus et confirmamus te per bireti nostri capiti
tuo inposicionem presencialiter investiendo de eisdem, curam et omnimodam
administracionem eiusdem plebanie in spiritualibus et temporalibus tibi ple-
narie committentes per presentes, recepto tamen a te iuramento in manibus
nostris prestito, quod prefato reverendissimo domino nostro Thome archiepi- 15
scopo Strigoniensi suisque successoribus archiepiscopis legitime intransibus
ac eorum vicario pro tempore constitutis fidelis et obediens eris etc. et quod
bona etc., ut supra.

206. CONFIRMATIO ABBACIE

Thomas etc. dilecto nobis in Christo venerabili et religioso domino, fratri 20
Emerico de .t. professo ordinis Sancti Benedicti abbatis salutem in Domino
sempiternam! Zelus religionis et vite sanctimonia aliaque probitatis et virtu-
tum tuarum merita, super quibus apud nos commendaris, exigunt, ut ad ea
libenter intendamus, per que tui honoris proveniat incrementum et ecclesia,
cui preficeris, tua prudencia ac providencia in observancia religionis feliciter 25
in Domino gubernetur. Sane, prout accepimus, vacante abbacia ecclesie Sanc-
te Marie Virginis de .t. iurisdiccione spiritualis Strigoniensis per mortem bone
121^r memorie condam domini fratris Io(hannis) de .t., eiusdem abbacie | ultimi veri
et immediati possessoris magnifici domini Nico(laus) de .t. et Iaco(bus) de .t.
eiusdem ecclesie patroni auctoritate iurispatronatus eorum huiusmodi te ido- 30
neitate tua pensata et tuis meritis exigentibus ad eandem ecclesiam elegerunt
et nominaverunt atque huiusmodi eleccioni et nominacioni serenissimus prin-

206 B fol. 108^{r-v}; Bónis 3580 (ante 1490).

5 fecisti] fecisset N 6 te] .t. N 9 admittentes] admittendum N 10 iura] B
iure N 11 confirmamus] confirmavimus N 11 te] .t. N 14 in] habet B om.
N 16 legitime] add. (et del.?) interne N 17 etc.] om. B 18 supra] add. etc. N
25 preficeris] preficeris B prefeceris N 26 accepimus] add. a B 26 abbacia] abbacie
N 27 spiritualis] spiritualibus 29 immediati] immediati N 32 eleccioni] eleccionem
BN 32 nominacioni] nominacionem BN

ceps et dominus noster, dominus Mathias Dei gracia rex Hungarie et Bohe-
mie etc., qui generalis est patronus et protector ecclesiarum huius incliti regni
Hungarie, suum regium consensum benivolum pariter et assensum prebuit et
te eciam presentavit confirmandum ad eandem, de quibus quidem eleccione,
nominacione, consensu assensuque et presentacione ex litteris eiusdem domi- 5
ni nostri regis per te exhibitis nobis facta fuit plena fides. Supplicasti autem
nobis, ut tibi ad effectum gracie huiusmodi opportune providere et eleccionem
ac nominacionem prefatas de te ad dictam abbaciam factas admittere, necnon
de abbacia ac iuribus et pertinenciis eiusdem tibi eciam auctoritate ordinaria
providere et te ad eandem iuraque et pertinencias eiusdem legitime instituere 10
et confirmare dignaremur. Nos vero cupientes ecclesias iurisdiccioni dicte ec-
clesie Strigoniensis, cuius officium vicariatus in spiritualibus, licet inmeriti, ad
presens obtinemus, subiectas, presertim ubi salutaris regularum viget discipli-
na, viris religiosis, qui preesse sciant et prodesse, committere, confisi autem de
tua vita laudabili, ut dictum monasterium tua prudencia in ruinis reformetur 15
atque regulari observancia salubriter et honeste gubernetur, itaque meritorum
tuorum consideracione tuis supplicacionibus inclinati eleccionem et nomina-
cionem et alia premissa de te ad dictam abbaciam factas auctoritate prefati do-
mini Thome cardinalis et | archiepiscopi ecclesie Strigoniensis per eum in hac
parte nobis concessa admittentes te ad dictam abbaciam ac regimen, necnon iu- 20
ra et pertinencias eiusdem canonice instituendo et confirmando atque tibi de
eadem abbacia iuribusque et pertinenciis eiusdem providendum duximus, con-
stituimus, confirmavimus et providemus per presentes et per bireti nostri capiti
tuo inposicione investientes presencialiter de eisdem, curam, regimen et admi-
nistracionem ipsius iuriumque et pertinenciarum eiusdem in spiritualibus et 25
temporalibus tibi plenarie committentes, recepto tamen a te iuramento in ma-
nibus nostris prestito corporaliter, quod prefato reverendissimo domino no-
stro cardinali et archiepiscopo et aliis eiusdem ecclesie archiepiscopis canonice
intransibilibus ac eorum vicariis pro tempore constitutis fidelis et obediens eris,
nunciis et visitoribus ad te forsan divertentibus obedienciam et reverenciam 30
debitas exhibebis, quodque bona, iura et res dicte abbacie non alienabis, nec di-
strahes, sed alienata et distracta si que forent, ad ius et proprietatem eiusdem
recuperabis et restitues tuo posse. In quorum omnium et singulorum fidem
et testimonium premissorum presentes litteras nostras exinde fieri nostrique
sigilli etc.

35

1 Mathias] Matheus N 3 regium] regimen N 8 prefatas] prefatus N 10 te] .t.
N 10 que] om. N 11 iurisdiccioni] iurisdiccione BN 15 ut] et N 18 te] .t.
20 te] .t. 25 ipsius] habet B om. N

207. CONFIRMATIO RECTORATUS CAPELLE

Thomas etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino .t. nato .t. de .t. presbitero Strigoniensis dyocesis salutem in Domino sempiternam! Vite ac morum honestas aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, super quibus apud nos fidedigno testimonio fuisti commendatus, nos inducunt, ut ad tui
 122^r honoris profectum reddamur liberales teque favore prosequamur | opportuno. Cum itaque, sicut accepimus, circumspecti .t. et .t. iurati cives et inhabitatores oppidi .t. vocati iurisdictionis spiritualis Strigoniensis te prefatum .t. presbiterum ad rectoratum capelle per eosdem .t. et .t. in latere parochialis ecclesie Sancti Stephani de dicto oppido .t. ad honorem Sancte Katherine virginis et
 10 martiris, ad quam singularem gesserunt et gerunt devocionem, de propriis eorum facultatibus de consensu et beneplacito spectabilis et magnifici domini Stephani de Zopolia comitis terre Scepusiensis ac domini terrestres iamdicte oppidi .t. noviter sew de novo fundate elegerunt et presentarunt, prout de eleccione et presentacione huiusmodi honorabilis magister Andreas de .t. ca-
 15 nonicus iamfate ecclesie Strigoniensis, procurator tuus per litteras eorundem domini Stephani comitis et .t. et .t. patronorum eiusdem capelle coram nobis fidem fecit legitimam. Supplicavit itaque nobis prefatus magister .t. tuo nomine, quatinus eleccionem et presentacionem predictas admittere ad te in dicto rectoratu capelle Beate Katherine Virginis ac iuribus et pertinenciis eiusdem,
 20 quarum pacificam possessionem idem magister .t. procurator tuus te dudum per eleccionem et presentacionem huiusmodi habuisse et consecutum fuisse dixit, canonice instituere et confirmare dignaremur. Nos autem supplicationibus huiusmodi inclinati admittentes huiusmodi eleccionem et presentacionem de te factas ad rectoratum dicte capelle Beate Katherine iuraque et pertinen-
 25 cias eiusdem huiusmodi duximus canonice instituendum et confirmandum ac instituimus et confirmamus prefatum magistrum .t. procuratorem tuum ad id sufficiens mandatum habentem tuo nomine per bireti nostri capiti suo impositionem presencialiter investientes de eisdem, curam et omnimodam admini-
 122^v stracionem eiusdem capelle in spiritualibus | et temporalibus tibi plenarie committentes per presentes, recepto tamen a prefato magistro .t. procuratore tuo in animam tuam iuramento corporali in manibus nostris prestito, quod prefa-

207 B fol. 108^v–109^v

2 Thomas etc.] *habet* B om. N 3 ac] hac N 6 profectum] B perfectum? N 6 liberales] B liberales N 6 prosequamur] prosequamini? N 6 opportuno] B oportuno N 11 singularem] B singulariter N 13 Zopolia] Zapolya B 14 fundate] fundatam BN 17 Stephani] Stephanum B 19 te] .t. N 24 admittentes] admittend(as) N 25 te] .t. N 27 confirmamus] confirmavimus B 27 .t.] *habet* B om. N 28 sufficiens] sufficientem N 28 suo] B tuo N

15 Andreas] *Andreas Pápai* (1495–1505), *canonicus Strigoniensis etc.*, cf. KOLLÁNYI Esztergomi *kanonokok* p.119.

to domino Thome cardinali electo et confirmato suisque successoribus archiepiscopis canonice intrantibus, necnon sede vacante capitulo ecclesie et eorum vicariis pro tempore constitutis fidelis et obediens eris et quod bona, iura et res dicte capelle non alienabis, sed alienata si que forent, tuo posse recuperabis. In quorum fidem et testimonium presentes etc. 5

208. ALIA CONFIRMATIO

Demetrius etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod nos litteras infrascriptas serenissimi et domini nostri, domini Wladislai Dei gracia regis Hungarie etc. per venerabilem dominum Paulum de .t. prepositum ecclesie Strigoniensis legitimum procuratorem 10 honorabilis magistri .G. de .t. conservatoris cancellarie regie (maies)tatis exhibitas honore et reverencia, quibus decuit, recepimus in hec verba: NOS WLADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum recepcionem et presentacionem nobis et per nos, ut premittitur, factas, fuimus per prefatum dominum prepositum nomine, quo supra, debita cum instantia requisiti, ut ad illarum execu- 15 cionem procedere dignaremur. Nos itaque mandatis prefati domini nostri regis obedire cupientes, ut tenemur, prefatum magistrum .G. in dictis cantoratu et canonicatu et prebenda per mortem condam domini Martini eorundem cantoratus et canonicatus et prebende ultimi veri et immediati possessoris de iure et de facto vacantibus duximus canonice instituendum et confirmandum et pre- 20 fatum dominum Paulum prepositum procuratorem eiusdem per bireti nostri capiti suo impositionem investivimus de eisdem, curam et omnimodam administracionem eorundem cantoratus, canonicatus et prebende eidem magistro 123^r .G. in spiritualibus et temporalibus | committentes. Verum cum dictus dominus Paulus prepositus ad prestandum iuramentum de fidelitate et obediencia 25 dicto domino nostro cardinali Strigoniensis ac servandis statutis et consuetudinibus dicte ecclesie Strigoniensis et aliis in talibus necessariis sufficiens mandatum non habebat, ideo commisimus, ut ipse magister .G. ad prestandum iuramentum huiusmodi infra mensem personaliter vel alias procuratorem mittat cum mandato sufficienti. Quocirca vos venerabiles dominos canonicos et capi- 30 tulum prefate ecclesie Strigoniensis harum serie requirimus vobisque nichilo-

208 B fol. 109^v–110^r

1 Thome] Thoma N 2 sede] seden(te) N 7 Demetrius] Donatus B 9 etc.] *add.* nobis B 19 immediati] immediati N 22 impositionem] imposicione N 23 eorundem] *add. et del.* canonicatus N 29 procuratorem] procuratores N 31 prefate] *habet* B *om.* N

10 Paulum] *Paulus Kétházi (1489–1502), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.117.*

minus in virtute sancte obediencie committimus, quatinus receptis presentibus prefatum magistrum .G. sive dictum dominum Paulum procuratorem eiusdem suo nomine in et ad realem actualemque et pacificam possessionem dictorum cantoratus et canonicatus et prebende introducatis et admittatis, stallo sibi in choro ac voce et loco in capitulo cum plenitudine iuris canonici assignato. De 5 universis eciam proventibus, redditibus et obvencionibus dictorum cantoratus, canonicatus et prebende eidem magistro .G. vel dicto suo procuratori et nemini alteri responderi facere debeatis et teneamini locis debitis et temporibus semper opportunis. In quorum fidem etc.

209. CONFIRMATIO CANONICATUS

10

Nos Thomas etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod nos litteras serenissimi principis, domini Wladislai Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regis nobis pro parte honorabilis magistri Georgii de .t. per honorabilem magistrum Laurencium de .t. cano-
 123^v nicum dicte ecclesie Strigoniensis, procuratorem eiusdem | porrectas honore, 15 quo decuit, recepimus in hec verba: WLADISLAUS DEI GRACIA etc. Post quarum quidem litterarum preinsertarum presentationem et receptionem nobis et per nos, ut premittitur, factas fuimus per prefatum magistrum Laurencium procuratorem nomine, quo supra, debita cum instancia requisiti, ut ad executionem ipsarum litterarum regiarum procedere dignaremur. Nos vero mandatis prefati domini nostri regis per omnia obedire cupientes, ut tenemur, prefatum magistrum Laurencium procuratorem dicti magistri Georgii propter hoc coram nobis instantem, ut in dictis canonicatu et prebenda, necnon rectoratu altaris Sancti Adalberti martiris in predicta ecclesia Strigoniensi per mortem prefati magistri Anthonii Korody in prescriptis litteris regiis nominati vacan- 25 tibus duximus canonice instituendum et confirmandum ac instituimus et confirmamus eundem .t. per bireti nostri capiti suo impositionem investientes de eisdem, curam et omnimodam administracionem dictorum canonicatus et prebende, necnon rectoratus altaris in spiritualibus et temporalibus ipsi magistro Georgio plenarie committentes per presentes, recepto tamen ab eodem magi- 30 stro Laurencio iuramento in manibus nostris prestito, quod dictus magister

209 B fol. 110^r – 111^r; Bónis 3594 (1490–1516).

12–13 Wladislai] Ladislai N 14 .t.] Osgyan B 14 magistrum] habet B om. N
 16 DEI GRACIA] om. B 25 Korody] B Kurody N 29 rectoratus] rector N 31 pre-
 stito] prestita N

14 Georgii de .t.] Georgius Osgyáni (1499–1508), *canonicus Strigoniensis etc.*, cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.120. 14 .t.] Osgyán, Ozdín, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.91.
 14 Laurencium] Laurentius Szöllösi (1505–1507), *canonicus Strigoniensis, etc.*, cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.125.

.G. prefato domino archiepiscopo et suis successoribus canonice intrantibus eorumque vicariis pro tempore constitutis fidelis et obediens erit ac iura, res et bona dicte ecclesie Strigoniensis non alienabit, sed alienata et distracta recuperabit et conservabit suo posse. Quocirca vos venerabiles dominos canonicos
 124^r et capitulum dicte ecclesie Strigoniensis harum serie requirimus et hortamur, | 5
 eisque nichilominus in virtute sancte obediencie committimus, quatinus receptis presentibus prefatum magistrum .G. vel suum legitimum procuratorem et neminem alium in et ad realem actualemque et pacificam possessionem dictorum canonicatus et prebende ac rectoratus altaris inducant et imponant induc-
 tumque protegantur amoto exinde quolibet illicito detentore faciantque eidem | 10
 et nemini alteri de universis redditibus, iuribus et obvencionibus eorundem canonicatus et prebende, necnon rectoratus altaris per hos, ad quos pertinet, respondere locis debitis et temporibus semper opportunis. In quorum omnium
 etc.

210. AMMONICIO CONTRA MOLESTATORES FRATRUM ORDINIS SANCTI FRANCISCI DE OBSERVANCIA

15

Thomas etc. universis et singulis dominis vicearchidiaconis et ecclesiarum parochialium rectoribus in et sub dyocesi ac eius iurisdiccione spirituali aliasque provincia dicte ecclesie Strigoniensis ubivis constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos etc., et qui cum presentibus fueritis requisiti etc. Expositum fuit nobis pro parte venerabilis et religiosi Stephani de .t. vicarii generalis universorum fratrum S(ancti) Francisci de observancia in regno Hungarie existencium, quomodo forent nonnulli ex vobis, qui in detrimentum animarum suarum contra privilegia et indulta ipsorum fratrum et sacro eorum ordini per summos pontifices Sancte Romane Ecclesie concessa temere machinantes eo-
 rum parochianos, ne prefatis fratribus testamenta facerent et iam legata redderent, omnibus modis et viis prohiberent et prohibere non cessarent, immo de
 124^v legatis | huiusmodi, necnon acquisitis per ipsos in mendicando quartam partem habere pretenderent et nunquam ab eisdem fratribus extorquere non vererentur, et quod molestius ferimus tanquam iuri et iusticie dissonum, dum execu-
 tores alicuius defuncti testamentum eiusdem super legatis elemosinis prefatis

210 B fol. 111^r–112^r

1 .G.] B Gaspar N 2 erit] B eris N 3 alienabit] alienabis N 7 .G.] Georgium B 8 pacificam] corr. ex pacificalem N 9 imponant] iterum add. et imponant N 12 prebende] B prebendar(um) N 15 AMMONICIO] amonicio BN 15 MOLESTATORES] molestare N 19 ecclesie] habet B om. N 24 et] add. posterius suprascr. N 24 indulta] induta N 24 sacro] sacri N 25 temere] B tantum N 27 prohiberent] perhiberent N

fratribus exequi vellent aut fuerint executi, comminacionibus, declamacionibus, persuasionibus et alleccionibus perversis executores eosdem turbarent et perterrerent asserentes hec et similia, quod si ipsi executores defunctorum legata ipsis fratribus exequerentur, illa in dupplo vel ultra super eos extorquerent, astringentes nichilominus eorum parochianos utriusque sexus, ne ipsi in 5 eorum testamentis aliquam elemosinam ipsis fratribus relinquunt aut relicta restituant, nec sepulturam intra septa claustrorum ipsorum fratrum eligant aut iam electis sese sepeliri committant, accipientes et violenter rapientes interdum funera defunctorum sese intra septa huiusmodi sepelire volencium et postulancium, quo fit, ut iam plurimi Christi fidelium devocionem suam et 10 pias eorum voluntates, quas hactenus circa eosdem habuerunt et gesserunt, abstrahere compellantur in ipsorum fratrum ac eorundem ordinis oppressio- nem notoriam et manifestam ac privilegiorum et indultorum ipsis, ut premit- titur, a summis pontificibus concessorum vilipendium et contemptum quam maximum ac plurimorum scandalum et perniciosum exemplum. Nos itaque 15 nolentes de cetero, sicut nec debemus et non possumus, fratres predictos talia a vobis pati et tollerare, vos omnes et singulos supradictos, quibus presentes nostre diriguntur littere, et vestrum quemlibet tenore presencium requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie coniunctim et divisim vo- 125^r bisque nichilominus et cuilibet vestrum | in virtute sancte obediencie et sub ex- 20 comunicacionis pena, quam in vos etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando, quociens expedierit et super hoc fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, ad omnes et singulos vobis cum presentibus nominandos per- sonaliter accedatis ipsosque et quemlibet ipsorum propriis ipsorum personis ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quos et nos tenore presencium sic 25 requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie eisque et cui- libet eorum in virtute sancte obediencie et sub infrascripta pena mandamus, quatinus infra .t. dierum spacium post monicionem et requisicionem vestras huiusmodi immediate sequencium, quorum dierum spacium etc. ferimus in hiis scriptis, a premissis prohibicionibus, comminacionibus, declamacionibus, 30 persuasionibus et aleccionibus ac turbacionibus cessent, desistant et superse- deant ac Christi fidelibus testamenta facientibus et legata ac relicta reddendi et intra septa dictorum fratrum sepulturam eligendi liberam relinquunt potesta- tis facultatem funeraque per eos rapta una cum quartis per eos extortis dictis fratribus reddant et restituant, sed nec amplius de eisdem aliquam quartam 35 habere et exigere pretendant vel audeant quoquo modo. Et si premissa omnia

8 sepeliri] sepelliri B sepelli N 9 intra] interea N 9 sepelire] sepellire BN 14 con-
temptum] B contentum N 27 pena] habet B om. N 30 prohibicionibus] B exhi-
bicionibus N 31 aleccionibus] alleccionibus B 32 Christi fidelibus] Christi fideles B
32 facientibus] facien(tes) N 32 reddendi] corr. ex reddere B reddere N 34 una cum]
add. et del. raptis 34 eos] eodem N

et singula vel aliquid premissorum, prout ad ipsos pertinet, non adimpleverint
 sew quicquam contrarium fecerint publice vel occulte, directe vel indirecte vel
 quovis quesito colore, nos in ipsos et eorum quemlibet cotraddictores sew con-
 tradictorem coniunctim et divisim exnunc prout extunc et extunc prout exnunc
 singulariter in singulos dicta canonica monicione premissa excommunicacio- 5
 nis sententiam ferimus in hiis scriptis et eciam promulgamus, absolucionem
 vero omnium et singulorum, qui dictam excommunicacionis sententiam in-
 125^v current, nobis vel superiori nostro tantummodo reservamus. | Verum si qui
 forsitan ex ipsis per vos modo premissis monitis se quoquo modo iniuste grava-
 tos fore allegaverint, extunc tales in nostram peremptorie citetis presenciam ad 10
 terminum competentem, causam etc.

211. ALIA CONTRA MOLESTATORES FRATRUM

Demetrius etc., ut supra, pro parte venerabilium et religiosorum fratrum
 ac Deo devotorum gwardiani et conventus fratrum minorum S(ancti) Fran-
 cisci de observancia .t. dicte Strigoniensis dyocesis nobis fuit expositum per 15
 modum gravis querele, quod licet ex privilegio et libertatum prerogativis eis-
 dem fratribus et ordini eorum a Sancta Sede Apostolica summisque ponti-
 ficibus eiusdem Sedis gracie concessis licitum atque liberum sit Christi fide-
 libus apud eosdem fratres et in eorum claustris sepulturas eligere seque ibi,
 dum moriuntur, sepelire et fratribus eisdem elemosinam ceteraque legata face- 20
 re absque requisicione parochialis presbiteri et sine eo, quod idem parochialis
 presbiter aliquam partem de hiis, que eisdem fratribus hoc modo legantur, pro
 se habere posset aut petere, nichilominus tamen honorabilis dominus .t. pleba-
 nus de .t., nescitur, quo maligno ductus spiritu, non veritus censuraset penas
 in ipsis privilegiis apostolicis in contrafacientes et eosdem fratres in hiis tur- 25
 bantes promulgatas incurrere, ipsos Christi fideles taliter apud eosdem fratres
 sese sepelire committentes et eisdem fratribus elemosinam facientes inhi-
 beret et eos istic apud eosdem fratres sepeliri non permetteret, donec sibi unus flo-
 renus cum medio pro funere ipsius solveretur, quo fit, ut ipsi Christi fideles
 hoc modo angariati manus adiutrices ab eisdem fratribus retrahere coguntur. 30
 Cum autem, sicuti eadem expositio continebat, ipsi fratres in baculo pauper-
 tatis fundati non nisi elemosinis Christi fidelium se sustentare non habent et

211 B fol. 112^{r-v}

1 pertinet] pertineret vel potius pertinent N 2 occulte] oculte BN 13 Demetrius]
 Thomas B 14-15 S(ancti) Francisci] add. suprascr. B suffragan(cium) N 18-19 fidelibus]
 B fideles N 20 sepelire] sepellire BN 21 quod] B que N 22 que] qui N 26 taliter]
 habet B om. N 27 sepelire] sepellire BN 28 sepeliri] sepelliri BN 29 solveretur]
 solverentur N 32 non] superflue add.? BN

126^r quatinus ausibus dicti | domini plebani ex officio nostro non succurratur, ipsi fratres per subtractionem elemosinarum huiusmodi se sustentare non valentes claustrum ipsum relinquere necessitabuntur. Quare supplicatum etc., ferimus etc., Christi fidelibus apud eosdem fratres sepulturam eligere seque inibi sepelire committere et dictis fratribus elemosinam absque aliqua porcione ipsi 5 plebano fienda facere valeant, inhibere et contradicere non audeat, sed absque aliqua porcione sibi de bonis defunctorum facienda permittat eosque apud dictos fratres sepelire et alias super premissis omnino cessare resilire debeat et teneatur etc.

212. BRACHIUM POTENCIARIUM CONTRA PRESBITERUM

PROPTER CONTUMACIAM

10

Reverendissimis ac reverendis in Christo patribus, dominis Thome Strigoniensis, necnon Petro Collocensis et Bachiensis archiepiscopis, item Georgio Quinqueecclesiensis, Thome Wesprimiensis, Iohanni Iauriensis, .t. Waciensis, Nicolao Agriensis et Stephano Nittriensis ecclesiarum episcopis, item venera- 15 bilibus honorabilibusque ac egregiis et circumspcctis viris, dominis abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis cathedra- lium et collegiatarum, canonicis, vicearchidiaconis, plebanis, ecclesiarum rec- toribus ceterisque presbiteris et clericis quibuscumque, cuiuscumque ordinis et dignitatis aut tituli existant, eorundemque et quorumcumque aliorum domi- 20 norum temporalium officialibus et vicesgerentibus Thomas Amadeus de Fer- raria d(ecretorum) d(oct)or etc., prefati reverendissimi domini Thome | archie- piscopi vicarius in spiritualibus et causarum auditor generalis oraciones in Do- mino! Ad noticiam vestrarum d(ominacionum) harum serie deducimus, quod quidam Andreas presbiter de .t. prius in Zenthmyhal, nunc vero in quadam vil- 25 la Cep dicta Iauriensis dyocesis plebanus ad instanciam discreti Iohannis clerici de .t. racione iniieccionis manus violentas in ipsum Iohannem clericum et non-

212 B fol. 112^v–113^v; Bónis 3887 (c.1500).

1 succurratur] succurrant N 4–5 sepelire] sepellire BN 6 audeat] audeant BN 7 permittat] B permittant N 7 eosque] eisque N 8 sepelire] sepellire BN 25 Zenthmyhal] Zenthmihal B 25–26 villa] ville N 26 Iohannis] add. et del. d N

13 Petro] *Petrus Váradi* (1480–1501), *archiepiscopus Colocensis etc.*, cf. C. Tóth *Főpapi archont.* p.36. 13 Georgio] *Georgius Szatmári* (1457–1521), *episcopus Quinqueecclesiensis etc.*, cf. *Köblös Egyházi középréteg* pp.330–331 et C. Tóth *Főpapi archont.* p. 92. 14 Thome] *Thomas Szalaházi* (1504–1528), *episcopus Wesprimiensis etc.*, cf. C. Tóth *Főpapi archont.* p.121. 14 Iohanni] *Iohannes Gosztonyi* (1506–1524, *episcopus Iauriensis etc.*, cf. *Köblös Egyházi középréteg* p.293 et C. Tóth *Főpapi archont.* p.73. 25 Zenthmyhal] *Szentmihály, in comitatu Vas*, cf. *Csánki II* pp.798–799. 26 Cep] *Csép, in comitatu Vas*, cf. *Csánki II* p.742.

nullarum iniuriarum realium et verbalium eidem per ipsum Andream presbiterum illatarum coram nobis ad hanc sedem spirituales Strigoniensem legitime conventus et ipsi Iohanni clerico processu iuris convictus et condemnatus propter dictam inieccionem manuum violentarum et alias non paricionem iuri et sentencie contra eum late excommunicatus, aggravatus et reaggravatus existit, de quo nobis per litteras certorum dominorum in hac parte executorum nostrorum fides legitima facta extitit, et quia ipse Andreas presbiter sceleratissimus diu censuras ipsas sustinuit easque contempnit et non curat et vadit divagans de loco ad locum, nunc unam, nunc aliam plebaniam assumendo et illic suam et Christi fidelium animas decipiendo et illaqueando divina administrat et hoc modo ambulans dyabolumque imitando in dedecus et scandalum totius ordinis clericalis non curat redire ad gremium sancte matris ecclesie sueque providere saluti. Ideo, ne ipse Andreas presbiter sceleratissimus et dyaboli membrum de sua contumacia et perversitate gloriatur commodum reportasse et in futurum Christi fideles ipsos inficere et se ipsum eo amplius in precipitium eterne dampnationis immergere valeat, auxilium uniuscuiusque vestrum super hoc duximus implorandum, rogantes d(ominaciones) v(estras) et
 127^r vestrum quemlibet, quatinus | receptis presentibus ac dum et quando pro parte dicti Iohannis clerici propter hoc fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, pretactum Andream presbiterum inobedientem et rebellem, ubicumque in vestris dyocesibus, tenutis et locis habere poteritis, pro execucione iusticie, ad quod estis obligati, auctoritate nostra capiat et quilibet vestrum capiat, sine tamen lesione persone eiusdem captumque in expensis ipsius huc Strigonium per nos puniendum mittatis, dignum namque est, ut ipse Andreas presbiter pro contemptu suo huiusmodi hac pena puniatur, qui obedire mandatis sancte matris ecclesie contempnendo recusavit, presentibus post earum opportunam lecturam exhibenti restitutis etc.

213. APPROBATIO LITTERARUM DOMINORUM CARDINALIUM

PER IUDICEM ORDINARIUM FACTA

Et ego Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(oct)or etc., quia visis presentibus prescriptis litteris reverendissimorum d(ominorum) cardinalium per honorabilem dominum Petrum plebanum de Zerdahel mihi exhibitis et ostensis

213 B fol. 113^v–114^r

4 dictam] dictum N 14 commodum] comodum BN 15 et] *habet Bom.* N 16 valeat] *iterum add.* valeat N 21 tenutis] B tenueritis N 23 tamen] tan N 23 eiusdem] eiusdemque N 23 que] *habet B om.* N 25 hac] hec BN 30 Demetrius de Nyas] Thomas Amadeus B 30 d(ecretorum) d(oct)or] *om.* B 30 visis] *habet B om.* N

eas veras et legitimas fore iusteque et salubriter expeditas atque sanas et integras esse comperi et reputavi, ideo easdem quoad omnes et singulos tenorem et continencias auctoritate ordinaria reverendissimi domini mei etc. mihi in hac parte concessa approbavi et approbo indulgenciasque in eisdem litteris concessas promulgandas et publicandas esse concessi et concedo per presentes. In cuius rei testimonium presentes litteras hic subscripsi et sigillum meum, quod utor, appendi. Datum etc.

214., ALIA SIMILIS |

127^v

Et nos Demetrius etc., visis diligenter et perspectis prefatis litteris reverendissimorum dominorum cardinalium, quia eas sanas et veras esse et rite emanatas comperimus, ideo easdem et earundem continencias auctoritate ordinaria roboravimus et roboramus decernentes indulgencias in eisdem expressas libere et licite posse publicare iuxta formam earundem. In cuius rei testimonium sigillum nostrum, quo utimur, presentibus est appensum etc.

215. AVISACIO IUDICIS SECULARIS, NE TURBET EUM, QUI CAUSAM IN FORO SPIRITUALI PROSEQUITUR

15

Thomas etc. dilectis nobis etc., ad nostram certa relatione pervenit audientiam, qualiter circumspecti .t. iudex et .t. et .t. iurati cives civitatis .t. presumptuosa temeritate inducti falso adinvenientes, quod honesta domina .t. relicta .t. de .t. ex eo, quod pridem ipsa tanquam vidua et miserabilis persona certas litteras a nobis contra .t. et .t. consortem eiusdem, qui, ut dicebatur, domum et celarium ac certa alia bona eiusdem .t. violenter detinerent, obtinuerat et eos vigore earundem moneri fecerat, extraneum et forensem contra libertatem civitatis predictae adiisset iudicem, eandem dominam .t. ex eorum officio in eorum presenciam convenissent et eam in preiudicium libertatis ecclesiasticae ac precipue iurisdiccioni huius alme Strigoniensis condemnare et aggravare niterentur. Quia autem hii, qui faciunt talia, sive etiam ad ea facienda auxilium, consilium vel favorem prestant, excommunicationis de iuris dispositione in-

214 B fol. 114^r 215 B fol. 114^{r-v}; Bónis 3888 (c.1500).

1 et] *habet B om.* N 2 quoad] *corr. ex quos ad N* 3 mei] *add. domini Thome B* 7 etc.] *om. B* 9 Demetrius] Thomas B 11 ideo] *corr. N* 12 eisdem] eis B 17 relacione] relacionem N 18–19 presumptuosa] presumptuose N 20 persona] personas BN 21 litteras a nobis] a nobis litteras B 23 extraneum] *corr. ex extranefen* 26 iurisdiccioni] *add. et del. eisdem N* 26 et] *habet Bom. N* 26–27 niterentur] niteretur N 28 iuris] B iurisdiccione N

currunt sententiam, quod ipsi tamquam illitterati ignorare possunt, sed cum ad presens, tum ad iurisdiccione[m] huius alme ecclesie Strigoniensis, tum eciam illorum iudicis et iuratorum saluti provideri intersit, propterea nos eos, ne de huiusmodi iuris dispositione ignoranciam aliquam pretendere valeant, avisan-
 128^r dos et informandos esse decrevimus. Quocirca vestre et cuiuslibet vestrum de-
 vocationi insolidum in virtute | sancte obediencie etc., quatinus receptis presen-
 tibus ad prefatos iudicem et iuratos dicte civitatis accedatis ipsosque voce et nomine nostris de premissis diligenter avisetis, informetis et hortamini, quos et nos harum serie sic avisamus, informamus et hortamur, ut amodo deinceps a prosecucione cause pretacte contra prefatam dominam .t. previa ratione qua-
 litercumque sive ex eorum sive ad alicuius instanciam inchoate et alias pretextu premissorum a persecucione eiusdem domine .t. desistant, alioquin, si id facere contempserint, sciant se tam ipsi, quam eciam auxilium, consilium vel favorem dantes dictam excommunicationis sententiam de dicta iuris dispositione ipso facto incururos, a qua non, nisi lesis satisfactum fuerit, absolventur. Quicquid
 autem in premissis feceritis, nobis suo modo consciencie etc.

216. CITACIO ET EVOCACIO AD RESIDENCIAM

Thomas miseratione divina etc. dilectis nobis in Christo venerabilibus honorabilibusque et discretis viris, dominis preposito, lectori, cantori, custodi archidiaconisque et canonicis prefate ecclesie Strigoniensis ceterisque quibus-
 cumque personis ecclesiasticis in preallegata ecclesia nostra dignitates, officia,
 canonicatus, prebendas ac quecumque alia beneficia ecclesiastica cum cura et sine cura habentibus et tenentibus, absentibus et extra eandem ecclesiam no-
 stram dignitates, officia, canonicatus et prebendas ac quecumque alia beneficia ecclesiastica eorum habentibus et tenentibus intra ambitum huius regni ubi-
 cumque existentibus et constitutis ac commorantibus salutem in Domino be-
 nediccionem cum paterna! Sancta mater ecclesia existit suo sponso, qui Christus est, ineffabilis amoris dulcedine copulata, suscipit enim ab ipso dotes amplis-
 simas gracularum ubertate fecundas et spiritualiter inter eas dignitates et bene-
 ficia, quas et que suis fidelibus ad hoc laudabiliter electis ipse sponsus regere
 et gubernare concessit, ut ex ipsis ipsa sancta mater ecclesia assiduas suscipiat
 divinorum officiorum oblationes, in eaque divine laudis preconia presenciali-

216 B fol. 114^v–116^r; Bónis 3756 (1497–1521).

4 iuris] in N 4 dispositione] dispositionem N 6 obediencie] om. B 11 sive] add. et del. ad instanciam B 14–15 ipso facto] habet B om. N 15 qua] quo BN 15 absolventur] B absolucionem N 18–19 honorabilibusque] B honorabilibus N 21 dignitates] dignitate N 22 et] vel B 25 eorum] iterum add. et del. eorum B 26 constitutis] corr. ex constitutibus N 27 Christus] corr. N 28 est] et N 30 suis] corr. N

ter eorundem huiusmodi dignitates, beneficia et officia suscipientes ipsi sancte
 128^v matri ecclesie et obsequio eius | per sui absenciam atque divinorum officiorum
 sibi creditorum negligenciam et offensionis preiudicium suscitet et generet, sic
 quippe iura tamen ac ecclesia sacrorum canonum sancctiones requirant et dic-
 tant, quatinus beneficia ecclesiastica ad hoc sunt instituta, ut ea obtinentes in 5
 domo Dei, que est ipsa sancta mater ecclesia, iugiter et indesinenter in obse-
 quiorum divinorum assiduitate deservire teneantur quodque singula in singu-
 lis ecclesiis singulorum requirant et exigant, residenciam personalem in eisdem
 honeste ac laudabiliter vivant ac Domino, in cuius sortem electi diligentem ex-
 hibebant divinorum officiorum famulatum, ad que inter alias assiduas nostras 10
 sollicitudines debitum pastoralis officii nostri nobis incumbit, cura nos red-
 dit sollicitos susceptique regiminis sollicitudo cor nostrum instruunt, pulsant
 aculeo et ad eorundem divinorum mentis nostre vigilancia adeo porrigemur
 et sollicitemur, ut de negligencia valeamus apprehendi. Quia beneficium da-
 tur propter officium, ut qui de ecclesia vivit, ecclesie serviat. Quamvis nunc 15
 multimodis et arduis occupamur curis, tum potissimum nostri cordis archa-
 no insidet sollicitudo, ut divinus cultus in dicta ecclesia nostra nostris tempo-
 ribus augeatur quam diminucionis dispendium paciatur. Cuius scilicet divini
 cultus augmentandi gracia zelo devocionis ducti sacrorum canonum volumi-
 na revolventes voce comperimus sonora clamare, ut universi beneficiorum 20
 ecclesiasticorum possessores in eisdem ecclesiis, in quibus ea obtinent, perso-
 nalem faciant residenciam temporibusque ad id aptis et congruis divinis officiis
 et aliis debitis obsequiis insistant, quodque dolenter referimus predictam ec-
 clesiam nostram per absenciam vestram a tempore adeptionis et consecucionis
 aliis debitis obsequiis mirum in modum ac multipliciter fraudari et destitui. 25
 Nolentes igitur vestram absenciam per amplius tollerare, quin immo volentes,
 129^r | ut ex iniuncto nobis pastoralis officii debito tenemur, divina largiente clemen-
 cia desuper dignum adhibere remedium, ne autem, ut prediximus, temporibus
 predicta ecclesia nostra cultu divino desolari, sed magis augeri videatur, vos
 igitur universos et singulos absentes in hoc regno Hungarie ubicumque exi- 30
 stentes et constitutos et vestrum quemlibet insolidum ad residenciam perso-
 nalem in dicta ecclesia nostra ex debito faciendam sub pena privacionis bene-
 ficiorum vestrorum, que in ipsa ecclesia nostra obtinetis, duximus revocandos.
 Dignum etenim arbitramur, ut qui in dicta ecclesia nostra beneficiorum ve-
 strorum emolumenta sentitis, et onera cum residencia equanimiter sufferatis. 35
 Quocirca vos et quemlibet vestrum, ut premissum est, absentes et intra am-
 bitum huius regni existentes et constitutos hortamur nichilominusque primo,
 secundo, tercio et peremptorio termino monemus atque tenore presencium ci-

1 sancte] sancti N 3 offensionis] offensiones N 19 ducti] *add. et del.* sanctorum
 27 ut] uti N 27 iniuncto] iniuncto N 28 autem] aut N 34–35 vestrorum] *add.*
et del. que in ipsa ecclesia N

tamus sive evocamus vobisque in virtute salutaris obediencie et sub pena privacionis beneficiorum vestrorum mandamus et committimus, quatinus infra triginta dierum spacium a die datarum presencium immediate computando, quarum scilicet triginta dierum spacium decem pro primo, decem pro secundo et reliquos decem dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino prefigimus et assignamus, ad pretactam ecclesiam nostram consequenterque beneficia vestra in ipsa ecclesia habita redire debeatis continuam residenciam in eadem et dictis beneficiis vestris facientes, curam eciam debiti officii solícite peragentes per vestras presencialitates divina ministeria pocius augeri, quam minui videantur, certificantes vos et vestrum quemlibet, quod si infra prescriptos triginta dies ad faciendam continuam residenciam ad dictam ecclesiam consequenterque beneficia vestra venire et redire non curaveritis aut alter vestrum non curaverit, nos absentiam vestram amplius nullatenus sufferentes ad privacionem beneficiorum vestrorum, quecumque in preallegata ecclesia nostra possidetis et habetis, absentia et contumacia in aliquo non obstante iuxta canonicas sancciones procedemus et procedi faciemus iuris ordine observato. Volumus autem, quod si aliqua rationabilis causa vobis vel vestrum alteri obsistat, cur ad huiusmodi residenciam faciendam venire non debeatis, id nobis infra prescriptum terminum suo modo significare curetis et ne quivis absentum vel residencium, ut premititur, in hoc regno existentium predictorum de premissis aliquam ignoranciam quoquo modo allegare seu dicere valeat, presentes litteras nostras sigilli nostri anularis impressione communitas valvis prefate ecclesie nostre Strigoniensis palam affigi mandavimus et fecimus, ut nedum premissa ad ipsorum absentum, sed et cunctorum aliorum noticiam evidenter valeant pervenire, nec quispiam eas sub pena excommunicationis late sentencie absque licencia nostra speciali de eisdem valvis removeere aut quovis modo deponere presumat. Datum etc.

217. ALIA SIMILIS EX SUPERHABUNDANTI

Thomas miseracione etc., ut supra, salutem in Domino benediccione cum paterna! Quamquam per alias litteras nostras valvis prefate ecclesie affixas canonica monicione precedente uno edicto peremptorie per legitima temporis intervalla debito iuris ordine observato vos in eo amonuerimus, requisiverimus

217 B fol. 116^r–117^r; Bónis 3757 (1497–1521).

3 immediate] immediate N 7 ipsa] habet B om. N 9 ministeria] corr. N 12 curaverit] curavit N 16 observato] B observare N 21 allegare] B allegant N 22 anularis] anulari N 22 nostre] nostri N 23 mandavimus] mandamus N 24 cunctorum] B anictorum? N 26 modo] add. et del. removeere N 26 presumat] presumant BN 26 etc.] om. N 28 benediccione] benediccionem N 29 paterna] pena N 29 Quamquam] quamque N 29 valvis] walvis BN 30 legitima] legitimam N

et evocaverimus, quatinus quivis vestrum ad dictas ecclesias consequenterque beneficia vestra, que in eisdem obtinetis et habetis, venire et iuxta sacrorum canonum instituta in ipsis ecclesiis ac beneficiis vestris personalem et continuam residenciam facere, divinis ministeriis | et aliis debitis obsequiis earundem ecclesiarum insistere deberet, quia beneficia dantur propter officia et quod singula beneficia in singulis ecclesiis singulorum requirant et exigant residenciam personalem, in eisdemque honeste vivant ac Domino, in cuius sortem electi sunt, congruum et debitum exhibeant ac solvant divinorum officiorum obsequium sew famulatum, nonnulli tamen ex vobis huiusmodi monicionem, requisicionem et evocationem nostras levipendentes et aspernantes, in ipsorum contumacia et duricia perdurantes hucusque expectati ad dictas ecclesias consequenterque beneficia ipsorum, ut premissum est, que in eisdem obtinent, redire et venire ac in eisdem continuam residenciam personalem facere presumptuose non curarunt. Videntes itaque predictas ecclesias propter ipsorum absenciam in cultu divino et aliis debitis obsequiis mirum in modum defraudari, nolentes igitur peramplius ipsorum absenciam tolerare, sicuti nec debemus, et licet operante ipsorum absenciam contumacia ad privacionem beneficiorum eorum, que, ut prefertur, in dictis ecclesiis obtinent, iam digne et merito procedere potuissemus, ne tamen precipitanter cum eis agere videamur, eisdem ultra prescriptum terminum peremptorie prefixum in dictis eorum beneficiis pro facienda personali residencia ex superhabundanti alium terminum peremptorie similiter duximus prefigendum et prefigimus per presentes. Idcirco vos absentes et vestrum quemlibet tenore presencium hortamur, monemus et requirimus ac denuo et ex superhabundanti evocamus nichilominusque vobis et vestrum cuilibet in virtute salutaris obediencie et sub pena privacionis beneficiorum vestrorum precipimus et mandamus, quatinus infra quindecim dierum spacium a die datarum | presencium immediate computando, quorum dierum spacium quinque pro primo, quinque pro secundo et reliquos quinque dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica et sub dicta privacionis pena vobis et vestrum cuilibet prefigimus et assignamus ad predictas ecclesias et perconsequens beneficia vestra in eis habita redire et venire in ipsiusque continuam residenciam personalem facere, curam eciam debiti officii vestri solcite peragere debeatis, ne per vestram absenciam in eisdem ecclesiis divina misteria diminui, sed potius per vestram aliorumque presencialitates ipsa divina officia augeri videantur et continua suscipiant incrementa. Certificantes vos et vestrum quemlibet, quod si infra prescriptos quindecim dies ad

4 obsequiis] obsequio N 4 earundem] eorundem N 5 deberet] B debent N 11 hucusque] *add.* adhuc B 13 continuam] contumaciam BN 14 curarunt] curantes BN 15 in modum] B immodum N 16 tolerare] tollerare BN 18 eorum, que] eorumque N 20 peremptorie] *posterius suprascr.* B 28 reliquos] B relinquo N 28 dies] *habet* B *om.* N 29 termino] *add.* ac N 34 presencialitates] B pluralitates N

faciendam continuam residenciam in preallegatis ecclesiis et beneficiis vestris
fiendam venire non curaveritis vel alter vestrum non curaverit, nos vero absen-
ciam vestram de cetero nullatenus sufferentes ad privacionem dignitatum sew
beneficiorum vestrorum quorumcumque in dictis ecclesiis obtentarum contu-
macia et absencia vestris in aliquo non obstante procedemus, vobis de ipsis
vestris beneficiis perpetuum silencium imponendo, et ne de huiusmodi ammo-
nitione, requisicione et evocatione nostris ignoranciam aliquam quoquo mo-
do pretendere sew allegare valeatis et quivis vestrum valeat, presentes litteras
nostras etc., ut supra.

218. TENOR SENTENCIE DIFFINITIVE PRIVACIONIS

10

Cristi nomine invocato! Cum ex debito nostri officii pastoralis omnes et
singulos beneficiatos absentes, quatinus in eorum beneficiis, que in ecclesia no-
stra Strigoniensi habent, continuanter personalem residenciam faciant, horta-
131^r re, vocare et compellere <debeamus>, ne propter eorum absenciam in ipsa ec-
clesia nostra Strigoniensi divinus cultus diminuat, hac itaque proniori consi- 15
deracione iuxta sacrorum canonum sancctiones inter alios absentes magistrum
et canonicum predicte ecclesie nostre, qui a die provisionis sui canonicatus et
prebende nullam curavit in dicta ecclesia nostra facere residenciam, primo, se-
cundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino ad terminos iuridicos et suffi-
cientes publice in valvis dicte ecclesie nostre sub pena privacionis beneficii sui
predicti, <ut> ad dictam ecclesiam nostram venire in eademque ac in suo bene- 20
ficio continuam residenciam personalem facere deberet et teneretur, citamus,
evocamus insinuantes eidem, quod nisi veniret et in ipsa ecclesia nostra con-
sequenterque beneficio suo continuam residenciam personalem faceret, extunc
beneficio suo predicto eundem privaremus et de eodem beneficio suo alteri ido- 25
neo provideremus. Cum itaque prefatus magister .t. prefatas nostras hortacio-
nes, citaciones ac evocaciones contumaciter parvipendens ad dictam ecclesiam
nostram redire, in ipsa consequenterque in dictos suo beneficio nullam resi-
denciam facere neque se nobis presentare curavit, per hanc igitur nostram sen-

218 B fol. 117^r–118^r

1 faciendam] facien(dam) B faciendum N 4 quorumcumque] B quorumque N 4 dic-
tis] add. et del. litteris N 4 obtentarum] obtinencium BN 6 imponendo] imponend(o)
B imponendum N 6–7 ammonicione] amonicionem BN 8 litteras] posterius suprascr. N
13 continuanter] B contumaciter N 13 personalem] B personam N 14 debeamus]
supplevi 15 diminuat] diminuator N 15 hac] hoc BN 15 proniori] promiori N
16 magistrum] m^{rum} BN 17 et] habet B om. N 19 ac ultimo] del. videtur N om. B
21 ut] supplevi 21 ac] habet B om. N 22 personalem] habet B om. N 22 teneretur]
tenerent N 25–26 et de eodem beneficio suo alteri idoneo provideremus] habet B om. N
27 ac] habet B om. N

tenciam diffinitivam, quam pro tribunali sedentes ferimus in hiis scriptis, dicimus, decernimus, declaramus et pronunciamus prefatum magistrum .t. dicto suo beneficio, scilicet canonicatu et prebenda, quos in dicta ecclesia nostra possidebat et tenebat, privandum esse et privamus ipsumque a cetu dominorum canonicorum et capituli pretacte ecclesie nostre eiciendum fore et eicimus e-
 131^v demque super premissis canonicatu et prebenda de iure vacantibus perpetuum
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

219. SEQUUNTUR ALIQUE NARRACIONES ET PRIMO

SUPER NON SOLUCIONE DECIMARUM

Demetrius etc. Pro parte .t. noveritis nobis expositum fuisse, quomodo forent nonnulli populi et communitates ac alie persone singulares, utriusque sexus homines, persone scilicet ecclesiastice et seculares, nobiles et ignobiles in et sub dictis dyocesibus et iurisdiccione constituti et commorantes, qui terras, agros et promontoria in et ad dictam abbaciam .t. eiusque iurisdiccione de iure et ab antiquo spectantes et pertinentes colerent et uterentur et, licet iidem de omnibus et singulis eorum novalibus, frugibus videlicet, necnon bladibus et vinis aliisque quibusvis rebus decimari solitis in et sub eisdem agris, terris et promontoriis eorumque limitibus et territoriis annuatim excrescentibus, tam de et ex iure divino, quam lege humana veras, iustas et integras decimas, que tributa sunt egencium animarum, absque omni recusacione et tergiversacione debito tempore dicte abbacie sew abbati eiusdem pro tempore constituto ad usum fratrum in eodem Regi sempiterno iugiter famulancium extradare et

219 B fol. 118^{r-v}

2 decernimus] B decrevimus N 3 quos] B quo N 6 vacantibus] vocan(tibus) N 8 vacantibus] vocan(tibus) N 8 nostri] B nostra N 8 providendo] providend(o) B providendu(m) N 9 litteras nostras] *supplevi* 10 communiri] *habet* B *om.* N 14 Demetrius] Thomas B 18 agros] B agro N 18 iurisdiccione] B iurisdiccione N 20 novalibus] *etiam legi potest* nonalibus 21 agris, terris] terris, agris B 22 excrescentibus] *corr. ex* excrescente N 25 dicte abbacie sew abbati eiusdem] *in margine sinistro inferioreque add. eidem domino exponenti seu dicto eius monasterio more consueto extradare et persolvere deberent et tenerentur, eisdem decimis debitorie mansissent et essent obligati, de quibus licet pluries requisiti fuerint, hactenus tamen easdem decimas debito tempore iuxta decreta et constitutiones huius Regni Hungarie, nescitur tamen, unde moti, de eorum medio extradare et persolvere recusassent et recusarent de presenti in dispendium salutis animarum ipsorum dictique domini exponentis et sui monasterii preiudicium etc.* B 26 sempiterno] *add. et del. ig* N

persolvere debuerint, prout debent et tenentur, nichilominus tamen, nescitur, quo maligno spiritu ducti, quidam ex eisdem decimas ipsas persolvere nollent vel si eciam se solvere velle asserent, suo modo, tempore debito, statim videlicet
 132^r post factam messem, prout iura et leges sew constituciones decretaque | huius incliti Regni Hungarie sanxerunt et volunt, sed ex quadam eorum, ut dicunt, 5
 abusione post festum Beati Stephani regis, cum iam dimidium nonarum predictarum vel triturarunt sew triturari fecerunt, vel importarunt aliasque pro libito male eorum voluntatis disciparunt et alienarunt, persolverent, per quod abbaciam predictam et eius abbatem usumque fratrum predictorum plurimum defraudarent, dampnificarent et diminuerent, alii autem, quominus decime no- 10
 valium earundem integraliter et debito tempore, scilicet predicto, persolverent, se opponerent et decimatores in exigendis decimis huiusmodi plurimum turbarent, molestarent et inpedirent in dispendium salutis animarum suarum etc., ferimus etc. decimas prefatas integraliter debito tempore ac iuxta decreta, constituciones predicti Regni extradare debeant et teneantur, statim videlicet post 15
 factam messem, prout iura legesque et decreta huius Regni Hungarie et non eorum abusio predicta sanxerunt et volunt, extradare et persolvere, illi vero, qui se in hac parte opponerent et decimatores predictos turbarent, molestarent et inpedirent, ab ulteriori opposicione, turbacione, molestacione et impedimento cessare, desistere et resilire debeant et teneantur. 20

220. NARRACIO MONICIONIS PRO DEBITIS ECCLESIE

Exposuit nobis honorabilis dominus Stephanus plebanus sew rector ecclesie parochialis in honorem et sub vocabulo nominis Sancti Stephani prothomartiris in possessione Bar vocata dicte dyocesis constructe, quomodo forent nonnulli utriusque sexus homines, persone videlicet ecclesiastice et seculares, 25
 nobiles et ignobiles in dicta possessione Bar et locis circumadiacentibus alias-
 132^v que in et sub dictis dyocesi et | iurisdiccione spirituali Strigoniensi constituti et commorantes, qui ecclesie prefate et ad eius fabricam tum ex piis donacionibus et legacionibus Christi fidelium, tum vero iustis et legitimis de causis in certis florenorum auri summis et pecuniarum quantitatibus ac aliis rebus et bo- 30

220 B fol. 118^v–119^r

1 tenentur] *add. et del. nes* N 5 ut dicunt] *posterius suprascr.* B ut dicam (*forsan pro ne dicam*?) N 6 nonarum] *etiam legi potest* novarum 8 disciparunt] BN *lege* dissiparunt 8 alienarunt] B alienaverunt N 9 usumque] *usu*umque N 10–11 novalium] *etiam legi potest* nonalium 13 suarum] *om.* B 14 debito tempore] *in margine dextro add.* ac iuxta decreta et constituciones predicti Regni extradare et persolvere debeant et teneantur B 16 messem] *ensem* N

24 Bar] *Bár, in comitatu Somogy* (?), cf. *Csánki* II p.589.

nis debitorie mansissent et essent obligati, de et super quibus tam coniunctim, quam divisim pluries requisiti et interpellati hactenus satisfacere recusassent et recusarent eciam de presenti in dispendium salutis animarum suarum dicteque ecclesie preiudicium, dampnum et ruinam manifestam. Quare etc., ut eidem ecclesie superinde de opportuno iuris remedio providere etc., ferimus in 5 hiis scriptis, de prefatis debitis, vobis videlicet in execucione presencium specificandis, quibus obligantur, annotate ecclesie sew dicto domino exponenti eius nomine satisfacere debeant et teneantur etc., salvo et reservato, quod si qui ex ipsis per vos modo premissis moniti se premissorum occasione indebite gravatos fore allegaverint, extunc eosdem ad instanciam prefati exponentis in 10 nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem etc.

221. ALIA NARRATIO PRO SALLARIO PLEBANORUM

Pro parte honorabilis domini, Michaelis nunc in Thwr alias in .t. et .t. possessionibus successive plebani dicte dyocesis nobis fuit expositum, quomodo forent nonnulli utriusque sexus homines, nobiles et ignobiles in prefatis pos- 15 sessionibus et locis eisdem circumadiacentibus constituti et commorantes, qui prefato domino exponenti alias, ut prefertur, eorum plebano ratione servitorum suorum in spiritualibus deservitorum certis proventibus et iuribus suis
 133^r parochialibus, saponibus videlicet et metretis, necnon pecuniarum summis et quantitativis debitorie mansissent et essent obligati, de quibus coniunctim et 20 divisim pluries requisiti hactenus satisfacere recusassent et recusarent eciam de presenti in dispendium salutis animarum suarum dictique domini exponentis preiudicium et dampnum valde magnum etc., ferimus in hiis scriptis, de prefatis proventibus et iuribus suis parochialibus solvere consuetis vobis, scilicet in execucione presencium specificandis, quibus dicto domino exponenti obligan- 25 tur, eidem satisfacere debeant etc. Quod licet .t. de .t. hiis proximis superioribus diebus ex hac vita intestatus decesserit universaque bona sua mobilia et immobilia, presertim intuitu ecclesie per eum in vita acquisita et post eius mortem relicta tam de iure, quam eciam consuetudine laudabili hactenus observata ad dictam ecclesiam Strigoniensem illiusque fabricam devoluta et condescensa 30 esse censeantur atque existant, nichilominus forent nonnulli tam ecclesiastice, quam seculares persone, qui bona supradicta ac res et pecunias pretacti de-

221 B fol. 119^{r-v}

4 manifestam] manifesta N 5 etc.] habet B om. N 8 etc.] habet B om. N 8 salvo] add. et del. i N 9 moniti] monitis N 12 SALLARIO] salario BN 16 eisdem] eiusdem et add. et del. ecclesie N 17–18 eorum ... deservitorum] cum signo ordinem verborum permu- tandi B ratione servitorum suorum in spiritualibus deservitorum eorum plebano B 20 debi- torie] B debitorum N 21 eciam] habet B om. N 23 etc.] et N 218.26–219.2 Quod licet ... in dispendium] om. B

functi pro se usurpantes detinerent et forte iam aliquam partem distrahentes exposuissent, quo eorum placuisset voluntati, in dispendium etc.

222. NARRACIO CITACIONIS OB NON EXECUCIONEM ALIARUM LITTERARUM CITATORIARUM

Expositum nobis fuit pro parte .t. de .t. dicte dyocesis, quod cum pridem 5 ipse exponens nonnullas litteras nostras citatorias in partibus exequi facere voluisset, extunc licet idem exponens discretos t. de .t. et t. de .t. ecclesiarum 133^v plebanos dicte dyocesis vigore huiusmodi litterarumstrarum citatoriarum, | ut ad execucionem earundem procederent, debite requisierit, ipsi tamen .t. et .t. plebani, nescitur, quo spiritu ducti, a debita obediencia se in hac parte ab- 10 strahentes easdem exequi noluissent, sententiam excommunicationis per nos in eisdem litteris nostris in tales in scriptis latam incurrere non formidantes in dispendium salutis animarum suarum etc., compareant ad videndum et audiendum se ratione previa sententiam excommunicationis incurrisse declarari et in partibus publice denunciari mandare litterasque opportunas desuper 15 decerni vel dicendum et causam, cur id fieri non debeat, allegandum etc.

223. RESOLUCIO MONICIONIS IN VIM CITACIONIS PEREMPTORIE CUM DELEGACIONE CAUSE

Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis etc., .t. lectori et archidiacono de Pankotha in ecclesia Agriensi salutem in Domino sempiternam et diligenciam ex- 20 hibere in commissis! Quia .t. laicus Agriensis dyocesis per monicionem reverendi domini vicarii .t. ad instanciam .t. ex parte decimarum, quas idem .t. certo iure, quamvis indebite, ad se spectare <pretendit>, de ipso factam se minus iuste gravatum fore coram nobis allegavit et iuri stare obtulit, propterea nos per eundem .t. superinde debita cum instancia requisiti prefatam monicionem 25 in vim citacionis duximus resolvendam et resolvimus, nichilominus volentes partes ipsas relevare a labore et expensis, tum ex eo, tum etiam aliis rationa-

222 B fol. 119^v 223 B fol. 119^v–120^r

3 CITACIONIS] cita(cionis) B 7 discretos] B discretus N 7 t. de .t. et t. de .t.] B .t. et .t. de .t. N 9–10 .t. et .t.] B add. de .t. N 14 sententiam excommunicationis] excommunicationis sententiam B 16 dicendum] dndum cum contractionis signo N 16 debeat] B debeant N 16 allegandum] habet B om. N 19 Demetrius de Nyas] Thomas B 23 pretendit] supplevi 24 obtulit] B obtullit N 26 resolvendam] resolvendu(m) N

19–20 Pankotha] Pankota, archidiaconatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.129–131.

bilibus de causis animum nostrum moventibus causam et causas huiusmodi
inter dictas partes previa ratione motam sew que verti et esse sperantur, vobis
134^r dominis supradictis insolidum cum omnibus | et singulis eiusdem et earundem
incidenciis, condependenciis, annexis etc.

224. RESOLUCIO MONICIONIS IN CITACIONEM

5

Demetrius etc. Exposuit nobis nobilis Foris Sarthawan de .t. Nittriensis
dyocesis, quod pridem honorabilis dominus Caspar archidiaconus .t. in eccle-
sia .t. pretendens se executorem testamenti condam nobilis Sigismundi de dicta
.S. ad sui instanciam prefatum exponentem pro quibusdam rebus eiusdem con-
dam Sigismundi vigore certarum nostrarum litterarum monitoriarum per vos 10
dominos prescriptos nostros executores moneri fecisset et quamvis tempore ip-
sius monicionis dictus exponens certas res ipsius condam Sigismundi apud se
habere confessus fuerit dixeritque et allegaverit coram vobis dominis prescrip-
tis, ut res huiusmodi dicto magistro Caspar certis ex causis tempore suo coram
nobis allegandis reddere vellet, tamen timeret, ne vos prefati domini executores 15
nostri ad ipsius denunciacionem aliquantulum moti procederetis, significavit igi-
tur nobis dictus exponens, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio pro-
videre dignaremur. Nos igitur supplicationibus eiusdem exponentis inclinati
dictam ammonicionem in vim peremptorie citacionis duximus resolvendam et
resolvimus per presentes. Quocirca devocioni vestre insolidum etc., quatinus 20
receptis presentibus a modo inantea vigore dictarum litterarum nostrarum am-
monitoriarum, quas nos, ut prefertur, in citacionem peremptoriam resolvimus,
ad denunciacionem vel aliquam scandalizacionem dicti exponentis procede-
re non audeatis, sed ipsis partibus aliquem certum terminum competentem
et iuridicum comparendi coram nobis iuxta vim, formam et tenorem citacio- 25
134^v nis in eadem monicione subinserte et contente prefigatis, | certificantes easdem
partes, quod si aliqua earum in termino per vos prefixo coram nobis comparere
contempserit sew etiam recusaverit, nos ad partis coram nobis comparentis in-
stanciam contra partem alteram non comparentem in foribus sew valvis dicte

224 B fol. 120^{r-v}

6 Demetrius] Thomas B 6 Foris] add. et del. de B 6 Sarthawan] Sarthwan B 7 pri-
dem] iterum add. et del. pridem B 10 certarum] habet B om. N 13 habere] habet B
om. N 16 denunciacionem] B denuncionem N 19 ammonicionem] amonicionem
BN 19 vim] add. et del. citacionis N 20 vestre insolidum] om. B 21–22 ammonitoria-
rum] amonitoriarum BN 22 nos] habet B om. N 23 ad denunciacionem vel aliquam
scandalizacionem dicti exponentis] del. et in margine sinistro add. ad aliqualem (del. ulterio-
rem) [p]ublicacionem [...]suretis ecclesia [...]rum in eadem [...]cucione contentarum [...]ne
etiam [...]scan]dalizacionem dictorum exponencium (del. co) dictorum B 25–26 iuxta vim,
formam et tenorem citacionis in eadem monicione subinserte et contente] in margine dextro
add. B 26 prefigatis] del. B 27 si] add. et del. aliqui N 28 coram nobis] om. B

ecclesie Strigoniensis, ut moris est, publice citatam in causa et causis huiusmodi ad ulteriora procedemus, prout dictaverit ordo iuris. Et post hec etc.

225. NARRACIO MONICIONIS IN VIM CITACIONIS RESOLUTE

Pro parte prudencium et circumspectorum Benedicti Emerew iudicis ac Clementis Zenes et tocius communitatis incolarum possessionis Cholnak vo- 5 cate dicte dyocesis nobis fuit expositum, quod cum hiis proxime superioribus diebus ipsi exponentes ad instanciam discreti Blasii presbiteri alias plebani de eadem ad solucionem quorumdam pretensorum debitorum et illorum occa- sione vigore aliarum litterarumstrarum monitoriarum per certos ex vobis dominis ecclesiarum plebanis prefatis moniti fuissent, extunc licet iidem ex- 10 ponentes tum eorum supplicite, tum vero quia ut plurimum de eorum domibus absentes fuissent, se gravatos allegare nescivissent et nec potuissent, tamen quia die datarum presencium dicti Benedictus et Clemens pro se et dicta com- munitate coram nobis constituti se et eandem communitatem per huiusmodi monicionem vestram indebite gravatos allegarunt et monicionem eandem de 15 ipsis factam in vim citacionis peremptorie resolvi pecierunt, offerentes se et eandem communitatem, quatinus dictus Blasius presbiter ipsos in aliquo sibi obligari pretendat et contra eos agere velit, eidem Blasio presbitero iuri stare. Nos vero attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et iuri consonam monicionem huiusmodi in vim citacionis peremptorie resolvendam duximus 20 et resolvimus. Quocirca devocioni vestre etc.

226., NARRACIO OBLIGACIONIS IN FORMA CAMERE | APOSTOLICE 135^r FACTE

Demetrius etc. universis etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto decima nona die mensis .t. egregio Stephano litterato de .t. comite et came- 25 rario Zegediensi ab una et venerabili ac religioso fratre Thoma de .t. ordinis Predicatorum ab alia partibus coram nobis personaliter constitutis idem Ste-

225 B fol. 120^v–121^r 226 B fol. 121^r–122^r; Bónis 3889 (c.1500).

2 Et post hec etc.] *habet B om.* N 3 IN] *im B* 3 CITACIONIS] *cita(cionis) N* 4 Emere-
rew] *Emrew B* 5 Cholnak] *Cholnok B* 10 prefatis] *add. et del. motniti N* 10 moniti]
litteris suprascr. corr. ex moti N 11 quia] *que N* 13–14 communitate] *comitate cum*
signo contractionis N 17 presbiter] *habet B om.* N 19 huiusmodi] *habet B om.* N
20 resolvendam] *resolvendu(m) N* 24 Demetrius] *Thomas B* 25 comite] *comiti N*
25–26 camerario] *camerari N* 26 Thoma] *Thome BN*

26 Zegediensi] *Szeged, in comitatu Csongrád, cf. Györffy I p.900.*

phanus litteratus quandam caucionem patenter in papiro confectam et nomine suo littera superioribus litteris dissimili subscriptam ac ab infra sigillatam exhibuit et presentavit huiusmodi sub tenore: EGO STEPHANUS etc. Post cuius quidem caucionis exhibicionem et presentacionem idem Stephanus litteratus preinsertam caucionem suam esse manumque et sigillo suis propriis subscripsit- 5 se et sigillasse ac supradictis trecentis quinquaginta et viginti sex florenis, nec non uno pacificali viginti florenos valent, de quibus in preinserta caucione sit mencio, annotato fratri Thome ex causa in eadem caucione expressa se debitorem fuisse et esse huiusmodique trecentos quinquaginta et viginti sex florenos ac pacificale in terminis pre- et infranotatis, puta pro centum et quinquagin- 10 ta florenis tot sales, quot huiusmodi centum et quinquaginta floreni valeant et valere possint, ac viginti sex florenos in parata et numerata pecunia et dictum pacificale in specie infra octo dies tunc proxime affuturos, iam vero dudum preteritos, residuos vero ducentos florenos similiter in parata et numerata pecunia infra festum Sancti Martini proxime nunc affuturum eidem fratri Thome sub 15 135^v penis et censuris in premissa caucione contentis effective exolvere | promississe recognovit et confessus extitit promisitque coram nobis ita et taliter, quod si terminis predictis aut altero eorundem satisfacere nollet, non curaret vel non posset, extunc absque ulla monicione, citacione vel declaracione elapsis dictis terminis vel altero saltem eorundem excommunicacionis ac successive aggra- 20 vacionis et reaggravacionis sentencias incurrat eo ipso excommunicatusque et successive aggravatus et reaggravatus ac interdictus auctoritate cuiuscumque iudicis ecclesiastici ubique locorum publicari possit et debeat, excepcionibus, iuribus et defensionibus quibuscumque non obstantibus. Dictus vero frater Thomas recognitionem, confessionem et obligacionem prefatas acceptavit et 25 per nos acceptari peciit et obtinuit. Tandem die datarum presencium fuit nobis pro parte dicti fratris Thome expositum, quod dictus Stephanus litteratus primo termino terminorum predictorum satisfacere recusasset penas et censuras supradictas dampnabiliter incurrere non formidans, in dispendium salutis anime sue dictique exponentis preiudicium et dampnum valde magnum. Quo- 30 circa pro parte eiusdem exponentis superinde debita cum instantia requisiti devocioni vestre insolidum etc. requisitus eundem in vestris etc. proiectis excommunicatum publicetis et publicari faciatis tamdiu, donec et quousque aliud a nobis habueritis in mandatis etc.

2 sigillatam] sigillatum N 3 etc.] habet B om. N 5 preinsertam] preinsertarum N 5 sigillo] sigilli N 7 preinserta] prefecta N 8 annotato] annotati N 11 florenis] add. et del. Thoth N 11 tot] suprascr. N 12 valere] valeri N 12 pecunia] B pecunya N 13–14 preteritos] preterito N 21 incurrat] incurat N 25 et] habet B om. N 26 acceptari] acceptare N 26 obtinuit] obtinet N 27 litteratus] habet B om. N

227. CITACIONIS NARRATIO SIMILIS ETC.

Pro parte venerabilis domini Stephani lectoris .t. nobis fuit expositum, quomodo venerabilis dominus Clemens custos et canonicus ecclesie .t. pro precio certarum decimarum a prefato exponente tunc decimatore minoris comitatus .t. existente emptarum quinquaginta florenis mansisset obligatus, quos idem 5 dominus Clemens infra et usque festum B(ea)ti .t. tunc venturum, iam vero 136^r dudum preteritum | sub dupplici et censurarum in forma Camere Apostolice contentis penis eidem exponenti exolvere promississet, et licet de eisdem quinquaginta florenis viginti et octo florenos eidem exponenti exolverit, residuos tamen viginti duos florenos, nescitur, unde motus, ad plurimas requisiciones 10 usque modo reddere et persolvere recusasset et recusaret eciam de presenti penas predictas incurrere non formidans, in dispendium salutis etc., compareat ad videndum et audiendum se penas huiusmodi incurrisse declarari vel dicendum et causam, si quam habet rationabilem, cur id fieri non debeat, allegando aliasque dicto exponenti super premissis de iure etc., certificantes eundem etc. 15

228. NARRATIO IN FACTO TESTAMENTI

Gravem querelam circumspecti Iohannis .t. ac domine Elizabet consortis eiusdem de Crempnicia dicte Strigoniensis dyocesis nobis allatam recepimus continentem, qualiter venerabilis dominus Michael plebanus ac circumspecti .t. et .t. gerentes se pro executoribus sive fidei commissariis cuiusdam per eos 20 confecti et pretensi invalidi testamenti condam Petri .t., nescitur, unde moti, universa bona mobilia et immobilia eiusdem condam Petri ad ipsos exponentes iure et legitime devoluta et spectancia pro se usurpantes et occupantes eademque annotatis exponentibus remittere, resignare ac reddere et restituere superinde pluries requisiti recusassent et recusarent ac, quominus ipsi expo- 25 nentes illa habere et consequi possent, se opposuissent et opponere iniuste et indebite non verentur in dispendium salutis animarum suarum etc. Strigonii coram nobis in iudicio compareant predictum pretensum instrumentum sive 136^v tabulam testamenti | dicti condam Petri exhibituri ac super premissis et illarum occasione de iure responsuri a nobisque debite etc. 30

227 B fol. 122^r 228 B fol. 122^{r-v}

1 ETC.] *habet B om. N* 6 dominus] *habet B om. N* 6 festum] *corr. ex sestum N*
 12 predictas] *supradictas B* 13 declarari] *declari N* 13-14 dicendum] *ndum cum*
contractionis signo N 15 que] *quam N* 18 allatam] *allectam N* 29 et] *habet B om.*
 N

229. NARRATIO IN FACTO CERTARUM LITTERARUM

Querelam pro parte nobilium .t. et .t. de .t. dicte dyocesis nobis porrectam recepimus continentem, qualiter discretus Andreas plebanus de Rodwan iamfate dyocesis certas litteras privilegiales ac litteralia et privilegialia instrumenta factum et ius possessionum et porcionum possessionariarum eorundem expo- 5 nencium tangentes et concernentes ac tangencia et concernencia penes et apud habitas et habita detinendo eisdem exponentibus pluries superinde requisitus reddere restituere et resignare recusasset et recusaret expensas, dampna et interesse quamplures et quamplura ea ratione dictis exponentibus irrogantes et inferrentes in dispendium etc., ferimus in hiis scriptis, prefatas litteras privilegia- 10 les, necnon litteralia et privilegialia instrumenta prefatas et prefata huiusmodi in specie reddere et restituere et resignare ac de expensis, dampnis et interesse antedictis similiter satisfaccionem plenariam impendere iamfatis exponentibus aut se cum eisdem superinde amicabilem componere et concordare debeat et teneatur realiter et cum effectu. Qui si id fecerit. 15

230. NARRATIO IN FACTO CERTORUM DEBITORUM SEQUITUR TALI SUB FORMA

Expositum fuit nobis pro parte .t. procuratoris fiscalis dicte ecclesie Strigoniensis, quomodo forent nonnulli utriusque sexus homines ac persone ecclesia- 137^r stice et | seculares in dictis dyocesi et iurisdiccione constituti et commorantes, quorum alii ex eis in certis florenorum auri summis et pecuniarum quantita- 20 tibus aliisque rebus et bonis iustis et legitimis de causis honorabili condam domino Thome plebano de .t. iamfate dyocesis in humanis agenti debitorie mansissent et essent obligati, alii vero ex ipsis tam vivente, quam etiam tandem mortuo eodem condam domino Thoma nonnulla bona eiusdem usurpassent et usurpata et occupata pro se detinuissent et detinerent et aliqua iam ex eis- 25 dem alienassent et non minus credita et debita ipsius condam domini Thome a debitoribus eiusdem extorquentes ac exigentes in usus suos proprios convertissent, et licet, prout eadem expositio continebat, huiusmodi floreni, pecunie, res, bona creditaque et debita ipsius condam domini Thome quasi adhuc

229 B fol. 122^v 230 B fol. 123^{r-v}

4 privilegialia] privilegia N 7 eisdem] eidem N 8 reddere] add. et N 9 irrogantes] irrogantur N 13 plenariam] habet B om. N 14 componere] B exponere N 15 Qui si id fecerit] om. B 16 CERTORUM] om. B 16 SEQUITUR TALI SUB FORMA] om. B 22 agenti] agen(ti) B agens N 26 credita et debita] B debita et tradita N 29 condam] add. ipsius N 29 quasi] B quare N

3 Rodwan] Radvány, in comitatu Komárom (?), cf. Györffy III p.449.

eo vivente et non minus post eiusdem obitum iam dicto exponenti sew verius ecclesie et camere Strigoniensi iure et legitime obligata et confiscata fuissent confiscarique et in eandem devolvi debeant, nichilominus tamen prelibati debitores, detentores, alienatores, occupatores et exactores pecuniarum, florenorum, rerum et bonorum et debitorum supradictorum huiusmodi, nescitur, quo 5 spiritu ducti, pluries super hoc requisiti huiusmodi debita persolvere, bona occupata et detenta remittere ac resignare, alienata recuperare et restituere, exacta quoque similiter reddere eidem exponenti et ecclesie supradictis hucusque recusassent et recusarent eciam de presenti in dispendium salutis animarum 10 137^v eorundem prefatique exponentis sew verius | ecclesie supradicte preiudicium et dampnum valde magnum. Quare etc., ferimus in hiis scriptis, de prefatis florenorum auri summis, pecuniarum quantitibus, rebus, bonis detentis, occupatis et alienatis, exactis quoque et aliis debitis, quibus scilicet obligantur et quilibet eorum obligatur, antelato exponenti sew verius dicte ecclesie et camere Strigoniensi plenam et realem satisfaccionem impendere debeant et teneantur 15 realiter et cum effectu etc.

231. NARRACIO IN FACTO INVASIONIS ETC.

Gravem querelam etc., quod cum ipse ad consistorium venerabilis domini Stephani vicarii in assessorem rogatus accessisset et ibi aliquamdiu pausasset, demum abinde versus domum suam proficisceretur, extunc religiosus frater 20 .t. prepositus .t. etc. prefate iurisdiccioni Strigoniensis, nescitur, quo spiritu ductus, cum suis famulis armatis in hac parte complicitibus in ipsum exponen-tem irruentes arepptoque gladio propriis manibus una cum predictis famulis satellitibus in hac parte complicitibus armis similiter ewaginati, ausu sacrilego Deique et hominum timore postposito, subito impetu invadentes totis suis 25 conatibus nece crudeli et miserabili interficere fuisset machinatus, si proborum hominum defensione non fuisset premunitus et sic evadere non potuisset, multis tamen eundem ibidem atrocibus iniuriis, turpi vituperio ac multo ignominioso dedecore non deturpasset, hiis non contentus tandem altera die eidem 30 B 123^v domino exponenti multa dampna intulisset in dispendium etc. |

231 B fol. 123^v

1 non minus] *add. et del.* eo vivente N 8 eidem exponenti] *eisdem exponentibus* BN
9 animarum] *add. et del.* suarum N 17 etc.] *add.* B om. N 19 Stephani] *Iohannis* B
21 .t.] *om.* B 24 ausu] *auso* B 25 totis] *habet* B om. N 28 ac] *a* N 29 dedecore]
B deducere N 30 intulisset] *intulisse* N 30 etc.] *unum folium desideratur, quorum textum sequimur in altero codice* N

19 Stephani] *Stephanus Nagylucsei (1495–1515), canonicus Iauriensis etc., cf. KöBLÖS Egyházi középíráteg p.410 et C. Τότην Főpapi archont. pp.73–74.*

232. NARRACIO OB NON SOLUCIONEM SALLARII

Quomodo forent nonnulli utriusque sexus homines, nobiles et ignobiles ac alterius condicionis homines, quorum filios et nepotes atque pueros ad ipsos pertinentes ad eorum preces et alias ex convencione inter eos facta ipse expo-
 B 124^r nens in regimine dicte scole existens litteris | instruxisset et docuisset, cuius 5 occasione licet eundem exponentem diu exsolvere debuissent, tamen pluries requisiti id hactenus facere recusassent et recusarent de presenti, in etc. ferimus in hiis scriptis de prefatis debitis, quibus ipsi exponenti previa ratione obligantur, eidem satisfacere debeat etc.

233. NARRACIO OB NON SOLUCIONEM PENSIONIS DOMUS

10

Exposuit nobis venerabilis dominus Gregorius etc. administrator proven-
 tuum Collegii Christi pauperum scholarium Strigonii fundati, quod licet egre-
 gius Andreas litteratus de .t. dyocesis .t. ratione domus per eum empte, que
 scilicet existit Bude in contrata Italorum penes domum .t. civis Budensis, sin-
 gulis annis pro censu emphitetico octo florenos ad dictum Collegium Christi 15
 solvere deberet et teneretur, tamen, nescitur, unde motus, dictos octo florenos,
 videlicet cenum anni preteriti pluries ad id monitus et requisitus persolvere
 recusasset et recusaret etc.

234. NARRACIO PRO DEBITIS

Expositum fuit nobis pro parte honorabilis domini Georgii presbiteri de .t. 20
 executoris testamenti sive ultime voluntatis condam Anthonii de Papa, quod
 licet dictus condam Anthonius agens in humanis ad preces circumsectorum
 .t. et .t. de .t. eisdem certam partem, pecunie quantitates et res alias mutuo et
 aliis ex causis dederit et concesserit et licet tandem ipse Anthonius in extremis
 vite sue constitutus testamentum fecerit dictoque domino exponenti, execu- 25
 tori scilicet suo mandaverit et commiserit, ut ipse exactis hiis et aliis debitis
 B 124^v eiusdem testatoris illas ad pyas causas expenderet ipseque dominus exponens |
 iniuncto sibi officio execucionis huiusmodi prenomatos debitores, ut debita
 huiusmodi persolverent, pluries requisierit, iidem tamen debitores id hactenus
 facere recusassent.

30

232 B fol. 123^v–124^r 233 B fol. 124^r 234 B fol. 124^{r-v}

8 de] *add. posterius* B 9 eidem] *corr. ex eisdem* 10 PENSIONIS] pensionem B 21 Pa-
 pa] *Ppa cum contractionis signo* B 23 quantitates] *corr. ex quantitatibus* B

235. NARRATIO IN FACTO DECIMARUM

Querelam pro parte domini .t. canonici ecclesie Strigoniensis etc. archidiaconi etc. recepimus continentem, quod licet possessio Cumanorum .t. vocata et nonnullae alie possessiones eidem vicine iurisdictionis spiritualis Strigoniensis et per consequens decime e medio parochianorum earundem possessionum 5 provenientes ad dictum archidiaconatum Hontensem ab antiquo pertinuerint et pertineant, nichilominus tamen reverendus in Christo pater, dominus .t. episcopus ecclesie Waciensis, nescitur, unde motus, false pretendens decimas earundem possessionum ad se spectare parochianos earundem possessionum pretextu non solutionis dictarum decimarum vigore quarundam litterarum 10 suarum nulliter et de facto excommunicare et excommunicatos publice denunciare ac scandalizare fecisset in dispendium salutis anime sue dictique archidiaconatus preiudicium etc., compareat ad videndum et audiendum per nos dictos parochianos a prefata excommunicationis sententia ad cautelam absolvi ac eandem excommunicationem nullam pronuntiari vel dicendum causam, si 15 quam habet rationabilem etc.

236. NARRATIO IN FACTO TESTAMENTI

Pro parte .t. de .t. nobis fuit expositum, quomodo nobilis condama domina Margareta relicta olim .t. de .t. posita in extremis testamentum fecisset ultimum et finale, in quo inter alias suas salutiferas dispositiones testamentarias 20 138^r | plura bona sua, mobilia videlicet et immobilia prefato exponenti legasset et eadem condama domina Margareta testatrix nobilem Iohannem .t. de .t. dicte dyocesis in executorem testamenti sui huiusmodi elegerit et deputaverit, ipseque Iohannes bona et legata huiusmodi habuerit et modo habeat, nescitur tamen, unde motus, bona et legata eadem ipsi exponenti hactenus reddere et re- 25stituere recusasset et recusaret etiam de presenti, illa indebite detinens et piam ac extremam voluntatem dicte testatrix turbans et impediens in dispendium etc.

235 B fol. 124^v 236 B fol. 124^v–125^r

2–3 archidiaconi etc.] *add. in margine dextro* B 3 Cumanorum] ?B 11–12 denunciare] denunciare B 15 pronuntiari] pronunciari B 18 .t.] *add. et del. nobis* B 19 relicta] relicte B

6 Hontensem] *Hont, archidiaconatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.29–35.*

237. NARRATIO PRO CENSU ARCHIDIACONATUS

Querelam honorabilis domini prepositi collegiate <ecclesie> Sancti Martini de .t. pretacte dyocesis nobis etc., quomodo forent nonnulli domini plebani ac vitrici ecclesiarum alieque persone spirituales et seculares in et sub archidiaconatu suo ad dictam suam preposituram annexo constituti et commorantes, 5 qui cathedraticis censibus et aliis iuribus atque debitis liquidis pretacto domino exponenti obligarentur, de quibus licet dudum satisfacere debuerint, tamen pluries requisiti satisfacere usque modo recusassent et recusarent etiam de presenti in dispendium etc., ad omnes et singulos plebanos et alios spirituales et seculares cum presentibus nominandos personaliter accedatis ipsosque et eorum quemlibet nominatim et in specie etc., ferimus in hiis scriptis, de premissis cathedraticis censibus et aliis iuribus archidiaconalibus et debitis prefato domino exponenti aut hominibus suis presencium scilicet ostensoribus satisfacere debeant et teneantur realiter et cum effectu etc.

238. NARRATIO IN FACTO VERBERACIONIS

15

Gravem querelam honorabilis domini .t. de .t. presbyteri alias plebani de .t. dicte dyocesis nobis allatam recepimus continentem, quomodo quidam .t. et .t. 138^v cum quibusdam aliis complicibus suis ex commissione | et voluntate, uti verisimiliter presumitur, nobilis domine .t. relicte condam .t. prefatum dominum exponentem hostiliter invadentes ac in eundem manus temere iniciantes violentas ipsum dominum exponentem nullis suis culpis et demeritis exigentibus, diris verberum et vulnerum plagis usque ad habundantissimam sui sanguinis effusionem affecissent sententiam excommunicationis contra tales a canone latam non formidantes, in dispendium etc.

239. NARRATIO IN FACTO FIDEIUSSIONIS

25

Exposuit nobis nobilis Elias de .t. dicte Quinqueecclesiensis dyocesis, qualiter alias ipse exponens inclinatus victusque instantissimis petitionibus providorum Mathei et nonnullorum sociorum eiusdem arrestatorum pro quibusdam vinis decimalibus fideiussisset promittens de precio eorundem vinorum

237 B fol. 125^r 238 B fol. 125^{r-v} 239 B fol. 125^v

2 honorabilis] venerabilis B 2 collegiate] B collegia N 2 ecclesie] *supplevi* 3 de .t.] *sc. de Posonio* 8 etiam] *om.* B 11 etc.] *habet* B *om.* N 14 et teneantur ... effectu] *om.* B 16 alias] *habet* B *om.* N 17 et] B de N 19 nobilis] nobiles N 19 relicte] relictum N 22 habundantissimam] habundatis(s)i(m)am B 26 dyocesis] *habet* B *om.* N 28 arrestatorum] arestatorum BN

satisfacere, si ipse Matheus et alii socii sui infra terminum tunc eis assignatum non satisfacerent, econverso idem Matheus et socii sui promisissent fide mediante non relinquere dictum exponentem in dampno sed velle eum eliberare omni posse. Tandem postea adveniente huiusmodi termino solucionis recessissent ab ipso exponente et eum a fideiussione, seipsos autem a promissione fidei sew iuramenti eliberare recusassent et sic ipse exponens tandem coactus fuisset ad reddendum et persolvendum totum id, pro quo se fideiussorem constituerat, in dampnum et preiudicium etc.

240. NARRATIO PRO DEBITIS

Exposuit nobis egregius dominus Stephanus de .t. dicte dyocesis, quod alias ipse dominus exponens honeste domine .t. relicte condam .t. de .t. certos sales 10
139^r in et pro precio ducentorum florenorum auri in credenciam et sub spe vere | et integre solucionis dedisset et concessisset, de quibus ipsa domina .t. fide sua Christiana mediante ad certum terminum tunc venturum, iam vero dudum preteritum satisfacere promisisset, fidei tamen et promissionis sue huiusmo- 15
di immemor nedum in termino ad id statuto, sed nec usque modo satisfacere curasset et non curaret de presenti etc.

241. NARRATIO CITACIONIS, QUANDO CAUCIO INSERTUR

Noveritis pro parte egregii Iohannis de .t. camerarii de .t. exhibitam fuisse quandam cautionem egregiorum .t. et .t. sigillis eorundem .t. et .t. munitam et 20
consignatam, hunc tenorem continentem: NOS WLADISLAUS etc. Post cuius quidem cautionis exhibicionem nobis, ut prefertur, factam fuit nobis pro parte dicti Iohannis expositum, quomodo prefatus Ladislaus terminum solucionis in dicta cautione expressum usque et ad certum alium terminum tunc venturum, iam vero dudum preteritum per ipsum exponentem prorogari peciisset et ob- 25
tinuisset, ad quem terminum tam pro se, quam eciam pro rata dicti .t. summam florenorum predictam sub eisdem honore et humanitate ac fide Christiana suis et aliis obligacionibus in preinserta cautione expressis se eidem Iohanni exolvere promisisset et obligasset, nichilominus tamen idem Ladislaus, nescitur,

240 B fol. 125^v–126^r 241 B fol. 126^r

3 sed] B sew N 12 vere] veri N 18 CITACIONIS] ci(tacionis) B cita(cionis) N 19 de .t.] Lulay B 19 de .t.] Cibiniensis B 21 hunc] hanc BN 22 quidem] quidam N 26 pro] per N 27 ac] B a N 28 cautione] caucioni N

19 Iohannis de .t. camerarii] *Iohannes Lulay, iudex regius in Szeben, cf. BARABÁS Teleki II p.436.*

unde motus, honoris ac humanitatis et fidei suorum predictorum immemor effectus, nedum in termino, sed neque usque modo summam huiusmodi florenorum eidem domino exponenti ad plurimas requisiciones exolvere redde-
reque et restituere non curasset et non curaret eciam de presenti, honorem et
humanitatem ac fidem Christianam suas amittere et fidefragium dampnabiliter 5
incurrere non formidans in dispendium salutis anime sue dictique exponentis
preiudicium et dampnum valde magnum etc.

242. NARRATIO MONITIONIS PRO SALLARIO PLEBANI DEFUNCTI

139^v |Pro parte honorabilis domini Pauli plebani de .t. executoris testamenti con-
dam discreti domini .t. plebani de .t. dicte dyocesis nobis fuit expositum, quo- 10
modo providi Sebastianus etc., necnon tota communitas eiusdem possessionis
.t. annotato condam domino .t. plebano, dum vivebat, certis proventibus et iu-
ribus suis parochialibus, saponibus videlicet et metretis, necnon pecuniarum
summis et quantitatibus ac aliis rebus de more solvere consuetis ratione ser-
vicio-
rum spiritualium suorum debitorie mansissent obligati, de quibus dicto 15
condam domino .t. plebano superviventi et tandem eo mortuo ipsi exponenti
licet pluries requisiti satisfacere recusassent et recusarent eciam de presenti etc.,
ferimus in hiis scriptis, de prefatis proventibus et iuribus suis parochialibus,
necnon pecuniarum summis et quantitatibus, vobis scilicet in executione pre-
sencium specificandis, quibus dicto condam domino .t. plebano obligabantur, 20
annotato domino exponenti satisfacere debeant et teneantur realiter et cum
omni effectu.

243. NARRATIO, QUANDO CAUCIO INSERTUR

Noveritis, quod pro parte nobilis Rasonis mercatoris de .t. exhibita sew
porrecta fuit nobis quoddam manuscriptum sew caucio venerabilis domini .t. 25
de .t. huiusmodi sub tenore: Ego etc. Post quarum quidem litterarum exhibi-
tionem et presentationem fuit nobis per prefatum Rasonem expositum, quod
dictus dominus .t. pluries requisitus de prescriptis novem florenis usque modo
satisfacere recusasset etc., compareat ad recognoscendum et recognosci viden-
dum prefatum manuscriptum suum, alias ad respondendum prefato Rasoni 30

242 B fol. 126^v 243 B fol. 126^v

1 suorum predictorum] suis predictis BN 8 SALLARIO] salario BN 8 PLEBANI DE-
FUNCTI] *add. posterius litteris minusculis* BN 9–10 condam] B quondam N 12 .t.] ac
N 12 .t.] *om.* N 12 plebano] *add. .t.* N 15 spiritualium suorum] suorum spiritua-
lium B 22 omni] *suprascr.* N 22 effectu] effectu B 24 .t.] Budensis B 30 Rasoni]
Rosoni N

super premissis et eorum occasione procedendumque et procedi videndum in causa et causis huiusmodi usque ad sententiam diffinitivam inclusive etc.

244. NARRATIO AD REASSUMENDAM CAUSAM

Pro parte nobilis .t. de .t. dicte dyocesis nobis fuit expositum, quod alias ipse
 140^r exponens nobilem .t. de .t. iamfate dyocesis ratione | et pretextu dotis et rerum 5
 paraphernalium nobilis condam domine Dorothee avie ipsius exponentis ac
 aliorum nonnullorum negotiorum in actis cause huiusmodi lacius expressato-
 rum et eorum occasione coram nobis convenisset in causam, et cum nos in cau-
 sa huiusmodi ad certos actus iudiciarios, citra tamen ipsius cause conclusionem
 procissemus, prefatus .t., sicuti Deo placuisset, vitam suam finivisset tem- 10
 poralem, et eidem in rebus et bonis suis temporalibus nobiles .t. et .t. de dicta
 .t. successissent easdemque et eadem possiderent. Quare requisiti pro parte
 eiusdem exponentis devocioni etc., ad prefatos .t. et .t. heredes et successo-
 res ac possessores rerum et bonorum prefati condam Sigismundi personaliter
 accedatis etc., compareant ad reassumendum et continuandum reassumique 15
 et continuari videndum et audiendum causam huiusmodi supradictam statu
 in eodem, in quo coram nobis manserat indecisa, vel dicendum et causam, si
 quam habent rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandum, certificantes
 etc.

245. ALIA SIMILIS

20

Pro parte .t. et .t. dicte dyocesis nobis fuit expositum, quod alias egregius
 condam dominus .t. de .t. patronus dicti monasterii et ecclesie prefate contra
 et adversus egregium Valentinum de .t. et dominas .t. et .t. ratione et pretextu
 nonnullorum bonorum per dictum condam .t. m(onasterio) et ecclesie prefat-
 is legatorum testamentaliter illorumque occasione coram nobis in hac sede 25
 spirituali Strigoniensi causam movisset, in qua postquam nos ad certos actus
 iudiciarios, citra tamen receptionem testium processissemus, dictus condam
 .t. et prefata .t., sicuti Deo placuisset, vitam finivissent temporalem eidemque
 domine .t. prefati Valentinus et .t. in rebus et bonis successissent etc., ut supra.

244 B fol. 127^r 245 B fol. 127^r

6 avie] B avine N 9 ipsius cause] cause ipsius B 10 procissemus] processes-
 semus N 10 finivisset] finisset N 11 suis temporalibus] *add. in margine sinistro* B
 11 de] *habet* B *om.* N 17 dicendum] *ndum cum contractionis signo* N 23 .t.] Gyw-
 lafy B 24 m(onasterio)] m. BN 25 legatorum testamentaliter] testamentaliter legatorum
 B 28 finivissent] B finivisset N 29 et] *habet* B *om.* N

246. CITACIO CUM INHIBICIONE IN CAUSA APPELLACIONIS, QUANDO
BREVE APOSTOLICUM INSERITUR

Demetrius etc. Causeque et causis ac partibus infrascriptis a sanctissimo
140^v domino nostro papa iudex et commissarius specialiter | deputatus universis et
singulis dominis abbatibus, prioribus, prepositis, decanis, archidiaconis, sco- 5
lasticis, custodibus, thesaurariis, succentoribus, sacristis tam cathedralium,
eciam metropolitanarum, quam collegiatarum canonicis parochialiumque
ecclesiarum rectoribus sew loca tenencium eorundem plebanis, vicepleba-
nis, capellanis curatis et non curatis, vicariis perpetuis, altaristis ceterisque 10
presbiteris, clericis, notariis et tabellionibus publicis quibuscumque per Stri-
goniensem et Cracoviensem civitates et dyoceses et alias ubilibet constitutis
et eorum cuilibet insolidum ac illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes
nostre pervenerint littere, salutem in Domino et nostris huiusmodi, immo
verius apostolicis firmiter obedire mandatis! Breve apostolicum sive litteras
sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Iulii, divina providencia 15
pape secundi in forma brevis sub anulo piscatoris una cum supplicacionis
cedula in eisdem introclusa clausas ac sanas, integras et omni prorsus vicio
et suspicione carentes nobis pro parte .t. de .t. dicte Cracoviensis dyocesis
in eisdem litteris apostolicis principaliter nominati presentatas noveritis nos
cum ea, qua decuit, reverencia recepisse huiusmodi sub tenore: IULIUS PAPA 20
secundus dilecto filio officiali Strigoniensi. Dilecte fili! etc. Continencia autem
prescripte supplicacionis cedule introcluse erat ista: Beatissimie pater! etc.,
in fine vero eiusdem supplicacionis sive commissionis cedule scripta erant de
alterius manu littera superiori littere ipsius cedule penitus et omnino dissimili
et diversa hec verba, videlicet: 'Concessum, ut petitur, in presencia domini 25
pape. L. cardinalis Agennensis', in extremitate vero marginis inferioris eius-
dem supplicacionis sive commissionis cedule scripta erant de manu scriptoris
supradicte supplicacionis cedule hec verba: 'Et per breve s(anctitatis) v(estre)
vel per officium contradictarum, prout oratori melius et utilius expediret', de

246 B fol. 127^v–130^r; Bónis 4057 (7 Augusti 1509) et 4076 (7 Augusti 1510).

3 Demetrius] Thomas B 3 causis] corr. ex casusas N 4 specialiter] B spiritualiter N
7 metropolitanarum] B metropolitanen(sium) N 11 Cracoviensem] B Cracionen(sem)
N 13–14 huiusmodi... apostolicis] habet B om. N 16 anulo] B annullo N 16 sup-
plicacionis] B supplicacionibus N 18 Cracoviensis] B Croacionis N 19 principaliter]
principaliter N 21 fili] fly N 22 prescripte] add. et del. suppellacio? 25 Concessum]
concessis N 26 inferioris] B inferiore N 27 supplicacionis] corr. ex N 27 scriptoris]
scriptorum N

11 Cracoviensem] *Krakkó, in Polonia, cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.180.* 26 L. cardi-
nalis] *Leonardus, cardinalis, episcopus Agenensis, cf. EUBEL Hierarchia catholica II p.10 et p.82.*
26 Agennensis] *Agen, in Francia, cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.98.*

alterius vero manu erant addita et continuata ibidem hec verba, videlicet: 'et sine preiudicio legitime execucionis et cum derogacione predicta, dummodo non ultra tres dietas etc.', in fine vero horum verborum erant de eadem manu prefati L. cardinalis Agennensis, ut prima facie apparebat, verba ista, videlicet: 'Concessum. .L. cardinalis Agennensis', deinde vero adhuc magis inferius in 5 extremitate eiusdem marginis erant scripta de aliena manu littera superioribus 141^r litteris ipsius | cedula simili modo penitus dissimili et diversa hec verba: 'Datum Rome apud Sanctum Petrum septimo Idibus Augusti anno septimo.' POST QUARUM QUIDEM litterarum apostolicarum huiusmodi presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas fuimus pro parte eiusdem 10 .t. principalis debita cum instancia requisiti, quatinus ad execucionem antedictarum litterarum apostolicarum procedere et citacionem legitimam una cum inhibicione inserta ad partes contra et adversus honestam dominam .t. se pro filia et herede condam domine .t. dicte civitatis Cracoviensis in antedictis litteris apostolicis similiter ex adverso principaliter nominatam omnesque 15 alios et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes et in execucione presencium nominandos iuxta et secundum litterarum apostolicarum productarum sive commissionis nobis factarum et presentatarum vim, formam et tenorem in forma solita et consueta decernere et concedere dignaremur. Nos igitur Demetrius iudex et commissarius prefatus attendentes huiusmodi 20 requisicionem fore iustam et consonam rationi volentesque in causa et causis huiusmodi et inter partes in dictis litteris apostolicis contentas rite et legitime procedere ac partibus ipsis dante Domino iusticiam ministrare, ut tenemur, idcirco auctoritate apostolica nobis commissa et, qua fungimur in hac parte, vos omnes et singulos supradictos et vestrum quemlibet insolidum tenore 25 presencium requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie, coniunctim vel divisim vobisque nichilominus et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vestrum quemlibet canonica monicione premissa, si ea, que vobis in hac parte committimus et mandamus, neglexeritis sew distuleritis contumaciter adimplere, ferimus in 30 hiis scriptis, districte precipientes mandamus, <quatinus> infra sex dierum spacium post presentacionem sew notificacionem presencium vobis vel alteri vestrum factas et postquam pro parte dicti domini Iohannis principalis super vigore presencium fueritis requisiti sew alter vestrum fuerit requisitus, immediate sequencium, quorum sex dierum duos dies pro primo, duos pro 35

3-4 erant de eadem manu prefati L. cardinalis Agennensis] *habet B om. N* 4 ut] et N 6 superioribus] *corr. ex superibus N* 7 penitus] *add. et del. dimisso B* 20 Nos] *add. et delendum signat autem B* 20 Demetrius] Thomas B 22 contentas] contentus N 25 supradictos] supradictas N 30 neglexeritis] B negligeritis N 31 mandamus] mandantes B mandan(tes) N 31 quatinus] *supplevi* 33 factas] factis N 33 pro] *habet B om. N* 33-34 super] *add. hoc B* 35 dies] *om. B*

secundo et reliquos duos dies vobis universis et singulis supradictis et vestrum
 141^v cuilibet | pro tercio et peremptorie ac monicione canonica assignamus, ita
 tamen, quod in hiis exequendis unus vestrum alterum vestrum non expectet,
 nec unus pro alio sew per alium se excuset, prefatam dominam .t. ex
 adverso principalem omnesque alios et singulos sua communiter vel divisim 5
 interesse putantes et in execucione presencium litterarum nominandos in
 eorum propriis personis, si ipsorum presenciam commodè habere poteritis,
 alioquin in hospiciis habitacionum suarum, si ad ea vobis tutus pateat accessus,
 sin autem, in parochiali sew parochialibus, sub qua vel sub quibus degunt
 et morantur, aliisve ecclesiis et locis publicis quibuscumque, de quibus ac 10
 ubi dum et quociens expedierit, infra missarum et aliarum horarum divina
 solempnia, dum ibidem populi multitudo ad divina audienda convenierit,
 aut alias legitime congregata fuerit, ex parte nostra, immo verius apostolica
 auctoritate alta et intelligibili voce peremptorie citare curetis, ita tamen,
 quod verissimile sit citationem nostram huiusmodi ad ipsorum citatorum 15
 noticiam indubitata devenire, ne de premissis vel infrascriptis ignoranciam
 aliquam ostendere valeant seu eciam quomodolibet allegare, quos nos eciam
 et eorum quemlibet tenore presencium sic citamus, quatinus tricesimo die
 post citationem vestram huiusmodi per vos sew alterum vestrum eis factam
 immediate sequenti, si dies ipsa tricesima iuridica et nos sew alter forsàn loco 20
 nostri subdelegandus iudex ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali
 sederimus vel sederit, alioquin proxima die iuridica immediate sequenti, qua
 nos vel eundem nostrum iudicem subdelegandum Strigonii in porticu ecclesie
 Strigoniensis vel nostre habitacionis domo mane, hora audiencie causarum
 consueta ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedere contigerit, 25
 compareant in iudicio legitime coram nobis vel dicto iudice per nos forsitan
 subdelegando per se vel procuratorem sew procuratores suos idoneum vel
 142^r idoneos ad causam et causas huiusmodi sufficienter instructos | cum omnibus
 et singulis actis, acticatis, litteris, scripturis, processibus, privilegiis aliisque
 iuribus et munimentis causam et causas huiusmodi tangentibus sew eam 30
 et eas quomodolibet concernentibus prefato domino .t. principali sew eius
 procuratori legitimo de et super omnibus et singulis in supradictis litteris
 apostolicis sive prescripta nobis facta et presentata commissione contentis de
 iusticia responsuri ac dicturi et obiecturi, si quid dicere vel obiicere voluerint
 contra preinsertas litteras et commissionem sive personam nostram, alias 35
 visuri et audituri nos in huiusmodi causa et causis iudices fore competentes
 pronunniari in eisdem causa et causis ad omnes et singulos actus et terminos

13 immo] imo N 14 citare] B citatur N 14 curetis] habet B om. N 16 devenire]
 B devenerit N 17 seu] se N 21 subdelegandus] B subdelegare N 22 immediate]
 immediate N 24 audiencie] audien(darum)? BN 25 et] add. et del. ad N 27 suos]
 habet B om. N 37 omnes] iterum add. omnes N

gradatim et successive eciam usque ad sententiam diffinitivam inclusive debitis et consuetis terminis et dilacionibus precedentibus, ut moris est, processuri et per nos sive dictum iudicem subdelegandum procedi visuri aliasque facturi, dicturi, allegaturi, audituri et recepturi, quicquid iusticia suadebit et ordo dictaverit rationis, certificantes nichilominus eosdem sic citatos, quod si 5 in dicto citationis termino, ut premissum est, comparuerint, sive non, nos nichilominus vel dictus iudex subdelegandus ipsis non ibi in partibus, sed per edictum in foribus huius alme ecclesie cathedralis Strigoniensis more solito, publice citatis ad partis comparentis et causam sew causas huiusmodi prosequi curantis instanciam ad premissa omnia et singula ac alias, prout iustum fuerit, 10 procedemus sew procedet iusticia mediante, dictorum citatorum contumacia vel absentia in aliquo non obstantibus, ET INSUPER ATTENDENTES, quod lite et causa sew causis huiusmodi sic, ut premittitur, coram nobis indecisis pendentibus nichil sit per quempiam innovandum sive attemtandum, idcirco vobis omnibus et singulis, quibus presentes nostre littere diriguntur, et cuilibet 15 vestrum auctoritate apostolica supradicta modo et forma premissis tenore 142^v presencium committimus et mandamus, | quatinus post legitimam dicte citationis execucionem reverendo Iacobo de .t. canonico, officiali alias Cracoviensi ceterisque officialibus, iudicibus, commissariis, delegatis, subdelegatis, ordinariis et extraordinariis quibuscumque sub Strigoniensi et Cracoviensi 20 civitatibus et dyocesibus predictis et alias ubilibet constitutis et presertim prefate domine Anne ex adverso principali omnibusque et singulis, quorum interest, intererit sew interesse poterit quomodolibet in futurum, quibuscumque nominibus censeantur et quacumque prefulgeant dignitate, de quibus pro parte antedicti domini .t. principalis vigore presencium super hoc fueritis 25 requisiti sew alter vestrum fuerit requisitus, inhibeatis, quibus nos eciam et eorum cuilibet tenore presencium inhibemus, ne ipsi sew eorum alter in causa et causis huiusmodi per se vel alium sew alios publice vel occulte, directe vel indirecte aut quovis quesito colore vel ingenio in litispendencie et iurisdiccio- nis nostre, immo verius Apostolice Sedis vilipendium et contemptum dictique 30 domini .t. principalis iurisque sui preiudicium et gravamen, lite et causa sew causis huiusmodi coram nobis indecisis pendentibus quicquid innovare sew attentare presumant sew presumat, quod si secus factum fuerit, id totum revocare et in statum pristinum reducere curabimus iusticia mediante. Diem vero sew dies citationis et inhibicionis vestrarum huiusmodi atque formam 35 et quicquid in premissis feceritis sew alter vestrum duxerit faciendum, nobis per vestras litteras patentes aut instrumentum publicum harum seriem sew

1 diffinitivam] di(ffini)tivam N 14 attemtandum] atemptandum B 15 nostre litte-
re] littere nostre B 20 sub] *omm.* BN 20–21 Strigoniensi et Cracoviensi civitatibus et
dyocesibus predictis] Strigonien(sem) et Cracovien(sem) civitates et dyoceses predictas BN
28 occulte] oculte BN 30 immo] imo N 31 principalis] principaliter N

designacionem in se continentes sive continens, remissis presentibus, quanto
 cicius poteritis, fideliter intimare curetis. Absolucionem vero omnium et
 singulorum, qui pretactam nostram excommunicationis sententiam incur-
 rerint sew incurrerit quoquo modo, nobis vel superiori nostro tantummodo
 143^r | reservamus. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium pre- 5
 missorum presentes litteras sive presens publicum instrumentum huiusmodi
 nostram citacionem et inhibicionem in se continentes sive continens exinde
 fieri et per notarium publicum nostrumque et huiusmodi cause coram nobis
 scribam infrascriptum subscribi et publicari mandavimus sigillique nostri
 iussimus et fecimus appensione communiri. Datum et actum Strigonii in 10
 domo habitacionis nostre sub anno Domini millesimo quingentesimo decimo,
 indiccione tredecima, die vero .t. mensis .t., pontificatus prefati sanctissimi in
 Christo patris et domini nostri, domini Iulii, divina providencia pape secundi
 anno .t., presentibus ibidem .t. et .t. testibus ad premissa vocatis specialiter
 atque rogatis. 15

247. NARRATIO MONICIONIS IN VIM CITACIONIS RESOLUTE

Noveritis, quod die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas
 audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio .t. de .t.
 procurator et eo nomine .t. de .t. et quasdam litteras expeditorias manu et si-
 gillo egregii .t. de .t., ut dicebatur, subscriptas et sigillatas exhibuit et produxit 20
 huiusmodi sub tenore: Nos etc. In fine vero earundem litterarum littera supe-
 rioribus litteris omnino dissimili manu alterius erant scripta hec: '.t. de .t.' etc.
 Post quarum quidem litterarum exhibicionem exposuit nobis idem .t. procu-
 ratorio, cuius supra, nomine, quod dictus dominus Stephanus principalis suos
 iuxta et secundum formam monicionis per prefatum .t. contra ipsum .t. ob- 25
 tente et in favorem eiusdem .t. execute eidem .t. minime obligaretur, offerens
 se superinde coram nobis iuri stare et nichilominus peciit per nos monicio-
 nem huiusmodi in vim citacionis resolveri et vobis prefatis dominis ecclesiarum
 143^v plebanis, executoribus videlicet prefatarum litterarum nostrarum | monitorie
 inhiberi, ne vigore et pretexto earundem litterarum nostrarum monitoriarum 30
 ipsum .t. scandalizaretis. Nos vero petitionibus vestris huiusmodi inclinati etc.

247 B fol. 130^{r-v}

1 continens] continentem B 7 in se] habet B om. N 9 que] habet B om. N 14 .t.]
 septimo B 20 et produxit] habet B om. N 22 hec] B tali N 26 obligaretur] B
 obligarent N 26 offerens] offerrens N 27 iuri stare] B ministrare N 31 vero] igitur
 B 31 vestris ... inclinati] om. B

248. MANDATUM AD EXHIBENDUM TESTAMENTUM

De speciali mandato etc. citentur peremptorie sub pena excommunicacionis .t. de .t. et .t. de Strigonio executores testamenti sive ultime voluntatis condam domine Elene relicte olim .t. de eadem Strigonio ad instanciam honeste domine .t. filie iamfate condam domine Elene ad primam diem iuridicam diei 5 citacionis de ipsis fiende computando ad exhibendam tabulam testamenti iamdicte condam domine Elene, genitricis prefate .t. originaliter et in specie coram eodem domino vicario in iudicio, quam excommunicacionem in eos, nisi fecerint, quod ipsis in hac parte dictus dominus vicarius mandat, trium dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et extunc prout exnunc fert 10 in hiis scriptis, huiusmodi tabulam testamenti pretacte condam domine Elene originaliter et in specie coram eodem domino vicario, ut prefertur, exhibere debeant et teneantur, vel dicendum causam rationabilem, cur id fieri non debeant, allegandum. Et tandem executor etc.

249. MANDATUM CUM INHIBICIONE VIGORE ETC.

15

De speciali mandato reverendi patris domini Demetrii episcopi Sanctuariensis ac in pontificalibus et spiritualibus vicarii et causarum auditoris generalis ecclesie Strigoniensis per quemcumque presbiterum, plebanum, capellandum sew notarium publicum huius ecclesie et civitatis Strigoniensis cum presentibus requirendum citentur peremptorie cum certificacione solita in pre- 20 sentiam eiusdem domini Demetrii vicarii .G. et Benedictus de civitate Strigoniensi ad diem lune proxime venturam ad dicendum et excipiendum, si quid 144^r dicere vel excipere voluerint | contra quandam commissionem reverendissimi d(omini), d(omini) Thome cardinalis et archiepiscopi Strigoniensis etc., ipsi domino vicario pro parte .M. de eadem civitate Strigoniensi iudicialiter pre- 25 sentatam, alias videndum et audiendum per eundem dominum vicarium in causa et causis in dicta presentata commissione contentis procedi ad ulteriora et partibus ipsis iusticie complementum administrare, prout iuris fuerit, vel

248 B fol. 131^r 249 B fol. 131^{r-v}

3 de .t.] om. B 3 et .t.] add. posterius suprascr. N 4 de eadem] supple civitate 11 tabulam] add. posterius suprascr. B 13 dicendum] dndum cum contractionis signo N 16–19 reverendi patris domini Demetrii episcopi Sanctuariensis ac in pontificalibus et spiritualibus vicarii et causarum auditoris generalis ecclesie Strigoniensis per quemcumque presbiterum, plebanum, capellandum sew notarium publicum] etc. B 20 citentur] citenter N 21 Demetrii] Anthonii B 21 Benedictus] .B. B Benedicti N 22 lune] cum N 22 dicendum] dndum cum contractionis signo N 23 voluerint] voluerint N 23 quandam] quandam B 25 Strigoniensi] add. et del. etc. N 26 dominum] habet B om. N 27 presentata] B presentare v. presentat ? N 28 administrare] habet B om. N

dicendum causam, cur id fieri non debeat, allegandum et insuper post dicte citacionis execucionem similiter de mandato et ex parte eiusdem domini vicarii inhibeat^r prefatis .G. et .B. principalibus et aliis sua interesse putantibus sub excommunicacionis pena, quam in eos et eorum quemlibet contrafacientes sew contrafacientem trium dierum canonica monicione premissa exnunc⁵ prout extunc et econtra idem dominus vicarius fert in hiis scriptis, ne ipsi sew eorum alter per se vel alium, publice sew occulte, directe vel indirecte aut quovis quesito colore sew ingenio in dicte litispendencie et iurisdiccione prefati domini vicarii sew verius antedicti reverendissimi domini Thome cardinalis et archiepiscopi preiudicium, vilipendium et contemptum quicquam attemptare¹⁰ sew innovare lite huiusmodi coram prefato domino vicario indecisa pendente presumant sew alter eorum presumat. Et tandem executor presencium de sua etc.

250. NARRATIO LITTERARUM COMPULSORIARUM

Noveritis, quod in causa et causis inter partes infrascriptas coram nobis et in¹⁵ hac sede spiritali Strigoniensi pretextu certorum negociorum in actis eiusdem cause lacius expressatorum et illorum occasione motis et vertentibus citacione eiusque execucione legitimis precedentibus per nos cum partibus predictis usque ad libelli convencionalis oblacionem inclusive processum extitisset, tandem die datarum presencium nobis etc. comparuit coram nobis in iudicio .t. de²⁰ .t. ab una et .t. de .t., .t. et .t. ab alia partibus procuratores hincinde, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause legitime constitit et constat, et idem .t. procurator nomine, quo^{144v} supra, allegavit excipiens huiusmodi causam sew litem | inter prefatos .t. et .t. actorem et .t. principalem suum velut reum coram nobis, ut prefertur, vertentem²⁵ coram prudentibus et circumspectis iudici et iuratis civibus dicte civitatis .B. dudum per eosdem iudicem et iuratos tanquam iudices parcium ordinarios discussam, adiudicatam, finitam et sentencialiter determinatam fuisse et esse et ob hoc non tenere libello respondere pro parte .t. et .t. actoris, ut premittitur, oblato. Ex adverso vero prefato magistro .t. procurator nominibus, quibus³⁰ supra, negante allegata per .t. procuratorem nomine, quo supra, vera fore et

250 B fol. 131^v–132^r

1 dicendum] dndum cum contractionis signo N 2 et] habet B om. N 3 inhibeat] inhibeantur BN 6 econtra] ecotra N 7 occulte] oculte BN 8 sew] vel B 10 contemptum] corr ex contentum ad contentum N 12 presumat] presummat N 12 de sua] om. B 17–18 citacione] citacionem N 18 execucione] execucionem N 19 convencionalis] conven^{alis} B conven^{olis} N 24 litem] add. inter N 26 iudici] iudice N 27 iudicem] iudices N 29 tenere] corr. ex tenetur B tenetur N 30 magistro] m^{ro} B mrgo cum contractionis signo N

deinde dicto .t. procuratore nomine, quo supra, propterea instante et petente se super premissis per eum, ut prefertur, allegatis ad probandum admitti et per nos litteras compulsorias speciales contra dictos iudices, iuratos eorundemque notarium ac alios omnes et singulos acta, acticata, processus, sententiam, iura, privilegia et munimenta huiusmodi causam sew litem, ut prefertur, finitam et adiudicatam tangentes et concernentes penes et apud se habentes et detinentes, quibus premissa per eum possent probari, ad extrahendum huiusmodi acta, acticata, processus, sententiam, iura et munimenta in forma solita decerni. Nos petitionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati litteras huiusmodi compulsorias dandas decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca etc., requisitus, prefatum iudicem et iuratos cives eorundemque notarium aliosque omnes et singulos huiusmodi acta, acticata, processus, sententiam, iura et munimenta in eorum scriniis <et> cistis habentes et detinentes, vobis in execucione presencium nominandos personaliter accedatis etc., ferimus in hiis scriptis, predicta acta, acticata, litteras, processus, sententiam, instrumenta, iura, munimenta et quascumque scripturas presentem causam sew litem inter dictas partes tangentes et concernentes originaliter et in specie aut eorum vera transsumpta in publicam formam redacta et redactos et sigillo dicte civitatis desuper sigillata et sigillatos aliasque sub | talibus modo et forma, quibus coram nobis in iudicio et alibi valeat plenarie fides adhiberi, prefato .t. sive eius procuratori legitimo dent, tradant et assignent, salvo tamen eorum salario, cui vel quibus satisfaciendum fuerit de salario competenti. Qui si id fecerint, bene quidem, alioquin nos eosdem et eorum quemlibet in hac parte contradictores sew contradictorem ac mandatis nostris huiusmodi parere recusantes dictam excommunicacionis sententiam incurrere volumus ipso facto et etc.

251. ASSOCIACIO SEW ADMISSIO EXECUTORUM

AD PRIUS ELECTOS EXECUTORES

Demetrius etc. dilectis etc. .t. de .t., .t. de .t. – pone executores tam prius electos, quam eciam expost illis adiunctos – salutem in Domino et nostris fir-

251 B fol. 132^v–133^r; Bónis 4082 (c.1510).

1 .t.] *add. et del.* propterea B 1 procuratore] procuratori N 4 ac] B et N 6 penes et] *habet* B *om.* N 8–9 decerni] *add.* peten(te) BN 10 dandas] dand(as) B dandum N 13 et] *supplevi* 19 sigillatos] sigillatas N 21 eius] *add.* legitimo N 21 tradant] tradantur N 21 et] *habet* B *om.* N 26 et] *habet* B *om.* N 27 SEW ADMISSIO] *suprascr.* B 27 SEW] seu B 28 ELECTOS EXECUTORES] *litteris simplicibus scr.* B 29 Demetrius] Anthonius B 29 .t.] *om.* B 29–30 pone executores tam prius electos, quam eciam expost illis adiunctos] *in uncis inclusum* BN

miter obedire mandatis! Noveritis, quod, quamvis alias nos in causa inter .t. de .t., ut actorem et principalem ab una, necnon .t. de .t. veluti in causam attractum et ex adverso similiter principalem ab alia partibus de et super certis rebus et negociis in actis eiusdem cause lacius deductis et expressatis illorum-
 que occasione coram nobis in hac sede spiritali Strigoniensi mota et vertente 5
 rite et legitime procedentes litis contestacione ac responsione super narratis
 et contentis in libello pro parte prefati .t. actoris coram nobis producto factis
 et prehabitis eundem .t. actorem ad probandum contenta predicti libelli sui
 admiserimus eidemque commiserimus, ut ipse intencionem suam huiusmodi
 hic vel in partibus cum testibus vel aliis legitimis documentis, quo limpidi- 10
 us posset, probare deberet, examen testium eiuscemodi in partibus illis produ-
 cendorum vobis prefatis dominis .t. et .t. – pone executores prius electos –
 insolidum committentes, nichilominus tamen die datarum presencium nobis
 145^v ad iura reddenda etc. sedentibus comparentibus coram nobis in iudicio prefa-
 to .t. actori, citra tamen procuratorum suorum hactenus per eum constituto- 15
 rum revocationem – si vero fuerit procurator, eius tunc pone – honorabili .t.
 procuratore legitimo annotati .t. actoris et eo nomine et presente ibide discre-
 to .t. procuratore similiter legitimo antedicti .t. in causam attracti pro iurium
 suorum maiori cautela ac aliarum litterarum nostrarum remissoriarum ad vos
 directarum facili execucione vobis in coexecutores earundem aliarum littera- 20
 rum nostrarum remissoriarum pretactos .t. et .t. – pone executores adiunctos
 – simili modo insolidum per vos adiungi et admitti petentibus nos eosdem .t.
 et .t. – pone adiunctos – vobis, ut prefertur, insolidum adiungendos et admit-
 tendos fore decrevimus ac adiungimus et admittimus per presentes. Quocirca
 vobis dominis suprascriptis, prefatarum litterarum nostrarum remissoriarum 25
 executoribus in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis late sen-
 tencie pena firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus vos an-
 tedictos .t. et .t. vobis, ut premittitur, adiunctos ad execucionem supradicta-
 rum aliarum litterarum nostrarum remissoriarum examinacionemque testium
 supradictorum una vobiscum faciendas admittere, vobis vero dominis .t. et .t. 30
 nostris similiter executoribus adiunctis supradictis sub eadem late excommu-
 nicacionis sentencie pena committimus et mandamus, quatinus in execucio-
 ne iamfatarum aliarum litterarum nostrarum remissoriarum recepcioneque et

2 principalem] principaliter? N 2 necnon] *add. et del. v* N 8 probandum] proband(a)
 B 12 pone executores prius electos] *in uncis scr.* BN 14 comparentibus] comparere N
 16 si vero ... pone] *in uncis scr.* BN 16 eius] *sc. nomen* 16 honorabili] *corr. ex ho-*
noribus N 17 procuratore] procur(atore) B procuratori et iterum *add. et del. t.* procuratori
 N 17 legitimo] *habet* B *om.* N 18 legitimo] *habet* B *om.* N 19 remissoriarum]
add. et del. pretactos .t. et .t. – pone executores adiunctos N 20 coexecutores] coexecuto-
 ribus N 20 earundem] eorundem N 21 pone executores adiunctos] *in uncis scr.* BN
 23 pone adiunctos] *in uncis scr.* BN 24 ac] B et N 31–32 late excommunicacionis]
 excommunicacionis late B 33 litterarum nostrarum] nostrarum litterarum B

examinacione testium predictorum una cum aliis nostris earundem litterarum
nostrarum executoribus supranominatis in locis et terminis sew diebus in eis-
dem litteris nostris specificatis, si et dum super hoc pro parte antelati .t. actoris
requisiti fueritis sew alter vestrum fuerit requisitus, interesse litterasque no-
stras remissorias huiusmodi iuxta formam et tenorem earundem simul vel di- 5
visim insolidum exequi debeat et teneamini, presentes in specie remittentes.
Datum.

252., NARRATIO PRO SALLARIO PLEBANI DEFUNCTI |

146^r

Querelam pro parte .t. de .t. executoris testamenti condam discreti .N. ple-
bani de .S. prefate .t. dyocesis nobis porrectam recepimus continentem, quod, 10
licet communitates ac populi et incole possessionum predicte .S., necnon .H. et
.C. antedictae .t. dyocesis antefato condam Nicolao presbitero in humanis agen-
ti et tunc, ut prefertur, eorundem plebano ratione servicii sui spiritualis ipsis
deserviti in certis florenorum auri summis et pecuniarum quantitativis ac sa-
ponibus et metretis frugum, aliis rebus et bonis debitorie manserint obligati 15
ipseque Nicolaus presbiter in mortis articulo constitutus servicia sua et debi-
ta huiusmodi exigenda et pro salute anime sue dispensanda testamentaliter
pretacto exponenti tanquam ipsius testamenti huiusmodi executori iusserit et
legaverit, antedictae quoque communitates ad solvenda et restituenda servicia et
debita eiuscemodi per dictum exponentem requisiti pluries fuerint, nichilomi- 20
nus tamen, nescitur, unde moti, hactenus persolvere et restituere recusassent et
recusarent etiam de presenti in dispendium salutis animarum suarum antefa-
tique condam Nicolai presbiteri testatoris anime detrimentum valde magnum.
Quare etc. et ammonicionem cum ecclesiastici interdicti sententia legitima
ad partes etc., ad prefatas communitates prefatarum possessionum personali- 25
ter etc. ipsasque et incolas earundem prefatos in ecclesia eorum parochiali vel
alibi, ubi generaliter congregare et convenire solent, ex parte nostra diligen-
ter requiratis et moneatis, quos et quas etiam nos etc., ferimus in hiis scriptis,
ut ipsi et eorum quilibet de prefatis serviciis et debitis, quibus dicto condam
Nicolao obligabantur, antelato exponenti satisfacere debeant etc. 30

252 B fol. 133^v

2 sew] seu B 4 sew] seu B 4 alter vestrum] vestrum alter B 11 necnon] B nunc
N 12 antedictae] antedicti N 12 .t.] habet B om. N 16 Nicolaus] Ni. B Nico(laus)
N 16-17 sua et debita] et debita sua 19 communitates] communitas N 20 requi-
siti] intellige incole possessionum 20 pluries] sepius B 23 Nicolai] .N. B Nico(lai)
N 23 presbiteri] habet B om. N 24 etc.] habet B om. N 24 ammonicionem]
amonicionem BN 24 legitima] add. et del. etc. B 27 solent] add. generaliter BN
27-28 diligenter] om. B 30 Nicolao] .N. B Nico(lao) N

253. NARRATIO CITACIONIS CUM INHIBITIONE PROPTER METUM ETC.

146^v Demetrius etc. Pro parte .t. de .t. presbiteri alias plebani | de .P. dicte Waciensis dyocesis nobis fuit expositum, quod, licet diebus precedentibus communitas et incole dicte possessionis .P. vigore litterarum pretacti reverendissimi domini Tho(me) cardinalis ammonitoriarum ad instanciam annotati domini 5 exponentis ad solvendum eidem servitium sive salarium eis deservitum infra quindecim dierum spacium sub pena ecclesiastici interdicti in eisdem litteris contenta per certos dominos ecclesiarum plebanos, earundem litterarum executores ammonita et ammoniti extiterunt ipsique communitas et incole tempore monicionis huiusmodi eis, sicut premititur, facte nullum gravamen nec 10 aliquam causam rationabilem, cur ad ea non tenerentur, allegaverint, nichilominus tamen egregius Emericus .t. de dicta .P. ad sui et dicte communitatis instanciam infra terminum monicionis huiusmodi vigore litterarum venerabilis domini Damiani etc. vicarii ecclesie Waciensis ipsum dominum exponentem in presenciam eiusdem domini vicarii Waciensis ad certum terminum tunc ex- 15 pressum citans litterasque ammonitorias dicti r(everendissimi) domini Thome cardinalis in vim simplicis citacionis resolvi et deinde taliter, qualiter aliasque perperam, iniuste, nulliter et de facto per eundem dominum vicarium Waciensem procedi et in ac contra eundem dominum exponentem sententiam excommunicacionis fulminari et excommunicatum in partibus publicari mandari 20 procuravit et fecit lite et causa huiusmodi sic, ut premititur, indecisa pendente temere et indebite attemptando in grave scandalum, dampnum et iniuriam prefati exponentis, preiudicium vero et vilipendium litispendencie huiusmodi ac dicte sedis spiritualis Strigoniensis manifestum, per hec eundem dominum exponentem nimium gravando. A quibus quidem et aliis exhinc colligibilibus gra- 25 vaminibus illatis et inferendis quamvis in dicta civitate Waciensi eidem domino exponenti coram pretacto d(omino) Damiano vicario comparendi et appellandi 147^r tutus propter minas et metum | incarcerationis non patuit neque patet locus

253 B fol. 134^{r-v}; Bónis 4083 (c.1510).

1 CITACIONIS] ci(tacionis) B 1 PROPTER METUM] *posterius litteris simplicibus in margine superiore add.* B 1 ETC.] *habet* B *om.* N 2 Demetrius] Anthonius B 4 reverendissimi] r. B 5 Tho(me)] B .t. N 5 cardinalis] *car cum suspensionis signo* N 6 deservitum] B *deservire* N 9 ammonita] *amonita* BN 9 ammoniti] *amoniti* BN 10 nullum] nullam N 10 gravamen] *gravem* N 10 nec] *aut* N 13 huiusmodi] *habet* B *om.* N 14 domini] d. B 14 dominum] .d. B 15 domini] .d. B 16 citans] *corr. ex citansque* 16 ammonitorias] *amonitorias* BN 16 domini] .d. B 16–17 Thome] Tho. B 18 perperam] *properam* B 18 dominum] .d. B 19 ac] *hac* N 19 dominum] .d. B *add. et del.* vicarium N 20 fulminari] *fulminan(do)* N 20 mandari] *mandan(do)* N 24 dominum] .d. B 26 inferendis] *inferren(dis)* N 27 d(omino)] .d. BN

14 Damiani] *Damianus Szögyéni (1513–1521), canonicus Transsilvanensis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. pp.65 et 106–107.*

et accessus, tamen idem dominus exponens in locis sibi tutis senciens se taliter gravatum ac timens plus in posterum posse gravari ad hanc sedem spiritua- lem Strigoniensem legitime appellasset, prout in scriptis appellavit etc. coram nobis. Quare fuimus etc., legitime compareat ad videndum et audiendum pre- fatum dominum exponentem a dicta excommunicationis sententia inprimis et 5 ante omnia saltem ad cautelam absolvi procedendum etc.

254. NARRATIO CITACIONIS AD DOCENDUM PARUISSE

LITTERIS EXECUTORIALIBUS ETC.

Demetrius etc. mandatis! Vestre etc. Compareat ad ostendendum docen- dumque se aliis litteris nostris executorialibus ad instanciam pretacti domini 10 .t. contra eum alias per nos decretis ac eidem in partibus intimatis paruisse ac antedicto domino .t. satisfacisse, alioquin videndum et audiendum se excom- municacionis et aliarum censurarum ecclesiasticarum sententias per nos con- tra eum in eisdem litteris nostris executorialibus in eventum non paricionis latas incurrisse declarari et eundem excommunicatum et successive aggrava- 15 tum, reaggravatum et interdictum fore publicari mandare vel dicendum causam rationabilem etc.

255. DECLARATIO INCURSIONIS SENTECIE PROPTER NON PARICIONEM

LITTERARUM EXECUTORIALIUM ETC.

Demetrius etc. Dudum siquidem in causa inter .B. de .t. ut actorem ab una 20 ac .S. de .t. velut reum ab alia partibus occasione et pretextu spolii, iniuriarum, dampnorum et interesse per prefatum .S. illatarum et irrogatorum illarum- 147^v que sew illorum occasione in hac sede Strigoniensi mota et vertente | citacio- ne eiusque execucione legitimis procedentes appellacionem, quam idem .S. a sententia diffinitiva per venerabilem dominum Thomam etc. nostrum preces- 25 sorem vicarium in favorem prelibati .B. et contra prefatum .S. lata interposue- rat, eo, quod dictus .S. appellacionem suam huiusmodi nedum infra terminum

254 B fol. 134^v 255 B fol. 134^v–135^v

2 posse gravari] gravare posse N 7–8 PARUISSE ... EXECUTORIALIBUS] *litteris simplicibus* scr. B 8 ETC.] *habet* B om. N 9 Demetrius] BN 9 Vestre] B v(estre) N 15 latas] B actas N 15 incurrisse] B non currisse N 15 declarari] B declarare N 16 pu- blicari] publicare N 16 dicendum] *dicendum cum contractionis signo* N 18 SENTECIE] *add.* etc. B 18–19 PROPTER ... ETC.] *litteris simplicibus* scr. B 19 ETC.] *habet* B om. N 20 Demetrius] BN 20 .B. de .t.] .B. et .t. N 23 sede] B se N 23–24 citacione] citacionem N 24 execucione] execucionem N 24 legitimis] B legitime N

sibi prefixum, verum eciam tandem in spacio quinque annorum preteritorum
 prosequi neglexerat, quin immo coram nobis comparens consenserat, ut sen-
 tenciam predictam contra eum non obstante dicta sua appellacione execu-
 cioni demandaremus, desertam fore et vicio desercionis subiaccuisse et subiaccere
 resque ablatas, necnon iniurias, dampna, interesse et expensas litis huiusmo- 5
 di taxatas et dictam sentenciam cum illorum et illarum taxatione huiusmodi
 debite executioni demandandas fore litterasque nostras executoriales desuper
 in forma solita decreveramus eidemque .S. ad solvendum rem iudicatam hu-
 iusmodi iuxta dictam nostram taxationem, ut prefertur, superinde factam ip-
 si .B. aliasque in omnibus et per omnia eisdem litteris nostris executorialibus 10
 parendum certum terminum, spacium videlicet triginta dierum a die monicio-
 nis de ipso facto computando, canonica monicione premissa assignaveramus
 eundemque, nisi idem eisdem litteris nostris executorialibus modo, quo supra,
 pareret monicionibusque et mandatis nostris obtemperaret remque iudicatam
 huiusmodi persolveret, extunc eadem monicione canonica premissa in scriptis 15
 excommunicaveramus et successive aggravaveramus, reaggravaveramus et in-
 terdixeramus, prout et quemadmodum in ipsis litteris nostris executorialibus
 superinde confectis et ex actis ipsius cause hec omnia lacius continentur. Ve-
 rum quia dictus .S. premissis modo ad comparendum et satisfaciendum legitti-
 me per nonnullos ex vobis dominis prescriptis personaliter ac propria in perso- 20
 na monitus et requisitus infra terminum prescriptum et prefixum prefato .B.
 de huiusmodi re iudicata satisfacere litterisque executorialibus sive monicio-
 nibus et mandatis nostris | huiusmodi parere et obtemperare et citatus coram
 nobis comparere ac se ipsum eisdem litteris nostris executorialibus paruisse
 docere contumaciter neglexit et recusavit, pro eo nos die datarum <presen- 25
 cium> nobis ad iura reddenda etc. sedentibus prefatoque .B. petente et instan-
 te, exigente dicti .S. contumacia et rebellione eundem .S. sentenciam excom-
 municacionis aliasque censuras ecclesiasticas in prescriptis litteris nostris ex-
 ecutorialibus contentas incurrisse eundemque excommunicatum et successive
 eius contumacia et rebellione exigentibus eciam aggravatum et reaggravatum 30
 et interdictum una cum invocacione brachii secularis ubique publicandum et
 denunciandum fore declaravimus, prout declaramus, publicamus et per vos
 publicari et denunciari mandavimus per presentes. Quocirca vobis dominis
 prescriptis et vestrum cuilibet insolidum in virtute etc. requisitus, prefatum .S.
 in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis etc. in ter- 35
 ram proiectis excommunicetis et excommunicatum declaratum ac post lapsos

2 immo] imo N 4 desertam] habet B om. N 7 executioni] execucon cum contractionis
 signo N 8 decreveramus] B decreverimus 14 pareret] parent B 25–26 presencium]
 supplevi 27 dicti .S.] B ius N 29 contentas] contentis BN 32 declaravimus] signo
 contractionis addito corr. ex declaramus N 33 publicari] B publicare N 33 denunciari]
 denunciare N 34 vestrum cuilibet] cuilibet vestrum B

decem die tunc reaggravatum et post alios decem dies deinde reaggravatum et interdictum a Christi fidelibusque tanquam putridum membrum dyaboli vitandum fore denuncietis et faciatis denunciari tamdiu, donec de premisis omnibus et singulis satisfecerit, mandatis huiusmodi nostris paruerit et ad gremium sancte matris ecclesie redire curaverit de eiusque absolutione vobis 5 constiterit evidenter. Et tandem seriem huiusmodi etc.

256. NARRATIO CUM INSERCIÓNE LITTERARUM, QUANDO ACCIO
COMMITTITUR ALICUI REQUIRENTI ETC.

Demetrius etc. dilectis etc. Noveritis, quod die datarum presencium Io(hannes) de .t. nostram veniens in presenciam nobis quasdam ternas litte- 10 ras, duas videlicet sub capituli Budensis et tercias sub condam Georgii abbatis de Zeek sigillis, ut prima facie apparebat, patenter et in papiro confectas, sanas, integras omnique prorsus vicio et suspicione carentes tenorum sub- 148^v sequencium exhibuit et presentavit, quarum | unius videlicet capituli tenor is est: NOS CAPITULUM etc. Alterius vero eiusdem capituli series ista est: 15 NOS CAPITULUM etc. Relique vero, scilicet abbatis prefati continencia hec est: NOS etc. Post quarum quidem litterarum preinsertarum exhibicionem et presentationem nobis, ut premittitur, factas fuit nobis pro parte antedicti Io(hannis) expositum, quod licet alias supradicti domini de Zeek et de .t. monasteriorum, abbates scilicet, fratres et conventus eorundem in preinsertis 20 litteris ipsorum principaliter nominati respective condam Iohanni Thoth de Pesth in humanis agenti ex causis in eisdem preinsertis litteris specificatis in certis florenorum auri summis et pecuniarum quantitativis aliisque rebus et bonis et debitis liquidis debitorie manserint obligati, ipseque condam Io(hannes) Thoth huiusmodi et quecumque alia credita et debita eiusdem a 25 quibusvis debitoribus exigenda et in usus proprios convertenda antelato .t. exponenti delegaverit, deputaverit et donaverit, omne ius omnemque accionem sibi adversus huiusmodi suos debitores competens et competentem penitus et in totum in prefatum exponentem transferens, et quamquam, sicuti eadem expositio continebat, tandem venerabilis et honorabilis dominus .t. et .t. de .t. 30

256 B fol. 135^v–136^r

8 COMMITTITUR] committitur N 8 ETC.] habet B om. N 9 Demetrius] BN
10 Io(hannes)] .Io. BN 10 ternas] posterius in margine sinistro add. N 11 sub] add.
et del. sigillo B add. sigillo N 11 sub] add. et del. sigillo 14 unius] unus N 16 etc.]
habet B om. N 16 hec] hoc N 19 Io(hannis)] .Io. BN 19 de] om. B 24 que]
habet B om. N 25 Io(hannes)] .Io. BN 30 .t.] corr. ex d N

12 Zeek] Szék, Cikádor, in comitatu Tolna, cf. Csánki III p.411.

supradictis abbatibus conventibusque et monasteriis sew ecclesiis abbaciarum supradictarum omni cum onere successerint illasque abbacias ac iura et pertinen-
cias earundem tenuerint, possederint teneantque et possideant de presenti
fructusque et proventus abbaciarum earundem percipientes fuerintque prop-
terea ad restitutionem supradictorum debitorum per pretactum exponentem 5
pluries requisiti, nichilominus tamen, nescitur, unde moti, hactenus de debitis
supradictis satisfacere recusassent et recusarent impresenciarum.

257. NARRATIO MONICIONIS IN FORMA CAMERE APOSTOLICE ETC.

RACIONE DEBITORUM ETC.

149^r Demetrius etc. Expositum fuit nobis per .A. de .t. dyocesis .t., | quod li- 10
cet magnificus dominus .G. de .t. talis dyocesis superioribus diebus a prefato
exponenti pro quibusdam suis tunc occurrentibus summeque urgentibus ne-
cessitatibus evitandis mutuo et ex causa amicabilis ac veri et gratuiti mutui sibi
dare pecierit ac cum effectu numeraverit et levaverit summam duorum milium
floreorum auri Hungaricalium idemque dominus .G. coram venerabili domi- 15
no Iohanne Lapis etc. notario publico et testibus superinde rogatis Bude dicte
iurisdictionis Strigoniensis eandem summam duorum milium floreorum auri
ex causa supradicta se a pretacto exponenti levasse, numerasse et cum effectu
habuisse confessus fuerit huiusmodique summam duorum milium floreorum
auri antefato domino .A. exponenti ac creditori in puro auro et cum iusto ac 20
vero pondere ad festum Beati Michaelis archangeli tunc proxime venturum,
iam vero dudum preteritum similiter Bude, in loco scilicet iamdicti contrac-
tus realiter et cum effectu reddere et restituere et persolvere in forma Camere
Apostolice laciore et forciori ac sub penis et censuris ecclesiasticis in dicta for-
ma Camere Apostolice contentis et tunc sibi plene declaratis sponte, libere et ex 25
certa sua sciencia promiserit et se obligaverit, nichilominus tamen idem domi-
nus .G., nescitur, quo spiritu ductus, iamdictos duo milia floreorum auri et in
auro, ut debuisset ac deberet et teneretur pretacto domino exponenti credito-
ri, nedum ad dictum festum sew terminum tunc, ut premittitur, expressum et
prefixum, sed nec usque modo reddere, restituere et persolvere curasset et nec 30

257 B fol. 136^r–137^r

1 abbatibus] *add. posterius suprascr.* B 3 possederint] possiderint N 4 earundem]
eorundem N 7 recusarent impresenciarum] inpresenciarum recusarent B 7 impresencia-
rum] inpresenciarum N RACIONE DEBITORUM] *litteris simplicibus scr.* B 9 ETC.] *habet*
B *om.* N 10 Demetrius] BN 12 suis] iuis N 12 tunc] *habet* B *om.* N 12 occur-
rentibus] B occasionem N 14 numeraverit] *corr. ex norneaverit cum contractionis signo* N
14 levaverit] *add. in* N 15 idemque] B idque N 16 Lapis] Lopys B 17 eandem]
eundem N 20 auri] *habet* B *om.* N 20 .A.] B actori B 25 tunc] *add. plene* N
28 teneretur] tenerent N

curaret eciam de presenti in dispendium etc. ferimus in hiis scriptis, prefatos
 duo milia florenos Hungaricales et in auro puro ac cum iusto et vero pondere
 antedicto .A. exponenti et creditori Bude realiter et cum effectu reddere, resti-
 149^v tuere et persolvere debeat et teneatur. Qui si id etc., salvo et | reservato, quod si
 prelibatus dominus .G. per vos modo, quo supra, monitus et requisitus se pre- 5
 missorum occasione indebite gravari seque antedicto .A. exponenti et creditori
 de summa duorum milium florenorum auri supradicta satisfecisse aut ad solu-
 tionem illorum non teneri allegaverit, extunc eundem in nostram peremptorie
 citetis presenciam etc., legitime compareat ad docendum et ostendendum se
 de dictis duobus milibus florenorum auri pretacto domino exponenti creditori 10
 integraliter satisfecisse, alias ad videndum et audiendum publicum obligacionis
 supradicte instrumentum manu antedicti domini Iohannis Lopys notarii ro-
 gati, ut prefertur, subscriptum et munitum recognosci debitumque huiusmodi
 supradictum per eundem dominum .G. sive eius procuratorem ipsius nomine
 rursum confiteri confessionemque eiusdem debiti supradicti contra eundem 15
 execucioni debite demandare et litteras executoriales desuper opportunas de-
 cerni et dari vel dicendum et causam, si quam habet racionabilem, cur id fieri
 non debeat, allegandum <etc.>, certificantes eundem sic citatum etc., coram
 nobis comparentis instanciam ad premissa omnia et singula et alias, prout iuris
 fuerit, ad ulteriora etc.

20

258. ALIA SIMILIS

Demetrius etc. pro parte reverendissimi domini Francisci Warday electi ec-
 clesie Waciensis nobis fuit expositum, qualiter Benedictus Bathiany etc. a pre-
 fato domino exponenti mille florenos auri in parata et numerata pecunia ex
 causa veri et gratuiti mutui, necnon quinquaginta vasa vinorum precio in et 25
 pro trecentis et quinquaginta florenis auri successive levasset, habuisset et re-

258 B fol. 137^{r-v}

1-2 prefatos duo milia florenos] prefatorum duorum milia fl(orenorum) N 6 creditori]
 add. et del. Bude realiter et cum effectu N 10 domino] d. N 11 publicum] publicam
 N 12-13 rogati] regari? v. ex contaminatione regni ? N 13 subscriptum] add. et del.
 per eundem dominum .G. B 16 execucioni] execucione N 16 demandare] demandari
 N 18 etc.] supplevi 22 Demetrius] BN 22 electi] habet B om. N 23 Benedictus
 Bathiany] in margine dextro non multo posterioris aetatis manu add. Antecessor Nicolaus Ba-
 thory decessit anno 1506. B 25 quinquaginta] quinquaginte N 25 in] habet B om. N
 247.26-248.1 habuisset et recepisset] recepisset et habuisset B

22 Francisci] Franciscus Várdai (1500-1513), episcopus Waciensis etc., cf. KöBLÖS Egyházi kö-
 zépréteg pp.375-376 et C. TÓTH Főpapi archont. p.106. 23 Benedictus Bathiany] Benedictus
 Battyányi (1502-1520), thesaurarius etc., cf. FÖGEL II. Ulászló pp.56-58, C. TÓTH - HORVÁTH
 - NEUMANN - PÁLÓSFALVI Világi archont. pp.132-133 et C. TÓTH Főpapi archont. p.37.

cepisset, quos quidem mille et alios trecentos et quinquaginta florenos auri si-
 150^r mili modo in parata et numerata pecunia idem dominus .B. prefato | domino
 exponenti vigore ac mediantibus litteris suis caucionalibus manu sua propria
 subscriptis et sigillo suo subimpressis in certis terminis tunc venturis, iam vero
 dudum preteritis respective in forma Camere Apostolice sub penis et censuris 5
 ecclesiasticis et aliis in eadem contentis et eidem domino .B. plene notis fideque
 sua Christiana mediante antedicto domino exponenti integraliter ac realiter et
 cum effectu reddere et persolvere promississet et se obligasset, nichilominus ta-
 men idem dominus .B., nescitur, unde motus, fidei et promissionum suarum
 huiusmodi immemor dictos mille trecentos et quinquaginta florenos auri ne- 10
 dum in dictis terminis, sed et usque modo reddere et persolvere recusasset et
 recusaret eciam de presenti etc., ferimus in hiis scriptis, de prescriptis mille
 trecentis et quinquaginta florenis auri antefato domino exponenti satisfacere
 illosque reddere et persolvere debeat et teneatur et salvo et reservato etc., ut su-
 pra, compareat ad recognoscendum et confitendum recognoscique et confiteri 15
 videndum et audiendum debitum supradictum ac litteras caucionales supra-
 dictas, confessionemque huiusmodi et alia in dictis litteris suis caucionalibus
 contenta debite execucioni demandari et litteras oportunas desuper decerni
 vel dicendum, ut supra.

259. SUPER CONTRACTU

20

Pro parte Petri .t. Bude residentis nobis fuit expositum, quod, licet alias
 venerabilis dominus Franciscus tunc similiter Bude in et sub dicta iurisdic-
 tione Strigoniensi existens cum pretacto exponenti certo modo contrahendo
 eidem exponenti in florenis .t. ex huiusmodi contractu debitorie mansisset
 obligatus, quos quamvis idem dominus Franciscus fide Christiana et humani- 25
 150^v tate suis pretacto exponenti ad certum tunc venturum et per eum | prefixum,
 iam vero dudum preteritum terminum persolvere promississet, nescitur tamen,
 quo spiritu ductus, fidei, humanitatis et promissionis suarum huiusmodi in-
 memor hactenus eosdem .t. florenos persolvere recusasset et recusaret eciam

259 B fol. 137^v

1–2 simili modo] *similim cum suspensionis signo* N 2 .B.] Benedictus B 6 eadem]
 eodem N 6 .B.] Benedicto B 9 .B.] Benedictus B 10 dictos] B *dicto cum contrac-*
tionis signo N 11 persolvere] *add. et* N 17 que] *habet* B *om.* N 17 litteris] *add.*
nostris N 18 demandari] demandare N 19 dicendum] *dnd cum contractionis signo*
 N 22 Franciscus] *Franc cum suspensionis signo* B *Fran cum suspensionis signo* N 23 ex-
 ponenti] *exponente* BN 25 Franciscus] *Fran cum suspensionis signo* B *cum contractionis*
signo N 27 persolvere] B solvere N 248.29–249.2 et recusaret ... magnum] *om.* B
 29 recusaret] *deleto litterae nasalis signo corr. ex recusarent* N

de presenti in dispendium salutis anime sue dictique exponentis preiudicium et dampnum valde magnum etc.

260. NARRACIO MONICIONIS PRO FRATRIBUS

Querelam pro parte venerabilium et religiosorum prioris et conventus fratrum Sancti Dominici ordinis Predicatorum in clauistro Sancte Crucis Cibinii 5 dicte iurisdiccioni fundato degencium nobis porrectam recepimus continenter, quod, licet ipsi, exponentes scilicet et alii universi fratres eiusdem ordinis iuxta privilegia et indulta ipsis fratribus et sacro eorum ordini per summos pontifices Sancte Romane Ecclesie concessa et sacrorum canonum indulta et sanctiones in quibuscumque locis et sub quorumcumque rectorum et plebanorum ecclesiarum parochiis confessiones Christi fidelium audire, necnon alia circa animarum salutem rectore huiusmodi parochiali irrequisito peragere libere et licite potuerint possintque et valeant, nichilominus tamen honorabilis dominus .. plebanus et .. et .N. presbiteri capellani de dicta Cibinio dyabolo, ut creditur, humani generis inimico et omnis boni invidio instigante, ne plebs 15 sive populus Christianus parochie eiusdem domini plebani absque petita et obtenta licencia ipsius domini plebani peccata sua ad ipsos fratres exponentes confiterentur, immo etiam, ne missas et alia divina officia apud eosdem fratres exponentes audirent vel etiam ipsis fratribus exponentibus testamentaliter certum quid legarent aut saltem pias elemosinas erogarent, corpora quoque 20 defunctorum inter septa dictorum fratrum exponencium sepelirent, publice 151^r prohibuisset et prohiberet, eos autem, qui inter septa | eorundem fratrum corpora defunctorum sepelivissent, in certa pena pecuniaria mulctasset, nonnullos vero licenciam et indulgenciam confitendi ad dictos fratres ab eodem domino plebano petentes idem dominus plebanus duris verbis et increpatoriis affecisset et afficeret, aliis vero, qui dictis fratribus peccata eorum confessi fuissent, sacram communionem denegasset et denegare minatus fuisset et minaretur, et quod deterius est, eosdem fratres exponentes fures ecclesiasticos et sacrilogos nominare et appellare veriti non fuissent et de presenti non vererentur per hocque et alias dictam plebem et eorum devocionem, quam hactenus in et 30

260 B fol. 138^{r-v}

7 ipsi] *add. et del. fratres* B 11 confessiones] *habet* B *om.* N 12 huiusmodi parochiali] parochiali huiusmodi B 14 ..] *habet* B *om.* N 14 presbiteri] *posterius suprascr.* B 14 dicta] *adde civitate* 19 audirent] *adirent* N 20 quid] *quic* N 20 legarent] B legaretur N 21 sepelirent] *sepellirent* BN 23 sepelivissent] *sepellivissent* BN 23 mulctasset] *mulctassent* BN 24 confitendi] *habet* B *om.* N 27 minatus] *add. non* N 30 eorum] earum BN

5 Cibinii] Nagyszeben, in comitatu Szeben, cf. LELKES *Helységnevazonosító* p.486.

ad ipsos fratres exponentes et eorum sacrum ordinem habuerunt, retraxerunt et retrahere non desistunt eciam modo in dispendium salutis animarum etc., ferimus in hiis scriptis, prefati .t. et futurus plebanus et .. et .. dictas prohibiciones, minas et denominationes ac appellaciones erga dictos fratres exponentes modo premissis factas publice in ecclesiis et ambonibus eorundem revocare et 5 retractare ac ab ulterioribus prohibicionibus, minis, denominationibus et appellacionibus aliisque supranominatis cessare, desistere et resilire, premissam quoque summa pecunie extortam restituere debeant et teneantur realiter et cum effectu.

261. ABSOLUCIO IN BREVI FORMA

10

Demetrius etc. Noveritis, quod, licet alias nos in quadam causa inter nobilem Nicolaum de .t. dyocesis Iauriensis ut actorem ab una ac nobilem dominam Elizabet consortem .t. de prefata .t. velut in causam attractam ab altera partibus de et super certarum iniuriarum realium et verbalium in actis cause huiusmodi expressatarum earumque occasione coram nobis et in hac sede Stri- 15 goniensi mota rite et legitime procedentes eandem dominam Elizabet sepius citatam et non comparentem, servatis tamen servandis de usu, more et consuetudine huius alme sedis servari solitis et consuetis propter eius manifestam
151^v contumaciam excommunicaverimus et excommunicatam | in partibus denunciari mandaverimus, tamen prefatus actor coram nobis personaliter comparens 20 vive vocis oraculo retulit se cum dicta domina Elizabet in negotio cause prescripte concordasse et sibi per ipsam dominam tam super negotio principali, quam eciam expensis cause eiusdem satisfactum extitisse et se exinde ex partes eiusdem domine contentum fore, supplicans ipsemet Nicolaus actor nobis pro parte pretacte domine Elizabet humiliter et devote, quatinus ipsam a 25 dicta excommunicacionis sententia absolvere et absolucionem huiusmodi in partibus aliquibus dominis insolidum committere dignaremur. Nos itaque attendentes, quod sancta mater ecclesia etc., ipsam dominam Elizabet ab huiusmodi excommunicacionis sententia duximus fore absolvendam absolucionemque eidem impendendam, vobis dominis prescriptis in partibus committentes 30 <mandamus> et committimus per presentes, idcirco devocioni vestre insolidum etc., ac dum et quando per prefatam dominam Elizabet cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, eandem .t. ab huiusmo-

261 B fol. 138^v–139^r

2 salutis animarum] *habet B om. N* 3 ..] ... B 3 ..] ... B *om. N* 6 ac] *corr. ex ab N*
 11 Demetrius] Thomas B 13–14 ab altera partibus] partibus ex altera B 18 servari]
 B servatis N 31 mandamus] *supplevi* 33 .t.] *add. et del. ab huius N*

di excommunicacionis sententia auctoritate nostra vobis et cuilibet vestrum presentibus attributa in forma ecclesie consueta absolvatis ipsam communioni fidelium ac participacioni sacramentorum restituentes, iniuncta sibi pro modo culpe penitencia salutari, recepto tamen primitus ab ipsa iuramento corporali ad sancta Dei ewangelia per ipsam prestito, quod de cetero ecclesie et nostris 5 parebit mandatis. Quam tandem sic absolutam fore in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis publice nuncietis et faciatis nunciari, presentibus post earum opportunam lecturam et debitam execucionem exhibenti restitutis. Datum etc.

262. TRANSMISSIO AD MANDATUM PALATINI

- 152^r |Spectabili et magnifico domino Emerico de Peren etc., serenissimique prin- 10
cipis domini nostri, domini Wladislai Dei gracia Hungarie et Bohemie etc.
regis in absencia sue maiestatis locumtenenti humilis et devotus capellanus
eiusdem v(estre) m(agnificencie) Thomas Amadeus de Ferraria d(ecretorum)
d(oct)or, vicarius ecclesie Strigoniensis in spiritualibus et causarum auditor ge-
neralis oracionum suffragia devotarum! Vestra noverit magnificencia, quod de 15
anno Domini infrascripto sexta die mensis Iunii me ad iura reddenda et causas
audiendas pro tribunali sedente citacione eiusque execucione legitimis prece-
dentibus comparuerint coram me in iudicio discretus dominus Georgius pre-
sbiter de Strigonio procurator .t. de .t. ab una, prout videlicet de sue procura-
cionis mandato mihi legitimam fecit fidem, et nobilis Iohannes de .t., nuncius 20
nobilis .t. de .t. Waciensis dyocesis ab alia partibus et idem dominus Georgius
presbiter procurator nomine, quo supra, ad dandum et recipiendum darique et
recipi videndum libellum sew summariam petitionem in causa et causis huius-
modi quartum diem tunc proxime et immediate venturum peciit et obtinuit,
ad quem eciam diem causam et causas easdem ad eundem actum fiendum de 25
voluntate procuratoris et nuncii prefatorum distuli et prorogavi. Quo termi-
no huiusmodi adveniente et deinde decima octava die prescripti mensis Iunii
me rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente com-
152^v paruit coram me in iudicio prefatus dominus Georgius procurator | nomine,
quo supra, et quendam libellum sew summariam petitionem facto, realiter et 30
in scriptis in figura mei iudicii in contumaciam et negligenciam prefati .t. et

262 B fol. 139^{r-v}; Bónis 3890 (c.1500).

1 auctoritate] *add. et del. ordinaria* N 1 nostra] *habet* B *om.* N 2 communioni] B
communione N 3 participacioni] participacionem BN 7 presentibus] B presentes
N 8 etc.] *om.* B 13 v(estre)] r(egie)? N 16 infrascripto] infra(scrip)to N 19 pro-
curator] B et N 19 .t. de .t. ab una] *add. posterius suprascr.* B 20 mihi] michi N
21 de] et N 21 Waciensis] Vaciensis B 24 peciit] petit N 26 nuncii] nuncii BN
27 adveniente] a die menii? N

sui procuratoris exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS etc. Post hec die datarum presencium comparuit coram me in iudicio prefatus .t. nuncius, quo supra, nomine et quasdam litteras preceptorias v(estre) m(agnificencie) mihi loquentes exhibuit et produxit, presentavit hunc tenorem continentes: EMERICUS etc. Post quarum quidem litterarum preceptoriarum 5 v(estre) m(agnificencie) presentacionem et recepcionem per me, ut premittitur, factam dictus .t. nuncius nomine, quo supra, requisivit me, quatinus causam et causas huiusmodi supradictas iuxta vim, formam et tenorem litterarum m(agnificencie) vestre preinsertarum in curiam regiam, vestram scilicet in presenciam transmittere deberem. Ego vero volens in omnibus, ut teneor, mandatis m(agnificencie) v(estre) obedire et obtemperare, causam et causas easdem statu in eodem, quo coram me existebat, absque omni adiudicacione et difficultate aliquali in predictam curiam, vestram scilicet in presenciam transmissi, procuratoribus parcium prescriptarum presentibus tricesimum diem a die datarum presencium computando ad comparandum in iamfata curia regia, vestre 15 scilicet m(agnificencie) presenciam statui et prefixi. Datum Strigonii. Quod et nichilominus transmissione et termini supradicti ad comparandum partibus supradictis in curia regia coramque v(estra) m(agnificencia) prefixionem per me, ut premittitur, factas propter absenciam predicti actoris et eius procuratoris ipsas transmissionem et prefixionem huiusmodi ignorantis eidem 20 actori sew eius procuratori legitim[o], ne de hiis quoquo modo ignoranciam pretendere valeat, per dictam partem in causam attractam legitime intimandas 153^r et notificandas decrevi et commisi. Datum. |

263. COMMISSIO AD RESPONDENDUM POSICIONIBUS ETC.

Discrecionibus vestris insolidum etc., quatinus receptis presentibus ad nobiles Priscam relictam et Iohannem filium condam Pauli .t. de .t. dyocesis We- 25 sprimiensis singulis diebus iuridicis infra decem dierum spacium a die datarum presencium computando personaliter accedatis eis que et eorum cuilibet singulariter auctoritate nostra iubeatis, ut ipsi et eorum quilibet de calumpnia vitanda et veritate dicenda cum omnibus et singulis capitulis, declarantes eisdem 30 et eorum cuilibet capitula in et sub iuramento calumpnie contenta ad sancta

263 B fol. 140^r

2 coram] om. B 4 produxit] om. B 16 Strigonii] habet B om. N 17–23 Quod et ... Datum] om. B 22 dictam] dictum N 22 attractam] attractum N 24 etc.] habet B om. N 26 .t. de .t.] Berthalanfy de Felchwth B 27 datarum] datis? BN 29 iubeatis] B inhibeatis N 31 eorum] corr. ex eorundem

26 .t. de .t.] Felcsút, in comitatu Fejér, cf. Csánki III p.324.

Dei ewangelia tactis Scripturis sacrosanctis iurent et deinde medio iuramento in et ad posiciones presentibus introclusas singulariter singulis de membro ad membrum, clam, pure et sufficienter per verbum credit vel non credit, scit vel nescit, respondeant et eorum quilibet respondeat, cum comminatione et certificatione, quod, nisi iuramentum huiusmodi prestiterint, et dictis posicionibus medio iuramento responderint sew eorum alter prestiterit et responderit, nos posiciones easdem habebimus et declarabimus pro confessatis et deinde facta responsione copiam responsionum dictorum in causam attractorum ad prefatas posiciones factarum dictis actricibus sew earum procuratori legitimo detis, et tandem singulis diebus iuridicis – vel quibuscumque diebus iuridicis – infra dictum terminum ad dictam possessionem Chwth personaliter conveniatis ad eosdemque locum et terminum etc., singulariter et secrete iuxta vim, formam et tenorem dictarum posicionum sew articulorum negatorum, si qui fuerint, diligenter examinetis etc.

264., NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM |
153^v

15

Thomas Amadeus de Ferraria d(ecretorum) d(ector), archidiaconus Nitriensis et canonicus ac vicarius in spiritualibus causarumque auditor generalis in ecclesia Strigoniensi causeque et causarum ac parcium infrascriptarum per reverendissimum in Christo patrem et dominum Thomam miseracione divina etc., legatum natum etc., causaque et causis ac partibus in eisdem per sanctissimum in Christo patrem et dominum nostrum, dominum Iulium, divina providencia papam secundum iudicem delegatum et executorem unicum specialiter deputatum iudex subdelegatus dilectis nobis in Christo etc. per et infra Strigoniensem ac eius iurisdiccione[m] spirituale[m], necnon Agriensem et Waciensem civitates et dyoceses ubilibet constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis! Litteras pretacti reverendissimi domini Thome cardinalis et patriarche Constantinopolitani iudicis delegati sub eius sigillo anulari cere rubee sub-

264 B fol. 140^v–143^v; Bónis 4036 (9 Martii 1508).

5 et] B in N 9 actricibus] B articulis N 10 vel ... iuridicis] in uncis clausum BN 12 eosdemque] easdemque N 13 dictarum] habet B om. N 13 articulorum] articulatorum B 16 d(ecretorum) d(ector)] om. B 16–17 Nitriensis] Nitrien(sis) B 17 et canonicus] om. B 17 generalis] add. necnon Demetrius de Nyas, d(ecretorum) d(oct)ores, canonici B 19–22 in Christo ... providencia] etc. B 23 deputatum] add. cum clausula 'quod si non ambo etc.' B 23 iudex subdelegatus] iudices subdelegati et add. specialiter deputati B 23–25 per et infra Strigoniensem ac eius iurisdiccione[m] spirituale[m], necnon Agriensem et Waciensem civitates et dyoceses] om. B 27 nostris] add. imo verius apostolicis 28–29 et patriarche Constantinopolitani] om. B 29 anulari] annullari BN 253.29–254.1 subimpresso] ab extra impresso B

impresso, patenter in papiro confectas sanas et integras ac omni prorsus vicio et suspicione carentes nobis pro parte circumscripti Iohannis Aurifabri de Cibinio dicte iurisdiccioni Strigoniensis principalis in eisdem litteris principaliter nominati nobis porrectas honore et reverencia, quibus decuit, recepimus in hec verba: THOMAS MISERACIONE divina etc. Post quarum quidem litterarum pre- 5 tacti reverendissimi domini nostri cardinalis et patriarche presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas fuimus pro parte eiusdem Iohannis principalis in eisdem litteris principaliter nominati debita cum instantia requisiti, quatinus ad execucionem preinsertarum litterarum procedere et citacionem legitimam una cum inhibicione inserta contra prefatum Geor- 10 154^r gium Sartorem ex adverso | in preinsertis litteris principaliter nominatum ac alios omnes et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes ad partes in forma solita et consueta decernere et dare dignaremur. Nos tunc volentes mandatum apostolicum nobis iniunctum, ut tenebamur, reverenter exequi citacionem huiusmodi petitam contra prefatum Georgium ac alios omnes et sin- 15 gulos sua communiter vel divisim interesse putantes ad comparandum coram nobis dicendumque et excipiendum, si quid dicere vel excipere volunt contra preinsertas litteras, nobis videlicet factam commissionem, alioquin videndum et audiendum pronunziari nos in causa et causis huiusmodi iudices competentes procedendumque in eisdem ad ulteriora usque ad sententiam diffinitivam 20 inclusive cum inhibicione eidem Georgio et aliis, quibus intererat sew interesse poterat quomodolibet in futurum, ne lite et causa ac causis predictis coram nobis indecisis pendentibus in litispendencie ac nostre, immo verius Apostolice Sedis iurisdiccioni vilipendium et contemptum quicquam per se vel per alium sew alios attemptarent sew innovarent, dandam decreveramus et dederamus. 25 Et quia tum prefatus Iohannes Aurifaber, tum eciam dictus Georgius Sartor, antequam dicte littere citatorie et inhibitorie in dictis partibus execute fuissent, mortem obierunt et circumscriptus Mathias filius et heres dicti Iohannis ipsi Iohanni, prefato vero Georgio ex adverso principali domina Iuliana relicta et Iohannes filius eiusdem .G. in bonis et rebus suis successerunt, pro eo, quod 30 ipsa domina Iuliana, necnon circumscripti Iacobus Sartor et Simon Aurifaber de Cibinio executores dicti condam Georgii ad instantiam prefati Mathie in 154^v nostri presenciam citati nobisque | de anno Domini millesimo etc. decima nona die mensis Octobris ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali seden-

2–3 circumscripti Iohannis Aurifabri de Cibinio dicte iurisdiccioni Strigoniensis principalis] venerabilium et religiosorum ac Deo devotorum vicarii et fratrum Minorum de observancia ordinis Sancti Francisci provincie Regni Hungarie, necnon prudencium et circumscriptorum iudicis et iuratorum civium et tocius universitatis oppidi sew civitatis Coronensis sive Brassoviensis principalium B 4 nominati] nominatorum B 4 nobis] *habet B om. N 7 et] om. N 19–20 competentes] add. producen(dum) N 23 immo] imo N 25 dandam] dandum N 28 obierunt] B abierunt N 30 .G.] Georgii B 33 millesimo] corr. N 33 etc.] *habet B om. N 34 Octobris] add. nobis BN**

tibus comparuerunt coram nobis in iudicio circumspecti magistri Wldaricus de .t. prefati Mathie ab una et Melchior dicti Georgii ab alia partibus procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum procuracionum mandatis nobis hincinde legitime constitit et constat, et idem Wldaricus procurator nomine, quo supra, prefatas citacionem et inhibicionem una cum earum execucionibus reproduxit et contumaciam ac negligenciam prefati magistri Melchioris et suorum principalium, non dicens contra preinsertam commissionem nobis factam verbo vel in scriptis, accusavit ipsumque contumacem reputari et in eorum contumaciam nos in causa et causis huiusmodi iudices competentes fore et esse ac in eisdem ad ulteriora procedendum esse pronuncciari postulavit, ex adverso prefatus magister Melchior copiam commissionis et litterarum apostolicarum, necnon citacionis et inhibicionis preinsertarum et vigesimum quintum diem tunc proxime et immediate venturum ad dicendum et excipiendum contra easdem per nos sibi dari petiit et obtinuit. Tandem decima sexta die mensis Decembris nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio prefati magistri Melchior et Wldaricus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem magister Melchior procurator nomine, quo supra, quasdam scripturas in vim exceptionis contra commissionem et litteras apostolicas et citacionem predictas coram nobis exhibuit et produxit ac deinde oblatis coram nobis successive per dictos procuratores certis replicacionibus, dupplicacionibus et triplicacionibus et super eisdem per nos interloqui postulantibus nos tunc visis primitus eisdem exceptionibus, replicacionibus, dupplicacionibus et triplicacionibus ac aliis omnibus in huiusmodi causa coram nobis exhibitis et productis deductisque et allegatis habitoque consilio dominorum prudentium diligentique tractatu et maturam deliberacione superinde prehabita interloquentes pronuncciavimus nos in causa et causis huiusmodi iudices competentes ac in eisdem ad ulteriora procedendum esse et procedi debere. POSTMODUM anno Domini millesimo quingentesimo octavo, nona die mensis .t. nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas etc. comparuit coram nobis in iudicio circumspectus Mathias filius prenominati condam Iohannis Aurifabri citra quorumcumque procuratorum suorum per eum ad ea quomodocumque constitutorum revocacionem et litteras compulsorias contra iudices ac notarios publicos, qui videlicet acta, acticata, litteras, processus, privilegia, signaturas aliaque munimenta causam et causas presentes tangentes et concernencia apud se haberent, tenerent et conservarent ac habentes et detinentes scirent, per nos sibi decerni et dari postulavit,

9 in] *habet B om. N* 14 easdem] *B om. N* 17–18 et idem magister Melchior procurator nomine, quo supra] *habet B om. N* 25 prudentium] *prudentum BN* 29 .t.] *Marcii B* 29 nobis] *B nos N* 29–30 et causas audiendas] *om. B* 32 ad] ante *B* 32 quomodocumque] *B quocumque N* 34 litteras, processus] *processus, litteras B* 35 apud] *B apud N*

cui presente prefato magistro Melchiore et nullam causam saltem rationabilem, cur id fieri non debeat, allegante easdem dandas decrevimus et dedimus. CONSEQUENTER octava die mensis Maii nobis consimiliter ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio circumspectus magister Ladislaus Palffy de Strigonio procurator antefati 5 Mathie, prout videlicet de sue procuracionis mandato nobis legitimam fecit fidem, ab una et prefatus magister Melchior procurator nominibus, quibus supra, ab alia partibus et idem Ladislaus Palffy procurator nomine, quo supra, processus et acta supradictos coram venerabilibus dominis Bartholomeo cantore, Michaele archidiacono Hunyadiensi et Andrea canonicis in ecclesia Al- 10
155^v bensi Transsilvanensi iudicibus delegatis factos et habitos, necnon sententiam diffinitivam per eosdem dominos delegatos in causa et causis eisdem latam et promulgatam in vim dictarum litterarum compulsoriarum extractos et extracta exhibuit et produxit. Cuius quidem sentencie tenor talis est: IN NOMINE DOMINI. AMEN. etc. Post quorum quidem processuum actorumque et sentencie 15 huiusmodi exhibicionem et produccionem antelatus Ladislaus Palffy procurator nomine, quo supra, sententiam preinsertam dictorum dominorum .t. et .t. iudicum delegatorum iuxta vim, formam et tenorem preinserte commissionis nobis facte una cum taxatione expensarum per nos execucioni demendare ac litteras executoriales desuper decernere dareque et concedere postulavit, ex 20 adverso prenominaus magister Melchior procurator nominibus, quibus supra, allegavit, quod quia terminus per nos ad producendum huiusmodi processus et acta ac sententiam prefixus nondum instaret, pro eo non vult quoquo modo in anticipacionem termino consentire. Nos tunc volentes superinde maturius deliberare causam et causas huiusmodi ad primam diem iuridicam post ferias 25 messium tunc proxime et immediate affuturas prorogavimus et distulimus, ad quem eciam terminum procuratores parcium prescriptarum facie ad faciem monuimus et habuimus pro monitis. DEMUM de anno Domini infrascripto decima septima die mensis .t. comparuit coram nobis extraiudicialiter prefatus Mathias, citra tamen quorumcumque procuratorum suorum per eum antea 30 constitutorum revocacionem et quoddam publicum instrumentum manu discreti Wolfgangi Flastum de dicta Cibinio notarii publici confectum exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: IN NOMINE DOMINI. AMEN. etc. Post cuius

2 dandas] dand(as) B dandum N 9 supradictos] B supradictas N 9–10 cantore] canthore N 11 Transsilvanensi] Transsilvaniensi N 15 quorum] quarum N 17–18 .t. et .t.] Bartholomei, Michaelis et Andre B 20 desuper] habet B om. N 24 termino] BN termini v. terminorum? 25 iuridicam] iuris BN 26 distulimus] B distullimus N 28 de] habet B om. N 29 .t.] Marcii B 29 extra] add. suprascr. N 30 antea] B ad ea N 32 Wolfgangi] B Wolfgangii N 32 dicta] comple civitate 33 AMEN] om. N

10–11 Albensi Transsilvanensi] *Gyulafehérvár, in comitatu Fehér, cf. Györffy II pp.143–158.*

quidem instrumenti publici exhibicionem fuit nobis per eundem Mathiam expositum, quod prefata domina Iuliana, nescitur, quo spiritu ducta, predictos septuaginta quinque florenos auri nedum in termino prefixo, sed neque us-
 156^r que modo persolvere curasset penas | supradictas incurrens, petens sibi per nos citacionem legitimam contra eandem dominam Iulianam, necnon Iohannem 5 filium eiusdem successores et possessores rerum et bonorum prefati condam Georgii Sartoris ad reassumendum et continuandum reassumique et continuari videndum et audiendum causam et causas prefatas vel dicendum causam, cur id fieri non debeat, allegandum. Nos tunc citacionem huiusmodi petitam dandam esse decrevimus et dedimus, ipsa siquidem citacione in partibus le- 10 gitime executata et reportata ac tandem septima die mensis Maii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio discretus dominus Georgius de Mylethincz presbiter procurator antefati Mathei, prout videlicet de ipsius quoque procuracionis mandato nobis ex actis cause et causarum huiusmodi legitime constitit et constat, ab 15 una et prenominate magister Melchior procurator nominibus, quibus supra, ab alia partibus, et idem dominus Georgius presbiter procurator nomine, quo supra, prefatam citacionem una cum eius execucione reproduxit petens per nos sentenciam antedictorum dominorum Bartholomei, Michaelis et Andree iuxta vim, formam et tenorem preinserte commissionis nobis facte una cum taxa- 20 cione expensarum debite execucioni demandari. CONSEQUENTER die datarum presencium nobis rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio prefatus Mathias citra quorumcumque procuratorum suorum antea qualitercumque constitutorum revocationem, et quandam cartam papiream expensas cause et causarum supradic- 25 tarum huiusmodi in se continentem exhibuit et produxit, petens easdem per nos taxari et moderari easdemque et summam preinsertam debite execucioni 156^v demandari ac desuper | litteras nostras executoriales decerni et dari et, quamvis iuxta continenciam dicte carthe expensas huiusmodi longe ad plura se extendebant, nos tamen provida moderacione previa easdem expensas ad tot flore- 30 nos auri taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a prenominate Mathia, quod ipse et prenominate condam Iohannes pater suus in et pro prosecucione cause et causarum huiusmodi tot et tantum, videlicet .t. florenos exposuisset sew necessario exponere debuit, fructus vero a tempore spoliacionis percepti et qui percipi potuissent, ducentos florenos et plus valuissent et valere potuis- 35

5 Iohannem] *habet B om.* N 8 dicendum] *add. alias B dndum cum contractionis signo N*
 9 non] *add. et del. audeat N* 10 dedimus] *add. et del. per presentes N* 13 Mylethincz]
 B Melythincz N 21 demandari] *corr. delete suspensionis signo N* 24 antea] *ante ea B*
 26 continentem] *ex contaminatione descriptas BN* 30 tot] *thot N* 32 et] *habet B om.*
 N

13 Mylethincz] *Miletinc, in comitatu Körös, cf. CSÁNKI Körösmegeye p.70.*

sent. POSTMODUM fuimus per eundem Mathiam debita cum instancia requi-
 siti, quatinus ad execucionem sentencie predictorum Bartholomei, Michaelis
 et Andree iudicum et taxacionis expensarum huiusmodi procedere et desuper
 litteras executoriales decernere dareque et concedere dignaremur. Nos vero at-
 tendentes, quod parum aut nichil prodesset sentencias ferri et expensas taxari, 5
 si debite execucionis non sortirentur effectum, sentenciam predictam et expen-
 sarum huiusmodi taxacionem debite execucioni demandandas fore et esse ac
 desuper litteras executoriales oportunas decerni debere decrevimus deman-
 davimusque et demandamus presentes litteras nostras executoriales sive hunc
 nostrum processum huiusmodi in se continentes desuper decernendas dan- 10
 dasque et concedendas. Quocirca etc., FERIMUS in hiis scriptis, prefatos agros
 sive iugera terrarum arabilium in sentencia predictorum dominorum Bartho-
 lomei, Michaelis et Andree denotatorum in specie restituere, necnon antedic-
 tos .t. florenos nomine expensarum predictarum ac ducentos florenos ratione
 fructuum de et ex eisdem agris perceptorum et reliquos quatuor florenos in et 15
 pro expedicione presencium litterarum nostrarum executorialium expositos,
 ad quos videlicet quatuor florenos nos presentes litteras nostras executoriales
 taxavimus et in eisdem quoque quatuor florenis prenomiatum Iohannem et
 157^r dominam Iulianam annotato Mathie condempnamus | eidem aut suo legitimo
 procuratori ad id sufficiens mandatum habenti dare et persolvere debeant et 20
 teneantur realiter et cum effectum. Qui si id fecerint, bene quidem etc.

265. NARRATIO PROPTER NON EXECUCIONEM LITTERARUM

Noveritis pro parte .t. de .t. filii et heredis ac possessoris bonorum condam
 .t. dyocesis prefate nobis fuisse expositum, quod cum alias certas alteras lit-
 teras nostras executoriales ad instanciam dicti exponentis contra et adversus 25
 .t. et .t. ac heredes et successores possessoresque bonorum condam .t. de .t. in
 causa, que inter ipsum exponentem ut actorem ab una et dictos .t. et .t. velut
 in causam attractos ab alia partibus ratione et pretextu certorum negociorum
 in dictis litteris nostris executorialibus expressatorum et eorum occasione co-
 ram nobis vertebatur, decrevissemus et dedissemus, extunc licet ipse exponens 30
 venerabilem dominum Iohannem plebanum de .t. vigore prefatarum littera-

265 B fol. 151^v–152^r

5–6 parum ... effectum] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

5 nichil] nihil BN 7 execucioni] execucionem N 7 demandandas] demandare N
 8 decerni] *add. in margine sinistro* B 13 Andree] Andre? B 14 .t.] .: B 14 nomine
 ... florenos] *habet* B *om.* N 18 prenomiatum] *corr. ex prenominationem* N 21 bene
 quidem] *om.* B 22 NON] *add. suprascr.* B 23 heredis] herodis N 27 que] quam N
 30 decrevissemus] decrevimus N 31 venerabilem] *corr. ex venerabili* N

rum executorialium debite requisierit sew requiri fecerit, ut easdem contra et adversus dictos .t. et .t. exequeretur, ipse tamen dominus Iohannes plebanus favore, ut creditur, dictorum .t. et .t. huiusmodi litteras nostras executoriales, ut debuisset, exequi contumaciter recusasset sententiam excommunicationis in eisdem litteris nostris executorialibus contra recusantem sew recusantes eas- 5 dem exequi per nos latam et promulgatam dampnabiliter incurrere minime formidans in dispendium salutis etc., compareat ad videndum et audiendum se dictam excommunicationis sententiam incurrisse et excommunicatum publicari mandari desuperque litteras opportunas decerni et dari vel dicendum et causam, si quam etc. 10

266. NARRATIO AD VIDENDUM ET AUDIENDUM LITTERAS EXECUTORIALES EXEQUI MANDARI

Exposuerunt nobis nobilis Franciscus litteratus de Buda Veteri, successor 157^v bonorum condam Petri Kalman de | eadem Buda et Dyonisius de .t. dicte Waciensis dyocesis, quod alias prefati ipse Dyonisius et condam Petrus tunc in 15 humanis agens in causa et causis, quam et quas contra et adversus venerabilem dominum Petrum prepositum maiorem ecclesie Quinqueecclesiensis coram venerabili condam domino Thoma de .t. olim preposito Sancti Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensi nostro vicario predecessore mediato in sede spirituali Strigoniensi ratione certorum debitorum tunc expressatorum et 20 eorum occasione moverat, sententiam diffinitivam pro se et contra dictum dominum .P. prepositum reportassent et eandem, postquam in rem de iure transisset iudicatam, per venerabilem dominum Donatum de Marmellis de Arcio ipsius condam domini Thome de Ibaffalwa, ut prefertur, vicarii successorem et nostrum precessorem immediatum vicarium debite execucioni demendari et 25 desuper litteras executoriales dari et decerni obtinuissent et licet, prout eadem expositio subiungebat, idem dominus Petrus prepositus vigore dictarum litterarum executorialium ad parendum eisdem canonice ammonitus fuerit, ni-

266 B fol. 152^{r-v}

1 requiri fecerit] requisifecerit N 2 exequeretur] exequentur N 2 ipse] ipsi N 3 ut] habet B om. N 4 recusasset] neglexit N 9 dicendum] dndum cum contractionis signo N 12 MANDARI] mandare N 14 .t.] Alagh B 18 .t.] Ibaffalwa B 21-22 dominum] habet B om. N 22 .P.] Petrum B 22-23 transisset] transsisset N 23 Arcio] Arecon N 28 ammonitus] admonitus BN

14 .t.] Alagh, in comitatu Pest, cf. Csánki I p.24. 17 Petrum] Petrus Laki (1484-1507), praepositus Quinqueecclesiensis etc., cf. FEDELES Pécs p.397. 18 Thoma] Thomas Ibafalvi (1469-1497), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.110, BÓNIS Olasz vikáriusok p.90 et C. TÓTH Főpapi archont. 26. 23 Arcio] Arezzo, in Italia, cf. GRAESSE - BENEDICT - PLECHL Orbis Latinus I p.140.

chilominus tamen nedum prefatis condam Petro superviventi, sed neque dictis exponentibus post ipsius condam Petri obitum de dictis huiusmodi debitis iuxta contenta prefatarum litterarum executorialium satisfacere curasset, prout non curaret eciam de presenti in dispendium etc., compareat ad videndum et audiendum supradictas litteras executoriales ad instanciam prefatorum exponencium denuo et ex novo exequi mandari vel dicendum et causam, si quam habuerit rationabilem iustamque, cur id fieri non debeat, allegandum.

267. NARRACIO, UT LITTERAS EXECUTORIALES IUXTA VIM ET TENOREM EARUNDEM EXEQUANTUR

Demetrius etc. Noveritis alias pro parte .t. de .t. dicte iurisdiccioni spiri- 10
tualis Strigoniensis successoris bonorum condam .t. de .t. prefate Wesprimien-
sis dyocesis nobis fuisse expositum, quomodo ipsi in causa, que dudum inter
ipsos .t. et .t. tunc in humanis agentem, necnon circumspectum condam .t. de
.t. iamfate iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis ut actores ab una, et venerabi-
158^r lem dominum .t. prepositum | maiorem in ecclesia Quinqueecclesiensi utpote 15
successorem bonorum condam .t. fratris sui velut in causam attractum ab alia
partibus ratione cuiusdam summe florenorum et aliarum rerum in processio-
bus cause huiusmodi expressatis et earum occasione coram venerabili domino
.t. de .t. preposito ecclesie .t. de .t. Strigoniensi, nostro in dicto vicariatus officio
mediato vicario predecessore in hac alma sede spirituali Strigoniensi mota fuit 20
et agitata sententiam diffinitivam pro se et contra dictum dominum Petrum
prepositum reportarunt, quam tandem posteaquam in rem de iure transisset
iudicatam et plurime dilaciones pretexto certarum litterarum apostolicarum et
eciam regiarum ad importunam instanciam memorati domini Petri prepositi
successive obtentarum et emanatarum, quominus videlicet sententia predicta 25
effectum suum sortiri potuisset, causa in eadem intervenissent, per venerabi-
lem dominum .t. de .t., d(e)cretorum) d(o)ctorem, canonicum de .t. et in eodem
vicariatus officio ipsius condam domini .t. vicarii immediatum successorem et

267 B fol. 152^v–153^v; Bónis 3508 (1485).

6 ex novo] ex nuo BN 6 dicendum] dndum cum signo contractionis N 7 rationabilem
iustamque] iustam et rationabilem B 10 Demetrius] Thomas B 10 .t. de .t.] nobilium
Francisci litterati de Buda Veteri B 11 .t. de .t.] Petri Kalman de eadem Buda et Dionisii de
Alagh B 11 prefate] add. dyocesis N 11–12 Wesprimiensis] Waciensis B 12 causa]
corr. ex causam N 13 .t. et .t.] Dionisium et condam Petrum B 13 necnon] B nunc
N 13 condam] suprascr. N 13–14 .t. de .t.] Anthonium Pathaky de Buda 15 .t.]
om. et add. suprascr. Petrum B 16 .t.] Thome Kys B 19 .t. de .t.] Thoma de Ibaffalwa
B 19 .t. de .t.] Sancti Georgii martiris de Viridicampo B 26 potuisset] B potuissent N
26 causa in eadem] B et causam N 27 .t. de .t.] Donatum de Marmellis B 27 de .t.]
Ferrar(iensem) B 28 .t.] Thome B 28 immediatum] B immediati N

nostrum precessorem mediantibus certis litteris suis executorialibus debite executioni demandari obtinuerunt et tum huiusmodi litterarum executorialium dicti domini .t., tum etiam aliarumstrarum <vigore> antelatum dominum .t. prepositum canonice ammonitum et in eisdem litteris executorialibus parere contumaciter recusantem excommunicatum, aggravatum et reaggravatum 5 et interdictum in et propter eius contumaciam publicari fecerunt, et, licet ipse dominus .t. prepositus annotato condam .t. de .t. altero litis consorti adhuc in humanis agenti, prout debuit, satisfecerit, dictis tamen .t. et .t. superviventi et post ipsius obitum prenotato Francisco exponenti satisfacere contumaciter recusavit dictas excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis ac inter- 10 dicti sentencias et censuras animo indurato et rebeli sufferens. Quare pro parte eorundem exponencium debita cum instancia requisiti prefatum dominum Petrum prepositum per certas litteras nostras citatorias in nostri presenciam citari 158^v mandavimus et fecimus ad certum terminum competentem ad videndum et audiendum prefatas litteras executoriales antefati domini Donati vicarii, nostri precessoris contra ipsum Petrum ex novo exequi mandari vel dicendum et causam, si quam habebat rationabilem, cur id fieri non debebat, allegandum, et quia dictus dominus Petrus prepositus in huiusmodi citacionis termino contumaciter comparere contempsit, nos ad instanciam dictorum exponencium pronuncciamus et declaravimus in eiusdem Petri prepositi contumaciam pre- 20 scriptas litteras executoriales prenominati domini Donati vicarii, nostri precessoris contra eundem Petrum ex novo exequendas, prout pronuncciamus et declaramus per presentes. Quocirca devocioni vestre etc., requisiti prefatas litteras executoriales dicti domini Donati vicarii, nostri immediati precessoris iuxta et secundum vim, tenores et continencias earundem contra prenominatum 25 dominum Petrum prepositum et ad instanciam dictorum exponencium exequi debeatis et teneamini. Et tandem seriem vestre executionis ac, quicquid in hiis feceritis, nobis suo modo consciencie rescribatis, presentes et dictas litteras executoriales nobis in specie remittentes. Datum.

2 demandari] demandare N 2 executorialium] *add. et del. debite executione demandare* N 3 .t.] Donati N 3 tum] *habet B om.* N 3 vigore] *supplevi* 4 .t.] Petrum B 4 ammonitum] amonitum B monitum N 6 et interdictum in et propter eius contumaciam publicari fecerunt] *habet B om.* N 7 .t.] Petrus B 7 .t. de .t.] Anthonio Pathaky 8 agenti] agentem N 8 .t. et .t.] Dionisio et condam Petro B 10 excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis] excommunicationes, aggravaciones et reaggravaciones N 11 Quare] *add. fuimus BN* 15 prefatas] *habet B om.* N 16 ex novo] ex uno? BN 16 mandari] mandare N 16 dicendum] *ndum cum signo contractionis* N 17 debebat] B debeat N 18–19 contumaciter] contumacitere N 19 instanciam] *add. dominorum* N 19 dictorum] *posterius suprascr.* N 20 pronuncciamus] B pronuncciamus N 20 declaravimus] B declaramus N 20 contumaciam] contumacia N 22 ex novo] ex nullo v. ex imo? BN 25 tenores] *corr. ex tenorem* N 26 dictorum] *add. dominorum* N

268. NARRATIO PROPTER NON EXECUCIONEM LITTERARUM

Demetrius etc. Expositum fuit nobis pro parte honorabilis domini .t. pre-
 sbiteri, plebani de .t. dicte Strigoniensis dyocesis, quod licet alias ipse exponens
 vigore aliarum litterarumstrarum monitoriarum ad instanciam sui et contra
 circumspectos .t. et .t. in Marusio dicte iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis 5
 residentes racione et pretexto certorum negociorum in eisdem litteris nostris
 monitoriis expressatorum et eorum occasione decretarum et emanatarum eos-
 dem .t. et .t. per certos ex vobis dominis ecclesiarum plebanis prefatis, nostros
 et huiusmodi litterarumstrarum executores ad parendum eisdem litteris
 nostris monitoriis canonice ammoneri fecerit ipsique .t. et .t. monicioni hu- 10
 iusmodi parere contumaciter contempserint et sentenciam excommunicationis
 159^r propterea | in eos latam incurrerint, nichilominus tamen honorabilis dominus
 .t. plebanus de dicta Marusio vigore earundem litterarumstrarum monito-
 riarum pro parte ipsius domini exponentis debite requisitus dictos .t. et .t. ex-
 communicatos publicare contumaciter recusasset dictam excommunicationis 15
 sentenciam incurrere non formidans in dispendium salutis anime etc.

269. CLAUSULA CITACIONIS CONTRA ABBATISSAM

Ad monasterium monialium de Walle Wesprimiensis personaliter acceda-
 tis ibique convocatis abbatissa et conventu in vestrum, si ad id induci poterunt,
 alioquin coram familiaribus et iobagionibus et aliis personis idoneis et, si opus 20
 fuerit, per affixionem litterarum ad fores illius monasterii fiendam aliasque sic
 et taliter, quod etc.

270. RATIFICATIO INDULGENCIARUM

Et nos Demetrius de Nyas etc. vota fidelium salubriter adaugere cupien-
 tes prefatas indulgencias a dicto domino .t. datas et concessas ratas habemus 25

268 B fol. 154^r 269 B fol. 154^r 270 B fol. 154^v

2 Demetrius] Thomas B 2 .t.] Ciriaci B 3 .t.] Bersen N 5 .t. et .t.] Michaellem
 Bude, necnon Gregorium et Sigismundum Zoboy 5 dicte] *habet* B *om.* N 8 .t. et .t.]
 Michaellem, Gregorium et Sigismundum B 8 certos] *corr. ex certis* N 8 plebanis] *corr. ex*
 plebanos N 8 nostros] nostris N 10 nostris] *habet* B *om.* N 10 ammoneri] amoneri
 N 10 .t. et .t.] Michael, Gregorius et Sigismundus B 13 .t.] Martinus B 13 dicta]
intellige civitate 14 .t. et .t.] Michaellem, Gregorium et Sigismundum B 16 anime] *om.*
 B 17 CONTRA ABBATISSAM] *litteris simplicibus scr.* 24 Demetrius de Nyas] Thomas
 Amadeus B

3 .t.] Börzsöny, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont p.56. 5 Marusio] Maros, in comitatu
 Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.64–65.

et gratas nostrumque eis prebemus consensum pariter et assensum, auctoritate ordinaria approbamus et ratificamus ipsisque centum dierum indulgentias adicientes easdem singulis predictis festivitatem sub modificacionibus et specificacionibus predictis misericorditer in Domino relaxamus. In quorum fidem et testimonium presentes ascribi et nostro sigillo, quo utimur, fecimus appensione communiri. Datum.

271. FIDES DE LEGALITATE NOTARII

Quoniam propter locorum distanciam de legalitate thabellionum solet multociens dubitari, idcirco universis et singulis, ad quos presentes advenerint, 159^v notum facimus et manifestum nos Demetrius etc., quod prescriptus|Ladislaus 10 Iohannis de Doroghaza notarius, qui hoc presens publicum instrumentum confecit et in hanc publicam formam redegit, est notarius publicus autenticus et legalis ac bone fame ac ubique pro talibus ab omnibus tentus, habitus ac reputatus ac ad ipsum, ut talem pro instrumentis publicis et scripturis conficiendis communis habetur recursus huicque instrumento publico idem 15 Ladislaus notarius se manu propria subscripsit et signum suum apposuit consuetum. In quorum fidem et testimonium quilibet nostrum prenominato instrumento sigillum suum anulari impressit et se manu propria subscripsit. Bude in dicto .t. die mansis .t. anno Domini suprascripto.

272. APOSTOLI SUPER APPELLACIONE ALTERNATIVA

20

Nos Demetrius de Nyas etc. memorie commendamus per presentes, quod cum nos in causa cuiusdam appellacionis pro parte discreti domini Ambrosii plebani de .t. Quinqueecclesiensis dyocesis a quadam sententia diffinitiva venerabilis domini Michaelis canonici ecclesie Q(uinqueecclesiensis), necnon in officio vicariatus eiusdem ecclesie in spiritualibus locumtenentis etc. in favo- 25 rem honeste domine Agathe consortis providi .t. etc. in causa, quam eadem

271 B fol. 154^v; Bónis 3891 (c.1500). 272 B fol. 155^{r-v}; Bónis 3892 (c.1500).

3 easdem] B easque N 3 predictis] habet B om. N 3-4 et specificacionibus] habet B om. N 6 appensione] appensioni B 10 Demetrius] Thomas Amadeus B 12 autenticus] B attenticus N 15 instrumento] iterum add. instrumento N 21 Demetrius de Nyas] Thomas Amadeus B 23 .t.] Zathe B 25 vicariatus] vicar cum suspensionis signo BN 25 locumtenentis] locumtenens N

10-11 Ladislaus Iohannis de Doroghaza] Ladislaus Dorogházi, notarius publicus, cf. BÓNIS Jegtudó értelmiség p.270-272. 11 Doroghaza] Dorogháza, in comitatu Heves, cf. Csánki I pp.60-61. 24 Michaelis] Michael (1512-1526), canonicus Quinqueecclesiensis etc., cf. FEDELES Pécs p.406 et C. Tóth Főpapi archont. p.92.

domina .t. contra annotatum dominum Ambrosium plebanum in facto cuiusdam vinee etc. coram prelibato domino Michaelae vicario in prima instancia movebat, lata ad hanc sedem spiritualem Strigoniensem interposite rite et legitime procedentes de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. prehabita
 B 155^r conclusionem, alias servatis servandis sententiam nostram, per quam | sententiam prefati domini Michaelis vicarii ob defectum processus et aliis rationibus
 5 animum nostrum moventibus nullam fore pronunciamus et annullavimus, tulissemus diffinitivam, extunc circumscripti Io(hannes) de Ilswa et .t. procuratores a sententia nostra huiusmodi ibidem verbo appellaverunt. Quam quidem appellacionem tandem prefatus Iohannes litteratus procurator prima die men-
 B 155^v sis Februarii coram nobis in iudicio pro tribunali sedentibus | facto et in scriptis exhibuit huiusmodi sub tenore: CUM APPELLACIONIS etc. Qua quidem appellacionis cartha per nos recepta nos tunc eidem Iohanni procuratori apostolos petenti respondimus, quod pro petendis et recipiendis a nobis huiusmodi apostolis in termino vel infra terminum iuris venire deberet et ei apostolos,
 15 quales de iure debemus, dare vellemus. Subsequenter autem die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio prefatus Io(hannes) procurator, cuius supra, et apostolos super predicta appellacione sua a nobis sibi dari instanter postulavit. Cui nos respondimus, quod, licet credamus nos iustam tulisse sententiam,
 20 tamen tum ob reverenciam prefati sanctissimi domini nostri pape et sue Sancte Sedis Apostolice, tum etiam prefati reverendissimi .t. eiusdem Sancte Sedis Apostolice cum potestate legati de latere legati, ad quos scilicet alternative appellabatur, reverenter, prout etiam de iure tenemur, deferemus et detulimus apostolosque reverenciales eidem dedimus.

25

273. COMMISSIO SUPER EXCEPCIONE

Thomas Amadeus etc. Quia nos honorabilem magistrum Stephanum de Jarthalocz canonicum ecclesie Albensis in causa, que inter religiosos fratres et conventus claustrum Beati Francisci in eadem Alba fundati ut actores ab una et dictum magistrum Stephanum velut in causam attractum ab alia partibus ra-
 30 cione certorum bonorum, ut dicitur, dictis fratribus et claustrum legatorum et eorum occasione coram nobis vertitur, super excepcionibus reprobatoriis con-

273 B fol. 155^v–156^r; Bónis 3893 (c.1500).

3 movebat] mevebat N 5 per quam] *hic unum folium codicis desiderari videtur, ideo codicis B textum sequimur* 27 Thomas Amadeus] Demetrius de Nyas? N 32 reprobatoriis] reprobator *cum suspensionis signo* B

28 Jarthalocz] Jalóc (?), in comitatu Liptó, cf. Györffy IV pp.65–66 v. Jakalove (?), in comitatu Valkó, cf. Csánki II p.320. 29 Alba] Székesfehérvár, in comitatu Fejér, cf. Csánki III pp.307–313.

B 156^r tra personas testium | pro parte et in favorem dictorum fratrum receptorum et examinerum productis ad probandum admisimus, quocirca harum serie requirimus et hortamur diligenter, quatenus receptis presentibus .t. die etc. in vestram nostra et vestris prefatorum dominorum – preceptores et plebani! – Sancti Petri auctoritatibus, si qui ex eisdem testibus vestre iurisdictioni 5 subessent, citetis presenciam etc.

274. NARRATIO PROPTER NON SOLUCIONEM CENSUUM ARCHIDIACONORUM

Thomas Amadeus etc. ecclesiarum plebanis in et sub dyocesi Strigoniensi et presertim in districtu archidiaconatus .t. ubilibet etc. Exposuit nobis ho- 10 norabilis dominus Stephanus de .t. archidiaconus .t. et canonicus dicte ecclesie Strigoniensis, quomodo forent nonnulli domini ecclesiarum plebani et quedam alie singulares, tam videlicet ecclesiastice, quam seculares persone in et sub districtu dicti archidiaconatus .t. constituti et commorantes, qui eidem domino exponenti more et ab antiquo censibus archidiaconalibus ac certis terragiis ca- 15 thedraticis et aliis iuribus de medio ipsorum ipsi domino exponenti ratione dicti sui archidiaconatus secundum antiquam et approbatam ac hactenus observatam consuetudinem provenire debentibus debitorie obligarentur, de quibus hactenus satisfacere recusassent etc. in dispendium salutis etc., ferimus in hiis scriptis, de prefatis censibus ac iuribus et terragiis eidem domino exponen- 20 ti, archidiacono eorum satisfacere debeant | effective. Qui si id fecerint, bene quidem etc., ut in forma etc.

275. COMPULSORIA GENERALIS

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto septima die mensis Februarii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali se- 25 dentibus ad nostram iudiciariam accedens presenciam nobilis magister Antho- nius de .t. procurator et nomine procuratorio honeste domine Dorothee relicte condam Clementis Porkolab de .t. Agriensis dyocesis, de cuius procuracionis mandato nobis apud acta presentis cause legitime constitit et constat, nobis

274 B fol. 156^r 275 B fol. 156^v–157^v; Bónis 3894 (c.1500).

4 preceptores] *legendum forsán* perceptores? 9 Thomas Amadeus] Demetrius de Nyas?
N 13 singulares] *add. et del.* persone B 14 .t.] *corr. ex tr.?* B 15–16 cathedrati-
cis] *kathedraticis* BN 21–22 fecerint, bene quidem] *om.* B 22 etc.] *habet* B *om.* N
24 Demetrius] Thomas B 27 .t.] Mylethyncz B 28 .t.] Zyko B 29 apud] B apud
N

exponere curavit, quomodo forent nonnulli domini prelati, barones, iudices, capitula, officiales, vicarii, commissarii, conventus, clerici, thabelliones, notarii publici alieque persone tam ecclesiastice, quam seculares in dicta provincia Strigoniensi constituti et existentes et signanter venerabilis dominus vicarius ecclesie Agriensis et circumspetus magister Iohannes de .t., notarius et scriba 5 consistorialis sedis Agriensis, qui penes se haberent et detinerent ac habentes et detinentes scirent in eorum cameris, cistis, scriniis, notis, protocolis ac conservatoriis nonnulla acta, acticata, iura, privilegia, instrumenta, munimenta, litteras et processus causam cuiusdam appellacionis a quibusdam gravaminibus per prefatum dominum vicarium in causa inter ipsam dominam Dorotheam actricem ab una ac condam Pelbartum de dicta .t. et deinde dominam Elenam relictam ipsius condam Pelbarti, nunc vero consortem Georgii de .t. dicte dyocesis parte ab altera super certis rebus in actis cause eiusdem deduc- 10 tis et expressatis | earumque occasione coram ipso domino vicario mota et, ut dicitur illatis ad hanc almam sedem metropolitanam Strigoniensem pro parte 15 dicte domine Dorothee interposite et nunc coram nobis vertentis concernentes et concernencia, sine quibus de presentis cause meritis iurisque partis sue, prout assertum extitit, ad plenum liquere non poterit sew constare. Eapropter per prefatum Anthonium procuratorem nomine, quo supra, fuimus debita cum instancia requisiti, quatinus sibi et parti sue principali superinde de op- 20 portuno iuris remedio providere litterasque compulsorias ad partes decernere dareque et concedere dignaremur. Nos autem attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et iuri consonam, quodque iusta petentibus non est denegandus assensus bonique iudicis sit cuncta rimari, predictas compulsorias decrevimus et decernimus per presentes. Idcirco vestre et cuiuslibet vestrum 25 devocioni etc., quatinus receptis presentibus ad prefatos dominos prelatos, iudices, commissarios, vicarios, capitula, conventus, officiales, clericos, thabelliones, notarios publicos aliasque personas ecclesiasticas et seculares per exhibitorem presencium vobis nominandos personaliter accedatis sew alter vestrum accedat ipsosque et eorum quemlibet auctoritate nostra requiratis et monea- 30 tis, quos et nos tenore presencium sic requirimus et monemus, primo, secundo, tercio et peremptorie eisque et eorum cuilibet in virtute sancte obediencie

23–24 quodque iusta ... rimari] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum, cf. Zichy XII p.182 et seqq.; quoad fontem cf. Decretum Grat., C.30, q.5, c.11 (Friedberg I col.1107).*

3 alieque] alique N 4 constituti et] *add. posterius suprascr.* B *add. commorantes* N 5 .t.] Banča B 7 cameris] cameris N 7 protocolis] prothocollis B 8 conservatoriis] B conservatoris N 11 .t.] Zykzo B 12 Georgii] *add. et del. vero* N 13 ab] ex B 15 dicitur] *add. lata et* N 19 fuimus] ferimus N 20 sibi] B ipsi N 21 litterasque] *add. et del. et litteralia* N 26 etc.] *habet* B *om.* N 30 que] *habet* B *om.* N

5 .t.] Bánca (?), in comitatu Bács, cf. Csánki II p.143.

et sub penis ac sentenciis infrascriptis mandamus, quatinus infra duodecim
dierum spacium post vestram requisicionem immediate sequencium, quorum
dierum quatuor pro primo, quatuor pro secundo et reliquos quatuor dies pro
161^r tercio ac ultimo et peremptorio termino | monicioneque canonica assignamus,
predicta iura, litteras, acta, processus, scripturas, instrumenta, privilegia alia- 5
que munimenta quecumque causam huiusmodi concernentes et concernencia
penes eos existentes et existencia in publicam formam redactas et redacta ori-
ginaliter aut ex originalibus eorum vera transsumpta signis et sigillis autenticis
signatas atque signata et alias sub talibus modo et forma, quibus in iudicio et
extra coram nobis et alibi valeat eis fides adhiberi, prefate domine Dorothee 10
sive presencium exhibitori nobis aut alteri forsano loco nostri deputando audi-
tori deferendas absque difficultate et contradiccione dent, tradant et assignent,
satisfacto tamen primitus illi vel illis, cui vel quibus satisfaciendum fuerit de ip-
sorum salario competenti, et si forte premissa omnia et singula vel aliquod pre-
missorum, prout ad ipsos pertinet, non adimpleverint sew quicquam in contra- 15
rium fecerint aut fecerit publice vel occulte, directe vel indirecte aut alio quovis
quesito colore, nos in ipsos et ipsorum quemlibet contradictores sew contra-
dictorem coniunctim et divisim exnunc prout extunc et extunc prout exnunc
singulariter in singulis dicta canonica monicione premissa excommunicacio-
nis, in capitula vero et collegia, si que fuerint in hiis delinquencia, suspensionis 20
a divinis et in eorum delinquencium ecclesias, monasteria et capitula interdicti
sentencias ferimus in hiis scriptis et eciam promulgamus. ABSOLUCIONEM ve-
ro omnium et singulorum, qui dictas sentencias incurrerint, nobis vel superiori
161^v nostro | tantummodo reservamus. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis
etc. 25

276. CLAUSULA CITACIONIS CONTRA ABBATISSAM

Requisitus prefatam abbatissam in sua propria persona, si eius presenciam
commode habere poteritis, alioquin in domo sua abbatissali, si ad eam vobis tu-
tus pateat accessus, conventum vero in loco conventuali, dum ibidem ad sonum
campanelle vel alias congregare fuerint et vobis similiter tutus pateat accessus, 30
sin autem, in parochiali et parochialibus, sub qua vel quibus degunt et mo-
rantur, aliisque ecclesiis vicinioribus palam et publice in nostram peremptorie
citetis etc.

276 B fol. 157^v

10 valeat] valeant N 12 deferendas] B defendere N 13 tamen] habet B om. N
20 fuerint] B fuerunt N 21 ecclesias] B ecclesia(m) N 23 qui] quo? 23 vel]
ithabet B om. N 25 etc.] habet B om.? N 28 commodē] comode BN

277. NARRACIO, QUANDO CAUSA REMITTITUR DE CURIA REGIA ET REUS
CONDEMPNABITUR IN EXPENSIS

Demetrius etc. Noveritis, quod in causa et causis, quam et quas egregius dominus .t. de .t. dicte dyocesis Strigoniensis contra et adversus nobilem .t. de .t. eiusdem dyocesis ratione et pretextu certorum negotiorum in actis cause et 5 causarum huiusmodi predictarum expressatorum et illorum occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi movit, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus producte fuerunt coram nobis in iudicio pro parte prefati Henrici quedam littere introductorie spectabilis et magnifici domini Emerici etc., huius regni Hungarie palatini et iudicis Comanorum nobis precepto- 10 rie loquentes, vigore quarum nos requisiti pro parte eiusdem Henrici causam et causas predictas in curiam regiam, presenciam scilicet dicti domini palatini 162^r transmisimus et certum terminum | tunc expressum et in dictis actis designatum ad comparandum in iamfata curia regia, presenciam scilicet dicti domini palatini partibus predictis statuimus et prefiximus. Quo termino adveniente et 15 deinde de anno Domini infrascripto sedecimo die mensis Marcii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio nobilis magister .t. de .t. procurator legitimus prefati domini Stephani et presente venerabili magistro Michaeli, sublectore scole Strigoniensis, procuratore legitimo antelati Henrici quasdam alias litteras remissionales pa- 20 tenter in papiro confectas et sigillo dicti domini palatini consignatas exhibuit et presentavit, quas nos cum ea, qua decuit, reverencia recepimus huiusmodi sub tenore: EMERICUS etc. Post quarum quidem litterarum exhibicionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas requisivit nos prefatus magister .t. procurator, cuius supra, nomine, quatinus in causa et causis predictis 25 ad ulteriora procedere et prefatum Henricum in expensis in et pro prosecucione cause et causarum predictarum in curia regia pro parte dicti principalis sui factis condempnare et easdem taxare ac tandem taxationem eandem et gravamina iudiciorum, in quibus idem Henricus propter ipsius negligenciam convictus fuerat, debite execucioni demandare dignaremur. Nos igitur matura deliberacione prehabita, presente dicto magistro Michaeli et nullam causam saltem 30

277 B fol. 157^v–159^r; Bónis 3895 (c.1500).

3 Demetrius] Thomas B 4 .t.] Stephanus Maryasi B 4 dyocesis Strigoniensis] Strigoniensis diocesis B 4 .t.] Henricum B 7 movit] B movet N 7 citacione] citacionem N 7 execucione] execucionem N 8 precedentibus] proceden(tibus) N 9 domini] habet B om.? N 12 scilicet dicti] dicti scilicet N 15 prefiximus] prefigimus N 18 .t. de .t.] Melchior B 19 sublectore] *omisso suspensionis signo* sublector N 20 procuratore] procuratori N 22 et] *add. et del.* consignavit N 25 .t.] Melchior N 28 condempnare] condemnare BN 28 ac] ad N 29–30 convictus] *add. et del.* extitit N 30 debite] debiti N 31 saltem] B sed tamen N

racionabilem, cur id fieri non debebat, allegare valente in causa et causis pre-
 dictis ad ulteriora procedendum duximus et dictum Henricum iusticia exigen-
 162^v te in expensis predictis condempnavimus, quas tandem |provida moderacione
 previa simul cum sallario procuratoris ad quatuordecim florenos et viginti oc-
 to denarios medio iuramento, ut iuris est, liquidatos taxavimus et limitavimus 5
 easdemque una cum dictis gravaminibus iudiciorum debite execucioni deman-
 davimus et litteras executoriales desuper decrevimus. Prefatus vero magister
 Michael procurator nomine, cuius supra, ut dixit, ne principalis suus et in pre-
 cio huiusmodi executorialium decretarum gravaretur, propterea easdem dari
 inhibuit, nos tunc eidem petenti spacium triginta trium dierum tunc proxime 10
 et immediate affuturorum, quorum dierum spacium pro peremptorio termino
 monicioneque canonica et sub excommunicacionis pena ad solvendum huius-
 modi expensas et gravamina prefiximus et assignavimus, declarantes extunc
 prefatum Henricum dictam excommunicacionis sentenciam incurrisse, quati-
 nus infra spacium iamfatorum triginta trium dierum dictas expensas et grava- 15
 mina iudiciorum antelato domino Stephano non solveret, et publicari debere
 decernentes. Quo termino circumducto et tandem ultima die mensis .t. nobis
 iterum ad iura reddenda etc. comparuit coram nobis in iudicio prefatus magi-
 ster Michael procurator, cuius supra, et contumaciam prefati Henrici non sol-
 ventis dictas expensas et gravamina iudiciorum accusavit et litteras denuncia- 20
 torias contra eundem decerni et dari peciit presente ex adverso prefato magistro
 Michaeli procuratore, cuius supra, nomine, qui dixit, quod cum hactenus dicto
 Henrico principali suo nichil de nostro decreto intimare potuisset eo, quod dic-
 tus principalis suus ad Strigonium in longa distancia moraretur et tabellarios
 163^r invenire non potuisset, petens sibi alium terminum |ad solvendum dictas ex- 25
 pensas et gravamina iudiciorum concedi et dari. Nos tunc eidem magistro Mi-
 chaeli procuratori, cuius supra, nomine spacium viginti dierum proxime tunc
 venturorum ad solvendas dictas expensas et gravamina iudiciorum ex urbanita-
 te concessimus et dedimus sic et eo modo, quod, quatinus infra eosdem viginti
 die prefatus Henricus huiusmodi expensas et gravamina iudiciorum non sol- 30
 veret, extunc litteras denunciatorias contra eundem dandas decrevimus. Quo
 eciam termino circumducto postmodum die datarum presencium nobis ad iu-
 ra reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram no-
 bis in iudicio prefatus Melchior procurator, cuius supra, nomine contumaciam
 prefati Henrici dictas expensas et gravamina iudiciorum non deponentis accu- 35
 savit et prefatas litteras denunciatorias contra eundem decerni et dari peciit

1 debebat] B debeat N 1 allegare] allegan(te) BN 1 causa et] *posterius suprascr.* B
 5 liquidatos] liquidatas B liquiditas N 6 execucioni] execucione N 13 gravamina]
 B gravamen N 17 .t.] Aprilis B 18 reddenda] *om.* B 21 prefato] *habet* B *om.*
 N 23 nichil] nihil BN 23 intimare] *habet* B *om.* N 23 potuisset] B petivisset N
 31 dandas] dandam N

presente ex adverso magistro Michaeli procuratore, cuius supra, nomine, qui dixit nec usque modo de nostra commissione prefato principali suo ob defectum thabellariorum aliquid notificare potuisset, petens adhuc ulterius terminum ad solvendum dictas expensas et gravamina iudiciorum concedi et dari, ex adverso prefatus magister Melchior procurator nomine, quo supra, dixit ipsum 5 magistrum Michaeli non esse audiendum, cum hucusque in dictis terminis nichil fecerit et ita etiam in posterum de eo esset presumendum, petens, ut supra dictas litteras denunciatorias sibi et parti sue decerni et dari. Nos vero 163^v matura deliberacione | prehabita presentes litteras executoriales cum termino in eisdem expressato adhuc ex superhabundanti contra prefatum Henricum 10 decernendas duximus et decrevimus. Quocirca, ut ipse infra duodecim dierum spacium etc. ferimus in hiis scriptis, prefatos quatuordecim florenos et XXVI denarios nomine expensarum predictarum, necnon viginti quatuor florenos in et pro gravaminibus iudiciorum, in quibus etiam condemnatus extitit, ac alios duos florenos in et pro expedicione presencium litterarumstrarum exposi- 15 tos, quos scilicet etc. prefato domino Stephano aut procuratori suo legitimo dare, tradere et persolvere debeat etc.

278. COMMISSIO SUPER RECOGNICIONE CYROGRAPHI

Demetrius etc. honorabilis nobis in Christo sincere dilecti! Noveritis, quod die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus ad nostram iudiciariam accedens presenciam nobilis magister Melchior de Chwth, reverendi patris, domini Mathei abbatis monasterii Sancti Martini Sacrimontis Pannonie ab una et discretus dominus Georgius de Mylethyncz presbiter Strigonii residens, nobilis Georgii litterati Thathay de Pesth alias provisoris 25 sew factoris curie dicte abbacie ab alia partibus procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause presentis constitit et constat, idem magister Melchior procurator nomine, quo supra, quasdam litteras, ut dixit, de manu prefati Georgii litterati scriptas et

278 B fol. 159^{r-v}; Bónis 3896 (c.1500).

2 prefato] prefati N 3 potuisset] voluisset BN 5 prefatus] prefato N 5 magister] magistro N 5 Melchior] Melchiori N 7 nichil] nihil BN 7 esset] esse N 12 XXVI] vigintiocto B 14 etiam] add. et N 17 debeat] add. et B 18 PHI] in margine dextro suprscr. N 19 Demetrius] Thomas Amadeus B 21 precedentibus] B procedentibus N 23–24 Sacrimontis] B Sacromontis N 24 Pannonie] cum signo contractionis superfluo N 24 Mylethyncz] B Melethencz N 27–28 cause presentis] presentis cause B

23 Mathei] Matthaes Tolnai (1460–1535), abbas de Pannonhalma, cf. MÁLYUSZ Egyházi társadalom pp.205–209.

sigillo suo signatas et sigillatas coram nobis exhibuit et presentavit, petens iu-
 beri dicto Georgio litterato, ut ipse sub pena confessati iuret de calumpnia et
 164^r deinde medio iuramento litteras et sigillum huiusmodi recognoscere debeat. |
 Mandamus igitur vobis, quibus hoc presens negocium insolidum delegavimus
 et commisimus in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, 5
 quatinus receptis presentibus aliquo die feriato et non festivo infra decimum
 diem a die datarum presencium computando ad dictum Georgium litteratum,
 ubicumque presenciam eius commode habere poteritis, personaliter accedatis
 sibi que vice et auctoritate nostra iubeatis, ut sub pena confessati de vitanda
 calumpnia et veritate dicenda iuret, declarantes eidem virtutem et formam ip- 10
 sius iuramenti calumpnie, quod videlicet in huiusmodi iuramento calumpnie
 ad quinque precipue iurandum est: primo, quod credit se iustam causam ha-
 bere; secundo, quod interrogatus non negabit, quod verum esse credit; tercio,
 quod scienter non utitur falsa probacione; quarto, quod dilacionem aliquam
 non petit in fraudem; quinto, quod non dabit, neque dedit, nec promisit, nec 15
 promittet aliquid cuiquam pro hac causa, nisi illis personis, quibus leges da-
 re permittunt; quibus quidem capitulis eidem declaratis et recepto iuramento
 huiusmodi ad sancta Dei ewangelia tactis Scripturis sacrosanctis corporaliter
 prestito prefatas litteras, quas vobis presentibus introclusas in specie transmit-
 timus, sibi ostendatis ac videre, legere et palpare permittatis et deinde iubeatis 20
 eidem iterum, ut eas medio iuramento per eum prestito recognoscat, an scilicet
 cognoscit ipsas litteras, et si sunt de manu sua propria vel de ipsius voluntate
 scripte, et si sigillum eisdem impressum est suum aut in eisdem de volunta-
 te sua impressum, certificantes eundem, quod si ipse contumaciter iurare et
 recognoscere recusaverit, nos litteras et sigillum huiusmodi habebimus pro re- 25
 cognitis et confessatis et, sicut iuris fuerit, parti petenti iusticiam administra-
 164^v bimus et post hec recognitionem sew responsionem eiusdem | Georgii litterati
 nobis fideliter ac plene et integre conscienciose rescribatis et rescripta clausa
 et sigillata presentibus eciam una cum dictis litteris ipsius Georgii litterati in
 specie reclusis nobis quantocius transmittatis. Datum etc. 30

6 festivo] festivo N 8 presenciam eius] eius presenciam B 8 commode] habet B om.
 N 9 ut] B et N 10 eidem] eandem corr. ex eadem N 11 huiusmodi] huius N
 12–13 causam habere] habere causam B 13 interrogatus] interrogata BN 15 dabit]
 corr. ex debit ad dedit N 16 promittet] B promittit N 17 permittunt] permittitur ? N
 21 eidem iterum] iterum eidem B 26 iusticiam] instan(ciam) N

279. MANDATUM, UT LITTERE EXECUTORIALES IUXTA CONTINENCIAS
EXEQUANTUR

Demetrius de Nyas etc. Universis et singulis etc. obedire mandatis! Vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando 5 pro parte discreti domini Iohannis presbiteri de .t. dyocesis Strigoniensis cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, alias litteras nostras executoriales dudum in causa inter ipsum dominum Iohannem presbiterum ab una et nobilem dominam Margaretham relictam condam Stephani de .t. ab alia partibus racione et pretextu certorum negociorum in eisdem litte- 10 ris nostris executorialibus lacius expressatorum eorumque occasione mota et vertente decretas et datas quoad omnes continencias et tenores earundem non obstantibus aliis litteris nostris absolucionalibus per nos alias datis exequi et debite execucioni demandare debeatis etc.

280. FORMA SUPER INQUISICIONE FACIENDA

15

Demetrius etc. Noveritis non solum fama publica et insinuacione clamorosa precedentibus et denunciante aliorum fidedignorum relacione, verum eciam manifestatis maiestatis regie et nonnullorum prelatorum ac baronum 165^r huius regni Hungarie lamentabili significacione ad nostram non sine | gravi displicencia pervenisse audienciam, qualiter religiose domine, priorissa et 20 cetera moniales de Wasarhel dyocesis Wesprimiensis iam a diuturnis temporibus norma sanctimoniaque et rigore religionis et regule earundem et similium monialium spretis et abiectis, mundanis voluptatibus inherendo adeo vita et moribus dissolute, populo scandalose multorum et diversorum criminum sew excessuum auctrices et participes fuissent et forent de presenti, 25 ut devocio quoque Christi fidelium ea racione iam ut plurimum in partibus illis precipue et quasi per totum regnum Hungarie esset extincta, quod vergeret in plurimorum et presertim ordinis, religionis et status ceterorum

279 B fol. 159^v–160^r 280 B fol. 160^r–161^v; Bónis 3897 (c.1500).

3 Demetrius de Nyas] Thomas B 4–5 et sub excommunicationis pena] om. B 5 quando] add. cum add. et del. presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus N 11 eorumque] B earumque N 14 debite] debiti N 16 Demetrius] Thomas B 17 denunciante] denunciantibus B denuncian(te) N 18 ac] habet B om. N 19 significacione] s3cacone BN 21 iam] tam N 24 dissolute] dissolutate N 24 populo] popule N 26 iam] corr. ex tam N

16 Noveritis] *Monumenta Romana Episcopatus Vesprimiensis* I pp.233–241. Cf. MÁLYUSZ *Egyházi társadalom* pp.215–216 et ERDÉLYI *Kolostorper* pp.35–36. 21 Wasarhel] *Vásárhely, in comitatu Veszprém, cf. Csánki* III p.215.

religiosarum sanctimonialium et personarum ecclesiasticarum scandalum manifestum ac divini cultus diminucionem, que non possumus, sicuti nec debemus sine scandalo dissimulari et absque periculo tollerare. Et quamvis, prout nobis inter cetera relatum fuit, eciam prefata sacra regia (maies)tas preteritis temporibus super vita et moribus antedictarum priorisse et monialium 5 huiusmodi per vos vel vestrum antecessorem generalem in spiritualibus vicarium ecclesie Wesprimiensis eiuscemodi vitam et mores earundem monialium silencio pertransire nolens similem inquisitionem fieri debere precipiens vos vel, ut prefertur, vester precessor vicarius inquisitionem eandem adversus supradictas priorissam et moniales feceritis illamque in scriptis redactam 10 eidem sacre regie (maiestati) transmiseritis cum effectu, attamen dubitamus inquisitionem huiusmodi sic per vos transmissam reperiri de facile posse, ideo supradictam inquisitionem super vita et moribus pretectarum priorisse et 165^v monialium rursus et denuo faciendam esse ex nostri pastoralis officii | debito contra et adversus easdem priorissam et moniales decrevimus et decernimus 15 per presentes. Sed quia pro inquisitione predictorum vite morum, criminum et excessuum huiusmodi personaliter interesse nequimus, eapropter vos prefatum dominum vicarium prefate ecclesie Wesprimiensis pro eiuscemodi inquisitione facienda et expedienda loco nostri pro maiori veritatis certitudine duximus deputandos et delegandos, prout deputamus et delegamus per pre- 20 sentes. Quocirca vestre devocioni etc., quatinus receptis presentibus die sew diebus ad id aptis, iuridicis, sufficientibus et per vos assignandis ad predictam Vasarhel vel locum alium per vos ad hoc similiter deputandum et eligendum personaliter accedatis ad eosdemque locum et diem sew terminum omnes et singulos utriusque sexus homines vobis pro testibus pro parte et ad instanciam 25 officii nostri nominandos et illos ad perhibendum testimonium veritati in huiusmodi causa sew inquisitione, predictas vero dominas priorissam et moniales et earum procuratores, si qui fuerint, ad videndum et audiendum eosdem testes iurare more solito in vestram citetis presenciam, quos quidem testes et eorum quemlibet in presenciam prefatarum priorisse et monialium sive 30 ipsarum procuratorum, si qui comparuerint, alioquin non obstante earundem contumacia vel ausencia, tactis Scripturis de dicenda veritate iurare faciatis, quos tandem semotis predicta priorissa, monialibus et ipsarum procuratoribus singulariter et secrete iuxta vim, formam et tenorem articulorum presentibus introcluserum sive ad tunc dandorum examinare et interrogare, necnon 35 super eisdem articulis, super quibus iamfatarum priorisse et monialium vite

2 que] qui N 6 vestrum] vestram N 11 transmiseritis] B transmitteretis et add. et N
 12 facile] B corr. ex facilli N 14 nostri] corr. ex nostris N 20 delegandos] delegandum
 N 23 Vasarhel] Wasarhel B 25 pro] add. et del. partibus N 26 perhibendum] add. ad
 N 31 procuratorum] procuratorem N 33 predicta] habet B om. N 34 singulariter]
 singular(iter) N

dissolucione, moribus, scandalis, delictis, criminibus et excessibus supradic-
 166^r tis et quibusvis aliis excessibus, criminibus et delictis | earundem, articulis
 tamen et capitulis huiusmodi predictis per vos, si id pecierint, eisdem sew
 procuratoribus earundem expositis, utrum scilicet premissa et ea, que de ipsis
 priorissa et monialibus famantur et denunciantur, fuerunt et sunt vera, ab 5
 eisdem testibus et ab illis, a quibus licet, decet et incumbit, inquirere ac meram
 rei veritatem experiri debeatis, dictaque et attestaciones ipsorum testium ac
 quicquid per vestram diligentem huiusmodi inquisitionem clam et palam
 inveneritis, crimina et excessus huiusmodi eciam in specie denotantes et decla-
 rando conscribatis conscriptaque et in scriptis redacta clausa et nemini revelata 10
 suo modo consciencie nobis ad certum et competentem terminum per vos
 prefingendum, ad quem eciam terminum prefatas priorissam, moniales sive
 eorum procuratores ad videndum et audiendum dicta et attestaciones testium
 ac inquisitionem huiusmodi publicari dicendumque et excipiendum, si quid
 dicere vel excipere voluerint contra personas et dicta testium ac inquisitionem, 15
 alias videndum et audiendum in huiusmodi causa inquisitionis per vos vel
 vicarium nostrum in spiritualibus generalem procedi, concludi et sententiam
 ferri ac contra easdem priorissam et moniales penas et multas alias secundum
 qualitatem et exigenciam huiusmodi excessuum infligi vel dicendum causam
 rationabilem, cur ea fieri non debeant, allegandum nostram vel vicarii nostri 20
 prefati peremptorie ad totam causam cum certificatione solita de ulterius non
 citando easdem vel earum procuratorem de partibus citantes in presenciam
 reportare sew alias transmittere debeatis. Volumus autem et serie presencium
 vobis precipientes sub dicta excommunicationis late sentencie pena manda-
 mus, quatinus supradictam priorem inquisitionem per vos sive vestrum, ut 25
 166^v prefertur, precessorem aut quempiam alium modo, quo supra, factam origina-
 liter vel eius transsumptum | transmittere aut alias, si illam reperire in specie
 vel illius transsumptum sew copiam ex actis huiusmodi cause sew inquisitionis
 reperire et habere non possetis, prout et quemadmodum de illius substanciali
 forma et continenciis reminisci potueritis, in scriptis redigere et in scriptis 30
 redactam una cum presenti inquisitione clausam et nemini revelatam nobis
 vel vicario nostro prefato simili modo transmittere debeatis. Testes vero, qui
 fuerint nominati, si se gracia, odio, amore, favore vel timore subtraxerint, per
 censuram ecclesiasticam auctoritate nostra compellatis veritati testimonium
 perhibere, presentes in specie reportantes vel remittentes. Datum etc. 35

SUPRASCRIPTIO Dilecto nobis in Christo venerabili domino Caspar de

2 quibusvis] B quibus N 7 testium] *corr. ex testatorum* N 8 diligentem] *habet B om.* N 9 huiusmodi] *add. et del. diligenter inquisitionem clam et palam* N 9–10 decla-
 rando] B declaran(tes) N 19 dicendum] *dnndum cum contractionis signo* N 20 ea] B
 id N 26 aut] B autem? *cum suspensionis signo* N 26–27 originaliter] B originalem N
 30 potueritis] B poteritis N

Nagocz canonico et vicario substituto in spiritualibus generali ecclesie We-
sprimiensis super inquisitione pro parte officii contra religiosas dominas
priorissam et moniales de Wasarhel dyocesis Wesprimiensis per vos modo in-
transcripto fienda et ad terminum intrascriptum sine crastinatione memorialis
inquisicio ad iudicem.

5

281. NARRATIO IN FORMA CAMERE APOSTOLICE ETC.

Demetrius de etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto .t. die men-
sis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus ad
nostram iudiciariam accedens presenciam .t. de .t., procurator legitimus nobi-
lis .t. de .t. dyocesis .t., prout de sui procuracionis mandato nobis legitimam fe- 10
cit fidem, quoddam publicum instrumentum manu ac signeto et subscripcione
167^r discreti .t. de .t. clerici .t. dyocesis, apostolica auctoritate notarii publici | confec-
tum et consignatum in figura nostri iudicii exhibuit et produxit huiusmodi sub
tenore: IN NOMINE DOMINI. AMEN etc. Post cuius quidem instrumenti publi-
ci exhibicionem et produccionem fuit nobis per prefatum .t. procuratorem no- 15
mine, quo supra, expositum, quod prefati Paulus et Anthonius, nescitur, unde
moti, de debito in preinserto instrumento expressato non modo ad terminum
in eodem instrumento expressatum, sed neque usque modo dicto .t. principali
suo satisfacere curassent et non curarent eciam de presenti penas et censuras
supradictas dampnabiliter incurrentes, petens circumspexit .t. de .t. ibidem 20
presentem vigore mandati procuracionis ex vi obligacionis in forma Camere
Apostolice supradicte per prefatos Paulum et Anthonium facte sibi tradite cogi
ad recognoscendum debitum et obligacionem prefatos, ipse tunc .t. procurator,
quorum supra, nominibus per nos legitime monitus debitum et obligacionem
dictorum Pauli et Anthonii modo premissis contractum et factam recognovit et 25
ibidem dictus .t. procurator nomine, quo supra, recognicionem huiusmodi ip-
sius .t. procuratoris nominibus, quibus supra, factam acceptavit et dictos Pau-
lum et Anthonium censuras et sentencias predictas incurrisse per nos declarari
petiit, nos vero ad videndum et audiendum declaracionem nostram huiusmodi
petitam dictum .t. procuratorem nominibus, quibus supra, ad diem tunc proxi- 30

281 B fol. 162^{r-v}

1 Nagocz] Nagoch B 3-4 intra] B intus N 4-5 memorialis inquisicio ad iudicem] *in*
duabus lineis in mediis lineis script. BN 6 etc.] *habet B om.?* N 7 Demetrius] Thomas
Amadeus B 11 subscripcione] subscripcioni N 12 discreti] *add.* B. N 12 .t. de
.t.] Benedicti Feyes de Hunyad B 12 .t.] Strigoniensis B 13 et] *add. et del.* easque N
22 tradite] *corr. ex traditi* N 24 et] ac B 26 nomine, quo supra] *habet B om.* N
28 declarari] *corr. ex declarati* N

1 Nagocz] *Nágocs, in comitatu Somogy, cf. Csánki II p.630.*

me et immediate affuturum monuimus et habuimus pro monito. Tandem die datarum presencium nobis similiter ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparunt coram nobis in iudicio antedicti .t. et .t. procuratores | hincinde nominibus, quibus supra, et eodem .t. procuratore nomine, quo supra, instante et petente nos eosdem Paulum et .t. iuxta premissam ip-
 167^v sorum obligationem penas et censuras supradictas incurrisse declaravimus decernimusque esse publicandum, presentes litteras nostras desuper decernentes. Que omnia et singula etc., aut alter vestrum fuerit requisitus, prefatos .P. et .A. excommunicatos, aggravatos reaggravatos et interdictos in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus etc. publice denunciatis et denunciari ac a 10 Christi fidelibus arcius evitari faciatis, mandantes nichilominus vobis, dominis prescriptis, nostris in hac parte executoribus et vestrum cuilibet sub prescripta excommunicationis pena modo et forma, quibus supra, quatinus in omnibus et singulis civitatibus, terris, oppidis, castris, villis, suburbiis et quarumcumque ecclesiarum collegiis, parochiis et quibusvis aliis locis, in et sub et ad que 15 dicti .P. et .A. excommunicati, aggravati et reaggravati ac interdicti declinaverint seu diverterint, quamdiu ibidem fuerint, a divinis cessetis et ab aliis cessari faciatis, quam quidem cessationem etc., ut supra in executione continetur, etc.

282. COMMISSIO EXCEPCIONIS SEQUITUR

Noveritis, quod de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis ad iura 20 reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus ad nostram iudiciariam accedens presenciam circumspexit .t. de .t. procurator et eo nomine venerabilis et religiosi fratris Iohannis de .t. gwardiani et totius conventus claustrum Sancti Francisci ordinis minorum conventualium in Alba Regali fundati degencium actionem eiusdem contra et adversus honorabilem magistrum Stephanum de 25 .t. canonicum ecclesie Albensis, pro quo nobilis magister Melchior cum sufficienti | procuracionis mandato, de quo apud acta cause et causarum huiusmodi
 168^r legitime constitit et constat, comparuit per modum libelli summarii et summarie petitionis in figura nostri iudicii facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS etc. Tandem factis hincinde 30 contra citationem et illius executionem certis excepcionibus et replicacionibus consequenter die datarum presencium nobis iterum ad iura reddenda et causas

282 B fol. 162^v–163^r

5 .t.] Anthonium B 5 premissam] premissa N 9 aggravatos] add. et N 14 et singulis] habet B om. N 16 .P.] Paulus B 19 SEQUITUR] om. B 20 Noveritis] ante add. Thomas Amadeus de Ferrara etc. B 20 .t.] tali B 20 .t.] talis B 22 .t. de .t.] Ladislaus Palfy de Strigonio B 23 .t.] Quinqueecc(lesiis) B 23–24 Sancti] .S. B 24 Alba Regali] Albaregali N 27 apud] B aput N 30 CORAM VOBIS] litteris simplicibus scr. B

audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio pre-
fati magister Melchior et Ladislaus procuratores hincinde nominibus, quibus
supra, et idem magister Melchior quasdam excepciones similiter facto, reali-
ter et in scriptis exhibuit et obtulit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS etc.
Quibus quidem excepcionibus per dictum magistrum Melchiorem productis 5
peciit idem Melchior super eisdem se et partem suam ad probandum mitti. Nos
tunc eundem magistrum Melchiorem sew verius principalem suum ad proban-
dum huiusmodi excepciones suas admisimus iudicantesque commisimus, ut
ipse intencionem suam huiusmodi cum testibus fidedignis, quibus clarius et
limpidius poterit, legitime comprobare debeat et teneatur, examen testium 10
eorundem vobis dominis prescriptis insolidum committentes. Quocirca etc.

283. NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM

Demetrius etc. Dudum siquidem orta coram nobis in hac sede spiritua-
li Strigoniensi inter honorabilem dominum Andream presbiterum, rectorem
altaris Beatissime Marie Virginis de .t. dicte .Q. dyocesis, ut actorem et prin- 15
cipalem ab una et discretum dominum Mathiam presbiterum de eadem Pos-
gawar ex adverso similiter principalem ab alia partibus de et super spolio dicti
altaris Beatissime Marie Virginis ac certarum rerum et fructuum percepzio-
nis eiusdem altaris aliarumque iniuriarum verbalium et illarum occasione que-
dam causa ac litis et quescionis materia, in qua citacione et eius execucione 20
legittimis precedentibus ac oblatis pro parte utraque libellis convencionali et
reconvencionali habitaque super eisdem litis contestacione, certis eciam testi-
bus in partibus de nostra iudiciaria in hac parte commissione pro fundanda
intencione dicti domini Andree presbiteri receptis et examinatis dictisque et
attestacionibus eorundem testium coram nobis exhibitis et productis ac illis 25
apertis et publicatis aliasque cum partibus predictis et earum procuratoribus
rite et legitime procedendo TANDEM de anno Domini millesimo quingente-
simo septimo proxime preterito sexta die mensis .t. nobis ad iura reddenda et
causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudi-
cio nobilis Melchior de .t. dicti domini .A. ab una et circumspectus Io(hannes) 30

283 B fol. 163^r–164^v; Bónis 3898 (c.1500) et 4033 (1507).

4 CORAM VOBIS] *litteris simplicibus scr.* Coram B 10 debeat et teneatur] debeant et teneant
N 13 Demetrius] Thomas Amadeus de Ferrara (Ferrariam ?) B 15 .t.] Posgawar B
15 .Q.] Quinqueecl(esiensis) B 15 ut] *add. et del. principalem* B 16 eadem] *intellige*
civitate 17 spolio] ? sopolio BN 19 verbalium] B verberalium N 22 habita] habite
N 27 procedendo] proceden(tibus)? BN 28 .t.] Marcii B 30 .t.] Chwth B 30 .A.]
Andree B 30 Io(hannes)] Iohannes B

16–17 Posgawar] *Pozsegavár, in comitatu Pozsega, cf. Csánki II p.397.*

de .t. antelati domini Mathei presbiteri ab alia procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause et causarum supradictarum constitit et constat, eisdem .M. et Io(hanne) procuratoribus nominibus, quibus supra, instantibus et petentibus nos in causa et causis huiusmodi, quatinus antea conclusum non fuisset, in Dei nomine du- 5 ximus concludendum et conclusimus ac ad prolacionem sentencie nostre diffinitive ferende et promulgande procedentes nichilominus visis | primitus per nos predictis libello convencionalis et reconventionalis dictisque et attestacionibus testium productorum ac aliis coram nobis in causa huiusmodi exhibitis et productis deductisque et allegatis eisque cum diligencia et maturitate debitis recensitis et ruminatis eamque per ea, que vidimus et cognovimus, de domino- 10 rum iurisperitorum consilio nostram in scriptis tulimus et promulgamus sentenciam diffinitivam huiusmodi sub tenore: CRISTI NOMINE INVOCATO etc. A qua quidem sententia nostra diffinitiva etsi illico post illius prolacionem pro parte prefati domini .M. presbiteri fuerit ad Sanctam Sedem Apostolicam ap- 15 pellatum et per nos eidem appellacioni ob reverenciam eiusdem Sancte Sedis Apostolice reverenter delatum, tamen, quia idem dominus Mathias presbiter appellacionem suam huiusmodi infra terminum iuris per nos ad id eidem prefixum prosecui neglexit, nos similiter citacione eiusque execucione legitimis precedentibus deinde de anno Domini infrascripto ultima die mensis .t. nobis 20 rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus prefatoque Melchiore procuratore nomine, quo supra, coram nobis in iudicio comparente ac instante et petente, presente dicto Io(hanne) procuratore nomine, quo supra, et nullam causam saltem rationabilem, cur id fieri non debeat, allegante appellacionem predictam desertam fore et esse ac vicio desercionis subiacuisse 25 et subiacere prefatamque sentenciam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam et expensis pro parte iamfati domini .A. in et pro prosecucione cause et causarum huiusmodi taxari et moderari debere pronuncciavimus, quas quidem expensas nos tandem die datarum presencium matura deliberacione et provida moderacione superinde prehabitis ad quinquaginta florenos 30 taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a prefato domino .A., quod ipse tot et tantum, videlicet quinquaginta florenos in et pro prosecucione huiusmodi cause | et causarum exposuit sew necessario exponere debuit. POSTMODUM 169^v ETC. FERIMUS IN HIIS SCRIPTIS, de dicto rectoratu altaris exeat et eundem

1 .t.] Ilswa B 1 prout] *suprascr.* B 3 .M.] Melchiore B 3 Io(hanne)] Iohanne B 5 conclusum] *iterum add.* antea N 8–9 attestacionibus] attestaciones N 15 .M.] Mathie B 15 Apostolicam] *habet B om.* N 17 Mathias] B Melchior N 19 citacione] citacionem N 19 execucione] *execucionem* N 20 .t.] Ianuarii B 23 Io(hanne)] Iohanne B 27 .A.] Andre B 28 pronuncciavimus] *pronunciavimus* B pronuncciamus N 30 et provida moderacione] *habet B om.* N 31 .A.] Andrea B 33 exponere] *habet B om.* N

liberum vacuum dimittere ac ipsum dominum .A. presbiterum in pacifica possessione eiusdem instituere ac unum pratum fenile remittere, item uno calice argenteo, si extat, in specie, alioquin verum valorem eiusdem, necnon centum florenos auri ratione iniuriarum in premissa sententia nostra expressatarum iuxta taxationem nostram per nos cum certis dominis iurisperitis factam, alias 5 vero res et bona in dicta sententia nostra expressatas ac interesse reservamus dicto Andrea per testes fore liquidandas et item quinquaginta florenos auri nomine expensarum per nos taxatos et alios quatuor florenos in et pro expeditione presencium litterarum nostrarum executorialium expositos, ad quos scilicet quatuor florenos nos presentes litteras nostras taxavimus in eisdemque dictum 10 Mathiam presbiterum similiter prenominato Andrea persbitero condempnamus eidem Andree aut suo legitimo procuratori ad id sufficiens mandatum habenti satisfacere debeat et teneatur etc.

284. COMMISSIO PRO TESTIBUS AFFUTURIS RECIPIENDIS ET EXAMINANDIS

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus iuxta modum et formam nostre legitime prorogacionis providus .N. procurator et nomine procuratorio honeste domine .t. de .t. actricis et principalis servatis huiusmodi per 170^r nos antecederet certis terminis iuridicis in causa contra|providum .t. de .t. et ex adverso principalem coram nobis personaliter constitutum accionem eiusdem domine .t. per modum libelli summarii et summarie petitionis in figura nostri iudicii facto, realiter et in scriptis exhibuit atque dedit, cuius quidem libelli decreta atque data copia prefato .t. reo id petenti nos ad debitam supplicationem eiusdem ad respondendum eidem libello causam eandem ad diem 25 immediate sequentem duxeramus prorogandam, quo termino adveniente et prefatis .t. procurator nomine, quo supra, ac ipso .t. reo coram nobis in iudicio comparentibus idem .t. reus quendam libellum reconventionalem facto, realiter et in scriptis coram nobis iudicialiter produxit et nichilominus prefato libello per antefatum .t. procuratorem producto respondit negans narrata 30 in eodem et petita minime fieri debere animo litem contestandi, ex adverso

284 B fol. 164^v–165^v

1 liberum] *corr* ex libellum B libellum N 1 vacuum] wacuum N 1 .A.] Andream N 11–12 condempnamus] condmus *cum contractionis signo* N 12 Andree] Andrea N 14 COMMISSIO] B commissio N 16 Demetrius] Thomas Amadeus de Ferrara B 18 prorogacionis] B procuracionis N 19 .t.] talis B 25 eandem] B tandem N 26 prorogandam] prorogand(am) B prorogandum N 30 procuratorem] procuratorum N 31 minime] *om.* B 31 fieri] *add.* non B

autem prefatus .t. procurator dixit contenta etc. et deinde procuratorio nomine exponere curavit, quomodo discreti et providi .t. et .t. de .t. se ad longinquas partes necessario absentare et transferre habent, quorum copia minime tempore congruo haberi posse speraretur, quibus quidem testibus de contentis prefati libelli et consequenter intencione ipsius .t. constaret, supplicavit nobis, 5 quatinus examen testium eorundem aliquibus dominis in partibus committere dignaremur. Nos itaque attendentes huiusmodi supplicacionem fore iustam volentesque, ne alicuius partis iusticia propter defectum vel eciam diuturnam absenciam testium perire vel impediri possit, huiusmodi testium examen vobis dominis prescriptis duximus committendum et committimus per presentes. 10 Idcirco devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie etc., quatinus receptis presentibus ad oppidum .t. personaliter accedatis eosdemque .t. et .t. recepto primitus ab eisdem iuramento ad sancta Dei ewangelia de dicenda veritate in presencia prefati .t. rei vel eius procuratoris legitimi et quod iidem .t. et .t. usque ad quindecim dies se necessario absentare haberent de dicta pos- 15 sessione .t., nec tempore brevi credunt se reversuros, amoto abinde ipso .t. reo vel eius procuratore tandem testes eosdem iuxta vim, formam et tenorem, ut in commissione continetur per totum etc.

285. CONFIRMATIO EO, QUOD PATRONUS ALIQUEM PRESENTARE INFRA SEX MENSES NON CURAVIT

170^v | Demetrius de Nyas etc. Dilecto nobis etc. vite ac morum honestas etc., ut supra. Cum itaque ecclesia Alba de .t., dyocesis .t., iurisdiccioni vero spiritualis Strigoniensis ultra sex menses vacans ex eo, quia patronus eiusdem ecclesie infra huiusmodi sex mensium spacium aliquam idoneam personam ad ipsam ecclesiam non nominavit neque nobis ad confirmandum presentavit, provisio 25 ipsius ecclesie ad nos hac vice tamquam ordinarium et dyocesenum de iure legitime censetur et est devoluta, nos eidem ecclesie, ne diuturna sue vacationis in spiritualibus et temporalibus paciatur lesionem, uti ordinarius soli-

285 B fol. 166^v–167^r

2–3 se ad longinquas partes necessario absentare et] *habet B om.* N 3 transferre] B transferunt N 3 minime] B minima N 4 haberi] B habere N 4 speraretur] B sperarent 5 intencione] intencionem *et add. et del. illius* N 6 in] B et N 8 volentesque] volen(te)sque BN 9 impediri] impedire BN 11–18 in virtute sancte obediencie etc., quatinus receptis presentibus ad oppidum .t. personaliter accedatis eosdemque .t. et .t. recepto primitus ab eisdem iuramento ad sancta Dei ewangelia de dicenda veritate in presencia prefati .t. rei vel eius procuratoris legitimi et quod iidem .t. et .t. usque ad quindecim dies se necessario absentare haberent de dicta possessione .t., nec tempore brevi credunt se reversuros, amoto abinde ipso .t. reo vel eius procuratore tandem testes eosdem iuxta vim, formam et tenorem, ut in commissione continetur per totum] *habet B om.* N 18 etc.] *om. B* 21 Demetrius de Nyas] Thomas B 26 dyocesenum] dyocesianam N

cite providere cupientes ac ad personam tuam exigente probitatum et virtutum tuarum meritis habentes benivolum et graciosum respectum te tamquam personam benemeritam variisque laudedignis morum generibus redimitam in predictam ecclesiam .t. auctoritate ordinaria et dyocesana instituimus et confirmavimus et eandem tibi pleno iure conferimus et providemus de eadem investientes te per bireti nostri capiti tuo impositionem presencialiter curam animarum et administracionem omnimodam spiritualium et temporalium iurium et pertinenciarum dicte ecclesie tibi plenarie committentes recepto tamen etc.

286. REMISSIO CAUSE SEQUITUR TALI SUB FORMA

Demetrius etc. Noveritis pro parte universitatis Cumanorum in prefatis possessionibus .t. et .t. commorancium nobis fuisse expositum, quod, licet ipsi Cumani sedis Honthozek per divos reges huius incliti regni Hungarie a iurisdiccione quorumcumque iudicum spiritualium et secularium exempti forent et solius capitanei potestati et iurisdiccioni subiecti, tamen discretus dominus .t. plebanus | de .t. ipsos Cumanos contra formam libertatis et privilegiorum ipsorum vigore certarum litterarum nostrarum monitoriarum ex hac sede Strigoniensi emanatarum, pro quibusdam pretensis debitis sub censuris ecclesiasticis ammonere fecisset et consequenter eosdem excommunicari facere vellet et nitteretur, et quia non vidimus et conspeximus dicta privilegia ipsorum Cumanorum volentes eisdem reverenciam facere et alias intelligimus causam esse prophanam et secundum iuris disposicionem actor debet sequi forum rei, ideo causam prefatam in presenciam capitanei ipsorum Cumanorum duximus remittendum et remittimus per presentes. Idcirco devocioni vestre etc., mandamus, quatinus receptis presentibus ab ulteriori execucione prefatarum litterarum ammonitiorum ipsi domino .t. plebano concessarum amodo supersedeatis, cessetis et resileatis ac alios cessare et supersedere auctoritate nostra committatis et, quatinus fortassis cum eisdem ad denunciacionem vel alia gravamina ipsorum Cumanorum processum fuisset, eosdem eadem auctorita-

286 B fol. 167^r; Bónis 4184 (1515).

21–22 actor debet sequi forum rei] HENRICUS BRACON De legibus et consuetudinibus Angliae de exceptionibus II,2.

1 personam] *add.* suam N 4 dyocesana] dyocesiana N 6 bireti] byrreti B 6 presencialiter] B principaliter N 6 curam] *corr.* N 8 recepto tamen] receptorum N 9 SEQUITUR TALI SUB FORMA] *om.* B 10 Demetrius] Thomas B 12 Cumani] *corr.* ex Cumano N 13 iudicum] B iudicium N 14 discretus] B discreti N 17 quibusdam] B quibus N 17 pretensis] p(re)nsis B p(re)(te)nsis N 18 ammonere] amonere N 18 fecisset] B fecissent N 25 ammonitiorum] amonitiorum BN

12 Honthozek] *Hantos-szék, sedes i.e. districtus Cumanorum, cf. Györffy III p.532.*

te nostra absolvatis et alia gravamina eisdem imposita relaxetis et removeatis, presentibus perlectis exhibenti restitutis.

287. LICENCIA SUPER CONSTRUCCIONE CAPELLE

Nos Thomas etc. ad tue humillime supplicacionis instanciam nobis propterea porrectam annuentes, ut unam capellam sub titulo sew vocabulo ad honorem Sancti .N. confessoris in villa tua predicta de bonis tuis propriis a Deo tibi collatis erigere, construere et edificare illamque competenter dotare secundum
 171^v tui desiderii conceptum possis atque valeas, tibi | tenore presencium omnimodam atque plenissimam indulgemus facultatem, absque tamen preiudicio iuris alieni. Datum etc.

10

288. CONCAMBIUM SEW PERMUTACIO AMBOBUS PRESENTIBUS ET PERMUTANTIBUS

Nos Thomas etc. memorie commendamus etc., quod die et loco infrascriptis discretis viri domini .P. Beate .G. et .N. Beate Marie Virginis ecclesiarum parochialium rectores et plebani coram nobis constituti dixerunt retulerunt-
 15 que et confessi sunt, quomodo ipsi matura prius et digesta deliberacione prehabita ex certisque et racionabilibus de causis desiderarent et vellent dicta sua beneficia ad invicem permutare, dummodo assensus noster ad id accederet et interveniret. Preterea non coacti, non compulsi, nec aliqua collusionem circumventi prefatus dominus scilicet .P. antedictam plebaniam suam de .G., quam
 20 canonice erat assecutus, dominus vero .N. antefatam suam plebaniam de .M., quam similiter canonice et pacifice tenuit et possedit, in manus nostras tanquam ordinarii et prelati atque dyocesani ipsorum pure et simpliciter resignarunt, supplicantes exinde nobis tam humiliter, quam attente, quatinus ipsas resignacionem et permutacionem recipere et admittere nostrumque super hiis
 25 benivolum consensum pariter et assensum eis prebere, necnon prefatum dominum .P. in plebaniam oppidi nostri .M., ipsum vero d(ominum) .N. in plebaniam de .G. transferre et instituere ipsique d(omino) .P. plebaniam de .t. tam ordinaria, quam iuris patronatus, altero vero domino .N. de .M. similiter ordi-

287 B fol. 167^r 288 B fol. 167^v–168^r

2 exhibenti restitutis] etc. B 4 Thomas] BN 4 humillime] humilime B humilime
 N 4 supplicacionis] B supplicacionibus N 7 illamque] B illumque N 14 Beate]
 .B. N 20 .P.] habet B om. N 27 .M.] B .G. N 27 d(ominum)] dominum B .d. N
 28 .G.] .t. B 28 d(omino)] domino B .d. N

naria nostris auctoritatibus conferre et de eisdem providere dignaremur. Nos
 172^r vero considerantes |huiusmodi resignacionem et permutacionem tam prescrip-
 tarum ecclesiarum utilitatibus, quam eciam ipsorum dominorum .P. et .N. sta-
 tui eorum evidentissime expediri, habita per nos huiusmodi beneficiorum re-
 resignacione et recepta, ad huiusmodi permutacionem faciendum et ferendum 5
 nostrum favorem benivolum adhibuimus pariter et consensum, recepto tamen
 prius ab eisdem dominis .P. et .N. corporali iuramento, quod nulla in hac per-
 mutacione et premissis symoniaca pravitas inter ipsos intervenit, volentes igitur
 ipsorum dominorum .P. et .N. desideriis et votis iuri consonis satisfacere
 plebaniam ecclesie Sancti .G. de .t. sic, ut prefertur, vacantem annotato domino 10
 .P., plebaniam vero ecclesie Sancte Marie de .t. similiter, ut prefertur, vacan-
 tem iamfato domino .N. curam et administracionem tam spiritualium, quam
 temporalium earundem ecclesiarum eisdem plenarie committentes tamquam
 personis benemeritis auctoritatibus nostris supradictis conferimus et de illis
 eciam providemus transferentes eosdem in easdem per presentes, investientes 15
 eosdem dominos per bireti nostri capiti ipsorum imposicionem presencialiter
 de eisdem, recepto eciam ab eisdem iuramento de fidelitate et obediencia ac
 reverencia nobis ac successoribus nostris canonice intransibibus et de bonis pre-
 dictarum ecclesiarum non alienandis, sed de alienatis et distractis recuperandis
 in manibus nostris prestito. In quorum omnium et singulorum premissorum 20
 fidem et testimonium presentes litteras nostras sigilli nostri appensione etc.

289. COMMISSIO PRO AFFUTURIS TESTIBUS RECIPIENDIS ET EXAMINANDIS

172^v Demetrius etc. Noveritis nobis pro parte honorabilium dominorum |cano-
 nicorum et capituli ecclesie collegiate Poseniensis dyocesis Strigoniensis fuisse 25
 gravi cum querela expositum, quod, cum condam serenissimus princeps, domi-
 nus Mathias, Dei gracia rex Hungarie etc. in humanis ageret, Posonii plurium
 civium et inhabitatorum civitatis Poseniensis hereditates, utputa ortos, vineas
 et domos mediante potencia occupari fecisset, inter quas quidem hereditates
 civium et inhabitatorum, ut prefertur, violenter occupatas idem dominus .M. 30
 rex et domina Beatrix regina Hungarie cuiuscumque suggescione moti quas-

289 B fol. 168^r–169^r

1 de eisdem providere] providere de eisdem B 7–8 permutacione] B parte permutacio-
 nem N 8 symoniaca] B simonyaka N 8 pravitas] B primitus N 8–9 igitur] B
 ipse N 10 sic] corr. ex suc N 10 vacantem] vocan(tem) N 16 presencialiter] B
 principaliter N 20 prestito] B prestituto N 21 appensione] om. B 24 Demetrius]
 Thomas Amadeus B 28 hereditates] hereditatis N 30 .M.] Mathias B

dam tres domos in serie domorum capitularium in civitate Posoniensi existentes habitas, duas scilicet canonicales et terciam beneficalem, cuius quidem beneficii iuris patronatus ad dictum capitulum Posoniense simul cum preposito Posoniensi pro tempore constituto a tanto tempore, cuius inicii contrarium in memoria hominum non existeret, pertinuisset et pertineret de presenti, funditus destruere fecissent et in fundo seu superficie fundi earundem domorum tali modo violenter et potenter destructarum unum ortum arboribus fructiferis et vitibus refertum erigi fecissent sicque capitulum prefatum de dominione et possessione prescriptarum domorum et fundo earundem exclusissent et eiecissent nulla recompensa superinde capitulo facta in dampnum et preiudicium prenominatorum dominorum canonicorum et capituli ac iuris ipsorum derogamen valde magnum, et quamvis, prout in eadem expositione subiungebatur, ne ipsis canonicis et capitulo prescriptio curreret ratione dicti fundi prescriptarum domorum, iidem canonici et capitulum adversus venerabilem dominum .N. .t. prepositum Posoniensem, detentorem scilicet dicti fundi domorum et orti super eo erecti superioribus diebus pro perpetuacione cause in sede spirituali Strigoniensi coram nobis causam citra litis contestacionem modo indecisam pendentem moverint, tamen quia modo ipsi canonici et capitulum certis ex causis et rationibus animum ipsorum ad id moventibus eandem litem et causam prosequi nollent, prout neque possent, sperarentque in futurum ipsum fundum domorum et ortum reoptinere posse et ne suo tempore eisdem copia testium, de quorum morte vel ausencia verissimiliter dubitaretur, deficere et ius ipsorum huiusmodi periclitari posset, fuimus pro parte eorundem canonicorum et capituli debita cum instantia requisiti, ut ipsis superinde de opportuno iuris remedio providere et testes ipsos, quibus de dictis canonicalibus et beneficiis domibus ac illarum destructione, quodque prefati canonici et capitulum in possessione fuerunt et modo premissis exclusi et eieci, constaret, ad eternam rei memoriam recipi et examinari facere ipsorumque testium receptionem et examinacionem vobis dominis prescriptis insolidum committere dignaremur. Nos vero requisicionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati devocioni vestre etc., quatinus uno certo die et termino per vos ad id eligendo iuridico et non festivo ad predictam civitatem Posoniensem perso-

1 domos] B domus N 1 capitularium] B capitularum cum contractionis signo N 3–4 simul cum preposito Posoniensi] habet B om. N 4 constituto] B constitutam N 6 superficie] add. et del. unum ortum B 6 fundi] B funde N 7 arboribus] B arboris N 8 fecissent] add. et del. et in fundo seu superficie funde (sic) earundem domorum tali modo violenter et potenter destructarum N 12 valde] vade N 13 curreret] B curretur B 15 .N. .t.] Nico(laum) de Sankfalwa B 16 pro] habet B om. N 22 dubitaretur] dubitarent N 24 ipsis] sibi B 29 et] habet B om. N

15 .N.] Nicolaus Sankfalvi (1500–1514), praepositus Posoniensis etc., cf. KÖBLÖS Egyházi köznépréteg pp.466–467 et C. Tóth Főpapi archont. 61.

naliter conveniatis ad eundemque locum et terminum per vos, ut premittitur, eligendum et prefigendum, necnon alios duos dies ad id sufficientes omnes et singulos utriusque sexus homines vobis pro parte predictorum canonicorum et capituli pro testibus nominandos nominatim et in specie ad perhibendum testimonium veritati, prenomiatum vero dominum .N. prepositum Pisoniensem 5
 173^v personaliter, si in persona reperiri poterit, alioquin de domo habitationis sue, | alios vero omnes et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes singulis tribus diebus dominicis seu festivis post sese immediate sequentibus et prescriptum terminum precedentibus in prefata ecclesia collegiata Pisoniensi per medium predicatorum eiusdem ecclesie publice ac alta et intelligibili vo- 10
 ce coram populi multitudine, dum inibi ad divina audienda convenerit, ad videndum et audiendum testes producendos iurare in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, quos quidem testes in presenciam parcium, si comparuerint, alioquin alterius partis absencia non obstante ad sancta Dei ewangelia tactis Scripturis sacrosanctis iurare compellatis et tandem semotis partibus testem 15
 quemlibet singulariter et secrete de et super eo, utrum scit in fundo predicto tres domos fuisse, duas scilicet canonicales et terciam beneficalem, et si scire dixerit, queratur ab eodem, quis vel qui fuerint inhabitatores et possessores earundem domorum, utrum canonici vel quippiam alii, et ad quos ille domus pertinuerint, et si scit illas domos destructas fuisse per condam dominum Ma- 20
 thiam regem et dominam Beatricem reginam et illis funditus eversis et destructis ortum in fundo earundem domorum supererectum, et quomodo de hiis testi constat, debite et diligenter examinetis et interrogetis. Et post hec dicta et attestaciones etc., ut supra.

290. COMMISSIO AD REEXAMINANDUM TESTES

25

Thomas Amadeus etc. Quia nos testes honorabilis domini .B. de .G. dyocesis Strigoniensis alias per eum seu pro parte eiusdem contra honestas dominas .t. et .t. iamfate dyocesis in causa inter eundem dominum .B. actorem ab una et prefatas dominas .t. et .t. in causam attractas ab alia partibus de et super quibusdam negociis in accione et interrogatoriis presentibus introclusis decla- 30
 174^r ratis coram nobis mota et vertente productos | et receptos et examinatos, utputa providos Michaellem .t. et .t. etc. pro et ex eo, quod testes ipsi non fuerunt

290 B fol. 169^v

5 .N.] Nicolaum B 8 immediate] immediate N 17 fuisse] B fuisset N 17 terciam] B ternam N 18 queratur] B querant? N 18 inhabitatores] B inhabitator N 20 pertinuerint] B pertinerit N 20 destructas fuisse] fuisse destructas B 25 COMMISSIO] B commissio N 25 REEXAMINANDUM] *omisso contractionis signo* reexaminandum N 26 Thomas Amadeus etc.] *habet* B *om.* N 29 attractas] attractos N 31 et] *add.* et *del.* B 31 et examinatos] *suprascr.* B 32 .t. et .t.] et .t. .t. B

plene iuxta formam mandati nostri et dictorum interrogatoriorum de singulis articulis, maxime autem de causa sentencie interrogati, ut videlicet veritas ex ipsorum testium deposicionibus elici potuisset aut posset, pro animi nostri clariore informacione et maiore veritatis elucidacione decrevimus ex officio reexaminari debere, ipsorum autem testium reexamen vobis dominis prescriptis 5 de voluntate procuratorum prescriptarum parcium duximus committendum. Idcirco vestre etc., quatinus receptis presentibus .t. die nunc proxime ventura ad oppidum .t. personaliter conveniatis ad eosdemque locum et terminum ac alios duos dies immediate sequentes, ad id scilicet aptos et non festivos omnes et singulos prescriptos testes in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, 10 quos seclusis partibus et earum procuratoribus ad iuramentum prius per ipsos prestitum seorsum et singillatim iuxta vim, formam et tenorem libelli ac interrogatoriorum presentibus introcluserum clare et expresse ad omnes articulos diligenter reexaminetis et reinterrogetis et in fine testimonii cuiuslibet testis faciatis per eum reddere rationem sui dicti, quomodo scilicet sew qua- 15 liter sciat ea, que deponit, et post hec dicta et attestaciones cuiuslibet testium usque ad finem nil pretermittentes fideliter rescribatis conscriptaque clausa et neutri parcium revelata presentibus eciam reclusis etc.

3 deposicionibus] B disposicionibus N 3 elici] B edici N 3 potuisset] potuissent N 4 clariore] clariori BN 4 maiore] maiori BN 5 prescriptis] add. et N 7 vestre] add. et B 16 ea, que] eaque N 18 reclusis] retrocluis N 18 etc.] *in margine inferiore fol. 169^v–171^r add. de et ex eo, quod ipsi causam sciencie et deposicionis sive testificacionis eorum ad singulos articulos, quomodo videlicet ac unde et qualiter sciant et eis constent ea, que deposuerunt et attestati fuerunt, visis per nos eorundem testium attestacionibus comperimus ipsos non rite et minus sufficienter fuisse et esse per vos examinatos, sed illos debuisse iuxta formam dictorum interrogatoriorum, ut premittitur, eciam de causa sciencie et deposicionis eorum huiusmodi interrogari, ideo pro animi nostri clariore informacione et veritatis elucidacione et certitudine decrevimus eosdem testes eciam super causis sciencie eorum examinari examenque testium eorundem vobis dominis prescriptis de voluntate procuratorum predictarum parcium duximus committendum et committimus per presentes. Quocirca devocioni etc., in vestram venire faciatis presenciam et testi cuilibet prius, ut premittitur, per vos examinato singulariter et secrete singulas ipsorum deposiciones et attestaciones, quas ad singulos articulos predictorum interrogatoriorum fecerunt, quas vobis presentibus introclusas remittimus, repetatis, legatis et interpretamini, et deinde ipsum testem ad singulas eiusdem attestaciones et deposiciones interrogetis ac examinetis ad iuramentum per eum prius prestitum, unde videlicet et qualiter ac quomodo ipse testis sciat et sibi constent ea, que idem deposuit et testificatus fuit, ita videlicet, ut ad singulos articulos, ubi aliquid deposuisse eum videbitis, idem testis reddat causam sue sciencie et deposicionis ipsius ac similiter de loco loci, loco, die, anno et aliis circumstanciis ipsum testem et illorum quemlibet examinetis et interrogetis. Et post hec dicta et attestaciones ipsorum, que et quas super hiis fecerint, suo modo fideliter et conscienciose conscribatis, articulos ipsos, ad quos si quid deposuerint, denotantes et specificantes in ordine suo, conscriptaque clausa et neutri parcium revelata presentibus una cum prioribus attestacionibus ac interrogatoriis similiter reclusis nobis ad .t. etc. B*

291. REVISIO ETATIS

Nos etc. memorie commendamus, quod providus Laurencius .t. de .t. et honesta domina Elena, consors eiusdem coram nobis personaliter constituti
 174^v adducentesque secum | tres pueros in etate tenera constitutos, videlicet .t. et .t. filios etc. nobis in eo supplicantes, ut, quia iidem pueri in etate tenera constitue- 5 rentur et nec ob eam etatem teneram causis ipsorum attendere et respondere possent, sed nec quidem procuratores constituere, et per certos homines in varias lites attraherentur, etates eorundem puerorum revidere et moderare et super huiusmodi revisione etatis eorundem puerorum litteras nostras eisdem dare et concedere dignaremur. Qui quidem pueri, videlicet Petrus annorum sex, 10 .B. vero quatuor et .G. unius anni, prout visu et animo metiri poterat, existere apparebant. In cuius revisionis testimonium presentes litteras nostras patentes eisdem .L. et domine Elene, consorti sue duximus dandas et concedendas etc.

292. NARRACIO CITACIONIS, QUANDO REI FUISSENT ABSOLUTI,
 UT INFRA TERMINUM SATISFACERENT, ET NEGLIGERENT
 EUNDEM ETC., AD VIDENDUM DICTAM EXCOMMUNICACIONIS
 SENTENCIAM INCURRISSE DECLARARI ETC.

Demetrius etc. Noveritis, quod nos alias egregium .S. litteratum de .t., comitem et camerarium Zeghediensem Bude dicte iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis residentem et honestam dominam .., consortem eiusdem in causa et 20 causis, quam et quas venerabilis frater Thomas etc. prefate Wesprimiensis dyocesis contra et adversus dictum .S. et dominam .., consortem eiusdem ratione et pretextu certorum debitorum ac aliorum negociorum in actis cause et causa-
 175^r rum huiusmodi expressorum | et eorum occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi movit, ab excommunicationis sententia, qua propter non 25 satisfaccionem dictorum debitorum fuerant sub pena reincidencie, quatinus

291 B fol. 170^r 292 B fol. 171^v–172^r

2 .t. de .t.] Fekethew de Isyp B 4 .t. et .t.] Petrum, Bartholomeum et Georgium 5 filios etc.] habet B om. N 5 quia] add. et del. p N 7 per certos] habet B om. N 7–8 varias] varios N 9 puerorum] add. et del. nr N 11 .B.] Bartholomeus B 11 .G.] Georgius B 11 unius] unus N 13 .L.] Laurencio B 14–17 ABSOLUTI ... DECLARARI ETC.] litteris simplicibus scr. B 18 Demetrius] Thomas B 18 .S.] Stephanum B 18 .t.] Sarzeg B 20 ..] gemipunctum habet B om. N 22 .S.] Stephanum B 22 ..] gemipunctum habet B om. N 25 Strigoniensi] habet B om. N 26 fuerant] B fuerat N 26 reincidencie] reincidencia N

2 .t. de .t.] Izsép, in comitatu Gömör, cf. Csánki I p.137. 18 .t.] Sárszeg, in comitatu Zala (?), cf. Csánki III p.448.

idem debitum infra certum terminum tunc venturum, iam vero dudum preteritum non solverent, absolvi mandaveramus et feceramus. Tandem adveniente huiusmodi termino solucionis, iidem .S. et domina ., consors eiusdem per serenissimum principem et dominum nostrum, dominum Wladislaum, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regem, dominum nostrum graciosissimum 5 infra et usque alium terminum similiter venturum, iam vero dudum preteritum solucionem eorundem debitorum, quamvis nulliter et de facto prorogari obtinuerunt. Postremo die datarum presencium fuit nobis per dictum fratrem Thomam expositum, quod prefati .S. et domina ., consors eiusdem, nescitur, quo spiritu ducti, de debitis prefatis ad sepissimas suas requisiciones sibi satisfacere usque modo non curassent et non curarent eciam de presenti dictam excommunicationis sententiam dampnabiliter incurrentes, in dispendium salutis animarum suarum valde magnum. Quare fuimus etc., providere et dictos .S. et dominam ., consortem eiusdem usque ad condignam solucionem et satisfaccionem excommunicatos publicaremus et publicari mandaremus. Et quia 15 ad hec iidem .S. et domina ., consors eiusdem citandi fore videbantur, devocioni etc., igitur vestre etc. compareant ad videndum et audiendum se dictam excommunicationis sententiam incidisse declarari et excommunicatos publicari mandari aliasque procedendum et procedi videndum in, de et super premissis ad ulteriora, prout iuris fuerit, vel dicendum et causam, si quam habuerit rationabilem, cur premissa fieri non debeant, allegandum, certificantes eosdem 175^v etc. |

293. COMMISSIO, QUANDO ACCIO SOLUM VERBO PROPONITUR, SEQUITUR

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno et die infrascriptis nobis ad iura 25 reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus honorabilis magister Georgius Wyzy, canonicus dicte ecclesie Strigoniensis et nobilis Sebastianus, frater eiusdem carnalis coram nobis iudicialiter comparentes accionem eorum contra nobilem Sigismundum Pazman de .t. Strigoniensis dyocesis personaliter comparentes verbo proposuerunt eo modo, quod, cum alias ipsi condem no- 30

293 B fol. 172^v–173^v; Bónis 3899 (c.1500).

3 .S.] Stephanus B 3 ..] habet B om. N 9 .S.] Stephanus B 9 ..] habet B om. N 13 magnum] add. etc. N 14 .S.] Stephanum B 14 ..] gemipunctum habet B om. N 14 condignam] add. eius N 15 publicari] B publicare N 16 ad hec] B adhuc N 16 .S.] Stephanus B 16 ..] gemipunctum habet B om. N 16–17 devocioni] add. et del. vestrum B 17 igitur vestre etc.] habet B om. N 19 mandari] mandari+ N 20 dicendum] dndum cum contractionis signo N 23 COMMISSIO] commissio N Alia commissio B 24 SEQUITUR] om. B 25 Demetrius] Thomas Amadeus B 30 comparentes] add. et del. accionem eorum contra nobilem Sigismundum de N

bilem dominam Luciam, sororem eorum carnalem tradiderant in uxorem legitimam prefato Sigismundo Pazman, tunc prefatus magister Georgius dederat cum eadem nonnulla parafernalia in quodam registro per eum coram nobis exhibito descripta ad valorem septuaginta florenorum citra vel ultra se extendencia, que quidem paraphernalia, postquam dicta domina Lucia mortua extitit, 5
 rursus ad ipsum magistrum Georgium redire deberent, et, quamvis prefatus Sigismundus nonnulla ex dictis paraphernalibus ipsi magistro Georgio restituit, tamen pluries requisitus maiorem partem eorundem adhuc minime restituisset. Preterea idem Sigismundus ex causa propter nupcias inter ipsum et prefatam condam dominam Luciam de rebus et bonis suis ubilibet habitis iuxta huiusmodi regni consuetudinem dotem solvere teneretur, quam iidem magister Georgius et Sebastianus, frater eiusdem lege regia requirentes tanquam proximiores ab ipso rehaberi vellent, sed ipse Sigismundus nondum dotem ipsam, 10
 176^r | quam solucione pecuniaria mediante ipsi actores ab eodem peterent, hactenus reddere voluisset. Quare iidem magister Georgius et Sebastianus pecierunt 15
 per nos et sentenciam nostram compelli antefatum Sigismundum ad restitutionem dictorum paraphernalium adhuc restancium, necnon dotis prefate ac expensarum in hac lite factarum et fiendarum, alias in premissis omnibus iudicium et iusticiam administrare iudiciaria auctoritate nostra mediante officium nostrum humiliter implorantes, offerentes se premissa probaturos citra onus 20
 superflue probacionis. Quo percepto prenominate Sigismundus Pazman similiter verbo respondens dixit quantum ad parafernalia predicta verum esse se aliqua restituisset, aliqua vero non, tamen et illa, que nondum restituit restituere vellet et paratus esset, quantum vero ad petitionem dotis respondit illam per prefatam dominam Luciam sibi fore relaxatam, offerens se similiter probaturum citra onus superflue probacionis, petens se mitti ad probandum, quem nos admisimus et examen testium vobis dominis prescriptis duximus commit- 25
 tendum et committimus per presentes. Quocirca devocioni vestre insolidum etc.

2 tunc] *habet B om.* N 3 parafernalia] *parafernalia B* 5 quidem] *omisso suspensionis signo quide N* 5 paraphernalia] *parafernalia N* 7 paraphernalibus] *parafernalis B* 7 Georgio] *B .G. N* 11 iidem] *B idem N* 12 requirentes] *B corr. ex acquirentes N* 13 ab ipso] *corr. ex ad ipsos N* 14 actores] *actori N* 15 magister] *habet B om. N* 15 Georgius et Sebastianus] *B .G. et .S. N* 17 paraphernalium] *parafernalia B* 20 nostrum] *B vestrum N* 20 offerentes] *offerens BN* 20 probaturos] *probatur cum suspensionis signo BN* 21–26 Quo percepto prenominate Sigismundus Pazman similiter verbo respondens dixit quantum ad parafernalia predicta verum esse se aliqua restituisset, aliqua vero non, tamen et illa, que nondum restituit restituere vellet et paratus esset, quantum vero ad petitionem dotis respondit illam per prefatam dominam Luciam sibi fore relaxatam, offerens se similiter probaturum citra onus superflue probacionis] *habet B om. N*

294. DELEGATIO CAUSE

Stephanus etc. dilecto nobis in Christo venerabili domino Iohanni Lopys
 etc. ac college vestro clerico per infrascriptos actores eligendo sew pro parte eo-
 rundem actorum vobis prefato domino Iohanni Lopys in negocio infrascripto
 adiungendo et associando salutem in Domino et in commissis debitam adhi- 5
 bere diligenciam! Causam et causas etc., eorumque occasione coram venerabili
 et egregio domino Thoma etc., nostro scilicet precessore, vicario in spirituali-
 bus et causarum auditore generali in hac sede spirituali Strigoniensi citacione
 eiusque execucione legitimis precedentibus moverat sew movere intendebat,
 in qua sew quibus dictus dominus Thomas precessor noster vicarius ad certos 10
 176^v actus iudiciarios usque ad libelli | summarii sew summarie petitionis oblacio-
 nem, citra tamen litis contestacionem processerat, tum de speciali mandato
 reverendissimi domini, Thome cardinalis et archiepiscopis Strigoniensis nobis
 superinde facto, tum vero, ut parcium labori, fatigiis et expensis indulgeatur,
 vobis prefato domino Iohanni Lopys et antedicto college vestro per dictos .t. et 15
 .t. actores eligendo et vobis adiungendo sew associando cum omnibus et sin-
 gulis eiusdem etc. et connexis, donec eam et eas ad nos duxerimus advocandas,
 audiendas, continuandas etc. et committimus per presentes, ita tamen, quod
 partibus predictis sive alteri earundem vestro iudicio contentari nolenti sew no-
 lentibus liceat ad nos, ad hanc sedem spiritualem redire et coram nobis causam 20
 et causas huiusmodi continuare, prosequi et terminare. Quocirca vos harum
 serie requirimus et nichilominus vobis in virtute sancte obediencie committi-
 mus et mandamus, quatinus receptis presentibus et connexis una cum prefato
 vestro collega vobis, ut prefertur, per dictos actores, si id voluerint, adiuncto
 audiatis, cognoscatis, decidatis et fine debito terminetis, facientes, quod etc., 25
 ut supra.

295. REMISSIO CAUSE AD IUDICEM ORDINARIUM

Nos Demetrius de Nyas etc. memorie commendamus tenore presencium
 significantes, quibus expedit, universis, quod die datarum presencium nobis
 ad iura reddenda et causas audiendas etc. sedentibus comparuit coram nobis 30
 in iudicio .t. de .t. et quasdam litteras serenissimi principis et domini etc. regis,

294 B fol. 176^{r-v} 295 B fol. 176^v

2 Lopys] *corr. ex* Lupis N 7 etc.] *om. et add.* Amadeo de Ferraria d(ecretorum) d(octore)
 etc. et canonico in ecclesia Strigoniensi B 7 precessore] B predecessore N 8 auditore]
 B auditori N 8 citacione] citacionem N 9 execucione] execucionem N 15 vestro]
corr. ex nostro N 19 contentari] contentare N 19 nolenti] nolente B 21 vos] *corr. ex*
 vobis N 22 obediencie] *add. et del.* et sub exco B 25 etc.] *habet* B *om.* N 28 Demetrius
 de Nyas] BN 30 reddenda et causas audiendas] *om.* B

domini nostri graciosissimi nobis preceptorie loquentes exhibuit et presenta-
 177^r vit, quas nos | cum ea, qua decuit, reverencia recepimus huiusmodi sub tenore: WLADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum preceptoriarum prefati domini nostri regis presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut pre-
 mittitur, factas fuimus per prefatum .t. debita cum instancia requisiti, quati- 5
 nus dictam causam inter partes in preinsertis litteris domini nostri regis nominatas motam in presenciam iudicis ordinarii earundem parcium iuxta et secundum formam, tenorem et continenciam dictarum litterarum domini nostri regis transmittere deberemus. Nos vero volentes mandatis dicti domini regis obedire, ut tenemur, causam huiusmodi supradictam in presenciam iudicis or- 10
 dinarii parcium predictarum iuxta formam, tenorem et continenciam preinsertarum litterarum domini nostri regis transmittendam duximus et transmissimus. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras testimoniales exinde fieri sigillique vicariatus prefate ecclesie Strigoniensis impressione iussimus et fecimus communiri. Datum etc. 15

296. REMISSIO CAUSE PROPTER LITISPENDENCIAM

Spectabili et magnifico etc. Anthonius etc. generalis oraciones in Domino devotas! Vestra noverit m(agnificencia), quod de anno Domini millesimo q(uingentesimo) quartodecimo proxime preterito .t. die mensis .t. me ad iura etc. sedente citacione eiusque execucione legitimis precedentibus comparuit 20
 coram me in iudicio pretacti .t. de .t. procurator et eo nomine .t. de .t. dyocesis .t., prout videlicet ex actis cause huiusmodi mihi legitime constitit et constat, et accionem suam contra et adversus .t. et .t. .t. dyocesis | facto, realiter
 177^v et in scriptis in figura mei iudicii exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS etc. Tandem .t. die dicti mensis me iterum ad iura etc. sedente 25
 comparuerunt coram me in iudicio prefatus .t. procurator, cuius supra, nomine ab una et .t. similiter procurator et eo nomine dictorum .t. et .t., prout videlicet de ipsius quoque sufficienti etc. et constat, ab alia partibus, qui quidem .t. procurator excipiens proposuit, quod, quia inter easdem personas et super eadem re causa presens mota fuisset in prima instancia coram vicario 30
 et in sede Wesprimiensi et nunc penderet indecisa in curia regia v(estre) scili-

296 B fol. 176^v–177^v; Bónis 4181 (1515).

2 reverencia recepimus] B recepimus reverencia cum ordinem verborum permutandi signo N
 3 prefati] B presenti N 6 partes] add. et del. in prescriptis N 6–7 nominatas] nominatos N 14 vicariatus] vicar cum suspensionis signo BN 17 Anthonius] Antho omisso
 suspensionis signo B 19 quartodecimo] undecimo B 20 comparuit] corr. ex com(en)paruit
 B 21 pretacti] habet B om. N 25 die] habet B om. N 26 comparuerunt] B comparuit
 N 26–27 cuius supra, nomine ab una et .t. similiter procurator] habet B om. N

cet m(agnificencie) in presencia, propterea ad respondendum libello prein-
 ser- to non teneretur et peciit causam eandem per me ad dictam curiam regiam,
 v(estre) scilicet m(agnificencie) in presenciam, ubi causa ipsa penderet indeci-
 sa, transmitti, et ibidem ad probandum litis pendencie huiusmodi exhibuit et
 produxit litteras transmissionales venerabilis domini .t. etc. ac vicarii ecclesie 5
 Wesprimiensis huiusmodi sub tenore: SPECTABILI etc. Post quarum quidem
 litterarum transmissionalium exhibicionem et produccionem prefatus .t. pro-
 curator nomine, quo supra, peciit et obtinuit copiam excepcionis et litterarum
 transmissionalium supradictarum ad primam diem iuridicam tunc proxime et
 immediate sequentem ad dicendum, si quid verbo vel in scriptis dicere volebat 10
 contra easdem. Quo termino circumducto consequenter die datarum presen-
 cium me rursus ad iura etc. sedente comparuerunt coram me in iudicio .t. et .t.
 procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et dictus .t. procurator nomi-
 nibus, quorum supra, de et super premissis per me interloqui peciit. Ego igitur
 dicto .t. procuratore nullam causam saltem rationabilem, cur id fieri non de- 15
 178^r bebat, allegare valente | interloquens pronuncciavi causam prefatam rursus in
 curiam regiam, v(estre) scilicet m(agnificencie) in presenciam transmittendam
 fore et esse et transmisi ac transmittito per presentes. Datum etc.

297. ALIA REMISSIO

Nos Demetrius etc. generalis memorie commendamus per presentes, quod 20
 de anno Domini infrascripto .t. <die> mensis .t. nobis ad iura etc. sedentibus,
 citacione eiusque execucione legitimis precedentibus comparuit coram nobis
 in iudicio t. de .t. procurator et eo nomine .t. de .t., de cuius procuracionis
 mandato ex actis cause huiusmodi legitime constitit et constat, et accionem
 eius contra et adversus .t. de .t. facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit 25
 huiusmodi sub tenore: CORAM etc. Tandem accione huiusmodi sic et proposi-
 ta et in scriptis coram nobis producta ex adverso .t. de .t. procurator prefati .t.
 in causam attracti, de cuius eciam procuracionis mandato nobis ex actis eius-
 dem cause legitime constitit et constat, copiam eiusdem accionis sive libelli ac
 .t. diem tunc proxime et immediate venturum ad respondendum vel alias deli- 30
 berandum per nos sibi sew verius dicto .t. principali suo dare peciit et obtinuit.
 Deinde die datarum presencium nobis similiter ad iura reddenda etc. seden-

297 B fol. 177^v cum minoribus litteris forsan posterius scr.

4 pendencie] penden cum suspensionis signo BN 5 litteras] literas N 5 transmissionales]
 B testimoniales N 8 litterarum] B litteralium N 10 dicere] corr. ex decebat N
 16 pronuncciavi] pronuncciari N 20 Demetrius] BN 21 .t.] habet B om. N 21 die]
 supplevi 26 accione] accionem N 26 et] habet B om. N 26–27 proposita] B
 propositam N 32 presencium] om. B 32 reddenda] om. B

tibus comparuit coram nobis in iudicio prefatus .t. et quasdam litteras serenissimi p(rincipis) et domini nostri, domini Wladislai, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regis patenter in papiro confectas ac nobis preceptorie loquentes et directas exhibuit et presentavit, quas nos honore et reverencia, quibus de-
 cuit, recepimus sub hac forma verborum: WLADISLAUS <etc.> Post quarum 5
 quidem litterarum preceptoriarum dicti domini nostri regis exhibitionem et
 recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas nos per prefatum .t. de-
 bita cum instancia requisiti preinsertis litteris ac mandatis dicti domini nostri
 regis, ut tenebamur, in omnibus et per omnia iuxta vim, formam et tenorem
 earundem obtemperandum <et> parendum decrevimus et obtemperavimus 10
 178^v et paruimus. In cuius rei | testimonium presentes litteras nostras sigilli vicaria-
 tus dicte ecclesie Strigoniensis subimpressione communitas eidem .t. duximus
 concedendas. Datum Strigonii etc.

298. INSTRUMENTUM APPELLACIONIS EXTRAJUDICIALITER INTERPOSITE ETC.

In nomine Domini. Amen! etc. In mei, notarii publici subscripti et testium
 infrascriptorum presencia constitutus personaliter venerabilis et religiosus fra-
 ter Stephanus .t., gwardianus Sancti Iohannis etc. tenens et habens in manibus
 suis quandam papiri scedulam tenorem infrascripte appellacionis in se conti-
 nentem in sua ac reverendi patris vicarii eorum in provincia Hungarie necnon, 20
 ut dixit, tocius eorundem fratrum Sancti Francisci de observancia personis ad
 manus meis notarii tradidit et in ea appellavit ad Sedem Apostolicam, appel-
 lans peciit protestatusque extitit et alia fecit, de quibus in ipsa appellacionis
 scedula continetur, cuius tenor talis est: CUM APPELLACIONIS REMEDIUM etc.
 Post cuius quidem appellacionis interposicionem et per me notarium receptio- 25
 nem idem frater Stephanus nominibus, quibus supra, extitit protestatus, quod,
 si prefatus dominus .t. cardinalis vel quispiam alter eius vicesgerens in propin-
 quo esset, ad quem facilius accessus habere posset, appellacionem prescriptam
 coram eo interponere et alia, que iuris sunt, facere paratus esset, verum, quia
 idem dominus cardinalis in Romana Curia constitueretur, appellacionem pre- 30

298 B fol. 178^r

1-2 serenissimi] sermi cum contractionis signo B serni cum contractionis signo N 3 in
 papiro] corr. ex impapiro N 5 etc.] supplevi 8 nostri] habet B om. N 10 et]
 supplevi 10 parendum] B per eundem N 13 Strigonii etc.] om. B 15 ETC.] habet B
 om. N 20 vicarii] add... B 20 necnon] B nunc N 21 tocius] supplendum puto ordinis
 v. provincie 22 meis] mei N 23 in ipsa appellacionis] habet B om. N 24 scedula]
 cedula B 27 vicesgerens] vicegerens BN 28 habere] B habetur N 30 constitueretur]
 B constituerentur N

dictam a gravaminibus predictis, de quibus fratribus videlicet triduum citra constitisset, coram me notario interponeret, prout interposuit petens per me notarium litteras testimoniales ac unum vel plura publicum vel publica etc. Et ego etc., quia prescripte appellacionis interposicioni, protestacioni et apostolorum sive litterarum testimonialium peticioni aliisque omnibus et singulis, dum 5 179^r sic, ut premittitur <etc.> |

299. INSTRUMENTUM APPELLACIONIS

In nomine Domini. Amen! etc. Anno eius sexto coram v(enerabilibus) et egregiis dominis .t. et .t. per reverendissimum in Christo patrem etc. in eisdem causa et causis iudicem a Sede Apostolica delegatum iudicibus subdelegatis in 10 mei, notarii publici et testium infrascriptorum constitutus <presencia> personaliter nobilis et circumspectus .t. de .t. Strigonii residens procurator et nomine procuratorio honorabilis domini Anthonii plebani ecclesie de Brassovia sew alias Coronensis iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis, prout de sue procura- 15 cionis mandato mihi notario pre- et infrascripto legitimam fecit fidem, habens et tenens suis in manibus quandam appellacionis cedulam tenorem infrascripte appellacionis in se continentem coram dictis dominis iudicibus subdelegatis manibus meis notarii tradens interposuit, apostolos peciit, protestatus extitit et alia fecit, prout in eadem appellacionis cedula continetur, cuius tenor talis est: CUM APPELLACIONIS REMEDIUM etc. Post cuius quidem appellacionis cedule 20 interposicionem antefatus Iohannes procurator nomine, quos supra, peciit sibi sew verius dicto suo principali per me notarium pre- et infrascriptum litteras testimoniales superinde confici et dari, quod et feci officio mei thabellionatus incumbente. Acta sunt hec et facta etc.

299 B fol. 178^{r-v}

1 gravaminibus] *add. et del.* ipsorum N 3 vel publica] *om.* B 3–6 Et ego etc., quia prescripte appellacionis interposicioni, protestacioni et apostolorum sive litterarum testimonialium peticioni aliisque omnibus et singulis, dum sic, ut premittitur] *ad dextram in parte inferiore textus clausum* 4 interposicioni] interposicionem N 4 protestacioni] protestacionem N 5 peticioni] petitionem N 6 etc.] *supplevi* 8 v(enerabilibus)] venerabilibus B.v. N 11 infrascriptorum] infra(scrip)torum N 11 presencia] *supplevi* 15 infrascripto] infra(scrip)to N 15 fidem] *corr. ex sedem* N 16–17 infrascripte] infra(scrip)te N 17 dictis] *add. et punctis infra scriptis del.* dictis N 18 meis] mei N 20 REMEDIUM] *om.* B 22 infrascriptum] infra(scrip)tum N 24 incumbente] incumben *cum suspensionis signo* BN 24 hec et facta] *om.* B

13–14 Brassovia sew alias Coronensis] *Brassó, in Brassóvidék, cf. Györffy I pp.827–828.*

300. INSTRUMENTUM SUPER EXECUCIONE CITACIONIS AC INHIBICIONIS

In nomine Domini. Amen! Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter et sit notum, quod anno a nativitate Domini etc., indiccione .t., die vero .t. mensis .t. hora .t. vel quasi, pontificatus siquidem etc. anno sex- 5
179^v to, ego .t. Petri de Azzonfalwa|dyocesis .t. publicus sacra apostolica auctoritate notarius retrospectus litteras citatorias et inhibitorias mihi presentatas ea, qua decuit, reverencia recepi illasque tanquam filius obediencie exequi et mandatis parere volens requisitus pro parte magnifici dominis .t. de .t. in eisdem retrospectis litteris principaliter nominati easdem retrospectas litteras citatorias et 10 inhibitorias et contenta in eisdem intimavi ac insinuavi reverendo patri domino .t. in eisdem litteris nominato personaliter in domo honorabilis domini .t. canonici ecclesie .t. in serie aliorum domorum canonicalium Waradiensium sita et habita, hospicio scilicet solite residence ipsius domini .t. reperto ipsumque personaliter citavi ac eidem inhibui, quod sub penis et censuris ac pro tem- 15 pore et termino in eisdem litteris contento compareret in Romana Curia et faceret modo et forma, de quibus et prout in eisdem litteris continetur et fit mencio, easdemque debite, nichil de contentis in eis obmittens et iuxta earundem formam et tenorem executus sum et predictum dominum Vincencium .t. citavi ac eidem inhibui presentemque copiam ipsarum cum originali colla- 20 cionatam eidem domino .t. citato et inhibito dedi et dimisi, ne de premissis causam ignorancie allegare posset, et ad omnem meliorem iuris effectum. Acta sunt hec et facta etc. Et ego etc., quia predictum dominum .t. citavi ac eidem inhibui dictasque litteras citatorias et inhibitorias executus sum aliaque omnia et singula supradicta, prout supra continetur, feci et execucioni mandavi, ideo 25
180^r hoc presens publicum instrumentum etc. |

300 B fol. 178^v–179^r

5 anno] *add. eius* N 8 obediencie] *obedien cum suspensionis signo* B 11 patri] B patre
N 13 Waradiensium] Varadien(sium) B 22 ignorancie] *ignoran cum suspensionis signo*
BN 22 effectum] *efectum* B 23–26 Et ego ... instrumentum etc.] *ad dextram in parte*
inferiore textus clausum B 26 instrumentum] *om.* B

6 Azzonfalwa] *Asszonyfalva, in comitatu Győr (?)*, cf. Györffy II p.579.

301. TRANSSUMPTUM CUM INTERPOSICIONE AUCTORITATIS ET DECRETI

In nomine Sancte Trinitatis et individue Unitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti! Amen! Per has presentes litteras sive hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter et sit notum, quod de anno Domini infrascripto, die vero datarum presencium in porticu cathedralis ecclesie Strigoniensis, in 5 loco iudicii, ubi iura causantibus reddi solent, nobis Thoma Amadeo de Ferrara etc. auditore generali ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus venerabilis vir dominus Gregorius de Pesth in decretis licenciatus et canonicus iam fate ecclesie Strigoniensis, allumpnus Collegii Christi pauperum 10 scholarium nuncupati Strigonii fundati ad nostrum accedens conspectum ostendit et exhibuit ac presentavit nobis in presencia notarii et testium subscriptorum quasdam bullas sew litteras apostolicas felicitis reminiscencie domini Innocencii pape octavi, eius vera bulla plumbea in cordula sericea dupplicis scilicet rubei et glauci coloris impendenti more Sancte Romane Ecclesie signatas et sigillatas sanas et integras ac omni prorsus vicio et suspicione carentes 15 sub data Rome apud Sanctum Petrum, anno incarnationis dominice millesimo quingentesimo quarto, pridie Idus Septembris, pontificatus eiusdem anno primo confectas et emanatas tenoris infrascripti petens et requirens nos debita cum instancia, ut huiusmodi litteras sive bullas apostolicas transscribi et exemplari earundemque tenorem et continenciam litteris nostris inseri facere et 20

180^v insertas | in forma publici transsumpti sub appensione sigilli nostri cum interposicione decreti et auctoritatis nostre ordinarie in sustentacionem iuris dicti Collegii Christi pauperum scholarium dare et concedere dignemur ad cautelam. Quarum quidem bullarum sive litterarum continencia verbalis per omnia talis fore dinoscebatur: INNOCENCIUS etc. Quibus quidem preinsertis litteris 25 apostolicis coram nobis in iudicio exhibitis nos easdem ad manus nostras accipientes undique inspeximus, tenuimus et palpavimus et pro veris et indubitatis bullis et litteris apostolicis prefati condam domini Innocencii pape octavi fore comperimus, habuimus et reputavimus. Deinde ad ulteriorem requisicionem prefati domini Gregorii licenciati nobis propterea et in persona dicti Collegii 30 Christi factam tanquam iustam et iuri consonam preinsertas litteras aposto-

301 B fol. 179^r–180^v; Bónis 3900 (c.1500) et 4062 (December 1509).

1 TRANSSUMPTUM CUM INTERPOSICIONE AUCTORITATIS ET DECRETI] *posterius add.* B 3–4 instrumentum] *instrum cum contractionis signo* N 4 infrascripto] *infra(scrip)to* N 5 cathedralis] *kathedralis* BN 8 Gregorius] B Georgius N 8 licenciatus] *licenciato* N 9 et] *om.* B 9 allumpnus] *add. et del. p* N 20 tenorem] *tenore* N 20 continenciam] *continen cum suspensionis signo* BN 22 in] B et N 22 sustentacionem] B sustentacione N 23–24 cautelam] *cauthelam* N 25 etc. Quibus quidem] *litteris maioribus quasi capitalibus scr.* B

licas transscribi et exemplari et per notarios publicos infrascriptos diligenter auscultare et in formam publicam redigi tandemque exemplum earundem in hiis transsumpto litterarum nostrarum dicto Collegio dare mandamus, ad hoc auctoritatem nostram ordinariam pariter et decretum interponentes eademque auctoritate ordinaria decernentes, ut a modo in posterum huic presenti transsumpto fides plenarie adhibeatur in iudicio et extra ubique locorum tanquam suis veris originalibus, si ille in specie exhiberentur. In quorum omnium et singulorum <testimonium> presentes litteras nostras pendentis et autentici sigilli nostri munimine roboratas exinde fieri et per notarios infrascriptos subscribi iussimus et fecimus iusticia suadente, iuris ipsius Collegii Christi uberiores ad 10
 181^r cautelam. Acta sunt hec et facta anno Domini millesimo quingentesimo nono, indicione .t., die vero .t. mensis Decembris, hora terciarum vel quasi, in prefato porticu ecclesie Strigoniensis, pontificatus siquidem sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Iulii, divina providencia pape secundi anno sexto, presentibus ibidem etc. Et ego Stephanus etc. natus etc. sacra apostolica 15
 auctoritate notarius publicus, causarum curie sive consistorii archiepiscopalis Strigoniensis in locum egregii viri d(omini) B(enedicti) de Alsozegedy eadem apostolica auctoritate notarii principalis scribe et notarius substitutus, quia exhibitioni, petitioni, decreti et auctoritatis interposicioni omnibusque aliis et singulis premissis, dum sic, ut premittitur, fierent et agerentur, una cum nota- 20
 rio subscripto et testibus prenomina- tis presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi manuque nostra propria scripsi et cum notario subscripto diligenter et fideliter auscultavi, et, quia ipsum transsumptum una cum littera sew bulla originali concordare inveni, pro eo, ut eodem transsumpto de cetero fides plenarie tanquam suo originali adhibeatur, de ipsius domini vicarii mandato similiter manu propria subscripsi et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis signavi et roboravi per prefatum

1 infrascriptos] infra(scrip)tos N 1 diligenter] diligente N 3 hiis] sc. rebus? 7 exhiberentur] corr. ex adhiberentur N 8 testimonium] supplevi 8 autentici] attentici N 9 infrascriptos] infra(scrip)tos N 12–13 prefato] prefata N 15 Et ego Stephanus] tota clausula notarii in columnam redacta et ad dextram clausa BN in margine dextro add. ego .P. (suprascr. de .H.) Crem[...] factus sum in notarium publicum per magistrum[m] Michaellem Kermendinum ec[clesie] Sancti Stephani prothomartiris de castro Strigoniensi in festo, quod vocatur (?) mortuorum[m], hora quasi terci[a] sub vespis in porticu ecclesie Strigoniensis ante aram S(ancte) Trinitatis (?) presentibus Iohanne Kermendino d(ecretorum) d(oct)ori (sic) et canonico (add. et del. Sancti) ecclesie Strigoniensis, Steph[ano] Bezermeny de Iaurino notario publico, Martino de Wyhel phisca[li] ecclesie (add. et del. et), Gregorio litterato de Papa et Thoma de Irwn convo[catis] (?) 1519 [...] et concreatori meo N 24 originali] add. + N 24–25 de cetero] B decreto N

17 B(enedicti) de Alsozegedy] Benedictus Alsószegedi, notarius publicus, cf. KREDICS – MADARÁSZ – SOLYMOSI Jegyzőkönyv p.335. 17 Alsozegedy] Alsó-Szeged, in Szeged, cf. Györffy I p.900–904.

dominum Gregorium licenciatum nomine, quo supra, rogatus et requisitus in 181^v fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum. |

302. SUBSCRIPCIO NOTARII AD ROTULUM

Et ego .t. de .t. Iauriensis dyocesis sacra apostolica auctoritate notarius publicus, causarum curie sew consistorii archiepiscopalis Strigoniensis in 5 locum egregii viri, domini .B. de Alsozegedy eadem apostolica auctoritate notarii principalis scribe et notarius substitutus, quia premissa omnia et singula ex notis et prothocollis prefatorum domini Benedicti nunc principalis et magistri Melchioris de Chwth alias substituti notariorum causarum curie sew consistorii prefati actisque et acticatis cause et causarum predictarum in 10 dicta curia factis, prout premittitur, comperi, ideo acta et processus huiusmodi ex eisdem notis et prothocollis actisque et acticatis transsumpsi et exemplavi et presenti registro in ducentis necnon decem et novem foliis papiri ac duobus pargameni ligatis me aliis occupato negociis per alios fideles cum originalibus diligenter auscultatos et collacionatos transscribi feci et in hanc publicam 15 transsumpti sew, ut communiter aiunt, rotuli formam redegei singulumque folium papiri in inferiore margine et primum pargameni nomine, hic vero ultimum signo et subscripcione meis solitis et consuetis et tandem huiusmodi registrum clausum et appensione sigilli prefati domini vicarii munitum et consignatum dedi et tradidi in fidem et testimonium omnium et singulorum 20 premissorum rogatus et requisitus.

303. INSTRUMENTUM MANDATI PROCURACIONIS AD ACCEPTANDUM BENEFICIUM

182^r | In nomine Domini! Amen! Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter et sit notum, quod anno a nativitate Domini etc., indic- 25 cione tredecima, die vero etc., pontificatus siquidem etc. in mei, notarii pu-

302 B fol. 180^v 303 B fol. 180^v–181^v

1 Gregorium] B Georgium N 4 Iauriensis] Quinqueecclesiensis B 6 .B.] Benedicti B 12 acticatis] *in margine sinistro add.* prefati magistri.t. de .t. alias similiter notarii substituti, necnon actis et acticatis (*add. et del.* et acticatis) *et cum signo alio* Aliquando sic: propter absenciam dicti magistri .t. de mandato prefati r(everendi) patris d(omini) Demetrii episcopi et vicarii habitis etc. regestis, ut premittitur, comperi N 14 pargameni] *corr. ex pargamenis* B pargamenis N 16 aiunt] *del. v. corr.* B 17 in] *posterius add.* N 17 inferiore] inferiori BN 20 consignatum] *in margine sinistro add.* honorabili .t. P. de H N 22 INSTRUMENTUM] *posterius add.* B 26 etc.] *habet* B *om.* N

blici subscripti et testium infrascriptorum presencia personaliter constitutus nobilis Stephanus Poda de .t. Wesprimiensis dyocesis principalis principaliter pro se ipso, citra tamen quorumcumque procuratorum suorum hactenus per eum quomodolibet constitutorum revocationem omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius et efficacius de iure potuit et debuit, 5 fecit, constituit, creavit et solempniter ordinavit suos veros, certos, legitimos et indubitatos procuratores, actores, factores et negotiorum suorum huiusmodi infrascriptorum gestores ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod specialitas generalitati non deroget, nec econtra, videlicet venerabiles .t. et .t. de .t. absentes tanquam presentes et quemlibet eorum insolidum ita tamen, 10 quod non sit melior condicio primitus occupantis, nec deterior subsequentis, sed quod unus eorum inceperit, alter ipsorum id proseguire, mediare, terminare pariter et finire ac ad effectum perducere possit et valeat et specialiter et expresse ad ipsius domini constituentis nomine et pro eo acceptandum quodcumque et quecumque beneficium sew beneficia cum cura vel sine cura in ecclesia .t. 15 per mortem, resignacionem vel translacionem aut alias qualitercumque et ex quacumque causa coniunctim vel divisim vacans sew vacancia, vacaturum sew vacatura illiusque sew illorum institucionem, investituram et confirmacionem 182^v ac in et ad possessionem corporalem, realem et actuale[m] iuriumque et pertinentiarum eorundem in spiritualibus et temporalibus induci et imponi inductumque in eisdem tueri et defendere ac in concanonicum et fratrem admitti et recipi stallumque in choro et locum in capitulo cum iuris canonici plenitudine assignari petendum, capiendum, recipiendum et intrandum, necnon de observandis antiquis et laudabilibus statutis et consuetudinibus eiusdem ecclesie et quodlibet alterius generis licitum et honestum iuramentum in animam ipsius constituentis prestandum et in eisdem beneficiis sew eorum altero 25 in divinis deservire et deservi faciendum fructusque, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta quecumque ex eisdem provenientes petendum, exigendum, levandum, recipiendum, recuperandum, arendandum, locandum et dislocandum sew ad firmam vel annuam pensionem dandum et concedendum 30 ad tempus et tempora, persone sew personis, pro precio sew preciiis, quibus

9 specialitas ... econtra] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum* 11 non sit ... subsequentis] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

1 infrascriptorum] *infra(scripto)rum* N 3–4 hactenus per eum] *per eum hactenus* B 6 solempniter] *solemniter* B 8 infrascriptorum] *infra(scripto)rum* N 13 ac] B et N 13 perducere] B *corr. posterius ex* producere N 17 vacans] *vacantem* BN 20–21 in spiritualibus et temporalibus induci et imponi inductumque in eisdem] *habet* B *om.* N 29 recipiendum] *add. et del. et* N 30 annuam] B animam N 30 pensionem] *habet* B *om.* N

8 quod] *cf. Communes sententiae sive opiniones iurisconsultorum e iuris caesarei et pontificii fontibus haustae ac summo studio et fide explicatae. Lugduni 1566, 436 et La biblioteca francescana a cura di DIEGO CICCARELLI. Palermo 1995, 183.*

dictis procuratoribus suis vel eorum alteri visum fuerit expedire, et de habitis, receptis et recuperatis, exactis et levatis occasione premissorum cum solemni pacto de aliquid ulterius non petendo quittandum, liberandum et penitus absolvendum litterasque quittatorias sive quittancias et quecumque instrumenta ad hec necessaria concedendum unum quoque vel plures procuratorem seu 5 procuratores etc.

304. FIDES SUPER LEGALITATE

Nos etc. memorie commendamus per presentes, quod egregius Franciscus de .t. nostram personaliter veniens in presenciam requisivit nos debita cum 183^r instancia, quatinus de | legalitate prefati .t. de .t. notarii publici, qui presenti 10 instrumento publico se subscripsit et illud signo et nomine suis munivit, fidem facere dignaremur. Nos vero requisicionem ipsius Francisci iustam fore censentes dicimus et attestamus, quod predictus .t. tam date dicti instrumenti, quam antea multis annis fuit et est modo auctoritate, quo supra, notarius publicus et thabellio autenticus, bonus, fidelis et indubitatus ac .t. et pro .t. tentus, habi- 15 tus, nominatus et reputatus, et modo tenetur, habetur, nominatur et reputatur eiusque instrumentis publicis statum et creditum fuit et modo statum et creditum ubilibet locorum ab omnibus eius noticiam habentibus, in conficiendisque instrumentis et contractibus facientibus ad eum recursum fuit et modo recurritur, ut et tanquam legalem et autenticam personam. Et ne de hiis cuiuspiam 20 contingat dubitare, presentes exinde fieri et sigilli nostri fecimus appensione communiri. Datum etc.

305. INSTRUMENTUM SUPER TRANSSUMPCIONE ET COPIACIONE

In nomine Domini! Amen! Universis et singulis presens transsumptum sive instrumentum publicum inspecturis ac legentibus pateat evidenter et sit no- 25 tum, quod anno a nativitate etc. presenciam personaliter constitutus .t. de .t. 183^v principalis habens et tenens suis in manibus ac extendens quasdam litteras | spectabilis et magnifici viri, domini Emerici de Peren comitis perpetui etc. ac regni Hungarie palatini patenter in pargameno confectas eiusque sigillo autenticu in cera rubea cum sericea cordula albi, rubei celestinique colorum im- 30

304 B fol. 181^v 305 B fol. 191^v–192^r

2 solemni] solemni B 4 instrumenta] intra cum contractionis signo N 9 .t.] Bozthe B 12 vero] habet B om. N 13 instrumenti] instrum cum contractionis signo N 15 .t.] talis B 15 .t.] tali B 18 que] habet B om. N 20 legalem] legalem N 22 etc.] om. B 25 instrumentum] instrum cum contractionis signo N 25 inspecturis] inspettur omisso contractionis signo B

pendenti modo debito et solito sigillatas, munitas et roboratas, sanas, integras, non viciatas, non cancellatas, non abrasas, neque in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsu vicio et suspicione carentes huiusmodique litteras mihi notario pre- et infrascripto ad manus tradidit et presentavit requirens me, ut huiusmodi litteras in forma autentica publici transsumpti instrumenti conficere 5 earundemque eciam veram copiam sive transsumptum facere et cum originali collacionare ac collacione facta transsumptum sive copiam huiusmodi dare et in formam publicam redigere curarem. Tenor vero litterarum, unde supra sit mencio, sequitur et est talis: Nos EMERICUS <etc.> Quas quidem litteras ego notarius pre- et infrascriptus ad me recipiens ipsis per me visis, perlectis cum 10 testibusque infrascriptis collacionatis et auscultatis diligenter, quia presentes litteras reperi per omnia concordare et in nullo penitus discordare cum litteris originalibus antedictis, idcirco exemplum sive transsumptum huiusmodi ad pretacti .t. instanciam et requisicionem in hanc publicam formam redegem in modum publici instrumenti me inferius verbaliter subscribens, ut eisdem tanquam 15 litteris originalibus in quocumque foro sive iudicio et extra fides adhibeatur et 184^r adhiberi possit plenarie. Acta etc. |

306. INSTRUMENTUM PROCURACIONIS

In nomine Domini! Amen! Per hoc presens etc., in arce Strigoniensi in thurri sive domo solite habitacionis et residencie reverendissimi in Christo patris et domini, domini Thome etc., pontificatus etc., constitutus pretactus reverendissimus dominus Thomas etc. principalis principaliter pro se ipso, citra tamen quorumcumque procuratorum suorum hactenus per eum quomodolibet constitutorum revocationem, ratificando primitus et approbando omnia et singula specialiter et expresse in infrascriptis duabus causis, in una videlicet, que coram r(everendo) p(atre) d(omino) Iohanne Anthonio de .t. quorundam pretensorum palaciorum sew domorum in civitate Budensi Wespri- 25 miensis dyocesis, ut dicitur, situatorum et existencium, et in alia, que coram similiter r(everendo) p(atre) d(omino) Dominico Jacobacio quarundam decimarum sive iuris decimandi comitatus sive cultelli maioris Honthensis Strigo- 30

306 B fol. 192^r–194^v; Bónis 3758 (1497–1521).

4 infrascripto] infra(scrip)to N 8 supra sit] B sumpsit N 9 etc.] *supplevi* 10 infrascriptus] infra(scrip)tus BN 11 infrascriptis] infra(scrip)tis BN 12 litteras] *add. (et del.?)* p N 16 foro] *faro* N 17 possit] *potest (?) cum contractionis signis* por B pt N 18 PROCURACIONIS] *add. etc.* B 20 solite] *habet* B om. N 24 revocationem] *habet* B om. N 25 in] *habet* B om. N 25 infrascriptis] infra(scrip)tis 26 .t.] *Triurlehy* B 30 iuris] *iuri* N

30 Honthensis] *Hont, comitatus, cf. Györffy III pp.149–173.*

niensis dyocesis illorumque et earum occasione aut coram aliis quibuscumque dominis Sacri Palatii causarum auditorie et iudicibus commissariis inter prefatum dominum Thomam constituentem ex una et honorabiles dominos canonicos et capitulum ecclesie Strigoniensis prefate ex alia partibus actores et reos respective vertuntur sew verti et esse sperantur, per egregios viros, dominos 5 .t. et .t. ac alios infranominatos procuratores constitutos sive eorum alterum pro prefato r(everendissimo) domino Thoma cardinali principali constituti acta, dicta, gesta, facta, procurata, impetrata et obtenta et nichilominus omni-
 184^v bus melioribus modo, via, forma et causis, quibus melius | et efficacius de iure potuit et debuit, fecit, constituit, creavit et solempniter ordinavit suos veros, 10 certos, legitimos et indubitatos procuratores, actores, factores et negotiorum suorum huiusmodi infrascriptorum gestores ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod specialitas generalitati non deroget, nec econtra, videlicet venerabiles et egregios viros, dominos Iohannem Bartholomeum de Dossis, Marianum de Cuctinis, Marium de Perusiis, Thomam Regis, Alexandrum de 15 Bononia, Vincencium Baldum etc. in Romana Curia residentes, absentes tanquam presentes et quemlibet eorum insolidum, ita tamen, quod non sit melior condicio primitus occupantis, nec deterior subsequentis, sed quod unus eorum inceperit, alter ipsorum id proseguere, mediare, terminare valeat et finire ac ad effectum perducere specialiter et expresse ad ipsius domini constituen- 20 tis nomine et pro eo in Romana Curia et alia quacumque curia ecclesiastica, tam coram pretactis dominis Iohanne Anthonio et Dominico Jacobacio auditoribus, quam etiam coram prefato domino nostro papa, quam suis etc., tam coram prefato domino nostro papa, quam suis vicecancellario, Camere Apostolice et Sacri Palatii Apostolici causarum auditoribus ac aliis quibuscumque 25 iudicibus sive commissariis ordinariis, extraordinariis, delegatis, subdelegatis, delegandis, subdelegandis sew deputandis, quacumque auctoritate fungentibus comparandum ipsumque et eius iura in omnibus et singulis causis, litibus, 185^r quescionibus, petitionibus, controversiis | et differentiis, tamen beneficialibus,

13 specialitas ... econtra] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum* 17–18 non sit ... subsequentis] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2 auditorie] auditor(ie) BN 4 reos] B res N 5 egregios] egregio N 8 nichilominus] *add. lineam infra seriem verborum BN* 9 via] *add. et N* 10 veros] *habet B om. N* 11 certos] *add. et N* 12 huiusmodi] *om. B* 12 infrascriptorum] *infra(scrip)torum N* 13 quod] *add. et del. non sit melior condicio B* 15 Marianum de Cuctinis, Marium] BMarianum Cuctinis N 16 Baldum] Bald(um) B Blade N 18 deterior] *deterio N* 18 quod] *add. et del. qd et suprascr. quod N* 21 quacumque] *quecumque N* 23 suis] *suas N* 25 Sacri] *Sacra N* 26 subdelegatis] *fide delegatis N*

15 Perusiis] *Perugia, in Italia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus III p.130.*

16 Bononia] *Bologna, in Italia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus I p.304.*

16 Vincencium Baldum] *Vincenzo Baldo de Pistoia, canonicus Vesprimiensis etc. (1508–1509), cf. C. Τότῃ Ῥόπαι archont. p.119.*

civilibus, criminalibus, quam prophanis, tam per ipsum dominum constituen-
tem ut actorem, quam sibi, ut reo quibuscumque causis sew occasione motis
et movendis ac commissis et committendis, in quacumque instancia penden-
tibus defendendum et pro eo agendum, libellum sew libellos et quamcumque
5 aliam petitionem dandum, offerendum et recipiendum, excepciones quascum-
que proponendum, replicandum, dupplicandum, triplicandum et, si opus fue-
rit, quadruplicandum, litem sew lites contestandum et contestari videndum,
de calumpnia vitanda et veritate dicenda, cum omnibus et singulis capitulis et
clausulis in et sub iuramento calumpnie contentis iurandum et cuiuslibet alte-
rius generis licitum et honestum iuramentum in animam ipsius domini consti- 10
tuentis prestandum et ex adverso prestari videndum, ponendum et articulan-
dum ponique et articulari videndum et audiendum, posicionibus et articulis
partis adverse respondendum et suis responderi faciendum ac contra eos di-
cendum et suis renunciandum, testes partis adverse iurare videndum et con-
tra ipsos et eorum dicta dicendum et obiciendum, crimina et defectus oppo- 15
nendum et probandum, testes, acta, litteras, scripturas, instrumenta, privile-
gia, iura et munimenta et quecumque alia probacionum genera producendum
et exhibendum et ex adverso produci et exhiberi videndum, de loco et iudi-
ce vel iudicibus concordandum et conveniendum eumque vel eos suspectum
ac suspectos et suspecta recusandum et declinandum et suspicionis causas as- 20
185^v signandum et allegandum, | et alios iudices et notarios eligendum, petendum
et nominandum litterasque remissorias, compulsorias et apostolicas quascum-
que gratiam sew iusticiam continentes et rescripta tam in Audiencia Littera-
rum Contradictarum, quam alibi ubicumque impetrandum et obtinendum et
impetratis ex adverso in quocumque foro sive iudicio ac alibi, ubi expediens 25
fuerit, contradicendum et impediendum, absolucionis beneficium simpliciter
vel ad cautelam a quacumque excommunicationis sententia lata vel inferen-
da principaliter vel incidenter ac restitutionem in integrum petendum et obti-
nendum, in causa sew causis renunciandum et concludendum, renunciari et
concludi petendum et obtinendum, sententiam vel sentencias tam interlocu- 30
torias, quam diffinitivas ferri petendum et audiendum et ab ea sew ab eis et a
quocumque alios gravamine illato vel inferendo provocandum et appellandum
apostolosque semel vel pluries debita cum instancia petendum et obtinendum
appellationemque et appellationes huiusmodi intimandum, insinuandum et
notificandum ipsasque ac nullitatis causas prosequendum et ad Curiam Ro- 35
manam, si opus fuerit, devolvendum et devolvi faciendum, expensas, dampna
et interesse taxari petendum et extorquendum et super ipsis, si necesse fuerit,

6 replicandum] replicandum N 6 triplicandum] tripplicandum N 8 veritate] virtute
N 14 iurare] iurari N 14 et] *posterius suprascr.* N 22 nominandum] nomiandum
omisso contractionis signo N 25 foro] *faro* N 28 integrum] *corr. posterius ex integrum* N
31 et] *add. et del.* obtinendum N 32 inferendo] inferendo N

iurandum, necnon similiter ad comparendum et presentandum pro prefato domino constituyente et eius nomine in dicta Curia Romana in audiencia publica litterarum contradictarum prefati domini nostri pape contra quascumque per-
 186^r sonas ecclesiasticas seculares | et regulares litterasque apostolicas tam simplices, quam legendas graciā vel iusticiam continentes impetrandum et obtinendum, 5 pro parte adversa impetratis sew impetrandis impugnandum, contradicendum arrestandumque et arrestari faciendum et procurandum, loca et iudices eligendum et refutandum ac in et super eis consensendum et conveniendum, caucio- nes et satisfaciones propter hoc necessarias dandum et offerendum et sibi dari petendum et recipiendum, super ipsis in animam ipsius domini constituentis 10 iurandum et quodlibet licitum iuramentum in talibus prestari solitum prestandum, protestaciones quascumque in premissis necessarias et opportunas faciendum, unum quoque vel plures procuratorem sew procuratores loco ipsius et cuiuslibet ipsorum cum simili aut limitata potestate substituendum eumque vel eos revocandum et onus procuracionis huiusmodi in se reassumendum to- 15 ciens, quociens opus fuerit et ipsis sew eorum alteri videbitur expedire, presenti procuratorio nichilominus in suo robore duraturo et generaliter omnia alia et singula faciendum, dicendum, gerendum, exercendum et procurandum, que in premissis et circa ea necessaria fuerint sew quomodolibet opportuna et ipse- met prefatus dominus constituens faceret et facere posset, si premissis omnibus 20 et singulis presens et personaliter interesset, eciam si talia forent, que manda-
 186^v tum exigerent | magis speciale, quam presentibus est expressum, promittens insuper idem dominus constituens mihi notario publico infrascripto tanquam publice et autentice persone solempniter stipulanti et recipienti vice ac nomine omnium et singulorum, quorum interest, intererit aut interesse poterit quo- 25 modolibet in futurum, se ratum, gratum atque firmum perpetuo habiturum totum id et quicquid per dictos procuratores suos constitutos ac substituendos ab eis sew eorum altero actum, dictum, gestum, factum et procuratum fuerit in premissis sew aliquo premissorum, relevans nichilominus exnunc et relevare volens eosdem procuratores et quemlibet eorum ab omni onere satisfaciendi ac 30 iudicio sisti et iudicatum solvi cum omnibus et singulis clausulis necessariis et opportunis sub ypotheca et obligatione omnium et singulorum bonorum suorum mobilium et immobilium presencium et futurorum et qualibet alia iuris

1 necnon similiter ad comparendum] *in forma linearum inclusum* BN 3 nostri] nostre N
 3 quascumque] *add. et del. et* N 3–4 personas] *habet* B *om.* N 4 seculares] *textus media in linea terminatur* N 4 regulares] *add. et del. personas* N 5 legendas] B legendas N 7 arrestandum] *arrestandum* BN 7 arrestari] *arrestari* BN 10 et] *add. obtinendum* N 12 in] *im* N 13 unum quoque vel plures procuratorem sew procuratores] *in forma linearum inclusum* BN 14 eumque] *eamque* N 22 speciale] B *specialiter et iterum add. magis specialiter* N 23 constituens] *add. et del. faceret et facere posset, si premissis omnibus et singulis* N 23 infrascripto] *infra(scrip)to* N 32 opportunis] *oportunis* B 32 ypotheca] *ypoteca* BN

et facti renunciacione ad hec necessaria pariter et cautela, super quibus omnibus et singulis premissis idem reverendissimus dominus noster cardinalis constituens sibi a me notario publico infrascripto unum vel plura publicum sew publica fieri peciit et confici instrumentum et instrumenta. Acta fuerunt hec anno, indiccione, die, mense, hora, loco et pontificatu, quibus supra. 5

307. NARRATIO MONITIONIS PRO SALLARIO PLEBANI DEFUNCTI

187^r | Pro parte .t. de .t. dicte dyocesis executoris testamenti condam domini .V. alias plebani de Ze. nobis fuit expositum, quomodo forent nonnulli utriusque sexus homines et incole in et sub parochia possessionum dicte Ze., necnon .B. et .C. constituti et commorantes, qui prefato condam domino .V. viven- 10 te et tunc eorundem plebano ratione servitorum suorum spiritualium eisdem deservitorum certis metretis frugum ac pecuniarum quantitativis aliisque rebus et bonis pro sallario plebani ipsorum pro tempore existentis solvere solitis debitorie mansissent obligati et, quamvis idem condam dominus .V. tempore mortis sue testamentum fecisse huiusmodique testamenti sui executorem et fi- 15 dei commissarium pretactum exponentem constituisset et elegisset ac per eum huiusmodi proventus suos de medio predictorum parochianorum suorum exigendos et pro salute anime sue dispensandos legasset et iussisset, nichilominus tamen prefati parochiani et incole debitores pluries superinde requisiti eidem exponenti proventus et debita huiusmodi, quibus scilicet dicto condam .V. 20 obligabantur, persolvere hactenus recusassent etc., anime vero dicti testatoris detrimentum non modicum. Quare etc.

308. MANDATUM, UT CLERICUS CORAM IUDICE SECULARI

TESTIMONIUM FERAT

Demetrius etc. dominis .t. et .t. ecclesiarum plebanis dyocesis Strigoniensis 25 salutem in Domino! Quoniam iustum est et rationi congruum veritati testi- 187^v monium perhibere, idcirco pro parte .t. de .t. dicte dyocesis super hoc | debite requisiti vobis et vestrum cuilibet insolidum super eo, ut vos et vestrum qui-

307 B fol. 195^v 308 B fol. 196^r

2 reverendissimus dominus noster] dominus revrendissimus B 3 infrascripto] in-
fra(scrip)to BN 4 fieri] *add. et del. fecit N* 4 instrumenta] *instra cum contractionis signo*
N 7 executoris] executor N 10 .B. et .C.] B Benedicti .t. N 12 deservitorum]
add. et del. suorum N 12 que] *habet B om. N* 13 sallario] salario B 14 dominus]
habet B om. N 15–16 fidei commissarium] B fideiussorium N 17 predictorum]
habet B om. N 23–24 SECULARI ... FERAT] *litteris simplicibus scr. B* 23 SECULARI] B
seculare N 25 Demetrius] Thomas B 26 veritati] *corr. posterius ex virtute N*

libet in causa et causis inter ipsum Gregorium ab una, necnon .t. de .t. ab alia partibus coram certis probis viris communi parcium consensu electis in partibus occasione rerum et bonorum condam .t. de .t. motis et vertentibus pro testibus inducendi de dicenda veritate, in manibus tamen alicuius alterius presbiteri iurare et tandem coram predictis probis viris electis eidem veritati testimonium perhibere valeatis et quilibet vestrum valeat, dummodo causa eadem criminalis et per partes criminaliter mota et intentata non existat et nec testimonium vestrum huiusmodi perhibendum ad penam sanguinis, dimembracionis aut mortis intendat aut concludat, tenore presencium litterarum nostrarum licenciam concedimus et auctoritatem impertimur, mandantes vobis earundem litterarum nostrarum serie in virtute sancte obediencie districte precipientes, quatinus, dum super ferendo testimonio huiusmodi cum presentibus requisiti fueritis aut alter vestrum fuerit requisitus, ad locum iudicii, ubi videlicet causa et negotium huiusmodi partes inter prefatas intentatur et vertitur, expensis tamen et vectura producentis personaliter accedatis ac modo et sub forma premissis ac de dicenda veritate iurare et eidem veritati testimonium perhibere et testificare nostris licencia et auctoritate supradictis debeatis et teneamini.

309. NARRATIO CITACIONIS IN CAUSA APPELLACIONIS, QUANDO REI ESSENT DEFUNCTI ET ALII SUCCESSISSENT IN BONIS EORUM

Demetrius etc. ac in causa et causis partibusque infrascriptis per sanctissimum in Christo patrem et dominum nostrum, dominum Iulium, divina providencia papam secundum una cum reverendo condam domino Iohanne de Mekche, Dei et Apostolice etc. episcopo Oropiensi tunc in humanis agenti eius expresso nomine cum clausula, quod si non ambo etc., iudex delegatus specialiter deputatus universis etc. mandatis! Litteras prefati sanctissimi domini nostri, domini Iulii, divina providencia pape secundi eius vera bulla plumbea in cordula canapea more R(omane) Cur(ie) impendenti consignatas, non abra-

309 B fol. 196^v–197^r; Bónis 4084 (c.1510).

1 ipsum] *add. et del. et N* 7 et per partes criminaliter mota et intentata] *habet B om. N* 9 mortis] *add. et del. impendebat N* 10 impertimur] *B impartimur N* 12 testimonio] *corr. ex testimonium N* 12–14 cum presentibus requisiti fueritis aut alter vestrum fuerit requisitus, ad locum iudicii, ubi videlicet causa et negotium huiusmodi] *habet B om. N* 15 vectura] *B vecture N* 18–19 QUANDO REI ESSENT DEFUNCTI ET ALII SUCCESSISSENT IN BONIS EORUM] *litteris simplicibus scr. B* 20 Demetrius] Anthonius *B* 20 infrascriptis] *infra(scrip)tis N* 23 Mekche] *Mekcze B*

22–23 Iohanne de Mekche] *Iohannes Mekcsei (1502– 1518), episcopus titularis Oropiensis, cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.263 et C. Tóth, Főpapi archont. p.29.* 23 Mekche] *Mekcse, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.507.* 23 Oropiensi] *Oropo, in Turcia*

sas, non viciatas, neque in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes nobis et dicto condam domino Iohanni episcopo, college nostro tunc in humanis agenti pro parte circumspecti Petri Thoth de .t. dicte Q(uinqueecclesiensis) dyocesis in eisdem litteris apostolicis principaliter nominati presentatas cum ea, qua decuit, reverencia noveritis nos recepisse 5 huiusmodi sub tenore: IULIUS EPISCOPUS etc. Post quarum quidem litterarum apostolicarum preinsertarum presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas fueramus pro parte annotati Petri in preinsertis litteris apostolicis principaliter nominati debita cum instancia requisiti, quatinus ad execucionem preinsertarum litterarum apostolicarum procedere et citacionem 10 una cum inhibicione contra et adversus antedictos .G., Io(hannem) et Anthonium ac .M. in eisdem litteris apostolicis ex adverso principaliter nominatos ad partes in forma solita et consueta decernere dareque et concedere dignaremur. Nos tunc volentes mandatum apostolicum nobis iniunctum, ut tenebamur, reverenter exequi citacionem cum inhibicione huiusmodi petitas dandas 15 decreveramus et dederamus, ipsis siquidem citacione et inhibicione contra prefatos .G., Io(hannem), .A. et Martinum in partibus legitime executis reportatisque et coram nobis iudicialiter productis tandem die datarum presencium comparente coram nobis in iudicio prefato Petro appellans idem nobis exponere curavit, quod prefatis Io(hanne) et .A. defunctis dicto Augustino domina 20 .. relictas, prefato vero Iohanni similiter domina .. relictas eorundem in rebus et bonis successissent easque et ea possiderent. Quocirca requisiti per eundem exponentem devocioni etc., compareant ad reassumendum et continuandum reassumique et continuari videndum et audiendum causam et causas appella-

188^v cionis et appellacionum huiusmodi | procedendumque et procedi videndum in 25 causa et causis huiusmodi usque ad sentenciam diffinitivam etc.

310. REMISSORIA PROPTER NON PROSECUCIONEM APPELLACIONIS

Nos etc. memorie commendamus per presentes in causa et causis appellacionis et appellacionum, que inter .M., ut appellantem ab una et .B. velut appellatum ab alia partibus ratione et pretextu non solucionis quarumdam de- 30 cimarum earumque occasione <etc.>, pro parte eiusdem .M. appellantis a quadam sententia diffinitiva venerabilis domini Caspar etc. vicarii in spiritualibus

310 B fol. 197^v–198^r

5 presentatas] *add.* quas BN 11 Io(hannem)] .Io. BN 11–12 Anthonium] .A. B 14–15 tenebamur] B tenebimur N 16 citacione] citacionem N 16 inhibicione] inhibicionem N 17 Io(hannem)] .Io. BN 17 Martinum] .M. B 20 Io(hanne)] .Io. BN 20 .A.] Augustino B 21 Iohanni] .Io. B 27 PROSECUCIONEM] B prosecucionis N 31 etc.] *supplevi*

32 Caspar] Caspar Nágocsi vicarius Wesprimiensis, *cf. superius*

et causarum auditoris generalis in ecclesia Wesprimiensi lata ad hanc aliam
 sedem metropolitanam Strigoniensem interposite et interpositarum et coram
 nobis pendentibus de anno Domini infrascripto decima octava die mensis Ian-
 uarii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus com-
 paruit coram nobis in iudicio .t. de .t. procurator et nomine procuratorio prefati 5
 .B., de cuius procuratoris procuracionis mandato nobis ex actis cause legitime
 constitit et constat, et contumaciam et negligenciam pretacti .M. appellantis
 non prosequentis appellacionem suam prefatam accusavit et in eius contuma-
 ciam causam huiusmodi supradictam ad iudicem a quo cum condempnacione
 expensarum remitti peciit. Nos tunc eundem .M. et suos procuratores, si qui 10
 erant in dicta ecclesia et civitate Strigoniensi, citandos fore et citacionem contra
 eosdem ad fores pretacte ecclesie Strigoniensis ad prosequendum et prosequi
 videndum huiusmodi appellacionem, alioquin videndum et audiendum ean-
 dem et easdem ad iudicem a quo cum condempnacione expensarum remitti
 vel dicendum causam rationabilem, cur id fieri non deberet, allegandum de- 15
 crevimus. Ipsa itaque citacione in predictis foribus legitime executac ac tandem
 die datarum presencium nobis ad iura reddenda sedentibus comparuit nobis
 189^r in iudicio prefatus .t. | procurator nomine, quo supra, et prefatam citacionem
 in predictis foribus, ut dixit, legitime executam recepit et reproduxit et pro
 repetitis et reproductis habuit et habere voluit, et nilminus contumaciam et 20
 negligenciam prefati .M. appellantis non prosequentis huiusmodi appellacio-
 nem suam accusavit ipsumque per vos contumacem reputari et in eius contu-
 maciam causam huiusmodi supradictam peciit remitti ad iudicem a quo cum
 condempnacione expensarum. Nos vero interloquentes pronunciamus appel-
 lacionem huiusmodi a dicta sententia diffinitiva iamfati domini Caspar vica- 25
 rii interpositam negligencia ipsius .M. huiusmodi causam appellacionis, prout
 debebat, non prosequentis rursus remittendam esse et remitti debere ad se-
 dem spiritualem Wesprimiensem, in presenciam scilicet iamfati domini Caspar
 vicarii eiusdem ecclesie remisimusque et remittimus per presentes prefatum-
 que .M. in expensis coram nobis pro parte iamfati Bla(sii) factis condempna- 30
 vimus et condempnamus, quarum taxacionem eidem domino Caspar vicario
 committimus et reservamus. Datum Strigonii.

311 B fol. 198^{r-v}

3 de] corr. B 3 infrascripto] infra(scrip)to BN 6 procuratoris] habet B om. N 9 a
 quo] sc. appellatum fuit 10 expensarum] expense N 14 a quo] sc. appellatum fuit 15 di-
 cendum] dndum cum contractionis signo N 20 contumaciam] contumacia N 21 negli-
 genciam] negligencia N 23 a quo] sc. appellatum fuit 26 interpositam] interpositum
 N 27 remittendam] remittendum N 28 scilicet] habet B om. N 29 remisimus] re-
 missius N 29 que] habet B om. N 32 Strigonii] om. B 1 CITACIONIS PEREMPTORIE]
 litteris simplicibus scr. B

311. RESOLUCIO MONICIONIS IN VIM CITACIONIS PEREMPTORIE

Demetrius etc. Noveritis, quod die datarum presencium nobis ad iura red-
denda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in
iudicio providus Fabianus Jako, iuratus civis possessionis Gyerk prefate dyo-
cesis per se personaliter et pro tota communitate eiusdem possessionis .t. et 5
nobis exponere curavit, qualiter pridem honorabiles domini .t. et .t. ecclesia-
rum plebani, ut diceretur, executores testamenti sive ultime voluntatis condam
domini Thome plebani de dicta Gyerk ipsum exponentem, scilicet communi-
189^v tatem antefatam de iam dicta Gyerk | racione et pretexto, ut asserebatur, salarii
et proventuum dicti condam Thome plebani per ipsum eidem communitati de- 10
servitorum ac ipsi condam Thome plebano et per consequens prefatis executo-
ribus suis debendorum vigore certarum litterarum venerabilis domini Thome
Amadei d(ecretorum) d(oct)oris, archidiaconi Nittriensis et canonici ac in dic-
to officio vicariatus nostri precessoris vicarii per vos dominos prescriptos, ex-
ecutores scilicet huiusmodi litterarum monitoriarum moneri fecissent ipseque 15
Fabianus et tota communitas parati fuissent, prout et modo essent eisdem se-
cundum consuetudinem dicte possessionis in talibus alias observatam in fru-
gibus satisfacere, tamen iidem executores pretacti testamenti, nescitur, unde
moti, proventus iamfati condam Thome plebani in pecuniis paratis et non eo
modo, prout, ut prefertur, consuetum fuisset et esset, ab eisdem exigere vellent 20
et niterentur. Unde idem Fabianus se et dictam communitatem per huiusmo-
di monicionem allegavit indebite gravatos et propterea monicionem eandem
de ipsis factam in vim citacionis per nos instanter peciit <resolvi>, offerens
se et dictam communitatem, quatinus dicti domini executores premissio modo
proventus prefati condam Thome testatoris, uti exigi solitum fuisset, exigere 25
nollent et ob hoc contra eundem et antedictam communitatem agere vellent,
iuri stare. Nos vero attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et iuri
consonam, monicionem in vim citacionis in eisdem litteris monitoriis subin-
serte duximus resolvendam et resolvimus per presentes. Quocirca devocioni
vestre insolidum etc. 30

2 Demetrius] Thomas B 4 possessionis] BPosoniensis N 4 Gyerk] Gyrek N 5 .t.] Gyerk B 6 honorabiles] honorabilis N 7 diceretur] B dicitur N 8 domini] habet B om. N 8 Gyerk] BGyrek N 9 Gyerk] B Gyrek N 9 salarii] salarii B 10 Thome] add. et del. plebano et per consequens N 12 Thome] Tho. B 14 officio] officiato N 15 monitoriarum] monitar(iarum) N 15 ipse] ipsi N 21 niterentur] nitterentur N 22 monicionem] manicionem N 23 resolvi] supplevi 25 Thome] Tho. B

4 Gyerk] Györk, in comitatu Pest (?), cf. Csánki I p.28.

312. *SINE TITULO*

190^r De speciali mandato reverendi in Christo patris etc. | citetur peremptorie cum certificatione solita .t. de .t. ad instanciam .t. et .t., filie videlicet ac heredis universalis condam .t. de .t. racione tot florenorum etc. et illorum occasione ad primam diem iuridicam diei citacionis huiusmodi de ipso fiende computando 5 in presenciam eiusdem domini vicarii accionem prefatorum .t. et .t. ac alias de iure et iusticia responsurus et a prefato domino vicario iusticie complementum recepturus. Insuper ex parte dicti domini vicarii inhibeat sub pena excommunicationis prefato .t., quam in eum, nisi fecerit, quod ei in hac parte dictus dominus vicarius mandat, trium dierum canonica monicione premissa exnunc 10 prout extunc et econtra fert in hiis scriptis, ne ipse antedictos tot florenos ad instanciam quorumcumque et quibuscumque lite et causa huiusmodi coram eodem domino vicario sic, ut premittitur, indecisa pendente dare et exolvere vel alias quoquo modo alienare presumat. Et executor presencium de sua execucione fidem faciat etc. 15

313. *NARRATIO CITACIONIS CUM INHIBITIONE A GRAVAMINE*

Noveritis pro parte .t. de .t. dyocesis .t. nobis fuisse expositum, quod alias ipse exponens .t. de .t. dicte dyocesis racione et pretextu certorum negotiorum coram venerabili domino .t. vicario ecclesie Strigoniensis convenisset in causam, in qua dictus dominus .t. vicarius, ut dicitur, rite et legitime procedens ac servatis de iure servandis vigore processuum dicte sedis Strigoniensis in talibus servari solitorum et consuetorum eundem .t. ob non paricionem iuri 20 excommunicasset et excommunicatum in partibus publice denunciari | mandasset et fecisset, tandem prefatus dominus .t. vicarius, nescitur, unde motus, sed, ut verissimiliter creditur, ob favorem dicti .t. eundem ab huiusmodi ex- 25 communicationis sententia absque ulla refusione et satisfaccione expensarum absolvisset et absolutum in partibus vigore certarum litterarum suarum publice nunciasset et denunciari fecisset et procurasset iniuste, inique ac nulliter et de facto in preiudicium et gravamen eiusdem exponentis et iurium suorum valde magnum. Unde idem exponens sciens se per hoc indebite gravatum, 30 timens et imposterum plus posse gravari, loco et tempore suis debitis et con-

312 B fol. 198^v 313 B fol. 201^v–202^r

2 reverendi in Christo patris] *om.* B 4 universalis] *corr.* ex universitatis N 4 florenorum] *posterius suprascr.* B 15 fidem faciat] *om.* B 16 A GRAVAMINE] *litteris simplicibus scr.* B 17 quod] *add. et del.* licet B 18 certorum] certarum N 19 Strigoniensis] Agriensi B 20–21 procedens] *iterum add.* ac rite et legitime procedens N 21 Strigoniensis] Agriensis (?) Stg. v. Ag. (?) B 25 creditur] *presumitur* B 31 timens] *om.* B

gruis ad nos et hanc sedem spiritualement Strigoniensem appellasset, prout hec ex quodam instrumento publico manu discreti .t. nati .t. auctoritate .t. notarii publici superinde confecto nobis ostenso et exhibito clarius videntur contineri. Quare etc.

314. NARRACIO IN FACTO FIDEIUSSIONIS

5

Demetrius etc. Pro parte .t. de .t. nobis fuit expositum, quod licet alias ipse exponens executoribus testamenti sew fidei commissariis honeste condam domine Lucie, relicte condam .t. de .t. victus precibus condam circumspecti .t. de .t. pro eo .t. tunc in humanis agenti in et pro summa .t. florenorum auri eisdem executoribus in certis diversis terminis tunc expressis, iam vero dudum 10 preteritis solvendorum fideiusserit et se principalem debitorem constituerit ipseque condam .t. se et Iohannem filium suum, necnon universos heredes suos et post obitum ipsius bonorum et rerum suarum successores et possessores pre-tacto .t. exponenti vigore litterarum suarum caucionalium superinde confec-tarum datarumque et emanatarum sub certis modo et forma ac condicionibus 15 314^r in eisdem litteris lacius | declaratis ad solvendum et cum effectu restituendum eciam fide sua Christiana mediante obligavit et eundem exponentem ab hu-iusmodi solucione relevare promiserit, et quamvis tandem mortuo prefato .t. antedictus Iohannes filius et honesta domina .t. relicta, heredes videlicet pos-sessores bonorum eiusdem condam .t. ad restitutionem dictorum .t. floreno- 20 rum auri interpellati litteris eorum mediantibus et alias ipsi exponenti iteratis vicibus huiusmodi .t. florenos reddere et restituere promiserint, nichilominus tamen, nescitur, unde moti, eosdem .t. florenos reddere et restituere animam-que et conscienciam dicti condam .t. eliberare et exonerare hucusque semper recusassent et recusarent eciam de presenti etc. 25

315. REQUISITORIA

Venerabiles et egregii domini, amici et fautores nobis honorandi! Dicitur nobis pro parte et in personis circumspectorum .t. et .t. de .t. iurisdiccio-

314 B fol. 202^{r-v} 315 B fol. 202^v-203^r

2 instrumento] instro cum contractionis signo BN 2 notarii] posterius suprascr. N 3 pu-blici] corr. ad publicij B 6 Demetrius] Tho(mas) B 7 fidei commissariis] B fideicom-missar(iis) N 11 solvendorum] solvendum N 12 et] add. et del. bona B 12 universos] universas B 12 suos] suas B 14 caucionalium] credencionalium N 16 eisdem] eis N 17 Christiana] habet B om. N 22-23 promiserint, nichilominus tamen, nescitur, unde moti, eosdem .t. florenos reddere et restituere] habet B om. N 28 circumspectorum] circumspectarum N

spiritualis Strigoniensis, qualiter venerabilis condam dominus Iohannes More prepositus Demeiensis, dum in extremis constitutus fuisset, sanus mente composque rationis sue existens suum testamentum condidisset ultimum et finale propriis suis manibus exaratum sew conscriptum eiusque sigillo, quo utebatur, consignatum, quod quidem testamentum erga manus egregii Thome Farkas de .t. eiusdem condam domini prepositi fidei commissarii et quosdam alios haberetur et existeret. Cum autem, sicuti pro parte dictorum .t. et .t. subinserebatur, ipsi pro sustentacione cause ipsorum, que in hac alma sede spirituali Strigoniensi coram nobis inter eosdem .t. et .t. ab una et nobilem .t. de .t. dyocesis .t. partibus ex altera de et super certa summa florenorum auri in actis cause deducta earumque occasione vertitur et agitur, testamento huiusmodi modi sive transsumpto vel exemplari eiusdem summe indigeant, prefatus vero Thomas et alii testamentum ipsum habentes testes super recognicione testamenti predicti necessarii, qui videlicet manum et sigillum <etc.>, de dyocesi illa Albensi Transsilvana existant, eapropter pro parte eorundem .t. et .t. superinde debite requisiti <fuimus>, ut ipsis de opportuno iuris remedio providere dignemur. Quocirca vestras d(ominaciones) et quamlibet earum insolidum harum serie requirimus et hortamur diligenter, quatinus attento, quod una iurisdiccio debeat aliam in administranda iusticia confovere, prefatum Thomam et alios omnes et singulos dicti testamenti detentores, necnon testes pro parte dictorum .t. et .t. nominandos in vestram citari facere velitis presenciam et, dum dictus Thomas sew alii ipsum testamentum habentes coram vobis comparuerint, compellatis eosdem, ut ipsi dictum testamentum penes manus eorum, ut premissum est, habitum originaliter et in specie exhibeant, quo exhibitto dictis quoque testibus ostenso tam per ipsum Thomam et ceteros eiusdem testamenti detentores, quam testes predictos, an idem testamentum sit dicti condam domini Iohannis More prepositi et manu eiusdem exaratum et confectum et sigillum eidem impressum sit sigillum ipsius et stilus eciam sit de suo dictamine, medio ipsorum iuramento recognosci faciat et sic tandem recognicionis huiusmodi seriem una cum tenore dicti testamenti in transsumpto litterarumstrarum prefatis .t. et .t. aut procuratori eorum sive presencium

18–19 una ... confovere] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

3 sue] sive N 3 suum] *add. et del. v* N 4 exaratum] exaratam N 6 fidei commissarii] fideicommissarii N 7 haberetur] haberet (?) N 12 exemplari] B exemplare N 12 indigeant] indigebant N 13 recognicione] recognicionem N 14 etc.] *supplevi, quia textum mancum esse signat cum signis superscriptis* N, *intellige* habere non possunt, quia 15 Transsilvana] Transs(ilva)ne B Insprone (?) N 16 fuimus] *supplevi* 19 confovere] B confraternali N 26 an] *posterius suprascr.* N 27 More] *habet* B *om.* N 27 exaratum] exaratam N 28 impressum] B inpressum N 28 sit sigillum] *habet* B *om.* N 28 de] *posterius suprascr.* B 29 suo] B quo N

2 Demeiensis] *Dömös, in comitatu Pilis, cf. Györffy IV p.629–633.*

ostensori nobis deferendam concedatis et una cum presentibus litteris nostris nobis, quantocius ad unum brevem terminum fieri poterit, remittere velitis et dignemini. Datum.

316. COMMISSIO SUPER RECOGNICIONE TESTAMENTI

192^r | Thomas etc. Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Noveritis, quod 5
orta pridem in hac alma sede spiritali Strigoniensi inter honestas .t. et .t.
tamquam actrices ab una, necnon circumspectum Demetrium Nagh de eadem
Strigonio velut executorem et administratorem bonorum condam Nicolai filii
prefati condam Galli Andrassa ab alia partibus in causam attractum de et super
bonis et hereditatibus eiusdem condam Galli eorumque occasione quedam litis 10
et quescionis materia, qua vertente de anno Domini millesimo quadringentesi-
mo nonagesimo quarto ipsa .t. altera actricum, sicut Deo placuit, spiritum ex-
alavit et, ut asseritur, in extremis constituta in suo ultimo testamento per eum
ultro et sana mente condito suam legitimam porcionem ab utroque parente
ad se devolutam ex testamento vel alias qualitercumque ad fabricam claustrum 15
monialium Beatissime Marie Virginis de Insula Strigoniensi, a quo claustrum
vivens plura beneficia acceperat, in recompensam beneficiorum huiusmodi et
pro salute sue ac parentum suorum animarum reliquit idemque claustrum in
sua porcione pretacta succedere voluit, prout hec ex testamento dicte .t. et aliis
coram nobis in hac alma sede spiritali Strigoniensi habitis clarius apparent. 20
Tandem de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis ad iura reddenda
et causas audiendas pro tribunali sedentibus circumspectus magister Blasius
de .t., procurator legitimus abbatisse et claustrum prefati sanctimonialium co-
ram nobis in iudicio comparens et in causa predicta nomine claustrum prefati
presentibus .t. dictarum .t. et .t., et .t. prelibati .t. procuratoribus similiter le- 25
gittimis a tercio se ingerens iuxta predictum testamentum dicte .t. porcionem
192^v | legitimam eiusdem .t. dicto claustrum adiudicari postulabat, offerens se testa-
mentum predictum dicti condam .t. probaturum. Quem Blasium procurato-
rem nomine, quo supra, ad probandum testamentum predictum consencienti-

316 B fol. 203^r–204^r; Bónis 3669 (1494).

2 quantocius] quantocius (?) N 2 fieri] corr. ex fieri N 3 Datum] habet B om.
N 4 COMMISSIO] B commissio N 5 Thomas etc.] habet B om. N 5 dilecti]
dilectis N 7 tamquam] causamque N 7 actrices] B actricis N 7 eadem] sc.
civitate 9 attractum] attum cum contractionis signo N 12 nonagesimo] nanagesimo N
13 asseritur] add. et del. V B 15 devolutam] devolutum N 18 idem] eundem BN
20 alma] om. B 21 infrascripto] infra(scrip)to BN 21 .t.] suprascr., infra del. t N
26 .t.] add. legitime N 313.29–314.1 consencientibus] consciencie N

16 Insula Strigoniensi] Esztergom-Sziget, in comitatu Esztergom, cf. Györffy II pp.284–285.

bus predictis .t. et .t. procuratoribus admiseramus. Quibus habitis prefatus .B. procurator nomine, quo supra, testamentum eiusdem .t. et quendam alium testem super recognicione eiusdem testamenti in certis terminis coram nobis pro tribunali sedentibus exhibuit, consequenter die datarum presencium sepefato Blasio procuratore nomine, quo supra, petente, presente .t. procuratore nominibus, quarum supra, nos iudicialiter decrevimus testamentum iamfate condam domine .t. per honorabilem condam magistrum Petrum alias plebanum ecclesie Sancti Nicolai, nunc vero canonicum ecclesie Waciensis, scriptorem, ut dicitur, eiusdem testamenti fore recognoscendum. Quocirca devocioni etc., quatinus receptis presentibus ad prefatum magistrum Petrum canonicum ad 10 feriam secundam proxime venuram sew alios duos dies immediate sequentes iuridicos auctoritate nostra in vestram venire faciatis presenciam, quem tandem delato sibi primitus iuramento de dicenda veritate tactis Scripturis sacrosanctis et ostenso testamento predicto ipsius domine .t. vobis in specie introcluis presentibus transmissio interrogetis, si cognoscit ipsum testamentum et 15 si est scriptum de manu sua, si denique testamentum predictum contineat eam formam verborum, quam ipsa domina .t. testatrix in ultima sua voluntate expressit, et post hec quicquid ad premissa idem magister Petrus responderit, nobis fideliter ac plene et integre rescribatis et rescripta clausa et sigillata presentibus eciam reclusis et in specie una cum testamento predicto remissis ad 20 193^r unum | brevem terminum transmittatis. Volumus eciam, quod, si ipse magister Petrus a premissis se subtraheret, per censuram ecclesiasticam eundem compellatis veritati testimonium perhibere. Datum. Super recognicione testamenti presentibus interclusi per vos feria secunda post festum Sancte Trinitatis sew aliis duobus diebus sequentibus iuridicis per vos modo et forma intrascriptis 25 fienda ad terminum similiter intrascriptum.

317. ABSOLUCIO CUM RELAXACIONE INTERDICTI

Quamvis alias vigore aliarum litterarum ammonitoriarum sive precepti extraiudicialis ab hac sede spiritali Strigoniensi ad instanciam .t. decimatoris comitatus .t. decretarum et emanatarum nonnulli incole sew inhabitatores ac 30 persone singulares oppidorum ac villarum et possessionum dicti comitatus ex-

317 B fol. 204^{r-v}

1 .B.] Blasius B 3 recognicione] recognicionem N 5 procuratore] B procuratori N 5 procuratore] B procuratori N 6 iamfate] B iamfati N 6-7 condam] *add. et del. .t. N* 15 transmissio] *corr. cum litteri suprascr.* 16 eam] eadem N 21 transmittatis] transmitatis N 23 perhibere] perhiberi N 23-26 Super ... intrascriptum] *ad dextram in forma columnae parte inferiore textus clausum BN* 23 recognicione] recognicionem N 25 sequentibus] sequendo (?) N 27 CUM RELAXACIONE INTERDICTI] *altero colore scr. videtur B* 28 ammonitoriarum] amonitoriarum BN 29 ab] B ad N

communicati et per vos sew alterum vestrum in partibus denunciati, commu-
 nitatibus vero oppidorum, villarum et possessionum earundem interdictum
 ecclesiasticum firmiter observandum impositum ob non solucionem decima-
 rum eiusdem comitatus mense archiepiscopali Strigoniensi provenire deben-
 cium et aliorum dampnorum aliasque non paricionem predictarum litterarum 5
 contra eosdem et easdem legitime executarum fuerint et extiterit, tamen tan-
 dem die datarum presencium prefatus .t. decimator coram nobis comparens
 nobis declaravit, qualiter nonnulli ex personis singularibus, necnon eciam com-
 193^v munitatibus predictis cum dicto .t. decimatore | eiusque hominibus et procu-
 ratoribus previa ratione concordassent et de decimis huiusmodi ac dampnis 10
 et interesse satisfecissent et non minus concordare et satisfacere promisissent,
 petens et supplicans idem .t. decimator, ut tales omnes et singulos supradictos
 sic, ut prefertur, excommunicatos absolvendos, communitatibus vero dictum
 interdictum ecclesiasticum relaxandum et amovendum fore, si et postquam per
 eos de huiusmodi decimis ac dampnis et expensis satisfieret dictusque .t. deci- 15
 mator sive procurator eiusdem vel presencium ostensor eius nomine in id et in
 eorum absolucionem dictique interdicti relaxacionem consentirent, decernere
 dignaremur. Nos vero etc., ideo supradictos, ut prefertur, excommunicatos ab-
 solvendos, predictis vero communitatibus dictum ecclesiasticum interdictum
 relaxandum fore sub modis et condicionibus suprascriptis decrevimus et de- 20
 cernimus per presentes. Quocirca vobis etc., requisitus, si dum et postquam
 prefati incole et communitates de decimis ac dampnis et expensis predictis sa-
 tisfecerint sew eorum alter satisfecerit ipseque .t. decimator vel eius nomine
 alter, presencium scilicet ostensor in id consenserit, eosdem excommunicatos
 sew eorum alterum, si id a vobis humiliter pecierint sew pecierit, ab huiusmodi 25
 excommunicationis sententia in forma ecclesie consueta recepto ab eisdem iu-
 ramento corporali, quod de cetero nostris et ecclesie nostre parebunt mandatis,
 absolvere et absolutum sew absolutos publicare, predictis vero communitati-
 bus sew communitati dictum ecclesiasticum interdictum relaxare et amovere
 debeatis et teneamini, presentes post earum debitam execucionem etc. 30

1-2 communitatibus] B comitatibus N 6 easdem] *add. et del. ex N* 6 fuerint] B
 fuerunt N 9 predictis] supradictis B 9 eiusque] B eiusdem N 15 et] *add. et del.*
 interesse B 18 supradictos] B supradictas N 18 excommunicatos] B excommunicatas
 N 19 predictis] B predictas N 24 scilicet] *habet B om. N* 27 nostre] *om. B*

318. AMMONICIO GENERALIS SEQUITUR

194^r | Demetrius etc. generalis, necnon per sanctissimum in Christo patrem et dominum nostrum, dominum Iulium, divina providencia papam secundum ad infrascripta iudex et executor specialiter deputatus dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis abbatibus, prioribus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis, cantoribus, custodibus, succentoribus, sacristis tam cathedralium, quam collegiatarum canonicis, parochialiumque ecclesiarum rectoribus sew loca tenentibus eorundem, plebanis, viceplebanis, capellanis curatis et non curatis, altaristis ceterisque presbiteris et clericis ac notariis et thabellionibus publicis quibuscumque per et infra Strigoniensem etc. salutem in Domino et nostris huiusmodi, immo verius apostolicis firmiter obedire mandatis! Litteras prefati sanctissimi domini nostri, domini Iulii pape secundi eius vera bulla plumbea in cordula canapis more Romane Curie impendenti consignatas, non abrasas, non cancellatas, neque in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicio carentes nobis pro parte .G. 15 de .t. in eisdem litteris apostolicis principaliter nominati presentatas honore et reverencia, quibus decuit, recepimus huiusmodi sub tenore: IULIUS EPISCOPUS etc. Post quarum quidem litterarum apostolicarum preinsertarum presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas fuimus pro parte dicti .G. debita cum instantia requisiti, quatinus ad execucionem preinsertarum litterarum apostolicarum et contentorum in eisdem procedere dignaremur iuxta traditam et directam per eas a Sede Apostolica nobis formam. Nos igitur Demetrius iudex et executor prefatus attendentes requisicionem huius-

194^v modi fore iustam et rationi consonam volentesque | mandatum apostolicum supradictum nobis in hac parte directam reverenter exequi, ut tenemur, idcirco 25 auctoritate apostolica, qua fungimur in hac parte, attenta ipsarum litterarum forma vos omnes et singulos supradictos, quibus presens noster processus dirigitur, et vestrum quemlibet insolidum tenore presencium requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie, communiter vel divisim ac vobis et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam canonica monicione premissa in vos omnes et singulos supradictos et

318 B fol. 204^v–206^r; Bónis 4086 (c.1510).

1 AMMONICIO] *corr. posterius ex monicio* B amonicio N 1 SEQUITUR] *om.* B 2 Demetrius] Anthonius B 4 infrascripta] *infra(scrip)ta* BN 8 que] *habet* B *om.* N 8 ecclesiarum] B *posterius corr. ad ecclesiarumque* N 8 eorundem] *add. que* N 9 capellanis] *iterum add. capellanis* N 10 notariis] *notaris* N 21–22 dignaremur] *add. et* N 22 eas] *eos* N 23 Demetrius] Anthonius vicarius B 25 idcirco] *add. et del. autem* N 26 attenta] B actenta N 27 processus] *habet* B *om.* N

vestrum quemlibet ferimus in hiis scriptis, si ea, que vobis in hac parte commit-
timus et mandamus, neglexeritis contumaciter adimplere, districte precipien-
tes mandamus, quatinus infra sex dierum spacium post presentacionem sew
notificacionem presencium vobis vel alteri vestrum pro parte ipsius .G. prin-
cipalis super hoc factas immediate sequentes, ita tamen, quod unus vestrum 5
alterum non expectat, nec unus pro alio sew per alium se excuset, quorum sex
dierum duos pro primo, duos pro secundo et reliquos duos dies vobis universis
et singulis dominis supradictis pro tercio et peremptorio termino ac monicione
canonica assignamus, omnes et singulos occultores, detentores, usurpatores,
censuum, fructuum, reddituum, proventuum ac aliorum bonorum in prein- 10
sertis litteris apostolicis designatorum ad predictum .G. principalem modo,
quo supra, ut premittitur, spectantes auctoritate nostra, immo verius aposto-
lica palam, publice in ecclesiis et locis, de quibus fueritis pro parte dicti .G.
195^r principalis requisiti, ubi, quando et quociens | expediens fuerit, requiratis et
moneatis, quos nos eciam tenore presencium sic requirimus et monemus pri- 15
mo, secundo, tercio et peremptorie, communiter vel divisim eisque nichilomi-
nus et eorum cuilibet insolidum eisdem auctoritate et tenore in virtute sancte
obediencie et sub penis infrascriptis districte precipientes mandamus, quatinus
infra quindecim dierum spacium post monicionem, requisicionem sew notifi-
cacionem huiusmodi sic factas et postquam premissa ad eorum noticiam deve- 20
nerint, immediate sequencium, quorum quindecim dierum spacium quinque
pro primo, quinque pro secundo et reliquos quinque dies pro tercio ac ultimo
et peremptorio termino monicioneque canonica assignamus, omnia et singula
bona et res in preinsertis litteris apostolicis designata et specificata prefati .G.
principali restituant et occultata revelent ac de ipsis plenariam et debitam sati- 25
sfaccionem impendant. Quod si forte infra huiusmodi quindecim dies omnia
et singula, prout per nos mandatur, non adimpleverint mandatisque et moni-
cionibus nostris, immo verius apostolicis non paruerint cum effectu, in ipsos
et eorum quemlibet excommunicationis sentenciam feratis, quam nos eciam
lapsis huiusmodi quindecim diebus ferimus in hiis scriptis, ipsosque et eorum 30
quemlibet palam et publice in ecclesiis, monasteriis, capellis et locis ecclesia-
sticis vestris antedictis excommunicatos publicetis et denuncietis ac publicari
et denunciari faciatis, prout eciam <nos> exnunc prout extunc et econverso

1 quemlibet] *iterum add.* insolidum tenore presencium requirimus et monemus primo, secun-
do, tercio et peremptorie, communiter vel divisim ac vobis et vestrum cuilibet in virtute sanc-
te obediencie et sub excommunicationis pena, quam canonica monicione premissa (*iterum add.*
premissa) in vos omnes et singulos supradictos et vestrum quemlibet N 4 vel] sew B 5 im-
mediate] immediate N 9 occultores] B occultores N 12 immo] imo N 18 sub]
add. et del. excommunicationis N 18 infrascriptis] infra(scrip)tis BN 19 infra] *iterum*
add. infra N 19 quindecim] xv B 22 pro] *iterum add.* pro N 24 prefati] prefate N
25 occultata] B occultata N 25 revelent] revellent N 28 non] in N 28 ipsos] B
ipso N 32 publicari] publicare N 33 nos] *supplevi*

quindecim dierum canonica monicione premissa excommunicatos denunciamus et denunciari et publicari volumus ac mandamus eciam tamdiu, donec et quousque ad satisfaccionem condignam de premissis eidem .G. principali devenerint et beneficium absolucionis super hoc meruerint obtinere, prefatasque litteras apostolicas et hunc nostrum processum ac omnia et singula huiusmodi 5
 195^v negocium | tangencia volumus penes dictum .G. principalem vel procuratorem suum remanere et non per vos aut aliquem vestrum sew quemcumque alium ipsis invitis et contra eorum voluntatem quomodolibet detineri. Contrarium vero facientes prefatis nostris sentenciis, prout in hiis scriptis per nos late sunt, dicta canonica monicione premissa ipso facto volumus subiacere. Mandamus 10
 tamen copiam fieri de premissis eam petentibus et habere volentibus, petencium quidem sumptibus et expensis. Absolucionem vero omnium et singulorum, qui prefatas nostras sentencias incurrerint sew incurrerit quoquo modo, nobis vel superiori nostro tantummodo reservamus. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras proces- 15
 sum nostrum huiusmodi in se continentes exinde fieri sigillique vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis iussimus et fecimus impressione communiri. Datum etc.

319. MANDATUM, UT CLERICUS FATEATUR CORAM IUDICE SECULARI

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo discreto .t. plebano de .t. Strigoniensis dyocesis salutem in Domino! Discrecioni vestre harum serie in virtute 20
 etc., quatinus visis presentibus ac dum super hoc pro parte .t. de .t. fueritis requisiti, in presenciam discreti .t. plebani de .t. accedere ac in causa, que vertitur coram .t. inter ipsum .t. ab una et .G. de .t. ab alia partibus, dummodo causa ipsa criminalis et criminaliter mota non existat, de dicenda veritate in manibus prefati .t. plebani vel alterius cuiusvis presbiteri, si idem absens fuerit, iurare 25
 ac coram iurato cive de .t. ad id per dictum .t. iudicem deputato eidem veritati in dicta causa testimonium perhibere et testificare debeatis auctoritate nostra
 196^f vobis presentibus attributa mediante. Datum. |

320. INSTRUMENTUM SUPER CONFESSIONE IUDICIALITER FACTA

In nomine Domini! Amen! Per hoc presens publicum instrumentum etc., 30
 anno octavo coram venerabili et egregio viro, domino Anthonio etc. ad iura

319 B fol. 207^v–208^f 320 B fol. 208^f–209^f; *Bónis* 4088 (c.1510).

7 sew] *habet* seu B *om.* N 8 detineri] B detinere N 9 nostris] B litteris N 11 fieri de premissis] *habet* B *om.* N 17 etc.] *om.* B 19 Demetrius] Anthonius B 31 Anthonio] *add.* Cheregonio de Montefloro B

reddenda et causas audiendas pro tribunali sedenti in meique notarii publici ac coram eodem domino Anthonio vicario scribe et testium infrascriptorum presencia constituti fuerunt ac comparuerunt personaliter in iudicio .t. de .t. procurator et procuratorio .G. de .t. dyocesis Strigoniensis ab una, necnon .M. de .t. eiusdem dyocesis ab alia partibus idem .t. procuratorio nomine, quo supra, citacione una cum litteris relatoriis ac execucione eiusdem legitimis ad instanciam prefati .G. contra antelatum .M. in partibus factam per eum in iudicio reproductis, presente, ut prefertur, ibidem prelibato .M. et, ut apparuit, audiente et intelligente proposuit et allegavit, quod cum alias honesta domina Katherina consors condam Iohannis de .t., mater utputa adoptiva dicti .G. eodem .G. tunc absente mortua fuisset ipsoque .G. tandem redeunte antelatus .M. eidem .G. supradictam dominam .K. tempore mortis sue testamentum finale fecisse atque in huiusmodi testamento suo plura bona sua tunc, ut dixisset, specificata ad diversa loca distribuenda et consignanda legavisse et commisisse retulisset et affirmasset ipseque .G. verbis eiusdem .M. credens eadem bona, prout sibi ipse .M. legata esse affirmasset, distribuisset, consignasset et ordinasset et, quamvis tunc de domo prefati .G. prefatus .M. inter alia supradicta bona per eum specificata nullam fecisset mencionem, nichilominus tamen 196^v deinde | post longi temporis cursum idem .M. asseruisset et assereret eciam pretactam domum ipsius Georgii per dictam dominam Katherinam testamentaliter quibusdam legatam fuisse comminando eidem .G., ut non minus ipse .G. eciam de domo sua huiusmodi vigore testamenti prefate domine .K. eiceretur, petens propterea antedictum .M., ut premittitur, ibidem presentem et intelligentem per pretactum dominum Anthonium vicarium cogi et compelli sub pena excommunicationis late sentencie ad edendum et exhibendum tabulam testamenti prefate domine .K., ibidem supradictus .M. non vi, dolo, metu, fraude aut aliqua sinistra machinacione circumventus, sed sponte, libere et ex eius certa sciencia, animo deliberato respondit et, ut prefertur, in iudicio confessus extitit, qualiter ipse nullam habuisset, neque aliquam haberet tabulam testamenti antedictae domine Katherine et neque interfuisse aliquem alium testamentum eiusdem domine .K., sed quod dicta domina Katherina testamentum huiusmodi fecisset dumtaxat in presencia solius ipsius .M. et ipsi soli .M. tantummodo suam ultimam voluntatem huiusmodi expressisset, quibus quidem

1 que] *habet B om.* N 2 infrascriptorum] *infra(scrip)torum N* 6 ac] *add. in N* 6 execucione] *execucionem N* 6 eiusdem] *add. et del. dyocesis ab alia partibus N* 9 honesta] *B honeste N* 10 Katherina] *.K. B* 10 Iohannis] *.Io. B* 10–11 eodem .G. tunc absente mortua fuisset ipsoque .G.] *habet B om.* N 15 affirmasset] *B afir-
masset N* 19 asseruisset] *asseruisse BN* 20 pretactam] *B pretactum N* 20 Georgii] *.G.
B* 20 Katherinam] *.K. B* 21 legatam] *B legatum N* 22–23 eiceretur] *B eicerent
N* 23 propterea] *B igitur N* 24 cogi] *habet B om.* N 26 vi] *B ut N* 28 et]
habet B om. N 30 Katherine] *.K. B* 30–31 et neque ... domine .K.] *habet B om.* N
31 Katherina] *.K. B Katerina N* 33 expressisset] *B expresset N*

responsione et confessione sic, ut premittitur, per dictum .M. factis et habitis antedictus .t. procurator nomine, quo supra, super huiusmodi confessione protestatus extitit et eandem confessionem pretacti, quatinus pro prefato .G. et contra iamdictum .M. faceret et facere posset et non alias ultra vel alio modo acceptavit et admisit omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, 5 quibus melius potuit et debuit, de et super quibus omnibus et singulis premissis dictus .t. procurator nomine, quo supra, peciit per me notarium pre- et 197^r infrascriptum sibi sew verius|dicto .G. principali suo unum vel plura publicum sew publica confici et dari instrumentum et instrumenta etc.. Acta fuerunt hec etc., presentibus ibidem etc. Et ego etc., quia comparicioni, proposicioni, allegacioni, petitioni, responsioni, confessioni, protestacioni aliisque omnibus et singulis premissis, dum sic etc. 10

321. EXECUTORIALIS, QUANDO CAUSA REMITTITUR DE SEDE SECULARI AD IUDICEM SPIRITUALEM ET ALTERA PARS CONDEMPNABITUR IN EXPENSIS A TEMPORE TRANSMISSIONIS ETC.

Noveritis, quod in causa et causis, quam et quas .t. de .t. Quinqueecclesiensis dyocesis contra et adversus nobilem .M. de .t. eiusdem dyocesis ratione et pretextu certorum negotiorum in actis cause et causarum huiusmodi expressorum et eorum occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi citatione eiusque execucione legitimis precedentibus movit, exhibite et producte 20 fuerant nobis in iudicio pro parte dicti .M. quedam littere introductorie huiusmodi cause spectabilis et magnifici domini Emerici etc. nobis preceptorie loquentes, vigore quarum nos pro parte eiusdem .M. requisiti mandatis eiusdem domini palatini obtemperare volentes causam et causas huiusmodi supradictas in curiam regiam, in presenciam scilicet eiusdem domini palatini revidendam ad certum terminum in actis cause designatum transmiseramus, deinde 25 supradictis partibus sew verius earum procuratoribus hincinde coram prefato domino palatino in dicta curia regia comparentibus et pro huiusmodi cause revisione et discussione instantibus idem dominus palatinus discussa et revisa

321 B fol. 209^v–210^v

3 confessionem] iterum add. protestatus extitit et eandem confessionem N 8 publicum] posterius suprascr. B 9 etc.] posterius suprascr. B 9 fuerunt] B sunt N 10 comparicioni] comparicionem N 10 proposicioni] proposicionem N 10–11 allegacioni] allegacionem N 11 petitioni] petitionem N 11 responsioni] responsionem N 11 confessioni] confessionem N 12 sic] om. B 13 DE SEDE] litteris simplicibus scr. N 13–15 SECULARI ... TRANSMISSIONIS ETC.] litteris simplicibus scr. BN 15 ETC.] habet B om. N 16 .t.] .L. B 21–22 huiusmodi] B huius et add. et del. sp N 22 spectabilis] corr. ad spectabili N 23 quarum] habet B om. N 23 eiusdem] B eius N 25–26 revidendam] revidendum N 28 palatino] pallatino N

197^v per eum iudicialiter eiuscemodi | causa illam non seculare, sed mere spiritua-
 le forum concernere agnoscens et similiter decernens eandem rursus in dictam
 sedem spiritualem Strigoniensem, nostram in presenciam reassumendam, con-
 tinuandam et fine debito terminandam vigore aliarum litterarum suarum re-
 missorialium et adiudicatoriarum remisit. Subsequenter die datarum presen- 5
 cium nobis ad iura etc. comparuit coram nobis in iudicio .t. de .t. procurator
 legitimus dicti .L. et presente .t. de .t. similiter procuratore legitimo annotati
 .M. supradictas litteras remissoriales iamfati domini palatini exhibuit et pre-
 sentavit et nichilominus requisivit ac peciit nos debita cum instancia, quatinus
 in causa et causis predictis ad ulteriora procedere et prefatum .M. in expen- 10
 sis per pretactum .L. a tempore transmissionis iamdicte cause per ipsum .M.
 indebite procurate abinde citra factis condempnare et easdem expensas taxare
 ac tandem taxationem earundem expensarum debite execucioni demandari et
 litteras desuper opportunas decernere dignaremur, offerens ibidem coram no-
 bis quandam cedula[m] huiusmodi expensarum designacionem in se continen- 15
 tem. Nos igitur matura deliberacione prehabita presente dicto .t. procuratore
 iamfati .M. et nullam causam saltem racionabilem, cur id fieri non debeat, alle-
 gare valente in causa et causis huiusmodi ad ulteriora procedendum et dictum
 .M. exigente iusticia in expensis predictis condempnandum easdemque expen-
 sas taxandas et illarum taxationem debite execucioni demandandam fore du- 20
 ximus. Quas quidem expensas, licet dictus .t. procurator nomine, quo supra,
 ad multo plures estimabat, tamen prehabita per nos debita moderacione simul
 cum sallario procuratoris ad decem et octo florenos auri recepto primitus iura-
 mento a prefato .t. procuratore nomine, quo supra, quod dictus .L. principalis
 198^r suus in et pro prosecutione cause huiusmodi tot et tantum, videlicet etc. | expo- 25
 suit sew necessario exponere debuit, taxavimus et limitavimus et taxationem
 huiusmodi expensarum debite execucioni demandandam et litteras opportu-
 nas desuper decernendas fore decrevimus, prout demandamus et decernimus
 per presentes, que omnia et singula etc., ferimus in hiis scriptis etc.

322. PROROGATIO CAUSE

30

Noveritis, quod licet nos causam, quam .L. de .t. dyocesis .t. contra et ad-
 versus .M. de .t. eiusdem dyocesis in hac sede spirituali Strigoniensi pretextu
 certorum negotiorum in actis eiusdem cause lacius specificatorum et illo-

322 B fol. 210^v–211^v

1 causa] B cause N 3–4 continuandam] continuandum N 4 terminandam] termi-
 nandum N 5 adiudicatoriarum] B iudicator(iarum) N 8 remissoriales] remissoriales
 N 20 et] ac B 20 debite execucioni] habet B om. N 22 estimabat] B existimabat
 N 28 decernimus] B decrevimus N 33 eiusdem] habet B om. N

rum occasione citacione eiusque execucione legitimis precedentibus moverat et prosequi intendit, ad litteratorium mandatum palatinale eo, quod prefatus .M. causam et causas huiusmodi non spirituale, sed seculare forum et iudicium concernere et perconsequens in curiam regiam transmittendam et inibi per iudices ordinarios huius regni discuciendam esse asseruerat, in eandem curiam 5 regiam transmiseramus, ipsa siquidem causa in dicta curia regia discussa et revisa ac tandem tanquam forum ecclesiasticum concernens ad nos et dictam sedem Strigoniensem discucienda et finaliter terminanda revisa fuerat, nos instante prefato .L. sive eius legitimo procuratore coram nobis prefatum .M. in expensis legitimis per dictum .L. a tempore transmissionis et remissionis predictarum citra factis condempnaverimus easdemque expensas ad certam summam pecunie tunc expressam taxaverimus taxationemque earundem expensarum per dictas alias litteras nostras eciam execucioni demandaverimus et fecerimus, nichilominus tamen die datarum presencium nobis ad iura etc., comparuit coram nobis in iudicio prefatus .M. et citra procuratorum suorum hactenus 15 per eum constitutorum revocationem allegavit, quod, quamvis ipse vigore dictarum aliarum litterarum nostrarum in partibus ad satisfaciendum de dictis expensis et pecuniarum quantitibus ammonitus fuerit et existat huiusmodique monicioni et mandatis nostris parere et de predictis pecuniarum quantitibus satisfacere paratus | fuisset et esset, dummodo facultas sibi solvendi in 20 pecuniis paratis foret, supplicans per nos terminum in dictis aliis litteris nostris sibi prefixum prorogari, offerens se ad illum terminum per nos prorogandum et prefigendum paratis cum pecuniis hic, Strigonii coram nobis satisfacturum et libello sew accioni prefati .L. in eventum, in quem interea partes eedem concordare et inter se causam et differenciam huiusmodi componere non possent, 25 responsurum sum penis et censuris in prescriptis aliis litteris nostris expressatis, presente ibidem .t. procuratore legitimo dicti .L. Unde nos attendentes supplicacionem prefati .M. iustam et iuri consonam fore terminum prescriptum eidem in dictis aliis litteris nostris prefixum usque ad secundum diem festi Assumpcionis Beate Marie Virginis proxime affuturum immediate sequentem 30 sub condicionibus suprascriptis prorogandum duximus et prorogavimus per presentes, ita tamen, quod dictus .M. de prescriptis pecuniis in aliis litteris nostris prefatis contentis hic, Strigonii coram nobis satisfacere et illas deponere realiter in paratis pecuniis, accioni vero predicti .L. respondere debeat et teneatur, alioquin idem .M. vigore aliarum litterarum nostrarum executorialium 35 supradictarum lapso huiusmodi termino absque alia citacione sive declaracio-

1 citacione] citacionem N 2 litteratorium] B litteratorium N 5 asseruerat] asseruerat N 12 que] quoque (?) B quoque N 18 ammonitus] amonitus B annotatus N 19 monicioni] monicionem N 20 facultas sibi] sibi facultas B 24 eventum] B Emericum N 24 partes] B parte N 24 eedem] B eidem N 26 penis] *add. et del. premissis* N 34 accioni] accionem N

ne nostra excommunicari et pro excommunicato publicare per vos possit et debeat. Quocirca vestre etc., receptis presentibus effectum dictarum aliarum litterarumstrarum executorialium infra prescriptum terminum suspendere, a prefati quoque .M. excommunicatione ac excommunicationis huiusmodi publicatione, denunciacione sive litterarum earundem huiusmodi ulterio- 5 ri execucione supersedere et cessare velitis et teneamini. Presentibus perlectis exhibenti etc.

323. COMMISSIO SUPER RECOGNICIONE

Demetrius etc. Devocioni vestre insolidum etc., requisitus, ad honorabilem d(ominum) plebanum de Bistricia dyocesis Strigoniensis personaliter acceda- 10
199^r tis|ipsumque ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis etc., ut ipse infra tot dierum spacium etc., ferimus in hiis scriptis, originalia litterarum presentibus introcluserum sibi, ut dicitur, alias per honorabilem plebanum de Crempnicia missa honorabili domino Nicolao Pwt etc., coram testibus fidedignis in specie ostendere et copias earundem dicto domino Nicolao dare et tradere de- 15 beat et teneatur, salvo tamen salario competenti. Si vero idem dominus plebanus Bistriciensis originalia huiusmodi litterarum dixerit se non habere, super quo conscienciam ipsius oneramus, extunc ab eodem de dicenda veritate iuramentum exigatis et tandem interrogetis eundem, si scit, quis originalia huiusmodi copiarum habet, et si scit, quod copie litterarumstrarum et magistri 20 .B. antiquarii procuratoris presentibus introcluse concordant cum originalibus per dictum dominum plebanum Crempniciensem sibi missis, item interrogetis eundem, si scit, cuius manu fuit scripta in dictis originalibus sibi, ut prefertur, missis clausula illa in fine posita, videlicet 'Item nota, quomodo false et mendose' etc. et tandem dicta et attestaciones eiusdem domini plebani seriemque 25 execucionis vestre et quicquid in premissis feceritis, fideliter conscribatis conscriptaque clausa et nemini parciū revelata presentibus eciam in specie introcluse prefato domini .N. nobis deferenda detis et tradatis. Si vero prefatus dominus plebanus Bistriciensis se gracia, odio, amore etc.

323 B fol. 211^v 324 B fol. 212^{r-v}; Bónis 4089 (c.1510).

1 publicare] B publicari N 2 effectum] efectum B 5 denunciacione] denunciacionem N 6 et cessare] habet B om. N 7 exhibenti] habet B om. N 8 COMMISSIO] B commissio N 9 Demetrius] Anthonius B 9 insolidum] om. B 10 d(ominum)] dominum B 11 et moneatis] om. B 12 spacium] om. B 13-14 Crempnicia] corr. ex Crempnica N 14 Pwt] B Pwr N 15 copias earundem dicto domino Nicolao dare et] habet B om. N 21 .B.] Benedicti B 22 missis] corr. ex premissis N 23 manu] manui B 24 false] filere*** (?) B 25 attestaciones] actestaciones N 28 .N.] Nicolao B 1 ARRESTI] aresti BN

10 Bistricia] Besztercebánya, in comitatu Zólyom, cf. LELKES *Helységnévazonosító* p.137.

324. RELAXACIO ARRESTI SIVE SEQUESTRI

Anthonius etc., noveritis alias nobis pro parte honeste domine Anne, filie
 circumspecti condam Iohannis Handel, consortis vero Andree .t. de Crempni-
 cia dicte dyocesis fuisse expositum, qualiter dictus dominus condam Iohannes
 Handel in extremis vite sue constitutus testamentum fecisset ultimum et finale, 5
 199^v in quo inter alias suas salutiferas dispositiones nonnulla bona resque et | pecu-
 nias dicte domine exponenti legasset et per executores huiusmodi testamenti
 sui dare voluisset et commisisset, honesta vero domina Ursula Loden nunccu-
 pata de prefata Crempnacia, nescitur, unde mota, huiusmodi bona et res dicte
 exponenti, ut prefertur, legata et legatas auctoritate circumspecti .M. iudicis de 10
 iamfata Crempnacia penes et apud Io(hannem), Tho(mam) et Iaco(bum) iura-
 tos cives de predicta Crempnacia executores videlicet sew fidei commissarios
 testamenti prefati condam Iohannis Handel arrestari fecisset et procurasset,
 nos tamen pro parte eiusdem exponentis debita cum instancia requisiti citacio-
 nem legitimam contra prefatam Ursulam ad partes in forma solita et consueta 15
 decrevimus et dedimus. Ipsa siquidem citacione in eisdem partibus legitime
 executi ac tandem una cum earundem execucione reportata et coram nobis in
 iudicio reproducta tandem die datarum presencium nobis ad iura etc. compar-
 uerunt coram nobis in iudicio .M. de .t. procurator et eo nomine dicte domine
 Anne ab una et Ho. similiter procurator et eo nomine iamfate domine Ursule 20
 ab alia partibus, prout videlicet de ipsorum hincinde procuratorum sufficien-
 ti procuracionis mandato nobis ex actis cause huiusmodi legitime constitit et
 constat, et idem Ho. procurator, cuius supra, nomine dictum arrestum confes-
 sus fuit factum fuisse ad instanciam domine Ursule, tamen quantum in eo fuit
 et erat, relaxavit et tam ipse Ho., quam prefatus .M. procuratores, cuius supra, 25
 nomine per nos relaxari pecierunt. Nos igitur dictis procuratoribus ambarum
 parcium prefatarum consencientibus et petentibus dictum arrestum relaxan-
 dum duximus et relaxamus per presentes. Quocirca devocioni etc., requisitus,
 ad prefatos .M. iudicem, necnon Io(hannem), Tho(mam) et Ia(cobum) execu-
 tores sew fidei commissarios aliosque omnes et singulos vobis cum presentibus 30
 nominandos personaliter accedatis ipsisque et eorum cuilibet dictum arrestum
 200^r modo, quo, ut premittitur, relaxatum intimetis, insinuetis et | notificetis et ni-
 chilominus eosdem et eorum quemlibet ex parte nostra diligenter requiratis et

3 Handel] B Haydel N 4 dominus] om. B 5 Handel] B Haydel N 5 constitutus]
 positus B 11 Iaco(bum)] Ia(cobum) B 12 executores] exes cum contractionis signo BN
 12 videlicet] habet B om. N 12 fidei commissarios] fidecommissarios BN 13 arrestari]
 arestarti BN 17 earundem] intellige litterarum citatoriarum 17 execucione] B execucioni
 N 19 .M.] add. .t. N 19 procurator] procuratore N 20 similiter] posterius suprascr.
 B 21 hincinde procuratorum] procuratorum hincinde B 21–22 sufficienti] sufficiente
 N 23 arrestum] arestum BN 25 Ho.] .H. B 27 arrestum] arestum BN 30 fidei
 commissarios] B fidecommissarios N 31 arrestum] arestum BN

moneatis etc., ut ipsi etc., ferimus in hiis scriptis, bona et res ac pecunias, ut pre-
mittitur, dicte domine Anne legata et legatas dicto arresto, ut prefertur, rela-
xato non obstante eidem domine Anne dent, solvent et cum effectu assignent.
Qui si id fecerint etc., salvo et reservato, quod si qui per vos modo premissis
moniti aliam iustam et legitimam causam preter dictum arrestum, ut prefer- 5
tur, relaxatum habere pretenderent sew eciam allegarent, cur ad premissa non
tenerentur, extunc tales ad instanciam dicti exponentis in nostram perempto-
rie etc., causam iustam et legitimam, si quam habent, cur ad premissa non
teneantur, coram nobis allegaturos processurosque et procedi visuros in causa
et causis huiusmodi etc. 10

325. REVOCATIO INHIBITIONIS

Anthonium etc. noveritis, quod, quamvis alias venerabilis dominus Thomas
Amadeus etc. precessor noster vicarius mediantibus litteris suis superinde per
eum datis, emanatis et ad partes emissis per vos dominos prefatos earundem
litterarum suarum in hac parte executores sub pena excommunicationis nobi- 15
libus et egregiis .t. de .t. comiti ceterisque iudicibus nobilium et assessoribus
in comitatu .t. existentibus super eo, ne iidem sew aliquis eorum in causa inter
nobiles .A. et .B. de .t. ut actores ab una ac similiter nobiles .t. et .N. velut in
causam attractos ab alia partibus ratione et pretextu certarum rerum, ut as-
serebatur, testamentarie coram eisdem comite et iudicibus nobilium mota se 20
amplius intromittere auderent, alioquin contra eosdem ad declaracionem dicte
excommunicationis sentencie procederetur, inhiberi mandaverit et fecerit, ta-
men tandem die datarum presencium nobis ad iura etc. sedentibus comparuit
coram nobis in iudicio honorabilis .t. procurator legitimus prefatorum .A. et
.B. et nobis exponere curavit, quod in huiusmodi causa, que inter dictas partes 25
200^v coram supradictis comite et iudicibus nobilium, ut premittitur, mota et | ver-
tente accio et intencio eorundem .A. et .B. actorum non fuisset, neque esset
fundata et intentata principaliter ex aliquo testamento, licet in processu cau-
se tandem ad excepciones antefactorum .t. et .N. in causam attractorum per

325 B fol. 212^v–213^v; Bónis 4090 (c.1510).

2 arresto] aresto BN 2–3 relaxato] B relaxare N 3 effectu] efectum B 4 Qui] B
quo N 4 fecerint] om. B 5 arrestum] arestum BN 6 pretenderent] B prederent
N 8 si quam habent] *posterius suprascr.* B 9 nobis] om. B 9 procedi] procede (?)
N 14 datis] dtis *cum contractionis signo* B debitis N 16 iudicibus nobilium] iud(icibus)
(nobi)lium BN 18 .A. et .B. de .t. ut actores ab una ac similiter nobiles] *habet* B om. N
18 .t.] B .t. N 19–20 asserebatur] B asserebant N 20 testamentarie] testamantar
cum suspensionis signo testamentariorum (?) BN 20 mota] B nota N 22 procederetur]
B procederent N 23 ad iura] *habet* B om. N 25 que] om. B 26–27 vertente] *ante*
iterum add. et N 29 .t.] B .t. N

eos accioni et proposicioni dictorum actorum obiectas pro parte eorundem ac-
 torum incidenter dumtaxat de testamento per modum replicacionis dictum et
 allegatum ac de consensu et beneplacita voluntate pretactorum .t. et .N. in cau-
 sam attractorum huiusmodi testamentum pro verificacione dicte replicacionis,
 ut premittitur, facte probatum extitisset, propterea causa huiusmodi princi- 5
 paliter et secundum sui naturam testamentaria et perconsequens ecclesiastica
 minime esse censeretur, neque dici posset, petens per nos inhibicionem supra-
 dictam huiusmodi tanquam de facto et minus legitime factam revocari et in
 totum tolli. Nos vero attendentes petitionem actorum predictorum in hac par- 10
 te fore iustam et iuri consonam, supradictam inhibicionem effectumque dicta-
 rum litterarum prefati domini Tho(me) vicarii nostri precessoris inhibitoria-
 rum rebus premissis modo stantibus in totum revocandam et tollendam esse
 decrevimus, prout revocamus et tollimus per presentes. Vestre igitur etc., qua-
 tinus etc., requisitus, ad prefatos comitem, vicecomitem, iudices nobilium et
 alios assessores sedis sew comitatus predicti .t., necnon .t. et .N. in causam at- 15
 tractos personaliter accedatis eisque et eorum cuilibet presentes litteras nostras
 et earundem effectum sive nostrum huiusmodi dictum supradictum insinua-
 re, intimare et ad eorundem et cuiuslibet ipsorum noticiam deducere debeatis.
 Si vero predicti .t. et .N. in causam attracti se previa ratione indebite grava-
 tos se senserint et allegaverint, extunc in uno brevi et competenti termino per 20
 vos predictis ambabus partibus coram nobis prefigendo compareant allegaturi
 et ostensuri causam iustam et rationabilem, si quam habuerint, cur premissa
 201^r fieri non debuerint. Et tandem etc. |

326. INSTRUMENTUM OBLIGACIONIS

In nomine Domini! Amen! etc. personaliter constituti .E. de .t. ab una et .B. 25
 de .t. ab alia partibus idem .B. non vi compulsus, neque metu coactus, nec dolo
 aut fraude sew quavis alia mala arte circumventus, sed sponte et libere, pure et
 simpliciter recognovit et fassus est se in magnis suis necessitatibus a prefato .E.
 florenos .C. in monetis mutuo rogasse et cum effectum accepisse et levasse gratis
 et pro bona amicitia ac sub spe restitutionis, de quibus .C. florenis eidem .E. 30
 plenarie et integre fide sua Christiana mediante usque ad festum .t. proxime

326 B fol. 213^v–214^r

1 accioni] B accionem N 1 proposicioni] B proposicionem 1–2 actorum] add. et del.
 huiusmodi testamentum N 3 .t.] B .t. N 4 pro verificacione] B per verificacionem N
 6 sui] sue N 12 tollendam] tollendum N 16 cuilibet] add. per N 17 huiusmodi
 dictum] dictum huiusmodi B 17 dictum] dtum cum contractionis signo B debitum N
 19 predicti] supradicti B 19 ratione] omisso contractionis signo rone N 29 in monetis
 mutuo rogasse et cum effectum accepisse et] habet B om. N 29 effectum] efectum B

venturum satisfacere promisit et se ac domum suam in platea .t. sitam, vineam in promontorio .t. vocato existentem et alia omnia et singula bona sua mobilia et immobilia, presenciam et futura eidem .E. obligavit ita et taliter, ut in eventum, in quem dictum .B. in satisfaccione premissa in toto vel in parte deficere contingerit, prefatus .E. tantum de bonis prefatis dicti Benedicti pro se recipere et occupari possit, quantum esset sew valeretur et ascenderet summa vel quantitas, in cuius satisfaccione idem .B. deficeret, et tamdiu illa sic, ut premittitur, occupata, quamdiu eidem fuerit in premissis satisfaccio impensa, et hoc non obstante quavis ipsius .B. sew heredum et successorum aliorumque consanguineorum suorum et quorumvis aliorum contradiccione, quorum omnium et singulorum 10 onera et gravamina idem .B. in se recepit, hoc eciam expresse adiecto, ne eidem .B. quicquam bonorum suorum immobilium vendere sew alicui alteri obligare aut quovis alio modo, usque plene et integre de dicta summa .C. florenorum eo modo, quo supra, satisfecerit, alienare liceat, prefato .E. principali principaliter pro se ipso ac me notario publico pre- et infrascripto tanquam persona 15 publica et autentica nomine omnium et singulorum, presenciam et futurorum etc., super quibus etc., quia eciam prefatis fassioni, recognicioni, promissioni omnibusque aliis et singulis premissis, dum sic etc.

327. CONFIRMATIO RECTORATUS CAPELLE

Thomas etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino Martino presbitero 20 nato .t. de .t. dyocesis .t. salutem in Domino! Vacante capella Sancti Ieronimi ad latus parochialis ecclesie Beate Marie Virginis in Schebnycia dyocesis Strigoniensis | fundate constructa per puram et simplicem atque spontaneam cessionem sew resignacionem honorabilis domini Andree .t. presbiteri, eiusdem capelle ultimi, veri et immediati possessoris circumspecti iudex et iurati cives 25 dicte civitatis Sebniciensis, ad quos de iure patronatus electio et presentacio rectoris ad eandem capellam ab antiquo pertinere dinoscitur, te requirentibus meritis et virtutibus tuis ad regimen eiusdem capelle elegerunt et mediantibus litteris eorum nobis per te exhibitis, cui fidem adhibuimus plenariam, pretacto reverendissimo domino nostro, domino cardinali et archiepiscopo ordinario 30 presentare curarunt. Supplicasti autem nobis, ut in absencia prefati reverendissimi domini nostri cardinalis nunc extra dictam ecclesiam suam in remotis

327 B fol. 214^r–215^r

4 satisfaccione] satisfaccionem N 6 ascenderet] B ascendere et add. et N 9 quavis] B quamvis N 11 ne] add. et del. id B 12 sew] habet B om. N 15 infrascripto] infra(scrip)to BN 16 nomine] posterius suprascr. B 16 singulorum] omnium B 17 eciam] B etc. N 18 dum sic etc.] om. B 22 Schebnycia] B corr. ex Stephnycia ad Stebhnycia N 25 possessoris] possessionis N 27 te] B ter N 29 per te] B parte N 29 cui] corr. ex cum N 32 nunc] B mihi N

agentis huiusmodi eleccionem et presentacionem de te factas admittere et te in dicta capella iuribusque et pertinenciis eiusdem canonice instituere et confirmare dignaremur. Nos itaque de vita et bonis moribus tuis sufficienter informati horum consideracione volentes tibi gratiam facere specialem prefatas presentacionem et eleccionem admittentes te ad dictam capellam Sancti Ieroni- 5 mi iuraque et pertinencias eiusdem auctoritate prelibati reverendissimi domini nostri domini cardinalis ordinaria, qua fungimur de presenti, duximus canonice instituendum et confirmandum et te per bireti nostri capiti tuo imposicionem presencialiter investientes de eisdem instituimusque et confirmamus ac investimus per presentes, curam, regimen et administracionem eiusdem capel- 10 le in spiritualibus et temporalibus tibi plenarie committentes, recepto tamen a te iuramento ad s(ancta) Dei ewangelia in manibus nostris corporaliter pre- stito, quod in resignacione seu cessione predicta nulla simoniaca pravitas aut aliqua alia illicita paccio intervenit, quodque prefato reverendissimo d(omino) Tho(me) cardinali et archiepiscopo eiusque successoribus dominis archiepi- 15 scopis huius ecclesie Strigoniensis canonice intrantibus ac eorum vicariis pro tempore constitutis et eciam nobis fidelitatem et obedienciam debitam exhibebis iuraque ac res et bona prefate capelle non alienabis, nec distrahes, sed 202^r alienata et | distracta, si que fuerint, ad ius et proprietatem eiusdem recupera- bis toto posse. Quocirca honorabili domino .. plebano dicte ecclesie parochia- 20 lis Beate Marie Virginis Sebniciensis harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena mandamus, quatinus ipse te et neminem alium ad realem actualemque et pacificam possessionem dicte capelle iuriumque et pertinenciarum eiusdem inducat et imponat et inductum, quantum in eo fuerit, tueatur et defendat contradictores et illicitos detentores per censuram 25 ecclesiasticam compescens faciatque tibi de universis proventibus, redditibus, fructibus et emolumentis eiusdem capelle per hos, ad quos pertinet, integre respondere locis debitis et temporibus semper opportunis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras exinde fieri sigillique vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis iussimus et fecimus 30 impressione communiri. Datum etc.

328. COMMISSIO SUPER RECOGNICIONE ETC.

328 B fol. 215^{r-v}

1 te] B .t. N 4 prefatas] *add. et del.* eleccionem N 6 prelibati] prelibat N 9 ac] ad N 12 s(ancta)] sancta B 13 pravitas] pravita N 15 Tho(me)] Thome B 20 ..] habet B *om.* N 24 inductum] B in dictum N 25 tueatur] B tueretur N 31 etc.] habet B *om.* N 32 COMMISSIO] B commissio N 32 RECOGNICIONE] B recognicionem N 32 ETC.] habet B *om.* N

Demetrius etc. devocioni vestre etc., quatinus receptis presentibus .t. die ad oppidum .t. personaliter conveniatis etc., ut in communi forma per totum usque ibi diligenter examinetis et interrogetis et insuper litteras, ut dicitur, circumsectorum .t. iudicis et iuratorum civium de .t. originales patenter in papiro confectas et sigillo eorundem subimpressas coram nobis iudicialiter exhibitas presentibusque litteris nostris introclusas et vobis transmissas testi cuilibet originaliter in specie ostendere ad palpandum, videndum, conspiciendum et recognoscendum assignare, eundem quoque testem et eorum quemlibet specialiter et expresse de et super eo, utrum ipse testis sciat et recognoscat vere et indubitanter, quod littere supradicte sibi, ut prefertur, ostense vel date fuerint et sint illorum iudicis et iuratorum civium de .t., quorum videlicet esse dicuntur, et an in eisdem huiusmodi litteris sigillum fuerit et existat eorundem iudicis et iuratorum civium de dicta .t. commissione et voluntate subimpressum, et si recognoscit idem sigillum, quo littere huiusmodi fuerunt subimpresse, fuisse et esse eorundem iudicis et iuratorum civium de eadem .t. verum sigillum et illo sigillo in talibus usos semper fuisse et sigillasse, et qualiter sigillum et litteras huiusmodi recognoscit et scit veras, diligenter interrogare et examinare debeatis dictaque et attestaciones etc. revelata, presentibus una cum prescriptis litteris originalibus predictorum iudicis et iuratorum civium ac interrogatoriis predictis reclusis et in specie remissis nobis etc.

329. IUDEX DELEGATUS COMMITTIT ALTERI VICES SUAS EXEQUENDAS

Franciscus prepositus de Hantha, necnon Strigoniensis et Albensis ecclesiarum canonicus ac in causa et causis partibusque infrascriptis per sanctissimum in Christo patrem et dominum nostrum, dominum Iulium, divina providencia papam secundum una cum venerabilibus dominis archidiacono et vicario .R. domini episcopi Wesprimiensis in spiritualibus generali cum clausula 'Quatinus vos vel duo aut unus vestrum' etc. iudex et commissarius delegatus venerabili domino Caspar de Nagocz etc. salutem in Domino et nostris, immo verius apostolicis commissis diligenciam adhibere! Litteras prefati sanctissimi

329 B fol. 216^{r-v}; Bónis 4073 (5 Maii 1510).

1 Demetrius] Anthonius B 1 vestre] om. B 5 subimpressas] B subpremissas N 7 ostendere ad palpandum, videndum] add. in margine sinistro B 7 conspiciendum] conspiciendum N 12 huiusmodi] habet B om. N 14 fuerunt] fuerint N 15 esse] quo littere N 16 usos semper] semper usos B 18 etc.] habet B om. N 21 COMMITTIT] B COMMITTITUR N 27 unus] corr. ex unum N 28 etc.] habet B om. N 28 immo] imo N

28 Caspar de Nagocz] cf. LAKATOS BÁLINT: Nágocsi Gáspár. In: Magyar Művelődéstörténeti Lexikon. Középkor és kora újkor. Főszerk.: Kőszeghy Péter. VIII. Budapest 2008, 84.

domini nostri pape eius vera bulla plumbea in cordula canapis more Romane Curie impendenti bullatas, non abrasas, non cancellatas, nec in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes nobis pro parte generose puelle Margarethe, filie egregii condam domini .t. de .t. laici Wespri-
 miensis dyocesis in eisdem litteris apostolicis principaliter nominate in notarii
 subscripti ac testium infrascriptorum presencia nobis presentatas honore et re-
 verencia, quibus decuit, noveritis nos recepisse huiusmodi sub tenore: IULIUS
 EPISCOPUS etc. Quibus quidem litteris apostolicis sic, ut premittitur, nobis
 presentatis et per nos reverenter receptis fuimus pro parte prefate Margare-
 the puelle debita cum instancia requisiti, ut iuxta dictarum litterarum aposto-
 203^r licarum | vim, formam, seriem continenciam et tenorem procedere dignaremur.
 Sed quia nos propter graves infirmitates nostras, quibus ad presens laboramus,
 cognicioni et decisioni cause et causarum huiusmodi in dictis litteris aposto-
 licis expressatarum vacare et intendere commode non valemus, idcirco de in-
 dustria et integritate vestra plenam in Domino habentes fiduciam vobis in hac
 parte vices nostras, donec eas ad nos duxerimus revocandas, committimus per
 presentes, mandantes vobis, quatinus iuxta traditam in preinsertis litteris apo-
 stolicis formam et alias, prout de iure fuerit procedendum, procedatis. Datum
 et actum Strigonii in domo solite residencie nostre sub anno a nativitate Do-
 mini millesimo quingentesimo decimo, indiccione tredecima, die vero quinta
 mensis Maii, horam 3arum vel quasi, pontificatus siquidem prefati sanctissimi
 domini nostri pape anno septimo, presentibus ibidem etc.

330. ALIA SIMILIS

Thomas miseracione etc. cancellarius ac in causa et causis partibusque in-
 frascriptis per sanctissimum in Christo patrem et dominum nostrum, domi-
 num Iulium, divina providencia papam secundum iudex et commissarius uni-
 cus specialiter deputatus dilecto nobis in Christo .t. de .t. salutem in Domino et
 nostris, immo verius apostolicis commissis diligenciam adhibere! Litteras pre-
 fati sanctissimi domini nostri pape eius vera bulla plumbea in cordula canapea
 more Romane Curie impendenti bullatas non abrasas etc. huiusmodi sub tenore:
 IULIUS episcopus etc. Quibus quidem litteris apostolicis sic, ut premittitur,

330 B fol. 216^v–217^r

1 eius] *add. et del. verba* B 2 sui] B si N 4 generose] generosi N 4 .t. de .t.]
 Francisci de Bozthe B 5 nominate] B nominati N 6 infrascriptorum] infra(scrip)torum
 N 11 seriem] *habet* B *om.* N 14 commode] comode BN 20 indiccione] indicione
 BN 20 quinta] *corr. ex quar-* N 21 3arum] terciarum B 22 ibidem] *habet* B *om.* N
 25–26 infrascriptis] infra(scrip)tis N 29 immo] imo B inmo N 32 IULIUS] *litteris*
simplicibus scr. B 32 episcopus] *om.* B

nobis presentatis et exhibitis ac per nos reverenter receptis fuimus pro parte
 prefati .t. debita cum instancia requisiti, ut iuxta decretarum litterarum aposto-
 licarum vim, formam, seriem, continenciam et tenorem procedere dignemur.
 Nos vero Thomas cardinalis commissarius prefatus, qui ad presens multipha-
 riis negociis prepediti sumus ita, quod huiusmodi cause meritis in dictis litteris 5
 apostolicis expressatis ac decisioni et cognicioni quoad plenum, prout expedi-
 203^v ret, pro iusticia ministranda intendere nequeamus, vobis | prefato d(omino) .t.,
 de cuius industria et integritate plenam in Domino habemus confidenciam, ip-
 sam causam sew causas ac execucionem in prefatis litteris apostolicis expressas
 plenarie et omnimode, quemadmodum per nos in ipsis procedi mandatur, cum 10
 omnibus suis incidenciis, emergenciis, dependenciis et connexis audiendas, co-
 gnoscendas, decidendas ac in eisdem procedendum aliaque omnia et singula
 faciendum auctoritate apostolica nobis in hac parte concessa vices nostras duxi-
 mus committendas et committimus per presentes, donec et quousque eam sew
 eas ad nos duxerimus revocandas, mandantes vobis, quatinus ad execucionem 15
 dictarum litterarum apostolicarum, quemadmodum nos, si personaliter inte-
 resse possemus, procederemus, procedere debeatis, aliud non facturi. Datum in
 arce nostra Strigoniensi in porticu prefate ecclesie nostre Strigoniensis, secun-
 da die mensis Marci anno etc., indiccione etc., pontificatus etc., presentibus .t.
 et .t. testibus ad premissa vocatis et requisitis. 20

331. ABSOLUCIO SUB REINCIDENCIA

Thomas etc. noveritis, quod, licet alias nos in causa et causis, quam et quas
 discretus .t. de .t. dicte dyocesis contra et adversus .t. et .t. de .t. prefate dyocesis
 ratione et pretextu certorum negociorum in actis cause et causarum huiusmodi
 expressatorum et illorum occasione coram nobis in hac sede spiritali Strigo- 25
 niensi movit, dictos .t. de .t. et .t. citatos et non comparentes propter eorum
 contumaciam et non responsionem libello pro parte dicti .t. contra eos oblato
 excommunicaverimus et excommunicatos publicari et denunciari mandaveri-
 mus, tamen, quia iidem .t. et .t. ad cor reversi salutarie se iuri stare et de ex-
 pensis contumacie eorum huiusmodi iuxta limitacionem nostram satisfacere 30
 obtulerunt, nos igitur attendentes etc. prefatos .t. et .t. ab huiusmodi excom-

331 B fol. 217^{r-v}

5 prepediti] *corr. ex* prepeditus N 10 procedi] B procedere N 10 mandatur] mandant
 N 11 audiendas] audiendum N 11-12 cognoscendas] cognoscendum N 12 deciden-
 das] decidendum N 12 et singula] *om.* B 19 etc.] Domini millesimo quinquagesimo
 decimo B 19 indiccione] indiccione BN 19 etc.] tredecima B 19 etc.] siquidem
 prefati sanctissimi domini nostri, domini Iulii, divina providencia pape secundi anno septimo B
 20 et] atque B 23 et .t.] *habet* B *om.* N 24 et] *posterius suprascr.* B 24 in actis cause
 et causarum] *habet* B *om.* N 26 de .t.] *om.* B 31 obtulerunt] obtullerunt N

municacionis sententia modis et condicionibus infrascriptis absolvendos decrevimus, absolucionem eorundem vobis dominis prescriptis insolidum committentes. Quocirca etc., quatinus receptis presentibus prefatos .t. et .t., si id a
 204^r vobis | humiliter pecierint, auctoritate nostra vobis in hac parte attributa cum
 condicione, quod iidem .t. et .t. infra et usque spacium viginti dierum a data 5
 presencium immediate computando nomine dictarum expensarum contumaciae
 quatuor florenos auri ad manus plebani de Nadasd et per vos dicto .t. tradendos
 dent, tradant et assignent cum effectu, quod si facere nollent, recusarent
 vel etiam negligerent quoquo modo, extunc lapso dictorum xx dierum spacio
 absque alia citacione, monicione et declaracione in eandem excommunicatio- 10
 nis sententiam reincidant eo ipso et vigore priorum litterarum denunciato-
 riarum excommunicati publicari valeant et debeant, in forma ecclesie consueta
 absolvatis vel alter vestrum absolvat, iniuncta etc.

332. INSTRUMENTUM TRANSACCIONIS

In nomine Domini! Amen! Anno nativitatis eiusdem etc., indiccione etc., 15
 die vero .t. mensis .t., hora nonarum vel quasi Strigonii, in domo habitacionis
 honorabilis magistri Anthonii de .t. etc., pontificatus siquidem sanctissimi in
 Christo patris et domini nostri, domini Iulii, divina providencia pape secun-
 di anno septimo, in mei, notarii publici subscripti et testium infrascriptorum
 presencia personaliter constituti prefatus m(agister) Anthonius ab una et no- 20
 bilis magister .B. de Alsozegedy Strigonii residens notarius curie Strigoniensis
 ab alia partibus iidem m(agistri) .A. et .B. dixerunt et proposuerunt ac eorum
 quilibet dixit et proposuit, quod alias prefatus m(agister) .A. dicto m(agistro)
 .B. centum florenos in parata et numerata pecunia pro annua pensione quin-
 que florenorum dedisset et pro huiusmodi centum florenis ac annua pensione 25
 eorundem dictus magister .B. domum suam lapideam in vico maiori civitatis

332 B fol. 226^v–228^r; Bónis 4065 (1509).

1 infrascriptis] infra(scrip)tis BN 1 absolvendos] absolvendum N 2 absolucionem] B
 absolucione N 3 etc.] add. et del. requisitus B 5 viginti] xx B 6 immediate] ex duarum
 formularum contaminatione add. sequen(cium) BN 8 effectu] efectu B 15 eiusdem] add.
 millesimo B 15 indiccione] indicione BN 15 etc.] tredecima B 16 .t.] quinta B
 16 .t.] Novembris B 17 .t.] Gara B 17 etc.] canonici in ecclesia Strigoniensi (posterius
 supscr. etc.) B 19 infrascriptorum] infra(scripto)rum N 20 m(agister)] magister B
 21 magister] add. et del. Emericus N 21 .B.] Benedictus B 22 m(agistri)] magistri B
 22 .A.] Anthonius B 22 .B.] Benedictus B 23 dixit et] habet B om. N 23 m(agister)]
 magister B 23 .A.] Anthonius B 23 m(agistro)] magistro et add. et del. Anthonio B
 24 .B.] in margine add. B 24 annua] B anima B 25 annua] B anima N 26 .B.]
 Benedictus B 26 domum] B dum N 26 in] corr. ex ius N

7 Nadasd] Nádasd, in comitatu Pozsony (?), cf. TELEKI – SZABÓ Hunyadiak p.197.

Strigoniensis inter domos filiorum condam Sebastiani Golya et Andree Zen-
 thy olim concivium dicte civitatis Strigoniensis sitam et habitam vigore litte-
 rarum obligatarum eiusdem civitatis Strigoniensis prefato m(agistro) An-
 204^v thonio ipsiusque successoribus rectoribus dicti altaris Sancti .t. | pro tempore
 existentibus sub certis modis et condicionibus in prefatis litteris obligatoriis 5
 expressis obligasset et licet inter ipsos magistrum Anthonium et .B. racione et
 pretextu dictorum centum florenorum ac annue pensionis eorundem et illo-
 rum occasione primum in curia reverendissimi domini Petri, miseracione divi-
 na tituli Sancti Ciriaci in Thermis Sancte Romane Ecclesie presbyteri cardinalis
 Reginensis ac tunc tum in hoc Hungarie, tum eciam ceteris aliis regnis et pro- 10
 vinciis Apostolice Sedis legati de latere et deinde coram commissario iudice per
 eundem reverendissimum dominum Petrum cardinalem et legatum delegato,
 tandem iudice et iuratis civibus iamfate civitatis Strigoniensis consequenterque
 domino Nicolao de Atthya lectore et Thoma Amadeo de Ferraria d(ecretorum)
 d(oct)ore archidiacono Nittriensi et canonicis in prefata ecclesia Strigoniensi 15
 ac in causa et causis appellacionis et appellacionum a sententia dictorum iudicis
 et iuratorum antefate civitatis Strigoniensis interposite et interpositarum per
 reverendissimum in Christo patrem et dominum, dominum Thomam, eadem
 miseracione divina tituli Sancti Martini in Montibus prefate Romane Ecclesie
 presbyterum cardinalem etc., necnon dominum terrestrem dicte civitatis Stri- 20
 goniensis iudicibus et commissariis delegatis, subsequenter vero dominis con-
 dam Paulo olim episcopo Mylkoviensi tunc in humanis agenti, .G. de Pesth etc.
 in causa et causis appellacionis et appellacionum a sententia dictorum domi-
 norum .N., Tho(me) etc. interposite et interpositarum similiter per prefatum
 reverendissimum dominum Thomam cardinalem Strigoniensem iudicibus et 25
 commissariis delegatis nonnullae lites, cause, quescciones et controversie suborte
 fuissent et essent ac eciam de presenti penderent indecise, nichilominus tamen
 volentes ad primeve pacis et amicie amenitatem redire sumptibusque et ex-

2-3 sitam et habitam vigore litterarum obligatarum eiusdem civitatis Strigoniensis] *habet*
 B om. N 3 m(agistro)] magistro B 3-4 Anthonio] B Andrea N 4 .t.] Petri
 B 6 Anthonium] B Andream N 6 .B.] Benedictum B 7 annue] annua B anima
 N 7 pensionis] pensione BN 11 commissario] *corr. ex commissariis* B commissariis N
 14 Atthya] Athya B 15 d(oct)ore] d(octore) B 15 Nittriensi] Nitriensi B 17 an-
 tefate] antefati N 22 Mylkoviensi] B Mykoviensi N 22 agenti] agente B 22 .G.]
 Gregorio B 22 etc.] *add.* licenciato, Iohanne de Kermend, Demetrio de Nyas d(ecretorum)
 d(oct)oribus, Iohanne de Waradino, altero Iohanne Bak, Nicolo de Quinqueecclesiis et Franci-
 sco de Dengeled canonicis antedictae ecclesie Strigoniensis ac B 24 .N.] Nicolao lectoris et
 B 24 Tho(me)] Thome B 24 etc.] archidiaconi B 24 interposite] B interpositi N
 26 quescciones] quesccionis N

14 Nicolao de Atthya] *Nicolaus de Atya (1492-1521), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOL-
 LÁNYI Esztergomi kanonokok p.118. 14 Atthya] Attya, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III
 p.219. 22 Paulo] Paulus Ilsvai (1501-1508), canonicus Strigoniensis etc., cf. C. TÓTH Főpa-
 pi archont. pp.29 et 80. 22 Mylkoviensi] Milkó, episcopus titularis, cf. EUBEL Hierarchia
 catholica II p.191.*

pensis parcere et litium anfractus amputare, ut dixerunt, non vi, dolo, metu, fraude aut alia aliqua sinistra machinatione circumventi, sed sponte et libere pureque et simpliciter ac animo bene deliberato ad talem concordiam, pactum, convencionem et transaccionem devenissent, prout in mei, notarii publici et testium infrascriptorum presencia devenerunt cum effectu, quod scilicet omnes 5
 205^r et singule sentencie, littere, scripture, processus, privilegia, instrumenta, | acta, acticata et munimenta quecumque inter eos magistros .A. et .B. super dacione dictorum centum <florenorum> ac illorum annue pensionis, eorundem solutione et obligacione dicte domus aliasque occasione previa per quoscumque, ubicumque et qualitercumque late et promulgate ac decrete, date et emanate 10
 habitique et facti ac habita et facta nullius sint vigoris vel momenti, sed ille ac illi et illa irrita, vana et cassata existant et habeantur, expense quoque in litibus, causis, quescionibus et controversiis predictis per ipsos magistros Antho(nium) et Bene(dictum) hincinde facte relaxate sint, prout ipsi et quilibet eorum annullavit, cassavit et irritavit ac pro nullis, vanis et cassatis ac relaxatis 15
 habuit et habere voluit et reliquit, prefatus vero magister Bene(dictus) pro recompensa favoris et amicie prenotati magistri Antho(nii) omnes et singulas litteras pro privata persona ipsius magistri Antho(nii) in suo officio notariatus pro tempore expediendas durante officio suo huiusmodi notariatus gratis et sine omni solutione per dictum magistrum Antho(nium) ipsi magistro .B. pro 20
 rata sew porcione eiusdem pro expedicione huiusmodi litterarum fieri debenda expedire et dare, et nil minus dictos centum florenos, ut prefertur, sibi datos annotato m(agistr)o Antho(nio) in quatuor terminis et modo infrascriptis, utputa quatuor diebus Carnisprivii post presentem initam concordiam, pactum, convencionem et transaccionem annuatim post sese immediate occurrentibus 25
 singulos viginti quinque florenos, in toto florenos centum faciendosolvere et dare debeat et teneatur realiter et cum effectu pro omni et toto eo, quod dictus magister Anthonius vel quispiam alter pro eo quomodolibet petere vel exigere potuisset a dicto m(agistr)o .B. vel ab alia quacumque per(so)na usque in hunc presentem diem vel posset quomodolibet in futurum occasione dacionis dic- 30
 torum centum florenorum et dicte annue pensionis eorundem. Qui quidem

2 circumventi] circumvente N 3 pactum] B parcium N 5 infrascriptorum] sub-
 scriptorum B 6 acta] *add. et* N 7 .A.] Anthonium B 7 .B.] Benedictum B 8 flo-
 renorum] *supplevi* 8 annue] B anime N 8-9 solutione] solucionem N 9 ob-
 ligacione] obligacionem N 10 ubicumque] vicumque N 12 habeantur] habeant
 N 13-14 Antho(nium)] Anthonium B 14 Bene(dictum)] Benedictum B 16 Be-
 ne(dictus)] Benedictus B 17 magistri] mgr *cum contractionis signo* N 17 Antho(nii)]
 Anthonii B 18 Antho(nii)] Anthonii B 19 officio suo huiusmodi] B huiusmodi officio
 N 20 Antho(nium)] Anthonium B 20 .B.] Benedicto B 23 m(agistr)o] magistro
 B 23 Antho(nio)] Anthonio B 23 infrascriptis] infra(scrip)tis N 25 annuatim] B
 amuatim N 27 effectu] effectu B 29 m(agistr)o] magistro B 29 per(so)na] persona
 B 31 annue] B anime N

magistri Antho(nius) et Bene(dictus) concordiam, pactum, convencionem et
 205^v transaccionem predictas sub ypotheca et obligacione | omnium et singulorum
 bonorum suorum mobilium et immobilium, presencium et futurorum inviola-
 biliter observari promiserunt et eorum quilibet mihi notario publico subscripto
 solempniter stipulanti et recipienti observare promisit, renunciantes omnibus 5
 et singulis excepcionibus doli, mali, vis, metus, fraudis, accionibus iuris et facti,
 quibus contra premissa aut aliquid premissorum dicere, facere sew venire pos-
 sent aut se in aliquo defendere vel tueri, quibus omnibus et singulis hic speci-
 fice et expresse renunciare voluerunt et renunciaverunt, acsi de eis omnibus
 et singulis specificam et expressam fecissent mencionem, eisque renunciassent 10
 et specialiter iuridicenti generalem renunciacionem non valere, nisi precesserit
 specialis et expresse, super quibus omnibus et singulis premissis dicti magistri
 Anthonius et .B. protestati extiterunt pecieruntque ipsis superinde unum par
 publici instrumenti cum intercisione alphabeti per me notarium confici et da-
 ri. Acta sunt hec et facta anno, indiccione, die, mense, hora, loco et pontificatu, 15
 quibus supra, presentibus ibidem .t. et .t. testibus ad premissa vocatis atque
 rogatis etc.

333. INSTRUMENTUM SUPER EXECUCIONE LITTERARUM

In nomine Domini etc., anno eius septimo ego Stephanus .t. de .t. dyoce-
 sis .t. auctoritate apostolica notarius publicus pro parte nobilis .t. filie egregii 20
 condam Francisci de .t. dyocesis .t. legitime requisitus in presencia testium
 infrascriptorum ad hoc specialiter rogatorum et vocatorum tanquam filius ob-
 edientie retroscriptas citatorias litteras ad me delatas reverenter, ut decuit, re-
 cepti et quia mihi notario vel aliis quibuscumque huiusmodi litteras citatorias
 contra et adversus egregium dominum Nico(laum), comitem de Zrynys dyoce- 25
 sis Zagrabiensis predicte in eisdem retroscriptis litteris citatoriis principaliter
 nominatum in personam et domicilium eiusdem exequendi tutus non patuit
 neque patet accessus, ideo huiusmodi retroscriptas litteras citatorias iuxta et
 206^r secundum vim, formam et tenorem earundem hora | vesperarum in valvis ec-
 clesie Zagrabiensis, ubi huiusmodi littere affigi solent, una cum copia earun- 30

333 B fol. 228^v–229^r

1 magistri] B m(agiste)r N 1 Antho(nius)] Anthonius B 1 Bene(dictus)] .B. B
 2 ypotheca] ipoteka B ypothetica N 5 solempniter] sollempniter B 9 renunciave-
 runt] renunciatarunt B 13 unum] add. et del. ips B 13 par] add. in margine sinistro B
 14 confici] corr. ex conferre N 15 indiccione] indicione BN 17 etc.] habet B om. N
 19 Domini] om. B 19 Stephanus] Petrus B 21 .t.] Wesp(rimiensi)s B 21 legitime]
 habet B om. N 22 infrascriptorum] infra(scrip)torum BN 25 et] posterius suprascr. B
 25 Zrynys] B Zenyes N 29 vesperarum] ante iterum add. hora N

dem litterarum per me collacionata, subscripta et cum originali concordata affixi, insinuavi et publicavi et tandem post certas horas ipsum originale amovi copiamque litterarum predictarum sic, ut prefertur, dictis valvis affixam in signum vere et realis execucionis dimisi et reliqui, presentibus ibidem .t. et .t. testibus fidedignis. Consequenter vero die eodem, hora quasi post peractorum 5 vesperorum officiorum ego notarius prescriptus antedictas retroscriptas litteras in valvis sew portis ecclesie parochialis Sancte Marie Montis Grecensis etc., ubi simili modo littere affigi solent, una cum copia earundem litterarum per me collacionata, subscripta et cum originali concordanti affixi, insinuavi, publicavi et tandem post certas horas ipsum originale amovi copiamque predictarum 10 litterarum sic, ut prefertur, predictis valvis sew foribus affixam in signum vere et realis execucionis dimisi et reliqui. Acta sunt hec et facta, ubi supra, anno, die, mense, indiccione et pontificatu, quibus supra, presentibus ibidem .t. et .t. testibus ad premissa vocatis et in testimonium requisitis.

334. MANDATUM, UT CANONICI AUDIANT CONFESSIONES

PENITENCIUM ETC.

15

Demetrius etc. per hoc presens publicum edictum mandat sub pena excommunicationis omnibus et singulis dominis canonicis huius ecclesie collegiate Sancti Thome martiris de promontorio Strigoniensi, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint sew eorum alter fecerit, que ipsis in hac parte mandat, 20 trium dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra fert 206^v in hiis scriptis, quatinus omnes ipsi in die Cinerum proxime futura | peractis mature officiis eiusdem ecclesie ipsorum intersint hora debita in dicta ecclesia Strigoniensi pro audiendis confessionibus penitencium et casus graviores deferant ad ipsum dominum vicarium vel in eius forsitan locum substitutum. 25 Datum Strigonii.

335. NARRATIO IN FACTO PREPOSITURE OCCUPACIONIS

334 B fol. 230^r 335 B fol. 229^r–230^r

1–2 affixi] B affigi N 2 et] *om.* B 5 testibus fidedignis] *posterius suprascr.* B 5–6 post peractorum vesperorum officiorum] *sc. horam* 7 Sancte] .S. B Sancti N 9 affixi] B affigi N 9–10 publicavi] *corr. ex publicavit* N 10 amovi] *add. –que* B 13 indiccione] indicione B 14 requisitis] requisitus N 16 PENITENCIUM ETC.] *litteris simplicibus scr.* B 17 Demetrius] Venerabilis et egregius B 19 Sancti] .S. B 21 premissa] prerenissa (?) B 21 econtra] econverso B 22 ipsi] B ipse N 23 mature] B matura N

Thomas etc. mandatis! Dudum siquidem per venerabilem dominum .t. de .t. prepositum collegiate S(ancti) .t. de .t. dicte dyocesis nobis fuerat expositum, quod cum ipse Deo permittente adversa corporis valitudine laboraret, extunc quidam Michael Horwath laicus, nescitur, quo spiritu ductus, potencia laicali suffultus quendam Iohannem puerum, filium videlicet suum in dictam iamfati 5 domini .t. preposituram, quam idem canonice assecutus fuerat et palam, publice notorieque, quiete et pacifice a pluribus annis possederat et possidebat, violenter et de facto intrudi ipsumque d(ominum) .G. et suos de eadem prepositura excludi, eici domoque, possessionibus, iuribus, bonis et proventibus eiusdem domini .G. et prepositure sue huiusmodi spoliari ac sibi et dicto puero, 10 filio suo usurpari dampnaque, expensas et iniurias eidem domino .G. ea ratione et alias inferri et irrogari fecerat similiter violenter, indebite et de facto. Propter quod per eundem dominum .G., sed et regiam (maiestatem) et ipsius iterata mandata requisiti, quatinus nostra ordinaria et eiusdem regie (maiestatis) regia auctoritatibus pretactum dominum .G. in dictam ipsius preposituram illiusque 15 realem et actuaalem possessionem predictis Michaele et Iohanne filio suo aliisque quibuscumque exinde amotis expedite reponere, restituere et reintegrare et eidem domino .G. ex parte predictorum Michaelis et Iohannis ac aliorum quorumcumque iusticiam administrare deberemus. Nos tunc credentes partes ipsas eciam aliter ad concordiam et bonam pacem reducere posse, ea ratione 20
 207^r licet ipsum dominum .G. prepositum spe huiusmodi | pacis et concordie consequende per plura tempora traxerimus tenuerimusque et consolatum fecerimus et deinde vigore litterarum prefate regie maiestatis per pretactum d(ominum) Georgium prepositum requisiti clero dicte prepositure sue Scepusiensis eidem subiecto, ut ipsi pretactum dominum .G., sicuti antea, ita tunc et imposterum 25 tanquam eorundem verum et legitimum prepositum recognoscere, tenere, audire eique obedienciam et reverenciam prestare, de universis eciam fructibus et proventibus iamdicte prepositure sibi e medio ipsorum respondere et per alios, quantum in eis esset, responderi facere deberent et tenerentur, mandaverimus. Idem eciam clerus post receptionem litterarum nostrarum sive mandati nostri 30 huiusmodi litteris ipsius patentibus mediantibus antedictum dominum .G. et neminem alium preter ipsum pro eorum et dicte ecclesie Scepusiensis vero et legitimo preposito fuisse et esse recognoscant sibique et non alteri obedienciam et reverenciam prestare et de fructibus ac proventibus ipsius prepositure

2 collegiate] sc. ecclesiae 4 quidam] B quidem N 4 potencia] B potenciali N
 7 possederat] possiderat N 8 intrudi] B intendi N 8 d(ominum)] dominum B
 10 spoliari] B corr. ex spoliare ad spoliare N 13 iterata] B iterrata N 16 Michaele]
 Michaeli BN 16 Iohanne] Iohanni BN 17 expedite] corr. ex expedite ad expedire N
 18 .G.] Georgio B 20 ad] et B 22 traxerimus] B taxavimus N 23 maiestatis]
 (maiesta)tis B 24 Georgium] .G. B 28 alios] B alias N 29 responderi] rnderi omisso
 contractionis, sed cum crucis signo signatum N 30 mandati] B mandato N 31 dominum]
 d(ominum) B 33 recognoscant] recogn(osc)ant B recognoscatur N

de medio eorundem respondere et responderi facere velle responderit, se obtulerit et nobis rescripserit. Et quamvis, quemadmodum tandem prelibatus dominus .G. prepositus exposuit, ipse iamfatos Michaellem et Iohannem predictae sue prepositurae occupatores et detentores, ut iidem preposituram eandem liberam et vacuum sibi pacifice remitterent, de ablatis vero et perceptis per eosdem 5 ac expensis, dampnis et iniuriis supradictis satisfacerent, sepius requisierit et interpellaverit, nichilominus tamen iidem .M. et Io(hannes) id hactenus facere aut aliter cum eodem superinde componere et concordare recusassent et recusarent de presenti, eapropter fuimus per prefatum dominum .G. prepositum, non minus vigore quarundam litterarum apostolicarum sanctissimi domini 10 nostri, domini Iulii pape secundi eius vera bulla plumbea in cordula canapi more Romane Curie impendenti signatarum nobisque superinde in sustentacionem iurisdiccione nostre ordinarie huiusmodi directarum omnique prorsus 207^v vicio et suspicione carencium requisiti, quatinus eidem tam nostra ordinaria, | quam regia supradictis, quam etiam apostolica huiusmodi auctoritatibus super 15 hiis de opportuno iuris remedio providere, iusticiam administrare iusticieque et satisfaccione complementum impendere et impendi facere et ammonicionem legitimam cum excommunicacionis sententia ad partes in forma solita et consueta contra iamfatos .M. et Iohannem iamfate prepositurae bonorumque eiusdem <detentores> decernere dareque et concedere dignaremur etc., requi- 20 situs, ad prefatos Michaellem et Iohannem personaliter accedatis ipsosque, si eorum presenciam commodum habere poteritis et vobis ad eosdem tutus pateat accessus, alioquin per affixionem presencium litterarum nostrarum sew copiarum earundem valvis dicte collegiate Sancti Martini Scepusiensis aliarumque parochialium vicinarum ecclesiarum per vos factam aliasque sic et taliter, quod 25 huiusmodi ammonicionem vestram ad eorum noticiam verissimile sit devenire posse, ex parte nostra etc., ferimus in hiis scriptis, dictam preposituram una cum domo ac possessionibus et iuribus illius liberam, vacuum et expeditam prefato domino .G. preposito remittere et relaxare ac de universis fructibus, redditibus et proventibus ac aliis bonis et rebus per eos ablatis et usurpatis, 30 necnon dampnis et expensis plenam et omnimodam satisfaccionem impende-

3 iamfatos] *corr. ex iamfatis* N 5 eosdem] eos B 6 et] *habet* B *om.* N 6 satisfacere] B satisfecerint N 7 .M.] Michael B 7 Io(hannes)] Iohannes B 8 concordare] *add. et del. super* B 9 prefatum] iamfatum B 12-13 sustentacionem] *corr. ex suscitacionem v. susetacionem* B 16 remedio] *more vocis custodis scr.* B 16 iusticie] *habet* B *om.* N 17-18 ammonicionem] amonicionem BN 19 iamfatos] iamfato N 19 .M.] Michaellem B 19 Iohannem] B Io(hannem) N 20 detentores] *supplevi* 20 dignaremur] *om.* B 22 commodum] comode BN 22 et vobis] *usque ad pateat cum linea subter ducta signatum* N 22 eosdem] B eos N 23 affixionem] *add. et del. valvis* N 25 factam] et vobis ad eos tutus ... per vos factam *in uncis clausum* N 26 ammonicionem] amonicionem BN 26 verissimile] *signo correctionis post delete corr. ad verissimiliter* N 27 preposituram] *add. et del. vacuum* B 28 domo] B dona N

re aut alias se superinde cum eodem domino preposito amicabilem componere et concordare debeant et teneantur realiter et cum effectu. Qui si etc.

336. UT AB EXECUCIONE LITTERARUM DENUNCIATORIARUM SUPERSEDEATUR

Thomas etc. Noveritis, quod, licet alias in causa et causis, quam et quas 5
egregius dominus .M. de .t. dicte .t. dyocesis contra et adversus Stephanum et
Sophiam etc. ratione et pretextu non solucionis quorundam tot florenorum et
illorum occasione coram nobis movit, idem .S. et .S. propter non paricionem
iuri et non responsionem libello pro parte prefati .M. contra eos iudicialiter
oblato excommunicati declarati et littere denunciatorie contra eosdem date et 10
208^r emanate fuerint, tamen, quia idem .S. et .S. die datarum presencium presente
magistro Io(hanne) de .t. procuratore legitimo dicti domini .M. coram nobis
comparente se iuri stare et de pretensis expensis contumacie, quatinus de iure
teneatur, iuxta limitacionem nostram satisfacere promisit et se ab huiusmodi
excommunicationis sententia absolvi vobisque, ne ad publicacionem dicte ex- 15
communicationis sentencie procederetis, mandari peciit. Quocirca devocioni
vestre etc., requisitus, ab execucione dictarum litterarum nostrarum denunci-
ciatoriarum ad instanciam prefati .M. et contra ipsos .S. et .S. fienda penitus
et omnino desistere cessareque et supersedere debeat et teneamini, donec et
quousque aliud a nobis superinde habueritis in mandatis, presentes autem post 20
earum opportunam lecturam exhibenti restituatis. Datum.

337. UT CELEBRARI POSSIT IN ECCLESIA VIOLATA

Thomas miseracione etc., sincere nobis in Christo dilecto .t. plebano sew
rectori ecclesie de .t. nostre dyocesis salutem in Domino! Cum, ut accepimus,
ipsa ecclesia tua parochialis nuper per violentam manuum inieccionem in ea 25
commissam sanguinis sit effusione polluta, propter quod organa divine laudis
in ea suspensa dinoscuntur, nos animarum saluti providere cupientes, ut in ea-
dem ecclesia premissis non obstantibus hinc usque ad octavum diem festi .t.

336 B fol. 231^v rubrica posterius, post textum in margine inferiore colore vario scripta 337 B fol. 232^r

1 domino] d(omino) B 2 effectu] efectu B 2 Qui si] om. B 3 DENUNCIATORIA-
RUM] dennun(cciatoria)rum B denunciator N 4 SUPERSEDEATUR] B supersedeat N
7 non] habet B om. N 10 date] d(ebi)te in posicione contracta BN 10 et] habet B om.
N 11 die datarum presencium] B de dictarum parcium N 12 .t.] Ilswa B 12 pro-
curatore] procuratori N 14 teneatur] B teneant N 17 vestre] om. B 23 .t.] .L. B
26 divine] B domin<ic>e N

proxime venturum inclusive divina celebrare et sacramenta ministrare valeas, tenore presencium tibi indulgemus et auctoritatem impertimur etc.

338. SUPER EODEM

Michael etc. dilectis nobis in Christo religiosis Deoque devotis fratribus ordinis Sancti Pauli primi heremite in claustrum Sancti .t. de .t. salutem et dilectionem! Vestris devotis supplicationibus inclinati, ut liceat vobis in dicto claustrum 5 vestro Sancti .t. aut ecclesia, que, ut dicitur, |per quosdam malefactores novissime humano sanguine polluta est et violata, hinc usque ad festum Sancti Martini proxime venturum missas et alia queque divina obsequia peragere, celebrare et celebrari facere, tenore presencium indulgemus et omnimodam potestatis 10 facultatem concedimus etc. Datum Strigonii etc.

339. INSTRUMENTUM PROCURACIONIS IN PLENA FORMA SUB SIGILLO DOMINI VICARII

Nos Demetrius etc. Memorie commendamus per presentes, quod egregius .t. de .t. dyocesis Strigoniensis coram nobis personaliter constitutus in omnibus 15 causis suis et earum articulis tam per ipsum contra alios quoslibet, quam per alios quospiam contra ipsum in quibuslibet terminis coram nobis vel quovis iudice ecclesiastico motis vel movendis venerabiles .t. et .t. absentes tanquam presentes et quemlibet eorum insolidum fecit, constituit et ordinavit suos veros et legitimos procuratores, actores, factores et negotiorum suorum gestores 20 ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod non sit melior condicio occupantis, nec deterior subsequentis, sed quod unus eorum inceperit, alter id prosecui valeat, mediare et finire, ad agendum et defendendum pro ipso constituenti ac eius nomine libellum seu libellos et quascumque summarias petitiones dandum et offerendum darique et offerri videndum, excipiendum, re- 25

338 B fol. 232^r 339 B fol. 232^r–233^r

21–22 non sit ... subsequentis] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2 impertimur] B impartimur N 2 etc.] *om.* B 5 heremite] heremite B 5 Sancti] *sct (cum contractionis signo)* B 7–8 per quosdam malefactores novissime humano] *habet* B *om.* N 11 etc.] *om.* B 12 INSTRUMENTUM] *posterius in margine sinistro scr.* B 12 PROCURACIONIS] *corr. ex procuratorii* B 12–13 IN PLENA ... VICARII] *litteris simplicibus scr.* N 12 SUB] B et N 14 Demetrius] Thomas Amadeus B 15 .t. de .t.] magister Michael de Podafalwa B 18 .t. et .t.] dominos Nicolaum lectorem etc. B 22 deterior] *corr.* B 24–25 petitiones] *om.* B

15 .t. de .t.] *Podafalwa, in comitatu Pozsony, cf. HÁZI Pozsony p.439.*

plicandum, dupplicandum, triplicandum et, si opus fuerit, quadruplicandum, litem sew lites contestandum et contestari videndum, de calumpnia vitanda et veritate dicenda iurandum et cuilibet alterius generis licitum et honestum iuramentum in animam ipsius constituentis prestandum, ponendum, articulandum ponique et articulari videndum, posicionibus partis adverse respon- 5
 209^r | probacionum genera producendum et produci videndum et contra testes partis adverse eorumque dicta ac alias quascumque probationes dicendum et excipiendum, in causa et causis concludendum ac concludi et sententiam sew sententias tam interlocutorias, quam diffinitivas ferri petendum et audiendum, 10
 ab ea sew ab eis et alio quocumque gravamine illato vel inferendo appellandum, apostolos semel vel pluries petendum et generaliter omnia alia et singula faciendum, dicendum, exercendum et procurandum, que in premissis necessaria forent sew quomodolibet opportuna, eciam si talia forent, que mandatum exigenter magis speciale, quam presentibus est expressum, et que ipsemet 15
 constituens faceret sew facere posset, si personaliter interesset, promittens se ratum, gratum atque firmum habiturum, quicquid per prefatos suos procuratores simul vel divisim, exhibitoem videlicet sew exhibitores presencium actum, factum et procuratum fuerit in premissis sew quolibet premissorum. Datum Strigonii etc. 20

340. FIDES SUPER PROBITATE ABBATIS ACCUSATI IN CURIA ROMANA

Universis et singulis Christi fidelibus presentes visuris, lecturis pariter et audituris capitulum ecclesie Strigoniensis salutem in eo, qui est omnium vera salus! Notum facimus, quod nonnulli ex religiosis fratribus monasterii Sancti Martini de Sacro Monte Pannonie parcium regni Hungarie Iauriensis dyocesis 25
 in nostri accesserunt presenciam declarantes nobis, qualiter pridem reverendus pater et religiosus frater, dominus Matheus abbas dicti monasterii diabolo, ut creditur, humani generis inimico omnis boni invido persuadente, medio quorundam fratrum malorum, qui nuper ordines suos apostatantes et licencio- 30
 209^v se ac voluptuose viventes regularem observanciam postposuerunt et eorum | 30

340 B fol. 237^r–238^r; copia simplex anni 1777: PBFL Acta Antiquiora F 58 132; ed: PRT III p.616 (nr. 161).

1 triplicandum] tripplicandum N 1 quadruplicandum] quadruplicandum B 3 generis] corr. ex generaliter N 6 petendum] add. testes B add. et del. testes N 6 quecumque] quicumque N 7 genera] add. testes N 8 ac] B et N 9 ac] B et N 11 inferendo] inferendo N 13 dicendum] add. et N 16 faceret] fcacere(?) N 26 accesserunt] accesserant PRT 26 pridem] quidem PRT 28 creditur] traditur PRT 28 inimico] add. et PRT 28 persuadente] persuasus PRT 29 apostatantes] apostotan(tes) B apostataverunt PRT 29–30 licenciose] licenciosi PRT 30 voluptuose] voluptuosi PRT 30 viventes] vivunt et PRT

superioribus se inobedientes reddiderunt, apud Sanctam Sedem Apostolicam et sanctissimum dominum nostrum papam de diversis, non quidem veris, sed omnino falsis criminibus accusatus esset et delatus, propter que idem sanctissimus dominus noster papa instante procuratore fiscali dicte Sedis Apostolice iuxta articulos inde formatos ipsi domino abbati in propria sua persona et 5 non per procuratorem aut excusatorem sub gravissimis penis et multis comparere commisisset et mandasset, et quia ipse dominus abbas nunquam usum equitandi habuisset et alias esset adeo debilis fragilisque nature, ut, si pedibus Romanam Curiam versus iter arripiat, speciale periculum persone sue evadere non posset, supplicatum fuit nobis pro parte eorundem fratrum, ut de vita, 10 moribus, conversacione, religione et fama ipsius domini Mathei abbatis apud dictam Sedem Apostolicam et alibi, ubi opus esset, in quantum nobis constat, testimonium ferre et eius innocenciam excusare dignaremur. Nos vero, qui unicuique petenti iusticiam obligati sumus et ea attestari, que veritati subnixa fore videntur, dicimus, attestamur et in puritate consciencie nostre, qua Deo obli- 15 gamur, fatemur, quod dictus dominus Matheus abbas non solum nunc existens religiosus, sed etiam tunc, quando habitum gerebat secularem, erat bone vite et fame ita, ut et tunc merito monachus dici potuisset, nunc vero factus monachus ita cepit esse religiosus, ut sanctam ducat vitam et velut speculum oculis omnium religiosorum antepositus est, solus existens in Hungaria, qui religionem 20 ordinis Sancti Benedicti a multis annis labefactatam et in procliva voluptatum prolapsam totis viribus conatur reformare et in viam vere institutionis eiusdem beatissimi patris Benedicti et observancie regularis reducere. Hec itaque de ipso domino fratre Matheo abbate attestamur et possumus profiteri. Et ne alicui de hiis dubitari contingat, presentes exinde fieri nostrique sigilli fecimus 25 210^r impressione communiri. Datum etc. |

341. AUCTORITAS PREDICACIONIS

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo discreto viro .t. plebano de .t. dyocesis .t. salutem in Domino sempiternam! Devocionis tue exigentibus meritis libenter tuis votis annuimus et que pro anime tue salute a nobis deposcis, tibi 30

341 B fol. 238^v–239^r

4 instante procuratore fiscali] instanciam presentavit fiscalis PRT 5 sua persona] persona sua PRT 6 excusatorem] excusatores PRT 7 commisisset] promississet N 10 nobis] itaque PRT 11 conversacione] conversacioni N 12 alibi] alybi N 12 ubi] habet B om. N 14 ea] add. et del. testari B 15 dicimus] duximus ac PRT 15 attestamur] testamur PRT 16 solum] iterum add. non solum N 18 potuisset] B potuissent N 18 monachus] B monachus N 19 oculis] orbis PRT 22 conatur] conatus PRT 23 Hec] He PRT 25 hiis] his PRT 25 dubitari] B dubitare N 26 etc.] ? PRT 28 Demetrius] Dionisius B 29 exigentibus] exigen(tibus) B exigentis N

favorabiliter impertimur. Cum itaque, sicut accepimus, altissimus Creator noster sui amoris gracia mentem tuam movit et cor tuum igne sui amoris accendit, desideras enim per verba predicationis Sacrarum Scripturarum ac bono opere et exemplo animas sordibus peccandi denigratas illuminare et de potestate dyaboli humani generis inimici eripere ac devios ad viam reducere veritatis eterne, 5 delinquentes corripere, perfectos in suo bono proposito confortare, supplicari nobis fecisti, ut tibi licenciam seminandi verbum Dei per dyocesim et provinciam nostras Strigoniensem graciose dare et concedere dignaremur. Et quia de vite et morum honestate ac litterarum pericia et ad huiusmodi onus predicationis sufficiens et idoneus esse veridico nobis testimonio commendaris, 10 nolentes eciam te ab huiusmodi tuo bono proposito retrahere, sed potius promovere et adiuvare, dummodo te in huiusmodi predicationis officio honeste et bene gesseris et sinistri nichil predixeris falsumque veritati non adiunxeris, tibi tenore presencium concedimus et graciose indulgemus, quatinus in dyocesi et provincia nostris predictis ubilibet, diebus dominicis et festivis, debitis 15 temporibus et horis congruis possis verbum Dei predicari, tociens, quociens tua exposcit devocio, ne tamen per inconvenienciam temporis et horarum rectoribus ecclesiarum nocumenta inferri possint, mandantes omnibus et singulis eisdem rectoribus et ecclesiarum parochialium plebanis sew loca tenentibus eorundem ac aliis clericis et ecclesiasticis personis, quorum interest, in virtute 20 sancte obediencie, quatinus te, dum et quando per te fuerint requisiti aut alter 210^v eorum fuerit requisitus, ad huiusmodi predicationis officium in ecclesiis | aut capellis eorum admittant et admitti faciant. Presentes autem usque ad nostrum beneplacitum in suo vigore volumus permanere. Datum Strigonii etc.

342. AVISACIO AD SECULARES, NE TURBENT EOS, QUI CAUSAM

PROSEQUUNTUR IN FORO SPIRITUALI

25

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo etc. Noveritis, quod honorabilis magister Sigismundus procurator fiscalis dicte ecclesie Strigoniensis nostram veniens in presenciam proposuit, qualiter circumspectus Iohannes Harbeth iudex et iurati cives civitatis Budensis predicte sumptuosa temeritate ducti non- 30

342 B fol. 239^{r-v}; Bónis 3903 (c.1500).

1 impertimur] impartimur N 4 peccandi] peccan *cum suspensionis signo* BN 5 ac] corr. ex ad N 6 proposito] B preposito N 6 supplicari] B supplicare N 7 dyocesim] dyocsim N 7-8 provinciam] add. (et del.?) et N 9 pericia] corr. ex periciam N 11 te] B .t. N 13 nichil] nihil BN 13 veritati] B veritate N 17 exposcit] add. et del. divisio N 17 temporis] ipsis (?) N 17-18 rectoribus] rector(ibus) B rectoris N 24 Strigonii etc.] B Strigonien(si) N 25 AVISACIO] B avizacio N 27 Demetrius] Thomas Amadeus B 29 Harbeth] Harber B

nullos in eadem civitate Budensi commorantes et presertim circumspectum
 Blasium Kalmar coram nobis in hac sede spiritali Strigoniensi causantes fal-
 so asserentes, quod extraneum et forensem contra libertatem eiusdem civitatis
 Budensis adiissent iudicem, propterea eosdem in preiudicium libertatis eccle-
 siastice et precipue iurisdiccioni huius alme ecclesie Strigoniensis in rebus et 5
 honore turbare, dampnificare et molestare niterentur turbarentque et molesta-
 rent. Quia autem hii, qui talia faciunt sive eciam ad ea facienda auxilium, con-
 silium vel favorem prestant, excommunicationis sententiam de iuris disposi-
 cione incurrunt, quod ipsi verissimiliter ignorare possunt, sed cum ad presens 10
 tum ad iurisdiccione huius alme ecclesie Strigoniensis, tum eciam illorum
 iudicis et iuratorum saluti providere nostri intersit, nos igitur eos, ne de huius-
 modi iuris dispositione ignoranciam aliquam pretendere valeant, avisandos et
 informandos esse decrevimus. Quocirca discrecionibus vestris insolidum etc.,
 requisitus, ad prefatos iudicem et iuratos dicte civitatis Budensis personaliter
 accedatis ipsosque voce et nomine nostris de premissis avizetis, informetis et 15
 hortemini, quos et nos sic avisamus, informamus et hortamur, ut amodo dein-
 cept a turbacione, dampnificacione et molestacione prefati .B. .t., sed et aliorum
 211^r quorumcumque in quibuslibet causis forum | nostrum concernentibus ad nos
 et hanc sedem Strigoniensem recurrerent desistant, quod si facere contemp-
 serint, sciant se tam ipsi, quam eciam auxilium, consilium vel favorem dantes 20
 dictam excommunicationis sententiam de dicta iuris dispositione ipso facto
 incursum, certificantes nichilominus eosdem, quod, si huiusmodi avisacioni-
 bus, informacionibus et hortacionibus vestris, immo verius nostris contumaci-
 ter obtemperare recusaverint, nos ad declaracionem incursionis dicte excom-
 municacionis sentencie, prout iuris fuerit, contra eos procedemus et procedi 25
 faciemus, a qua non, nisi lesis satisfactum fuerit, absolventur. Quicquid autem
 in premissis feceritis, nobis suo modo consciencie etc.

343. ADVOCACIO CAUSE SEQUITUR

Thomas etc. noveritis nos causam, quam religiosus .t. adversus nobilem .t.
 de .t. in, de et super facto quarundam terrarum arabilium et aliarum iniuria- 30
 rum et earum occasione coram vicario nostro moverat, ad nos certis racionibus
 animum nostrum moventibus advocasse, et quia nos ipsius cause discussioni

343 B fol. 243^r; Bónis 3747 (1497–1521).

9 verissimiliter] verisimiliter B 12 iuris] *add. et del. dicio* N 12 avisandos] B avizandos
 N 15 avizetis] avisetis B 16 avisamus] B avizamus N 16 et hortamur] *habet* B *om.*
 N 17 .B. .t.] Blasii Kalmar B 19 recurrerent] *recurrunt et iterum add. et del. ad nos et*
 hanc sedem Strigoniensem N 22–23 avisacionibus] B avizacionibus N 25 sentencie]
corr. ex sententiam N 26 absolventur] B absolverentur N 28 SEQUITUR] *om.* B

propter ardua nostra facta, quibus occupati sumus, personaliter intendere non valemus, ideo eandem vobis dominis supradictis, de quorum probitate et sufficiencia plene in Domino confisi, audiendam, cognoscendam, continuandam et fine debito terminandam statu in eodem permittentes duximus committendam. Mandamus vobis et committimus, quatinus vocatis coram vobis vocandis 5 causam et causas huiusmodi cum omnibus incidenciis, emergenciis etc., ut in subdelegatione per totum etc.

344. ADVOCATIO CAUSE

Thomas etc. dilectis nobis in Christo .t. et .t. salutem in Domino sempi-
 211^v ternam! Quamvis venerabilis vir dominus | Nicolaus vicarius iamdicte ecclesie 10
 nostre Strigoniensis in spiritualibus generalis causam et causas inter nobiles
 .A. et .B. ut actores ab una, parte vero ab altera .E. relictam tanquam in causam
 attractam super quodam molendino et aliis rebus in actis cause expressatis et
 illarum occasione coram ipso vertentem et vertentes honorabili viro .B. cano-
 nico Poseniensi audiendam, cognoscendum usque ad conclusionem exclusive 15
 in ea procedendum commiserit, tamen nos volentes parcium parcere labori-
 bus et expensis, de vestris legalitatibus, industriis et prudenciis specialem in
 Domino gerentes fiduciam, vobis causam et causas, quam et quas dicti .A. et
 .B. coniunctim et divisim contra predictam dominam Elenam aliosque sua in-
 teresse putantes coram predicto m(agistro) Benedicto motas in eo, quo coram 20
 ipso pendet, statu ab audientia ipsorum dominorum Benedicti et vicarii ad nos
 advocantes, serie presencium committimus audiendam, cognoscendam et fine
 debito terminandam. Quapropter committimus vobis in virtute sancte obe-
 diencie, quatinus vocatis coram vobis vocandis causam et causas huiusmodi
 cum omnibus incidenciis, emergenciis et condependenciis ac annexis, audiat, 25
 cognoscatis et fine debito terminetis etc., ut supra, etc.

344 B fol. 243^v; Bónis 3748 (1497–1521).

1 sumus] *cum signo contractionis superfluo scr.* N 2 valemus] B volemus N 4 statu]
 B satu N 5 vobis] B nobis N 7 etc.] *habet B om.* N 11 Strigoniensis] *om.*
 B 12 .B.] .d. B 14 .B.] Benedicto B 15 audiendam] audien(dam) B audiendum
 N 15 cognoscendum] cognoscen(dam) B cognoscendum N 16 parcere] B parere
 N 18 dicti] *in marg. sinistro scr.* B 19 .B.] .d. B 19 predictam] prescriptam B
 19 Elenam] .E. B 20 m(agistro)] *posterius suprascr.* B 21 pendet] B penderet N
 22 advocantes] advocandas BN *add. et del. scien p* B 22 cognoscendam] cognoscen(dam)
 B cognoscendum N 26 etc.] *eciam (?) B*

10 Nicolaus] *Nicolaus Túróci (?) (1463), provisor curiae etc., cf. C. Τότῃ Főpapi archont. p.23.*

345. CONFIRMATIO TESTAMENTI

Nos Thomas etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod reverendus in Christo pater, dominus .N. de .t. Dei et Apostolice Sedis gracia episcopus Bodonensis, necnon commendatarius lectoratus ecclesie Veterisbudensis iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis, ex- 5
 212^r ecutor testamenti sew ultime voluntatis condam honorabilis magistri Andree de Czegled, canonici eiusdem ecclesie Veterisbudensis | nostram personaliter veniens in presenciam idem dominus Nicolaus episcopus in sua, necnon honorabilium dominorum Georgii Keblesy canonici, Stephani succustodis iamdicte ecclesie Veterisbudensis ac egregii Iohannis Harber iudicis civitatis Budensis, 10
 coexecutorum videlicet suorum personis exhibuit et presentavit nobis quoddam codicillum sive testamentum prefati condam magistri Andree de Chegled, ut prima facie apparuit, manu honorabilis magistri Thome de Bark, notarii publici ac canonici iamfate ecclesie Budensis scriptum, confectum et sigillis antedictorum domini Nicolai episcopi, necnon magistrorum .G. de .t., Stephani cu- 15
 stodis et Iohannis Harber executorum eiusdem testamenti impressum et communitum, petens nos debita cum instancia, ut testamentum huiusmodi litteris nostris inseri facientes approbare et confirmare dignaremur. Cuius quidem testamenti tenor talis est: IN NOMINE DOMINI! AMEN! etc. Nos igitur accepto, viso et lecto testamento antedicti condam magistri Andree huiusmodi peticio- 20
 nibus prelibati domini .N. episcopi supradictis tanquam iustis inclinati tum pro eo, tum vero ex speciali et expresso antedicti reverendissimi domini nostri Thome cardinalis nobis superinde facto mandato iamdictum testamentum sive codicillum presentibus litteris nostris inseri facientes in omnibus eiusdem partibus, clausulis et continenciis auctoritate nostra ordinaria approbandum et 25
 confirmandum duximus, prout approbamus et confirmamus et eidem nostrum decretum et auctoritatem interponimus per presentes. Datum Bude etc.

345 B fol. 244^v 346 B fol. 247^{r-v}

3 .N. de .t.] Nicolaus de Lasko B 4 Bodonensis] B Boneven(sis) N 5 Veterisbudensis] B Veteribudensis N 5 iurisdiccioni] iurisdicionis BN 7 Czegled] B Chegleth N 7 eiusdem] *posterius suprascr.* N 7 Veterisbudensis] B Veteribudensis N 10 Veterisbudensis] B Veteribudensis N 10 Harber] B Harbet N 11 coexecutorum] B executorum N 12 Chegled] Czegled B 15 domini] domino N 15 Nicolai] Nico *omisso suspensionis signo* N 15 episcopi] episcopo N 15 .G. de .t.] Georgii Kelbesy (sic) B 16 Harber] *corr. ex Harbec* N 20–21 petitionibus] *iterum add.* huiusmodi N 21 .N.] Nicolai N 26 eidem nostrum ... interponimus] *infra lineam posterius add.* B 27 decretum] de(cre)tum B debitum N 1 AMMONICIO] *posterius corr. ex monicio* B amonicio N 1 PLEBANORUM] pl(e)b(an)orum B p(res)b(ite)rorum N

3 .N. de .t.] Laskó, in comitatu Baranya, cf. Györffy I pp.335–336. 4 Bodonensis] Bodony, cf. EUBEL *Hierarchia catholica* III p.136. 6–7 Andree de Czegled] András Ceglédi (1493–1507), *canonicus Veterisbudensis*, cf. Köblös *Egyházi közélet* p.288. 7 Czegled] Cegléd, in comitatu Pest, cf. Csánki I p.21. 13 Bark] Bárk, in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.495.

346. AMMONICIO CUM INTERDICTO PRO SALLARIO PLEBANORUM

Demetrius etc. dilectis etc. Exposuit nobis discretus dominus Petrus presbiter alias plebanus de .t., nunc vero in .t. plebanus dicte dyocesis, quomodo communitates ac populi et incole possessionum predictae .t., necnon .t. et
 212^v .t. dyocesis predictae eidem | domino Petro presbitero tunc eorundem plebano 5
 certis proventibus et iuribus suis parochialibus, necnon pecuniarum summis
 ratione sallarii sui deserviti debitorie mansissent obligati, super quibus pluries
 requisiti hactenus eidem satisfacere recusassent et recusarent etiam de presenti
 in dispendium salutis etc. Quare fuimus etc. et ammonicionem legitimam
 cum sententia interdicti ecclesiastici contra prefatam communitatem antedic- 10
 tarum possessionum in forma solita etc. requisitus, ad prefatam communitatem
 personaliter accedatis ipsasque et incolas earundem prefatos publice ac
 alta et intelligibili voce in ecclesia eorum parochiali vel alibi, ubi generaliter
 congregare et convenire solent generaliter ex parte nostra diligenter requiratis
 et moneatis, quos et quas etc., ut ipsi infra novem dierum spacium a die requi- 15
 sicionis et monicionis etc., quorum dierum spacium ipsi communitati primo,
 secundo, tercio ac ultimo et peremptorie monicioneque canonica et sub pena
 interdicti ecclesiastici eis assignamus, quod in eos et in ipsius communitatem
 generaliter monitos, nisi fecerint, que ipsis in hac parte mandamus, dicta cano-
 nica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, de proventibus parochialibus 20
 ipsi domino exponenti satisfacere debeant et teneantur realiter et cum effectu,
 qui quidem parochiani si id fecerint, bene quidem, alioquin nos eisdem et
 communitati ac ecclesie eorum lapsis huiusmodi novem dierum spaciis dictum
 imponimus ecclesiasticum interdictum, quod et vos sic impositum firmiter ob-
 servetis et observari faciatis tamdiu, donec mandatis et monicionibus nostris 25
 huiusmodi paruerint effective et de huiusmodi interdicti ecclesiastici relaxa-
 cione vobis constiterit evidenter, salvo et reservato, quod si communitas ipsa
 et populi se quomodolibet premissorum occasione indebite gravatos fore alle-
 gaverint, extunc nomine et in persona totius communitatis iudicem seu iudices

2 Demetrius] Thomas B 3 de .t.] habet B om. N 4 communitates] add. et del. parochianorum de B 4 ac populi et incole possessionum] posterius suprascr. B 4 predictae] corr. ex predicta B 4-5 necnon .t. et .t. dyocesis predictae] posterius add. in margine sinistro B 6 et iuribus] posterius suprascr. B 6 necnon pecuniarum summis] posterius suprascr. B 7 sallarii] sallari(ii) B sallari N 8 requisiti] add. et del. eidem B 8 eidem] posterius suprascr. B 8-9 presenti] add. et del. Quare B 9 ammonicionem] amonicionem BN 10-11 antedictarum possessionum] add. posterius in margine inferiore B 11-12 in forma solita etc. requisitus, ad prefatam communitatem] habet B om. N 12 et incolas earundem prefatos] add. posterius in margine superiore B 13 et intelligibili] add. posterius in margine superiore B 13 voce] add. in loco, quo congregari solent B 13-14 in ecclesia eorum parochiali vel alibi, ubi generaliter congregare et convenire solent generaliter ex parte nostra] add. posterius in margine sinistro B add. etc. B 18 communitatem] B committen cum suspensionis signo N 25 monicionibus] monibus cum contractionis signo N 29 communitatis] B civitatis N 29 seu iudices] solo signo inserto om. B

cum duobus iuratis presentis anni in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem ad dicendum et allegandum causam gravaminis ipsorum, si quam iustam et rationabilem habuerint, aliasque prefato domino exponenti vel suo legitimo | procuratori de iure responsuros etc., certificantes etc., salvo et reservato, quod si qui ex prefatis communitatibus se etc., extunc 5 nomine communitatis sew communitatum iudicem etc.

347. CITACIO, QUANDO ALIQUI TESTES TESTIMONIUM PERHIBERE
RECUSARENT ETC.

Demetrius etc. Noveritis, quod nos pridem in causa, que in hac sede spiri-
tuali Strigoniensis coram nobis inter honorabilem dominum Valentinum, ma- 10
gistrum de Pazthoh dicte dyocesis ut actorem ab una ac honorabilem magi-
strum Iohannem plebanum de .t. et canonicum Budensem veluti in causam
attractum partibus ab altera in facto certorum negotiorum in actis eiusdem
cause lacius expressatorum et illorum occasione vertitur, examen testium pro
parte eiusdem domini Valentini producendorum vobis dominis prescriptis in 15
partibus commissemus, tandem reportatis dictis et attestacionibus eorun-
dem testium et per honorabilem magistrum Melchiorem de .t., procuratorem
legittimum eiusdem domini Valentini coram nobis in iudicio exhibitis idem
.t. procurator nomine, cuius supra, una cum deposicionibus dictorum testium
quasdam eciam alias litteras nominibus discretorum .t. et .t. plebanorum pre- 20
fatorum confectas ac unico tantum sigillo consignatas exhibuit inter alia conti-
nentes, quomodo discreti .t. capellanus et .t. scolasticus de .t., necnon providi
.t. et .t. de dicta .t. in testes pro dicto domino Valentino una cum aliis testibus
nominati ad deponendum testimonium veritati per vos cum litteris nostris re-
quisiti, prefati .t. capellanus et .t. scolasticus venire et testimonium deponere, 25
prelibati vero .t. et .t. ac alii predicti licet venerint et comparuerint, tamen mo-
do simili testimonium veritati perhibere et deponere contumaciter recusassent
in dispendium salutis animarum suarum dictique domini Valentini preiudi-
cium, dampnum et iuris ipsius derogamen ac interesse valde magnum. Quare
etc., per se personaliter Strigonii coram nobis legitime compareant et testimo- 30
nium in predicta causa super hiis, de quibus interrogati fuerint, veritati dicant

347 B fol. 249^v–250^r

1 presenciam] *posterius suprascr.* B 5 prefatis] prefatibus B 5 communitatibus] con-
munitatibus B 5–6 se etc., extunc nomine communitatis] *habet* B *om.* N 9 Demetrius]
Tho(mas) B 11–12 de Pazthoh dicte dyocesis ut actorem ab una ac honorabilem magistrum]
habet B *om.* N 11 dyocesis] diocesis BN 12 et] *habet* B *om.* N 18 domini] d(omini)
B 23 pro dicto] B producto N 24 vos] nos(?) N 26 tamen] *suprascr.* B 28 domini]
d(omini) B

213^v et perhibeant sub excommunicacionis pena, quam in eos et eorum | quemlibet, nisi fecerint, quod eis presentibus mandamus, canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis ipsosque incurrere volumus ipso facto, certificantes eosdem sic citatos, quod si cessante impedimento ad dictum terminum citationis venire et testimonium veritati perhibere contumaciter recusaverint ⁵ sew eorum aliquis recusaverit, ad declaracionem predictae excommunicacionis sentencie servatis servandis contra eos et eorum quemlibet procedemus. Et post hec seriem huiusmodi vestre excommunicacionis etc.

348. DISPENSACIO ALCUI PRESBITERO SUPER ABCISIONE POLICIS MANUS SINISTRE SUE ETC.

Demetrius etc. Noverint universi presentes litteras nostras inspecturi, quod discretus .t. nostram veniens in presenciam ostendensque policem manus sue sinistre inter iuncturas eiusdem, uti declaravit, post susceptos per eum ordines casualiter sineque eius culpa abscissum et amputatum nobisque humiliter supplicavit, ut eidem de dispensacionis beneficio quoad hoc, ut in susceptis dictis ¹⁵ per eum ordinibus ministrare possit, providere cum eodemque dispensare dignaremur. Unde nos supplicacionibus eiusdem .t. inclinati, cum, et sicuti eciam hoc experimentaliter testimonio cognovimus, idem .t. hostiam sew ewcharistiam sacram non obstante defectu huiusmodi tractare et eciam frangere libere potest, ideo cum eodem, quantum ad hoc, ut in dictis susceptis per ipsum ordi- ²⁰ nibus licite et libere administrare et celebrare valeat atque possit, tenore presencium dispensamus eidemque licenciam concedimus, ita tamen, quod idem .t. ad cooperiendum et tegendum deformitatem dicti sui policis amputati presertim tempore ministracionis et celebracionis huiusmodi police sew digito de ligno facto illique digito absciso connectendo utatur. Datum etc. 25

349. CONFIRMATIO TESTAMENTI CUM DECRETI INTERPOSICIONE

214^r | Nos Thomas etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod de anno Domini infrascripto sexta die mensis .t. nobilis Ladislaus filius condam Iohannis de .t. dyocesis .t. ex condam nobili domina Anna olim consorte eiusdem Iohannis legitima ³⁰

348 B fol. 250^{r-v} 349 B fol. 254^{r-v}; Bónis 3749 (1497–1521).

9 ABCISIONE] abscissione B abscissione N 9 MANUS] add. sue B 10 SUE] om. B
11 Demetrius] Thomas B 13 iuncturas] B iacturas N 17 supplicacionibus] suppnibus cum signo contractionis N 25 utatur] cum signo contraccationis deletio N 29 .t.] talis B
30 Anna] Elena B 30 legitima] B lecturam(?) v. legitimam N

procreatus nostram personaliter veniens in presenciam exposuit, quomodo dicta domina Anna, genitrix sua in lecto egritudinis decumbens sana mente et compos rationis existens sponte et libere suum ultimum et finale condidisset testamentum sew suam ultimam et extremam expressisset voluntatem, in quo inter alias suas salubres testamentarias dispositiones et legaciones integram 5 dotem et res parafernales suas de et ex rebus et bonis prenominati condam Iohannis, mariti sui iuxta et secundum legem ac antiquam et approbatam hactenusque observatam consuetudinem huius incliti regni provenire debentibus eidem Ladislao, filio suo ob singularem maternalis dileccionis amorem remisisset et relaxasset, subiungens idem Ladislaus, quod, quamvis nullum 10 pretextu huiusmodi dotis et rerum parafernaliū illarumque remissionis et relaxacionis haberet impetitorem, timeret tamen, ne temporum in processu earundem occasione sibi aut heredibus suis lis moveretur et testium copia, de quorum morte vel diuturna absencia verissimiliter dubitaretur essetque timor vehemens, sibi aut eisdem heredibus suis deficeret, petens nos propterea, 15 ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et testes ipsos, qui scilicet testamento prefato interfuerunt, ad eternam rei memoriam recipi et examinari facere testamentumque predictum approbare et confirmare ac eidem auctoritatem et decretum nostrum interponere dignaremur. Nos vero requisicionibus ipsius Ladislai huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis 20 inclinati testes prefatos examinandos duximus et examinacionem eorundem certis dominis, viris ecclesiasticis, nostris in hac parte executoribus in forma debita et consueta commisimus, quibus quidem testibus receptis et examinatis 214^v eorumque dictis et attestacionibus clausis et | sigillis dictorum executorum, ut prima facie apparebat, nobis reportatis et in specie presentatis, quia comperi- 25 mus ex eisdem attestacionibus prefatam dominam Annam in lecto egritudinis decumbentem sanam mente et compotem rationis existentem sponte et libere testamentum suum condidisse suamque expressisse voluntatem, in quo inter alias suas testamentarias dispositiones dictas dotem et res parafernales prefate exponenti, ut superius nobis expositum extiterat, remisisse et relaxasse, ac 30 .G. et Io(hannem) .t. filios eiusdem domine Anne testatricis ex condam .t., secundo marito suo susceptos, quoad annos pervenirent discrecionis, eidem Ladislao nutriendos et protegendos commisisse et reliquisse, hoc adiuncto, quod si ipsum Ladislaum absque solacio heredum mori aut heredes ipsius

2 Anna] Elena B 4 ultimam] habet B om. N 11 illarumque] add. occasione N
 11 remissionis] remissionem N 12 relaxacionis] relaxacionem N 12 in processu]
 improcessu B 13 et] habet B om. N 14 verissimiliter] verissimiliter B 14 dubitaretur]
 B dubitarent N 18 examinari] B examinare N 26 Annam] Elenam B 29 prefate]
 prefato N 30 exponenti] exponente N 30 ac] B .A. N 31 .G.] Georgium B
 31 Io(hannem)] Iohannem B 31 filios] add. et del. suos N 31 Anne] Elene B 33 et]
 add. et del. relaxasse N 34 ipsum] add. et del. ab N

deficere contingeret, extunc fratres eiusdem Ladislai, videlicet Michael et Stephanus de dicta .t. ac illorum heredes annotatos Georgium et Iohannem non nisi solutis primitus ducentis florenis de prefatis bonis annotati condam Iohannis de .t., mariti sui eicere et excludere possint et valeant. Igitur testamentum predictae condam domine Anne testatricis modo premissis factum 5 quoad omnes eius clausulas et continencias, sicuti rite et legitime factum extitit, approbavimus et confirmavimus, decretum et auctoritatem nostras ordinarias et apostolice legacionis nate auctoritatibus, quibus fungimur, omnibus et singulis premissis interponentes. In quorum fidem etc.

350. DISSOLUCIO MATRIMONII

10

Nos etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod die datarum presencium providi Andreas Somogy de 215^r Pesth ab una, necnon domina Ursula, relicta condam Thome litterati | de Pilys ab alia partibus nostram venientes in presenciam eadem domina Ursula nobis exponere curavit, quod, licet ipsa cum pretacto Andrea, qui tunc se hominem 15 liberum et viduum fuisse asseruisset et affirmasset, matrimonium per verba de presenti contrahendo et consummando a certis annis retrofluxis, ut cum viro cohabitasset et ex eodem non minus duas proles, unam videlicet filiam iam natam et aliam nascituram in utero existentem suscepisset, nichilominus tamen, prout ad eiusdem noticiam novissime pervenisset et pro certo didicisset et sci- 20 ret, prefatus Andreas, antequam ipsam dominam Ursulam copulasset cum ea- que matrimonium huiusmodi contraxisset, cum quadam Katherina matrimo- nium legitime contraxisset et per plures annos, ut coniuges cohabitassent et eadem domina Katherina, uxor eiusdem Andree etiam de presenti viveret, et ob hoc ipsa domina Ursula ulterius cum prefato Andrea cohabitare et eum pro 25 marito cognoscere non vellet, petens se ab eodem Andrea separari et sibi cum alio viro legitime matrimonium contrahendi licenciam dari aliasque super hiis declarari et de iuris remedio opportuno provideri. Ex adverso antedictus Andreas respondens proposuit, quod licet ipse prefatam dominam Katherinam,

350 B fol. 255^v–256^r

1 contingeret] B contingerit N 1 et] habet B om. N 3 nisi] add. et del. forsan solitis N 5 Anne] Elene B 7 auctoritatem] B auctoritates N 13 relicta] relictam N 13 Pilys] Pylis B 17 et] habet B om. N 18 cohabitasset] corr. ex cohabisassent ad cohabitassent N 18 duas] duos BN 20 eiusdem] B eius N 20–21 sciret] cum signo contractionis superfluo N 24 Katherina] Catherina B 25 cohabitare] cum signo suspensionis superfluo N 28 opportuno] habet B om. N 28 provideri] B providere N 29 Katherinam] Catherinam B

13 Pilys] Pilis, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.105.

antequam cum dicta domina Ursula matrimonium contraxisset, in uxorem legit-
 timam habuisset et simul, ut coniuges habitassent, tamen ipsa domina Ka-
 therina ab eodem sine iudicio sancte matris ecclesie discessisset et dum eadem
 domina per duodecim annos ad ipsum non rediisset, idem Andreas credens
 illam esse mortuam, prout quidam id ad eum detulissent et eandem Katheri- 5
 nam uxorem suam mortem obiisse constanter affirmassent, propterea ipsam
 dominam Ursulam ex post in uxorem accepisset et sic tandem audiens dictam
 Katherinam vivere sic eam repperisset vivam, prout viveret etiam de presenti,
 attamen cum eodem cohabitare recusaret, petens similiter per nos super hiis
 215^v de remedio | sibi provideri. Et cum nobis de premissis modo, quo supra, hinc- 10
 inde per dictos Andream et Ursulam propositis aliter, preterquam ex eorun-
 dem confessionibus supradictis legitime nondum constabat et dicti Andreas et
 Ursula matrimonium huiusmodi inter eos contractum colludere verissimiliter
 poterant et possint, ideo nos non aliter aut alio modo, nisi quatinus ea pre-
 missa, uti superius hincinde proponuntur, vera sunt et veritate nituntur, dicta 15
 quoque domina Katherina, uxor prima antefati Andree adhuc vivit, declaravi-
 mus, prout declaramus de iure stante dicto primo matrimonio secundum ma-
 trimonium per dictum Andream cum dicta domina Ursula ex post contractum
 nullum fuisse et esse et ideo antedictos Andream et Katherinam tanquam co-
 niuges cohabitandos et ipsam dominam Ursulam ab ipso Andrea separandam 20
 fore, prout rebus sic stantibus separamus et eidem domine Ursule cum alio
 aliquo viro matrimonium legitime contrahendi et nubendi licenciam concedi-
 mus harum litterarum nostrarum vigore et testimonio presencium mediante.
 Datum Bude etc.

351. IUDEX DELEGATUS COMMITTENS VICES SUAS COLLEGIS SUIS

25

Thomas etc. ac in causa et causis partibusque infrascriptis per sanctissimum
 in Christo patrem et dominum nostrum, dominum Iulium, divina providen-
 cia papam secundum una cum dominis subscriptis in hac parte collegis nostris
 cum clausula 'quod si non omnes' etc. iudex delegatus specialiter deputatus uni-
 versis et singulis presentes visuris pariter et audituris salutem in Domino! Lit- 30

351 B fol. 256^v

2–3 Katherina] Catherina B 4 domina] om. B 4 rediisset] B redissent N 5 de-
 tulissent] detulisset N 7 tandem] habet B om. N 8 repperisset] B reperryset N
 10 provideri] B providere N 11 propositis] B prepositis N 13 huiusmodi] habet B
 om. N 13 verissimiliter] verisimiliter B 15 veritate] B veritati N 17–18 stante dicto
 primo matrimonio secundum matrimonium] habet B om. N 19 Katherinam] Catherinam
 B 20 separandam] separan(dam) B separandum N 22 aliquo] om. N 25 IUDEX]
 prima littera cum lineis styli admodum decorata N 25 COLLEGIS] collegys N 28 collegis]
 collegys N 30 visuris] visuri N 30 audituris] audituri N

teras prefati sanctissimi domini nostri, domini Iulii, divina providencia pape
 secundi eius vera bulla plumbea in cordula canapis more Romane Curie im-
 pendentem consignatas sanas et integras ac omni prorsus vicio et suspicione ca-
 216^r rentes nobis pro parte .t. presentatas honore | et reverencia, quibus decuit, no-
 veritis nos recepisse sub hac forma verborum: IULIUS EPISCOPUS etc. Post qua- 5
 rum quidem litterarum apostolicarum presentacionem et recepcionem nobis et
 per nos, ut premittitur, factas fuimus per eundem .t. debite requisiti quatinus
 ad execucionem preinsertarum litterarum apostolicarum iuxta vim, formam et
 tenorem commissionis in eisdem litteris apostolicis nobis traditam procedere
 dignaremur. Et quia nos tam nostris, quam eciam certis aliis causis et negociis 10
 coram nobis et in hac sede spiritali Strigoniensi motis et vertentibus, quarum
 cognicioni continue intendere debemus, legitime prepediti execucioni com-
 missionis predicte una cum aliis prefatis nostris collegis ad presens interesse
 eidemque vacare et intendere non valemus, idcirco vices nostras, donec easdem
 ad nos duxerimus revocandas, dictis dominis collegis nostris coniunctim et di- 15
 visim duximus committendas et commisimus ac committimus per presentes.
 In cuius rei testimonium presentes litteras nostras exinde fieri sigillique nostri
 impressione iussimus et fecimus communiri. Datum Strigonii etc.

352. AGGRAVATORIA ET REAGGRAVATORIA POST DENUNCCIACIONEM AMMONICIONIS

Thomas etc. Cum nos pridem ad querulosam insinuacionem nobilis .t. de .t.
 dyocesis .t. nobiles .B. et .P. de .t. eiusdem dyocesis sub excommunicacionis late
 sentencie pena monuerimus et per vos moneri fecerimus, ut ipsi de certis rebus
 et bonis raptis et ablatis ipsius exponentis ac dampnis, lesionibus et aliis iniuriis
 sibi per ipsos illatis et irrogatis infra certum terminum satisfacere deberent et 25
 tenerentur, alias si id facere contempnerent, eosdem canonica monicione pre-
 missa singulis diebus dominicis et festivis infra missarum solempnia publice
 denunciare mandantes salvo eis eciam et reservato, quod, si aliquam causam
 rationabilem haberent, quare ad premissa non tenerentur, extunc infra ipsum
 216^v terminum | Strigonii coram nobis comparere et huiusmodi causam rationabi- 30
 lem allegare debuissent. Qui quidem .B. et .P. tanquam filii inobediencie nec
 de huiusmodi rebus ablatis ac dampnis, lesionibus et iniuriis satisfacere, nec

352 B fol. 257^{r-v}

11 et] *habet* B *om.* N 12 execucioni] execucionem N 13 predicte] B predicti
 N 13 collegis] collegys N 15 collegis] collegys N 16 committendas] *corr. ex*
committend(as) ad committen(das) N 18 impressione] impressionem N 19 DENUNC-
 CIACIONEM] denunciacionem B 19-20 AMMONICIONIS] B amonicionis N 22 nobiles]
 nobilis N 23 monuerimus] moverimus *v.* monerimus(?) BN 24 ablatis] B oblati N
 28 eis] *posterior suprascr.* B

coram nobis Strigonii comparere curarunt dictam excommunicacionis sententiam incurrere minime formidantes, quos, <ut> relacione certorum ex vobis dominis, nostris executoribus supradictis accepimus, singulis diebus dominicis et festivis infra missarum solempnia iidem executores nostri in ambonibus ipsorum exigente contumacia, servatis servandis publice excommunicarunt et 5 excommunicatos denunciaverunt. Qui .B. et .P. tanquam filii inobediencie et tanquam in reprobum sensum dediti huiusmodi excommunicacionis sententiam iam a longo tempore contumaciter sustinuerunt animo indurato et rebeli de presentique sustinerent in contemptum clavium sancte matris ecclesie. Nos itaque dictam excommunicacionis sententiam ipsorum exigente contumacia 10 ad requisicionem dicti .t. exponentis nobis factam duximus aggravandam et ipsos .B. et .P. excommunicatos aggravavimus in hiis scriptis. Vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum etc. districte precipientes committimus etc., quatinus singulis diebus dominicis et festivis infra missarum etc., ut in forma communi continetur.

15

353. INQUISICIO

Dilectis etc. Expositum extitit nobis pro parte venerabilis ac honorabilis virorum dominorum .. plebani ecclesie Beate Marie Virginis de dicta Buda ac Iohannis, rectoris capelle Sancti Ladislai regis in cimiterio eiusdem ecclesie fundate, quomodo super quadam particula domus inter domos dicte ecclesie 20 Beate Virginis et dicte capelle Sancti Ladislai de dicta Buda inter dictos dominum .. plebanum et Iohannem, dicte capelle rectorem quedam difference 217^r exhorte fuissent, ita, ut eandem particulam dictus | dominus plebanus diceret pertinere ad domum sue ecclesie et rector ipse ad domum sue capelle. Ad removendum igitur dubium, quo dicta particula pertineat, ipse partes contente 25 essent, ut vobis per ipsas partes concorditer electis, quo dicta particula pertinuerit et pertinere debeat, inquisicionem consciencie facere committere dignemur et prout per inquisicionem diligentem et conscienciosam et testium fidedignorum per ipsas partes producendorum iuramento prestito testimonio

353 B fol. 257^v–258^r; VÉGH, Buda II, 534.

1 curarunt] B curavit N 2 ut] supplevi 5 excommunicarunt] cum signo contractionis superfluo B 6 excommunicatos] cum signo contractionis superfluo B 11 aggravandam] aggravandum N 12 aggravavimus] B corr. ex aggravatos ad aggravavimus N 21 Sancti] S(ancti) B 22 difference] dre cum contractionis signo B drncie cum contractionis signo N 23 exhorte] exorte B 23 ita] add. in margine sinistro B 26 concorditer] B concorditur N 27 consciencie] consien cum suspensionis signo BN 28 prout] B ut N 28 conscienciosam] consien cum suspensionis signo B consciencie N 29 fidedignorum] fide(dig)norum B 29 testimonio] habet B om. N

19 capelle Sancti Ladislai] cf. VÉGH Buda I pp.64–65.

nobis reportato compertum fuerit, quo dicta particula pertineat, ad illam partem iuxta nostram determinacionem et decretum in perpetuum debeat pertinere. Quare nobis humiliter supplicare fecerunt, ut huiusmodi inquisitionem vobis committere dignaremur. Quorum legitimis requisicionibus inclinati vobis igitur harum serie firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus visis presentibus ab omnibus, a quibus decet et licet, in tali negotio expertis, mechanicis et aliis, quibus scilicet facti veritas magis constare poterit et quos ipse ambe partes vel earum procuratores legitimi vobis duxerint nominandos, accepto ab eisdem iuramento, tactis Scripturis sacri ewangelii per eosdem prestito, quo videlicet dicta particula domus pertinuerit et pertineat de presenti, meram et omnimodam resciat et experiamini certitudinis rei veritatem, et, prout per vos inventum fuerit, quo eadem particula domus pertineat, nobis consciencie vestris sigillis clausis rescribatis. Testes vero, qui fuerint nominati, si se gracia, odio etc., presentes in specie remittentes. Datum.

354. AGGRAVATORIA POST MONICIONEM ETC.

15

Demetrius etc. Dudum siquidem providus .t. de .t. dicte dyocesis vigore aliarum litterarumstrarum monitoriarum ad instanciam honorabilis domini .t. canonici dicte ecclesie Strigoniensis, ut de certis quartis, quas idem dominus .t. ab eodem .t. laico ratione predicti sui altaris habere debet, infra certum terminum in eisdem litteris nostris sibi prefixum satisfacere cum effectu vel 217^v saltim legitimam | causam, quare ad hoc non teneretur, coram nobis compareret allegaturus, per executores nostros in ipsis litteris nostris monitoriis nominatos sub excommunicacionis late sentencie pena monitus fuerat. Quia de huiusmodi quartis infra eundem terminum minime satisfacere, sed nec coram nobis comparere et causam aliquam, quare ad hoc non teneretur, allegare curavit, iuxta tenorem prefatarum litterarumstrarum monitoriarum lapsa dicto termino excommunicatus publice denunciatus extitit, prout de ipsius excommunicacionis denunciacione nobis ex litteris relatoriis prefatorum nostrorum executorum evidenter constitit. Et quia ex eisdem litteris relatoriis comperimus eundem .t. laicum huiusmodi excommunicacionis sentenciam iam diu sustin-

354 B fol. 258^r–259^r

2 in perpetuum] imperpetuum N 5 serie] habet B om. N 6 decet et licet] licet et decet B 8 legitimi] B lctim cum contractionis signo N 10 pertinuerit] B pertineret N 11 meram] B mera N 13 consciencie] N conscien cum suspensionis signo B 15 ETC.] om. B 16 Demetrius] Thomas B 16 dyocesis] add. et del. Qui B 19 .t.] tali N 20 sibi] habet B om. N 20 effectu] efectu B 21 saltim] salt(e)m B 21–22 compareret] corr. ex compareant(?) B 22 allegaturus] corr. ex allegaret B 22–23 nominatos] posterius suprascr. B 25 teneretur] corr. ex tenerentur B 27 denunciatus] denunciatus B 28 denunciacione] denunciacione B 355.30–356.1 sustinuisse] Bsustinuisset N

uisse et adhuc sustinere animo indurato et rebelli in duricia et pertinacia suis dampnabiliter perseverantem in perniciem salutis anime sue contemptumque sancte matris ecclesie ac scandalum plurimorum, propterea nos requisiti debita cum instancia per prefatum dominum .t. dictam excommunicationis sententiam contra eundem .t. laicum ipsius contumacia et rebellionem exigentibus 5 duximus aggravandam et aggravavimus aggravamusque in hiis scriptis. Idcirco vestre et cuiuslibet vestrum etc., fuerit requisitus, prefatum .t. laicum sic, ut premittitur, excommunicatum aggravatum in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis etc., in terram proiectis denuncietis et faciatis denunciari, necnon palam et intelligibili voce ex parte nostra requiratis et moneatis omnes et singu- 10 los utriusque sexus fideles usque ad numerum quadraginta personarum, quos prefatus dominus .t. aut eius procurator vobis duxerit nominandos, quos et eorum quemlibet et nos tenore presencium sic requirimus et monemus, ne ipsi cum prefato .t. excommunicato et aggravato tanquam dyaboli membro in cibo, potu, loquela, emendo, vendendo, aquam vel ignem dando aut alias quovis 15 modo participare aut aliquam communionem facere presumant, sed ab huiusmodi participatione et communione ipsius .t. excommunicati et aggravati effectualiter abstinere et eundem evitare debeant tamdiu, | donec in huiusmodi censuris dampnabiliter perseveraverit ac nostris et ecclesie parebit mandatis. Qui vero monicionem vestram, immo verius nostram huiusmodi de predictis 20 quadraginta personis in specie et nominatim per vos factam contempserint seu alter eorum contempserit, omnes illos sic ab ipsius excommunicati et aggravati participatione desistere non curantes canonica monicione premissa propter eorum rebellionem et contemptum exnunc prout extunc et extunc, prout exnunc excommunicationis sententia innodamus in hiis scriptis ipsosque incur- 25 rere volumus ipso facto, et extunc tales per vos monitos et rebelles in predictis vestris ecclesiis diebus dominicis et festivis, pulsatis campanis, candelis accensis et extinctis ac in terram proiectis coram populi multitudine excommunicatos denuncietis et faciatis denunciari tamdiu, donec superinde aliud habueritis in commissis et de eorum absolutione vobis constiterit evidenter, exceptis 30 proximis et consanguineis in quarto vel citeriori consanguinitatis vel affinitatis gradibus ipsi .t. excommunicato et aggravato coniunctis et aliis personis a iure exceptis. Et si post huiusmodi nostre sentencie excommunicationis et aggra-

6 aggravandam] aggravand(am) B aggravandum N 6 aggravavimus] B aggravimus *add. et del. que* N 6 aggravamusque] B aggramusque N 8 et cuiuslibet vestrum] *habet* B om. N 9 denuncietis] denuncietis B 9 denunciari] denunciari B 12 duxerit] dixerit N 13 presencium] presenciam N 15 loquela] loquella BN 16 communionem] *commum cum signo contractionis* N 17 et] *habet* B om. N 17 communione] *commuie cum contractionis signo* N 17–18 effectualiter] efectualiter B 20 immo] imo B immo N 22 ipsius] *corr. ex ipsis* N 24–25 exnunc] extunc N 26 et rebelles] *habet* B om. N 29 denuncietis] denuncietis B 29 denunciari] denunciari B denunciare N 31 consanguinitatis] consanguineitatis B 33 Et si post] *litteris maioribus scr.* B

vacionis ad antefati .t. noticiam deductam per vos vel alterum vestrum factam excommunicationem et aggravacionem huiusmodi ipse .t. excommunicatus et aggravatus post decem dies immediate sequentes animo, quod absit, sustineat indurato et rebelli, extunc, ut, quem timor Dei a malo non revocat, saltem severitas discipline coerceat a peccatis, dictorum decem dierum canonica monicione premissa eundem .t. excommunicatum et aggravatum reaggravamus in hiis scriptis, quem tandem sic excommunicatum, aggravatum et reaggravatum post immediate dictos decem dies in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et festivis etc. et faciatis denunciari ac ab aliis Christi fidelibus arcus evitari tamdiu, donec et quousque a nobis vel superiori nostro
 218^v aliud superinde habueritis in mandatis. Nos vero | exnunc prout extunc et extunc prout exnunc lapsis huiusmodi decem diebus per modum reaggravacionis civitates, oppida, castra etc., ut habetur in superiori reaggravatoria.

355. ASSOCIATIO COLLEGE

Thomas etc. dilecto nobis in Christo venerabili .t. vicario in spiritualibus
 generali salutem in Domino! Quamvis nos causam testamentariam, ut dicitur, inter nobilem .t. de .t. ut actorem ab una, ab altera vero partibus dominam .t., relictam .t. de .t. dyocesis .t., ut in causam attractam ortam honorabili viro domino .t. commissario nostro iudicandam commiserimus ipseque iam de facto in eadem ad quosdam actus iudiciarios processerit, tamen nos certis rationibus
 20 animum nostrum moventibus vos dominum .t. prefatum, de cuius legalitate in Domino presumentes dicto domino .A. nostro commissario in collegam duximus deputandum et in eadem causa adiungendum, committentes vobis in virtute sancte obediencie, quatenus vocatis coram vobis vocandis causa in prefata statu in eodem, in quo impresenciarum pendere dinoscitur, vos ambo proceda-
 25 tis ac eandem cum singulis incidentiis, emergenciis, condependenciis, annexis et connexis etc., ut in aliis formis etc.

355 B fol. 259^v; Bónis 3759 (1497–1521). 356 B fol. 259^v; Bónis 3750 (1497–1521).

4–5 ut quem timor Dei... a peccatis] X 1.6.7. (Friedberg II coll.51–52)

1 deductam] deductum N 3 animo] *posterius suprascr.* B 5 coerceat] coherceat BN
 8 immediate] immediate BN 8–9 singulis] *habet B om.* N 9 denunciari] denunciari
 B 13 habetur] *add. et del. s(upra)* N 17 altera] B alia N 18 attractam] B attractum
 N 19 commissario] B commisario N 19 iudicandam] iudicand(am) B iudicandum
 N 25 impresenciarum] B inpresenciarum N 1 COMMISSIO] B conmissio N

356. COMMISSIO PER VIAM APPELLACIONIS

Thomas etc. dilecto nobis in Christo venerabili .t. salutem in Domino! Causam inter nobilem .t. ab una et .t. partibus ab altera in facto cuiusdam vinee et eius occasione coram venerabili domino .t. vicario nostro etc. motam et tandem ad nos certis respectibus advocatam et honorabili viro magistro .t. per nos 5 commissam ac tandem per viam appellacionis a sententia diffinitiva per eundem magistrum .t. nostrum commissarium in ipsa causa lata ad nos deduc- 219^r tam vobis domino .t., de cuius | legalitate et sufficiencia plurimum in Domino confidentes audiendam, cognoscendam et fine debito terminandam duximus committendam. Vestre igitur devocioni etc., quatinus huiusmodi causam 10 appellacionis vocatis coram vobis vocandis cum eius incidenciis, emergenciis, condependenciis, annexis et connexis etc.

357. CITACIO CONTRA HEREDES

Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(oct)or Dei etc. dilectis etc. Orta dudum coram nobis auctoritate apostolice legacionis, qua fungimur in hac parte, 15 litis et quescionis materia inter providos Io(hannem) iudicem et dominam .t. relictam, nunc vero consortem .t. de .t. ut actores et principales ab una et magnificum virum .t. banum de .t. dyocesis .t. velut in causam attractum et ex adverso principalem partibus ex altera de et super nonnullis rebus ac pecuniarum sum- 20 mis in actis huius cause specificatis rite et legitime procedentes servatisque de iure servandis <in> causa huiusmodi pro parte dictorum Io(hannis) iudicis et domine .t. contra predictum .t. tulimus sententiam diffinitivam, subsequenter die date presentis fuit nobis pro parte .t. et .t. heredum et successorum bonorum condan domine .t. antedictae expositum, quod, licet ipsa sententia nostra diffinitiva in rem de iure transierit iudicatam, tamen propter certa temporum 25 pericula eadem sententia nostra diffinitiva contra prefatum .t. debite executioni demandata, predictus autem .t. viam est universe carnis ingressus, cui .N. et .N. in universis rebus et bonis temporalibus ac possessionibus successissent, quare fuimus pro parte dictorum .t. et .t. heredum similiter et successorum prenominate domine .t. debita cum instancia requisiti, ut ipsis citacionem le- 30 gittimam auctoritate apostolice legacionis nate contra prenominate .t. et .t.

357 B fol. 260^{r-v}

5 advocatam] B advocatum N 10 devocioni] dileccioni B 14 Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(oct)or Dei] Thomas Amadeus B 20 procedentes] preceden(tes) N 21 in] *supplevi* 26 pericula] particula N 26–27 executioni] execucione N 27 demandata] *supplendum puto* non fuerit 27 viam] *habet* B *om.* N 27 .N.] *habet* B *om.* N 28 ac] B in N 29 parte] *pare* N 30–31 legittimam] *lctiman cum contractionis signo* N

heredes et successores predicti condam .t. ad videndum et audiendum predic-
tam nostram sententiam diffinitivam execucioni debite contra ipsos demanda-
ri decernere et concedere dignaremur. Nos autem requisicionibus huiusmodi
tanquam iustis et iuri consonis inclinati vestre igitur etc. compareant ad viden-
dum et audiendum per nos sententiam diffinitivam contra ipsos debite execu- 5
cioni demandari vel dicendum et causam rationabilem, si quam habent, quare
ad id procedere non debemus, processurique sew procedi visuri in huiusmodi
219^v causa sew causis, prout de iure fuerit procedendum aliasque|dicturi, allegaturi,
audituri et visuri, quod iustum fuerit et ordo dictaverit rationis, certificantes
etc. 10

358. INHIBICIO, NE SECULARES IUDICENT TESTAMENTUM

Thomas etc. dilectis nobis in Christo etc. Querimoniam nobilium domine
.M., relicte .G., et .G. iudicis Pesthiensis ac Petri et Pauli filiorum, necnon fra-
tris eiusdem .G. de .G. displicenti animo intelligimus, qualiter nonnulli forent
seculares persone, iudices et iusticiarii in civitatibus .B. et Pesthiensi predicta 15
commorantes et constitute, que ipsos querulantes in facto cuiusdam testamenti
per dictum condam .G. de .G. conditi iudicare conarentur in preiudicium eo-
rum et nostre ecclesiastice iurisdiccioni derogamen et salutis animarum ipso-
rum iudicum et iusticiariorum periculum satis manifestum. Supplicatum igitur
pro parte eorundem debita cum instancia extitit nobis, ut ipsis de opportuno 20
iuris remedio providere ac inhibitionem cum excommunicationis sententia le-
gittimam et in forma iuris debitam et consuetam contra predictos iudices et iu-
sticiarios dictarum duarum .B. et .P. civitatum decernere dareque et concedere
dignaremur. Nos autem attendentes supplicacionem huiusmodi fore iustam
et rationi consonam volentesque iurisdiccioni ecclesie nostre Strigoniensis 25
pro nostro posse, prout et tenemur, contra quoslibet se indebite de eadem in-
tromittentes et ingerere volentes defensare et intactam perseverare, huiusmodi
nobis porrecte supplicacioni inclinati prefatam inhibitionem decernendam du-
ximus et decernimus per presentes. Vestre igitur etc. ad prefatos iudices et iu-
sticiarios seculares in sepedictis civitatibus commorantes accedatis, eosdemque 30

358 B fol. 260^v–261^r

3–6 decernere et concedere...execucioni demandari] *habet B om. N* 6 dicendum] *ndum*
cum contractionis signo N 6 et] *om. B* 12 etc.] *posterius suprascr. N* 13 iudicis] *add.*
et del. de N 13 Petri] .P. B 13 Pauli] .P. B 14 .G.] B .B. N 14 nonnulli] B
nonnulli N 14 forent] *corr. ex forent N* 15 Pesthiensi] .P. B 16 cuiusdam] B
eiusdem N 20 ipsis] B ipsos N 22 predictos] dictos B 23 que] *om. B* 25 rationi
consonam] consonam rationi B 25 iurisdiccioni] iurisdiccioni N 29 decernimus]
decrevimus B 29 igitur] *habet B om. N* 29–30 iusticiarios] B iudiciarios N 30 que]
habet B om. N

sub excommunicationis pena, quam in eos et alterum eorum, nisi etc., incur-
 rere volumus ipso facto auctoritatibus nostris tam ordinaria, quam apostolice
 legacionis nate finaliter inhibeat, quibus et nos sic inhibemus, ne ipsi huius-
 220^r modi causam forum spirituale concernentem iudicare | ac dictos .t. et .t. suo
 astare iudicio compellere presumant, sed eandem nostri in presenciam per nos 5
 iudicandam transmittant, certificantes eosdem, quod, si in huiusmodi causa in
 contemptum nostre iurisdiccioni ac preiudicium et dampnum predictorum .t.
 et .t. quicquam attemptaverint, nos id totum in irritum revocabimus et inane.
 Et nichilominus, uti nobis proponitur, dictus .t. de dicta Buda una cum bo-
 nis suis se ad longinquas partes transferre asserit, ideo vobis modo, quo supra, 10
 committentes mandamus, quatinus ipsum .t. cum suis rebus prefatis arrestetis
 ac bona sua sic arrestata tamdiu in arresto tenere debeatis, quousque a nobis
 superinde aliud habueritis in commissis. Et post hec seriem huiusmodi vestre
 etc.

359. EXECUCIO SENTENCIE CONTRA HEREDES

15

Thomas etc. Venerabilibus et religiosis, necnon honorabilibus et discretis
 viris, abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, plebanis, vice-
 plebanis, altaristis, capellanis aliisque beneficiatis curatis et non curatis, clericis
 et notariis publicis quibuscumque per Strigoniensem et eius iurisdiccione[m],
 necnon Agriensem etc. civitates et dyoceses ubilibet constitutis et existentibus, 20
 et presertim .. de .t. et .. de .t. ecclesiarum plebanis et eorum vicesgerentibus,
 qui presentibus fueritis etc. Noveritis, quod, licet nos pridem in causa et causis
 coram nobis in, de et super facto testamentario ac eius occasione inter circum-
 spectum .t. de .t. ab una et magnificum .F. banum etc. ab alia partibus mota
 et vertente, servatis de iure servandis procedentes aliisque rationibus animum 25
 nostrum moventibus visisque omnibus actis, acticatis coram nobis in causa et
 causis premissis factis et deductis nostram, prout debebamus, de iure contra ip-
 sum .F. tulimus sententiam diffinitivam, prout in actis cause presentis et litteris
 nostris superinde emanatis plenius constat ipsamque nostram sententiam dif-
 finitivam post fatalia, quia appellacio ab ipsa sententia interposita minime infra 30

359 B fol. 261^r–262^r

1 nisi] *om.* B 2 apostolice] *add.* sedis N 4 iudicare] iudiciarie N 8 in] *habet*
 B *om.* N 9 dictus] B dicti N 9 de dicta Buda] B et .t. N 9–10 una cum bonis
 suis] *add. in margine sinistro, sed cum signo inserendi perperam posito* B *add.* de dicta .B. N
 11 arrestetis] B arestetis N 12 ac] et B 12 arrestata] B arestata N 12 arresto]
 B aresto N 15 SENTENCIE] *habet* B *om.* N 21 et presertim...eorum vicesgerentibus]
habet B *om.* N 23 de] *posterius suprascr.* N 23 et] *add. et del.* de N 25 de iure
 servandis] servandis de iure B 28 diffinitivam] d(i)ffini]tivam N 29–30 diffinitivam]
 d(i)ffini]tivam N 30 minime] *habet* B *om.* N

terminum iuris prosecuta primitus ipsam vicio desercionis subiacere et subiacuisse declarantes debite execucioni demandavimus mandamusque per certas
 220^v litteras nostras executoriales ipsum .F. sub censuris | ammoneri infra certum terminum in huiusmodi litteris nostris expressatum, ut dicte nostre sentencie diffinitive pareret cum effectu, si vero id recusaret facere, extunc eundem .F. 5 non parentem rei iudicate mandatisque ecclesie lapso dicto termino monicionis excommunicarent et excommunicatum denunciarent et consequenter, si in huiusmodi excommunicacionis sententia persisteret pertinaciter, tanquam putridum membrum dyaboli, extunc in aliis duobus terminis post se se sequentibus successive aggravarent et reaggravarent iuxta vim, formam et modum 10 dictarum litterarum nostrarum sub huiusmodi censuris emanatarum. Quem quidem .F. tanquam temerarium et non parentem mandatis ecclesie iuxta tenorem dictarum litterarum nostrarum successive diversis terminis sibi prefixis elapsis excommunicatum, aggravatum et reaggravatum publice denunciarent, quemadmodum per litteras nostras et dictorum nostrorum executorum relatione aput acta cause et causarum plenius et evidencius constat. Nunc vero ipse .F. in bello contra sevissimos Turcos, crucis Christi emulos generaliter instaurato pestifere sauciatus Altissimo vocante viam universe carnis ingressus est, in universis quoque et singulis bonis suis mobilibus et immobilibus magnifica domina Elena, consors, item .t. etc. et filii sui successerunt, quos etiam per 20 nostras litteras in nostri presenciam citari manda(ve)ramus et feceramus ad videndum dictam sentenciam contra ipsos execucioni demandare. Huiusmodi quoque termino citacionis instante et coram nobis procuratore prefatorum .E. et filiorum suorum atque Michaelae litterato comparentibus diversosque et nonnullos actus iudiciarios coram nobis facientibus inducias certi termini ad 25 instantem petitionem procuratoris pretactorum Elene et filiorum suorum et de voluntate eiusdem .M. litterati dedimus et concessimus ad concordandum et solvendum ipsi .t. iuxta contenta nostre sentencie diffinitive. In quo quidem termino prefixo ad solvendum rem iudicatam, uti revera percepimus, ipsi .t. nullam fecissent satisfaccionem atque solucionem, sed terminum eundem 30
 221^r dissimulantes | pertinaciter ipsum terminum pretermisissent. Quare fuit nobis per eundem .t. supplicatum, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio pro-

3 ammoneri] moneri B amoneri N 8 persisteret] persisterit N 12 tanquam] *add. et del.* et B 12 mandatis] man(da)tis B 14 denunciarent] denunciarent B 16 aput] apud B 17–18 instaurato] B instaurata N 19 immobilibus] immobilibus B 19–20 magnifica] *corr. ex dominam add. et del.* do EN 20 domina] *corr. ex dominam* N 20 Elena] .E. B *corr. ex Elenam* N 20 item] *habet* B *om.* N 20 successerunt] B successerint N 21 manda(ve)ramus] mandarien (?) v. mandaram(us) B mandaramus N 26 instantem] instan(tem) BN 26 Elene] .E. B 26 filiorum suorum] suorum filiorum B 27 eiusdem] eiusde N 27 .M.] *add. et del.* Petri N 30 atque] B adque N

videre dignemur. Considerantes, quod parum prodesset ferre sentencias, si debite execucionis non sortirentur effectum, vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum etc., requisitus premissas penas absque omni dissimulatione contra pretactos .E. et suos filios reassumatis et reassumtas continuatis in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis etc. in terram proiectis excommunicatos, aggravatos et reaggravatos nunciatis et a divinis cessetis aliaque omnia et singula iuxta vim, formam et tenorem litterarum sub dictis censuris ecclesiasticis emanatarum contra dictos .E. et filios suos peragatis et perficiatis tamdiu, donec ipsi nostris venerint parere mandatis et de eorum absolucione vobis constiterit evidenter. Et tandem seriem huiusmodi vestre etc.

10

360. RELAXATIO ECCLESIASTICI INTERDICTI

Augustinus episcopus etc. discreto domino .t. plebano parochialis ecclesie in villa .t. constructe dyocesis nostre salutem in Domino! Quamquam ratione et pretextu decimarum nostrarum anni proxime preteriti parochianis vestris ecclesiasticum interdictum imponi fecerimus, tamen ad instantem petitionem .t. huiusmodi interdictum usque ad festum .t. proxime futurum levandum duximus et removendum, dantes tibi omnimodam facultatem ipsis parochianis tuis interim divina sacramenta ecclesiastica celebrandi et administrandi. Horteris tamen, moneas et inducas eosdem, ut nobis usque terminum prefixum de decimis nostris prescriptis respondeant et satisfaciant cum effectu etc.

20

361. SUPER FIENDIS PROCESSIONIBUS PRO VICTORIA OPTINENDA

Thomas miseracione divina etc. Universis et singulis dominis, ecclesiarum parochialium plebanis et presertim domino preposito Veteribudensi, Beate Marie Virginis et Sancte Marie Magdalene de Buda etc. ceterisque fratribus

360 B fol. 262^r 361 B fol. 262^{r-v}; Bónis 3760 (1497–1521).

1–2 parum...effectum] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

1 prodesset] B prodest N 2 effectum] efectum B 4 reassumtas] reassumptas B 6 et] habet B om. N 8 .E.] Et. B 13 .t.] Kocz B 13 Quamquam] B Quanque N 14 proxime] B proximi N 15 fecerimus] *corr. ex feceramus* N 15 instantem] instan(tem) BN 19 moneas] moneris(?) v. *potius* moneas B moneris N 20 effectu] efectum B 22 divina] om. B 22–23 ecclesiarum parochialium plebanis et presertim domino] habet B om. N 23 Veteribudensi] B Veterisbudensi N 24 Marie Magdalene] Marie (Magdale)ne N

12 Augustinus episcopus] *Augustinus Salánki (1445–1465), episcopus Iauriensis, cf. EUBEL, Hierarchia catholica II p.167, ENGEL, Archont. I p.71 et C. Τóτῃ Ἱερωτάτῃ ἀρχοντ. p.69.* 13 in villa] *Kocs, in comitatu de Komárom, cf. CSÁNKI III p.504.*

221^v | religiosi, cuiuscumque ordinis sint, et toti clero civitatis Budensis et alias
 ubivis constitutis et degentibus dyocesi et iurisdiccioni nostris subiectis
 salutem etc. Quemadmodum prioribus litteris nostris vobis iniunximus, ita
 presentibus istis in virtute sancte etc. firmiter committimus et mandamus,
 quatinus vos et quilibet vestrum una cum suo toto clero et populo singulis 5
 ebdomadis secunda, quarta et sexta feriis pro pace et felici triumpho gentis
 nostre proseguendo processionem cum reliquiis facere et ad Deum altissimum
 cum summa humilitate, puro corde preces fundere debeatis. Universis autem
 tam clero, quam populo confessis et contritis huiusmodi processioni inte-
 ressentibus et devotas preces fundentibus centum dierum indulgencias per 10
 nos de iniunctis sibi penitenciis relaxasse pronuncietis, quas quidem centum
 dierum indulgencias de omnipotentis Dei misericordia et Beatorum Petri et
 Pauli apostolorum eius auctoritate confisi eis presentibus misericorditer in
 Domino relaxamus. Datum etc.

362. CONFSSIONALIS PRO PLEBANO

15

Thomas miseracione etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino .t. ple-
 bano de .t. salutem in Domino benediccione cum paterna! Cum nostri pasto-
 ralis officii interest animarum saluti providere, vobis et capellanis vestris per
 vos ad id deputandis tenore presencium paternaliter concedimus et gracie
 indulgemus, quatinus vobis et eisdem capellanis vestris liceat universos paro- 20
 chianos vestros utriusque sexus homines auditis prius eorum confessionibus
 ab omnibus peccatis eorum, eciam in casibus episcopalibus huic sedi nostre
 Strigoniensi reservatis auctoritate nostra vobis presentibus concessa hinc us-
 que ad octavas festi .t. proxime venturi absolvere iniuncta eis pro modo culpe
 penitencia salutaris, exceptis casibus homicidii, oppressionis puerorum, senten- 25
 cie excommunicacionis a iure vel ab homine prolata ac contractus matrimonii
 222^r tempore prohibito et aliis enormibus | casibus, super quibus dicta sedes nostra
 Strigoniensis merito foret consulenda, super quibus vestram et capellanorum
 vestrorum oneramus consciencias. Datum.

362 B fol. 262^v; Bónis 3761 (1497–1521). 363 B fol. 262^v–263^r; Bónis 3751 (1497–1521).

2 iurisdiccioni] iurisdiccioni N 6 ebdomadis] ebdamadis B 8 humilitate] B utilitate
 N 9 contritis] B concertis N 9–10 interressentibus] add. et del. centum dierum indul-
 gencias per B 11 pronuncietis] pronuncietis B 12 Dei] add. et del. gracia N 14 etc.]
 habet B om. N 15 CONFSSIONALIS] B CONFSSIONES N 17 benediccione] cum signo
 contractionis superfluo N 20 liceat] B licet N 25 homicidii] homicidi N 26 prolata]
 B prolata N 27 sedes] sedis BN 29 Datum] etc. B 1 DIMITTATUR] B dimitatur
 N

363. UT CAPTUS PREPOSITUS LIBER DIMITTATUR

Thomas etc. dilectis nobis etc. salutem in Domino et paternam benedictionem! Iniuncti nobis pastoralis officii debitum exigit et requirit, ut temerarios sacrilegorum ausus, quibus subiecte nobis ecclesiastice persone opprimuntur, reprimamus. Sane ad nostram deductum est audienciam, quod quidam frater 5 .A. ordinis Premonstratensis, qui se in preposituram de .t. dicti ordinis Agriensis dyocesis intrusit, ausu temerario et sacrilego venerabilem et religiosum fratrem Paulum, presbiterum professum eiusdem ordinis, verum et legitimum prepositum dicte prepositure captivasset ac captum et vinculatum temere detineret. Nos igitur huiusmodi temerarios et sacrilegos actus in ecclesiasticas pre- 10 cipue patratos personas impunitos relinquere nolentes discrecioni vestre etc., quatinus receptis presentibus ad dictum fratrem .A. detentorem dicti Pauli prepositi accedatis ipsumque auctoritate nostra, ut ipse prefatum Paulum prepositum de suis vinculis ac captivitate infra sex dierum spacium etc., quodque, si 15 prefatus frater .A. eundem fratrem .P. prepositum de suis vinculis ac captivitate libere et pacifice emittere noluerit aut recusaverit, extunc post lapsum dictorum sex dierum prefatum fratrem .A. excommunicatum publice denuncietis et, ut excommunicatum a Christi fidelibus arcus faciat evitari locumque seu villam de .t. ecclesiastico subiciatis interdicto illudque firmiter observari faciat, donec et quousque a nobis aliud habueritis in mandatis. 20

364. VISITATIO PRO ARCHIDIACONIS ETC.

222^v Thomas etc. dilectis nobis in Christo discretis | universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub archidiaconatu .t. ubilibet constitutis etc. salutem in Domino! Quia honorabilis vir, dominus .t., archidiaconus et canonicus in dicta ecclesia Strigoniensi de licencia nostra speciali ad videndum et 25 conspiciendum statum ecclesiarum vestrarum et personarum eorundem vestri in medium accedet visitaturus, idcirco vestre et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena etc., districte precipientes committimus et mandamus, quatinus dum et quando idem dominus .t. archidiaconus visitacionis causa vestri in medium pervenerit, eun- 30 dem cum familia et equis secundum constitutiones sinodales moderatas granter et honorifice acceptantes favorabiliterque tractantes eidem cum familia

364 B fol. 263^{r-v}; Bónis 3762 (1497–1521).

2 etc.] *habet* B *om.* N 2 in Domino et paternam] et paternam in Domino B 5 quidam] B quidem N 7 intrusit] B intensit (?) N 9–10 detineret] B contineret (?) N 13 prefatum] *add. et del. pref* N 17 denuncietis] denuncietis B 21 ETC.] *om.* B 26 personarum] *add. et del. vri* B 26 eorundem] B earundem N 28 in virtute...pena] *om.* B 31 moderatas] *moderat(as)* B moderatis N

et equis de victu condecanti et procuracione debita providere vestroque salvo et securo conductu, dum per eundem requisiti fueritis, eidem assistere debeatis. Insuper quicumque ex vobis vel parochianis vestris eidem domino .t. archidiacono cathedratico, terragio et in suis iuribus archidiaconalibus forent obligati, tales universos et singulos, quos prefatus dominus .t. archidiaconus vobis 5 duxerit nominandos, tociens, quociens opportunum fuerit, auctoritate nostra requiratis et moneatis, quos et eorum quemlibet et nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi eidem .t. archidiacono de dictis suis proventibus archidiaconalibus respondere et de eisdem satisfacere debeant et teneantur. Qui si id fecerint, bene quidem, alioquin talibus et eorum ecclesiis canonica 10 monicione premissa firmissimum imponatis vigore presencium ecclesiasticum interdictum tamdiu duraturum, quousque ipsi de huiusmodi iuribus satisfacerint et quousque idem dominus .t. archidiaconus dictum interdictum removendum duxerit ab eisdem aut aliud habueritis a nobis in commissis. Preterea 223^r quoscumque et | et quemcumque dictus dominus .t. archidiaconus occasione 15 dictorum suorum iurium archidiaconalium vel aliter sibi iniuriantes vobis duxerit nominandos, t(ales) in nostram peremptorie similiter tociens, quociens opportunum fuerit, citetis presenciam ad terminum competentem prefato domino archidiacono aut suo legitimo procuratori super eo, super quo fuerint citati, de iure responsuros etc. 20

365. CONVOCACIO PLEBANORUM PER ARCHIDIACONUM

Demetrius de Nyas etc. Universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub nostro archidiaconatu ubivis constitutis et existentibus, qui presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus salutem in Domino! Quia nos convocacionem nostram generalem anno in presenti in oppido .t. 25 circa plebanum Sancti .t. de .t. facere intendimus, ideo vestris discrecionibus in virtute sancte obediencie etc., quatinus die dominico proximo ante festum .t. proxime venturum quilibet vestrum personaliter comparere et de universis nostris redditibus archidiaconalibus tam presentibus, quam preteritis plenam teneantur impendere satisfaccionem eaque audituri et visuri, que ad erudicio- 30 nem vestram et vestrum cuiuslibet de speciali mandato reverendissimi domini .t., domini et prelati nostri exponentur, et secus in premissis facere non ausu-

365 B fol. 263^v–264^r; Bónis 3907 (c.1500).

2 assistere] N asistere N 3 vel] aut B 4 cathedratico] katedratiko B kathedratiko N 6 nominandos] B nomian(dos) N 22 Demetrius de Nyas] Thomas Amadeus B 23–24 qui presentibus...fuerit requisitus] om. B add. et del. N 24 salutem] habet B add. et del. N

22 Demetrius de Nyas] cf. Új Magyar Sion 11 (1880) p.512.

ri. Presentes autem alter alteri sub pena trium marcarum citissime presentare teneatur. Datum etc.

366. MENDICATORIA PAUPERIBUS IN HOSPITALI DEGENTIBUS

Thomas etc. salutem in Domino sempiternam! Cum pauperes infirmi in domo hospitalis Sancti Spiritus intra muros civitatis talis fundati iacentes no- 5 bis per nuncios ipsorum suas exposuerunt necessitates ita, quod sine Christi fidelium elemosinis, ex quo hospitale illud nullos habeat proventus, de quibus 223^v ipsi egeni tractarentur, et alias sint multum inopes, vivere | et se ipsos sustentare non valeant sew nequeant, nobis cum humilitate supplicari fecerunt, ut ipsis concedere dignaremur licenciam pro eorum vite sustentacione elemosinas pe- 10 tendi et recipiendi. Nos attendentes supplicacionem huiusmodi fore iustam et rationi consonam, eisdem infirmis huiusmodi licenciam tenore presencium concedimus hortantes vos et quemlibet vestrum, quatinus, dum et quando questores prefatorum infirmorum sive debilium predicti hospitalis Sancti Spiritus ad vos et vestri in medium accesserint aut aliquis ex ipsis accesserit, benigne 15 et cum caritate recipiatis elemosinas et alia caritatis opera eis erogantes et per parochianos quoque vestros erogari facientes, ut per hec et alia opera, que inspirante Domino feceritis, ad eternam beatitudinem et gloriam possitis et valeatis gloriosius pervenire. Presentes autem a data earum per annum dumtaxat perdurare volumus, quas post opportunam lecturam exhibenti restituatis. Datum 20 etc.

367. DELEGACIO CAUSE IN BONA FORMA ETC.

Thomas etc. dilecto nobis in Christo venerabili .. vicario ecclesie .t. in spiritualibus et causarum auditori generali salutem et mutuam in Domino caritatem et debitam in negocio infrascripto diligenciam adhibere! Causam et cau- 25 sas, quam et quas discretus .t. de .t. dyocesis Strigoniensis contra et adversus nobilem .t. de .t. ac providos .t. et .t. de .t. antedictae dyocesis in, de et super facto, ut dicebatur, ablacionis rerum et bonorum dicti domini .t. actoris, nec-

366 B fol. 265^v; Bónis 3763 (1497–1521). 367 B fol. 266^{r-v}

5 talis] B ex N 6 nuncios] nuncios B 8 vivere] corr. ex viverent 10 sustentacione] sustentacionem N 16 caritate] B charitate N 18 possitis] positus N 20 restituatis] restitutis BN 20–21 Datum etc.] habet B om. N 22 etc.] habet B om. N 23 ..] habet B om. N 23 .t.] B de N 24 generali] corr. ex generalis N 24 salutem] cum signo ordinem verborum premutandi add. in Domino N 24 in Domino] om. N 24–25 caritatem] B charitatem N 25 infrascripto] B infra(scrip)to N 27 de .t.] om. B 27 de] posterius add. suprascr. B

non iniuriarum et dampnorum per dictos .t. et .t. facte illatarumque et irrogatorum ac eorundem occasione coram nobis et in sede spirituali Strigoniensi auctoritate apostolice legacionis nate, qua fungebamur et fungimur, citacione et eius execucione legitimis precedentibus moverat sew movere intendebat, in qua sew quibus instantibus eisdem partibus servatisque de iure servandis 5
 224^r tus iudiciarios, citra tamen | cause et causarum huiusmodi conclusionem per nos processum fuerat, ut parcium laboribus, fatigiis et expensis propter amplam loci distanciam et viarum discrimina indulgeatur et presertim de prefati reverendissimi domini nostri, domini Thome cardinalis mandato vobis domi- 10
 no vicario prefato cum omnibus et singulis eiusdem et earundem incidenciis, emergenciis, condependenciis, annexis et connexis audiendas, continuandas, cognoscendas, decidendas et fine debito terminandas duximus committendas et committimus per presentes. Quocirca vos harum serie hortamur et nichilominus in virtute sancte obediencie requirimus, quatinus receptis presentibus 15
 ac vocatis partibus predictis et aliis, qui de iure evocandi fuerint, causam et causas huiusmodi supradictas cum omnibus et singulis, ut prefertur, eiusdem et earundem incidenciis emergenciis, condependenciis, annexis et connexis audiatis, continuatis, cognoscatis, decidatis et fine debito terminetis, facientes, quod iudicando decreveritis, per censuram ecclesiasticam auctoritate predicta 20
 per ipsas partes inviolabiliter observari. Testes vero, qui fuerint nominati, si se gracia, odio, amore etc. prohibere, si vero qua parcium predictarum super iudicio et sententia vestris huiusmodi contentare noluerit, liceat extunc eidem sew eisdem ad nos et sedem predictam Strigoniensem causam et causas huiusmodi via appellacionis legitime introducere. Datum. 25

3 citacione] citacionem N 4 execucione] execucionem 8 processum] corr. ex concessum (?) N 9 loci] corr. ex leci (?) N 9 indulgeatur] add. in margine sinistro Nota et manum digito monstrantem B 11 eiusdem] B eius N 11 earundem] B earum N add. et del. indulgen(cii)s N 12 audiendas] audiendum N 12 continuandas] continuandum N 13 cognoscendas] cognoscendum N 13 decidendas] B dicendum N 13 terminandas] terminandum N 14 vos] B vobis N 14-15 nichilominus] add. -que N 18 incidenciis] add. et N 19 decidatis] corr. ex. decedatis N 22 prohibere, si vero... Datum.] om. B 22 qua] corr. ex que N 24 nos] add. et del. predict N

368. CITACIO, QUANDO IN CAUSAM ATTRACTI VITA FUNCTI EXTITISSENT ET BONA EORUNDEM AD ALIUM CONDESCENDISSENT

Demetrius etc. Noveritis, quod cum dudum venerabilis dominus Albertus d(ecretorum) d(oct)or, archidiaconus Nitriensis ac canonicus et pridem vicarius in spiritualibus generalis predictae ecclesie Strigoniensis in quadam causa 5 inter nobiles dominas Annam, consortem .t. de .t. et Elenam, relictam condam .t. de .t., filias puta condam Georgii de .t. Agriensis dyocesis ut actrices et principales ab una et nobiles dominam Iustinam et Karolum, filium condam .L. de .t. velut in causam attracti et parte ex altera principales in, de et super facto testamentario ac dotis et rerum paraffernalium, necnon quarte puellaris 10 224^v eorumque occasione coram ipso domino Alberto | tunc vicario in hac alma sede Strigoniensi mota procedens rite et legitime certam pro parte prefatarum Anne et Elene actricum et contra prefatos Karolum et dominam Iustinam tullisset sententiam diffinitivam expensasque litis debita moderacione previa taxasset, prout hec in actis cause huiusmodi clarius continentur, tandem de anno 15 et die datarum presencium nobis ad iura reddenda etc. pro parte iamdictarum actricum fuit expositum, qualiter antequam predicta sententia diffinitiva prefati domini Alberti pridem vicarii per execucionem debitam, prout debebat, contra iamfatos Karolum et dominam .t. suum sortita fuisset effectum, iidem .K. et domina .t. vita functi extitissent ac in omnibus bonis, rebus, hereditati- 20 bus et quibusvis aliis rebus eorum quidam Michael, frater prefatorum Karoli et domine .t. successisset. Quare fuimus debite requisiti, quatinus predictam sententiam diffinitivam una cum expensarum taxatione contra prelibatum Michaellem tanquam successorem bonorum et hereditatum dictorum Karoli et domine Iustine debite execucioni demandare dignaremur. Et quia ipse Michael 25 ad premissa citandus esse videbatur, igitur citacionem contra eum dandam esse decrevimus et decernimus per presentes. Vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum etc., Strigonii coram nobis in iudicio compareat ad viden-

368 B fol. 266^v–267^v; Bónis 2995 (c.1463).

2 EORUNDEM] B eorundem N 3 Demetrius] Simon B 4 d(oct)or] d(octor) B 4 Nitriensis] Nitriensis B 5 spiritualibus] s(piritualibus) B 6 .t. de .t.] Iohannis de Zemere B 7 .t. de .t.] Blasii de .C. 8 Iustinam] B Iustianam N 8 Karolum] Karulum B 9 .L.] Ladislai B 9 .t.] .E. B 9 attracti] B attracte N 12 parte] *add. et del.* Anne N 13 actricum] actricem N 13 Iustinam] B Iustianam N 13–14 tullisset] B tullisset N 14–15 taxasset] *corr. ex* traxasset B 16 reddenda] *om.* B 17 actricum] attricum N 17 predicta] *habet* B *om.* N 19 iidem] B idem N 20 .K.] Karolus B 22 domine] domi(ne) N 22 successisset] successissent N 25 demandare] *cum quadam correctione* N 26 premissa] B premissis N 26 citandus] *cum quadam correctione* N 26–27 dandam esse] *habet* B *om.* N

3 Albertus] *Albertus Váradi (1447–1469), canonicus Strigoniensis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. p.23.*

dum et audiendum per nos dictam sententiam diffinitivam, ut prefertur, per antefatum dominum Albertum vicarium latam una cum expensarum taxacione contra ipsum .M. tanquam successorem bonorum et hereditatum ac iurium dictorum Karoli et domine Iustine debite execucionis demandare litterasque opportunas desuper dari et decerni vel dicendum et causam rationabilem, cur premissa fieri non debeant, et alias recepturus et allegaturus id, quod iustum fuerit et ordo dictaverit rationis etc., certificantes etc.

369. SINE TITULO

Demetrius etc. Noveritis, quod alias venerabilis et egregius dominus Thomas Amadeus de Ferrara condam predecessor noster vicarius in causa et causis, quam et quas venerabilis dominus Wylhelmus canonicus nove ecclesie Beate Marie Virginis alias S(ancti) Sigismundi ante castrum Budense fundate contra et adversus venerabile ac honorabiles dominos canonicos et capitulum ecclesie Nittriensis ratione certorum negociorum in actis cause huiusmodi clarius deductorum et expressatorum et eorum occasione coram eodem predecessore nostro vicario in hac sede spirituali Strigoniensi moverat et in qua per eum usque ad litis contestacionem, citra tamen recepcionem testium processum fuerat, causa ipsa tum ad regium mandatum, cum aliis ex causis prorogata et in eadem supersessum fuerat, tamen, quia tandem die datarum presencium fuit nobis pro parte prefati domini prepositi expositum, quatinus causam et causas supradictas reassumere et continuare etc. et in eisdem ad ulteriora procedere deberemus et quia etc.

370. CITACIO AD VIDENDUM ET AUDIENDUM REASSUMPMI

ET CONTINUARI CAUSAM IN EODEM STATU, QUO MANSERAT
CORAM NOBIS INDECISA

Demetrius etc. Noveritis, quod cum alias in causa, que inter reverendum dominum episcopum ut actorem et | principalem ab una et .t. plebanum de Wylak dicte dyocesis ab altera partibus de et super spoliacione quarumdam

369 *textum habet in margine sinistro et parte inferiore paginae N 370 B fol. 267^v; Bónis 2996 (c.1463).*

1 dictam] iterum add. dictam N 3 .M.] Michaelem B 3 successorem] successorum N 6 et] habet B om. N 18 cum] add. et del. ad N 20 prepositi] pp cum suspensionis signo N 23 REASSUMPMI] reassummi cum signo contractionis superfluo B reassumendum N 26 Demetrius] Dionisius B 26 reverendum] B reverendissimum N 27 dominum] add. et del. nostrum N 27 episcopum] add. et del. ab una B 28 spoliacione] spoliacionem N

rerum et bonorum dicti domini episcopi per dictum .t. plebanum, ut dicebatur, facta dampnisque et iniuriis in actis cause expressatis eorumque occasione coram nobis vertebatur, ad certos actus iudiciarios processissemus, certis ex causis animum nostrum tunc moventibus causa in eadem et ab eius cognitione supersedimus, tandem pro parte dicti domini episcopi fuit nobis debita cum instancia supplicatum, ut in prefata causa ad ulteriora procedere et citationem legitimam in forma iuris solita et consueta contra annotatum .t. plebanum decernere dareque et concedere dignaremur. Nos autem attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et rationabilem, citationem petitam dandam decrevimus et decernimus per presentes. Vestre igitur etc., compareat ad reassumendum et continuandum reassumique et continuari videndum causam prefatam in ultimo eius statu, in quo eadem coram nobis indecisa remansit, ac procedendum procedique videndum in eadem gradatim et successive usque ad sententiam diffinitivam inclusive ac dicturus, auditurus, allegaturus et recepturus id, quod iustum fuerit et ordo dictaverit rationis, certificantes eundem etc.

371. CITACIO CONTRA EPISCOPUM

Demetrius etc. Pro parte honorabilium et circumsectorum virorum dominorum canonicorum et capituli ecclesie .t. nobis etc., quod, licet populi et hospites ac iobagiones eorundem dominorum canonicorum et capituli in possessione eorum .t. vocata dicte Iauriensis dyocesis commorantes et existentes a tanto tempore, cuius inicii contrarium in memoria hominum non existit, universas et singulas decimas frugum, bladorum et aliarum rerum minutarum decimari solitarum de medio eorundem populorum et hospitum episcopis ecclesie Iauriensis pro tempore constitutis provenientes et provenire debentes ex concessione et ordinatione predecessorum reverendi in Christo patris, domini Augustini, moderni episcopi eiusdem ecclesie Iauriensis cum certa pecuniarum summa solvere et extradare consueverunt et debuerunt, prout eciam impresenciarum easdem solvere et extradare parati existunt, nichilominus tamen prefa-

371 B fol. 267^v–268^v

1–2 dicebatur] B dicebant N 5 tandem] *in margine dextro add.* dicti domini canonici et capitulum ad hec citari fore videbantur, devocioni vestre etc. ut hec (*add. et del. tria vocabula*) in fo(lio).L.3. N 6 instancia] *add. et del.* requisiti N 9 petitam] B pettam *cum contractionis signo* N 10 ad] *add. et del.* continuandum B 12 prefatam] B prefatum N 13 videndum] *add. et* N 14 dicturus] dicturi N 18 Demetrius] Dyonisius B 24 solitarum] *iterum add. et del.* solitarum B 28 consueverunt] B *corr. ad* consueverint N 28 debuerunt] B debuerint N 28–29 impresenciarum] inpresenciarum N 29 easdem] B eadem N

tus dominus Augustinus modernus episcopus Iauriensis, nescitur, quo motivo ductus, huiusmodi decimas contra libertates et concessionem huiusmodi, ut prefertur, per predecessores ipsius domini Augustini episcopi factas et ab antiquo observatas cum frugibus et bladibus exigere et extorquere niteretur, et propterea ad prefatam possessionem .t. ecclesiasticum interdictum imposuisset impositumque a longo iam tempore et per spacium fere unius integri anni firmiter observari fecisset et faceret de presenti, et alias idem dominus Augustinus episcopus eisdem dominis canonicis et capitulo previa ratione multipliciter fuisset iniuriatus dampnaque plurima intulisset in periculum anime ipsius domini episcopi preiudicium quoque et detrimentum ac derogamen libertatum dictorum dominorum exponencium non modicum ac iniuriam et gravamen valde magnum. Quare fuimus pro parte eorundem dominorum exponencium etc., contra prefatum dominum episcopum auctoritate apostolice etc. Nos autem attendentes huiusmodi requisicionem fore iustam et rationabilem, quodque iusta petentibus non est denegandus assensus, citacionem petitam dandam decrevimus et etc. Strigonii coram nobis in iudicio compareat ad videndum et audiendum per nos declarari huiusmodi ecclesiasticum interdictum, ut premissum est, per prefatum dominum Augustinum episcopum premissorum occasione ad dictam possessionem .t. impositum minus iuste et indebite fuisse et esse impositum et fulminatum ipsumque ecclesiasticum interdictum, in quantum necesse fuerit, tolli et removeri vel dicendum et allegandum causam rationabilem, si quam habuerit, quare id minime fieri debeat, aliasque eisdem dominis canonicis et capitulo vel eorum legitimo procuratori de et super premissis et eorum occasione de iure responsurus, processurus et procedi visurus in huiusmodi causa et causis gradatim et successive usque ad sententiam diffinitivam inclusive ac dicturus, allegaturus et recepturus id, quod iustum fuerit et ordo dictaverit rationis, certificantes eundem etc. |

15 iusta...assensus] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

4 bladibus] bladys BN 4 niteretur] B nitterent N 5 prefatam] prefatum N 5 interdictum] habet B om. N 21 dicendum] dndum cum contractionis signo N 21 allegandum] add. et del. cartam B 21 causam] posterius corr. suprascr. B 22 habuerit] habuerint BN 27 certificantes] add. eosdem N

1 Augustinus modernus episcopus Iauriensis] *Augustinus Salánki, episcopus Iauriensis (1445–1465), cf. EUBEL, Hierarchia catholica II p.167; Schemat.Jaur. 1968 pp.39–40; ENGEL, Archont. I p.71.*

372. NARRATIO IN FACTO DOTIS ET RERUM PARA-FERNALIIUM

Gravem querelam nobilium Io(hannis) et .B. filiorum condam .B. de .t. nobis allatam recepimus continentem, quomodo, licet iidem dotem et res para-fernales nobilis condam domine .D., filie condam .B. de dicta .t., sororis eorum carnalis, in quibus ipsi Io(hanni) et Benedicto iure successorio successerunt, 5 ipsis iuxta huius regni consuetudinem de possessionibus .t. et .t. vocatis provenire et solvi debentes a nobilibus .t. et .t. pecierint et eosdem in eo, ut de eisdem dotibus et rebus parafernalibus ipsis satisfacerent, pluries requisitos habuerint, nullam tamen hactenus satisfactionem ab eisdem habere potuerunt, nec habere possunt de presenti. Supplicatum fuit nobis, ut ipsis etc.

10

373. FIDES SUPER LEGALITATE NOTARII

Thomas miseracione divina etc. universis et singulis presentes litteras inspecturis, visuris pariter et audituris salutem in Domino et presentibus fidem indubiam adhibere! Quia pium et rationi consonum est veritati testimonium perhibere, ideo ad universitatis vestre noticiam deducimus et deduci volumus 15 per presentes, quod nobilis vir, magister Stephanus de .t. Iauriensis dyocesis publicus apostolica auctoritate notarius ac tunc, ut premittitur, causarum curie et sedis nostre spiritualis Strigoniensis coram domino Demetrio de .t. etc. vicario nostro in pontificalibus etc. et causarum auditore generali scriba, qui suprascriptum publicum registri sive, ut aiunt, rotuli processusque et transsumpti 20 instrumentum confecit, transsumpsit, subscripsit et publicavit, tempore eiusdem instrumenti et dudum ante fuit, prout est de presenti notarius publicus, fidelis et legalis ac ut talis et pro tali ab omnibus de eo noticiam habentibus habitus, tentus, nominatus et reputatus, prout etiam de presenti habetur, tenetur, nominatur et reputatur instrumentisque etiam et scripturis publicis per 25 eum confectis, subscriptis et signatis plenaria et indubitata solet in iudicio et 226^v extra fides et credulitas | adhiberi. Et ne super hoc alicui dubitari contingat, presentes litteras nostras testimoniales huiusmodi publici registri sive rotuli et transsumpti instrumento annexas de premissis fieri illudque publicum processus, registri sive rotuli ac transsumpti instrumentum, ut stili et moris est, claudi 30

372 B fol. 268^v 373 B fol. 268^v–269^r; Bónis 3764 (1497–1521).

1 PARA-FERNALIIUM] paranfernalium B 2 .t.] .C. B 4 .t.] .C. B 5 Benedicto] .B. B 6 iuxta] habet B om. N 7 nobilibus] add. et del. litteram N 7 pecierint] pet-cyerint B pecierunt N 15 universitatis] universitatis B 16 Stephanus] Martinus B 16 Iauriensis] Quinqueecclesiensis B 18 Demetrio de .t.] Thoma Amadeo de Fer-raria d(ecretorum) d(octore) B 19 pontificalibus] spiritualibus B 23 fidelis] corr. B 25 reputatur] reputator N 25 etiam] om. B 27 dubitari] B dubitare N

clausumque sigilli nostri appensione communiri iussimus et fecimus. Datum in arce nostra Strigoniensi etc.

374. INSTRUMENTUM SUPER REQUISICIONE ET MONICIONE NOTARII,
UT ACTA ET PROCESSUS TRANSCRIBAT

In nomine Domini! Amen! Per hoc presens publicum instrumentum cunc- 5
tis pateat evidenter et sit notum, quod anno a nativitate eiusdem millesimo
quingentesimo etc., indiccione .t., die vero .t. mensis Ianuarii, hora terciarum
vel quasi in ecclesia metropolitana Strigoniensi, pontificatus siquidem sanc-
tissimi etc., in mei, notarii publici subscripti et testium infrascriptorum pre- 10
sencia personaliter constitutus honorabilis dominus Nicolaus, plebanus paro-
chialis ecclesie Sancti Nicolai episcopi de regali civitate Strigoniensi et quas-
dam litteras compulsorias venerabilium dominorum Stephani lectoris et Cas-
spar de Sabaria archidiaconi, d(ecretorum) d(octo)rum canonicorum in eccle-
sia Iauriensi, necnon per prefatum dominum Iulium etc. in causa et causis inter
magnificum dominum Moysem Bwzlay de .t. executorem sew fidei commissa- 15
rium testamenti sew ultime voluntatis condam domini Nicolai Bwzlay ab una
et nobilem dominam Katherinam, relictam et Io(hannem) filium condam Pe-
tri Bornemyza ab alia partibus ratione certorum negociorum in actis cause et
causarum huiusmodi supradictarum expressatorum et eorum occasione motis
et vertentibus iudicum et executorum specialiter deputatorum mihi notario 20
pre- et infrascripto exhibuit et presentavit, quas ego honore et reverencia, qui-
bus decuit, recepi, post quarum quidem litterarum antelatorum dominorum
iudicum mihi et per me, ut premittitur, factam <presentacionem> idem Ni-
colaus plebanus vigore earundem litterarum me notarium debite et diligenter

374 B fol. 269^r–270^r; Bónis 4049 (1508).

2 arce] arche BN 2 etc.] habet B om. N 3 REQUISICIONE] requisicionem N 3 MO-
NICIONE] monicionem N 4 TRANSCRIBAT] add. etc. B 7 etc.] octavo B 7 indiccione]
indicione BN 7 Ianuarii] Iulii B 8–9 sanctissimi] habet B om. N 9 publici] add. et
del. sub B 9 infrascriptorum] infra(scrip)torum N 10 Nicolaus] Mathias B 12 Ste-
phani] B Sthephani N 15 Moysem] Moysen B 15 Bwzlay] B Broslay N 15 .t.]
tali B 15 fidei] corr. ad fide N 17 Katherinam] Catherinam B 17 Io(hannem)]
Iohannem B 18 Bornemyza] Bornemyza B 19 huiusmodi] om. B 21 infrascripto]
infra(scrip)to N 23 presentacionem] supplevi 23–24 Nicolaus] Mathias B

10–11 parochialis...Strigoniensi] quoad civitatem cf. GYÖRFFY, Geogr.hist. II p.250 seqq. et
quoad ecclesiam p.255. 12 Stephani lectoris] forsan idem ac Stephanus Kajári (1511–1538),
cf. BEDY Győri székeskáptalan p.341, KöBLÖS Egyházi középréteg pp.397–398 et C. TÓTH Főpa-
pi archont. p.74. 12–13 Caspar de Sabaria] Gáspár de Szombathely (1505–1512), canoni-
cus Iauriensis, cf. KöBLÖS Egyházi középréteg p.429. 15 Moysem Bwzlay] Moyses Buzlai de
Gergelylak (1476–1519), cf. KUBINYI: A Gergelylaki Buzlaiak pp.269–285.

monuit et requisivit, quatinus acta et processus causam et causas tangentes et
 concernencia apud me existencia et habitos originaliter vel eorum formis origi-
 227^rnalibus vel eorum sew | earum vera transsumpta pro eorum formis originalibus
 aut notis sew manualibus et prothocollis superinde factis in publicam formam
 redacta et redactos sub pena et infra terminum in iamfatis litteris dominorum 5
 iudicum contentis prefatis domine Katherine et Iohanni aut eorum legitimis
 procuratoribus dare et tradere deberem, presentibus ibidem etc.

375. NARRATIO MONICIONIS, UT MULIER, QUE AUFFUGIT, REDEAT AD MARITUM SUUM

Demetrius etc. Noveritis pro parte nobilis magistri .B. de .t. dicte dyocesis 10
 nobis fuisse expositum cum querela, quod, licet honesta domina .M. nunc in
 .t. apud .t. commorans dudum cum prefato exponente matrimonium legitti-
 me contraxerit et inter eos affeccio carnalis subsecuta, eidem per plures annos
 matrimonialiter cohabitaverit et eum tanquam uxor affectione maritali per-
 tractans ex eo proles susceperit, tamen ipsa .M., nescitur, quo spiritu seducta, 15
 fidem, quam eidem exponenti pro matrimonio huiusmodi servandam promi-
 serat, violans ab eo sine iudicio ecclesie divertisset eumque dimisisset sicque
 temeritate propria extra matrimonium iusque coniugale a multis annis vaga-
 retur in dispendium salutis anime sue etc., ferimus in hiis scriptis, ad prefa-
 tum dominum exponentem, maritum suum, quem inconsulte dimisit, redeat 20
 et eum affectione maritali sicuti prius pertractet redireque et pertractare debeat
 et teneatur. Que si id fecerit etc.

376. ALIA NARRATIO MONICIONIS SIMILIS

Demetrius etc., ut supra, ex ea proles procreans et suscipiens, pluribus an-
 nis cohabitaverint et sese coniugali affectione tractaverint, nichilominus tamen 25
 eadem domina .t. persuasione ac mandato, ut creditur, pretacti .t. patris sui
 sine iudicio ecclesie licenciaque dicti exponentis ab eodem divertisset et alibi

375 B fol. 270^r; Bónis 3908 (c.1500). 376 B fol. 270^r; Bónis 3909 (c.1500).

2 formis] farmis (?) N 3 pro] per N 6 Katherine] Catherine B 10 Demetrius]
 Thomas Amadeus de Ferrara B 10 .B.] Benedicti B 11 .M.] Margaretha B 14 coha-
 bitaverit] B cohabitavit N 15 eo] add. et del. plures N 15 .M.] Margareta B 18 a]
 habet B om. N 18–19 vagaretur] B vagarent N 19 sue] om. B add. et del. N 20 do-
 minum] om. B 21 affectione] affectionem N 22 Que] B Qui N 22 fecerit] habet
 B om. N 24 Demetrius] Thomas B 25 coniugali] coniugale B 26 sui] suis N
 27 alibi] habet B om. N

extra thorum et ius coniugale vagaretur, ipse quoque .t., ne ad dictum exponentem rediret, prohibens et eidem minas et terrores incuciens se opposuisset 227^v et opponere ac prohibere non cessaret eciam de presenti in dispendium etc. |

377. ALIA NARRATIO MONICIONIS PROPTER NON CONSUMMACIONEM SPONSALIIUM CONTRACTI

Demetrius etc. Exposuit nobis nobilis magister Mathias .t. de .t., quod, licet alias ipse cum nobili puella Clara nomine, filia .t. de .t. ex domina Anna vocata progenita eisdem ipsius puelle parentibus consencientibus, immo id procurantibus sponsalia per verba de presenti contraxerint ipsaque postmodum inter eosdem per manus venerabilis sacerdotis iurata et publice confirmata extite- 10 rint, tamen nunc dicti .t. et .t. parentes eiusdem puelle, nescitur, unde moti, dictam Claram puellam ipsi exponenti pluries petenti et instanti, ut sponsalia huiusmodi per carnis copulam consummaret, reddere, dicta eciam Clara puella metu, ut creditur, dictorum parentum suorum ipsi exponenti adherere et cum eo dicta sponsalia consummare hactenus recusassent et recusarent im- 15 presenciarum in dispendium salutis animarum etc., ferimus etc., dicta Clara puella prefato exponenti sponso et marito suo adherere ac cum eo dicta sponsalia consummare et deinceps eundem uti maritum sequi et ei cohabitare, dicti eciam .t. et .t. parentes eiusdem puelle ipsam prenominato exponenti omni decencia honoris, ut moris est, pacifice reddere debeant et teneantur realiter et 20 cum effectu etc.

378. ADMINISTRATORIA AD TEMPUS CONCESSA

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo discreto domino .t. presbitero dyocesis Strigoniensis salutem in Domino! Nobis per te oblata peticio continebat, quod vacante ecclesia parochiali .t. de .t. per mortem condam domini .t. in ea- 25 dem per legitimos patronos eiusdem ecclesie electus esse dinosceris, sed tu no-

377 B fol. 270^v; Bónis 3910 (c.1500). 378 B fol. 272^{r-v}

1 vagaretur] vagarent N 3 in dispendium] om. B 5 SPONSALIIUM] corr. forsan ex sponsalis ad sponsalium B sponsali N 6 Demetrius] Thomas B 6 Mathias .t.] Martinus Sarkezy B 8 immo] imo N 10 eosdem] B eos N 13 copulam] add. et del. confirmaret B 15-16 impresenciarum] inpresenciarum N 16 animarum] habet B om. N 16 ferimus] litteris insignioribus scr. B 18 consummare] consumpmare B consummare N 18 uti] ut B 23 Demetrius] Thomas Amadeus B 23 .t.] .. (sc. gemipunctum) B posterius suprascr. N 24 Strigoniensis] iterum add. dyocesis N 25 parochiali] add. et del. signum contractionis N 26 sed] add. et del. tamen N 26 tu] posterius suprascr. N

lens contra mandata sinodalia venire, interim, quousque de legitima presentacione et canonica institucione poterit providere, regimen et administracionem eiusdem ecclesie tam in spiritualibus, quam in temporalibus tibi concedi postulasti. Nos itaque huiusmodi supplicacionibus inclinati, ne ipsa ecclesia et
 228^r eius parochiani | in divinis officiis et administracione sacramentorum propter 5
 legitimi pastoris absenciam detrimentum paciatur, volentes eisdem ecclesie et plebi superinde providere, tibi prefato .t. presbitero petitam administracionem tam in spiritualibus, quam in temporalibus usque ad festum Nativitatis Beatissime Marie Virginis nunc proxime venturum duximus concedendam et concedimus per presentes, ita tamen, quod bona, iura et res eiusdem ecclesie 10
 medio tempore non possis, nec valeas vendere aut quovis modo distrahere vel alienare etc.

379. CITACIO AD PRODUCENDUM TESTES

Cum in causa inter .t. de .t. ut actorem et principalem ab una ac .t. velut in causam attractum ab alia partibus de et super testamentaria disposicione .t. 15
 de .t. coram nobis mota et vertenti decrevimus testes earundem parcium pro intencione earundem probanda nostri in presenciam fore citandos et per nos examinandos. Vestre igitur etc., quatinus receptis presentibus omnes et singulos utriusque sexus homines, quos .t. et .t. pro testibus vobis duxerint nominandos, in nostram peremptorie citetis presenciam ad vigesimum diem a die 20
 huiusmodi vestre citacionis computando ad perhibendum testimonium veritati. Et tandem diem et locum ipsius vestre citacionis etc., presentes in specie remittentes. Volumus autem, quod testes ipsi veniant et recedant in expensis et vectura producencium etc.

380. UT TEMPORE PUERPERII CORAM REGINA DIVINA OFFICIA

CELEBRARI POSSINT

25

Thomas miseracione divina etc. salutem in Domino! Ut sacerdos idoneus durante tempore puerperii in domo vestra cubiculari hinc per annum tociens, quociens fuerit opportunum, dummodo commode ecclesiam pro divinis au-

379 B fol. 272^v 380 B fol. 272^v–273^r; Bónis 3765 (1497–1521 v. 1503–1506).

5 administracione] administracionem N 9 concedendam] concedend(am) B concedendum N 15 attractum] attractos BN 16 vertenti] verten(ti) B vertente N 19 duxerint] B duxerit N 23 in] om. B 26 CELEBRARI] celebrary N 26 POSSINT] possit BN 27 divina] om. N 27 idoneus] B idoneos N 28 cubiculari] B cubiculary N 29 commode] comode BN

diendis ire nequiretis, coram vestra serenitate super ara portatili sew viatico
 adhibitis sacerdotalium et altarium paramentis ac aliis necessariis ad id debite
 228^v correquisitis missas sew alia divina officia cum debitis reverenciis | et honore
 valeat celebrare, necnon ut eadem v(estra) s(erenita)s et nutrix filii eiusdem si-
 militer durante predicto tempore puerperii et post, dum et quando corporis 5
 vestri inbecillitas id appeteret, carnibus et lacticiniis uti valeat, tenore presen-
 cium damus licenciam ac concedimus et impertimur facultatem et<c>. Datum
 etc.

381. CONFIRMATIO PER RESIGNACIONEM CORAM NOTARIO PUBLICO FACTA

Thomas etc. dilecto nobis in Christo .N. de .C. presbitero dyocesis .t. sa- 10
 lutem et paternam in Domino benedictionem animarumque tibi commissarum
 lucrum! Vacante nuper ecclesia parochiali Beati .M. de .C. prefata dyoce-
 sis nostre pretacte per resignacionem discreti .P. ultimi et immediati plebani
 et rectoris eiusdem ecclesie tibi coram notario publico factam, de qua quidem
 resignacione per quoddam publicum instrumentum manu discreti .B. de .H. 15
 clerici Iauriensis dyocesis publici auctoritate imperiali notarii exinde confec-
 tum et per te coram nobis in specie exhibitum constitit evidenter, supplica-
 sti nobis, quatinus dictam resignacionem admittere teque ad dictam ecclesiam
 confirmare et constituere dignaremur. Nos autem etc. premissa resignacione
 admissa inclinati tuis supplicationibus te ad dictam ecclesiam etc. 20

382. CONFIRMATIO PER TRANSLACIONEM AD PRESENTACIONEM

Thomas etc. dilecto nobis in Christo .M. de .t. nostre Strigoniensis dyoce-
 sis! Vacante nuper ecclesia parochiali Omnium Sanctorum de .t. dyocesis pre-
 dicte per translacionem discreti .t. ad ecclesiam parochialem de .C. factam ul-
 timi et immediati plebani et rectoris eiusdem ecclesie frater Augustinus prepo- 25
 situs de .C., ad quem <ratione> iurispatronatus presentacio ad eandem eccle-

381 B fol. 273^r; Bónis 3766 (1497–1521). 382 B fol. 273^r; Bónis 3767 (1497–1521).

1 nequiretis] B nequireris N 2 et] habet B om. N 2 aliis] aly N 4 s(erenita)s]
 s(erenitas) B 6 vestri] vestre BN 6 inbecillitas] B inbecilitas N 7 impertimur] B
 impartimur N 7 et<c>.] om. B 12 Beati] B Beate N 12 .C.] B civitate N 15 de]
 habet B om. N 19 etc.] habet B om. N 22 etc.] add. et del. sane pridem N 22 de .t.]
 .t. .d. N 23–24 predicte] pretacte B 24 .C.] B .t. N 25 immediati] inmediati N
 26 ratione] *supplevi*

siam dinoscitur pertinere, te nobis ad eandem personaliter presentare curavit etc.

383. CONFIRMATIO AD MANDATUM REGIS ET PATRONORUM PER OBITUM

229^r | Thomas etc. Sane pridem ecclesia parochiali .N. de .t. per obitum, ut asse- 5
ritur discreti condam domini .N., eiusdem ecclesie ultimi et immediati plebani
sew rectoris de iure et de facto vacante nos ad personam tuam exigentibus pro-
bitatum et virtutum meritis habentes benivolum et graciosum respectum te
tanquam personam etc. tam ad litteratorium regie maiestatis mandatum nobis
exhibitum, quam eciam ad presentacionem universitatis civium de .G. nobis 10
ratione iurispatronatus eorum unanimiter et concorditer factam in predictam
ecclesiam Beate etc. auctoritate ordinaria in Dei nomine duximus eligendum,
nominandum, investiendum et preficiendum investientes per bireti nostri etc.

384. CONFIRMATIO PRIORE CONFIRMACIONE AMISSA

Nos Thomas etc. memorie commendamus, quod discretus dominus .t. de 15
.t. dyocesis .t., .t. tanquam matricis et Sancti .t. uti filialis ecclesiarum pleba-
nus iusrisdictionis nostre spiritualis Strigoniensis nostri veniens in presenciam
nobisque sua humili significacione patefecit, quod licet ipse dictam suam ple-
baniam, in cuius pacifico dominio esset eciam de presenti, legitime assecu-
tus fuerit superindeque litteras condam reverendissimi in Christo patris .t. ar- 20
chiepiscopi, predecessoris nostri felicitis recordii confirmacionales ad legitimam
presentacionem patronorum suorum habuerit, tamen eas hiis guerrarum tem-
poribus inter alia bona sua amisisset et deperdidisset, cupiens futura pericula,
que exinde possent evenire, omnimode evitare igitur nobis humiliter supplica-
vit, ut eum de novo et ex novo in dictam plebaniam confirmare dignaremur ad 25
cautelam sui iuris. Nos supplicacionibus eiusdem tanquam iustis et iuri con-

383 B fol. 273^{r-v}; Bónis 3768 (1497–1521). 384 B fol. 273^v; Bónis 3769 (1497–1521).

1 personaliter] B per(sona)lem v. potius par(ochia)lem N 5 .N.] habet B om. N 5–6 as-
seritur] B asserint N 6 immediati] immediati N 7 rectoris] B rectore N 7 ex-
igentibus] exigen(tibus) B exigente N 8 virtutum] B veritatum N 9 litteratorium]
B litteratorum N 9 regie maiestatis] regie (maiesta)tis B 10 .G.] B .B. N 12 auc-
toritate] aucte omisso contractionis signo N 12 nomine] normi(ne) (?) N 14 PRIORE]
priori BN 15–16 .t. de .t.] .N. de .N. B 21 predecessoris nostri] nostri predecessoris
B 21 felicitis] felicys N 22 habuerit] B habuit N 22 guerrarum] guerarum N
24 omnimode evitare] habet B om. N 25 eum] add. et del. denuo

sonis paternaliter inclinati eundem in dictam plebaniam ecclesiarum .t. et .t. de .t. predictarum nostris ordinaria et dyocesana auctoritatibus denuo et ex novo confirmamus sibiue providemus de eadem, per presentes curam animarum et administracionem omnimodam spiritualium et temporalium iurium et pertinenciarum dictarum ecclesiarum plenarie committentes etc. 5

385. ALIA CONFIRMATIO PER IGNEM AMISSA

229^v | Nos Thomas etc. universis et singulis facimus notum, quod accedens in nostri presenciam dominus .P., plebanus ecclesie Sancti .t. Strigoniensis dyocesis nobis humiliter significare curavit, quod ipse dudum ecclesia predicta Sancti .t. per mortem condam discreti viri .N., ultimi et immediati plebani eiusdem de 10 iure et de facto vacante ad ipsam ecclesiam per communitatem parochianorum iuspatronatus ad eandem, dum ipsam vacari rectore sew plebano contigerit, plebanum eligendi, nominandi et presentandi habentem reverendo in Christo patri etc. ad confirmandum et instituendum presentatus et per eundem dominum episcopum servatis servandis canonice confirmatus et institutus extitisset 15 et per plures annos exposit ipsam ecclesiam tenuisset, prout tenet pacifice et quiete de presenti, sed quia littere prefati domini episcopi super confirmacione et institutione predictis eidem domino .P. concesse ex casu per ignis incendium in dicta .t. factum cum aliis rebus et bonis ipsius .P., ut idem cum idoneis testibus hoc idem coram nobis comprobavit, dinoscuntur esse consumpte, pro 20 eo supplicavit nobis, ut sibi super premissis pro obviandis futuris periculis et de remedio opportuno providere ac aliam novam confirmacionem concedere dignaremur. Cuius iustis et iuri consonis petitionibus favorabiliter annuentes eidem .P. coram nobis personaliter constituto curam et administracionem ipsius ecclesie S(ancti) .t. auctoritate nostra ordinaria commisimus ipsumque ad 25 eandem ecclesiam de novo confirmamus, recepto tamen primitus iuramento etc.

385 B fol. 273^v–274^r; Bónis 3770 (1497–1521).

2–3 ex novo] exnuo BN 3 curam] corr. ex curantes B 8 dyocesis] habet B om. N
9 ecclesia] ecclesiam BN 9 predicta] predictam BN 10 immediati] immediati N
12 ius] iuris BN 12 rectore] B rectori N 12 contigerit] contigit BN 13 habentem]
haben(tem) B habendi N 14 presentatus] presentatas N 15 confirmatus] corr. ex
confirmatis N 18 casu] casui N 19 in] B de N 20 comprobavit] B comprobatur
(?) N add. et del. disam B 21 supplicavit] B supplicat N 21 obviandis] B evitandis
N 22 de] habet B om. N 24 eidem] habet B om. N 25 S(ancti)] Sancti B 26 de
novo] B denuo N 26 confirmamus] B confirmavimus N

386. INHIBICIO, NE SECULARES IUDICENT CAUSAM FORUM ET EXAMEN
ECCLESIASTICUM CONCERNENTEM

Demetrius etc. Pro parte et in persona providi Iohannis de .t. nobis gravi cum querela fuit expositum, quomodo provida domina Ka(therina) pretextu cuiusdam facti forum spirituale concernentis et nonnullarum iniuriarum ea-
rumque occasione ipsum .t. exponentem in presenciam iudicis et iuratorum civium de dicta .t. in causam attrahere niteretur ipsique iudex et iurati cives dic-
tum Io(hannem) ad instanciam eiusdem Ka(therine) impedire pretendunt lite et causa inter ipsas partes coram nobis motis indecis pendentibus in preiudi-
cium | dicti Io(hannis) non modicum ac litispendencie huiusmodi vilipendium 10 et contemptum iurisdiccioni alme ecclesie Strigoniensis etc. Quare fuimus pro parte dicti domini Iohannis debita cum instancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et inhibitionem legitimam contra prefatos iudicem et iuratos cives aliosque sua interesse putantes ad partes decernere dareque et concedere dignaremur etc. Vestre igitur devocioni etc., ad prefatos 15 iudicem, iuratos cives aliosque, qui vobis pro parte dicti Iohannis fuerint nominati, personaliter accedatis ipsisque sub dicta excommunicationis pena inhibeatis, quibus et nos harum serie sic inhibemus, ne ipsi causam huiusmodi forum spirituale concernentem iudicare ac dictum Io(hannem) suo astare iudicio compellere presumant, sed eandem nostri in presenciam per nos iudicandam 20 transmittant, certificantes eosdem, quod si in huiusmodi causa in contemptum nostre iurisdiccioni ac preiudicium et dampnum dicti Iohannis quicquam attemptaverint, nos id totum in irritum revocabimus et inane et nichilominus, prout eadem expositio subiungebat, dicta domina Ka(therina) una cum bonis suis de dicta .t. se ad longinquas partes transferre asserit, ideo vobis modo, quo 25 supra, committentes mandamus, quatinus ipsam d(ominam) Katherinam cum suis rebus arrestetis et bona sua sic arrestata tamdiu in arresto tenere debeatis, quousque a nobis superinde aliud habueritis in commissis. Et post hec seriem huiusmodi vestre execucionis etc.

386 B fol. 274^{r-v} 387 B fol. 274^v–275^r

3 Demetrius] Thomas B 3 Iohannis] Io(hannis) B 12 domini] om. B 18 serie] serio N 19 Io(hannem)] Iohannem B 20 presumant] presummant B 20 iudicandam] iudican(dam) B iudicandum N 22 nostre] nostri N 23 irritum] B inritum N 26 committentes] B committimus N 26 d(ominam)] dominam B 26 Katherinam] Ka(therinam) B 27 arrestetis] B arestetis N 27 arrestata] B arestata N 27 tamdiu] habet B om. N 27 arresto] B aresto N 1 CAUSE] in margine dextro add. Nota N 1 SEQUITUR ETC.] om. B

387. DELEGATIO CAUSE SEQUITUR ETC.

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo venerabili vicario ecclesie Agriensis in spiritualibus generali salutem et mutuam in Domino caritatem! Causam et causas, quam et quas discretus .t. de .t. Agriensis dyocesis contra et adversus .t. de .t. eiusdem dyocesis ratione et pretexto, ut dicitur, detencionis cuius-
 230^v dam domine Sophie, consortis Stephani Varga de .t. aliorumque nonnullorum negociorum et illorum occasione, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus coram nobis in sede spirituali | Strigoniensi moverat et movere intendebat, de mandato pretacti reverendissimi domini nostri, domini Thome cardinalis certis bonis respectibus animum suum moventibus nobis superinde
 10 facto, tum pro eo, tum vero, ut parcium earundem laboribus, fatigiis et expensis parcat, vobis domino vicario predicto cum omnibus et singulis eiusdem et earundem incidenciis, emergenciis, condependenciis, annexis et connexis audiendas, continuandas, cognoscendas et fine debito terminandas insolidum duximus committendas et committimus per presentes, requirentes igitur vos
 15 et nichilominus in virtute sancte obediencie vobis iniungentes, quatinus vocatis partibus predictis et aliis, qui de iure evocandi fuerint, et, auditis hincinde propositis causam et causas supradictas cum omnibus et singulis eiusdem et earundem, ut prefertur, incidenciis, emergenciis, condependenciis, annexis et connexis audiatis, continuatis, cognoscatis et fine debito terminetis facientes,
 20 quod iudicantes decreveritis, per ipsas partes inviolabiliter auctoritate nostra per censuras ecclesiasticas observari, testes vero, qui fuerint nominati, si se gracia, odio, amore, favore vel timore subtraxerint, similibus censuris compellatis veritati testimonium perhibere. Si vero qua parcium predictarum super iudicio et sententia vestris huiusmodi contentare noluerit, liceat extunc eidem
 25 eisdem ad nos et sedem predictam Strigoniensem causam et causas huiusmodi via appellacionis legitime introducere. Datum etc.

2 Demetrius] Thomas Amadeus de Ferrara B 3 salutem] *add. et del.* in Domino N 3 caritatem] B charitatem N 6 Varga] B Warga N 7–8 precedentibus] *in margine dextro inseritur aliquando sic: nonnullorum negociorum in actis cause et causarum huiusmodi de[signatorum] illo[rumque occasione] (add. et del. manda[mus])* N 12 parcat] B *corr.* ex parcantur N 12 predicto] *add. et signo lineaque subter ducta inferius scribendum distinguit* insolidum duximus committendas et committimus N 14 audiendas] audiend(as) B audiendum N 14 continuandas] continuand(as) B continuandum N 14 terminandas] *add. signum textum superius scriptum inserendi* N 14 insolidum] *om.* B 17 predictis et... fuerint, et] *habet* B *om.* N 20 terminetis] *add. in margine sinistro [in]fra terminum triginta [d]ierum spacium [a] die datarum presencium [in]mediate sequencium computando [se]cus non facturi, alioquin [caus]am ipsam ad nos [ad]vocamus* N 22 observari] *observari* N 24–27 Si vero...legitime introducere] *add. posterius cum signo textum inserendi in margine inferiore fol. 274^v* B 27 etc.] *om.* B

388. MONICIO CUM INTERDICTO PROPTER NON SOLUCIONEM DECIMARUM ETC.

Demetrius etc. Noveritis, quod populi et inhabitatores NaghGeugh, Zawa, Baycz et utraque Isaap ac nonnullarum aliarum possessionum in comitatu Comaroniensi existencium habitatum dicte Strigoniensis dyocesis sepius requisiti 5 et interpellati veras et iustas decimas, prout de iure divino tenerentur, prefato reverendissimo domino nostro de eorum novalibus solvere iam a pluribus 231^r annis recusarunt et recusant eciam de presenti, | cuius occasione licet nos eisdem populis et inhabitatoribus predictarum possessionum sew eorum communitatibus et ecclesiis iam diu ecclesiasticum interdictum imposuerimus et 10 idem observari mandaverimus, tamen iidem populi et inhabitatores antefatarum possessionum in sensum reprobum dediti huiusmodi interdictum ecclesiasticum iam diucius sustinuerunt et adhuc animo sustinent indurato, nec curant ad gremium sancte matris ecclesie redire sueque in hac parte providere salutem in contumacia et pertinacia suis dampnabiliter perseverantes. Nos igitur 15 attendentes, quod unica pena non contenti forcioribus arceantur penis, ne fides illorum ledatur, qui suis superioribus semper obedienciam impenderunt, devotioni vestre insolidum etc., requisiti, ad singulos iudices et iuratos ac potiores dictarum possessionum vobis in execucione presencium nominandos personaliter accedatis ipsosque et eorum quemlibet nominatim et in specie ex parte 20 nostra etc., ferimus in hiis scriptis, de decimis predictis singulorum preteritorum annorum, quibus solvere recusantes eisdem debitorie manserint et sunt, hominibus prefati reverendissimi domini nostri cardinalis, presencium scilicet ostensoribus plenam et omnimodam satisfaccionem impendere et impendi facere debeant et teneantur etc., et denunciari ac a Christi fidelibus arcius evitari 25 faciatis. ET NICHILOMINUS volumus et vobis prefatis nostris in hac parte executoribus sub prefata excommunicacionis pena modo et forma, quibus supra, mandamus, quatinus prefatum ecclesiasticum interdictum communitatibus et ecclesiis supradictarum possessionum, ut prefertur, impositum firmiter

388 B fol. 275^{r-v}

2 ETC.] *om.* B 3 Demetrius] Thomas B 3 NaghGeugh] NaghGerug B 4 Baycz] B Bayk *v. potius* Baytz N 4–5 Comaroniensi] Chomaroniensi B 6 divino] B domi(nico) N 6 tenerentur] *corr. ex* tenorentur B 11 tamen] B *tam omisso contractionis signo* N 11–12 antefatarum] antefatorum N 17 suis] *add. et del. superioribus corr. ex* superibus N 17 obedienciam] obedienciam BN 19 execucione] execucionem N 22 eisdem] *habet* B *om.* N 24 satisfaccionem] *posterius suprascr.* B 25 denunciari] denunciari B denuncio N 28 ecclesiasticum interdictum] interdictum ecclesiasticum B

3 NaghGeugh] Gyrok *v. Gyur(u)cs in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.501.* 3 Zawa] Szo(v)át, *in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.514.* 4 Baycz] Bajcs, *in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.494.* 4 Isaap] Izsap, *in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.502.* 4–5 Comaroniensi] Komárom, *comitatus, cf. Csánki III p.482 seqq.*

observetis et observari faciatis tamdiu, donec et quousque aliud a nobis superinde habueritis in mandatis et de dictorum excommunicatorum absolutione ipsiusque ecclesiastici interdicti relaxatione vobis constiterit evidenter etc.

389. ADMISSIO LITTERARUM INDULGENCIARUM ETC.

231^v Et nos Demetrius etc. Quia visis presentibus prescriptis | litteris reverendis- 5
simorum dominorum cardinalium per nobilem .t. etc. nobis exhibitis et ostensis eas veras et legitimas fore iusteque et salubriter expeditas atque sanas et integras esse comperimus et reputavimus, ideo easdem quoad omnes et singulas continencias auctoritate ordinaria pretacti reverendissimi domini nostri cardinalis nobis in hac parte concessa approbavimus et approbamus indulgen- 10
ciasque in eisdem litteris concessas promulgandas et publicandas fore et esse concessimus et concedimus per presentes. In cuius rei testimonium presentes litteras nostras sigilli nostri appensione fecimus communiri. Datum etc.

390. VISITACIONALIS

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis vi- 15
cearchidiaconis, plebanis et ecclesiarum parochialium rectoribus eorumque vicisgerentibus in et sub archidiaconatu Honthensi ubilibet etc. salutem in Domino! Cum visitacionis officium a sanctis patribus pia fuerit consideracione institutum, ut, quibus id competit, ad id agendum debito tempore insistere debeant, ut, si qua circa personas sive bona, quarum visitacioni insistere debeant, 20
correccionem vel reformationem indigerent, id valeant et debeant mora postposita adimplere et prefato reverendissimo domino nostro cardinali aut nobis referre. Et cum venerabilis .t. archidiaconus vester, cui in personis et locis sui archidiaconatus ius visitacionis tam a iure, quam antiqua, laudabili et approbata consuetudine competit, certis negociis arduis ad presens occupatus existat 25
prefati reverendissimi domini nostri cardinalis et ad huiusmodi officium per se intendere non potest, sed ex eiusdem r(everendissimi) domini nostri cardinalis speciali licencia et annuencia honorabilem dominum .P., presencium

389 B fol. 275^v 390 B fol. 276^{r-v}

4 etc.] om. B 5 Demetrius] Thomas B 10 cardinalis] add. et del. qua fungimur B
13 etc.] om. B 18 fuerit] B fuit N 19 debito] add. et del. cum (?) N 25 certis
... existat] in factis B 26 cardinalis] add. ad presens occupatus existat B add. ab ipsis
occupatus existat N 27 domini] d(omini) B 28 dominum] add. et del. per N 28 .P.]
habet B om. N

17 Honthensi] Hont, archidiaconatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.29–35.

ostensore visitacionis causa duxit in vestri medium transmittendum. Nos quoque simili modo de ipsius reverendissimi domini nostri cardinalis speciali mandato nobilem et discretum .t. de .t. iamdicto domino .P. in huiusmodi visitacionis officio interessendum | et superintendendum duximus adiungendum et adiungimus per presentes. Vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni in- 5 solidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos et vestrum quemlibet, nisi feceritis et quilibet vestrum fecerit, que vobis presentibus mandamus, canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, districte precipientes committimus et mandamus, quatinus, dum et quando prefatus dominus .P., presencium scilicet ostensor nomine et in persona pre- 10 libati domini .t. archidiaconi in presenti visitacionis officio una cum prefato .t. sic, ut premittitur, adiuncto ad vos et vestri in medium accesserint, ipsum gratanter acceptantes favorabiliter pertractetis eosdemque vereri et revereri ac in omnibus lictis et honestis ac aliis cunctis et singulis ipsum visitacionis officium undecumque et qualitercumque concernentibus eisdem tanquam ipsi 15 domino .t. archidiacono vestro locis debitis et temporibus opportunis obedire et obtemperare et de singulis iuribus archidiaconalibus, videlicet agni pascalis, cathedraticis, censibus, muneribus ac aliis universis proventibus ipsius domini .t. archidiaconi eidem domino .t. sew homini suo per eum ad id deputato plenarie respondere et illos solvere, per hos quoque, quorum interest, responderi 20 et persolvi facere difficultate et contradiccione sine omni debeatis, mandantes harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint sew eorum alter fecerit, que ipsis et eorum cuilibet in hac parte mandamus, trium dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis, firmiter pre- 25 cipientes antefatis domino .P. ac .t., ne iidem sew eorum alter per se vel alium sive alios in huiusmodi visitacionis officio procedentes vos vel vestrum alterum quempiam sub colore et pretextu huiusmodi visitacionis ad aliquid preter solitas expensas ac proventus predictos archidiaconales solvendum vel porrigendum taxet, pactet sew quovis modo compellat, sed neque a vobis | vel vestrum 30 predictorum altero pro vestrorum sew alterius vestrum delictorum, criminum

1 transmittendum] *add. unci signum B add. .t. N* 2 reverendissimi] *r(everendissimi) B* 3 .P.] *B per N* 4 interessendum] *interessend(um) BN* 4 superintendendum] *superintendend(um) B superintenden(dum) N* 5 presentes] *add. unci signum B add. .t. N* 7 et] *add. et del. alterum vestrum huiusmodi mandatum nostrum exequi recusantem sew recusantes trium dierum canonica monicione premissa N* 8 mandamus] *add. et del. canonica B* 8 canonica] *corr. ex canonicam B* 10 dominus] *habet B om. N* 11 domini] *habet B om. N* 11 officio] *add. unci signum B add. .t. N* 12 premittitur] *prefertur B* 12 adiuncto] *add. unci signum B add. .t. N* 13 eosdemque] *B eosque N* 15 eisdem] *B eidem N* 15 tanquam] *tamquam B* 15 ipsi] *B ipso N* 19 .t.] *habet B om. N* 19 sew] *sive B* 21 difficultate] *dificultate B* 23 sew] *seu B* 26 sew] *seu B* 30 sew] *seu B* 31 sew] *seu B*

et excessuum dissimulacione, suppressione aut occultacione quicquam exigere, recipere et habere presumant, sed crimina, delicta et excessus huiusmodi ubicumque in medio vestri ac alibi inquirere et inquisita, prout et quemadmodum rei veritatem fuisse et esse reppererint, nobis vel pretacto reverendissimo domino cardinali fideliter et conscienciose suo modo rescribere aut referre ac ad nos 5 et pretactum reverendissimum dominum nostrum cardinalem superiorem puniendi remittere debeant et teneantur, presentes autem post earum lecturam exhibenti restituentes. Datum. Item ibi 'preter solitas' etc. pro decano sic debet scribi: preter solitas expensas sew procuracionem de iure debitam solvendum etc.

10

391. EXORDIA VISITACIONALIU

Et cum huiusmodi archidiaconatus Nitriensis per obitum venerabilis condam domini Thome Amadei, olim archidiaconi vestri impresenciarum de iure et de facto vacet et neque pretactus reverendissimus dominus noster cardinalis propter sui absenciam de huiusmodi archidiaconatu alteri providere hucusque 15 potuerit nobisque propterea circa officium huiusmodi visitacionis et alia iura ipsius archidiaconatus providere interea incumbat, ob hoc honorabilem dominum .. plebanum de .t., presencium ostensorem visitacionis causa in vestri medium transmittendum ac discretum .t. de .t. de pretacti reverendissimi domini nostri cardinalis mandato eidem domino .. plebano in eodem officio visitacio- 20 nis interessendum et superintendendum ac adiungendum duximus transmittimusque et adiungimus per presentes. Vestre igitur etc. Et cum venerabilis dominus .t. de .t. archidiaconus vester, cui etc. competit, ad presens absens et in studio bonarum arcium occupatus sit, ad huiusmodi etc. Volumus tamen ac modo et forma, quibus supra, mandamus, quatinus prefatus .t. modo, quo 25 supra, adiunctus in predictorum clericorum excessuum ac criminum et delicto-

391 B fol. 277^r

1 excessuum] B excessum N 1 dissimulacione] B dissimulacione N 4 reppererint] B reperirent N 4 reverendissimo] r(everendissimo) B 4-5 domino] d(omino) B 5 suo modo] suo *cum suspensionis signo* B 6 reverendissimum] r(everendissimum) B 6 dominum] d(ominum) B 6 nostrum] *habet* B *om.* N 8-10 Item ibi...debitam solvendum] *add. posterius in margine inferiore* B 8 debet] *habet* B *om.* N 9 sew] seu B 10 etc.] *habet* B *om.* N 12 Nitriensis] Nitriensis B 13 Thome] Tho(me) B 13 impresenciarum] inpresenciarum N 14 reverendissimus] r(everendissimus) B 14 dominus] d(ominus) B 14 noster] *habet* B *om.* N 15 providere] B provideri N 16 officium] B officia N 17 incumbat] *deleto contractionis signo corr. ex incumbant* N 18 ..] *gemipunctum habet* B *om.* N 19 reverendissimi] r(everendissimi) B 19 domini] d(omini) N 22 igitur] *habet* B *om.* N 25 prefatus] B prefatos N 26 adiunctus] B adiunctos N

233^r rum | inquisicione, examinacione et rescripcione minime intersit vel quicquam de eisdem percunctare possit vel debeat.

392. INHIBICIO, NE PREPOSITUS SINODUM FACIAT ET CARITATIVUM SUBSIDIUM IMPONAT PLEBANIS ETC.

Demetrius etc. venerabili domino, .. preposito collegiate ecclesie Sancti 5 Martini de Scepus dyocesis Strigoniensis salutem in Domino et nostris huiusmodi firmiter obedire mandatis! Quamvis indiccio et celebracio sancte sinodi et imposicio ac exaccio caritativi subsidii soli ordinario dyocesano et prelato superiori per totam dyocesim et iurisdiccione suam de iure competere dinoscatur, vos tamen, domine preposite, sicuti ex relacionibus 10 nonnullorum accepimus, dampnabili cupiditate avaricie ducti falcem vestram in messem alienam mittentes propria temeritatis audacia nonnullis dominis ecclesiarum plebanis aliisque clericis beneficiatis et non beneficiatis dyocesis et iurisdiccione spiritualis Strigoniensis quandam pretensam sinodum indixistis et eisdem quoddam pretensum caritativum, immo pocius coartativum 15 subsidium imposuistis huiusmodique pretensam sinodum celebrare idemque subsidium extorquere nitimini et forte iam celebrastis et extorsistis sive celebrari et extorqueri fecistis temere et de facto in preiudicium et dampnum dictorum plebanorum ac vilipendium et contemptum iurisdiccione huius alme ecclesie Strigoniensis. Nos igitur ex debito nostri officii nolentes, sicuti 20 nec debemus temeritatem vestram huiusmodi animo dissimulato tollerare, ne facti perversitas aliis transeat in reprobum exemplum, devocioni vestre in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos, nisi mandatis et monicionibus nostris huiusmodi parueritis cum effectu, canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, districte precipientes 25 committimus et mandamus, quatinus statim visis presentibus a celebracione

392 B fol. 277^r–279^r

11–12 falcem vestram in messem alienam mittentes] cf. *Decretum Grat.*, C.13 q.1 c.1 (Friedberg I col.718.)

3–4 ET CARITATIVUM SUBSIDIUM IMPONAT PLEBANIS ETC.] *litteris simplicibus scr.* BN 5 ..] *gemipunctum habet* B om. N 7 huiusmodi] *habet* B om. N 8 dyocesano] diocesano B 9 superiori] superior(i) B superiore N 9 dyocesim] diocesim B 10 competere] *corr.* ex competentur B 11 falcem] B facem N 13 ecclesiarum] *cum signo superfluo 'o' suprascr.* forsan ecclesiasticorum N 13 que] *habet* B om. N 13 et non beneficiatis] *habet* B om. N 15 coartativum] B caritativum N 18 extorqueri] B extorquere N 20 officii] *add.* cum linea subter ducta signatum animo dissimulato tollerare N 24 effectu] effectu B

5 Demetrius etc.] cf. *Új Magyar Sion* 11 (1880) pp.579–580. 6 Scepus] Szepeshely, Váralja, in comitatu Szepes, cf. Csánki I pp.255 et 275–276.

dicte sinodi ac imposicione et exaccione dicti caritativi subsidii cessare et
 233^v desistere vel, si forte iam, ut prefertur, | celebrassetis ac extorsissetis, extunc
 celebracionis et extorsionis huiusmodi iustam, rationabilem et sufficientem
 causam coram nobis assignare et ostendere debeatis et teneamini. Verum
 quia prefatus reverendissimus dominus cardinalis, cui visitacio plebanorum, 5
 clericorum ac ecclesiarum exemptorum et iurisdiccioni sue r(everendissime)
 dominacionis de iure et de consuetudine competit, aliis arduis negociis occu-
 patus ad presens visitacioni ipsorum plebanorum, clericorum et ecclesiarum
 intendere non potest, propterea visitacionis officium exemptorum plebanorum
 et ecclesiarum prepositure vestre qualitercumque censualium et iurisdiccioni 10
 dicte r(everendissimi) domini nostri cardinalis subiectorum ecclesiarumque
 huiusmodi bonorum ceterorumque clericorum beneficiatorum et non be-
 neficiatorum eorundem locorum de speciali mandato dicti r(everendissimi)
 domini nostri car(dinalis) vobis prefato domino preposito hac vice duximus
 committendum et committimus presencium per vigorem, mandantes vobis 15
 in virtute sancte obediencie et sub prefata excommunicacionis pena, modo et
 forma, quibus supra, quatinus receptis presentibus, assumpto .t. de .t., quem
 nos similiter de speciali mandato pretacti r(everendissimi) domini nostri
 cardinalis ad huiusmodi officium visitacionis vobis vel illi sew illis, quem vel
 quos vos vice et in persona vestra ad idem officium visitacionis deputaveri- 20
 tis, adiungendum duximus et adiungimus per presentes, per vos vel alium
 sew alios idoneum sew idoneos loco vestri per vos ad id deputandum sew
 deputandos omnes et singulos exemptos plebanos ecclesiasque prepositure
 vestre censuales et iurisdiccioni dicti r(everendissimi) domini cardinalis, ut
 prefertur, subiectos ecclesiarumque huiusmodi res et bona ceterosque clericos 25
 beneficiatos et non beneficiatos eorundem locorum visitetis et de vita, crimi-
 nibus, delictis et excessibus ipsorum plebanorum ac clericorum, necnon statu
 et defectibus ecclesiarum et bonorum earundem una cum prefato .t. vobis
 et per vos ad huiusmodi officium visitacionis deputando sew deputandis,
 234^r ut prefertur, adiuncto diligentem faciatis inquisitionem | et tandem crimina, 30
 delicta et excessus singulorum plebanorum ac clericorum, necnon defectus
 singularum ecclesiarum et bonorum eorundem, que et quos per huiusmodi
 diligentem inquisitionem comperitis, fideliter et consciencie rescribatis ac

1 dicte] B sancte N 1 imposicione] B inposicione N 5 dominus] d(ominus) B
 6 exemptorum] B exemptarum N 7 dominacionis] dominacioni B dominacione N
 7 de] om. B 8 visitacioni] B visitacione N 9 propterea] B preterea N add. officium
 B 9 officium] om. B iterum add. visitacionis N 14 domini] d(omini) B 14 prefato]
 add. r(everendo) N 15 presencium] corr. ex persencium N 15 vigorem] signo suspensionis
 omisso vigore N 18 similiter] habet B om. N 18 domini] d(omini) B 19 cardinalis]
 car(dinalis) B 19 illi] corr. ex illis B 19 sew] seu B 22 sew] seu B 22 sew] seu B
 22 sew] seu B 25 huiusmodi] posterius suprascr. B 29 sew] seu B

demum in sancta sinodo in prefata ecclesia Strigoniensi proxime celebranda dicto r(everendissimo) domino nostro cardinali aut nobis referre debeatis et teneamini per eundem reverendissimum dominum nostrum car(dinalem) aut nos corrigendum et corrigendos reformandumque et reformandos, mandantes vobis et cuilibet alteri per vos forsitan deputando sew deputandis per nosque, 5 ut premittitur, adiuncto sub prefata excommunicationis pena, quam in vos et per vos deputandum sew deputandos per nosque in hac parte adiunctum et eorum quemlibet, nisi feceritis et fecerint, quod in hac parte mandamus, canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, firmiter precipientes, ne vos sive predictorum alter in officio visitacionis huiusmodi procedentes 10 plebanos ecclesiarum, necnon ceteros clericos beneficiatos vel non beneficiatos visitandos sub colore et pretextu huiusmodi visitacionis ad aliquod preter procuracionem moderatam solvendum vel porrigendum taxetis, pactetis sew quovis modo compellatis ac taxent, pactent sew compellant, sed neque ab eisdem plebanis et clericis visitatis sive eorum altero pro ipsorum sew alterius 15 ipsorum delictorum, criminum et excessuum dissimulatione, suppressione aut occultacione quicquam exigere, recipere et habere presumatis vel presumant, sed, ut prefertur, crimina, delicta et excessus huiusmodi ubicumque in medio eorundem plebanorum et clericorum visitorum ac alibi inquirere ac inquisita, prout et quemadmodum rei veritatem fuisse et esse repereritis sew 20 repererint, nobis vel pretacto r(everendissimo) d(omino) nostro car(dinali) fideliter et conscienciose rescribere aut referre ac ad nos et pretactum reverendissimum dominum nostrum cardinalem superiorem puniendi remittere | 234^v debeatis et teneamini debeantque et teneantur. Volumus eciam et sub prefata excommunicationis pena modo et forma, quibus supra, mandamus, quatinus 25 in officio visitacionis predictae procedentes numero personarum et equorum ac procuracionibus iuxta decreta et sanctiones sanctorum patrum statutis contenti sitis et sint et alias sic et taliter procedatis et procedant, ut non, que vestra et ipsorum sunt, sed que Iesu Christi sunt, quesivisse videamini et videantur. Nos autem per alias certi tenoris litteras cum presentibus vobis 30

28–29 ut non, que...quesivisse videamini] *cf. Phil. 2,21.*

1 demum] *add. et del. ad N* 1 celebranda] celebrand(a) B celebrandum N 2 domino] d(omino) B 2 cardinali] car(dinali) B 2 debeatis] *habet B om. N* 3 reverendissimum] r(everendissimum) B 3 dominum] d(ominum) B 4 corrigendum] corrigenda B 4 mandantes] B nominan(tes) N 5 sew] seu B 7 sew] seu B 7 adiunctum] adiuncto BN 8 mandamus] *iterum add. mandamus B* 12 visitandos] visitan(dos) v. *potius visitan(tes) (?) BN add. et N* 13 sew] seu B 14 sew] seu B 15 ipsorum] ipsarum N 15 sew] seu B 17 aut] B ac N 17 occultacione] oclutacione BN 17 presumatis] *cum signo contractionis presummatis BN* 20 repereritis] *corr. ex reperieritis B reperietis N* 20 sew] seu B 21 repererint] *corr. ex repererint B reperient N* 22–23 reverendissimum] r(everendissimum) B 23 dominum] d(ominum) B 26 procedentes] *preceden(tes) BN* 29 quesivisse] B quisivisse N 30 per] par N

missas prefatis dominis plebanis et clericis dedimus in mandatis, ut per vos ad id deputandum sew deputandos una cum dicto .t. in officio huiusmodi visitacionis vobis adiuncto procedentes favorabiliter suscipiant et pertractent ac de procuracionibus vobis sew per vos ad id deputando sew deputandis integre provideant et satisfaciant. Presentes autem in dicta sinodo nobis in 5 specie reportetis. Datum.

393. PROROGATIO LITTERARUM IMMEDIATE PRESCRIPTARUM AD TEMPUS ETC.

Andreas etc. universis et singulis dominis ecclesiarum parochialium plebanis ceterisque presbiteris et clericis in et sub dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi ubilibet constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos presentes 10 nostre pervenerint littere, salutem in Domino sempiternam! Noveritis, quod, licet alias nos venerabili domino Iohanni, preposito Scepusiensi vigore aliarum litterarumstrarum superinde contra eundem decretarum et ad partes emis-sarum super eo, ne ipse ecclesiarum plebanis ceterisque presbiteris et clericis exemptis et non exemptis in et sub dictis dyocesi ac iurisdiccione Strigoniensi 15 constitutis sinodum generalem indicare, publicare et celebrare, sed nec caritativum subsidium imponere et impositum ab eis exigere deberet vel auderet 235^r et, si iam sinodum indixisset, illam non | celebraret, sique subsidium predictum imposuisset, illud non exigeret, crimina autem, delicta et excessus clericorum predictorum cum adiuncto sibi per nos inquireret, non tamen illa puni- 20 ret, sed ad nos sew verius pretactum r(everendissimum) d(ominum) nostrum car(dinalem) punienda deferret et remitteret, aut si celebrasset, exegisset et punisset, compareret coram nobis allegaturus et ostensurus iustam et rationabilem causam, cur ea sibi faciendum et exercendum compeciisset et competeret, attento, quod de iure inferiores ab episcopis vel archiepiscopis dyocesanis or- 25 dinariis ea et eis similia facere et exercere non possunt ipseque dominus prepositus ac ecclesia et prepositura Scepusiensis, clerici eciam predicti ad illam censuales existunt huic alme ecclesie Strigoniensi sub eiusque dyocesi et iurisdiccione spirituali subiecti et prepositus eiusdem ecclesie Scepusiensis pro

393 B fol. 279^r–280^v

1 plebanis] *habet B om.* N 2 sew] seu B 2 .t.] *add. spatium longius B 4 sew] seu B 7 PRESCRIPTARUM AD TEMPUS ETC.] litteris simplicibus scr. BN 10 existentibus] add. et del. qui presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus 14 ipse] ipsi N 20 predictorum] iterum add. predictorum N 20 nos] add. cum linea subter ducta signatum sew verius pretactum r(everendissimum) d(ominum) N 21 sew] seu B 22 car(dinalem)] cardinalem B 22 deferret] differt N 24 compeciisset] B compecisset N 25 dyocesanis] diocesanis B*

tempore existens instar ceterorum prepositorum similium collegiatarum eccle-
 siarum, prout est dicta ecclesia Scepusiensis, generalem sinodum in dicta eccle-
 sia Strigoniensi indicendam et celebrandam visitare eandemque ecclesiam Stri-
 goniensem veluti cathedralam, a qua scilicet dependent, recognoscere solent et
 tenentur, sub pena excommunicationis late sentencie mandaverimus et prece- 5
 perimus, tamen, prout tandem idem dominus Io(hannes) prepositus nobis si-
 gnificavit, ipse non ex contemptu aliquo, sed privilegiis summorum pontificum
 predictae ecclesie Scepusiensi concessis dictantibus ea, ut premittitur, fecisset,
 offerens se in futura sinodo in dicta ecclesia Strigoniensi in proximo festo Beati
 Adalberti gloriosissimi patroni eiusdem ecclesie, in qua et ipse comparere te- 10
 neretur, privilegia huiusmodi coram nobis exhibere, ostendere ac nostre sew
 verius pretacti r(everendissimi) d(omini) nostri car(dinalis)ordinarii delibera-
 cioni superinde fiende stare et obtemperare. Igitur nos tum pro eo, tum eciam
 aliis causis et rationibus animum nostrum moventibus effectum dictarum lit-
 terarum nostrarum quoad omnes et singulas ipsarum clausulas, continencias 15
 et tenores usque ad dictam futuram sinodum in proximo, ut prefertur, in dicta
 235^v ecclesia Strigoniensi celebrandam | duximus prorogandum et suspendendum,
 prout prorogamus et suspendimus per presentes, sic tamen, ut ipse Iohannes
 prepositus vel forte alter in locum eiusdem succedendus in predicta sinodo ces-
 sante legitimo impedimento personaliter aut stante huiusmodi impedimento 20
 per alium sufficiens mandatum ab eo habentem comparere privilegiaque pre-
 dicta, si que super premissis habere pretendit, exhibere et ostendere, delicta
 vero, crimina et excessus predictorum clericorum more alias consueto per eum
 inquisita vel inquirenda per nos vel nostrum superiorem prefatum punienda
 denunciare et referre ac pro eisdem clericis respondere deliberacionem quoque 25
 nostram vel nostri superioris prefati in et super premissis omnibus et singulis
 fiendam audire et intelligere debeat et teneatur. Que omnia et singula vobis
 dominis prescriptis et vestrum cuilibet intimamus, insinuamus et notificamus
 ac ad vestram et cuiuslibet vestrum et precipue pretacti domini Io(hannis) pre-
 positi noticiam deducimus et deduci volumus per presentes, quas presentan- 30
 ti post earundem lecturam reddi et deinde per prefatum dominum Iohannem

1–2 ecclesiarum] *habet B om. N* 3 celebrandam] celebrandum N 3 visitare] *add. et del. eccl N* 4 dependent] *B omisso contractionis signo dependet N* 7 summorum] sum-
 morum B 10 gloriosissimi] *B gr(aci)osissimi N* 10 ipse] *B ipsi N* 10 comparere]
B omisso suspensionis signo compare N 10–11 teneretur] *B tenerent B* 11 sew] *seu*
B 12 nostri] *habet B om. N* 12–13 deliberacioni] deliberacione N 14 effectum]
efectum B 18 tamen] *corr. ex tamo N* 18 Iohannes] *Io(hannes) B* 23 clericorum]
iterum add. clericorum N 24 inquirenda] *B inquirendo N* 24 nostrum] *B vestrum N*
 25 denunciare] *denunciant BN* 25 respondere] *B responderi N* 27 fiendam] *B*
sic N 29 ac] *corr. ex ad B* 30–31 presentanti] *B presentavit N*

9–10 in proximo ... ecclesie] 23 Apr.

prepositum in pretacta sinodo in specie nobis presentari volumus et mandamus etc.

394. LITTERE PRO PLEBANIS SUPER VISITACIONE ETC.

Demetrius etc. nobis in Christo sincere dilectis universis et singulis dominis plebanis exemptis prepositure Scepusiensi dyocesis Strigoniensis censualibus 5 ceterisque clericis beneficiatis et non beneficiatis eorundem locorum presentes visuris, lecturis pariter et auditoris salutem in Domino et nostris huiusmodi firmiter obedire mandatis! Cum visitacionis officium a sanctis patribus pia fuerit consideracione institutum, ut, quibus id competit, ad id agendum debito tempore insistere debeant, ut, si qua circa personas sive bona, quarum visita- 10 cioni insistere debeant, correccionem vel reformationem indigerent, id valeant et debeant mora postposita adimplere. Et licet visitacio vestra dominorum pleba- 236^r norum et clericorum ecclesiarumque vestrarum et bonorum earundem prefato r(everendissimo) d(omino) nostro car(dinali) tam de iure, quam consuetudine competat, tamen, quia ipse r(everendissimus) d(ominus) noster car(dinalis) 15 visitacioni vestre ecclesiarumque vestrarum et bonorum earundem aliis arduis occupatus negociis ad presens insistere non potest, nos de speciali mandato dicti r(everendissimi) d(omini) nostri car(dinalis) huiusmodi officium visitacionis vestre ecclesiarumque vestrarum et bonorum earundem venerabili domino Io(hanni) moderno preposito Scepusiensi per se vel per alium sew alios 20 per eum ad id loco sui deputandum sew deputandos una cum .t., quem sibi similiter de speciali commissione pretacti r(everendissimi) d(omini) nostri car(dinalis) ad huiusmodi visitacionis officium peragendum duximus adiungendum adiunximusque et adiungimus hac vice per presentes. Quocirca devocionis vestre etc., dum et quando prefatus dominus Iohannes prepositus, ut 25 supra, etc. et obtemperare et de procuracionibus ratione visitacionis vestre huiusmodi debitis eidem domino Iohanni preposito sew per eum, ut prefertur, ad officium huiusmodi visitacionis deputando sew deputandis ac per nos adiuncto respondere et providere ac per hos, quorum interest, quantum in vobis est, responderi et provideri facere debeatis et teneamini. Presentibus perlectis etc. 30

394 B fol. 280^v–281^r 395 B fol. 283^v

3 etc.] *litteris simplicibus scr. habet* B om. N 12 vestra] *forsan per attractionem* vestrorum BN 15 tamen] B tum(?) N 15 quia] B quam(?) N 15 ipse] B ape *cum contractionis signo* N 16 visitacioni] B corr. ex visitacionis N 19 vestre] vestrorum B vestrarum N 19 earundem] B eorundem N 20 per] om. B 20 sew] seu B 21 sew] seu B 25 vestre] om. B 26 vestre] vestrorum BN 28 sew] seu B 29 ac] et B 30 responderi] B revidere N 1 SEQUITUR] om. B

395. SUBSTITUCIO PROCURATORIS SEQUITUR

Nos Demetrius etc. memorie commendamus per presentes, quod constitutus personaliter coram nobis .S., necnon procurator fiscalis etc., prout de ipsius procuracionis mandato nobis legitime constituit et constat, ex eius certa sciencia omnibus melioribus modo, via etc., de iure potuit et debuit, vigore facultatis sue, videlicet substituendi loco sui unum vel plures procuratorem sew procuratores eumque vel eos revocandi et onus procuracionis huiusmodi in se reassumendi tociens, quociens sibi placuerit et visum fuerit expedire, de qua eciam facultate nobis legitime constituit et constat, in omnibus et singulis causis per eum sew eius nomine motis vel movendis providum .t. absentem tanquam presentem solum et insolidum loco sui substituit et posuit ad omnia et singula facienda, dicenda, gerenda, exercenda et procuranda, que ipsemet .S. procurator principalis facere, dicere, gerere, exercere et procurare posset, si personaliter interesset, transferens | exnunc in eum totaliter vices suas, donec eas ad se duxerit specialiter et expresse revocandas, protestans nichilominus, quod per quemcumque actum sew quamcumque comparicionem, quem vel quam ipsum in iudicio vel extra facere contigerit, non intendit propterea dictum suum procuratorem substitutum in aliquo revocare, nisi de revocatione ipsa specialem et expressam fecerit mencionem. In quorum omnium et singulorum premissorum fidem presentes litteras exinde fieri sigillique officii vicariatus nostri impressione iussimus et fecimus communiri. Datum.

396. TRANSSUMPTUM

Nos Demetrius etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod nostri veniens in presenciam venerabilis et religiosus frater .t., syndicus et procurator omnium conventuum dictorum fratrum Sancti Francisci de observancia in hoc regno Hungarie existencium quasdam litteras domini Orlandi etc. patenter in papiro confectas eiusque sigillo autentico cere rubee subimpresso munitas et consignatas nobis exhibuit et presentavit huiusmodi sub tenore: IULIUS ETC. Post quarum quidem litterarum preinsertarum ipsius domini Orlandi presentacionem requisivit nos prefatus

396 B fol. 284^{r-v}

10 sew] seu B 10 eius] *add. et del. nomine corr. ex minime* N 12 que] quo (?) N
14 transferens] transferren(s) N 17 contigerit] *corr. ex contingerit* N 18 procuratorem substitutum] substitutum procuratorem B 26 Sancti] S(ancti) B 26 existencium] existen(cium) B existens N 28 cere] B ceree N

27 Orlandi] *Orlandus de Carettis de Ruvere, aep. Avenionen., thesaurarius S.R.E. (1509–1512, +1527), cf. HOFMANN Forschungen I p.90. FRENZ Die Kanzlei p.417.*

frater .t. nominibus, quorum supra, quatinus antefatas litteras ipsius domini Orlandi transsumpti et exemplari ac in publicam formam redigi mandare nostramque auctoritatem pariter et decretum interponere dignaremur. Nos tunc Demetrius vicarius prenominatus preinsertas litteras annotati domini Orlandi ad manus nostras recepimus illasque vidimus, tenuimus, legimus et diligenter 5 inspeximus, et, quia huiusmodi litteras sanas, integras et illesas, omni prorsus vicio et suspicione carentes invenimus, idcirco ad dicti fratris .t. procuratoris nominibus, quorum supra, instanciam illas per egregium magistrum .t. de .t. auctoritate apostolica notarium publicum ac curie ecclesie Strigoniensis notarium et scribam infrascriptum transsumpti et exemplari ac in publicam trans- 10 sumpti formam redigi fecimus et mandavimus, volentes et auctoritate nostra ordinaria decernentes, quod presenti nostro transsumpto de cetero et inantea 237^r ubicumque locorum in iudicio | et extra stetur illique detur et adhibeatur talis et tanta fides, qualis et quanta preinsertis litteris dicti domini Orlandi thesaurarii cum presenti transsumpto auscultatis et collacionatis data fuit et adhibita 15 daturque et adhibetur sew daretur et adhiberetur, si in medium exhibite fuissent aut ostense. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras sive presens publicum instrumentum huiusmodi litteras prefati domini Orlandi transsumptas in se continens sive continentes exinde fieri et per publicum notarium nostrumque et dicte curie scribam infra- 20 scriptum subscribi et publicari mandavimus sigillique officii nostri vicariatus, quo utimur, appensione iussimus et fecimus communiri. Datum et actum anno Domini etc., indiccione etc., die etc., pontificatus etc., presentibus etc.

SUBSCRIPCIO TRANSSUMPTI Et ego etc., quia preinsertarum litterarum .t. presentationi, receptioni, inquisitioni, transsumptioni, collacionacioni, au- 25 scultacioni ac decreti et auctoritatis interposicioni aliisque omnibus et singulis etc.

2 transsumpti] transsumi B 3 tunc] *add. et del. prefatus* B 4 prenominatus] *add. prefatas* N 7 vicio] *posterius suprascr.* N 8 egregium] e(gregium) (?) B 9–10 notarium et] *habet* B *om.* N 10 transsumpti] transsumi B *corr. delete contractionis signo ex transsumpti* N 14–15 thesaurarii] thesaur(arii) B thesaurari N 16 sew] seu B 19 transsumptas] transsumptatas BN 20 nostrum] B nostri N 24–26 SUBSCRIPCIO...et singulis etc.] *posterius add. in margine inferiore fol. 283^v* B 24 SUBSCRIPCIO TRANSSUMPTI] *litteris simplicibus scr.* B 24 Et ego etc.] *om.* B 27 etc.] *iterum add. TRANSSUMPTUM* Nos Demetrius etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod nostri veniens in presenciam etc. N 1 COMMISSIO] B commissio N 1 IN FACTO] *litteris simplicibus scr.* N 1–2 ECCLESIE ... ETC.] *litteris simplicibus scr.* BN

397. COMMISSIO INQUISICIONIS IN FACTO ECCLESIE FILIALIS SEQUESTRACIONIS A MATRICE ETC.

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno et die datarum presencium pro parte universorum incolarum et inhabitatorum, hominum utriusque sexus ville sive possessionis .H. dyocesis .t. fuerunt nobis exhibite et presentate littere .t. 5 de .t. dyocesis .t. patenter in pargameno confecte ac sigillo predicti .t., ut prima facie apparebat, impendenti consignate, quas nos recepimus huiusmodi sub tenore: Nos etc. Post quarum quidem litterarum preinsertarum exhibicionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas pro parte predictorum 237^v incolarum et inhabitatorum fuit nobis | declaratum, ut, si in capella ad honorem Beati Emerici ducis in prefata .H. fundata fontes baptismales pro pueris baptizandis et prope illam unum cimiterium in loco ad id apto et commodo pro sepeliendis pro tempore in dicta villa et vicinorum huiusmodi decedencium corporibus erigerentur et proprius sacerdos sew alias plebanus pro huiusmodi et aliis divinis ac sacramentis ecclesiasticis eis administrandis in eodem loco per eos teneretur ac resideret profecto, id ad spirituale commodum incolarum et inhabitatorum ac vicinorum et peregrinorum predictorum cederet pariter et salutem animarum ac periculis in preinsertis litteris expressatis salubriter obviaretur, cum non solum, quod predicta villa .H., que infra metas parochie sita est, ab eadem parochiali ecclesia de .t. per unum miliare Hungari- 20 cum vel circa distaret ac incole et inhabitatores predicti eorumque vicini presertim hyemali tempore propter viarum discrimina, pluviarum et nivium habundanciam aliasque tempestates, que ibidem vigere consueverunt, verum etiam propter fluvii cuiusdam, qui intermediaret, inundacionem ad dictam ecclesiam pro divinis officiis audiendis et ecclesiasticis sacramentis suscipiendis absque 25 magno personarum suarum periculo accedere non possent, ita, ut interdum senes, infirmi ac peregrini et etiam alii, qui propter discrimina viarum, aque quoque excrescentis et inundacionem et exinde proveniencia pericula huiusmodi in dicta villa remanere cogerentur absque ewcharistie et infantes absque baptismi aliisque ecclesiasticis sacramentis ab hac luce, proh dolor, decessissent et decederent. Pro parte igitur incolarum et inhabitatorum ac vicinorum 30

397 B fol. 284^v–285^v

2 etc.] *habet* B *om.* N 5 fuerunt] *habet* B *om.* N 8 Nos] *litteris simplicibus scr.* N 11 baptismales] baptizmales BN 12 prope] B propte N 12 commodo] B comodo N 13 sepeliendis] sepelliendis BN 15 ac] B et N 17 inhabitatorum] habitatorum B 19 obviaretur] B ordinaretur N 21 inhabitatores] habitatores B 22 hyemali] iemali B 22 pluviarum] B plurimarum N 22 nivium] B nimium N 24 qui] quo BN 24 inundacionem] inondacionem (?) B 27 et] B ac B 28 inundacionem] B inmed(ia)c(i)o(n)em N 29 ewcharistie] B ewcharistie N 30 baptismi] B baptizmi N 30 sacramentis] *add. et del.* suscipien(dis) absque magno personarum periculo N 30 dolor] B dolore N 31 inhabitatorum] habitatorum B

et peregrinorum predictorum nobis extitit humiliter supplicatum, ut ipsis in dicta capella fontes baptismales et prope illam unum cimiterium erigi facien-
 238^r tes propriumque | sacerdotem sew plebanum inibi pro tempore tenendi eciam iuxta annuenciam et concessionem .t. utriusque ecclesie et capelle patroni in preinsertis litteris suis contentam et expressatam licenciam concedere aliasque 5 in premissis opportune providere auctoritate ordinaria dignaremur. Nos igitur, qui cunctorum fidelium commoditates et animarum salutem magnis desideriiis affectamus ac periculis quibuslibet, quantum possumus, obviare tenemur, de premissis certam noticiam non habentes supplicationibus huiusmodi inclinati vestre igitur etc., requisitus, ad facies terrarum metasque et limites villarum ac 10 utriusque ecclesie et capelle de .t. et .H. predictarum respective personaliter accedere et ibi de omnibus et singulis superius assertis, quatum fieri poterit, vos oculata visione informare et insuper ad unum certum locum ad id per vos eligendum omnes et singulos utriusque sexus homines vobis pro testibus nominandos ad unum certum terminum per vos similiter ad id prefigendum in 15 vestram auctoritate nostra venire faciatis presenciam, quos de dicenda veritate ad sancta Dei ewangelia per eos manibus tacta in presenciam omnium et singulorum sua communiter vel divisim in premissis et circa ea interesse putancium et per vos ad id vocandorum, si comparuerint, alioquin non obstante absencia vel contumacia eorundem non comparencium de premissis omnibus et singu- 20 lis ac eorum circumstanciis universis et de causa sciencie eorundem seorsum et secrete diligenter examinetis et interrogetis meramque et omnimodam certitudinis veritatem in et de premissis omnibus et singulis ab eisdem et alias inquiratis et experiamini veritatem et quicquid per huiusmodi vestram diligentem oculatam inspeccionem ac inquisicionem et examinacionem dictorum testium 25 compereritis, dicta et attestaciones eorundem testium in longum extendentes suo modo fideliter et conscienciose conscribatis conscriptaque clausa et sigillata neminique parcium revelata, presentibus eciam reclusis et in specie remissis nobis similiter ad unum terminum per vos prefigendum et dictis sua interesse putantibus intimandum transmitatis. Volumus autem, quod testes ipsi veniant 30
 238^v etc. |

2 baptismales] bap(tisma)les B baptizmales N 11 respective] respectime(?) N 15 certum] *add. et del. locum* B 15 id] *posterius suprascr.* B 16 auctoritate] B *signo contractionis omisso* aucte N 24 diligentem] B diligenter N 25 oculatam] B oculatam N 26 compereritis, dicta et attestaciones eorundem testium] *habet* B *om.* N 29 similiter ad unum] ad unum similiter B 29 et dictis] *habet* B *om.* N 30 veniant] *om.* B

398. ALIA COMMISSIO IN FACTO MATRIMONII SEQUITUR

Demetrius etc. Honorabilis nobis in Christo sincere dilecte! Exposuit nobis honesta puella Dorothea, filia providi Stephani .t. de .t., quod licet alias dictus condam Stephanus et domina .A., consors eiusdem, parentes scilicet sui ipsam exponentem tunc in octavo etatis sue anno constitutam provideo Georgio .t. 5 de .t. desponsaverint, attamen tam tempore desponsacionis huiusmodi, quam eciam expost semper et continue, donec et quousque ipsa exponens ad etatem nubilem pervenisset et usque modo desponsacioni huiusmodi dissensisset et eam reclamasset et reclamaret eciam de presenti, prefatus quoque Georgius propter certa delicta sua ante quinque annos citra vel ultra ex dicta .t. auffugis- 10 set et modo quoque nesciretur, si vivat vel mortuus sit, et ubi et in quo loco existat. Quare peciit per nos dari sibi licenciam nubendi in Domino, cui maluerit, offerens se premissa probaturam et petens se superinde ad probandum admitti. Unde nos pro animi nostri clariori informacione dictam exponentem super premissis ad probandum admisimus, examen vero testium superinde produ- 15 cendorum vobis prefato domino .t. committendum duximus et commisimus ac committimus per presentes. Quocirca devocioni etc., prefatum Georgium ac alios omnes et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes in ecclesia vestra parochiali singulis tribus diebus dominicis sew festivis post sese immediate sequentibus publice et alta ac intelligibili voce coram populi multi- 20 tudine, dum in ibidem ad divina audienda convenerit, ad videndum et audiendum iurare testes huiusmodi producendos ad certum et competentem locum et terminum per vos ad id eligendum et deputandum, alios vero omnes et singulos utriusque sexus homines | vobis pro parte dicte exponentis pro testibus 239^r nominandos ad perhibendum testimonium veritati ad eosdem locum et terminum in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, quos quidem testes etc., singulariter et secrete de et super eo, an ipse testis noverit et noscat prefatos Stephanum, dominam .A., consortem eiusdem et puellam Dorotheam, filiam eorundem, necnon Georgium vel alterum ipsorum, et ubi et quando eos novit, item, si scit, quod dicti Stephanus et .A., consors eiusdem dictam puellam 30 Dorotheam prefato Geor(gio) desponsaverint, item, si scit, quod dicta puella Doro(thea) tempore desponsacionis huiusmodi fuit et erat in octavo etatis sue anno constituta, item, si scit, quod dicta puella Doro(thea) tempore despon-

398 B fol. 285^v–286^v; Bónis 4109 (post 1511).

1 COMMISSIO] *om.* B 1 SEQUITUR] *om.* B 5 etatis] *ectatis* (?) N 8 nubilem] B nobilem N 10 dicta] *supple sc. villa* 10–11 auffugisset] B affugisset N 11 nesciretur] B nescirent N 12 cui] B cum N 14 informacione] *informacioni* N 15 vero] *posterius suprascr.* B 18 ac] B et N 19 sew] *seu* B 22 iurare] *iterum add. iurare* N 27 singulariter] *omisso contractionis signo* singlariter B singular(iter) N 29 eos] *eas* N 31 Dorotheam] Doro(theam) B 31 desponsaverint] B desponsaverunt N 32 octavo] *omisso contractionis signo octo* N

sacionis huiusmodi, quam eciam expost infra et usque etatem discrecionis, videlicet duodecimum annum etatis sue desponsacioni huiusmodi dissenserit et eam reclamaverit, item, si scit, quod dictus Geor(gius) in dicta .t. aliqua delicta commiserit et propter illa ante quinque annos citraque vel ultra de ipsa .t. auffugerit et modo quoque nesciatur, ubi et in quo loco existat et an vivat vel mortuus sit, et de causa sciencie debite et diligenter examinatis et interrogetis. Et post hec etc., volumus etc., producendos, et nichilominus omnes et singulos, si qui sua interesse in hac parte dixerint, ad videndum et audiendum dicta et attestaciones testium huiusmodi per nos aperiri et publicari ac dicendum et excipiendum, si quid dicere vel excipere volunt verbo vel in scriptis contra dicta et personas testium predictorum aliasque procedendum et procedi videndum in causa et causis huiusmodi ad ulteriora, prout iuris fuerit, vel dicendum et causam, si quam habent etc., allegandum, certificantes eosdem sic etc.

399. MONICIO CONTRA TURBATORES IURISDICCIONIS ECCLESIASTICE

Demetrius etc. Gravem querelam pro parte magistri Stephani et domine Elene, consortis .G. de .t. nobis porrectam | respective recepimus continentem, quod cum superioribus diebus proxime preteritis pretacta domina Elena alias litteras nostras citatorias ad sui instanciam et contra nonnullos sibi in huiusmodi causa adversarios Bude et alibi in et sub dictis dyocesibus residentes pretextu quorundam negociorum tunc expressatorum ac eciam testamenti et aliarum rerum tam de iure, quam ex decreto huius regni Hungarie forum ecclesiasticum concernencium et in processu huiuscemodi cause lacius exprimendarum et deducendarum illarumque occasione a nobis et ab hac sede spiritali Strigoniensi extraxisset et, ut illas exequi in partibus faceret, Budam descendisset, extunc nonnulli ex prefatis suis adversariis, nescitur, quo spiritu ducti, invocata et adhibita ad id potencia seculari et precipue prudentum et circumspectorum iudicis et iuratorum civium Budensium, ne eadem domina .E. ius et iusticiam huiusmodi prosequi et consequi in dicta sede spiritali Strigoniensi possit, antedictas litteras nostras citatorias ab eadem abstulissent et

399 B fol. 287^{r-v}; Bónis 4110 (post 1511).

2 desponsacioni] desponsacione N 2 dissenserit] *corr. ex dispensarit* B disenserit N
5 nesciatur] nesciant N 5 vivat] B vivus N 7 etc.] *autem, quod testes ipsi etc.* B
7 producendos] producen(dos) BN *add. et del. etc.* N 9 aperiri] apperiri BN 10 volunt] B voluerit N 12 dicendum] *dndum cum contractionis signo* N 13 sic] *om.* N
14 MONICIO] Nonicio (?) N 14 IURISDICCIONIS] iurisdicionis BN 15 magistri] m(agist)ri B 15 Stephani] .S. B 16 Elene] Helene B 20 tunc] B tum N
23 exprimendarum] B exprimendorum N 23 deducendarum] B deducendorum N
24 extraxisset] *corr. ex extraxissent* N 25 descendisset] desendisset (?) B 27 iudicis] B iuratis N
27 iuratorum] B iuratis N 28 .E.] Elena B

recepissent, ipsam autem dominam .E. actricem captivassent ac captivari et in carceres detrudi fecissent et eidem nichilominus mortis supplicium propterea inferre minati extitissent et forte, quod absit, iam intulissent temere, violenter et de facto in evidentem manifestamque turbacionem ac vilipendium et contemptum iurisdiccioni libertatisque et emunitatis ecclesiastice et predictae se-
 5 dis Strigoniensis, necnon preiudicium litispendingie huiusmodi, iniuriam vero pretacte domine .E., sed et nostram valde gravem, sententiam excommunicationis et alias penas et multas a canone contra tales inflictas incurrere non formidantes in dispendium salutis animarum suarum valde magnum. Quare etc.,
 10 ad prefatos iudicem et iuratos cives Budenses omnesque et singulos alias vobis in executione presencium nominandos personaliter accedatis ipsosque verbo et auctoritate nostris requiratis et moneatis etc., ut ipsi infra viginti quatuor horarum spacium a die et tempore huiusmodi vestrarum requisicionis et monicionis de ipsis fiendis computando, quarum horarum spacium etc. et sub excommunicationis pena aliarumque censurarum ecclesiasticarum, necnon duorum
 15 milium florenorum auri camere Strigoniensi aplicandorum penis et sentenciis, quas penas et sentencias in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint sew alter ip-
 240^r sorum | fecerit, quod eis in hac parte mandantes dictarum horarum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis ipsosque et ipsorum quemlibet easdem penas et sentencias incurrisse volumus
 20 ipso facto, pretactam dominam .E. de carcere et captivitate ipsorum relaxare et relaxasse atque liberam dimittere et dimisisse litterasque citatorias predictas originales, sanas et integras eidem restituere et restituisse eique ius suum et causam suam huiusmodi coram nobis et in sede pretacta Strigoniensi prosequi et continuare permittere debeant et teneantur realiter et cum effectu aliasque
 25 eandem .E. aliosque ipsius homines, procuratores, sollicitatores, nuncios et in hac parte fautores et auxiliores previa ratione in rebus aut persona impedire, molestare et dampnificare non debeant, neque presumant et nec alter eorum presumat, alioquin omnes et singulos tales monicioni nostre huiusmodi parere recusantes et mandati nostri contemptores et, qui scilicet in premissis vel pre-
 30 missorum aliquo renitentes et rebelles extiterint, auctoritate nostra in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem ad videndum et audiendum se penas et sentencias predictas incurrisse declarari et alias, prout iu-

1 captivassent] B captivasset N 2 carceres] B carceris N 3 intulissent] B intullissent N 4–5 contemptum] habet B om. N 5 iurisdiccioni] omisso contractionis signo iurisdiconis B 7 gravem] B magnum N 8 canone] add. et del. latam B 13–14 a die et tempore...horarum spacium] habet B om. N 15 pena] om. B 15 aliarumque censurarum ecclesiasticarum] posterius suprascr. B 18 fecerit] habet B om. N 18 mandantes] mandamus N 20 incurrisse] B incurrisse N 23 originales] B ordinales N 24 pretacta] predicta B 25 effectu] efectu B 26 sollicitatores] B solicitatores N 26 nuncios] B nuncios N 28 presumant] cum contractionis signo presummant B 29 presumat] presummat B 31 extiterint] extiterunt N

ris fuerit, contra eos procedi et procedi mandari vel dicendum etc., certificantes eosdem etc., nos ad premissa omnia et singula etc.

400. UT LITTERE EXECUTORIALES IUXTA FORMAM ET CONTINENCIAS
EARUNDEM EXEQUANTUR

Demetrius etc. Noveritis, quod quamvis alias venerabilis et egregius domi- 5
nus Anthonius Cheregonius etc. precessor noster vicarius in causa et causis,
quam et quas .R. de .t. dicte iurisdiccioni Strigoniensis contra et adversus .P.
et Io(hannem), filios ac heredes successoresque et possessores rerum et bono-
240^v rum condam Petri de .t. dicte .t. dyocesis ratione certorum | negociorum in
actis cause huiusmodi expressatorum eorumque occasione coram eo moverat, 10
rite et legitime procedens sententiam pro parte dicti .R. et contra prefatos .P.
et Io(hannem) tulerit diffinitivam eandemque sententiam simul cum expen-
sarum taxatione debite executioni demandaverit et litteras executoriales de-
super dederit et concesserit et deinde certis bonis respectibus animum suum
tunc moventibus et eo presertim, quod partes ipse sperabant negocium et cau- 15
sam huiusmodi bono fine sedare et inter se concordare et ideo infra certum
terminum tunc venturum, iam vero dudum preteritum effectum huiusmodi
litterarum executorialium suspenderit et tandem .t. die mensis .t. nobis ad iura
reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis
in iudicio .t. de .t. Strigonii residens, procurator legitimus dicti .R. et nobis ex- 20
ponere curavit, qualiter dicti .P. et Io(hannes), nescitur, unde moti, hucusque
cum prefato .R. principali suo concordare et de re iudicata iuxta contenta litte-
rarum executorialium satisfacere minime curavissent, petens iamfatas litteras
executoriales annotati domini Anthonii precessoris nostri vicarii iterum et ex
novo exequi debere mandari quoad omnes earundem clausulas, continencias 25
et tenores, citacione igitur eiusque executione legitimis precedentibus die da-
tarum presencium nobis ad iura etc. sedentibus et pretacto .t. procuratore no-
mine, quo supra, coram nobis in iudicio comparente ac prefatorum Pe(tri) et
Io(hannis) citatorum, ut prefertur, et non comparencium, nec aliquam causam
rationabilem allegare sew ostendere curancium contumaciam accusavit ipsos- 30
que per nos quoad actum et terminum huiusmodi contumaces reputari et in

400 B fol. 288^{r-v}

1 dicendum] ndum cum contractionis signo N 3 EXECUTORIALES] B executor(ie) N
3-4 ET CONTINENCIAS EARUNDEM EXEQUANTUR] litteris simplicibus scr. B 5 Demetrius]
Anthonius B 6 Anthonius Cheregonius] Thomas Amadeus B 7 iurisdiccioni] iurisdi-
ccionis BN 17 effectum] efectum B 18 suspenderit] B suspendi B 24 Anthonii]
Thome B Anthoni N 27 procuratore] procuratori N 28 Pe(tri)] .P. B 30 sew] seu
B

eorum contumaciam antedictas litteras executoriales prefati domini Anthonii vicarii per vos earundem litterarum executores quoad omnes ipsarum litterarum clausulas, | continencias et tenores exequendas decerni et exequi mandari instanter postulavit. Nos itaque non obstante contumacia ac absencia predictorum .P. et Io(hannis), ut prefertur, ad premissa citatorum et non com-
 241^r parencium, nec aliquam causam saltem rationabilem, cur premissa fieri non deberent, allegare curancium instante prefato .t. procuratore nomine, quo supra, prescriptas litteras antedicti domini Anthonii vicarii executoriales quoad omnes et singulas ipsarum clausulas, continencias et tenores contra annotatos Pe(trum) et Io(hannem) in eisdem litteris ex adverso principaliter nominatos
 10 rursus et iterum ac de novo per vos exequendas fore decrevimus et decernimus. Quocirca devocioni etc., requisitus, prefatas litteras executoriales dicti domini Anthonii antecessoris nostri vicarii iuxta et secundum vim, tenorem et continencias earundem contra prenomatos .P. et Io(hannem) ad instanciam .R. exequi debeatis et teneamini. Et tandem etc.

15

401. CITATIO, QUANDO PARTES CONSENSISSENT IN QUEMCUMQUE IUDICEM ETC., SI COMPOSITIONEM UNA ETC. NON OBSERVARET

Demetrius etc. dilectis etc. mandatis! Litteras spectabilis et magnifici domini Emerici de Peren etc. patenter in papiro confectas eiusque sigillo palatinali cera rubea subimpresso autenticatas non abrasas, non cancellatas, non viciatas,
 20 nec in aliqua sui parte suspectas, sed prorsus omni vicio et suspicione carentes nobis pro parte reverendissimi in Christo patris et domini, domini Thome, miseracione etc. exhibitas et presentatas noveritis recepisse huiusmodi sub tenore: Nos EMERICUS ETC. Post quarum quidem litterarum preinsertarum huiusmodi exhibicionem et presentationem nobis et per nos, ut premittitur,
 25 factas fuit nobis pro parte prefati reverendissimi domini etc. expositum, quod
 241^v licet inter ipsum | dominum exponentem ab una, necnon magnificum condam Thomam, filium olim magnifici Sigismundi comitis de Sancto Georgio et de

401 B fol. 288^v–290^r; Bónis 3911 (c.1500).

1 Anthonii] Thome B 2 vos] B nos(?) N 3 continencias] continen(cias) B 3 exequendas] exequend(as) B exequendum N 8 Anthonii] Thome B 10 Pe(trum)] .P. B 11 exequendas] exequend(as) B exequendum N 13 Anthonii] Thome B 13–14 continencias] continen(cias) N 16 IN] litteris simplicibus scr. N 16–17 QUEMCUMQUE...OBSERVARET] litteris simplicibus scr. BN 17 COMPOSITIONEM] B composicione N 18 Demetrius] Thomas B 20 subimpresso] subimprese BN

28 Sigismundi] Sigismundus Szentgyörgyi et Bazini (1465–1467), vayvoda Transsilvanus etc., cf. C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI Világi archont. pp.85 et 122.

Bozyn quoddam pactum sew quedam transaccio, composicio et convencio racione solucionis decimarum de bonis et possessionibus eiusdem condam Thome comitis prefato reverendissimo domino Thome cardinali sew verius mense et ecclesie sue Strigoniensi provenire debencium et earundem occasione initum, celebratum initaque et celebrata ac cum pena et obligamine quatuor milium florenorum auri Hungaricalium per partes hincinde vallatum, firmatum vallataque et firmata extiterit ipseque ambe partes in eventum contravencionis et non observacionis pacti transaccionisque et convencionis huiusmodi se et suos successores heredesque et posteritates universas cuiuscumque et qualiscumque iudicis et iusticiarii predicti Regni Hungarie, secularis scilicet vel ecclesiastici per partem contra aliam ea racione agere volentem eligendi et super hoc requirendi iurisdiccioni et coercioni vi et virtute eiusmodi pacti, transaccionis, composicionis et convencionis submiserint, obligaverint ac eiusdem iudicis sic, ut prefetur, eligendi iurisdiccione prorogaverint, prout in dictis pacto, transaccione, composicione et convencione in preinsertis litteris domini palatini articulatim similiter insertis et declaratis lacius denotata et expressata essent, et quamvis, sicuti eadem expositio continebat, prefatus reverendissimus dominus Thomas cardinalis et archiepiscopus suo et ecclesie sue prefate nominibus huiusmodi pactum, transaccionem dispositionemque et convencionem, quantum per eum stetisset et ad eum spectasset, in omnibus et per omnia observaverit et observare paratus fuerit et existat, nichilominus tamen antedictus condam dominus | Thomas comes, quamdiu vixisset, et deinde eo mortuo magnificus dominus Petrus, similiter comes de Bozyn et de Sancto Georgio dyocesis Strigoniensis veluti heres, successor et possessor bonorum eiusdem condam Thome comitis pacti et transaccionis, composicionis et convencionis huiusmodi eciam non ignarus, nescitur, unde moti, eisdem pacto, transaccioni, composicioni et convencioni temere contravenientes idem et easdem observare et adimplere recusassent penam et vinculum dictorum quatuor milium florenorum auri incurrentes. Quare fuimus pro parte etc., et citacionem legitimam contra pretactum dominum Petrum comitem auctoritate nostra, qua in hac parte vi et virtute iurisdiccione nostre prorogate huiusmodi fungi dinosceremur, decernere dareque et concedere dignaremur. Nos vero attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et iuri consonam quodque iusta petentibus non est denegandus assensus, citacionem petitam huiusmodi dandam esse

33–34 iusta ... assensus] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

3 domino] d(omino) B 3 sew] seu B 12 iurisdiccioni] iurisdiccioni BN 12 coercioni] B choercioni N 14 iurisdiccione] iurisdiccione BN 21 observaverit] observavit N 22 condam] *posterius suprascr.* B 26–27 transaccioni] transaccione N 31 iurisdiccione] iurisdiccione BN 31 prorogate] B prorogare N 31–32 dinosceremur] *omisso contractionis signo dinosceremur* N 34 non est] *iterum add.* non est N

decrevimus et decernimus per presentes. Vestre igitur etc., compareat coram nobis Strigonii in iudicio pretacto reverendissimo domino cardinali exponenti aut ipsius procuratori legitimo super premissis et illorum occasione de iure et iusticia responsurus a nobisque etc. inclusive aliasque dicturus et allegaturus, si quid dicere, allegare vel excipere voluerit contra preinsertas litteras et earum contenta nostramque prorogam iurisdiccione[m] huiusmodi, certificantes eundem etc.

402. INSTRUMENTUM SUPER EXTRACCIONE LIBELLI DE ROTULO

In nomine Domini! Amen! Per hoc presens publicum instrumentum cunctis etc., personaliter constitutus discretus .P. de .t. procurator legitimus 10 discreti domini .A., necnon egregiorum Io(hannis) et .S. Wesprimiensis et 242^v Quinqueecclesiensis respective dyocesium idem ex quibusdam actis | acticatis sew processibus cause in sede spiritali Wesprimiensi inter predictos .A., Io(hannem) et .S. ab una, necnon discretum .G. plebanum de .t. prefate Wesprimiensis dyocesis ab altera partibus in prima instancia vertentis factis 15 ac per honorabilem magistrum .N. de .t. dyocesis .t. publicum, ut dicitur, apostolica auctoritate notarium et in causa huiusmodi coram venerabilibus .G. et .B. canonicis et successive in dicta sede vicariis substitutis et causarum auditoribus generalibus eiusdem ecclesie Wesprimiensis scribam per et in modum publici instrumenti in forma rotuli redactis subscriptis et 20 transsumptatis sigillique prefati domini .G. vicarii appensione roboratis, ut prima facie apparebat, et deinde de anno Domini 1509, .t. die mensis .t. in iudicio coram venerabili domino Thoma etc. ac tunc in officio vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis vicario in spiritalibus et causarum auditori generali ad iura reddenda et causas audiendas etc. sedente per discretum magistrum 25 Michaellem de .t. Strigonii residentem assertum procuratorem pretacti .G. plebani presente ibidem antedicto .P. similiter procuratore asserto dictorum .A., Io(hannis) et .S. in iudicio productis et penes me notarium pre- et infrascriptum habitis tenorem sive continenciam cuiusdam libelli in serie sew ordine predicti rotuli sew instrumenti transsumptati inserti extrahi, cum suis 30

402 B fol. 290^r–291^r; Bónis 4066 (1509).

1–2 coram nobis Strigonii] Strigonii coram nobis B 1–2 coram nobis] *cum signo ordinem verborum commutandi* N 4 etc.] debite iustice complementum recepturus usque ad sententiam diffinitivam B 6 iurisdiccione[m] iurisdiccione[m] BN 7 eundem] *om.* B 12 Quinqueecclesiensis] .Q. B 12 dyocesium] dyocesum BN 13 sew] seu B 15 altera] una N 16 magistrum] m(agist)rum B Martinum N 16 publicum] B presbiterum N 17 apostolica] apostolicum N 18 substitutis] B substitutus N 26 Michaellem] .M. B 29 infrascriptum] infra(scrip)tum N 29 sew] seu B 30 sew] seu B 30 extrahi] extrahy N

originalibus collacionari ac transsumptari et in autenticam transsumpti publici instrumenti formam redigi, confici et sibi, sew verius dictis suis principalibus iuris eorundem uberiores ad cautelam dari et tradi per me notarium pre- et infrascriptum peciit et me superinde debite requisivit. Et quia ego notarius pre- et infrascriptus actis sew rotulo supradictis huiusmodi per me receptis 5
 243^r | nominibus, quorum supra, inter acta et rotulum reperto ac mihi ostenso et designato copiam sew tenorem eiusdem libelli taliter inserti ex supradictis actis acticatis sew rotulo et transsumpti instrumento huiusmodi taliter, ut supra, requisitus extraxi ac cum eius originali collacionavi diligenter et fideliter 10
 ac collacione facta cum eiuscemodi vero originali in omnibus et per omnia concordare reperi et inveni. Idcirco transsumptum ipsius libelli huiusmodi sive actum autenticum in publicam formam redigi curavi, manu propria scripsi signoque et subscriptione meis notarii publici pre- et infrascripti consuetis signavi et predicto .P. procuratori nominibus, quorum supra, petenti dedi et 15
 tradidi, ut eidem tanquam vero originali in quocumque foro sive in iudicio sive extra iudicium fides adhibeatur et adhiberi possit. Tenor vero libelli, unde supra fit mencio, sequitur et est talis: CORAM VOBIS etc. Acta sunt etc. Et ego etc. notarius et coram venerabili domino Anthonio etc. generali dicte ecclesie Strigoniensis in locum egregii viri, magistri .B. de .t. eadem auctoritate notarii 20
 scriba deputatus, quia premissis omnibus et singulis, dum sic, ut premittitur, etc., audivi ac predicta acta acticata sew rotulum ac transsumpti instrumentum, de quibus supra fit mencio, modo et forma ac anno, mense, die et loco per procuratorem .M. nominibus, quorum supra, producta et productum fuisse ex actis et processibus coram prefato domino .t. vicario habitis comperi et vidi ac 25
 ex eisdem copiam et tenorem sive transsumptum preinserti libelli modo, quo supra, extraxi, transsumptavi et in hanc publicam et autenticam transsumpti
 243^v instrumenti formam redegei, scripsi, subscripsi, signavi et roboravi. etc. |

2 sew] seu B 4 infrascriptum] infra(scrip)tum N 5 infrascriptus] infra(scrip)tus N
 5 sew] seu B 6 ostenso] ostensur(o) B ostensor(i) N 8 sew] seu B 9 sew] seu
 B 11 vero] B viro N 14 meis] mei N 14 infrascripti] infra(scrip)ti N 16 foro]
 fore N 17 possit] pot(est) B pater (?) N 18–28 Et ego ... roboravi] *ad dextram in
 forma columnae in parte textus inferiore clausum* B *post lineam vacuam scr.* N 21–22 premissis
 ... audivi] *add. et, ut videtur, del.* B 21 premissis] *corr. ex preinsertis* B 22 ac] *posterius
 suprascr.* B 22 sew] seu B 24 procuratorem] B procuratorum N 24 quorum]
 quibus B 24 productum] B productam N 25 .t.] Thoma B 27 transsumptavi] B
 transsumptum N 28 etc.] *habet* B *om.* N

403. ALIUD SIMILE PRECEDENTI

In nomine Domini! etc. Constitutus, ut supra, respective ac idem ex actis
 acticatisque et processibus cause in sede spirituali Strigoniensi coram venera-
 bili domino Thoma etc., vicario ecclesie Strigoniensis in spiritualibus et causa-
 rum auditore generali inter predictos etc., ab alia partibus in secunda instancia 5
 vertentis factis, habitis et penes me notarium pre- et infrascriptum existi-
 bus, tenorem sive continencias quarundam litterarum relatoriarum discreto-
 rum Os. de .t. et .M. de .t. ecclesiarum plebanorum patenter in papiro confec-
 tarum sigillisque eorundem respective, ut prima facie apparebat, subimpressa-
 tis et munitarum ac de anno Domini 1511 .t. die mensis .t. in iudicio coram 10
 pretacto domino Thoma vicario per antedictum magistrum .P. procuratorem
 nominibus, quorum supra, presente ibidem discreto .M. procuratore iamdicti
 .G. plebani ac terminum sew spacium XX dierum tunc proxime affuturum,
 salvo tamen iure anticipandi eundem terminum, si voluerit, ad deliberandum
 vel respondendum super eisdem litteris relatoriis modo, quo supra, productis- 15
 sibi, sew verius principali suo prefato prefigi et statui obtinente productarum
 et exhibitarum extrahi etc., requisivit. Tenor vero litterarum supradictarum, de
 quibus supra mencio fit, is est: Venerabili etc. Ego itaque notarius pre- et infra-
 scriptus huiusmodi litteras preinsertas in manibus meis habui, palpavi, vidi et
 perlegi copiamque veram sew tenorem preinsertum ex earundem veris origina- 20
 libus prescriptis extrahi, transsumpsi et cum eisdem veris originalibus collacio-
 navi diligenter ac fideliter, necnon eisdem collacionatis reperi vel inveni ipsas
 litteras originales cum huiusmodi copia, tenore sew transsumpto in omnibus
 244^r et per omnia | concordare, ideo transsumptum ipsarum litterarum huiusmodi
 sive actum auctenticum in publicam formam redegi, manu mea propria scripsi 25
 signoque et subscripcione meis notarii pre- et infrascripti solitis et consuetis
 signavi etc., tradidi, ut eisdem tanquam veris originalibus etc. plenaria. Acta
 sunt hec et facta etc. Et ego etc., ut supra, audiui predictas quoque litteras ori-
 ginales, de quibus supra fit mencio, modo et forma ac anno, mense, die et loco
 per procuratorem .t. nominibus, quibus supra, productas et exhibitas fuisse ex 30
 actis et processibus coram dicto domino Thoma vicario habitis comperi et vi-
 di ac ex eisdem copiam et tenorem sew transsumptum litterarum earundem
 modo, quo supra, etc., ut supra.

403 B fol. 291^{r-v}

2 Domini] *om.* B 5 auditore] auditori N 6 infrascriptum] infra(scrip)tum N 8 Os.]
signo suspensionis omisso N 8 et] *habet* B *om.* N 10 1511] 1509 B 13 sew] seu
 B 18 mencio fit] fit mencio B 18 is] talis B 18–19 infrascriptus] infra(scrip)tus
 N 23 sew] seu B 23 transsumpto] B transsumpti N 25 propria] *habet* B *om.* N
 26 meis] mei N 26 infrascripti] infra(scrip)ti N 27 plenaria] B plenar(ie) (?) N
 28–33 Et ego ... ut supra] *ad dextram parte textus inferiore in formam columnae redactum* BN
 30 per] pro N 31 comperi] compery N 32 sew] seu B

404. NARRATIO CITACIONIS CUM RELAXACIONE CAUCIONIS
FIDEIUSSORIE

Demetrius etc. Gravem querelam discreti domini .N. presbiteri de .t. dicte dyocesis nobis porrectam recepimus continentem, qualiter superioribus diebus egregius .M. de .t. iamfate dyocesis, nescitur, quo maligno spiritu ductus, pre- 5 tactum dominum exponentem propria eius temeritatis audacia invadi, captivari captumque in carcerem horribilissimum intrudi, ibi per octo dies et noctes citra vel ultra teneri et immaniter tractari et tormentari fecisset et mandasset, manus in eum temere iniciens violentas, nec aliter eum inde eliberasset, donec ab ipso domino exponente fideiussoriam cautionem usque ad certam et notabi- 10 lem summam florenorum auri eidem .M. solvendam extorsisset violenter et de facto aliasque minus iuste et indebite, sententiam excommunicationis maioris in tales a canone latam incurrere propterea non formidans, in dispendium etc.

244^v | Quare etc., et citationem legitimam cum inhibitione ac dicte cautionis relaxatione insertis ad partes etc., compareat ad videndum et audiendum per nos 15 dictam cautionem fideiussoriam tanquam de facto et vi extortam relaxari et in totum tolli fideiussoresque ipsos ab huiusmodi cautione sew obligatione liberari et absolvi et nichilominus ipsum .M. pro premissorum manuum inniectione sententiam excommunicationis maioris incurrisse declarari vel dicendum et causam, si quam habet rationabilem, cur ea fieri non debeant, allegandum 20 aliasque super premissis et illorum occasione de iure et iusticia responsurus a nobisque debite etc., non obstante, preterea vobis dominis prescriptis nostris et litterarum nostrarum huiusmodi executoribus sub prefata excommunicationis pena etc., quatinus post dicte citationis etc., prefato .M. omnibusque aliis et singulis, de quibus pro parte dicti domini exponentis cum presentibus etc., sub 25 predicta excommunicationis ac duorum milium florenorum auri camere Strigoniensi applicandorum penis ex parte nostra inhibeatis, quibus et nos etc., ne ipsi sew eorum alter pretactum dominum exponentem sed et antedictos fideiussores lite et causa huiusmodi supradicta coram nobis sic, ut premittitur, indecisis pendentibus verbo vel facto, directe vel indirecte, ut in inhibitione 30 supra continentur etc.

404 B fol. 292^{r-v}; Bónis 4111 (post 1511).

2 FIDEIUSSORIE] *litteris simplicibus scr.* B 8 immaniter] inmaniter N 10 domino] d(omino) B 10 usque] *habet* B *om.* N 16 extortam] B et tortam N 19 dicendum] *dicendum cum contractionis signo* N 28 sew] seu B 30 indirecte] indirecto N 30 in] *om.* B 31 supra continentur] *om.* B 31 continentur] continenter ? N 1-3 MONICIONE ... DECEDENTIUM] *litteris simplicioribus minoribusque scr.* BN

405. NARRATIO INQUISITIONIS SIMUL CUM MONITIONE

CONTRA DEBITORES ET CREDITORES ETC. PLEBANORUM

AB INTESTATO DECEDENTIUM

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo etc. salutem in Domino et in negocio infrascripto debitam diligenciam adhibere! Noveritis ex relatione fidedi- 5
gnorum hominum ad nostram pervenisse audienciam, qualiter hiis proximis precedentibus diebus venerabilis dominus .t. plebanus de Cibirio dicte iurisdiccioni Strigoniensis, sicuti Deo placuisset, morte preventus intestatus de-
245^r cedens, quamplura bona pluresque res et pecunias per eum ex dicto beneficio | suo et aliunde acquisitas et acquisita post se reliquisset et plures etiam alii ec- 10
clesiarum ac capellarum et altarium rectores presbiteri et clerici in et sub dicta iurisdiccione Strigoniensi pro tempore residentes et beneficia ac officia ecclesiastica obtinentes temporibus iam preteritis successive simili morte preventi intestati decedentes plures res et pecunias ipsorum per eos ex huiusmodi bene- 15
ficiis ac officiis acquisitas modo simili post se reliquissent, forent autem non- nulli utriusque sexus homines et persone tam ecclesiastice quam seculares, qui bona, res et pecunias mortuorum huiusmodi sic relictas et post illorum mor-
tem repertas sine nostra et dicti r(everendissimi) domini Thome car(dinalis) eorundem et nostri superioris licencia et auctoritate occupassent et occupa-
tas pro se usurpantes et in proprios et in alios usus convertissent, credita et 20
debita eorundem a debitoribus exigendo et extorquendo ac pro se usurpando retinuissent aut alias, prout eis placuisset, fecissent, et, quia tam de iure, quam etiam de consuetudine laudabili in talibus legitime observata et prescripta in omnibus rebus et bonis talium clericorum intestate decedentium et prefate ec-
clesie illiusque iurisdiccioni spirituali Strigoniensi antedictae subiectorum, un- 25
de scilicet iidem institutionem canonicam suorum beneficiorum vel officiorum suorum suscipere et habere debent et tenentur, eadem ecclesia Strigoniensis successit et succedere debet, ideo nos volentes, uti ex officii nostri debito ad id tenemur, indemnitati prefate ecclesie Strigoniensis opportune consulere, supradictorum omnium et singulorum clericorum premisso modo tam in pre- 30
teritum, quam etiam in futurum intestate mortuorum et morientium bona, credita, debita, res et pecunias quaslibet et post eorum mortem relictas et relicta eidem ecclesie Strigoniensi et ad ipsius fabricam confiscanda et confiscandas

405 B fol. 292^v–294^r; Bónis 4093 (c.1510).

4 Demetrius] Anthonius B 5 infrascripto] infra(scrip)to N 7–8 iurisdiccioni] iurisdiccioni BN 10 acquisita] acquisita N 12 iurisdiccione] iurisdiccione BN 12 residentes] residenti N 12 ac] et B 18 domini Thome] d(omini) Tho(me) B 19 nostri] nostris N 20 proprios] propriis N 21 debitoribus] debitor(ibus) N 25 iurisdiccioni] iurisdiccioni BN 32 quaslibet et] B et quaslibet N

esse decrevimus et decernimus per presentes. Quorcirca devocioni etc., ac dum
et quando pro parte dicti officii cum presentibus fueritis requisiti aut alter ve-
245^v strum | fuerit requisitus, ad omnes et singulos antefati condam domini .t. ple-
bani de Cibinio omniumque et singulorum aliorum clericorum predictorum
intestate, ut prefertur, decessorum et decedencium bona, credita, debita res- 5
que et pecunias huiusmodi occupatores, usurpatores habentesque detinentes
vobis cum presentibus nominandos personaliter accedatis ipsosque et eorum
quemlibet omnesque alios et singulos tales bonorum huiusmodi occupatores
et usurpatores ac habentes et scientes ipsis in vestri presenciam propter hoc
vocatis et accersitis ad sancta Dei ewangelia per eos manibus ipsorum tacta de 10
dicenda veritate super interroganda per vos sub dicta excommunicationis late
sentencie pena aliisque censuris ecclesiasticis auctoritate ordinaria vobis pre-
sentibus in hac parte attributa et concessa mediante iurare compellatis eisque
sic iuratis ipsos et eorundem quemlibet seorsum super eo, quantum ac quid
de supradictorum clericorum decessorum et decedencium vel alterius ipsorum 15
bonis, debitis, creditis rebusque et pecuniis habuit et habet et quantum ac quid
alios vel alium habuisse et habere sciat, interrogare et ab eisdem et eorum quo-
libet meram superinde certitudinis veritatem inquirere et, prout et quemad-
modum sic interrogati responderint et se habuisse et habere aliosque simili-
ter habuisse et habere ac scire confessi fuerint et deposuerint et alias quicquid 20
per huiusmodi vestram diligentem inquisitionem super et de hiis omnibus et
singulis comperitis, fideliter et consciencie suo modo suoque ordine conscri-
bere, conscripta sub sigillis vestris claudere et deinde omnes et singulos tales
predictorum bonorum, creditorum rerumque et pecuniarum huiusmodi occu-
patores, extortores ac habentes et detinentes, prout videlicet debitores fuerint 25
246^r et esse cognoveritis, ex parte nostra | diligenter requiratis et moneatis, quos et
nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi infra .t. dierum spacium,
ut in monicione etc., ferimus in hiis scriptis, ut ipsi et eorum quilibet coram
nobis Strigonii comparere ac de omnibus et singulis bonis, creditis, debitis re-
busque et pecuniis predictorum clericorum taliter, ut prefertur, mortuorum 30
vel moriencium per eos occupatis, usurpatis, extortis, habitis et retentis ante-
dicte ecclesie Strigoniensi sive officio supradicto satisfaccionem omnimodam
impendere aut se cum eodem officio nomine eiusdem ecclesie concordare et
concordasse debeant et teneantur realiter et cum effectu. Qui si id fecerint etc.,
constiterit evidenter, salvo et reservato, quod si qui ex dictis modo premissis 35
monitis et requisitis coram nobis comparere et se premissorum occasione cum
dicto officio concordare ac eidem et dicte ecclesie satisfacere vel alias aliquam

4 aliorum] *habet* B *om.* N 10 tacta] tactis N 18 et] *om.* N 23 tales] B .t.
N 26 requiratis et moneatis] inquirere et moneatis debeatis B 34 fecerint] *om.* B
35 constiterit evidenter] excommunicetis et excommunicatos publice denunciatis et etc. B

iustam et rationabilem causam, cur ad premissa non teneantur, coram nobis allegare velle dixerint, extunc tales in nostram peremptorie citetis presenciam, quos et nos tenore presencium sic citamus, ut ipsi infra dictorum .t. dierum spacium diei monicionis et requisicionis huiusmodi de ipsis fiendarum computando hic Strigonii coram nobis per se personaliter etc. compareant ad satisfaciendum, ut premittitur, prefate ecclesie Strigoniensi aut alias concordandum cum officio supradicto nomine eiusdem ecclesie vel dicendum et causam etc., certificantes eosdem sic etc., nos ad denunciacionem et declaracionem dicte excommunicacionis sentencie et alias, prout iuris fuerit, contra eos ad ulteriora procedemus eorundem absencia vel contumacia in aliquo non obstantibus. Et post hec seriem vestre huiusmodi execucionis ac quicquid in premissis feceritis, nobis similiter suo modo consciencie rescribatis, presentes quoque una cum predictis vestris examinacione, inquisicione ac supradictorum examinatorum attestacionibus et deposicionibus, ut prefertur, clausis in specie infra dictum terminum fideliter et consciencie remittentes. Datum etc.

15

406. MANDATUM IN FACTO MATRIMONII

246^v Demeterius de Nyas etc. salutem in Domino! | Noveritis, qualiter providus .G. de .t. dicte dyocesis nostram veniens in presenciam nobis exponere curavit, quod, quamvis providus .G., filius Thome .M. de .M. in dicta .t. residens iam dudum a prefato Tho(ma) patre suo ex eius potestate emancipatus alibi, preterquam in dicta .M. et postremo in predicta .t. moram trahens cum honesta puella .M. eius filia sponsalia per verba de presenti contraxerit, que etiam sponsalia utriusque tam .G., quam .M. predictorum et tacito et expresse mutuo consensu iam in matrimonium transierint voluerintque et velint illud, ut moris est, in facie ecclesie solemnizare ac demum copula carnali consummare, sed quia, sicuti eadem expositio continebat, prefata possessio .M. locus originis dumtaxat prefati .G. sive communitas incolarum eiusdem ob certas iustas et rationabiles causas auctoritate huius sedis spiritualis Strigoniensis strictissimo ecclesiastico interdicto supposita esset et teneretur, nec propterea eiusdem loci, sed et alii circumvicini ecclesiarum plebani incolis eiusdem possessionis sacramenta ecclesiastica stante huiusmodi interdicto sine nostra et nostri superioris licencia vellent et auderent administrare, cum tamen, uti prefertur, pre-

406 B fol. 294^{r-v}; Bónis 4094 (c.1510).

7 dicendum] dndum cum contractionis signo N 11 vestre huiusmodi] huiusmodi vestre B 12 nobis] habet B om. N 12 suo modo] habet B om. N 13 vestris] add. et del. examinacione B 17 Demeterius de Nyas] Anthonius Cheregonius B 22 sponsalia] add. et del. mutuo consensu iam in matrimonium B 23 et] habet B om. N 25 solemnizare] solemnizare BN 31 interdicto] add. et del. supposita esset N

tacti contrahentes non fuerint neque annumerari possint de medio incolarum
 rebellium possessionis antedictae, quibus forsā interdictum huiusmodi eccle-
 siasticum observari deberet. Unde fuit nobis superinde humiliter supplicatum,
 uti contrahentibus antedictis super hiis de opportuno iuris remedio consule- 5
 reque et providere dignaremur. Nos autem attendentes rebus premissis mo-
 do stantibus per impositionem et observationem supradicti ecclesiastici inter-
 dicti, nisi aliud superinde canonicum et legitimum obsistat impedimentum,
 matrimonium contrahendum et iam contractum consumandum impediri non
 potuisse, neque posse, vestre igitur devocioni etc., quatinus receptis presenti-
 bus ac dum et quando super hec per prefatos contrahentes requisiti fueritis, 10
 rebus sic, ut premittitur, stantibus et per vos diligenter examinatis, si aliud ca-
 nonicum impedimentum, per quod matrimonium huiusmodi contrahendum
 247^r et iam contractum consumandum de iure impedire valeret et | deberet, ob stare
 non repperitis, extunc non obstante predicto ecclesiastico interdicto antefa-
 tis incolis possessionis predictae .M. imposito, in quorum communitate neu- 15
 ter predictorum contrahentium computare, nec comprehendere dicitur, eisdem
 contrahentibus, si id voluerint, premissis et factis per vos bannis in talibus fieri
 consuetis huiusmodi sponsalia inter eos contracta, que, ut premittitur, iam in
 matrimonium transierunt, benedicere et in facie ecclesie vestre, ut moris est, ni-
 si etiam predicta ecclesia vestra aliquo pacto foret simili ecclesiastico interdicto 20
 subiecta, solemnizare nupciasque solitas celebrare carnalique copula consu-
 mari permittere velitis et debeatis auctoritate nostra vobis et ipsis in hac parte
 concessa et attributa mediante. Datum etc.

407. RELAXATIO SEQUESTRI

Demetrius etc. Noveritis, quod, licet alias nos vigore certarum aliarum lit- 25
 terarumstrarum per nos superinde ad instantiam domini .S. de .t. dicte dyo-
 cesis decretarum et emanatarum et ad partes emissarum per vos dominos ec-
 clesiarum plebanos earumque litterarumstrarum executores certas decimas
 vinorum, frugum et aliarum rerum decimari solitarum in eisdem aliis litteris
 nostris lacius declaratarum ac de terris domini Io(hannis), rectoris hospitalis 30
 de .t., uti asserebatur, ecclesie parochiali de eadem .t. provenire debencium per
 iudicem et iuratos cives de eadem arrestare et sequestrare, necnon sub firmo
 arresto stare fecerimus et mandaverimus, tandem die datarum presencium no-

407 B fol. 294^v–295^v

1 annumerari] anumerari N 2 forsā] forsam N 21 solemnizare] solemnizare
 BN 23 etc.] om. B 25 Demetrius] Anthonius B 30 declaratarum] declarans N
 31 provenire] promovere N 32 iudicem] iud(ici)um N 32 arrestare] arestare BN
 33 arresto] aresto BN

bis ad iura etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio .t. de .t. Strigonii
 residens procurator et eo nomine prefati Io(hannis) presbiteri, de cuius pro-
 curacionis mandato nobis legitime constitit et constat, astante ibidem dicto
 Io(hanne) principali suo nobis exponere curavit, qualiter decime huiusmodi,
 presertim et vinorum iam recollete et in vasis per eum forent in domo sua lo- 5
 cate et, si vina huiusmodi, quamvis pauca essent, de loco suo removerentur,
 hoc tamen non sine gravi dampno et dispendio eorundem vinorum fieri pos-
 247^v set propter | naturam et consuetudinem vinorum eiusdem loci. Quare volentes
 ambarum parcium et precipue ecclesie ac hospitalis predictarum indemnitati
 consulere et remedio celeri ac opportuno providere, pro parte pretacti domini 10
 Io(hannis) super hec debite requisiti ac prestita et data coram nobis et per nos
 admissa cum effectu reali fideiussoria et idonea caucione de stando iuri iudica-
 tum solvendi et decimas predictas non dilapidando et alienando infra finalem
 dicte cause decisionem nostramque aliam deliberacionem superinde fiendam
 huiusmodi arrestum sive sequestrum in toto duximus tollendum, amovendum 15
 et relaxandum, prout tollimus, amovimus et relaxamus per presentes. Quocir-
 ca devocioni etc., requisitus ad prefatos .B., necnon iudicem et iuratos de dicta
 .t. personaliter accedatis ipsisque et eorum cuilibet dictum arrestum per nos
 modo, quo supra, ut premittitur, relaxatum et in totum amotum esse intime-
 tis, insinuetis et notificetis eisque sub dicta excommunicacionis pena ex parte 20
 nostra inhibeat, ne se aliquo modo de huiusmodi rebus decimalibus iam re-
 collectis et, ut prefertur, arrestatis et sequestratis impedire debeant tamdiu etc.,
 verum si prefatus .S. et alii in hac parte sua interesse putantes se premissorum
 occasione quoquo modo indebite gravatos fore etc.

408. ARRESTACIO SEQUITUR

25

Anthonius etc.. Noveritis, quod citacione eiusque execucione legitimis ad
 instanciam .B. clerici, rectoris altaris S(ancte) K(atherine) virginis in Riwo-
 lo Dominarum pretacto dyocesis Strigoniensis fundati contra honorabilem .t.
 presbiterum de .t. pretexto occupacionis et detencionis predicti rectoratus alta-

408 B fol. 295^v–296^f; Bónis 4091 (c.1510).

7 hoc] h(e)c B 7 tamen] habet posterius suprascr. B om. N 7 sine] add. et del. magno N
 7 gravi dampno] cum signo ordinem verborum commutandi dampno gravi N 13 solvendi]
 solven(di) BN 14 fiendam] fiendum N 15 arrestum] arestum BN 15 toto] totum B
 18 arrestum] arestum BN 22 arrestatis] arestatis BN 25 ARRESTACIO] arestacio
 BN 25 SEQUITUR] om. B 26 Anthonius] Antho(nius) B 26 etc.] habet B om.
 N 26 citacione] citacionem N 26 execucione] execucionem N 29 rectoratus]
 rector(atu)s BN

27–28 Riwolo Dominarum] Asszonykata, Nagybánya, in comitatu Szatmár, cf. Csánki I
 p.467–468.

ris fructuumque et proventuum eiusdem illorumque occasione precedentibus nobis die datarum presencium, in termino videlicet predicte citacionis ad iura etc. sedentibus ac pretacto .B. actore coram nobis in iudicio comparente idem
 248^r reproducta dicta citacione una cum eius | execucione ac accusata contumacia prelibati domini .t., ut premittitur, citati et non comparentis declaravit eo mo- 5
 do, qualiter predictum altare S(ancte) K(atherine) et illius rectoratus una cum eiusdem domo, vineis ac pertinenciis et iuribus quibuslibet ad ipsum .B. pleno iure spectare et pertinere dinosceretur, predictus autem .t., nescitur, unde motus, ipso .B. causa studii et alias in remotis agente et absente se in rectoratum predicti altaris intrudens domum, vineas, necnon vina iam in vasis reposita alia- 10
 que bona eiusdem altaris propria eius auctoritate ac temeritatis audacia pro se usurpans occupasset vineasque pretactas quasi incultas relinquens eciam anno presenti ultra premissa pro se vindemiasset ac vina huiusmodi ex eisdem vineis procurata iam in parte dissipasset, dilapidasset dissipareque et dilapidare animo se illinc ad remociora et externa loca transferendi seque a iurisdiccione 15
 huius sedis extrahendi, eciam lite predicta sic, ut premittitur, coram nobis et in hac sede indecisa pendente non cessaret eciam de presenti. Quare pro parte prelibati .B. super hoc debite requisiti nos receptis et examinatis nonnullis testibus coram nobis pro animi nostri informacione et premissorum verificacione per dictum .B. productis, visis eorundem testium attestacionibus, attento 20
 eciam, quod predictus dominus .t. coram nobis, ut premittitur, legittime citatus comparere contumaciter recusavit, omnia et singula vina, bona ac fructus et proventus predicti altaris usque ad aliam nostram deliberacionem superinde fiendam apud manus fideles lite et causa huiusmodi coram nobis pendentibus indecisis sequestranda et sequestrandos esse decrevimus et decernimus per 25
 presentes. Quocirca vobis prefatis dominis, nostris in hac parte executoribus et vestrum cuilibet insolidum in virtute sancte etc., requisitus, universa et singula bona, vina fructusque et proventus predicti altaris penes et apud prefatum .t. et alios quoscumque habita et existentes auctoritate nostra sub prefata excommunicationis late sentencie et quingentorum florenorum auri camere Strigoniensi 30
 applicandorum penis, quas predictum .t. omnesque alios et singulos sequestri
 248^v infrascripti vestri, immo verius nostri violatores | et decreti sive mandati nostri huiusmodi contemptores incurrere volumus et declaramus ipso facto, sequestrare et arrestare ac sub firmo sequestro et arresto adhibitis et adiunctis vobis eciam super hiis, si opportheret, auxilio et auctoritate iudicis et iuratorum eius- 35
 dem loci tenere et custodire debeatis et teneamini auctoritate nostra vobis in

8 .t.] *habet B om. N* 9 ipso] *B ipse N* 9 agente] *agen(te) B agentis N* 13-14 vineis] *habet B om. N* 14 dissipare] *discipare N* 15 transferendi] *B transferren(di) N* 15 iurisdiccione] *iurisdiccione BN* 24 fiendam] *fiendum N* 24 apud] *B ad N* 28 vina] *habet B om. N* 28 predicti] *B predicta N* 32 infrascripti] *infra(scrip)ti N* 34 arrestare] *arestare BN* 34 arresto] *aresto BN*

hac parte concessa mediante. Si vero antedictus .t. ex huiusmodi arrestacione et sequestracione indebite gravatum fore senserint, extunc eundem in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem ad dicendum et allegandum causam gravaminis ipsius, si quam iustam et rationabilem habet, cur premissa fieri non debeant, aut qua ratione sequestum huiusmodi per nos 5 relaxari et amoveri debeat. Et post hec seriem huiusmodi vestre execucionis etc.

409. TRANSMISSIO CAUSE

Serenissimo principi etc. devotarum! Vestra noverit s(erenitas), qualiter pridem egregius .t. de .t. una cum populis et iobagionibus suis de eadem .t. vigo- 10 re litterarum monitoriarum reverendissimi in Christo patris etc. legati nati ad instanciam domini Iohannis presbiteri alias plebani de dicta .t. nunc in civitate Pesthiensi ratione et pretexto non solucionis salarii sive serviciorum suorum in spiritualibus deservitorum ad satisfaciendum eidem de huiusmodi salarii et serviciis aliisque rebus et bonis, quibus, ut ipse dicebat, dampnificatus et spo- 15 liatus fuerat, infra certum competentem terminum ipsis in eisdem litteris prefixum et intimatum sub censuris ecclesiasticis moniti et requisiti extiterant, ita tamen, quod si supradicti taliter requisiti et moniti se premissorum occasione indebite gravatos fore allegarent, extunc vigore earundem litterarum antedicti r(everendissimi) d(omini) car(dinalis) in mei presenciam sedemque spiritua- 20 lem Strigoniensem ad certum similiter competentem terminum causam <compareant> gravaminis ipsorum, si quam iustam et rationabilem habuissent, coram nobis allegaturi, sic itaque iurisdiccione mea et dicte sedis per huiusmodi 249^r ammonicionem preventa et perpetuata liteque et causa huiuscemodi|coram me indecisis termino quoque monicionis pendentibus pretactus .E. ad sui et dic- 25 torum suorum colonorum instancias prefatum dominum Io(hannem) presbiterum vigore litterarum venerabilis domini Damiani d(ecretorum) d(oct)oris etc. ecclesie Waciensis citatoriarum in eiusdem domini vicarii presenciam sedemque Waciensem, quamvis ipse dominus Io(hannes) presbiter sub dyocesi iurisdiccioneque eiusdem domini vicarii esse desierat et sub iurisdiccione spi- 30 rituali Strigoniensi erat, in preiudicium litispencie ac contemptum iurisdiccionis dicte sedis Strigoniensis predictarum citari et nichilominus excom-

409 B fol. 296^v–298^r; Bónis 4092 (c.1510).

1 arrestacione] arestacione BN 10 .t.] .E. B 21–22 compareant] *supplevi* 23 iurisdiccione] iurisdiccione BN 24 ammonicionem] amonicionem BN 26 suorum colonorum] colonorum suorum B 26 dominum] d(ominum) B 30 iurisdiccione] iurisdiccione BN 30 iurisdiccione] iurisdiccione BN 31–32 iurisdiccionis] iurisdiccionis BN 32 citari] *habet* B *om.* N

municari et excommunicatum denunciari, quamvis nulliter et de facto fecerat temere attemptando, a quibus quidem citacione et excommunicacionis aliisque gravaminibus sibi illatis idem dominus Io(hannes) presbiter ob metum incarcerationis sibi incussum in civitate Waciensi comparere et appellare non audens, neque valens, idem dominus Io(hannes) presbiter tandem de anno Domini in- 5 frascripto die vigesima tertia mensis Octobris me ad iura etc. sedente comparuit coram me in iudicio et quoddam par sive quandam copiam litterarum denunciatoriarum antedicti domini Damiani vicarii per executores earundem litterarum, ut dixerat, sibi traditum sew traditam una cum quadam cedula ap- 10 pellacionis facto, realiter et in scriptis animo, ut dixit, provocandi et appellan- di in figura mei iudicii exhibuit et produxit sub tenoribus post sese immedia- te sequentibus et subinsertis: DAMIANUS etc. CUM APPELLACIONIS etc. Post 15 quarum quidem cedule appellacionis ac copie preinsertarum exhibicionem et presentacionem fueram pro parte iamfati domini Io(hannis) presbiteri debita cum instancia requisitus, quatinus sibi super hiis de opportuno iuris remedio 20 providere appellacionemque suam preinsertam recipere et admittere eumque a prefata excommunicacionis sententia saltem ad cautelam effectumque agen- di absolvere et absolvendum decernere et nichilominus citacionem cum inhi- bicione inserta contra prefatum .E. et alios litis consortes ad partes in forma solita similiter decernere et concedere deberem subiungens, quod, si tutus pa- 249^v teret ad dictam civitatem Waciensem sibi accessus, appellacionem suam hu- iusmodi etiam coram prefato domino vicario Waciensi interponeret | et eidem insinuaret. Ego itaque attendens, quod iusta petentibus non sit denegandus as- sensus, citacionem cum inhibicione petitas etiam ad videndum et audiendum per me inter cetera antedictum dominum Iohannem presbiterum a prefata ex- 25 communicacionis sententia ad effectum predictum absolvi dandas esse decre- veram et dederam ac concesseram sub hac forma verborum: ANTHONIUS etc. Ipsi itaque citacione et inhibicione in eisdem partibus legitime executis ac tandem una cum earundem execucione reportatis meque tandem duodecima 30 die mensis Novembris rursus ad iura reddenda etc. sedente comparuit coram me in iudicio prefatus dominus Iohannes presbiter ac citacionem et inhibicio- nem antedictas una cum execucione sew litteris relatoriis earundem antedictis in termino videlicet citacionis huiusmodi exhibuerat et reproduxerat et nichil-

23–24 iusta ... assensus] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

3 dominus] d(ominus) B 5–6 infrascripto] infra(scrip)to N 9 sew] seu B 13 qui- dem] *add. et del. litterarum* N 14 domini] d(omini) B 19 consortes] *add. et del. signum contractionis superfluum* N 20–21 pateret] *add. accessus* N 22 vicario] *corr. ex wicario* N 22 interponeret] B imponeret N 24 videndum] B vigendum N 25 dominum Iohannem] d(ominum) Io(hannem) B 26 effectum] efectum B 27 ANTHONIUS] AN- THO(nius) B 29 earundem execucione] execucione earundem B 30 reddenda] *om.* B 31 Iohannes] Io(hannes) B 32 sew] seu B

lominus pretacti .E. et dictorum litis consortium suorum, ut premittitur, citatorum et non comparencium contumaciam accusaverat pecieratque ipsos per me contumaces reputare et in eorundem contumaciam se a dicta excommunicationis sententia absolvi. Ego tunc attendens, quod maxime viris et personis ecclesiasticis scandalosum et periculosum foret in excommunicatione persevere- 5 rare, ideo non obstante contumacia pretacti .E. et litis consortium citatorum, ut prefertur, et non comparencium, neque aliquam causam rationabilem, cur id fieri non deberet, allegancium pretactum dominum Iohannem presbiterum ab huiusmodi excommunicationis sententia saltem ad cautelam effectumque agendi absolvendum et nichilominus ob presentes octavas festi Beati Michaelis archangeli, congregacionem sive dietam nobilium huius incliti regni in lite et causa supradictis huiusmodi usque ad expirationem earundem octavarum per me et per partes supersedendum decreveram. Postremo die datarum presencium me rursum ad iura etc. sedente providus .t., famulus et procurator 250^r pretactorum litis consortium cum sufficienti procuracionis mandato | comparuit coram me in iudicio et quasdam litteras v(estre) s(erenitatis) patenter in papiro confectas mihique preceptorie loquentes et directas in figura mei iudicii exhibuit et presentavit, quas ego omni, qua decuit, reverencia et obediencia recepi hunc tenorem continentes: WLADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum v(estre) s(erenitatis) presentacionem et recepcionem mihi et per me, ut 20 premittitur, factas ego volens mandatis eiusdem v(estre) s(erenitatis) in omnibus, ut teneor, obedire, causam et causas supradictas tam de iure, quam eciam ex decreto et consuetudine predicti regni ad spiritualem, per consequens meum forum, presertim ob spoliū presbiteri articulumque absolucionis ab excommunicatione et censuris ecclesiasticis et similiter articulum appellacionis a sede 25 spirituali in dictam sedem spiritualem metropolitanam Strigoniensem interposite spectantes, in quibus pro earundem causarum in dictam sedem devolucione ac absolucione a censuris ecclesiasticis supradicta impendenda ad premissa dumtaxat processeram, in curiam eiusdem v(estre) s(erenitatis), personalem eiusdem in presenciam revidendas duxi transmittendas partibusque supradictis sive earum procuratoribus ad comparendum coram eadem personali presencia v(estre) s(erenitatis) xv diem prefixi et statui. Datum. 30

4–6 quod maxime...perseverare] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

1 suorum] B sororum N 2 contumaciam] *habet B om. N* 2 pecierat] *pecyerat B* 2 ipsos] B ipsas N 7 neque] *nec B* 8 pretactum] *predictum B* 8 dominum Iohannem] *d(ominum) Io(hannem) B* 13 per partes] B pro parte N 15 sufficienti] *sufficiente N* 19 recepi] *habet B om. N* 19 etc.] *habet B om. N* 23 ex decreto] B de cetero N 26 spiritualem metropolitanam] *metropolitanam spiritualem B* 27 pro] B per N 30 revidendas] *revidend(as) B revidendum N* 1 APPELLATUR] *litteris simplicibus scr. B* 1–3 IN PRESENCIA ... GRAVAVIT ETC.] *litteris simplicibus scr. BN*

410. NARRATIO CITACIONIS, QUANDO APPELLATUR IN PRESENTIA
IUDICIS SUPERIORIS PROPTER METUM ALTERIUS IUDICIS,
QUI GRAVAVIT ETC.

Stephanus etc. Noveritis, quod, licet alias egregius .E. de .t. dicte .t. dyocesis
una cum populis et iobagionibus suis de eadem .t. vigore litterarum ammoni- 5
toriarum pretacti reverendissimi domini nostri, domini Thome car(dinalis) ad
instanciam domini Io(hannis) alias plebani de eadem .t. et contra prelibatos
250^v .E. ac populos | et communitatem de dicta .t. emanatarum et ad partes emis-
sarum ad solvendum sallarium et servitium eiusdem domini Iohannis, quibus
eidem obligabantur, requisiti et moniti infra terminum monicionis aliasque iu- 10
risdictione antefati reverendissimi domini Thome car(dinalis), per consequens
huius sedis spiritualis Strigoniensis preventa sicque lite et causa huiusmodi co-
ram nobis et in dicta sede indecisis pendentibus vigore litterarum citatoriarum
venerabilis domini .D. etc. vicarii ecclesie Waciensis ad ipsorum instanciam et
contra prelibatum dominum Io(hannem) decretarum et ad partes emissarum 15
eundem dominum Io(hannem) in sedem Waciensem, presenciam videlicet dic-
ti domini .D. vicarii citari ipsumque per ipsum dominum .D. vicarium eiusque
talem, qualem processum nulliter et de facto excommunicari et excommunica-
tum publice denunciari procuraverint temere et de facto, in preiudicium iuris-
dictionis huius sedis iniuriamque dicti domini Iohannis attemptantes. Nichi- 20
lominus tamen, quia tandem idem dominus Iohannes coram nobis comparen-
do seque a citacione, processu, sentencie excommunicationis aliisque gravami-
nibus premissis ad nos predictamque sedem Strigoniensem appellasse allega-
vit, prout etiam idem ob non tutum sibi accessum ad dictum sedem Wacien-
sem in scriptis appellavit coram nobis et per nos citacionem cum inhibicione 25
inserta in forma solita ad partes contra prenotatos .E. omnesque et singulos
alios sua communiter vel divisim interesse putantes sibi decerni et dari ac se a
dicta excommunicationis sententia saltem ad cautelam absolvi petiit. Quibus
quidem citacione, illa siquidem ad videndum et audiendum per nos prefatum
251^r dominum Iohannem ab huiusmodi excommunicationis sententia absolvi | vel 30
dicendum causam, cur id fieri non deberet, ac inhibicione per nos decretis et ad

410 B fol. 298^r–300^r

4 Stephanus] Ambrosius B 4 .E.] *add.* .t. N 5 eadem] *intellige villa* 5–6 am-
monitoriarum] amonitoriarum BN 6 reverendissimi] r(everendissimi) B 6 Thome]
Tho(me) B 9 Iohannis] Io(hannis) B 10–11 iurisdiccione] iurisdicione BN 11 domini
Thome] d(omini) Tho(me) B 11 consequens] *cons cum contractionis signo* BN 15 do-
minum] d(ominum) B 15 decretarum] *deitarum i.e. debitarum (?)* BN 16 dominum]
d(ominum) B 17 citari] citary N 17 dominum] d(ominum) B 19–20 iurisdiccione]
iurisdicione BN 20 domini] d(omini) B 21 dominus] d(ominus) B 24 non] *habet*
B *om.* N 30 dominum] d(ominum) B 31 dicendum] *dndum cum contractionis signo* N
31 decretis] *detis i.e. debitis (?)* B debitis N

partes emissis illarumque execucione legitima precedente die datarum presencium, in termino videlicet antedictae citacionis nobis ad iura etc. sedentibus ac prelibato domino Iohanne citra revocationem procuratorum suorum hactenus per eum constitutorum coram nobis in iudicio comparente et in contumaciam antefati .E. citati et non comparentis, nec aliquam causam rationabilem, cur 5 premissa fieri non deberent, allegantis instante et petente nos ipsum dominum Iohannem a predicta excommunicacionis sententia ad cautelam effectumque agendi dictamque causam suam huiusmodi prosequendi absolvendum fore decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie etc.

10

411. ABSOLUCIO, QUANDO ALIQUIS VIGORE GENERALIS MONICIONIS EXCOMMUNICARETUR

Stephanus etc. Noveritis, quod die datarum presencium nobis ad iura reddenda etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio dominus .A. presbiter etc. et per modum gravis querele exposuit eo modo, qualiter eum venerabilis dominus Io(hannes) archidiaconus Thornensis vigore quarundam aliarum litterarum nostrarum ammonitioriarum generalium ad sui instanciam in forma 'signavit' contra debitores, necnon detentores bonorum et rerum ecclesie eiusdem domini Iohannis archidiaconi ac debitores et detentores scientes huiusmodi | quoscumque, quatinus scilicet ipsi debitores et detentores debita et 20 bona huiusmodi eidem domino Io(hanni) restituerent et remitterent detentoresque et debitores eosdem scientes revelarent infra competentem terminum in eisdem litteris expressatum, alioquin tales omnes generaliter et in genere lapso termino huiusmodi excommunicarentur et pro excommunicatis publicarentur, a nobis ab hacque sede Strigoniensi emanatarum et ad partes emissarum per 25 certos ecclesiarum plebanos earundem litterarum nostrarum executores in eisdem partibus nominatim et in specie excommunicari et excommunicatum pu-

411 B fol. 300^{r-v}

1 illarumque] B illarum N 2 antedictae] habet B om. N 2 iura] add. reddenda B 3 domino Iohanne] d(omino) Io(hanne) B 6 deberent] deberet N 6-7 dominum Iohannem] d(ominum) Io(hannem) B 7 effectum] efectum B 8 prosequendi] prosequendum N 9-10 Quocirca ... obediencie] om. B 11-12 MONICIONIS EXCOMMUNICARETUR] litteris simplicibus scr. B 13 Stephanus] Emericus B 13-14 reddenda] om. B 14 comparuit] B comparuerunt N 16 dominus] d(ominus) B 17 ammonitioriarum] amonitioriarum BN 19-20 scientes huiusmodi] huiusmodi scientes B 21 domino] habet d(omino) B om. N 22 scientes] B sciencie N 25 que] habet B om. N 26-27 eisdem] eidem N

16 Io(hannes)] *Johannes Henckel (1508-1518), canonicus Waradiensis etc., cf. BUNYITAY Várad II pp.170-172 et C. ΤÓΤΗ Főpapi archont. p.179.*

blice denunciari fecisset et procurasset, quamvis temere, nulliter et de facto, ex eo inter cetera, quod huiusmodi litterarum nostrarum ammonitiorum generalium vigore aliquis nominatim et in specie requiri, ammoneri vel etiam excommunicari minime potuisset aut debuisset et aliter quoque ipse d(ominus) .A. coram executoribus earundem litterarum se ipsum indebite et iniuste sic, ut 5 premittitur, gravari et gravatum esse et se coram nobis iuri stare velle allegasset et obtulisset. Quare supplicat sibi humiliter per nos super hiis de opportuno iuris remedio et, ex quo bonarum mencium esset timere culpam, ubi culpa non reperiretur, inter alia etiam de absolucionis beneficio saltim ad cautelam providi- 10 deri. Nos vero attendentes, quod iusta petentibus non sit denegandus assensus et quod sancta mater ecclesia etc.*cf. superius persaepe formulam* sancta mater ecclesia nemini claudit gremium sue pietatis ad se redeunti. redeunti quodque etiam predictae littere nostre ammonitorie generales contra aliquos nominatim 252^r et in specie exequi sive aliquis illarum litterarum vigore | consimiliter nominatim et in specie requiri et ammoneri vel excommunicari, sed et forma earundem litterarum excedi minime debuisset, ideo nos supplicationibus huiusmodi tamquam iustis et iuri consonis inclinati pretactum d(ominum) .A. ab huiusmodi excommunicationis sententia saltim ad cautelam et, nisi aliter, quam quod premissis modo et per dictas litteras ammonitorias in supradicta forma, ut prefertur, emanatas excommunicatus extiterit et existat, absolvendum fore 20 re decrevimus et decernimus per presentes, absolucionem vero etc., eundem a dicta excommunicationis sententia modo, quo supra, et cum condicionibus prescriptis in forma ecclesie etc.

412. ABSOLUCIO IN FORMA, QUANDO EXCOMMUNICATUS ESSET INFIRMITATE DETENTUS

Stephanus etc. Noveritis, quod, licet alias nos in causa etc. in scriptis excommunicaverimus et tandem successive ipsius .t. contumacia et rebellione exigentibus aggravaverimus et reaggravaverimus et per alias litteras nostras superinde

412 B fol. 300^v–301^r

8–9 bonarum mencium...non reperiretur] *cf. Decretum Grat., C.1 q.5 c.4 (Friedberg I 9).*
10 iusta ... assensus] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum* 11 etc.]

2 ammonitiorum] amonitiorum BN 3 ammoneri] amoneri N 7 obtulisset] B obtullisset N 8 ex quo] B equo N 9 reperiretur] B reperietur N 9 saltim] *cum signo contractionis superfluo scr.* N 13 ammonitorie] amonitorie BN 15 ammoneri] amoneri N 19 ammonitorias] amonitorias BN 22 condicionibus] B condiccionis N 24 IN FORMA] *om.* B 24–25 ESSET INFIRMITATE DETENTUS] *litteris simplicibus scr.* BN 26 Stephanus etc.] *om.* B 26 in scriptis] *habet* B *om.* N 27 successive] successivi N 28 et] *habet* B *om.* N

emanatas in partibus excommunicatum, aggravatum et reaggravatum fore publicari et publice denunciari mandaverimus et fecerimus, tamen quia tandem die datarum presencium etc. sedentibus comparuit coram .t. de .t. nuncius .t. de .t. et nobis exponere curavit, qualiter dictus .t., sicuti Deo placuisset, gravem infirmitatem incidisset et de eius vita desperaretur et ideo peciit per nos eidem 5 .t. de absolucionis beneficio providere, ne eum taliter in excommunicatione et censuris ecclesiasticis ligatum decedere contingeret, offerens dictum .t. de expensis contumacie iuxta taxationem et limitationem per nos superinde fiendas dicto .t. actori satisfacere et, si Deo volente convaluerit, eciam iuri stare paratum. 10 252^v Nos vero | attendentes etc. eundem .t. ab huiusmodi excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis sentenciis cum condicionibus et modis infra-scriptis absolvendum fore decrevimus, absolucionem eiusdem vobis dominis prescriptis insolidum committentes. Quocirca etc., requisitus, eundem .t. ab huiusmodi excommunicationis sententia et aliis censuris ecclesiasticis supra- 15 dictis, si, dum et postquam idem .t. vel quipiam alter nomine suo predictas 15 expensas contumacie, quas nos matura deliberacione prehabita ad tot florenos taxavimus et moderavimus, coram vobis per antedictum .t. actorem vel procuratorem ipsius legitimum ad id sufficiens mandatum habentem levandos persolverit et cum effectu deposuerit, ipseque .t. id a vobis humiliter pecierit etc. 20

413. NARRATIO IN FORMA CAMERE APOSTOLICE

Stephanus etc. expositum fuit nobis per .A. de .t. dyocesis .t., quod, licet dominus .G. de .t. iamfate dyocesis superioribus diebus a pretacto exponenti pro quibusdam suis tunc occurrentibus summeque urgentibus necessitatibus evitandis mutuo et ex causa amicabile ac veri et gratuiti mutui sibi dari pe- 25 cierit ac cum effectu numeraverit et levaverit summam duorum milium florenorum auri Hungaricalium idemque dominus .G. coram venerabili domino et egregio .t. notario publico et testibus superinde rogatis Bude dicte iurisdiccio- 30 nis spiritualis Strigoniensis eandem summam duorum milium florenorum auri Hungaricalium pretactam ex causa supradicta se a prelibato domino exponen-

413 B fol. 301^r–302^r

1 aggravatum] *corr. ex agegravatum* N 2 tandem] *habet* B *om.* N 3 presencium] *om.* N 3 comparuit] *corr. ex comparuet* N 5 desperaretur] B desperarent N 7 contingeret] B contingerit N 7 offerens] offerrens N 9 convaluerit] B convaluitur N 10 excommunicationis] *habet* B *om.* N 17 vobis] B nobis N 19 effectu] effectu B 21 APOSTOLICE] *litteris simplicibus scr.* B 22 Stephanus etc.] *om.* B 24 tunc] B nunc N 25 mutui] *corr. ex mutuit* N 26 effectu] effectu B 27 domino] *om.* B 28 egregio] egregi B 28–29 iurisdiccio[n]is] iurisdiccio[n]is BN 29 spiritualis] *om.* B 418.30–419.1 exponente] exponenti N

te levasse, numerasse et cum effectu habuisse confessus fuerit huiusmodique
 summam duorum milium florenorum auri antefato .A. exponenti et creditori
 253^r in puro auro et cum iusto ac vero pondere ad festum .t. | tunc proxime futurum,
 iam vero preteritum similiter Bude, in loco scilicet iamdicto contractus realiter
 et cum effectu reddere et restituere et persolvere in forma Camere Apostolice 5
 lacioni et forciori ac sub penis et censuris ecclesiasticis in dicta forma Came-
 re Apostolice contentis et tunc sibi plene declaratis sponte, libere et ex ipsius
 certa sciencia promiserit et se obligaverit, nichilominus tamen idem .G., nesci-
 tur, quo spiritu ductus, iamdictos duo milia florenos et in auro, ut debuisset ac
 deberet et teneretur, pretacto domino exponenti creditori, nedum ad dictum 10
 festum sew terminum tunc, ut premittitur, expressum et prefixum, sed nec
 usque modo reddere, restituere et persolvere curavisset et neque curaret etc.,
 compareat ad docendum et ostendendum se de dictis duobus milibus floreno-
 rum auri pretacto exponenti creditori integraliter satisfecisse alias videndum
 et audiendum publicum obligacionis supradicte instrumentum manu iamdicti 15
 .t. notarii rogati, ut prefertur, subscriptum et munitum recognosci debitum-
 que huiusmodi supradictum per eundem .G. sive eius procuratorem ipsius no-
 mine rursum confiteri confessionemque eiusdem debiti supradicti contra eun-
 dem debite execucioni demandari et litteras executoriales desuper opportunas
 decerni et dari vel dicendum et causam rationabilem etc., certificantes etc. 20

414. ABSOLUCIO PROPTER INIECCIONEM MANUUM IN CLERICUM

Petrus Harazthy etc. Noveritis, quod, licet alias in causa et causis, quam
 et quas .N. de .t. dicte dyocesis contra et adversus Io(hannem) de .t. racione
 253^v et pretextu certorum negociorum in actis cause huiusmodi expressorum | co-
 ram venerabili .t. precessore nostro vicario in hac sede spirituali Strigoniensi 25
 moverat, idem dominus .t. vicarius suam in scriptis tulerit sententiam diffi-
 nitivam, per quam prefatum dominum Io(hannem) plebanum propter iniec-
 cionem manuum violentarum in prefatum dominum .t. excommunicacionis
 sententiam incurrisse declaravit et excommunicatum tamdiu publicari man-
 daverit, donec reatum suum agnoscens beneficium absolucionis mereretur ob- 30
 tinere, satisfaciens prius iniuriato de dampnis, iniuriis et interesse. Tamen quia
 dictus .t. cum prefato .t. de et super dampnis, iniuriis et interesse huiusmodi
 illorumque occasione sub certis modis et condicionibus concordavit ipseque

414 B fol. 302^{r-v}

10 domino] d(omino) B 11 sew] seu B 12 curaret] add. salvo et reservato, quod si
 prefatus .G. etc. B 20 dicendum] dndum cum contractionis signo N 20 et] om. B 21 IN
 CLERICUM] litteris simplicibus scr. B 22 Petrus Harazthy] Demetrius B 24 expressorum]
 corr. ex expressarum N 28 manuum] manum N 31 prius] add. et del. iuramento N

dominus .t. propterea coram nobis in absolucionem antefati .t. consensit. Idcirco nos supplicacionibus pro parte dicti .t. nobis propterea porrectis inclinati eundem .t. ab excommunicacionis sententia absolvendum fore decrevimus et decernimus per presentes, absolucionem eiusdem vobis dominis prefatis in solidum committentes. Que omnia et singula vobis omnibus et singulis dominis 5 supradictis et vestrum cuilibet intimamus etc. et decerni volumus per presentes vobisque nichilominus et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie etc. prefatum .t., ut prefertur, excommunicatum ab huiusmodi excommunicacionis sententia, si id a vobis humiliter pecierit, auctoritate nostra vobis et cuilibet 10 vestrum in hac parte per presentes attributa mediante absolvatis etc. absolvat eundem communioni fidelium, participacioni sacramentorum et sancte matris ecclesie unitati restituens, iniuncta sibi superinde pro modo culpe penitencia salutari. Quem tandem sic absolutum etc.

415. CONFIRMATIO ABBACIE

254^r | Nos Stephanus etc. memorie commendamus, quod nos litteras serenissimi 15 principis et domini nostri, domini Wladislai, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regis in papiro patenter confectas sanas et integras ac omni prorsus vicio et suspicione carentes nobis de anno et die subscriptis per venerabilem dominum et religiosum fratrem, dominum .G. de .t. ordinis Sancti Benedicti in eisdem litteris regie (maiestatis) principaliter nominatum presentatas honore et re- 20 verencia, quibus decuit, recepimus huiusmodi sub tenore: NOS WLADISLAUS ETC. Post quarum quidem litterarum dicti domini nostri regis presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas supplicacionibus preacti domini .G. nobis superinde porrectis inclinati inductique nichilominus eiusdem regularis observancie laudabili vita, morum honestate, conversacione 25 religiosa, sufficienti litteralis sciencie pericia aliarumque virtutum et probitatum meritis, quibus apud nos fidedigno commendatur testimonio, eleccionem, presentacionem ac permutacionem sive resignacionem in nostris tamquam ordinarii ex causa presentacionis predicta huiusmodi de eo et per eum factas, dummodo in eisdem permutacione et resignacione aliqua simoniaca pravitatis 30

415 B fol. 302^v–303^v

3 fore] *om.* B 11 communioni] communionem N 11 participacioni] participacionem N 13 absolutum] *om.* B 13 etc.] *habet* B *om.* N 15 Stephanus] Antho(nius) B 16 Wladislai] B Ladislai N 18 dominum] *om.* B 19 dominum] d(ominum) B 27 commendatur] B commendatum N 28 permutacionem] permutacionem N 29–30 predicta huiusmodi...eisdem permutacione] *habet* B *om.* N

19 .G.] Georgius (1511–1519), abbas de Kolos, cf. HERVAY Bencések p.497. 19 .t.] Kolos, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV pp.410–411.

aut alia quavis illicita paccio non intervenerit, auctoritate ordinaria, qua fungimur in hac parte, recipiendas et admittendas nostrumque super eisdem benivolum consensum pariter et assensum prebentes, recepto tamen prius ab eodem domino .G. corporali iuramento ad sancte Dei ewangelia in manibus nostris prestito, quod nulla, ut prefertur, in hac permutacione et premissis simoniaca 5 pravitas intervenit, volentes desiderio ipsius domini .G. et votis iuri consonis 254^v satisfacere, eidem domino .G. abbaciam monasterii Beate Marie | Virginis de dicta K. tanquam persone benemerite nostra ordinaria predicta conferimus ipsumque in eodem instituimus et de ea sibi providemus, per bireti nostri capiti suo impositionem eum investimus principaliter de eadem curam et administracionem dicti monasterii iuriumque et pertinenciarum eiusdem in spiritualibus et temporalibus post impensum munus benediccionis aliorumque insigniorum abbacialium iuxta morem et consuetudinem in talibus observari solitorum, recepto eciam ab eodem solito et corporali iuramento simili modo ad sancta Dei ewangelia in nostris manibus prestito super fidelitate, obediencia 15 et reverencia pretacto reverendissimo d(omino) Thome car(dinali) et archiepiscopo suisque successoribus dominis archiepiscopis canonice intransibus ac nobis et ipsorum vicariis pro tempore constitutis per eum, prout decet et expedit, exhibendis et impendendis et quod res, bona, iura eiusdem non alienabit, nec dissipabit sew distrahet, sed, si qua forent alienata, dissipata et distracta 20 quoquo modo, ad ius et proprietatem ipsius abbacie recuperabit et repetet suo posse. Quocirca priori, custodi ceterisque fratribus et toti conventui, necnon universis et singulis populis, iobagionibus et quibusvis subditis dicte abbacie in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus ipsum dominum dominum .G. vel eius 25 procuratorem legitimum suo nomine et neminem alium in eorum et dicti monasterii abbatem et prelatum admittant et recipiant sibi in omnibus licitis et honestis obediant, de universis quoque et singulis fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obvencionibus et emolumentis eiusdem abbacie sine omni contradiccione sibi plenarie respondeant et illos administrare debeant et te- 30 255^r neantur et per hos, quorum interest vel interesse poterit, responderi et administrari faciant locis et temporibus suis semper opportunis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium presentes litteras nostras sigilli vicariatus

2 recipiendas] recipiendum N 3 consensum] *posterius suprascr.* B 4 ad] *corr. ex ad* Ad N 6 intervenit] B intervenien(do) N 8 dicta] *intellige villa* 16 reverendissimo] r(everendissimo) B 16 Thome] Tho(me) B Thoma N 17 que] *habet B om.* N 20 dissipabit] *discipabit* N 20 sew] *seu* B 20 dissipata] *discipata* N 25 dominum] *habet B om.* N 25 dominum] *habet B om.* N 30 contradiccione] *contradiccioni* N 30 plenarie] B plenaria N 31–32 administrari] *add. et del. debeant et teneantur* N

8 K.] *Kolos, hodie in Slovacia: Apátkolos, Nagykolos, Klížské Hradište, cf. HERVAY Bencések p.496–497; ROMHÁNYI Kolostorok p.37.*

dicte ecclesie Strigoniensis impressione communitas eidem domino .G. abbati duximus concedendas. Datum etc.

416. ALIA SIMILIS

Nos Stephanus etc. – ut supra usque ibi: eleccionem, – nominacionem et presentacionem de eodem .t. factas auctoritate ordinaria, qua fungimur in 5 hac parte, recipientes et admittendas – cetera per totum ut supra, quando – resignacio non intervenit etc.

417. INSTRUMENTUM TRANSACCIONIS SIVE CONCORDIE IN FORMA CAMERE APOSTOLICE

In nomine Domini! Amen! Per hoc presens publicum instrumentum cunc- 10
tis id intuentibus pateat et sit notum, quod anno a nativitate eiusdem Domini
nostri Iesu Christi 1511, indiccione decima quarta, die vero undecima men-
sis .t., hora terciarum vel quasi in porticu cathedralis et metropolitane ecclesie
Strigoniensis, pontificatus etc. anno nono, in mei, notarii publici testiumque
infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum presencia perso- 15
naliter constituti venerabilis dominus Io(hannes) plebanus de .t. iurisdiccione
spiritualis Strigoniensis ex una et honorabilis dominus Nicolaus de .t. ex altera
partibus attendentes provide, quod litium eventus dubii existunt et ob hec
255^v litium anfractus evitare aliosque, quos propter |litem ipsam subituri forent, la-
boribus et expensis parcere omnesque et singulas huiusmodi lites, quesciones, 20
differencias et discordias inter eos de et super quibusdam manuum inieccione,
bonorum et proventuum administracione, cunctis eciam aliis et singulis iniu-
riis, dampnis, nocumentis, interesse, debitis et expensis quibuscumque vicis-
sim hincinde illatis, irrogatis, factis illorumque sew illarum occasione hucusque
motas, suscitatas ac movendas et suscitandas sedare, extinguere ac eis finem 25
imponere et precipue odia et inimicicias e medio ipsorum similiter extingue-

416 B fol. 303^v 417 B fol. 303^v–307^r; Bónis 4104 (11 Decembris 1511).

2 concedendas] concedendum N 2 Datum] *add. et del.* Strigonii N 4 Stephanus]
Demetrius B 5 eodem] eadem N 6 admittendas] admittendum N 12 indiccione]
indicione N 15 infrascriptorum] infra(scrip)torum N 16 iurisdiccione] iurisdiccione
BN 18 provide] B proinde(?) N 18 existunt] B existant N 21 manuum] manum
(?) N 21 inieccione] inieccionem N 22 administracione] admnistracione N 24 sew]
seu B

13 .t.] *sc.* Dec. 14 pontificatus etc. anno nono] *annus nonus sc. pontificis maximi Iulii II, 26*
Nov. 1511 – 25 Nov. 1512

re ac eis finem imponere et in totum tollere viamque amicabile compositionis amplecti cupientes atque volentes, non coacti, nec in aliquo circumventi, sed de eorum certa sciencia atque spontanea et libera voluntate omnibusque melioribus modo, via, iure, causa et forma, quibus melius et efficacius potuerunt et debuerunt ac quilibet eorum potuit et debuit, intervenientibus super hiis 5 nonnullorum earumdem parcium eciam magne auctoritatis communium amicorum tractatibus in unum convenerint ac se invicem amicabiliter composuerunt et concordaverunt in hunc, qui sequitur, modum, primo supradicti domini Io(hannes) et Nicolaus hincinde sese mutuo super omnibus et singulis quibusvis iniuriis, dampnis, nocumentis, interesse, administracionibus, debitis et expensis supradictis hactenus per eos in alterutrum illatis, irrogatis, factis ac dare et restituere debendis liberaverunt, quittarunt, absolverunt quittosque 10 256^r et modis omnibus absolutos | et liberatos reddiderunt, universos eciam processus universasque sentencias, litteras, acta, acticata, iura et litteralia instrumenta quecumque hucusque qualitercumque inter eos ac contra sese factas, latas, 15 decretas, emanatas, habita et confecta hincinde revocaverunt, irritarunt, cassarunt, annullarunt ac viribus carituros cariturasque et caritura commiserunt et reliquerunt, litibus quoque, causis et accionibus per eas, ut premittitur, motis, suscitatis movendisque et suscitandis ac ipsis competentibus et competituris premissorum dumtaxat occasione hincinde cesserunt et renunciarunt ac eorum 20 quilibet cessit et renunciavit. Insuper iidem domini Io(hannes) et Nicolaus supradicti ibidem convenerunt, composuerunt et inter se concordaverunt tali modo, quod, ne dictus dominus Nicolaus ob et per concordiam, compositionem et convencionem huiusmodi nimium pateretur dispendium, antedictus Io(hannes) eidem domino .N. centum et vigintiquinque florenos auri Hungaricales in terminis subnotandis in paratis et numeratis pecuniis dare, solvere et cum effectu numerare debeat et teneatur et eosdem 1^C et vigintiquinque florenos ibidem idem dominus Io(hannes) se dicto d(omino) Nicolao in eisdem terminis, videlicet xxv florenos auri in civitate Pesthiensi, dote scilicet plebanie de eadem infra et usque diem hinc proxime et immediate affuturum inclusive, 30 residuum vero, puta 1^C florenos auri infra festum sive in festo Annuncciacionis Beate Marie Virginis similiter proxime affuturo in prefata .t., dote videlicet 256^v sew domo plebanie prelibati domini Iohannis in paratis pecuniis daturum, | so-

1 et] iterum add. precipue odia et inimicicias e medio ipsorum similiter extinguere et BN 7-8 ac se...concordaverunt] habet B om. N 8 in] B ne N 9 Nicolaus] Nicolai N 12 quittosque] B quittos N 15 factas] factos B 17 annullarunt] anullarunt BN 18 reliquerunt] relinquerunt BN 24 pateretur] B patenter N 25 .N.] Nicolao B 27 effectu] efectu B 27 1^C] add. et del. florenos auri Hungaricales in terminis subnotandis in paratis et numeratis pecuniis dare et solvere N 27 vigintiquinque] xxv B 28-29 ibidem idem ... xxv florenos] habet B om. N 31-32 Annuncciacionis] Anuncciacionis BN 32 prefata] intellige civitate 423.33-424.1 soluturum] B solverunt N

lurum et cum effectu numeraturum promisit, assumpsit et obligavit dans et concedens prelibato domino Nicolao omnem potestatis facultatem mox et incontinenti, eciam propria sua auctoritate pro rata et quantitate debiti de rebus et bonis eiusdem domini Iohannis post se relictis pro se occupandi, levandi et recipiendi in eventum, in quem Deo volente ipsum dominum Iohannem interim ex hac luce decedere contigerit. Que omnia et singula superius in presenti publico instrumento narrata, deducta, contenta et modo, quo supra, concordata, composita et contenta supradicti domini Io(hannes) et Nicolaus totaliter adimplere et inviolabiliter observare ac contra non venire per se vel per alium sew alios directe vel indirecte, quovis quesito colore mediante eorum iuramentis per eos ad sancta Dei ewangelia tactis sacrosanctis Scripturis corporaliter prestitis promiserunt, se obligarunt et eorum quilibet promisit et se obligavit, necnon iidem domini Io(hannes) et Nicolaus principales supradicti sese ac bona eorum et cuiuslibet ipsorum mobilia et immobilia, presencia et futura ubicumque consistencia interveniente super hiis solemni stipulacione pro premissorum observacione obligarunt et ypothecarunt ac iuribus, coercionibus, iurisdiccionibus et mero examini curie causarum Camere Apostolice predictae et quarumcumque aliarum curiarum ecclesiasticarum ubilibet constitutarum illarumque auditorum, viceauditorum, officialium, iudicum et commissariorum per pactum expressum submiserunt et supposuerunt, per quas quidem 20
257^r curias ac auditores, viceauditores, | officiales, iudices et commissarios et eorum quemlibet voluerunt posse et debere cogi et compelli, moneri, excommunicari ac aliis censuris ecclesiasticis innodari, necnon citari, capi et personaliter detineri ac processus quoscumque contra eos hincinde fieri pro complemento et observacione omnium et singulorum in presenti publico instrumento contentorum, ita, quod una dictarum curiarum electa et iudicio cepto in eadem liceat cuilibet dictarum parcium predictarum ad aliam sew alias curiam sew curias ire, redire et habere recursum, nullum propterea sibi preiudicium generando et qualibet excepcione in aliquo non obstante, renunciantes hincinde in premissis omnibus et singulis excepcionibus doli, mali, vis, metus, fraudis et in 30
factum accioni, condicioni indebite et sine causa ac ob turpem et iniustam causam aliter, nec plus, nec minus fuisse dictum, quam scriptum et econverso, petitioni, oblacioni libelli ac simplicis petitionis, necnon privilegiis, indultis, feriis beneficiis iuris canonici et civilis, necnon statutis provincialibus et con-

5 volente] volentes N 9 inviolabiliter] B violabiliter N 10–11 iuramentis] B iuramento N 12 et] habet B om. N 15 pro] corr. ex pre N 16 ypothecarunt] ypote-carunt BN 16 coercionibus] cohercionibus BN 17 iurisdiccionibus] iurisdicionibus BN 17 examini] examine N 20 submiserunt] B promiserunt N 21 auditores] cum punctis subter scriptis signatum N 21 commissarios] corr. ex commissariis N 22 et] om. B 23–24 necnon citari, capi et personaliter detineri ac] habet B om. N 26 cepto] cepta BN 27 cuilibet] corr. ex cuilibet N 29 renunciantes] renunciantes BN 31 condicioni] B conditore N 33 petitioni] petitionem N 34 statutis] add. et N

suetudinibus, quibus contra premissa venire aut se tueri possent, et specialiter
 iuridicenti generalem excepcionem non valere, nisi precesserit specialis et ex-
 pressa. Et pro pociori cautela parcium earundem et observacione premissorum
 iidem domini Io(hannes) et Nicolaus et quilibet eorum gratis et sponte omni-
 bus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius potuit et debuit, 5
 fecit, constituit, creavit et solempniter ordinavit suos veros, certos, legitimos et
 indubitatos procuratores, actores, factores negociorumque suorum infrascripto-
 rum gestores ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod specialitas
 257^v generalitati | non deroget, nec econtra, videlicet venerabiles, honorabiles, di-
 scretos, nobiles et providos .t. et .t. etc. omnesque alios et singulos tam dicte 10
 curie causarum Camere Apostolice, quam quarumcumque aliarum curiarum
 prenarratarum procuratores et notarios, qui nunc sunt et pro tempore futuro
 erunt in Romana Curia et extra eam, quorum nomina et cognomina hic habere
 voluerunt et quilibet habere voluit pro expressis, absentes tanquam presentes
 et quemlibet ipsorum insolidum, ita tamen, quod non sit melior condicio pri- 15
 mitus occupantis, nec deterior subsequentis, sed quod unus eorum inceperit,
 alter eorundem id prosequi, mediare, terminare valeat et finire ac ad effectum
 perducere specialiter et expresse ad ipsius domini constituentis nomine et pro
 eo omni tempore et diebus feriatis et non feriatis in termino solucionis predic-
 torum 1^C et xxv florenorum auri Hungaricalium in parata pecunia, eciam post 20
 dictum terminum et quociens predicto domino Nicolao ex forma huiuscemodi
 concordie, ut prefertur, creditori, scilicet antedicto domino Io(hanni) ratione
 et occasione dampnorum interesse et expensas, que et quas ipsum in eventum,
 in quem contra formam predictae concordie molestaretur et per dictum domi-
 num Nicolaum eadem concordia non observaretur, pati et sustineri contigerit 25
 aut suis videbitur et placuerit, coram predictis auditoribus, viceauditoribus, of-
 ficialibus, iudicibus et commissariis sew eorum loca tenentibus comparendum
 ac ipsum debitum 1c et xxv florenorum auri vel partem ipsius ac eciam inte-
 resse, dampna et expensas semel et pluries ad confitendum, ad recognoscen-
 dum et ad petendum, audiendum et recipiendum dicti domini constituentis 30
 258^r nomine previa ratione omne preceptum, omnemque monicionem, | condemp-
 nationem, sententiam atque mandatum, que, quod et quas prefati auditores,
 viceauditores et alii iudices, officiales et commissarii sew ipsorum locumtenen-
 tes et eorum quilibet contra predictum dominum constituentem eiusque here-
 des et successores ac bona predicta facere, ferre et promulgare voluerint sew 35

4 Io(hannes)] corr. ex Ni N 5 potuit et] habet B om. N 8 et generales] posterius
 suprascr. N 10 et providos] habet B om. N 12 et] habet B om. N 20 1^C] 1^r N
 add. et del. fl. N 21 domino] d(omino) B 22 domino] d(omino) B 24-25 dominum]
 d(ominum) B 27 sew] seu B 27 eorum] earum(?) N 28 1] habet B om. N 29 ad]
 et B 30 ad] habet B om. N 30 dicti] iterum add. dicti N 31 monicionem] B
 mencionem N 33 sew] seu B 35 sew] seu B

voluerit et eis sponte acquiescendum, necnon submittendum et resubmittendum propterea ipsum dominum constituentem pro premissis firmiter observandis iurisdiccioni curiarum predictarum et cuiuslibet earum et ad volendum et consensendum, quod ipsi domini auditores, viceauditores, locumtenentes, commissarii et alii iudices et officiales predicti in ipsum dominum Iohannem 5 debitorem ac dictum dominum Nicolaum aut ipsorum alterum, premissa scilicet non observantem constituentem excommunicationis sententiam ferant, proferant, promulgent, aggravent, reaggravent aliosque processus reales et personales gerant et faciant, quos voluerit, et dicto domino Nicolao creditori ac prefato domino Iohanni sive eorum alteri occasione premissorum placuerit et 10 visum fuerit expedire, quousque de dicto debito 1^C et xxv florenorum auri antedicto domino Nicolao ac sibi et dicto d(omino) Io(hanni) respective de prescriptis dampnis, interesse et expensis plenarie, integre ac realiter satisfactum et per eum ac per prefatum d(ominum) Io(hannem) sive antedicto d(omino) Nicolao prenarrate concordie, convencioni et composicioni statum fuerit iux- 15 ta presentis publici instrumenti seriem et tenorem et generaliter omnia alia et singula faciendum, dicendum, gerendum, exercendum et procurandum, que 258^v in premissis et | circa ea necessaria fuerint sew eciam quomodolibet opportuna, promittentes mihi notario publico infrascripto, ut publice persone presenti stipulanti et recipienti vice ac nomine omnium et singulorum, quorum interest, 20 intererit aut interesse poterit quomodolibet in futurum, se omni tempore ratum, gratum et firmum perpetuo habiturum totum id et quicquid per dictos procuratores suos constitutos et eorum quemlibet actum, dictum, factum gestumve fuerit in premissis sew alias quomodolibet procuratum, relevans nichilominus et relevatos esse volens eosdem procuratores et quemlibet ipsorum ab 25 onere satisdandi iudicioque sisti et iudicatum solvi cum suis clausulis et capitulis necessariis et opportunis sub expressa ypotheca et obligacione omnium et singulorum bonorum suorum mobilium et immobilium presencium et futurorum quorumcumque ac sub omni iuris et facti renunciacione ad hec necessaria pariter et cautela et premissa omnia et singula in presenti publico instrumen- 30 to contenta tenere, attendere, complere et inviolabiliter observare et contra ea sew eorum aliqua non facere, dicere vel venire de iure vel de facto quovis quesito colore dictosque procuratores suos, ut premittitur, constitutos aut eorum

2 dominum] d(ominum) B 3 iurisdiccioni] iurisdiccioni BN 5 dominum] d(ominum) B 5 Iohannem] Io(hannem) B 8 reaggravent] add. et N 10 domino] d(omino) B 12 domino] d(omino) B 14 per] pre N 15 concordie] concorde? B 15 convencioni] convencionem N 15 composicioni] composicionem N 16 presentis] corr. ex presentibus N 18 fuerint] corr. ex fuerunt N 18 sew] seu B 18 opportuna] oportuna B 19 mihi] michi B 19 infrascripto] infra(scrip)to N 24 sew] seu B 26 satisdandi] satissdandi B 26 iudicioque] B iudicio N 27 ypotheca] ypoteca BN 31 tenere] habet B add. et del. N 32 sew] seu B 32 eorum] B earum N 32 vel] habet B om. N 33 premittitur] premittunt N

aliquem, quousque prefato domino Nicolao creditori de dicta summa 1^C et xxv florenorum auri una cum dampnis, expensis et interesse predictis satisfecerit et etiam idem dominus Nicolaus concordiam superius narratam adimpleverit et tam idem, quam dictus dominus Io(hannes), alter, scilicet dictam concordiam
 259^r non observans alteri, videlicet huiusmodi | concordiam observanti de omnibus 5 huiusmodi dampnis, interesse et expensis satisfecerit et premissa omnia et singula observaverit, adimpleverit, non revocare sew revocari facere promiserunt et convenerant ac ad et super sancta Dei ewangelia Scripturis sacrosanctis per eos corporaliter sponte tactis iurarunt et ipsorum quilibet iuravit, de et super quibus premissis supradicti domini Io(hannes) et Nicolaus, ut ipsis unum sew 10 plura publicum sew publica instrumentum sew instrumenta conficerem et darem, me notarium pre- et infrascriptum debite requisierunt et quilibet eorum requisivit. Acta sunt hec et facta anno, indicione etc.

418. CONFIRMATIO DICTORUM ET ATTESTACIONUM TESTIUM

AD FUTURAM REI MEMORIAM IN PARTIBUS RECEPTORUM,
 EXAMINATORUM ETC. CUM INTERPOSICIONE AUCTORITATIS
 ET DECRETI ETC.

In nomine Domini! Amen! Per has presentes litteras sive hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat evidenter et sit notum, quod nuper nobis Demetrio de Nyas etc. generali per egregium .t. de .t. dyocesis .t. fuit exposi- 20 tum, quod, cum nobilis condam domina Sophia, consors olim Sigismundi de dicta .t., filia videlicet condam Oswaldi .t. de .t. in extremis posita fuisset, tunc ipsa, quamvis egra corpore, mente tamen per omnia sana et compos sue rationis existens sponte et libere ac animo bene deliberato testamentum fecisset et in eodem suo testamento dotem et res paraphernales suas, sibi scilicet de uni- 25 versis iuribus et porcionibus possessionariis dicti condam Sigismundi, mariti
 259^v sui iuxta huius regni consuetudinem provenire debentibus eidem condam | Sigismundo, marito suo tunc viventi ac ipsius heredibus et successoribus perpetuo remisisset et relaxasset ipsosque super eisdem quittos et expeditos penitus

418 B fol. 307^v–310^r

1 domino] d(omino) B 1 dicta] add. et del. sententia N 10 Nicolaus] Nicolai N
 10 sew] seu B 11 sew] seu B 11 sew] et B 12 infrascriptum] infra(scrip)tum N
 12 quilibet] B qualibet N 13 anno, indicione] om. B 14–17 ATTESTACIONUM ... DECRETI ETC.] *litteris simplicibus scr.* B 16 EXAMINATORUM] om. B 20 Demetrio de Nyas] Michaeli episcopo Mylkoviensi B 20 .t.] Ra. B 21 Sophia] So(phia) 23 egra] B egro N 23 sana] sanus B 25 paraphernales] paraffernales B 27 provenire] promoveri N 29 quittos] quitos B 29 et] *cum minore abbreviationis forma posterius scr.* N

et per omnia reddidisset et commisisset. Cum autem, sicuti eadem expositio continebat, tandem dicto Sigismundo mortuo dictus exponens tanquam successor legitimus in omnibus pretactis iuribus et porcionibus possessionariis suis successisset, qui, licet pretextu dictarum dotis et rerum paraphernalium impresenciarum neminem haberet impetitorem, timeret tamen temporum in 5 processu sibi vel suis heredibus pro eisdem dote et rebus paraphernalibus quescionem moveri, de morte vero testium, qui prefato testamento interfuisent, verissimiliter dubitaretur, fuimus igitur per prefatum exponentem debita cum instancia requisiti, ut ne morte dictorum testium sibi aut suis successoribus probacionis copia super dicto testamento deperiret, eosdem testes ad eternam 10 rei memoriam recipi et examinari dictaque et attestaciones eorundem testium in publicam et autenticam formam redigi facere sibi que dare et concedere dignaremur iuris sui uberiores ad cautelam, nos autem huiusmodi requisicionibus tanquam iustis et iuri consonis inclinati certis viris discretis ecclesiarum plebanis dicte dyocesis, nostris in hac parte executoribus per alias litteras no- 15 stras mandavimus, ut certos diem et locum sive terminum deputarent et assignarent, ad quem prefatos testes, pro parte scilicet dicti .t. ipsis nominandos in eorum presenciam citarent, interim vero in ipsorum aliisve ecclesiis, in quibus scilicet expediens esset, tribus diebus festivis infra missarum solempnia coram 260^r | populi multitudine denunciarent et publicarent produccionem et recepcio- 20 nem huiusmodi testium dictis loco et termino fiendas monerentque generaliter et citarent omnes et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes, ut venirent et comparerent prefatis loco et termino coram dictis nostris executoribus, si vellent, ad videndum et audiendum iurare eosdem testes tandemque eisdem loco et termino ipsos testes citatos in presencia parcium, si que compa- 25 rerent, alioquin non obstante ausencia partis non comparentis de dicenda veritate ad sancta Dei ewangelia per eos manibus tacta iurare facerent et demum semotis partibus testem quemlibet singulariter et secrete super prefato testamento iuxta et secundum interrogatoria per nos in dictis aliis litteris nostris eis transmissa diligenter examinarent et interrogarent dictaque et attestacio- 30 nes singulorum ipsorum testium fideliter conscriberent conscriptaque clausa et neutri parcium revelata nobis ad unum alium peremptorium terminum competentem per eos prefigendum transmitterent, ad quem eciam terminum omnes et singulos sua ex adverso interesse putantes, si qui coram ipsis executoribus comparerent, in nostram peremptorie citarent presenciam ad videndum et au- 35 diendum per nos dicta et attestaciones eorundem testium aperiri et publicari ac

2 mortuo] B marito N 2–3 successor] corr. ex successoris N 4 paraphernalium] paraffernalium N 6 paraphernalibus] paraffernalibus B 7 testium] add. et del. sibi aut suis successoribus probacionis copia N 12 publicam] add. formam B 16 diem et locum] locum et diem B 17 .t.] Ra. B 18 eorum] habet B om. N 18 vero] autem B 23 prefatis] corr. ex prefatos B 24 tandemque] B tandem N 27 iurare] iuvare(?) N 36 aperiri] apperiri B

in publicam et autenticam formam cum auctoritatis et decreti nostrorum inter-
 posicione redigi vel dicendum et causam, si quam haberent, rationabilem, cur
 id fieri non deberet, allegandum, cum certificatione, quod si ipsi in huiusmodi
 citacionis termino coram nobis comparere et causam predictam allegare non
 curarent, nos ad premissa, prout expediens esset, servatis servandis procedere - 5
 260^v mus ipsorum absencia vel contumacia in aliquo | non obstante, cumque prefati
 domini plebani, ut premittitur, nostri in hac parte executores mandatum no-
 strum predictum reverenter suscipientes et eidem se obtemperantes ad eius-
 dem execucionem processerunt, tandem anno et die infrascriptis comparuit
 coram nobis in iudicio .t. de .t., procurator et nomine procuratorio prefati .t., 10
 prout de suo procuracionis mandato nobis legitimam fecit fidem, et quasdam
 litteras dictorum executorum nostrorum seriem predictae execucionis eorum
 dictaque et attestaciones prefatorum testium per eos receptorum et examina-
 torum in se, ut dicebat, continentes clausas et sigillis ipsorum executorum, ut
 prima facie apparebat, sigillatas facto exhibuit et produxit ac per nos huiusmo- 15
 di litteras dictaque et attestaciones testium aperiri et publicari ac transsumpti
 et exemplari, necnon in publicam et autenticam formam cum auctoritatis et
 decreti nostrorum interposicione redigi mandari sibi et parti sue prefate
 dari et concedi instanter petiit iuris eiusdem partis sue uberiores ad caute-
 lam, quarum quidem litterarum dictorumque et attestacionum testium tenor 20
 sequitur et est talis: REVERENDO DOMINO DEMETRIO DE NYAS etc., genera-
 li nobis honorando Urbanus de .t. et .t. de .t. ecclesiarum plebani – scribatur
 totus tenor attestacionis usque finem. – Quibus quidem litteris dictisque et at-
 testacionibus testium sic, ut premittitur, coram nobis exhibitis et productis per
 nosque receptis ac ex adverso nullo penitus contradictore apparente nos eadem 25
 aperuimus et publicavimus ac pro apertis et publicatis habuimus. Et quia nos
 ipsas litteras ac dicta et attestaciones testium per diligentem inspeccionem et
 examinacionem earum sanas et illesas, integras ac prorsus omni vicio et suspi-
 cione carentes | esse invenimus, eas per nobilem magistrum Ladislaum Iohan-
 nis de .t. dyocesis <.t.>, apostolica auctoritate notarium publicum nostrumque 30
 et causarum coram nobis vertencium scribam infrascriptum presentibus litte-
 ris nostris sive presenti instrumento publico transsumi, exemplari et in hanc
 publicam formam redigi mandavimus et fecimus, volentes nichilominus atque
 auctoritate apostolice legacionis nate, qua fungimur, decernentes, quod pre-

1 auctoritatis] auc(torita)tis N 2 dicendum] dndum cum contractionis signo N 4 coram
 nobis] habet B om. N 5 nos] B nobis N 10 procuratorio] procur(atorio) N 10 .t.]
 Ra. B 11 suo] sue B 16 testium] corr. N 16 aperiri] apperiri B corr. ex apperire
 N 18 mandari] B mandan(tes) N 18 prefate] prefati BN 19 dari] corr. ex dare
 N 21 DEMETRIO DE NYAS] Michaeli B 23 Quibus quidem] litteris parvis capitalibus
 scr. 26 aperuimus] apperuimus BN 26 apertis] appertis BN 28 omni] omnibus
 BN 29 carentes] in codice N desiderantur duo folia, loco quorum hinc sequimur textum codicis
 B 29 eas] eam B 30 .t.] supplevi

sentibus litteris nostris sive presenti publico transsumpti instrumento ubique
 B 309^v locorum et terrarum, tam in iudicio, quam extra iudicium detur et adhibeatur
 tanta fides, quanta preinsertis litteris ac dictis et attestacionibus testium ori-
 ginalibus una cum presentibus litteris sive instrumento publico auscultatis et
 collacionatis data fuit et adhibita ac daretur et adhiberetur in futurum, si ipse 5
 littere dictaque et attestaciones testium originaliter forent exhibite et osten-
 se. Quibus omnibus et singulis premissis tanquam rite et legitime per nos et
 coram nobis ac de mandato nostro factis et celebratis auctoritatem nostram in-
 terposuimus et presentibus interponimus pariter et decretum. In quorum om-
 nium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras sive 10
 hoc presens publicum instrumentum transsumpti exinde fieri et per dictum
 magistrum Ladislaum notarium subscribi et publicari mandavimus sigillique
 vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis iussimus et fecimus appensione commu-
 niri. Datum et actum Strigonii in domo solite residencie nostre sub anno a
 nativitate Domini etc., indicione .t., die vero .t. mensis .t., hora terciarum vel 15
 quasi, pontificatus sanctissimi etc. anno nono, presentibus ibidem <etc.> Et
 ego etc. publicus prefatique reverendi domini Michaelis episcopi et vicarii ac
 causarum coram eo vertencium scribe, quia predictis exposicioni, mandato ac
 litterarum dictorumque et attestacionum testium exhibicioni et produccioni,
 necnon apercioni et publicacioni, auctoritatis et decreti interposicioni omni- 20
 busque etc. | et audiui, ideo prescriptas litteras dictaque et attestaciones testium
 B 310^r transsumpsi, exemplavi et cum originalibus fideliter auscultavi et collacionavi
 hasque presentes litteras sive presens publicum transsumpti instrumentum me
 aliis occupato negociis per alium fideliter scriptas sive scriptum exinde confeci
 et in hanc publicam formam redegei signoque et nomine meis solitis et con- 25
 suetis una cum appensione sigilli vicariatus predicte ecclesie Strigoniensis de
 mandato prefati domini Michaelis, vicarii consignavi et roboravi in fidem et
 B 310^v testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus. |

419. COMMISSIO AD RESPONDENDUM POSICIONIBUS IN PARTIBUS

Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Mittimus vobis posiciones in- 30
 troclusas porrectas coram nobis pro parte egregii Stephani Kozardi de .t. dyo-
 cesis .t. contra et adversus dominum Albertum plebanum de .t. dicte dyocesis.
 Igitur vobis, quibus hoc presens negocium insolidum delegavimus et commisi-

419 B fol. 310^v–312^r

6 attestaciones] attestac(i)o(ne)s B 11 exinde] forsā corr. B 16 etc.] supplevi
 16–17 Et ego etc.] hinc usque ad finem in clausulae forma ad marginem dextrum clausa scr. B
 17 Michaelis episcopi] intellige Dionisii 20 apercioni] appercioni B 26 vicariatus]
 vicar(iatus) B 27 Michaelis] intellige Dionisii 28 requisitus] pars paginae reliqua vacua
 mansit B

mus, harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos etc., committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus quocumque die seu diebus iuridicis et non festivis infra .t. diem diei datarum presencium computandum proxime et immediate sequentem ad prefatum Albertum plebanum personaliter accedatis ipsumque ex parte nostra diligenter 5 requiratis et moneatis, quem et nos harum serie sic requirimus et monemus, eidem districte precipientes, ut ipse infra viginti quatuor horarum spacium a tempore huiusmodistrarum requisicionis et monicionis de ipso fiendarum computando, quarum horarum spacium ipsi pro primo, secundo, tercio et peremptorio termino presentibus prefigimus in huiusmodi causa de calumpnia 10 vitanda et veritate dicenda cum omnibus et singulis capitulis in et sub iuramento calumpnie contentis iurare et deinde medio suo iuramento supradictis posicionibus per vos eidem exponendis singulariter singulis clare et sufficienter respondere debeat et teneatur realiter et cum effectu sub dicta excommu-
 B 311^r nicacionis | pena, quam in eum, nisi fecerit, que ipsi in hac parte mandamus, 15 dictarum horarum monicione premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis. Si igitur prefatus dominus Albertus taliter per vos monitus modo, quo supra, iurare et respondere voluerit, extunc eundem ad sancta Dei ewangelia in manibus vestris corporaliter tacta, expositis eidem forma et capitulis sub iuramento calumpnie contentis, ad que scilicet iurare debeat, primo 20 videlicet, quod credit se iustam causam habere; secundo, quod interrogata non negabit, quod verum esse scit vel credit; tercio, quod scienter non utetur falsa probacione; quarto, quod dilacionem aliquam non petet in fraudem; quinto, quod non dabit, neque dedit, nec promittit, nec promisit aliquid cuiquam pro hac causa, nisi illis personis, quibus leges dare permittunt, iurare faciatis. Et postquam iuraverit, predictas posiciones coram eodem domino Alberto clare et intelligibili voce legatis ac eidem de membro ad membrum et de sententia ad sententiam – vel sic, si est laicus: dictas posiciones eidem vulgari sermone et lingua materna de membro ad membrum, de sententia in sententiam – declaretis et exponatis, ut illas clare et sufficienter intelligat. Et deinde ipsum ad 30 unumquemque articulum posicionum huiusmodi sibi rursus iterum ordinatim declarantes interrogetis et examinatis ac per verbum ‘credit vel non credit, scit vel nescit,’ respondere faciatis. Et si in respondendo dixerit non credere, neque scire omnia contenta, sed aliquam partem eiusdem articuli sive posicionis, extunc articulum huiusmodi de sententia in sententiam dividatis et divisim eum 35
 B 311^v | modo, quo supra, respondere faciatis ac deinde responsiones eiusdem super

3–4 diem diei datarum presencium] *forsan ex contaminatione formularum* a die datarum presencium computando 4 computandum] computan(dum) B 12 suo] *add. et del. modo* B 14 effectu] effectu B 17 in hiis scriptis] *posterius suprascr.* B 22 falsa] *fla cum contractionis signo* B 27 membro] *corr. addito et deletio signo contractionis* B 28 vulgari] vulgari B

quolibet articulo fideliter et plene ac expresse conscribatis et copiam huiusmodi responsionum prefato Stephano aut eius procuratori id petenti, salvo tamen vestro salario competenti, detis. Et si dictus dominus .A. aliquos articulos dictarum posicionum negaverit, extunc singulis diebus similiter iuridicis et non festivis infra .t. diem post factam responsionem proxime et immediate sequen- 5 tem ad possessionem .t. personaliter conveniatis etc. Qui vobis pro parte dicti Stephani pro testibus fuerint nominati, ad perhibendum testimonium veritati, prefatum vero .A. ad videndum et audiendum iurare eosdem testes in vestram etc. iuxta vim, formam et tenorem articulorum negatorum ac de causa sciencie diligenter examinetis et interrogetis, et post hec dicta etc., perhibere etc. 10 Si vero prefatus dominus .A. iurare et dictis posicionibus respondere noluerit, extunc vos eundem .A. ibidem personaliter vel ad domum eiusdem ac alias sic et taliter, quod huiusmodi vestra citacio ad ipsius noticiam verissimiliter posset devenire, auctoritate nostra in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum reportacionis huiusmodi attestacionum ad videndum et audiendum 15 se dictam excommunicacionis sentenciam incurrisse per nos declarari et contra eum litteras oportunas decerni vel dicendum causam rationabilem, cur id fieri non debeat, cum solita certificacione, et nichilominus vos, si super hoc requisiti fueritis seu alter vestrum fuerit requisitus, ad supradictorum testium recepcionem et examinacionem modo, quo supra, per vos fiendas procedatis 20 eosdemque testes super omnibus et singulis articulis et posicionibus interrogetis et examinetis. Presentes vero et dictas posiciones vestris | litteris relatoriis
B 312^r 261^v seriem vestre execucionis in se continentibus reclusas ad eundem terminum | transmittatis. Datum Strigonii etc.

420. TRANSMISSIO CAUSE

25

Serenissimo principi et domino, domino Wladislao, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regi, domino suo graciosissimo humilis et devotus capellanus eiusdem vestre s(erenitatis) Demetrius etc. generalis oracionum suffragia devotarum! Vestra noverit s(erenitas), quod de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. me ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente, cita- 30 cione eiusque execucione legitimis precedentibus comparuerunt coram me in iudicio Michael de .t. procurator et eo nomine G. de .t. ab una, de cuius procuracionis mandato ex actis cause legitime constitit et constat, ac .B. et .M. de

420 B fol. 312^{r-v}; Bónis 4112 (post 1511).

5 diem] *posterius ante lineam scr.* B 5–6 sequentem] *add. et del. infra* B 10 etc.] *posterius suprascr.* B 15 attestacionum] *att(estaci)onum* B 24 transmittatis] *hinc denuo textum codicis N sequimur* 24 Strigonii etc.] *om.* B 26 et] *habet* B *om.* N 26 Wladislao] B Ladislao N 29 infrascripto] *infra(scrip)to* N

.t. personaliter pro se ipsis ab alia partibus et idem Michael procurator nomine, quo supra, quendam libellum sew summariam petitionem facto, realiter et in scriptis in figura mei iudicii exhibuit et presentavit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS etc. Quo libello oblato pretacti .B. et .M. copiam huiusmodi libelli ac .t. diem tunc proxime et immediate venturum ad respondendum eidem 5 vel alias deliberandum per me ipsis dari pecierunt et obtinuerunt. Tandem die datarum presencium me iterum ad iura reddenda etc. sedente comparuerunt coram me in iudicio antefati .B. et .M. et quasdam litteras preceptorias eiusdem v(estre) s(erenitatis) mihi preceptorie loquentes et directas exhibuerunt et presentarunt, quas honore et reverencia, quibus decuit, recepi huiusmodi 10 sub tenore: WLADISLAUS, DEI GRACIA etc. Post quarum quidem litterarum preinsertarum v(estre) s(erenitatis) exhibicionem et presentacionem mihi et per me, ut premittitur, factas requisierunt me prefati .B. et .M., quatinus cau-
 261^v sam et causas huiusmodi supradictas iuxta vim, | formam et tenorem earundem in curiam regiam, vestre scilicet s(erenitatis) personalem in presenciam 15 transmittere deberem. Et, quamvis ex adverso prefatus .M. procurator actoris allegabat causam huiusmodi tam de iure, quam eciam ex consuetudine et decreto huius regni, ex eo, quod ageretur de periurio et fidei fraccione, concernere forum ecclesiasticum et perconsequens meum forum, ego tamen volens in omnibus, ut teneor, mandatis eiusdem v(estre) s(erenitatis) obedire et obtempe- 20 rare, causam et causas easdem statu in eodem, quo coram me existebat, absque omni adiudicacione et difficultate aliquali in predictam curiam regiam, v(estre) scilicet s(erenitatis) personalem in presenciam transmisi et partibus ipsis presentibus tot diem a die datarum presencium computandum ad comparandum in iamfata curia regia, v(estre) scilicet s(erenitatis) personali in presenciam sta- 25 tui et prefixi. Datum etc. Et licet supradicte ambe partes per huiusmodi eorum mutuam accionem et petitionem superius insertam in ecclesiasticam meamque iurisdiccione[m] sponte consenserant et per consequens hac racione cause supradicte forum meum ecclesiasticum concernere videbantur, tamen etc., Ubi dicitur statui et prefixi: Et nichilominus huiusmodi cause transmissionem et 30 termini supradicti ad comparandum partibus predictis in curia regia coramque s(erenitate) v(estra) prefixionem per me, ut premittitur, factas propter absen-

2 summariam petitionem] petitionem summariam B 4 VOBIS] B nobis? B 5 tunc] habet B om. N 6 dari] B dare N 9 exhibuerunt] B exhibuerant N 11 DEI GRACIA] om. B 11 etc.] litteris parvis capitalibus scr. B 14 et tenorem] habet B om. N 17 eciam] habet B om. N 19 perconsequens] persequens B percon(sequen)s cum duobus contractionis signis N 26 etc.] om. B 26 Et licet] ambo textus sequentes – in codice B linea distincti, sed in codice N sine qualibet intermissione scripti – videntur optionales loco superius dictorum 26 eorum] add. contumaciam N 28 iurisdiccione[m] iurisdiccione[m] BN 28 et per consequens] habet B om. N 29 videbantur] videbatur BN 29–30 Ubi dicitur statui et prefixi] in margine sinistro posterius scr. B 31 termini] B terminum N 31 supradicti] sup(ra)ditti N 31 que] habet B om. N 433.32–434.1 absenciam] habet B om. N

ciam predicti actoris et eius procuratoris ipsas transmissionem et prefixionem huiusmodi ignorancium eidem actori sew verius eius procuratori legitimo, ne de hiis quoquo modo ignoranciam pretendere valeat, per dictam partem in causam attractam legitime intimandas et notificandas decrevi et commisi. Datum 262^r etc. |

5

421. MENDICACIONALIS CUM PUBLICACIONE INDULGENCIARUM

A SUMMO PONTIFICE CONCESSARUM

Stephanus etc. abbatibus, prepositis, decanis, archidiaconis, vicearchidiaconis ecclesiarumque parochialium ac capellarum et altarium rectoribus et eorum vicesgerentibus capellanis ceterisque presbiteris curatis et non curatis in et sub 10 Strigoniensi etc. salutem in Domino sempiternam! Cum nos plurium et diversarum bullarum apostolicarum per summos pontifices ordini Sancti Spiritus ac apostolico hospitali in Saxia de Romana urbe eiusque membris de et super indulgenciis, dispensacionibus ac graciis aliis concessarum in forma 'vidimus' transumptatarum nobis ostensum et presentatum transumptum vidimus, 15 palpavimus, tenuimus, legimus illudque in omni sui parte verum, sanum et omni prorsus suspicione carere reperimus et non minus litteras venerabilis fratris Philippi .t., sanctissimi domini nostri pape Iulii secundi penitenciarum vicarii-que generalis ac dictorum ordinis et hospitalis in regnis Alamanie, Hungarie, Bohemie, Polonie eorundemque terris et provinciis eis subiectis ac adiacenti- 20 bus preceptoris et collectoris elemosinarum, proventuum censuumque antedicti hospitalis cum plenaria potestate specialiter constituti originales patenter in pargameno confectas eiusque sigillo impendenti munitas nobis simili modo presentatas vidimus, palpavimus, tenuimus, legimus easdemque integras et quavis suspicione carere, necnon in eisdem per fratrem Philippum vicarium et 25 preceptorem eundem venerabili domino Iohanni de Strigonio, professo ordinis Sancti Spiritus, priori domus et hospitalis in Superioribus Calidis Aquis

421 B fol. 313^r–314^v

2 verius] *habet B om. N corr. ex verius B* 2 ne] *habet B om. N* 4 intimandas] *intiman(das) B intimandum N* 4 notificandas] *notifican(das) B notificandum N* 5 etc.] *om. B* 6–7 INDULGENCIARUM ... CONCESSARUM] *litteris simplicibus scr. B* 8 Stephanus] *Demetrius B* 9 eorum] *eorundem B* 11 Strigoniensi] *om. B* 15 transumptatarum] *transumptatarum BN* 17 reperimus] *B cum superfluo contractionis signo reperruimus(?) N* 18 penitenciarum] *p(en)itenciarum B potenciarum N* 20 terris] *B litteris N* 20 ac] *et B* 23 munitas] *munitus N* 25 fratrem] *add. et del. per fr N* 26–27 ordinis] *sic legendum putat KUBINYI Budafelhéviz pp.128; ordini BN*

18 Philippi .t.] *Filippo Torreano, cf. KUBINYI Budafelhéviz pp.126–129.* 26 Iohanni de Strigonio] *Iohannes de Esztergom, cf. KUBINYI Budafelhéviz pp.128–129.* 434.27–435.1 Superioribus Calidis Aquis Budensibus] *Budafelhéviz, in comitatu Pilis, cf. Györffy IV pp.634–639 et KUBINYI Budafelhéviz.*

262^v Budensibus vices suas atque pretacto hospitali apostolico elemosinas | colligen-
 di, confraternitates instituendi, fratres inscribendi eisque litteras fraternitatis
 tradendi, indulgencias supradictas, ut prefertur, a summis pontificibus conces-
 sas publicandi, confessiones audiendi, absolvendi, in votis dispensandi, in re-
 bus male acquisitis componendi, idoneos sacerdotes in confessionibus audien- 5
 dis locandi et substituendi, auctoritatem impertiendi ac omnia et singula, que
 idem frater Philippus vicarius facere posset, si personaliter adesset, per se vel
 alios ab eo deputatos vel deputandos exercendi et faciendi potestatem et auc-
 toritatem plenariam in supradictis dyocesibus specialiter commisisse, dedis-
 se et concessisse comperimus et cognovimus ipseque dominus Iohannes prior 10
 ac prefati fratris Philippi vicesgerens et commissarius prefatus ex iniuncti sibi
 officii huiusmodi debito indulgencias huiusmodi et alia premissa in locis ec-
 clesiasticis, monasteriis et ambonibus vestris in vestrorumque parochianorum
 et subditorum medio predicare, publicare ac predicari et publicari facere, ele-
 mosinas quoque antedicto hospitali apostolico ac pro pauperculis infirmis mi- 15
 serabilibusque personis, infantibus expositis et proiectis ac puellis maritandis
 eorundemque sustentacione per se et per homines suos ad id per eum deputan-
 dos, presencium scilicet ostensores petere, acquirere et colligere acquirique et
 colligi facere velit et intendat, iam vos eciam de huiusmodi indulgenciis, graciis
 et facultatibus supradictis antedicto ordini et per consequens pretacto domi- 20
 no Iohanni priori modo, quo supra, concessis per nos informati et certificati
 dubitare non possitis, prout nec debetis, credentes pium et gratum Altissimo
 obsequium tociens impendere, quociens mentes fidelium ad caritatis et alterius
 devocionis opera Christi pauperibus, quos egestatis penuria deprimit, largien-
 da alectivis indulgenciarum muneribus propensius excitatis, quoniam, ut ait 25
 Apostolus, 'Omnes stabimus ante tribunal Christi recepturi, prout in corpore
 263^r gesserimus, | sive bonum, sive malum, oportet igitur nos diem peregrinacio-
 nis extreme piis misericordie prevenire operibus et ea seminare in terris, que
 cum multiplicato fructu recolligere valeamus in celis, nam, qui parce seminat
 etc., eternam. Eapropter vos omnes et singulos dominos prefatos et vestrum 30
 quemlibet harum serie requirimus, monemus et hortamur in Domino vobis-
 que et vestrum cuilibet in virtute sancte etc., quatinus, dum et quando prefatus
 dominus Iohannes prior aut homines sui ad id per eum deputati et transmis-
 si cum presentibus ad vos in vestrique et vestrorum subditorum ac parochia-

22–25 pium et gratum...propensius excitatis] cf. SIMONSOHN *Documents* 1464—1521
 p.1988: Obsequium pium et Altissimo gratum totiens impenderi credimus etc. 26 Omnes
 stabimus ante tribunal Christi] Rom. 14,10; ad partes formulæ seqq. cf. CD Arp.cont. VIII
 p.148.

6 locandi] corr. ex legandi (?) N 14 publicari] predicari B 18 et] add. et del. colligere
 N 20 consequens] c(onseque)ns N 22 debetis] B debitis N 22 pium] corr. ex
 prum N 23 obsequium] B obsequen(tes?) N 23 ad] B ac N 29 celis] cellis N
 30 eternam] B eternam N 31 serie] seriem N

norum medium pro predicandis publicandisque indulgenciis, graciis et facultatibus, necnon petendis, acquirendis et colligendis elemosinis huiusmodi accesserint sew alias pervenerint, eosdem sive eorum alterum, qui Christus est, gratanter et benigne suscipientes indulgencias et alias gracias ac facultates ordini Sancti Spiritus ac hospitali apostolico membrisque eiusdem supradictis in 5 ecclesiis, monasteriis, ambonibus vestris vestrorumque monasteriorum et ecclesiarum ac capellarum locis infra missarum et aliorum divinorum officiorum solempnia, dum maior in eisdem ad divina audienda populi convenerit multitudo, predicare, publicare ab eisdemque et de ipsorum medio pias elemosinas grataque caritatis subsidia petere, colligere et acquirere permittere vestrosque 10 parochianos et subditos prefatos, ut eosdem simili modo benigne et gratanter suscipiant, tractent et pias elemosinas ipsis largiantur, monere et hortare, ipsos et ipsorum quemlibet a quibusvis impetitoribus et molestatoribus, quantum in vobis est, tueri et defendere debeatis et teneamini, ut per hec et alia pietatis opera, que Domino inspirante feceritis aut ipsi fecerint, ad celestem patriam feliciter 15 pervenire valeatis et valeant, presentibus usque ad unius anni revolucionem dumtaxat valituris, quas semper reddi iubemus presentanti. Datum.

422. TRANSMISSIO CAUSE CUM NARRACIONE

Serenissimo etc. Noverit vestra serenissima maiestas, quod de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. pro parte circumspecti .t. de .t. dyocesis .t. fuerat 20
 263^v inter alia expositum, | qualiter .t. de .t. eidem .t. trecentis florenis auri iustis et legitimis de causis debitorie manserat eratque obligatus huiusmodique trecentos florenos auri, licet fide sua Christiana mediante idem .t. prefato .t. actori in certo termino tunc venturo, iam vero preterito persolvere promiserat et assumpserat, tamen fidei et promissionum suarum huiusmodi immemor nedum 25 in termino huiusmodi, sed et tandem persolvere recusaverat. Quare pro parte eiusdem .t. actoris super hiis debite requisitus ego tunc litteras ammonitorias sive precepti extraiudiciale cum excommunicationis sententia citacioneque cum certificatione solita subinsertis in forma solita et consueta ad partes contra prefatum .t. decreveram et ad partes exequendas emiseram. Tandem citacione 30 huiusmodi eiusque execucione legitimis precedentibus meque .t. die mensis .t. ad iura reddenda etc. sedente comparuit coram me in iudicio .t. de .t. nuncius

422 B fol. 314^v–315^v

2–3 accesserint] accesserunt N 3 sew] seu B 7 aliorum] aliarum N 8 audien-
 da] habet B om. N 8–9 multitudo] add. et del. pre N 10 caritatis] B charitatis N
 14 debeatis ... per hec] in margine dextro posterius scr. B 17 presentanti] B presentandi
 N 18 NARRACIONE] litteris simplicibus scr. B add. etc. B 19 vestra] corr. ex vestras
 N 20 infrascripto] infra(scrip)to N 26 tandem] add. et del. contractionis signum N
 27–28 ammonitorias] amonitorias BN 31 meque] neque N 32 me] ne? B

et famulus antefati .t. in (causam attracti) et presente ibidem .t. de .t. procura-
tore legitimo antefati .t. actoris quasdam litteras vestre serenissime maiestatis
patenter in papiro confectas in figura mei iudicii exhibuit et produxit, quas
ego summa cum reverencia et obediencia, quibus decuit, recepi huiusmodi sub
tenore: WLADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum eiusdem vestre se- 5
renissime maiestatis exhibicionem et recepcionem mihi et per me, ut premitti-
tur, factas responsionem meam ad huiusmodi litteras vestre s(erenissime) ma-
iestatis fiendam bonis respectibus ad certum diem tunc expressum distuli et
prorogavi. Subsequenter die datarum presencium me simili modo ad iura etc.
ac coram me in iudicio .t. de .t. antedicti .t. in (causam attracti) ab una et .t. 10
de .t. sepedicti .t. a(ctoris) procuratoribus hincinde comparentibus ac ipso .t.
procuratore .t. in (causam attracti) petente et instante ego litteris preceptoris
preinsertis sive mandatis v(estre) s(erenissime) m(aiestatis), ut teneor, in om-
nibus obedire et obtemperare cupiens eisdem litteris et mandatis reverenter in
omnibus et per omnia parendum causamque sew causas in ipsis expressas ac 15
264^r coram me, ut premittitur, motas et vertentes | in curiam vestram regiam ve-
streque s(erenissime) maiestatis regie in presenciam transmittendas decrevi et
duxi revidendas et terminandas. Datum Strigonii etc.

423. COMMISSIO IN FACTO MATRIMONII SUPER AFFINITATE ET CON- SANGUINITATE

Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Venerunt nostri in presenciam
honeste domine, .M. relicta condam .t. de .t., genitrix domine Elene, consortis
Laurencii Nagh ac .E., consors .M., genitrix prefati Laurencii de .t. dyocesis
.t., nobis exposuerunt, quod, licet prefati Laurencius et domina Elena pridem
matrimonium per verba de presenti legitime contraxerint et carnali copula il- 25
lud consummaverunt bannis et publicacionibus in similibus consuetis prece-
dentibus, nichilominus tamen discretus dominus Simon plebanus parochialis
eorundem de .t., ut creditur, ad quorumdam malivolorum hominum predictos
contrahentes male in gradibus prohibitis contraxisse infamancium motus ab
ingressu ecclesie interdixit, donec sese in premissis coram nobis iustificarent. 30

423 B fol. 315^v–316^r

1–2 procuratore] procuratori N 2 antefati] habet B om. N 5 quidem] del. B 6 ma-
iestatis] iterum add. et del. patenter in papiro confectas N 6 exhibicionem] add. et del. pre-
sentacionem B 15 parendum] B per eundem N 17 transmittendas] transmittendum
N 18 Strigonii] om. B 19–20 AFFINITATE ET CONSANGUINITATE] litteris simplicibus
scr. B 22 .M.] habet B om. N 26 consummaverunt] consummaverit B consummaverunt N
26 bannis] B banis(?) N 26 publicacionibus] B publicaci(oni)bus N 30 interdixit]
interdixisset B

Et, quia, prout predicti exponentes, parentes scilicet contrahencium predictorum nobis declararunt, ipsi contrahentes in gradibus prohibitis minime contraxissent, prout hoc nonnullis personis utriusque sexus, consanguineis scilicet et affinibus dictorum contrahencium lucide constaret, qui scilicet parentes eorundem contrahencium usque ad gradus huiusmodi prohibitos scirent 5 et novissent. Quocirca devocioni vestre etc., requisitus, vos, videlicet domine plebane de Labathlan, dominam Claram, relictam condam .t. de .t., vos vero, domine plebane de .t., dominam Katherinam de .t. respective ad sancta Dei ewangelia per eas corporaliter tacta auctoritate nostra de dicenda veritate iurare faciatis ipsasque similiter respective de et super eo, utrum scilicet ipsi sciant 10 vel noverint parentes et genelogiam dictorum Laurencii et domine Elene contrahencium et in quoto gradu iidem contrahentes ab invicem sunt et | distant incipiendo a persona cuiuslibet contrahentis huiusmodi ascendendoque in recta linea ascendencium utriusque parentum et deinde revertendo ad collaterales et transversales agnatos et cognatos eorundem, quis scilicet pater, quis anus, 15 qui proavus, quis abavus et quis atavus et que mater, que avia, que proavia, que abavia et que atavia uniuscuiusque contrahentis fuerit et qualiter appellabantur et qui fuerunt transversales agnati et cognati, consanguinei vel affines eorundem et in quoto gradu affinitatis vel consanguinitatis sunt et distent nunc ipsi contrahentes, interrogare, examinare dictaque et attestaciones earundem suo 20 modo consciencie rescribere conscriptaque clausa et neutri parcium revelata pro animi nostri informacione remissis presentibus nobis quam primum transmittere debeatis et vestrum quilibet respective debeat, compellentes sub censuris ecclesiasticis testes huiusmodi auctoritate nostra ad iurandum de dicenda veritate et perhibendum testimonium veritati in hac parte. Datum. 25

424. CITACIO AD RESPONDENDUM POSICIONIBUS AC RECOGNOSCENDUM CAUCIONES ETC.

Quem et nos harum serie sic citamus etc., contigerit, sub pena excommunicationis, quam in eum, nisi fecerit, que ipsi in hac parte mandamus, trium

424 B fol. 316^v

6 vestre] *om.* B 8 Katherinam] Catherinam B 9 eas] B eos N 14 collaterales] B collaterares N 16 atavus] attavus B 16 avia] B avina(?) N 16 proavia] *corr. ex* pravia N 17 abavia] B abanna(?) N 17 atavia] B attava N 18 consanguinei] *add. et del.* et confines N 19 affinitatis vel] *habet* B *om.* N 20 earundem] *corr. ex* eorundem N 22–23 transmittere] *add. et abluendo del.* debeatis et N 23 debeatis] *suprascr.* N 26 POSICIONIBUS] *litteris simplicibus scr.* N 26–27 AC RECOGNOSCENDUM CAUCIONES ETC.] *litteris simplicibus scr.* BN 26–27 CAUCIONES] B caucionis N 28 sic] *add. et del.* s N

7 Labathlan] *Lábatlan, in comitatu Esztergom, cf. Györffy II p.298.*

dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis, districte precipientes etc., Strigonii coram nobis in iudicio per se personaliter vel per ipsius legitimum procuratorem ad infrascripta speciale et sufficiens mandatum habentem comparere, necnon de calumpnia vitanda et veritate dicenda cum omnibus et singulis capitulis in et sub iuramento calump- 5 nie contentis iurare atque medio iuramento quasdam litteras suas caucionales, ut dicitur, sigillo eius consignatas et manu sua propria consignatas subscriptas recognoscere et per alios videre et audire recognosci ac nonnullis posicionibus 265^r et articulis contra eum in hac causa iudicialiter productis simili iuramento singulariter singulis per verbum 'credit' vel 'non credit,' 'scit' vel 'nescit' clare et suf- 10 ficienter respondere aut alias causam rationabilem, cur ea fieri non debeant, dicere et ostendere debeat et teneatur, certificantes etc., sive non, nos ad declarationem dicte excommunicacionis sentencie et alias, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedemus, alterius partis etc.

425. COMMISSIO, QUANDO TESTAMENTARIUM TESTAMENTUM

DEFUNCTI EXEQUI INFRA TEMPUS A IURE PREFIXUM NOLLENT
VEL NEGLIGERENT ETC.

15

Demetrius de Nyas d(e)cretorum) d(o)ct(or), episcopus Sanctuariensis etc. Noveritis nos ex relatione nonnullorum fidedignorum hominum accepisse, quod circumspectus condam Michael .B. de .t. anno .t. die .t. mensis .t. positus 20 in lecto egritudinis testamentum fecisset, in quo venerabilibus et piis locis de bonis suis nonnulla legasset, mandans insuper creditoribus suis satisfieri de eisdem et .t., .t. et .t. de .t. in executores huiusmodi testamenti sui deputasset ipsique .t., .t. et .t. de .t. mandatum dicti condam Michaelis testatoris suscepissent, nichilominus tamen iidem .t., .t. et .t. pecunias et alia bona, que per manus 25 eorum ex dicto testamento in usus pios expendi debuissent, infra annum usque modo in et ad pios usus non expendissent, sed potius pecuniam et alia bona huiusmodi, ut verissimiliter presumitur, non dubitassent, nec dubitarent alii

425 B fol. 317^{r-v}; Bónis 4113 (post 1511).

1 premissa] om. B 2 etc.] om. B 6 quasdam] B quas N 7 consignatas] om. B 9-10 singulariter] B singular(e)(?)N 11 debeant] B debeat N 12 debeat] in margine dextro add. per verba 'credit' vel 'non credit' etc. N 14 partis] om. B 15 COMMISSIO] B commissio N 15-17 TESTAMENTUM DEFUNCTI... NEGLIGERENT ETC.] litteris simplicioribus scr. BN 18 de Nyas ... Sanctuariensis B] om. B 22 creditoribus] creditor(ibus) B corr. ad creditori(?) N 23 executores] B executorem N 23 huiusmodi testamenti sui] B cum signo ordinem verborum permutandi testamenti sui huiusmodi N 24 de .t.] om. B add. et del. pecunias et alia bona N 25 .t.] habet B om. N 26 pios] pyos B 27 pios] pyos N

usibus applicare. Cum igitur iura sanxerunt, quod in omnibus piis voluntatibus sit per locorum episcopos providendum, ut secundum defuncti voluntatem universa procedant et officium executoris duret per annum et non ultra, quo finito potestas exequendi devolvatur ad episcopum, propterea nos pro animi nostri clariore informatione volentes inquirere, an iste annus cucurrerit ⁵ *sew* 265^v currere potuerit, dictis | executoribus propter litem, quam habuisse dicuntur cum herede *sew* heredibus dicti *condam* .M. testatoris scripto *sew* scriptis vel etiam venientibus ab intestato, et an lis huiusmodi sit sopita per concordiam inter heredes dicti *condam* .M. testatoris et prefatos executores, ut asseritur, secutam vel adhuc pendeat inter ipsos, devocioni vestre etc., quatinus receptis ¹⁰ presentibus quocumque die iuridico *sew* quibuscumque diebus iuridicis ad id aptis et sufficientibus ad unum certum et competentem locum per vos ad id eligendum et deputandum personaliter conveniatis ad eosdemque locum etc., – ut in commissione etc. usque ad hanc dictionem – citetis presenciam, ad religiosos vero viros et personas egregias, infirmos et valitudinarios, si qui ¹⁵ nominarentur, personaliter accedatis ipsosque religiosos cum licencia suorum superiorum, alios etiam omnes et singulos supradictos de dicenda veritate etc., et tandem testem quemlibet singulariter et secrete de et super eo, an sciat, quod fuerit mota aliqua lis inter heredem *sew* heredes dicti *condam* .M. ab una et prefatos executores ab alia partibus de et super facto testamenti ²⁰ eiusdem *condam* .M. testatoris illiusque occasione, et si testis se scire dixerit, petatur ab eodem, inter quos fuit huiusmodi lis mota, item interrogetur testis, si scit, quod adhuc huiusmodi lis inter easdem partes pendeat vel sit sopita per concordiam aliquam et quomodo ac qualiter concordia huiusmodi facta fuit et utrum aliquis ex predictis executoribus vel etiam legatariis et heredibus sive ²⁵ litis consortibus de et ex concordia huiusmodi exceptus, separatus et exclusus 266^f tunc fuerit et quis et per quem ex litis consortibus sive | partibus litigantibus exceptus et exclusus fuit, et an testis ipse huiusmodi concordie interfuit et qui alii interfuerunt, diligenter examinetis et interrogetis, et tandem dicta et

1–4 in omnibus...ad episcopum] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

1 sanxerunt] B sanxerint N 4 propterea] *habet B om. N* 5 clariore] *clariori N*
 5 *sew*] *seu B* 7 *sew*] *seu B* 8 venientibus] *venien(tibus)(?) BN sensus non plene liquet!* 11 *sew*] *seu B* 13 conveniatis] *iterum add. ad eosdemque locum per vos ad id eligendum et deputandum personaliter conveniatis N* 18 singulariter] *singular(e)i(?) N*
 19 aliqua] *aliquis B* 19 *sew*] *seu B* 20–21 ab una et prefatos executores ab alia partibus de et super facto testamenti eiusdem *condam* .M.] *habet B om. N* 21 testis] *B testes N*
 21 dixerit] *B dixerint N* 22 eodem] *B eadem N* 23 huiusmodi lis] *lis huiusmodi B* 25 legatariis] *B corr. deleto superfluo contractionis signo N* 26 separatus] *seperatus N*
 27 et] *suprascr. N* 28 huiusmodi concordie] *concordie huiusmodi B*

attestaciones eorundem testium ad longum, prout deposuerint, extendentes fideliter conscribatis conscriptaque etc.

426. INDULTUM SUPER DESTRUCCIONE CAPELLE SEQUITUR TALI MODO

Demetrius etc. Venerabilibus et religiosis gwardiano et ceteris fratribus Sancti Francisci ordinis Minorum de observancia in claustru Beate Marie 5 Virginis in oppido Wissegradiensi fundato degentibus salutem in Domino sempiternam! Proposuistis nobis, qualiter serenissimus princeps et dominus, dominus noster Wladislaus, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. rex dictum claustrum sive monasterium in dicto oppido .W. sub titulo sew vocabulo nominis Beatissime Marie Virginis ad ius patronatus eiusdem et ceterorum 10 serenissimorum regum Hungarie spectans et legitime pertinens vetustate collapsum structuris et edificiis restituisset et restaurasset et non minus turrin in eodem monasterio ad ipsiusque decorem, necnon Dei et eius genitricis Virginis Marie benedictę supradictę laudem et honorem denuo fundare, erigere et exstruere deliberasset et decrevisset essetque quedam capella sive sacellum 15 quoddam vetustissimum diruptumque in parte et iam omnino desertatum in propinquo ad idem monasterium, ex cuius saltim lapidibus ad huiusmodi turris edificande structuram transferendis edificium turris huiusmodi adiuuari et sublevari posset, ad quos removendos et transferendos pretactus dominus 20 266^v noster rex, quantum in eo fuisset | et esset, suum benivolum consensum pariter et assensum prebuisset, dummodo auctoritas et licencia superioris ecclesiastici ordinarii super hoc vobis non negaretur. Vestris igitur supplicacionibus nobis propterea porrectis inclinati, ut vos vel alius quicumque vestro nomine, dum volueritis aut voluerint, dictam capellam sive sacellum huiusmodi illiusque murum destruere lapidesque eiusdem ad edificium et exstruccionem predicte 25 turris transferre et exstruere rebus sic, ut premittitur, stantibus possitis et valeatis, vobis et illis translatoribus licenciam concedimus et auctoritatem impartimur, proviso tamen, quod per huiusmodi translacionem capella sive

426 B fol. 318^{r-v}

1 extendentes] *habet B om. N* 3 SEQUITUR TALI MODO] *om. B* 6 oppido] *oppydo B* 7 et] *habet B om. N* 9 oppido] *oppydo B* 9 sub] *B suo N* 9 sew] *seu B* 11 serenissimorum] *ser(enissi)morum B serviciorum N* 12 et] *om. B* 13 eius] *eiusdem B* 15 exstruere] *extruere N* 16 diruptumque] *corr. ex dirumpe-(?) N* 19 posset] *B pos-sit N* 19 transferendos] *corr. ex transferendis N* 20 pariter] *parite N* 21 superioris] *superiori N* 22 non] *habet B om. N* 25 edificium] *corr. ex eficium N* 25 exstruc-cionem] *extruccionem N* 26 exstruere] *extruere N* 28 impartimur] *impartimur N* 28 huiusmodi] *add. et del. per N*

5–6 in claustru Beate Marie Virginis in oppido Wissegradiensi fundato] *claustrum B.M.V. in Visegrád, in comitatu Pilis cf. Györffy IV pp.705–712, ROMHÁNYI Kolostorok p.73 et MÉSZÁROS Visegrád p.49.* 6 Wissegradiensi] *Wyssegradiensi B*

sacellum predictum penitus ac funditus non deleatur, sed tantum de illa sive eius structura relinquatur, ex qua locus et vestigium eiusdem pro memoria futura semper apparere possit vosque et vestri in eodem monasterio Beate Marie Virginis successores futuris semper temporibus semel saltem in anno locum predictae capelle effigiemque *sew* crucem ad laudem Dei ibidem erigendam ⁵ cum processione solita visitare et in eo loco collectas et alia, que ad honorem laudemque Dei et sancti illius, sub cuius nomine et titulo capella eiuscemodi dedicata fuit, requiruntur, dicere, cantare et peragere debeatis et teneamini debeantque et teneantur, ut per hoc cultus divinus augeatur et devotio populi crescat fiatque aliquo modo recognicio et recompensa predictorum. Datum. ¹⁰

427. NARRATIO CITATIONIS, QUANDO SPIRITUALIS PERSONA

LAICUM PRO REBUS ET NEGOCIIS | ECCLESIASTICIS

CONVENIRET AD FORUM SECLARE

Pro parte .t. procuratoris fiscalis ecclesie Strigoniensis nobis fuit expositum, quod, licet ex statuto et decreto sanctorum patrum fuerit et sit promulgatum, ne clerici relicto suo pontifice iudicem laicum sibi constituent et suos adversarios in causis spiritualibus ad iudicia publica pertrahant, alioquin causam perdant et a communione habeantur extranei, nichilominus tamen .t. de .t. plebanus de .t. statuto et decretis huiusmodi sanctorum patrum presumptuosa temeritate contraveniens .t. de .t. dicte .t. dyocesis pro nonnullis donacionibus ¹⁵ Christi fidelium factis capelle .t. et earum occasione in presenciam iudicis et iuratorum civium civitatis Budensis convenisset in causam, sententiam excommunicationis incurrere non formidans in dispendium salutis anime sue et contemptum clavium sancte matris ecclesie. Quocirca <etc.>, requisiti etc., compareat ad videndum et audiendum se debitam excommunicationis sententiam ²⁰ incurrisse declarari ac prefato exponenti de et super premissis et earum occasione de iure respondendum procedendumque et procedi videndum in causa et causis huiusmodi, prout iuris fuerit, usque ad sententiam diffinitivam inclusive vel dicendum et causam etc., certificantes etc.

427 B fol. 318^v–319^r 428 B fol. 319^r *sine titulo et spatii intermissione scr.*

16–18 ne clerici...habeantur extranei] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

1 non] B nobis N 1 deleatur] delentur N 1 tantum] t(ame)n(?) N 2 qua] B quo N 5 effigiem] efigiem B 5 sew] seu B *add. et del.(?)* locum N 6 alia] *add. et del.* –que N 9 augeatur] B augeantur N 11 PERSONA...FORUM SECLARE] *litteris simplicioribus scr.* B 12 ET] e N 14 fiscalis] B phiscalis N 16 iudicem laicum] laicum iudicem B 19 statuto] statuo B 24 etc.] *supplevi* 29 dicendum] *dndum cum contractionis signo* N 1 ALIA NARRATIO] *om.* B

428. ALIA NARRACIO

Pro parte .t. de .t. patroni et .t. rectoris .t. de .t. etc. nobis fuit expositum, quod .t. plebanus de .t. pro certis donacionibus Christi fidelium dicte .t. fac-
 267^v tis et illarum occasione prefatum .t. patronum | dicte .t. in presenciam iudicis et iuratorum civium Budensium convenisset in causam et, quia, prout eadem 5 expositio subiungebat, donaciones predictae facte fuissent et essent ad pias causas, quarum examinatio, discussio et cognicio ad forum ecclesiasticum pertinet prefatusque .t. rector .t. in causa huiusmodi ius et interesse haberet et tam ipse, quam dictus .t. nollent iuri ipsorum renunciari et in causis spiritualibus iudicem incompetentem constituere vel etiam in iudicem incompetentem con-
 sentire, propterea fuimus pro parte eorundem exponendum etc., inhibicione 10 facta iudici etc.

429. NARRACIO SEQUESTRI

Demetrius de Nyas etc. Pro parte .t. de .t., executoris testamenti .t. de .t. nobis fuit expositum, quod nobilis .t. de .t. dyocesis .t. tum ex causa depositi, 15 tum etiam aliis iustis et legitimis de causis habuisset et haberet penes et apud se ac in et sub potestate sua .t. florenos dicti condam .t. testatoris et, quia, prout eadem expositio subiungebat, forent et essent nonnulli, qui dictos .t. florenos ad se spectasse et spectare pretenderent et propterea esset timor et suspicio, ne prefatus nobilis .t. depositarius dictos .t. florenos inscio dicto exponente et 20 contra eius voluntatem in manus alienas traderet et consignaret. Quare fuimus pro parte etc., providere et dictos .t. florenos apud eundem .t. depositarium arrestare et sequestrari ac tamdiu, donec et quousque legitime cognitum et diffinitum fuerit, ad quem vel ad quos dicti .t. floreni spectent et pertineant, in aresto et sequestro tenere et conservare mandare dignaremur. Nos igitur requi-
 sicionibus etc. inclinati arrestum sew sequestrum huiusmodi petitum dandum 25 decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca devocioni vestre insolidum
 268^r in virtute etc., ad prefatum .t. depositarium | personaliter accedatis ipsumque ex parte nostra diligenter moneatis, quem et nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipse sub pena excommunicacionis, quam in eum, nisi fecerit, 30 quod sibi in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa ferimus

429 B fol. 319^v

2 etc.] *habet* B *om.* N 11 exponendum] *om.* B 12 iudici] B iudicy N 12 etc.] *habet* B *om.* N 13 SEQUESTRI] sequestry B 14 de Nyas] *om.* B 16 apud] B apud N 17 .t.] *posterius suprascr.* N 20 exponente] B exponenti N 23 arrestare] arestare BN 24 ad] *om.* B 25 aresto] *add. et del.* tenere N 26 inclinati] *habet* B *om.* N 26 arrestum] arestum BN 26 dandum] dand(um) B dandum N 27–28 vestre insolidum in virtute] *om.* B 29 quem] B quam N

in hiis scriptis, prefatos .t. florenos penes et apud se ac in et sub potestate sua tamdiu, donec et quousque aliud a nobis vel superiore nostro habuerit in mandatis, in arresto et sequestro tenere et conservare debeat et teneatur, salvo et reservato, quod si dictus .t. depositarius vel aliqui alii ratione previa se indebite gravatos fore allegaverint etc.

5

430. MANDATUM, QUANDO IUDEX DAT SECURITATEM REO PROSEQUENDI CAUSAM CUM INTIMACIONE ETC.

Demetrius etc. tenore presencium per quemcumque dominorum plebanorum, presbiterorum, notariorum et thabellionum publicorum ecclesie, civitatis, dyocesis, iurisdiccione et provincie Strigoniensis cum presentibus requirens intimat, insinuat intimari et insinuari mandat nobili Iohanni de .t. dicte Strigoniensis dyocesis ipsiusque procuratoribus, factoribus, hominibus et familie ipsius nomine sive personaliter, sive ad domum vel eciam parochialem aliasque vicinas parochiales ecclesias eiusdem Iohannis in illarumque valvis sew foribus affigens, quatinus in causa et causis inter eundem Iohannem ab una, necnon .t. de .t. procuratorem fiscalem Strigoniensem omnesque alios coram eo et in sede spirituali Strigoniensis civiliter vel criminaliter motis et vertentibus, in quacumque instancia pendentibus, precipue in quadam pretensa frivola appellatione pro parte eiusdem Iohannis, ut pretenditur a citacione eiusdem et loci iudicii non tuti eidem assignacione aliisque confictis assertisque gravaminibus, ut dicitur, interposita et in foribus ecclesie Strigoniensis prefate taliter, qualiter intimata, si et in quantum idem Iohannes per ea gravari potuisset, eundem idem dominus vicarius reposuit eique tam | pro parte dicti r(everendissimi) d(omini) cardinalis, quam eciam vicarii sew vicariorum eiusdem in spiritualibus et temporalibus, necnon prefati procuratoris fiscalis omniumque et singulorum officialium r(everendissimi) d(omini) cardinalis, aliorum eciam, de quibus in supradicta pretensa appellatione conqueritur, coram eodem domino vicario in iudicio sufficiens et idonea cautio ac omnimoda securitas, que scilicet et qualis in similibus dari et prestari consuevit, debuit in forma iuris valida data et prestita et non minus eidem omnis deffensio, quam facere vel per quam se iure tueri poterit, promissa et oblata fuit et est cum effectum. Quibus premis-

430 B fol. 320^{r-v}; Bónis 4114 (post 1511).

1 potestate] p(otes)t(a)te N 2 superiore] superiori N 3 arresto] aresto BN 4 .t.] habet B om. N 5 etc.] om. B 6 RITATEM] litteris simplicibus scr. B 6-7 REO PROSEQUENDI CAUSAM CUM INTIMACIONE ETC.] litteris simplicioribus scr. BN 7 ETC.] habet B om. N 8 quemcumque] quencumque N 10 iurisdiccione] iurisdicionis BN 13 domum] dominum(?) N 16 Strigoniensem] habet B om. N 19 pretenditur] p(rete)nditur BN 19 a] B ac N 20 tuti] corr. ex tuto N 31 iure] B iuri N

sis sic, ut premittitur, stantibus annotatus dominus Demetrius vicarius prelibatum Io(hannem) suosque procuratores citat et monet ex superhabundanti, ut idem per se vel per procuratorem suum legitimum tercia die a die intimacionis et insinuacionis huiusmodi de ipso fiendarum computando compareat coram predicto domino vicario ad videndum et audiendum procedi ad ulterio- 5 ra in causa et causis predictis illamque et illas continuari in statu et terminis, quibus antea remanserat, vel dicendum causam rationabilem, cur ea fieri non debeant. Et tandem executor presencium seriem sue intimacionis et execucionis huiusmodi suo modo consciencie rescribat vel referat, presentes in specie remittens vel reportans. Datum etc. 10

431. NARRATIO CITACIONIS CUM INHIBICIONE, QUANDO IN ALIQUA CAUSA CEPTA TERCIUS SE INTROMITTERE VELLE ET C.

Demetrius de Nyas etc. Noveritis, quod cum nos in causa et causis, quam et quas nobilis domina Katherina, filia condam Georgii Walkay, consors vero egregii Pauli de .t. B dicte dyocesis contra et adversus egregium Georgium de 15 .t. eiusdem dyocesis ratione et pretextu testamenti sive ultime voluntatis condam domine Dorothee, consortis olim dicti Georgii et illius occasione coram 269^r nobis in hac sede spirituali Strigoniensis | movit et movere intendit, ad certos actus iudiciarios, citra tamen litis contestacionem processissemus, tandem fuit nobis pro parte domini Francisci prepositi de Saagh etc. expositum, qualiter 20 prefata domina Dorothea inter alias suas salutiferas dispositiones testamentarias in dicto testamento suo voluisset et commisisset, quod dictus Georgius adhuc vivens dotem et res parafernales suas, pro quibus porcio possessionaria egregii condam Georgii de Kalanda, prioris mariti sui et fratrum eiusdem con-

431 B fol. 321^{r-v}; Bónis 4115 (post 1511).

1 premittitur] prefertur B 4 computando] habet B om. N 7 dicendum] dndum cum contractionis signo N 9 referat] rescribat B 10 etc.] om. N 11 INHIBICIONE] litteris simplicibus scr. B 11–12 QUANDO IN ALIQUA CAUSA CEPTA TERCIUS SE INTROMITTERE VELLE ET C.] litteris simplicibus scr. BN 13 de Nyas] om. N 14 Katherina] Catherina B 15 .t.] Kowar 17 consortis olim] olim consortis B 18 movere] B moveri N 20 pro] iterum add. pro B 20 Saagh] Sagh B 22 suo] habet B om. N 22 Georgius] add. et del. Orbonaz B 23 parafernales] paraffernales B

14 Walkay] Valk(a), in comitatu Borsod (?), cf. Györffy I p.814. 15 .t. B] Kóvár, in comitatu Hont, cf. Györffy III p.211–213 et BAKÁCS Hont pp.142–144. 20 Francisci prepositi] Franciscus Fegyverneki, prepositus de Ság, cf. OSZVALD Fegyverneky p.54; BACKMUND Monasticon p.459. 20 Saagh] Ság, in comitatu Hont, cf. Györffy III pp.236–240, BACKMUND Monasticon pp.458–459 et ROMHÁNYI Kolostorok p.55. 22 Georgius] Georgius Orbonáz (1510), civis Budensis, cf. VÉGH Buda I p.96. 24 Georgii] Georgius Kalongyai (1479), notarius curiae, cf. BÓNIS Jogtudó értelmiség pp.298 et 305. 24 Kalanda] Kalonda (?), in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.115 v. Kaladé (?), in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.130–131.

dam Georgii de Kalanda in possessione Zazd vocata prefate dyocesis habita
et existente dicte condam domine Dorothee testatrici per successores iamfati
condam Georgii de Kalanda, prioris mariti sui data et assignata fuisset, ad pias
causas disponeret et ordinaret, quapropter dictus Georgius testator dotem et
res parafernales prefatas dicte condam domine Dorothee prefate ecclesie Beate 5
Marie Virginis de Saagh et consequenter prepositis pro tempore existentibus
sew constitutis et conventui eiusdem ecclesie Beate Marie Virginis dedisset,
ita et taliter, quod dictus prepositus et conventus dicte ecclesie futuro semper
tempore in eadem ecclesia Beate Marie Virginis singulis ebdomadis duas mis- 10
sas celebrare teneantur, et, quamvis, prout eadem expositio subiungebat, dic-
tus exponens vigore testamenti dicte condam testatricis et dispositionis prefati
Georgii Orbonaz fuerit et sit in pacifica possessione dicte porcionis possessio-
narie in dicta Zazd, ut prefertur, habite et prefate condam domine testatrici pro
dote et rebus parafernalibus suis date et assignate, nichilominus tamen prefata 15
domina Katherina et dictus Paulus Kowary coniunctim et divisim dictum te-
stamentum antefate condam domine Dorothee temere impugnare et infringere
ipsumque exponentem et ecclesiam suam prefatam dote et rebus parafernali-
bus prefatis defraudare vellent et niterentur in dispendium etc., compareat ad
dicendum contra testamentum sive ultimam voluntatem dicte condam domi-
269^v ne Dorothee, quicquid verbo | vel in scriptis dicere voluerint, alioquin viden- 20
dum et audiendum illud per nos confirmare vel dicendum etc. non obstante,
et INSUPER ATTENDENTES etc., indecisis pendentibus sub excommunicacio-
nis et mille florenorum auri penis in litispendingie huiusmodi ac nostre, immo
verius dicte ecclesie Strigoniensis iurisdiccioni vilipendium et contemptum
prefatique domini exponentis et ecclesie sue iurium preiudicium in possessio- 25
nem dicte porcionis possessionarie se intromittere ac prefatum dominum ex-
ponentem et ecclesiam suam in possessione eiusdem porcionis possessionarie
quovis modo turbare, molestare, impedire vel dampnificare presumant sew al-
ter eorum presumat. Qui si id fecerint, bene quidem, alioquin eosdem Paulum
et dominam Katherinam aliosque per vos modo premissis inhibitos trium die- 30

5 parafernales] parafernales B 6 Saagh] Sagh B 6–7 existentibus sew] om.
B 7–9 dedisset ... Virginis] in margine sinistro inferioreque scr. B 8 futuro] futuris
B 9 tempore] temporibus B 9 ebdomadis] ebdomadibus ? B 10 prout] habet
N om. N 11 dicte] B dicti(?) N 11 condam] add., corr. et del. testatricis N
11 testatricis] B testatoris N 13 prefate] B prefati N 13 testatrici] B testatrice
N 14 parafernalibus] parafernalibus B 14 date] B dato N 14 assignate] B
assignato N 17–18 parafernalibus] parafernalibus B 18 niterentur] B add. et del.
quo B nitterentur N 19 ultimam] ultimum(?) N 21 et audiendum] habet B om. N
21 dicendum] dndum cum contractionis signo N 22 et] litteris parvis capitalibus scr. B
22 ATTENDENTES] om. B 23 immo] imo N 24 iurisdiccioni] iurisdiccioni BN
28 sew] seu B 29 presumat] presummat N 30 Katherinam] Catherinam B

1 Zazd] Száz, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont p.77–78.

rum canonica monicione premissa dictam excommunicationis sententiam, sed et aliam penam, videlicet mille florenorum auri incurrere volumus ipso facto, et nichilominus, quicquid per eos attemptatum fuerit, id totum revocare etc.

432. NARRATIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM, QUANDO CAUSA
DE CURIA REGIA REMITTERETUR ET REUS CONDEMPNARETUR
IN EXPENSIS

Demetrius etc. Noveritis, quod orta fuit dudum coram nobis in hac sede
spirituali Strigoniensi litis et quescionis materia inter nobiles .P. et dominam
Ka(therinam) ut actores ab una et nobilem .G. de .t. eiusdem dyocesis velut in
causam attractum ab alia partibus de et super facto testamenti nobilis condam 10
domine Dorothee, olim relicte .G. de .t. et illius occasione, que postquam per
nos vigore litterarum introductoriarum spectabilis et magnifici domini Emerici
de Peren etc. Hungarie palatini ad curiam regiam transmissa ac tandem de ip-
sa curia reg(ie) (maiesta)tis rursum ad hanc sedem Strigoniensem iudicialiter 15
270^r remissa fuisset, venerabilis dominus Franciscus, prepositus et conventus | eccle-
sie Beate Marie Virginis de Sagh ad defendendum dictum testamentum prefate
condam domine Dorothee pro eorum interesse in lite et causa huiusmodi a ter-
cio se intromiserunt et, licet prefati .P. et domina Ka(therina) ipsam causam
vigore litterarum introductoriarum dicti domini nostri regis per nos iterum ad
dictam curiam regie (maies)t(a)tis transmitti procuraverunt, tamen, quia regia 20
(maies)tas cognoscens causam huiusmodi ad forum spirituale spectare eandem
rursum ad hanc sedem Strigoniensem remisit cognoscendam, decidendam et
fine debito terminandam, pro eo nos requisiti pro parte dictorum domini pre-
positi et conventus prefatos Petrum et dominam Ka(therinam) eisdem domi-
no preposito et conventui in expensis factis a tempore exhibicionis dictarum 25
litterarum introductoriarum domini nostri regis presente .t. de .t. procuratore
legittimo prenominatorum .P. et domine Ka(therine) et nullam causam racio-
nabilem, cur id fieri non debebat, allegante condempnavimus, quas quidem ex-
pensas die datarum presencium matura deliberacione prehabita ad tot florenos
et tot d(enarios) taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a .t. procurato- 30

432 B fol. 321^v–322^v

5 REGIA] *add. et del. rurs* B *litteris simplicibus scr.* B 5–6 REMITTERETUR...EXPENSIS]
litteris simplici(ori)bus scr. BN 5 CONDEMPNARETUR] B *condempnatur* N 7 orta] *corr.*
ex orda N 9 Ka(therinam)] Ca(therinam) B 10 nobilis] *add. domine* N 11 olim]
habet B *om.* N 18 Ka(therina)] Ca(therina) B 19 nostri] *litteris minoribus posterius*
insertum N 20 regie] reg(ie) B 20 (maies)t(a)tis] (maiesta)tis B 20 procuraverunt]
B *procuravit* N 20 regia] reg(ia) B 24 Petrum] .P. B 24 Ka(therinam)] Ca(therinam)
B 26 procuratore] procuratori N 27 Ka(therine)] Ca(therine) B

re dictorum domini prepositi et conventus in animam principalium suorum
 prestito, quod principales sui in et pro prosecucione litis et cause a tempo-
 re exhibicionis dictarum litterarum introductoriarum domini nostri regis tot
 et tantum videlicet tot florenos et tot d(enarios) ac plus exposuerunt et ne-
 cessario exponere debuerunt. Postmodum fuimus pro parte eorundem domi- 5
 ni prepositi et conventus debita cum instancia requisiti, quatinus taxacionem
 270^v expensarum huiusmodi debite | execucioni demandari et litteras executoriales
 desuper opportunas in forma etc. dignaremur. Nos vero attendentes requisi-
 cionem huiusmodi fore iustam et rationi consonam quodque parum aut nichil
 prodesset expensas taxare, si debite execucionis non sortirentur effectum, ta- 10
 xacionem huiusmodi expensarum debite execucioni demandavimus et litteras
 desuper opportunas decrevimus, prout demandamus et decernimus per pre-
 sentes etc., ferimus in hiis scriptis, prefatos tot florenos et tot denarios nomine
 expensarum prefatarum per nos taxatos et alios etc. solvere dareque et tradere
 debeant et teneantur etc. 15

433. CONFIRMATIO PLEBANIE

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo venerabili magistro Thome de .t.
 dyocesis .t., serenissimorum liberorum serenissimi principis et domini nostri,
 domini Wladislai, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regis secretario salutem 20
 in Domino et animarum tibi commissarum lucrum! Vacante nuper plebania ac
 ecclesia parochiali de .t. iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis per mortem con-
 dam domini Iohannis Chonthos presbiteri sive plebani eiusdem ecclesie sew
 plebanie ultimi veri et immediati possessoris, ad quam quidem ecclesiam sive
 plebaniam iamdudum per memoratum condam dominum Iohannem in suum
 curarumque suarum participem et coadiutorem ob eiusdem adversam valitudi- 25
 nem electus et adoptatus fuisti et super hiis eciam prefatus dominus noster rex
 suum consensum, benivolum pariter et assensum prebuit et non minus tum
 propterea, tum eciam aliis legitimis de causis tibi iamdictam plebaniam sew
 ecclesiam auctoritate iurispatronatus sui contulit teque prefato condam domi-
 no Iohanni in plebaniam ac ecclesiam huiusmodi succedere voluit atque eciam 30
 pretacto reverendissimo domino nostro cardinali ordinario in huiusmodi even-

433 B fol. 323^{r-v}

9 nichil] B nihil N 10 prodesset] B prodest N 11 huiusmodi expensarum] expensarum huiusmodi B 11 execucioni] corr. ex execucionis N 12 decernimus] B decrevimus N 13 denarios] den(arios) B 18 serenissimorum] ser(enissi)morum N 19 Wladislai] B Ladislai N 20 lucrum] B licen(ciam)(?) N 21 iurisdiccioni] iurisdiccioni BN 22 sive plebani] om. B 22 sive] posterius suprascr. N 22 plebani] posterius del. N 22 sew] seu B 26 adoptatus] adoptatus N 26 fuisti] corr. ex fuissi N 28 sew] seu B 29–30 domino] habet B om. N

271^r tum | instituendum et confirmandum elegit, nominavit et presentavit, prout in
 ipsius condam domini Iohannis ac eciam pretacti domini nostri regis superin-
 de confectis ac nobis presentatis litteris plenius continentur. Supplicacionibus
 tuis nobis propterea per te porrectis inclinati nos meritorum tuorum intui-
 tu eleccionem, nominacionem et presentacionem antedictas admittentes te in 5
 pretactam ecclesiam sive plebaniam de .t. ac iura et pertinencia eiusdem no-
 stra ordinaria auctoritate duximus canonice instituendum et confirmandum
 ac tenore presencium instituimus et confirmamus et per bireti nostri capiti tuo
 imposicionem principaliter investientes de eisdem curam et administracionem
 eiusdem ecclesie et plebanie in spiritualibus et temporalibus tibi plenarie com- 10
 mittentes, recepto tamen iuramento a te ad sancta Dei ewangelia in manibus
 nostris corporaliter prestito, quod antedicto reverendissimo domino Thome
 cardinali et archiepiscopo suisque successoribus dominis archiepiscopis cano-
 nice intransibilibus ac nobis et eorundem vicario pro tempore constitutis fidelis et
 obediens eris, necnon iura, bona et res predictae ecclesie sive plebanie non alie- 15
 nabis, nec distrahes, sed alienata et distracta si que forent, ad ius et proprie-
 tatem eiusdem recuperabis toto posse. Quocirca honorabilibus viris, dominis
 de .t. et de .t. etc. in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena
 mandamus, quatinus ipsi te et neminem alium ad realem actualemque et paci-
 271^v ficam possessionem dicte plebanie | iuriumque et pertinenciarum eiusdem in- 20
 ducant et imponant et inductum, quantum in eis fuerit, tueantur et defendant,
 contradictores et illicitos detentores per censuram ecclesiasticam compescentes
 faciantque tibi de universis proventibus, fructibus et emolimentis eiusdem ple-
 banie per hos, ad quos pertinet, integre respondere locis debitis et temporibus
 semper opportunis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium 25
 premissorum presentes litteras nostras exinde fieri sigillique vicariatus dicte
 ecclesie Strigoniensis impressione communiri iussimus. Datum.

8 bireti] birreti B 11 iuramento a te] a te iuramento B 12 prestito] B tacta N
 12 reverendissimo] r(everendissimo) B 12 domino] d(omino) B 12 Thome] Tho(me)
 B Thoma N 15 bona] habet B om. N 15 predictae] iamdicte B 20–21 inducant] B
cum superfluo suspensionis signo inducantur N 27 ecclesie Strigoniensis] *posterius inserendo*
subscr. B

434. SENTENCIA PRECEPTI SUPER CONFESSIONE DEBITI

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini millesimo quingentesimo
 1° proxime preterito .t. die mensis .t. venerabili domino Thoma Amadeo etc.
 vicario precessore ad iura reddenda etc. sedente, citacione eiusque execucione
 legitimis precedentibus comparuerat coram eo in iudicio .t. de .t., procurator 5
 et eo nomine domini Laurencii ducis de .t. dyocesis .t., prout de ipsius procu-
 ratoris procuracionis mandato ex actis cause legitime constitit et constat, et
 contumaciam Stephani de .t. citati, ut prefertur, et non comparentis accusavit
 ipsumque per eundem do(minum) Tho(mam) vicarium contumacem reputa-
 ri et in eiusdem contumaciam quasdam litteras obligatorias magnifici domini 10
 Emerici de Peren etc. palatini in figura iudicii eiusdem domini Tho(me) ante-
 cessoris nostri vicarii exhibuerat et presentaverat huiusmodi sub tenore: Nos
 EMERICUS etc. Post quarum quidem litterarum preinsertarum exhibicionem et
 presentacionem, ut premittitur, eidem domino Thome factam prefatus .t. pro-
 curator nomine, quo supra, pecierat per iamfactum dominum Thomam ante- 15
 cessorem nostrum vicarium eundem Stephanum citatum, ut prefertur, et non
 272^r comparentem reputare contumacem et in eius contumaciam, prout iuris esset,
 ad ulteriora procedi. Ipse itaque dominus Thomas antecessor noster vicarius
 eundem Stephanum reputaverat merito, prout erat, exigente iusticia contuma-
 cem et in causa ac causis huiusmodi ad ulteriora procedendum esse decreve- 20
 rat. Tandem .t. die dicti mensis .t. prefato domino Thoma etc. vicario iterum
 ad iura reddenda etc. sedente comparuerat coram eo in iudicio prefatus Ste-
 phanus per se personaliter et idem sponte ac libere recognoverat et confessus
 extiterat se iamdicto domino Laurencio duci cum prefatis iii^c et L^{ta} florenis in
 preinsertis litteris dicti domini palatini expressis et specificatis debitorem fore 25
 et esse, necnon ad solvendum huiusmodi florenorum aut alias concordandum
 super eisdem cum eodem domino Laurencio duce duos menses tunc proxime
 et immediate venturos ab eodem domino Tho(ma) sibi dari et prefigi pecierat
 et obtinuerat presente prefato .t. procuratore nomine, quo supra, in id con-
 senciente ac confessionem dicti Stephani, ut premittitur, factam acceptante. 30
 Deinde termino huiusmodi circumducto et tandem .t. die mensis .t. prefato
 domino Tho(ma) etc. vicario rursum ad iura reddenda etc. sedente comparu-
 erat coram eo in iudicio annotatus .t. procurator, quo supra, nomine et eidem

434 B fol. 323^v–325^v; Bónis 4106 (1511).

2 Domini] om. B 2 millesimo quingentesimo] 15 B 3 1°] B 1° (?) N 3 Thoma]
 om. B 4 etc.] B et N 5 comparuerat] B corr. *posterius ex compareat* N 6 dyocesis
 .t.] habet B om. N 14 Thome] Tho(me) B Thoma N 15 Thomam] Tho(mam) B
 17 reputare] reputari B 17 contumaciam] cont(umaciam) B 18 Thomas] Tho(mas)
 B 21 Thoma] Tho(ma) B 23 ac] B et N 24 cum] add. et del. t N 28 domino]
 d(omino) B 33 quo supra, nomine] nomine, quo supra B

exponere curaverat, qualiter dictus Stephanus, nescitur, unde motus, iamfatos
trecentos et L^{ta} florenos per eum, ut prefertur, iudicialiter confessatos nedum
in dicto termino sibi prefixo, sed nec tandem antedicto domino Laurencio du-
ci principali suo persolvere et de eisdem satisfacere vel super illis cum eodem
272^v domino Laurencio duce concordare curasset et neque curaret, et | nichilomi- 5
nus eodem .t. procuratore nomine, quo supra, instante et petente per dictum
d(ominum) Tho(mam) etc. vicarium sententiam precepti contra eundem Ste-
phanum super debito sive summa trecentorum et quinquaginta florenorum au-
ri huiusmodi ferri et promulgari et eundem in eisdem, necnon expensis litis et
cause huiusmodi condemnari et easdem expensas taxari et moderare senten- 10
ciamque huiusmodi una cum expensarum taxatione debite executioni deman-
dari et litteras executoriales desuper decerni idem dominus Tho(mas) vicarius
decreverat, tunc prefatum Stephanum de partibus citandum ad videndum et
audiendum fieri premissa vel dicendum et causam, si quam haberet rationabi-
lem, cur ea fieri non deberent, allegandum, postmodum de anno Domini in- 15
frascripto .t. die mensis .t. pretacto domino Tho(ma) vicario ad iura reddenda
etc. sedente comparuerat coram eo in iudicio predictus .t. procurator nomine,
quo supra, et prefatas litteras citatorias in partibus, ut dixerat, legitime exe-
cutas una cum eius executione in iudicio reproduxerat contumaciamque pre-
fati Stephani citati et non comparentis accusaverat et in eius contumaciam per 20
pretactum dominum Tho(mam) vicarium dictam sententiam precepti contra
prefatum Stephanum ferri eundemque in dictis trecentis et L^{ta} florenis auri per
ipsum, ut prefertur, coram eo iudicialiter confessatis condemnari pecierat et
obtinuerat, prout hec omnia et singula in actis cause huiusmodi coram dicto
domino Tho(ma) vicario habitis plenius vidimus contineri, demum nobis in 25
dicto officio vicariatus antedicto domino Tho(me) succedentibus et deinde .t.
die mensis .t. ad iura reddenda etc. sedentibus comparuit coram nobis in iu-
dicio prefatus .t. procurator nomine, quo supra, et quandam cedula[m] papiri
designacionem expensarum in se continentem exhibuit et per nos antedictum
273^r Stephanum in predictis | expensis litis condemnari easdemque expensas taxari 30
et moderari sententiamque precepti pretacti domini Tho(me) vicarii una cum
huiusmodi expensarum taxatione debite executioni demandari et litteras exe-
cutoriales desuper in forma debita et consueta sibi et dicto domino Laurencio
duci, eius principali decerni et dari peciit. Nos itaque tunc prefatum Step-
hanum sew eius procuratores in valvis sew foribus dicte ecclesie Strigoniensis ad 35

5-6 nichilominus] nicilominus N 8 quinquaginta] L^{ta} B 14 dicendum] dndum cum
contractionis signo N 16 domino] d(omino) B 16 reddenda] om. B 21 dominum]
d(ominum) B 22 trecentis] habet B om. N 25 domino] d(omino) B 26 domino]
d(omino) B 30 condemnari] condemnandum N 32 huiusmodi] corr. ex eiusmodi(?)
N 34 dari] dary N 34 tunc] B tum N 35 sew] seu B 35 valvis] walvis B
35 sew] seu B

videndum et audiendum premissa fieri vel dicendum et causam, si quam haberet rationabilem, cur id fieri non deberet, allegandum citari decrevimus et fecimus ad certum peremptorium terminum competentem. Tandem die datarum presencium, in termino videlicet citacionis huiusmodi nobis ad iura etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio annotatus .t. procurator nomine, 5 quo supra, et prefatas litteras citatorias in predictis valvis legitime executas reproduxit et prefati Stephani citati et nec per se, neque per procuratorem suum comparere curantis contumaciam accusavit et in eius contumaciam nos instante et petente eodem .t. procuratore nomine, quo supra, antedictum Stephanum in expensis litis huiusmodi post lapsum terminum solucionis dictorum trecentorum et L^{ta} florenorum auri per dictum dominum Tho(mam) vicarium eidem Stephano prefixum et statutum per ipsum dominum Laurencium ducem legitime factis condempnavimus expensasque easdem huiusmodi, licet dictus .t. procurator nomine, quo supra, easdem ad plures estimabat, prehabita tamen moderacione ad tot florenos recepto iuramento a prefato .t. procuratore 15 nomine, quo supra, quod prefatus dominus Laurencius dux principalis suus in
273^v prosecucione | cause huiusmodi post lapsum dicti termini tot et tantum, videlicet tot florenos exposuit sew necessario exponere debuit, taxavimus et limitavimus sentenciamque supradictam una cum expensarum huiusmodi taxatione debite execucioni demandavimus, prout demandamus litterasque executoriales supradictas desuper decrevimus et decernimus per presentes. Que omnia et singula etc. ferimus in hiis scriptis, de dictis trecentis florenis et L^{ta} auri per eum, ut premittitur, iudicialiter confessatis, necnon aliis tot florenis nomine expensarum prefatarum, in quibus scilicet idem Stephanus, ut prefertur, condempnatus extitit, et item aliis quatuor florenis auri in et pro expedicio- 25 ne presencium litterarum nostrarum executorialium expositis, ad quos scilicet quatuor florenos nos huiusmodi litteras nostras executoriales taxavimus, prefato domino Laurencio duci aut hominibus et procuratoribus eiusdem ad id sufficiens mandatum ab eodem domino Laurencio habentibus satisfacere et eosdem persolvere debeant et teneantur realiter et cum effectu. Qui si etc. 30

1 dicendum] dndum cum contractionis signo N 3 Tandem] add. diem N 8 comparere] B comparen(tis) N 11 dominum] d(ominum) B 12 prefixum et statutum] prefixi et statuti B statui et prefixi et statut(?) N 12 dominum] d(ominum) B 14 estimabat] corr. N 15 tot] .t. B 15 procuratore] procuratori N 18 tot] .t. B 18 sew] seu B 22 trecentis] tricentis B 22 florenis et L^{ta}] et L^{ta} florenis B 23 tot] .t. B 29 mandatum] add. habentibus N 1–2 DEBITI PER PROCURATOREM VIGORE ET] litteris simplicioribus scr. N

435. EXECUTORIALIS SUPER CONFESSIONE DEBITI PER PROCURATOREM
VIGORE ET IN FORMA CAMERE APOSTOLICE
SOLVERE PROMISSI ETC. FACTA SEQUITUR HOC MODO

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini 1511 proxime preterito .t. die mensis .t. exhibitum fuit coram nobis pro parte domini .A. de .t. dyocesis .t. 5 quoddam publicum obligacionis instrumentum manu venerabilis Iohannis .t. nati .t. de .t. apostolica auctoritate notarii publici in forma Camere Apostolice confectum huiusmodi sub tenore: IN NOMINE DOMINI! etc. Post cuius quidem instrumenti publici preinserti exhibicionem nos simili modo pro parte annotati 274^r | domini .A. contra et adversus dominum .G. de .t. iamfate dyocesis de et super 10 eo, quod idem dominus .G. de .t. non solum in terminis prefixis et iam preteritis, sed et usque modo de debito sive summa duorum milium florenorum auri in auro pluries interpellatus iuxta suam in superius inserto instrumento publico contentam obligacionem ac promissionem eidem domino .A. satisfacere recusasset, conquerentis debita cum instancia requisiti litteras nostras ammo- 15 nitorias sive precepti nostri extraiudicialis, quatinus de debito huiusmodi infra certum et competentem terminum in eisdem litteris nostris tunc expressum sub excommunicationis late sentencie pena annotato d(omino) .A. satisfacere deberet vel, si se per nostram ammonicionem sive preceptum nostrum huiusmodi indebite gravatum fore seque ad solucionem supradicti debiti non teneri, 20 sed de illis satisfecisse allegaret, extunc simili modo in certo alio et competenti termino, ad quem eundem citari mandavimus, coram nobis in iudicio compareret per se vel per procuratorem suum legitimum docturus et ostensurus se de prefatis duobus milibus florenorum auri antedicto domino .A. creditori iuxta pretactam eius obligacionem integraliter ac realiter satisfecisse et illos 25 florenos persolvere, alias visurus et auditurus publicum obligacionis instrumentum preinsertum recognosci debitumque pretactum huiusmodi rursum et ex superhabundanti per eum vel eius procuratorem per ipsum ad id constitutum confiteri confessionemque huiusmodi debiti contra eundem .G. per nos 274^v debite execucioni demandari et litteras executoriales desuper decerni | et dari 30 vel dicendum causam rationabilem, cur ea fieri non deberent, decrevimus et ad partes emisimus. Quibus quidem litteris nostris huiusmodi in partibus le-

435 B fol. 325^v–327^r; Bónis 4107 (1511).

2–3 IN FORMA...SEQUITUR HOC MODO] *litteris simplici(ori)bus scr.* BN 4 de] *habet B om.* N 4 Domini] *habet B om.* N 6–7 .t. nati] *habet B om.* N 7 Camere] *Camare B* 8 IN NOMINE DOMINI!] *litteris simplicioribus scr.* N 8 DOMINI] *om. B* 12 sive] *B sue* N 13 in] *posterius suprascr.* N 14 obligacionem] *obligacionum* N 15–16 ammonitorias] *amonitorias* BN 19 ammonicionem] *amonicionem* BN 24 domino] *d(omino)* B 26 florenos] *corr. ex flot(?)* N 26 auditurus] *habet B om.* N 31 dicendum] *dndum cum contractionis signo* N

gittime executis et deinde una cum earundem execucione sew litteris relatoriis discretorum virorum .. de Ardo ac .. de Wyhel ecclesiarum plebanorum, nostrorum in hac parte executorum reportatis ac de anno Domini infrascripto die datarum presencium coram nobis ad iura reddenda etc. per .t. de .t. procuratorem legitimum antelati domini .A., prout de sue procuracionis sufficienti 5 mandato nobis ex actis cause huiusmodi constitit et constat, in iudicio comparentem reproductis idem .t. procurator nomine, quo supra, ibidem prelibati domini .G. contumaciam, iamdictos duo milia florenos auri antedicto domino .A. principali suo solvere recusantis et nec aliquam causam iustam, rationabilem et sufficientem, cur ad id non teneretur, allegare valentis accusavit, presente 10 ibidem ex adverso magistro .M. de .t. procuratore legitimo antedicti domini .G. per eum ad confitendum debitum et alia in dicto instrumento publico superius inserto contenta constituto, qui instante ac petente predicto magistro Melchiore procuratore nomine, quo supra, per nos compulsus dictum obligationis instrumentum preinsertum ac manum, signetum et legalitatem notarii 15 in eodem subscripti omniaque in eo contenta recognovit et confessus fuit, adiciens dumtaxat, quod dictus dominus .G. principalis suus de et ex concessione annuenciamque iamdicti domini .A. creditoris superinde ad petitionem antelati domini .G. ac amicorum eiusdem factis pro huiusmodi debitorum, supradictorum videlicet duorum milium florenorum auri in auro, ut premittitur, confessorum solucione et satisfaccione usque ad diem dominicum, quo cantatur 20 divinum officium 'Quasi modo' etc. proxime et immediate | venturum inclusive, ad quem scilicet diem terminum solucionis debiti huiusmodi distulisset, expectari deberet. Nos igitur pretactum dominum .G. usque ad proxime superscriptum diem sive terminum pro huiusmodi debiti satisfaccione vel forte concordia inter partes ipsas interea fienda per dictum dominum .A. expectandum et nichilominus instante et petente supradicto magistro Melchiore procuratore nomine, quo supra, in eventum sew casum, in quem antelatus dominus .G. usque predictum diem dominicum inclusive de summa dictorum duorum milium florenorum auri antedicto domino .A. satisfacere recusaret aut negligeret, 30 exnunc prout extunc et econtra contra eundem dominum .G. debitorem iuxta et secundum vim, formam et tenorem iamdicti instrumenti publici superius inserti et obligationis eiusdem domini .G. in eodem contente aliasque iusticia ac equitate id suadentibus presentes litteras nostras executoriales in forma debita

1 sew] seu B 3 infrascripto] infra(scrip)to N 7 .t.] corr. ex tot? B 10 ad] *posterius suprascr.* N 10 teneretur] *cum superfluo contractionis signo* tenerentur N 11 procuratore] procuratori N 18 que] *habet* B *om.* N 21 cantatur] *cantare* N 25 sive] seu B 25 satisfaccione] B satisfaccionum N 27 et] ac B 28 sew] seu B 33 iusticia] iusticie N

2 Ardo] *Árdó, in comitatu Zemplén, cf. Csánki I p.341.*
 2 Wyhel] *Újhely, in comitatu Zemplén, cf. Csánki I pp.339–340.*

et consueta ad partes decernendas et dandas fore decrevimus ac decernimus per presentes. Quocirca vestre etc., ut ipse infra quindecim dierum spacium a die vestrarum monicionis et intimacionis presencium litterarum nostrarum executorialium de ipso fiendarum computando, quorum dierum spacium eidem ex superhabundanti ac alias pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica et sub excommunicacionis aliisque penis, sentenciis et censuris ecclesiasticis in preinserto publico instrumento contentis prefigimus et assignamus, quas penas, sentencias et censuras in eundem, nisi fecerit etc., ferimus in hiis scriptis, de prescriptis duobus milibus florenorum
 275^v auri in auro omnibus et singulis aliis in dicto | superius inserto instrumento pu- 10
 blico contentis et expressatis iuxta et secundum confessionem, promissionem et obligacionem, ut premittitur, per eum factas et item de aliis quatuor florenis etc. prelibato domino .A. omnimodam et realem satisfaccionem impendere debeat et teneatur etc.

436. NARRACIO MONICIONIS IN FACTO CONCORDIE

15

Demetrius etc. Noveritis, quod cum nos in causa et causis motis et vertentibus coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi inter nobilem dominam Katherinam, relictam condam .t. de .t., executricem testamenti condam domine Sophie, relicte olim .G. de .t. ac tutricem Ladislai filii dicti .G. ex prefata domina Sophia procreati ut actricem ab una et similiter nobilem Sa. de .t. ve-
 lut in causam attractum ab alia partibus de et super ducentis et L^{ta} florenis, necnon quibusdam reliquiis sanctorum et aliis rebus in libello pro parte dicte domine Ca(therine) et contra prefatum Sa. coram nobis iudicialiter producto expressis et illorum occasione ad certos actus iudiciarios, citra tamen conclusionem cause processissemus, tandem die datarum presencium nobis ad iura
 etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio .t. de .t. procurator dicti Sa. et presente .t. de .t. similiter procuratore dicte Ka(therine) proposuit, quod dum prefatus Sa. certos viros ecclesiasticos pro iudice sew executoribus litterarum remissorialium in causa huiusmodi in favorem dicti Sa. et contra dictam Ka(therinam) per nos decretarum et datarum de parciis voluntate electos et
 deputatos pro execucione huiusmodi litterarum nostrarum remissorialium ad prefatam dominam Ka(therinam) misisset, extunc dicti iudices sew executores

436 B fol. 327^v–328^r

1 dandas] dandum N 2 ipse] *habet* B *om.* N 6 et] ac B 6 excommunicacionis] *add. et del. pena* N 10–11 publico] *habet* B *om.* N 13 prelibato] prelibati B 18 Katherinam] Ca(therinam) B 20 procreati] procreata N 21 partibus] *om.* B 27 Ka(therine)] Ca(therine) B 28 sew] seu B 28 executoribus] executor(ibus) BN 30 Ka(therinam)] Ca(therine) B 30 electos] B relictos N 32 Ka(therinam)] Ca(therine) B 32 sew] seu B

inter partes ipsas pro ineunda concordia de et super lite et causa huiusmodi se
 276^r | interposuissent et easdem partes sic et taliter concordassent, quod videlicet
 prefata domina Ka(therina) una cum dicto Ladislao et filiis suis, videlicet .M.
 et .G. ad feriam secundam post .t. festum tunc affuturum, iam vero dudum
 preteritum ad oppidum .t. venire ibique dictus Sa. eidem Ka(therine) 1^c et 5
 L^{ta} florenos ac reliquias quasdam tunc expressas cum uno balteo similiter tunc
 expresso dare et prefata Ca(therina) super soluzione huiusmodi I^f <floreno-
 rum> ac reliquiarum et baltei dictum Sa. quittare et expeditum reddere deberet
 et teneretur, residuos vero 1^c florenos auctoritate regia super illos, qui noctis
 in silencio abstulisse dicuntur, acquirere deberent et tenerentur, de aliis autem 10
 petitis per dictam Ka(therinam) idem Sa. premissis solitis absolutus esse de-
 beret et licet dictus Sa. in loco et termino predictis comparuerit et dictos I^f
 florenos, necnon reliquias et balteum huiusmodi iuxta concordiam predictam
 antefate Ka(therine) dare et assignare paratus fuerit, dicta tamen Ka(therina)
 cum prefato Ladislao puero compacisci neglexisset et misisset saltim dictos .M. 15
 et .G. filios suos, quibus dictus Sa. ex eo, quod iidem .M. et .G. super solucio-
 ne et assignacione I^f florenorum ac reliquiarum et balthei ipsum Sa. quittare
 non potuissent aliasque dicta Ca(therina) iuxta concordiam et compositionem
 prescriptam in loco et termino predictis non comparuissent, dictos I^f florenos
 ac reliquias et balteum predictos non dedisset neque assignasset, quapropter 20
 dicti .M. et .G. ipsum Sa., licet indebite et minus iuste verbis iniuriosis et contu-
 meliosis affecissent et sibi mortem inferre minati fuissent, prout hec ex litteris
 relatoriis dictorum iudicum sew executorum coram nobis productis clarius vi-
 dimus contineri. Quare requisiti pro parte dicti Sa. devocioni etc. ferimus in
 hiis scriptis una cum predicto Ladislao puero in dicta .t. comparere et dictos 25
 276^v I^f florenos ac reliquias | et balteum predictos iuxta et secundum concordiam
 et compositionem coram dictis iudicibus sew executoribus ac ipsorum iudi-
 cum et executorum medio factam coram eisdem a prefato Sa. levare et ipsum
 Sa. super solutione et assignacione huiusmodi I^f florenorum et reliquiarum et
 baltei sufficienter quittare ac quitum et expeditum reddere aliasque concordie 30
 et compositioni predictis stare debeat et teneatur realiter et cum effectum. Vo-
 lumus tamen et decernimus, quod ipsa Ka(therina) dictum Sa. de die, in quo
 infra huiusmodi xv dies in loco predicto comparuit, vestrorum d(ominorum)

3 domina] *om.* B 3 Ka(therina)] Ca(therine) B 4 post] B per N 5 oppidum]
 oppydim B 5 Ka(therine)] Ca(therine) B 6 balteo] B baltheo N 7–8 floreno-
 rum] *supplevi* 8 baltei] B balthei N 11 Ka(therinam)] Ca(therine) B 13 bal-
 teum] B baltheum N 14 Ka(therine)] Ca(therine) BN 14 Ka(therina)] Ca(therine)
 B 15 compacisci] compacere B compare N 16 iidem] B idem N 19 termino] *add.*
et del. prescriptis N 20 baltheum] batheum N 23 sew] seu B 25 dicta] *intellige*
 villa 27 compositionem] *add. et del.* prescriptam N 27 sew] seu B 29 et] ac B
 30 quitum] quitum B *add. et del.* l N 31 realiter et cum] etc. B 31 effectum] efectum B
 32 Ka(therina)] Ca(therina) B 33 vestrorum] B vestrarum N

executorum medio certificet. Que si id fecerit, bene quidem, alioquin etc.

437. ABSOLUCIO AD VENDENDUM BONA ET SATISFACIENDUM DE RE IUDICATA VEL ALIAS CEDENDUM BONIS

Demetrius etc. Noveritis, quod orta dudum coram venerabili domino Thoma Amadeo de Ferrara etc. vicario nostro precessore quedam causa ac litis et quescionis materia inter dominum .S. presbiterum de .t. dyocesis .t. ut actorem ab una et Stephanum Nagh de eadem .t. velut in causam attractum ab alia partibus ratione et pretextu certorum negociorum in actis eiusdem cause expressatorum et eorum occasione idem condam dominus Thomas vicarius servatis servandis aliasque rite et legitime in huiusmodi causa procedens licet diffinitivam pro dicto .S. presbitero et contra dictum .S. Nagh tulerit sententiam et eam, postquam in rem de iure transisset iudicatam, debite execucioni demandaverit et litteras executoriales desuper in forma debita | decreverit et dederit, vigore quarum prefatus .S. Nagh, ut infra certum terminum in eisdem litteris prefixum de re iudicata ac expensis per eundem condam dominum Tho(mam) vicarium taxatis et aliis in iamfatis litteris executorialibus contentis et specificatis satisfacere deberet, monitus et requisitus, quia eisdem litteris executorialibus parere et de re iudicata satisfacere contumaciter neglexerat, tandem eius contumacia exigente eciam excommunicatus in partibus publice denunciatus et successive aggravatus, reaggravatus et interdictus aliisque censuris ecclesiasticis innodatus fuerit, tamen, quia tandem nobis in huiusmodi vicariatus officio succedentibus et die datarum presencium ad iura reddenda etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio antedictus .S. Nagh, idem paupertatem suam rerumque suarum inopiam seque pecunias paratas, cum quibus de re iudicata huiusmodi satisfacere posset et deberet, preter aliqua pauca bona non habere allegavit et sibi terminum competentem, infra quem scilicet eadem bona aliis vendere et in pecunias paratas convertere et de re iudicata huiusmodi iuxta exigenciam bonorum suorum huiusmodi satisfacere posset, per nos prefigi et concedi peciit, offerens se in eventum, in quem bona sua huiusmodi modo premissis vendere non posset, eisdem bonis suis ipsum contingentibus, salva dumtaxat porcione alimentorum a iure sibi concessa cedere et cessionem huiusmodi bonorum pretacto .S. presbitero actori ibidem presenti

437 B fol. 328^v–329^r; Bónis 3913 (c.1500) et 4116 (post 1511).

1 fecerit ... alioquin] *om.* B 2 VENDENDUM] B viden(dum) N 4–5 Thoma] Tho(ma) B 7 eadem] *intellige villa* 9 dominus] d(ominus) B 9 Thomas] Tho(mas) B 12 postquam] *habet* B *om.* N 12 rem] *corr. ex rem ad Rem* N 13 forma] *farma* N 15 dominum] d(ominum) B 20 denunciatus] *corr. ex denunciatur ad denunciatus* N 32 huiusmodi bonorum] bonorum huiusmodi B

facere, prout in eventum predictum cessit et cessionem fecit cum effectu coram nobis, supplicans nobis humiliter, ut sibi de absolucionis beneficio providere dignaremur. Nos vero attendentes petitionem huiusmodi fore iustam et iuri consonam, eidem .S. terminum octo mensium spacium diei datarum
 277^v presencium computando | ad vendendum bona sua plus offerenti et satisfaciendum de re iudicata iuxta exigenciam rerum et bonorum suorum huiusmodi prefiximus et alias cessionem supradictam in eventum predictum exnunc prout extunc et econtra admisimus attendensque nichilominus, quod sancta mater ecclesia etc. redeunti, eundem .S. Nagh ab huiusmodi excommunicacionis, ag(gravacionis) et reag(gravacionis) et interdicti aliisque sentenciis et censuris ecclesiasticis absolvendum fore decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca devocioni vestre etc., requisitus, eundem .S. Nagh a prescriptis excommunicacionis, ag(gravacionis), reag(gravacionis), interdicti et aliis censuris et sentenciis ecclesiasticis, si id a vobis humiliter pecierit, auctoritate nostra vobis et cuilibet vestrum presentibus attributa mediante in forma ecclesie consueta absolvatis vel alter vestrum absolvat, ipsum communioni fidelium etc., ecclesie et nostris parebit mandatis quodque si infra dictum terminum antedicto .S. presbitero actori de re iudicata et aliis supradictis in predictis litteris executorialibus contentis satisfacere aut amicabilem cum eodem componere et concordare non posset, extunc coram nobis per se vel per alium legitime infra 20 xv dierum spacium comparebit et caucionem in huiusmodi bonorum cessione a iure requisitam prestabit sufficientem. Quem tandem sic absolutum fore etc.

438. NARRATIO RESOLUCIONIS MONICIONIS CUM ABSOLUCIONE ETC.

Noveritis, quod die datarum presencium nobis ad iura etc. sedentibus comparuit in iudicio coram nobis .M. de .t. et proposuit, quod, licet ipse vigore
 aliarum litterarum nostrarum ammonitorialium ad instanciam .E. de .t. ad remittendum quasdam terras arabiles per vos monitus infra terminum monicionis huiusmodi coram vobis se per huiusmodi monicionem sive preceptum nostrum extraiudiciale indebite gravari et gravatum fore allegaverit, prout allegavit
 278^r etiam coram nobis peciitque eandem | monicionem per nos in vim simplicis 30

438 B fol. 329^v

8–9 sancta mater ecclesia] *cf. superius persaepe formulam* sancta mater ecclesia nemini claudit gremium sue pietatis ad se redeunti.

1 prout] *habet B om.* N 1 effectu] *efectu B* 4 diei] *B die N intellige forsan a die(?)*
 5 vendendum] *B viden(dum) N* 8 nichilominus] *habet B om.* N 15 ecclesie] *B ecclesia N* 23 MONICIONIS] *add. etc. B* 23 CUM ABSOLUCIONE] *litteris simplicibus scr. B*
 23 ETC.] *habet B om.* N 26 ammonitorialium] *amonitorialium BN* 29 extraiudiciale]
corr. ex extradud(icia)le N 29 indebite] *indebiti N*

citacionis resolvi, offerens se coram nobis stare paratum iuri, prout et in quantum teneretur, et in eventum, in quem per vos aut vestrum alterum aliquo modo in partibus interea excommunicatus fuisset, peciit se simili modo ab huiusmodi excommunicacionis sententia saltem ad cautelam absolvi. Nos igitur attendentes, quod iusta petentibus non sit denegandus assensus, litteras nostras 5 ammonitoriales predictas in vim simplicis citacionis resolventes pretactumque .M. ab excommunicacionis sententia huiusmodi in eventum predictum saltem ad cautelam absolvendum fore decrevimus et decernimus per presentes. Vestre igitur etc., quatinus receptis presentibus ad excommunicacionem et scandalizacionem pretacti .M. nullo modo procedere, si vero casu, quo eundem excom- 10 municassetis, extunc si et dum super hoc cum presentibus fueritis requisiti etc., requisitus, ipsum .M. ab huiusmodi excommunicacionis sententia auctoritate nostra saltem ad cautelam in forma ecclesie consueta absolvere et absolutum fore populo fidei denunciare, prefatum vero .E. ad instanciam eiusdem .M. ad terminum competentem per vos eidem prefigendum in nostram peremptorie 15 citari curetis presenciam obiectis prefati .M. responsurum a nobisque debite iusticie etc., prout in citacione etc.

439. MANDATUM, UT CLERICUS CORAM SECULARI IUDICE TESTIFICETUR

Demetrius etc. Dilecto nobis in Christo .t. de .t. presbitero dyocesis .t. salutem in Domino! Quia pium et rationi consonum est veritati testimonium 20 perhibere, idcirco vestre devocioni tenore presencium licenciam concedimus et auctoritatem impertimur et nichilominus in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vos, nisi feceritis, que in hac parte vobis mandamus, trium dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis, firmiter precipientes committimus et man- 25 damus, quatinus receptis presentibus ac dum et quando pro parte .M. cum

439 B fol. 329^v–330^r

5 iusta ... assensus] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

1 paratum] B partim N 3 interea excommunicatus] excommunicatus interea B 3 se simili modo] simili modo se B 6 ammonitoriales] amonitoriales BN 10 quo] *posterius suprascr.* B 11 dum] B diem N 14 populo] populi BN 17 prout in citacione etc.] *habet* B *om.* N 18 SECULARI IUDICE TESTIFICETUR] *litteris simplicibus scr.* B 19 Dilecto nobis] *posterius inter lineas et in margine sinistro add.* Dilectis etc. venerabilibus .t. .t. canonicis etc., (*signum textus inserendi*) de et super certo negocio sew calculo alias inter partes predictas, ut dicitur, habito sew ratione posita, super quibus nunc lis coram iudice et iuratis civibus civitatis .t. inter easdem partes mota fuisse et ventilare (*corr. ex verentilare*) dicitur, dummodo N 21 licenciam] *om.* B 22 impertimur] impartimur N 22 in] *add. et del. veritate* N 23 hac] *hec ?* B

presentibus fueritis requisiti, in capitulo .t. aut alio loco credibili, coram tamen viris et personis ecclesiasticis super quodam negotio vobis per dictum .M. 278^v declarando, dummodo ex eodem negotio aliqua causa | criminalis criminaliter et ad penam sanguinis moveri et intentari non possit, iuramentum de dicenda veritate prestare et medio iuramento testimonium veritati perhibere possitis debeatisque et teneamini, presentes dicto .M. in specie remittentes. Datum Strigonii etc.

440. NARRATIO CITACIONIS AD VIDENDUM CENSURAS ET SENTENCIAS PRISTINAS INCURRISSE DECLARARI OB NON PARITIONEM CONCORDIE SIVE TRANSACCIONIS

Compareat ad docendum et ostendendum se quibusdam transaccioni et convencioni alias inter .E. et .S. ab una et .t. de .t. ab alia partibus certis modo, forma et condicionibus factis et initis paruisse et satisfecisse, alioquin videndum et audiendum per nos decerni excommunicationis et alias penas, sentencias et censuras ecclesiasticas alias contra eos legitime similiter per nos decre- 15 tas iuxta huiusmodi convencionis et obligacionis inter eos, ut prefertur, factarum vim et formam simili modo ac rursus et iterum continuandum fore ac eosdem pro excommunicatis, aggravatis et reaggravatis publicari mandari vel dicendum et causam etc., ad docendum et ostendendum docerique et ostendi videndum et audiendum se paruisse et satisfecisse in omnibus et per om- 20 nia transaccioni, convencioni et concordie inter eos factis et initis iuxta vim, formam et tenorem litterarum .t. superinde confectarum, alioquin videndum etc.

441. COMMISSIO EXCEPCIONIS

440 B fol. 330^r 441 B fol. 330^v–331^r

1 fueritis] *add. inter lineas et in margine sinistro* in manibus .t. presbiteri in causa etc., que inter .t. ab una et .t. partibus ab altera vertitur N 1–2 tamen] B tantum N 3 negotio] *add. et del.* vobis per dictum .M. declaran(do) N 5 testimonium] *add.* eidem B 6 debeatisque] B debeatis N 6 presentes] *habet* B *om.* N 7 Strigonii etc.] *om.* B 7 etc.] *inter lineas et in margine sinistro add.* Qui quidem .t. eorundem dicta et attestaciones n(obis)(?) et referas ut et rescrib(as) N 8–10 ET SENTENCIAS...SIVE TRANSACCIONIS] *litteris simplici(ori)bus scr.* BN 12 inter] *add. et del.* egregium N 12 et] *add. et del.* pro B 13–14 videndum] *intellige* ad videndum et seqq. 14 et] ac B 15 legitime] *habet* B *om.* N 16 ut] B et N 16–17 factarum] B facturum N 19 dicendum] *add.* cum contractionis signo N 19 docendum] *posterius add.* B 21 factis] factarum BN 21 initis] initarum BN 22 .t.] B ac N

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto in causa co-
 ram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi inter .t. dyocesis .t. ut actorem
 et principalem ab una, necnon .N. de .t. dyocesis .t. velut in causam attractum
 279^r partibus ab alia de et super facto ac negotio in libello coram nobis iudicialiter |
 exhibito et producto ac presentibus introcluso aliasque in actis huiusmodi cau- 5
 se plene declaratis illorumque occasione mota et vertenti pro parte prenominati
 .N. ad et contra contenta predicti libelli similiter iudicialiter certe excepciones
 coram nobis verbo obiecte et propositae extiterunt, quod videlicet predictae am-
 be partes super omnibus et singulis factis et negociis et presertim in prefato
 libello contentis et expressatis hincinde amicabiliter inter se componentes et 10
 concordantes sese mutuo reconciliassent et quietassent et absolvissent. Tan-
 dem die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro
 tribunali sedentibus ac venerabili domino .B. prenominati .t. et discreto Iohan-
 ne de .t. antelati Nicolai procuratoribus hincinde coram nobis comparentibus,
 prout de ipsorum procuratorum procuracionum mandatis ex actis dicte cause 15
 constitit et constat, ac prefato Iohanne procuratore nomine, quo supra, peten-
 te nos eundem sew verius dictum suum principalem de et super excepcionibus
 suis superius declaratis ad probandum admisimus commisimusque, ut idem
 excepcionem suam huiusmodi cum testibus fidedignis aut aliis legitimis do-
 cumentis, quibus clarius et limpidius poterit, comprobare debeat et teneatur, 20
 examen testium eorundem vobis dominis prescriptis insolidum committentes.
 Quocirca etc. semotis ipsis partibus ac visis, lectis et intellectis per vos tenori-
 bus et contentis prescripti libelli et eisdem plene et sufficienter testibus supra-
 dictis expositis et declaratis testem quemlibet singulariter et secrete de et super
 eo, utrum videlicet testis sciat, quod supradicte ambe partes hincinde ac sese 25
 mutuo super omnibus et singulis factis et negociis in supradicto libello pefa-
 279^v ti actoris contentis et expressatis amicabiliter | reconciliaverint, absolverint et
 quietaverint aliasque iuxta formam et tenorem interrogatoriorum presentibus
 introcluserum diligenter examinetis etc.

442. REMISSIO CAUSE AD IUDICES SECULARES PER PARTES ELIGENDOS 30

Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis in Christo prudentibus et circum-
 spectis viris, iuratis ceterisque civibus ville sew possessionis .t. dyocesis Strigo-

442 B fol. 331^v–332^r; Bónis 4117 (post 1511).

7 contenta] *habet B om. N* 8 verbo] *habet B om. N* 10 inter se] *B interesse N*
 11 et] *ac B* 12–13 reddenda ... tribunali] *etc. B* 13–14 Iohanne] *I(ohanne) B Io-*
 hanni *N* 15 de] *posterius insertum N* 16 Iohanne] *I(ohanne) B* 26 in] *habet B om.*
N 29 diligenter examinetis] *om. B* 30 PER PARTES ELIGENDOS] *litteris simplicibus scr. B*
 31 de Nyas] *om. B* 31 dilectis] *B dilecto N* 31 prudentibus] *B corr. ex prudenti ad*
prudentibus N

niensis salutem in Domino et in negocio infrascripto debitam diligenciam adhibere! Cum nos causam et differenciam, quam Iacobus de .t. contra .t. et .t. de .t. de et super nonnullis iniuriis eidem Iacobo, ut dicitur, illatis aliisque rebus et bonis ac negociis forum, ut dicitur, ecclesiasticum concernentibus illorumque occasione coram nobis in hac sede spiritali Strigoniensi moverat sew movere 5 intendebat, ut parcium earundem laboribus, fatigiis et expensis parcat, tum pro eo, tum vero aliis rationabilibus ex causis animum nostrum moventibus ad vos prefatos iuratos ceterosque cives de .t. ac alios probos viros communiter per ambas partes hincinde vobis adiungendos et ad id eligendos audiendas, cognoscendas et fine debito terminandas remisimus, prout remittimus per presentes, 10 ita tamen, quod si qua parcium vestro iudicio, sententia et adiudicatione non contentaretur aut vos in faciendo iudicium et administrando iusticiam partibus negligentes redderetis aut facere et administrare recusaretis, extunc possit causam eandem ad nos et hanc sedem provocare et deducere per nos reassumendam, revidendam fineque debito terminandam. Vestre igitur circumspectioni 15 harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis late sentencie pena committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus ac dum 280^r et quando super hoc cum presentibus fueritis requisiti, vocatis in vestri | presenciam predictis partibus auditisque hincinde proposicionibus et allegacionibus ac admissis legitimis probacionibus earundem causam et differenciam 20 supradictam partes inter easdem simul cum omnibus et singulis eiusdem et earundem incidentiis, condependenciis, emergenciis, annexis et connexis audire, cognoscere et fine debito terminare et, si qua parcium iudicio et sententia vestris contentare noluerit et causam huiusmodi ad nos vel hanc sedem provocaverit, appellaverit et deduxerit, eandem causam ad nos et sedem predictam 25 Strigoniensem termino competenti partibus coram nobis comparendi per vos assignato remittere debeatis et teneamini.

443. TRANSMISSIO CAUSE SIMUL CUM PROCESSU

Serenissimo principi et domino etc. Vestra noverit s(erenitas), quod de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. me ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus comparuerunt coram me in iudicio magister Melchior de .t. providi

443 B fol. 332^r–333^v

2 differenciam] d(iffe)r(e)nciam BN 2 Iacobus] Ia(cobus) B 3 Iacobo] Ia(cobo) B
 4 bonis ac] om. B 4 concernentibus] concernencium B 9 audiendas] audiendum N
 9–10 cognoscendas] cognoscendum N 10 terminandas] terminandum N 11 quod]
 corr. ex quum N 15 revidendam] revidendum N 15 terminandam] terminandum N
 20 differenciam] d(iffe)r(e)nciam N 24 nos] add. et B 30–31 et causas ... tribunali]
 etc. B

.A. de .t. dyocesis .t. ab una et Iohannes de .t. Strigonii residens similiter providorum .B. et .t. de .t. dicte dyocesis ab alia partibus procuratores nominibus, quorum supra, prout videlicet de ipsorum procuratorum procuracionum hincinde mandatis mihi ex actis cause huiusmodi legittime constitit et constat, et idem magister .M. procurator nomine, quo supra, quendam libellum 5
sew accionem et petitionem summariam in figura mei iudicii facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: ACCIO etc. Quo libello oblato ex adverso prefatus Iohannes procurator nominibus, quorum supra, copiam huiusmodi libelli sive accionis, necnon tot diem ad respondendum vel alias deliberandum sibi sew verius predictis suis principalibus a me dari peciit 10
et obtinuit. Tandem termino huiusmodi adveniente et deinde .t. die mensis .t. 280^v me iterum | ad iura reddenda et causas audiendas etc. sedente comparuit coram me in iudicio prefatus magister Michael procurator nomine, quo supra, et pre-tactum Io(hannem) similiter procuratorem nominibus, quorum supra, ibidem presentem peciit per me compelli ad respondendum dicto libello sew accioni 15
per eum producto, ex adverso idem Iohannes procurator nominibus, quorum supra, respondendo ad prefatum libellum sew accionem antedicti .A. negavit narrata et contenta in eodem libello ac petita minime fieri debere, animo litem contestandi. Ex adverso prefatus magister Michael procurator, cuius supra, nomine dixit contenta dicti libelli sew accionis sue fore vera et petita in eodem fieri 20
debere, animo similiter litem contestandi. Ego vero tunc iudicans commisi, ut idem magister Michael procurator nomine, quo supra, contenta dicti libelli sive accionis cum testibus fidedignis et aliis legitimis documentis comprobare deberet, et nichilominus dicto magistro .M. procuratore sew verius dicto suo principali petente terminum ad producendum recipique et examinari facien- 25
dum testes suos in partibus, quos pro prima dilacione ad probandum suam intencionem sive contenta predicti libelli sui producere ac recipi et examinari facere volebat, examen testium eorundem honorabilibus dominis de .t. et de .t. ecclesiarum plebanis meis et infrascriptarum litterarum mearum in hac parte executoribus per dictos hincinde procuratores ad id concorditer nominatis et 30
electis committentes .t. diem tunc proxime venturum, necnon alios duos dies iuridicos et non festivos immediate sequentes pro termino huiusmodi ac predictam possessionem .t. pro loco, in quibus scilicet iidem testes produci et iuxta vim, formam et tenorem libelli preinserti ac interrogatoriorum, quorum tenor inferius describetur, examinari tot diem eiusdem termini similiter pro termino, 35

1 Iohannes] Io(hannes) B 1 de] *habet* B *om.* N 1 Strigonii] *corr.* ex Strigoniensi N
2 procuratores] procuratoris N 3-4 procuracionum hincinde] hincinde procuracionum
B 8 Iohannes] Io(hannes) B 9 sive] *sew* B 10 principalibus] *iterum add.* suis B 12 et
causas audiendas] *om.* B 16 Iohannes] Io(hannes) B 19 contestandi] contestandam N
20 dicti] *habet* B *om.* N 26 suos] suas N 27 predicti] *habet* B *om.* N 33 iidem]
idem N 33 produci] producti N 35 describetur] *corr.* ex describitur N

ad quem scilicet attestaciones eorundem testium reportari ac in iudicio coram
 me exhiberi et produci debebant, de prefatorum procuratorum voluntate et
 consensu prefixi, deputavi et assignavi litterasque meas commissionis sive re-
 281^r missionis pro et | super examine ipsorum testium opportunas decrevi et dedi
 prefatumque Iohannem procuratorem nomine, quo supra, ad dandum inter- 5
 rogatoria, iuxta et secundum que testes ipsi examinari et interrogari debeant,
 necnon eundem, sew verius dictos principales suos ad videndum et audiendum
 dictos testes iurare loco et termino in prescriptis citavi et citari mandavi. Quo
 quidem termino pro prima dilacione huiusmodi ad producendum et exami- 10
 nari faciendum testes predictos, ut prefertur, per me prefixo circumducto et
 deinde .t. die mensis .t. me rursum ad iura reddenda etc. sedente antedictisque
 .M. et Io(hanne) procuratoribus nominibus, quorum supra, hincinde coram
 me comparentibus et prefato .M. procuratore nomine, quo supra, petente ego
 eisdem sew verius suo principali antedicto alium terminum, pro secunda dila- 15
 cione ad producendum ac recipi et examinari faciendum predictos testes suos
 et terminum, scilicet in quo, nonum diem festi Resurreccionis Domini et lo-
 cum, in quo, et executores, per quos videlicet testes huiusmodi recipi et exami-
 nari debebant, prius et in dicta prima dilacione deputatum et nominatum ac
 similiter terminum sextum diem eiusdem termini, ad quem scilicet dicta et at- 20
 testaciones testium huiusmodi reportari simili modo debebant, de eorundem
 procuratorum consensu et voluntate prefixi, deputavi et assignavi litterasque
 huiusmodi commissionis sive remissionis decrevi et dedi ac modo simili pefa-
 tum Iohannem procuratorem nomine, quo supra, ad dandum interrogatoria,
 iuxta et secundum que testes ipsi examinari et interrogari debebant, necnon 25
 eundem sew verius dictos suos principales ad videndum et audiendum dictos
 testes iurare in loco et termino prescriptis citavi et citari mandavi. Quorum
 quidem interrogatoriorum tenor talis est: INTERROGATORIA etc. Postmodum
 ultima die dicti mensis .t. me ad iura reddenda etc. sedente comparuerunt co-
 ram me in iudicio prefati .M. et Io(hannes) procuratores, quorum supra, nomi-
 nibus et idem .M. prefatus litteras commissionis sive remissionis, ut prefertur, 30
 pro secunda dilacione huiusmodi decretas et datas ac in partibus executas una
 cum earum execucione dictisque et attestacionibus testium in vim earundem
 281^v receptorum et examinerum clausas et sigillis prenominatorum executorum, |
 ut prima facie apparebat, signatas et sigillatas, quarum tenores inferius descri-
 bentur, reproduxit et exhibuit ac ulteriori produccioni testium, in quantum 35
 testes ipsi rite et legitime recepti et examinati erant, renunciavit. Itaque tan-
 dem ipsis .M. et Io(hannes) procuratoribus volentibus et petentibus ego dicta

3 prefixi] B prefigi N 4 opportunas] oportunas BN 5 Iohannem] Io(hannem) B
 8 dictos] *add. et del.* principales suo N 14 verius] *iterum add.* sew verius N 14–16 pro
 secunda ... terminum] *habet* B *om.* N 18 nominatum] *corr. ex* nominatum *ad* nominatos
 B 23 Iohannem] Io(hannem) B 27 etc.] *om.* B 28 reddenda] *om.* B

et attestaciones eorundem testium, ut premittitur, in hac causa productorum aperui et publicavi ac pro apertis et publicatis habui et copiam huiusmodi dictorum et attestacionum eorundem testium dicto Io(hanni) procuratori decrevi et dedi, necnon ad dicendum et excipiendum, quicquid dicere vel excipere volebat verbo vel in scriptis contra dicta et attestaciones personasque prefatorum 5 testium, tot diem tunc immediate venturum statui et prefixi. Tenor vero executionis prescriptarum litterarum commissionis sive remissionis, ut premittitur, pro secunda dilacione decretarum et datarum dictorumque et attestacionum testium in vim earundem receptorum et examinerum sequuntur et sunt tales: VENERABILI etc. Postremo die datarum presencium me rursum ad iura 10 reddenda etc. sedente comparuit coram me in iudicio prefatus .B. in causam attractus et quasdam litteras s(erenitatis) v(estre) mihi preceptorie loquentes et directas exhibuit et presentavit, quas ego ea, qua decuit, reverencia recepi in hec verba: WLADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum v(estre) s(erenitatis) presentacionem et recepcionem mihi et per me, ut premittitur, factas prefatus .B. requisivit me, quatinus causam et causas huiusmodi supradictas iuxta 15 vim, formam et tenorem earundem litterarum v(estre) s(erenitatis) preinsertarum in curiam regiam, v(estre) scilicet s(erenitatis) personalem in presenciam transmittere deberem. Ego itaque volens in omnibus, ut teneor, mandatis eiusdem v(estre) s(erenitatis) obedire, causam huiusmodi, in qua scilicet per me ad 20 premissa processum fuerat et in qua per me sententia ferenda erat, statu in eodem, in quo existerat et pendeat, absque ulteriore cognitione et adiudicatione cause predictae gravamineque aliquali dictorum .B. et .t. | in predictam curiam regiam, v(estre) scilicet s(erenitatis) personalem in presenciam transmi- 25 nisi et partibus predictis, altera tamen parte sew eius procuratore absente et ad id minime vocato .t. diem proxime et immediate affuturum ad comparandum in iamfata curia v(estre) s(erenitatis) statui et prefixi etc.

444. MANDATUM, UT LITTERE REMISSORIE AD REQUISICIONEM
ALICUIUS VICARII EXEQUANTUR ETC.

Demetrius etc. Noveritis, quod die datarum presencium litteris remissoriis 30 sew alias requisitoriis venerabilis et egregii domini .G. etc. vicarii ecclesie .t. in

444 B fol. 334^{r-v}

2 aperui] apperui BN 2 apertis] appertis BN 9 sequuntur] *omisso contractionis signo sequitur* N 11 reddenda] *om.* B 13 qua] que N 19 deberem] B deberet N 20-21 per me ad premissa] ad premissa per me B 22 ulteriore] ulteriori BN 22 cognitione] cognitioni N 23 .t.] B Thome N 25 altera] altere N 26 .t.] B tot N 28 AD] *litteris simplicibus scr.* N 28-29 REQUISICIONEM ALICUIUS VICARII EXEQUANTUR ETC.] *litteris simplicibus scr.* BN 31 .G.] .M. B

spiritualibus et causarum auditoris generalis per eum in causa et causis coram ipso et in sede spirituali .t. inter .G. de .t. dyocesis .t. ut actorem ab una, nec non .A. de .t. ab alia partibus in facto certi testamenti et illius occasione mota et vertenti super recepcione et examinacione testium pro parte iamfati .A. producendorum per vos in partibus fiendis decretis et articulis et interrogatoriis 5 in eisdem causa et causis factis et productis per nos receptis, quas et que vobis presentibus introclusas et introclusa transmittimus, nos attendentes, quod una iurisdictio aliam in administranda iusticia confovere debet, requisicioni pretacti .M. vicarii huiusmodi tanquam iuste et rationabili inclinati litteras remissorias eiusdem supradictas iuxta vim, formam et tenorem earundem per 10 vos dominos prescriptos exequendas decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca vestre etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando super hoc cum presentibus etc., requisitus, in loco dieque et termino in ipsis litteris remissoriis et requisitoriis iamdicti .M. vicarii expressis et specificatis personarum liter conveniatis ad eosdemque locum et terminum omnes et singulos utriusque 15 que sexus homines vobis pro parte iamfati .A. pro testibus in et sub dyocesi, 282^v iurisdictione et provincia Strigoniensi existentes | nominandos in vestram auctoritate nostra citetis et venire faciatis presenciam, quos in presenciam parcium vel earum procuratorum etc., iuxta vim, formam et tenorem articulorum et interrogatoriorum prescriptorum presentibus, ut prefertur, introclusorum ac 20 informacionem in dictis litteris pretacti domini .M. vicarii traditam diligenter examinetis etc., et neutri parcium revelata, presentibus eciam una cum predictis litteris antefati domini .M. vicarii ac articulis et interrogatoriis simili modo reclusis et prefato domino .M. vicario in specie remissis eidem domino .M. vicario ad terminum in ipsius litteris remissoriis prefatis specificatum suo modo 25 consciencieose transmittatis. Testes vero etc., vel favore subtraxerint, auctoritate nostra vobis in hac parte attributa et concessa mediante per censuras ecclesiasticas compellatis veritati etc. Volumus autem, quod testes ipsi veniant et recedant etc.

445. REMISSIO CAUSE AD IUDICEM SECLAREM

30

445 B fol. 334^v–335^v; Bónis 4118 (post 1511).

8 una...debet] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

4 recepcione] recepcionem N 5 et] ac B 8 iurisdictio] iurisdictio BN 8 requisicioni] requisicionem N 17 iurisdictione] iurisdictio BN 18 citetis] *add. et del. presenciam* B 18 parcium] *corr. ex percium* N 24 vicario] *add. et del. ad terminum in ipsius litteris remissoriis eidem domino .M. vicario* N 25 suo modo] B summo N 26 subtraxerint] B subtraxerit N 29 recedant] *om. B*

Nos Demetrius etc. Memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod de anno Domini infrascripto septima die mensis .t. in causa et causis coram nobis et in hac sede spiritali Strigoniensi inter .C. de .t. dyocesis .t. ut actorem ab una, necnon .V. et Io(hannem) veluti in causam attractos ab alia partibus de et super quadam particula terre et ipsius occupacione ac spolio eiusque occasione mota et vertenti nobis ad iura reddenda et causas etc. pro tribunali sedentibus, citacione eiusque executione legitimis precedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio .M. de .t. prefati .C. actoris ac .M. de .t. annotatorum .V. et Io(hannis) in causam attractorum procuratores et nominibus procuratoriis respective, prout videlicet de eorundem procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause et causarum huiusmodi constitit et constat, et idem .M. procurator nomine, quo supra, quendam libellum articulatum sive petitionem summariam facto et in scriptis in figura nostri iudicii exhibuit et produxit huiusmodi | sub tenore: CORAM VOBIS etc. Post cuius quidem libelli sive petitionis preinserte huiusmodi exhibicionem et produccionem nos antedicto .M. petente sew verius prefatis suis principalibus copiam iamdicti libelli et terminum ad respondendum eidem libello vel alias deliberandum tredecimum diem tunc proxime et immediate affuturum decrevimus et prefiximus. Deinde termino et dilacione huiusmodi pendentibus .t. die pretacti mensis .t. nobis rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus ad nostram iudiciariam accedens presenciam .t. de .t. ac similiter procurator et eo nomine supradictorum .V. et Io(hannis) in causam attractorum, prout videlicet de ipsius quoque procuracionis mandato nobis constitit et constat legitime, et idem .t. tam dictorum .V. et Io(hannis) principalium suorum, quam eciam prudentum et circumspectorum iudicis et iuratorum civium de .t. nominibus et in personis ibidem quasdam litteras serenissimi principis et domini nostri, domini Wladislai, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regis patenter in papiro confectas nobisque preceptorie loquentes et directas coram nobis exhibuit et presentavit, quas nos cum honore et reverencia, quibus decuit, recepimus sub hac forma verborum: WLADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum antedicti domini nostri regis superius insertarum presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas per prenominatum .t. procuratorem nominibus, quorum supra, fuimus requisiti, quatinus causam et causas supradictas iuxta formam litterarum pretacti domini nostri regis remitteremus.

1-2 significantes] B specificantes N 3-4 coram ... Strigoniensis] *in margine sinistro posterius scr.* B 4 inter] B in N 4 .C.] B ca(usa) ? N 4 Io(hannem)] I(o)hannem B 5 veluti] velut B 7 et causas] *om.* B 8-9 de .t.] *suprascr.* B 9 prefati] B prefate N 9 .C.] B Ca(therine) ? N 17 principalibus] *supple* petentibus 21 reddenda ... tribunali] *om.* B 23 videlicet] *om.* B 28 Wladislai] B *corr.* ex Ladislai N 33-34 procuratorem] procuratorun(?) N 35 pretacti] predicti B

Nos tunc responsionem nostram ad litteras easdem per nos dandam et faciendam, ex quo predictus terminus per nos, ut premittitur, partibus ipsis prefixus nondum instabat, utque eisdem partibus presentibus et audientibus responderemus, ad terminum huiusmodi per nos, ut premittitur, prefixum distulimus et subsequenter die datarum presencium nobis iterum ad iura etc. sedentibus 5 et prelibato .t. procuratore nominibus, quorum supra, coram nobis in iudicio comparente ac petente prout alias causam et causas supradictas per nos ad iudicem et iuratos cives .t. remitti, nos cupientes mandatis dicti domini nostri regis in omnibus, ut tenemur, obedire, causam et causas antedictas iuxta vim, formam et tenorem litterarum eiusdem domini nostri regis preinsertarum ad 10 predictos iudicem et iuratos cives .t. audiendas, continuandas, cognoscendas 283^v et fine debito terminandas duximus remittendas | et remittimus per presentes, ita tamen, quod si qua parcium predictarum iudicio et sententia antedictorum iudicis et iuratorum civium contentare noluerit, liceat eidem causam et causas easdem per viam appellacionis ad hanc sedem spiritualem Strigoniensem 15 supradictam deducere in eaque prosequi tanquam de et super spolio clerici et ecclesie intentata, per consequens etiam ex decreto huius Regni Hungarie forum ecclesiasticum concernenti. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium presentes litteras nostras sigilli vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis impressione communitas duximus concedendas. Datum Strigonii, 20 vigesima die etc.

446. MONICIO CONTRA TURBATORES IURISDICCIONIS ECCLESIASTICE

Demetrius etc. Gravem querelam magistri .S. nobis allatam recepimus continentem, quod licet alias ipse magister .S. exponens nobilem Io(hannem) de .t. dyocesis .t. iuxta ewangelicam sacrorumque canonum traditiones et precepta 25 primum fraterne ac caritative de et super eo, uti idem quandam mulierem cuiusdam rustici iobagionis sui adhuc superviventis legitimam, quam ab ipso rustico contra et extra legem ac matrimonium abduxerat cum eademque sub spe ac colore cuiusdam pretensi matrimonii cum eadem, ut dicitur, contra iamdictum primum matrimonium contracti in anime sue salutis perniciem ac 30 tocius religionis Christiane scandalum et malum exemplum aliorum abutere-

446 B fol. 335^v–336^v; Bónis 4119 (post 1511).

1 dandam] dandum N 1–2 faciendam] faciendum N 5 adiura] om. B 11 predictos] prescriptos B 11 cognoscendas] cognoscendum N 12 terminandas] terminandum N 13 sententia] sentencie N 19 litteras] iterum add. litteras N 19 nostras] habet B om. N 20–21 Strigonii, vigesima die etc.] om. B 22 IURISDICCIONIS] iurisdicionis BN litteris simplici(ori)bus scr. N 22 ECCLESIASTICE] litteris simplici(ori)bus scr. BN 23 magistri] B .M. N 25 .t.] habet B om. N 29 dicitur] add. et del. contracti B

tur, a se licenciando predicto rustico, viro scilicet suo restitueret ac a peccato et crimine huiusmodi tam publicis se abstinere et ad cor salutare rediret, admonens et adhortans, tandem monicioni et exhortacioni huiusmodi assentire se ipsumque et ipsius vitam emendari recusans, sed in divine legis et ewangelice denunciacionis, sed et fraterne et caritative monicionis huiusmodi contemptum in eisdem peccatis et criminibus temere induratum ac publice perseverantem occasione et pretextu criminum, peccatorum et delictorum publicorum huiusmodi, de quibus scilicet sola ipsa mater | ecclesia militans iudicare et ab eisdem cunctos compescere et extrahere in veramque salutis viam reducere teneretur et consuevisset, coram nobis ad hancque sedem spiritualem Strigoniensem attraxerit in causam, nichilominus tamen idem Io(hannes) perverso ductus spiritu causa sew lite huiusmodi coram nobis et in dicta sede spirituali Strigoniensi vertentibus et indecisus pendentibus tum ad sui ipsius propriam, tum etiam ad suorum fautorum et amicorum eum in criminibus et peccatis huiusmodi fovencium instanciam antedictum dominum exponentem, ne idem causam eandem contra predictum Iohannem previa ratione prosecui possit, ad diversum forum sew iudicium et inter alia in sedem presenciamque comitis et iudicum nobilium comitatus .H. premissorum occasione convenisset in causam in huiusmodi litispendencie ac iurisdiccione ecclesiastice contemptum et turbacionem prefatique domini exponentis preiudicium, dampnum et iniuriam manifestam, sentenciam excommunicacionis contra tales a canone latam propterea incurrere non formidans in dispendium salutis animarum suarum valde magnum. Quare etc. et inhibicionem legitimam contra Io(hannem) ipsiusque fautores et amicos, necnon comitem, iudices nobilium aliosque omnes et singulos contemptores et turbatores supradictos ad partes in forma solita etc. dignaremur. Nos vero attendentes, quod iusta petentibus non est denegandus assensus, inhibicionem huiusmodi petitam dandam decrevimus et decernimus per presentes. Vestre igitur etc., requisitus, ad prefatos Io(hannem) ipsiusque fautores ac co(mitem) <et> iudices nobilium aliosque nobiles predicti comitatus Honthensis omnes et singulos alios ecclesiastice iurisdiccione, ut premittitur, turbatores et litispendencie contemptores supradictos vobis in execucione presencium nominandos personaliter accedatis ipsisque et eorum cuilibet coniunctim et divisim ex parte nostra sub penis ac modo et forma in-

1 licenciando] B licenciari N 1 peccato] B peccato N 2 salutare] B salutare N 5 fraterne] B secrete N 5-6 contemptum] corr. ex contemptum N 8 mater] B iure N 13 Strigoniensi] om. B 15 fovencium] B fovere cum N 15 dominum] d(ominum) B 16 Iohannem] Io(hannem) B 16 possit] B posset B 17 presenciamque] add. (et del. ?) iudicis N 18 iudicum nobilium] iud(icum) (nobi)lium BN 19 iurisdiccione] iurisdiccione BN 24 iudices nobilium] iud(ices) (nobi)lium BN 25 contemptores] contentores N 26-27 iusta... assensus] proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum 26-27 petentibus... denegandus] etc. B 29 et] supplevi 29 iudices nobilium] iud(ices) (nobi)lium BN 30 comitatus] add. et del. Honten(sis) etc. N 30 Honthensis] .H. B

frascriptis inhibeat, quibus et eorum cuilibet etiam nos harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena sic inhibeamus, quam excommunicationis sententiam et penam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint sew fecerit, que ipsis sew ipsorum alteri in hac parte mandamus trium
 284^v dierum canonica monicione | premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus 5
 in hiis scriptis, districte precipientes mandamus, ne ipsi sew eorum aliquis lite et causa huiusmodi sic, ut premittitur, coram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi mota et vertentibus ac pendentibus indecisis annotatum dominum .S. exponentem suosque procuratores et sollicitatores pretextu litis et cause superius narratarum illarumque et eisdem annexorum et condependenciarum occasione in alium sew forum sew iudicium preterquam in nostram predictam convenire, attrahere conveniri que et attrahi facere sive etiam coram se in ipsorumque sew alterius ipsorum iudicio ac sede sew tribunali ad comparandum, respondendum, procedendum sentencieque eorundem parendum quovis modo ac quovis sub quesito colore cogere, attrahere et compellere sive etiam in 15
 rebus ac persona impedire, turbare, aggravare et dampnificare aut alias quicquam in contemptum et turbacionem litispendencie et iurisdiccioni ecclesiastice huiusmodi attemptare sive etiam innovare presumant sive audeant, alioquin nos contra eos et ipsorum quemlibet mandati nostri contemptores sew inhibicioni nostre parere recusantes ad prescripte excommunicationis sentencie declaracionem et publicacionem aliasque censuras ecclesiasticas graviores et, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedemus et procedi mandabimus iusticia mediante. Et post hec etc.

447. MANDATUM, UT CANONICUS SPOLIATUS ITERUM RECIPIATUR IN CANONICUM ETC. ET POSSESSIONEM

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo honorabilibus dominis canonicis et capitulo ecclesie Orodienensis iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis! Cum alias honorabilis magi-

447 B fol. 336^v–337^v

1 serie] *om.* B 7 premittitur] *prefertur* B 8 et] *om.* B 10 narratarum] *narratorum* BN 10 et] *habet* B *om.* N 11 alium] *corr. ex aliud* B 11 predictam] *predictum* N 12 conveniri] B *convenire* N 12 attrahi] *attrahy* N 15 quesito] *queito cum contractionis signo* N 15 attrahere] *artare* B 16–17 quicquam] B *quitquam* N 21 declaracionem] *declaracionis* BN 21 et] *posterius suprascr.* N 24 SPOLIATUS] *litteris simplicioribus scr.* N 24 ITERUM] *litteris simplicibus scr.* B etc. N 24–25 RECIPIATUR ... POSSESSIONEM] *litteris simplicibus scr.* N 25 POSSESSIONEM] *add.* etc. B

27 Orodienensis] *Arad, in comitatu Arad, cf. Csánki I p.765.*

ster Mathias de .t. dyocesis .t., velut nobis declaravit, per reverendissimum in Christo patrem, dominum Hypolitum etc., legatum natum etc. ad litterato-
 285^r riam serenissime condam | domine Beatricis, regine Hungarie presentacionem et requisicionem in canonicatu et prebenda in dicta ecclesia Orodiensi tunc per obitum condam magistri Martini de .t., eorundem canonicatus et prebende veri 5 ultimique possessoris, ut dicebatur, vacantibus auctoritate ordinaria, qua tunc fungebatur, canonicus institutus et confirmatus ac per vos de eiusdem reverendissimi domini Hypoliti litteratorio mandato vobis propterea facto per ipsius procuratorem legitimum ad id per eum transmissum, recepto prius per vos ab eodem procuratore corporali iuramento per eundem ad sancta Dei ewangelia 10 nomine et in animam ipsius predicti magistri Mathie principalis de et super fidelitate et obediencia eidem domino Hypolito et suis successoribus dominis archiepiscopis dicte ecclesie Strigoniensis canonicis intransibilibus et ipsorum vicariis pro tempore existentibus prestanda ac oneribus dicte ecclesie Orodiensis ratione dictorum canonicatus et prebende sibi incumbendis supportandis, 15 sed et iuribus et pertinentiis eorundem canonicatus et prebende non alienandis prestito in socium et concanonicum vestrum receptus ac in ipsorum canonicatus et prebende actualem realemque possessionem, stallo sibi in choro ac voce in capitulo cum omni plenitudine iuris canonici assignatis inductus et tandem per nonnullos ac ultimate per honorabilem magistrum Matheum de .t. 20 ipsorum canonicatus et prebende possessione et fructuum eorundem perceptione indebite et de facto privatus et per ipsum magistrum Matheum, ultimum dictorum canonicatus et prebende detentorem ac coram vobis huiusmodi canonicatum et prebendam ad ipsum magistrum Mathiam spectasse et spectare et propterea se indebite et contra conscienciam suam possedissee recognoscen- 25 tem in eorundem canonicatus et prebende illos ipsi magistro Mathie sponte cedentem, remittentem et resignantem pristinam possessionem restitutus et resignatus fuerit et existat. Supplicacionibus igitur pretacti magistri Mathie 285^v nobis propterea porrectis inclinati | vobis dominis canonicis et capitulo antedictae ecclesie Orodiensis supradictis harum serie in virtute sancte obediencie 30 et sub excommunicationis late sentencie pena firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus ac rebus sic, ut premittitur, stantibus et veris existentibus ac dummodo alteri in dictis canonicatu et prebenda aliquo modo non sit ius quesitum, eundem magistrum Mathiam usque ad aliam saltim pretacti reverendissimi domini nostri Tho(me) cardinalis su- 35 perinde fiendam deliberacionem, recepto ab eodem ad cautelam iterum iura-

1 reverendissimum] *add.* dominum N 5 condam] *habet* B *om.* N 7 confirmatus] B consignatus N 11 ipsius predicti] eiusdem B 16 eorundem] earundem N 18 sibi] *add.* et N 20 ac] B aut N 20 ultimate] B ultimare N 24 Mathiam] Matheum BN 25–26 recognoscentem] B recognoscendum N 26 Mathie] B Matheo N 29–30 antedictae] B antedicto N 35 cardinalis] B car(dinalis) N 35–36 superinde] *add.* et *del.* fiedum(?) N

mento fidelitatis obediencieque pretacto reverendissimo domino cardinali et suis successoribus per eum prestandarum et aliorum supradictorum iuramento corporali prefato in pristinam possessionem dictorum suorum canonicatus et prebende auctoritate nostra vobis in hac parte concessa mediante restituere et reintegrare et de fructibus ac proventibus eorundem canonicatus et prebende 5 locis et temporibus debitis et consuetis respondere debeatis et teneamini, salvo tamen semper, ut premittitur, iure alieno, cui per hoc derogare non intendimus aliquo modo. Presentes vero presentanti restituentes. Datum.

448. CONFIRMATIO ECCLESIE FILIALIS A MATRICE SEPARATA

Nos Demetrius etc. memorie commendamus tenore presencium significan- 10 tes, quibus expedit, universis, quod de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis ad iura reddenda etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio nobilis Michael de Chery nominibus et in personis universorum incolarum ac ho- 286^r minum | inhabitatorum ville sew possessionis .Z. utriusque sexus Strigoniensis dyocesis et quasdam alias litteras nostras remissorias sive commissionales alias 15 per nos in negotio infrascripto decretas et ad partes emissas una cum earundem execucione dictisque, deposicionibus et attestacionibus nonnullorum testium in vim ipsarum litterarum nostrarum remissoriarum per .t. et .t. ecclesiarum plebanos nostros et dictarum litterarum nostrarum remissoriarum huiusmodi executores in partibus receptorum, iuratorum et examinatorum in scriptis 20 redactis clausis sigillisque eorundem, ut prima facie apparebat, sigillatis in eisdem partibus legitime executas in figura nostri iudicii exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: DEMETRIUS ETC. Post quarum quidem litterarum nostrarum remissoriarum preinsertarum ac execucionis et attestacionum testium huiusmodi exhibicionem et produccionem coram nobis, ut premittitur, factas 25 et deinde die datarum presencium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus et prelibato Michaelle nominibus et in personis antefatorum universorum incolarum et hominum inhabitatorum supradicte ville

448 B fol. 337^v–339^r

1 fidelitatis] fidetis cum contractione N 1 cardinali] add. et del. alteri B 5 prebende] iterum add. auctoritate nostra vobis in hac parte concessa mediante restituere et de fructibus ac proventibus eorundem canonicatus et prebende N 7 alieno] B aliquo N 8 Datum] add. etc. B 9 FILIALIS] litteris simplicibus scr. B 9 A MATRICE SEPARATA] litteris simplicibus scr. BN 11 infrascripto] infra(scrip)to N 12 reddenda] om. B 13 Chery] B Chehy N 13 in personis] B impersonis N 17 deposicionibus et attestacionibus] attestacionibus et deposicionibus B 20 in] B et N 23 DEMETRIUS ETC.] litteris simplicibus scr. B 26–27 reddenda ... tribunali] etc. B

13 Chery] Cseri, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.101–103.

sive possessionis .Z. utriusque sexus, sed et aliorum vicinorum et peregrinorum coram nobis in iudicio comparente ac cum humili precum instancia super premissis eisdem incolis et inhabitatoribus antedictis de opportuno remedio per nos provideri supplicante nos affectantes commoditati fidelium et saluti animarum opportune providere et periculis quibuslibet, quantum possumus, 5 prout tenemur, obviare, primum litteris supradictorum domini Andree prepositi et conventus de .B. patronorum, ut dicitur, utriusque ecclesie ac capelle de .B. et .Z. in preinsertis litteris nostris remissoriis alias similiter preinsertis et coram nobis originaliter, ut prefertur, productis, deinde allegacionibus et supplicacionibus, necnon dictis, attestacionibus et deposicionibus testium 10 286^v predictorum, ut premittitur, | eciam coram nobis factis et exhibitis aliisque videndis per nos diligenter visis, intellectis, ruminatis et discussis, ex quibus de omnibus et singulis premissis et eorum circumstanciis universis sufficienter informati supplicacionibus huiusmodi tanquam iustis et rationabilibus inclinati supradictis incolis et inhabitatoribus ville sew possessionis .Z. fontem bapti- 15 smalem in prescripta capella Sancti Emerici ducis in eadem villa constructa pro parvulis baptizandis, necnon prope illam in loco ad hoc apto et comodo unum cimiterium pro incolarum et inhabitatorum ac vicinorum et peregrinorum predictorum pro tempore decedencium corporibus sepelliendis erigendi, necnon proprium presbiterum sew plebanum pro divinorum et aliorum sacra- 20 mentorum ecclesiasticorum administracione pro tempore per antefatos dominum Andream prepositum et conventum ipsorumque successores pro tempore existencium eligendi, inibi tenendi auctoritate nostra ordinaria licenciam dedimus et concessimus, iure tamen parochialis ecclesie et cuiuslibet alterius in omnibus semper salvo. In quorum omnium et singulorum etc. Datum et actum 25 sub anno a nativitate Domini etc., presentibus ibidem dominis etc.

449. EXECUTORIALES SUPER TAXACIONE EXPENSARUM, QUANDO ACTOR CEDERET LITI ET CAUSE ETC. VEL QUANDO REUS FACTA EXCEPTIONE REI IUDICATE ET PROBATA ETC. ACTOR CONDEMPNARETUR IN EXPENSIS ETC. SEQUITUR HOC MODO

449 B fol. 339^r–340^r

4 provideri] B providere N 4 commoditati] comoditati BN 6 tenemur] tenenur(?) N 6 Andree] Andre B 8–9 preinsertis] insertis B 17 baptizandis] baptisandis BN 17 comodo] comodo BN 19 sepelliendis] corr. syllaba sep- N 21 ecclesiasticorum] habet B om. N 26 dominis] om. B 27–29 QUANDO ACTOR...IN EXPENSIS] litteris simplici(ori)bus scr. BN 28 ET] habet B om. N 28 ETC.] habet B om. N 473.29–474.1 ETC. SEQUITUR HOC MODO] habet B om. N litteris simplicibus scr. B

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus, citatione eiusque executione legitimis precedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio .B. circumsectorum .t. et .t. de .t. eiusdem dyocesis ab una et .M. 5 nobilium .t. et .t. de .t. eiusdem dyocesis ab alia partibus procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis 287^r ex actis cause huiusmodi legitime constitit et constat et idem | .B. procurator nominibus, quorum supra, quendam libellum sew summariam petitionem in figura nostri iudicii facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmo- 10 di sub tenore: CORAM VOBIS etc. Quo libello oblato ex adverso prenomi- .M. procurator nominibus, quorum supra, copiam huiusmodi libelli ac decimum diem tunc proxime et immediate venturum ad respondendum eidem vel alias deliberandum sibi sew verius dictis suis principalibus per nos decerni ac dari petiit et obtinuit. Quo termino huiusmodi circumducto et deinde nobis .t. 15 die mensis .t. rursum ad iura etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio antefatus .B. procurator nominibus, quorum supra, et prefatum .M. procuratorem nominibus, quorum supra, ad respondendum iamfatto libello et litem contestandam super contentis in eodem per nos cogi petiit idemque .M. procurator nominibus, quorum supra, excipiendo dixit et proposuit, qualiter alias 20 in huiusmodi causa et super contentis ac petitis in preinserto libello inter partes easdem antedictas fuisset coram venerabili condam domino Thoma Amadeo vicario nostro precessore et eciam per eundem diffinitive sentenciatum, que sententia dudum in rem de iure transisset iudicatam, per consequens obstante rei iudicate huiusmodi excepcione preinserto libello respondere et litem super 25 contentis in eodem contestari non teneretur neque cogi deberet aut posset et ad probandum excepcionem rei iudicate huiusmodi ibidem litteras executoriales predicti condam domini Thome Amadei vicarii facto coram nobis exhibuit et produxit. Quibus quidem litteris exhibitis et visis ac per nonnullos testes de nostro mandato medio iuramento recognitis antefatus .B. procurator nomini- 30 bus, quorum supra, copiam huiusmodi litterarum executorialium, necnon tot dies similiter tunc proxime et immediate venturos ad dicendum et excipiendum, si quid dicere vel excipere voluerit contra easdem litteras, per nos sibi dari petiit et obtinuit. Deinde .t. die mensis .t. nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio antefatus 35

3 pro tribunali] etc. B 5 et] *habet B om.* N 5 eiusdem] *habet B om.* N 5–6 et .M. nobilium .t.] *habet B om.* N 8 legitime constitit] B constitit legitime *cum signis ordinem verborum permutandi* N 11 etc.] *litteris parvis capitalibus scr.* B 12 quorum] quo BN 15 nobis] *habet B om.* N 21 in preinserto] *impreinserto* N 22 Thoma] B Tho(ma) N 26 contestari] B *contestan(dam)* N 28 Thome] B Tho(me) N 28 facto] *add. et del.* realiter B 29 litteris] *add. et del.* visis ac B 29 et] ac B 32 similiter tunc] tunc similiter B 32 proxime] *habet B om.* N 33 si quid] *habet B om.* N 34–35 reddenda et causas audiendas] *om.* B

287^v .B. procurator nominibus, | quorum supra, et idem presente prefato Michael-
 le procuratore nominibus, quorum supra, accioni ac cause sew liti huiusmodi
 supradictis et per eum sew verius principales suos prefatos, ut prefertur, mo-
 tis et intentatis sponte et libere renunciavit cessitque penitus et in totum. Ex
 adverso autem annotato .M. procuratore nominibus, quorum supra, eundem 5
 .B. sew verius principales suos in expensis litis per eum sew verius principa-
 les suos factis condemnare petente, prenominato vero .B. procuratore nomi-
 nibus, quorum supra, se et principales suos de expensis huiusmodi legitime
 factis et per nos taxandis satisfacturos offerente nos antelatum .B. procurato-
 rem nominibus, quorum supra, sew verius ipsorum principales supradictos in 10
 huiusmodi expensis litis condemnnavimus. Postmodum die datarum presen-
 cium nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus com-
 paruit coram nobis in iudicio prefatus .M. procurator nominibus, quorum su-
 pra, et quandam cedula[m] expensarum facto et in scriptis coram nobis exhibuit
 et easdem per nos taxari peciit presente iamfato .B. procuratore, nominibus, 15
 quorum supra, quas quidem expensas nos tunc matura deliberacione et pro-
 vida moderacione superinde prehabitis ad tot florenos et de(narios) tot simul
 cum sallario procuratoris taxavimus et limitavimus, recepto tamen iuramen-
 to ab eodem prefato .M. procuratore nominibus, quorum supra etc. exponere
 debuerunt. Tandem fuimus pro parte .t. et .t. superinde debita cum instancia 20
 requisiti, ut ad execucionem taxacionis predictarum expensarum per nos, ut
 prefertur, taxatarum procedere et litteras nostras executoriales desuper oppor-
 tunas decernere dignaremur. Nos vero requisicionibus huiusmodi tanquam iu-
 stis et iuri consonis inclinati taxacionem expensarum predictarum huiusmodi
 exequendam fore decrevimus, presentes litteras nostras executoriales desuper 25
 decernentes. Quocirca etc.

450. MANDATUM, UT DENUNCCIATORIE LITTERE ALTERIUS VICARII IN
 DYOCESI ET PROVINCIA STRIGONIENSI EXEQUANTUR ETC.

450 B fol. 340^v–341^r

1 quorum supra] *corr. ex quoru(m)ssup(ra)* N 1–2 Michael[e]] .M. B 2 accioni] *accio-*
nem N 4 libere] *liber* N 6–7 in expensis litis per eum sew verius principales suos] *habet*
 B *om.* N 7 condemnare] B *condempnan(dos)* N 7 prenominato] B *pronominato* N
 8 principales] *corr. posterius addita littera 's' ex principale* N 8 huiusmodi] B *huius litis*
 N 10 principales] *add. suos* N 12 reddenda ... tribunali] *om.* B 14–16 et quandam
 cedulam...quorum supra] *habet* B *om.* N 19 .M.] Mi.(?) N 25 exequendam] B *ex-*
equi N 27–28 ALTERIUS...STRIGONIENSI] *litteris simplicibus scr.* B 28 EXEQUANTUR]
litteris simplici(ori)bus scr. BN 28 ETC.] *om.* B

288^r | Demetrius etc. mandatis! Noveritis, quod nos litteras denunciatorias venerabilis domini Mathei de .t. custodis et canonici, necnon vicarii in spiritalibus et causarum auditoris generalis ecclesie Bachiensis pro parte .M. de .t. et contra .B. de .t. in eisdem litteris principaliter nominatum de anno Domini infrascripto nona die mensis .t. proxime preteriti decretas, emanatas et ad 5 partes emissas ad eiusdem domini Mathei vicarii, sed et reverendissimi domini .G. episcopi ecclesie Quinqueecclesiensis, cancellarii regie (maies)t(a)tis litteratorias requisiciones tum pro eo, tum, quia attendentes, quod una iurisdiccio aliam in administranda iusticia confovere debet ipseque dominus Mathias vicarius se in hac causa ratione rei litigiose site in et sub territorio ac iurisdiccione 10 Bachienſi iudicem competentem et propterea legitime processisse pretendit et affirmat, eatenus scilicet, quatinus huiusmodi littere rite et legitime decreta et emanate existunt, per vos dominos prescriptos in subsidium iuris et iusticie huiusmodi exequendas fore decrevimus et decernimus per presentes. Devocioni igitur vestre etc., quatinus receptis presentibus ac dum et quando pro parte 15 pretacti .M. cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, prescriptas litteras antedicti domini Mathei vicarii denunciatorias contra iamdictum .G. decretas et emanatas iuxta vim, formam et tenorem earundem exequi debeatis et teneamini. Et tandem diem et locum atque seriem huiusmodi vestre execucionis ac quicquid in premissis feceritis, presentibus una cum 20 prefatis litteris ipsius domini Mathei vicarii in specie remissis eidem domino Matheo vicario suo modo fideliter et consciencie rescribatis aut alter vestrum rescribat. Datum Strigonii vigesima prima die etc.

451. COMMISSIO SUPER REPLICACIONE

288^v | Noveritis, quod de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis ad 25 iura reddenda etc. sedentibus, citacione eiusque execucione legitimis preedentibus ad nostram iudiciariam accedens presenciam .M. procurator et eo nomine Iudei .t. et quendam libellum sew summariam petitionem contra et

451 B fol. 341^r–342^v; Bónis 4120 (post 1511).

8–9 una...debet] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2 Mathei] B Mathie N 6 Mathei] B Mathie N 7 Quinqueecclesiensis] .Q. B 7–8 litteratorias] *add. et* N 9 aliam] *alium* N 9 Mathias] Matheus, custos B 17 domini] *add. et del. do* N 17 Mathei] B Mathee N 21 Mathei] B Mathie N 23 Strigonii ... etc.] *om.* B 24 COMMISSIO] B commissio N 26 reddenda] *habet* B *om.* N

2 Mathei] *Matthaeus Baconi (1508–1520), canonicus Bachiensis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. p.38.* 7 .G.] *Georgius Szatmári (1522–1524), archiepiscopus Strigoniensis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. pp.31–32.*

adversus .D. de .t. facto, realiter et in scriptis in figura nostri iudicii exhibuit et produxit presente Petro de .t. procuratore dicti .D. et eidem petenti decreta et data copia et statuto termino per nos ad respondendum dicto libello vel alias deliberandum .t. diem tunc proxime et immediate venturum prefiximus et statuimus. Quo termino adveniente et .t. die prefati mensis .t. nobis iterum ad iura reddenda etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio prefatus .D. per se personaliter et contra libellum iamfati Iudei excipiens obiecit et verbo proposuit eo modo, quod videlicet causa huiusmodi super deductis et contentis in prefato libello ipsius Iudei actoris fuisset dudum cepta et nunc quoque penderet indecisa coram comite et iudicibus nobilium comitatus Poseniensis 10 essetque per consequens remittenda ad eosdem comitem et iudices nobilium. Consequenter die datarum presencium nobis similiter ad iura reddenda etc. comparuit coram nobis in iudicio prefatus .M. procurator nomine, quo supra, et ad prefatas excepciones pro parte prefati .D. factas et obiectas dixit et proposuit, quod prescripta excepcio litispencie fuisset et esset extincta et per 15 consequens locum non haberet ex eo maxime, quod etiam post huiusmodi litem motam in dicto comitatu Poseniensi ambe partes supradicte de novo et ex novo super lite et causa huiusmodi ac debitis in prescripto libello presentibus introcluso deductis et petitis transigendo inter se convenissent et concordas-
289^r sent ipseque .D. predicto Iudeo, | dummodo idem inibi in comitatu Poseniensi 20 predicto litem huiusmodi non prosequeretur, iteratis vicibus et in diversis locis de huiusmodi debitis se rursus fide sua Christiana mediante satisfacturum ipsumque Iudeum contentare et exolvere promississet et obligasset, petens, prout alias, sibi iusticiam per nos ministrare et se super hiis ad probandum admitti, presente .B. procuratore iamfati .D. et premissa ac etiam contenta libelli 25 prescripti, salva tamen excepcione litispencie, quatinus transaccio et nova convencio huiusmodi non probaretur, animo litem contestandi negante. Nos ipsum .M. procuratorem nomine, quo supra, instantem et petentem sew verius principalem suum de et super omnibus superius narratis, obiectis et propositis ad probandum admisimus commisimusque, ut ipse intencionem suam huius- 30 modi cum testibus fidedignis et aliis legitimis documentis, quibus clarius et limpidius poterit, comprobare debeat et teneatur, examen testium eorundem vobis dominis prescriptis insolidum committentes. Quocirca devocioni etc., – prout in communi forma commissionis sive remissionis continetur, usque huc:

2 .D.] *add. et del. de .t. N* 3 ad] *habet B om. N* 4 venturum] *affuturum B* 4 prefiximus] *prefigimus B* 6 reddenda] *om. B* 6 sedentibus] *om. B* 10 iudicibus nobilium] *iud(icibus)(nobi)lium BN* 11 comitem] *habet B om. N* 12 reddenda] *om. B* 16 maxime] *habet B om. N* 18 huiusmodi] *om. B* 19 introcluso] *intracluso B* 20 Iudeo] *habet B om. N* 21 prosequeretur] *prosequerent N* 23 exolvere] *lege exsolvere* 26 salva] *B salvo N* 32 teneatur] *teneat B* 32 eorundem] *corr. ex earundem N* 34 usque huc] *corr. ex husque huc ad usque huc B hucusque N*

'presenciam' – ad egregias vero personas, videlicet .t. et .t. personaliter accedatis ipsosque et eorum quemlibet ad sancta Dei ewangelia etc. iurare compellatis et tandem semotis partibus ac visis et intellectis per vos tenoribus et contentis libelli prescripti, necnon excepcionibus ac proposicionibus parcium superius allegatis et eisdem testibus plene et sufficienter expositis et declaratis testem 5 quemlibet singulariter et secrete de et super eo, utrum testis ipse sciat, quod 289^v de et super petitis et deductis in iamfato libello actoris presentibus | introcluso ipse .D. post huiusmodi litem motam coram comite et iudicibus nobilium comitatus Poseniensis rursus et de novo concordaverint, transegerint sew con- 10 venerint ipseque .D. promiserit et se obligaverit fide mediante coram certis probis viris, ut si prefatus Iudeus litem predictam coram eisdem comite et iudicibus nobilium non prosequeretur, ipse antedicto Iudeo de omnibus illis debitis sive summa florenorum auri in prescripto libello contentis et expressatis satisfaciet et eum exolvat ac contentabit quoad plenum, et si testis tunc presens fuerit et hoc intellexerit vel si ab aliis audierit et a quibus, ac ubi, quociens et coram qui- 15 bus id prefatus .D. promisit et ad ea se obligavit, et si de tota summa debiti in dicto libello specificata vel de quanta summa et si simpliciter vel fide median- te se dicto Iudeo satisfacturum promisit et se obligavit, et quicquid ac quali- ter de hiis omnibus ipsi testi constat aliasque iuxta vim, formam et tenorem interrogatoriorum presentibus introcluserum etc. 20

452. REINTRUSIO IN PRIORES CENSURAS

Demetrius etc. Noveritis, quod licet alias nos in causa et causis, quam et quas .L. de .t. dyocesis .t. contra et adversus .E. de .t. et Ka(therinam) coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus moverat sew movere intendebat, eosdem .E. et Ka(therinam) ex- 25 igente eorum contumacia et rebellione ac ob non paricionem iuri et non respon- sionem libello pro parte prefati .L. coram nobis oblato in scriptis excommuni- cassemus et tandem successive crescente eorum contumacia aggravassemus et 290^f reaggravassemus, necnon | brachii secularis invocacionem inclusive contra eos- dem processissemus et tandem iidem .E. et Ka(therina) ab una et prefatus .L. 30

452 B fol. 342^v–344^f

2 quemlibet] quenlibet N 2 ewangelia] om. B 8 iudicibus nobilium] iud(icibus) (nobi)lium BN 9–10 concordaverint, transegerint sew convenerint] sic BN constr. forsan ad intellectum 11–12 iudicibus nobilium] iud(icibus) (nobi)lium BN 12 non] B modo N 12 prosequeretur] B prosequerent N 12 ipse] B ipsi N 14 exolvat] lege exsolvet 16 ad] corr. ex ade N 16 de tota] corr. posterius ex detota N 18 quicquid] quid B 19 aliasque] add. et del. iustha N 20 introcluserum] intercluserum B 20 etc.] habet B om. N 24 legitimis] B legitimis N 25 Ka(therinam)] .K. B 27 libello] suprascr. B 30 Ka(therina)] .K. B

ab alia partibus de et super causa, necnon rebus et bonis in accione sew libello eiusdem deductis et expressis, veluti asserebatur, transigendo inter se concordassent et convenissent, eo modo videlicet, quod prefati .E. et Ka(therina) bona et res huiusmodi supradictas annotato .L. infra certum terminum tunc per ipsos prefixum reddere et restituere deberet et teneretur ipseque .L. ob hoc in 5 absolucionem eorundem, sub pena tamen reincidenti in pristinas censuras in eventum, in quem prefati .E. et Ka(therina) bona et res huiusmodi supradictas infra eundem terminum non restituerent, consensisset et sub hac condicione se absolvi obtinuissent, sic tamen, quod si iidem .E. et Ka(therina) concordie huiusmodi stare et bona ac res huiusmodi in termino huiusmodi realiter et cum 10 effectu restituere recusarent vel non possent, extunc absque alia citacione et declaracione in huiusmodi censuras reintrusi esse intelligerentur ac vigore priorum litterarum nostrarum denunciatoriarum superinde emanatarum ubique pro excommunicatis, aggravatis et reaggravatis publicari et denunciari possent et deberent. Consequenter de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis 15 iterum ad iura reddenda etc. sedentibus idem .L. coram nobis comparens exposuit nobis, qualiter prefati .E. et Ka(therina), nescitur, unde moti, concordie huiusmodi supradicte temere contravenientes non nisi pauca ex dictis rebus et bonis eidem restituissent, maiorem tamen partem rerum et bonorum huiusmodi restituere et persolvere recusassent, petens eosdem iuxta concordiam et 20 convencionem huiusmodi inter eos, ut prefertur, factam penas in huiusmodi censuris ecclesiasticis contentas <incurrisse> per nos publicari mandare. Et 290^v quia iidem .E. et Ka(therina) | ad id citandi fore videbantur, nos itaque citacione eiusque execucione legitimis precedentibus ac deinde .t. die mensis .t. nobis ad iura reddenda etc. comparuerunt coram nobis in iudicio .M. de .t. dicti .L. 25 et .t. prefatorum .E. et Ka(therine) procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause huiusmodi constitit et constat, et idem .M. procurator nomine, quo supra, prefatos .E. et Ka(therinam) ob non paricionem iuri et ad implecionem concordie et convencionis huiusmodi iuxta et secundum vim, formam et modum earundem 30 concordie et convencionis in huiusmodi censuris ecclesiasticis irretitos et innotatos per nos publicari mandari peciit. Ex adverso vero prefatus .t. procurator nominibus, quorum supra, allegavit, quod prefati .E. et Ka(therina) principales sui iuxta formam concordie huiusmodi prefatum .L. actorem contentassent et

2 eiusdem] *habet B om. N* 3 Ka(therina)] .K. B 6 absolucionem] B solucionem
 N 7 Ka(therina)] .K. B 9 iidem] B idem N 9 Ka(therina)] .K. B 16 iterum]
om. B 16 comparens] *habet B om. N* 17 nobis] *habet B om. N* 17 Ka(therina)]
 .K. B 18 supradicte] B supradicta N *add. et del. huiusmodi N* 22 ecclesiasticis] B
 ecclesiasticas N 22 incurrisse] *supplevi* 23 Ka(therina)] .K. B 25 de] *corr. ex*
die N 26 Ka(therine)] .K. B 29 Ka(therinam)] .K. B 29 iuri] *om. B del. ? N*
 33 Ka(therina)] .K. B 34 actorem] *habet B om. N*

exolvissent in omnibus et per omnia, petens per nos se super premissis ad probandum admitti, quem nos de voluntate prefati .M. procuratoris nomine, cuius supra, ad probandum admisimus et certum terminum, infra quem prefatus .t. procurator nomine, quo supra, allegata per eum, hoc scilicet et id, quod prefati .E. et Ka(therina) in omnibus et per omnia concordie huiusmodi stetissent et 5 iuxta illius formam res et bona supradicta et supradictas penitus et in totum antedicto .L. persolvissent et restituissent, probaret, statuimus et prefigimus. Tandem termino huiusmodi circumducto et nobis .t. die mensis .t. ad iura reddenda etc. comparuit coram nobis in iudicio antefatus .M. procurator nomine, quo supra, et contumaciam ac negligenciam prefatorum .E. et Ka(therine) 10 non probancium intencionem eorum supradictam accusavit peciitque eosdem, prout alias, per nos publicari mandari in censuris antedictis. Nos tunc ex superhabundanti | eisdem .E. et Ka(therine) citatis, ut prefertur, ad hec legitime et non comparentibus aliam dilacionem sive terminum, infra quem premissam intencionem eorum probare possent et deberent, statuimus et prefiximus. Po- 15 stremo termino huiusmodi similiter circumducto et die datarum presencium nobis ad iura reddenda etc. comparuit coram nobis in iudicio prefatus .L. citra revocationem quorumcumque procuratorum suorum per eum hactenus constitutorum et contumaciam ac negligenciam annotatorum .E. et Ka(therine) non comparencium, neque probancium quicquid in termino et terminis pre- 20 fixis accusavit peciitque per nos in censuris et penis ecclesiasticis supradictis per eos incursis vigore priorum litterarum nostrarum antedictarum publicari mandari. Quos nos matura superinde deliberacione prehabita, exigente iusticia iuxta formam convencionis et concordie inter eos, ut premittitur, factarum et initarum ob non restitutionem rerum et bonorum predictorum non observa- 25 cionemque concordie huiusmodi in pristinas censuras ecclesiasticas incurrisse et in eisdem ubique publicandos fore declaravimus et decrevimus, prout declaramus et decernimus per presentes. Quocirca etc., requisitus, alias litteras nostras denunciatorias, aggravatorias et reaggravatorias contra eosdem .E. et Ka(therinam) decretas et emanatas exequi ac iuxta vim, formam et tenorem 30 earundem antedictos .E. et Ka(therinam) in censuris, penis et sentenciis ecclesiasticis in eisdem contentis irretitos et incursos esse publicare et denunciare debeatis et teneamini.

1 exolvissent] *lege* exsolvissent 5 Ka(therina)] .K. B 10 Ka(therine)] .K. B
 13 Ka(therine)] .K. B 17 reddenda] *om.* B 18 quorumcumque] B quorumque
 N 19 Ka(therine)] .K. B 24 factarum] factis BN 25 initarum] initis N
 27 publicandos] publicandum N 27 decrevimus] decernimus BN 27 prout] *add.*
 decernimus N 30 Ka(therinam)] .K. B 31 Ka(therinam)] .K. B 1 INHIBICIO, NE]
 B inhibicione N 1–2 AUT MOLESTETUR...EXISTENS] *litteris simplicibus scr.* BN

453. INHIBICIO, NE LITE PENDENTE ALIQUID ETC. AUT MOLESTETUR IN
PACIFICA POSSESSIONE DOMUS ETC. EXISTENS

291^v Demetrius etc. Noveritis nobis die datarum presencium | pro parte .E. de .t.
dyocesis .t. fuisse expositum, qualiter lite et causa coram nobis in hac sede spi-
rituali inter .P. ut actorem ab una et ipsum exponentem ab alia partibus ratione 5
et pretextu cuiusdam domus in civitate Pesthiensi et illius occasione mota et
indecisis pendentibus annotatus .P. et quidam alii sui in hac parte complices,
nescitur, unde moti, eundem exponentem, necnon inquilinos et inhabitato-
res de prefata domo, necnon possessione eiusdem excludere et eciam aliasque
in ipsius domus pacifica possessione turbare et molestare, alios vero, ne ad li- 10
bitum dicti .E. domos et cameras conducere et possidere possint, interdicare
et inhibere non cessarent in preiudicium et dampnum ipsius .E. manifestum.
Quare pro parte eiusdem exponentis debita cum instantia requisiti attenden-
tes, quod quilibet bonorum litigiosorum sew in litigium deductorum possessor
in sua possessione pacifica saltem lite et causa pendentibus a quibusvis, pre- 15
sertim a parte sibi in huiusmodi causa sew lite adversa defendi et tueri debet,
vestre igitur etc., ad prefatos .P. et alios vobis cum presentibus nominandos
personaliter accedatis eisdemque et cuilibet eorum verbo et auctoritate nostris
sub pena excommunicationis, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint,
que ipsis in hac parte mandamus, trium dierum canonica monicione premis- 20
sa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis, ipsosque et eorum
quemlibet incurrisse volumus et declaramus ipso facto, ab ulteriore perturba-
cione et molestacione dicti .E. suorumque inquilinorum et hospitum cessare
et desistere eidemque domum supradictam libere et pacifice, prout hactenus
possedit, possidere et illam eciam, dum voluerit, pro pensione locare, hospites 25
vero in ea suscipere et tenere aliasque domo et illius possessione dictum .E. uti
292^r et perfrui permittere seque ab ulteriore impetitione et perturbacione | huius-
modi abstinere debeant et teneantur realiter et cum effectum. Qui si id fecerint,
bene quidem, alioquin nos in eos et eorum quemlibet mandati nostri huius-
modi contemptores ad dicte excommunicationis sentencie declaracionem et 30
publicacionem, prout iuris fuerit, contra eos procedemus et procedi faciemus
contumacia et rebellionem eorundem in aliquo non obstante. Et tandem seriem
etc.

453 B fol. 344^v–345^r

14–16 quilibet...debet] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

8–9 et inhabitatores] *habet B om. N* 10 vero] *viro N* 15 pendentibus] *iterum add.*
penden(tibus)N 17 et] *ac B* 22 ab] *corr. ex ad N* 22 ulteriore] *ulteriori BN* 27 ul-
teriore] *ulteriori BN* 27 impetitione] *impetitioni N* 27 perturbacione] *perturbacioni*
N 30 contemptores] *add. sive B iterum add. contemptores B*

454. MONICIO SUPER TAXACIONE EXPENSARUM, QUANDO ACTOR ESSET CONTUMAX, SEQUITUR

Demetrius etc. Noveritis, quod licet alias .A. de .t. dyocesis .t. ad instanciam domine .M. de eadem .t. citacione eiusque execucione legitimis precedentibus ad certum peremptorium terminum competentem nostram in presenciam citatus, prout hec in actis cause clarius continentur, in termino citacionis et successive iteratis vicibus tanquam filius obediencie coram nobis in iudicio comparens contumaciam et negligenciam prefate domine .M. actricis non comparentis accusavit et de expensis quoque suis per eum propterea factis protestatus extitit. Deinde die datarum presencium nobis ad iura reddenda etc. 10 comparuerunt coram nobis in iudicio prefata domina .M. citra etc. ab una et honorabilis .M. de .B. procurator legitimus prefati .A., de cuius etc. constat, ab alia partibus ipsoque .M. procuratore nomine, quo supra, petente nos eandem dominam .M. in expensis per ipsum .A. previa ratione factis condempnavimus et easdem ad .t. florenos taxavimus et limitavimus recepto iuramento etc., – ut 15 supra in executoriali super taxatione expensarum etc. mutatis mutandis etc.

455. CONSTITUCIO SEW CREACIO PROCURATORIS FISCALIS

292^v | Thomas, miseracione divina etc. Sancti Martini in Montibus Sacrosancte Romane Ecclesie presbiter cardinalis Strigoniensis ac patriarcha Constantino-
politanus, primas Hungarie et Apostolice Sedis legatus etc. dilecto nobis in 20
Christo honorabili magistro .t. salutem in Domino! Dum onus cure et sollicitudinis nostrarum superna dispositione nobis iniunctum diligenter attendimus, eo, quod singulis negociis occurrentibus per nos nostre et officii nostri servitutis debitum exequi non possumus, revolvimus nonnunquam viros fidedignos scienciaque et moribus preditos ac rerum agendarum experientia conspi- 25
cuos in partem nostrorum et ecclesie nostre negociorum debere assumptum, ut, dum tempus postulat, operacionibus eorum opportunis ministerium nobis commissum divina favente clemencia iuxta vires nobis ab alto concessas exequi valeamus. Sane de vestra circumspecta industria fiduciam magnam tenemus,

454 B fol. 345^{r-v} 455 B fol. 346^r–347^v; Bónis 4099 (11 Iulii 1511).

1–2 EXPENSARUM...SEQUITUR] *litteris simplicibus scr.* B 2 SEQUITUR] *add. hoc modo etc.* B 4 .t.] *habet B om.* N 9 quoque] *habet B om.* N 10 reddenda] *om.* B 12 etc.] *add. et B 16 mutatis] mutan(dis) B om.* N 16 etc.] *habet B om.* N 17 SEW] seu B 17 PROCURATORIS FISCALIS] *litteris simplicibus scr.* B 17 FISCALIS] B phiscalis N 18–20 divina ... legatus] *om.* B 19–20 Constantinopolitanus] Constan(tinopolita)nus N 21–22 sollicitudinis] sollicitudines N 24–25 fidedignos] fide(dig)nos B 25 sciencia] sci(enci)a B 25 experientia] B experientie N 26 nostrorum] nostrarum N 26 assumptum] B assummere N

quod ea, que vobis committimus, salubriter et laudabiliter curabitis adimplere, ea consideracione moti vos in nostris dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi ac inter limites nostre iurisdiccione ac in omnes nobis lege iurisdiccione subiectos nostrum et ecclesie nostre Strigoniensis prefate procuratorem fiscalem et officialem, generalem videlicet et specialem absentem tanquam presentem solum et insoludum omnibus melioribus etc. possumus et debemus, facimus, creavimus, constituimus et ordinavimus, ita tamen, quod specialitas
 293^r generalitati non deroget, nec econtra, | dando et concedendo vobis prefato magistro .t. plenariam et omnimodam potestatem, auctoritatem et facultatem omnes et singulos clericos, regulares vel seculares ac laicos utriusque sexus nobis
 et dicte ecclesie nostre Strigoniensi dyocesano vel metropolitico aut alias quocumque iure et iurisdiccione subditos, cuiuscumque status, gradus, ordinis vel condicionis existant et quacumque prefulgeant dignitate, in, de et super quibuscumque delictis, excessibus et criminibus inquirendi et denunciandi ac in, de et super inquisitione et denunciacione, necnon delictis, excessibus et criminibus quibuscumque illorumque occasione contra et adversus omnes et singulos clericos ac laicos supradictos procedendi et procedi faciendi ipsosque et eorum quemlibet, prout ad nos de dictis dyocesano vel metropolitico aut alio quocumque iure et iurisdiccione spectat et pertinet, et prout delictorum qualitas et excessus quantitas ac enormitas delinquendi exigent, respective tam
 in capite, quam in membris corrigendi, reformandi ac puniendi, privandi, deponendi, mulctandi corrigique, reformari ac puniri, privari, deponi et mulctari petendi, necnon capiendi, tenendi et carcerandi sew capi, detineri et carcerari faciendi et procurandi ac eorum quemlibet fideiussionem idoneam fideiussoriam vel pignoratitiam petendi et ad illam prestandam illos compellendi de iudicio sisti et iudicatum solvendi, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, et pro premissis omnibus et singulis sic, realiter et effectualiter adimplendis coram nostro in spiritualibus vicario et causarum auditore | generali ac aliis quibuscumque auditoribus, viceauditoribus, ordinariis et extraordinariis iudicibus, tam ecclesiasticis, quam secularibus, legatis, delegatis, subdelegatis,
 293^v datis vel dandis in Romana Curia vel extra eam, ad agendum, defendendum, libellum sew libellos et quamcumque aliam petitionem summariam dandum et offerendum ac dari et offerri petendum et audiendum, recipiendum ac eis re-

7-8 specialitas...econtra] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

3 iurisdiccione] iurisdiccione B 3-4 ac in ... iurisdiccione] *habet B om.* N 3-4 iurisdiccione] iurisdiccione B 4 nostrum] n(ost)r(o)rum? B 5 fiscale] B phiscale N 7 quod] *om.* B 12 subditos] subiectos B 17 procedi] proceden(dum) BN 20 quantitas] quantitatis N 20 delinquendi] delinquen(cium)(?) BN 20 exigent] exegerent BN 23 sew] seu B 24 procurandi] procurandum N 24 quemlibet] *corr. ex quolibet* B quilibet N 25 compellendi] compellendi N 27-28 adimplendis] ad implendis BN 30 tam] tum N 30 quam] que N 33 audiendum] *om.* B

spondendum et responderi petendum et audiendum, litem sew lites contestandum et contestari videndum, petendum, ponendum et articulandum ponique et articulari videndum ac eis respondendum et suis responderi faciendum, excipiendum, repplicandum, dupplicandum, replicandum et cum solempnitate iuris quadruplicandum et de calumpnia vitanda et veritate dicenda in animam 5 nostram iurandum et cuiuslibet alterius generis licitum iuramentum prestandum, testes, litteras, instrumenta, munimenta et quecumque probacionum genera producendum et produci videndum ac petendum et eis contradicendum, concludendum et concludi ac sentenciam sew sentencias tam diffinitivas, quam interlocutorias ferri petendum et audiendum et ab ea sew eis appellandum et 10 provocandum, apostolos petendum et recipiendum, appellacionis causam prosequendum, beneficium absolucionis a quacumque excommunicacionis sententia simpliciter vel ad cautelam tociens, quociens opus erit, petendum et obtinendum, unum quoque vel plures procuratorem sew procuratores cum simili aut limitata potestate loco vestri substituendum et eum sew eos revocandum et 15 onus procuracionis huiusmodi iterum in vos ipsum reassumendum et generaliter omnia et singula alia faciendum, dicendum, gerendum et exercendum, que procuratores fiscales generales et speciales in eadem ecclesia nostra Strigoniensi 294^r pristinis | temporibus agere, facere et exercere consueverunt, et que in premissis et circa ea necessaria fuerint sew quomodolibet opportuna, eciam si talia forent, 20 que mandatum exigent magis speciale, quam presentibus est expressum, promittentes nos ratum, gratum atque firmum perpetuo habituros, quicquid per vos dictum magistrum Sigismundum vel a vobis substituendum sew substituendos actum, factum et procuratum fuerit in premissis et circa ea, sub ypotheca et obligatione omnium bonorum nostrorum presencium et futurorum. 25 Datum et actum in arce nostra Strigoniensi xi die mensis Iulii 1514.

456. DEPUTACIO VICARII

Thomas etc. prestanti et eximio domino .D. canonico .t. ac nostro in spiritualibus et causarum auditori generali dilectissimo salutem in Domino! Cum

456 B fol. 347^v–348^v; Bónis 4108 (1511).

1 sew] seu B 2 petendum] om. B 5 et] om. B 5 vitanda] om. B 9 sew] seu B 9 sentencias] sentenciam B 10 et] ac B 10 sew] seu B 14 sew] seu B 15 limitata] corr. ex limitatam N 15 loco] loca N 15 sew] seu B 15 eos] eas N 16 in] habet B om. N add. et del. se B 16 ipsum] sic BN constr. ad intellectum 16 reassumendum] assumendum B 17 exercendum] excendum omisso contractionis signo N 18 fiscales] B phiscales N 20 sew] seu B 20 opportuna] oportuna BN 21 que] qui N 23 sew] seu B 24–25 ypotheca] ipoteca BN 26 die] habet B om. N

26 xi die mensis Iulii 1514] 11 Iul. 1514.

nos ad omnia negocia, officia nobis incumbencia peragenda et presertim ad causas audiendas tum ob publica regni, tum privata eciam negocia non sufficimus et alioquin intendimus certis rationabilibus ex causis in Slavoniam et forte eciam ulterius proficisci et ob hoc negocia et procuraciones dicte ecclesie Strigoniensis nobis commisse per nosmet ipsos, ut par esset, dictis et aliis im-
 5 pediti curis gerere ferreque nequeamus, eapropter revocantes primitus et ante omnia dominum .A., quem alias vicarium et officialem nostrum constituera-
 mus et quemcumque alium per nos hactenus constitutum sew forsam ab eodem .A. substitutum ipsumque .A. ab huiusmodi vicariatu et officiolatu cassantes
 et amoventes ac pro cassato et amoto haberi volentes sibi, ne de cetero de
 vicariatu et officiolatu predictis et illorum causis se quoquo modo intromittere
 audeat, inhibentes ac omnem auctoritatem et potestatem sibi quovis modo per
 294^v nos | attributam auferentes ex certa nostra sciencia animoque deliberato om-
 nibus melioribus modo, via, iure, causa et forma, quibus melius et efficacius
 possumus et debemus, te dominum .D., de cuius prudentia, fide, integritate,
 rerum agendarum experientia, probitate et doctrina plenam in Domino fidu-
 ciam obtinemus, facimus, creamus, constituimus et ordinamus ac solempniter
 deputamus tenore presencium ad nostrum beneplacitum in spiritualibus vica-
 rium et officialem nostrum generalem cum honoribus et oneribus consuetis,
 sperantes, quod ea, que tibi committenda duxerimus, bene et laudabiliter exe-
 20 queris, dantes et concedentes tibi vicario et officiali nostro tenore presencium
 plenam, liberam et omnimodam facultatem et auctoritatem inquirendi tam ex
 officio, quam ad instanciam quorumcumque et procedendi tam in causis cri-
 minalibus, quam civilibus, beneficialibus et mixtis, tam per viam inquisitionis,
 quam accusationis et denunciacionis ac alias per omnes bonas vias, necnon
 25 instituendi, destituendi et alias puniendi et corrigendi personas ecclesiasticas
 et seculares cuiuscumque qualitatatis iurisdiccioni nostre archiepiscopali de iu-
 re et consuetudine subiectas eorumque crimina, excessus et delicta causasque
 desuper audiendi et cognoscendi et debito fine decidendi iuxta stilum eiusdem
 ecclesie nostre consuetum et alia omnia faciendi, que in premissis et circa ea
 necessaria pariter et opportuna erunt et que nos ipsi presentes agere, facere
 et exequi possemus, eciam si talia forent, que specialius mandatum exigèrent,
 quam presentibus sit expressum, et quorum de verbo ad verbum particularem
 fieri conveniret mencionem, ratum, gratum et firmum id omne habituri, quod
 circa premissa legitime et rationabiliter actum, gestumve per te fuerit. In quo-
 35

2 privata] priva B *omisso contractionis signo* N 3 intendimus] intendamus B 3 ratio-
 nabilibus] B rationibus N 5 ut par esset] *inter uncas scr.* BN 8 forsam] forsam N
 9 .A.] *habet* B *om.* N 9 officiolatu] offic(iola)tu B officiatu N 10 ne] *habet* B *om.*
 N 11 officiolatu] offic(iola)tu B officiatu N 15 te] B .t. N 15 prudentia] B
 providencia N 17 solempniter] solempniter B 18 in] *corr. ex iur* N 20 que] qui N
 23 procedendi] procedend(i) B procedendum N 25 bonas] bona BN 29 cognoscendi]
corr. ex cognoscem N

295^r rum fidem | presentes fieri iussas propria manu subscripsimus sigillique nostri iussimus et fecimus impressione muniri. Datum Strigonii.

457. NARRATIO CITACIONIS SUPER ELECCIONE ESTIMATORUM ET LIQUIDACIONE DOTIS ET RERUM PARAPHERNALIUM PER CERTOS PROBOS HOMINES FIENDA

Demetrius etc. Noveritis, quod cum alias nos in causa et causis, quam et quas .t. de .t. contra et adversus nobilem .M. de .t. ratione dotis et rerum paraphernalium suarum et earum occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi moverat, servatis servandis cum partibus predictis et earum procuratoribus rite et legitime procedentes sententiam pro parte .t. et contra ipsum .M. tulissemus diffinitivam, extunc, licet pro parte ipsius .M. ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum fuerit, tamen, quia idem .M. appellacionem suam huiusmodi certo modo desertavit et eandem prosequi non curavit, nos citacione eiusque execucione legitimis precedentibus appellacionem ipsam desertam et sententiam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam ac expensas pro parte .t. factas taxandas eandemque sententiam nostram una cum expensarum huiusmodi taxatione debite execucioni demandandam fore pronuncciavimus, verum, antequam huiusmodi sententiam nostram execucioni debite demandemus et litteras nostras executoriales desuper in forma solita decerneremus eo, quod nobis de quantitate solucionis predictarum dotis et rerum paraphernalium per nos adiudicatarum ipsi .t. per dictum .M. fiende et impendende, utpote quid et quantum sibi iuxta consuetudinem estimacionemque huius Regni Hungarie superinde observatam de singulis bonis ac possessionibus porcionibusque et iuribus possessionariis | 295^v 25
.t. actricis persolvi ac reddi debeat, aliter liquere et constare non posset, nisi per probos viros estimatores communiter per dictas partes vel saltem per nos ex officio nostro ad id eligendos et deputandos in partibus estimaretur et estimacio ac quantitas huiusmodi rescribatur, sed, quia pretactus .M. ad id citandus fore videbatur, idcirco devocioni vestre etc., compareat ad videndum et audiendum pro supradicte rei iudicate ac illius quantitatis et valoris liquidacione et estima- 30

457 B fol. 362^{r-v}

2 iussimus et] *om.* B 2 Strigonii] *om.* B 3 CITACIONIS] *corr.* ex citaciones N 3-5 ESTIMATORUM...FIENDA] *litteris simplicibus scr.* BN 4 PARAPHERNALIUM] paraphernalium B 5 FIENDA] *add.* etc. B 6 alias] *om.* B 8 suarum] *habet* B *om.* N 11 tulissemus] B tullissemus N 16 taxandas] B tanxandas(?) N 16 eandem] eundem N 17 demandandam] demandandum N 20 eo, quod] eoque N 22 impendende] impendende B 27 estimaretur] B estimarent N 28 pretactus] predictus B 29 vestre] *om.* B

cione probos viros estimatores modo, quo supra, ex utraque vel ex una parte sive alias ex officio eligi, nominari et deputari vel dicendum etc.

458. NARRACIO SUPER TAXACIONE EXPENSARUM, QUANDO
REUS ABSOLVITUR AB INSTANCIA IUDICII ET ACTOR
CONDEMPNABITUR IN EXPENSIS ETC.

Demetrius etc. Noveritis, quod de anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo tali die mensis .t. venerabilis .t. vicarius noster immediate precessor pro parte .G. debita cum instancia requisitus contra Io(hannem) de .t. racione .t. et illorum occasione litteras suas citatorias cum certificatione in forma solita ad partes decreverat et concesserat. Quibus quidem litteris citatoriis per cer- 10
tos dominos ecclesiarum plebanos earundem litterarum nostrarum executores legitime executis ac deinde anno predicto .t. die mensis .t. prefatus .G. coram .t. vicario ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedenti in iudicio
296^r personaliter comparens predictas litteras citatorias | una cum earum execu-
tione facto et realiter reproducens et exhibens protestans curavit allegare, quod, 15
quia ex edicto regie (maies)t(a)tis cogeretur ire ad dietam nobilium, quare pe-
ciit in causa huiusmodi supersederi, dictus tamen dominus vicarius in causa
huiusmodi supersedendum duxerat et supersederat. Tandem .t. die mensis .t.
.M. procurator Io(hannis) presente .t. similiter procuratore legitimo .G., de
quorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause 20
constitit et constat, coram nobis comparente et ipso .M. procuratore Io(hannis)
instante et petente dictum .t. procuratorem Io(hannis) presentem et intelligen-
tem ad dandum et offerendum libellum sew summariam petitionem, si quem
vel quam nomine dicti .G. principalis sui contra Io(hannem) dare sew offerre
vellet, alias videndum et audiendum eundem Io(hannem) ab instancia iudi- 25
cii et observacionibus terminorum absolvi prefatumque .G. actorem principa-
lem suum in expensis per eundem Io(hannem) in huiusmodi causa legitime
factis condempnari facie ad faciem ac vive vocis oraculo et iudicialiter monui-
mus, plures eciam preemptorios terminos ipsi .G. et eius procuratori successi-
ve preteritos prefigendo et statuendo, cumque in nullo terminorum huiusmodi 30
termino libellum sew summariam petitionem in causa huiusmodi offerre sive
dare vel saltem causam rationabilem, cur ad infrascripta procedere non debe-

458 B fol. 362^v

3-5 QUANDO REUS...IN EXPENSIS] *litteris simplicibus scr.* BN 5 ETC.] *om.* B 6-7 mil-
lesimo ... vigesimo] 1513 B 7 tali] .t. B 15 et] *habet* B *om.* B 17 tamen] tunc B
tame *omisso suspensionis signo* N 18 et] *posterius suprascr.* N 18 supersederat] *inde ab*
hoc verbo finitur vel potius interruptitur dirimiturque textus codicis B 18 .t.] *habet* B *om.* N

remus, allegans curavit, nos de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. ad iura reddenda etc. sedentes prefatoque .M. procuratore Io(hannis) instante et petente, presente .t. procuratore .G. et intelligente prefatum Io(hannem) ab instancia iudicii nostri et observacionibus terminorum in causa predicta absol-
 296^v vimus, prefatum .G. in expensis | <per> prefatum Io(hannem) in causa huius- 5
 modi legitime factis condemnnavimus. Quas quidem expensas tandem nos die datarum presencium debita moderacione superinde prehabita ad tot florenos taxavimus et limitavimus, recepto tamen primitus iuramento a prefato etc., exponere debuit. QUE OMNIA ET SINGULA vobis omnibus etc. ferimus, ut supra etc.

10

459. NARRATIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM

Demetrius de Nyas etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis abbatibus, prepositis, tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis, cantoribus, custodibus, succentoribus, sacristis, cathedralium et collegiatarum canonicis parochialiumque ecclesiarum plebanis ac capellarum 15
 et altarium rectoribus eorumque vicesgerentibus, necnon capellanis curatis et non curatis ceterisque presbiteris, clericis, notariis et thabellionibus publicis quibuscumque in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spiritali etc. ubivis constitutis et existentibus, necnon illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter ve-
 strum fuerit requisitus, salutem in Domino etc.! Noveritis, quod orta dudum 20
 inter honorabilem dominum Valentinum presbiterum, rectorem hospitalis de Paztho dicte Agriensis dyocesis ut actorem et principalem ab una et similiter venerabilem dominum Iacobum Cholnok dictum alias plebanum de Echegh prefate Waciensis dyocesis velut in causam attractum et similiter principalem 25
 ab alia partibus in, de et super facto .t. eorumque occasione coram nobis in hac
 297^r alma sede spiritali | Strigoniensi quedam litis et quescionis materia, in qua oblati pro utraque parte libellis convencionalis et reconventionalis ac habita litis contestacione, nonnullis testibus pro fundanda intencione dicti domini Val-
 lentini de nostra iudiciaria in hac parte commissione receptis et examinatis ac 30
 attestacionibus testium eorundem coram nobis exhibitis et productis illisque apertis et publicatis alias rite et legitime cum partibus predictis et earundem procuratoribus procedentes tandem de anno Domini infrascripto 4 die mensis Maii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus

1 infrascripto] infra(scrip)to N 3 procuratore] procuratori N 5 per] *supplevi* 28 libellis] libelli N 29 nonnullis] nonnullis N 32 apertis] *appertis* N

24 Echegh] *Ecseg, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.97.*

et prefato domino Valentino actore per se personaliter, citra tamen quorum-
cumque procuratorum suorum per eum antea constitutorum revocationem ab
una et circumspecto Iohanne litterato de Ilswa Strigonii residente, procuratore
legittimo antefati domini Iacobi ab alia partibus coram nobis in iudicio com-
parentibus idem dominus Valentinus causa et causis in huiusmodi, quantum 5
fuit et erat, conclusit et per nos concludi et sententiam diffinitivam ferri instan-
ter peccit, nos tunc dicto Iohanne procuratore, cuius supra, nomine presente et
intelligente et nullam causam saltem rationabilem, cur id fieri non debebat, al-
legante in eisdem causa et causis, quatinus antea conclusum non fuisset, in Dei
nomine concludendum duximus et conclusimus ac ad prolacionem sentencie 10
nostre diffinitive procedendum duximus et processimus eamque per ea, que vi-
dimus et cognovimus de iurisperitorum consilio tulimus et promulgavimus in
hunc, qui sequitur, modum: CHRISTI NOMINE INVOCATO etc. A qua quidem
297^v sententia nostra diffinitiva | etsi illico pro parte prefati domini Iacobi fuerit ad
Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et per nos appellacioni eidem reve- 15
renter delatum, tamen, quia idem Iacobus appellacionem suam huiusmodi in-
fra terminum iuris per nos sibi ad id prefixum prosequi neglexit, nos similiter
citacione eiusque execucione legittimis precedentibus aliasque rite et legitime
procedentes, presente dicto domino Iacobo et consimiliter nullam causam sal-
tem rationabilem, cur id fieri non debebat, allegante appellacionem predictam 20
desertam fore et esse et vicio desercionis subiacuisse et subiacere prefatamque
sententiam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam et expensas
pro parte prelibati domini Valentini in et pro prosecucione cause et causarum
huiusmodi factas taxari debere, quas quidem expensas tandem die datarum
presencium ad viginti florenos etc. 25

460. NARRACIO CITACIONIS IN CAUSA OFFICII AD RESPONDENDUM QUIBUSDAM ARTICULIS

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis etc. obedire
mandatis! Vestre et cuiuslibet etc. fuerit requisitus, ad discretum Gallum pre-
sbiterum, plebanum de .t. dicte dyocesis personaliter accedatis ipsumque, si 30
eius presenciam etc., alioquin de domo habitacionis etc. ad instanciam magistri
.t. de .t. procuratoris fiscalis dicte ecclesie Strigoniensis in nostram peremptorie
citetis presenciam, quem et nos harum serie sic citamus, ut ipse sexta die pro-
xima a die | vestre etc. sedere occurret, quorum sex dierum spacium duos pro
298^r primo, duos pro secundo et reliquos duos dies pro tercio ac ultimo et peremp- 35

2 eum] eam(?) N 3 Iohanne] Iohanni N 13 CHRISTI] Cristi N 18 citacione]
citacionem N 18 execucione] execucionem N 31 alioquin] alioquim N 32 fiscalis]
phisicalis N

torio termino monicioneque canonica eidem prefigimus et assignamus, per se personaliter et propria eius in persona sub excommunicationis pena, quam in eum, nisi fecerit, que sibi in hac parte mandamus, dictorum dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis, Strigonii coram nobis compareat nonnullis articulis et materiis articulatis 5 contra eum ex officio datis legitime et sufficienter responsurus visurusque et auditurus contra eum, prout iuris fuerit, in huiusmodi causa ad ulteriora procedi usque ad sententiam diffinitivam inclusive, certificantes etc., sive non, ipso ulterius non ibi etc., nos ad partis comparentis instanciam in causa et causis huiusmodi, prout iuris fuerit, contra eundem ad dicte excommunicationis sen- 10 tencie declaracionem et alias, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedemus, ipsius contumacia vel ausencia in aliquo non obstante. Et tandem seriem huiusmodi vestre etc.

461. MENDICACIONALIS, QUANDO COLONI ET INHABITATORES

ALICUIUS POSSESSIONIS VOLUNT ECCLESIAM .T.

REFORMARE ETC.

15

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis vicar- chidiaconis ac parochialium ecclesiarum rectoribus eorumque vicesgerentibus in et sub dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi ubivis constitutis et ex- 20 istentibus, necnon illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere, salutem in Domino sempiternam! Quoniam, ut ait Apostolus, omnes stabimus ante tribunal Christi recepturi, prout in corpore gesserimus, sive bonum, sive malum, oportet nos diem extreme ulcionis piis misericordie operibus 298^v prevenire et ea seminare | in terris, que tandem Domino concedente cum mul- 25 tiplicato bonorum operum fructu recolligere valeamus in celis, spem firmam habentes, quoniam, qui parce seminat, parce et metet. Cum itaque, sicuti accepimus, ecclesia parochialis Sancti .t. in possessione .t. constructa propter eius vetustatem in suis structuris et edificiis, calicibus et aliis paramentis et orna- mentis certas paciatur ruinas cupiantque eandem ecclesiam pauperes incole et 30 inhabitatores dicti .t. reformare et restaurare. Sed quia credunt se et facultates

22–27 omnes stabimus...et metet] cf. 2Cor. 5,10: Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum.

2 in persona] impersona N 15–17 QUANDO COLONI...REFORMARE ETC.] alia manu alio- que colore posterius partim in margine dextro scr. N 22 Apostolus] apostolos N 24 extreme] corr. ex extremi N 29 et] posterius corr. ex t N

eorum ad id non suppetere, nisi elemosinis Christi fidelium eidem succurratur. Quocirca universitatem vestram harum serie in Domino hortamur et nichilominus vobis in virtute sancte obediencie committimus et mandamus, quatinus dum et quando questores dicte ecclesie .t., presencium scilicet ostensores pro petendis et recipiendis elemosinis Christi fidelium ad vos vestrorumque parochianorum in medium accesserint, extunc eosdem benigne et favorabiliter suscipiatis parochianosque vestros piis exhortacionibus inducatis, ut ipsi de bonis eorum a Deo ipsis collatis pro reformatione et restauracione dicte ecclesie Sancti .t. prefatis questoribus pias elemosinas et grate caritatis subsidia velint elargiri, ut per hec in presenti centuplum et in futuro vitam eternam consequi mereantur. Presentes autem post earum opportunam lecturam et debitam execucionem exhibenti restituentes, quas per revolucionem unius anni integri a die datarum presencium computandi dumtaxat volumus duraturas. Datum Strigonii etc.

462. EDICTUM SUPER EVOCACIONE AD PERSONALEM RESIDENCIAM FACIENDAM

15

299^r | Thomas, miseratione divina etc. Universis et singulis presentes litteras nostras sive presens publicum edictum inspecturis, visuris, lecturis pariter et audituris ac illi et illis, quorum interest vel intererit quosque presens tangit negocium vel tangere poterit in futurum, salutem et paternam in Domino benedictionem! Quia nos, ut nostro interest officio, circa ipsam ecclesiam Strigoniensem, cui, licet inmerito, volente tamen Domino presumus, invigilare satagentes, ut eciam ipsa ecclesia nostra congruis subditorum frequentetur honoribus ac divinis decoretur laudibus, presertim cum ipsa ecclesia nostra propter paucitatem et absenciam quorundam fratrum nostrorum de capitulo, – quorum nonnulli abiecta consciencia modum avaricie non paventes querunt, que sua sunt, et non que Iesu Christi, alii vero, <qui> vix unum officium implere sufficiunt, alibi stipendia sibi vendicant plurimorum, ceterique suis beneficiis propria temeritate derelictis secularibus et honestati prorsus impertinentibus negociacionibus potius, quam divinis officiis intendunt atque vacant, plurimi vero sue salutis immemores nulla petita, nec obtenta a nobis licencia de eis-

462 Bónis 4263 (1 Iulii 1520).

26–27 querunt, que sua sunt, et non que Iesu Christi] *cf. Phil. 2,21.*

1 succurratur] *corr. posterius ex succurrat* N 9 pias] pyas N 15–16 RESIDENCIAM FACIENDAM] *litteris simplicibus scr.* N 21 ecclesiam] ecclesiarum B 22 invigilare] *corr. ex invigilarere* N 25 absenciam] absencium N 491.25–492.2 quorum nonnulli...pericula generantur] *inter uncas inclusum scr.* N 27 qui] *supplevi*

dem pro suo beneplacito divagantes se absentant, unde et scandala proveniunt et animarum pericula generantur, – a quibusdam retroactis temporibus defectus sibi cognoverit imminere, quorum absenciam, quod dolenter referimus, graviter supportamus, attendentes iuxta sacrorum canonum instituta beneficia ecclesiastica ad hec fuisse instituta, ut clerici in eis residere debeant ex ipsisque
 299^v debitem exhibeant divinorum officiorum famulatum. Quapropter | nos nolumus, sicuti nec debemus talia, que non solum difformitatem ordini clericali, sed et dampna gravia ecclesiis pariunt et pericula animarum inducunt, sub dissimulationis silencio pertransire, quin immo volentes, utque ex iniuncti nobis
 10 pastoralis officii debito tenemur, Domino largiente, in quantum nobis possibile est, desuper remedium adhibere ac cultum divinum nostris temporibus, ut premititur, potius augeri, quam diminui, vos universos et singulos dominos, dignitates, personatus, canonicatus, prebendas et quecumque beneficia in hac ecclesia nostra Strigoniensi obtinentes et habentes et specialiter, qui de suis
 15 dignitatibus, personatibus, canonicatibus, prebendis, beneficiis et officiis ecclesiasticis, quas, quos et que in dicta ecclesia nostra obtinetis et habetis, hactenus se absentarunt, per hoc nostre citacionis decretum et publicum edictum efficaciter et peremptorie requirimus, monemus, citamus et evocamus vobisque nichilominus et cuilibet vestrum in virtute sancte obediencie et sub privacionis
 20 dignitatum, personatum, canonicatum, prebendarum sew beneficiorum et officiorum vestrorum prefatorum pena districte precipientes committimus et mandamus, quatinus infra et usque sexaginta dierum a die requisicionis, monicionis, citacionis et evocacionis huiusmodi, scilicet datarum presencium computandum spacium, quorum sexaginta dierum viginti pro primo, viginti pro
 25 secundo et reliquos viginti dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino ac monicione canonica prefigimus et assignamus excusacione quacumque cessante, ad eandem ecclesiam nostram Strigoniensem redeatis et quilibet vestrum redeat continuam in beneficiis vestris antedictis personalem residenciam face-
 300^r re curantes, ut per vestram et aliorum presenciam continuam divina | officia in ipsa ecclesia nostra Strigoniensi plurimum temporibus istis diminuta augeantur, certificantes vos et quemlibet vestrum, quod si infra predictum tempus ad eandem residenciam venire neglexeritis, nos vel noster vicarius in spiritualibus et causarum auditor generalis dicte ecclesie nostre Strigoniensis, cui quoad hec
 35 harum serie specialem nostram dedimus et concessimus damusque et concedimus facultatem et auctoritatem ad privacionem dignitatum, personatum, canonicatum, prebendarum sew beneficiorum vestrorum quorumcumque in

1 absentant] absentavit N 4 supportamus] supportannus N 4 instituta] *forsan pro sanctiones(?)* 9 gravia] *gravya* N 10 immo] imo N 17 que in] quem N 20 privacionis] primacionis N 26 viginti] vinginti N 32 predictum] predictann N 35 et] *in rasura* N

ecclesia nostra Strigoniensi prefata habitorum contumacia et absencia vestris in aliquo non obstantibus procedemus sew idem vicarius noster auctoritate nostra predicta procedet, super ipsis beneficiis et officiis vobis perpetuum imponentes silentium, providentes per hoc, ne per vestram absenciam ecclesiam nostram Strigoniensem antedictam divinis officiis et aliis obsequiis debitis contingat quomodolibet defraudari. Et ne de huiusmodi requisicione, monicione, evocatione et citacione vos ignoranciam pretendere valeatis, presentes litteras nostras sub impressione sigilli nostri autentici consignatas valvis predictae ecclesie nostre Strigoniensis affigi et ibidem infra terminum predictum remanere mandavimus. Datum Strigonii, prima die mensis Iulii, anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo. 10

463. SUPER COMMISSIONE NARRACIO

Demetrius etc. Honorabiles nobis dilecti! Cum nos honestam dominam de .t. in causa, que inter ipsam .t. ut actricem ab una, necnon .t. velut in causam attractum partibus ab alia super hereditatibus et aliis rebus illorumque occasione coram nobis vertitur, ad probandum admiserimus, examen testium vobis insoludum commiseramus. Idcirco etc. 15

464. ALIA SUPER EADEM

300^v |Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Quia nos die datarum presencium .t. de .t. in causa inter honestam .t. ut actricem ab una et dictum .t. velut in causam attractum ab alia partibus coram nobis in hac sede spiritali mota et vertente super articulis eiusdem .t. servatis servandis ad probandum admisimus et de ipsarum parcium procuratorum voluntate examen testium vobis dominis prescriptis insoludum commisimus, idcirco etc. 20

465. ALIA PRO SECUNDA DILACIONE

25

Cum nos examen testium pro parte .t. de .t. pro secunda dilacione producendorum in causa inter .H. ut actricem ab una et dictum .t. <etc.> de dictarum parcium procuratorum voluntate vobis dominis prescriptis commisimus, idcirco devocioni etc.

4-5 ecclesiam nostram] ecclesia nostra N 5 Strigoniensem] Strigonien(sis) N 5 antedictam] antedicta N 8 autentici] autenticy N 27 inter] in omisso contractionis signo N 27 etc.] *supplevi* 28 commisimus] commiserimus N

10-11 prima die...vigesimo] 1 Julii 1520

466. ALIA SIMILIS

Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Quia nos die datarum presencium .t. de .t. in causa inter ipsum ab una et .t. de .t. coram nobis in hac sede spiritali Strigoniensi mota et vertente super articulis eiusdem .t. examinari facientes testes in priori dilacione per nos sibi decreta et data productos et iuratos 5 ac alios de novo producendos admisimus et examen testium eorum d(ominis) etc.

Ad primum articulum posicionum incipientem 'Imprimis siquidem ponit' etc. testis interrogetur, si sciat contenta articuli esse vera et si se scire dixerit, quera- 301^r tur de causa sciencie sue, unde scilicet et qualiter id sciat et qualiter | ac unde sibi 10 constant ea, que deponit, vel si hoc ab aliis auditu tantum audivit, et a quibus, et si novit testis parentes et progenitores atque genealogiam dicte domine producentis, et qui illi fuerunt, et quo nomine vocabantur avus et ava eiusdem .t., dicat et declaret testis et reddat semper causam sue sciencie et deposicionis. Ad secundum articulum earundem posicionum testis simili modo interrogetur, ut 15 in proximo precedenti articulo interrogatoriorum dicitur. Ad tercium, quartum, quintum, sextum et alios subsequentes articulos testis interrogetur simili modo de causa sciencie, prout in primo articulo dicitur, et si inter alia testis de consuetudine regni deposuerit, petatur ab eodem, quomodo sibi de consuetudine constat, et qualiter dos et res paraphernales ac quarta puellaris ac quantum 20 ac quid et <de> quibus bonis nobilium persolvi et extradari consuevit, et unde sciat testis, quod huiusmodi dos, res parafernales ac quarta puellaris dictam .t. concernit et qui sibi illis obligantur, ac qui bona et possessiones in articulis specificatas et specificata habent et possident, testis dicat et eius dictum scribatur et extendatur in longum per omnia, prout deposuerit. 25

467. MANDATUM

Gregorius etc. dilecto nobis in Christo venerabili domino Benedicto plebano parochialis ecclesie Beate Marie de .t. iurisdiccioni spiritalis Strigoniensis salutem in Domino et in commissis debitam diligenciam adhibere! Ex nonnullorum fidedignorum hominum | relacione non sine animi nostri displicencia ac- 301^v cepimus, quomodo forent nonnulli homines et persone utriusque sexus in et sub dicta parochiali ecclesia tua commorantes, qui non solum Dei et hominum

466 B fol. 361^v–362^r parte documenti prima omissa tantum textus interrogatoriorum scr.

4 .t.] add. ad N 6 de novo] de nuo N 12 genealogiam] genelodium N 18 alia] alie N 21 de] supplevi 23 concernit] corr. ex concernat N 24 scribatur] scribant N 25 deposuerit] B depuesverit N 32 parochiali] corr. ex parochialem N 32 ecclesia] ecclesie N 32 tua] tue N

timore, verum eciam honestate propria et salute anime sue abiectis et poster-
 gatis, alii utpote viri cum mulieribus veluti uxoribus suis propriis et legitimis,
 alie vero mulieres cum viris ut et tanquam cum maritis propriis et legitimis ex-
 tra legem matrimonii legitimumque et verum matrimonium publice tanquam
 legitimi et veri coniuges se mutuo carnaliter cognoscentes et in peccatis per- 5
 severantes contra Dei et sancte matris ecclesie precepta abuterentur in salutis
 animarum suarum detrimentum et scandalum plurimorum. Quare discrecioni
 tue harum serie in virtute sancte obediencie firmiter precipientes mandamus,
 quatinus receptis presentibus omnes et singulos homines et personas utriusque
 sexus, que in et sub dicta tua parochia in peccatis predictis publice premissis 10
 modo perseverantes <etc.>, auctoritate nostra vobis presentibus attributa me-
 diante eciam sub censuris ecclesiasticis ab invicem segregandas fore compellere
 velis et debeas. Datum Strigonii etc.

468. MANDATUM

Nos Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(oct)or, Dei et Apostolice Sedis 15
 gracia episcopus Sanctuariensis ac in pontificalibus et spiritualibus vicarius et
 causarum auditor generalis ecclesie Strigoniensis tenore presencium in fori-
 bus huius alme ecclesie Strigoniensis mandamus omnibus et singulis dominis
 302^r plebanis exemptis, censualibus reverendissimi domini | nostri cardinalis et ar-
 chiepiscopi Strigoniensis sive eorundem vicesgerentibus sew locumtenentibus, 20
 prout in serie edicti interiori columpne in ecclesia affixi continetur, mandamus
 sub pena excommunicationis, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint
 sew alter eorum fecerit, quod eis et eorum cuilibet presentibus mandamus,
 exnunc prout extunc et econtra canonica monicione premissa ferimus in hiis
 scriptis, districte precipientes, quatinus ipsi et quilibet eorum ab hac sacra si- 25
 nodo sine licencia eiusdem reverendissimi domini nostri cardinalis sive eius
 officialis non recedant, sed de omnibus et singulis censibus, quibus prefato re-
 verendissimo domino nostro cardinali et eius camere obligantur, officiali suo
 prefato plenam et omnimodam impenderent satisfaccionem. Datum Strigonii.

11 etc.] *supplevi* 12 invicem] *corr. ex innicem* N 24 econtra] *contra* N 25 preci-
 pientes] *add. mandan(tes)* N 29 impenderent] *impenderint* N

469. DECIMALIS AD COMITATUM HONTHENSEM

Quia reverendus in Christo pater, dominus Ladislaus Salkanus, episcopus ecclesie Waciensis et cancellarius regius ac venerabilis dominus Blasius Pakxi, prepositus ecclesie Veterisbudensis, sequestratores et collectores fructuum, reddituum et proventuum capelle Beatissime Marie Virginis ad latus 5 prefate ecclesie Strigoniensis sinistre fundate proveniencium a Sede Apostolica specialiter deputati pro dicandis etc. in anno presenti de comitatu sew cultello maiori Honthensi eidem capelle ac ad mensam rectoris ipsius capelle provenire debentibus homines etc.

470. EXECUTORIALIS

10

302^v | Demetrius etc. dilectis nobis in Christo venerabilibus ac honorabilibus et discretis viris universis et singulis dominis abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis, cantoribus, custodibus, succentoribus, sacristis, tam collegiatarum, quam cathedralium canonicis parochialiumque ecclesiarum plebanis sive rectoribus ac eorum vicesgerentibus, nec- 15 non capellarum et altarium rectoribus ceterisque presbiteris, clericis, notariis et thabellionibus publicis quibuscumque per et infra Strigoniensem ac eius iurisdiccione[m] spiritualem, necnon Agriensem, Wesprimiensem, Quinqueecclesiensem, Iauriensem, Waciensem et Nittriensem civitates et dyoceses ubilibet constitutis et existentibus, qui presentibus etc. Noveritis, quod orta dudum co- 20 ram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi inter circumspectum dominum .t. de .t. ut appellan[te]m ab una et similiter circumspectum Martinum Greth de Cibinio dicte iurisdiccione[m] spiritualis Strigoniensis velut appellatum ab alia partibus de et super quibusdam viginti quinque florenis auri ac aliis rebus in actis cause lacius deductis et expressis et eorum occasione quedam causa ac 25 litis et quescione[m] materia, in qua citacione eiusque execucione legitimis pre-

470 Bónis 4248 (1519).

2 Quia reverendus] *in margine dextro add.* Quod licet ipsi d(omini) exponentes populos et communitates in possessionibus Hwnz et Chythar commorantes cum decimis inter ipsos existentibus tam coniunctim, quam divisim, antequam eas cuiquam locassent et allegerint ipsisque arendare et conducere nolentes reverendis .tt. prepositis, quod certa summa florenorum auri huiusmodi decimas locaverint et dederint, prout in litteris exinde confectis clarius continetur, nichilominus tamen iidem populi et communitates, nescitur, unde moti, huiusmodi decimas de medio ipsorum hominibus sive decimatoribus eorundem dominorum prepositorum extradare, persolvere recusassent etc. N 6 sinistre] sinise (?), *corr.* N 15 vicesgerentibus] vicegerentibus N 26 materia] matheria N

2 Ladislaus] *Ladislaus Szalkai* (1513–1526), *episcopus Waciensis, etc.* C. Tóth *Főpapi archont.* p.106. 3 Blasius] *Blasius Paksi* (1512–1526), *praepositus Budensis etc., cf. Köblös Egyházi közlértég* p.310 et C. Tóth *Főpapi archont.* p.75.

cedentibus, auditis proposicionibus, responsionibus et allegacionibus parcium
predictarum, habita litis contestacione, receptis eciam et examinatis testibus
pro parte dicti Dominici Perowycz appellantis ac dictis et attestacionibus ip-
sorum testium coram nobis exhibitis et productis servatisque de iure servandis
procedentes tandem nos de anno Domino millesimo quingentesimo decimo 5
303^r da et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis |
in iudicio honorabiles viri magistri Michael de Bathor dicti Dominici appel-
lantis ab una et Melchior de Chwth prefati Martini Greth veluti appellati ab
alia partibus procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde 10
procuracionum mandatis nobis ex actis cause huiusmodi constitit et constat,
et eisdem procuratoribus hincinde instantibus et petentibus nos in causa et
causis huiusmodi, quatinus antea conclusum non fuerat, in Dei nomine con-
cludendum duximus et conclusimus ac habuimus et habere volumus pro con-
cluso et nichilominus visis accione, petitione, responsione, probacionibus et 15
aliis in eisdem causa et causis factis et productis coram nobis illisque cum pe-
ritis plene discussis et ruminatis, communicato eciam consilio iurisperitorum
maturaque deliberacione superinde prehabitis ad sentencie nostre diffinitive
infrascripte duximus procedendum et processimus eamque ex hiis, que vidi-
mus et cognovimus, in scriptis tulimus et promulgavimus in hunc, qui sequi- 20
tur, modum: Nos DEMETRIUS DE NYAS etc. A qua quidem sententia nostra
diffinitiva preinserta etsi illico post illius prolacionem pro parte dicti Dominici
ad Sanctam Sedem Apostolicam verbo appellatum et eidem appellacioni per
nos ob reverenciam eiusdem Sancte Sedis Apostolice reverenter delatum fue-
rit, tamen, quia idem Dominicus appellacionem suam huiusmodi infra termi- 25
num per nos sibi prefixum prosequi minime curasset, eandem appellacionem
suam deserens et preinsertam sentenciam nostram diffinitivam in rem de iure
transire iudicatam permittens, unde nos similiter citacione eiusque execucione
similiter legitimis precedentibus et deinde de anno Domini infrascripto un-
decima die mensis Iulii nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro 30
tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio nobilis magister Philip-
pus de .t. similiter procurator dicti Martini Greth et ipso petente ac instante
303^v | nos appellacionem predictam desertam fore et vicio deserccionis subiacuisse
et subiacere preinsertamque sentenciam nostram diffinitivam in rem de iure
transisse iudicatam ac expensas pro parte dicti Martini Greth in prosecucione 35
cause huiusmodi factas taxari debere pronuncciamus, quas quidem expensas

2 testibus] certibus N 5 quingentesimo] add. et del. vigesimo proxime N 6 proxime]
add. et del. ventur(o) N 36 pronuncciamus] signo contractionis omissio pronuncciamus N

8 Bathor] Bátor, in comitatu Szabolcs, cf. Csánki I p.506.

nos tandem die datarum presencium simul cum sallario procuratoris matura deliberacione et provida moderacione prehabitis ad viginti sex florenos auri et L den(arios) Hungaricales taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a prefato .t., quod idem M(artinus) in et pro prosecucione cause huiusmodi tot et tantum, videlicet viginti vi florenos auri et den(arios) L exposuit sew necessario 5 exponere debuit. Postmodum fuimus pro parte dicti Martini etc., requisitus, ad prefatum Dominicum Perowycz etc., ferimus in hiis scriptis, prefatos xxvi florenos auri et L denarios Hungaricales nomine expensarum prefatarum per nos taxatos et item alios quatuor florenos auri in et pro expedicione presencium litterarum nostrarum executorialium expositos, ad quos scilicet quatuor florenos 10 nos huiusmodi litteras nostras taxamus ipsumque Dominicum Perowycz in illis quoque condempnamus, prefato Martino Greth dare, tradere et persolvere aliasque sentencie nostre diffinitive parere et obtemperare debeat et teneatur realiter et cum effectu, qui si id etc.

Ferimus in hiis scriptis, dictus .t. prefatos centum et quinquaginta florenos auri 15 et alios octo florenos auri, in quibus per nos modo premissis in sententia nostra diffinitiva preinserta condempnatus extitit et item residuos viginti quinque florenos auri et L den(arios) racione expensarum prefatarum per nos taxatos et item alios quatuor florenos auri in et pro expedicione presencium litterarum

304^r etc. |

20

471. NARRACIO AGGRAVACIONIS ET REAGGRAVACIONIS

POST MONICIONEM

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis ac capellarum et altarium rectoribus ceterisque presbiteris, clericis, notariis et thabellionibus publicis in et sub Strigoniensi ac eius 25 iurisdiccione spiritali, necnon Wesprimiensi, Agriensi, Q(uinqueecclesiensi), Iauriensi etc. civitatibus et dyocesibus ubivis etc. Dudum siquidem honorabilis dominus Iohannes de .t. dicte .t. dyocesis vigore certarum aliarum litterarum nostrarum monitoriarum ad instanciam reverendi patris, domini Stephani episcopi de .t. dyocesis .t., ut de quibusdam quinquaginta florenis auri, <quibus pro> precio, ut dicitur, cuiusdam domus eidem domino Iohanni vendite obligabatur, infra certum terminum in eisdem litteris nostris monitoriis sibi prefixum satisfacere cum effectu vel saltem legitimam et racionabilem causam, quare ad hoc non teneretur, coram nobis compareret allegaturus,

3 L] .L. N 6 Martini] Martini N 7 xxvi] xxv N 8 L] .L. N 9 presencium] pocim(um) (?) N 18 L] .L. N 31 quibus pro] *supplevi* 34 nobis] *add. iterum nobis* N 34 compareret] *intellige* satisfacere...vel...comparere deberet

per certos nostros in hac parte executores sub pena excommunicationis late sentencie monitus fuerat. Quia de huiusmodi debitis infra eundem terminum minime satisfacere, sed nec coram nobis comparere et causam aliquam, quare ad hoc non teneretur, allegare curavit, iuxta vim, formam et tenorem et continenciam prefatarum litterarumstrarum monitoriarum lapso iamdicto termino excommunicatus in partibus publice denunciatus extitit, prout de ipsius excommunicationis denunciacione nobis ex litteris relatoriis prefatorum nostrorum executorum evidenter constitit et constat. Et quia ex eisdem litteris relatoriis comperimus eundem magistrum Iohannem huiusmodi excommunicationis sentenciam iam diucius sustinuisse et adhuc sustinere animo indurato 10
304^v et rebelli in duricia et pertinacia | suis dampnabiliter perseverans in perniciem salutis anime sue contemptumque etc.

472. *SINE TITULO*

Spectabili et magnifico domino Emerico de Peren comiti perpetuo comitatus Abawyvariensis, Regni Hungarie palatino ac iudici Cumanorum etc., domino suo observandissimo capellanus eiusdem v(estre) m(agnificencie) Demetrius de Nyas d(ecretorum) d(ocor), episcopus Sanctuariensis etc. auditor generalis oracionum suffragia devotarum! Vestra noverit m(agnificencia), quod de anno Domini millesimo quingentesimo decimo quinto proxime preterito decima nona die mensis Septembris me ad iura reddenda et causas audien- 20
das pro tribunali sedente citacione eiusque execucione legitimis precedentibus comparuit coram me in iudicio nobilis magister Philippus de Florencia procurator et eo nomine egregii magistri Nicolai litterati de Zeremwylak notarii minoris cancellarie regie (maies)t(a)tis, de cuius procuracionis mandato ex actis cause huiusmodi constitit et constat et ibidem nobilem Ladislaum Re- 25
dey de Myse de partibus, ut prefertur, legitime citatum, in termino videlicet huiusmodi citacionis proclamatum et non comparentem per me contumacem reputari et in eius contumaciam eundem ex superhabundanti et primo adandum et recipiendum darique et recipi videndum libellum sive summariam petitionem ac successive ad respondendum eidem libello ac litem contestandam 30

472 Bónis 4251 (8 Ianuarii 1520) et 4177 (19 Septembris 1515).

7 relatoriis] *add. et del. comperimus* N 11 suis] *ante iterum add. et pertinacia* N 13 *SINE TITULO*] *spatio autem pro titulo inserendo vacuo relicto* 17 auditor] maior N

15 Abawyvariensis] *Abaujvár, comitatus, cf. Györffy I pp.39–57.* 19–20 de anno...mensis Septembris] 19 Sept. 1515 22 Florencia] *Firenze, in Italia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus II p.278.* 23 Zeremwylak] *Újlak, Szerémújlak, in comitatu Valkó, cf. Csánki II pp.288–289.* 26 Myse] *Mizse, in comitatu Heves, cf. Csánki I p.67.*

super contentis in eodem simpliciter ac tandem ultimo sub pena excommu-
 nicacionis late sentencie de usu, modo, stilo et consuetudine huius alme ec-
 clesie Strigoniensis in talibus observatis in valvis sew foribus eiusdem eccle-
 sie Strigoniensis per meas certi tenoris litteras ad diversos successive terminos
 305^r | citari peciit et deinde idem magister Philippus procurator nomine, quo su- 5
 pra, supradictum libellum sive accionem et petitionem summariam facto, rea-
 liter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS
 etc. Post cuius quidem libelli preinserti exhibicionem et produccionem anno-
 tatus magister Philippus procurator nomine, quo supra, contumaciam ac ne-
 gligenciam prefati Ladislai Redei, ut prefertur, citati et non comparentis ac- 10
 cusavit ipsumque per me contumacem reputari postulavit. Ego vero eundem
 Ladislaum Redey, prout erat, exigente iusticia contumacem reputavi et nichilo-
 minus iuxta modum, stilum et consuetudinem huius alme sedis Strigoniensis
 antefatum Ladislaum Redey in foribus dicte ecclesie Strigoniensis ad respon-
 dendum preinserto libello sive accioni prefati magistri Nicolai litterati ac li- 15
 tem super contentis in eodem contestandum et contestari videndum primum
 simpliciter et deinde sub pena excommunicacionis late sentencie ad certos ter-
 minos peremptorios competentes in mei presenciam citari mandavi et feci. In
 quibus quidem citacionum terminis prefatus Ladislaus Redey semper coram
 me contumaciter comparere contempsit, in singulis huiusmodi citacionum ter- 20
 minis antedictus magister Philippus procurator nomine, quo supra, coram me
 in iudicio comparens contumaciam et negligenciam prefati Ladislai Redey, ut
 premititur, citati et non comparentis accusavit ipsumque per me contuma-
 cem reputari et in ultimo terminorum termino in scriptis excommunicari et
 excommunicatum publice denunciari mandari litterasque desuper opportu- 25
 305^v nas ad partes decerni et dari peciit. Ego vero | eundem Ladislaum Redey cita-
 tum, ut prefertur, diuciusque expectatum et coram me nec per se, nec per pro-
 curatorem competentem exigente iusticia contumacem reputavi ipsumque ob
 non paricionem iuri et non responsionem preinserto libello in scriptis excom-
 municavi et excommunicatum publice denunciari mandavi et feci litterasque 30
 desuper dedi et concessi et demum similiter eius contumacia et rebellione exi-
 gente aggravavi et reaggravavi et pro tali ac ut talis in partibus vigore certarum
 aliarum litterarum mearum superinde decretarum et emanatarum publicatus
 et denunciatus fuerit, <prout> de hiis in actis cause huiusmodi lacius constitit
 et constat. Tandem decima die mensis Decembris me iterum ad iura reddenda 35
 et causas audiendas pro tribunali sedente comparuit coram me in iudicio an-

2 modo] modi N 5 citari] citary N 6 summariam] sumariam N 11 contumacem]
 contimacem? N 25 denunciari] denunciori N 26 dari] dary N 28 iusticia]
 iusticio(?) N 31 contumacia] contumaciam N 31 rebellione] rebellionem N 32 pro]
 per N 34 prout] *supplevi* 35 et] *posteriori suprascr.* N

tefatus Ladislaus Redey et a prescriptis excommunicacionis, aggravacionis et reagravacionis sentenciis tanquam filius obediens absolvi peciit, ego vero eundem Ladislaum Redey, solutis tamen prius per eum effective expensis contumacie, ab huiusmodi censuris ecclesiasticis absolvendum fore decrevi et absolutionem eiusdem certis dominis ecclesiarum plebanis in forma ecclesie consueta commisi, prout de hiis quoque in eisdem actis constat. Consequenter de anno Domini infrascripto die datarum presencium me similiter ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuit coram me in iudicio prefatus Ladislaus Redey et quasdam litteras eiusdem v(estre) m(agnificencie) mihi loquentes et directas exhibuit et produxit hunc tenorem continentes: Emericus 10
 306^r etc. | POST QUARUM QUIDEM LITTERARUM PREINSERTARUM eiusdem v(estre) m(agnificencie) exhibicionem et recepcionem mihi et per me, ut premittitur, factas requisivit me sepefatus Ladislaus Redei, ut causam et causas supradictas coram me partes inter prefatas modo, quo supra motas in curiam regiam, v(estre) scilicet m(agnificencie) in presenciam transmittere deberem discucien- 15
 dam et revidendam. Ego vero requisicionibus eiusdem v(estre) m(agnificencie) in omnibus obedire et obtemperare volentes causam et causas huiusmodi supradictas coram me modo premissis motas sine aliqua difficultate et renitencia in curiam regiam, v(estre) scilicet m(agnificencie) in presenciam transmissi et partibus sew verius earundem procuratoribus vigesimum quintum diem a 20
 die datarum presencium computandum ad comparendum in iamfata curia regia, coram scilicet v(estre) m(agnificencie) presencia statui et prefixi. Datum Strigonii octava die mensis Ianuarii, anno 1520.

473. NARRATIO CITACIONIS RACIONE MANUUM INIECCIONIS IN CLERICUM ALIARUMQUE INIURIARUM

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris, dominis .. de Zenthmyhal et .t. de .t. aliisque omnibus et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spirituali, necnon Wesprimiensi et Iauriensi dyocesibus ubilibet etc. Pro parte discreti Pauli litterati de .t. dicte Wesprimiensis dyocesis clerici nobis fuit expositum per mo- 30
 dum gravis querele, qualiter alias providi .t. et .t. dicte dyocesis, nescitur, quo perverso freti consilio, ut tamen verissimiliter creditur, dyabolo, humani ge-

1 et] *add. et del. ne* N 16 *revidendam*] *revidendum* N 22 *m(agnificencie)*] *add. et del. in* N 22 *presencia*] *in rasura* N 24 *INIECCIONIS*] *inieccione* N 24 *CLERICUM*] *clerum* N 25 *ALIARUMQUE INIURIARUM*] *litteris simplicibus scr.* N 27 et] *de* N

23 octava die...1520] 8 Ian. 1520 27 Zenthmyhal] Szentmihály, in comitatu Győr, cf. Csánki III p.559.

neris inimico instigante invicem conspirati prefatum exponentem nullis suis
 306^v culpis | et demeritis exigentibus verbis iniuriosis et vituperiis turpibus afficien-
 tes manus in eum ipsorum violentas temere iniecissent et, nisi Dei et certorum
 proborum virorum auxiliis idem exponens e manibus ipsorum armatis erep-
 tus fuisset, sine dubio nece miserabili eundem exterminassent, prout eciam ex- 5
 terminare voluissent et conati fuissent, sententiam excommunicationis contra
 tales a canone latam incurrere non formidantes in dispendium salutis anima-
 rum suarum dictique exponentis iniuriam et honoris derogamen manifestum.
 Quare etc.

474. NARRATIO CITACIONIS RACIONE OBLIGACIONIS ET INIURIARUM
 TAM REALIUM, QUAM VERBALIUM ET PRO ALIO FIDEIUSSIONIS ETC.
 ALIORUMQUE DEBITORUM 10

Demetrius etc. Dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris, do-
 minis .t. et .t. aliisque omnibus et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et
 sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spiritali, necnon Quinqueecclesiensi et 15
 Wesprimiensi dyocesibus ubilibet constitutis etc. Pro parte honorabilis domi-
 ni Georgii plebani de Fono dicte Wesprimiensis dyocesis nobis fuit expositum,
 quomodo venerabilis dominus Laurencius, abbas ecclesie Beate Marie Virgi-
 nis de .t. Quinqueecclesiensis dyocesis pro illis quinquaginta florenis auri, qui-
 bus scilicet eidem domino exponenti egregius Michael Mayos de et ex quadam 20
 compositione sew transaccione alias inter eundem exponentem et prefatum
 M(ichael) facta <et> celebrata debitorie manserat et est obligatus, fideiubens
 se debitorem constituisset principalem et eidem domino exponenti huiusmo-
 di L florenos auri persolvere promississet et assumpsisset, nichilominus tamen,
 307^r nescitur, unde moti, de huiusmodi .L. florenis | ad sepius requisiciones dicti 25
 domini exponentis hactenus satisfacere recusassent et recusarent eciam de pre-
 senti. Ceterum honorabilis dominus Andreas de .t. ac providi .t. et .t. de .t. dic-
 tarum dyocesum, nescitur, quo maligno ducti spiritu, tam coniunctim, quam
 divisim eidem domino exponenti gravissimas et atrocissimas iniurias tam rea-
 les, quam verbales irrogassent in rebusque et bonis suis mobilibus et immo- 30

3 eum] eium N 4 proborum] *add. et del.* hominum N 4 ipsorum] iporum N
 10 INIURIARUM] iniuriis N 11 REALIUM] realibus N 11–12 VERBALIUM...DEBI-
 TORUM] *litteris simplicibus scr.* N 11 VERBALIUM] verbalibus N 13 Demetrius] -trius
in rasura scr. N 17 plebani] *corr. ex plebano* N 22 facta] factam N 22 et] *sup-*
plevi 24 L] .L. N 28 dyocesum] dyocesum N 29 atrocissimas] atrocissimas N
 502.30–503.1 immobilibus] immobilibus N

17 Fono] *Fonyód, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III p.606.*

bilibus per ipsos indebite occupatis et ablatiis quam plurima dampna intulissent minus iuste et indebite in dispendium salutis animarum suarum dictique exponentis dampnum et iniuriam manifestam. Quare etc.

475. NARRATIO CITACIONIS AD DOCENDUM DE DILIGENCIA APPELLACIONIS ETC. ET PROSECUCIONE, ALIAS <AD VIDENDUM> LITTERAS EXECUTORIALES DECERNERE ET DARE ETC.

Demetrius etc. dilectis nobis etc. aliisque omnibus et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub dyocesi et iurisdiccione spirituali Strigoniensi ubi vis etc. mandatis! Noveritis nobis pro parte circumscripti Pauli .t. de .t. eiusdem dyocesis Strigoniensis fuisse expositum, quod, cum nuper nos in causa 10 et causis inter ipsum exponentem ut actorem et principalem ab una et similiter circumscriptum .t. de .t. racione et pretextu etc. aliorumque negotiorum in actis cause huiusmodi designatorum et illorum occasione ab alia partibus coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi vertentibus quandam pro parte et in favorem prefati exponentis et contra dictum .t. in causam attractum tu- 15 lisse[mus] sententiam diffinitivam, extunc licet illico post illius prolacionem pro parte dicti .t. ad Sedem Apostolicam sew | quemcumque alium iudicem competentem fuerit appellatum, tamen, quia idem appellacionem huiusmodi infra tempus debitum prosecui non curasset appellacionem huiusmodi deserens et sententiam predictam in rem de iure iudicatam transire permittens. Quare fui- 20 mus etc., ad prefatum .t., ut ipse quindecima die etc. compareat ad docendum et ostendendum de diligencia prosecucionis dicte appellacionis, si quam fecit, alioquin videndum et audiendum eandem appellacionem desertam mansisse et vicio deseracionis subiacuisse et subiacere sententiamque prefatam in rem de iure transisse iudicatam pronuncciari, necnon omnes et singulas expensas in 25 prosecucionem huiusmodi cause factas taxari et moderari et sententiam prefatam una cum expensarum taxatione huiusmodi debite execucioni demandari litterasque executoriales in forma desuper decerni et dari vel dicendum et causam rationabilem, cur premissa fieri non deberent allegandum, certificantes eundem sic citatum etc., sive non, nos ad premissa et alias, prout iuris fuerit, 30 ad ulteriora procedemus alterius partis ausencia vel contumacia in aliquo non obstante etc.

1-2 intulissent] intullissent N 4-6 APPELLACIONIS...DARE ETC.] *litteris simplicioribus scr.* N 5 AD VIDENDUM] *supplevi* 8 dyocesi] dyocese N 15-16 tullisse[mus] tullissemus N 23 eandem] eundem N 24 in] *corr. ex de* N 27 expensarum] *corr. ex* expensis N 28 dicendum] *dnndum cum contractionis signo* N 29 deberent] debentur N

476. APPELLACIO A REMISSIONE SEW DELEGACIONE CAUSE

Licet ego .N. de .t. dyocesis .t. vigore litterarum ammonitiorum et citatoriarum reverendissimi in Christo patris etc., per eundem ad instanciam mei et contra quosdam .t. et .t. dyocesis .t. occasione et pretexto spoliiorum et aliorum negociorum in eisdem litteris lacius expressarum et illorum occasione ad 5 partes in forma debita et consueta apostolice legacionis nate decretarum, emanatarum et ad partes emissarum respective iuxta et secundum earundem litterarum vim, formam et tenorem eosdem .t. et .t. in presenciam vestri, scilicet r(everendi) domini Demetrii de Nyas etc. sedemque spiritualem Strigonien-

308^r sem citari, in ius sew causam vocari fecerim et procuraverim | vosque, domine 10 Demetri vicarie prefate, in huiusmodi causa contra antedictos .t. et .t. adversarios sic, ut prefertur, citatos et in causam conventos me instante ad ulteriora procedere et ambabus partibus iudicium facere et iusticie complementum administrare debebatis, nichilominus tamen vos, domine vicarie prefate, nescitur unde moti, in huiusmodi causa sew causis non solum, quod ad ulteriora proce- 15 dere, iusticiam partibus administrare, ut prefertur, recusastis, verum eciam lite et causa huiusmodi coram vobis sic, ut premittitur, mota et pendente eandem causam me ad id minime saltem legitime vocato vel presente, ut ad meam noticiam a decem diebus citra devenit, ad civitatem .t., in presenciam scilicet .t., ad locum scilicet mihi non tutum penitus ad iudicem incompetentem et susppec- 20 tum, super quo iurare sum paratus, taliter, qualiter aliasque nulliter et de facto remisistis vel delegastis meque per hoc admodum gravastis. Unde ego .N. prefatus senciens me ex hiis nimium gravatum et timens in posterum plus posse gravare, ab huiusmodi igitur pretensis vestris remissione, delegacione, loci non tuti assignacione et quibusvis aliis gravaminibus exinde colligibilibus, illatis et 25 inferendis, citra quorumcumque procuratorum meorum hactenus quomodo-libet per me constitutorum revocacionem in hiis scriptis appello et provoco ad Sedem Apostolicam apostolosque peto primo, secundo, tercio ac sub unico verborum contextu instanterque, instancius et instantissime etc.

2 de] *corr. ex dii* N 2 ammonitiorum] amonitiorum BN 8 eosdem] *corr. ex*
eisdem N 9 Demetrii] Demetri N 10 fecerim] *corr. ex fecerint* N 15–16 procede-
re] *forsan pro procedentes(?)* N 18 meam] meum N 23 in posterum] imposterum
N 27–29 revocacionem...instantissime etc.] *cum signo insertionis add. minoribus litteris in*
marginē inferiore N 29 instancius] instan(cius) N 1 AMMONICIO] amonicio N

477. AMMONICIO PRO DECIMIS CUM EXCOMMUNICACIONIS
AC INTERDICTI ECCLESIASTICI SENTENCIARUM PENIS
PRO PARTE STEPHANI EPISCOPI NITTRIENSIS

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris, uni-
versis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub dyocesi, iurisdiccione et
308^v provincia Strigoniensi et presertim | in comitatu Nittriensi ubilibet constitutis
et existentibus etc. mandatis! Pro parte reverendi domini S(tephani) Pudma-
niczky, Dei et Apostolice Sedis gracia episcopi ecclesie Nittriensis nobis fuit
expositum, quomodo forent nonnulli utriusque sexus homines et persone tam
ecclesiastice, quam seculares in dicto comitatu Nittriensi aliasque dyocesi et
iurisdiccione Strigoniensi commorantes, necnon populi et communitates vil-
larum et possessionum iurisdiccioni et dyocesis earundem, qui integras, veras
et iustas decimas frugum, vinorum, bladum, apum, agnorum, agnellorum
et aliarum rerum decimari solitarum prefato domino episcopo ac ecclesie et
mense sue episcopali prefate provenire debentes hominibus sive decimatoribus
15 eiusdem per eum ad id deputatis et transmissis in et de medio eorundem mo-
re alias consueto dicare non permetterent et iam dicatas persolvere, sed et alii
persolvere volentibus persolvi permittere recusarent aliasque ratione previa de-
cimatoribus seu hominibus eiusdem prefatis graviter iniuriarentur in dispen-
dium salutis animarum suarum dictique domini exponentis et per consequens
20 ecclesie sue preiudicium et dampnum manifestum. Quare etc., et ammonicio-
nem legitimam cum excommunicationis ac interdicti ecclesiastici sententiis
contra prefatos huiusmodi decimarum debitores ad partes etc., devocioni ve-
stre etc., requisitus, ad prefatos huiusmodi decimarum debitores vobis in ex-
ecutione presencium nominandos personaliter accedatis ipsosque, utputa po-
25 pulos seu communitates seu communitatem, generaliter et in genere, singula-
309^r res vero | personas nominatim et in specie ex parte nostra diligenter requiratis
et moneatis, quos et nos etc., ut ipsi infra novem dierum spacium, <quos>
ipsis pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino monicione-
que canonica et sub excommunicationis ac ecclesiastici interdicti sentenciarum
30 penis prefigimus et assignamus, quam excommunicationem in singulares per-
sonas nominatim et in specie, dictum vero ecclesiasticum interdictum in popu-

2 ECCLESIASTICI] *posterius suprascr.* N 3 PRO PARTE] *posterius suprascr.* N 3 STEPHANI
EPISCOPI NITTRIENSIS] *in margine dextro add.* N 4 viris] *add. gemipunctum* N 7 re-
verendi] *rev(erendissimi)* N 7-8 Pudmaniczky] *corr. ex Pudnirumniczky(?)* N 14 de-
cimari] *corr. ex decimatori* N 15 debentes] *corr. ad debentibus* N 21 manifestum]
add. et del. etc. 21-22 ammonicionem] *amonicionem* N 25 nominandos] *add. et del.*
contractionis signum N 28 quos] *supplevi*

7-8 S(tephani) Pudmaniczky] *Stephanus Podmanicki (1512-1530), episcopus Nitriensis etc.,*
cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.259 et C. Τότη Főpapi archont. p.88.

los sew communitates generaliter monitos, nisi fecerint, quod eis in hac parte mandamus, dictorum dierum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et extunc prout exnunc ferimus in hiis scriptis, prefatas decimas, ut prefertur, dicto domino episcopo ac ecclesie et mense sue prefate iuxta antiquam consuetudinem aut alias qualitercumque provenire debentes hominibus sive 5 decimatoribus prefati domini episcopi, presencium scilicet ostensoribus pacifice, integre ac vere et iuste decimare permittere et dicatas de medio eorum persolvere et per alios persolvi facere aliasque a molestacionibus et iniuriis eorundem decimatorum se abstinere debeant et teneantur realiter et cum effectu, qui si id <fecerint>, bene quidem, alioquin lapso dictorum novem dierum spa- 10 cio eosdem omnes et singulos, ut prefertur, nominatim et in specie monitos et requisitos in vestris etc. denunciari, populis vero sew communitati ac communitatibus antedictis predictum imponatis ecclesiasticum interdictum et impositum 309^v firmiter observetis et per alios observari faciatis tamdiu, donec etc. | et de eorundem excommunicatorum absolucione ac dicti interdicti relaxacione vobis 15 constiterit evidenter, salvo etc., extunc predictos, ut prefertur, nominatim et in specie monitos similiter nominatim et in specie, in persona vero communitatis sew communitatum iudicem cum uno vel duobus iuratis eiusdem anni in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem, causam etc., certificantes etc. – ut immediate. 20

478. NARRACIO EXECUTORIALIS

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo venerabilibus honorabilibusque et discretis viris, universis et singulis dominis, abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis, cantoribus, custodibus, succentoribus, sacristis, tam collegiatarum, quam cathedralium canonicis parochialiumque ecclesiarum plebanis sive rectoribus ac eorum vicesgerentibus, necnon capellarum et altarium rectoribus ceterisque presbiteris, clericis, notariis et thabellionibus publicis quibuscumque per et infra Strigoniensem ac eius iurisdiccionem spiritualem, necnon Agriensem, Wesprimiensem, Quinqueecclesiensem, Iauriensem, Waciensem et Nittriensem civitates et dyoceses ubilibet 30 etc. Noveritis, quod orta dudum coram nobis in hac alma sede spirituali Strigoniensi inter honorabilem dominum Benedictum de Paxi alias de Zenthmyhal,

478 Bónis 4260 (31 Maii 1520).

7 medio] *add. et del. ipsorum* N 7 eorum] *posterius suprascr.* N 10 id] *add. et del. etc.* N 10 fecerint] *supplevi* 18 communitatum] *communitatum* N 20 immediate] *inme(diat)e* N 21 EXECUTORIALIS] *add. et del. quando a sententia non appellatur* N 26 vicesgerentibus] *vicegerentibus* N

32 Paxi] *Paks (?)*, in comitatu Tolna, cf. Csánki III p.410. 32 Zenthmyhal] *Szentmihály*, in comitatu Sáros, cf. Csánki I p.311.

nunc vero de Dorogh dicte iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis plebanum ut actorem et principalem ab una et circumspectum Valentinum Weres de Pesth
 310^r prefate Waciensis dyocesis, iurisdiccioni vero spiritualis Strigoniensis | ante-
 dicte veluti in causam attractum ab alia partibus de et super verberacione dicti
 domini B(enedicti) presbiteri actoris ex voluntate, mandato atque iussione pre- 5
 fati Valentini Weres perpetrata ac fideiussoria caucione, propter quam dictus
 Valentinus Weres quandam Michaellem Thar, famulum suum ex vinculis sew
 detencione iudicis Pesthiensis eliberavit et, quo sue placuit voluntati, irrequisi-
 to predicto domino actore, nec reconciliato dimisit et eundem in valde magno
 dampno reliquit, et illorum occasione quedam causa ac litis et quescionis mate- 10
 ria, in qua quidem causa nos citacione eiusque execucione legitimis preceden-
 tibus, auditis ambarum parcium propositacionibus, allegacionibus et responsio-
 nibus, habita litis contestacione, receptis eciam et examinatis nonnullis testi-
 bus pro parte dicti domini Benedicti plebani et deinde dictis et allegacionibus
 eorundem coram nobis exhibitis et productis aliasque rite et legitime proce- 15
 dentes tandem de anno Domini infrascripto decima septima die mensis Marcii
 nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparue-
 runt coram nobis in iudicio nobilis P(etrus) de Harazty dicti domini Benedicti
 presbiteri et honorabilis magister Michael de Bathor dicti Valentini Weres de
 Pesth procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde pro- 20
 curacionum mandatis nobis ex actis cause huiusmodi constitit et constat, et
 310^v ipso P(etro) procuratore nomine, | quo supra, instante et petente nos in cau-
 sa et causis huiusmodi, quatinus antea conclusum non fuerat, conclusimus ac
 habuimus et habere volumus pro concluso, et nichilominus visis primitus li-
 bello ac dictis et attestacionibus testium antedictis aliisque in huiusmodi causa 25
 et causis factis, gestis, productis et allegatis illisque cum peritis plene discussis
 et ruminatis ad prolacionem nostre sentencie diffinitive subinserte duximus
 procedendum et processimus eamque per ea, que vidimus et cognovimus de
 consilio iurisperitorum in scriptis tulimus et promulgavimus in hunc, qui se-
 quitur, modum: CHRISTI NOMINE INVOCATO etc. A QUA QUIDEM sententia 30
 nostra diffinitiva pro parte iamfati Valentini Weres de Pesth infra terminum
 iuris et tempus debitum saltim minime appellato, sed eodem Valentino sen-
 tenciam nostram eandem in rem de iure transisse iudicatam permittente, sub-
 sequenter de anno Domini similiter infrascripto die datarum presencium nobis

4 de] *in margine sinistro add.* [...]emper, ut [...]et in [...] sententia N 13 contestacione]
 conteconstestacione N 16 tandem de anno] *linea subter ducta signatum* N 16 infrascripto]
 infra(scrip)to N 30 CHRISTI] Cristi N 30 QUIDEM] *in margine dextro add.* et hoc tum(?),
 quando non appellatur a sententia N

1 Dorogh] Dorog, in comitatu Esztergom, cf. Györffy II pp.234–235. 2 Pesth] Pest, in
 comitatu Pest, cf. Csánki I pp.22–24. 16 decima septima die mensis Marcii] 17 Marc. 1520

iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus, honorabili magistro S(tephano) Thewkes, prefati domini B(enedicti) actoris ac prefato Michaelae de Bathor, antedicti Valentini procuratoribus nominibus, quorum supra, in iudicio hincinde comparentibus, ipso S(tephano) Thewkes procuratore dicti domini B(enedicti) eius nomine petente et instante nos citacione 5 eiusque execucione legitimis precedentibus preinsertam sentenciam nostram
 311^r diffinitivam in rem | de iure transisse iudicatam, necnon omnes et singulas expensas pro parte dicti domini Benedicti plebani actoris in prosecucione cause huiusmodi factas taxari debere pronuncciavimus, quas quidem expensas nos matura deliberacione et provida moderacione prehabitis una cum sallario pro- 10 curatoris ad undecim et medium florenos, necnon denarios xxxxvi taxavimus et limitavimus, recepto tamen primitus iuramento a prefato .S. Thewkes procuratore nomine, quo supra, quod dictus Benedictus plebanus principalis suus tot et tantum, videlicet undecim et medium florenos et denarios quadraginta sex Hungaricales exposuit sew necessario exponere debuit, postmodum etc., 15 ferimus in hiis <etc.>, dictus Valentinus Weres de Pesth septuaginta quinque florenos auri, in quibus modo premissis in preinserta sententia nostra diffinitiva condempnatus extitit ac alios undecim et medium florenos auri et denarios quadraginta sex Hungaricales occasione expensarum prefatarum per nos taxatos, item similiter alios quatuor florenos auri in et pro expedicione presencium 20 litterarumstrarum executorialium expositos, ad quos scilicet quatuor florenos auri nos huiusmodi litteras nostras taxavimus et in illis quoque quatuor
 311^v florenis auri ipsum Valentinum Weres condempnavimus, prefato | Benedicto plebano reddere, restituere et cum effectu persolvere aliasque preinserte sentencie diffinitive omnimode parere et obtemperare debeat et teneatur realiter 25 et cum effectu, qui si etc. Datum Strigonii ultima die mensis Maii, anno 1520.

479. INSTRUMENTUM SUPER RESIGNACIONE BENEFICIORUM, VIDE-
 LICET CANONICATUS, CANTORATUS, PREBENDARUM ETC.

In nomine Domini! Amen! Cunctis seriem presentis publici instrumenti inspecturis pateat evidenter et sit notum, quod anno a nativitate Domini mil- 30 lesimo quingentesimo decimo quarto, indiccione secunda, die vero <t.> men-

479 Bónis 4153 (October 1514).

1 causas] causans N 2 magistro] *in margine dextro add.* honorabili .t. et hoc etc. quando alius aut talis ex presentis etc. causam ipsam tunc temporis dirigitur (?) N 3 procuratoribus] procuratores N 9 pronuncciavimus] pronunciamus N 16 etc.] *supplevi* 18 ac] iterum *add.* ac N 19–20 taxatos] taxatas N 31 indiccione] indicione N 31 .t.] *supplevi*

26 ultima die mensis Maii] 31 Mai. 1520

sis Octobris, hora vesperarum vel quasi, Bude Wesprimiensis dyocesis, iurisdictionis vero spiritualis Strigoniensis, <in loco> .t. nuncupato, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini, domini Leonis, divina providencia pape decimi anno secundo, in mei, notarii publici testiumque infrascriptorum presencia personaliter constitutus honorabilis dominus Petrus de Bacha, rector ecclesie parochialis Sancti Egidii in vico civitatis Waradiensis Olazy nuncupato constructe ac canonici ecclesie collegiate Beate Marie Virginis et rector altaris Sancte Marie (Magdale)ne in ecclesia cathedrali Waradiensi fundati non vi, dolo, metu, fraude aut aliqua sinistra machinatione circumventus, sed libere et sponte dixit matura deliberacione prehabita, omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius et efficacius potuit et debuit, canonicatum et prebendam ecclesie Beate Marie Virginis ac rectoratum altaris Sancte Marie (Magdale)ne suos prefatos in favorem discreti viri, Benedicti de Banhalma, scholaris Agriensis dyocesis presentis et, quantum in eo erat, acceptantis pure et simpliciter resignavit eisdemque canonicatui et prebende ac altari atque iuri sibi in illis et ad illos quomodolibet competenti cessit et renunciavit penitus et in toto, ita tamen et hoc condicione, ut eidem domino B(enedicto) et nemini alteri conferantur, protestans solempniter et expresse, quod, si dominus sive domini, ad quem sew ad quos huiusmodi resignacionis admissio ac dictorum canonicatus et prebende atque altaris collacio, provisio aut dispositio spectat et pertinet, dictam resignacionem in favorem dicti domini B(enedicti) admittere et eosdem canonicatum et prebendam ac altare ei conferre nollent, extunc resignacionem cessionemque et renunciacionem predictas pro non factis habere et omne ius, quod hactenus in eisdem canonicatu et prebenda ac altari habuit et sibi competit, salvum et illesum sibi remanere et conservare vellet, permittens mihi notario publico tanquam publice et autentice persone voce ac nomine omnium et singulorum, quorum interest, intererit sew interesse poterit quomodolibet in futurum, stipulanti et recipienti tam dominus Petrus resignans, quam Benedictus prefati permisit per fidem loco et nomine iuramenti ab eorum quomodolibet prestiti, quod in huiusmodi resignacione, cessione et renunciacione non intervenit, nec intercessit fraus, dolus, neque aliqua simoniaca pravitas aut illicita paccio sew quevis corruptela, requirens me notarium publicum infrascriptum, ut ipsis et eorum cuilibet unum vel plura superinde conficerem publicum sew publica instrumentum aut instrumenta, quod et feci

2 in loco] *supplevi* 2 nuncupato] *nuncupata* N 6 Egidii] *Egidi* N 9 circumventus] *circumve(n)tus* N 9 libere] *libelere* N 27 quorum] *quarum* N 30 prestiti] *prestitum* N 31 renunciacione] *renunciacioni* N 32 corruptela] *coruptela* N 33 infrascriptum] *infra(scrip)tum* N

5 Bacha] *Bácsa, in comitatu Zemplén (?)*, cf. *Csánki* I p.371. 6 Olazy] *Olaszi, Váradolaszi, in comitatu Bihar*, cf. *Csánki* I pp.600–601. 13 Banhalma] *Bánhalma, in comitatu Heves*, cf. *Csánki* I p.58.

312^v officio mei thabellionatus exigente. |

480. TITULI

Universis et singulis reverendissimis ac reverendis in Christo patribus, necnon venerabilibus et circumspectis viris, dominis archiepiscopis, episcopis aliisque prelatiis ac eorum in spiritualibus et temporalibus vicariis et officialibus generalibus, abbatibus, prioribus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, lectoribus, cantoribus, custodibus, archidiaconis, tam cathedralium, quam collegiatarum canonicis parochialiumque ecclesiarum rectoribus, plebanis, viceplebanis, capellanis capellarumque et altarium rectoribus, necnon monasteriorum et ordinum quorumcumque generalibus, provinciarum custodibus, ministris, gwardianis, prioribus, vicariis ac Sancti Iohannis Ierosolimitani et aliorum magistris, preceptoribus, commendatariis ipsorumque, necnon predicatorum, minorum, heremitarum Sancti Augustini et Sancti Pauli ac Beate Marie Carmelitarum domorum et conventuum fratribus et conventibus ceterisque presbiteris ac clericis curatis et non curatis, notariis et thabellionibus publicis ac illi vel illis, quorum interest aut interesse poterit quomodolibet in futurum, in Zagrabienſi, Quinqueecclesiensi, Wesprimienſi, Strigoniensi, Transsilvaniensi civitatibus et dyocesibus ac alias per et infra limites huiusmodi legacionis ipsius reverendissimi ac illustrissimi domini legati ubilibet constitutis et existentibus, ad quos presentes nostre littere sew presens noster processus pervenerit et presertim tibi .t. de .t. infrascripto ex adverso principali salutem etc.

481., INSTRUMENTUM SUPER TESTAMENTARIIS | CUM APPENSIONE

313^r

SIGILLI

In nomine Domini! Amen! etc. In mei, notarii publici et testium infrascriptorum ad hoc specialiter vocatorum et rogatorum presencia honorabilis dominus .t. in lecto egritudinis erectus sedens in hunc modum suum ultimum condidit et fecit testamentum: et ego .t. scienſ me viam universe carnis ingressurum presentique seculo abrenunciaturum, licet sum eger corpore, sum tamen mente per omnia sanus et rationis compos, inter alias meas salubres dispositiones et ordinationes de bonis meis mihi a Deo collatis et datis coram te notario publico subscripto ac reverendo in Christo patre aliisque hic presen-

2 TITULI] Titulys N 12 aliorum] *add. et del.* magistrorum N 12 commendatariis] commendatariis N 17 in] *add. et del.* Zalgr N 18 Transsilvaniensi] Transs(il)vaniensi N 21 infrascripto] infra(scrip)to N

tibus ad hec specialiter vocatis et rogatis tale condo testamentum. Item primo etc. Executores autem huiusmodi testamenti mei et bonorum meorum prefatorum distribuendorum constituo .t., .t. et .t. de .t. Tandem dictus legans et constituens reverendissimo .t. humiliter supplicavit in eo, ut idem pro efficaciori huiusmodi testamenti sui firmitate hoc presens testamentum sigillo suo im-
pendenti communiri facere dignaretur, qui quidem dominus .t. prefati legantis supplicationibus annuens presentes litteras testamentarias fieri sigilloque suo anulari impendenti iussit communiri. Super quibus omnibus et singulis dictus legans peciit me notarium infrascriptum. SUBSCRIPCIO ET EGO etc. quia premissis legacioni, testamenti condicioni, executorum constitucionem, suppli-
cacioni omnibusque aliis etc., signoque et nomine meis solitis et consuetis una cum sigillo dicti domini de eius mandato consignavi et roboravi in fidem etc.

482. INQUISITORIA, EVOCATORIA, INSINUATORIA

Ladislaus, Dei gracia rex Hungarie et Bohemie fidelibus nostris capitulo ec-
clesie Castriferrei | salutem et gratiam! Exponitur nobis in persona honorabilis
magistri Wenceslai de .t. cantoris et canonici vestri, quomodo in anno, cuius
iam nona vel citra instaret revolutio, nobilis .t. de .t. ex instigatione et speciali
commissione egregii Georgii de .t., ignoratur, quo spiritu ducti, assumptis se-
cum quampluribus complicitibus et ad curiam et domum altaris S(ancte) Crucis
in eadem ecclesia vestra fundati ipsius exponentis armatis et potenciariis mani-
bus cum maximo tumultu et clamore irruissent ibique hostiis domus confrac-
tis et diruptis bona ipsius exponentis et pecunias rapuissent et abstulissent, ac
quo ipsorum voluntati placuit, fecissent ipsumque exponentem vituperiis illi-
citis affecissent et, nisi proborum hominum defensio affuisset, ipsum ibidem
nece miserabili absque omni culpa interemissent potencia mediante. Ceterum
in anno, cuius iam tertia instaret revolutio, nobiles .t. et .t. assumptis secum et
coadunatis quampluribus hominibus nobilibus et ignobilibus, nescitur, qua te-
meritate ducti, similiter ad domum et curiam Sancte Crucis prefati exponentis
armatis et potenciariis manibus irruissent, ibidem ianuis et hostiis confractis
bona mobilia, videlicet victualia et utensilia omnia ipsius exponentis rapuissent
et ad nichilum redegeissent et eidem exponenti ad xl^{ta} florenorum auri damp-
na intulissent ipsamque domum ipsius exponentis destruxissent et desolassent
potencia mediante, quam idem dominus exponens vix cum viginti quatuor flo-

3 et] *posterius suprascr.* N 6 dignaretur] dignarent N 10–11 supplicationi] *suppni cum contractionis signo* N 21 tumultu] tumulto N 21 hostiis] *lege ostiis* 22 exponentis] *add. et del.* armatis et potenciariis manibus N 28 prefati] prefatis N 29 hostiis] *lege ostiis* N 31 nichilum] nihilum N 31 xl^{ta}] *intellige XL id est quadraginta* 32 intulissent] intullissent N 32 destruxissent] detraxissent N

renis restaurari potuisset. Postremo in anno, cuius iam instaret 3a revolutio, prefatus G(eorgius) de .t., ignoratur, quibus respectibus et qua ductus temeritate, assumptis secum nobilibus .t. et .t. et aliis quampluribus | similiter ad domum prefati exponentis altaris S(ancte) Crucis armatis et potenciariis manibus irruissent ibidemque prefatum exponentem imprimis illicitis et vituperiosis verbis affecissent, tandem et, nisi proborum virorum auxilium affuisset, alias eundem nece miserabili absque omni culpa necassent potencia mediante in preiudicium et ipsius exponentis derogamen et dampnum valde magnum. Super quo fidelitati vestre presentibus firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, 10 quo presente magister .t. de .t. aliis absentibus homo noster scita prius premissorum mera veritate evocet memoratos .t. et .t. de .t. et alios iuxta formam generalis decreti nostri superinde editi et stabiliti contra annotatum exponentem ad xxxii. diem diei huiusmodi evocationis exhinc fiende computandum nostram in presenciam rationem de premissis reddituros efficacem, litispencia, si qua foret inter ipsos, non obstante, insinuantes ibidem eisdem, ut sive ipsi termino in predicto coram nobis compareant, sive non, nos ad partis comparentis instanciam id faciemus in premissis, quod iuri videbitur expediri. Et post hec huiusmodi inquisicionis, evocationis et insinuacionis seriem cum evocatorum et insinuatorum nominibus, ut fuerit expediens, terminum ad predictum nobis fideliter rescribatis. Datum etc.

SUPRASCRIPTIO Fidelibus nostris capitulo ecclesie .t. pro honorabili magistro .t. de .t. contra .t. et .t. et alios intrascriptos ad terminum intrascriptum. Inquisitoria, evocatoria, insinuatoria.

483. TRANSSUMPTUM LITTERARUM APOSTOLICARUM IN FORMA

BREVIS SUB MANU PUBLICA NOTARII

25

314^v | In nomine Domini! Amen! Noverint universi presentis publici transsumpti instrumenti seriem inspecturi, audituri, lecturi et legi visuri, quod anno a nativitate eiusdem Domini millesimo etc., indiccione etc., pontificatus etc. in nostrorum notariorum publicorum ac testium infrascriptorum ad id specialiter rogatorum presencia venerabilis .t. personaliter constitutus quasdam litte-

483 Bónis 4146 (1513–1521).

1 potuisset] potuissent N 1 3a] *intellige* tertia 5 imprimis] inprimis N 9 fidelitati] fidelitate N 14 diei] diey N 15 premissis] premissos N 15 efficacem] edificacem N 17 ipsi] ipse N 17 nos] *add. et del.* ad premissa N 17 partis] partes N 23 intrascriptum] infrascriptum N 24 insinuatoria] *linea subter ducta signatum* N 25–26 IN FORMA...NOTARII] *litteris simplicibus scr.* N 29 indiccione] indicione N

ras apostolicas eiusdem sanctissimi domini nostri pape in forma brevis scriptas
 cera rubra cordula pargamenea circumdata et anulo piscatoris sive secretaria-
 tus eiusdem domini nostri pape a tergo impressivae sigillatas et alias iuxta stilum
 Romane Curie et secretarie prefati domini nostri pape debite expeditas, ut in
 eis prima facie apparebat, exhibuit et presentavit petens sibi per nos notarios 5
 infrascriptos earum transsumptum autenticum scribi, publicari et dari. Quas
 quidem litteras apostolicas nos notarii infrascripti cum ea, qua decuit, reve-
 rencia recepimus, quarum tenor de verbo ad verbum sequitur et est talis: LEO
 PAPA DECIMUS. Universis etc. – vel sic: reverencia recepimus, quarum margine
 superiore scripta fuerant hec verba: 'Leo papa,' a tergo vero earundem littera- 10
 rum scripta subscriptio talis: 'Venerabili tali' etc. Continencia vero litterarum
 huiusmodi tenoris erat subsequentis: 'Dilecté' etc. Et, quia huiusmodi litteras
 apostolicas, ut prefertur, recipientes vidimus, palpavimus, legimus et diligenter
 inspeximus easque veras, autenticas, non viciatas, non cancellatas, neque in ali-
 qua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicionis nota carere repe- 15
 rimus, igitur attendentes, quod iusta petentibus non est denegandus assensus,
 petitionibus prefati .t. tanquam iustis acquiescentes huiusmodi litteras apostoli-
 cas exemplavimus, transsumpsimus, publicavimus et presenti publico trans-
 315^r sumpti instrumento inseruimus easque insertas | cum suis veris originalibus de
 verbo ad verbum collacionavimus et concordavimus volentes et, in quantum 20
 est nostri thabellionatus, ordinaria auctoritate decernentes huic nostro publi-
 co transsumpti instrumento talem et tantam fidem ubilibet locorum in iudicio
 et extra adhiberi, qualis et quanta ipsis originalibus litteris adhiberetur, si in
 medium afferrentur. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium
 premissorum presens publicum instrumentum confecimus, subscripsimus, si- 25
 gnavimus, publicavimus et in hanc publicam formam redegitur nostro officio
 thabellionatus id exigente. Acta sunt hec etc., presentibus etc.
 SUBSCRIPTIONES NOTARIORUM Et ego etc., quia preinsertas litteras apostoli-
 cas veras, autenticas omnique suspicionis vicio carere et presens exemplum sive
 transsumpti instrumentum cum suis originalibus collacionatam in omnibus et 30
 per omnia concordare comperi, ideo hoc presens publicum transsumpti instru-
 mentum manu infrascripti notarii fideliter scriptum exinde confeci, subscripsi,
 publicavi et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et
 consuetis signavi et roboravi in fidem et testimonium omnium et singulorum
 premissorum rogatus et requisitus. 35
 Et ego .t. natus .t. de .t. clericus talis dyocesis etc. publicus sacra auctoritate no-
 tarius, quia preinsertas litteras apostolicas vidi esse veras et autenticas et pre-

16 iusta...assensus] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

10 superiore] superiori N 23 adhiberetur] adhiberent N 25 premissorum] *add. et del. presentes* N 36 sacra] *pro apostolica v. desideratur imperiali* N 36–37 notarius] notarii N

sens publicum transsumpti instrumentum manu mea scriptum una cum notario prescripto per me diligenter auscultatum in omnibus et per omnia cum dictis originalibus litteris apostolicis concordare reperi, ideo me una cum signi nostri soliti et consueti appositione | subscripsi in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum etc.

5

484. NARRATIO CITACIONIS RACIONE DECIMARUM

Gregorius de Pesth etc. dilectis etc. in et sub dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi etc. Pro parte venerabilis domini Stephani archidiaconi Gewmeriensis et canonici dicte ecclesie Strigoniensis ac decimatoris comitatus sive cultelli Kyshonth eiusdem dyocesis Strigoniensis nuncupati nobis fuit 10 expositum, quomodo forent nonnulli utriusque sexus homines et persone ecclesiastice et seculares, nobiles et ignobiles et alterius condicionis homines, qui precii decimarum vinorum, frugum, bladorum et aliarum rerum decimari solitarum venerabilibus dominis canonicis et capitulo dicte ecclesie Strigoniensis de anno proxime preterito de dicto cultello sew comitatu ac illius 15 pertinentiis provenire debencium et per dictum dominum exponentem et eius homines ad id deputatos ipsis respective venditarum debitorie mansissent et forent obligati, de quibus licet pluries requisiti fuerint, nichilominus tamen hactenus satisfaccionem impendere minime curavissent et nec curarent de presenti in dispendium salutis animarum suarum, dictorum dominorum et 20 capituli, sed et ipsius domini exponentis preiudicium dampnum et iniuriam non modicum et manifestam . Quare etc. et citacionem etc. contra prefatos debitores huiusmodi etc.

485. DELEGATIO CAUSE

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino, Demetrio plebano et vicearchidiacono de Harsan dyocesis Quinqueecclesiensis salutem in 25 Domino | et in commissis debitam diligenciam adhibere! Causam et causas, quam et quas discretus Dionisius presbiter de Old, alias rector altaris de Naghfalw dicte dyocesis vigore, ut dicitur aliarum litterarum nostrarum ammonito-

4 appositione] appositionem N 10 Kyshonth] Kyshanth N 13 frugum] *add. et del.* Blas N 19 curavissent] *posterius corr. ex curassent* N 514.29–515.1 ammonitoriarum] amonitoriarum N

9 Gewmeriensis] *Gömör, archidiaconatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.42–47.* 10 Kyshonth] *Kishont, comitatus et districtus decimationis, cf. Györffy III p.267 seqq.* 26 Harsan] *Harsány, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.455.* 28 Old] *Old, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.512.* 28–29 Naghfalw] *Nagyfalu, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.463.*

riarum sive precepti nostri extraiudicialis a sede spirituali Strigoniensi contra et adversus providos et circumspectos Andream Zakal, .t. de .t., .t. de .t., .t. de prefata Old racione et pretextu certorum negociorum in eisdem litteris nostris lacius declaratorum et illorum occasione moverat sew movere intendebat, certis et rationabilibus ex causis animum nostrum moventibus et presertim, ut 5 parcium ambarum laboribus, fatigis et expensis parcatur, vobis domino Demetrio prefato cum omnibus et singulis eiusdem et earundem incidenciis, condepndenciis, annexis et connexis audiendam, cognoscendam et fine debito terminandam duximus committendam et committimus per presentes. Quocirca devocioni vestre in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena 10 committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus vocatisque predictis partibus et aliis, qui evocandi fuerint vigoreque litterarumstrarum ammonitoriarum predictarum in vim simplicis citacionis primitus et antea resolutio ac dicto Dionisio presbitero actori et aliis quibuslibet, ne in et ad excommunicationem sew scandalizacionem dictorum in causam attractorum procedere au- 15 deant, inhibito, causam et causas huiusmodi supradictas audiat, cognoscatis, decidatis et fine debito terminetis auctoritate nostra presentibus vobis attributa mediante, facientes, quod decreveritis, per censuram ecclesiasticam per partes supradictas firmiter observare, testes vero, si se gracia, odio, amore vel timore 316^v subtraxerint, simili censura compellatis veritati testimonium perhibere. | Si vero qua parcium predictarum iudicio vestro contentus non fuerit, liceat eidem ad dictam sedem Strigoniensem via appellacionis eandem causam deducere. Datum Strigonii etc.

486. NARRATIO EXECUTORIE, INTERLOCUTORIE

Demetrius de Nyas etc. dilectis etc. mandatis! Noveritis, quod orta dudum 25 coram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi inter honorabilem dominum Iohannem presbiterum alias plebanum de Thorbagh dicte Wesprimiensis dyocesis, ut agentem ab una et circumspectos Nicolaum Thablas, Martinum Cykos et dominam Elizabet, relictam condan Georgii Lanthos inhabitatores civitatis Budensis pretacte Strigoniensis iurisdiccione velut in causam attractos ab 30 alia partibus de et super certis negociis in actis cause huiusmodi deductis et specificatis quedam causa ac litis et quescione materia, in qua citacione eiusque execucione legitimis precedentibus procedentes, facta litis contestacione,

486 Bónis 4264 (17 Iulii 1520).

2 de] corr. ex etc. N 2 .t.] corr. ex ter N 3 prefata] intellige villa 12–13 ammonitoriarum] amonitoriarum N 13 antea] add. et del. resolto ac N 31 negociis] legociis N

27 Thorbagh] Torbágy, in comitatu Pest, cf. Györffy I p.578.

postquam dictus dominus Iohannes presbiter in omnibus terminis et dilacionibus a iure ad probandum suam intencionem statutis cum testibus fidedignis comprobare non voluisset ac termini huiusmodi effluxissent, tandem de anno Domini infrascripto decima quinta die mensis Marci nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis iudicialiter honorabiles viri, magistri Michael de Bathor dicti domini Iohannis actoris ab una et Blasius presbiter de Alba dictorum Nicolai, Martini et domine Elizabet ab alia partibus procuratores, prout videlicet de ipsorum hincinde procuracionum mandatis ex actis cause et causarum huiusmodi constitit et constat, et eisdem procuratoribus hincinde instantibus et petentibus nos in causa et causis huiusmodi, quatinus antea per nos conclusum non fuisset, conclusimus ac pro concluso habuimus et habere voluimus ac ad sentencie nostre interlocutorie subinserte prolacionem et pronuncciationem iuris ordine procedendum duximus et processimus eamque per ea, que vidimus et cognovimus, de iurisperitorum consilio tulimus in scriptis huiusmodi sub tenore: IN CAUSA etc. A QUA QUIDEM sententia nostra interlocutoria licet illico post illius prolacionem et pronuncciationem pro parte dicti domini Iohannis presbiteri actoris ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et per nos eidem appellacioni delatum extiterit, tamen, quia idem dominus Iohannes presbiter appellacionem suam huiusmodi infra terminum per nos sibi prefixum prosequi minime curasset, eandem appellacionem suam desertans et sentenciam nostram interlocutoriam preinsertam in rem de iure transisse iudicatam permittens, unde nos de anno Domini similiter infrascripto 20 ii die mensis Maii modo simili citacione eiusque execucione legitimis precedentibus nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio prefatus dominus B(lasius) presbiter de Alba procurator dictorum Nicolai, Martini et domine Elizabet et ipso petente ac instante nos appellacionem predictam desertam fore et vicio desercionis subiacuisse et subiacere preinsertamque sentenciam nostram interlocutoriam in rem de iure transisse iudicatam ac omnes et singulas expensas pro parte dictorum N(icolai), M(artini) et domine Elizabet in prosecucione cause huiusmodi factas taxari debere pronuncciaui-
 317^r mus, quas quidem expensas nos tandem die datarum presencium simul cum
 salario procuratoris matura deliberacione et provida moderacione prehabitis
 ad decem florenos et quadraginta septem denarios Hungaricales taxavimus et
 limitavimus, recepto tamen primitus iuramento a prefato domino B(lasio) pre-
 sbitero procuratore nominibus, quorum supra, quod principales sui prefati tot
 et tantum, videlicet decem florenos et quadraginta septem denarios Hungarica-
 les exposuerunt sew necessario exponere debuerunt. Postmodum fuimus pro

17 dicti] iterum add. dicti N 23 20 ii] intelligendum puto XXII id est vigesimo secundo
 34 taxavimus] taxamus omisso contractionis signo N

parte actorum N(icolai), Mar(tini) et domine Elizabeth etc., ferimus in hiis scriptis, prefatos decem florenos auri et quadraginta septem den(arios) Hungaricales nomine expensarum prefatarum per nos taxatos et item alios quatuor
 317^v | florenos auri in et pro expeditione presencium litterarum nostrarum exposi- 5
 tos, ad quos scilicet quatuor florenos auri nos huiusmodi litteras nostras taxa-
 mus ipsumque dominum Iohannem presbiterum in illis quoque condempnamus, prefatis Nicolao, Martino et domine Elizabet dare, tradere et persolvere debeat et teneatur realiter et cum effectui. Qui etc. Datum Strigonii, vigesima secunda die mensis Maii, anno 1520.

487. TRANSSUMPTUM ETC.

10

Nos Demetrius etc. causarum auditor generalis memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod die datarum presencium in porticu cathedralis ecclesie Strigoniensis nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus nostri veniens in presenciam egregius magister .t. de .t. Strigonii residens procurator et eo nomine prefati 15
 r(everendissimi) d(omini) cardinalis Strigoniensis et quasdam litteras venerabilis capituli S(ancti) Stephani prothomartiris de promontorio Waradiensi patenter in pargameno confectas eiusdem sigillo autentico in cordula sericea diversorum colorum impendenti munitas et consignatas et per discretum .t. natum .t. de .t. dyocesis .t. imperiali auctoritate notarium publicum sub- 20
 scriptas nobis exhibuit et presentavit huiusmodi sub tenore: CAPITULUM
 ETC. Post quarum quidem litterarum preinsertarum dicti capituli ecclesie Sancti Stephani prothomartiris presentationem et exhibicionem requisivit nos prefatus magister .B. procurator nomine, quo supra, quatinus preinsertas litteras ipsius capituli transsumpti et exemplari ac in publicam formam redigi 25
 mandare nostramque auctoritatem pariter et decretum interponere dignaremur. Nos tunc Demetrius episcopus et vicarius prefatus preinsertas litteras
 318^r | annotati capituli ad manus nostras recepimus | illasque vidimus, tenuimus, legimus et diligenter inspeximus et, quia litteras ipsas sanas, integras, illesas omnique prorsus vicio et suspicione carentes invenimus, ideo ad dicti magistri 30
 .B. procuratoris, cuius supra, nomine ulteriorem instanciam illas per nobilem virum .t. .t. de .t. auctoritate apostolica notarium et scribam infrascriptum transsumpti et exemplari ac in publicam transsumpti formam redigi fecimus et mandavimus, volentes et auctoritate nostra ordinaria decernentes, quod presenti nostro transsumpto instrumenti de cetero et inantea ubique locorum 35

4] *in margine dextro add.* et scit Anto[...] ad terminum, quo expense taxantur N

8-9 vigesima...anno 1520] 22 Mai. 1520

in iudicio et extra stetur illisque detur et adhibeatur talis et tanta fides, qualis et quanta preinsertis litteris capituli cum presenti transsumpto auscultatis et collacionatis data fuit et adhibita daturque et adhibetur sew daretur et adhiberetur, si in medium exhibite fuissent aut ostense. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras sive presens 5 publicum instrumentum huiusmodi litteras prefati capituli transsumptatas in se continentes sive continens exinde fieri et per prefatum notarium publicum subscribi et publicari mandavimus sigillique officii vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis appensione iussimus et fecimus communiri. Datum et actum sub anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quintodecimo, indicione 10 etc.

SUBSCRIPCIO NOTARII Et ego Stephanus etc. publicus apostolica auctoritate notarius prefatique domini Demetrii episcopi et vicarii coram eo scriba, quia 318^v preinsertarum litterarum capituli | presentacioni, recepcioni, requisicioni, transsumpcioni, collacioni, auscultacioni ac decreti et auctoritatis interposi- 15 cioni aliisque omnibus et singulis premissis, dum sic, ut premittitur, fierent et agerentur, una cum prenomatis testibus presens interfui eaque omnia et singula etc., ideo hoc presens publicum instrumentum me aliis occupato negociis per alium fideliter scriptum exinde confeci manuque mea propria subscripsi, publicavi et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis 20 et consuetis una cum sigilli vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis appensione de eius<dem> domini Demetrii vicarii mandato signavi et roboravi in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus.

488. SUPPLICACIONIS FORMA ETC.

Reverendissime in Christo pater! Exponitur reverendissime d(ominacioni) 25 v(estre) pro parte devoti oratoris eius .P. Scayder de Krempnicia Strigoniensis dyocesis, quod, cum alias ipsum oratorem circumspetus .t. de .t. de et super quibusdam triginta trium den(ariis) singulis ebdomadis sibi, ut falso preten- dit, per oratorem solvendis ac decem et septem florenis ac aliis rebus in actis cause lacius expressis et earum occasione coram reverendo patre, domino vica- 30 rio v(estre) reverendissime d(ominacionis) Strigoniensi convenisset in causam

488 *Bónis* 4182 (1515).

2 auscultatis] auscultatus N 3 collacionatis] collacionatus N 10 indicione] indicione N 13 Demetrii] Demetri N 14 presentacioni] presentacionem N 14 recepcioni] recepcionem N 14 requisicioni] requisicionem N 15 transsumpcioni] transsumpcionem N 15 collacioni] collacionem N 15 auscultacioni] auscultacionem N 20 publica- vi] publicam(?) N 21 consuetis] *add. iterum* solitis et consuetis N 22 dem] *supplevi* 28 trium] *add. et del. flor(enis)* N 28 ebdomadis] ebdamadis N 30 coram] *corr. ex* citra N 31 convenisset] convenissent N

et idem dominus vicarius perperam procedens quandam pretensam senten-
 319^r ciam promulgasset diffinitivam de iure nullam vel saltem iniquam, licet procu-
 rator oratoris illico post illius prolacionem | pro parte eiusdem oratoris ab ea
 ad Sedem Apostolicam sive v(estram) reverendissimam d(ominacionem) ap-
 pellaverit, tandem se ad iter huiusmodi preparare debuit vel profectus fuit, sive 5
 propter horrenda tremendaque et inaudita disturbia, que estate proxime prete-
 rita inter populares et nobiles exorta fuerunt et vigeant aut per alia legitima
 impedimenta interceptus et prepeditus apostolos super predicta sua appella-
 cione, ut pretenditur, non peciit, immo ne oratorem de prolacione sentencie
 pretense certificare potuit, sed cum primum huiusmodi pretensam sentenciam 10
 promulgatam esse ad noticiam oratoris pervenit, mox idem orator personali-
 ter ad dictam appellacionem prosequendam ad reverendissime do(minacionis)
 v(estre) curiam venit. Supplicat igitur idem orator v(estre) r(everendissime)
 d(ominacioni) humiliter, quatinus causam et causas appellacionis et appella-
 cionum huiusmodi ac post et contra illam attemptatorum sew innovatorum 15
 nullitatisque et nullitatum tam pretense <etc.>

489. SINE TITULO

Reverendus in Christo pater, dominus Demetrius episcopus Sanctuarien-
 sis ac in pontificalibus et spiritualibus vicarius et causarum auditor generalis
 ecclesie Strigoniensis mandat omnibus et singulis dominis presbiteris et cle- 20
 ricis huius ecclesie et civitatis Strigoniensis beneficiatis et non beneficiatis sub
 pena excommunicacionis, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint, que in
 hac parte ipsis mandat, canonica monicione premissa exnunc prout extunc et
 319^v econtra fert in hiis scriptis, quatinus | die crastina mane peracto officio et quali-
 bet die hac septimana more solito in castro Strigoniensi convenire ad ecclesiam 25
 sew ecclesias, prout ab eodem domino vicario aut succentore huius ecclesie in-
 formacionem receperit, cum solempnitate debita processionaliter Deum om-
 nipotentem pro pluviis tribuendis deprecaturi honeste et devote ire debeant et
 teneantur. Datum Strigonii, decima die mensis Augusti, anno 151⁰⁴.

489 Bónis 4152 (10 Augusti 1514).

2 diffinitivam] d(i)ff(ini)tivam N 9 prolacione] prolacionem N 9 sentencie] sententia
 N 16 nullitatis] nillitatis N 16 etc.] *supplevi, quia dirimitur textus* 28 pluviis] pluvis
 N 29 151⁰⁴] *non plene liquet, utrum 1501 an 1514 legendum*

490. INSTRUMENTUM PROCURACIONIS

In nomine Domini! Amen! Anno nativitatis eiusdem millesimo Quingentesimo vigesimo, indiccione octava, die vero decima septima mensis Iulii, hora quasi quinta post meridiem in domo domini .t. etc. Bude sita et habita, pontificatus siquidem sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Leonis, 5 divina providencia pape decimi anno eius octavo, in mei, notarii publici et testium infrascriptorum presencia constitutus personaliter honorabilis dominus Io(hannes) p(lebanus) de .t. dyocesis .t. omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius et efficacius potuit et debuit, fecit, constituit et solempniter ordinavit suos veros, legitimos et indubitatos procuratores, acto- 10 res, factores et negotiorum suorum gestores ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod specialitas generalitati non deroget, nec econtra, videlicet 320^r nobiles | et egregios .t. et .t. etc. absentes tanquam presentes et quemlibet eorum insolidum, ita tamen, quod non sit melior condicio primitus occupantis, nec deterior subsequens, sed quod unus eorum inceperit, alter prosegui va- 15 leat, mediare et finire, specialiter et expresse ad ipsius domini constituentis ac pro eo et eius nomine in omnibus et singulis suis causis tam per ipsum contra alios, quam per alios quospiam contra ipsum motis et movendis coram quovis iudice comparandum, agendum, defendendum, reconvenendum, libellum sew libellos et alias quascumque petitiones summarias dandum et offerendum, ex- 20 cipiendum, replicandum, dupplicandum, tripplicandum, quadruplicandum, litem sew lites contestandum et contestari videndum, de calumpnia vitanda et veritate dicenda iurandum et aliud quodlibet licitum iuramentum in animam ipsius domini constituentis prestandum, ponendum, articulandum, posicio- nibus et articulis partis adverse respondendum et suis responderi petendum, 25 testes, acta, litteras, privilegia et quecumque probacionum genera producendum et ex adverso productis opponendum, excipiendum, crimina et defectus allegandum, publicaciones quascumque petendum, in causa concludendum et concludi petendum, sententiam sew sentencias tam interlocutorias, quam dif- finitivas ferri petendum et audiendum ab eaque sew ab eis et alio quocumque 30 gravamine illato vel inferendo appellandum, apostolos petendum et recipiendum, appellacionis causam proseguendum, unum quoque vel plures procuratorem sew procuratores loco sui substituendum, eum vel eos revocandum et

12 specialitas...econtra] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum* 14–16 non sit... finire] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2–3 millesimo...Iulii] 17 Iul. 1520 3 indiccione] indicione N 4 meridiem] merediem N 8 p(lebanus)] .p. i.e. plebanus v. presbiter(?) 10 veros] *signo contractionis omisso vos* N 15 inceperit] *corr. ex enceperit* N 27 et] *posterius suprascr.* N 31 inferendo] inferendo N 32 proseguendum] *alia manu inter lineas et in margine dextro add. et expensas taxari petendum super ipsum, si necesse fieret(?) inn[...](?)* N 32 quoque] *add. et del. procuratores* N 33 revocandum] *posterius signum insertionis add.* N

generaliter omnia et singula alia dicendum, gerendum, faciendum, procuran-
 320^v dum et exercendum, | que in premissis necessaria forent sew quomodolibet op-
 portuna, eciam si talia forent, que mandatum exigent magis speciale, quam
 presentibus est expressum, promittens idem dominus constituens se gratum,
 ratum atque firmum habiturum, quicquid per predictos suos procuratores ac- 5
 tum, factum, gestum et procuratum fuerit in causis suis prenotatis, relevans
 nichilominus idem dominus constituens prefatos suos procuratores ab omni
 onere satisdandi, iudicio sisti et iudicatum solvi sub ypotheca et obligacione
 omnium bonorum suorum presencium et futurorum ac sub omni iuris et facti
 renunciacione ad hec necessaria pariter et cautela. Acta sunt hec et facta an- 10
 no, indiccione, die, mense, hora, loco et pontificatu, quibus supra, presentibus
 honorabilibus et discretis viris .t., .t., .t. etc.

491. EXECUCIO CONTRA HEREDES ET CITACIO AD PARTES DECRETA ET DATA

ut qui prius erat citatus et contra ipsum iam lata et promulgata esset
 sententia diffinitiva, vita functus esset, heredes tunc et successores bonorum 15
 ipsius citentur de partibus sub hac verborum forma:

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ec-
 clesiarum plebanis ac capellarum et altarium rectoribus in et sub dyocesi,
 iurisdiccione et provincia Strigoniensi ubilibet etc. Noveritis pro parte .t. et .t.
 321^r de .t. | dicte iurisdiccione Strigoniensis residencium nobis fuisse expositum, 20
 quod cum nuper nos in causa et causis, quam et quas ipsi exponentes contra
 et adversus .t. de .t. racione certorum debitorum fide Christiana mediante
 solvere promissorum et eorum occasione coram nobis in hac sede spirituali
 Strigoniensi moverant, servatis de iure servandis aliasque rite et legitime
 procedentes diffinitivam pro ipsis exponentibus et contra iamfatum .t. de .t. 25
 tulissemus sententiam, a qua licet pro parte eiusdem .t. de .t. appellatum
 fuerit, tamen, quia tandem idem .t. appellacionem suam huiusmodi certo
 modo desertasset sententiam nostram diffinitivam in rem de iure transisse
 iudicatam permittens, et licet, prout eadem expositio continebat, prefatus
 .t. de .t., sicuti Deo placuisset, vitam finisset temporalem eidemque nobilis 30
 domina .., eius relicta ac filii et quidam alii in omnibus et singulis rebus et

3 speciale] specialem N 8 et] *add. et del.* indebitum N 8 iudicatum] *alia manu*
posterius suprascr. N 8 ypotheca] ypotecha N 10 renunciacione] *renunciacionem*
 N 11 indiccione] *indicione* N 13 DATA] *litteris simplicioribus scr.* 14–16 ut qui...
 verborum forma] *ad modum rubricae scr.* N 24 servandis] *linea subter ducta signans add.*
superflue, sed non del. pro ipsis exponentibus et contra prefatum .t. de .t. N 26 tulissemus]
 tullissemus N 30 finisset] *intellige finivisset*

bonis ipsius condam .t. successissent bonaque et res huiusmodi haberent, tenerent et possiderent. Quapropter requisiti fuimus pro parte dictorum exponencium superinde debita cum instancia, ut citacionem legitimam contra prefatam dominam .t. relictam ac filios et heredes ipsius condam .t., vobis in 5 execucione presencium nominandos ad partes etc., Strigonii coram nobis in iudicio legitime compareant ad videndum et audiendum sententiam nostram diffinitivam in favorem dictorum exponencium, ut prefertur, latam contra eos ut et tandem heredes ac rerum et bonorum ipsius condam .t. possessores debite execucioni demandari, necnon omnes et singulas expensas pro parte 321^v dictorum | exponencium factas taxari litterasque opportunas desuper decerni 10 et dari vel dicendum causam rationabilem, cur premissa fieri non debeant, allegandum, certificantes eosdem sic etc., sive non, ad ulteriora procedemus alterius partis ausencia etc.

492. CITACIO CUM RESTRICCIÓNE AD OCTO PERSONAS EXCEPTIS
NOMINATIS ET IN CITACIONE SPECIFICATIS PERSONIS ETC.

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis etc. pro parte circumspecti .t. de .t. dicte dyocesis nobis fuit expositum, quomodo nobiles et providi .t. et .t. de .t. dictarum dyocesium prefato exponenti tum de et ex causa mutui, tum vero aliis iustis et legitimis de causis in certis florenorum auri summis et pecuniarum quantitatibus ac aliis rebus et debitis liquidis 20 debitorie obligarentur, de quibus licet etiam fide eorum Christiana mediante satisfacere promisissent et assumpsissent, nescitur tamen, unde moti, fidei et promissionum suarum huiusmodi immemores hactenus satisfacere recusassent et recusarent de presenti in dispendium salutis animarum suarum dictique exponentis preiudicium, dampnum et iniuriam manifestam. Quare etc. et ammonicionem legitimam cum excommunicationis sententia contra prefatos .t. et .t. ac alios debitores prefatos vobis ad numerum dumtaxat octo personarum nominandos, et qui singulariter singuli pro facto ultra summam duorum florenorum auri et ultra se extendentem et non ultra obligarentur, ad quos scilicet octo personas et non plures nos huiusmodi litteras nostras extendi volumus 30 vobisque exponenti ac executoribus prefatis sub infrascripta excommunicacionis 322^r late sentencie pena, ne vos | executores contra plures exequimini et dictus exponens exequi faciat sew procuret, serie presencium inhibemus ad partes in forma solita et consueta etc., requisitus, ad prefatos .t. et .t. de .t. et alios debito-

4 .t.] *del.?* N 5 nominandos] nominandis N 11 dicendum] *dndum cum contractionis signo* N 18 dyocesium] dyocesum N 25–26 ammonicionem] *amonicionem* N 28–29 et qui...obligarentur] *cum signo textum inserendi in sinistro inferioreque margine scr.* N 29 ultra] *altra(?)* N

res prefatos vobis in execucione presencium nominandos personaliter accedatis ipsosque ex parte nostra etc., ferimus in hiis scriptis, de prefatis debitis vobis in execucione presencium specificandis, quibus obligantur, antedicto exponenti satisfacere debeant etc., qui si etc., salvo et reservato, quod si qui ex ipsis per vos modo premissis monitis se premissorum occasione indebite gravatos fore 5 allegaverint, extunc tales ad instanciam prefati exponentis in nostram peremptorie citetis presenciam ad xx. diem etc. causam gravaminis eorum, si quam habuerint iustam et rationabilem, cur ad premissa non teneantur, coram nobis allegaturos a nobisque debite iusticie complementum recepturos, usque etc.

493. TRANSSUMPTUM LITTERARUM APOSTOLICARUM

SUB PUBLICA MANU:

10

In nomine Domini! Amen! Universis et singulis presens publicum transsumpti instrumentum visuris pariter et inspecturis pateat evidenter et sit notum, quod anno a nativitate Domini eiusdem millesimo quingentesimo vigesimo, indiccione octava, die vero decima octava Iulii, hora vesperarum vel quasi, Bude Vesprimiensis dyocesis in hospicio solite residence reverendissimi in Christo patris, domini Petri Collucensis et Bachiensis ecclesiarum canonice unitarum archiepiscopi, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Leonis, divina providencia pape x. anno eius octavo in mei, notarii publici | subscripti testiumque infrascriptorum ad id specialiter vocatorum 20 et rogatorum presenciam personaliter constitutus reverendus in Christo pater, dominus Anthonius, episcopus ecclesie Nittriensis, procurator et eo nomine serenissimi principis et domini, domini Ladislai, Dei gracia regis Hungarie et Bohemie etc., prout de sue procuracionis mandato legitimam fecit fidem, habens et tenens suis in manibus quasdam litteras prefati sanctissimi domini 25 nostri, domini pape eius vera bulla plumbea cum filis sericeis rubei croceique coloris more Romane Curie impendenti bullatas, quas mihi notario publico subscripto ad manus tradidit et presentavit, petens easdem per me transsumpti et exemplari ac in publicam transsumpti formam redigi sibi que dari et tradi iuris prefati serenissimi principis, domini Ladislai regis ad cautelam. Quarum 30 tenor talis est: ALEXANDER etc. Ego itaque notarius supra- et infrascriptus hu-

493 Bónis 4265 (18 Iulii 1520).

15 indiccione] indicione N 15 octava] *add. et del.* die N 18 sanctissimi] *modo contractionis Stephani scr.* N 19 domini] *add. et del.* Alexandri N 19 Leonis] *posterius suprascr.* N 25 sanctissimi] *modo contractionis Stephani scr.* N 26 filis] filys N

17 Collucensis] *Kalocsa, archiepiscopatus, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.325–352.*

iusmodi litteras apostolicas mihi modo, quo supra, presentatas undique legi, tenui, palpavi et diligenter inspexi, et quia eas sanas, integras et illesas ac omni prorsus vicio et suspicione carere reperi, ideo ipsas litteras apostolicas transsumpsi, exemplavi et in hanc publicam formam redege dictoque domino .t. nomine procuratorio, quo supra, petente dedi et tradidi iuris dicti domini regis 5 etc. ad cautelam. Acta etc., presentibus etc.

494. INTERROGATORIA

infrascripta dantur ex officio, iuxta et secundum que testes pro parte honorabilium dominorum .t. et .t. de .t. dyocesis .t. contra et adversus dominum .t. 323^r de .t. eiusdem dyocesis | debeant examinari et interrogari. 10

Imprimis reducatur in memoriam cuilibet testi iuramentum per ipsum prestitum et quod testis falsidicus trippliciter peccat, primo Deum offendit, secundo iudicem decipit et tercio partem, contra quam producitur, in suo iure ledit.

Item petatur a teste, cuius etatis et condicionis existat, dives vel pauper, servus, familiaris, promotor, procurator, sollicitator vel amicus specialis dictorum dominorum .t. et .t. et inimicus memorati domini .t., contra quem producitur. 15

Item, si testis est informatus vel avisatus per aliquem vel cum suo conteste collocutus, qualiter in huiusmodi causa debeat testificari.

Item, si testi est datum aut promissum aliquid vel sperat se habere in posterum pro eo, quod deponit in hac causa. 20

Item, si testis est excommunicatus minori vel maiori excommunicacione a iure vel ab homine vel alias infamis, quomodo et qualiter ac pro quo facto, dicat et declaret.

Item, si testis noscit partes litigantes, ubi et quando eas novit et quam partem mallet triumphare in presenti causa. 25

1 undique] *forsan pro vidi(?)* N 2 tenui] *corr. ex tenus* N 10 interrogari] *alia manu in margine dextro add. alioquin deposicionibus testium tanquam nulliter examinatorum (examinatis N) nulla fides detur* N 16 sollicitator] *solicitatur* N 16 vel] *add. suprascr. subditus .t.* N 18 avisatus] *avizatus* N 18 per] *in margine dextro add. et del. interrogetur testis* N 19 qualiter] *in margine dextro alia manu add. Interrogetur testis diligenter de contentis articulorum et de causa sciencie, unde scilicet et qualiter sibi constat de hiis, que continentur in articulis, an scilicet ea ab aliis audivit et a quibus audivit et quomodo* N 20–21 *in posterum] imposterum* N 22 *maiori] in margine dextro alia manu add. Quo denique die et qua hora illa, que deponit, facta sunt, et si ipse presens fuit et qui alii presentes fuerunt* N 25 *quando] in margine dextro alia manu add. signanter vero ceteri(?) artic[uli ...]* 26 *causa] in margine dextro inferioreque alia manu add. Item interrogetur testis ad omnes et singulos articulos quomodo et qualiter ea, que deponit, sibi constant (constat N) et si tunc presens fuit vocatus vel alias fortuito et contingenter, ac qui alii tunc presentes fuerunt, viderunt et premissa audierunt, testis dicat et declaret causam sue sciencie, reddendo item (iste N), de quibus anno, die, loco et hora contenta articulorum facta fuerunt aliasque causam sue sciencie reddat cetera etc. N*

Descendendo ad specialia

323^v Interrogetur testis, si scit, quod etc. |

495. MONICIO SUPER CONFESSIONE DEBITI IN IUDICIO FACTA SINE
'SALVO ET RESERVATO'

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis etc. Noveritis, 5
quod cum nos in quibusdam lite et causa, quas prudentes et circumspecti .t.
et .t. de .t. contra et adversus discretum dominum Gregorium plebanum de
.t. dicte dyocesis .t. racione et pretextu quorumdam quinquaginta florenorum
auri, quibus eundem dominum G(regorium) ipsis certis et racionabilibus ex
causis in actis cause huiusmodi lacius deductis et specificatis debitorem fore 10
asseruerunt, et illorum occasione moverant sew movere intendebant, citacione
eiusque execucione legitimis precedentibus ad nonnullos actus iudiciarios, ci-
tra tamen litis et cause huiusmodi contestacionem processissemus, et deinde de
anno Domini infrascripto quarta die mensis .t. nobis ad iura reddenda et causas
audiendas pro tribunali sedentibus et prefatis Tho(ma) et Demetri<o> ut ac- 15
toribus ab una ac pretacto domino Gregorio veluti reo et in causam attracto ab
alia partibus coram nobis in iudicio comparentibus idem dominus G(regorius)
respondendo accioni prefatorum Tho(me) et De(metrii) actorum dixit ac pu-
re, simpliciter et expresse confessus extitit iamdictis L^{ta} florenis auri prefatis .t.
et .t. actoribus se ex causis predictis debitorem esse, offerens se ex eisdem L^{ta} 20
florenis triginta florenos auri in continenti et residuum eorundem, puta alios
324^r viginti florenos auri in termino competenti, infra quem bona sua vendere | et in
paratam pecuniam convertere posset, per nos prefigendo soluturum, nos eidem
domino G(regorio) terminum quindecim dierum spacium ad solvendum pre-
dictis Tho(me) et D(emetrio) actoribus iamdictos quinquaginta florenos auri 25
huiusmodi per eum, ut prefertur, confessatos statuimus et prefiximus, utque
eosdem quinquaginta florenos auri ipsis Thome et D(emetrio) integre, realiter
et cum effectum infra eundem terminum persolvat, mandamus et precepimus
eidem. Tandem die datarum presencium fuimus pro parte antelatorum .t. et
.t. actorum requisiti, ut, ex quo dictus G(regorius) residuum quinquaginta flo- 30
renorum, videlicet xx florenos auri nedum infra terminum predictum, sed et
usque modo eisdem persolvere recusasset et recusaret, ipsis superinde de op-
portuno iuris remedio <providere> ac litteras oportunas contra predictum

3 MONICIO] *corr. ex monicione* 3-4 DEBITI...RESERVATO] *litteris simplicioribus scr.*
N 3 FACTA] *facti* N 11 citacione] *citacionem* N 12 execucione] *execucio-*
nem N 13 processissemus] *processessemus* N 14 infrascripto] *infra(scrip)to* N
18 De(metrii)] *Do.* N 19 iamdictis] *iamdictos* N 25 auri] *del.?* N 33 providere]
supplevi

G(regorium) in forma solita et consueta decernere dareque et concedere dignemur. Nos vero attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et iuri consonam, easdem litteras nostras huiusmodi dandas esse decrevimus et decernimus per presentes. Vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni etc., ferimus in hiis scriptis, de residuitate L^{ta} florenorum, utputa de prefatis viginti florenos 5 auri et de alio uno floreno pro expedicione presencium litterarumstrarum ammonitiorum exposito, ad quem unum florenum presentes litteras nostras taxavimus, iamdictis Thome et D(emetrio) satisfacere aut se cum eisdem amicablem componere debeat et teneatur realiter et cum effectu, qui etc., aliud habueritis in mandatis. Et tandem seriem huiusmodi etc. 10

496. EDICTUM, UT BENEFICIATI FACIANT SE PROMOVERI AD SACROS CLERICORUM ORDINES:

Thomas etc. universis et singulis presentes litteras sive presens publicum 324^v edictum inspecturis, visuris pariter et audituris ac illi et illis, | quorum interest vel intererit quosque presens tangit negocium vel tangere poterit in futurum, 15 salutem et paternam in Domino benedictionem! Dignum et iustum arbitramur, quod omnes et singuli domini dignitates, personatus et quecumque beneficia vel officia in dicta ecclesia nostra Strigoniensi obtinentes non solum in eadem ratione huiusmodi suorum beneficiorum residere, verum etiam omnes sacros clericorum ordines usque ad sacerdotium inclusive suscipere et in sacerdotio perpetuo Domino famulari et sacrificium laudis offerre debeant et teneantur. Volentes igitur, sicuti ex iniuncti nobis pastoralis officii debito inter alia salubria nostre sollicitudini incumbencia onera ad id tenemur, ecclesie nostre prefate Strigoniensis indemnitati animarumque saluti salubrius consulere et illorum periculis obviare, vos universos et singulos dominos dignitates, personatus, canonicatus, prebendas et quecumque beneficia in hac ecclesia nostra Strigoniensi obtinentes et habentes et specialiter, qui hactenus ad huiusmodi sacros clericorum ordines se promoveri neglexerunt, per hoc nostre monicionis decretum et publicum edictum efficaciter et peremptorie requirimus et monemus vobisque nichilominus et cuilibet vestrum in virtute sancte 25 obediencie et sub privacionis dignitatum, personatum, canonicatum, prebendarum seu beneficiorum et officiorum vestrorum prefatorum pena districte precipientes committimus et mandamus, quatinus infra et usque sex mensium a die requisicionis et monicionis huiusmodi, scilicet datarum presencium

7 ammonitiorum] ammonitiorum N 9 debeat] corr. ex debeantur N 9 teneatur] corr. ex teneantur N 11–12 SE PROMOVERI AD SACROS CLERICORUM ORDINES:] litteris simplicioribus scr. N 16 et paternam] in presenciam N 22 ex] et N 22 nobis] nostri N 22 debito] debite N 23 sollicitudini] sollicitudine N

computandorum spacium, quorum sex mensium duos pro primo, duos pro secundo et reliquos duos menses pro tercio ac ultimo et peremptorio termino ac monicione canonica prefigimus et assignamus et, ut omnis excusacio vestra vel alterius vestrum tollatur vosque et quilibet vestrum ad huiusmodi sacros clericorum ordines commodius et facilius promoveri valeatis | et valeat, vobis 5 et singulis dominis prefatis, ut vos et vestrum quilibet eciam extra tempora a iure statuta tribus diebus dominicis continuis, a quocumque malueritis antistite gratiam et communionem Sedis Apostolice habente et ab execucione suorum ordinum non suspenso, dummodo ad id idonei et sufficientes comperti fueritis, super quo vestram et dicti antistitis consciencias oneramus, ad omnes 10 sacros ordines huiusmodi, eciam ad sacerdocium inclusive libere promoveri et in eis, postquam promoti fueritis, licite ministrare valeatis, vobis recipiendi et eidem antistiti illos vobis dicto modo conferendi respective tenore presencium auctoritate apostolica facultatem liberam et licenciam impertientes, constitutionibus apostolicis in contrarium editis non obstantibus quibuscumque, excusacione quacumque cessante omnes sacros clericorum ordines usque ad sacerdocium inclusive suscipere vosque ad eosdem modo, quo supra, promoveri facere et tandem in susceptis ordinibus huiusmodi Altissimo sacrificium laudis offerre debeatis et teneamini et quilibet vestrum debeat et teneatur, ut per vestrum et aliorum famulatum divina officia in ipsa ecclesia nostra Strigoniensi 20 augeantur pocius, quam diminuantur, certificantes vos et vestrum quemlibet, quod si infra predictum tempus vos premissio modo ad predictos omnes sacros clericorum ordines usque ad sacerdocium inclusive, ut prefertur, promoveri facere eosdemque suscipere recusaveritis sew alias neglexeritis, nos vel noster vicarius in spiritualibus et causarum auditor generalis dicte ecclesie nostre Strigoniensis, cui quoad hoc harum serie specialem nostram dedimus, concessimus damusque et concedimus facultatem et auctoritatem, ad privacionem dignitatum, personatum, canonicatum, prebendarum sew beneficiorum vestrorum 25 quorumcumque in ecclesia nostra Strigoniensi prefata | habitorem, contumacia et absencia vestris in aliquo non obstantibus procedemus sew idem vicarius noster auctoritate nostra predicta procedet, super ipsis beneficiis et officiis vestris vobis perpetuum imponentes silencium, providentes per hoc, ne sic ecclesia nostra Strigoniensis divinis officiis et aliis obsequiis debitis defraudari et vos fructus et proventus beneficiorum vestrorum huiusmodi indigne in dispendiumque salutis animarum vestrarum percipere sew verius decipere contingat. 35 Et ne de huiusmodi requisicione, monicione vos ignoranciam pretendere valea-

3 omnis] omnes N 5 commodius] comodius N 7-8 antistite] antiste N 9 idonei] idoneus N 9 sufficientes] sufficien(tes) N 10 antistitis] antistis N 10 consciencias] consiencias N 13 antistiti] antisti N 13 tenore] tenorem N 14 impertientes] impertinen(tes) N 18 Altissimo] altissimum N 26 nostram] nostrum N 28 vestrorum] add. -que N 29 habitorem] habitatorum N 33 defraudari] defraudare N

tis, presentes litteras nostras sub impressione sigilli nostri autentici consignatas valvis predictae ecclesie nostre Strigoniensis affigi et ibidem infra terminum predictum remanere mandavimus. Datum Strigonii.

497. FIDES SUPER LEGALITATE NOTARII

Universis et singulis presentes litteras inspecturis, visuris pariter et lectu- 5
ris salutem in Domino et presentibus fidem indubiam! Quia pium et rationi
consonum est veritati testimonium perhibere, idcirco nos Demetrius de Nyas
d(ecretorum) d(oct)or, episcopus Sanctuariensis ac in pontificalibus et spiri-
tualibus vicarius et causarum auditor generalis ecclesie Strigoniensis ad uni-
versitatis vestre noticiam deducimus et deduci volumus per presentes, quod 10
discretus vir .t. de .t. auctoritate .t. notarius publicus, qui retrospectum in-
strumentum publicum confecit, subscripsit et publicavit, tam tempore confecti
huiusmodi instrumenti, quam dudum antea fuit et modo est auctoritate, qua
supra, notarius publicus et thabellio authenticus, bonus, fidelis, legalis et indu-
bitatus ac talis et pro tali ab omnibus eius noticiam habentibus habitus, ten- 15
326^r tus, nominatus et reputatus ac modo habetur, tenetur, | nominatur et reputatur
eiusque instrumentis publicis statum et creditum fuit ac modo statum et credi-
tur ubique locorum in conficiendis instrumentis et contractibus faciendis
ad eum recursum fuit et modo recurritur ut et tanquam legalem et autenti-
cam personam. Et ne de hiis cuippiam contingat dubitari, presentes litteras 20
nostras hic scribi sigillique vicariatus iamfate ecclesie Strigoniensis impressione
iussimus et fecimus communiri. Datum Strigonii etc.

498. FIDES SIMILITER DE LEGALITATE

Et nos Demetrius etc. generalis dicimus et fatemur prefatum .M. Benedic-
ti Poda de .t. dyocesis .t., qui de huiusmodi instrumento rogatus fuit, dicta 25
apostolica auctoritate fore verum, fidum et indubitatum notarium publicum
ipsumque ab omnibus talem teneri et reputari ac ad eum ut et tanquam lega-
lem et autenticam personam pro conficiendis instrumentis et scripturis publi-
cis recursum haberi, pretactum eciam instrumentum manu et subscriptione
atque signo eiusdem scriptum et munitum esse. In cuius rei testimonium ef- 30
ficaxque robur presentes litteras nostras sigilli officii vicariatus prefate eccle-
sie Strigoniensis munimine roboratas presenti publico instrumento duximus
annectendas. Datum Strigonii.

2 valvis] walvis N 3 remanere] romare(?) N 14 legalis] legatis N 25 instrumento]
instrumenti N 28 autenticam] corr. ex auccenticam N 1 AMMONICIO] amonicio N

499. AMMONICIO PRO DECIMIS

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis eccle-
 siarum plebanis in et sub dyocesi iurisdiccione et provincia Strigoniensi ubili-
 326^v bet constitutis etc. | pro parte honorabilis domini Pauli de Ilmer, canonici eccle-
 sie Nittriensis, decimatoris maioris cultelli comitatus Nittriensis nobis fuit ex- 5
 positum, quomodo forent nonnulli populi et communitates ac incole, necnon
 persone singulares, utriusque sexus homines, ecclesiastice videlicet et secula-
 res, nobiles et ignobiles in dictis dyocesi, iurisdiccione, provincia et comitatu
 constituti et commorantes, qui veras et iustas decimas, utputa frugum, vino-
 rum, bladorum, apum et aliarum rerum decimari solitarum hoc anno presenti 10
 de dicto comitatu mense archiepiscopali provenire debentes solvere et restituere
 recusassent atque decimatoribus dicare non permisissent et dicatas persolvi
 facere non permetterent, alii vero precii earundem decimarum ipsis arendata-
 rum et venditarum debitorie obligarentur, de quibus sepius requisiti hactenus
 nullam curassent de premissis impendere satisfaccionem et nec curarent eciam 15
 de presenti in dispendium salutis animarum suarum valde magnum. Quare
 fuimus pro parte eiusdem domini exponentis debita cum instantia requisiti,
 ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere dignaremur. Devocio-
 ni igitur vestre insolidum etc., requisitus, ad prefatos populos et incolas ac in-
 habitatores vobis cum presentibus nominandos personaliter accedatis ibique 20
 singulares personas nominatim et in specie, populos vero, communitates et in-
 colas generaliter ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quos et nos
 harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi infra xxii dierum spacium a
 die requisicionis et monicionisstrarum huiusmodi de ipsis fiendarum com-
 putandum etc. monicioneque canonica et sub excommunicacionis ac interdicti 25
 ecclesiastici sentenciarum penis prefigimus et assignamus, quam excommuni-
 327^r cacionem in singulares | personas per vos nominatim et in specie, interdictum
 vero in populos, communitates et incolas generaliter monitos et requisitos, nisi
 fecerint, quod eis in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa
 ferimus in hiis scriptis, de dictis decimis earumque precii satisfacere et easdem 30
 exolvere debeant aliasque decimas veras et iustas, ut prefertur, dicatas persolvi

6 nonnulli] *add. et del. utriusque sexus homines* N 11 comitatu] *in margine sinistro alia manu add. [prese]ntis et preteriti annorum (annis N) [d]e dicto comitatu Posoniensi* N 12 atque] *linea subter ducta signatum* N 13 permetterent] *in margine sinistro add. reliqui vero in orreis sew ortis ipsorum et alias res aliorum decimari solitas tanquam proprias reposuissent et reponi ac importari fecissent, alii (add. et del. vero, suprascr. autem) repositas et importatas occultassent et occultarent, nec decimari decime ex illis persolvi possent vel deberent* N 19 igitur] *posterius suprascr.* N *add. et del. vestre* N 19 vestre] *posterius suprascr.* N 23 infra] *in* N 30 hiis] *corr. ex giis* N 31 exolvere] *lege exsolvere* 31 debeant] *in margine dextro add. N 31 alias] linea subterducta signatum* N

4 Ilmer] *Ürmény, in comitatu Nyitra, cf. Györff IV pp.482–483.*

facere permittant realiter et cum effectū, qui si id fecerint, bene quidem, alioquin lapso dictorum duodecim dierum spacio omnes et singulos per vos nominatim et in specie monitos et requisitos ac in hac parte rebelles et contradictores in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis, ut moris est, excommunicetis et excommunicatos publice denuncietis et faciatis denunciari, prefatis vero 5 populis, communitatibus et incolis in hac parte contradictoribus dictum ecclesiasticum interdictum imponatis et impositum firmiter observetis et faciatis observari tamdiu, donec a nobis aliud habueritis in mandatis <et> de dictarum excommunicatorum absolucione ipsiusque interdicti relaxatione vobis constiterit evidenter, salvo et reservato, quod si qui ex ipsis per vos modo premissis 10 monitis se premissorum occasione indebite gravatos fore allegaverint, extunc singulares personas nominatim et in specie, in persona vero dictorum populorum, communitatum <et> incolarum iudicem et iuratos cives anni presentis ad instanciam prefati domini exponentis in nostram etc.

500. SALVUS CONDUCTUS ETC.

15

Thomas etc. dilecto nobis in Christo .t. canonico ecclesie .t. presbitero capellano nostro salutem in Domino sempiternam! Vite ac morum honestas aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus percepimus personam 327^v tuam | insignitam, nos inducunt, ut te favoribus et graciis prosequamur opportunis. Ut igitur benivolenciam nostram, qua personam tuam prosequi- 20 mur, per operum effectum sencias et cognoscas, te exnunc, quem dignum reperimus, in familiarem nostrum domesticum, continuum commensalem tenore presencium recepimus gracie ceterorumque familiarium nostrorum domesticorum capellanorumque numero et consorcio favorabiliter ascribimus et aggregamus, volentes, ut deinceps quibuscumque privilegiis, honoribus, im- 25 munitatibus, libertatibus, exempcionibus, graciis, favoribus, commoditatibus et prerogativis, quibus ceteri familiares nostri domestici continui commensales pociuntur et gaudent, tu quoque potiri et gaudere valeas ubilibet cum effectū et honore ad nosque pro singulis tuis negociis, in quibus favorem nostrum tibi sencietis profecturum, cum confidencia recursum habeas specialem. Nos 30 enim ad tui honoris augmentum et commoditatem semper benivolos reperies atque gratiosos, hortantes eciam et affectuose rogantes omnes et singulos cuiuscumque status, gradus, ordinis, condicionis vel preeminencie, quacum-

500 Bónis 4201 (21 Septembris 1517).

1 permittant] dimittant N 5 prefatis] corr. ex prefatos N 6 populis] corr. ex populos N 8 et] supplevi 13 et] supplevi 18 probitatis] pobitatis N 27 et] add. prerogatoriis N 28 pociuntur] add. et del. suprascr. contractionis signum N

que tam ecclesiastica, quam mundana dignitate prefulgeant, ad quos presentes nostre littere pervenerint, quatinus te nostre contemplacionis intuitu in nostris et tuis peragendis negociis favorabiliter suscipiant te commissum gracie pertractando, cumque ad diversas mundi partes te tam pro nostris, quam pro tuis forsan declinare contigerit negociis, universos mundi dominos tam 5 ecclesiasticos, quam seculares, necnon comites, armorum capitaneos et eorum officiales et locum tenentes, ad quos nostre presentes littere pervenerint, affectuose precamur, quatinus te cum duobus familiaribus sew sociis per ipsorum 328^r terras, pontes et | loca quecumque cum rebus nostris vel tuis quibuscumque tam eundo, quam redeundo sine solucione alicuius daci, pedagii, gabelle, 10 bulletarum ire, venire, libere et expedite absque aliquo impedimento transire permittant tibi de salvo conductu et itineris securitatem provideant, si opus fuerit et eos duxeris requirendos, ut eorum cuilibet iuxta relata tua ad graciary acciones et debita rependia teneamur. IN QUORUM OMNIUM et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras fieri et per 15 secretarium nostrum infrascriptum subscribi mandavimus sigillique nostri iussimus et fecimus appensione communiri. Datum in arce nostra Strigoniensi sub anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo septimo, indiccione quinta, die vero xxi Aprilis, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Leonis, divina providencia pape x. anno quinto. 20

501. EXECUTORIALIS IN MINORI FORMA SUPER TAXACIONE EXPENSARUM, QUANDO ACTOR ABSOLVITUR AB INSTANCIA IUDICII

Demetrius etc. dilectis etc. Noveritis, quod, licet alias providus Andreas fistulator de .t. dicte Strigoniensis dyocesis honestam dominam Katherinam de .t. eiusdem dyocesis vigore certarum aliarum litterarum nostrarum citatoria- 25 rum in nostram premptorie ad certum terminum competentem ad sui instanciam citari fecerit presenciam, in quo quidem citacionis termino prefata domina Ka(therina) per procuratorem suum legitimum coram nobis legitime comparuit contumaciamque et negligenciam prefati Andree fistulatoris actoris non comparentis accusavit peciitque se ab instancia iudicii et observacionibus 30 terminorum absolvi et eundem Andream in expensis condempnari. Nos igitur processum contra iamfatum Andream .t. in valvis huius alme ecclesie Strigoniensis ad videndum et | audiendum prefatam dominam Ka(therinam) ab

5 forsan] forsam N 10 alicuius] alicuis N 11 bulletarum] lege boletarum 18–19 indiccione] indicione N 19 Aprilis] Abris N 21–22 SUPER ... IUDICII] litteris simplicioribus scr. N 27 fecerit] add. in N

18–20 millesimo...anno quinto] 21 Apr. 1517

instancia iudicii et observacionibus terminorum absolvi et eundem Andream
 in expensis condempnari decrevimus ipsumque vigore certarum et nonnulla-
 rum aliarum litterarum nostrarum citatoriarum in valvis sew foribus dicte ec-
 clesie Strigoniensis nostram in presenciam citari mandavimus et fecimus. In
 quibus quidem citacionum terminis et eorum quolibet ipse A(ndreas) talis ac- 5
 tor semper contumaciter coram nobis comparere contempsit, in singulis hu-
 iusmodi citacionum terminis nobilis magister .t. de .t. procurator legitimus
 iamfate domine Ka(therine), de cuius procuracionis mandato nobis ex actis
 cause huiusmodi constitit et constat, coram nobis in iudicio comparens contu-
 maciam et negligenciam eiusdem A(ndree) actoris non comparentis accusavit 10
 peciitque eandem dominam Ka(therinam) ab instancia iudicii et observacio-
 nibus terminorum absolvi et ipsum Andream in expensis condempnari. Nos
 vero attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et rationi consonam,
 volentes partibus ipsis iusticiam administrare, ut tenemur, exigente iusticia et
 equitate prefatam dominam Ka(therinam) ab instancia nostri iudicii et obser- 15
 vacionibus terminorum absolvimus et ipsum Andream in expensis per ipsam
 dominam Ka(therinam) factis condempnavimus, quas quidem expensas nos
 die datarum presencium matura deliberacione et provida moderacione preha-
 bitis una cum salario procuratoris ad florenos v et den(arios) x taxavimus et
 limitavimus, recepto tamen iuramento a prefato procuratore .t. ad sancta Dei 20
 ewangelia corporaliter prestito, quod idem .t. de .t. in prosecucionem cause hu-
 iusmodi tot et tantum, videlicet v florenos et den(arios) x Hungaricales expo-
 suit sew necessario exponere debuit. Postmodum fuimus per prefatum .t. de
 .t. procuratorem nomine, quo supra debita cum instancia requisiti, ut sibi sew
 verius dicto domino .t. principali suo superinde de opportuno iuris remedio 25
 providere ac expensarum taxationem huiusmodi debite execucioni demandare
 dignaremur. Nos autem attendentes modo premissis requisicionem huiusmodi
 fore iustam et rationi consonam, quodque parum aut nichil prodesset expen-
 sas taxare, si debite execucionis non sortirentur effectum, expensarum taxacio-
 nem huiusmodi debite execucioni demandandam fore decrevimus et deman- 30
 davimus presentes litteras nostras desuper decernentes. Que omnia etc., per
 presentes et nichilominus vobis et cuilibet vestrum in virtute sancte obediencie
 etc., requisitus, ad prefatum .t., ubicumque eius presenciam commode habere
 poteritis, personaliter accedatis ipsumque ex parte nostra diligenter requiratis
 et moneatis, quem et nos etc. — ut monicione etc. — ferimus in hiis scriptis, 35

10 accusavit] accusans N 20 prefato] *posterius del.* N 20 procuratore] *add. posterius
 suprascr.* N procu(rato)ri N 532.20–533.8 ad sancta... illius etc.] *in margine sinistro infe-
 rioreque posterius scr.* N *add.* quod principalis etc., ferimus in hiis scriptis, prefatos v florenos et
 den(arios) x nomine expensarum pretactarum per nos taxatos etc. Que omnia etc. N 25 do-
 mino] *add. et del. Stephano* N 25 .t.] *posterius suprascr.* N 26 execucioni] *execucione*
 N 27 requisicionem] *add. et* N 28 nichil] *nihil* N 30 execucioni] *execucione* N
 33 commode] *comode* N

de prefatis v et den(ariis) x nomine expensarum prefatarum per nos taxatis et limitatis et item aliis duobus florenis in et pro expedicione presencium litterarumstrarum expositis, ad quos scilicet duos florenos nos presentes litteras nostras taxamus et in eisdem quoque ipsum .t. condempnamus, prefato .t. actori satisfaccionem omnimodam impendere debeat et teneatur realiter et cum 5 effectu, qui si id etc., et de eius absolutione vobis constiterit evidenter. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis ac quicquid etc. datarum presencium, quo die expense taxantur [...] et similiter [...] illius etc.

502. SUMPMARIA ROTULI ETC.

329^r [In nomine Domini! Amen! Anno nativitatis eiusdem millesimo <quadrin- 10
gentesimo> septuagesimo quarto, indiccione septima, die vero vigesima mens-
sis .t., hora meridiei vel quasi, Strigonii, in domo solite residencie reverendi
in Christo patris, domini Michaelis episcopi Milkoviensis ac ecclesie Strigo-
niensis in pontificalibus et spiritualibus vicarii generalis, pontificatus siquidem
sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Iulii, divina providen- 15
cia pape secundi anno tercio coram dicto domino Michaelae episcopo et vica-
rio in meique Ladislai de Doroghaza Agriensis dyocesis auctoritate imperiali
notarii publici et testium immediate infrascriptorum personaliter constitutus
circumspectus Benedictus litteratus de Strigonio nomine et pro parte honora-
bilium dominorum canonicorum et capituli ecclesie Iauriensis eidem domino 20
Michaeli episcopo exposuit gravi cum querela, quod cum coloni sew iobagio-
nes ipsorum exponencium in possessione eorum Gyarmath vocata Iauriensis
dyocesis commorantes de antiqua et approbata ac legitime prescripta consue-
tudine quolibet anno certam pecunie quantitatem pro integris decimis et fruc-
tibus eorum inter metas dicte possessionis Gyarmath annuatim nascentibus 25
episcopo Iauriensi solvere soliti fuissent atque solvissent et bone memorie Au-

502 B fol. 218^r–226^r; Bónis 3252 (1474) et 3989 (1505–1506).

6 eius] eis N 8 die] *suprascr.* N 9 ETC.] (?) N 10–11 quadringentesimo] *supplevi*
11 indiccione] indicione BN 13 Milkoviensis] Mylkoviensis B Mikloviensis N 14 vi-
carii] *corr. ex vicarius* B 15 nostri] *suprascr.* N 15 Iulii] *legitur forsitan pro 'Sixti IV', cuius*
nepos fuit, et cuius annus tertius inter 25 Aug. 1473 – 24 Aug. 1474olvebatur 18 immediate]
immediate N 19 Benedictus] B .B. N 19 Strigonio] Somog(hio) B 21 Michaeli]
Michaelae BN

11 indiccione septima] *i.e. anno 1474* 13 Michaelis episcopi] *Michael Túronyi*
(1457–1501), canonicus Strigoniensis etc., cf. EUBEL Hierarchia catholica II p.191 et C. Τότῃ
Ἐπίπαι archont. pp.24–29 et 80. 16 anno tercio] 26 Nov. 1505 – 25 Nov. 1506 17 Ladislai
de Doroghaza] *obiit anno 1502, cf. Bónis Jogtudo értelmiség p.270 et LtK 42 (1971) p.112.*
22 Gyarmath] *Gyarmat, in comitatu Győr, cf. Csánki III p.548.* 533.26–534.1 Augustinus
episcopus] *Augustinus Salánki (1445–1465), episcopus Iauriensis, cf. ENGEL Archont. I p.71.*

gustinus episcopus Iauriensis pretendens huiusmodi consuetudinem auctoritate propria infringere et ultra consuetam solutionem prefatas decimas a dictis colonis sew iobagionibus preter omnem viam iuris exigere, prefatam possessionem G(yarmath) ecclesiastico | supposuisset interdicto. Tandem ipsi exponentes propter hoc eundem dominum Augustinum episcopum in hanc sedem 5 spirituales Strigoniensem in causam attraxissent et, licet in ipsa causa processu legitimo cum parcium prefatarum procuratoribus sede in eadem prehabito per certam sententiam prefatum interdictum indebite ac perperam, nulliter et de facto impositum extitisse declaratum ob hocque ab eodem remotum fuit eademque sententia dudum in rem de iure transiret iudicatam, nichilominus tamen reverendus in Christo pater, dominus Demetrius Chwpor, modernus episcopus Iauriensis, nescitur, quo spiritu ductus, locum predictum iterum auctoritate propria et contra formam dicte sentencie similiter interdicto ecclesiastico supposuisset in ipsorum exponencium preiudicium et gravamen valde magnum. Quapropter idem dominus episcopus per prefatum Benedictum procuratorem nominibus, quibus supra, debita cum instancia requisitus, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere et citacionem legitimam contra prefatum dominum Demetrium episcopum dare, decernere et concedere dignaretur. Quam citacionem, cuius tenor inferius describetur, dictus dominus Michael episcopus decrevit et per me notarium scribi mandavit, 20 mandans denique mihi notario idem dominus episcopus, ut omnia et singula, que in hac causa occurrerent, consciencie, fideliter conscriberem et partibus predictis, dum super hoc debite requirerer, copiam darem. Presentibus ibidem etc. TENOR VERO CITACIONIS, UT PREMITTITUR, DECRETE IS EST: Michael episcopus Mylkoviensis etc. Anno, indicione et pontificatu, quibus immediate 25 supra, tercia die mensis Marcii, hora 3arum vel quasi in porticu dicte ecclesie Strigoniensis | prefato domino Michaele episcopo ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuerunt coram ipso in iudicio circumspectus Benedictus de .t. procurator et nomine procuratorio dictorum dominorum canonicorum et capituli ecclesie Iauriensis, prout de ipsius procuracionis mandato, cuius tenor inferius describetur, constitit et constat, et discretus Nicolaus de .t. procurator similiter et nomine procuratorio prefati domini De-

6 attraxissent] attraxisset BN 7–8 prehabito] prehabita BN 8 indebite] debite BN 9 eodem] intellige loco 10 transiret] transierit B 12–13 iterum] add. et del. predictum B 15–16 Benedictum] B .B. N 20 Michael] B .M. N 22 occurrerent] B occurrent N 22 consciencie] conscriben(do) B 23 requirerer] requireret N 23 copiam] corr. ex copias B add. et del. copias B 24–25 Michael ... etc.] habet B om. N 25 indicione] indicione BN 26 3arum] terciarum B 29 Benedictus] B .B. N 32 Nicolaus] B .N. N 534.32–535.1 Demetrii] Demetri N

11 Demetrius Chwpor] *Demetrius Csupor, episcopus Iauriensis 1466–1481, cf. EUBEL Hierarchia catholica II p.167 et Schemat. 1968 pp.40–41.* 15 idem dominus episcopus] sc. Michael, episcopus Milcoviensis

metrii episcopi, prout videlicet de ipsius quoque procuracionis mandato, cuius tenor inferius describetur, constitit et constat, et idem B(enedictus) procurator nominibus, quorum supra, prefatam citacionem in partibus, ut dixit, legitime executam una cum eius execucione, cuius tenor inferius describetur, reproduxit et ad dandum ac offerendum libellum sew summariam petitionem causa 5 in huiusmodi tercium diem proxime tunc affuturum obtinuit, ad quem eciam terminum ipse d(ominus) M(ichael) episcopus causam ipsam ad eundem actum fiendum de voluntate ipsorum procuratorum prorogavit presentibus etc. TENOR VERO MANDATI PROCURACIONIS DICTI BENEDICTI PROCURATORIS TALIS EST: Nos capitulum ecclesie Iauriensis etc. TENOR VERO MANDATI PRO- 10 CURACIONIS PREFATI NICOLAI PROCURATORIS IS EST: Nos Demetrius Chwpor etc. TENOR VERO EXECUCIONIS DICTE CITACIONIS IS EST: | Reverendo patri, domino Michaeli, episcopo Mylkoviensi etc. TANDEM VIGESIMA quinta die dicti mensis Maii, hora 3arum vel quasi, in porticu dicte ecclesie Strigonien- 15 sis prefato domino M(ichaele) episcopo ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuerunt coram ipso in iudicio prefati Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem Benedictus procurator nominibus, quorum supra, exponere curavit, quod, quia dictam possessionem Gi(armath) prefatus dominus Demetrius episcopus modo, quo supra, ut premittitur, ecclesiastico supposuisset interdicto et huiusmodi inter- 20 dictum faceret firmiter observari, colonis et inhabitatoribus eiusdem possessionis hoc nimis periculosum, quia ipsi coloni et inhabitatores corpora defunctorum ipsorum extra sacrum locum sepeliri cogerentur, insuper nulla divina officia eis administrarentur. Cum autem, sicuti eadem expositio continebat, prefati domini canonici et capitulum parati fuissent et essent pro eisdem co- 25 lonis ipsorum iuri stare, ideo peciit idem Benedictus procurator nomine, quo supra, dictum interdictum relaxari, a prefata possessione consequenterque colonis et inhabitatoribus eiusdem per prefatum dominum episcopum removeri, promittens ipse Benedictus procurator nominibus, quorum supra, se et prefatas partes suas iuri stare et mandatis ecclesie parere velle. Ipse tunc dominus 30 M(ichael) episcopus prefato Nicolao procuratore nomine, quo supra, ex adverso nullam causam rationabilem, cur id fieri non debeat, allegante decrevit et pronuncciavit prefatum interdictum relaxandum et removendum esse relaxavitque et removit, ita tamen, <quod> prefati coloni et inhabitatores pretacte

1 videlicet] *om.* B 9 BENEDICTI] B .B. N 10 Iauriensis] *om.* B 12 EXECUCIONIS] *cum textum inserendi signo suprascr.* N 12 IS] talis B 13 patri] patre N 13 Michaeli] *corr. ex* Michaele N 13 Mylkoviensi] Mykloviensi N 14 dicti] *habet* B *om.* N 14 3arum] terciarum B 16 Benedictus] B .B. N 17-18 Benedictus] B .B. N 19 Gi(armath)] .G. B 23 sepeliri] sepelliri BN 23-24 insuper ... administrarentur] *habet* B *om.* N 26 ideo] B id N 26 Benedictus] B .B. N 28 removeri] remori N 29 Benedictus] B .B. N 30 iuri] iure N 31 Nicolao] B .N. N 31 procuratore] procuratori BN 32 allegante] allegand(um) BN 34 quod] *supplevi*

possessionis G(yarmath) in hac causa procuratorem ad agendum et defenden-
 dum constituent et ad quindecimum diem proxime tunc affuturum mandatum
 331^r procuracionis pro eis | mittant sub pena reincidendi in idem interdictum, pre-
 fatus Nicolaus procurator nomine, quo supra, protestatus extitit de gravamine
 et appellavit presentibus ibidem etc. Anno, indiccione et pontificatu, quibus 5
 supra, prima die mensis Iunii, hora 3arum vel quasi, in porticu dicte ecclesie
 Strigoniensis prefato domino Michaelae episcopo ad iura reddenda etc. seden-
 te comparuit coram ipso prefatus Nicolaus procurator nomine, quo supra, et
 quandam appellacionem, cuius tenor inferius describetur, facto et in scriptis
 interposuit, apostolos peciit, protestatus extitit et alia fecit, prout in eadem 10
 appellacione continetur, dictus siquidem dominus episcopus respondit eidem
 Nicolao procuratori, quod veniat in termino iuris et dabit sibi apostolos ta-
 les, quales de iure debebit, presentibus ibidem etc. TENOR VERO APPELLACIO-
 NIS, UT PREMITTITUR, INTERPOSITE ID EST: Cum appellacionis remedium
 etc. DEINDE tertia die dicti mensis Iunii, hora etc. sedente comparuit coram 15
 ipso in iudicio prenomatus Nicolaus procurator nomine, quo supra, et quan-
 dam aliam appellacionem, cuius tenor inferius describetur, facto similiter et
 in scriptis interposuit et apostolos peciit, protestatus extitit et alia fecit, ut in
 eadem appellacione continetur, pretactus vero dominus Michael episcopus re-
 spondit eidem Nicolao procuratori, quod veniat in termino iuris et dabit sibi 20
 331^v apostolos tales, quales de iure dare debebit, presentibus ibidem etc. | TENOR
 VERO APPELLACIONIS, UT PREMITTITUR, INTERPOSITE, DE QUA IMMEDIATE
 SUPRA FIT MENCIO, TALIS EST: Cum appellacionis remedium etc. Demum oc-
 tava die prefati mensis Iunii, hora etc. sedente comparuerunt coram ipso in iu-
 dicio pretacti Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus 25
 supra, et idem Benedictus procurator quoddam instrumentum procuracionis,
 cuius tenor inferius describetur, pro dictis colonis et inhabitatoribus prefate
 possessionis G(yarmath) exhibuit et produxit, nichilominus tamen ipse Bene-
 dictus procurator protestatus extitit, quod dicti coloni neque ipse nominibus
 eorundem in causa huiusmodi agere vellent, quia dicta possessio G(yarmath) et 30
 per consequens prefati coloni essent prefatorum dominorum canonicorum et
 capituli ecclesie Iauriensis, prefatus autem dominus Demetrius episcopus Iau-
 riensis eandem possessionem et per consequens predictos colonos in odium et
 iniuriam ipsorum dominorum canonicorum et capituli turbaret, inquietaret et

2 proxime] *habet B om. N* 4 Nicolaus] *B .N. N* 5 appellavit] *appelland(um)*
BN 5 ibidem] *habet B om. N* 5 indiccione] *indicione BN* 6 3arum] *terciarum B*
 7 Michaelae] *B .M. N* 8 Nicolaus] *B .N. N* 12 Nicolao] *B .N. N* 12 procuratori]
procuratore (?) N 13 ibidem] *habet B om. N* 15 DEINDE] *litteris simplicibus scr. B*
 16 Nicolaus] *B .N. N* 19 Michael] *B .M. N* 20 Nicolao] *B .N. N* 21 etc.]
om. B 23 Cum ... etc.] *om. B* 24 prefati] *habet B om. N* 25 Benedictus] *B .B. N*
 25 Nicolaus] *B .N. N* 26 Benedictus] *B .B. N* 28–29 Benedictus] *B .B. N*

vexaret, ipsam possessionem desolari niteretur, ideo ipsorum dominorum canonicorum et capituli interesset ipsique de iure agere possent, prout etiam agere vellent et ipse Benedictus procurator per prefatum dominum M(ichaelem) episcopum pronunziari prefatos dominos canonicos et capitulum in hac causa
 332^r agere posse eorum nominibus ad agendum, admittendum | esse et admitti debere <peciit>. Ipse tunc dominus Michael episcopus hiis auditis et intellectis pronunziavit pretactos dominos canonicos et capitulum in huiusmodi causa agere posse eosdemque et prefatum Benedictum procuratorem pro eis et nominibus ipsorum ad agendum admittendum esse et admisit. Pretactus autem Nicolaus procurator nomine, quo supra, ut dixit, citra renunciacionem appellacionum prescriptarum suarum illico verbo appellavit et nichilominus copiam dicti instrumenti procuracionis per prefatum dominum Michaellem episcopum decerni et dari peciit, cui idem dominus Michael copiam huiusmodi decrevit et per me notarium dare mandavit, presentibus ibidem etc. TENOR VERO INSTRUMENTI PROCURACIONIS, UT PREMITTITUR, EXHIBITI ET PRODUCTI IS EST: In nomine Domini! Amen! Anno etc. CONSEQUENTER decima die prefati mensis Iunii hora etc. sedente comparuit coram ipso in iudicio prelibatus Nicolaus procurator procuratorio nomine, quo supra, et quandam appellacionem, cuius tenor inferius describetur, facto et in scriptis interposuit et tam super illa, quam etiam super aliis prescriptis suis appellacionibus sibi per dictum dominum M(ichaelem) episcopum apostolos dari instanter peciit, ipse tunc dominus Michael episcopus respondit eidem Nicolao procuratori nomine, quo supra, quomodo omnes appellaciones sue prefate fuissent et essent frivole et quia appellacionibus frivolis iura non deferrent, ideo nec a iudice deferendum esset, prout nec ipse dominus Michael episcopus detulit hanc suam responsionem, ipse dominus Michael episcopus pro apostolis refutatorium dandum
 332^v et concedendum <decrevit>, presentibus ibidem etc. | TENOR VERO APPELLACIONIS PROXIME, UT PREMITTITUR, PER DICTUM NICOLAUM INTERPOSITE IS EST: Nisi presideatis superiorum etc. POSTMODUM quinta decima die dicti mensis Iunii, hora etc. sedente comparuerunt coram eo in iudicio prenominati Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem Benedictus procurator nominibus, quorum supra, accionem suam contra

24 appellacionibus...deferrent] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2-3 possent ... agere] *habet B om. N* 3 Benedictus] *B .B. N* 3 M(ichaelem)] *suprascr. B* 4 capitulum] *add. et del. agere B* 6 peciit] *supplevi* 6 Michael] *B .M. N* 8 Benedictum] *B .B. N* 9 agendum] *add. et N* 9 Pretactus] *prefatus B* 10 Nicolaus] *B .N. N* 12 Michaellem] *B .M. N* 13 Michael] *B .M. N* 16 CONSEQUENTER] *litteris simplicibus scr. B* 17-18 Nicolaus] *B .N. N* 18 procuratorio] *om. B* 22 Michael] *habet B om. N* 22 Nicolao] *B .N. N* 25 Michael] *B .M. N* 25-26 detulit ... episcopus] *habet B om. N* 26 refutatorium] *refutator(ium) BN* 27 decrevit] *supplevi* 27 VERO] *habet B om. N* 29 POSTMODUM] *litteris simplicibus scr. B* 32 Benedictus] *B .B. N*

et adversus annotatum dominum Demetrium episcopum in vim libelli summarii et summarie petitionis in figura iudicii dicti domini Michaelis episcopi verbo proposuit eo modo, quod, licet a decem, viginti, quinquaginta, sexaginta, octuaginta et centum citraque vel ultra annis post sese preteritis ac per tempus, cuius inicii contraria in memoria hominum non existit, populi, ho-
 spites et incole prefatorum dominorum canonicorum et capituli dicte ecclesie Iauriensis in possessione eorum G(yarmath) vocata commorantes Iauriensis dyocesis pro omnibus et singulis decimis de medio eorum et territorio dicte possessionis G(yarmath) episcopo Iauriensi pro tempore constituto provenire debentibus ex annuencia et concessione ac privilegio expresse et tacite episcopi
 et episcoporum in et pro dictis temporibus et per dicta tempora preexistentium moreque, usu et consuetudine per eadem tempora obtentis et observatis legitimeque et de iure prescriptis annis singulis certam summam pecuniarum, puta tres libras decem et octo pensas denariorum pro tempore currencium facientes solverint et solvere habuerint etc., qua accione intellecta prefatus Nicolaus procurator nomine, quo supra, ex adverso respondens negans narrata, prout narrantur in eodem et petita fieri non debere animo litem contestandi,
 333^r prefatus vero Benedictus procurator narrata | in eadem accione sua vera esse dixit et petita fieri debere animo similiter litem contestandi. Unde dictus dominus Michael episcopus auditis accione et responsione huiusmodi iudicans
 commisit, ut prefati domini canonici et capitulum accionem ipsorum prefatam cum testibus fidedignis aut aliis legitimis documentis, quibus clarius et limpidius poterit, quinto decimo die tunc proxime affuturo coram ipso legitime comprobare debeant et teneantur, causam huiusmodi ad eundem terminum ad ipsum actum fiendum de voluntate eorundem procuratorum prorogans, presentibus ibidem etc. CONSEQUENTER ultima die dicti mensis Iunii, hora etc. ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuerunt coram ipso in iudicio preacti B(enedictus) et N(icolaus) procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem B(enedictus) procurator nominibus, quorum supra, quasdam litteras bone memorie Petri episcopi Iauriensis, quarum tenor inferius describetur, in vim probacionis prescripte accionis pro prima dilacione exhibuit et produxit et alium terminum pro secunda dilacione ad producendum eciam testes sibi et partibus suis prefatis per dictum Michaellem episcopum decerni et dari postulavit. Cui ipse dominus Michael epi-

2 Michaelis] B .M.N 11–12 preexistencium] add. et preexisten(dorum?) B 13 annis] B a nobis N 15 qua] B quia N 15–16 Nicolaus] B .N.N 17 narrantur] B narravit N 17 eodem] B eisdem N 18 Benedictus] B .B.N 18 sua] accione sua B 18 sua] add. et del. accionum N 19 fieri] suprascr. B 20 Michael] B .M.N 23 poterit] supple comprobari 26 etc.] om. B 33–34 Michaellem] B .M.N 34 Michael] B .M.N

30 Petri] Petrus olim episcopus Iauriensis (v. 1205–1218 v. 1376–1377), cf. Zsoldos Archont. p.91 v. Engel Archont. p.71.

scopus huiusmodi terminum pro secunda dilacione decrevit et dedit communi iusticia requirente, examen eorundem testium honorabilibus et discretis viris, dominis de Papa <et> de Leweld <ecclesiarum plebanis> iurisdiccione spiritalis Strigoniensis tanquam executoribus per dictos hincinde procuratores ad id concorditer nominatis et electis committens ac feriam quintam proximam 5 post festum Beate Margarethe virginis tunc proxime et immediate venturum pro termino, necnon predictam Papa pro loco, in quibus iidem testes produci et examinari, et quintum decimum diem eiusdem termini similiter pro termino, ad quem attestaciones eorundem testium reportari et in iudicio exhiberi et produci 10 debebant, de prefatorum procuratorum voluntate | et consensu prefigens, 10 deputans et assignans litterasque commissionis sive remissionis, quarum tenor inferius describetur, pro examine ipsorum testium decernens prefatumque Nicolaum procuratorem nomine, quo supra, ad dicti Benedicti procuratoris nominibus, quibus supra, ulteriorem petitionem ad videndum et audiendum dictos testes iurare loco et termino in prescriptis ac ad dandum interrogatoria, 15 iuxta et secundum que testes ipsi examinari et interrogari debeant, quorum tenor inferius describetur, ibidem viva voce ac facie ad faciem citans, presentibus ibidem etc. TENOR VERO LITTERARUM DICTI DOMINI PETRI EPISCOPI, UT PREMITTITUR, EXHIBITARUM IS EST: Nos Petrus etc. TENOR VERO LITTERARUM COMMISSIONIS SIVE REMISSIONIS, UT PREMITTITUR, PRO EXAMINE 20 DICTORUM TESTIUM DECRETARUM TALIS EST: Michael episcopus Milkowien-sis etc. TENOR VERO INTERROGATORIORUM PER DICTUM NICOLAUM PROCURATOREM DATORUM, DE QUIBUS SUPRA FIT MENCIO, IS EST: Interrogatoria infrascripta etc. ANNO, indiccione et pontificatu, quibus supra, vigesima octava die mensis Iulii etc. sedente comparuerunt pretacti Benedictus et Nicolaus 25 procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem Benedictus procurator procuratoriis, quorum supra, nominibus prefatas litteras commissionis sive 334^v remissionis, | ut prefertur, pro secunda dilacione decretas et datas ac in partibus executas una cum earum execucione dictisque et attestacionibus testium in vim earundem receptis et examinatis, clausis et sigillis prenominatorum ex- 30 ecutorum, ut prima facie apparebat, signatis et sigillatis, quarum tenor inferius describetur, reproduxit, exhibuit et obtulit et ulteriorem terminum pro tercia

3 et] *supplevi* 3 ecclesiarum plebanis] *supplevi* 5 feriam] feria N 5 quintam] quinta N 5 proximam] proxima N 6 et immediate] *om.* N 7 predictam] *intellige* villam 9 eorundem] *add. et del.* te N 9 testium] B *om.* N 9 exhiberi] exhibere N 13 Nicolaum] B .N. N 13 Benedicti] B .B. N 18 ibidem] *om.* B 21–22 Milkowiensis] Mylkoviensis B 24 ANNO] *litteris simplicibus, sed cum initiali scr.* N *sine littera initiali scr.* B 24 indiccione] indicione BN 25 Benedictus] B .B. N 26 Benedictus] *habet* B *om.* N 26–27 procurator] procuratores N 27 procuratoriis] *om.* B

3 Papa] *Pápa, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III p.214.* 3 Leweld] *Lövöld, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III p.213.* 5–6 feriam quintam proximam post festum Beate Margarethe virginis tunc proxime et immediate venturum] 14 Iul. 1474

dilacione ad producendum plures testes sibi et dictis partibus suis per prefatum dominum Michaellem episcopum decerni et dari peciit. Cui idem dominus Michael episcopus eundem terminum pro tertia dilacione decrevit et dedit iusticia exigente, examen testium ipsius tercie dilacionis honorabilibus et discretis viris, dominis .. de Papa, .. de .t. etc. tanquam executoribus per prefatos hinc- 5 inde procuratores ad hoc concorditer nominatis et electis committens, necnon vigiliam Sancti Laurencii martiris tunc proxime affuturam pro termino ac prefatam Zenthmarthon pro loco, in quibus ipsi testes produci et examinari, et duodecimum diem eiusdem termini similiter pro termino, ad quem attestaciones eorundem testium reportari et in iudicio exhiberi debebant, pefigens, 10 deputans et assignans litterasque commissionis sive remissionis, quarum tenor inferius describetur, pro examine eorundem testium desuper in forma solita et consueta decernens et pretactum Nicolaum procuratorem nomine, quo supra, ad dicti Benedicti procuratoris nominibus, quibus supra, ulteriorem petitionem ad videndum et audiendum iurare eosdem testes in prescriptis loco 15 et termino ibidem viva voce facieque ad faciem citans, presentibus ibidem etc. TENORES VERO EXECUCIONIS LITTERARUM COMMISSIONIS SIVE REMISSIONIS, UT PREMITTITUR, PRO SECUNDA DILACIONE DECRETARUM ET DATARUM 334^v DICTORUMQUE | ET ATTESTACIONUM TESTIUM IN VIM EARUNDEM RECEPTORUM ET EXAMINATORUM SEQUUNTUR ET SUNT TALES: Reverendo in Christo 20 patri, domino etc. TENOR VERO LITTERARUM COMMISSIONIS SIVE REMISSIONIS, UT PREFERTUR, PRO TERCIA DILACIONE DECRETARUM IS EST: Michael episcopus miseracione divina etc. ANNO, indiccione et pontificatu, quibus supra, vigesima secunda die mensis Augusti, hora 3arum venerabili et egregio domino Gregorio decretorum licenciato archidiacono Barsiensi et canonico dicte 25 ecclesie Strigoniensis ac tunc in absencia dicti domini Michaelis episcopi in dicto officio vicariatus in spiritualibus iudice per eundem dominum Michaellem episcopum surrogato ad iura reddenda etc. sedente comparuerunt coram eo in iudicio sepe dicti Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem Benedictus procurator, quorum supra, nominibus 30 immediate prescriptas litteras commissionis sive remissionis, ut prefertur, pro

2 Michaellem] B .M. N 2–3 Michael] B .M. N 7 Sancti] .S. B 7–8 prefatam] subintellige villam 8 ipsi testes] testes ipsi B 13 Nicolaum] B .N. N 14 Benedicti] B .B. N 16 ibidem] habet B om. N 16 etc.] om. B 20 SUNT] cum signo contractionis superfluo N 20 et attestacionum...tales] litteris simplicioribus scr. N 20 datarum ... tales] litteris simplicibus scr. B 21 domino] om. B 22 DILACIONE] habet B om. N 23 divina] om. B 23 ANNO] litteris simplicibus, sed cum iniciali scr. BN 23 indiccione] indicione BN 24 3arum] terciarum B 25 Gregorio] B .G. N 26 Michaelis] B .M. N 27–28 Michaellem] B .M. N 28 reddenda] om. B 29 eo] habet B om. N 29 Benedictus] B .B. N 29 Nicolaus] B .N. N 30 Benedictus] B .B. N 31 immediate] immediate N

7 vigiliam Sancti Laurencii martiris] 9 Aug. 8 Zenthmarthon] Szentmárton, in comitatu Győr, cf. Csánki III p.543.

tercia dilacione datas et decretas in partibus executas una cum earum execu-
 cione dictisque et attestacionibus testium in vim earundem receptorum clausis
 et sigillis prefatorum executorum, ut prima facie apparebat, signatis et sigilla-
 tis, quarum tenores inferius describentur, reproduxit ac exhibuit et obtulit ac
 ulteriori produccioni testium, in quantum testes ipsi rite et legitime recepti 5
 erant, renunciavit, ex adverso autem prefatus Nicolaus procurator nomini-
 335^r bus, | quorum supra, mox de excipiendo contra personas et de dictis omnium
 testium in hac causa contra partem suam prefatam productorum protestatus
 extitit. Itaque tandem ipsis Benedicto et Nicolao procuratoribus, quorum su-
 pra, nominibus volentibus et petentibus dictus dominus surrogatus dicta 10
 attestaciones omnium testium prefatorum, ut premittitur, in hac causa pro-
 ductorum aperuit et publicavit ac pro apertis et publicatis habuit decretisque
 et datis copiis huiusmodi dictorum et attestacionum eorundem testium, nec-
 non litterarum prefatarum, ut premissum est, pro prima dilacione producta-
 rum eidem Nicolao procuratori nomine, quo supra, idem dominus surrogatus 15
 ad dicendum et excipiendum, quicquid volebat ipse Nicolaus procurator verbo
 vel in scriptis dicere vel excipere contra dictos testes dictaque et attestaciones
 atque suprascriptas litteras, causam huiusmodi ad octavam diem festi Beati
 Galli proxime tunc affuturi de eorundem procuratorum voluntate prorogavit,
 presentibus ibidem etc. TENOR VERO EXECUCIONIS IMMEDIATE PRESCRIPTA- 20
 RUM LITTERARUM COMMISSIONIS SIVE REMISSIONIS DICTORUMQUE ET AT-
 TESTACIONUM TESTIUM IN VIM EARUNDEM RECEPTORUM SEQUUNTUR ET
 SUNT TALES ETC.: Reverendo in Christo patri, domino M(ichaeli) episcopo
 Mylkoviensi etc. Petrus de Papa et .t. de .t. etc. ecclesiarum plebani, capella-
 ni humiles v(estre) r(everende) d(ominacionis) etc. ANNO, indiccione et pon- 25
 335^v tificatu, quibus supra, vigesima quarta | die mensis .t. etc. sedente comparuit
 coram ipso in iudicio prefatus Nicolaus procurator nomine, quo supra, et dic-
 torum dominorum canonicorum et capituli principalium ex adverso et nec per
 se, neque per procuratorem comparencium contumaciam accusavit et per eun-
 dem dominum Michaellem episcopum eosdem contumaces reputari peciit. Et 30
 nichilominus in eorundem contumaciam ipse Nicolaus procurator huiusmodi
 diei termino satisfaciens nonnullas excepciones, quarum tenor inferius descri-

4 et] *add. et del.* produxit B 6 Nicolaus] B .N. N 7 mox] B mod N 7 dictis]
 dicta BN 9 Benedicto] B .B. N 9 Nicolao] B .N. N 12 aperuit] aperuit N
 15 Nicolao] Nicolai B *corr. ex* Nicolai N 16 quicquid] quicquid N 16 Nicolaus] B
 .N. N 20 IMMEDIATE] IMMEDIATE N 20–23 PRESCRIPTARUM...TALES ETC.] *litteris*
simplicibus scr. N 21 QUE] *om.* B 23 ETC.] *om.* B 24 Mylkoviensi] Milkoviensi B
 24 etc.] *habet* B *om.* N 25 humiles] *add.* d(ominacionis) B 25 d(ominacionis)] *om.* B
 25 etc.] *habet* B *om.* N 25 ANNO] *litteris simplicibus, sed cum iniciali scr.* BN 25 indic-
 cione] indicione BN 26 mensis .t.] *om.* B 26 etc.] *habet* B *om.* N 27 Nicolaus] B
 .B. N 30 Michaellem] B .M. N 30 reputari] reputary N 31 Nicolaus] B .N. N

18–19 ad octavam diem festi Beati Galli] 23 Oct.

betur, facto et in scriptis exhibuit et produxit, ipse tunc dominus Michael episcopus prenomatos dominos canonicos et capitulum reputavit merito, prout erant, quoad actum et terminum huiusmodi contumaces, presentibus ibidem etc. TENOR VERO EXCEPCIONUM, UT PREFERTUR, EXHIBITARUM IS EST: Anno, indiccione et pontificatu, quibus supra, etc. sedente comparuerunt coram 5 eo in iudicio prenotati Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et tunc idem dominus Michael episcopus decretis per eum copiis dictarum excepcionum prefato Benedicto procuratori nominibus, quorum supra, petente causam huiusmodi ad replicandum, quicquid volebat ipse Benedictus procurator verbo vel in scriptis replicare contra easdem excepcio- 10 nes, ad vigesimum sextum diem proxime tunc affuturum de eorundem procuratorum voluntate prorogavit, presentibus ibidem etc. ANNO, indiccione et pontificatu, quibus supra, etc. sedente comparuerunt coram eo in iudicio prefati Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem Benedictus procurator nominibus, quorum supra, certas replications, 15 336^r quarum tenor inferius describetur, | facto et in scriptis exhibuit et produxit, quarum decretis et datis copiis per dictum dominum Michaellem episcopum prefato Nicolao procuratore nomine, quo supra, id petente idem dominus Michael episcopus causam huiusmodi ad dupplicandum, quicquid volebat ipse Nicolaus procurator verbo vel in scriptis dupplicare contra easdem replicacio- 20 nes, ad octavum diem festi Epiphaniarum Domini proxime tunc venturi de eorundem procuratorum voluntate prorogavit, presentibus ibidem etc. TENOR VERO REPLICACIONUM, UT PREDICTUM EST, EXHIBITARUM IS EST: Reverende pater, iudex sicuti equissime, ita et peritissime etc. ANNO DOMINI millesimo quad(ringentes)mo septuagesimo quinto, indiccione octava, die vero undeci- 25 ma mensis Ianuarii, hora 3arum vel quasi etc. sedente comparuerunt coram ipso in iudicio prefati Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem Nicolaus procurator nomine, quo supra, nonnullas dupPLICATIONES, quarum tenor inferius describetur, facto et in scriptis exhibuit

1 Michael] B .M. N 2 prenomatos] prenotatos B 5 indiccione] indicione BN
6 prenotati] habet B om. N. 6 Benedictus] B .B. N 6 Nicolaus] B .N. N 7 Michael]
B .M. N 8 Benedicto] B .B. N 10 Benedictus] B .B. N 11 sextum] habet B
om. N 12 ANNO] *litteris simplicibus, sed cum iniciali scr.* N 12 indiccione] indicione
BN 14 Benedictus] B .B. N 14 Nicolaus] B .N. N 15 Benedictus] B .B.
N 15 nominibus ... supra] quorum supra, nominibus B 17 Michaellem] B .M. N
18 Nicolao] B .N. N 18 procuratore] procuratori BN 18–19 Michael] B .M.
N 20 Nicolaus] B .M. N 21 Epiphaniarum] Epiphanialium B 22 etc.] om. B
24 sicuti] habet B om. N 24 et] habet B om. N 24 peritissime] B paratissime N
24 ANNO DOMINI] *litteris simplicibus scr.* B 25 quad(ringentes)mo] B quingentesimo
N 25 indiccione] indicione BN 25–26 undecima] XI B 26 3arum] terciarum B
27 Benedictus] B .B. N 27 Nicolaus] B .N. N 28 Nicolaus] B .N. N

21 ad octavum diem festi Epiphaniarum Domini] 13 Ian. 1475

et produxit, quarum quidem duplicacionum decretis per eundem dominum Michaellem episcopum copiis dicto Benedicto procuratore, quorum supra, nomine id petente idem dominus Michael episcopus causam huiusmodi ad replicandum, quicquid volebat ipse Benedictus verbo vel in scriptis replicare contra dictas duplicaciones ad vigesimum diem proxime tunc affuturum prorogavit, 5 presentibus ibidem etc. TENOR VERO DUPLICACIONUM, UT PREFERTUR, EX-
 336^v HIBITARUM TALIS EST: | Contra quasdam pretensas etc. ANNO, indicione etc. sedente comparuerunt coram ipso in iudicio antedicti Benedictus et Nicolaus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem Benedictus procura-
 tor nominibus, quibus supra, nonnullas triplicaciones, quarum tenor inferius 10 describetur, facto et in scriptis exhibuit et produxit ac per prefatum dominum Michaellem episcopum dicto Nicolao procuratore id petente copiis huiusmodi triplicacionum decretis causam huiusmodi ipse dominus Michael episcopus ad quadruplicandum, quicquid volebat ipse Nicolaus procurator verbo aut in
 scriptis quadruplicare contra ipsas triplicaciones, ad xii diem festi Beati Geor- 15 gii martiris proxime tunc venturum prorogavit, presentibus etc. TENOR VERO TRIPLICACIONUM, UT PREFERTUR, EXHIBITARUM TALIS EST: Etsi, presul dignissime, triplicatur ad quasdam etc. ANNO, indicione etc. sedente comparuerunt coram ipso in iudicio prefati Benedictus et Nicolaus procuratores
 hincinde nominibus, quibus supra et idem Nicolaus procurator nomine, quo 20 supra, nonnullas quadruplicaciones, quarum tenor inferius describetur, facto et in scriptis exhibuit et produxit. Quarum quidem quadruplicacionum prefatus dominus Michael episcopus antelato Benedicto procuratore nominibus,
 337^r quorum supra, id petente copias tunc decrevit, presentibus ibidem etc. | TENOR VERO QUADRUPPLICATIONUM, UT PREFERTUR, EXHIBITARUM IS EST: Quam- 25 vis tanta dicta etc. TANDEM vigesima tertia die mensis Iunii prescripti, hora

2 Michaellem] B .M. N 2 Benedicto] B .B. N 2 procuratore] procuratori BN
 3 Michael] B .M. N 4 Benedictus] B .B. N 5 duplicaciones] dupplicaciones N
 5 vigesimum] XX B 7 ANNO] *litteris simplicibus, sed cum iniciali scr.* BN 7 indicione]
 indicione BN 8 Benedictus] B .B. N 8 Nicolaus] B .N. N 9 Benedictus] B .B.
 N 10 triplicaciones] B tripplicaciones N 12 Michaellem] B .M. N 12 Nicolao]
 B .N. N 12 procuratore] procuratori N 13 triplicacionum] B tripplicacionum N
 13 Michael] B .M. N 14 quadruplicandum] B quadruplicandum N 14 Nicolaus]
 B .N. N 15 quadruplicare] B quadruplicare N 15 triplicaciones] B tripplicacio-
 nes N 17 TRIPLICACIONUM] B tripplicacionum N 18 triplicatur] B tripplicatur
 N 18 ANNO] *litteris simplicibus, sed cum iniciali scr.* BN 18 indicione] indicione BN
 19 Benedictus] B .B. N 19 Nicolaus] B .N. N 20 Nicolaus] B .N. N 21 qua-
 druplicaciones] B quadruplicaciones N 22 quadruplicacionum] B quadruplicacionum
 N 23 Michael] B .M. N 23 Benedicto] B .B. N 23 procuratore] procuratori
 BN 24 ibidem etc.] *om.* B 25 EXHIBITARUM] *habet* B *om.* N 26 TANDEM] *litteris*
simplicibus scr. BN

15–16 ad xii diem festi Beati Georgii martiris] 5 Maii 1475 26 vigesima tertia die mensis
 Iunii] 23 Iun. 1475

etc. sedente comparuerunt coram ipso in iudicio prefati Benedictus et Nicolaus procuratores nominibus, quibus supra, et idem Nicolaus procurator nomine, quo supra, quasdam duas litteras felicium recordacionum Iohannis xxii et Pauli secundi Sancte Romane Ecclesie summorum pontificum eorum veris bullis plumbeis in cordulis canapis more Romane Curie impendenti bullatas, 5 quarum tenores inferius describentur, sanas et integras, non viciatas, non cancellatas neque in aliqua sui parte suspectas, sed omni prorsus vicio et suspicione carentes ac quoddam instrumentum publicum manu discreti Petri Nicolai de Sabaria Iauriensis dyocesis imperiali auctoritate notarii publici confectum, ut apparebat, tenorem quarumdam litterarum felicitis reminiscencie domini Lodo- 10 vici regis Hungarie, Polonie in se transsumptive continens, cuius tenor similiter inferius describetur, exhibuit et produxit et nichilominus ipse Nicolaus procurator nomine, quo supra, peciit per prefatum dominum Michaellem episcopum suam quoque sententiam diffinitivam pronunziari decerni et declarari integras decimas de omnibus fructibus prefatorum hospitum et colonorum 15 de prefata G(yarmath) infra limites et territorium eiusdem loci annuatim et iure exigente easdem ad prefatum dominum Demetrium episcopum et mensam suam episcopalem spectasse et pertinuisse ac de iure spectare et pertinere, necnon prefatas pretensas annuenciam et concessionem, privilegium, pactum, 337^v consuetudinem et prescripcionem super modo | solvendi easdem decimas cau- 20 sis et rationibus in suis excepcionibus prefatis et aliis per eum productis, expressis et deductis fuisse et esse inanes, invalidas, irritas, retractandas et defrustratorias viribusque carituras et penitus nullas ac invalidari, irritari, retractari, anulari debere dictisque dominis canonicis et capitulo ac ipsorum colonis supradictis ex premissis annuencia et concessione ac iuribus et aliis allegatis pro 25 parte eorundem dominorum canonicorum et capituli nullum ius acquisitum fuisse neque acquiri potuisse prefatasque decimas male et iniuste ac contra iuris dispositionem usurpatas et detentas fuisse et esse huiusmodique usurpaciones et detenciones ac propterea oppositiones et impedimenta per prefatos dominos canonicos et capitulum prestitas, illatas et factas prestitaque, illata et 30

1 prefati] *corr. ex prefatu* N 1 Benedictus] B .B. N 1 et] *corr. forsan ex ut* N 1–2 Nicolaus] B .N. N 2 Nicolaus] B .N. N 3 felicium] *corr.(?) ex felicium* N 3 xxii] *correx* ex xxiii BN 5 plumbeis] plombeis BN 7 neque] nec B 11 transsumptive] *add. et del. contractionis signum* N 11–12 similiter] *habet* B *om.* N 13 Michaellem] B .M. N 14 suam quoque] suamque BN 17 iure] ius BN 21 in] *posterius suprascr.* N 22 inanes] in Anes N 24 anulari] annullari BN 26 canonicorum] *habet* B *om.* N 26 acquisitum] *corr. ex acquisitum* N 28–29 usurpaciones] usurpacionis N 29 detenciones] detencionis N

3 Iohannis xxii] *Iohannes XXII pontifex maximus (1316–1334), qui paulo inferius rectius XXII nominatur, nam re vera Iohannes XXIII inter annos 1410–1415 ut antipapa pontificabat* 4 Pauli secundi] *Paulus II pontifex maximus, 1464–1471* 9 Sabaria] *Szombathely, in comitatu Vas, cf. Csánki II p.729.* 10–11 Lodovici regis Hungarie, Polonie] *Lodovicus I, rex Hungarie (1342–1382) et Polonie (1370–1382)*

8 ad] *add. et del.* omni ? B 10 condemnandos] condemnan(dos) B condemnandum
N 12 compellendos] compellen(dos) B compellendum N 12 ipse] *om.* B 12 Ni-
colaus] B .N. N 14 melioribus] mo(dis) ? B 15 Michaelis] B .M. N 15 ibi-
dem] *om.* B 17 Dei] *habet* B *om.* N 21 ANNO] *litteris simplicibus, sed cum iniciali scr.*
BN 23 Michael] B .M. N 23 Nicolao] B .N. N 24 procuratore] procuratori N
25 Michaellem] B .M. N 27 dicendum] dndum *cum contractionis signo* N 29 imme-
diate] immediate BN 30 etc.] *om.* B 30 SUBSEQUENTER] *litteris simplicibus scr.* BN
31 Benedictus] B .B. N 31 Nicolaus] B .N. N

30–31 undecima die mensis Maii] 11 Maii 1475

scopum concludi et pro concluso haberi ac sententiam in scriptis ferri et promulgari instanter pecierunt, ipse tunc dominus Michael episcopus una cum eisdem B(enedicto) et N(icolao) procuratoribus nominibus, quibus supra, ut prefertur, causa in huiusmodi concludendum et secum concludi ac diffinitivam ferri sententiam petentibus in Dei nomine in hac causa duxit concludendum 5 et conclusit ac habuit et habere voluit in eadem pro concluso et nichilominus ipse dominus Michael episcopus visis primitus per eum accione, actis acticatis, litteris dictisque et deposicionibus testium, necnon excepcionibus omnibusque aliis et singulis in eadem causa habitis et exhibitis ac productis eisque cum diligencia et maturitate debitis recensitis ac habito super eisdem una cum non- 10 nullis dominis iurisperitis diligenti tractatu et matura deliberacione ad suam huiusmodi ferendam et promulgandam sententiam diffinitivam duxit procedendum et processit eamque per ea, que vidit et cognovit, de dictorum dominorum iurisperitorum consilio in scriptis tulit et promulgavit ac pronuncciavit sub eo, qui infra describetur, tenore. A qua dictus B(enedictus) procurator no- 15 minibus, quorum supra, illico verbo appellavit, presentibus etc. TENOR VERO SENTENTIE DIFFINITIVE, UT PREMITTITUR, IN SCRIPTIS LATE IS EST: Christi nomine invocato! etc. DEMUM tredecima die dicti mensis .t. etc. sedente | 339^r comparuit coram eo in iudicio circumspectus Lucas de .t. arcium baccalaurius procurator et nominibus procuratoriis prefatorum dominorum canonicorum 20 et capituli, prout de ipsius procuracionis mandato per instrumentum procuracionis, cuius tenor inferius describetur, constitit et constat, super dicta appellacione per prefatum Benedictum procuratorem nominibus, quibus supra, ut premittitur, a preinserta sententia verbo interposita apostolos sibi per dictum dominum Michaellem episcopum instanter peciit, ipse siquidem dominus 25 Michael episcopus respondit, quod quamquam ipse iustam se credat tulisse sententiam diffinitivam, ob reverenciam tamen dicte Sancte Sedis Apostolice eidem deferri vellet, immo detulit reverenter et apostolos reverenciales prefato Luce procuratori nominibus, quibus supra, dedit, necnon ad prosequendum eandem appellacionem ad prefatam Sedem Apostolicam tres menses, ad lega- 30 tum eiusdem quindecim dies proxime et immediate tunc venturos prefixit et assignavit, presentibus ibidem etc. TENOR VERO INSTRUMENTI PROCURACIONIS, DE QUO IMMEDIATE SUPRA FIT MENCIO, TALIS EST: In nomine Domini!

2 Michael] B .M. N 7 Michael] B .M. N 9 et] om. B 9 ac] et B 12 promulgandam] promulgandum BN 16 etc.] om. B 17–18 Christi] Cristi N 18 etc.] habet B om. N 18 DEMUM] litteris simplicibus scr. BN 19 comparuit] comparuerunt BN 19 baccalaurius] bacclarius N 20 procuratoriis] procuratoris N 22 dicta] dicto N 23 Benedictum] B .B. N 25 Michaellem] B .M. N 26 Michael] B .M. N 26 quod] habet B om. N 26 tulisse] B tullisse N 28 deferri] defferri N 28 immo] ymo N 28 et] ac B 31 immediate] inmediate BN 32 ibidem] om. B 33 Domini] habet B om. N

18 tredecima die dicti mensis] 13 Maii 1475

Amen! etc. POSTMODUM vigesima die dicti mensis Maii, hora vesperarum vel
 quasi, Strigonii in domo solite residencie prefati domini Michaelis episcopi co-
 339^v ram ipso | domino Michaeli episcopo in meique notarii et testium immediate
 infrascriptorum personaliter constitutus dictus dominus Nicolaus procurator
 nomine, quo supra et quandam appellacionem, cuius tenor inferius describe- 5
 tur, facto et in scriptis interposuit ac super eadem sibi per eundem dominum
 Michaellem episcopum apostolos dari instanter peciit presentibus etc. TENOR
 VERO APPELLACIONIS, DE QUA IMMEDIATE SUPRA FIT MENCIO, IS EST. Cum
 appellacionis remedium a sanctis patribus etc. LAUS DEO ET EIUS GENITRICI.
 Nos etc., quod nos inducti fidelibus serviciis .t. de .t., canonici ecclesie nostre 10
 .t. per eum nobis et prefate ecclesie nostre .t. loco et tempore congruis exhibi-
 tis domum sew fundum curie honorabilis condam magistri .t. de .t., similiter
 canonici eiusdem ecclesie .t. in area capitulari, in vicinitatibus domorum recto-
 ratuum misse defunctorum ab oriente et Colomani martiris ab occidente exi-
 stencium habitam et adiacentem, satis in suis structuris et edificiis ruinosam, 15
 que dicto magistro Anthonio de .t. canonico absque confessione et testamento
 decedente simul cum aliis rebus suis mobilibus et immobilibus ad nos tanquam
 ordinarium suum et per consequens nostram collacionem omni iure devoluta
 extitit, cum omnibus suis utilitatibus et pertinenciis quibilibet <ad eandem
 domum> ab antiquo spectantibus et pertinere debentibus eidem .t. pro suis 20
 huiusmodi serviciis fidelibus perpetuo iure possidendam, tenendam et haben-
 dam dedimus, donavimus et contulimus, immo damus, donamus et conferimus
 340^r harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediantibus. Datum. |

503. SUMMARIA ROTULI IN CAUSA APPELLACIONIS

IN NOMINE DOMINI! AMEN! ANNO NATIVITATIS EIUSDEM millesimo 25
 quingentesimo decimo octavo, indiccione sexta, die vero sexta mensis Oc-
 tobris, hora 3arum vel quasi in domo solite residencie reverendi in Christo

503 Bónis 4225 (6 Octobris 1518).

8–9 Cum appellacionis ... patribus etc.] cf. *Form.styli* p.431.

1 etc.] *habet B om. N* 1 POSTMODUM] *litteris simplicibus scr. BN* 2 Michaelis] *B*
.M. N 3 ipso] *in N textus rotuli hoc verbo dirimitur media parte pagninae versaque parte*
folii vacuis remansis, sed in B textus continuatur 3–23 domino ... Datum] *habet B om. N*
 3 immediate] *immediate B* 9 LAUS ... GENITRICI] *ad dextrum textus marginem clausum B*
 14 defunctorum] *defunctoratus B* 16 magistro] *m(agist)ro B* 17 immobilibus] *inmo-*
bilibus B 19–20 ad eandem domum] *supplevi* 26 indiccione] *indicione N* 27 3arum]
lege tertiarum

1 vigesima die dicti mensis Maii] 20 Maii 1475 25–27 millesimo...Octobris] 6 Oct. 1518

patris, domini Demetrii de Nyas d(e)cretorum) d(o)ct(ori)s, Dei et Apostolice Sedis gracia episcopi Sanctuariensis ac in pontificalibus et spiritualibus vicarii et causarum auditoris generalis ecclesie Strigoniensis, pontificatus siquidem sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Leonis, divina providencia pape decimi, anno eius sexto coram dicto domino Demetrio episcopo 5 et vicario in meique notarii publici et testium infrascriptorum presencia personaliter constitutus nobilis magister Emericus de Saros Strigonii residens nomine et in persona honorabilis magistri Nicolai de Thymar, canonici ecclesie Agriensis eidem domino Demetrio episcopo et vicario exposuit, qualiter mota et vertens alias coram reverendo patre, domino Iohanne Baptista Bonzagno, 10 iudice delegato cause et parcium infrascriptarum quedam litis et quescionis materia in facto certarum iniuriarum aliorumque negotiorum et illorum occasione inter quendam Andream presbiterum de Maklar dyocesis Agriensis ut actorem et principalem ab una et prefatum magistrum Nicolaum de Thymar canonicum dicte ecclesie Agriensis veluti in causam attractum ab alia partibus, 15 in qua idem dominus Iohannes Baptista assertus iudex delegatus taliter qualiter aliasque nulliter et de facto ac perperam procedens quandam pro dicto Andrea presbitero et contra ipsum dominum Nicolaum tulisset sententiam diffinitivam iniquam et iniustam, a qua pro parte eiusdem domini Nicolai <de> Thymar fuisset ad hanc almam sedem metropolitanam Strigoniensem 20 legitime appellatum et eidem appellacioni per prefatum dominum Iohannem 340^v Baptistam delatum, | prout hoc in quodam appellacionis instrumento manu discreti Luce presbiteri nati condam Georgii Therek de Byhar Waradiensis dyocesis subscripto, cuius tenor inferius describetur, lacius continentur et habentur, petens et requirens idem magister Emericus prefatum dominum 25 Demetrium episcopum et vicarium nomine et in persona predicti domini Nicolai, ut eidem superinde de opportuno iuris remedio providere et citacionem legitimam una cum inhibicione inserta ad partes in forma solita et consueta decernere dareque et concedere dignaretur. Quam quidem citacionem una cum inhibicione inserta, cuius similiter tenor inferius describetur, dandam 30 esse decrevit ac per me notarium infrascriptum sibi <dari> iussit et mandavit, mandans denique mihi notario pre- et infrascripto idem dominus Demetrius episcopus et vicarius, ut omnia et singula, que in huiusmodi causa appellacionis scribenda occurrerent, fideliter conscriberem et partibus predictis, dum super hoc debite requirerer, copiam darem, presentibus ibidem etc. TENOR

1 Demetrii] Demetri N 20 de] *supplevi* 31 dari] *supplevi* 32 infrascripto] infra(scrip)to N 1 requirerer] *requirer omissio contractionis signo N*

4–5 Leonis...decimi] *Leo X pontifex maximus, 1513–1521* 8 Thymar] *Timár, in comitatu Szabolcs, cf. Csánki I p.527.* 10 Iohanne Baptista Bonzagno] *Giovanni Bonzagno, vicarius ab anno 1512 episcopi Agriensis Hyppoliti, cf. Juhász Bonzagno passim.* 13 Maklar] *Maklár, in comitatu Heves, cf. Csánki I p.67.* 23 Byhar] *Bihar, in comitatu Bihar, cf. Csánki I p.597.*

VERO PREDICTI INSTRUMENTI APPELLACIONIS, DE QUO SUPRA FIT MENCIO,
341^r TALIS EST: In nomine Domini! Amen! <etc.> |

504. INTIMACIO SANCTE SINODI AD PARTES CUM PROROGACIONE

Demetrius etc. auditor generalis dilectis nobis in Christo honorabilibus et 5
discretis viris, dominis universis et singulis ecclesiarum parochialium plebanis
in et sub districtibus Scepusiensi et Danowycz dyocesis Strigoniensis ubilibet
constitutis et existentibus salutem in Domino sempiternam! Quamvis pretac-
tus reverendus dominus cardinalis et archiepiscopus Strigoniensis in suo felici
recessu ad Curiam Romanam de consilio venerabilium et circumsectorum 10
virorum, dominorum de capitulo dicte ecclesie sue Strigoniensis aliorumque
iurisperitorum more alias consueto de anno presenti in festo Beati Adalberti
pontificis et martiris proxime affuturo, patroni scilicet gloriosissimi eiusdem
ecclesie sue clero dyocesis et iurisdictionis suarum sanctam sinodalem congre-
gacionem pro extirpandis viciis et plantandis virtutibus auxiliante Domino ce- 15
lebrare disposuerat et ordinaverat celebrandamque indixerat et celebrari com-
miserat ac preceperat, prout in porticu dicte ecclesie Strigoniensis columpne,
ubi alias consuevit, per alias nostras patentes litteras, ne quempiam latere pos-
sit, affigendas publicari et reliquas quoque litteras nostras etiam patentes vobis
directas et per nos ad partes emissas intimare fecimus, tamen, quia idem reve- 20
rendissimus dominus noster cardinalis et archiepiscopus in felici reditu ad dic-
tam ecclesiam suam Strigoniensem ob certas legitimas et rationabiles causas
animum suum moventes huiusmodi sinodalem congregacionem eiusque cele-
bracionem supradictas ad alium diem sew terminum, | videlicet tercium diem
341^v mensis Maii, festum utputa Inventionis Sancte Crucis proxime affuturum pro- 25
rogandam duxit in eodemque festo Sancte Crucis et aliis diebus immediate se-
quentibus ad id aptis et sufficientibus celebrandam indixit celebrarique com-
misit et precepit. Que omnia et singula vobis dominis suprascriptis et vestrum
cuilibet intimamus ac ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et
deduci volumus vosque et vestrum quemlibet auctoritate prefati reverendissi- 30
mi domini nostri cardinalis et archiepiscopi requirimus et monemus sub penis
et censuris ecclesiasticis in eisdem supradictis aliis litteris nostris contentis et
expressis, quatinus celebracioni eiusdem sancte sinodi personaliter interesse et
propriis in personis vestris more alias consueto vos representare studeatis au-

3 etc.] *supplevi, quia hic textus rotuli dirimitur parte reliqua paginae vacua remanente* 4 INTI-
MACIO] *itimacio signo contractionis omisso* N 17 columpne] *corr. ex colampne*

7 Danowycz] *Deánfalva (?)*, in comitatu Túróc, cf. LELKES *Helységnévazonosító* p.192.
12–13 in festo ... martiris] 23 Apr. 24–25 terciu...Crucis] 3 Maii

dituri, attenturi et facturi, prout in dictis aliis litteris nostris plenius contineri videretur. Presentes autem post earum opportunam lecturam unusquisque vestrum quanto cicius ad proximiorum vicinum suum sub penis premissis transmittere et tandem ultimus in specie nobis reportare debeat et teneatur. Datum 5 Strigonii etc.

505. CITATIO AD VIDENDUM TAXARI EXPENSAS

Compareat ad videndum et audiendum omnes et singulas expensas pro parte .t. in causa et causis, quam et quas prefatus Andreas fistulator contra ipsam d(ominam) Katherinam coram ipso d(omino) vicario moverat, factas taxari et 10
342^r moderari huiusmodique expensarum | taxacionem debite execucioni demandari litterasque desuper opportunas contra ipsum Andream decerni et dari vel dicendum et causam rationabilem, cur premissa fieri non debeant, allegandum, alioquin etc.

506. SEQUITUR PROCESSUS SINODALIS ET PRIMO PUBLICATIO SANCTE SINODI COLUMPNE AFFIXA ET EXTENSA ETC.

15

Thomas, miseracione divina etc. dilectis nobis in Christo venerabilibus honorabilibusque et circumspcctis viris, universis et singulis dominis abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis, vicarchidiaconis, plebanis et ecclesiarum parochialium rectoribus nostre dyocesis 20 Strigoniensis aliisque beneficiatis, cuiuscumque status, condicionis et dignitatis existant, iurisdiccioni nostre Strigoniensi subiectis ubilibet constitutis et existentibus salutem in Domino sempiternam! In vineam Domini Sabaoth in partem solitudinis vocati culture ac custodie eius congruo debemus ministerio insistere, ita, ut eodem nostro ministerio ceteros cooperatores nostros et 25
342^v subditos diligencius excitemus, et licet eius sit illam colere, qui plantavit, | et custodire, sine quo nichil bene custoditur, quia tamen debitum nostrum id requirit, ut pro viribus nostris in ipsa infatigabiliter operemur et pro extirpandis viciis spinis et peccatorum tribulis, que ipsam obumbrare et suffocare videntur, necnon plantandis virtutum germinibus, in quibus Dominus delectatur, totis affectibus intendamus, eapropter vestigiis sanctorum patrum iuxta 30 canonicas tradiciones inherere volentes, propter subditorum nostrorum sta-

506 Bónis 4249 (1 Ianuarii 1520).

3 videretur] videntur(?) N 4 quanto cicius] quamtocius N 13 dicendum] dndum
cum contractionis signo N 23 Domini] suprascr. N 26 subditos] subditas N 26 sit]
siti N 27 nichil] nihil N

tum salutarem et informacionem studiosam, ut ipsi, qui in patrimonio Christi vivunt, compescantur a noxiis et ad salutaria dirigantur coganturque ei militare, cuius stipendiis sustentantur, de consilio venerabilium fratrum nostrorum dominorum de capitulo dicte ecclesie nostre Strigoniensis, necnon eciam 5 aliorum iurisperitorum de anno presenti in die festi Beati Adalberti pontificis et martiris, gloriosissimi scilicet patronis eiusdem ecclesie nostre Strigoniensis nunc venturi et aliis diebus immediate sequentibus ad id aptis et sufficientibus in ecclesia nostra prenotata auxiliante Deo sanctam sinodalem congregacionem pro extirpandis viciis et plantandis virtutibus de more et consuetudine lauda- 10 bili ipsius ecclesie nostre Strigoniensis celebrare disposuimus et ordinavimus. Ideo universitatem vestram, immo vos omnes et singulos dominos, viros ecclesiasticos supradictos presencium serie requirimus, monemus ac hortamur in Domino vobisque nichilominus in virtute sancte obediencie et sub excommu- nicacionis pena districte precipientes committimus et mandamus, quatinus ad 15 veniendum et representandum vos ad eandem sanctam sinodum preparare et in predicto festo Sancti Adalberti, quem quidem terminum vobis omnibus et 343^r singulis supradictis et cuilibet vestrum, cuiuscumque ordinis, gradus, preeminencie et dignitatis existant, pro primo, secundo, tercio et peremptorio termino monicioneque canonica et sub dicta excommunicationis pena, quam in vos et 20 vestrum quemlibet singulariter in singulis tam coniunctim, quam divisim, nisi feceritis et quilibet vestrum fecerit, que mandamus, ferimus in hiis scriptis ipsamque vos et vestrum quemlibet incurrere volumus eo facto, celebracioni eiusdem sancte sinodi interesse et vos propriis in personis representare studeatis statuta sinodalia, pia monita et exhortaciones salutiferas ibidem propo- 25 nendas audituri et diligenti animo suscepturi et tandem Domino cooperante opere effectualiter adimpleturi, vos vero religiosi et presertim domini abbates eciam cum paramentis dignitati vestre congruentibus more alias consueto ad eandem convenire et decenter ornati celebracioni eiusdem assistere studeatis, et ne aliquis ignoranciam de premissis quomodolibet valeat allegare sew eciam 30 pretendere, presentes litteras nostras in porticu dicte ecclesie nostre columpne, ubi alias consuevit, affigi et extendi iussimus et fecimus ac ibidem permanere mandavimus, ut omnia et singula in eis contenta ad singulorum noticiam valeant pervenire. Datum in arce nostra Strigoniensi, prima die mensis Ianuarii, anno Domini millesimo etc. 35

2 patrimonio] *corr. ex patrimoniis* N 6 Adalberti] Alberti N 8 immediate] immediate N 10 extirpandis] extirpandys N 13 monemus] menemus N 17 Adalberti] Ad Alberti *scr.* N 23 ipsam] ipsum N 23 celebracioni] celebracionem N 24 in personis] impersonis N 29 celebracioni] celebracionem N 29 assistere] asistere N

6-7 in die...Adalberti] 23 Apr. 17 in predicto ... Adalberti] 23 Apr.

507. ALIA FORMA, QUE PLEBANIS AD PARTES MITTI SOLET

Demetrius de Nyas nobis in Christo sincere dilectis honorabilibus et discre-
 343^v tis viris, ..|archidiacono Honthensi in dicta ecclesia Strigoniensi, necnon omni-
 bus et singulis ecclesiarum plebanis sew rectoribus exemptis et non exemptis
 in et sub dicto archidiaconatu ubilibet constitutis et existentibus salutem in 5
 Domino sempiternam! Quia prefatus reverendissimus dominus noster cardi-
 nalis et archiepiscopus de consilio venerabilium et circumsectorum virorum,
 dominorum de capitulo dicte ecclesie Strigoniensis aliorumque iurisperorum
 more alias consueto de anno presenti in die festi Beati Adalberti pontificis et
 martiris proxime affuturo, patroni scilicet gloriosissimi eiusdem ecclesie sue 10
 Strigoniensis clero dyocesis et iurisdiccioni suarum sanctam sinodalem con-
 gregationem pro extirpandis viciis et plantandis virtutibus auxiliante Domino
 celebrare, prout in porticu dicte ecclesie Strigoniensis columpne, ubi alias con-
 suevit, per alias litteras patentes foribus predicte ecclesie sue Strigoniensis, ne
 quempiam latere possit, fecit affigendas, publicare intendit. Ideo nos auctori- 15
 tate eiusdem reverendissimi domini nostri cardinalis et archiepiscopi vobis in
 hac parte vive vocis oraculo specialiter commissa vos, dominos archidiaconum
 et plebanos supradictos et quemlibet vestrum requirimus et hortamur ac per
 hec scripta monemus nichilominusque vobis et cuilibet vestrum in virtute sa-
 lutaris obediencie et sub excommunicationis pena ac censuris aliis et mulctis 20
 in sinodo alias ibidem celebrata in absentes et contumaces infligi et promulgari
 consuetis districte iniungimus et mandamus, quatinus vos ad eandem sanctam
 sinodum preparare et in predicto festo Beati Adalberti martiris et pontificis et
 aliis diebus immediate sequentibus ad id aptis et sufficientibus, quem quidem
 344^r | terminum vobis et cuilibet vestrum pro primo, secundo, tercio et perempto- 25
 rio termino monicioneque canonica et sub dictis penis et censuris prefigimus
 et assignamus, quas vos, nisi feceritis, quod presentibus mandamus, incurrere
 volumus ipso facto, celebrationi eiusdem sancte sinodi personaliter interesse et
 propriis in personis vestris more alias consueto representare studeatis, cui qui-
 dem sinodo eciam prefatus reverendissimus dominus noster cardinalis cessan- 30
 te legitimo impedimento omnino interesse vult et intendit, statuta sinodalia,
 pia monita et alias exhortaciones salutiferas ibidem proponendas audituri et
 studiose attenturi, tandem Domino cooperante et sermone confirmante opere
 effectualiter adimpleturi, de titulis eciam beneficiorum vestrorum ac aliis lit-
 teris et munimentis vestris eidem reverendissimo domino nostro cardinali vel 35

5 existentibus] *add. et del. qui presentibus* N 14 foribus...Strigoniensis] *linea subter ducta signatum forsan delendum?* N 24 immediate] immediate N 31 omnino] *corr. ex animo(?)* N 31 vult] vlt N

9–10 in die...martiris] 23 Apr. 23 in predicto ... pontificis] 23 Apr.

nobis curetis facere plenam fidem. Si vero aliquis vestrum aliquod avisamentum super reformatione status seu iurisdictionis prefate ecclesie nostre Strigoniensis aut ecclesie et persone suarum dare voluerit, id in ipsa sancta sinodo eidem reverendissimo domino nostro cardinali libere poterit insinuare. Presentes autem post earum opportunam lecturam unusquisque vestrum quanto cius ad proximiorum vicinum suum sub penis premissis transmittere et tandem ultimus nobis in specie reportare debeat et teneatur. Datum Strigonii etc.

508. LITTERE, QUE MITTUNTUR PLEBANIS ET ALIIS SUBIECTIS
IN ALIA FORMA

344^v Demetrius de Nyas etc. venerabili honorabilibusque | et discretis dominis .. preposito Poseniensi ac vicearchidiaconis et ceteris plebanis eidem subiectis dyocesis Strigoniensis salutem in Domino sempiternam! Quoniam sanctorum patrum canonica sanxit auctoritas antistites sinodalem clero sue dyocesis celebrare congregacionem, ut per salubres exhortaciones, constituciones 15 sinodales et canonicas moniciones vicia extirpantur, virtutes inferantur, reprimantur actus noxii et discipline equitatis norma dirigatur status ecclesiarum et persone ecclesiastice reformentur. Unde prefatus reverendissimus dominus noster cardinalis debitum, ut decet, ad id habens respectum, ne de manibus sue reverendissime dominacionis, qui in partem sollicitudinis divina miseracione 20 vocatus est, subditorum suorum sanguis in districti iudicii examine requiratur, una cum venerabilibus et circumspicis viris, dominis de capitulo dicte ecclesie sue Strigoniensis salubri et matura deliberacione prehabita indixit promulgandam sanctam sinodalem congregacionem anno in presenti in prefata ecclesia sua Strigoniensi in festo Beati Adalberti etc. proxime nunc affuturo annuente 25 Domino per suam reverendissimam d(ominacionem) celebrandam, prout columpne ecclesie sue prenotate, ne quempiam latere possit, fecit affigendo publicare. Quare nos auctoritate eiusdem reverendissimi domini nostri nobis in hac parte specialiter commissa vos prefatos dominos .. prepositum, vicearchidiaconos et plebanos requirimus et hortamur et per hec scripta monemus etc., 30 ut supra.

1 plenam] *iterum add.* plenam N 1-2 avisamentum] avizamentum N 12 vicearchidiaconis] vichearchidiaconis N 14 antistites] antistes N 19 sue] sive N 20 reverendissime] *corr. ad* reverendissimi N 20 dominacionis] domini N 21 in] *add. et del.* disser N 21 requiratur] requirantur N 25 sua] *add. et del.* sua N 25 Adalberti] adAlberti *scr.* N 29 vos] *add. et del.* prepositos N 29-30 vicearchidiaconos] vichearch(idiaco)nos N 31 ut] *corr. ex us* N 1 SINODI] sinody N

25 in festo ... Adalberti] 23 Apr.

509. EXEMPCIO AB INGRESSU SINODI

345^r |Demetrius etc. dilecto nobis in Christo discreto domino Georgio, plebano de Zerdahel dyocesis Strigoniensis salutem in Domino! Cum nos tue senectuti, qua testimonio fidedigno nimium gravari perhiberis, parcere volumus, ideo supplicacionibus pro tui parte nobis propterea porrectis inclinati te ab ingressu 5 sancte sinodi in festo Beati Adalberti pontificis et martiris proxime affuturo et aliis ad id aptis et sufficientibus diebus in dicta ecclesia nostra Strigoniensi celebrande duximus hac vice supportandum et eximendum, immo supportamus et eximimus presencium litterarum nostrarum testimonio mediante. Datum.

510. ALIA FORMA SUPER EISDEM

10

Nos Demetrius de Nyas etc. memorie commendamus, quod nos honorabilem dominum .t. plebanum de .t. legitima ac rationabili causa impeditum ac coram nobis fidedigno testimonio excusatum a visitacione sancte sinodi proxime et immediate affuture in dicta ecclesia Strigoniensi celebrande stantibus impedimentis et excusacionibus supradictis duximus eximendum et supportan- 15 dum eximimusque et supportamus presencium per vigorem. Datum Strigonii etc.

511. VISITATIO VICEARCHIDIACONORUM ET PLEBANORUM

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis archidiaconis et eorum vicesgerentibus sub dyocesi et iurisdiccione spirituali Strigoniensi ubilibet constitutis et existentibus presencium noticiam habituris salutem in Domino! Sacrorum | canonum instituta, que non humane adinventionis studio, sed divine disposicionis auctoritate ad extirpanda vicia et plantandas virtutes et ad reprimendam malignitatem et exigendam discipline equitatisque normam pro varietate temporum irreprehensibiliter promulgarunt, debent re- 25 verenter ab omnibus et potissime a domesticis domus Dei, quam decet sanctitudo, in longitudine dierum studiose attendi et observari. Siquidem licet visitacionis officium a sanctis patribus pia fuerit consideracione institutum, ut hii, quibus id competit, ad id agendum certis temporibus paterna pietate taliter

4 perhiberis] perhibetis ? N 5 ingressu] *add. et del. ecclesie* N 6 sancte] sancti N 7–8 celebrande] celebrandum N 14 celebrande] celebrandum N 18 VISITATIO... PLEBANORUM] *alia manu vel saltem alio colore forsitan posterius scr.* N 24 reprimendam] reprimendum N 24 exigendam] exigendum N

6 in festo ... martiris] 23 Apr. 19 Demetrius etc.] *cf. Új Magyar Sion* 11 (1880) 514–516.

insistere debeant, ut eorum subditis graves non existant, numerum eveccionis non excedant, neque epulas querant sumptuosas, sed numero personarum et equorum, prout iuxta condicionis personarum ipsorum iura canonica sanxerunt, sint contenti et quod eis honeste et competenter fuerit ministratum, cum graci-
 5 arum accione recipiant, ne longi temporis victum brevis hora consumat et subditi ipsi exinde gravati interdum ecclesiastica ornamenta exponere compellantur. Talliis eciam et exaccionibus eosdem subditos suos non aggravarent, nisi interdum pro manifesta ac rationabili causa cum caritate moderatum ab eis auxilium postulent, ut ex accessu maiorum minores merito non debeant se
 10 gravari, exemplo Apostoli, qui se et suos propriis manibus decrevit exhibendos, ut locum predicandi auferret pseudoapostolis et illis, quibus predicabat, non existeret onerosus. Sic igitur officium procuracionis sew visitacionis huiusmodi exercentes crimina et defectus suorum subditorum diligencius, quantum possunt, perquirant et perquisita, si que fuerint inventa, pro gaudio munerum
 15 sew pocius mali questus non tegere et occultare, sed ex iniuncto ipsis officio
 346^r huiusmodi detegere et hiis, quibus decet, | revelare et manifestare debeant, ut per hec vicia extirpentur, virtutes plantentur, reprimantur actus noxii et discipline equitatisque norma dirigatur status ecclesiarum et persone ecclesiastice reformentur ac de medio populi omnis error tollatur et noxii se a similibus compescere et in posterum ei, cuius stipendiis sustentantur, militare cogantur,
 20 ipsi vero, ad quos tale pertinet officium, non, que sua, sed que Iesu Christi sunt, quesivisse videantur. Verum animadvertimus et pro certo didicimus nonnullos dominos archidiaconos et eorum vicesgerentes premissa minime advertentes in officio visitacionis predictae eciam absque prefati reverendissimi domini nostri cardinalis ipsiusque vicarii in spiritualibus generalis pro tempore existen-
 25 tis obtenta licencia pro ipsorum libito procedentes numerum personarum et equorum iam sepius excessisse et sumptibus ac talliis et exaccionibus visitatos ultra debitum aggravasse et pro gaudio munerum crimina, excessus et defectus eorundem visitorum ut plurimum celasse, tegisse et occultasse, propter quod crimina, excessus et defectus quam plures inultos mansisse et impuniti in
 30

1–2 numerum ... sumptuosas] *Concilium Lateranense III 4 (Conciliorum Oecumenicorum Decreta p.213)*. 4–7 quod eis...compellantur] *Concilium Lateranense III 4 (Conciliorum Oecumenicorum Decreta p.213)*. 10–12 qui se...onerosus] *Concilium Lateranense III 4 (Conciliorum Oecumenicorum Decreta p.213)*. 21–22 non...quesivisse] *cf. Phil. 2,21*.

1 eveccionis] ereccionis N 2 numero] numerum N 3 personarum] *add. et del. et equorum N 4 et] suprascr. N 5 longi temporis] longo tempore N 5 consumat] consummat N 7 non] modo N 10 qui] add. et del. et N 10 se] si N 11 auferret] auferret N 14 munerum] munerum(?) N 15 iniuncto] iuncto N 16 revelare] revellare N 18 persone] personarum N 18 ecclesiastice] ecclesiasticarum N 19 tollatur] tollare N 20 in posterum] imposterum N 22 animadvertimus] aniadvertimus *omisso contractionis signo* N 23 vicesgerentes] *add. qui* N 26 numerum] numerorum N 27 excessisse] excussosse N 29 celasse] cellasse N 30 inultos] inulta N*

ipsorum visitandorum animarum detrimentum, scandalum et exemplum perniciosum aliorum multorum. Et quia talia ulteriori dissimulatione pertransire non convenit, eapropter vos omnes et singulos dominos archidiaconos prefatos et vestrum quemlibet coniunctim et divisim per hoc presens publicum edictum requirimus, hortamur et monemus nichilominusque vobis et cuilibet vestrum 5 insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena districte precipientes committimus et mandamus, quatinus nullus vestrum absque speciali nostra licencia obtenta pro visitacione plebanorum et aliorum virorum ecclesiasticorum archidiaconatus sui vadat vel mittat, sed obtenta primum a nobis licencia eat aut mittat virum eciam etate et moribus probatum, idoneum 10 et sufficientem. Item, quod in visitacione huiusmodi procedens multitudinem personarum et equorum refrenans numero personarum et equorum, prout sacri canones | et constituciones sinodales huius alme ecclesie sanxerunt, quilibet vestrum iuxta condicionem suam contentus existat et esse debeat. Item, quod nullus vestrum census et exactiones plebanis visitatis imponere eosque et eas 15 vel eciam munera ab eisdem recipere et habere, sed nec sumptibus eosdem aggravare presumat preter procuraciones a iure et dictis constitucionibus sinodalibus permissis, quibus quilibet vestrum contentus sit et esse debeat. Item, quod quilibet vestrum in ipsa visitacione procedens crimina, excessus et defectus plebanorum et aliorum virorum ecclesiasticorum visitorum diligenter 20 perquirant ac quomodo divina et alia sacramenta ecclesiastica resque et bona ecclesiarum ipsis commissarum intra et extra ecclesias easdem tenent, tractant et conservant ac de eisdem qualem quantamve faciunt curam et administracionem et qualem curam animarum parochianorum suorum gerant et exercent, missas eciam et alia sacramenta ecclesiastica in ecclesiis suis quomodolibet peragant, attente conspiciat, videat et intelligat. Item, quod nullus vestrum de criminibus, excessibus et defectibus plebanorum ipsorum et ceterorum virorum ecclesiasticorum sic visitorum parum vel magnum pro muneribus, donis, precibus vel amicitia eorundem plebanorum visitorum et aliorum quorumcumque et ex quacumque causa tegat et occultet, sed quilibet vestrum ea omnia, 30 que in visitacione procedens per diligentem inquisitionem cognoverit, viderit et intellexerit, nobis, prout moris est, suo modo consciencie dicat, revelete et manifestet criminaque et delicta huiusmodi per eum inquisita et cognita minime puniat, sed ad nos, prout iura sanxerunt, remittat punienda, quod si qui ex vobis dominis archidiaconis prefatis aut vestris vicesgerentibus premissa omnia et singula vel aliquod premissorum effectualiter adimplere monicionique et 347^r requisicioni nostre huiusmodi in toto vel in parte | per se vel per alium, directe vel indirecte aut alio quovis exquisito ingenio temere contraveniens parere

1 animarum] anime N 17 presumat] presumant N 20 visitorum] intellege qui visitati sunt 22 ecclesias] eccl(es)yas N 32 dicat] add. et del. vel N

et obtemperare contumaciter recusaverint, nos extunc omnes et singulos tales temerarios rebellesque et contumaces novem dierum spacio a die affixionis presencium ipsis fiende computandorum elapso, quorum dierum tres pro primo, tres pro secundo et reliquos tres dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino trinaque canonica monicione prefigimus et assignamus, exnunc prout 5 extunc et extunc prout exnunc dictam excommunicationis sententiam incurrisse declaramus in hiis scriptis, certificantes nichilominus eosdem temerarios, rebelles et contumaces, si qui fuerint, quod ad inquisitionem de ipsis fiendam aliasque, prout iuris fuerit, servatis de iure servandis contra eosdem procedemus et procedi mandabimus contumacia et rebellione ipsorum requirentibus. 10 ABSOLUCIONEM vero omnium et singulorum, qui premissam excommunicationis sententiam incurrerint, nobis vel superiori nostro tantummodo reservamus. Et ne aliquis vestrum de premissis ignoranciam aliquam quoquo modo valeat allegare sew eciam pretendere, presentes litteras nostras sive presens publicum edictum fieri sigillique nostri anularis impressione consignari et huic 15 columpne dicte ecclesie affigi iussimus et fecimus ac ibidem permanere mandavimus, ut omnia et singula in eis contenta ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam valeant pervenire. Datum Strigonii, penultima die mensis Decembris.

512. QUALITER FIANT IUDICES SINODALES, SEQUITUR

Demetrius de Nyas etc. – titulus maior eiusdem – per hoc presens publicum edictum cunctis pateat evidenter et sit manifestum, quod nos de pretacti 20 347^v reverendissimi | domini nostri, domini Thome cardinalis, archiepiscopi et prelati huius alme ecclesie speciali et expresso mandato pro delegatis et commissariis iudicibus in hac sacra sinodo more alias consueto ob pluralitatem causarum sew quescionum causancium et querulancium verissimiliter emergencium, ut 25 cause et quesciones huiusmodi pro ipsarum querulancium et parcium amborum commoditate clericorum expeditionem et effectum sorciantur, deputavimus et deputamus venerabiles ac honorabiles dominos infrascriptos, dantes et concedentes eisdem plenam et omnimodam auctoritatem et iurisdiccione, quatinus ipsi et eorum quilibet insolidum ac coniunctim et divisim huiusce- 30 modi causas, querelas sew quesciones coram eis sew eorum altero hincinde per partes movendas et persequendas, vocatis tamen partibus sew causantibus predictis et aliis, qui fuerint evocandi, eciam simpliciter et de plano audire, cognoscere et fine debito terminare terminatasque debite execucioni deman-

512 Bónis 4258 (2 Maii 1520).

2 affixionis] afixionis N 3 dierum] add. spacium N 18 valeant] valeat omisso contractionis signo N 27 commoditate] comoditate N 32 vocatis] vocatas N

dare, testes eciam ad perhibendum testimonium veritati producendos compellere valeant atque possint. IUDICES SINODALES SUNT DEPUTATI DOMINI INFRASCRIPTI: dominus Michael episcopus Moldaviensis, dominus Albertus episcopus Sebastiensis, dominus Gregorius licenciatus Barsiensis archidiaconus, dominus Iohannes Kermendi d(e)cretorum d(o)ctor Komaroniensis archidiaconus, dominus Georgius de Gara d(e)cretorum d(o)ctor, dominus Michael de Werebel canonici huius ecclesie Strigoniensis. VOLUMUS autem, quod finita hac sacra synodo prenominati domini iudices causas, <que> coram eis vel
 348^r eorum aliquo remanebunt indecise, ad tribunal | nostrum transmittant, quoniam iurisdiccione eorundem dominorum quoad hoc post ultimam diem 10 dicte sancte synodi volumus expirare. Item committimus omnibus et singulis dominis, ut in suis hospiciis et alias honeste stent et a crapulis, commensacionibus et ebrietate ac omnibus actibus illicitis abstineant cunctisque bonis operibus Deo et hominibus placentibus studeant inherere. Item monemus et hortamur omnes et singulos dominos abbates, prepositos, decanos et ecclesiarum 15 plebanos presentes, quatinus pro universalis ecclesie et sanctissimi domini nostri, domini Leonis, pape decimi ac prefati reverendissimi domini nostri, domini Thome cardinalis et archiepiscopi, necnon tocius cleri et ecclesiarum felici statu et prosperis successibus atque desiderata huius regni Hungarie pace consequenda ad Deum cunctorum bonorum largitorem mente devota humiles 20 preces et devotas oraciones effundant officiisque divinis, videlicet missis et vesperis intersint et missas sequentes devote celebrare velint, videlicet de Sancta et individua Trinitate, unam de Sancto Spiritu, aliam et terciam de Beatissima Virgine Maria, patrona clementissima huius Regni Hungarie. Item, auctoritate prefati reverendissimi domini nostri cardinalis nobis in hac parte specialiter 25 commissa requirimus et hortamur dominos abbates et prepositos regulares, quatinus pro honore et reverencia Dei se placabiles Deo et hominibus exhibeant fratresque suos, quibus presunt, non sinant fore proprietarios, sed secundum regulas et statuta ordinum suorum ipsos caritate paterna foveant
 348^v et conservent. | Item, eadem auctoritate pretacti reverendissimi domini nostri 30

1 producendos] producendum N 3 Michael] *add. et del. prepositus* N 4–6 dominus Gregorius ... Komaroniensis archidiaconus] archidiaconus *in margine dextro unco omisso semel scr., sed bis intelligendum* N 7 VOLUMUS] *litteris simplicibus scr.* N 8 que] *supplevi* 11 expirare] *lege exspirare* 12–13 commensacionibus] *commensacionibus* N 19 Hungarie] *suprascr.* N 24 Maria] *Marie* N 29 caritate] *charitate* N

3 Michael episcopus Moldaviensis] *Michael Jánosfalvi (1510–1523), episcopus titularis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. p.29.* 3 Michael] *Michael Jánosfalvi (1510–1523), episcopus titularis Moldaviensis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. p.29.* 3–4 Albertus episcopus Sebastiensis] *Albertus Nyalkai (1494–1525), canonicus Iauriensis etc., cf. Köblös Egyházi középréteg pp.412–413 et C. Tóth Főpapi archont. pp.74–75.* 4 Sebastiensis] *Sebaste, in Palestina, cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.295.* 6–7 Michael] *Michael Verebélyi (1498–1516), canonicus Strigoniensis, cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.126 et C. Tóth Esztergomi archont.*

cardinalis ex serenissimi domini Wladislai, domini nostri regis regnicolarum-
 que et huius Regni Hungarie commissione et voluntate requirimus, hortamur
 et monemus omnes et singulos dominos abbates <et> prepositos regulares in-
 tra ambitum eiusdem regni abbacias et preposituras absque regulari habitu te-
 nentes, quatinus ipsi et eorum quilibet infra triginta dierum spacium diei pre- 5
 sentis publicationis, quas dies ipsis pro primo, secundo, tercio ac peremptorio
 termino assignamus habitum huiusmodi regularem sub excommunicationis et
 privacionis huiusmodi beneficiorum suorum sentenciarum penis suscipere, in-
 duere, ordinem intrare, temporibus aptis ad sacros ordines promoveri et pro-
 fessionem facere debeant et teneantur, alioquin exnunc prout extunc et extunc 10
 prout exnunc sentencias et penas huiusmodi in eos et eorum quemlibet moni-
 cioni nostre, immo verius dicti reverendissimi domini nostri cardinalis obtem-
 perare recusantem sew recusantes canonica monicione premissa ferimus in hiis
 scriptis ipsosque et ipsorum quemlibet incurrere ipso facto et dictis eorum be-
 neficiis privatos esse et nichilominus eosdem ad videndum et audiendum per 15
 nos sew verius per prefatum reverendissimum dominum nostrum cardinalem
 penas et sentencias huiusmodi incurrisse declarari prefatisque beneficiis ipso-
 rum privari et, prout iuris fuerit, contra eos procedi, pro monitis et citatis habe-
 ri volumus et declaramus idemque reverendissimus dominus noster cardinalis
 vult et declarat. Item, quod nullus ipsorum dominorum abbatum et preposito- 20
 349^r rum servet alterius ordinis professum. | Item, quod nullus servet vel sacerdotes
 vel alios clericos thabernarios, concubinarios, vagos aut alias discolos et crimi-
 nosos. Item, quod nullus servet vel admittat ad celebracionem divinatorum pre-
 sbiterum extra dyocesim Strigoniensem ordinatum, nisi prius per sedem Stri-
 goniensem fuerit approbatus et admissus. Item mandamus omnibus et singulis 25
 dominis plebanis exemptis et censualibus prefati reverendissimi domini nostri
 cardinalis et archiepiscopi sub pena excommunicationis, ne absque licencia of-
 ficialis eiusdem reverendissimi domini nostri recedant. Item quilibet, obligati
 candelis ecclesie Strigoniensi, pro sacris liquoribus qui non solverunt, similiter
 sub pena excommunicationis sine obtenta licencia non recedant. Item, quilibet 30
 archidiaconus curet et ordinet, ut quilibet <ex> suis vicearchidiaconis et eciam
 plebani, qui possunt, habeant constitutiones sinodales. Item damus et conce-
 dimus omnibus et singulis, qui in hac sacra sinodo presentes sunt, facultatem
 sibi eligendi et pro eorundem personis dumtaxat confessorem idoneum, qui
 eciam in casibus episcopalibus absolvere possit, hinc usque futuram sinodum, 35
 dummodo non efficiantur per hoc indultum proniores ad peccandum. Item
 349^v damus et concedimus eisdem presentibus et eorum | cuilibet facultatem et auc-

3 et] *supplevi* 12 nostre] nostri N 12 immo] imo N 13 recusantem] recusa(nte)m
 N 17 beneficiis] beneficiorum N 20 vult] vlt N 28 quilibet] *del.(?)* N 31 ex]
supplevi 36 proniores] *corr. cum rasura* N

toritatem absolvendi suos parochianos eciam in casibus episcopalibus, excep-
tis infrascriptis, videlicet absolucionis ab excommunicatione lata a iure vel ab
homine, item commutationis votorum, quando quis haberet peregrinari extra
dyocesim vel alias essent vota magna, item ablatorum incertorum, quando ex-
cedunt centum denarios, item homicidii et oppressionis filiorum casualiter in 5
lecto, item illorum, qui monialem carnaliter cognoscerent, item cuiuscumque
contractus pignoratici, ubi pignus tenens fructus percepit et non computat in
sortem debiti principalis, item absolucionis illorum, qui veras et iustas decimas
non solverunt, quos casus nobis et pretacto reverendissimo domino nostro car-
dinali huicque sedi Strigoniensi specialiter reservamus. Item, si aliquis presens 10
istorum trium dierum ab hac sancta sinodo absens fuerit, sub excommunica-
cionis pena sine licencia nostra obtenta non recedat. Item, quia summe neces-
sarium est dominis plebanis et aliis quibuscumque beneficia ecclesiastica cu-
rata vel non curata obtinentibus et tenentibus ea ponere fundamenta, per que
rite veri pastores dici divina absque scrupulo consciencie eorum administrare 15
possunt et valeant, pro eo omnibus et singulis dominis ecclesiarum plebanis et
aliis beneficiatis prefatis dyocesi et iurisdiccioni huius alme ecclesie Strigoni-
ensis subiectis, quatinus a modo inantea ipsi et eorum quilibet, si et postquam ad
quecumque beneficia gubernanda per patronos eligantur vel iam electi fuissent
et essent, si in propinquo ad hanc ecclesiam et sedem Strigoniensem infra quin- 20
decim dierum spacium, si vero remote resident infra unius mensis spacium a
350^r die | eleccionis et nominacionis computandum ad prefatum reverendissimum
dominum nostrum cardinalem sew nos aut alium eius in spiritualibus vicarium
generalem pro tempore constitutum pro obtinenda et recipienda confirmacio-
ne vel saltem administracione veniant aut mittant, ne plebem ipsis commissam 25
sive committendam auctoritate propria quoquo modo sibi vendicare, sed sui in
spiritualibus superioris iuxta sacrorum canonum sancctiones gubernare videan-
tur, alioquin nos sew verius prefatus reverendissimus dominus noster cardina-
lis contrafacientes exnunc prout extunc et econtra a divinis suspensos esse de-
crevimus decernimusque et suspendimus <et> ab eorundem administracione 30
divinorum interdiciamus idemque reverendissimus dominus noster cardinalis
decrevit et decernit suspenditque et interdicat, temerarios vero transgressores
eciam carceri mancipandos similiter decrevimus et prefatus reverendissimus
dominus noster cardinalis decrevit. Postremo monemus et requirimus ex su-
perhabundanti omnes et singulos dominos abbates, prepositos regulares et se- 35

5 homicidii] humicidi N 8 absolucionis] absoluciones N *add. et del. contractionis signum*
N 17 dyocesi] dyocesis N 17 iurisdiccioni] iurisdiccione N 25 ipsis] ipsius N
25 commissam] comissam N 26 committendam] comittendam N 27 superioris]
intellege auctoritate 29 suspensos] suspensis N 30 decernimusque] decrevimusque
N 30 et] *supplevi* 30 ab] ad N 30 eorundem] eisdem N 30 administracione]
aministracione N 33 eciam] *add. pena* N 33 carceri] carceris N

culares ac ecclesiarum plebanos exemptos et non exemptos ab hac sacra sinodo
absentes, qui ad eam venire tenentur, ut infra quindecim dierum spacium a
presenti die computandorum, quos pro primo, secundo, tercio et peremptorio
termino canonicaque monicione eisdem et eorum cuilibet prefigimus et assi-
gnamus, se nobis aut prefato reverendissimo domino nostro cardinali represen- 5
tent, causas, si quas sue absencie legitimas et rationabiles habuerint, allegaturi,
350^v alioquin dictis quindecim diebus elapsis in eosdem omnes et singulos | absen-
tes sententiam excommunicationis dicta canonica monicione premissa exnunc
prout extunc et extunc prout exnunc ferimus in hiis scriptis, contra quos eciam
ad declaracionem et denunciacionem eorundem ac graviores penas prefatus 10
reverendissimus <dominus> noster cardinalis aut nos procedemus, prout eo-
rum rebellio et contumacia requiret, absolucionem vero omnium et singulo-
rum, qui censuras, sentencias et penam supradictas incurrerint, nobis sew ve-
rius prefato reverendissimo domino nostro cardinali tantummodo reservamus.
Datum Strigonii, secunda die mensis Maii, anno 1520. 15

513. CITACIO CONTRA ABSENTES A SANCTA SINODO

Demetrius etc. universis et singulis hoc presens publicum edictum inspec-
turis, visuris pariter et auditoris, presertim illi vel illis, quos infrascriptum
tangit negocium, salutem in Domino! Exigit perversorum inobediencium
signanterque eorum temeritas, qui nec sacrorum canonum piis sanctionibus, 20
nec huius alme ecclesie Strigoniensis constitutionum sinodaliū saluberrimis
institutis et nec prelatorum suorum canonicis monicionibus emendantur, sed
inobediencie et contumacie vicio dampnabiliter innodantur quique more aspi-
dis surde obtundentis aures suas sancte sinodalis congregacionis proxime in
dicta ecclesia Strigoniensi celebrate exortaciones salutiferas audire eidemque 25
sancte sinodo interesse contumaciter contempserunt, ut contra eos mucronis
351^r districcioni antidoto | assurgamus. Sane posteaquam prefatus reverendis-
simus dominus noster cardinalis die ultima prefate sancte sinodi omnes et
singulos abbates, prepositos tam regulares, quam seculares, decanos, plebanos
et viceplebanos ac ecclesiarum parochialium rectores, qui ad sinodum prefate 30
ecclesie Strigoniensis venire consueverunt, a dicta sancta sinodo absentes,
exemptos videlicet et non exemptos per suas litteras columpne affixas more

513 Bónis 4259 (18 Maii 1520).

11 dominus] *supplevi* 13 penam] *pena omisso suspensionis signo* N 13 nobis] *add.*
corr. et del. vel N 21 saluberrimis] *saluberimis* N 24 obtundentis] *obturan(tis)* N
25 exortaciones] *lege exhortaciones* 28 die] *corr. ex de* N 30 qui] *que* N

15 secunda...1520] 2 Maii 1520

alias consueto monuisset et requisivisset, quatinus infra quindecim dies a dicta prima die prefate sancte sinodi computandos sub pena excommunicacionis per suam reverendissimam d(ominacionem) in scriptis late se coram sua reverendissima d(ominacione) aut nobis representarent causas rationabiles eorum absencie, si quas habebant, allegaturi, certificans eosdem, quod dictis 5 quindecim diebus elapsis ad denunciacionem ipsorum et alia gravamina procederet et procedi faceret ordine iuris dictante. Itaque nos de speciali mandato eiusdem reverendissimi domini nostri cardinalis dictorum absencium rebellione et contumacia exigente contra ipsos ad prefate excommunicacionis sentencie denunciacionem et ad ulteriora decrevimus esse procedendum. 10 Quocirca omnes et singulos abbates, prepositos regulares et seculares, decanos, plebanos et ecclesiarum rectores antefatos, qui ad prefatam sanctam sinodum venire tenebantur et infra prescriptos quindecim dies venire et se nec prefato reverendissimo domino nostro neque nobis eius in spiritualibus vicario representare et causas absencie eorum rationabiles, si quas habebant, allegare 15 minime curarunt, per hoc presens publicum edictum nostri in presenciam peremptorie sic citamus, ut ipsi quindecima die proxima <a> die datarum presencium computanda, si ipsa quindecima dies iuridica fuerit et nos ad 351^v iura reddenda | et causas audiendas pro tribunali sedere occurreret, compareant coram nobis in iudicio ad videndum et audiendum se prefatam excommuni- 20 cacionis sentenciam per nos, ut premissum est, in eosdem absentes in scriptis latam incurrisse declarari et post declaracionem publice denunciari mandari vel dicendum et causas, si quas habuerint rationabiles, quare instante termino predicto ad id procedere non debemus, allegandum certificamusque omnes et singulos tales, qui se iam quindecima die nobis non presentaverunt et causas 25 rationabiles absencie coram nobis non allegaverint, quod nos ipsa quindecima die instante contra eos ad dicte excommunicacionis sentencie incursionis declaracionem et eius publicacionem ac alia gravamina procedemus et procedi faciemus eorum absencia et contumacia exigentibus. Quorum absencium nomina ordine infrascripto denotantur. In quorum omnium et singulorum 30 fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras sive presens publicum edictum fieri et eorundem abbatum, prepositorum, decanorum et plebanorum absencium nomina registrari nostrique sigilli fecimus impressione consignari et columpne huius alme ecclesie Strigoniensis affigi et extendi. Si quis autem hanc nostre intimacionis et citacionis paginam ausu temerario de 35 columpna predicta deponere aut nomina aliquorum subscriptorum radere vel

8 absencium] absentum N 15 absencie] absen(cie) N 17 a] *supplevi* 23 dicendum] *ndum cum contractionis signo* N 26 absencie] absen(cie) N 26 nos] non N 29 absencium] absencia N 30 nomina] nomine N 32 prepositorum] *add. et del. etc.* N 36 columpna] calumpnia N 36 nomina] nomine N

delere absque mandato nostro presumpserit, nos in eum canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra sententiam excommunicationis ferimus in hiis scriptis, absolucionem vero eius nobis vel prefato reverendissimo domino nostro tantummodo reservamus. Datum Strigonii, decima 35^r octava etc. SEQUUNTUR NOMINA ABSENCIUM A SANCTA SINODO: | Et primo 5 dominorum abbatum, dominorum prepositorum Premonstratensium, dominorum decanorum, dominorum plebanorum exemptorum sub archidiaconatu cathedrali, sub archidiaconatu Nittriensi, sub archidiaconatu Newgradiensi, sub archidiaconatu Barsiensi, sub archidiaconatu Gewmeriensi, sub archidiaconatu Honthensi, sub archidiaconatu Komaroniensi, sub archidiaconatu 10 Zoliensi, sub archidiaconatu Saswariensi, sub archidiaconatu de Thorna, sub prepositura Psoniensi, sub prepositura Scepusiensi.

514. DENUNCIATORIA CONTRA ABSENTES A SANCTA SINODO

35^v | Demetrius etc. universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis per et infra civitatem et dyocesim ac iurisdiccionem et provinciam Strigoniensem ubivis 15 constitutis et existentibus presentes visuris, lecturis pariter et audituris salutem in Domino sempiternam! Dudum siquidem prefatus reverendissimus dominus noster cardinalis et archiepiscopus ac prelatus huius alme ecclesie Strigoniensis per certas litteras suas columpne eiusdem ecclesie sue Strigoniensis affixas more alias consueto, prout de iure debebat et tenebatur, requisivit et 20 monuit sew requiri et moneri fecit universos et singulos dominos abbates ac prepositos regulares et seculares, necnon plebanos exemptos et non exemptos dyocesis et iurisdiccionis suarum pretectarum, quatinus ipsi celebrationi sancte sinodi per ipsum nuper in ipsa ecclesia sua Strigoniensi celebrate sub pena excommunicationis late sentencie interesse et proprii eorum in perso- 25 nis unanimiter <se> representare deberent. Nonnullorum vero eorundem do-

1 presumpserit] presumpserint N 5–12 Et primo dominorum...Scepusiensi] *in formam columnae redactum* N 8 cathedrali] *corr. posterius ex chadrali ad chatedrali* N 10 Komaroniensi] Komaroniensi N 21 sew] *add. et del. moneri* N 23 celebrationi] celebrationem N 26 se] *supplevi*

8 Nittriensi] Nyitra, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.19–25. 8 Newgradiensi] Nógrád, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.36–42. 9 Barsiensi] Bars, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.25–29. 9 Gewmeriensi] Gömör, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.42–47. 10 Honthensi] Hont, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.29–35. 10 Komaroniensi] Komárom, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.17–19. 11 Zoliensi] Zólyom, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.50–52. 11 Saswariensi] Sasvár, *archidiaconatus*, cf. Györffy IV pp.455–456. 11 Thorna] Torna, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.47–48. 12 Psoniensi] Pozsony, *archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.7–17. 12 Scepusiensi] Szepes, *districtus archidiaconatus*, cf. ORTVAY Egyházi földleírás I pp.53–57.

minorum abbatum, prepositorum et plebanorum se contumaciter absentan-
 cium inobedienciam paterna mansuetudine volentes experiri, eosdem dominos
 abbates, prepositos et plebanos, qui celebracioni dicte sancte sinodi nuper, ut
 prefertur, in die videlicet Beati Adalberti pontificis et martiris, patroni glorio-
 sissimi iamfate ecclesie Strigoniensis proxime preteriti et aliis duobus diebus 5
 immediate sequentibus facte interesse et post celebracionem eiusdem sancte
 sinodi se contumaciter representare contempserunt, nos de et ex mandato spe-
 ciali et commissione pretacti reverendissimi domini nostri cardinalis et archie-
 piscopi sew prelati nobis superinde vive vocis oraculo factis per alias litteras
 nostras similiter columpne iamfate ecclesie affixas secundario et ex superha- 10
 353^r bundanti requisivimus et monuimus, ut ipsi et eorum quilibet | infra et usque
 spacium quindecim dierum sub prefata excommunicacionis pena se prefato re-
 verendissimo domino nostro aut nobis representare deberent causas absencie
 eorum allegaturi. Qui quidem domini abbates, prepositi et plebani, postquam
 id facere contumaciter contempserunt, idem reverendissimus dominus noster 15
 cardinalis mandavit nobis iterum, quatinus dictos dominos abbates, prepositos
 et plebanos monere et deinde post factam monicionem ad excommunicacionis
 et successive eorum contumacia et rebellione crescente aggravacionis et reag-
 gravacionis sentencias contra eosdem procedere deberemus. Nos igitur man-
 datis eiusdem reverendissimi domini nostri cardinalis satisfacere volentes, ut 20
 tenemur, dictos dominos abbates, prepositos et plebanos per reliquas litteras
 nostras in dictis foribus huius alme ecclesie Strigoniensis affixas, quatinus ipsi
 quindecima die proxima nunc ventura, si ipsa quindecima dies iuridica foret
 et nos ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedere occurreret,
 alioquin prima die iuridica extunc immediate sequenti, qua scilicet nos ad iura 25
 reddenda et causas audiendas pro tribunali sederemus, coram nobis in iudicio
 comparerent ad videndum et audiendum se dictam excommunicacionis sen-
 tenciam incurrisse declarari et tales ac pro talibus denunciari mandari, prout
 ordo dictaret iuris, vel dicendum et causam, quare instante termino prefato ad
 premissa procedere non deberemus, allegandum nostri in presenciam citavi- 30
 mus et monuimus. Et quia ipsi domini abbates, prepositi et plebani in ipso ter-
 mino coram nobis comparere non curarunt causas, si quas habebant, racionabi-
 les, cur premissa fieri non debebant, allegatueros. Nos die datarum presencium
 pro tribunali sedentes et nobili Melchiore de Chwth procuratore fiscali iamfate
 ecclesie Strigoniensis coram nobis comparens et petens eosdem dominos abba- 35

1–2 absentancium] absen(tancium) *corr.* ex absentant N 2 inobedienciam] inobe-
 dien(ciam) N 3 celebracioni] celebracionem N 6 immediate] immediate N 9 vive]
corr. ex vivo N 16 dominos] qnos N 27 comparerent] compareret N 29 dictaret]
corr. ex dictares N 29 dicendum] dndum *cum contractionis signo* N 34 fiscali] phiscali
 N

4 in die...martiris] 23 Apr.

353^v tes, prepositos et plebanos, | ut prefertur, per plura edicta monitos et se in singu-
 lis terminis huiusmodi contumaciter absentantes dictam excommunicationis
 sententiam incurrisse declaravimus et denunciavimus declaramusque et de-
 nunciamus per presentes. Ne itaque ipsi domini abbates, prepositi et plebani
 sic excommunicati, quorum omnium nomina ordine subscripto notantur, de 5
 eorum malicia et contemptu valeant quomodolibet gloriari, ne eciam ceteros
 Christi fideles sua dampnabili participatione inficere possint et de premissis
 ignoranciam aliquam in futurum pretendere valeant, presentes litteras nostras
 denunciatorias desuper fieri et foribus huius alme ecclesie Strigoniensis affigi
 iussimus et fecimus, certificantes eosdem, quod si ipsi in huiusmodi excom- 10
 municationis sententia, quod Deus avertat, pertinaciter perseveraverint, nos
 ad aggravacionis et reaggravacionis sentencias et alias, prout iuris fuerit, con-
 tra eos procedemus et procedi faciemus. Si quis autem hanc nostre denuncia-
 cionis paginam de valvis istis deponere vel nomina aliquorum subscriptorum
 radere vel delere presumpserit, nos in eum trium dierum canonica monicio- 15
 ne premissa exnunc prout extunc et extunc prout exnunc sententiam excom-
 municationis ferimus in hiis scriptis, absolucionem eorundem excommunica-
 torum prefato reverendissimo domino nostro aut nobis tantummodo reser-
 vamus. Datum Strigonii <etc.>. SEQUUNTUR NOMINA EXCOMMUNICATO-
 RUM ET PRIMO DOMINORUM ABBATUM ETC., TANDEM SCRIBANTUR OMNIA 20
 NOMINA EXCOMMUNICATORUM SECUNDUM ORDINEM.

515. DENUNCCIATORIA SINODALIS AD PARTES

Demetrius de Nyas etc. Universis et singulis dominis ecclesiarum paro-
 354^r chialium plebanis, necnon | capellarum et altarium rectoribus in et sub dyocesi
 et iurisdiccione spirituali Strigoniensi ubilibet constitutis et existentibus, qui 25
 presentibus fueritis requisiti etc. Quia discreti Martinus de Lel, Stephanus de
 Kolon etc. ecclesiarum plebani in et sub archidiaconatu Nittriensi et dyoce-
 si Strigoniensi prefata constituti et existentes per plura edicta moniti et citati
 ad sanctam sinodum nuper in festo Beati Adalberti pontificis et martiris pro-
 xime preterito per prefatum reverendissimum dominum nostrum cardinalem 30
 et prelatum eiusdem ecclesie Strigoniensis more alias solito celebratam venire
 et se representare eidem reverendissimo domino nostro aut nobis contumaci-

2 absentantes] absen(tantes) N 12 aggravacionis] agravacionis N 13 nostre] no-
 stri N 19 etc.] *supplevi* 20–21 ET PRIMO...ORDINEM] *litteris simplicioribus scr.* N
 27–28 dyocesi] dyocesis N 29–30 proxime] proximo N

26 Lel] *Lél, in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.506 v. Lélóc, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV p.418.* 27 Kolon] *Kolon, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV p.409–410.* 29 in festo...
 martiris] 23 Apr.

ter contempserunt, ideo nos de speciali mandato eiusdem domini cardinalis die datarum presencium pro tribunali sedentes et discreto magistro Benedicto de Azzonfalwa procuratore fiscali iamfate ecclesie Strigoniensis instante et petente eosdem Martinum, Stephanum et alios plebanos prescriptos citatos, ut prefertur, et se representare coram prefato reverendissimo domino nostro 5 aut nobis contumaciter recusantes propter eorum contumaciam huiusmodi in scriptis excommunicavimus et excommunicatos publice denunciavimus et denunciari mandavimus, presentes litteras nostras desuper decernentes. Devotioni igitur vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub etc., quatinus receptis presentibus prefatos Martinum, Stephanum et alios prescriptos ple- 10 banos per nos, ut prefertur, excommunicatos in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis etc. et denunciari ac a Christi fidelibus arcus evitari faciat tamdiu, donec et quousque aliud a prefato reverendissimo domino nostro cardinali aut nobis superinde habueritis in mandatis et de eorum absolutione vobis constiterit evidenter. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis ac quicquid in 15 <etc.>

516. INSTRUMENTUM SUPER ELECCIONE ALCUIUS EPISCOPI SEQUITUR

354^v | In nomine Domini! Amen! etc. die vero lune, .t. die mensis .t., pontificatus autem sanctissimi etc., in capella Sancti .t., ubi venerabiles et discreti domini .. prepositus, .. custos ceterique canonici ecclesie Iauriensis plenum et integrum capitulum facientes pro eligendo sew postulando futuro pontifice eiusdem ecclesie Iauriensis per obitum bone memorie condam domini Casparis eiusdem ecclesie veri, ultimi et immediati episcopi capitulariter convenerant, in nostrorum notariorum publicorum testiumque infrascriptorum presencia iidem domini prepositus, lector, custos atque canonici ac capitulum dicte ec- 25 clesie Iauriensis invocata prius gracia Spiritus Sancti post tractatus inter se habitos omnes unanimiter et singuli singulariter, nemine eorum discrepante in reverendum in Christo patrem, dominum .t., episcopum Nitriensem attenta eius sciencia morumque <et> prosapie venustate quodque per eius industriam et potenciam ipsa ecclesia Iauriensis in spiritualibus et temporalibus debite po- 30 terit gubernari effective, duxerunt vota sua ipsum in episcopum et prelatum ipsorum et dicte ecclesie elegerunt et postularunt, cuius eleccionis et postulacionis pronuncciationem per venerabilem .t. concanonicum et vicarium ipsorum

3 fiscali] phiscali N 10 prefatos] prefatas N 12 denunciari] denunciari N 16 etc.] *supplevi, quia textus dirimitur* 20 ceterique] ceterisque N 23 episcopi] *desideratur forsitan vacantis (sc. ecclesiae?)* 26 tractatus] tractatos N 28 reverendum] r(evere)nduum(?) N 29 et] *supplevi*

3 Azzonfalwa] *Asszonyfalva, in comitatu Győr (?), cf. Györffy II p.579.*

sede vacante electum in capitulo fieri debendam ad vigesimum diem eiusdem mensis duxerunt prorogandam et prorogarunt nostrorum in notariorum presencia, super quibus omnibus et singulis prefatus dominus .t. nomine et in persona prefati domini .t. electi et postulati peciit per nos notarios infrascriptos unum vel plura publicum sew publica etc., presentibus etc. 5

517. INSTRUMENTUM SUPER RESIGNACIONE BENEFICII SEQUITUR

355^r | In nomine Domini! Amen! Anno nativitatis eiusdem millesimo etc., pontificatus sanctissimi in Christo patris etc., in mei, notarii publici testiumque infrascriptorum ad hec vocatorum, habitorum et rogatorum presencia personaliter constitutus venerabilis dominus Emericus de .t. cantor et canonicus collegiate ecclesie Tituliensis iurisdiccioni Strigoniensis principalis principaliter ab una, necnon venerabilis dominus Stephanus lector iamdicte ecclesie Tituliensis per reverendissimum in Christo patrem, dominum Tho(mam) cardinalem et archiepiscopum Strigoniensem ad cessionis, renuncciationis et resignacionis infrascriptarum recepcionem et admissionem vice, nomine et in 15 persona eiusdem reverendissimi domini Tho(me) cardinalis et archiepiscopi faciendas specialiter deputatus et constitutus ab alia partibus, prout de deputatione <et> constitutione huiusmodi ipse dominus Stephanus lector legitimam fecit fidem, idem dominus Emericus omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius et efficacius de iure potuit et debuit, ut dixit, non vi, dolo, metu, fraude aut aliqua alia sinistra machinatione coactus aut circumventus, publice et expresse ac ultro, sponte, libere pureque et simpliciter supradictis eius beneficiis, utputa cantoratu et canonicatu ac prebende suis, quos et que hactenus in dicta ecclesia Tituliensi habuisset, tenuisset, possedisset haberetque, teneret et possideret, cessit, renuncciauit, beneficia quoque, 25 cantoratus, canonicatus et prebendam suos antedicto domino, reverendissimo domino Thome cardinali et archiepiscopo ac in eiusdem tanquam prelati ordinarii et collatoris legitimi eorundem beneficiorum suorum manibus resignavit et nichilominus cessionem, renuncciationem et resignacionem huiusmodi per pretactum dominum Stephanum lectorem vice, nomine et in persona iamfati 30 reverendissimi domini Thome cardinalis et archiepiscopi recipi et acceptari et 355^v admitti instanter postulavit. Quare prelibatus dominus Stephanus lector | et ipse reverendissimi domini Thome cardinalis in hac parte vicarius vice, nomine

1 debendam] debendum N 3–4 in persona] impersona N 10 Emericus] Emericum(?) N 14 renuncciationis] renuncionis N 16 cardinalis] cardinali N 18 et] *supplevi* 29 renuncciationem] *renu(n)cc(iaci)o(ne)m* N

11 Tituliensis] *Titel, in comitatu Bács, cf. Csánki II pp.139–141.*

et in persona eiusdem reverendissimi domini Thome cardinalis, ut prefertur, prelati ordinarii collatorisque legitimi predictorum beneficiorum et prebende dicti domini Emerici cessionem et renuncciationem huiusmodi, prout melius et efficacius de iure potuit et debuit, recepit, admisit, acceptavit, recepto tamen primitus per eundem dominum Stephanum vicarium ab eodem domino 5 Emerico vice et nomine, quibus supra, iuramento corporali prestitito, quod in cessione, renuncciatione et resignacione huiusmodi non interveniet, neque intervenit fraus, dolus, metus, simonie labes aut quevis alia illicita paccio sew eciam corruptela, super quibus omnibus et singulis premissis supradicti domini Stephanus vice et nomine, cuius supra, necnon Emericus ipsorum pro- 10 priis nominibus pecierunt et debite requisiverunt per me notarium pre- et infrascriptum unum vel plura publicum sew publica <instrumentum sew> instrumenta ipsis confici et dari. Acta sunt hec et facta <etc.> Et ego etc., quia cessionibus, renuncciationibus, resignacionibus illarumque recepcionibus, admissionibus et acceptacionibus aliisque omnibus et singulis premissis, dum sic, 15 ut premittitur, fierent et agerentur, una cum prenominate testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, ideo hoc presens publicum cessionum, renuncciationum, resignacionum ac ipsarum recepcionum, admissionum et acceptacionum instrumentum manu mea propria scriptum exinde confeci et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et 20 consuetis signavi et roboravi in fidem et testimonium omnium et singulorum 356^r premissorum rogatus et requisitus. | Et quia ego quoque supradicta auctoritate notarius cessionibus, renuncciationibus, resignacionibus, illarum<que> recepcionibus, admissionibus, acceptacionibus omnibus<que> aliis et singulis premissis, dum sic, ut premittitur, fierent et agerentur, una cum prenominate 25 notario et testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, ideo presenti publico instrumento signo et nomine propriis solitis signato et roborato me subscripsi in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus.

518. INSTRUMENTUM SUPER TESTAMENTARIA DISPOSICIONE UNA CUM SUBSCRIPCIONE

30

In nomine Domini! Amen! etc. in mei, notarii publici et testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum et rogatorum presencia honorabilis domi-

7 renuncciatione] renu(n)cc(iaci)o(ne)m N 7 resignacione] resignacionem N 9 corruptela] corruptela N 12 instrumentum sew] *supplevi* 13 etc.] *supplevi* 13–15 Et ego...omnibus] *in forma columnae ad marginem dextrum redactum scr.* N 20 confeci] *corr. ex confecit* N 23 renuncciationibus] renunccionibus N 23 que] *supplevi* 24 que] *supplevi* 28 et] *add. et del.* Ro N

nus .t. in lecto egritudinis erectus sedens in hunc modum suum ultimum condidit et fecit testamentum: Ego .t. sciens me viam universe carnis ingressurum presentique seculo abrenunciaturum, licet sum eger corpore, sum tamen mente per omnia sanus et rationis compos, inter alias meas salutiferas dispositiones et ordinationes de bonis meis mihi a Deo collatis et datis coram te notario publico subscripto ac reverendo in Christo patre .t. aliisque hic presentibus ad hec specialiter vocatis et rogatis tale condo testamentum. Item primo etc. Executores autem huiusmodi mei testamenti et bonorum meorum prefatorum distribu- 5
 356^vtores constituo .t. et .t. Tandem dictus legans et constituens | reverendissimo domino .t. humiliter supplicavit in eo, ut idem pro efficaciori huiusmodi sui 10
 testamenti firmitate hoc presens testamentum sigillo suo impendenti communiri facere dignaretur, qui quidem dominus .t. prefati legantis supplicationibus annuens presentes litteras testamentarias fieri sigilloque suo anulari impendenti iussit communiri. Super quibus omnibus et singulis dictus legans peciit me notarium infrascriptum etc. Et ego etc., quia premissis legacioni, testamen- 15
 ti condicioni, executorum constitutioni supplicationique <et> omnibus aliis et singulis etc., signo et nomine meis solitis et consuetis una cum sigillo dicti domini .t. de eius mandato consignavi et roboravi in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus etc.

519. INSTRUMENTUM SUPER DISPOSICIONE TESTAMENTARIA ETC.

20

In nomine Domini! Amen! etc. hora meridiei vel quasi etc. in mei, notarii etc. personaliter constituti circumspecti Io(hannes) et Ca(therina) de .t. corpore sani, mentis et rationis compotes considerantes, quod nemo in carne positus valeat eterni iudicis extremum iudicium evitare, coram quo unusquisque de factis propriis redditurus est rationem, cum nil cercius morte, nil vero incer- 25
 357^rcus hora mortis, hinc est, | quod prefati Io(hannes) et Ca(therina) testatores memores salutis animarum suarum sponte, libere ac pure et simpliciter pia salubrique ducti consideratione, terrena celestibus et transitoria perpetuis commutare volentes de bonis eorum infrascriptis testamentum sew ewlogium ultimamque voluntatem et testamentariam dispositionem, prout salubrius, me- 30
 lius et efficacius de iure possunt et potuerunt, via, modo et forma infrascriptis fecerunt, condiderunt et ordinarunt eo modo, quod omnia bona infrasphecificata mobilia et immobilia, primo videlicet una domus etc. in tres equales partes dividentes ac modo et forma infrascriptis disponentes et disponi debere te-

6 patre] precer(?) N 8 huiusmodi] *add. et del. test* N 15–19 Et ego...requisitus etc.] *in forma clausulae scr.* N 16 et] *supplevi* 17 solitis] *iterum add. solitis* N 23 mentis] *menti* N 23 rationis] *racioni* N 24 unusquisque] *unusquique* N 28 terrena] *add. et del. I* N 28–29 commutare] *commutari* N 31 potuerunt] *corr. ex potuerint* N 33 immobilia] *inmobilia* N

stamentaliter reliquerunt, ita videlicet, quod viventibus ipsis testatoribus et in humanis existentibus predictis bonis ipsorum utendi, fruendi libera facultas reservata sit et reservari debeat. Cum autem alterum eorum ab hoc seculo migrare contingeret, ex tunc alter eorum coniugum testatorum supervivens pro corporali sustentacione et necessitate sua, quousque vixerit, eisdem bonis ipso- 5 rum libere frui debeat atque possit. Si autem uterque predictorum coniugum testatorum volente Deo ab hoc seculo sublati fuerint, extunc dicta bona in tres equales partes dividenda reliquerunt et dividi debere decreverunt, primam partem dictorum bonorum aut valorem eorum pro fabrica ecclesie metropolitane Strigoniensis convertendam et assignandam testamentaliter reliquerunt. Item 10 357^v secundam partem | eorundem bonorum pro usu et sustentacione pauperum Christi in hospitali Sancti Spiritus de Kakath pro tempore degencium similiter testamentaliter legaverunt. Item terciam partem pro funeralibus et exequiis anniversariis et divinis officiis pro salute animarum suarum celebrandis ac sepul- turis fiendis consimiliter testamentaliter legaverunt, reliquerunt, ordinaverunt 15 et disposuerunt. Executores autem huiusmodi eorum testamenti et dispositionis testamentarie ultimeque voluntatis reverendum dominum M(ichaelem) episcopum Mylkoviensem elegerunt et deputarunt, una cum aliis personis spiritualibus et secularibus, quos ipse dominus episcopus sibi in executores duxerit eligendos, fieri debere voluerunt et commiserunt. Acta sunt hec et facta etc. 20 – subscripcio etc.

520. RESIGNACIO PLEBANIE

In nomine Domini! Amen! Anno nativitatibus eiusdem etc., indiccione .t., die .t. <mensis .t.>, hora 3arum vel quasi in capella etc., pontificatus etc. anno eius primo, in mei, notarii publici infrascripti etc. personaliter constitutus discretus 25 .t. etc. dyocesis .t. non coactus, non compulsus, non allectus, nec aliquo fraudis vicio circumventus, sed animo deliberato, sponte et libere ac ex certa sciencia predictam plebaniam suam ecclesie Sancti Spiritus de .t. predicta, quam per collacionem .t. et .t. patronorum prescripte ecclesie .t. auctoritate ipsorum 358^r iuris patronatus | sibi legitime factam hactenus pacifice tenuit et possidet de 30

1 reliquerunt] relinquerunt N 3 debeat] *corr. ex debeant* N 4 tunc] *iterum add.* alter eorum ab hoc seculo migrare contigeret, extunc N 8 dividenda] dividendum N 8 reliquerunt] relinquerunt N 10 convertendam] convertendum N 10 assignandam] assignandum N 10 reliquerunt] relinquerunt N 12 Kakath] Kakha N 13 exequiis] exequis N 15 reliquerunt] relinquerunt N 17 reverendum] r(everend)um (?) N 23 indiccione] indicione N 24 mensis .t.] *supplevi* 24 3arum] *lege* tertiarum 28 predicta] *intellige villa* 30 possidet] possedit N

12 Kakath] *Kakat (?)*, in comitatu Esztergom, cf. Györffy II p.293.

presenti, cum omnibus fructibus, redditibus, iuribus, obventionibus et emolumentis ipsius plebanie, nil iuris in eadem sibi reservans honorabili domino .t. personaliter adherenti pure et simpliciter, nullo pacto, fraude, dolo, nec aliqua simoniaca pravitare, uti asserebat, interveniente resignavit ac eidem plebanie de .t., necnon omni iuri, proprietati et regimini eiusdem sibi quomodolibet competentibus expresse cessit et renunciavit. Super quibus resignacione, cessione et renunciacione per dictum dominum .t. ipsi domino .t. sic, ut premittitur, factis idem .t. requisivit me notarium infrascriptum etc. Et ego etc., quia premissis resignacioni, cessioni et renunciacioni, requisicioni aliisque omnibus et singulis premissis, dum sic, ut premittitur etc.

10

521. ALIA RESIGNACIO

In nomine Domini! etc. personaliter constitutus .t. oraculo vive vocis spontaneaue ac deliberata voluntate prehabitis est confessus in hunc modum, quod licet ipse canonicatum et prebendam in .t. ecclesia existentes per multa tempora pacifice et quiete possedisset et possidet etiam de presenti, tamen ipse 15 .t. matura dispositione et sano consilio prehabitis, immo pure et simpliciter propter Deum eosdem canonicatum et prebendam una cum fundo curie suis propriis sumptibus edificato et constructo ac omnibus suis rebus mobilibus et immobilibus in eadem .t. existentibus discreto .t. dedisset et contulisset et resignasset, imo dedit, contulit et | resignavit in perpetuum tenendos, possiden- 20 dos pariter et habendos eisdem ca(nonicatui) et prebende renunciatis, nulla penitus simoniaca pravitare interveniente, totale ius et dominium, quod in eisdem hactenus habuisset, in eundem .t. transferens, litteralia etiam instrumenta ca(nonicatus) et prebende sub quacumque verborum forma pro suis iuribus confecta et emanata cassa, frivola viribusque caritura relinquens. Super quibus 25 etc.

522. AUCTORITAS PRO DECANO CIBINIENSI

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino plebano de .t. salutem in Domino! Cupientes animarum Christi fidelium ac personarum tam

1-2 emolumentis] enolumentis N 3 pacto] pactu N 4 simoniaca] simoniaka N
7 renunciacione] renu(n)cc(iaci)one N 8-10 Et ego...premittitur etc.] *in forma clausulae scr.* N 9 renunciacioni] renu(n)cc(iaci)oni N 16 immo] imo N 19 immobilibus] in mobilibus N 20 resignavit] *ante iterum add.* et N 20 tenendos] tenendum N
20-21 possidendos] possidendum N 21 habendos] habendum N 23 transferens] *transferen omisso suspensionis signo* N

28 Demetrius etc.] cf. *Űj Magyar Sion* 11 (1880) pp.580-581.

ecclesiasticarum, quam secularium districtus Cibiniensis, qui ab hac sede et ecclesia Strigoniensi longe distare dinoscitur, saluti ac statui opportune providere, tibi prefato domino plebano, de cuius probitate et pericia plurimum in Domino confidimus, omnes et singulas cuiuscumque status, gradus, conditionis et preeminencie, ecclesiasticas scilicet et seculares personas nobis et 5 dicte ecclesie Strigoniensi in prefato districtu Cibiniensi subiectas corrigendi, emendandi, canonice pro eorum excessibus puniendi, querelas eorundem audiendi, cognoscendi, decidendi, iudicandi, sentencialiter ac fine debito terminandi, sentencias quasumque ferendi, debite execucioni demandandi demandarique faciendi et precipiendi, in omnibus denique casibus eciam sedi predictae Strigoniensi reservatis eosdem absolvendi, confessores nostri in persona plenarie constituendi omnesque et singulos plebanos et ecclesiarum parochialium, 359^r capellarum, oratoriorum, curatorum et non curatorum ac altarium rectores | ad presentacionem virorum patronorum et legitimorum confirmandi, censuras ecclesiasticas in quovis tibi rebellare volentibus ferendi et execucioni debite 15 demandari et generaliter omnia alia et singula, que ad similes officiales foraneos, vicarios sive decanos dicte ecclesie Strigoniensis et ad eorundem officium huiusmodi quomodolibet pertinere noscuntur, faciendi, gerendi et exercendi, usque tamen ad nostrum aut nostri successoris vicarii sew verius nostri et eiusdem successoris beneplacitum dumtaxat tenore presencium damus, concedimus, 20 tribuimus et committimus plenam, expressam, liberam et omnimodam licenciam, facultatem, potestatem atque iurisdiccione. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes nostras sigillique vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis etc.

523. SUBSTITUCIO PROCURATORIS

25

In nomine Domini! Amen! Anno nativitatís eiusdem millesimo etc. in mei, notarii publici et testium immediate infrascriptorum presencia personaliter constitutus venerabilis et religiosus .t. procurator et sindicus venerabilium et religiosorum vicarii et fratrum Ordinis Minorum Sancti Francisci de observancia provincie Regni Hungarie quoddam instrumentum procuracionis de manu ac signo et subscripcione discreti Mathei nati Stephani Thorday de Nestha Waradiensis dyocesis presbiteri sacra auctoritate imperiali notarii publici subscriptum, consignatum et roboratum mihi notario pre- et infrascripto exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: IN NOMINE DOMINI! AMEN! <etc.>

4 singulas] singulos N 10 sedi] sede N 11 confessores] confessor(es) N 22 potestatem] p(o)t(estat)em N 34 IN NOMINE DOMINI! AMEN!] *litteris simplicibus scr. N*
34 etc.] *supplevi*

31 Nestha] *Nyésta, in comitatu Bihar, cf. Györffy I p.647.*

Post cuius quidem instrumenti publici exhibicionem et produccionem ante-
 fatus frater Vincencius procurator et syndicus nominibus, quibus supra, om-
 nibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius et efficacius
 359^v potuit et debuit, venerabiles et honorabiles ac nobiles .t. | et .t. etc. absentes
 tanquam presentes loco sui substituit et posuit ad omnia et singula facienda, 5
 dicenda, gerenda, exercenda et procuranda, que procuracionis mandati vigo-
 re a dictis suis principalibus habuit sew habet et habere potest in mandatis,
 transferens exnunc in dictos procuratores suos substitutos omnem potestatem,
 quam in eodem procuracionis mandato sibi tradito habuit et habet, protestans
 nichilominus, quod per quemcumque actum sew quamcumque comparicio- 10
 nem, quem vel quam ipsum in iudicio vel extra facere contigerit, non intendit,
 nec vult propterea dictos suos procuratores substitutos in aliquo revocare, nisi
 de revocatione ipsa specialem et expressam fecerit mencionem. Super quibus
 omnibus et singulis premissis dictus frater Vincencius syndicus et procurator
 nominibus, quibus supra, me notarium debita cum instancia requisivit, ut sibi 15
 sew verius dictis suis principalibus unum, duo vel plura conficerem et darem
 etc.

524. INSTRUMENTUM APPELLACIONIS

In nomine Domini! Amen! Per hoc presens publicum etc., quod anno, in-
 diccione etc., die vero ultima mensis Maii, hora .t. vel quasi in porticu me- 20
 tropolitane ecclesie Strigoniensis, pontificatus etc. coram venerabili et egregio
 domino Thoma etc. generali ac in mei, notarii publici subscripti et testium in-
 frascriptorum presencia personaliter constitutus nobilis de .t. dyocesis .t. ha-
 bens et gestans suis in manibus quandam cartham papiream infra sequentem,
 appellacionem in se continentem, quam coram dicto domino vicario interpo- 25
 360^r suit, apostolos peciit, protestatus extitit et alia fecit, prout in | eadem continetur
 appellacione, cuius tenor sequitur et est talis: CUM APPELLACIONIS etc. Post
 cuius quidem appellacionis interposicionem et apostolorum petitionem pre-
 fatus dominus .t. vicarius respondit per hec verba, quomodo dicta appellacio
 esset frivola et frustratoria et quia appellacionibus frivolis iura non deferrent, 30
 ita nec a iudice deferendum esset, prout eciam ipse non detulit, hanc suam

524 Bónis 4292 (31 Maii 1521).

30–31 quia...esset] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

8 transferens] *add. et alia manus del. Thwnisferen(sis [?]) alia manus posterius suprascr. trans-*
feren(s) N 8 potestatem] *p(o)t(estat)em N* 10 nichilominus] *corr. ex nihilo-*
N 12 vult] *wlt N* 13 fecerit] *corr. ex fecerim N* 19–20 indiccione] *indicione N*
 22–23 infrascriptorum] *infra(script)orum N* 30 deferrent] *deferent N*

responsionem pro apostolis refutatorium eidem .t. dans et concedens. Super quibus omnibus et singulis premissis dictus .t. peciit sibi a me notario publico unum vel plura publicum vel publica instrumentum sive instrumenta confici, quod et feci officio etc.

525. INSTRUMENTUM APPELLACIONIS

5

In nomine Domini! Amen! etc. pontificatus etc. anno etc. comparens coram venerabili domino .t. et me notario testibusque infrascriptis presentibus circumspectus .t. de .t. procurator legitimus .t. de .t. dyocesis .t. tenens et habens suis in manibus quandam papiri scedulam tenorem infrascripte appellacionis in se continentem, <quam> coram dicto domino .t. vicario manibus 10 meis notarii tradens interposuit, in qua apostolos peciit, protestatus extitit et alia fecit, que in ipsa appellacionis scedula continentur, cuius tenor talis est: CUM APPELLACIONIS ETC. Post cuius quidem appellacionis interposicionem et apostolorum petitionem dictus dominus .t. vicarius respondit in effectu ad 360^v prescriptam appellacionem, quomodo sententia sua lata in huiusmodi | cau- 15 sa dudum transivisset in rem iudicatam, expensas autem crederet se iuste et non superflue taxasse et consequenter ipsum appellantem non gravasse, unde appellacioni prescripte dixit non esse deferendum et non detulit. Super quibus idem .t. procurator extitit protestatus peciitque sibi superinde per me notarium litteras testimoniales confici, quod et feci officio mei notariatus incumbente. 20 Acta sunt hec et facta etc. Et ego Stephanus natus .t. de .t. dyocesis .t. sacra apostolica auctoritate notarius publicus, quia predictis appellacioni, interposicioni et apostolorum petitioni omnibusque aliis et singulis, dum sic, ut premittitur, fierent et agerentur, una cum prenominalis testibus presens interfui etc. 25

526. CLAUSULA IN INSTRUMENTO APPELLACIONIS

Post cuius quidem appellacionis interposicionem et apostolorum petitionem prefatus dominus .t. vicarius respondit eidem .t., quod ipse magister .t.

1 refutatorium] refutatoriis N 4 etc.] *in margine dextro alia manu add.* NOTA: Mutacio coronacionis pape erit decima nona die mensis Marcii, annus autem pontificatus (*corr. ex pontificacionis*) sui fuit in xii anno, dicitur ideo, quia (*add. et del. iam habet octo annos aut supra et sic proceditur*) quot annis vivit (*rectius forsan finit [?]*), tot anni describuntur pontificatus (*corr. ex pontificacionis*) sui .Z. N 7 me] mei N 7 notario] notarii N 9 infrascripte] infra(scrip)te N 10 quam] *supplevi* 11 meis] mei N 18 deferendum] defferendum N 20 notariatus] notar(iatus) N 21–25 Et ego...interfui etc.] *in forma clausulae scr.* N 22 appellacioni] appellacionis N

veniat in termino iuris et dabit sibi apostolos tales, quales de iure dare debet. Super quibus etc. ALIA: Post cuius quidem appellacionis etc., super quibus omnibus et singulis, necnon eciam de attemptatorum per prefatum dominum .t. vicarium et attemptatorum penis dictus .t. procurator extitit solempniter
 361^r protestatus, utque sibi superinde unum vel plura etc. TERCIA: | Post cuius qui- 5
 dem appellacionis cedula interposicionem et apostolorum huiusmodi peticio-
 nem antelatus dominus Thomas vicarius visa, habita et lecta eadem appellacio-
 nis cedula antedicto .t. procuratori, cuius supra, nomine apostolos reverenciales
 sibi sew verius principali suo supradicto per dictum dominum Thomam vica-
 rium dari et dictam eius appellacionem admitti petenti respondit, quod ean- 10
 dem ipsam appellacionem, si, quatinus et in quantum de iure admittere et illi
 deferre deberet, admitteret et deferret, et ita admisit et detulit eidem hancque
 suam responsionem pro apostolis huiusmodi petitis dedit et eorundem loco
 habere voluit. Super quibus omnibus et singulis premissis prefatus .t. procura-
 tor nomine, quo supra, petivit et debite requisivit per me notarium infrascriptum 15
 sibi et dicto principali suo dare et confici unum vel plura publicum etc.
 QUARTA: Post cuius quidem appellacionis scedule interposicionem et aposto-
 lorum petitionem antelatus dominus Anthonius vicarius visa, habita et lecta
 eadem appellacionis scedula antefato magistro Melchiori procuratori nomine,
 quo supra, apostolos reverenciales sibi per dictum dominum Anthonium vi- 20
 carium dari et dictam eius appellacionem admitti petenti respondit, quod ean-
 dem ipsam appellacionem non admittet, nisi, si et in quantum de iure illi deferri
 deberet, et ita non admisit et eidem non detulit hancque suam responsionem
 361^v pro apostolis huiusmodi petitis dedit. Super quibus omnibus et etc. |

527. INSTRUMENTUM APPELLACIONIS

25

In nomine Domini! etc. coram venerabilibus .t. etc. in meique notarii pu-
 blici subscripti et testium infrascriptorum presencia personaliter constitutus
 nobilis .t. de .t. Strigoniensis dyocesis procurator et nomine procuratorio ho-
 neste domine .t., prout mihi notario infrascripto de ipsius procuracionis man-
 dato per constitutionem dicte domine .t. in actis cause denotatam plena fides 30
 constabat, habens et tenens suis manibus quandam appellacionis scedulam te-
 norem infrascripte appellacionis in se continentem animo, ut dixit, provocandi
 et appellandi coram eisdem dominis .t. et .t. manibus meis notarii infrascripti
 tradens interposuit, in qua appellavit, apostolos peciit, protestatus extitit et

6 cedula] *corr. ex (?)* scedule N 8 cedula] scedula N 10 appellacionem] *corr. ex* appel-
 lacionis N 12 deferret] *defferret* N 12 hancque] *add. et del. sentenciam* N 19 Mel-
 chiori] Melchiore N 29 infrascripto] *infra(scrip)to* N 31–32 tenorem] *tenorum* N
 32 infrascripte] *infra(scrip)te* N 33 meis] *mei* N 33–34 infrascripti] *infra(scrip)ti*
 N

alia fecit, que in ipsa appellacionis scedula continentur. Cuius tenor talis est: CUM APPELLACIONIS ETC. Qua quidem appellacione sic interposita et prefati domini .t. et .t. volentes maturius deliberare super apostolis dandis responsiones suas ad crastinum diem tunc immediate sequentem distulerunt, presentibus ibidem .t. et .t.. DEMUM VERO SEXTA die mensis .t. prelibatis dominis .t. 5 et .t. ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus prefatus .t. procurator nomine, quo supra, coram eisdem comparens rursus apostolos predictos sibi dari debita cum instantia petivit, dicti vero domini .t. et .t. taliter responderunt ad prescriptam appellacionem in effectu, quod, quia excepccio transaccionis non est deducta coram eis, nec probata, sed neque de eadem excep- 10 cione apparet in actis cause huiusmodi et ipsa domina .t., postquam eius 362^r procurator quesitus reperiri non potuit, de domicilio | citata extitit, prout in actis cause clarius contineretur, ideo ipsi predictae appellacioni tanquam frivole et falsa narranti dixerunt non esse deferendum et non detulerunt. Facta huiusmodi appellacione dictus .t. de .t. procurator nomine, quo supra, allegabat, 15 quod, antequam ipsa responsio facta fuisset, coram eisdem dominis .t. et .t. ad predictam appellacionem suam addidisset, quod, quia transaccio predicta fuisset facta extraiudicialiter et ipsa non potuisset apparere in actis cause, tamen partibus et coram quo eadem transaccio facta fuisset, extitit bene nota, et quia ipso et dicta parte sua absentibus per dictos dominos iudices facta fuisset, 20 propterea contra eandem pro parte sua obici non potuisset, immo si et in quantum dicta principalis sua citata fuisset, non tenebatur comparere, ex quo dimiserat procuratorem de meritis cause instructum, qui ex iusto impedimento tempore declaracionis erat absens et quia eadem principalis sua, cum esset gravis et vix etiam pro divinis audiendis in propinquo exire posset, comparere 25 nequivisset. Super quibus omnibus et singulis premissis etc.

528. INSTRUMENTUM APPELLACIONIS ET DACIONIS APOSTOLORUM

In nomine Domini! Amen! Anno nativitatis eiusdem millesimo quingentesimo septimo, indiccione septima, die vero .t. mensis Ianuarii, hora 3arum vel quasi, in porticu metropolitane ecclesie Strigoniensis venerabilis et egregius dominus Thomas Amadeus de Ferraria d(ecretorum) d(oct)or, archidiaconus Nittriensis et canonicus ac vicarius in spiritualibus et causarum auditor 362^v | generalis in ecclesia Strigoniensi ad iura reddenda et causas audiendas pro tri-

528 Bónis 4015 (Ianuarius 1507).

3 dandis] *add. et del. re(ve)ss* N 4 distulerunt] *distulerit v. omisso contractionis signo distulerut* N 13 contineretur] *contine(n)tur* N 17 addidisset] *adidisset* N 21 eandem] *eundem* N 21 immo] *imo* N 24 esset] *esse* N 28 nomine] *monime* N 29 septimo] *septima* N 29 indiccione] *indicione* N 29 3arum] *lege tertiarum*

bunali sedens in causa et causis, quam et quas .t. et .t. de .t. dyocesis .t. contra et adversus .t. racione et pretextu certarum infamiarum et earum occasione coram eodem domino vicario et in sede spirituali iamfate ecclesie Strigoniensis moverat et intentaverat, me notario publico et testibus infrascriptis presentibus suam in scriptis tulit et promulgavit sententiam diffinitivam, a qua illico 5 .t. de .t. procurator legitimus prefati .t. ad Sanctam Sedem Apostolicam appellavit, presentibus .t. et .t. de .t. TANDEM VIGESIMA TERCIA DIE MENSIS .t. in domo dicti archidiaconatus Nittriensis in serie aliarum domorum canonicalium predictae ecclesie Strigoniensis habita, solite scilicet residencie dicti domini Thome vicarii, hora 3arum vel quasi, me notario publico et testibus subscriptis 10 presentibus comparuit coram eodem domino Tho(ma) vicario .t. de .t. procurator legitimus pretacti .t. <ac> de et super appellacione prescripta a prefato domino Thoma vicario apostolos sibi et parti sue prefate instanter peciit. Ipse itaque prefatus dominus Thomas vicarius respondit, quod, quamvis credat se iustam tulisse sententiam diffinitivam, ob reverenciam tamen dicte Sancte 15 Sedis Apostolice eidem deferre vellet, prout reverenter detulit dictoque .t. procuratore, cuius supra, nomine apostolos reverenciales dedit. Super quibus omnibus et singulis premissis prenomminatus .t. procurator, cuius supra, nomine protestatus extitit et, uti sibi superinde unum vel plura publicum sew publica instrumentum sew instrumenta conficerem, me notarium pre- et infrascriptum 20 debite requisivit etc.

529. ALIUD INSTRUMENTUM APPELLACIONIS ET DACIONIS APOSTOLORUM

363^r | In nomine Domini! Amen! Etc. In atrio domus venerabilis et egregii domini Gabrielis etc. anno secundo prefatus et egregius dominus Gabriel vicarius 25 sedens pro tribunali in causa mota et que coram ipso inter discretum dominum Simonem plebanum de .t. ut actorem et principalem ab una ac nobilem Gregorium Mathee et providos .t. et .t. de dicta .t. velut in causam attractos et ex adverso principales ab altera partibus de et super facto iniuriarum dehonestacionis, scandalizacionis etc. eorumque occasione vertebatur, me notario 30 subscripto et testibus infrascriptis ibidem presentibus diffinitivam in scriptis tulit et promulgavit sententiam, a qua .t. de .t. procurator et nomine procuratorio prefatorum Gregorii etc., de cuius procuracionis mandato ex actis cause legitime constitit et constat, illico verbo ad almam sedem Strigoniensem me-

10 3arum] *lege tertiarum* 12 ac] *supplevi* 13 vicario] *add. et del. .t. de .t. procurator legitimus N* 22 ALIUD] *corr. ex alius N*

25 Gabrielis] *Gabriel de Olmütz (1498–1509), canonicus Agriensis etc., cf. C. Tóth Főpapi archont. p.53.*

tropolitanam appellavit apostolosque super appellatione huiusmodi sua sibi ab eodem domino Gabrieli instanter dari petivit. Ipse itaque dominus vicarius Gabriel eidem appellationi reverenter detulit dictoque Ladislao procuratori nominibus, quorum supra, apostolos reverenciales dedit atque ad proseguendum ipsam appellationem quadraginta dies proxime et immediate sequentes statuit 5 et prefixit. Super quibus omnibus et singulis premissis etc. Et ego etc., quia predictis sentencie diffinitive promulgacioni, appellationi, apostolorum petitioni, appellationis delacioni aliisque omnibus et singulis etc.

530. INSTRUMENTUM PROCURACIONIS

363^v In nomine Domini! Amen! Cunctis seriem presentis | publici instrumenti 10 inspecturis sit manifestum, quod anno nativitatis eiusdem Domini millesimo etc., indiccione .t., die vero .t. mensis .t., hora 3arum vel quasi ante domum .t. dyocesis Strigoniensis habitam sub foliato, pontificatus siquidem sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Alexandri, divina providencia pape sexti anno nono, in mei, notarii publici testiumque infrascriptorum presen- 15 cia personaliter constituta generosa domina .t., filia condam .t. de .t., consors utpote dicti .t. de .t. omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius et efficacius de iure potuit et debuit, fecit, constituit et solempniter ordinavit suos veros, legitimos et indubitatos procuratores et negotiorum suorum gestores et factores ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod 20 specialitas generalitati non deroget, nec econverso, nobiles et egregios .t. et .t. absentes tanquam presentes et quemlibet eorum insolidum, sic videlicet, quod eadem sit condicio preoccupantis, prout subsequenter et id, quod unus inceperit, alter eorum prosequi valeat, mediare et finire in omnibus causis suis, litibus scilicet et controversiis tam per ipsam coram quibuscumque iudicibus, legatis, 25 delegatis, subdelegatis, necnon ordinariis, extraordinariis, arbitris, arbitratoribus et amicabilibus compositoribus et quibuscumque iudicibus et personis ecclesiasticis et secularibus datis vel dandis in Romana Curia vel extra eam, regali archiepiscopalive aut episcopali curia ubicumque locorum, quacumque causa

530 Bónis 4230 (20 Ianuarii 1519).

20–21 quod specialitas...econverso] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*
22–24 quod eadem...finire] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

5 immediate] immediate N 6–8 Et ego...singulis etc.] *in forma clausulae scr.* N 7 promulgacioni] promulgacionem N 12 indiccione] indicione N 12 3arum] *lege tertiarum* 12 vel] *suprascr.* N 13 sanctissimi] *modo nominis proprii Stephani contractum* N 24 omnibus] *add. et del. suis* N 26 arbitris] arbitrys N

13–15 pontificatus...anno nono] 26 Aug. 1500 – 25 Aug. 1501

sew quibuscumque causis motis vel movendis ad comparandum et agendum
 defendendumque in iudicio vel extra ac ipsos iudices et personas huiusmodi
 364^r eligendum suspectosque recusandum, | peremptorias, dilatorias et alias quas-
 cumque excepciones et defensiones ante et post litis contestacionem, necnon
 libellum sew libellos et quascumque petitiones summarias dandum et offeren- 5
 dum darique et offerri petendum et alias, prout videbitur, impugnandum, litem
 sew lites contestandum et contestari videndum atque petendum, de calumpnia
 vitanda et veritate dicenda et quodlibet aliud licitum iuramentum in animam
 ipsius constituentis prestandum a parteque adversa prestari petendum, ponen-
 dum et articulandum, posicionibus et articulis partis adverse respondendum 10
 suisque responderi petendum, testes, litteras, instrumenta et alia quecumque
 probacionum genera producendum, contra producta partis adverse excipien-
 dum, replicandum, dupplicandum, triplicandum et, si opus fuerit, cum iuris
 solemnitate quadruplicandum et concludendum et concludi ac diffinitivas et
 interlocutorias ac alias quascumque sentencias ferri petendum et audiendum 15
 ac ab eis, si videbitur, appellandum, apostolos petendum et recipiendum, ap-
 pellaciones prosequendum, nec<non> paciscendum et transigendum, restituc-
 tionis in integrum et absolucionis beneficium a quacumque sententia iuris vel
 hominis petendum et obtinendum et generaliter omnia et singula faciendum,
 dicendum et exercendum, que in premissis et circa ea, sed quelibet premissis- 20
 rum necessaria fuerint sew quomodolibet opportuna, eciam si talia forent, que
 mandatum exigent magis speciale, quam presentibus est expressum, dans et
 concedens prenomnatis suis procuratoribus et eorum cuilibet unum vel plu-
 res procuratorem sew procuratores loco sui cum simili vel limitata potestate
 substituendi ac eum sew eos revocandi et onus procuracionis in se reassumen- 25
 di <facultatem> tociens, quociens videbitur ipsis expedire. Promisit insuper
 prefata domina mihi, notario publico subscripto se id totum ratum, gratum et
 firmum habituram, quicquid per predictos suos procuratores vel alterum eo-
 364^v rum sew ab eis substituendos actum, | factum et procuratum fuerit in causis
 suis universis ipsosque et eorum quemlibet ab omni onere satisfaciendi, iudi- 30
 cio sisti et iudicatum solvi relevaturam sub ypotheca et obligatione omnium
 et singulorum bonorum suorum, mobilium et immobilium, presencium et fu-
 turorum, super quibus ut unum vel plura publicum vel publica instrumentum
 vel instrumenta conficerem, dicta domina constituens me notarium debite re-

3 peremptorias] p(er)emptor(ias)N 3 dilatorias] dilator(ias)N 9 constituentis] con-
 stituyen(tis)N 13 triplicandum] tripplicandum N 14 quadruplicandum] quadrup-
 plicandum N 17 non] *supplevi* 17 transigendum] transsigendum N 20 quelibet]
 quodlibet N 21 necessaria] necessarium N 25 substituendi] substituendum N 25 re-
 vocandi] revocandum N 25-26 reassumendi] reassumendum N 26 facultatem] *sup-
 plevi* 28 habituram] habiturum N 28 per] pre N 31 relevaturam] relevan(dum)(?)
 N 31 ypotheca] ipoteca N 32 suorum] *add. et del.* presencium 32 immobilium]
 inmobiliium N

quisivit, quod et feci officio meo requirente. Acta sunt hec et facta etc. Et ego, Petrus natus nobilis Anthonii Desew de Harazty dyocesis Quinuecclesien-
sis apostolica auctoritate notarius publicus, quia dictorum procuratorum con-
stitucionem, creacionem et ordinacionem, potestatis dacionem, promissionem, relevacionem
ratihabicionem omnibusque aliis et singulis, dum sic, ut premittitur, fierent et 5
agerentur, una cum prenominationis testibus presens interfui eaque omnia et sin-
gula sic fieri vidi et audiui, ideo hoc presens publicum instrumentum me aliis
occupato negociis per alium idoneum fideliter scriptum exinde confeci et in
hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis si-
gnavi in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et 10
requisitus.

531. CLAUSULA, QUALITER MONEANTUR CANONICI ET CAPITULUM

Ad prefatos dominos canonicos et capitulum personaliter etc. ipsosque do-
minos canonicos nominatim et in specie, capitulum vero in loco capitulari, quo
capitulum se congregare solet, ex parte nostra etc., monicioneque et sub excom- 15
municacionis ac interdicti ecclesiastici penis eisdem prefigimus et assignamus,
365^r quam excommunicacionem in prefatos dominos canonicos nominatim moni-
tos, interdictum vero ecclesiasticum in prefatum capitulum, nisi fecerint, quod
eis in hac parte mandamus etc., alioquin lapso dictorum quindecim dierum
spacio eosdem dominos canonicos per vos nominatim et in specie monitos et 20
requisitos ac in hac parte rebelles et contumaces in vestris etc. et faciatis de-
nunciari, prefato vero capitulo dictum imponatis ecclesiasticum interdictum
et impositum firmiter observetis etc., salvo et reservato, quod si dicti domini ca-
nonici ac capitulum se premissorum occasione indebite gravatos fore etc., eos-
dem dominos canonicos nominatim et in specie, in persona vero dicti capituli 25
decanum modernum ad instanciam etc.

Reverendus etc. coram eodem domino vicario legitime compareant ad vi-
dendum et audiendum articulos inquisitionis alias per procuratorem fiscalem
dicte ecclesie Strigoniensis coram eodem domino vicario iudicialiter exhibitos
et productos ad probandum admitti concordandumque et concordari viden- 30
dum et audiendum, de executoribus, per quos, et loco ac termino, in quibus
testes producendi recipi et examinari debeant in causa et causis huiusmodi etc.

1–11 Et ego...et requisitus] *in forma clausulae scr.* N
15 congregare] congregari N

15 capitulum] capitulare N

532. CITACIO AD VIDENDUM SENTENCIAM DEMANDARI EXECUCIONI

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spirituali, necnon Q(uingueecclesiensi) dyocesibus etc. pro parte discreti domini .t. de .t. dyocesis prefate .t. nobis fuit expositum, quod cum nos nuper in causa et causis, quam 5 et quas idem dominus exponens contra et adversus honestam dominam .M. de .t. racione et pretextu quorundam viginti florenorum auri et illorum occasione 365^v coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi | moverat, servatis de iure servandis aliasque rite et legitime procedentes diffinitivam pro parte eiusdem domini exponentis et contra dictam dominam .M. tulissemus sententiam, extunc 10 licet pro parte eiusdem domine .M. ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et provocatum extiterit, tamen, quia ipsa domina .M. appellacionem suam huiusmodi certo modo desertasset sententiamque nostram diffinitivam in rem de iure transire iudicatam permittens, quare fuimus pro parte eiusdem domini exponentis debita cum instantia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris 15 remedio providere dignaremur. Quocirca vobis et cuilibet vestrum insolidum etc., requisitus, ad prefatam dominam .M. personaliter accedatis etc., legitime compareat ad videndum et audiendum sententiam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam eandemque debite execucioni demandari, necnon omnes et singulas expensas pro parte dicti domini exponentis factas taxari de- 20 bere pronuncciari litterasque executoriales desuper opportunas decerni et dari vel dicendum et causam rationabilem, cur premissa fieri non debeant, allegandum, certificantes etc., sive non, nos nichilominus ad premissa et alias, prout iuris fuerit, etc., ad docendum de diligencia prosecucionis predictae appellacionis, si quam fecerit, alioquin <etc.> 25

533. ALIA CITACIO AD VIDENDUM SENTENCIAM EXECUCIONI
DEMANDARI

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis ac capellarum et altarium rectoribus ceterisque presbiteris, clericis, notariis et thabellionibus publicis quibuscumque in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spirituali, necnon Wesprimiensi dyocesibus ubilibet etc. 30 Vestre igitur et cuiuslibet etc., requisitus, ad circumspectum .G. de .t. prefate dyocesis personaliter accedatis ipsumque, si eius presenciam commode | habere poteritis, alioquin de domo habitacionis sue aliasque sic et taliter, quod huius-

10 tulissemus] tullissemus N 19 demandari] demandandam N 22 dicendum] dn-
dum cum contractionis signo N 25 fecerit] fecerint N 25 etc.] supplevi N

modi vestra citacio ad eius noticiam verissimiliter possit devenire, ad instantiam circumspectorum .t. et .t. de .t. in nostram peremptorie citetis presenciam, quem et nos harum serie sic citamus, ut ipse in huiusmodi citacionis termino per vos ipsi prefigendo Strigonii coram nobis in iudicio legittime compareat ad videndum et audiendum sentenciam nostram in huiusmodi causa alias per nos 5 latam in rem de iure transisse iudicatam pronuncciari, necnon omnes et singulas expensas in huiusmodi causa et illius prosecucione pro parte dictorum .t. et .t. factas taxari et moderari sentenciamque predictam una cum expensarum taxatione huiusmodi debite execucioni demandari et litteras opportunas desuper decerni vel dicendum et causam, si quam habet iustam et rationabilem, 10 cur premissa fieri non debeant, allegandum, certificantes eundem sic citatum, quod sive ipse in huiusmodi citacionis termino etc., non, nos ad premissa et alias, prout iuris etc.

534. RESOLUCIO MONICIONIS IN VIM CITACIONIS

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis eccle- 15 siarum plebanis in et sub dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi ubilibet etc., noveritis, quod, licet nuper venerabilis dominus Benedictus plebanus de .t. ac nobiles .t. et .t. de .t. prefate dyocesis vigore certarum aliarum litterarum nostrarum monitoriarum sew precepti nostri extraiudicialis, ut ipsi infra certum terminum in dictis litteris nostris monitoriis prefixum et ipsis intima- 20 tum decimas districtus Submontibus vocati tam precollectas, quam eciam non 366^v collectas reverendo | domino Iohanni, abbati Sancti Benedicti de Iuxta Gron remittere et relaxare ac ab ulteriori exaccione et decimatione huiusmodi decimarum cessare et desistere deberent et tenerentur, moniti et requisiti extiterint, tamen, quia prefati domini B(enedictus) ac .t. et .t. se per huiusmodi 25 monicionem de ipsis, ut premittitur, factam tam tempore execucionis huiusmodi monicionis, quam eciam ex post coram nobis gravatos fore allegassent, supplicantes nobis, ut monicionem huiusmodi in vim citacionis peremptorie in subinsertis litteris monitoriis contente resolvere dignaremur. Nos vero requisicionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati monicionem 30

5 videndum] *add. in margine dextro* Nota, quod quando sententia etc. confirmatur per eum, ad quem etc., debet hic sic scribi: sentenciam nostram etc. latam et per reverendum dominum .t. iudicem et commissarium confirmatam nunc (?) et hic et (*suprascr.*) illis prosecucioni tam coram nobis, quam eciam coram prefato domino .A. factas 10 dicendum] *dndum cum contractionis signo* N 24–25 extiterint] *corr. addita littera et cum signo superfluo contractionis* N 25 domini] dominus N 27 gravatos] gravatis N

21 Submontibus] *Hegyalja, districtus decimationis, in comitatu Nógrád, cf. Csánki I p.99.*
 22 Sancti Benedicti de Iuxta Gron] *Garamszentbenedek, in comitatu Bars, cf. Györffy I pp.441–444.*

huiusmodi in vim citacionis peremptorie duximus resolvendam et resolvimus per presentes. Idcirco vobis et cuiuslibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie etc., requisitus, amodo deinceps vigore iamfatarum litterarum nostrarum ammonitoriarum ad aliquam scandalizacionem et publicationem prefatorum domini B(enedicti) plebani ac .t. et .t. procedere nullo 5 modo audeatis et presumatis, sed ipsis partibus unum certum et competentem terminum prefigatis, ad quem ambe partes coram nobis comparere debeant et teneantur, certificantes eosdem, quod sive ipsi in huiusmodi citacionis termino per vos ipsis prefigendo Strigonii coram nobis in iudicio compareant, sive non, ipsis etc.

10

535. MENDICACIONALIS PRO NOVO PRESBITERO

Demetrius etc. universis et singulis dominis vicearchidiaconis ecclesiarum-que parochialium plebanis sew rectoribus, necnon eorum vicesgerentibus capellarumque et altarium rectoribus in et <sub> dyocesi et iurisdiccione spiri- 15 tuali Strigoniensi | ubilibet etc. existentibus, necnon illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino sempiternam! Obsequium gratum et pium Altissimo tociens impendere credimus, quociens mentes fidelium ad caritatis et devocionis opera pauperibus, quos egestatis penuria deprimit, largienda propensius excitamus, cum opera misericordie Domino ex- 20 hibita in terris multiplici fructu recompensetur in celis, nam ab ipso Domino, bonorum omnium largitore merito debemus diem extremum piis misericordie operibus prevenire. Cum itaque accepimus, <quod> discretus Blasius presbiter de .t. novissimis hiis diebus ad sacros clericorum ordines divina permittente gracia promotus extitit cupiatque primicias suas ad laudem Dei omnipotentis 25 decantare et celebrari decenti cum honore. Sed quia ad ea facienda et perficienda credat se et facultates suas minime suppetere, nisi elemosinis Christi fidelium eidem succurratur. Quocirca vos omnes et singulos dominos supradictos et quemlibet vestrum insolidum harum serie requirimus et hortamur in Domino, quatinus dum et quando prefatus Blasius presbiter pro petendis 30 et acquirendis elemosinis huiusmodi ad vos vestrorumque parochianorum in medium accesserit, eundem benigne et favorabiliter suscipere et suscipi facere velitis et nichilominus eosdem parochianos vestros saluberrimis exhortacio-

1 resolvendam] resolvendum N 2 vobis] corr. ex vobin(?) N 2 cuiuslibet] cuilibet N 3 iam] ian N 4 ammonitoriarum] amonitoriarum N 6 presumatis] addito contractionis signo corr. ad presumatis N 13 vicesgerentibus] vicegerentibus N 14 sub] supplevi 18 quociens] add. et del. mens N 21-22 ab ipso...largitore] recte forsan apud ipsum Dominum, bonorum omnium largitorem(?) N 23 quod] supplevi 31 acquirendis] accquirendis N 33 saluberrimis] saluberimis N

nibus et monicionibus inducatis, ut ipsi de bonis eorum a Deo ipsis collatis dicto Blasio presbitero pias eorum elemosinas grataque caritatis subsidia elargiri velint, ut per hec et alia bona opera, que Domino inspirante fecerint hic in presenti, centuplum et in futuro vitam eternam consequi mereantur, presentes autem post earum opportunam lecturam exhibenti restituentes, quas per 5
367^v revolucionem | unius anni dumtaxat volumus duraturas. Datum Strigonii.

536. MANDATUM, UT CLERICUS FATEATUR CORAM IUDICE SECULARI

Demetrius etc. generalis dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris, dominis Andree, plebano alias plebano de Labathlan et Urbano, rectori capelle de Nezmel dyocesis Wesprimiensis salutem in Domino sempiter- 10
nam! Quoniam iustum est et rationi consonum veritati testimonium perhibere, idcirco pro parte nobilis Petri Bayzath de Heregh eiusdem dyocesis super hoc debite requisiti vobis et cuilibet vestrum insolidum super eo, ut vos et vestrum quilibet in causa et causis inter ipsum Petrum ab una, necnon .t. de .t. ab alia partibus coram vicecomite et iudicibus nobilium comitatus Strigoniensis occasione certorum negociorum motis et vertentibus pro testibus inducendi de dicenda veritate iurare et veritati testimonium perhibere valeatis et quilibet vestrum valeat, tenore presencium litterarum nostrarum licenciam concedimus et auctoritatem impertimur, mandantes vobis earundem litterarum nostrarum serie in virtute sancte obediencie, quatinus dum super ferendo testimonio huiusmodi cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit 20
requisitus, ad locum iudicii, ubi videlicet negocium et causa huiusmodi partes inter prefatas vertitur et intentatur, expensis tamen et vecturis ipsius Petri producentis personaliter accedatis ibidemque de dicenda veritate, in manibus tamen virorum ecclesiasticorum, honorabilium dominorum plebani de Nezmel et Stephani altariste de Labathlan aut alterius ipsorum iurare ac tandem coram predictis vicecomite et iudicibus nobilium, dummodo causa eadem criminalis et per ipsas partes criminaliter mota et intentata non existat et nec testimonium huiusmodi vestrum ad penam sanguinis, demembracionis aut mortis 25
368^r intendat aut concludat, testimonium perhibere et testificare | nostris licencia et 30
auctoritate supradictis debeatis et teneamini. Datum etc.

1 monicionibus] *corr. syllaba superscripta ex moni(n)ibus* N 2 pias] pyas N 4 centuplum] centupplum N 6 anni] *corr. ex annu* B 7 FATEATUR] fateantur N 9 dominis] *add. gemipunctum* N 19 impertimur] impartimur N 21 fueritis] *corr. syllaba superscripta ex fuerit add. et del. requisitus* N 22 iudicii] *littera superscripta corr. ex iudy* N 1–2 ALICUIUS...INFIDELES] *litteris simplicioribus scr.* N

10 Nezmel] Neszmély, in comitatu Komárom, cf. Csánki III pp.490–491. 12 Heregh] Héreg, in comitatu Esztergom, cf. Györffy II p.292.

537. MENDICACIONALIS PRO ELIBERACIONE ALICUIUS DETENTI
PER INFIDELES

Anthonium etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus ecclesiarumque parochialium rectoribus sive plebanis eorumque vicesgerentibus, necnon capellarum etc. in et sub dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi ubivis constitutis et existentibus ac illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem et mutuam in Domino caritatem! Inter pietatis opera speciale reputamus manum adiutricem porrigere, illis potissimum, qui non suis demeritis, sed divina permittente voluntate in manus infidelium inciderint, ut auxilio Christi fidelium sew Christianorum adiuti eliberari et in vera fide sew religione Deo deservire valeant. Hinc est, quod, sicuti accepimus, nobilis domina Maria de oppido Sancte Marte Octocensis dyocesis per sevissimos Turcos, Christiane religionis inimicos expugnato una cum duobus filiis et una filia aliquamdiu detenta fuisset ac tandem pro eliberacione et redemptione dictorum filiorum et filie suorum procuranda dimissa extitisset. Verum quia facultates eidem domine Marie ad id non suppeterent, nisi elemosinis et subvencionibus Christi fidelium eidem superinde succurreretur, idcirco universitatem vestram harum serie requirimus et hortamur in Domino, quatinus, dum et quando prefata domina M(aria) ad vos vestrorumque parochianorum in medium cum litteris sive bullis apostolicis vobis ostendendis per se aut per procuratores et homines suos pro petendis et recipiendis huiusmodi elemosinis 368^v accesserit sew accesserint | extunc eandem sive etiam homines et procuratores suos prescriptos benigne et favorabiliter suscipiatis et nichilominus parochianos vestros ceterosque Christi fideles saluberrimis exhortacionibus inducatis, ut ipsi de bonis et rebus ipsorum a Deo eis datis et collatis pias eorum elemosinas grataque caritatis subsidia velint elargiri, ut per hec et alia bona opera, que domino inspirante fecerint, hic in presenti centuplum et in futuro vitam eternam consequi mereantur. Presentes autem post earum etc. 30

12 adiuti] corr. ex adiunct N 12 eliberari] eliberan(di) N 14 Marte] corr. ex Marie(?) N 15 expugnato] expugnata N 17 suorum] suarum N 24 eandem] eundem(?) N 26 saluberrimis] saluberimis N 28 caritatis] charitatis N 29 centuplum] corr. ex cencupplum ad centupplum N

14 Sancte Marte] *St. Martha, in Austria, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus II p.504.* 14 Octocensis] *Ottocaz, episcopatus, in Croatia, cf. EUBEL Hierarchia catholica III p.265.*

538. CONFIRMATIO PRO ABBATISSA

Demetrius etc. dilecte nobis in Christo religiose Deoque devote sorori .E. vocate in claustro Beate Marie de Valle Wesprimiensi degenti ordinis Sancti B(enedicti) professe salutem in Domino benedictione cum paterna! Dudum siquidem abbacia claustris Beati .L. de Apaza nostre iurisdiccioni Strigoniensis ordinis Sancti B(enedicti) per liberam resignacionem et cessionem religio- 5 se sororis Katherine vocate, abbatisse eiusdem ordinis professe factam ipsius claustris de A(paza) ultime et immediate tetricis de iure et de facto vacante nos ad personam tuam exigentibus probitatum morum et regularum virtutum meritis, habentes benivolum respectum te tanquam personam benemeritam 10 ad nominacionem .E. et presentacionem religiosarum sororum .E. abbatisse et conventus dicti claustris Beati L(amperti) de prefata A(paza) ratione ipsorum iuris patronatus, quod in ipsa abbacia habere dinoscuntur, de te factas, de quibus quidem nominacione, eleccione et presentacione nobis per litteras earundem pro parte tua nobis exhibitas evidentibus constitit documentis, in pre- 15 fatham abbaciam de dicta A(paza) nostris ordinaria et conservatoria auctoritatibus instituimus et confirmamus ac in abbatissam eiusdem preficimus, curam et omnimodam administracionem temporalium eiusdem abbacie tibi plenarie committentes. Volumus tamen, quod in manibus unius professe monialis in 369^r dicto claustro degentis corporale ad sancta Dei ewangelia iuramentum | presta- 20 re debeas de fidelitate, obediencia et reverencia nobis et successoribus nostris canonice intransibis per te, ut decet et expedit, impendendis et exhibendis et quod bona prefate abbacie non alienabis, nec dissipabis sew distrahes, sed alienata et distracta ad ius et proprietatem ipsius abbacie repetes et recuperabis iuxta posse. In quorum omnium etc. 25

539. LIBERTATIO

Capitulum ecclesie Strigoniensis etc. ad universorum tam presencium, quam futurorum noticiam harum serie volumus pervenire, quod nos consideratis multimodis favoribus, complacenciis et gratuitis serviciis egregii .t. de .t., quibus idem .t. in cunctis rebus et negociis nostris et ecclesie nostre 30 prefate pro locorum et temporum varietate indefesse affuit, prout eciam in futurum adesse speramus, ob hoc tantorum beneficiorum acceptorum eo, quod possumus, remuneracionis dono vicem rependere volentes circumspectis

4 benedictione] benedictionem N 5 .L.] .S. N 8 immediate] inmediate N 9 regularum] recte forsan regularium(?) 31 temporum] add. et del. vitate N 31 indefesse] indeffesse N

5 Apaza] Apácavásárhely, in comitatu Veszprém, cf. Csánki III p.215.

.A. et .B. fratribus eiusdem domini .t. uterinis, necnon .t. sorori sue similiter uterine in possessione nostra .K. vocata residentibus intuitu et contemplacione eiusdem domini .t. talem nostram benivolenciam dedimus et contulimus, ut ipsi et eorum heredes et posteritates utriusque sexus ab omnibus et singulis taxis, daciis, tributis et censibus, serviciis et munalibus ordinariis et extraordinariis ac quibuscumque aliis exaccionibus et oneribus pro tempore occurrentibus quovis nomine vocitatis tam ratione personarum suarum, quam eciam domorum, habitacionum, rerum et bonorum ipsorum et eorundem heredum et posteritatum universorum utriusque sexus quorumcumque et 369^v quocumque nomine nuncupatorum ratione et pretextu unius integri fundi, | in 10 quo nunc resident vel eciam in futurum ubicumque in bonis et possessionibus nostris et ecclesie nostre ipsos et eorum heredes ac posteritates universos utriusque sexus residere contigerit, sint libertati, exempti et supportati in perpetuum, prout libertamus, eximimus et supportamus presencium per tenorem. Quocirca vobis universis et singulis nostris officialibus, dicatoribus, 15 villicis et iuratis nunc et in futurum constitutis et constituendis harum serie firmiter precipientes committimus et mandamus, quatinus prefatos .A. et .B. ac .t. eorundemque heredes predictos sic, ut prefertur, per nos libertatos, exemptos et supportatos in dictis eorum libertatibus et exempcionibus nostris eisdem concessis tenere, fovere et conservare, protegere et defendere debeatis 20 et teneamini, salvis tamen decimis frugum, bladorum et vini nobis et ecclesie nostre exinde provenire debentibus. In cuius rei testimonium firmitatemque etc.

540. PROTESTACIO ET INHIBICIO SUPER ILLEGITTIMA PROVISIONE ET OCCUPACIONE ALCUIUS BENEFICII

Ego procurator et eo nomine reverendissimi in Christo patris et domini Thome etc. coram vobis dominis notariis et testibus hic presentibus, necnon dominis .t. et .t. canonicis dicte ecclesie Strigoniensis hic similiter astantibus et capitulum eiusdem ecclesie representantibus, audientibus et intelligentibus dico, propono et protestor, quod, quamvis collacio, provisio, institutio et 30 confirmacio rectoratus altaris Beatorum Petri et Pauli apostolorum in prefata ecclesia cathedrali Strigoniensi ad latus dextrum fundati ex fundacione, 370^r dotacione ac institucione fundacionis | eiusdem altaris laudabilique consuetu-

1 sue] sive N 3 benivolenciam] *add. et del.* cont N 13 contigerit] contingerit N
 13–14 in perpetuum] imperpetuum N 18 eorundemque] erundemque N 24–25 IL-
 LEGITTIMA PROVISIONE ET OCCUPACIONE ALCUIUS BENEFICII] *litteris simplicioribus scr.* N
 24 ILLEGITTIMA] illegitima N 33 fundacionis] fundatorum(?) N

dine iamdicte ecclesie Strigoniensis spectaverit, prout de presenti spectat ad
 r(everendissimos) dominos archiepiscopos ecclesie Strigoniensis pro tempore
 existentes et per consequens iamfatum reverendissimum dominum nostrum
 Thomam cardinalem et archiepiscopum Strigoniensem, dum scilicet et quan-
 do et quociens rectoratum eiusdem altaris qualitercumque et ex quacumque 5
 causa vacare contingit vel eciam contingat ipsique domini archiepiscopi pro
 tempore et respective, dum et quibus voluerunt, libere et pacifice de rectoratu
 eodem providerunt et providere debent instar aliorum similium vel dissimilium
 beneficiorum eciam ad collacionem, provisionem et institutionem 10
 ipsorum dominorum archiepiscoporum spectantium, in quarum quidem
 collacionis, provisionis et institutionis quietas et pacificas possessiones semper et
 ab immemorabili tempore citra, salvo dumtaxat nonnullorum intrusionibus
 perstiterint, nichilominus tamen, veluti vaga fama dicitur, vos domini cano-
 nici et capitulum predictae ecclesie Strigoniensis nullo vobis iure superinde
 suffragante vel competente quendam magistrum Valentinum de Buda etc. 15
 post mortem condami magistri Anthonii de Gara similiter concanonici vestri
 in dicto rectoratu altaris eciam intrusi seu eiusdem rectoratus ultimi detentoris
 in eundem rectoratum altaris Beatorum P(etri) et P(auli) apostolorum
 <ac> illius res et bona in absentia pretacti reverendissimi domini Tho(me)
 cardinalis et archiepiscopi, ut prefertur, collatoris in Romana Curia agentis 20
 intrusissetis, imposuissetis vel intrudere ac imponere niteremini, prefatus
 quoque magister Valentinus aut aliquis alius sic, ut prefertur, per vos intrusus
 vel intrudendus rectoratum altaris illiusque res et bona preter aliquam prefati
 r(everendissimi) domini Tho(me) cardinalis preterque aliam quamcumque
 370^v canonicam collacionem, provisionem et | institutionem superinde factam pro 25
 se occupans detineret vel detinere niteretur indebite contraque voluntatem
 prefati r(everendissimi) d(omini) cardinalis atque eiusdem et ecclesie sue pre-
 fate iurium preiudicium et detrimentum manifestum. Unde ego procurator,
 qui et cuius supra, nomine, vos prefatos dominos canonicos et capitulum ab
 omnibus et quibusvis vestris pretensis collacionibus, provisionibus seu verius 30
 intrusionibus et intrudi factionibus, pretensarum vestrarum quarumcumque
 de dicto rectoratu altaris aliorumque beneficiorum vestrorum huiusmodi
 supradictorum intromissione sive innovatione factis vel faciendis, prefatum
 vero magistrum Valentinum et quoscumque alios ab eiusdem rectoratu
 altaris et dictorum aliorum beneficiorum rerumque et bonorum eiusdem 35
 et eorundem similiter intrusionem, occupationem et detentionem ac fructuum et
 proventuum eiusdem et eorundem perceptionem omnibus melioribus modo,

1 iamdicte] iandicte N 12 immemorabili] inmemorabili N 19 ac] supplevi 20 col-
 latoris] collatorys N 26 detineret] detinent N

16 Gara] Gara, in comitatu Valkó, cf. Csánki II pp.282–283.

via, iure, forma et causa, quibus possum et debeo, interdico et inhibeo ac protestor, quod, si quid per vos vel alterum vestrum in, de et super premissis vel aliquo premissorum in contrarium huiusmodi protestacionis, inhibicionis et interdicti attemptatum innovatumque fuerit vel fiant, de omnibus dampnis, iniuriis, interesse, quod, que omnia ea et singula per vos et vestrum quemlibet 5 indebite, nulliter et de facto facta fuerunt et eciam fient, et ideo iuribus prefati reverendissimi domini cardinalis et ecclesie sue prefate obesse aut preiudicare in aliquo non debeant neque possunt.

541. CONFIRMATIO ABBACIE ZALADIENSIS

Thomas <etc.> dilecto nobis in Christo venerabili et religioso patri, do- 10
371^r mino Nicolao Kapornay, electo abbati ecclesie Sancti | Adriani de Zala iuris-
dictionis nostre spiritualis Strigoniensis ordinis S(ancti) B(enedicti) abbatis
professo salutem et benedictionem paternam in Domino! Zelus religionis ac
vite sanctimonia, necnon litteralis sciencie sufficiens pericia aliaque preclara
probitatis et virtutum merita, quibus Deo largiente personam tuam insigni- 15
tam fore cognovimus, exigunt, ut ea libenter intendamus, per que tui hono-
ris proveniat incrementum et ecclesia, cui preferis, tua providencia et obser-
vancia religionis feliciter in Domino gubernetur. Cum itaque abbacia Sancti
A(driani) prefati per translacionem etc. venerabilis et religiosi fratris .t., ultimi
veri et immediati possessoris dicte abbacie ad abbaciam Simigiensem factam 20
de iure et de facto nuper vacante venerabilis et religiosi patres, domini Ma-
theus abbas et conventus Sancti Martini Sacrimontis Pannonie te exigentibus
huiusmodi meritis tuis in abbatem ad predictam ecclesiam S(ancti) A(driani)
auctoritate eorum ipsis per regiam (maies)t(a)tem concessa et qua funguntur,
elegerunt, nominarunt et pronunciarunt nobisque ad confirmandum presen- 25
tarunt, prout id ex eorum litteris patentibus sigillis ab intra eiusdem domini
M(athei) abbatis, a tergo ipsius conventus communitis clarius vidimus contine-
ri. Unde fuit nobis pro tui parte supplicatum, ut eleccionem, nominacionem et
presentationem de te factas nostris ordinaria et legacionis nate auctoritatibus,

541 Bónis 3771 (1497–1521).

2 de] corr.(?) ex es N 5 quod, que] quodque N 10 etc.] *supplevi* 11 ecclesie]
om., sed post sancti in folio verso i.e pagina sequenti add. 11 Adriani] *ante add.* ecclesie N
15–16 insignitam] insignatam N 16 libenter] libentur N 19 per] *corr. ex pre* N
20 immediati] immediati N 24 concessa] concessam N 26 prout] *corr. ex pe-* N
27 communitis] communitatis N 28 pro] *add. et del. parte* N 29 auctoritatibus]
auct(oritat)ibus N

9 ZALADIENSIS] *Zalavár, in comitatu Zala, cf. Csánki III p.26.* 11 Nicolao Kapornay]
Nicolaus Kapornay (1512–1524), abbas, posterius commendatarius monasterii, cf. PRT VII
pp.108–112. 20 Simigiensem] *Somogyvár, in comitatu Somogy, cf. Csánki II pp.582–583.*

quibus fungimur, admittere teque in abbacia dicti monasterii Zaladiensis canonice instituere et confirmare dignaremur. Nos vero huiusmodi supplicationibus inclinati, cupientes nichilominus ecclesias et loca prefatis iurisdiccioni et ecclesie nostris subiecta, maxime religiosa viris idoneis committere, qui sciant preesse et prodesse, confisi igitur de tua vita laudabili, quod dictum monasterium per te regulari observancia salubriter in Domino gubernabitur, quorum
 371^v consideracione | antefatas eleccionem, nominacionem et presentacionem de te, ut premittitur, factas admittentes, tibi memoratam abbaciam, necnon iura et pertinencias eiusdem duximus conferendas et de eisdem providendum ac conferimus et providemus teque in eadem abbacia invocata Spiritus Sancti gracia in Dei nomine instituimus et confirmamus, curam et omnimodam administracionem eiusdem in spiritualibus et temporalibus tibi plenarie committentes per presentes, necnon tuo nomine venerabilem .t. legitimum tuum procuratorem propter hoc coram nobis constitutum per bireti nostri capiti suo impositionem investientes de eisdem, recepto tamen prius ab eodem iuramento corporali in animam tuam ad sancta Dei ewangelia manibus suis tacta prestito, quod nobis etc. recuperabis tuo posse, ceterum concedimus et indulgemus, ut eciam a quocumque antistite gratiam Sedis Apostolice habenti solitam benedictionem atque consecracionem in Dei nomine accipere valeas. Quocirca religiosis fratribus et conventui dicti monasterii harum serie in virtute sancte obediencie precipientes mandamus, quatinus receptis presentibus amodo in posterum te ut et tanquam verum et legitimum abbatem eorum ipsius monasterii recognoscant et tibi pareant effective, sicut ordo illius religionis requirit, faciantque tibi et nemini alteri de universis fructibus et proventibus eiusdem monasterii, in quantum in eis fuerit, respondere locis debitis et temporibus opportunis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium etc.

542. CONFIRMATIO PLEBANIE VACANTIS PER MORTEM AD LITTERATORIAM PRESENTACIONEM PATRONORUM FACTA

372^r Dyonisius etc. dilecto nobis in Christo .t. de .t. presbitero | salutem et paternam in Domino benedictionem! Sollicitudo nostri pastoralis officii et debitum nos excitat et inducit, ut singulis ecclesiis nostre iurisdiccioni subiectis et rectoribus viduatis, ne longe vacacionis ferant dispendia, per nostram providam circumspeccionem pastor accedat idoneus et rector providus deputetur, qui populum sibi commissum in spiritualibus pariter et temporalibus sa-

1 admittere] amittere N 10 abbacia] abbacie N 17 etc.] iterum add. quod nobis N
 18 antistite] antiste N 18 habenti] habente N 21 in posterum] imposterum N
 22 monasterii] monasterio N 30 Sollicitudo] sollicitudini N

lubriter dirigat, informet ac ecclesiam ipsam multiplicibus tam in spiritualibus, quam temporalibus efferat incrementis. Sane pridem ecclesia parochiali Beati .G. de .M. nostre Strigoniensis dyocesis per mortem domini Io(hannis), eiusdem ecclesie ultimi veri, legitimi et immediati plebani et rectoris vacante nos ad personam tuam exigentibus probitatum et virtutum tuarum meritis habentes benivolum et graciosum respectum, te tanquam personam benemeritam ad nominacionem et presentacionem .P. et .P. de Curia ratione ipsorum iuris patronatus de te factas, de quibus nominacione et presentacione nobis per litteras eorundem per te coram nobis exhibitas legitimis et evidentibus constitit documentis, in predictam ecclesiam Beati .G. auctoritate nostra ordinaria 10 instituímus et confirmamus ac per bireti nostri capiti tuo imposicionem personaliter investimus et providemus de eadem, recepto a te prius corporali et solito iuramento, quod nobis nostrisque successoribus archiepiscopis canonicè intransibis obediens et fidelis eris ac bona eiusdem ecclesie non alienabis, nec dissipabis, sew distrahes, sed alienata et distracta ad ius et proprietatem 15 ipsius ecclesie reduces iuxta posse, dantes tibi et concedentes tanquam vero et legitimo plebano eiusdem ecclesie in spiritualibus et temporalibus <gubernacionem> ac animarum curam exercendi, gerendi et faciendi plenam et omnimodam potestatis facultatem. Quocirca discretis viris .. dominis | de .A. et de 372^v .Ka. ecclesiarum parochialium plebanis firmiter committimus et mandamus, 20 quatinus te tanquam verum et legitimum plebanum in realem et corporalem ac actualement possessionem eiusdem plebanie adhibitis ad hoc ceremoniis debitis et consuetis inducant et inductum auctoritate nostra defendant excluso exinde quolibet illicito detentore, mandantes omnibus et singulis eiusdem plebanie plebezanis et aliis, quorum interest vel interesse poterit, quatinus tibi plebano 25 de universis et quibuslibet fructibus, redditibus et proventibus eiusdem plebanie plenarie credere et tibi in omnibus licitis et honestis obedire debeant et teneantur effective, quoslibet impediētes te in hac parte et contradictores ad nostram vel vicarii nostri presenciam auctoritate nostra prefata ad terminum competentem citando. In quorum omnium etc. Datum etc., presentibus etc. 30

543. PREFECCIO DOMINI EPISCOPI MILKOVIENSIS ALTARI BEATI GEORGII PER CAPITULUM FACTA

Capitulum ecclesie Strigoniensis dilecto nobis in Christo reverendo in Christo patri et domino M(ichaeli) episcopo Mylkoviensi vicario etc. salutem in Domino! Vacante dudum rectoratu altaris Beati G(eorgii) in ecclesia nostra 35

4 immediati] in immediati N 7 Curia] cur(ia) N 7-8 iuris] iure N 9 per] pro(?)
N 17-18 gubernacionem] supplevi 21 et] ac N

Strigoniensi prefata fundati per mortem condam .t. eiusdem altaris ultimi et immediati possessoris de iure et de facto nos attendentes eiusdem disposicionem ad nos efficaciter pertinere attentiusque consideracionem, quod si dicti
 373^r rectoratus provisio diucius tardaretur, | inde gravia possent in spiritualibus et temporalibus dispendia evenire, post deliberacionem itaque, quam ad 5 ponendam inibi approbatam idoneamque personam habuimus diligentem, ad vos demum tanquam pium patrem, re vera purum, innocentem omniumque morum probitate pollentem ac splendore integri mentis fulgentem convertimus oculos nostre mentis, vos eidem altari Beati Georgii auctoritate nostra in rectorem duximus preficiendum et presentibus preficimus vobisque de 10 eodem pleno iure providemus, tenentes enim fiduciam, quod altare illud per vestre discrecionis industriam preservabitur a noxiis et desolacione, sed grata Deo auctore sub vestre p(aternitatis) fideli regimine et sagaci promptitudine in spiritualibus et temporalibus suscipiet incrementa, curam propterea et administracionem eiusdem altaris paternitati vestre efficaciter committentes 15 harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante.

544. PREFECCIO EIUSDEM IN GUBERNATOREM ARCHIDIACONATUS NEWGRADIENSIS

Dyonisius etc. dilecto nobis in Christo reverendo etc. salutem et paternam in Domino benediccionem! Inducunt nos vestre devocionis atque paternitatis 20 grata merita, ut p(aternitatem) v(estram) <iisdem> prosequamur, que vobis dinoscuntur opportuna. Ut igitur in effectum percipiatis, quod suggerit nostre mentis affectus, vos tanquam pium patrem et animarum pastorem archidiaconatui Newgradiensi nunc per mortem condam domini .t. eiusdem archidiaconatus veri, legitimi et immediati possessoris de iure et de facto vacanti in 25 gubernatorem et administratorem prefecimus, immo presentibus preficimus, 373^v ordinamus et | constituimus curam et administracionem spiritualium et temporalium eiusdem archidiaconatus vobis plenarie committentes, sperantes, quod archidiaconatus ille sub regimine et gubernacione atque efficaci promptitudine in spiritualibus et temporalibus multiplicia suscipiet incrementa. Quocir- 30 ca universis et singulis vicearchidiaconis, plebanis et ecclesiarum parochialium rectoribus in et sub dicto archidiaconatu constitutis et existentibus in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena firmiter precipientes com-

6 ponendam] ponendum N 7 innocentem] innocentum(?) N 9 altari] altare(?) N
 13 vestre] vestra N 20 vestre] vestri N 20 devocionis] devociones N 21 iisdem]
supplevi 21 que] qui N 25 immediati] inmediati N 26 immo] imo N 27 et]
verso folio iterum add. et N 28 archidiaconatus] *add. et del.* veri legitimi N 29 efficaci]
add. et del. prompt N

mittimus et mandamus, quatinus vos in eorum et dicti archidiaconatus gubernatorem recipiant et admittant vobisque de universis et singulis cathedratice et aliis iuribus archidiaconalibus loco et tempore suis semper debitis et opportunis plenarie et sine defectu ac difficultate respondeant et hos, quorum interest, faciant integre responderi, contradictores et illicitos detentores per censuram 5 ecclesiasticam compescentes. In quorum omnium et singulorum etc.

545. SENTENCIA IN CAUSA MATRIMONIALI

Christi nomine invocato ac eius gloriose genitricis Virginis Marie tociusque curie celestis triumphantis! Amen! Nos Demetrius etc. generalis in portu ecclesie Strigoniensis pro tribunali sedentes et Deum solum eiusque iusticiam 10 pre oculis habentes per hanc nostram sententiam diffinitivam, quam de iurisperitorum consilio ferimus in hiis scriptis, in causa, que coram nobis versa est et vertitur per et inter honestam dominam E(lizabeth) consortem Deme-
 374^r trii Zabo de Pesth iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis agentem ex una | et
 predictum Demetrium Zabo reum et conventum de et super eo, quod dictus 15
 Demetrius Zabo in ipsam dominam E(lizabeth) nimium seviens eandem male et immaniter pertractasset et eciam interficere voluisset ipsaque domina Eliza-
 beth propter huiusmodi seviciam dicti Demetrii eidem tanquam marito sew et in ipsius domine Elizabeth mortem machinanti adherere nollet, et illorum oc-
 casione partibus ex altera, visis dictis et deposicionibus testium in huiusmodi 20
 causa super ipsius Demetrii sevicia examinatorum et illis bene ruminatis dici-
 mus, decernimus et pronunciamus, prout infra, videlicet quia dicimus dictos
 D(emetrium) et E(lizabeth) coniuges a thoro et mutua cohabitatione et servi-
 tute separandos et divorciandos esse, prout separamus et divorciamus, decer-
 nentes tamen, ne pretextu separacionis huiusmodi liceat alicui coniugum ad 25
 alia vota convolare sew matrimonium aliquod contrahere, sed, quamdiu vixe-
 rint, debeant sic separati in continencia manere, et ita dicimus, decernimus,
 sentenciamus et pronunciamus omni meliore modo, via, iure, forma, stilo et
 causa, quibus melius et efficacius de iure possumus etc., partes vero ab expensis
 coram nobis legitime factis ob iustam causam litigantes duximus absolvendas 30
 fore, prout absolvimus. Laus Deo!

2 cathedratice] *corr. ex chathedratice* N 5 integre] integri N 8 Christi] Cristi
 N 8 genitricis] *posterius suprascr.* N 13-14 Demetrii] Demetri N 15 conventum]
recte forsan convictum(?) N 17 immaniter] immaniter N 18 Demetrii] Demetri N
 19 Elizabeth] Elizabet N 19 machinanti] *machinare(?)* N 21 Demetrii] Demetri
 N 24 separandos] *seperan(dos)* N 24 divorciandos] *add. et del.* tamen ne pretextu N
 24 separamus] *seperamus* N 27 separati] separati N

546. CITATIO CUM INHIBICIONE IN CAUSA DELEGATA

Thomas Amadeus etc. causeque et causis ac partibus infrascriptis a sanctissimo domino nostro papa iudex et commissarius specialiter deputatus universis et singulis dominis abbatibus, prioribus, prepositis, decanis, archidiaconis, 374^v scolasticis, cantoribus, | custodibus, thesaurariis, succentoribus, sacristis, tam 5 cathedralium, eciam metropolitanarum, quam collegiatarum canonicis parochialiumque ecclesiarum rectoribus sew loca tenentibus eorundem plebanis, viceplebanis, capellanis, curatis et non curatis, vicariis perpetuis, altaristis ceterisque presbiteris, clericis, notariis et thabellionibus publicis quibuscumque per Strigoniensem et Cracoviensem civitates et dyoceses ac alias ubilibet con- 10 stitutis et eorum cuilibet insolidum ac illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes littere nostre pervenerint, salutem in Domino et nostris huiusmodi, immo verius apostolicis firmiter obedire mandatis! Breve apostolicum sive litteras sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Iulii, divina providencia pape secundi in forma brevis sub anulo piscatoris una cum supplicacionis cedula in 15 eisdem introclusa clausas ac sanas et omni prorsus vicio et suspicione carentes nobis pro parte magnifici viri, domini Iohannis Komorowsky de Zywech dicte Cracoviensis dyocesis in eisdem litteris apostolicis principaliter nominati presentatas noveritis nos cum ea, qua decuit, reverencia recepisse huiusmodi sub tenore: IULIUS papa secundus dilecto filio, officiali Strigoniensi. Dilecte fi- 20 li! etc. Continencia autem prescripte supplicacionis cedule introcluse erat ista: BEATISSIME PATER! etc. In fine vero eiusdem supplicacionis sive commissionis cedule scripta erant de alterius manu littera superiori littere ipsius cedule penitus et omnino dissimili et diversa hec verba, videlicet: Concessum, ut petitur, in presencia d(omini) n(ostr) pape. .L. cardinalis Agennensis. In extremitate 25 vero marginis inferioris eiusdem supplicacionis sive commissionis cedule scripta erant de manu scriptoris supradicte | supplicacionis cedule hec verba: Et per 375^r breve s(ancitatis) v(estre) vel per officium Contradictarum, prout actori melius et utilius expedire videatur. De alterius vero manu erant addita et continuata ibidem hec verba, videlicet: Et sine preiudicio legitime execucionis et cum 30 derogacione predicta, dummodo non ultra tres dietas etc. In fine vero horum verborum erant de eadem manu prefati L(eonardi) cardinalis Agennensis, ut prima facie apparebat, verba ista, videlicet: Concessum. L(eonardus) cardinalis

3 commissarius] commissarius N 7 eorundem] earundem N 10 ac] *suprascr.* N 12 immo] imo N 18 dyocesis] diocesis N 20–21 fili] *corr. ex filij* N 22 BEATISSIME PATER!] *litteris simplicibus scr.* N 23 erant] *erat omisso contractionis signo* N 27 supradicte] *add. et del. ap* N 29 erant] *omisso contractionis signo erat* N

17 Iohannis Komorowsky de Zywech] *Iohannes de Comorow, cf. BORSA Justh p.250, nr.681.*
 17 Zywech] *Żywiec, in Polonia meridionali* 32 L(eonardi) cardinalis Agennensis] *ad Leonardum cardinalem cf. Hierarchia catholica II p.82.*

Agennensis. Deinde vero adhuc magis inferius in extremitate eiusdem marginis erant scripta de aliena manu superioribus litteris ipsius cedule simili modo penitus dissimili et diversa hec verba: Datum Rome apud Sanctum Petrum, septimo Idus Augusti, anno septimo. POST QUARUM QUIDEM LITTERARUM apostolicarum huiusmodi presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut pre- 5 mittitur, factas fuimus pro parte eiusdem domini Iohannis Komorwsky principalis debita cum instancia requisiti, quatinus ad execucionem antedictarum litterarum apostolicarum procedere et citacionem legitimam una cum inhibicione inserta ad partes contra et adversus honestam dominam Annam se pro filia et herede condam domine Hedvigis Zaczakowsk, relicte condam Iohannis 10 .t., dicte civitatis Cracoviensis in antedictis litteris apostolicis similiter ex adverso principaliter nominatam omnesque alios et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes et in execucione presencium nominandos iuxta et secundum litterarum apostolicarum predictarum sive commissionis nobis fac- 15 tarum et presentatarum vim, formam et tenorem in forma solita et consueta decernere et concedere dignaremur. Nos igitur Thomas iudex et commissarius prefatus attendentes huiusmodi requisicionem fore iustam et consonam 375^v rationi volentesque in causa et | causis huiusmodi et inter partes in dictis litteris apostolicis contentas rite et legitime procedere ac partibus ipsis dante Domino iusticiam ministrari, ut tenemur, idcirco auctoritate apostolica nobis 20 commissa et qua fungimur in hac parte, vos omnes et singulos supradictos et vestrum quemlibet insolidum tenore presencium requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie coniunctim vel divisim vobisque nichilominus et vestrum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam in vestrum quemlibet canonica monicione premissa, si ea, que vo- 25 bis in hac parte committimus et mandamus, neglexeritis sew distuleritis contumaciter adimplere, ferimus in hiis scriptis, districte precipientes mandamus, <quatinus> infra sex dierum spacium post presentacionem sew notificacionem presencium vobis vel alteri vestrum factas et, postquam pro parte dicti domini Iohannis principalis super hoc vigore presencium fueritis requisiti sew alter ve- 30 strum fuerit requisitus, immediate sequencium, quorum sex dierum duos pro primo, duos pro secundo et reliquos duos dies vobis universis et singulis supradictis et vestrum cuilibet pro tercio et peremptorio termino ac monicione canonica assignamus, ita tamen, quod in hiis exequendis unus vestrum alterum non expectet, nec unus pro alio sew per alium se excuset, prefatam dominam 35 Annam ex adverso principalem omnesque alios et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes et in execucione presencium litterarum nominandos

2 manu] *add.* litteras N 11 antedictis] *corr.* ex auditis(?) N 12 nominatam] *corr.* ex nominatim N 27 mandamus] mandantes N 28 quatinus] *supplevi* 31 fuerit] fueritis N 35 expectet] *lege* expectet

3-4 septimo...septimo] 7 Aug. 1510

in eorum propriis personis, si ipsorum presenciam commodè habere poteritis, alioquin in hospicio habitacionum suarum, si ad ea vobis tutus pateat accessus, 376^r sin autem, in parochiali sew parochialibus, sub qua | sew sub quibus degunt et morantur, aliisve ecclesiis et locis publicis quibuscumque, de quibus ac ubi, dum et quociens expedierit, infra missarum et aliarum horarum divinarum so- 5 lempnia, dum ibidem populi multitudo ad divina audienda convenerit aut alias legitime congregata fuerit, ex parte nostra, immo verius apostolica auctoritate, alta et intelligibili voce peremptorie citare curetis, ita tamen, quod verissimile sit citacionem vestram huiusmodi ad ipsorum citandorum noticiam indubita- tam devenire, ne de premissis vel infrascriptis ignoranciam aliquam ostendere 10 valeant sew eciam quomodolibet allegare, quos nos eciam et eorum quemlibet tenore presencium sic citamus, quatinus tricesimo die post citacionem vestram huiusmodi per vos sew alterum vestrum eis factam immediate sequentes, si dies ipsa tricesima iuridica fuerit et nos sew alter forsàn loco nostri subdelegandus Strigonii in porticu ecclesie Strigoniensis vel nostre habitacionis domo mane, 15 hora audiendi causarum consueta ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedere contigerit, compareant in iudicio legitime coram nobis vel dicto iudice per nos forsitan subdelegando per se vel procuratorem sew procuratores suos idoneum sew idoneos ad causam et causas huiusmodi sufficienter instruc- tos cum omnibus et singulis actis, acticatis, litteris, scripturis, instrumentis, 20 processibus, privilegiis aliisque iuribus et munimentis causam et causas huiusmodi tangentibus sew eam et eas quomodolibet concernentibus prefato domi- no Iohanni principali sew procuratori legitimo de et super omnibus et singulis in suprascriptis litteris apostolicis sive prescripta nobis facta et presentata com- missione contentis de iusticia responsuri, dicturi et obiecturi, si quid dicere vel 25 376^v obicere voluerint contra preinsertas litteras et commissionem sive personam | nostram, alias visuri et audituri nos in huiusmodi causa et causis iudices fore competentes pronunciiari ac in eisdem causa et causis ad omnes et singulos actus et terminos gradatim et successive, eciam usque ad sententiam diffini- tivam inclusive, debitis et consuetis terminis et dilacionibus precedentibus, ut 30 moris est, processuros et per nos sive dictum iudicem subdelegandum procedi visuri aliasque dicturi, facturi, allegaturi, audituri et recepturi, quicquid iusticia suadebit et ordo dictaverit rationis, certificantes nichilominus eosdem sic cita- tos, quod sive in dicto citacionis termino, ut premissum est, comparuerint, sive non, nos nichilominus vel dictus iudex subdelegandus ipsis non ibi ulterius per 35 edictum in foribus huius ecclesie cathedralis Strigoniensis more solito publice citatis ad partis comparentis et causam sew causas huiusmodi prosequi curan-

1 commodè] comode N 7 immo] imo N 29 terminos] signato desuper cum signo /. N 31 processuros] processuri N 34 sive] si N 35 ulterius] desideratur forsàn expectatis add. et del. sio N 37 comparentis] coranparen(tis) N

tis instanciam ad premissa omnia et singula ac alias, prout iustum fuerit, procedemus sew procedet iusticia mediante, dictorum citatorum contumacia vel absentia in aliquo non obstante. ET INSUPER ATTENDENTES, quod lite et causa sew causis huiusmodi sic, ut premittitur, coram nobis indecisis pendentibus nichil sit per quempiam innovandum sew attemptandum, idcirco vobis omni- 5 bus et singulis supradictis, quibus presentes nostre littere diriguntur, et cuilibet vestrum auctoritate apostolica supradicta, modo et forma premissis, tenore presencium committimus et mandamus, quatinus post legitimam dicte citationis execucionem reverendo domino Iacobo de .t., canonico et officiali alias 377^r Cracoviensi et extraordinariis quibuscumque per Strigoniensem et Cracoviensem civitates et dyoceses predictas et alias ubilibet constitutis et presertim prefate domine Anne principali ex adverso omnibusque aliis et singulis, quorum interest, intererit sew interesse poterit quomodolibet in futurum, quibuscumque nominibus censeantur et quacumque prefulgeant dignitate, de quibus pro parte antedicti domini Iohannis principalis vigore presencium super hoc fuerit 15 tis requisiti se alter vestrum super hoc fuerit requisitus, inhibeatis, quibus nos eciam et eorum cuilibet tenore presencium inhibemus, ne ipsi sew eorum alter in causa et causis huiusmodi per se vel alium sew alios publice et occulte, directe vel indirecte, quovis quesito colore vel ingenio in litispendencia et iurisdiccione nostre, immo verius Apostolice Sedis vilipendium et contemptum 20 dictique domini Iohannis principalis iurisque sui preiudicium et gravamen lite et causa sew causis huiusmodi coram nobis indecisis pendentibus quicquam innovare sew attemptare presumat sew presumant, quod si secus factum fuerit, id totum revocare et in statum pristinum reducere curabimus iusticia mediante. Diem vero sew dies citationis et inhibicionis vestrarum huiusmodi atque for- 25 mam ac, quicquid in premissis feceritis sew alter vestrum duxerit faciendum, nobis per vestras litteras patentes aut instrumentum publicum harum seriem sew designacionem in se continentes sive continens remissis presentibus, quanto cicius poteritis, fideliter intimare curetis. ABSOLUCIONEM VERO omnium et singulorum, qui pretactam nostram excommunicacionis sentenciam incur- 30 rint sew incurrerit quoquo modo, nobis <et> superiori nostro tantummodo reservamus. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premisorum presentes litteras sive presens publicum instrumentum huiusmodi nostras citationem et inhibicionem | in se continentes sive continens exinde fieri et per notarium publicum nostrumque et huiusmodi cause coram nobis scribam 35 infrascriptum subscribi et publicari mandavimus sigillique nostri iussimus et fecimus appensione communiri. Datum et actum Strigonii, in domo habita-

1-2 procedemus] *add. et del. sed* N 11 et] *add. et del. existen(tibus)* N 17 eciam] *posterius suprascr.* N 18 occulte] *oculte* N 20 immo] *imo* N 31 et] *supplevi*
37 communiri] *comuniri* N

cionis nostre, sub anno Domini millesimo quingentesimo decimo, indicione tredecima, die vero vigesima quinta mensis Octobris, pontificatus prefati sanctissimi in Christo patris etc. anno septimo, presentibus ibidem .t. et .t. testibus ad premissa vocatis atque rogatis.

547. COMMISSIO AD RESPONDENDUM POSICIONIBUS IN PARTIBUS, SUPRASCRIPTIO SEQUITUR

5

Dilectis nobis in Christo honorabilibus et discretis viris, dominis vicearchidiaconis de Zwchan de .t. et .. de .t. ecclesiarum parochialium plebanis dyocesis Strigoniensis pro venerabili et egregio domino Uriele preposito de Thwroc iamfate dyocesis contra nobilem dominam Ursulam, relictam condam egregii 10 Michaelis de Maythen, nunc vero consortem nobilis Georgii de Zablati eiusdem dyocesis super iuramento calumpnie et responsione ad infrascriptas positiones duodecimo die datarum presencium et aliis duobus diebus immediate 15 sequentibus iuridicis et item super recepcione et examinacione testium sexto die prescripti termini et aliis duobus diebus immediate sequentibus non festi- 15 vis in possessione prefata Zwchan per vos modo et forma intrascriptis fiendis et ad sextam diem iuridicam post ferias vindemiarum proxime instantes trans- 378^r mittendis sine crastinacione memorialis commissio ad iudicem. | Discrecionibus vestris in virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena firmiter precipiendo committimus et mandamus, quatinus habitis presentibus ac dum 20 super hoc cum presentibus fueritis requisiti, duodecimo die datarum presencium et aliis duobus diebus immediate sequentibus ad id aptis et non festivis erga nobilem dominam Ursulam, relictam condam egregii Michaelis de Maythen, nunc vero consortem nobilis Georgii de Zablati Strigoniensis dyocesis accedere ibique recepto ab eadem iuramento calumpnie eidem domine Ursule, 25

547 Bónis 4269 (9 Septembris 1520).

1 indicione] indicione N 2 quinta] iterum add. die N 5 COMMISSIO] commissio N 5–6 IN PARTIBUS, SUPRASCRIPTIO SEQUITUR] litteris simplicioribus scr. N 7–18 Dilectis ... iudicem] inscriptio litterarum a tergo earum scribi solita 7–8 vicearchidiaconis] corr. ex vicearchidiaconib N 10 egregii] corr. N 11 Maythen] Maythe N 13 immediate] immediate N 15 immediate] immediate N 17 ferias] f(eri)as N 18 memorialis... iudicem] ad partem dextram paginae duobus lineis redactum scr. N 22 immediate] immediate N 23 relictam] relicte N 23–24 Maythen] Maythe N

1–2 anno...Octobris] 25 Oct. 1510 8 Zwchan] Szucsány, in comitatu Nyitra, cf. Györffy IV p.472. 9 Uriele preposito] Uriel Majthényi (1501–1516), praepositus de Turóc, cf. MÁLYUSZ Egyházi társadalom pp.213–215. 9 Thwroc] Túróc, in comitatu Túróc, cf. LELKES Helységnévazonosító p.688. 11 Maythen] Majtény, in comitatu Trencsén, cf. Csánki – Fekete Nagy IV pp.150–151. 11 Zablati] Záblát, in comitatu Trencsén, cf. Csánki – Fekete Nagy IV pp.208–209.

quatinus ipsa propria in persona nonnullis posicionibus et articulis alias contra eam pro parte venerabilis et egregii domini, Urielis, prepositi de Thwroc
 iamfate dyocesis coram nobis iudicialiter oblatis et presentibus litteris nostris
 introclulis singulariter singulis clare, directe, sufficienter, de membro ad mem- 5
 brum et de particula in particulam expositis et declaratis prius eidem medio iuramento per verbum 'credit vel non credit, scit vel nescit' respondeat sub pena
 confessati aliisque iuris remediis, auctoritate nostra vobis in hac parte attributa et concessa mediante comminando eidem et certificantes eandem, quod si
 ipsa respondere et iurare, ut supra, pertinaciter recusaverit, extunc posiciones et articuli huiusmodi non obstante pertinacia et contumacia eiusdem per nos 10
 habebuntur et declarabuntur contra eam pro confessatis, iubere et mandare, habita quoque responsione eiusdem domine Ursule copiam earundem responsionum antedicto domino Urieli preposito vel eius legitimo procuratori petentibus vel eam habere volentibus dare et deinde ad possessionem Zwchan sexto
 die iamdicti termini et aliis duobus diebus immediate sequentibus ad id aptis 15
 et iuridicis similiter accedere, ad eosdem locum et terminum omnes et singulos utriusque sexus homines, qui vobis pro parte antedicti domini Urielis prepositi
 378^v pro testibus nominati fuerint, in vestri presenciam citare | ac de dicenda veritate tactis Scripturis sacrosanctis iurari facere in presencia parcium predictarum, si
 comparuerint, monita et citata dicta domina Ursula per vos ad videndum iurari 20
 eosdem testes et dandum interrogatoria, per que iidem testes interrogari et examinari debeant, alioquin non obstante partis alterius vel ipsius procuratoris absencia vel contumacia non comparentis vel eciam interrogatoria huiusmodi non dantis, tandem semotis ipsis partibus et earum procuratoribus testem
 quemlibet singulariter et secrete super negatis articulis sew posicionibus, que 25
 scilicet per dictam dominam Ursulam negate ex eisdem fuerint, aliasque iuxta vim, formam et tenorem libelli, addicionum ac posicionum et articulorum huiusmodi presentibus introclulorum diligenter examinare et interrogare, et tandem dicta et attestaciones eorundem per vos una cum dictis responsionibus antefate domine Ursule, si responderit, fideliter conscripta, clausa et neu- 30
 tri parcium revelata, presentibus eciam introclulis et in specie remissis nobis ad sextam diem iuridicam post ferias vindemiarum proxime instantes simul cum eisdem libello, addicionibus et posicionibus modo simili dictis presentibus litteris reclusis transmittere sine crastinacione debeatis et teneamini et nichilominus, si super hoc requisiti fueritis unus vestrum alterum pro teste ex- 35
 aminare, et dicta eiusdem modo simili clausa et sigillata transmittere possit et debeat. Testes autem, qui nominati fuerint, si se gracia, odio, amore, favore vel

15 immediate] immediate N 16 terminum] corr. ex terminos ad termi(n)o N 27 ac] corr. ex et N 30 antefate] antefati N 30 domine] domi(ne) N 35 requisiti fueritis] fueritis requisiti cum signis ordinem verborum permutandi N 35 unus] in forma inconsueta scr.? N

timore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam auctoritate nostra compellatis veritati testimonium perhibere. Volumus autem, quod testes ipsi veniant et
 379^r recedant in expensis | et vectura producentis. Datum Strigonii decima nona die mensis Septembris, anno 1520.

548. EDICTUM SUPER EXHIBICIONE REGISTRI ETC.

5

Demetrius etc. per hoc presens publicum edictum valvis aut columpne sacristie interioris ecclesie Strigoniensis affixum vos dominos omnes universaliter et singulos singulariter cuiuscumque status, gradus, condicionis, preeminencie ac dignitatis homines in hac ecclesia Strigoniensi dignitates, personatus, canonicatus, prebendas et quecumque beneficia et officia obtinentes et habentes ac illum vel illos, quem vel quos presens tangit negocium sive tangere poterit in futurum, et presertim, qui proventus et redditus eiusdem ecclesie et tocius capituli Strigoniensis, necnon capelle Beate Marie Virginis ad latus sinistrum ipsius ecclesie Strigoniensis constructe ab anno Domini millesimo quingentesimo sexto proxime preterito usque ad annum presentem inclusive
 10 et respective perceperunt, collegerunt, administrarunt et diviserunt ac super huiusmodi administracione, percepcione, colleccione et divisione quecumque registra aut memorialia sive notas, scripturas et cauciones quascumque confecerunt et ordinarunt aut per alios administratores, perceptores, collectores, diviso-
 15 sores sive eorundem factores factas et ordinatas penes et apud se habuerunt et 20 habent aliosve fecisse, ordinasse, habuisse, habere et detinere sciunt, eciam si extra pretactam ecclesiam in civitate, dyocesi, iurisdiccione et provincia Strigoniensi et alias ubicumque et in quocumque loco existant, ad cuius sew quorum noticiam presens publicum nostrum edictum venerit sew verissimiliter venire poterit, de pretacti reverendissimi domini nostri, domini Thome cardinalis et
 25 legati speciali et expresso superinde nobis facto mandato monemus et requirimus, quatinus hii, qui ex vobis presentes et in predicta ecclesia sunt, infra
 379^v sex dierum spacium diei reditus eorundem | ad dictam ecclesiam computandum, quorum dierum predictorum spacium eciam respective ipsis pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica et
 30 sub excommunicacionis pena, quam, si secus fecerint sew fecerit, quod eis et cuilibet eorum presentibus mandamus, in contemptores huiusmodi mandati nostri exnunc prout extunc et extunc prout exnunc ferimus in hiis scriptis

548 Bónis 4256 (21 Martii 1520).

12 redditus] *littera d suprascr. corr. ex reditus* N 14 ipsius] ipsi N 20 apud] apud N
 21 sciunt] scimt(?) N 27 sunt] (?) N 28 diei] *intellige a die*

3–4 decima...1520] 19 Sept. 1520

vosque et vestrum quemlibet eandem incurrere volumus ipso facto, huiusmodi registra, memorialia, cauciones, notas et scripturas quascumque proventus, redditus, obvenciones, collecciones et administraciones fructuum, proventuum et reddituum vel rationes, calculaciones, libros rationum super eis publice vel in privato factas, quorumcumque manus et scripture existant, factum et negotium capituli ac ecclesie et capelle predictorum, ut prefertur, in premissis et aliquo premissorum tangentes et concernentes ac tangencia et concernencia, si in specie extant, realiter et in specie, vel si transsumptum fuerit, eo modo, prout est, transsumptum in et ad manus venerabilium ac honorabilium Cherubin de Zenthes, Nicolai de Endred, Mathei de Azzonfalwa et Ladislai Kaplyan de 10
Lelch canonicorum dicte ecclesie Strigoniensis ac racionatorum et calculato-
rum proventuum dominorum canonicorum et capituli ac capelle predictorum ad id deputatorum non obstante quacumque excusacione exhibeant, assignent ac dent et tradant ac alios huiusmodi registra, iura, memorialia, cauciones, notas et scripturas apud se habere et detinere aut alias de continenciis earundem 15
380^r constare scientes revelent, dicant et manifestent, quibus exhibitis, revelatis et manifestatis hiis, ad quos ex vobis id pertinet, plenam, rectam et omnimodam rationem cum eisdem racionatoribus ponere debeant et teneantur, infra tamen terminum ad id per eosdem exactores rationum prefigendum, alioquin lapsis dictorum sex et aliorum trium dierum spaciis respective nos ad huiusmodi 20
excommunicacionis sentencie declaracionem et denunciacionem ipsorum habencium et detinencium ac non revelancium et non manifestancium, rebellionem aut contumacia in aliquo non obstantibus ordine iuris id exigente procedemus. Absolucionem vero omnium et singulorum, qui premissam excommunicacionis sentenciam incurrerint, nobis vel superiori nostro tantummodo 25
reservamus atque omnes illos et singulos, qui presentes litteras parietibus, valvis seu locis affixas temere remove et auferre presumpserint, in hiis scriptis excommunicamus, quorum absolucionem similiter <nobis> vel superiori nostro reservamus. Datum Strigonii, 21 Marcii anno 1520.

11 Lelch] *lectio non plene certa* 15 apud] *apud N* 15 se] *corr. ex de N* 18–19 tamen] *t(ame)n v. potius t(a)n(tum)(?) N* 26 parietibus] *presentibus N* 27 auferre] *aufferri N* 27–28 excommunicamus] *excommunicacionis N* 28 nobis] *supplevi*

10 Zenthes] *Szentes, in comitatu Csongrád, cf. Györffy I p.904.* 10 Nicolai] *Nicolaus Endrédi (1511–1526), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.130 et C. TÓTH Esztergomi archont.* 10 Endred] *Endréd, in comitatu Veszprém (?), cf. Csánki III p.229.* 10 Mathei] *Matthaeus Asszonyfalvi (1518–1526), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.129 et C. TÓTH Esztergomi archont.* 10 Azzonfalwa] *Asszonyfalva, in comitatu Vas (?), cf. Csánki II p.712.* 10 Ladislai] *Ladislau Kaplyan (1513–1524), canonicus Strigoniensis, cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.129 et C. TÓTH Esztergomi archont.* 11 Lelch] *Léh (?), in comitatu Gömör, cf. Györffy II p.522.* 29 21 Marcii anno 1520] *21 Marc. 1520*

549. QUANDO RELIGIOSUS AUFFUGERET CLAM DE ALIQUO ORDINE SIVE
CLAUSTRO

Demetrius etc. dilectos nobis in Christo universos et singulos utriusque se-
xus homines, personas tam ecclesiasticas, quam seculares, cuiuscumque status,
gradus, ordinis et condicionis existant, in et sub Strigoniensi ac eius iurisdicci- 5
one spirituali, necnon Agriensi, Quinqueecclesiensi, Wesprimiensi, Iauriensi,
Waciensi et Nittriensi civitatibus et dyocesibus ubilibet constitutis et existen-
tibus coniunctim et divisim cum presentibus requirendos et monendos horta-
mur, requirimus et monemus primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorie
380^v eisque et eorum cuilibet in virtute sancte obediencie et | sub excommunicationis 10
pena, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint sew ipsorum alter fecerit,
que ipsis in hac parte mandamus, trium dierum canonica monicione premissa
exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis, districte precipiendo
mandantes, quatinus ipsi et ipsorum quilibet, dum super hoc pro parte vene-
rabilis et religiosi fratris, domini Andree, prepositi de Bozok dicte Strigonien- 15
sis dyocesis, ordinis Premonstratensis cum presentibus fuerint requisiti sew
eorum alter fuerit requisitus, quendam fratrem Albertum, professum prefati
ordinis alias in dicta Bozok degentem, qui abiecta regulari observancia, non
petita, nec obtenta licencia pretacti domini Andree prepositi, sui scilicet prela-
ti abinde clam discessisse et alibi in grave scandalum eiusdem ordinis et anime 20
sue salutis perniciem vagari dicitur, hii scilicet, qui eum receptassent et in ip-
sorum domibus et in hospiciis foverent et tenerent, a se licenciare et extradare,
alii vero alios sew alium ipsum foveri et tenere scientes significare, revelare et
manifestare antefato domino Andree preposito sive hominibus eiusdem ad id
deputatis et transmissis, reliqui vero viri, domini ecclesiarum parochialium ac 25
capellarum et altarium rectores ceterique presbyteri, clerici ac notarii et tha-
belliones publici pro presencium litterarum nostrarum execucione huiusmodi
simili modo pro parte antelati domini Andree prepositi fuerint <requisiti> sew
alter eorum fuerit requisitus, easdem litteras nostras exequi omnesque et sin-
gulos supradictos, de quibus requisiti fuerint ex parte nostra requirere, monere 30
modo et forma, quibus supra, contradictores autem et monicioni nostre huius-
381^r modi parere recusantes in eorum | et cuiuslibet ipsorum ecclesiis coram populi
multitudine, ut moris est, per vos excommunicatos fore publicare et denuncia-
re debeant et teneantur, difficultate, renitencia et procrastinacione sine omni,
salvo tamen et reservato, quod si qui ex supradictis sic, ut prefertur, monitis 35

7–8 existentibus] *add. et del.* qui N 9 peremptorie] *add.* termino N 10 et] *iterum*
add. et N 18 dicta] *intellige* villa 19 scilicet] *add. et del.* pretacti N 22 domibus]
add., corr. et del(?) teneretis N 28 requisiti] *supplevi*

15 Bozok] Bozók, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.54–55.

et requisitis se premissorum occasione indebite gravatos fore allegaverint, ex-
tunc tales auctoritate nostra in nostram peremptorie cum solita certificatione
de non citando ulterius ipsos de partibus et ad totam causam citare curent pre-
senciam ad terminum competentem per eos ipsis prefigendum. Seriem huius-
modi execucionis ipsorum nobis suo modo cum nominibus et cognominibus 5
monitorum, excommunicatorum et eciam citatorum, si qui fuerint, ac quicquid
etc.

550. EXECUTORIALIS IN MINORI FORMA, QUANDO CAUSA PROPHA-
NA ESSE PRONUNCIABITUR ET AD SECULAREM IUDICEM CUM
CONDEMPNACIONE EXPENSARUM REMITTITUR

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis eccle-
siarum plebanis in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spirituali, necnon
Agriensi, W(aciensi), Q(uingueecclesiensi) etc. civitatibus et dyocesibus ubivis
constitutis etc. Noveritis, quod orta alias coram nobis et in hac sede spirituali
Strigoniensi quedam litis et quescionis materia inter circumspcctum Albertum 15
talem de .t. dyocesis pretacte Q(uingueecclesiensis) ut actorem ab una et simi-
liter circumspcctos Iohannem et Emericum Nagh de .t. dicte dyocesis Quin-
que(ecclesiensis) etc. racione et pretextu non observacionis cuiusdam compro-
missi inter partes predictas facti et celebrati illiusque occasione ab alia parti-
bus, in qua citacione eiusque execucione legitimis precedentibus, postquam 20
ad nonnullos actus iudiciales et terminorum substancialium observacionem in-
381^v ter partes antedictas sew verius earum legitimos procuratores per nos fuisset
processum, tandem de anno Domini millesimo quingentesimo decimo quinto
proxime preterito duodecima die mensis Novembris nobis ad iura reddenda et
causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudi- 25
cio nobiles magistri Emericus de Saaros, dictorum Iohannis et Emerici et Phi-
lippus de Certaldo, annotati Alberti respective procuratores, prout videlicet de
ipsorum Emerici et Philippi hincinde procuratorum procuracionum mandatis
nobis ex actis cause et causarum huiusmodi legitimis constitit et constat do-
cumentis, et idem magister Emericus procurator nomine, quo supra, declinans 30
forum et iurisdiccione nostram dixit et allegavit causam ipsam inter partes
antedictas, ut prefertur, motam fuisse et esse prophanam et per consequens co-

550 Bónis 4179 (12 Novembris 1515).

8–10 CAUSA...REMITTITUR] *litteris simplicioribus scr.* N 15 materia] matheria N 19 in-
ter] *add.* p(re) N

26 Saaros] Sáros, in comitatu Gömör (?), cf. Györffy II p.546. 27 Certaldo] Certaldo, in
Italia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL *Orbis Latinus* I p.488.

ram nobis et in hac sede Strigoniensi minime ventillandam, sed eam potius ad iudicem secularem competentem cum condempnacione expensarum in prosecutione huiusmodi cause per dictos Io(hannem) et E(mericum) factarum remittendam fore et remitti debere et ipsis instantibus et per nos superinde interloqui petentibus, visis prius per nos et diligenter inspectis libello pro parte annotati Alberti coram nobis iudicialiter exhibito ceterisque actis, acticatis et per partes antedictas sew verius ipsarum procuratores allegatis et deductis interloquentes pronunciamus causam huiusmodi supradictam fuisse et esse prophanam et per consequens coram iudice seculari tractandam eandemque ad iudicem secularem competentem cum condempnacione expensarum remittendam fore, prout remisimus et remittimus prefatumque Albertum in expensis in et pro prosecutione cause huiusmodi per dictos Iohannem et Emericum legitime factis condempnavimus et condempnamus per presentes. Quas quidem expensas tandem die datarum presencium debita moderacione prehabita ad florenos xii et den(arios) lxxxx^{ta} taxavimus et limitavimus, recepto tamen 15
382^r primitus a prefato | magistro E(merico) procuratore nomine, quo supra, iuramento corporali ad sancta Dei ewangelia prestitio, quod idem Iohannes et E(mericus) in et pro prosecutione cause huiusmodi tot et tantum, videlicet xii florenos et lxxxx^{ta} den(arios) necessario exponere debuerunt et exposuerunt. Postmodum fuimus per prefatum magistrum E(mericum) procuratorem, quo 20 supra, nomine, ut sibi sew verius dictis principalibus suis superinde de opportuno iuris remedio providere ac expensarum taxacionem huiusmodi debite executioni demandare dignaremur. Nos autem attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et rationi consonam quodque parum aut nichil prodesset expensas taxare, si debite executionis non sortirentur effectum, expensarum 25 huiusmodi taxacionem debite executioni demandandam fore decrevimus et demandavimus, presentes litteras nostras superinde decernentes. QUE OMNIA ET SINGULA vobis omnibus et singulis dominis supradictis intimamus, insinuamus et notificamus ac ad vestram et cuiuslibet vestrum noticiam deducimus et deduci volumus per presentes, et nichilominus vobis et cuilibet vestrum in 30 virtute sancte obediencie et sub excommunicacionis pena, quam etc., requisitus, ad prefatum Albertum, ubicumque eius presenciam commode habere poteritis, personaliter accedatis ipsumque ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quem et nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipse infra quindecim dierum spacium a die requisicionis et monicionisstrarum 35 huiusmodi de ipso fiendarum computandorum, quorum dierum spacium sibi pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque
24–25 parum...effectum] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

12 dictos] *add. et del.* Emericum N 24 nichil] nihil N 32 commode] comode N

canonica et sub excommunicacionis pena prefigimus et assignamus, quam in eum, nisi fecerit, quod ei in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, de prefatis duodecim florenis ac nonaginta denariis nomine expensarum prefatarum et item aliis duobus florenis in et pro expedicione presencium litterarumstrarum expositos, ad quos scilicet duos 5
 382^v florenos nos presentes | litteras nostras taxamus et in eisdem quoque ipsum Albertum condempnamus, eisdem Io(hanni) et Emerico satisfaccionem omnimodam impendere debeat et teneatur realiter et cum effectu. Qui si id fecerit, bene quidem, alioquin lapso dictorum quindecim dierum spacio eundem in vestris etc. et faciat denunciiari tamdiu, donec et quousque de premissis sa- 10
 tisfecerit effective et de eius absolucione vobis constiterit evidenter. Et tandem seriem huiusmodi vestre execucionis etc. Datum Strigonii.

551. CITACIO AD VALVAS AD VIDENDUM ET AUDIENDUM OB NON PARICIONEM LITTERIS EXECUTORIALIBUS EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIAM INCURRISSE DECLARARI

Reverendus in Christo pater, dominus Demetrius etc. tenore presencium in foribus huius alme ecclesie Strigoniensis citat et citari mandat providum Io(hannem) talem de .t. eiusque procuratores, si qui etc., sedere contigerit, coram eodem domino vicario legitime compareat ad docendum et ostendendum se effectualiter paruisse quibusdam aliis litteris executorialibus alias per dictum 20
 dominum Demetrium episcopum et vicarium decretis et in partibus contra ipsum Iohannem legitime executis in causa et causis, que coram dicto domino vicario vertuntur sew verti et esse sperantur inter honorabilem dominum talem ut actorem ab una et prefatum Io(hannem) velut in causam attractum ratione certorum negociorum in actis cause et causarum huiusmodi lacius deducto- 25
 rum et illorum occasione partibus ab altera, alioquin videndum et audiendum se excommunicacionis sententiam in eventum non paricionis predictis litteris executorialibus sew rei iudicate in eisdem litteris sew processibus executorialibus latam et fulminatam incurrisse declarari et litteras desuper opportunas decerni vel dicendum et causam, si quam habuerit racionabilem, cur premissa 30
 383^r fieri | non debeant, allegandum, alioquin dictus dominus vicarius huiusmodi instante termino ad partis coram eo comparentis instanciam ad premissa et alias, prout iuris fuerit, ad ulteriora procedet, alterius partis ausencia vel contumacia

13–15 OB NON...DECLARARI] *litteris simplicioribus scr.* N 14 EXECUTORIALIBUS] executorialis N 20 per] pre N 21 in] im N 30 dicendum] dndum *cum contractionis signo* N

in aliquo non obstantibus. Datum Strigonii etc.

552. FASSIONALIS PER VIAM COMPOSICIONIS CORAM CAPITULO

Nos capitulum ecclesie Strigoniensis memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod egregio Georgio de Ews, administratore proventuum archiepiscopatus dicte ecclesie nostre Strigoniensis ab una et nobili Lodovico de Kemend ab alia partibus coram nobis personaliter constitutis idem Georgius Ewssy, egregii Ladislai de eadem Ews fratris ac generose domine Katherine, sororis et Iohannis filii, necnon aliorum consanguineorum et proximorum suorum, dictus vero Lodovicus Iohannis fratris et filiorum aliorumque similiter proximorum suorum oneribus et gravaminibus 10 in infrascriptis super sese assumptis libere et sponte declararunt proposuerunt et confessi extiterunt in hunc modum, quod cum retroactis temporibus dicti Georgius et Ladislaus de Ews et domina Katherine, soror ipsorum iuxta legem et consuetudinem huius incliti Regni Hungarie in dominium totalium porcionum possessionariarum egregiorum Vitalis Wythez de Zenthmarthon et domine Susanne, consortis eiusdem, filie videlicet condam Iohannis de Kemend, necnon Achacii, filii eorundem Vitalis et domine Susanne in eadem Kemend, necnon Kyskemend, Waralya ac Nanya, Pethve, Thapaz et Gerecz ac prediis ad easdem possessiones pertinentiis omnino in comitatu de Baronya existentibus habitatum iure cuiusdam concambialis permutacionis ipsis incumbenti 20 383^v mediantibus litteris introductoriiis et statutoriis | magnifici viri, comitis Petri comitis de Sancto Georgio et de Bozyn, iudicis curie serenissimi principis, domini Wladislai, Dei gracia Hungarie, Bohemie etc. regis, domini nostri graciosissimi, necnon waywode Transsilvani et Sicularum comitis legitime introire voluissent, tunc nomine et pro parte eorundem Lodovici et Iohannis 25 introduccioni et statucioni huiusmodi contradictum fuisset et licet huiusmodi contradiccionis occasione non solum in curia regia ac iudicio seculari, sed etiam in foro spirituali pretextu cuiusdam testamenti plures et diverse lites ac

552 Bónis 4159 (16 Martii 1515).

7 eadem] *subintellige villa* 16 Kemend] *omisso contracionis signo* Kemed N 17 eadem] *intellege villa* 17 Kemend] *omisso contracionis signo* Kemed N 18 Kyskemend] Kyskemend N 18 ac Nanya] Ananja (?) N 23 Wladislai] Ladislai N 24 Transsilvani] Transsilvany N 24 legitime] legitime N 26 et] *add. lic[et]* N

6 Kemend] *Kéménd, in comitatu Baranya, cf. Györffy I pp.323–324.* 15 Zenthmarthon] *Szentmárton, in comitatu Baranya, cf. Györffy I p.390.* 18 Kyskemend] *idem ac Kéménd* 18 Waralya] *idem ac Kéménd, cf. Györffy I p.323–324.* 18 Nanya] *Namja, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.510.* 18 Pethve] *Petre, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.517.* 18 Thapaz] *Tapász, in comitatu Baranya, cf. Csánki II pp.529–530.* 18 Gerecz] *Gerec, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.485.* 19 Baronya] *Baranya, comitatus, cf. Csánki II p.451–566.*

differencie inter ipsas partes suborte et suscitate fuissent atque agitate, tamen
 postmodum eedem partes non tam proborum pacem et tranquillitatem ipsa-
 rum parcium amancium consilio inducte, quam affinitatis, qua iuncte existunt
 et pristine amicie non solum inter ipsos Georgium Ewssy et Lodovicum ab
 ineunte etate, sed et parentes eorum laudabiliter semper observate memores et 5
 reminiscentes eandemque deinceps sincero cordis affectu omni studio prosequi
 et continuari cupientes ad talem pacis et concordie devenissent, prout coram
 nobis devenerunt unionem, imprimis, quod videlicet sedatis, sopitis, extinctis
 remissisque et condescensis omnibus et singulis litibus, differentiis et contro-
 versiis previis rationibus tam in foro spirituali, quam iudicio seculari coram 10
 quibusvis iudicibus utcumque hactenus et hucusque subortis, motis suscita-
 tisque et agitatibus expensisque et inimiciis propterea factis et perpessis dictus
 Lodovicus contradiccionem et prohibicionem premissorum introduccionis et
 statucionis suo et dicti Iohannis, fratris sui nominibus factas pure et simpli-
 citer revocans et eis renunciando prefatos Georgium et Ladislaum de Ews ac 15
 dominam Katherinam, sororem ipsorum, necnon heredes et posteritates eo-
 rum utriusque sexus universos in pacifica et quieta possessione prescriptarum
 porcionum possessionariarum ac prediorum et pertinenciarum earundem et
 384^r per consequens molendini et piscine | ante domum eiusdem Georgii Ewssy in
 dicta Kemend existencium habitatum perpetuis futuris temporibus permitte- 20
 ret et permisit, assumentes eedem partes libera, pura et spontanea voluntate
 unam alteram vicissim contra quoslibet impetitores omnibus iuribus et privi-
 legiis consilioque et auxilio in prescriptis eorum porcionibus possessionariis
 dicte possessionis Kemend et eius pertinenciis teneri, iuvari, protegere et de-
 fensare communibus et paribus laboribus et expensis, preterea dicte partes in- 25
 tuitu perpetue amicie et mutue defensionis universa eorum bona in pretacta
 Kemend et eius pertinenciis habita et existentes communicassent et communi-
 carunt, sic videlicet et tali modo, ut, si et postquam alteram ipsarum parcium
 nutu divino per defectum seminis et sine heredum solacio ab hac luce dece-
 dere contigerit, extunc bona pretacta partis sic decedentis ad partem super- 30
 stitem ac eius heredes devolvantur et condescendant cum effectu et premissa
 omnia et singula eedem partes fideliter observare, nec eis in toto vel in parte
 ullo unquam tempore, directe vel indirecte contravenire fide eorum Christia-
 na mediante promiserunt, tali obligaminis vinculo adiecto, quod, si qua par-
 cium premissae concordie in aliquo contradicere presumpserit et contravenerit, 35
 extunc eadem in fidefragio ac periurio, necnon quingentis florenis auri Hun-

2 tranquillitatem] tranquillitatem N 3 iuncte] iumcte N 5 ineunte] *legendum forsitan*
v. supplendum inventus(?) 7 cupientes] cuppien(tes) N 8 quod] *posterius suprascr.* N
 20 Kemend] Kemed N 22 unam] una N 24 Kemend] Kemed N 26 pretacta]
intellege villa 27 Kemend] Kemed N 29-30 decedere] decede N 33 fide] *add. et*
del. sua N 33 eorum] *suprascr.* N 36 ac] *corr. ex et* N

garicalibus veri et iusti ponderis eo facto convincantur et ante litis ingressum alteri parti, concordiam videlicet huiusmodi quoad omnes clausulas observanti eosdem quingentos florenos dare et realiter deponere ac persolvere teneatur sitque convicta et obligata harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum feria sexta ante dominicam Letare, anno 15.

5

553. CONFIRMATIO ORDINARII ETC.

Post quarum quidem litterarum preinsertarum dicti domini nostri regis
 384^v presentationem et receptionem nobis et per nos, | ut premittitur, factas fuimus per prefatum dominum Anthonium debita cum instancia requisiti, ut ad executionem predictarum litterarum dicti domini nostri regis procedere ip- 10
 sumque dominum Anthonium ad preposituram collegiate ecclesie Posoniensis per dictum dominum nostrum regem auctoritate iuris patronatus sui regalis, ut prefertur, electum et nominatum, prout in preinsertis litteris clarius exprimitur, canonice instituere et confirmare dignaremur. Nos itaque preinsertis litteris dicti domini nostri regis, ut prefertur, reverenter receptis volentesque 15
 mandatis eiusdem domini regis nobis in eisdem litteris iniunctis, ut tenemur, obedire, annotatum dominum Anthonium tanquam personam dignam ac bene meritam ad preposituram collegiate ecclesie Posoniensis et eius iura auctoritate ordinaria canonice duximus instituendum et confirmandum instituimusque et confirmamus per presentes, curam et administracionem dicte prepositure in 20
 spiritualibus eidem plenarie committentes ac eum per bireti nostri capiti suo impositionem investientes presencialiter <ac providentes> de eisdem, recepto tamen primitus ab eodem iuramento per eum in manibus nostris et ad mandatum nostrum corporaliter prestito, quod reverendissimis dominis archiepiscopis dicte ecclesie Strigoniensis pro tempore existentibus et canonice intranti- 25
 bus atque sede vacante capitulo eiusdem ecclesie Strigoniensis, necnon eorum vicariis pro tempore constitutis fidelis et obediens erit ac reverenciam exhibebit quodque bona, iura et res dicte ecclesie atque prepositure Posoniensis non alienabit, nec distrahet, sed alienata et distracta recuperabit suo posse. Quocirca venerabilibus dominis canonicis et capitulo dicte ecclesie Posoniensis ha- 30
 rum serie in virtute salutaris obediencie committimus et mandamus, quatinus receptis presentibus annotatum dominum Anthonium et neminem alium vel eius procuratorem legitimum ipsius nomine in prepositum eorum recipiant ac

553 Bónis 3504 (11 Novembris 1485).

1 litis] *add. et del.* egressum N 4 et] *suprascr.* N 22 ac providentes] *supplevi* 24 reverendissimis] reverendissimus N

5 feria...anno 15] 16 Marc. 1515

in pacificam possessionem realem et actualem eiusdem prepositure admittant, inducant et imponant, necnon stallo sibi in choro ac voce et loco in capitulo, si
 385^r et prout alias vocem in capitulo prepositus | eorum habere solitus sit, cum omni plenitudine iuris canonici assignatis de universis proventibus, fructibus et emolumentis eiusdem prepositure, prout ad eos pertinet, respondere debeant 5
 locis et temporibus opportunis. Datum et actum Strigonii, anno Domini 1501, indiccione quarta, die vero undecima mensis Novembris, hora 3arum vel quasi, in sacristia interiori dicte ecclesie Strigoniensis, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Innocencii, divina providencia pape octavi anno secundo, presentibus etc. testibus fidedignis ad premissa requisitis 10
 et rogatis.

554. INSINUACIO APPELLACIONIS CUM CONSTITUCIONE PROCURATORUM IN CURIA ROMANA

In nomine Domini! Amen! etc. anno septimo in mei notarii publici et testium infrascriptorum ad hec specialiter vocatorum, rogatorum et requisito- 15
 rum presencia constitutus personaliter venerabilis dominus Franciscus prepositus de Papocz Iauriensis dyocesis principalis principaliter pro se ipso, citra tamen quorumcumque procuratorum suorum per eum hactenus quomodolibet constitutorum revocationem, ratificando et approbando primitus quarum-
 dam appellacionum sive cedularum earundem interposiciones ac illarum insin- 20
 uaciones, intimaciones, apostolorum petitiones, protestaciones et defensiones nomine et pro parte eiusdem domini constituentis ac contra quosdam fratres Sancti Augustini ac alios presbiteros, ut dicitur, in dicta Papocz degentes, necnon reverendum dominum Iohannem episcopum Iauriensem eiusque officiales, familiares et complices aliosque quoscumque sua communiter vel divisim 25
 interesse putantes coram notariis publicis et alibi a quibuscumque gravaminibus in eisdem appellacionibus lacius expressis et illorum occasione et quocumque alia acta et gesta in iudicio et extra iudicium presertim per discretum Martinum de Wyhel et Gregorium de .t. procuratores suos respective et succes-
 385^v sive, coniunctim et | divisim factas et fieri petitas ac facta, habita et procurata et 30
 nichilominus idem dominus Franciscus constituens omnibus melioribus etc.,

2 sibi] *suprascr.* N 6 1501] *post* 15 *corr. ad* 1521(?), *recte autem legendum* 1485 N 7 indiccione] indicione N 7 3arum] *lege* tertiarum 22 eiusdem] eundem N 23 dicta] *intellege* villa

7 indiccione quarta] *indictioni quartae conveniunt anni* 1486, 1501 et 1516 7 undecima mensis Novembris] 11 Nov. 1485(?) 8–10 pontificatus...secundo] *annus secundus Innocentii VIII. inter* 12 Sept. 1485 et 11 Sept. 1486 *olvebatur* 17 Papocz] *Pápóc, in comitatu Vas, cf. Csánki II pp.726–727.*

videlicet venerabiles honorabilesque et providos viros Thomam Regis Marium de Peruschiis, Bernardum Mochardum, Vincencium Baldum de Pistorio, Iohannem Suocium, Hermannum Zwthfeldum, Petrum de Labarka Hispanum, Iohannem Rychardii, Egidium Zephirum, canonicum Nepesinum etc.

555. FIDES SUPER LEGALITATE NOTARII

5

Universis et singulis presentes inspecturis, visuris, lecturis pariter et audituris Demetrius de Nyas etc. salutem in Domino et presentibus fidem indubiam adhibere! Quia pium et rationi consonum est veritati testimonium perhibere, universitati vestre et cuilibet vestrum tenore presencium attestamur et notificamus, qualiter discretus vir Nicolaus Iohannis Echii de .t., qui retroscriptum 10 appellacionis instrumentum confecit et in publicam formam redegit signoque et nomine suis solitis et consuetis signavit, subscripsit et publicavit tam tempore date ipsius instrumenti, quam dudum ante fuit et erat, prout hodie est publicus auctoritate apostolica notarius bonus, fidelis et legalis ac pro tali et ut talis habitus, tentus, nominatus et reputatus, prout hodie habetur, tenetur, 15 nominatur et reputatur suisque scripturis et instrumentis publicis semper adhibita fuit et hodie adhibetur in iudicio et extra plena et indubitata fides, et ne alicui super hoc dubitari contingat, presentes litteras nostras testimoniales exinde fieri sigillique officii vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis appensione iussimus et fecimus communiri. Datum Strigonii, vigesima die etc. 20

556. APPELLACIO CORAM NOTARIO PUBLICO FACTA

386^r | Ego Clemens presbiter de Myskolcz, capellanus magnifici domini Iohannis Kossaczky de Kolowrath nunc in Keresheg dyocesis Waradiensis residens animo et intencione appellandi, provocandi, protestandi, apostolos petendi et

2 Mochardum] *add. et del. Vinc* N 4 Nepesinum] Nepusinum N 9 cuilibet] cuiuslibet N 10 retroscriptum] retroscriptam N 13 date] dati(?) N 18 contingat] contingant N 21 APPELLACIO] *in margine sinistro inferioreque add. Nota, quod a die late sentencie id est in qua lata est sententia a iudice, infra decem dies est appellandum et post decem dies nemo auditur (auditor N) appellans. Item qui appellat, debet appellacionem suam prosequi infra annum, nisi iusta causa vel impedimentum impediatur eum, scilicet infirmitas vel captivitas. Inducie enim sunt tunc appellanti per per biennium etc. In scriptis est appellandum.* N 23 Keresheg] *in margine dextro alia manu add. est N*

2 Pistorio] Pistoia, *in Italia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus III p.159.*
3 Labarka] *legendum forsitan La Barca (?)* 4 Nepesinum] Nepi, *in Italia, cf. EUBEL Hierarchia catholica III pp.306–307.* 22 Myskolcz] Miskolc, *in comitatu Borsod, cf. Csánki I p.166.*
23 Kolowrath] Kolovraty, *in Bohemia* 23 Keresheg] Körösszeg (?), *in comitatu Bihar, cf. Györffy I pp.637–638.*

recipiendi aliaque infrascripta faciendi coram vobis domino notario publico et
testibus hic presentibus et astantibus gravi cum querela propono et dico, quo-
modo quidam Andreas presbiter, rector altaris Sancti Michaelis archangeli de
Myskolcz et Albertus similiter presbiter fiscalis ecclesie Agriensis, prout nunc
a quinque diebus citra, ut ad meam devenisset noticiam, nescio, ob quam cau- 5
sam, hiis proximis diebus vigore quarumdam litterarum citatoriarum moder-
ni vicarii ecclesie Agriensis, qui, cum habeam personaliter residenciam in dic-
ta Kereshegh, nullam super me habeat superioritatem, ad instanciam predicti
Andree et Alberti sew alterius illorum me tunc hic Bude cum dicto domino
meo, Iohanne Kossaczky existente, ut dicitur, in possessione Myskolcz, me us- 10
que ad hec tempora ignorante, in presenciam dicti domini vicarii Agriensis,
iudicis mihi suspectissimi Agriam versus, locum scilicet, ad quem mihi tutus
non patet accessus propter metum captivacionis sew arrestacionis persone mee
iam a certo tempore comminate, talem quidem, qui eciam in constantem virum
cadere posset, prout superinde iurare paratus sum, ut dicitur, citassent et ci- 15
tari fecissent, et tandem vigore illarum litterarum procedentes, licet nulliter,
perperam et inique me excommunicare et forte eciam aggravare et reaggravare
et tandem excommunicatum publicare et denunciare fecissent in maximam
meam iniuriam, scandalum et ignominiam, quod et quam in animam revocans
pro mille florenorum auri summis Hungaricalium pati et sustinere noluissem, 20
a quibus quidem pretensa citacione ac illius indebita execucione sentenciis-
que et censuris ecclesiasticis ac omnibus aliis gravaminibus et iniuriis mihi, ut
386^v premittitur, illatis et qualibet ipsarum, | necnon a quolibet futuro gravamine,
quod mihi ex predictis venire poterit, ad sanctissimum in Christo patrem et do-
minum nostrum, dominum Leonem, papam decimum ac alium quemcumque 25
iudicem competentem vel reverendissimum d(ominum) Thomam cardinalem
Strigoniensem, Sancte Sedis Apostolice de latere legatum et eorum quemli-
bet insolidum in hiis scriptis provocho et appello apostolosque primo, secundo,
tercio ac instanter, instancius et instantissime mihi dari peto, si quis sit, qui
mihi hos dare voluerit et possit, et presertim a vobis domino notario litteras 30
testimoniales, subiciens me ac mihi adherentes et adherere volentes atque ius
et omnia bona mea tuicioni, proteccioni et defensionis prefati domini nostri
pape eiusque Sancte Sedis Apostolice et aliorum predictorum et protestor de
prosequendo hanc meam appellacionem, necnon causam et causas huiusmodi

14–15 qui...posset] X 4.1.15. (Friedberg II 667) et Digest. 4,2,6.

4 fiscalis] *add. et del.* eg N 10 me] ne N 11 tempora] tempore N 13 arrestacionis]
arestacionis BN 17 me] ne N 17 excommunicare] excommunicari N 17 aggra-
vare] aggravari N 20 Hungaricalium] Hungaricalibus N 23 qualibet] quolibet N
23 ipsarum] ipsorum N 23 quolibet] qualibet N 32 defensionis] deffensionis N

25 Leonem, papam decimum] *Leo X (1513–1521)*

pretactas suis temporibus et locis congruis et opportunis, ubi mihi magis visum fuerit, salvo iure addendi etc. et aliam appellacionem et appellaciones de novo interponendi, ut moris est, super quibus unum vel plura publicum sew publica instrumentum et instrumenta confici et mihi dari peto.

557. INDULTUM, UT POSSINT ABSOLVERE ECIAM A CASIBUS

EPISCOPALIBUS

5

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo honorabili plebano et decano de Kolosmonostra iurisdiccioni spiritualis Strigoniensis salutem in Domino! Ex insinuacione vestra aliorumque fidedignorum relacione accepimus, quod dum et quando populi et homines utriusque sexus in et sub decanatu vestro alias- 10 que pertineniciis abbacie de dicta Kolosmonostra existentes et commorantes per eorum plebanos et ecclesiarum rectores in casibus episcopalibus pro obtinendis absolucionum beneficiis ad hanc almam sedem Strigoniensem transmittentur, | propter loci amplam distanciam viarumque discrimina, alii vero propter infirmitatem corporum et rerum inopiam venire non possent et sic in 15 eorum peccatis, proh dolor, decederent in animarum suarum periculum non modicum. Quare volentes animarum saluti providere, supplicacionibus vestris nobis propterea porrectis inclinati tenore presencium concedimus et damus auctoritatem vobis domino plebano et decano prefato vestrisque successoribus plebanis et decanis de Kolosmonostra pro tempore existentibus, ut omnes et 20 singulos utriusque sexus homines in et sub dicto decanatu ac pertineniciis eiusdem abbacie de dicta Kolosmonostra dumtaxat degentes, qui propter discrimina viarum, loci distanciam vel alias propter paupertatem vel infirmitatem corporum ac fragilitatem sexus muliebris pro absolucione ad dictam sedem Strigoniensem venire non valentes tociens, quociens opus et necesse fuerit, in casi- 25 bus episcopalibus huic alme ecclesie Strigoniensi reservatis de beneficio absolucionis ac penitencia salutari auctoritate nostra vobis et vestris successoribus per presentes attributa valeatis atque possitis valeantque atque possint providere, exceptis criminibus adeo gravibus et enormibus, super quibus auctoritas superioris merito videtur esse consulenda, in quibus conscienciam vestram et 30 vestrorum successorum oneramus, presentibus hinc usque futuram sinodum dumtaxat duraturis. Datum etc.

2 addendi] ad(den)di N 11 dicta] intellege villa 22 dicta] intellege villa 29 auctoritas] auc(tori)tas N 32 dumtaxat] dumtaxas N 32 duraturis] duraturas N

8 Kolosmonostra] *Kolozsmonostor, in comitatu Kolozs, cf. Csánki V pp.307–310.*

558. INDULTUM, UT IN CIMITERIO VIOLATO POSSINT CORPORA DECEDENCIIUM SEPELIRI ET IN ECCLESIA SACRAMENTA ADMINISTRARI, QUOUSQUE RECONCILIARI POTERIT

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo honorabili et discreto .t. plebano parochialis ecclesie Sancti talis de .t. dyocesis Strigoniensis salutem in Domi- 5
 387^v no! Quia, sicuti proponis, | cimiterium dicte ecclesie Sancti .t. per quosdam malefactores per sanguinis effusionem violatum extitit et de presenti existit, ideo non auderis, nec parochiani et plebizani tui auderent in eodem cimiterio corpora ac funera pro tempore decedencium sepelire, supplicationibus igitur tuis nobis propterea porrectis inclinati, ut in eodem cimiterio per anni circu- 10
 lum tociens, quociens opus fuerit et expediens, funera et corpora mortuorum, eorum tamen, qui sepulturam ecclesiasticam merentur, sepelire valeas et pre-
 fati tui parochiani valeant, tibi tuisque successoribus plebanis pro tempore ex-
 istentibus, necnon parochianis et plebizanis prefatis tenore presencium con-
 cedimus et auctoritatem impertimur, caventes tamen, ut pretextu huiusmodi 15
 nostri indulti reconciliacio ipsius cimiterii, dum fieri poterit, non differatur.

559. FACULTAS DATA VICARIO CONTRA ABSENTES AD PRIVACIONEM PROCEDERE ETC.

Thomas, miseracione divina tituli Sancti Martini in Montibus Sacrosancte Romane Ecclesie presbiter cardinalis, archiepiscopus Strigoniensis, necnon 20
 patriarcha Constantinopolitanus Apostoliceque Sedis de latere legatus etc. reverendo nobis in Christo Demetrio de Nyas, d(ecretorum) d(octori), episcopo Sanctuariensi et ecclesie nostre Strigoniensis vicario in spiritualibus generali salutem in Domino! Inter multiplices curas, quibus assidue impliciti detine-
 mur, ea potissimum cordis nostri archano insidet sollicitudo, nec cultus divi- 25
 nus in dicta ecclesia Strigoniensi temporibus nostris dissimulatione errancium dispendium et diminucionem aliquam suscipiat, quin pocius vigili et provida
 388^r nostra | circumspeccione augeatur et incremento uberiori reviviscat. Cum itaque experientia certa didicimus et pro comperto habeamus nonnullas personas ecclesiasticas, dignitates, personatus et administraciones, necnon canonicatus 30
 et prebendas aliaque beneficia et officia in ipsa ecclesia nostra obtinentes ab

559 Bónis 4254 (7 Februarii 1520).

2 SEPELIRI] sepelliri N 8 plebizani] plebizany N 9 sepelire] sepellire N 12 sepe-
 lire] sepellire N 15 impertimur] impartimur N 16 differatur] in margine dextro add.
 et del. aliquid N 24 impliciti] implicite(?) N 25 archano] supra litteram ultimam add. et
 del. contractionis signum N

eadem sese assidue cum gravi salutis animarum suarum periculo scandaloque multorum ac cultus divini diminutione pluribus iam annis et diebus absentasse et absentare, volentes dispendiis huiusmodi et animarum periculis scandalisque ex iniuncta nobis pastoralis officii cura maturius occurrere, circumspeditioni vestre committimus et mandamus seriose, quatinus omnes et singulas personas, eciam si episcopali prefulgeant dignitate, in dicta ecclesia nostra Strigoniensi, quascumque dignitates, personatus, administraciones, necnon canonicatus et prebendas aliaque beneficia et officia habentes, qui ab eadem ecclesia nostra hactenus quomodolibet se absentarunt et absentant impresenciarum, ut infra certum per vos statutum terminum competentem ad huiusmodi sua beneficia et officia continuam ibidem facientes residenciam personalem revertantur, et si nobis aut vobis vice nostra personaliter representent causamque rationabilem tante ipsorum absencie contra edicta nostra publica alias proposita reddant sufficienter, auctoritate nostra, immo verius apostolica vobis per nos in hac parte presentibus concessa moneatis et requiratis, qui si id facere contempserint, extunc easdem personas contumaces et rebelles ac earum quamlibet simili auctoritate et in persona nostra, servatis de iure servandis, dictis eorum beneficiis et officiis, que in ecclesia nostra prefata obtinere pretendunt, privetis et destituetis. Super quo vobis omnimodam tenore presencium concedimus auctoritatem pariter et facultatis potestatem. In cuius rei testimonium presentes litteras fieri et sigillo nostro consueto communiri fecimus. Datum in arce nostra Strigoniensi, septima die mensis Februarii, anno 1520.

560. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIA A CANONE LATA

Demetrius etc. Universis et singulis presentes litteras nostras inspecturis et audituris notum sit et pateat evidenter, quod honorabilis .t. nostram veniens in presenciam nobis significare curavit, quod cum hiis proxime transactis diebus ipso exponente in Superioribus Calidis Aquis Budensibus in quodam hospicio suo cum certis aliis probis et honestis viris constitutis et nemine prorsus impediante quidam Sebastianus, cuius ipse exponens noticiam antea minime habuisset, ne illi quicquam mali verbo vel facto intulisset, mala intencione et cum magna furia armata manu hospicium predictum subintrans post multa iniuriosa et obprobriosa verba, iurgia et contenciones ad reales tandem rixas, iniurias et per consequens arma cum hospitibus predictis et comitibus ipsius domini Stephani et eciam ipso domino Stephano venisset, ubi idem exponens

9 impresenciarum] inpresenciarum N 14 immo] imo N 15 qui] que(?) N
16–17 quamlibet] intellege personam 22 1520] 1520⁰ N 28 constitutis] constituti N
28 nemine] neminem N

22 septima die mensis Februarii, anno 1520] 7 Febr. 1520

volens evitare et evadere mortem, que eis imminabat et proxima erat, se ipsum, quantum potuit, defendendo predictum Sebastianum aliquantulum, sine tam gravi et enormi lesione vulnerasset et licet se in premissis innocentem et penitus immunem sentiret, cum tamen bonorum mencium sit timere culpam, ubi culpa non est, eundem Sebastianum medio certorum proborum hominum reconciliari | fecisset promittens se iuri stare in eventum, in quem ipse Sebastianus contra ipsum exponentem pro huiusmodi iniuria pretensa per eum, ut dicitur, irrogata et vulnere inflicto coram suo competenti iudice agere et iuri experire voluerit. Verum, quia sine speciali licencia, auctoritate et absolutione nostris se idem exponens divinis ingerere non auderet, supplicavit nobis humiliter, ut et superinde de opportuno remedio providentes eundem ab excommunicationis sententia, quam propter huiusmodi manuum iniectionem incurrisset dicitur, saltem ad cautelam absolvere dignaremur. Nos vero supplicationibus eiusdem favorabiliter inclinati attendentes, quod sancta mater ecclesia cunctis ad se redeuntibus se propiciam exhibet atque favorabilem, eundem dominum Stephanum ab huiusmodi excommunicationis sententia, quam premissorum occasione incurrisset dicitur, iniuncta sibi pro modo culpe penitencia salutari absolvendum fore duximus et absolvimus, recepto ab eo iuramento ad sancta Dei ewangelia tactis Scripturis sacrosanctis corporaliter prestito, quod nostris et ecclesie parebit mandatis et, ut prefertur, ipsi Sebastiano super huiusmodi iniuriis agere volenti iuris tabit, restituendo nichilominus eundem exponentem pristinis fame, honori participationique et communioni Christi fidelium, decernentes, quod in sacris per eum susceptis ordinibus officia peragere et sacramenta ecclesiastica administrare possit et valeat. Datum etc.

561. INSTRUMENTUM PROCURACIONIS

25

In nomine Domini! Amen! Per hoc presens publicum instrumentum cunctis pateat et evidenter notum sit, | quod anno a nativitate Domini millesimo quinquagesimo decimo quarto, indiccione secunda, die vero vigesima prima mensis Novembris, hora 3arum vel quasi, pontificatus siquidem sanctissimi in

561 Bónis 4155 (21 Novembris 1514).

4–5 cum...est] cf. *Decretum Grat.*, C.1 q.5 c.4 (Friedberg I 9). 14–15 sancta...favorabilem] *proverbium iuris ex usu iudiciario sumptum*

1 imminabat] imminabat N 2 tam] tamen *omisso contractionis signo* N 3 vulnerasset] wlnerasset N 4 immunem] innumem N 8 vulnere] wlnere N 12 inieccionem] inieccione N 23 ordinibus] *add. dum* N 28 indiccione] indicione N 29 3arum] *lege tertiarum*

27–29 millesimo...Novembris] 21 Nov. 1514

Christo patris et domini, domini Leonis, divina providencia pape decimi anno eius secundo, in mei notarii publici et testium infrascriptorum presencia personaliter constitutus egregius dominus Benedictus Dersy, comes camere salium regalium Transsilvanensis omnibus melioribus modo, via, iure, causa et forma, quibus melius et efficacius de iure potuit et debuit, citra tamen quorumcumque 5 procuratorum suorum per eum hactenus quomodolibet constitutorum revocationem fecit, constituit, creavit et solempniter ordinavit suos veros, certos, legitimos et indubitatos procuratores, actores, factores negotiorumque suorum infrascriptorum gestores ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod specialitas generalitati non deroget, nec econtra, videlicet honorabiles ac pro- 10 vidos viros, dominos Thomam Regis, Alexandrum de Bononia, Alfunsum de Cypida, Paulum de Alexis, Martinum <de> Peruschi<i>s, Bernardum Makaro, Iohannem Baptistam de Illadem, necnon Felicem de Willa in Curia Romana residentes, Stephanum Hencelfy, Franciscum litteratum de Veteribuda, Nicolaum de Makua, alterum Nicolaum de Marga, Iohannem de Sykesd, Do- 15 minicum Ispan de Cilko, Anthonium Halmos de Zeech et reliquos in curia regie (maies)t(a)tis existentes absentes tanquam presentes et eorum quemlibet insolidum, ita tamen, quod non sit melior condicio primitus occupantis, nec deterior subsequentis, sed quod unus eorum inceperit, alter eorundem id prosequi, terminare valeat et finire ac ad effectum perducere specialiter et expresse, 20 ad ipsius domini constituentis nomine et pro eo, in quibuscumque causis sive 390^r differentiis tam | per eum contra alios, quam alios contra eum forsitan motis sew in posterum movendis coram quibuscumque iudicibus ecclesiasticis sew secularibus, in quacumque curia tam ordinaria, quam extraordinaria deputandis sew deputatis, delegatis et delegandis et eorum quolibet comparandum et 25 agendum ipsumque dominum constituentem et eius iura in omnibus et per omnia defendendum, libellum sew libellos et quascumque petitiones summarias verbo vel in scriptis dandum et recipiendum darique et recipi videndum, litem sew lites contestandum et contestari videndum, de calumpnia vitanda et de veritate dicenda cum omnibus et singulis capitulis et clausulis in et sub iura- 30

9–10 quod...econtra] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

12 de] *supplevi* 13 Illadem] Illad(em)(?) N 15 Makua] Makna(?) N 15 Marga] Margar N 23 in posterum] imposterum N 25 quolibet] quemlibet N

1 Leonis] *Leo X. pontifex maximus (1513–1521)* 12 Cypida] *Spay, in Francia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus I p.483.* 12 Alexis] *Alise-Ste-Reine (?), in Francia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus I p.56.* 13 Illadem] *Ill (?), in Francia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus II p.279.* 13 Willa] *Villa, in Austria, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus III p.613.* 15 Makua] *Mákva, in comitatu Vas, cf. Csánki II p.773.* 15 Marga] *Margya, in comitatu Somogy, cf. Csánki II p.627.* 15 Sykesd] *Sükösd, in comitatu Bodrog, cf. Csánki II p.207.* 16 Cilko] *Csilkó, in comitatu Tolna, cf. Csánki III p.421.* 16 Zeech] *Szécs (?), in comitatu Zemplén (?), cf. Csánki I p.338.*

mento calumpnie contentis iurandum et cuilibet alterius generis licitum iuramentum in animam ipsius domini constituentis prestandum et prestari ex adverso videndum, ponendum et articulandum ponique et articulari videndum, posicionibus et articulis partis adverse respondendum suisque responderi faciendum, posiciones <testium> partis adverse, si qui fuerint producti, quociens opportunum fuerit, sew ipsorum dicta dicendum posicionibusque partis adverse, si necesse fuerit, excipiendum, replicandum, duplicandum et cum solemnitatem iuris quadruplicandum, partis adverse crimina et defectus opponendum et probandum, litteras, scripturas, instrumenta, privilegia, iura, munimenta ac quaecumque alia probationum genera producendum et exhibendum et ex opposito produci et exhiberi videndum illaque quovis magis opportuno sew meliori modo impugnandum, in causa et causis concludendum et concludi petendum, sententias tam interlocutorias, quam diffinitivas ferri petendum et optinendum et ab ea vel eis et quocumque gravamine alio eidem domino constituti in iudicio vel extra illato forsitan vel inferendo sew comminato provocandum et appellandum ac de nullitate dicendum, apostolos semel vel pluries sive alias | testimoniales litteras petendum et obtinendum, appellacionem sew appellaciones huiusmodi intimandum, insinuandum et notificandum ipsasque ad Romanam Curiam, si opus fuerit, devolvendum et devolvi faciendum ac eas et nullitatis causas prosequendum et prosequi faciendum, necnon restitutionem <in> integrum tociens, quociens opus fuerit, petendum et obtinendum, expensas, dampna et interesse taxari petendum et faciendum taxatasque extorquendum et exigendum ac super ipsis, si necesse fuerit, iurandum, unum quoque procuratorem sew procuratores loco ipsius et eorum cuiuslibet cum simili aut limitata potestate substituendum eumque vel eos revocandum et onus procuracionis huiusmodi in se reassumendum tociens, quociens opus fuerit sew ipsis vel eorum alteri videbitur expedire, presenti procuratorio nichilominus in suo robore permansuro, et generaliter omnia et singula faciendum, dicendum, gerendum, exercendum et procurandum, que in premissis et circa ea necessaria fuerint sew etiam quomodolibet opportuna, et que ipsemet dominus constitutus in premissis faceret et facere posset, si in premissis omnibus et singulis presens et personaliter interesset, etiam si talia forent, que mandatum exigenter magis speciale, quam presentibus est expressum, relevans nichilominus et relevare volens eosdem suos procuratores constitutos ac per eum substitutum vel substituendum sew forsitan substitutos et substituendos ab omni onere satisfaciendi iudicioque sisti et iudicatum solvi cum omnibus et singulis clausulis necessariis et opportunis, promittens insuper dictus constitutus mihi notario publico infrascripto tanquam persone publice et autentice solempniter

1 cuilibet] *corr. ex cuilibet* N 5 testium] *supplevi* 15 illato] *illata(?)* N 21 in] *supplevi* 25 eumque] *add. et del. se* 31 in premissis] *imp(re)mis* N 35 vel] *add. eum* N 35 substitutos] *substituto* N

stipulanti et recipienti vice et nomine omnium et singulorum, quorum inter-
 391^r rest, | intererit aut interesse poterit quomodolibet in futurum, se ratum, gra-
 tum atque firmum perpetuo habiturum, quicquid per dictos suos procuratores
 constitutos et eorum quemlibet aut substitutos sew substituendos huiusmodi
 ab eo vel eis sew eorum altero actum, dictum, gestum, factum procuratumve 5
 fuerit in premissis sew aliquo premissorum sub ypotheca et obligatione om-
 nium et singulorum bonorum suorum mobilium et immobilium presencium
 et futurorum ac qualibet alia iuris et facti renunciacione ad hec necessaria pa-
 riter et cautela, sub quibus omnibus et singulis idem dominus constituens sibi
 a me notario publico infrascripto unum vel plura publicum sew publica instru- 10
 mentum sew instrumenta fieri peciit, quod et ad eius instantem petitionem,
 exigente huiusmodi nostri notariatus sew thabellionatus officio adimplevi. Ac-
 tum et factum Bude dyocesis Wesprimiensis, in domo residence domini La-
 dislai, episcopi ecclesie Waciensis, anno, indiccione, die, hora et mense, quibus
 supra, presentibus ibidem dominis Michaelae presbitero, dicti domini episcopi 15
 capellano et nobilibus Ladislao Thassy et Francisco de Ews testibus ad pre-
 missa vocatis specialiter et rogatis. Et ego etc., quia premissis procuratorum
 constitucionem, creacionem, ratihabicionem aliisque omnibus et singulis, dum sic, ut
 premittitur, fierent et agerentur, una cum prenomatis testibus presens inter-
 fui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audiui ac in notam sumpsi, ideo hoc 20
 presens publicum instrumentum manu alterius conscriptum exinde confeci et
 391^v publicavi signoque et nomine meis solitis et | consuetis consignavi et roboravi
 in fidem et testimonium omnium et singulorum rogatus et requisitus.

562. CITACIO, QUANDO CAUSA AD CURIAM REGIAM INTRODUCITUR ET RURSUS REMITTITUR

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis etc. Noveritis
 nobis pro parte nobilis Stephani .t. de .t. dicte Nitriensis dyocesis fuisse ex-
 positum, qualiter vertente alias lite et causa coram nobis et in sede spiritali
 Strigoniensi inter ipsum exponentem ab una et nobilem Nicolaum Baska de
 .t. eiusdem dyocesis racione et pretextu certorum negociorum in actis et pro- 30
 cessibus cause huiusmodi laciis deductorum et illorum occasione partibus ex
 altera, licet causa huiusmodi ad mandatum et litteratoriam requisicionem regie
 (maies)t(a)tis in curiam regiam, regie scilicet personalis presenciam transmis-

5 factum] *add.* et N 6 in premissis] *impremissis* N 6 ypotheca] *ypoteca* N 7 immo-
 bilium] *inmobiliu* N 8 qualibet] *quelibet* N 14 indiccione] *indicione* N 17–23 Et
 ego...requisitus] *in forma clausulae scr.* N 18 ratihabicioni] *ratiabicioni* N 21 presens]
corr. ex presentes N 22 consuetis] *ante iterum add.* et N 33 regie ... presenciam] *nisi*
regiam...personalem <in> presenciam legendum est

sa et terminus ad comparendum in dicta curia regia dictis partibus per nos prefixus et statutus fuerit, tamen, quia dictus Nicolaus animo, ut verissimiliter presumitur, dictam causam protelandi eandem in dicta curia regia prosequi non curasset et nec curaret, fuit huiusmodi causa rursus in nostri presenciam et in dictam sedem Strigoniensem pro finali illius decisione remissa, prout de 5 huiusmodi remissione nobis per certi tenoris litteras regias legitime constitit et constat. Pro parte igitur dicti exponentis superinde debita cum instancia requisiti vestre et cuiuslibet vestrum devocioni etc., peremptorie citetis presenciam, quem et nos harum serie etc., Strigonii coram nobis in iudicio legitime compareat ad videndum et audiendum causam huiusmodi in statu et termi- 10 nis, quibus antea coram nobis indecisa manserat, reassumpmi et continuari 392^r et eundem in expensis a tempore | transmissionis cause huiusmodi factis condemnari aliasque a nobis debite iusticie complementum recipiendum usque ad sententiam diffinitivam inclusive, certificantes etc., instanciam in causa et causis huiusmodi ad premissa et alias, prout iuris fuerit, etc. accedatis, si ad 15 ipsum vobis tutus pateat accessus eiusque presenciam commode habere poteritis, alioquin in parochiali sew parochialibus, sub qua sew quibus deget et moratur, aliisque vicinioribus ecclesiis per affixionem copie presenciarum litterarum nostrarum citatoriarum ac per notificacionem ac insinuacionem huiusmodi citacionis officialibus, iudicibus et colonis sive iobagionibus eiusdem sive alteri 20 eorundem fiendas aliasque etc.

563. EXECUCIO A DORSO CITACIONIS HUIUSMODI

Reverendo etc. Petrus natus nobilis Anthonii Desew de Harazty auctoritate apostolica notarius publicus debitam obedienciam! Vestra noverit r(everenda) d(ominacio), quod ego requisitus vigore retrospectarum litte- 25 rarum citatoriarum d(ominacionis) <vestre> r(everende) pro parte honorabilium dominorum canonicorum et capituli ecclesie Q(uingueecclesiensis) principalium in eisdem retrospectis litteris citatoriis principaliter nominatorum ad execucionem dictarum retrospectarum litterarum citatoriarum faciendam, ex quo mihi ad talem in dictis retrospectis litteris citatoriis ex ad- 30 verso principalem principaliter nominatum tutus non patuit accessus, accessi ad possessionem eiusdem .t. vocatam ibique eundem .t. in presencia testium infrascriptorum iuxta et secundum vim, formam, tenorem et continenciam dictorum retrospectarum litterarum citatoriarum v(estre) d(ominacionis) r(everende) in d(ominacionis) v(estre) r(everende) peremptorie citavi presen- 35 ciam, quam citacionem provide Paulo Kys, iudici dicte possessionis talis et

11 reassumpmi] reassummiN 14 instanciam] instan(ciam)N 16 commode] comode
N 26 vestre] supplevi 34 dictorum] add. et del. rest N

officiali prefati N(icolai) in eadem possessione .t. constituto et commoranti
 392^v intimavi, insinuavi et notificavi ac | unam veram et collacionatam copiam
 dictarum retroscriptarum litterarum citatoriarum eidem Paulo iudici et
 officiali ad deferendum dicto .t. dedi et tradidi, aliam autem similiter copiam
 earundem retroscriptarum litterarum citatoriarum valvis ecclesie parochialis 5
 Sancte Crucis in iamfata tali, propinqua scilicet habitacioni dicti talis affixi et
 affixam stare dimisi, ne dictus .t. de citacione huiusmodi ignoranciam aliquam
 pretendere sew eciam allegare possit et valeat. Acta sunt hec et facta sub anno a
 nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo nono, indiccione septima,
 die vero vigesima mensis Ianuarii, hora 3arum vel quasi, loco, <quo> supra, 10
 pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini
 Leonis, divina providencia pape xiii anno eius sexto, presentibus ibidem
 discreto .t. ac circumspectis .t. et .t. de .t. aliisque quampluribus testibus ad
 premissa vocatis et rogatis.

564. COMPULSORIA AD PARTES

15

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis
 ecclesiarum plebanis, necnon capellarum et altarium rectoribus ceterisque
 presbiteris, clericis et notariis publicis quibuscumque in et sub Strigoniensi
 ac eius iurisdiccione spiritali, necnon Quinqueecclesiensi civitatibus et dyo-
 cesibus ubilibet constitutis etc. mandatis! Noveritis, quod de anno Domini 20
 infrascripto decima nona die mensis Ianuarii nobis ad iura reddenda et causas
 audiendas pro tribunali sedentibus comparuit coram nobis in iudicio nobilis
 magister Emericus de Saaros procurator legitimus discreti domini .t. de .t.
 dicte Q(uinqueecclesiensis) dyocesis, de cuius procuracionis mandato nobis
 393^r apud acta presentis cause legitime constitit et constat et | nobis exponere 25
 curavit, quomodo forent nonnulli domini prelati, barones, iudices, capitula,
 officiales, vicarii, commissarii, conventus, clerici et notarii publici in dicta
 dyocesi Q(uinqueecclesiensi) constituti et signanter venerabilis dominus
 Michael, vicarius in spiritalibus et causarum auditor generalis ecclesie
 Q(uinqueecclesiensis) et .. eius notarius sive scriba actuarius, qui penes se 30
 haberent et detinerent ac habentes et detinentes scirent in eorum cameris,
 cistis, scriniis, notis et prothocollis, necnon conservatoriis nonnulla acta,
 acticata, iura, privilegia, instrumenta, munimenta, litteras et processus causam

2 collacionatam] collaciotam *forsan contractionis signo omisso* N 3 litterarum] littera-
 to(n)um(?) N 5 valvis] walvis N 6 tali] *intellege* possessione 7 ne] nec N 9 in-
 diccione] indicione N 10 3arum] *lege* tertiarum 10 quo] *supplevi* 12 divina] divine
 N 12 xiii] xiiy *i.e.* xiiii(?) N 25 apud] apud N 31 cameris] camerys N

8–10 sub anno... Ianuarii] 20 Ian. 1519

cuiusdam appellacionis a quadam pretensa sententia diffinitiva per prefatum dominum Michaellem vicarium in causa inter ipsum dominum Paulum ab una et honestam dominam .t. parte ex altera de et super certis rebus et negociis in actis cause huiusmodi laciis deductis et expressatis eorumque occasione coram ipso domino Michaelle vicario mota et, ut dicitur, lata ad hanc almam 5 sedem metropolitanam Strigoniensem pro parte dicti domini Pauli interposite et nunc coram nobis et in hac sede Strigoniensi vertenti concernentes et concernencia, sine quibus de cause presentis meritis iurisque partis sue ad plenum liquere et constare non poterit, eapropter requisiti fuimus pro parte eiusdem domini Pauli, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere 10 litterasque compulsorias ad partes decernere et concedere dignemur. Nos autem attendentes requisicionem huiusmodi iustam et iuri consonam quodque iusta petentibus non sit denegandus assensus bonique iudicis sit cuncta rimari, huiusmodi litteras compulsorias decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca devocioni vestre insolidum in virtute sancte obediencie et sub 15 excommunicacionis late sentencie pena districte precipientes committimus et 393^v mandamus, quatinus receptis presentibus | ad prefatos dominum Michaellem vicarium ac alios iudices sew iudicem, vicarios, capitula, conventus et notarios publicos vobis in execucione presencium nominandos personaliter accedatis ipsosque et eorum quemlibet auctoritate nostra requiratis et moneatis, quos 20 et nos harum serie sic requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie eisque et eorum cuilibet in virtute sancte obediencie ac sub penis et censuris ecclesiasticis infrascriptis mandamus, quatinus infra xii dierum spacium a die requisicionis et monicionis vestrarum huiusmodi de ipsis fiendarum computandum, quorum dierum spacium ipsis pro primo, secundo, 25 tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica prefigimus et assignamus, omnia et singula iura, litteras, acta, processus, scripturas, instrumenta, privilegia et munimenta quecumque causam huiusmodi concernentes et concernencia penes eos existentes et existencia in publicam formam redactas et redacta originaliter aut ex originalibus eorum vera transsumpta signis et 30 sigillis autenticis sigillatas et signata et alias sub talibus modo et forma, quibus in iudicio et extra coram nobis et alibi valeat eis plenaria fides adhiberi, prefato domino Paulo presbitero aut hominibus suis nobis deferendas absque ulla difficultate et contradiccione dent, tradant et assignent, satisfacto tamen primitus illi vel illis, cui vel quibus satisfaciendum fuerit de ipsorum salario competenti, 35 et si forte premissa omnia et singula vel aliquod premissorum, prout ad ipsos

12–14 quodque iusta...rimari] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum, cf. Zichy XII p.182 et seqq.; quoad fontem cf. Decretum Grat., C.30 q.5 c.11 (Friedberg I 1107).*

10 Pauli] *add. et erasit vocem 4 litterarum N* 18 capitula] *add. et del. con N* 24 die] *posterius suprascr. N*

pertinet, non adimpleverint aut quicquam in contrarium fecerint sew fecerit publice vel occulte, directe vel indirecte aut alio quovis quesito colore, nos in eos et eorum quemlibet contradictorem sew contradictores coniunctim
 394^r et divisim exnunc prout | extunc et econtra singulariter in singulos dicta canonica monicione premissa excommunicationis, in capitula vero, collegia 5 et conventus, si qui fuerint in hiis delinquentes, suspensionis a divinis et in eorum delinquencium ecclesias, monasteria et capitula interdicti sentencias ferimus in hiis scriptis et eciam promulgamus, absolucionem vero omnium et singulorum, qui huiusmodi sentencias incurrerint, nobis et superiori nostro tantummodo reservamus. Et tandem seriem huiusmodi vestre execucionis etc. 10

565. FESTA PALLACII

IANUARIUS 'Bodogazzonho' habet dies xxxi.

Circumcisionis Domini usque in crastinum Epiphanie Domini

Anthonii xvii

Fabiani et Sebastiani xx 15

Agnetis virginis xxi

Vincencii martiris xxii

Conversionis S(ancti) Pauli xxv

FEBRUARIUS 'Beythelewho' habet dies xxviii

Purificacionis Beate Marie ii 20

Blasii episcopi et martiris iii

Agathe virginis v

Cathedre Petri apostoli xxii

Mathie apostoli xxiii

394^v Dies Carnisprivii et Cinerum mobiles | 25

MARCIVS 'Beythmasho' habet dies xxxi

Thome de Aquino vii

Gregorii pape xii

Benedicti abbatis xxi

Annunciacionis B(eate) M(arie) Vir(ginis) xxv 30

1 quicquam] quicumque N 2 occulte] occulte N 6 si] *posterius corr.* N 6 qui]
 que N 6 fuerint] *linea transversa posterius corr. ex su-* N 6 a divinis] *corr. ex adivinis* N
 28 Gregorii] Gregori N

Resurreccionis Domini cum septem precedentibus et sequentibus
diebus mobilibus

APRILIS 'ZenthGergho' habet dies xxx

Georgii martiris xxiiii

Marci ewangeliste xxv 5

MAIUS 'Pynkestho' habet dies xxxi

Philippi et Iacobi apostolorum i

Inuencionis Sancte Crucis iii

Iohannis ante Portam Latinam vi

Apparicionis S(ancti) Michaelis viii 10

Ivonis advocati pauperum xix

Vigilia Ascensionis et dies eiusdem Penthecostes cum diebus
sequentibus mobilibus

IUNIUS 'ZenthIwanho' habet dies triginta

Corporis Christi 15

Barnabe apostoli xi

395^r | Iohannis Baptiste xxiiii

Petri et Pauli xxix

Commemoracio S(ancti) Pauli xxx

IULIUS 'ZenthIacabho' habet dies xxx 20

Visitacionis Beate Marie ii

Translacionis S(ancti) Thome vii

Marie Magdalene xxii

Iacobi apostoli xxv

AUGUSTUS 'Kysazzonho' habet dies xxxi 25

Ad vincula Petri i

Dominici v

Laurencii x

Assumpcionis Marie xv

Lodovici xix 30

Bartholomei apostoli xxv

1 Resurreccionis] resurreccionis N 5 Marci] Marcy N 11 Ivonis] corr. ex Imonis N

19 Commemoracio] conmemoracio N

	Augustini episcopi	xxviii
	Decollacionis Iohannis Baptiste	xxix
	SEPTEMBER 'ZenthMihalho' habet dies xxx	
	Nativitas Marie	viii
395 ^v	Exaltacionis Sancte Crucis	xiii 5
	Mathei apostoli	xxi
	Michaelis archangeli	xxix
	Ieronimi	xxx
	OCTOBER 'Myndzenth' habet dies xxxi	
	Francisci	iiii 10
	Luce ewangeliste	xviii
	Simonis et Iude apostolorum	xxviii
	Mutacio Casparum	xxxi
	NOVEMBER 'ZenthAndrasho' habet dies xxx	
	Omnium Sanctorum	i 15
	Connumeracio animarum	ii
	Dedicacio S(ancti) Salvatoris	viii
	Martini episcopi	xi
	Dedicaciones basilicarum Petri et Pauli	xviii
	Cecilie virginis	xxii 20
	Katherine virginis	xxv
	Andree apostoli	xxx
	DECEMBER 'Karachonho' habet dies xxxi	
	Nicolai episcopi	vi
	Ambrosii episcopi	vii 25
396 ^r	Concepcionis Beate Virginis	viii
	Lucie virginis	xiii
	Thome apostoli	xxi
	Vigilia Nativitatis Domini cum omnibus diebus usque festum Epiphanie Domini inclusive	30

Item festa principalia illius loci, ubi papa cum sua curia residebit

566. MONITORIA DE SPECIALI MANDATO

De mandato r(everendi) p(atris) d(omini) Demetrii episcopi Sanctuariensis ac vicarii in pontificalibus et spiritualibus causarumque auditoris generalis ecclesie Strigoniensis per quemcumque plebanum, presbiterum, clericum sive 5 notarium publicum huius civitatis Strigoniensis cum presentibus requirendum moneantur providi .t. et .t. de .t., ut ipsi infra trium dierum spacium a die requisicionis et monicionis de ipsis fiendarum computandum sub excommunicationis pena, quam in eos, nisi fecerint, que dictus dominus vicarius mandat, huiusmodi trium dierum spacium pro primo, secundo, tercio ac ultimo et pe- 10 remptorio termino prefigens et assignans exnunc prout extunc et econtra dicta canonica monicione premissa fert in hiis scriptis, nobili magistro Philippo Florentino de .t. procuratori Strigoniensi satisfacere debeant, de quibus quidem .t. 396^v et .t., quibus idem .t. et .t. dicto magistro Philippo ratione sallarii eiusdem | in procuracione et defensione cause eorundem alias coram nobis et in sede spiri- 15 tuali Strigoniensi inter circumspectum Petrum Themeskezy ab una et ipsum Franciscum ab alia partibus mote et ventilate deserviti debitorie manserunt et sunt obligati, qui si id fecerint, bene quidem, alioquin citentur iidem .t. et .t. peremptorie, quatinus ipsi prima die iuridica post dictum terminum monicionis predicte immediate sequenti Bude, in domo capituli Strigoniensis, hospicio 20 videlicet dicti domini vicarii coram predicto domino vicario legitime compareant ad docendum et ostendendum se paruisse monicioni, alioquin videndum et audiendum se dictam excommunicationis sententiam incurrisse declarari vel dicendum et causam, si quam habent rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandum. Et tandem executor presencium seriem sue execucionis dicto do- 25 mino vicario suo modo conscienciose rescribat vel referat, presentes in specie remittentes vel reportantes. Datum.

567. EDICTUM, UT CANONICI ET ALII BENEFICIA HABENTES TENEANTUR DICERE MISSAS IN ECCLESIA ILLA, UBI SCILICET EXISTUNT HUIUSMODI BENEFICIA

3 Demetrii] Demetri N 9–12 quam in eos...hiis scriptis] *inter uncas scr.* N 13 satisfacere] satisfecisse N 22 monicioni] monitor(iis) N 24 dicendum] *ndum cum contractionis signo* N 28–30 HABENTES...BENEFICIA] *litteris simplicioribus scr.* N

Thomas etc. Sanctorum patrum canonica sanxit auctoritas ecclesias Dei
serviciis ministrorum opportunis, eorum precipue, qui inibi beneficiati victum
et emolumenta quotidiana suscipiunt, minime defraudari debere, quam eam
ob rem beneficia in hiis ipsis instituta diversis aprioribusque conferantur per-
397^r sonis, ut [...] | excommunicationis ac privacionis dignitatum, personatum, 5
beneficiorum, prebendarum et officiorum suorum predictorum penis, quas ex-
communicationis privacionisque penas et sentencias in eos et eorum quemli-
bet, nisi fecerint, que eis in hac parte mandamus, infra sex dierum spacium a
die affixionis et publicacionis presencium et, postquam statuti, edicti et moni-
cionis nostrorum huiusmodi noticiam habuerint habereque et habuisse verissi- 10
militer potuerint, computandorum, quorum sex dierum duos pro primo, duos
pro secundo et reliquos duos dies pro tercio et peremptorio termino ac pro om-
ni canonica monicione ipsis et cuilibet eorum presentibus assignamus, exnunc
prout extunc et extunc prout exnunc ferimus in hiis scriptis ipsosque et eorum
quemlibet, contrafacientes scilicet et contrafacientem easdem excommunica- 15
cionis et privacionis penas sentenciasque incurrere ac dignitatibus, personati-
bus, officiis, beneficiis et prebendis eorundem et ipsorum cuiuslibet privari pri-
vatosque fuisse et esse volumus ipso facto, districte precipientes committimus
et mandamus, ne ipsi et eorum quilibet amodo inantea futuris semper tempo-
ribus a prefata ecclesia nostra cathedrali Strigoniensi beneficiisque et officiis 20
eorum supradictis se ad loca aliqua extra eandem ecclesiam preterquam trium
dierum spacio et intervallo absque licencia nostra speciali petita aut si nos ab
eadem ecclesia nostra diucius forte abesse contingeret, a nostro in spirituali-
bus vicario generali sew eius surrogato, nisi quem inevitabilis necessitas forte
in hoc excusaret, transferre et absentare aliquatenus presumant sew presumat 25
missasque dicere aut celebrare, si forte devocionis causa vel ex debito voluerint,
quod ut frequencius faciant, omnes et singulos dominos predictos vehementer
in Domino hortamur, extunc singulis dominicis et aliis festivis diebus in dicta
ecclesia nostra cathedrali in altare intra eandem ecclesiam vel in porticu exi-
397^v stenti, quo maluerint, dicere et celebrare infirmitate | vel alio canonico impe- 30
dimento cessantibus debeant et teneantur, ut per hoc prefatam nostram eccle-
siam cathedralem Strigoniensem, que precipua et primaria in Regno Hunga-
rie existit, personali ipsorum presencia, obsequiis, cerimoniais, honoribus lau-
dibusque et officiis congruis ornare, decorare atque recognoscere ac veluti ma-
trem et alumpnam eorundem ommissis abusionibus et corruptelis per iniuriam 35
hactenus forsitan observatis consolatam reddere facereque possint et valeant.

1 ecclesias] ecclesyas N 5 [...]] *unum folium i.e. secundum numerationem antiquam paginae 409^{r-v} desiderantur* N 11 potuerint] poterunt N 12 duos] duas N 16 dignitatibus] *corr. ex dignitatem* N 24 necessitas] *add. et del. excusaret* N 25 presumant] *presummant* N 25 presumat] *presumptmat* N 29 cathedrali] *add. et del. int* N 33 cerimoniais] *cerymoniis* N 35 abusionibus] *corr. ex abusionibus* N

Absolucionem vero omnium et singulorum, qui premissam excommunicacionis sententiam incurrerint, nobis vel superiori nostro tantummodo reservamus omnesque et singulos, qui presentes litteras sive hoc presens publicum nostrum edictum hic affixum temere remove vel auferri facere presumpserint, in hiis scriptis canonica monicione premissa excommunicacionis <etc.>, absolucio- 5 nem eorundem similiter nobis tantummodo vel superiori nostro reservantes. Datum in arce nostra Strigoniensi.

568. EDICTUM SUPER EVOCACIONE AD RESIDENCIAM FACIENDAM EX SUPERHABUNDANTI

Demetrius etc. universis et singulis, quorum interest vel intererit quosque 10 presens tangit negocium sive tangere poterit in futurum, et .t. et .t. se pro canonicis et beneficiatis prefate ecclesie Strigoniensis respective gerentibus salutem in Domino sempiternam! Quamvis prefatus r(everendissimus) d(ominus) noster, dominus Thomas cardinalis et prelatus iamdicte ecclesie Strigoniensis de anno presenti certis et rationabilibus ex causis in litteris suis tunc luculen- 15 ter expressis omnes et singulos dominos dignitates, personatus, canonicatus, prebendas et quecumque beneficia et officia in hac ecclesia sua Strigoniensi 398^r obtinentes | et habentes sub pena privacionis dignitatum, personatum, canonicatum, prebendarum ac beneficiorum et officiorum eorundem infra et ad certum competentem et preemptorium terminum ad residenciam in suis bene- 20 ficiis et officiis in dicta ecclesia sua Strigoniensi habitis et existentibus personali- ter et continue faciendam legitime ac efficaciter requisivit, monuerit citaverit- que et evocaverit, prout in prefatis litteris eiusdem r(everendissimi) d(omini) Tho(me) cardinalis, quarum tenorem presentibus volumus haberi pro suffi- 25 cienter insertis, premissa lacius continentur, tamen nonnulli ex dictis dominis in ipsa ecclesia nostra Strigoniensi beneficia et officia quomodocumque obti- nentes et presertim prefati .t. et .t. in elusionem commissionis et mandati con- temptumque antefati r(everendissimi) d(omini) Tho(me) cardinalis, licet ad dicta beneficia sua causa residencie, ut debebant, faciende redierint, attamen 30 mox collectis fructibus et proventibus dictorum beneficiorum suorum nullius super hoc et precipue ipsius r(everendissimi) d(omini) Tho(me) cardinalis aut nostra petita et obtenta licencia se a dicta ecclesia Strigoniensi rursus temere absentantes ad loca alia divagacionis causa transtulerunt hactenus nequaquam redeuntes, in partibus alienis demorantes, alii vero usque adhuc expectati ne-

4 auferri] auferri N 5 etc.] *supplevi* 6 reservantes] *add.* .S. N 8-9 DENCIAM... SUPERHABUNDANTI] *litteris simplicioribus scr.* N 24-25 quarum...insertis] *inter uncos scr.* N 24 haberi] habere N 25 nonnulli] nonnullis N 27 elusionem] elisionem N 29 causa] clausa N 29 ut] vel N 33 transtulerunt] transtullerunt N

quaquam redire curantes in sua contumacia omnino perdurarunt et, licet ad privacionem talium absencium de et super dignitatibus et aliis beneficiis et officiis, que in dicta ecclesia Strigoniensi obtinent, ex speciali, eciam litteratorie prefati reverendissimi domini nostri cardinalis nobis superinde facta commissione et auctoritate, vigore unius antelati r(everendissimi) d(omini) nostri 5 cardinalis mandati et commissionis prefate merito et digne dudum procedere potuissemus, ne tamen precipitanter agere videremur, eosdem ultra terminum predictum eis peremptorie, ut premittitur, prefixum usque modo expectavimus, volentes de ipsorum obediencia cercius experiri, qui animo | indurato et 398^v rebelli nec usque huc ad prefatam ecclesiam Strigoniensem redire et residenciam continuam facere presumptuose curarunt, huiusmodi inobedienciam sub dissimulacione diucius pertransire nolentes omnes et singulos dominos absentes dignitates, personatus, canonicatus, prebendas et quecumque alia beneficia et officia ecclesiastica in predicta ecclesia Strigoniensi obtinentes et habentes, specialiter vero prefatos dominos .t. et .t. et eorum quemlibet ex superhabun- 15 danti primo, secundo, tercio et peremptorie tenore presencium citamus, requirimus et monemus eisque nichilominus et eorum cuilibet in virtute sancte obediencie et sub privacionis dignitatum, personatum, canonicatum, prebendarum et quorumcumque aliorum beneficiorum et officiorum suorum predictorum pena districte precipientes mandamus, quatinus infra triginta dierum 20 spacium a data presencium immediate computandorum, quorum triginta dierum decem pro primo, decem pro secundo et reliquos decem dies pro tercio et peremptorio termino ac monicione canonica assignamus sub dicta privacionis pena, excusacione quacumque cessante ad predictam ecclesiam Strigoniensem redeant et quilibet eorum redeat continuam in suis beneficiis antedictis curantes facere residenciam personalem, ut per ipsorum et aliorum presenciam continuam divina officia in ipsa ecclesia Strigoniensi antedicta plurimum temporibus istis diminuta augeantur, certificantes eosdem et eorum quemlibet et presertim prefatos .t. et .t., quod si infra predictum tempus ad eandem residenciam venire neglexerint sive eorum alter neglexerit, nos ad privacionem dignitatum, 30 personatum, canonicatum, prebendarum et quorumcumque beneficiorum ac officiorum suorum in dicta ecclesia Strigoniensi habitorum et existentium, contumacia et absencia eorum sew alterius ipsorum in aliquo non obstantibus procedemus super ipsis beneficiis eisdem perpetuum imponentes silentium, providentes per hoc, ne per eorum absenciam ecclesiam | prefatam divinis 35 officiis et aliis debitis obsequiis contingat quomodolibet defraudari. Et ne de huiusmodi requisicione, monicione, evocatione et citacione ipsi vel eorum al-

5 nostri] *suprascr.* N 10 huc] hinc N 19 officiorum] *littera c addita posterius corr.* N 25 redeant] *redeat contractionis signo omisso* N 28 et] *iterum add. et* N 30 dignitatum] *corr. ex dignitatum* N 32 officiorum] *littera c addita posterius corr.* N 35 ecclesiam] *ecclesia* N 35 prefatam] *prefata* N

ter ignoranciam pretendere valeant sew valeat, presentes litteras nostras sub impressione sigilli vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis autenticis consignatas valvis predicte ecclesie Strigoniensis affigi et ibidem infra terminum predictum remanere mandamus. Datum Strigonii.

569. LITTERE REGIE SUPER DONACIONE ET CONFIRMACIONE ETC.

AC ECIAM, UT SEXUS FEMINEUS INSTITUATUR HERES

ATQUE MASCULINUS

5

Nos Ladislaus, Dei gracia Hungarie, Bohemie, Dalmacie, Croacie etc. rex Austrieque <et> Stirie dux, necnon marchio Moravie memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, quod nos consideratis fidelitatibus et fidelium obsequiorum gratuitis meritis fidelis nostri Iohannis de Zemere per eum, uti didicimus primum sacre Regni Hungarie corone et maiestati nostre sub temporum et locorum varietate iuxta sue possibilitatis exigenciam fideli cum constancia exhibitis et impensis possessiones Pornok in Komaroniensi, Zemere in Iauriensi, necnon aliam Zemere in Soproniensi, item predia Istwanfeldew in dicto Iauriensi, Thomomatheleke et Korokfeld vocata in predicto Soproniensi comitatibus existentes et habita, in quorum pacifico dominio idem Iohannes progenitores suos ab antiquo perstitisse seque persistere asserit etiam de presenti, item totum et omne ius nostrum regium, si quod in predictis possessionibus et prediis quomodocumque haberemus aut nostram ex quibuscumque causis, modis et rationibus concerneret 399^v maiestatem, simul cum cunctis earum utilitatibus et pertinenciis | quibuslibet, terris scilicet arabilibus, cultis et incultis, agris, pratis, pascuis, campis, fentis, silvis, nemoribus, virgultis, rubetis, montibus, vallibus, vineis vinearumque promontoriis, aquis, fluviis, piscinis, piscaturis, aquarum decursibus, molendinis molendinorumque locis et generaliter quarumlibet utilitatum et pertinenciarum earundem integritatibus quovis nominis vocabulo vocitatis, sub suis

569 Bónis 2840 (13 Februarii 1457).

5-7 CONFIRMACIONE...MASCULINUS] *litteris simplicioribus scr.* N 6 FEMINEUS] fremineus(?) N 7 MASCULINUS] masculinus N 9 et] *supplevi* 13 varietate] wariet(a)te N 15 aliam] *intellige* possessionem 17 comitatibus] *corr. ad* communitatibus(?) N 18 pacifico] pacifica N 20 quomodo] quarum N 21 concerneret] concernerent N 22 earum] *posteriori suprascr.* N 25 piscaturis] piscatoriis N

15 Pornok] Parnok, in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.510. 15 Zemere] Szemere, in comitatu Győr, cf. Csánki III p.558. 15 Iauriensi] Győr, comitatus, cf. Csánki III pp.535-580. 15 Zemere] Szemer, in comitatu Sopron, cf. Csánki III p.631. 15-16 Soproniensi] Sopron, comitatus, cf. Csánki pp.581-668. 16 Istwanfeldew] *possessio*, in comitatu Győr 16 Thomomatheleke] *possessio*, in comitatu Sopron 17 Korokfeld] *possessio*, in comitatu Sopron

veris metis et antiquis, premissis sic, ut prefertur, stantibus et se habentibus memorato Iohanni ipsiusque heredibus et posteritatibus universis nove donationis titulo dedimus, donavimus et conferimus iure perpetuo et irrevocabiliter possidendas, tenendas pariter et habendas, salvo iure alieno, annuentes nichilominus ex superhabundanciori gracia nostre potestatis, ut, si nutu divino, 5 cuius voluntate cuncta reguntur, temporum in processu ipse Iohannes prolibus masculini sexus deficeret, extunc dicte possessiones Pornok et utraque Zeme-rew, necnon predia Istwanfeldew, Thomaythelek et Korokfelde vocata in filias suas tanquam in filios masculinos devolvantur pleno iure harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Quas, dum nobis in specie reportate 10 fuerint, in formam nostri privilegii redigi faciemus. Datum Bude, die dominico proximo ante festum Valentini martiris, anno Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo, regnorum autem nostrorum Hungarie etc. decimo septimo, Bohemie vero quarto.

570. ALLEGACIONES DE TUTORIA ET CURATORIA, NOTA

15

Abbas in .c. ex parte ii de appellati(onibus):

Curator datur bonis et non persone, ergo persone datur tutor. Quedam est tutela testamentarie, ut illa, que datur per patrem in testamento, alia quasi testamentaria, que datur filio naturali emancipato etc., qui non est in potestate.

Quedam legitima, que ut illa, que defertur proximiori, ut Insti. de 20 legi(tima) agna(torum) tu(tela) § i, et dicitur legitima, quia defertur a lege.

Quedam dativa, quia datur a iudice in defectum aliarum tutelarum.

400^r | Mulier tempore Pandectarum non poterat esse tutrix, poterat tamen impetrari. Postmodum tempore Codicis fuit ampliata hec facultas.

Tempore Autenticorum fuit statutum, ut liceret matri vel avie agnoscere 25 tutelam filiorum ita, ut preferantur legitimis vel dativis. Ita tamen, ut primo renunciaret secundis nupciis, secundo beneficio Velleiani.

570 Bónis 4270 (25 Septembris 1520).

16 Abbas ... appellati(onibus)] PANORMITANUS, *Commentaria in Decretales*, ad X 2.28.67, nr. 1, ed. Venetiis 1571, II/3, fol. 168vb. 20–21 Insti. de legi(tima) agna(torum) tu(tela) § i] Inst. 1.15. pr. 24 tempore Codicis] cf. Cod. 5.35.2. pr. 27 Velleiani] Nov. 118.5, cf. Cod. 5.35.3. pr.

4 habendas] habendum N 6 in processu] improcessu N 7 Pornok] Ponok N 15 ALLEGACIONES ... NOTA] *litteris simplicioribus scr.* N 23 Pandectarum] fforum N

11–13 die dominico...septimo] 12 Febr. 1457

Sicut enim mulier maritata non est apta ad tutelam propter suspicionem, ita mulier nec deponens affectionem nubendi.

§ ulterius etc. Mater potest deputari tutrix, sed solempnitate servata, que debet precedere actum et sic premissa duo.

De titulis clericatus

5

Reverende domine episcopo! D(ominacio) v(estra) reverenda mandaverat mihi, quod deberem ostendere litteras super quatuor minoribus ordinibus. Ego, reverende, quod non teneor, et probo per infrascripta, quia sum in possessione clericatus.

Item quocienscumque episcopus longo tempore passus est aliquem perma- 10
nere in clericatu, presumitur pro tali, quod sit clericus, nec tenetur probare clericatum, quia per solam possessionem probatur clericatus. Hanc doctrinam ponit Innocencius in .C. illud de presump(cionibus) et .Io. de avia in cap(itulo) Licet Heli. de suo facit optimus tex(tus) in cap(itulo) 'Si iudex' de Sen(tentia) excom(municacionis) li(ber) vi. 15

Item dominus Cardinalis in Clem(entinae) constitutio de elecc(ione) in sexto notabili dicit: per institutionem episcopi in beneficium probatur clericatus.

Item dominus Abbas in cap(itulo) ex parte et iii de privil(egiis) dicit, quod qui incedit in tonsura et habitu clericali, licet non ostendet litteras sui clerica- 20
tus, tamen ipse per iuramentum suum potest probare clericatum, ex quo est in possessione. Hoc idem dicunt domini de Rota sua decisione antiqua ii^c lii, licet alias quilibet clericus debet probare clericatum suum per litteras sui episcopi, ut in cap(itulo) Legum ii q i et tamen debet limitare presuprascripta.

xxv Septembris 1520 per me .P. .H. Strigonii in hospicio sew domo nota- 25

3 § ulterius] cf. Cod. 5.35.3.2. 13 Innocencius] INNOCENTIUS (PAPA IV, *Commentaria super libros Quinque Decretalium*, ad X 2.23.11, nr. 2–3, ed. Francofurti ad Moenum 1570, fol. 281^v–282^r. 14 Heli.] X 5.3.31. 14 de suo ... tex(tus)] sic saepissime fit mentio in *libris iuris canonici* 14 'Si iudex'] VI 5,11.12. 16 Cardinalis in Clem(entinae) constitutio] FRANCISCUS DE ZABARELLA, *Lectura in constitutiones Clementinas*, ad Clem. 1.3.4, § 6, nr. 3, ed. Lugduni 1513, fol. 17rb. 19 dominus Abbas] PANORMITANUS, *Commentaria in Decretales*, ad X 5.33.27, nr.2 22 domini de Rota sua decisione antiqua ii^c lii] *Conclusiones sive decisiones antike dominorum auditorum de Rota*, decisio 349, ed. *Decisiones Rote. Nove et antike cum marginalibus additionibus et casibus dubiisque et regulis Cancellarie apostolice*, Jacques Bragueyrac, Lugduni 1531, fol. 27rb. 24 ut in cap(itulo) Legum ii q i] *Decretum Grat.*, C.2 q.1 c.9 (Friedberg I 442–443).

5 titulis] tr^s N 5 clericatus] clericatu N 11 presumitur] presummitur N 12 doctrinam] add. et del. potuit N

25 xxv Septembris 1520] 25 Sept. 1520

400^v riorum etc., hora tertia vel quasi, ante meridiem. |

571. ABSOLUCIO

Demetrius etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis ecclesiarum plebanis in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spirituali, necnon Waciensi dyocesibus ubilibet etc. Noveritis, quod, licet alias circumspectus 5 Blasius litteratus de Pesth dicte dyocesis ad instanciam discreti D(emetrii) de .t. iamfate Waciensis dyocesis et iurisdiccione spiritualis Strigoniensis propter eius contumaciam servatis terminis et dilacionibus in talibus de iure et stilo huius sedis spiritualis Strigoniensis servari solitis per nos excommunicatus declaratus et successive crescente ipsius contumacia aggravatus ac vigore aliarum 10 litterarumstrarum denunciatarum et aggravatarum pro tali et ut talis in partibus publicatus et denunciatus extiterit, tamen, quia predictus Blasius ad cor salutare reversus se ab huiusmodi excommunicacionis sententia per nos absolvi humiliter peccit offerens se de expensis contumacie huiusmodi per nos taxandis in termino competenti sibi prefigendo satisfacturum et nostris ac 15 ecclesie mandatis pariturum, nos vero attendentes, quod sancta mater ecclesia nemini claudit sinum sue pietatis ad se redeunti, sed cunctis se propiciam exhibet atque favorabilem, dictum B(lasium) ab huiusmodi excommunicacionis sententia presente magistro Emerico de .t. procuratore legitimo dicti .t. et in eius absolucionem consenciente absolvendum fore decrevimus et absol- 20 vimus in forma ecclesie consueta, ita tamen, ut idem .t. hinc usque ad festum Epiphaniarum Domini proxime affuturum inclusive sub reincidencia pena in

16–18 sancta...favorabilem] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2 ABSOLUCIO] *inde ab hoc loco usque ad indicem (folia 400^v–402^r) manu alia et alio – etiam inter se diverso – colore scr. N 10 et successive...aggravatus] inter uncas ([]) scr. N 11 et aggravatarum] inter uncas ([]) scr. N 14 peccit] in margine sinistro add. Nonnunquam sic: et ibidem pro rata sua deposuit apud manus nostras <florenos> .c. et d(enarios) .l. (iterum add. denarios) pro expensis contumacie per nos taxatis. Nos vero etc. Aliquando autem (suprascr., ?) sic etc. 15 prefigendo] prefidendo N 19 procuratore] procuratori N 21 ecclesie] ecclesia N 21 ut] suprascr. N 22 pena] cum signo inserendi in margine sinistro add. in pristinas censuras de et (add. et del. quod) super expensis contumacie, quas expensas contumacie nos ad quatuor florenos et denarios iiii taxavimus et moderavimus, huiusmodi quatuor florenos et denarios quatuor (add. et del. fi) minus .l. den(arios), quos eidem magistro E(merico) procuratori persolvit pro rata expensarum, predicto Iohanni Dobro in specie vel procuratori suo legitimo ad predictum festum Purificacionis Beatissime M(arie) Virginis persolvere sub eadem pena debeat et teneatur, iniuncta sibi pro modo, ut hic etc. in margine dextro add. allegans se ipsum cum predicto .t. super huiusmodi lite, causa et controversia amicablem composuisse et concordasse et litteras agr[avatorias] dicti domini .D. (?) in signum vere et realis concordie et compositionis in testimonium eidem concessisse et dedisse nobis dixit et ostendit, supplica[cionibus] [...] etc. eiusdem .t., si predicta [...] saltim con[...] etref[...]sce habet [...] prout [...] seque [...] a [...] N*

supradictas pristinas censuras de et super causa sew negocio principali, simul
 etiam super expensis contumacie, quas expensas contumacie nos ad sex flore-
 nos et d(enarios) xxiiii taxavimus et moderavimus, cum dicto Demetrio actore
 ex adverso principali concordare debeat. Si vero concordare non poterit, ex-
 tunc ad idem festum Epiphaniarum Domini pro rata expensarum huiusmodi 5
 contumacie dictos vi florenos et den(arios) xxiiii idem ipsi De(metrio) adversa-
 rio reddere et persolvere sub eadem pena debeat et teneatur, iniuncta sibi pro
 modo culpe penitencia salutari et recepto ab eodem iuramento, quod de cetero
 nostris et ecclesie parebit mandatis. Quocirca devocioni vestre etc., requisitus,
 prefatum .t. per nos sic, ut prefertur, absolutum in vestris et cuiuslibet vestrum 10
 ecclesiis coram populi multitudine nuncietis aut alter vestrum nunciet. Et
 401^r tandem seriem ipsius vestre execucionis ac quicquid etc. |

572. TRANSMISSIO, QUANDO CAUSA ALIQUA VIGORE LITTERARUM RE-
 GIARUM IN CURIAM INTRODUCITUR ET INSTANTE ALTERA PARTE
 CONTRARIA LITTERAS OPTINENT, UT VICARIUS, CORAM QUO CAU-
 SA ANTEA MOTA FUIT, REASSUMAT ET RURSUM INTRODUCITUR

Serenissimo principi etc. oracionum suffragia devotarum! Vestra noverit
 serenitas, quod, licet alias ego causam et causas, quam et quas honesta domi-
 na Margaretha, relicta condam circumspecti Iohannis Dancz de Ebes contra et
 adversus discretum Ladislaum presbiterum, plebanum parochialis ecclesie de 20
 eadem Ebes ac providum Michaellem Kys et Iohannem Thoth vitricos eiusdem
 ecclesie coram me in hac sede spirituali Strigoniensi occasione certorum ne-
 gociorum, ut dicitur, testamentariorum via appellacionis in secunda moverat
 instancia, ad litteratorium mandatum eiusdem vestre serenitatis, ut tenebar,
 per alias litteras meas transmissionales cum tota sua serie, ut in litteris v(estre) 25
 s(erenitatis) mihi mandabatur, cum prefixione termini in eisdem meis litte-
 ris transmissionalibus specificati in curiam v(estre) s(erenitatis) in presenciam
 personalis presencie eiusdem v(estre) s(erenitatis) transmiserim, tamen, quia
 tandem de anno Domini infrascripto vigesima secunda die mensis Maii me

1 super] *add. et del. signum inserendi* N 1 causa] *add. et del. principali* N 5 Epi-
 phaniarum] *corr. ex Epih-* N 6 xxiiii] *corr. ex xxiii* N 7 persolvere] *add. et del.*
 debeat N 11 coram] *corr. ex so-* N 13 TRANSMISSIO] *in margine sinistro add. .N.*
 N 13-16 QUANDO...INTRODUCITUR] *litteris simplicibus scr.* N 14 IN] *corr. ex im* N
 14 INTRODUCITUR] *introducuntur* N 16 ET RURSUM INTRODUCITUR] *in margine dextro*
scr. N 21 vitricos] *vitricos* N 24 litteratorium] *litteratorium* N 26 prefixione]
 prefixioni N 29 infrascripto] *infra(scrip)to* N

19 Ebes] *Ebes, in comitatu Bihar, cf. Csánki I p.607.* 29 vigesima...Maii] 22 Maii

ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuit coram me in iudicio nobilis Martinus de Wyhel, procurator et eo nomine prefatorum domini Ladislai plebani ac Michaelis Kys et Iohannis Thoth vitricorum sew sindicorum predictae parochialis ecclesiae de Ebess, de cuius procuracionis mandato ex actis cause huiusmodi legitimis constitit et constat documentis, 5 et quasdam alias litteras eiusdem vestre s(erenitatis) mihi preceptorie loquentes et directas exhibuit et presentavit, quas ego honore et reverencia, quibus decuit, recepi in hec verba: LUDOVICUS ETC. Post quarum quidem litterarum v(estre) s(erenitatis) preinsertarum exhibicionem et recepcionem mihi et per me, ut premittitur, factas requisivit me prefatus Martinus, ut causam prenotatam 10 rursum coram me reassumere et in eadem non obstantibus prescriptis aliis litteris v(estre) s(erenitatis), ut premittitur, alias mihi transmissis procedere et illam usque ad finalem debitamque execucionem continuare modis omnibus deberem, tamen, quia predicta domina Margaretha ad huiusmodi actum fienda 15 dum de partibus | citanda fore videbatur, ego citacionem ad partes contra ipsam ad videndum causam iterum reassumpmi et procedi in eadem decrevi, qua quidem citacione emissa et in partibus legitime executi ac tandem una cum eius execucione reportata postremo die datarum presencium me modo simili ad iura etc., quasdam alias litteras preinsertis litteris directe contrarias mihi preceptorie loquentes et directas exhibuit et presentavit huiusmodi sub tenore: LUDOVICUS etc. Post quarum quidem litterarum etc. ut tenor litterarum regiarum continet, cum prefixione termini scribatur sic etc. Ego vero volens etc. causam huiusmodi iterum et de novo in curiam regiam vestre etc. 20

573. RESOLUCIO MONICIONIS ETC.

Demetrius etc. dilectis etc. universis etc. Noveritis, quod, licet nuper honesta domina Osanna, relicta et Iacobus, filius condam Iohannis Hanzel de Naghmezew alias de Welkapolja dicte Strigoniensis dyocesis vigore certarum aliarum litterarum nostrarum monitoriarum sew precepti nostri extraiudicialis, ut ipsi infra certum terminum in dictis litteris monitoriis prefixum de certis rebus testamentariis tunc lacius expressis satisfacerent, moniti fuissent, qui 30 quidem sic moniti licet se allegaverint fore indebite gravatos, obtulerintque se paratos iuri stare, nichilominus tamen discreti .. de .t. <et> .. de .t. ecclesiarum plebani executoresque huiusmodi litterarum nostrarum, nescitur, unde mo-

10 Martinus] Martius *omisso contractionis signo* N 21 LUDOVICUS] *corr. ad Ludovicus*
 N 21–22 *ut tenor...sic etc.*] *inter crucis signa scr.* N 24 RESOLUCIO] *ante add. et del.*
 Narracio monicionis N 29 monitoriis] *suprascr.* N 32 et] *supplevi*

27 Naghmezew] *Velkapolya, in comitatu Bars, cf. Györffy I pp.484–485.* 27 Welkapolja]
Velkapolya, in comitatu Bars, cf. Györffy I pp.484–485.

ti, informiter procedentes eosdem dominam Osannam, relictam et Iacobum, filium dicti condam Iohannis Hanzel denunciassent pro excommunicatis minus iuste et indebite, fuimus igitur pro parte eiusdem domine Osanne relicte et Iacobi debita cum instancia requisiti, ut ipsis superinde de opportuno iuris remedio providere et monicionem huiusmodi in vim citacionis resolvere ipsosque 5 ab huiusmodi illegittima excommunicacionis sententia absolvere dignemur. Nos vero requisicionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinati monicionem huiusmodi in vim citacionis peremptorie resolvendam ac eosdem | Osannam relictam et Iacobum filium eiusdem ab huiusmodi excommunicacionis sententia ad cautelam absolvendos fore decrevimus, absolucionem 10 huiusmodi vobis committentes et committimus per presentes. Vestre igitur et cuilibet vestrum devocioni etc., requisitus, amodo deinceps ad aliquam scandalizacionem et publicacionem prefatorum domine Osanne relicte et Iacobi procedere nullo modo audeatis et presumatis, sed potius ipsos ab huiusmodi excommunicacionis sententia ad cautelam in forma ecclesie consueta absolvere 15 et sic absolutos in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis infra missarum sollempnia sic absolutos fore publicetis et publicare faciatis ipsisque partibus unum certum et competentem terminum prefigatis, ad quem scilicet ambe partes coram nobis comparere debeant et teneantur, certificantes eosdem, quod sive in huiusmodi citacionis termino per vos ipsis prefigendo Strigonii coram nobis 20 in iudicio compareant, ipsis ulterius etc., non obstantibus. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis ac quicquid in premissis etc.

574. NARRACIO CITACIONIS, QUANDO ILLE, QUI ALIQUEM CITARI FACIT, ERIT CONTUMAX ETC. VIA ACCIONIS ETC.

Nicolaus etc. dilectis etc. pro parte .t. de .t. dyocesis .t. nobis fuit exposi- 25 tum, quod, licet alias providi .M., filius et Elizabeth, filia condam .t. de .t. ipsos exponentes in facto cuiusdam pretense occupacionis ac usurpacionis rerum et bonorum dicti .t., patris ipsorum et illorum occasione vigore certarum aliarum litterarum ab hac sede spirituali Strigoniensi emanatarum in presenciam prefati domini .t. vicarii ad certum terminum iam dudum preteritum citari fecerit 30 et procuraverit prefatosque exponentes in huiusmodi citacionis termino tanquam filius obediens comparuisset expensasque multas veniens in distanciam

10 cautelam] *add. et del.* in forma ecclesie consueta absolvere fore absolvendum N 10 absolvendos fore decrevimus] *suprascr.* N 12 vestrum] *add. et del.* ecclesiis N 13 Osanne] Ossanne N 14 presumatis] *presumatis* N 15 ecclesie] *ecclesia* N 16–17 sollempnia] *solempnia omisso contractionis signo* N 17 unum] *unu omisso contractionis signo* N 22 ipsius] *ipsis* N 25 Nicolaus etc.] *suprascr.* N 25 dilectis] *ante add. et del.* Demetrius *ante iterum add.* etc. N 30 domini] *iterum add. et del.* domini N 32 distanciam] *distan(ciam)* N

viarum facere coactus fuisset, nichilominus tamen predicti .t., nescitur, quibus respectibus ducti, ad huiusmodi terminum comparere et accionem ipsorum contra eundem coram dicto domino Demetrio episcopo et vicario, ut debebant, proponere contumaciter recusassent et recusarent de presenti, graves expensas
 414^r eidem propterea inferentes et facientes in dispendium etc. |

5

575. PROCURATORIUM MANDATUM SPECIALE

IN NOMINE DOMINI! AMEN! ANNO NATIVITATIS EIUSDEM millesimo quingentesimo vigesimo, indiccione octava, die vero sexta mensis Decembris, hora secunda vel quasi, in domo circumspecti Thome Pellificis Bude dyocesis Wesprimiensis et iurisdiccione spiritualis Strigoniensis habita, pontificatus 10 siquidem sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Leonis, divina providencia pape decimi anno octavo, in mei notarii publici subscripti et testium infrascriptorum presencia personaliter constituti nobiles et egregii .t. de .t. et .t. de .t. prefate Wesprimiensis dyocesis omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus melius et efficacius potuerunt et debuerunt, de 15 iure fecerunt, constituerunt, creaverunt et solempniter ordinaverunt ipsorum veros, certos, legitimos et indubitatos procuratores, actores, factores et negotiorum suorum gestores ac nuncios speciales et generales, ita tamen, quod specialitas generalitati non deroget, nec econtra, sese mutuo, item venerabiles, honorabiles ac discretos, nobiles et egregios Iohannem Lopis, iuris utriusque 20 doctorem, Stephanum Thaurinum de Olomocz d(ecretorum) d(oct)orem, Bernardum presbiterum de Modrusio, Calixtum de Werbow, cantorem et canonicum Waradiensem, Melchiorem de Chwth, Albensis et Zagradiensis ecclesiarum canonicum, Anthonium de Kayar, canonicum Iauriensem, Iohan-

575 Bónis 4275 (6 Decembris 1520).

19 specialitas...econtra] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

3 debebant] *debebat omisso contractionis signo* N 5 etc.] *pagina sequens i.e. 402^v vacua remansit* 6 PROCURATORIUM MANDATUM SPECIALE] *alia manu alioque colore posterius add.* N 8 quingentesimo] *add. et del. decimo septimo* N 8 indiccione] *indicione* N 9 hora] *add. et del. quasi* N 9 domo] *add. et del. notariorum* N 18 nuncios] *nuncios* N

7–8 millesimo...Decembris] 6 Dec. 1520 21 Stephanum] *Stephanus Taurinus (c.1485–1519), vir doctus, vicarius, cf. JUHÁSZ Introductio pp.iii–v.* 22 Modrusio] *Modrus, in Croatia, cf. EUBEL Orbis Latinus III p.247.* 24 Anthonium de Kayar] *Anthonius Kajári (1516–1527), canonicus Iauriensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok p.132, Köblös Egyházi közléprétég pp.397–398 et C. TÓTH Esztergomi archont.* 24 Kayar] *Kajár, in comitatu Győr, cf. Csánki III p.550.* 636.24–637.1 Iohannem] *Johannes Henckel (1508–1518), canonicus Waradiensis etc., cf. BUNYITAY Várad II pp.170–172 et C. TÓTH Főpapi archont. p.179.*

nem de Lewchouia, Philippum de Certhaldo alias de Florencia, Michaellem de Bathor, custodem et canonicum ecclesie Sancti Stephani prothomartiris de castro Strigoniensi, Emericum de Saros, Martinum de Wyhel, Michaellem Therek de Cibinio, Stephanum Thewkes, presbiterum de Strigonio, Blasium, presbiterum de Alba, Gregorium de Papa, Petrum Garay, Thomam Zewny 5 et Stephanum de Iaurino absentes tanquam presentes et quemlibet eorum insolidum, ita tamen, quod non sit melior condicio primitus occupantis, nec deterior subsequentis, sed quod unus eorum inceperit, alter eorum id prosecui, mediare, terminare valeat et finire, in omnibus et singulis causis ipsorum et earum articulis tam per ipsos contra alios, quam per alios quospiam contra 10 ipsos in quibuscumque terminis, coram quibuscumque iudicibus ecclesiasticis et secularibus, ordinariis, legatis, delegatis, subdelegatis, auditoribus, arbitris, 414^v arbitratoribus amicabilibusque compositoribus | et vicariis quibuscumque quacumque auctoritate fungentibus et functuris commissis et committendis motisque vel movendis, in Romana Curia vel extra eam ubilibet pro dictis 15 constituentibus et eorum nominibus ad comparandum, agendum et defendendum ipsosque iudices et personas huiusmodi eligendum suspectosque recusandum, peremptorie et dilatorie et quascumque petitiones summarias verbo vel in scriptis dandum et offerendum ac recipiendum, replicandum, dupplicandum, tripplicandum et, si opus fuerit, quadruplicandum, litem sew 20 lites contestandum et contestari videndum, de calumpnia vitanda et veritate dicenda iurandum et cuiuslibet alterius generis licitum iuramentum in animas ipsorum constituendum prestandum, ponendum, articulandum, posicionibus et articulis partis adverse respondendum suisque respondere petendum, testes, litteras, acta, instrumenta et alia munimenta producendum, testes 25 partis adverse iurare videndum et contra ipsos ac eorum dicta, necnon litteras, acta, instrumenta et alia munimenta contra ipsos constituentes producta et producenda dicendum et excipiendum, crimina et defectus opponendum, probandum, protestandum, dicendum, allegandum, beneficium absolucionis simpliciter vel ad cautelam ac restitutionem <in> integrum et quecumque 30 iuris remedia ac quascumque litteras gratiam sew iusticiam in se continentes petendum, obtinendum et impetrandum et ex adverso impetratis et obtentis

7–9 non sit...finire] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

6 et] *add. et del.* Petrum de Harazthy N 18 quascumque] *add. et del.* appellationes N 22 dicenda] *dnda cum contractionis signo* N 22 animas] *animarum* N 28 dicendum] *dndum cum contractionis signo* N 29 beneficium] *beneficino* N 30 restitutionem] *restitutionis* N 30 in] *supplevi*

1 Lewchouia] *Lőcse, in comitatu Szepes, cf. Csánki I p.252.* 1 Michaellem] *Michael Bátori (1519–1523), canonicus Strigoniensis, cf. C. Tóth Esztergomi archont.* 5 Zewny] *Szőny, in comitatu Komárom, cf. Csánki III p.491.* 6 Stephanum de Iaurino] *Győr, in comitatu Győr, cf. Csánki III p.539–542.* 6 Iaurino] *suprascr.* N

contradicendum et impugnandum, iudicis officium humiliter implorandum, expensas, dampna, iniurias et interesse taxari petendum ac super ipsis, si necesse fuerit, iurandum, in causa et causis concludendum et concludi videndum ac petendum et ab eis ac eorum qualibet sew quolibet alio gravamine illato vel inferendo provocandum et appellandum, provocaciones et appellaciones 5 ipsorum prosequendum, publicandum, intimandum et notificandum, apostolos semel et pluries ac instantanter, instancius et instantissime petendum et obtinendum, unum quoque vel plures procuratorem sew procuratores loco sui et eorum cuiuslibet cum simili aut limitata potestate substituendum et
 415^r eum sew eos revocandum tociens, quociens opus fuerit et sibi vel | eorum 10 alteri videbitur expedire, presenti procuratorio nichilominus in suo robore duraturo et generaliter omnia et singula alia faciendum, dicendum, gerendum, exercendum et procurandum, que in premissis et circa ea necessaria fuerint sew quomodolibet opportuna, et que ipsimet constituentes facerent et facere possent, si in premissis omnibus et singulis personaliter interessent, eciam si 15 talia forent, que mandatum exigent magis speciale, quam presentibus est expressum, promittentes insuper iidem coniunctim et divisim mihi notario infrascripto tanquam publice et autentice persone solempniter stipulanti et recipienti vice et nomine omnium et singulorum, quorum interest, intererit et interesse poterit quomodolibet in futurum, se ratum, gratum atque firmum 20 perpetuo habituros totum id et quicquid per dictos procuratores constitutos ac substitutos vel substituendos ab eis sew eorum altero actum, factum, gestum et procuratum fuerit in causis ipsorum universis, relevantes nichilominus et relevare volentes procuratores huiusmodi ab omni onere satisfaciendi ac iudicio sisti et iudicatum solvi cum omnibus et singulis clausulis necessariis et op- 25 portunis sub ypotheca et obligatione omnium bonorum suorum presencium et futurorum et qualibet alia iuris et facti renunciacione ad hec necessaria pariter et cautela. Super quibus omnibus et singulis supradictis predicti constituentes pecierunt me notarium pre- et infrascriptum, ut ipsis unum vel plura conficerem et darem instrumentum et instrumenta, quod et feci officio 30 mei thabellionatus requirente. Acta sunt hec et facta anno, indiccione, die, hora, loco et pontificatu, quibus supra, presentibus ibidem nobilibus prefato Thoma Pellifice, Iohanne de Lyncz et Ambrosio de .t. testibus ad id vocatis et rogatis. Et ego Benedictus natus nobilis condam Mathei Syger de Alsozegedi Quinqueecclesiensis dyocesis publicus apostolica auctoritate notarius, quia 35

2 si] corr. ex di N 16 speciale] speciali N 18 infrascripto] infra(scrip)to N 26 ypotheca] ipoteka N 26 suorum] iterum add. suorum N 31 indiccione] indicione N 33 ad] add. et del. premissa N 638.34–639.7 Et ego...requisitus] in forma clausulae scr. N – pars reliqua paginae vacua remansit

33 Lyncz] Linz, in Austria, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL *Orbis Latinus* II p.372.

predictorum procuratorum constitutioni, omnibus et singulis aliis premissis,
 415^v dum sic, ut premittitur, | fierent et agentur, una cum prenomi-
 natis testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, ideo hoc presens
 publicum instrumentum me aliis prepedito negociis per alium fideliter scrip-
 tum exinde confeci, subscripsi, publicavi et in hanc publicam formam redegi 5
 signoque et nomine meis solitis et consuetis signavi et roboravi in fidem et
 419^v testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus. |

576. TRANSSUMPTUM SUB SIGILLO VICARII

Nos Demetrius etc. memorie commendamus tenore presencium significan-
 tes, quibus expedit, univeris, quod die datarum presencium nobis in domo so- 10
 lite residence in serie dominorum capitularium Strigoniensium habita consti-
 tutis veniens nostri in presenciam magnificus dominus Petrus Bakocz de Er-
 dewd Albensis dyocesis principalis principaliter ac personaliter pro se et pro
 prefato reverendissimo domino Thoma cardinali et archiepiscopo Strigoniensi
 ac generosa puella Margaretha, filia condam egregii Francisci de Bozthe We- 15
 sprimiensis dyocesis, sua scilicet et eiusdem reverendissimi domini cardinalis
 sorore ut et tanquam coniuncta persona ac venerabilis dominus Melchior de
 Chwth archidiaconus de Waska et canonicus in ecclesia Zagrabiensi ut et tan-
 quam procurator et eo nomine reverendissimi domini Thome cardinalis ac ge-
 nerose puelle Margarethe antedictorum, iidem respective nominibus, quorum 20
 supra, quasdam litteras magnifici domini Iohannis Karlowyth, comitis Cor-
 baviæ etc. patenter in pargameno confectas eiusque sigillo autentico in cordu-
 la sericea diversorum colorum impendenti munitas et consignatas coram no-
 tariis publicis et testibus infrascriptis exhibuerunt et presentarunt et quilibet
 eorum respective exhibuit et presentavit huiusmodi sub tenore: NOS IOHAN- 25
 NES KARLOWYTH ETC. Post quarum quidem litterarum preinsertarum dicti
 domini Iohannis comitis presentationem et exhibicionem annotatus dominus
 Petrus Bakocz principalis pro se et pro antefatis reverendissimo domino Tho-
 ma cardinali ac generosa puella Margaretha sorore eorundem ut et tanquam
 coniuncta persona ac eciam antefatus dominus Melchior procurator nomine 30

576 Bónis 4280 (1 Ianuarii 1521).

15–16 Wesprimiensis] Vesprimiensis N 20 nominibus] *add. et del.* quibus supra N

12–13 Erdewd] Erdöd, in comitatu Szatmár, cf. Csánki I p.474. 13 Albensis] Gyulafé-
 vár, episcopatus, cf. EUBEL *Hierarchia catholica* III pp.100–101. 15 Bozthe] *praedium Vasztély*
 (?), Csapol, in comitatu Fejér, cf. Györffy II p.356 et Kiss *Földrajzi nevek* II p.744. 18 Waska]
 Vaska, archidiaconatus, cf. ORTVAY *Egyházi földleírás* II pp.762–765. 18 Zagrabiensi] Zá-
 gráb, episcopatus, cf. ORTVAY *Egyházi földleírás* II pp.670–768. 21–22 Corbaviæ] Udbina, in
 Croatia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL *Orbis Latinus* I p.568.

procuratorio eorundem reverendissimi domini, domini cardinalis ac generose
 puelle Margarethe et pro interesse eorundem et cuiuslibet ipsorum respective
 tam coniunctim, quam divisim nos requisierunt et eorum quilibet requisivit,
 quatinus preinsertas litteras ipsius magnifici domini Iohannis comitis trans-
 420^r sumpmi | et exemplari ac in publicam formam redigi mandari nostramque auc-
 toritatem pariter et decretum interponere dignemur. Nos tunc Demetrius
 episcopus et vicarius prefatus preinsertas litteras annotati domini Iohannis co-
 mitis ad manus nostras recepimus illasque vidimus, tenuimus, legimus et dili-
 genter inspeximus, et quia ipsas litteras sanas, integras, illesas omnique prorsus
 vicio et suspicione carentes invenimus, ideo ad dictorum dominorum Petri
 Bakocz principalis sua et dictarum personarum coniunctarum, necnon Mel-
 chioris procuratoris nominibus, quorum supra, ulteriorem instanciam illas per
 nobilem virum, magistrum Benedictum de Alsozegedi auctoritate apostolica
 notarium et scribam infrascriptum transsumpti et exemplari ac in publicam
 transsumpti formam redigi fecimus et mandavimus, volentes et auctoritate no- 15
 stra ordinaria decernentes, quod presenti nostro transsumpto de cetero et inan-
 tea ubique locorum in iudicio et extra stetur illisque detur et adhibeatur talis
 et tanta fides, qualis et quanta preinsertis litteris dicti domini Iohannis comi-
 tis cum presenti transsumpto auscultatis et collacionatis data fuit et adhibita
 daturque et adhibetur sew daretur et adhiberetur, si in medium exhibite fuis- 20
 sent et ostense. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium pre-
 missorum presentes litteras sive presens publicum instrumentum huiusmodi
 litteras prefati domini Iohannis comitis transsumptatas in se continentes sive
 continens exinde fieri sigillique officii vicariatus iamfate ecclesie Strigoniensis
 appensione iussimus et fecimus communiri. Datum et actum sub anno a nati- 25
 vitate Domini millesimo quingentesimo vigesimo primo, indiccione nona, die
 vero Martis prima mensis Ianuarii, hora completorii vel quasi, in dicta domo
 solite residence nostre, presentibus ibidem reverendo ac venerabilibus et ho-
 norabilibus dominis Andrea, d(ecretorum) d(oct)ore, prothonotario apostoli-
 co ac Strigoniensis et Chazmensis ecclesiarum preposito, necnon Stephano de 30
 Iborlyczko, Gewmeriensi, Iohanne Kermendino, d(ecretorum) d(oct)ore, Ko-
 maroniensi archidiaconis, canonicis prefate ecclesie Strigoniensis, Ladislao de

14 et] iterum add. N 23 sive] add. et del. signum suspensionis N 26 indiccione]
 indicione N

26–27 millesimo...Ianuarii] 1 Ian. 1521 29 Andrea] Andreas Csézi (1506–1540), canoni-
 cus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi kanonokok pp.130–131 et C. TÓTH Esztergomi ar-
 chont. 30 Chazmensis] Csázma, in comitatu Körös, cf. CSÁNKI Körösmegye p.71. 30 Step-
 hano] Stephanus Iborliskói (1514–1524), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI Esztergomi
 kanonokok p.131, KÖBLÖS Egyházi középréteg p.394 et C. TÓTH Esztergomi archont. 31 Ibor-
 lyczko] Liskó, in comitatu Zala, cf. Csánki III p.79. 31 Kermendino] Körmen, in comitatu
 Vas, cf. Csánki II pp.723–724.

Alba et Petro de Zathmarnemthy, canonicis Sancti Georgii de Viridicampo Strigoniensi testibus fidedignis ad premissa vocatis, habitis et in testimonium 420^v premissorum requisitis. |

Et ego B(enedictus) natus nobilis condam Mathei S(yger) de A(lsozegedi) Quinqueecclesiensis dyocesis publicus auctoritate apostolica notarius prefati- 5 que domini Demetrii episcopi et vicarii ac coram eo scriba, quia preinsertarum litterarum magnifici domini Iohannis comitis presentacioni, recepcioni, requisicioni, transsumptacioni, collaciocinacioni, auscultacioni ac decreti et auctoritatis interposicioni aliisque omnibus et singulis premissis, dum sic, ut pre- 10 mittitur, fierent et agerentur, una cum notariis infrascriptis ac prenomina- testibus presens interfui eaque omnia et singula sic fieri vidi et audiui, ideo hoc presens publicum transsumpti instrumentum me aliis occupato negociis manu 15 infrascripti notarii fideliter scriptum exinde confeci manuque mea propria subscripsi, publicavi et in hanc publicam formam redegi signoque et nomine meis solitis et consuetis una cum sigilli vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis appen- 20 sione de eiusdem domini Demetrii vicarii mandato signavi et roboravi in fidem et testimonium omnium et singulorum premissorum rogatus et requisitus.

Et ego Tho(mas) natus .D. .t. de .t. dyocesis Iauriensis publicus dicta apostolica auctoritate notarius, quia preinsertas litteras antedicti domini Iohannis comitis veras, autenticas omnique suspicionis vicio carere et presens exemplum 20 sive transsumpti instrumentum cum suis originalibus collacionatum in omnibus et per omnia concordare reperi, ideo hoc presens publicum transsumpti instrumentum manu mea propria fideliter scriptum una cum signi mei soliti et consueti appositione subscripsi et roboravi in fidem et testimonium omnium 25 et singulorum premissorum.

Et ego Petrus natus A(nthonii) De(sew) de H(arazthy) Q(uinqueecclesiensis) dyocesis publicus eadem apostolica auctoritate notarius, quia preinsertas litteras antefati domini Iohannis comitis vidi esse veras et autenticas et presens publicum transsumpti instrumentum manu notarii immediate prescripti scriptas una cum notariis prescriptis per me diligenter auscultatum in omnibus 30 421^r et per omnia cum dictis originalibus litteris | iamdicti domini Iohannis comitis concordare reperi, ideo me manu propria subscripsi et signetum meum solitum

6 Demetrii] Demetri N 10 infrascriptis] infra(scrip)tis N 13 confeci] confecy N
14 redegi] redegy N 16 Demetrii] Demetri N 23 scriptum] scriptv(m) v. scrip-
to(m)(?) N 24 appositione] appositioni N 26 De(sew)] Di:(?) N 29 notarii] corr.
ex m- N

1 Alba] Székesfehérvár, in comitatu Fejér, cf. Csánki III p.307–313. 1 Zathmarnemthy] Szatmárnémeti, in comitatu Szatmár, cf. Csánki I p.469.

et consuetum apposui in fidem, robur et testimonium omnium et singulorum premissorum.

577. MONITORIUM GENERALE CUM SPECIALITATE

Demetrius de Nyas, d(ecretorum) d(oct)or etc. dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis parochialium ecclesiarum plebanis capellarum- 5 que et altarium rectoribus ac eorum vicesgerentibus, necnon capellanis curatis et non curatis ac conventualium fratrum Praedicatorum, Minorum, Augustinensium et Carmelitarum prioribus et gwardianis ceterisque fratribus eorundem fratrum conventuum per et infra Strigoniensem ac eius iurisdiccione[m] spirituale[m], necnon Wesprimiensem, Agriensem, Quinqueecclesiensem, Wa- 10 ciensem, Iauriensem et Nittriensem civitates et dyoceses ubivis constitutis et existentibus, qui presentibus fueritis requisiti vel alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino et nostris firmiter obedire mandatis! Pro parte providi magistri Martini de Wyhel, procuratoris generalis dicte ecclesie Strigoniensis nobis fuit expositum, quod, licet reverendus condam dominus Michael Han- 15 nel, archipresbiter Budensis ac prepositus collegiate ecclesie Sancti Stephani prothomartiris de castro Strigoniensi vivens plura bona et res intuitu predicatorum ecclesiarum acquisivisset novissimeque, sicuti Deo placuit, ex hac vita decessisset intestatus ac bona huiusmodi, prout et aliorum clericorum intuitu ecclesiarum tam mobilia, quam eciam immobilia ab intestato decedencium 20 acquisita ex constitutione concilii generalis eo ipso Deo sanctificata in iusque et dominium ecclesie rite et legitime cessissent, nichilominus tamen venerabilis dominus Thomas, plebanus de Berekzaz ac circumspecti Iohannes Harber, Wolffgangus Hamburger et alii vitrici seu syndici predictae parochialis ecclesie Beate Marie Virginis maioris Budensis et eciam nonnulli alii utriusque 25 sexus homines, nobiles et ignobiles ac persone tam ecclesiastice, quam seculares in prefatis civitatibus et dyocesibus constituti et commorantes tam publice, quam privatim et occulte aliasque indebite, presertim predicti Thomas plebanus, Iohannes Harber et Wolffgangus et alii vitrici predictae ecclesie Beate 421^v Marie Virginis res et bona | tam mobilia, quam eciam immobilia ac alia cleno- 30

577 Bónis 4283 (1 Martii 1521).

21–22 ex constitutione concilii...cessissent] *proverbium iuris ex usu iudiciario sumptum*

1 robur] robor N 20 immobilia] immobilia N 20 intestato] *corr. ex instestato* N 24 Hamburger] *recte forsan Hainburger(?)* 24 vitrici] vitrici N 27 in prefatis ... dyocesibus] *legendum forsan in prefatis dyocesibus et civitatibus* 27 prefatis] *add. post signum ordinem verborum permutandi et* N 27 et] *corr. ex ut et post del. inseritque cum signo ordinem verborum permutandi et* N 28 occulte] oculte N 29 vitrici] vitrici N 30 immobilia] immobilia N

dia et utensilia domus, necnon aurum et argentum, florenorum auri summas et pecuniarum quantitates ipsius condam domini Michaelis archipresbiteri et prepositi post mortem eiusdem relictas propria eorum temeritatis audacia sibi ipsis occupare et distrahere veriti non fuissent, neque eciam vererentur, prout iam de facto usurpassent, occupassent, distraxissent et dilapidassent ac eciam 5 alios occupasse, usurpasset et dilapidasse aut alias habere et detinere scirent et non revelarent, illis predictam ecclesiam Strigoniensem minus iuste et indebite spoliantes et privantes. Pro eo requisiti pro parte dicti exponentis debita cum instancia vobis et cuilibet vestrum insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena etc., ac dum et quando pro parte predicti 10 exponentis cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, omnes et singulos utriusque sexus homines, cuiuscumque status, gradus et condicionis existant, in ecclesiis sew ambonibus vestris generaliter in genere, predictos vero Thomam plebanum, Iohannem Harber et Wolffgangum ac alios vitricos nominatim et in specie ex parte nostra diligenter requiratis et mo- 15 neatis, quos et nos harum serie sic requirimus et monemus, ut ipsi infra novem dierum spacium a die requisicionis et monicionis vestrarum huiusmodi de ipsis fiendarum computandorum, quorum dierum spacium ipsis pro primo, secundo, tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica et sub excommunicationis pena prefigimus et assignamus, quam in eos, nisi fecerint, 20 quod ipsis in hac parte mandamus, dicta canonica monicione premissa exnunc prout extunc et econtra ferimus in hiis scriptis, districte precipientes mandamus, quatinus prefati omnes et singuli utriusque sexus homines et persone tam ecclesiastice et seculares, ut prefertur, generaliter et in genere, prefati vero Thomas plebanus, Iohannes Harber, Wolffgangus Hamburger et alii vitrici dicte 25 ecclesie Beate Virginis nominatim et in specie moniti et requisiti huiusmodi res et bona, necnon florenos et pecunias ac aurum et argentum eiusdem condam Michaelis archipresbiteri et prepositi penes et apud se habitas et habitas aut detentas et detenta prefato exponenti sew verius ecclesie prefate reddere 422^r et restituere, alias vero habere et detinere aut alias | qualitercumque occupas- 30 se scientes ipsi exponenti revelare et manifestare debeant et teneantur realiter et cum effectu. Qui si id fecerint, bene quidem, alioquin lapso novem dierum spacio eosdem Thomam plebanum, Iohannem, Wolffgangum, necnon vitricos, ut premittitur, nominatim et in specie monitos similiter nominatim et in specie, alios vero generaliter et in genere eciam monitos similiter generaliter et in 35 genere in vestris et cuiuslibet ecclesiis etc. infra missarum predicationum ac aliarum horarum solempnia excommunicetis etc. et, quousque huiusmodi bo-

5 dilapidassent] iterum add. et dilapidassent N 7 minus] addita contractione posterius corr. ex min N 15 vitricos] vitricos N 15 nostra] n(ost)ra N 25 Hamburger] recte forsitan Hainburger(?) 25 vitrici] vitrici N 28 habitas] habitis N 33 vitricos] vitricos N 35 et] suprascr. N

na et res per eos modo premissis occupata, usurpata et dilapidata restituerint ac alios occupasse, usurpasse et dilapidasse scientes revelaverint effective aliudque superinde a nobis vel superiore nostro habueritis in mandatis, salvo et reservato, quod si qui ex predictis modo premissis per vos requisitis et monitis se premissorum occasione indebite gravatos fore allegaverint, extunc tales ad 5 instanciam prefati exponentis in nostram peremptorie citetis presenciam ad terminum competentem per vos eisdem prefigendum ad dicendum et allegandum causam gravaminis ipsorum, si quam iustam et rationabilem habuerint, cur ad premissa non teneantur, coram nobis allegaturos aliasque a nobis debite iusticie complementum recepturos usque ad sententiam diffinitivam inclusive, 10 certificantes etc., non obstantibus. ET INSUPER apud et penes quem vel quos de bonis, rebus et pecuniis dicti defuncti repereritis et inveneritis, illa et illas sequestrare et arrestare ac sub firmo et arto sequestro et arresto conservare debetis et teneamini tamdiu, donec et quousque simili modo a nobis superinde habueritis in commissis. Et tandem seriem ipsius vestre execucionis ac quic- 15 quid in premissis feceritis, nobis suo modo consciencie rescribatis, presentes in specie remittentes. Datum Strigonii, prima die mensis Marcii 1521.

578. CONFIRMATIO PLEBANIE

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo honorabili domino Simoni nato Iohannis Keek de Bakabanya, presbitero dyocesis Strigoniensis salutem in Domino! Vacante ecclesia parochiali Beate Marie Virginis de Sebnyczia eiusdem 20 dyocesis Strigoniensis per puram et simplicem atque spontaneam cessionem sew resignacionem discreti domini Gregorii Savariensis presbiteri, eiusdem ecclesie ultimi, veri et immediati possessoris | circumspecti iudex et iurati cives et 422^v tota communitas de eadem Sebniczya, ad quos de iure patronatus electio et 25 presentacio rectoris ad eandem ecclesiam ab antiquo pertinere dinoscitur, te requirentibus meritis et virtutibus tuis ad regimen eiusdem ecclesie elegerunt et nominaverunt et per circumspectum magistrum Bartholomeum Francfordiensem notarium medianibus litteris eorum per te exhibitis, cui fidem adhibuimus plenariam, nobis presentare curarunt. Supplicasti autem nobis, ut 30

578 Bónis 4296 (1 Augusti 1521).

3 superiore] superiori N 9 allegaturos] add. et del. contractionis signum N 13 arrestare] arestare N 13 arresto] aresto N 19 Simoni] Simony N 20 Keek] Keer(?) N 24 immediati] immediati N 28–29 Francfordiensem] Franfordien(sem) N

17 prima...1521] 1 Marc. 1521 20 Bakabanya] Bakabánya, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.49–50. 28 Bartholomeum] Bartholomeus Frankfordinus Pannonius (1490–1522), vir doctus, notarius civitatis Selmechánya etc., cf. VARGHA Introductio p.iii. 28–29 Francfordiensem] Frankfurt am Main, in Germania, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus II p.101.

huiusmodi electionem et presentationem de te factas admittere et te in dicta plebania iuribusque et pertinentiis eiusdem canonice instituere et confirmare dignemur. Nos itaque de vita et bonis moribus tuis sufficienter informati horum consideratione volentes tibi gratiam facere specialem, prefatas presentationem et electionem admittentes te ad dictam ecclesiam Beate Marie Virginis 5 iuraque et pertinentias eiusdem auctoritate ordinaria, qua fungimur de presenti, duximus canonice instituendum et confirmandum et te per bireti nostri capiti tuo impositionem principaliter investientes de eisdem instituimusque et confirmamus ac investimus per presentes, curam et administracionem eiusdem ecclesie in spiritualibus et temporalibus tibi plenarie committentes, recepto ta- 10 men a te iuramento ad sancta Dei ewangelia in manibus nostris corporaliter prestito, quod in resignacione seu cessione predicta nulla simoniaca pravitas aut aliqua alia illicita paccio intervenit quodque reverendissimis dominis archiepiscopis prefate ecclesie Strigoniensis canonice intrantibus, necnon sede vacante capitulo eiusdem ecclesie eorumque vicariis pro tempore constitutis fi- 15 delis et obediens eris iuraque ac res et bona prefate ecclesie non alienabis, nec distrahes, sed alienata et distracta, si que fuerint, ad ius et proprietatem eiusdem recuperabis toto posse. Quocirca discretis viris Wolffgango de Baath et 423^r Nicolao de | Bakabanya ecclesiarum plebanis dicte dyocesis harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena mandamus, quatinus 20 ipsi te et neminem alium ad realem actualemque et pacificam possessionem dicte plebanie iuriumque et pertinentiarum eiusdem inducant et imponant et inductum, quantum in eis fuerit, tueantur et defendant, contradictores et illicitos detentores per censuram ecclesiasticam compescentes faciantque tibi de universis proventibus, fructibus et emolumentis eiusdem plebanie per hos, ad 25 quos pertinet, integre respondere locis debitibus et temporibus semper opportunis. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras nostras exinde fieri et sigillo officii vicariatus dicte ecclesie Strigoniensis iussimus impressione communiri. Datum Strigonii, prima die mensis Augusti 1521.

30

579. CONFIRMATIO ARCHIDIACONATUS

Demetrius etc. nobis in Christo sincere dilecto honorabili magistro Iohanni Henkel de Lewchovia Strigoniensis dyocesis salutem et paternam in Domi-

579 Bónis 4294 (23 Iunii 1521).

7 bireti] birreti N 11 ewangelia] evangelia N 18 Wolffgango] Wolffgando N
29 communiri] c(omm)u(n)iri N

18 Baath] Bát, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.50–54. 29–30 prima...1521] 1 Aug. 1521

no benediccionem! Vite ac morum honestas, litteralis sciencie pericia aliaque laudabilia probitatis et virtutis merita, super quibus apud nos fidedigno commendaris testimonio, nos inducunt, ut te favore prosequamur opportuno et ad gratiam tibi faciendam reddamur liberales. Cum itaque, sicuti accepimus, archidiaconatus ecclesie Beati Egidii abbatis Thornensis dyocesis Strigoniensis 5 prefate per mortem honorabilis condam magistri Iohannis Ludony, eiusdem archidiaconatus ultimi, legitimi et immediati possessoris de iure et de facto ad presens vacare dinoscitur, nos premissorum tuorum meritorum et virtu- 423^v tum consideracione, accedente precipue eleccione et presentacione condam | illustris domine Hedvigis ducisse Thesseniensis, relicte spectabilis et magnifi- 10 ci condam domini Stephani de Zapolya, comitis Scepusiensis et Regni Hungarie palatini ac magnificorum Iohannis de eadem Zapolya, similiter comitis perpetui prenominate terre Scepusiensis ac waywode Transsilvani et Siculorum comitis etc., necnon Georgii eciam de predicta Zapolya, fratrum modo simili comitis Scepusiensis etc., vivente adhuc prefata condam domina Hedvi- 15 ge bone memorie, genitrice scilicet eorundem dominorum Iohannis et Georgii comitum de persona tua nobis per litteras eciam eorum facta et presentata, quibus fidem adhibuimus et adhibemus indubiam, tibi de prefato archidiaconatu Thornensi tanquam persone idonee et benemerite auctoritate nostra ordinaria duximus providendum eundemque simul cum universis iuribus et utilita- 20 tibus suis tibi conferendum, immo providemus et conferimus ac te in eodem invocata Spiritus Sancti gracia confirmamus et per bireti nostri capiti procuratoris tui ad hec sufficiens mandatum habentis et coram nobis personaliter comparentis imposicionem investientes de eodem, curam et omnimodam administracionem eiusdem archidiaconatus in spiritualibus et temporalibus tibi 25 plenarie committentes et committimus per presentes, recepto tamen prius ab eodem procuratore tuo in personam tuam nomineque tuo iuramento corporali ad sancta Dei ewangelia manibus suis tacta, quod reverendissimis dominis archiepiscopis ecclesie Strigoniensis canonice inrantibus, necnon sede vacante capitulo et eorundem vicario pro tempore constituto fidelis et obediens eris de- 30 bitamque reverenciam et obedienciam exhibebis statutaque sinodalia ac man- 424^r data | nostra et huius alme ecclesie Strigoniensis prenotate observabis quodque iura et res et bona predicti archidiaconatus non alienabis, neque distrahes, sed alienata, si que forent, ad ius et proprietatem eiusdem restitues et recuperabis tuo posse. Quocirca honorabilibus viris .. de Olazy, .. de .t. etc. ecclesia- 35

5 Egidii] Egidii N 6 Ludony] *lectio non plene certa* 7 immediati] in immediati N 12 eadem] *intellege villa v. possessione* 13 Transsilvani] Transsilvane N 14 predicta] *intellege villa v. possessione* 19 benemerite] *corr. N* 20 simul] *sil contractionis signo omisso N* 21 immo] imo N 22 bireti] birreti N 30 constituto] constitutis N

10 Thesseniensis] *Teschen, Cieszyn, Český Těšín, in Polonia et Bohemia, olim in Silesia, cf. GRAESSE – BENEDICT – PLECHL Orbis Latinus III p.471.*

rum parochialium plebanis dicte dyocesis Strigoniensis et eorum cuilibet inso-
lidum, qui super hoc pro parte tui cum presentibus fuerint requisiti, in virtute
sancte obediencie et sub excommunicacionis pena tenore presencium damus
in mandatis, quatinus ipsi te vel procuratorem tuum legitimum tuo nomine
in et <ad> realem actualemque et pacificam possessionem dicti archidiacona- 5
tus ac dotis rerumque et iurium ac pertinenciarum eiusdem auctoritate nostra
pretacta introducant et imponant inductumque et impositum recipi et admit-
ti faciant atque defendant, amoto exinde quolibet illicito detentore faciantque
tibi et nemini alteri de universis et singulis redditibus, proventibus, iuribus et
obvencionibus dicti archidiaconatus, que de iure vel consuetudine ad eundem 10
pertinent, per hos, quorum interest, integre responderi locis debitis et tempo-
ribus semper opportunis, contradictores eadem nostra auctoritate per censu-
ram ecclesiasticam compescentes. In quorum fidem et testimonium presentes
litteras nostras exinde fieri sigillique officii vicariatus dicte ecclesie Strigonien-
sis autentici iussimus et fecimus impressione communiri. Datum Strigonii, xx 15
tercia die mensis Iunii 1521.

580. DECLARATIO INCURSIONIS IN EXCOMMUNICACIONIS SENTEN-
CIAM OB NON PARICIONEM LITTERIS MONITORIIS ETC.

Nicolaus etc. dilectis etc. Noveritis, quod licet alias nobilis Tho(mas) .t. et
providus .t. de .t. dicte dyocesis .t. vigore certarum aliarum litterarum prefati 20
424^v domini Demetrii episcopi et vicarii | monitoriarum ad instanciam egregiorum
dominorum Iohannis Paxy et Stephani Deeshazy administratorum proven-
tuum etc. emanatarum de et super eo, ut de preciis certarum decimarum eis-
dem arendatarum et venditarum satisfacerent ad certum peremptorium termi-
num competentem in eisdem litteris monitoriis prefixis per certos in hac parte 25
executores sub pena excommunicacionis moniti fuerint, qui quidem sic mo-
niti licet huiusmodi precia dictarum decimarum confessi fuerint, lapso igitur
huiusmodi termino tandem de anno Domini infrascripto die datarum presen-
cium me ad iura reddenda etc. comparuit coram nobis in iudicio nobilis .t. de .t.
procurator legitimus etc., de cuius procuracionis etc., et idem magister Marti- 30
nus de .t. et parte altera nonnullas litteras monitorias, eciam relatorias litteras
predictorum executorum coram nobis reproduxit et exhibuit contumaciamque

5 ad] *supplevi* 11 per] *add. et del. homines v. horum(?)* N 18 PARICIONEM...MONI-
TORIIS ETC.] *litteris simplicioribus scr.* N 18 LITTERIS] *litterarum* N 21 Demetrii]
Demetri N 28 infrascripto] *infra(scrip)to* N 31 et parte altera] *suprascr., lectio incerta*
N 31 monitorias, eciam] *suprascr.* N 32 nobis] *add. et del. exhibuit* 32 exhibuit] *in*
marginē sinistro scr. N

15–16 xx terciā...1521] 23 Iun. 1521

et negligenciam dictorum Tho(me) et Demetrii non satisfaciencium de iamdictis preciiis decimarum in termino ipsis prefixo accusavit, prout in eisdem litteris relatoriis in actis cause coram nobis habitis desuper confectis et emanatis lacius continetur et habetur. Et nichilominus peciit eosdem .t. <et .t.> per nos declarari incidisse in excommunicacionis sentenciam ob non paricionem huiusmodi 5 litteris prefati domini Demetrii episcopi et vocarii monitoriis ac cum eisdem litteris et iuxta tenorem earundem dictam excommunicacionis sentenciam incurrisse declarari et eosdem tanquam tales in partibus publicatos publicari debere. Nos vero attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et iuri consonam eosdem Tho(mam) et Demetrium crescente eorum cont(umacia), servatis de 10 iure servandis declaravimus fore excommunicatos et vigore earundem litterarum monitoriarum ubique publicari debere pronunziavimus presentes litteras nostras desuper decernentes. Vestre igitur etc., requisitus, dictos Tho(mam) et De(metrium) iuxta vim, formam et tenorem earundem litterarum monitoriarum excommunicatos declaratos fore publicetis aut alter vestrum publicet. Et 15 tandem seriem ipsius vestre execucionis ac etc.

581. PROTESTACIO CONTRA .T. PER CHESIUM ET INHIBICIO

In nomine Domini! Amen! Anno nativitatis eiusdem millesimo quingentesimo vigesimo primo, indiccione nona, die vero secunda mensis Augusti, statim finita maiore sew choralis missa, reverendis ac venerabilibus viris, Andrea 20 425^r preposito ac | Demetrio de Nyas d(ecretorum) d(octore), episcopo Sanctuariensi, in pontificalibus et spiritualibus vicario et causarum auditore generali ecclesie Strigoniensis, Nicolao de Atthia, lectore etc. in sacristia ad latus aquilonare ecclesie metropolitane Strigoniensis fundata capitulariter congregatis et totum capitulum representantibus, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini, domini Leoni[s], divina providencia pape decimi anno nono, in mei notar[um] publici et testium infrascriptorum presencia venerabilis dominus Stephanus Ibra[ni] custos et canonicus eiusdem ecclesie Strigoniensis quasdam litteras provi[sorias] sew presentatorias serenissimi principis et domini, domini Ludovici, Dei gracia regis Hungarie et Bohemie etc. in favo- 30

581 Bónis 4297 (2 Augusti 1521).

1 Demetrii] Demetri N 3 in actis cause coram nobis habitis] *suprascr.* N 4 continetur] continentur N 4 et .t.] *supplevi* 6 litteris] litterarum N 6 Demetrii] Demetri N 8 declarari] *suprascr.* N 12–13 presentes...decernentes] *suprascr.* N 17 .T. PER CHESIUM] *suprascr. add.* Wolff<g>angum Paxy N 17 ET INHIBICIO] *posterius alio colore scr.* N 19 indiccione] indicione N 20 maiore] maiori N

17 CHESIUM] *Andreas Csézi, praepositus ecclesiae Strigoniensis (1520–1539); Kollányi, Esztergomi kanonokok p.130–131. 18–19 millesimo...Augusti] 2 Aug. 1521*

rem prefati domini Stephani Ibrani de et super prepositura collegiate ecclesie Beati Stephani prothomartiris in castro Strigoniensi fundate, uti prima facie apparebat, sonantes eisdem dominis capitularibus et vicario, ut prefertur, capitulariter congregatis exhibuit et presentavit, petens et requirens eosdem dominos capitulares ac vicarium cum debita instancia, quatinus ad debitam executionem earundem litterarum provisionaliter procedentes vigore earundem prefatam preposituram dicte ecclesie S(ancti) Stephani iuris patronatus prefati domini regis et eorum ordinaria, qua impresenciarum sede archiepiscopali dicte ecclesie Strigoniensis per obitum reverendissimi condam domini Thome cardinalis vacante fungerentur, eidem conferre et de ipsa providere vellent et deberent. Qui quidem domini capitulares et vicarius audita petitione prefati domini Stephani custodis, matura inter se deliberacione prehabita responderunt, quod ipsi tamquam fideles capellani prelibati domini Ludovici regis ad executionem earundem litterarum sue maiestatis, uti tenerentur, faciendam parati essent, verum allate essent eisdem pro parte venerabilis domini Wolffgangi Paxy, moderni possessoris prefate prepositure ecclesie S(ancti) Stephani alie littere, in quibus sua maiestas eisdem firmo precepto mandasset, ne ad executionem prefatarum litterarum sue maiestatis in favorem dicti domini Stephani Ibrany a sua maiestate obtentarum quovis modo procedere auderent, que cum post litteras provisionales eiusdem domini Stephani Ibrany emanate sint, necesse est, ut illis tamquam revocatoriis previarum obtemperare deberent tamdiu, donec inter eosdem dominos Stephanum Ibrany et Wolffgangum Paxy iure mediante terminaretur, | [u]ter in predicta prepositura iamfate ecclesie S(ancti) Stephani pinguius et efficacius ius haberet, quas ibidem coram eodem domino Stephano Ibrani per me notarium infrascriptum alta et intelligibili voce, ne de eis hesitare posset, perlegi fecerunt. Prefatus autem d(ominus) Stephanus Ibrany audita huiusmodi responsione predictorum dominorum capitularium ibidem et incontinenti prefatum dominum Wolffgangum Paxy, licet absentem, a possessione vel quasi dicte prepositure exercicioque iurisdiccione eiusdem tam in conferendis beneficiis, quam alias quomodolibet eidem incumbentis, necnon fructuum, reddituum, proventuum et quorumvis emolumentorum eiusdem percepcione sew percipi faccione omnibus melioribus modo, via, iure, forma et causa, quibus potuit et debuit, inhibuit solempniterque contra eundem Wolffgangum Paxy protestatus est, quod se in dicta prepositura tanquam male fidei possessor intrusisset et ius suum, quod optimum in prepositura idem dictus Stephanus Ibrany habet, potencia et favoribus secularium fretus per alias regie (maiesta)tisve litteras ad importunas eius et fautorum

3 apparebat] apparebant N 3-4 capitulariter] capitular(ite)r N 8 impresenciarum] inpresenciarum N 17 firmo] *corr. ex pi-* N 21 previarum] primarum(?) N 28 Wolffgangum] Wolfgangum N 36 potencia] poten(cia) N 37 ve] *lectio incerta* 37 importunas] inportunas N

suorum preces a maiestate sua extortas perturbare <et> annihilare conatus sit, consimiliter protestacione contra dictos dominos capitulares et presertim reverendum dominum Demetrium, episcopum Sanctuariensem, sede vacante vicarium facta, quod ad legitimam eius vigore litterarum presentatoriarum et iuris patronatus regie (maiestatis) promissionem ipsum in dicta prepositura instituire et installare, ut debebant et prout eis mandabatur, non curarunt, quodque quicquid iacture, dampni, iniuriarum, interesse ad hoc ipsi accessisset et pateretur, vellet iure mediante ab eisdem omnino sibi refundi et recuperare. Acta sunt et facta anno, indiccione, die, mense, hora, loco et pontificatu, quibus supra, presentibus ibidem etc.

10

Et ego Petrus natus A(nthonii) D(eseu) de H(arazty) dyocesis Q(uinque-
ecclesiensis) sacra apostolica auctoritate notarius publicus, quia predictis presentacioni, exhibicioni, petitioni, requisicioni, responsioni, perleccioni, inhibitioni et protestacioni aliisque omnibus et singulis, dum sic, ut premittitur,
426^r fierent etc., confeci, subscripsi etc. |

15

582. SINE TITULO

Matthias Grecus lector et in spiritualibus vicarius et causarum auditor ecclesie metropolitane Strigoniensis generalis. Dilectis nobis in Christo honorabilibus ecclesiarum parochialium plebanis, capellarum et altarium rectoribus, ceteris eciam presbiteris quibuscumque in et sub dyocesi predicte ecclesie Strigoniensis ubilibet constitutis et existentibus, qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino sempiternam ut nobis firmiter obedire mandatis! Noveritis, quod alias citacione nostra et eius execucione aliisque processibus legitimis de more, stilo et consuetudine huius alme sedis Strigoniensis in talibus observari solitis et consuetis precedentibus nobilem Michaellem Karchay de eadem Karcha in comitatu Posoniensi exigente ipsius manifesta contumaci rebellione et sedis prefate contemptu die datarum presencium nobis pro tribunali sedentibus excommunicatum declaravimus. Ne autem prefatus Michael Karchay sic excommunicatus sua dampnabili participacione tamquam ovis morbida ceteros Christi fideles inficere possit vel de sua inobediencia, pertinacia, rebellione et contemptu quomodolibet valeat

1 et] *supplevi* 1 annihilare] anichilare N 2 dominos] *dnos omisso contractionis signo* N 4 quod] *quam (?)* N 5 ipsum] *add. et del. t* N 9 anno] *anno omisso contractionis signo* N 9 indiccione] *indicione* N 16 SINE TITULO] *inde ab hoc titulo textus longe posterius ascriptus; in margine superiore Exco(mmunicacio)* 20 dyocesi] *diocesi* N

26 Karcha] *Karcsa, in comitatu Pozsony, cf. HÁZI Pozsony pp.144–165.* 26 Posoniensi] *Pozsony, comitatus, cf. HÁZI Pozsony.*

gloriari, presentes litteras nostras denunciatorias contra eundem ad partes, ad instanciam scilicet et legitimam petitionem reverendi domini Petri Illicinii, iuris utriusque doctoris, prepositi Sancti Thome et sindici atque advocati fiscalis, necnon nobilis Stephani litterati procuratoris fiscalis predictae ecclesie Strigoniensis, in causa scilicet et causis inter ipsos ut actores ab una et prefatum 5 Michaellem Karchay tamquam in causam attractum partibus ab altera coram nobis, necnon clarissimo utriusque iuris doctore, reverendo domino Almerico Picolominio Fideli preposito Wratislaviensi, canonico Olomucziensi, Sancte Sedis Apostolice prothonotario dignissimo, necnon sancte cesaree et regie maiestatis ac reverendissimi domini archiepiscopi Strigoniensis consiliario, collega nostro honorando vertentibus duximus decernendum et decrevimus. Quocirca vestre et cuilibet vestrum devocioni insolidum in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos et alterum vestrum, nisi feceritis, que mandamus, trium dierum canonica monicione premissa a die requisicionis vobis de ipso fiende computanda ferimus in his scriptis, districte committimus 15 et mandamus, quatenus statim receptis presentibus memoratum Michaellem Karchay in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis singulis diebus dominicis et aliis festis infra missarum solempnia, dum ibidem ad divina officia audienda 426^v maior populi conveniret multitudo, pulsatis campanis, candelis | ac demum extinctis et in signum malediccionis eterne in terram proiectis publice denuncia- 20 tis sive faciatis denunciare, tamdiu, donec ad cor reversus salutare beneficium absolucionis meruerit obtinere nostrisque et ecclesie venerit parere mandatis, vosque a nobis aut superiori vestro aliud habueritis in commissis, certificantes eundem sic excommunicatum, quod sive ipse huiusmodi excommunicationis sententiam animo, quod absit, sustinuerit indurato et rebelli, extunc contra illum servatis de iure servandis ad aggravacionem dicte excommunicationis sentencie procedemus, et post hec huiusmodi vestre excommunicationis seriem ac quicquid in premissis feceritis, nobis fideliter et conscienciose rescribatis, presentibus in specie remissis. Datum Tyrnavie 12 die Augusti anno 1568. 25

583. *SINE TITULO*

30

Nos capitulum ecclesie Posoniensis memorie commendamus per presentes, quod nos quartas nostras tritici, siliginis, ordeï, avene aliarumque rerum

9 Apostolice] Appostolice N 17 cuiuslibet] cuilibet N 18 solempnia] sollemnia N 25 quod absit] *uncis inclusum rotundis* 26 de] et N 29 1568] *pars magna paginae vacua remansit*

8 Wratislaviensi] Wrocław, in Polonia, cf. EUBEL *Hierarchia catholica* III p.337. 8 Olomucziensi] Olomouc, in Bohemia, cf. EUBEL *Hierarchia catholica* III p.262. 29 Tyrnavie] Nagyszombat, in comitatu Pozsony, cf. HÁZI Pozsony pp.47–71. 29 12 die Augusti anno 1568] 12 Aug. 1568.

decimari solitarum ex decimis possessionis t. et .t. vocate, preterea decimas decimarum vini similiter ex decimis dictarum poss(essionum) et aliarum t. et t. omnino in comitatu Poseniensi existencium habitarum nobis pro ultima dierum Sep(tembris) et N(ovemb)r(is) do(minis) t. et t. de t. pro tanto et t. pecunie hoc presenti anno [...] in comitatu cedentibus locamus et arendamus, 5 aliis annis sequenti(bus) eisdem quartis et decimis decimarum nobis salvis remanentibus. Quam quidem summam pecuniarum flor(enorum) .t. et t. et <c>. hoc anno presenti a tali et tali eius nomine vel nomine alterius plane et integre [...] eramus, preterea cum tali et tali quid[...] eius off[...] .t. et .t. ratione decimarum, tamen filii .t. et .t. quatuor aut expeditis reddi<di>mus et commi- 10 simus, immo reddimus et committimus harum nostrarum vigore et testimonio litterarum mediante. Datum.

584. SINE TITULO

Andreas a Belawar, canonicus et vicarius ecclesie Poseniensis per hoc publicum edictum ad valvas citat et citari mandat omnes et singulos in sede spiritali 15 Poseniensi causas habentes vel eorum legitimos procuratores, sive sint in hac civitate, sive alibi, et ad decimum quintum diem iuridicum, qui erit ultimus dies presentis mensis Augusti, in dicta sede spiritali Poseniensi compareant. Certificans nichilominus sic citatos, sive ipsi in dicto termino comparuerint, sive non, ad partis coram se comparentis instanciam ad ulteriora procedit. Datum 20 Posonii, 22 die dicti mensis Augusti, 1576.

3–4 pro ultima ... N(ovemb)r(is)] *lectio incerta* 3 pro ultima] proventura[s]? 7 t.] et
N 9 tali et tali] tale et tale N 11 immo] imo N 15 ad] *add. et del.* valreas N
20 coram] *add. et del.* nos N

14 Belawar] *Bélavár, in comitatu Somogy, cf. Csánki II p.576.* 21 22 die dicti mensis Augusti, 1576.] 22 Aug. 1576.

403^r | REPERTORIUM SIVE TABULA HUIUS LIBRI SECUNDUM ORDINEM LITTERARUM ALPHABETI SEQUITUR HOC MODO ET PRIMO DE

A

Aggravatoria et reaggravatoria	fo. vii
Ammonicio pro debitis in communi forma	fo. viiii 5
Ammonicio cum excommunicacionis et interdicti ecclesiastici sententiarum penis	fo. xi
Ammonicio contra fures et sacrilegos ecclesie	fo. xviii
Ammonicio pro decimis cum excommunicacionis et interdicti ecclesiastici sententiarum penis	fo. xx 10
Absolucio super funus defuncti in excommunicacione decedentis .	fo. xxvii
Alia absolucio similis precedenti	fo. xxviii
Ammonicio ad manifestandum res et bona alicuius defuncti	fo. xxx
Absolucio sequitur	fo. xxx3
Apostolus reverencialis	fo. xxx5 15
Absolucio ab homicidio ad tempus, quousque a Sede Apostolica absolucionem habere poterit	fo. xxx7
Absolucio ad mandata superiorum, ut in capitulo de hiis, qui vi metusve causa fiunt, L(ibro) Sexto	fo. xxxviii
Absolucio alia	fo. eodem 20
Absolucio super concordia	fo. xxxviii
Absolucio interim, quoad Curiam Romanam intrare poterit	fo. eodem
Absolucio, qui ad sinodum venire contumaciter recusat	fo. xxxx
Absolucio similiter sequitur	fo. xxxxi
Absolucio alia super eadem	fo. eodem 25
Absolucio vigore amonicionis facta	fo. xxxxii
Absolucio super inieccione manuum violentarum in clericum interim, quoad	

B fol. 349^r–361^r

5 Ammonicio] amonicio N 6 Ammonicio] amonicio N 8 Ammonicio] amonicio N 9 Ammonicio] amonicio N 13 Ammonicio] amonicio N 14 sequitur] cum signo in margine posito supra lineam membra separantem posterius add. ab excommunicacione N 18 capitulo] capitula N 18 metus] metu N 20 alia] supra lineam membra separantem posterius add. ab excommunicacione N 26 xxxii] xxxii N 27 manuum] manum N

Curiam Ro(manam) ingredi poterit	fo. xxxxiiii
Absolutio vigore amonicionis	fo. xxxxiii
Absolutio viri a muliere	fo. 35
403 ^v Absolutio ab excommunicationis sententia in eum propter non executionem lata	fo. xxxxxv 5
Absolutio ab excommunicationis sententia propter non responsionem libello oblato	fo. eodem
Absolutio usque ad tempus cum reincidencia, si non solveret debitum	fo. eodem
Absolutio ab excommunicationis sententia	fo. xxxxxvi 10
Absolutio ab excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis sentenciis, necnon invocacionis brachii secularis cum relaxacione interdicti ecclesiastici	fo. eodem
Ammonicio ad manifestandum res perditas	fo. lviii
Admissio, ut novus presbiter celebret primicias	fo. lxxxiii 15
Administratoria sequitur	fo. lxxxvi
Administratoria alicui religioso concessa	fo. lxxxvii
Admissio celebracionis missarum nove ecclesie fundate, quoad consecrari possunt	fo. eodem
Ammonicio cum interdicti ecclesiastici sententiarum penis ratione non solu- cionis decimarum sequitur	fo. lxxxviii 20
Ammonicio cum inhibicione et arresto	fo. cviii
Absolutio a vinculo matrimonii	fo. cviii
Auctoritas data plebano ad absolvendum parochianos suos	fo. cxvii
Amonitorium super extraccione testamenti	fo. cxx 25
Arendacio decimarum	fo. cxxiii
Ammonicio super cathedratico	fo. cxxv
Auctoritas data ad eligendum confessorem	fo. cxxvi
Ammonicio contra molestatores fratrum ordinis S(ancti) Francisci de obser-	
3 Absolutio viri a muliere] <i>posterius add.</i> N 14 Ammonicio] amonicio N 20 Am- monicio] <i>in margine sinistro posterius add.</i> Nota pro copia N 20 Ammonicio] amonicio N 22 Ammonicio] amonicio N 22 arresto] aresto N 23 Absolutio a vinculo ma- trimonii] <i>in margine sinistro posterius add.</i> matrimonialis N 27 Ammonicio] amonicio N 29 Ammonicio] amonicio N 29 de] <i>suprascr.</i> N	

vancia	fo. cxxx2
Alia contra molestatores fratrum	fo. cxxxiii
Approbacio litterarum dominorum cardinalium per iudicem ordinarium facta	fo. cxxxv
Alia similis precedenti	fo. eodem 5
Avisacio iudicis secularis, ne turbet eum, qui causam in foro spirituali prose- quitur	fo. eodem
404 ^r Associacio sew admissio executoria ad prius electos executores ...	fo. cliiii
Absolucio in brevi forma	fo. c4
Apostoli super appellatione alternativa	fo. c4viii 10
Absolucio cum relaxacione interdicti	fo. cciii
Ammonicio generalis sequitur	fo. eodem
Absolucio sub reincidencia	fo. ccxiii
Auctoritas predicacionis	fo. ccxx
Avisacio ad seculares, ne turbent eos, qui causam prosequuntur in foro spirituali	fo. eodem 15
Advocacio cause	fo. ccxxi
Advocacio cause	fo. eodem
Ammonicio cum interdicto pro sallario plebanorum	fo. ccxxii
Aggravatoria et reaggravatoria post denunciacionem amonicionis	fo. ccxxvi 20
Associacio college	fo. ccxxviii
Aggravatoria post monicionem	fo. ccxxvii
Administratoria ad tempus concessa	fo. ccxxxvii
Admissio litterarum indulgenciarum	fo. ccxli
Arrestacio sequitur	fo. ccl1 25
Absolucio, quando aliquis vigore generalis monicionis excommunicaretur	fo. cclx1
Absolucio, quando excommunicatus esset infirmitate detentus ...	fo. cclxii
Absolucio propter inieccionem manuum in clerum	fo. cclxiii

11 Absolucio] *corr. ex absolutione* N 12 Ammonicio] amonicio N 19 Ammonicio]
amonicio N 25 Arrestacio] arestacio N 29 manuum] manum N

Absolutio ad videndum bona et satisfaciendum de re iudicata vel alias cedendum bonis fo. cclxxx8

B

Brachium seculare contra contumaces sequitur fo. cxxii 5

Brachium potenciarium contra presbiterum propter contumaciam fo. cxxxiiii

404^v

|C

Citatoria, peremptoria fo. 1

Citacio cum certificatione fo. 2 10

Citacio cum certificatione in minori forma fo. 3

Citacio prima ad valvas fo. 4

Citacio secunda ad valvas fo. eodem

Citacio tertia ad valvas fo. eodem

Citacio cum certificatione in brevi forma sub dyocesi Strigoniensi
data fo. xii 15

Citacio de speciali mandato fo. xiii

Citacio testium fo. xvi

Citacio alia similis fo. eodem

Citacio cum inhibicione in causa appellacionis a sententia fo. xxii 20

Citacio cum inhibicione et compulsoria fo. xxiiii

Commissio in brevi forma fo. xxviii

Commissio, ut vir impotens et mulier votum habens religionem ingredi
separentur ab invicem fo. xxxv

Citacio ad docendum de diligencia prosecucionis appellacionis [et] videndum
sententiam demandari execucioni et expensas taxari fo. xlvii 25

Citacio ad docendum de diligencia fo. xlviii

Citacio ad reassumendum causam fo. li

Citacio ad reassumendum causam fo. lii

5 Brachium] *add. lucum vacuum* N 24 separentur] *seperantur* N 24 invicem] *add. et del. fo* N 25 et] *in rasura* N 25 videndum] *in margine sinistro manu alia posterius add. expensas* N

Citacio ad continuandum causam	fo. eodem
Citacio similiter ad continuandam causam cum narratione	fo. liii
Confirmacio archidiaconatus per resignacionem	fo. lviii
Correccionalis altaristarum	fo. lx
Citacio cum arrestacione	fo. lxiii 5
Citacio de speciali mandato	fo. lxv
Alia retro folium ad videndum absolvi etc.	fo. lxxxxvi
405 ^r Commissio super produccione testium pro prima dilacione	fo. eodem
Commissio pro secunda dilacione	fo. lxvii
Commissio pro tercia dilacione	fo. eodem 10
Commissio in brevi forma	fo. eodem
Commissio excepcionis	fo. lxviii
Commissio ad respondendum posicionibus in partibus	fo. eodem
Commissio bona	fo. lxviii
Commissio ad futuram rei memoriam	fo. lxx 15
Commissio in facto inquisitionis	fo. lxxi
Commissio, quando testes recusarent deponere testimonium veritati	fo. lxxii
Commissio, ut executores per partem adversam electi intersint execuciones	fo. lxxiii 20
Commissio super expurgacione alicuius	fo. lxxiiii
Commissio in communi forma	fo. eodem
Commissio alia similis	fo. lxxv
Commissio ad reexaminandum testes	fo. eodem
Commissio super reconventionem de novo producendi et nonnullos reexaminandi	fo. eodem 25
Commissio, quando narracio citacionis producitur in vim accionis	fo. lxxvi
5 arrestacione] arestacione N 7 Alia...etc.] <i>alio colore scr.</i> N 7 fo. lxxxxvi] <i>alio colore</i> <i>scr.</i> N 8 Commissio] commissio N 8 produccione] produccioni N 9 Commissio] commissio N 10 Commissio] commissio N 11 Commissio] commissio N 12 Com- missio] commissio N 13 Commissio] commissio N 14 Commissio] commissio N 15 Commissio] commissio N 26 reexaminandi] reexaminandum N	

Citacio in causa subdelegata	fo. lxxviii
Confirmacio formate	fo. lxxxii
Caritativum subsidium	fo. lxxxvii
Citacio testium de speciali mandato	fo. lxxxviii
Confirmacio ad plebaniam	fo. lxxxviii 5
Compulsoria generalis ad partes	fo. lxxxx
Compulsoria generalis in causa appellacionis	fo. lxxxii
Citacio cum inhibicione et compulsoria insertis in causa delegata	fo. lxxxiii
Citacio super recognicione testamenti	fo. lxxxv 10
405 ^v Citacio ad decernendum compulsoria	fo. eodem
Citacio ad videndum produci rotulum	fo. lxxxvi
Citacio ad videndum sentenciam excommunicacionis incurrisse declarari	fo. eodem
Citacio ad videndum super confessatis sentenciam precepti dare	fo. eodem 15
Citacio ad producendum attestaciones	fo. eodem
Citacio ad videndum produci nonnullas litteras in vim probacionis	fo. eodem
Citacio ad excipiendum contra attestaciones	fo. eodem
Citacio ad dicendum contra attestaciones et instrumenta	fo. eodem
Citacio ad videndum absolvi ab impetitione et instancia iudicii	fo. lxxxvii 20
Citacio ad dicendum contra litteras apostolicas	fo. eodem
Citacio ad publicacionem attestaciones	fo. eodem
Citacio alia similis precedenti	fo. eodem
Citacio cum inhibicione	fo. lxxxviii
Confirmacio testamenti sequitur	fo. cvii 25
Citacio cum arresto et inhibicione	fo. cviii
Citatoria contra fugitivum	fo. cxi
Citacio ad producendum testes	fo. cxii
Citacio ad videndum et audiendum produci	fo.

2 lxxxii] *corr. ex lxxxii* N 3 Caritativum] *charitativum* N 4 testium] *add. cum* N
14 declarari] *corr. ex declaran(dum)* N 26 arresto] *aresto* N 29 fo.] *del.* N

Registrum expensarum et taxari easdem ac tandem debite execucioni demandari	fo. cxxiii
Citacio vigore commissionis facta	fo. cxxv
Citacio cum arrestacione sequitur	fo. cxxvi
Citacio alia cum arrestacione	fo. eodem 5
Citacio cum inhibicione, ne in causa spirituali seculares se quoquo modo intromittant	fo. eodem
Confirmacio plebanie per resignacionem	fo. cxxviii
Confirmacio abbacie	fo. eodem
Confirmacio rectoratus capelle	fo. cxxviii 10
Confirmacio alia	fo. cxxx
406 ^r Confirmacio canonicatus	fo. cxxx
Citacio et evocacio ad residenciam	fo. cxxxvi
Citacio similis precedenti ex superhabundanti	fo. cxxxvii
Citacio cum inhibicione in causa appellacionis, quando breve apostolicum inseritur	fo. cxlviii 15
Commissio ad respondendum posicionibus	fo. clxii
Commissio super excepcione	fo. clxviii
Compulsoria generalis	fo. clxx
Clausula citacionis contra abbatissam	fo. clxxi 20
Commissio super recognicione cyrographi	fo. clxxiii
Commissio excepcionis sequitur	fo. clxxvii
Commissio pro testibus affuturis recipiendis et examinandis ...	fo. clxxviii
Confirmacio eo, quod patronus aliquem presentare infra sex menses non curavit	fo. clxxx 25
Concambium seu permutacio etc.	fo. clxxxi
Commissio pro affuturis testibus recipiendis et examinandis	fo. clxxxii
Commissio ad reexaminandum testes	fo. clxxxiii

1 Registrum] *in margine sinistro alia manu add.* expensas N 4 arrestacione] arestacione N
 4 cxxvi] *corr. ex cxxxvi* N 5 arrestacione] arestacione N 8 Confirmacio] *in margine*
sinistro alia manu add. vicarius N 11 Confirmacio] *in margine sinistro alia manu add.* vicarius
 N 11 fo.] *corr. ex folio* N 23 affuturis] affuture N 24 Confirmacio] *in margine*
dextro alia manu add. vicarius N

Commissio, quando accio solum verbo proponitur	fo. clxxxv
Citacio de speciali mandato	fo. clxxxviii
Commissio super recognicione testamenti	fo. cci
Commissio super recognicione	fo. ccviii
Confirmacio rectoratus capelle	fo. ccxi 5
Commissio super recognicione	fo. ccxii
Confirmacio testamenti	fo. ccxviii
Citacio, quando aliqui testes testimonium perhibere recusarent .	fo. ccxxiii
Confirmacio testamenti cum decreti interposicione	fo. eodem
Commissio per viam appellacionis	fo. ccxxviii 10
Citacio contra heredes	fo. ccxxviii
Confessionalis pro plebano	fo. ccxxxi
406 ^v Convocacio plebanorum per archidiaconum	fo. ccxxxiii
Citacio, quando in causam attracti vita functi extitissent et bona eorundem ad alium condescendissent	fo. ccxxxiii 15
Citacio ad videndum et audiendum reassumi et continuari causam in eodem statu, quo manserat coram nobis indecisa	fo. eodem
Citacio contra episcopum	fo. ccxxxv
Citacio ad producendum testes	fo. ccxxxviii
Confirmacio per resignacionem coram notario publico facta	fo. eodem 20
Confirmacio per translacionem ad presentacionem etc.	fo. eodem
Confirmacio ad mandatum regis et patronorum per obitum	fo. eodem
Confirmacio priore confirmacione amissa	fo. ccxxxviii
Confirmacio alia per ignem amissa	fo. eodem
Commissio inquisicionis	fo. ccxlvii 25
Commissio in facto matrimonii	fo. ccxlviii
Citacio, quando partes consensissent in quamcumque composicionem etc.	fo. ccli
Confirmacio abbacie	fo. cclxiii
18 Citacio] <i>in margine sinistro eadem manu add. set(?)</i> N 23 priore] priori N 23 con- firmacione] confirmacioni N 27 quamcumque] quemcumque N	

Confirmacio dictorum et attestacionum testium ad futuram rei memoriam in partibus receptorum	fo. cclxviii
Commissio ad respondendum posicionibus in partibus	fo. cclxxi
Commissio in facto matrimonii super affinitate et consanguinitate	fo. cclxxvi
Citacio ad respondendum posicionibus ac recognoscendum	5
cauciones	fo. eodem
Commissio, quando testamentarii testamentum defuncti infra terminum a iure prefixum exequi nollent sew negligenter	fo. cclxxvii
Confirmacio plebanie	fo. cclxxxii
407 ^r Commissio excepconis	fo. cclxxx 10
Confirmacio ecclesie filialis a matrice separata	fo. lxxxvii
Commissio super replicacione	fo. ccc

D

Denunciatoria in maiori forma	fo. v 15
Denunciatoria in minori forma	fo. vii
Dimissoria sequitur	fo. xvii
Donacio indulgenciarum	fo. eodem
Deputacio vicearchidiaconi	fo. l
Denunciatoria ob non responsionem posicionibus	fo. lv 20
Denunciatoria contra presbitericidas	fo. lvi
Denunciatoria ob non responsionem posicionibus	fo. eodem
Denunciatoria in minori forma	fo. lvii
Declaracio citacionis post evocatoriam maiorem	fo. cxii
Dispensacio super mutilacione digiti	fo. cxxvii 25
Declaracio incursionis sentencie propter non paricionem litteris executorialibus	fo. clvi
Delegacio cause	fo. clxxxvi

9 Confirmacio] *in margine sinistro alia manu add.* vicarius N 10 Commissio] commissio N
 19 Deputacio] deputacione N 19 vicearchidiaconi] vichearchidiaconi N 19 l] *add. et del.* iiii(?) *suprascr. et del.* iiii N 21 Denunciatoria] *add. et del.* ob non res N 25 Dispensacio] dispensacione N 25 mutilacione] mutillacione 26 Declaracio] declaracione N 26 litteris] litterarum N 27 executorialibus] executorialium N

Dispensacio alicui presbitero super abcisione policis manus sinistre sue	fo. ccxxiii
Dissolucio matrimonii	fo. ccxxiii
Delegacio cause in bona forma	fo. ccxxiii
Delegacio cause sequitur	fo. ccxl 5
Deputacio vicarii	fo. ccvi
Decimalis	fo. 314

E

Evocatoria minor	fo. 1 10
Evocatoria maior	fo. 2
Evocacio ad residenciam in valvis etc. uno edicto pro tribus peremptoriis etc.	folio 13
407 ^v Ecclesie filialis a matrice separatus	fo. 291
Executoria in maiori forma	fo. c 15
Executorialis in minori forma	fo. ciii
Executorialis, quando causa remittitur de sede seculari ad iusicem spiritualem et altera condemnabitur in expensis a tempore transmissionis cause huius- modi factis	fo. ccvii
Execucio contra heredes	fo. ccxxx 20
Exordia visitacionalium	fo.
Executorialis super confessione debiti per procuratorem vigore et in forma Camere Apostolice solvere promissi etc. facta sequitur hoc modo	fo. cclxxxv
Executorialis super taxatione expensarum, quando actor cederet liti	fo. cclxxxviii 25
Expense in iudicio	<fo.> 82

1 abcisione] abcisione N 3 Dissolucio] *in margine sinistro alia manu add.* § N 3 matri-
monii] *alia manu add.* fo. 224 N 3 ccxxiii] *alia manu corr. ex ccxxvii* N 5 Delegacio] *in*
margine sinistro alia manu add. .N. N 7 Decimalis] *alia manu posterius add.* N 7 fo. 314]
alia manu posterius add. N 12–13 Evocacio...etc.] *posterius alio colore add.* N 13 folio
13] *posterius alio colore add. et corr.* N 14 Ecclesie...separatus] *alio colore posterius add.* N
14 separatus] *separatu* N 14 fo. 291] *alio colore posterius add.* N 15 Executoria] *ex-*
ecutor(ia) N 21 fo.] *numerus desideratur* N 26 Expense in iudicio] *alio colore posterius*
add. N 26 fo.] *supplevi* 26 82] *alio colore posterius add.* N

F

Forma compositionis	fo. lxxxvi
Fides de legalitate notarii	fo. clxviii
Forma super inquisicione facienda	fo. clxxiii 5
Fides super legalitate	fo. lxxxii
Fides super probitate abbatis accusati in Curia Romana	fo. ccxviii
Fides super legalitate notarii	fo. ccxxxvi
Fiscalis instrumentum	fo. 3 ⁰ 4

10

I

Iudicialis ad evocatoriam minorem	fo. xv
Iudicialis post peremptoriam contra reum non venientem	fo. xxi
408 ^r Iudicialis contra actorem non venientem	fo. xxii
Inquisicio sequitur	fo. lxxxiii 15
Indultum super reconciliacione cimiterii	fo. cv
Indultum, ut in loco immundo celebretur	fo. eodem
Imposicio interdicti postrelaxacionem	fo. cxiii
Instrumentum sentencie	fo. cxx
Instrumentum appellacionis extraiudicialiter interposite	fo. clxxxviii 20
Instrumentum appellacionis	fo. clxxxviii
Instrumentum super execucione citacionis ac inhibicionis	fo. eodem
Instrumentum mandati procuracionis ad acceptandum beneficium	fo. clxxxix
Instrumentum super transsumpcione et copiacione	fo. lxxxiii
Instrumentum procuracionis	fo. clxxxiii 25
Instrumentum super confessione iudicialiter facta	fo. ccvi
Instrumentum obligacionis	fo. ccxi
Iudex committit vices suas alteri exequendam	fo. ccxii

9 Fiscalis instrumentum] *alio colore posterius add.* N 9 fo. 3⁰4] *alio colore posterius add.* N
 17 immundo] immundo N 17 celebretur] celebrentur N 28 ccxii] *corr. ex ccxvii* N

Instrumentum transaccionis	fo. ccxiiii
Instrumentum super execucione litterarum	fo. ccxv
Instrumentum procuracionis in plena forma sub sigillo domini vicarii	fo. ccxviii
Iudex committens vices suas collegis suis	fo. ccxxv 5
Inquisicio	fo. eodem
Inhibicio, ne seculares iudicent testamentum	fo. ccxxviii
Instrumentum super requisicione et monicione notarii, ut acta et processus transcribat	fo. ccxxxvi
Inhibicio, <ne> seculares iudicent causam forum et examen ecclesiasticum 10 concernentem	fo. ccxxxviii
Inhibicio, ne prepositus sinodum faciat et caritativum subsidium exigat	fo. ccxxxixiii
In quorum omnium	fo. 58
408 ^v Instrumentum super extraccione libelli de rotulo	fo. cclii 15
Instrumentum aliud simile precedenti	fo. ccliii
Instrumentum transaccionis sive concordie in forma Camere Apostolice	fo. cclxv
Indultum super destruccione capelle	fo. cclxxviii
Inhibicio, ne lite pendente aliquid etc.	fo. cccliii 20

L

Littere decimales	fo. xviii
Littere super gubernacione archiepiscopatus	fo. lxi
Licencia data novo presbitero exequendi oracones sacerdotales ...	fo. lxxxvi 25
Alia similis precedenti	fo. eodem
Littere episcopi super consecracione altaris et eorundem indulgencia	fo. cxviii
Licencia data alicui propter studium	fo. cxvii
Licencia super construccione capelle	fo. clxxxi

5 collegis] collegys N 10 ne] *supplevi* 12 caritativum] charitativum N 14 In quorum
omnium] *alio colore posterius add.* N 14 fo. 58] *alio colore posterius add.* N 20 fo. cccliii]
alio colore posterius add. Inhibicio cum protestacione in fine libelli N

Littere pro plebanis super visitacione fo. ccxxxxv

M

Mandatum, ut plebanus posset cohercere presbiteros male viventes . fo. liii

Mandatum, ut presbiteri possint capi fo. liiii 5

Mandatum simile precedenti fo. lv

Mandatum, ut novum sanctuarium, a quo facilius poterit, consecrari
valeat fo. lxv

Mandatum, ut in cimiterio corpora defunctorum sepeliantur ... fo. lxxviii

Mendicacionalis pro religiosis fo. eodem 10

409^r | Mendicacionalis alia fo. lxxx

Mendicacionalis pro reformatione alicuius ecclesie fo. eodem

Mendicacionalis simulcum publicatione indulgenciarum fo. eodem

Mendicacionalis fo. lxxxi

Mandatum, ut littere executoriales iuxta formam exequantur fo. lxxxii 15

Mandatum, ut canonici in ecclesia collegiata constituti audiant
confessiones fo. lxxxiii

Mandatum, ut in ecclesia combusta celebrare possint fo. ciii

Mandatum, ut altaria removeantur fo. cv

Mandatum, ut clericus coram seculari iudice testimonium ferat ... fo. cxiii 20

Mandatum, ut executores iuxta litteras vicarii alterius dyocesis procedant et
testes compellant veritati testimonium perhibere fo. cxv

Mandatum pro fienda processione fo. cxvi

Mandatum, ut executores iuxta contenta alias litteras exequantur fo. cxxiii

Mandatum in facto matrimonii fo. eodem 25

Mandatum, ut solvant fratribus legata fo. cxxv

Mandatum ad exhibendum testamentum fo. clii

Mandatum cum inhibicione vigore etc. fo. eodem

9 ut] corr. ex et N 9 sepeliantur] sepelliantur N 10 Mendicacionalis] in margine
sinistro add. signum ordinem sententiarum permutandarum N 15 Mandatum] in margine
sinistro add. signum ordinem sententiarum permutandarum N 18 possint] possunt N

	Mandatum, ut littere executoriales iuxta continenciam exequantur	fo. clxxiiii
	Mandatum, ut clericus coram iudice seculari testimonium ferat	fo. clxxxvii
	Mandatum, ut canonici audiant confessiones penitentium	 fo. ccxvi
	Mandatum, ut clericus fateatur coram seculari iudice	 fo. ccv
	Mendicatoria pauperibus in hospitali degentibus	 fo. ccxxxiii 5
	Monicio cum interdicto propter nonolucionem decimarum	... fo. ccxxxx
	Monicio contra turbatores iurisdiccioni ecclesiastice	 fo. ccxxxviii
	Mandatum in facto matrimonii	 fo. cclvi
	Mendicacionalis cum publicaciones indulgenciarum a summo pontifice concessarum	 fo. cclxxiii 10
	Mendicacionalis	 fo. lxxxii
409 ^v	Matrimonii absolucio	 fo. 113 et 385
	Matrimonii dissolucio	 fo. 224
	Mandatum, quando iudex dat securitatem reoprosequendi causam cum intimacione	 fo. cclxxx 15
	Mandatum, ut clericus coram iudice seculari testificetur	 fo. cclxxx
	Mandatum, ut littere remissorie ad requisicionem alicuius vicarii exequantur	 fo. cclxxxiii
	Monicio contra turbatores iurisdiccioni ecclesiastice	 fo. cclxxxv
	Mandatum, ut canonicus spoliatus recipiat in caucionem etc.	20
	possessionem	 fo. cclxxxvi
	Mandatum, ut denunciatorie littere alterius vicarii in dyocesi et provincia Strigoniensi exequantur	 fo. cclxxxviii
	Monicio super taxacione expensarum, quando actor esset contumax, sequitur	 fo. cccliii 25
	Mendicacionalis, quando coloni et inhabitatores alicuius possessionis volunt reformare etc. ecclesiam .t.	 fo. ccx
6	Monicio] <i>alia manu in margine sinistro add. monicio</i> N 11 Mendicacionalis] <i>in margine sinistro add. signum ordinem sentenciarum permutandarum</i> N 12 Matrimonii absolucio] <i>alio colore posterius add.</i> N 12 fo. 113 et 385] <i>alio colore posterius add.</i> N 13 Matrimonii dissolucio] <i>alio colore posterius add.</i> N 13 fo. 224] <i>alio colore posterius add.</i> N 16 Mandatum] <i>in margine sinistro add. signum sentenciarum permutandarum</i> N 19 ecclesiastice] ecclesiastico N 20 canonicus] <i>corr. ex canonicatus</i> N 26–27 Mendicacionalis, quando coloni et inhabitatores alicuius possessionis volunt reformare etc. ecclesiam .t.] <i>alio colore posterius add.</i> N 27 fo. ccx] <i>alio colore posterius add.</i> N	

N

Narracione super conduccione decimarum	fo. xviii
Narracio litterarum compulsoriarum	fo. lxxxii
Narracio pro extrahendis actis	fo. cxvi 5
Narracio super non solutione decimarum	fo. cxxxviii
Narracio monicionis pro debitis ecclesie	fo. cxi
Narracio pro salario plebanorum	fo. eodem
Narracio citacionis ob non execucionem litterarum citatoriarum	fo. cxxxxi
Narracio monicionis in vim cita(cionis) resolute	fo. cxxxxii 10
Narracio obligacionis in forma Camere Apostolice facte	fo. eodem
Narracio citacionis similis	fo. cxxxiii
Narracio in facto testamenti	fo. cxxxiii
Narracio in facto certarum litterarum	fo. eodem
Narracio in facto certorum debitorum	fo. eodem 15
410 ^r Narracio in facto invasionis	fo. cxxxv
Narracio ob non solutionem salarii	fo. cxxxvi
Narracio ob non solutionem pensionis domus	fo. eodem
Narracio pro debitis	fo. eodem
Narracio in facto decimarum	fo. eodem 20
Narracio in facto testamenti	fo. eodem
Narracio pro censu archidiaconatus	fo. cxxxvii
Narracio in facto verberacionis	fo. eodem
Narracio in facto fidei iussionis	fo. eodem
Narracio pro debitis	fo. eodem 25
Narracio citacionis, quando caucio inseritur	fo. cxxxviii
Narracio monicionis pro salario plebani defuncti sequitur	fo. eodem
Narracio, quando caucio inseritur	fo. eodem

18 pensionis] pensionem N 22 archidiaconatus] archidiaconatu N 24 fidei iussionis] fideiussionis N

Narracio ad reassumendum causam	fo. eodem
Alia narracio similis	fo. cxxxxviii
Narracio monicionis in vim citacionis resolute	fo. clii
Narracio litterarum compulsoriarum	fo. cliii
Narracio pro sallario plebani defuncti	fo. cliiii 5
Narracio citacionis cum inhibicione propter metum	fo. clv
Narracio citacionis ad docendum paruisse litteris executorialibus ..	fo. clvi
Narracio cum insercione litterarum, quando accio committitur alicuirequi- renti	fo. clvii
Narracio monicionis in forma Camere Apostolice facte etc. racione	10 fo. eodem
Narracio alia similis	fo. clviii
Narracio alia similis super contractu	fo. clviii
Narracio monicionis pro fratribus	fo. eodem
Narracio litterarum executorialium	fo. clxii 15
Narracio citacionis, quando ille, qui aliquem citari facit, erit contumax, etc.	fo. ccccxv
410 ^v Narracio propter non execucionem litterarum	fo. clxvi
Narracio ad videndum et audiendum litteras executoriales exequi mandare	fo. eodem 20
Narracio, ut littere executoriales iuxta vim et tenorem earundem exequantur	fo. eodem
Narracio propter non execucionem litterarum	fo. clxvii
Narracio propter non solucionem censuum archidiaconorum ...	fo. clxviii
Narracio, quando causa remittitur de Curia Regia et reus condempnatur in 25 expensis	fo. clxxi
Narracio publicacionis in forma Camere Apostolice	fo. clxxvi
Narracio litterarum executorialium	fo. clxxviii
Narracio citacionis, quando rei fuissent absoluti, ut infra terminum sa- tisfacerent et negligerent, eundem ad videndum et audiendum se dictam 30	
10 Narracio] <i>add. et del.</i> citacionis N 11 fo.] <i>add. et del.</i> clvi 24 censuum] censiu(m) N 27 publicacionis] <i>om. posterius suprascr.</i> N 30 eundem] <i>recte forsan</i> eosdem(?)	

	excommunicationis sententiam incurrisse declarari	fo. clxxxiii
	Narracio monicionis pro salario plebani defuncti	fo. clxxxvi
	Narracio citacionis in causa appellacionis, quando rei essent defuncti et alii successissent in bonis eorum	fo. clxxxvii
	Narracio citacionis cum inhibicione a gravamine	fo. cc 5
	Narracio in facto fidei iussionis	fo. eodem
	Narracio in facto occupationis prepositure, reperitur ibi clausula 'si tutus non patuerit accessus' ad citandos apponenda	fo. ccxvi
	Narra(cio) in facto dotis et rerum parafernaliu[m]	fo. ccxxxvi
	Narra(cio) monicionis, ut mulier, que auffugit, redeat ad maritum suum	fo. 10 ccxxxvii
	Narra(cio) monicionis similiter sequitur	fo. eodem
411 ^r	[Narracio monicionis propter non consummacionem sponsalii contractus	fo. eodem
	Narracio citacionis cum relaxacione caucionis fidei iussione	fo. ccliiii 15
	Narracio inquisitionis simul cum monicione contra debitores et creditores plebanorum ab intestato decedencium	fo. eodem
	Narracio citacionis, quando appellatur in provincia iudicis superioris propter metum alterius iudicis, qui gravavit	fo. cclx
	Narracio in forma Camere Apostolice	fo. cclxii 20
	Narracio citacionis, quando spiritualis persona pro rebus et negociis ecclesiasticis conveniret ad forum seculare	fo. cclxxviii
	Narracio alia	fo. eodem
	Narracio sequestri	fo. cclxxviii
	Narracio citacionis cum inhibicione, quando in aliqua causa cepta tercius se intromittere vellet	fo. cclxxx 25
	Narracio litterarum executorialium, quando causa de Curia Regia remitteretur et reus condemnaretur in expensis	fo. cclxxxi
	Narracio monicionis in facto concordie	fo. cclxxxvii
	Narracio resolutionis monicionis cum absolucione	fo. lxxxviii 30
	Narracio citacionis ad videndum censuras et sentencias pristinas incurrisse	
6 fidei iussionis] fideiussionis N 7 Narracio] <i>in margine sinistro add. nota N</i> 13 consummacionem] consumacionem N 15 fidei iussione] fideiussione N		

declarari ob non paricionem concordie	fo. cclxxxx
Narracio citacionis super eleccione estimatorum et liquidacione dotis et rerum parafernaliu per certos probos homines fiendis	fo. cccvii
Narra(cio) super taxacione expensarum, quando reus absolvitur ab instancia iudicii et actor condempnabitur in expensis	fo. eodem 5
Narracio litterarum executorialium	fo. cccviii
411 ^v Narracio citacionis in causa officii ad respondendum quibusdam articulis ex officio datis	fo. cccviii

P

10

Procuratorium commune	fo. i
Protestatoria contra actorem non venientem	fo. xx
Publicacio indulgenciarum	fo. lx
Alia publicacio indulgenciarum	fo. eodem
Publicacio testamenti cum interposicione decreti sequitur	fo. lxii 15
Publicacio indulgenciarum	fo. lxxxi
Prorogatoria alicuius cause	fo. cvi
Protestacio et inhibicio	fo. 381
Prorogacio cause	fo. ccviii
Prorogacio litterarum immediate prescriptarum ad tempus	fo. ccxliiii 20
Protestatoria cum inhibicione in fine libri phiscalis creacio	fo. 304

Q

Quando aliquis propter contumaciam a vicario suo ordinario excommunicatus affugeret in alterius dyocesi, ille super hoc requisitus litteras amonitorias suis subditis sew plebanis exequi debere sic precipit et mandat in sua dyocesi et iurisdiccione

fo. cvii

4 reus] rerus N 10 P] *in margine superiore posterius add.* Procuratoria vide in [...], instrumentum *inter lineas add.* Procuratorium speciale in folio tercio sequenti processus sinodalis fo. 354 N 15 Publicacio] *corr. ex publicacione* N 18 Protestacio et inhibicio] *alio colore posterius add.* N *add. et del.* Prorogacio litterarum inhibitoriarum fo. N 18 fo. 381] *alio colore posterius add.* N 19 Prorogacio] *in margine sinistro add. signum crucis +* N 20 immediate] immediate N 21 Protestatoria cum inhibicione in fine libri phiscalis creacio] *alio colore posterius add.* N 21 fo. 304] *alio colore posterius add.* N 25 affugeret] *corr. ex affugeret* N

R

Relaxacio ecclesiastici interdicti impositi propter necem presbiteri . .	fo. xxi
Remissio cause ad iudicem secularem	fo. lxxxv
Remissio cause appellate ad iudicem, a quo etc.	fo. lxxxxvii 5
Relaxacio sequestri	fo. 14
412 ^r Remissio cause alia similis precedenti	fo. lxxxxviii
Reintrusio in priorem excommunicationis sentenciam	fo. cvi
Reintrusio alia in excommunicationem	fo. eodem
Relaxacio ecclesiastici interdicti ratione non solucionis decimarum .	fo. cxii 10
Requisitoria	fo. cxiii
Requisitoria ad examinandum testes alterius iurisdiccioni	fo. cxv
Remissio cause	fo. cxviii
Resolucio monicionis in vim citacionis peremptorie cum delegacione cause	fo. cxxxxi 15
Resolucio monicionis in citacionem	fo. cxxxxii
Ratificacio indulgenciarum	fo. clxviii
Remissio cause sequitur	fo. clxxx
Revisio etatis	fo. clxxxiii
Remissio cause ad iudicem ordinarium	fo. clxxxvi 20
Remissio cause propter litis pendenciam	fo. clxxxvii
Remissio alia	fo. clxxxviii
Remissio propter non prosecucionem appellacionis	fo. clxxxviii
Resolucio monicionis in vim citacionis peremptorie	fo. clxxxviii
Requisitoria	fo. cci 25
Relaxacio arresti sive sequestri	fo. ccviii
Revocacio inhibicionis	fo. ccx
Relaxacio ecclesiastici interdicti	fo. ccxxxi
6 Relaxacio sequestri] alio colore posterius add. N 6 fo. 14] alio colore posterius add. N	
23 non] add. et del. solucionem N 23 c] corr. ex e N 26 arresti] aresti N	

Relaxacio sequestri	fo. cclvii
Remissio cause ad iudices seculares per partes concorditer eligendos	fo. cclxxxxi
Remissio cause ad iudicem secularem	fo. cclxxxv
412 ^v Reintrusio in priores censuras	fo. ccci 5

S

Processus sinodalis	fo. 354
Subdelegacio cause	fo. lxxvii
Suspensio novi presbiteri propter impericiam	fo. lxxxiii 10
Supersessionalis litterarum executorialium, ut possit facere composicionem	fo. lxxxviii
Substitutio procuratoris	fo. lxxxviii
Statutoria in rem iudicatam	fo. cv
Subscripcio notarii ad rotulum	fo. cxvii 15
Separacio mulieris a viro impotenti	fo. cxviii
Sentencia precepti	fo. cxxvii
Subscripcio notarii ad rotulum super fiendis processioibus pro victoria obtinenda	fo. clxxxxi
Substitutio procuratoris	fo. cxlvi 20
Sentencia precepti super confessione debiti	fo. cclxxxiii
Sinodalis processus	fo. 354
Sentencia absolucionis matrimonii	fo. 385

T

25

Transmissio cause ad mandatum regium	fo. cx
Transmissio cause ad mandatum domini comitis	fo. cxi
Transmissio cause in presenciam alicuius comitis	fo. eodem

8 Processus sinodalis] *alio colore posterius add.* N 8 fo. 354] *alio colore posterius add.* N
 16 Separacio] *seperacio* N 20 cxlvi] *corr. ex clvi* N 22 Sinodalis processus] *alio
 colore posterius add.* N 22 fo. 354] *alio colore posterius add.* N 23 Sentencia absolucionis
 matrimonii] *alio colore posterius add.* N 23 fo. 385] *alio colore posterius add.* N

Tenor sentencie diffinitive privacionis	fo. cxxxviii
Transmissio ad mandatum palatini	fo. clx
Transsumptum cum interposicione auctoritatis et decreti	fo. clxxx
Transsumptum	fo. ccxlv
Transmissio cause	fo. cclviii 5
Transmissio cause	fo. cclxxiii
Testium ad ulteriorem cautelam examinacio	fo. 269
413 ^r Transmissio cause cum narratione	fo. cclxxv
Transmissio cause simul cum processu	fo. cclxxxii

10

V

Visitacio archidiaconatus per alium loco sui eligendum et deputandum	fo. xxxviii
Ut littere vicarii defuncti exequantur	fo. cxiii
Ut ab execucione litterarum denunciatarum supersedeatur	fo. ccxvii 15
Ut celebrare possit in ecclesia violata, super eodem	fo. ccxviii
Ut captus prepositus liber dimittatur	fo. ccxxxii
Visitacio pro archidiaconis	fo. eodem
Ut tempore puerperii coram regina divina officia celebrari possint	fo. ccxxxviii
Visitacionalis	fo. ccxxxix 20
Ut littere executoriales iuxta formam et continenciam earundem exequantur	fo. ccl
Vicarii instrumentum	fo. 3 ⁰ 6
Visitacio	fo. 351

25

5 Transmissio] *in margine sinistro add. signum § N* 7 Testium ad ulteriorem cautelam examinacio] *alio colore posterius add. N* 7 fo. 269] *alio colore posterius add. N* 14 cxiii] *add. del. et corr. ex xxxviii N* 16 c] *corr. ex e N* 19 possint] possit N 23 Vicarii instrumentum] *alio colore posterius add. N add. fo. N* 23 fo. 3⁰6] *alio colore posterius add. N* 24 Visitacio] *alio colore posterius add. N* 24 fo. 351] *alio colore posterius add. N quarta pars paginae abscisa, pars versa folii vacua remansit*

416^r | REPERTORIUM SIVE TABULA ALIQUARUM FORMARUM EX QUODAM LIBRO
COLLECTARUM SECUNDUM ORDINEM ALPHABETI SEQUITUR ET PRIMO DE

A

Appellacio a remissione sew delegacione cause	fo. ccc19
Ammonicio pro decimis cum excommunicacionis ac interdicti ecclesiastici sentenciarum penis pro parte domini Stephani, episcopi Nittriensis facta	fo. cccxx 5
Ammonicio pro decimis	fo. cccxxxviii
Auctoritas pro decano Cibiensi	fo. cccxxxx
Appellacio coram notario publico facta	fo. ccclxxxvii 10
Absolucio ab excommunicacionis sententia a canone lata	fo. cccc
Allegaciones de tutore et curatore	fo. cccc12

C

Citacio cum restriccionem ad octo personas exceptis nominatis et in citacione specificatis personis	fo. cccxxxiii 15
Citacio ad videndum taxari expensas	fo. cccliii
Citacio contra abesentes a sancta sinodo	fo. ccclxii
Confirmacio plebanie vacantis per mortem ad litteratoriam presentacionem patronorum facta	fo. ccclxxxiii 20
Citacio cum inhibicione in causa delegata	fo. ccclxxxvi
Commissio ad respondendum posicionibus in partibus, subscripcio sequitur	fo. ccclxxxviii
Citacio ad valvas ad videndum et audiendum ob non paricionem litteris executorialibus excommunicacionis sententiam incurrisse declarari	fo. 25 cccli
416 ^v Confirmacio ordinarii	fo. ccclxxxvi
Citacio, quando causa ad Curiam Regiam introducitur et rursus remittitur	fo. cccxxx
Compulsoria ad partes	fo. ccccliii 30
Citacio ad videndum sententiam demandari execucionem	fo. ccclxxvi
5 Ammonicio] amonicio N 8 Ammonicio] amonicio N 12 tutore] tutare N	

Alia citacio ad videndum sentenciam demandari execucioni	fo. eodem
Confirmacio pro abbatissa	fo. ccclxxxxx
Confirmacio abbacie Zaladiensis	fo. ccclxxxii

D

5

Decimalis ad comitatum Honthensem	fo. ccc14
Delegacio cause	fo. ccc2vii
Denunciatoria contra absentes a sancta sinodo	fo. ccclx4
Declaracio incursionis in excommunicationis sentenciam ob non paricionem litterarum monitoriarum	fo. cccccii 10

E

Executorialis	fo. ccc14
Execucio contra heredes et citacio ad partes decreta et data, ut, qui prius erat citatus et contra ipsum iam lata et promulgata esset sententia diffinitiva, vita functus esset, heredes tunc et successores bonorum ipsius citentur de partibus sub hac verborum forma	fo. cccxxxii 15
Edictum, ut beneficiatis faciant se promoveri ad sacros clericorum ordines	fo. cccxxxvi
417 ^r Executorialis in minori forma super taxatione expensarum, quando actor absolvitur ab instancia iudicii	fo. cccxxxx 20
Exempcio ab ingressu sinodi	fo. ccclvi
Alia forma super eisdem	fo. iii ^c lvii
Edictum super exhibicione registri	fo. ccc91
Executorialis in minori forma, quando causa prophana esse pronunciabitur et ad secularem iudicem cum condempnacione expensarum remittitur	fo. ccclxxxiii 25
Edictum, ut canonici et alii beneficia habentes teneantur dicere missas in ecclesia illa, ubi scilicet existunt huiusmodi beneficia	fo. cccviii
Edictum super evocatione ad residenciam faciendam	30
2 ccclxxxxx] <i>corr. ex lxxxii N 6 Honthensem] alia manus add. cum quadam narratione monicionis etc. 9–10 Declaracio...monitoriarum] alio colore posterius scr. N 21 cccxxxx]</i> <i>corr. ex ccc4xxx N</i>	
10 cccccii] <i>codex ipse non habet tot folia</i>	

ex superhabundanti fo. ccccviii

F

Fides super legalitate notarii fo. ccc3vii

Fides similiter de legalitate fo. ccc3viii 5

Fassionalis per viam compositionis coram capitulo fo. ccclxxxv

Fides super legalitate notarii fo. ccclxxxvii

Facultas data vicario contra absentes ad privacionem procedere fo. ccclxxx9

Festa palatii fo. 40vi

Fiscalis instrumentum fo. 3iii 10

I

Instrumentum super resignacione beneficiorum, videlicet canonicatus, prebende fo. cccxxiii

Instrumentum super testamentaria cum appensione sigilli fo. cccxxiii 15

Inquisitoria, evocatoria, insinuatoria fo. xxv

Instrumentum procuracionis fo. cccxxxi

Interrogatoria fo. cccxxv

Intimacio sancte sinodi ad partes cum prorogacione fo. cccliii

417^v | Iudices sinodales sunt deputati domini infrascripti, videlicet .t., .t. fo. cccviii 20

Instrumentum super eleccione alicuius episcopi sequitur fo. ccclxvi

Instrumentum super resignacione beneficii sequitur fo. eodem

Instrumentum super testamentaria disposicione una cum subscripcione fo. ccclxviii

Instrumentum super testamentaria disposicione fo. eodem 25

Instrumentum appellacionis fo. ccclxxi

Instrumentum appellacionis fo. ccclxxii

Clausula in instrumento appellacionis fo. eodem

10 Fiscalis instrumentum] *posterius alio colore add. N* 10 fo. 3iii] *posterius alio colore add. N* 18 Interrogatoria] *in margine sinistro add. N* 20 infrascripti] *infra(scrip)ti N* 20 cccviii] *corr. ex vlx(?) N*

Instrumentum appellacionis	fo. ccclxxiii
Instrumentum appellacionis et dacionis apostolorum	fo. ccclxxiiii
Aliud instrumentum <appellacionis> et dacionis apostolorum .	fo. ccclxxv
Instrumentum procuracionis	fo. eodem
Insinuacio appellacionis cum constitucione procuratorum	5
in Curia Ro(mana)	fo. ccclxxxvii
Indultum, ut possint absolvere eciam a casibus episcopalibus	fo. ccclxxxviii
Indultum, ut in cimiterio violato possint corpora decedencium sepeliri et in ecclesia sacramenta administrari, quousque reconciliari poterit	fo. ccclxxxviii 10
Instrumentum procuracionis	fo. 401

L

Littere, que mittuntur plebanis et aliis subiectis in alia forma	fo. ccclvi
Libertacio	fo. ccclxxx 15
Littere regie super donacione et confirmacione etc. ac eciam, ut sexus femineus constituatur heres atque masculinus	fo. cccc12

M

Mandatum	fo. ccciiii 20
418 ^r Mandatum	fo. eodem
Monicio debiti super confessione debiti in iudicio facti sine 'salvo et reservato' fo. cccxxv	
Mendicacionalis pro novo presbitero	fo. ccclxxviii
Mandatum, ut clericus fateatur coram iudice seculari	fo. ccclxxviii 25
Mendicacionalis pro eliberacione alicuius detenti per infideles ..	fo. ccclxxx
Monitorium de speciali mandato	fo. 408

N

Narracio aggravacionis et reaggravacionis post monicionem	fo. ccc1vi 30

1 appellacionis] *add. et del.* et dacionis apostolorum 3 appellacionis] *supplevi* 9 sepeliri]
sepelliri N 20 Mandatum] *alio colore add.* fiscalis N 21 Mandatum] *alio colore add.*
vicarii N

Narracio citacionis racione manuum inieccionis in clerum aliarumque iniuriarum	fo. ccc1viii
Narracio citacionis racione obligationis et iniuriis tam realibus, quam verbalibus et pro alio fideiussionis aliorumque debitorum	fo. eodem
Narracio citacionis ad docendum de diligencia appellacionis etc. et prosecutione alias litteras executoriales decernere et dare	fo. cccviii
Narracio executorialis	fo. cccxxii
Narracio citacionis racione decimarum	fo. cccxxvii
Narracio executorie, interlocutorie	fo. cccxxviii

10

P

Protestacio et inhibicio super illegittima provisione et occupacione alicuius beneficii	fo. ccclxxxi
Prefeccio domini episcopi Mylkoviensis altari <Sancti> Georgii per capitulum facta	fo. ccclxxxiii
Prefeccio eiusdem in gubernatorem archidiaconatus Newgradiensis	fo. ccclxxxv
Procuratorium bonum in fine N	fo.

Q

20

418 ^v Qualiter fiant iudices sinodales, sequitur	fo. ccclviii
Quando religiosus aufugeret de aliquo ordine	fo. ccclxxxii

R

Resignacio plebanie	fo. ccclxviii
Alia resignacio	fo. ccclxx
Resolucio monicionis in vim citacionis	fo. ccclxxviii
Alia	fo. ccccviii

12 illegittima] illegittima N 14 Sancti] *supplevi* 18 bonum in fine] *lectio incerta; alio colore add. speciale in folio precedenti quarto, vide plura de procuratorio in iudicio in (?) iudice 1 instrumentum 18 fo.] numerus desideratur N 28 Alia] alio colore posterius add. N 28 fo. ccccviii] alio colore posterius add. N*

S

Subscripciones notariorum	fo. ccvii
Supplicacionis forma	fo. cccxxx
Salvus conductus etc.	fo. cccxxxviii 5
Summaria rotuli in causa appellacionis	fo. cccli
Summaria	fo. ccc41
Sequitur processus sinodalis et primo publicacio sancte sinodi columpne affixa et extensa etc.	fo. cccli
Alia forma, que plebanis ad partes mitti solet	fo. ccclv 10
Substitutio procuracionis	fo. ccclxxi
Sentencia in causa matrimonii	fo. ccclxxxv

T

Transmissio, quando causa aliqua vigore litterarum regiarum in Curiam 15 introducitur et instante altera parte contrarias litteras regias obtinebit, ut vicarius etc.	fo. 414
419 ^r Tituli	fo. cccxxiii
Transsumptum litterarum apostolicarum in forma brevis sub manu publica notarii	fo. cccxxvi 20
Transsumptum etc.	fo. cccxxviii
Transsumptum litterarum apostolicarum sub publica manu ..	fo. cccxxiii
Transsumptum sub sigillo domini vicarii	folio immediate sequenti
Vicarii instrumentum	fo. 3 ⁰ 6
Laus Deo! etc. xiii x ^{li}	25

2 S] *add. et del.* W N 7 Summaria] *summario v. summacio(?)* N 10 ccclv] *corr.*
N 15–17 Transmissio ... vicarius etc.] *alio colore posterius scr.* N 16 obtinebit] *opti-*
nebit N 18 Tituli] *titulis* N 23 Transsumptum...vicarii] *alio colore scr.* N 23 folio
immediate sequenti] *alio colore posterius scr.* N 23 immediate] *immediate* N 24 Vicarii
instrumentum] *alio colore posterius scr.* N 24 fo. 3⁰6] *alio colore posterius scr.* N

APPENDIX

*TITULI, QUI SOLUM IN CODICE B CONTINENTUR,
CODEX AUTEM N CARET IISDEM*

1., B 1^v | **NARRACIO LITTERARUM AGGRAVATORIARUM, QUANDO
ACTOR DECEDERET POST DENUNCCIACIONEM REORUM ET
ALII SUCCEDERENT IN BONIS ACTORIS, SEQUITUR HOC MODO**

Noveritis, quod, cum alias nobiles Ie. et .G. de .t. dyocesis .t. ad instanciam 5
Io(hannis) eiusdem dyocesis racione .t. aliorumque nonnullorum negociorum
in actis cause huiusmodi expressorum et eorum occasione vigore processuum
huius alme sedis Strigoniensis in talibus servari solitorum et consuetorum ex-
communicati in partibus publice denunciati extitissent, prout ex litteris re-
latoriis dominorum .t. et .t. ecclesiarum plebanorum, nostrorum in hac parte 10
executorum nobis extitit facta fides iidemque Ie. et .G. tandem in sensum re-
probum dediti excommunicacionem huiusmodi iam diucius sustinuissent et
adhuc sustinerent animo indurato et rebelli, nec curarent ad gremium sancte
matris ecclesie redire ipsorumque in hac parte providere saluti, et nichilominus
in eorundem contumaciam nobilis .t. de .t. die datarum presencium coram no- 15
bis in iudicio comparens allegavit, quod, quia prefatus Io(hannes) interea mor-
te, ut Deo placuisset, preventus fuisset et ipsum .t. una cum honesta domina
K(atherina) consorte sua ante ipsius obitum in tutorem et curatorem filiorum
et filiarum suorum elegisset et deputasset aliasque ipsa domina K(atherina)
una cum dictis filiis et filiabus suis in omnibus et singulis rebus et bonis, sed 20
et iuribus et accionibus suis atque eciam liti et cause huiusmodi legitime suc-
cessissent et succedere debuissent et deberent vellentque nichilominus liti et
cause huiusmodi ex causis predictis surrogari et easdem in se assumentes sta-
tu, in quo ante obitum pretacti Io(hannis) remanserant, continuare et prosequi,
ideo nos pro parte .t. et K(atherine) super hiis debita cum instancia requisiti, 25
ne iidem Ie. et .G. de ipsorum rebellione et contemptu etc.

1 ante numerum N 1; Bónis 3817 (c.1500).

3-4 DECEDERET...MODO] litteris simplicibus scr. B 10 ecclesiarum] suprascr. B 24 con-
tinuare] continuari B

106., | APOSTOLUS REVERENCIALIS
B 58^v

Reverendo domino etc., domino et superiori observando Caspar de Sabaria, vicarius in spiritualibus et causarum auditor generalis in ecclesia Iauriensi oraciones in Domino! Vestra noverit r(everenda) d(ominacio), quod, cum in quibusdam causa et causis inter discretum dominum Iacobum plebanum de .t. 5 Iauriensis dyocesis ut actorem et principalem ab una ac nobilem Ladislaum Orros dicte dyocesis velut conventum et ex adverso similiter principalem ab alia partibus ratione non observacionis cuiusdam amicabilis composicionis proborum ac illius occasione coram me motis et vertentibus diuciusque agitatis tandem die datarum presencium pro prefato Iacobo plebano contra annotatum 10 Ladislaum in scriptis pronunciassem sentenciam meam diffinitivam, ex qua per dictum Ladislaum e vestigio ad sedem metropolitanam Strigoniensem extitit appellatum et provocatum, et quamvis iustam credam tulisse sentenciam, tamen ob reverenciam dicte metropolitane sedis huiusmodi appellacioni deferendum duxi et detuli prefatoque Ladislao ad prosequendum suam appella- 15 cionem unius mensis spacium statui et prefixi et pro apostolis reverencialibus presentes litteras meas eidem duxi concedendas etc.

256., | SEQUITUR ALIA NARRATIO LITTERARUM ETC.
B 144^r

Thomas Amadeus de Ferraria, archidiaconus Nittriensis ac vicarius in spiritualibus et causarum auditor generalis, necnon Demetrius de Nyas 20 d(ecretorum) d(oct)ores, canonici in ecclesia Strigoniensi causeque et causarum ac parcium infrascriptarum per reverendissimum etc. papam secundum iudicem delegatum et executorem unicum specialiter deputatum cum clausula 'Quod si non ambo' etc. iudices subdelegati specialiter deputati dilectis nobis in Christo etc. ubilibet constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos 25 presentes nostre pervenerint littere et qui cum presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus salutem in Domino et nostris, immo verius apostolicis firmiter obedire mandatis! Litteras pretacti reverendissimi domini Thome cardinalis, iudicis delegati sub eius sigillo anulari cere rubee ab extra impresso clause in papiro confectas sanas et integras ac omni prorsus vicio 30 et suspicione carentes nobis pro parte venerabilium et religiosorum ac Deo devotorum vicarii et fratrum minorum de observancia ordinis Sancti Francisci provincie Regni Hungarie, necnon prudencium et circumspectorum iudicis et iuratorum civium et tocus universitatis oppidi sew civitatis Coronensis

106 post numerum N 114 256 post numerum N 264

19 Nittriensis] Nitriensis B 27 immo] imo B

sive Brasso-^{144v}viensis dicte iurisdiccioni Strigoniensis principalium in eisdem litteris principaliter nominatorum nobis porrectas honore et reverencia, quibus decuit, recepimus in hec verba: THOMAS, MISERACIONE etc. Tenor vero dicti brevis apostolici talis est: IULIUS PAPA etc. CONTINENCIA VERO dicte supplicacionis in eodem brevi apostolico incluse talis est: BEATISSIME PATER, 5 signatura autem eiusdem supplicacionis hec verba continebat: 'Concessum, ut petitur' etc. POST QUARUM QUIDEM litterarum pretacti reverendissimi domini nostri cardinalis et iudicis delegati presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas fuimus pro parte dictorum vicarii et fratrum, necnon iudicis et iuratorum civium ac universitatis oppidi sew civitatis Coronensis 10
 sive Brasso-^{144v}viensis principalium | in eisdem litteris principaliter nominatorum debita cum instancia requisiti, quatenus ad execucionem earundem litterarum procedere et citacionem legitimam una cum inhibicione et compulsoria insertis contra prefatum dominum Anthonium plebanum ex adverso in eisdem litteris principaliter nominatum ac alios omnes et singulos sua com- 15 muniter vel divisim interesse putantes ad partes in forma solita et consueta decernere et dare dignaremur. Nos tunc volentes mandatum apostolicum, ut tenebamur, reverenter exequi, citacionem huiusmodi petitam contra prefatum dominum Anthonium plebanum ac alios omnes et singulos sua communiter vel divisim interesse putantes ad comparendum coram nobis dicendumque et 20 excipiendum, si quid dicere vel excipere volebat contra preinsertas litteras et commissionem nobis factam, alioquin videndum et audiendum pronunziari nos in causa et causis huiusmodi iudices competentes procedendumque in eisdem usque ad sentenciam diffinitivam inclusive cum inhibicione eidem domino A(nthonio) plebano et aliis, quibus intererat sew interesse poterat 25 quomodolibet in futurum, ne lite et causa ac causis predictis coram nobis indecisis pendentibus in litispendencie ac nostre, immo verius Apostolice Sedis iurisdiccioni vilipendium et contemptum quicquam per se vel alium sew alios attemptarent sew innovarent, necnon compulsoria insertis contra omnes et singulos iudices ac notarios publicos, qui videlicet acta, acticata, 30 processus, litteras, privilegia, signaturas aliaque munimenta causam et causas presentes tangentes et concernencia apud se haberent, detinerent et conservarent ac habentes et detinentes scirent, dandam decreveramus et dederamus. Ipsis siquidem citacione ac inhibicione et compulsoria in eisdem partibus legitime executis et reportatis ac deinde de anno Domini infrascripto, oc- 35 tava die mensis Februarii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio discretus dominus Georgius de Mylethyncz presbiter et nobilis magister Melchior de Chwth

11 principaliter] precipaliter B 27 immo] imo B 28 iurisdiccioni] iurisdicionis B

35–36 octava... Februarii] 8 Febr.

Strigonii residentes, procuratores dictorum vicarii et fratrum appellancium,
 B 145^r | prout videlicet de ipsorum procuracionis mandato nobis ex actis cause et
 causarum huiusmodi legitime constitit et constat, et prefatam citacionem, ut
 premittitur, cum inhihitione et compulsoria insertis una cum eius execucione
 reproduxerunt et contumaciam prefati domini Anthonii plebani appellati, 5
 citati et non comparentis, nec quicquam contra preinsertas litteras apostolicas
 verbo vel in scriptis excipientis accusaverunt ipsumque contumacem reputari
 et in eius contumaciam nos in causa et causis huiusmodi iudices competentes
 fore et esse in eisdemque ad ulteriora procedere debere instanter postularunt.
 Nos tunc prefatum dominum Anthonium plebanum citatum, ut premittitur 10
 et non comparentis reputavimus merito, prout erat quoad actum et terminum
 huiusmodi, contumacem et in eius contumaciam interloquentes pronunc-
 ciavimus nos in causa et causis huiusmodi iudices competentes ac in eisdem
 ad ulteriora procedendum esse et procedi debere. TANDEM decima die dicti
 mensis Februarii nobis rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro 15
 tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio honorabilis domi-
 nus Urbanus de Segeswar presbiter, procurator legitimus annotati domini
 Anthonii plebani, prout videlicet de ipsius procuracionis mandato ex actis
 cause et causarum huiusmodi legitime constitit et constat, ab una et prefatus
 magister Melchior procurator nominibus, quorum supra, ab alia partibus 20
 et idem magister Melchior procurator, quorum supra, nominibus peciit sibi
 tercium diem tunc proxime et immediate affuturum ad producendum coram
 nobis quedam acta, acticata et processus cause et causarum supradictarum co-
 ram venerabilibus dominis Iohanne preposito et Blasio decano Cibiniensibus,
 pretensis iudicibus delegatis facta et habitos et in vim dictarum litterarum 25
 compulsoriarum extracta et extractos per nos dari et concedi et prefatum
 B 145^v dominum Urbanum procuratorem, cuius supra, | nomine ad videndum et
 audiendum acta et processus huiusmodi produci ad eundem diem moneri et
 haberi pro monito, nos tunc consenciente ipso Urbano presbitero terminum
 huiusmodi petitem ad producendum acta et processus predictos antefato 30
 magistro Melchiori dedimus et concessimus et dictum dominum Urbanum
 ad videndum et audiendum acta et processus huiusmodi supradictos coram
 nobis produci monuimus ac habuimus et haberi voluimus pro monito. CON-
 SEQUENTER duodecima die prescripti mensis Februarii nobis iterum ad iura
 reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram 35
 nobis in iudicio prefati magister Melchior ab una et dictus dominus Urbanus

1 appellancium] app(ellan)cium B 5 appellati] app(ella)ti B 22 immediate] inmediate
 B 31 Melchiori] Melchiore B

14–15 decima...Februarii] 10 Febr. 17 Segeswar] *Segesvár*, in *districtu Saxonum*, cf. KISS
Földrajzi nevek II p.463. 22 tercium diem] 12 Febr. 34 duodecima...Februarii] 12 Febr.

presbiter ab alia partibus procuratores hincinde nominibus, quorum supra, et idem dominus Urbanus vigore mandati procuracionis sue circumspexit Iohannem de Ilswa Strigonii residentem cum plena potestate sibi tradita loco sui substituit, prefatus vero magister Melchior procurator nominibus, quibus supra, processus et acta supradicta coram prenomatis dominis Iohanne 5 et Blasio iudicibus delegatis factos et habita in vim dictarum litterarumstrarum compulsoriarum clausa extractos et extracta sigillisque dictorum dominorum iudicum, ut previa facie apparebat, signatos et sigillata exhibuit et produxit illosque et illa per nos aperiri et publicari ac pro apertis et publicatis haberi, necnon vigesimum diem tunc proxime et immediate sequentem ad 10 excipiendum contra processus et acta huiusmodi sibi dari et concedi petiit et obtinuit. POSTMODUM vigesima die predicti mensis Februarii nobis rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio prefati magister Melchior ab una et Iohannes litteratus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem magister Melchior 15 procurator nominibus, quorum supra, certos articulos tum in vim exceptionis contra processus et acta predicta, tum etiam pro iustificacione appellacionis B 146^r pro parte principalium suorum interposite, de qua in preinserta supplicacione mencio facta fuit, in figura nostri iudicii facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit, quorum quidem articulorum copiam dicto Iohanni litterato 20 procuratori nomine, quo supra, petenti decrevimus et dedimus ac decimum diem tunc proxime et immediate affuturum ad dicendum contra huiusmodi articulos, si quid dicere volebat verbo vel in scriptis, statuimus et prefiximus. POSTHEC quinta die mensis Marcii nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio 25 prefati dominus Georgius de Mylethyncz presbiter et Iohannes litteratus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem dominus Georgius procurator nominibus, quorum supra, contumaciam prefati Iohannis litterati procuratoris nomine, quo supra, nil dicentis contra articulos prescriptos accusavit et pro verificacione huiusmodi articulorum quedam instrumenta 30 autentica exhibuit et produxit et prefatum Iohannem litteratum procuratorem nomine, quo supra, contumacem reputari et in ipsius contumaciam articulos predictos admitti et super deductis et petitis per nos pronunciacari et interloqui petiit. TANDEM sexta die prescripti mensis Marcii nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt 35 coram nobis in iudicio prefati dominus Georgius presbiter ab una et Iohannes

9 aperiri] apperiri B 10 immediate] inmediate B 18 de qua] in margine inferiore paginae vox custos dicta legitur in preinserta B 22 immediate] inmediate B 33 pronunciacari] pronunciacari B

12 vigesima...Februarii] 20 Febr. 24 quinta...Marcii] 5 Mart. 34 sexta...Marcii] 6 Mart.

litteratus ab alia partibus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem dominus Georgius presbiter procurator nominibus, quibus supra, contumaciam dicti Iohannis litterati procuratoris, cuius supra, nomine nil dicentis contra articulos supradictos accusavit et in ipsius contumaciam articulos eosdem admitti et super deductis et petitis per nos pronuncciari et interloqui 5 peciit. Nos igitur reputavimus ipsum Iohannem litteratum procuratorem, cuius supra, nomine merito, prout erat, quoad actum et terminum huiusmodi contumacem et in eius contumaciam articulos prefatos admittendos fore et esse decrevimus et admisimus. POSTMODUM quinta decima die dicti mensis B 146^v Marcii nobis iterum | ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali 10 sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio prefati dominus Georgius presbiter ac magister Melchior ab una et Iohannes litteratus ab alia partibus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et iidem dominus Georgius et magister Melchior procuratores super deductis et petitis per nos pronuncciari et interloqui pecierunt. Nos volentes acta cause et causarum huiusmodi 15 plenius videre et super eisdem mature deliberare, ambas partes ad diem iuridicum tunc proxime et immediate affuturum ad videndum et audiendum super deductis et petitis hincinde per nos pronuncciari et interloqui monuimus ac haberi voluimus et habuimus pro monitis. DEHINC sedecima die dicti mensis Marcii nobis rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali se- 20 dentibus comparuerunt coram nobis in iudicio prefatus dominus Georgius ab una et Iohannes litteratus ab alia partibus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem dominus Georgius presbiter procurator nominibus, quorum supra, super premissis per nos interloqui et pronuncciari instanter peciit. Nos igitur visis primitus processibus actisque et acticatis dictorum 25 dominorum iudicum ac aliis omnibus et singulis coram nobis habitis et factis, deductis et allegatis eisque cum diligencia et maturitate debitis recensitis ac habito super eisdem una cum nonnullis dominis peritis diligenti tractatu et matura deliberacione interloquentes pronuncciavimus pro parte dictorum vicarii et fratrum bene fuisse et esse appellatum, necnon processum dictorum 30 dominorum Iohannis et Blasii iudicum delegatorum cum omnibus exinde secutis fuisse et esse nullum eumque ac omnia inde secuta revocandum, cassandum et annullandum revocavimusque, cassavimus et annullavimus. DEINDE decima septima die dicti mensis Marcii nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt | coram nobis in 35

5 pronuncciari] pronuncciari B 12 ac] *om.* B 14 magister] *om.* B 14 per nos] *iterum add.* per nos 14–15 pronuncciari] pronuncciari B 15 Nos] *add.* vos B 17 immediate] immediate B 18 pronuncciari] pronuncciari B 24 pronuncciari] pronuncciari B 29 pronuncciavimus] pronuncciavimus B 33 annullandum] annullandum B 33 annullavimus] annullavimus B

9–10 quinta decima...Marcii] 15 Mart. 19–20 sedecima...Marcii] 16 Mart. 34 decima septima...Marcii] 17 Mart.

iudicio prefati magister Melchior ab una et Iohannes litteratus ab alia partibus procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et ipso magistro Melchiore procuratore nominibus, quorum supra, instante et petente nos prefato Iohanni litterato procuratori nomine, quo supra, ad dandum et offerendum libellum, si quem dare et offerre volebat contra dictos vicarium et fratres, tertium 5 diem tunc proxime et immediate affuturum statuimus et prefiximus. EXPOST decima nona die prescripti mensis Marcii nobis iterum ad iura reddenda etc. sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio prefati dominus Georgius presbiter ac magister Melchior et Iohannes litteratus procuratores hincinde nominibus, quorum supra, et iidem dominus Georgius et Melchior procu- 10 ratores nominibus, quorum supra, contumaciam prefati Iohannis litterati, cuius supra, nomine non libellantem in termino accusavit ipsumque per nos contumacem reputari et in eius contumaciam ab instantia iudicii et observacionibus terminorum se absolvi et prefatum dominum Anthonium plebanum ex adverso principalem in expensis condempnari pecierunt. Nos 15 igitur ambas partes ad audiendum nostram deliberacionem ad primam diem iuridicam tunc proxime et immediate venturum monuimus et habuimus pro monitis. DEMUM vigesima die iamfati mensis Marcii nobis rursum ad iura etc. sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio prefati dominus Georgius presbiter et magister Melchior ab una et Iohannes litteratus ab alia partibus 20 procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et iidem dominus Georgius et magister Melchior contumaciam dicti Iohannis litterati non libellantis accusaverunt ipsumque per nos contumacem reputari et in ipsius contumaciam ab instantia iudicii et observacionibus terminorum se absolvi et prefatum dominum Anthonium plebanum ex adverso principalem in expensis condempnari 25 pecierunt. Nos igitur dictum Iohannem litteratum procuratorem, cuius supra,

B 147^v nomine presentem et intelligentem | et nullam causam saltem rationabilem, cur id fieri non debebat, allegantem reputavimus merito, prout erat, quoad actum et terminum huiusmodi contumacem et ipsius contumacia exigente interloquentes pronuncciavimus predictos vicarium et fratres ab instantia 30 iudicii et observacionibus terminorum absolvendos fore et esse et absolvimus et dictum dominum Anthonium plebanum in expensis per eosdem vicarium et fratres in huiusmodi causa et causis factis condempnavimus et nichilominus ipsis domino Georgio presbitero et magistro Melchiore procuratoribus nominibus, quorum supra, ulterius instantibus et petentibus prefatum Iohannem 35 de Ilswa procuratorem nomine, quo supra, ad tertium diem tunc proxime

1 prefati] *add. et del. Michaeli* B 6 immediate] *immediate* B 12 libellantem] *libellan(tem)* B 13 in] *om.* B 21 procuratores] *suprascr.* B 22 libellantis] *libellan(tis)* B 30 pronuncciavimus] *pronunciavimus* B 33 condempnavimus] *conde(mp)navi(m)us* B

7 decima nona...Marcii] 19 Mart. 18 vigesima...Marcii] 20 Mart.

et immediate venturum ad videndum et audiendum cedula expensarum exhiberi et produci easdemque taxari monuimus et habuimus pro monito. Factis itaque interlocutoria et monicione nostris huiusmodi dictus Iohannes litteratus procurator, quo supra, nomine obtulit se ad tercium diem tunc proxime venturum contra vicarium et fratres libellum dare et offerre et peciit 5 per nos huiusmodi interlocutoriam nostram revocari. Nos vero volentes ipsi Iohanni litterato procuratori nomine, quo supra, huiusmodi terminum ex superhabundanti concedere, dictam interlocutoriam nostram revocavimus et huiusmodi tercium diem eidem Iohanni litterato, quo supra, nomine petenti ad dandum et offerendum libellum, si quem dare et offerre volebat, dedimus 10 et concessimus, alioquin prefatam interlocutoriam nostram et monicionem nostram exnunc prout extunc et extunc prout exnunc habuimus et haberi decrevimus et volumus fore et esse in suo vigore et pro non revocatis. DEINDE vigesima secunda die mensis Marcii nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio 15 B 148^r prefati magister Melchior ab una et Iohannes | litteratus ab alia partibus procuratores nominibus, quibus supra, et idem magister Melchior procurator, quorum supra, nominibus contumaciam prefati Iohannis litterati non libellantis et nec termino huiusmodi satisfaciens accusavit et quandam cartam papiream expensarum cause et causarum huiusmodi exhibuit et produxit 20 petens easdem per nos taxari et moderari ac desuper litteras executoriales contra dictum dominum Anthonium plebanum ex adverso principalem decerni et dari. Ex adverso prefatus Iohannes procurator nomine, quo supra, protestatus extitit, quod nunquam comparuisset et nec compareret coram nobis tanquam iudicibus, sed ut coram venerabilibus personis. Econtra magister 25 Melchior procurator, quorum supra, nominibus dixit protestacionem ipsius Iohannis procuratoris nomine, cuius supra, esse frivolam et frustratoriam et eum in nullo relevare, petens, ut supra, expensas taxari et desuper litteras executoriales decerni et dari. CONSEQUENTER die datarum presencium nobis rursum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus 30 comparuerunt coram nobis in iudicio prefati magister Melchior ab una et Iohannes litteratus ab alia partibus procuratores nominibus, quibus supra, et idem magister Melchior procurator nominibus, quorum supra, expensas in dicta carta papirea designatas per nos taxari et moderari instanter peciit. Nos igitur dicto Iohanne procuratore, cuius supra, nomine nullam causam saltem 35

1 immediate] immediate B 2 taxari] iterum add. ad tercium diem tunc proxime et immediate affuturum B 3 interlocutoria] interlocutor(ia) B 4-5 tunc proxime...fratres] supra et in margine scr. B 8 interlocutoriam] interlocutor(iam) B 14 vigesima] iterum add. vigesima B 18-19 libellantis] libellan(tis) B 24 nunquam] nuncquam B 27 frustratoriam] frustrator(iam) B 35 Iohanne] Iohanni B 35 procuratore] procuratori B

14 vigesima...Marcii] 22 Mart.

rationabilem, cur id fieri non debebat, allegante expensas huiusmodi, quamvis iuxta continenciam dicte carte se multo ad plura extendebat, tamen matura deliberacione prehabita et provida moderacione previa ad ducentos et viginti florenos auri taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a prenominato etc.

257. NARRACIO LITTERARUM OB SOLUCIONEM EXPENSARUM
CONTUMACIE VIGORE ETC. FACTE

5

B 148^v | Thomas etc. Noveritis, quod exorta alias coram nobis in hac sede spiritua-
li Strigoniensi inter discretum Andream de .t. dicte .t. dyocesis ut actorem et
principalem ab una et honorabilem dominum Stephanum plebanum de .t. eius-
dem .t. dyocesis velut in causam attractum ab alia partibus ratione et pretexto 10
certorum negotiorum apud acta cause et causarum huiusmodi expressatorum
et eorum occasione quedam causa ac litis et quescionis materia, in qua dictus
dominus Stephanus mediantibus certis aliis litteris nostris citatoriis et evoca-
toriis ad certos peremptorios terminos successive sese sequentes nostram in
presenciam citatus et evocatus, prout de huiusmodi citacione et evocacionibus 15
de ipso factis per litteras relatorias certorum dominorum plebanorum nostro-
rum in hac parte executorum nobis facta extitit plena fides, in nullo predicto-
rum terminorum termino Strigonii coram nobis in iudicio curavit comparere,
in singulis terminis huiusmodi per nobilem magistrum Melchiorem de Chwth
procuratorem legitimum prefati Andree usque ad horam congruam sufficien- 20
ter expectatus se in certis iudiciorum gravaminibus convinci permittens. Tan-
dem de anno Domini infrascripto secunda die mensis Maii nobis ad iura red-
denda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis
in iudicio prefatus magister Melchior ab una et circumspectus Ladislaus Palfy
procurator et eo nomine antefati domini Stephani et idem magister Melchior 25
procurator nomine, quo supra, alias litteras nostras evocatorias maiores, vide-
licet in partibus legitime executas reproduxit et predictum Ladislaum procu-
ratorem nomine, quo supra, dixit non esse audiendum in hac causa, nisi refusus
expensis contumacie et depositis iudiciorum gravaminibus, in quibus prefatus
dominus Stephanus in terminis predictis nobis et officio nostro ac principali 30
suo contumaciter se convinci permisit. Ex adverso prefatus Ladislaus procura-
tor nomine, quos supra, allegavit, quod, si et quatinus de iure aliquae expense ve-
nire deberent, paratus esset reficere easdem. Postmodum die datarum presen-
cium comparuerunt coram nobis in iudicio prefati magister Melchior ab una et |

B 149^r

1 quamvis] *suprascr.* B 7 etc.] *om.* B 8 dyocesis] diocesis B 10 dyocesis] diocesis
B 26 maiores] *lectio incerta* 32-33 venire] *lectio incerta*

22 secunda...Maii] 2 Maii

Ladislaus Palfy procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem magister Melchior procurator nomine, quo supra, quandam cartam papiream designationem expensarum predictarum in se descriptam coram nobis exhibuit et easdem per nos taxari petiit. Quas quidem expensas nos tunc matura deliberatione et provida moderacione superinde prehabitis ad septem florenos auri et 5 septem denarios taxavimus et limitavimus, recepto tamen iuramento ab eodem magistro Melchior procuratore nomine, quo supra, in animam principalis sui, quod dictus Andreas principalis suus in et pro prosecucione huiusmodi cause tot et tantum exposuit sew necessario exponere debuit. Tandem fuimus pro parte eiusdem Andree superinde debita cum instantia requisiti, ut ad executionem predictarum expensarum procedere dignaremur. Nos autem requisicionibus huiusmodi tamquam iustis inclinati expensas predictas exequendas esse decrevimus, presentes litteras nostras executoriales desuper decernentes. Quocirca etc., ferimus etc. — prout in monicione continetur.

258. PROTESTATORIA

15

Nos Thomas Amadeus de Ferraria d(ecretorum) d(octor) etc. memorie commendamus tenore presencium significantes, quibus expedit, universis, qualiter alias pro parte circumspecti Iohannis Aurifabri de Cibirio iurisdiccione spiritualis Strigoniensis nunc hic Strigonii residentis nobis fuerat expositum, qualiter circumspectus condam Laurencius Kakas, olim iudex 20 regius in dicta Cibirio agens in humanis ipsum exponentem preter omnem viam iuris pluribus rebus et bonis suis sexingentos florenos auri citraque vel ultra valentes spoliasset et spoliari eidemque dampna ac nocumenta et iniurias nimis atroces fecisset et irrogasset temere et de facto. Qui quidem Laurencius B 149^v adhuc | in hoc seculo vivens et post illius obitum honesta domina Katherina 25 relicta ac Maximianus et Martinus, filii et heredes ac possessores rerum et bonorum eiusdem condam Laurencii Kakas sepius superinde requisiti et interpellati res et bona huiusmodi ablata eidem Iohanni exponenti reddere et restituere, dampna vero et iniurias resarcire recusassent et neque animam dicti condam Laurencii defuncti prefata domina Katherina relicta ac dicti 30 Maximianus et Martinus, ut prefertur, filii et heredes ac possessores eiusdem condam Laurencii, ut debuissent, eliberare et exonerare curassent, prout non curarent. Nos igitur pro parte eiusdem Iohannis exponentis debita cum instantia requisiti citacionem legitimam contra prefatos dominam Katherinam, Maximianum et Martinum ad partes decreveramus et dederamus. Ipsa 35 itaque citacione in eisdem partibus legitime executi et reportati tandem die

2 quandam] quamdā B 20 expositum] add. et del.(?) quod B 21 dicta] intellige civitate 34–35 Katherinam] Catherinam B

datarum presencium comparuerunt coram nobis prefatus Iohannes ab una,
 dictus Maximianus suo ac dictorum domine Katherine genitricis ac Martini
 fratris carnalis eiusdem nominibus et in personis ab alia partibus, et idem
 Maximianus non vi, dolo, metu, fraude aut aliqua alia sinistra machinacione
 circumventus, sed ultro, sponte et libere nominibus, quibus supra, confessus 5
 extitit prefatum condam Laurencium Kakas genitorem suum res et bona su-
 pradicta dicti Iohannis Aurifabri, ut premittitur, abstulisse et peciit in causa et
 causis huiusmodi, quam et quas idem Iohannes contra ipsos M(aximianum) et
 M(artinum) ac dominam Ka(therinam) occasione et pretextu rerum et bono-
 rum eorundem coram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi | moverat sew 10
 movere intendebat, per eundem Iohannem supersederi, offerens se et dictos
 dominam Ka(therinam) genitricem ac Martinum fratrem carnalem eiusdem
 ultro citroque omnes et singulos res et bona dicti Iohannis Aurifabri, ut pre-
 fertur, per prefatum condam Laurencium Kakas genitorem suum ab eodem
 Iohanne Aurifabro ablatas et ablata et que per eundem condam Laurencium 15
 ipsi Iohanni restitute non fuissent, absque strepitu iuris plenarie et integre
 reddere et restituere, si et dum idem Iohannes pro huiusmodi rebus et bonis
 suis levandis ad dictam civitatem Cibiniensem iverit et ipsum M(aximianum)
 ac dictos dominam Ka(therinam) et Martinum simul vel divisim desuper
 requisierit, et ut dictus Iohannes pro repetendis et levandis premissis rebus 20
 et bonis suis ad dictam Cibinium secure ire ex hincque cum eisdem rebus
 et bonis suis, quo voluerit, pacifice redire possit et valeat, promisit idem
 Maximianus nominibus, quibus supra, litteras salvi conductus dicte civitatis
 Cibiniensis eidem Iohanni Aurifabro ad festum Ad vincula Petri apostoli
 proxime affuturum aut ad maximum infra et usque duas ebdomadas post 25
 idem festum Beati Petri immediate sequentes mittere suis propriis laboribus
 et expensis, hoc adiecto, quod si ipse Maximianus et domina Ka(therina) ac
 Martinus premissa omnia et singula in toto vel in parte facere et adimplere
 nollent, non possent vel non curarent quomodocumque, extunc prefatus
 Iohannes Aurifaber vigore dicte citacionis contra eosdem Maximianum, 30
 Martinum et dominam Katherineinam, ut prefertur, execute absque ulla alia
 citacione in confessum habitos procedi possit et valeat. Quocirca prelibatus
 Iohannes Aurifaber volens sub amenitate pacis vivere et litium anfractus
 B 150^v evitare suisque laboribus et expensis parcere petitionibus dicti Maximiani |
 nominibus, quibus supra, factis inclinatus in causa et causis prefatis modo, 35

2 Katherine] Catherine B 16 Iohanni] corr. ex Iohanne B 18 M(aximianum)] *suprascr.*
 B 21 dictam] *intellige* civitatem 21 Cibinium] corr. ex Crinbinum (?) ad Cibinum B
 24 apostoli] martiris B 26 immediate] *immediate* B 27 expensis] *add. et del.* (?) ad
 B 27 Ka(therina)] Ca(therina) B 31 Katherineinam] Catherineinam B 32 in confessum]
legendum forsitan inconfessum(?) B 33 anfractus] austractus B

24 Ad vincula...apostoli] 1 Aug.

forma et condicionibus, quibus supra, non autem alias, aliter, ultra vel alio modo supersedendum duxit et supersedit. Super quibus omnibus et singulis premissis partes prefate hincinde protestati extiterunt et nichilominus dictus Iohannes Aurifaber presentes litteras nostras testimoniales superinde sibi dari et concedi postulavit, quas nos eidem dandas decrevimus et dedimus iuris sui 5 uberiorem ad cautelam, iusticia requirente. Datum Strigonii.

259. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIA

Noveritis, quod, cum pridem reverendus pater, dominus Michael, episcopus Milkoviensis ac tunc dicte ecclesie Strigoniensis vicarius generalis in causa alias coram eo et in hac alma sede Strigoniensi inter nobilem K(atherinam) dic- 10 te dyocesis ut attricem ab una et providos .P. et .G. de .t. iamfate dyocesis velut in causam attractos partibus ex altera de et super quibusdam molestacionibus ac impedimentis per eosdem .P. et .G. eidem domine K(atherine), ut assertum fuit, illatis ac aliis rebus in actis cause huiusmodi expressis earumque occasione mota rite procedens servatisque legitimis processibus in talibus iuxta consue- 15 tudinem dicte sedis Strigoniensis servari solitis eosdem .P. et .G. propter non responsionem libello ac non paricionem iuri in scriptis excommunicasset nosque tandem eosdem per alias litteras nostras excommunicatos publice denunciari mandassemus et fecissemus, tandem die datarum presencium comparuerunt coram nobis circumspecti .t. dictorum .P. et .G. et .t. antedictae domine 20 K(atherine) procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause constitit et constat, et idem .t. B 151^r procurator nominibus, quibus supra, peciit | eosdem .P. et .G. ab huiusmodi sententia excommunicacionis per nos absolvi, offerens se et eosdem iuri stare ac expensas contumacie iuxta consuetudinem huius alme sedis Strigoniensis 25 in termino per nos ipsis ulterius dando velle persolvere. Nos itaque prefatis .t. et .t. procuratoribus hincinde nominibus, quorum supra, petentibus expensas prefatas per K(atherinam) in contumaciam dictorum .P. et .G. factas debita moderacione previa ad sex florenos auri taxavimus et in eisdem eosdem .P. et .G. condempnavimus ac ipsis ad solvendum huiusmodi sex florenos pretacte 30 K(atherine) vigesimum quintum diem proxime venturum statuimus et nichilominus attendentes, quod sancta etc., eosdem .P. et .G. a dicta excommunicacionis sententia sub tali condicione, ut dictas expensas ad dictum terminum sub pena reincidencia in pristinam excommunicacionis sententiam coram nobis deponere teneantur, absolvendos fore decrevimus absolucionemque huius- 35

8 cum] *suprascr.* B 11 dyocesis] diocesis B 11 dyocesis] diocesis B 12 attrac-
tos] attractos B 18–19 denunciari] denunciari B 28 contumaciam] cont(umaciam)
B 34 reincidencia] reinciden(di)(?) B

modi in partibus impendendam vobis dominis supradictis duximus commit-
tendam et committimus per presentes. Idcirco devocioni etc., quatinus receptis
presentibus annotatos .P. et .G. ab huiusmodi excommunicacionis sententia,
si id a vobis humiliter pecierint, in forma ecclesie consueta absolvatis vel alter
vestrum absolvat, iniuncta ipsis pro modo culpe penitencia salutari receptoque 5
ab eisdem iuramento, quod de cetero nostris et ecclesie parebunt mandatis,
B 151^v quos tandem sic absolutos etc. |

315. MENDICACIONALIS

Thomas etc. ubilibet constitutis et existentibus, ad quem vel ad quos pre-
sentes nostre pervenerint littere, salutem in Domino sempiternam! Noveritis, 10
quod venerabiles et religiosi fratres conventus Sancti Spiritus supra Strigo-
nium ordinis heremitarum Sancti Pauli primi heremite regulam Sancti Au-
gustini profitentes nobis suas exposuerunt necessitates ita, quod sine Chri-
sti fidelium elemosinis, cum nimium pauperes existant, vivere nequeant, no-
bis cum humilitate supplicarunt, ut ipsis concedere dignaremur licenciam pro 15
eorum vite sustentacione elemosinas petendi et recipiendi. Nos attendentes
supplicacionem huiusmodi fore iustam et rationi consonam, fratribus eisdem
huiusmodi licenciam tenore presencium concedimus, hortantes vos et quem-
libet vestrum, quatinus dum et quando fratres predicti claustrum ad vos et vestri
in medium accesserint aut aliquis ex ipsis accesserit, benigne et cum caritate 20
recipiatis, elemosinas et alia caritatis opera eis erogantes et per parochianos
quoque vestros erogari facientes, et in ecclesiis vestris parochialibus missas ce-
lebrare, confessiones audire et sermones facere ad populum, sine tamen preiu-
diciostrarum ecclesiarum permittatis, ut per hec et alia pietatis opera, que
Domino inspirante feceritis, ad eternam beatitudinem et gloriam possitis et 25
valeatis graciosius pervenire, presentibus perlectis exhibenti restitutis. Datum
Strigonii etc.

264., | ABSOLUCIO A CENSURIS ECCLESIASTICIS B 153^v

Thomas etc. Noveritis nobis pro parte .t. fuisse expositum, quod licet nos
in causa et causis appellacionis et appellacionum, que inter ipsam exponentem 30
ab una et egregium .t. et illius litis consortes ab alia partibus ratione certorum

264 post numerum N 267

1 in] corr. ex ini B 2 committimus] committimus B 4 alter] corr. ex alterum B
10 sempiternam] add. et del. quod B 12 heremitarum] heremitarum B

negociorum in actis cause et causarum huiusmodi expressatorum et eorum occasione coram nobis vertitur, citacione et illius execucione legitimis precedentibus eidem .t. et suis litis consortibus inhiberi mandaverimus et fecerimus, ne pendente lite et causa huiusmodi coram nobis indecisa aliquid contra dictam exponentem attemptare sew innovare presumerent, nichilominus tamen dictus .t. et sui litis consortes ipsam exponentem excommunicatam et aliis censuris ecclesiasticis in quibusdam pretensis litteris executorialibus contra eam, ut dicitur, decretis contentis irretitam per certas cedulas valvis ecclesiarum pluribus in locis publicasset sew pocius scandalizasset nulliter et de facto in preiudicium et dampnum honorisque derogamen ipsius exponentis. Quare fuimus
 B 154^r pro parte eiusdem exponentis | debita cum instancia requisiti, ut sibi superinde de opportuno iuris remedio providere ipsamque, quatinus publicata sew verius scandalizata esset, ab huiusmodi censuris ecclesiasticis ad cautelam absolvi facere dignaremur. Quocirca etc., dictam exponentem a prescriptis censuris ecclesiasticis ad cautelam auctoritate nostra etc. 15

269., | DECLARATIO CITACIONIS ETC.
 B 154^v

Quia providus .t. ad instanciam .t. de .t. in facto certorum debitorum per
 B 155^r remptorie citatus et deinde | secundo ac tercio sub excommunicationis late sentencie pena evocatus, prout de citacione et evocacionibus huiusmodi nobis legitima fides facta extitit, in nullo terminorum sibi assignatorum coram nobis comparere curavit, idcirco devocioni vestre etc., compareat ad videndum et audiendum se dictam excommunicationis sentenciam incurrisse declarari vel dicendum causam etc., alioquin nos instante termino huiusmodi ad dicte excommunicationis declaracionem contra eum procedemus etc. 20

283., | ALIA COMMISSIO SIMILIS
 B 165^v

Thomas Amadeus etc. Noveritis, quod in causa, que inter .t. de .t. ab una et .t. de .t. ab alia partibus ratione certarum iniuriarum et earum occasione coram nobis et in hac sede spiritali Strigoniensi mota et vertens <fuit>, citra tamen litis contestacionem per nos processum extitisset, tandem pro parte dicti .t. nobis fuit expositum, quomodo forent nonnulli testes, qui se ad longinquas par- 30

269 *post numerum N 271* 283 *post numerum N 284*

5 *presumerent*] *presumerient* B 9 *publicasset...scandalizasset*] *forma contaminata vel potius constructio ad intellectum, intellige dictus .t. cum suis consortibus* 13 *esset*] *deleto contractionis signo corr. ex essent* B 28 *mota et vertens*] *mota et verten(te) in forma contaminata* B *add. in qua* B 28 *fuit*] *supplevi*

tes necessario absentare et transferre haberent, quorum copia minime tempore congruo haberi posse speraretur, quibus quidem testibus de contentis libelli presentibus introclusi consequenterque de intencione ipsius .t. clare constaret, supplicavitque nobis, quatinus examen testium eorundem aliquibus dominis in partibus committere dignaremur. Nos itaque attendentes huiusmodi supplica- 5 cionem fore iustam volentesque, ne alicuius partis iusticia propter defectum vel eciam diuturnam absenciam testium perire vel impedire possit, eosdem testes ad futuram rei memoriam decrevimus esse examinandos examenque huiusmodi testium vobis dominis prescriptis duximus committendum et committimus per presentes. Eapropter devocioni vestre etc. – ut supra etc. 10

284., ABSOLUCIO PROPTER INIECCIONEM | MANUUM VIOLENTARUM
B 166^r IN PRESBITERUM

Thomas Amadeus etc. Universis et singulis presentes litteras inspecturis pateat evidenter et sit notum, quod discretus .t. de .t. dyocesis Strigoniensis nostri veniens in presenciam nobis sua humili confessione patefecit, quomodo 15 ipse diebus proxime evolutis dyabolo humani generis et omnis boni invido sua-dente in quendam presbiterum manus iniecisset violentas excommunicationis sentenciam a iure in tales generaliter promulgatam propterea dampnabiliter incurrando. Quare nobis tam humiliter, quam attente supplicavit, quatinus si- 20 bi de absolucionis debite beneficio et aliis iuris ac gracie remediis providere dignaremur. Nos vero huiusmodi confessionem et postulacionem attendentes fore humilem et devotam, ipsum .t. coram nobis personaliter constitutum et id humiliter petentem ab huiusmodi excommunicationis sententia, quam pre- 25 missorum occasione incurrerat, iniuncta tamen prius eidem pro modo culpe penitencia salutari, quam secundum Deum anime sue salutis vidimus iniun- gendam, auctoritate nostra absolvimus et ad pristinas famam, honorem, be- neficia, dignitates sacramentaque ecclesiastica ac participacioni fidelium et ad ordines susceptos restituimus, ita tamen quod ipse .t. propterea ad trium men- 30 sium spacium nunc proxime subsequens ab execucione suorum ordinum de- beat esse et fore suspensus, et demum ipsis tribus mensibus elapsis ipsius me- ritis exigentibus ordinum suorum valeat execucione gaudere. Datum Strigonii etc.

1 minime] minime B 8 futuram] futuri B 23–24 premissorum] cum superfluo con- tractionis signo B

285. ABSOLUCIO SUPER RELAXACIONE SUSPENSIONIS A DIVINIS
OB OPPRESSIONEM INFANTIS

Thomas etc. dilecto nobis in Christo discreto viro .. plebano de .t. dyocesis Strigoniensis salutem in Domino! Certa nobis assercione facta intelleximus, quomodo quedam nobilis domina .t. consors .t. de .t. nimio egritudinis dolore 5
B 166^v preventa quendam infantem | suum novissime procreatum, dum ipsa in huiusmodi egritudinis lecto iacuisset sew decubisset, casualiter opprimendo intermisset, ratione cuius eandem dominam et eiusdem cohabitatores ab ingressu ecclesie et aliorum divinatorum officiorum suspendissetis, et quia pro parte eiusdem domine .t. nobis humiliter extitit supplicatum, ut eidem et eiusdem 10 cohabitatoribus de absolucionis beneficio providere dignemur. Unde nos huiusmodi supplicationibus paternaliter inclinati vestre igitur devocioni in virtute sancte obediencie etc., quatinus receptis presentibus huiusmodi suspensionem prefate domine .t. et eiusdem cohabitatoribus per vos factam ab eadem et eisdem cohabitatoribus removeatis et eisdem ingressum ecclesie et aliorum 15 divinatorum officiorum prebere velitis, aliud non facturi presentes post etc.

290., | COMMISSIO EXCEPCIONIS
B 169^r

Thomas Amadeus etc. Quia nos in causa inter circumspectum .C. de .t. Strigoniensis dyocesis ut actorem et principalem ab una et honorabilem magistrum .P. ac filios condam Petri de eadem .t. velut in causam attractos ab alia 20 partibus de et super facto cuiusdam allodii condam Augustini, patris prefati .C. et eius occasione coram nobis mota et vertenti excepciones per procuratorem eorum contra dictum .C. et illius libellum coram nobis oblatas | ad probandum admisimus et examen testium vobis dominis prescriptis de procuratorum dictarum parcium voluntate commisimus, idcirco vestre et cuiuslibet vestrum 25 devocioni insolidum etc., ut in commissione etc.

293., | NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM
B 170^r

Thomas Amadeus etc. Noveritis, quod in causa et causis, quam et quas discretus dominus Iohannes alias capellanus in Pewlsewcz, nunc vero plebanus

290 post numerum N 289 293 post numerum N 291

19 dyocesis] diocesis B 22 vertenti] add. eosdem magistrum .P. et filios condam dicti Petrus B

29 Pewlsewcz] Pelsőc, in comitatu Gömör, cf. Csánki I p.128.

de Kerezthwr dicte Strigoniensis dyocesis contra honorabilem dominum Iohannem, plebanum de dicta Pewlsecwz ratione sex florenorum, quibus idem Iohannes actor annotatum Iohannem, plebanum de Pewlsecwz occasione servitorum suorum in huiusmodi officio capellanatus deservitorum sibi debitorem asserebat et item pretextu certarum iniuriarum per eundem dominum Iohannem, plebanum de Pewlsecwz ex eo, quod dictum dominum Iohannem actorem tunc capellanum suum latronem et traditorem appellasset, eidem domino Iohanni actori illatarum illarumque occasione coram nobis et in hac sede spirituali Strigoniensi moverat, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus aliasque nos causa et causis in eisdem cum partibus predictis et earum procuratoribus rite et legitime procedentes tandem de anno Domini in-
 B 170^v frascripto quarta die | mensis Februarii nobis ad iura reddenda etc. sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio circumspecti Iohannes de Ilswa procurator legitimus prefati Iohannis, plebani de Kerezthwr ab una et Ladislaus Palfy, similiter procuratorio nomine dicti Iohannis, plebani de Pewlsecwz et eodem Iohanne procuratore, cuius supra, nomine, quantum in eo fuit et erat, in causa et causis huiusmodi concludendum et per nos concludi et diffinitivam sententiam ferri petente nos in causa et causis huiusmodi, quatinus antea conclusum non erat, in Dei nomine conclusimus et ad prolacionem sentencie nostre diffinitive processimus eamque in scriptis tulimus et promulgavimus hunc, qui sequitur, modum: CHRISTI NOMINE ETC. A qua quidem sententia nostra diffinitiva etsi illico post illius prolacionem fuerit pro parte dicti domini Iohannis, plebani de Pewlsecwz ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et per nos eidem appellacioni reverenter delatum, tamen, quia idem Iohannes plebanus appellacionem suam huiusmodi infra terminum per nos sibi prefixum prosequi non curavit, ideo nos similiter citacione eiusque execucione legitimis precedentibus aliasque rite et legitime procedentes, instante prefato Iohanne, procuratore, cuius supra, nomine appellacionem predictam desertam mansisse et esse sententiamque nostram prefatam in rem de iure transisse iudicatam et iniurias supradictas ac expensas pro parte dicti Iohannis actoris in et pro prosecutione cause et causarum huiusmodi factas taxari debere pronuncciavimus. Quas quidem iniurias nos tandem die datarum presencium ad centum florenos, expensas vero ad viginti tres florenos cum dimidio et tot denarios taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a prefato Iohanne procuratore, cuius supra, nomine, quod dictus Iohannes principalis suus iniurias supradictas pro centum florenis pati noluisset et in et pro prosecutione presentis cause

1 dyocesis] diocesis B 20 processimus] processimuis B 33 tot] intellige nescio, quot v. aliquatos 36 cause] causa(?) B

1 Kerezthwr] Keresztúr, in comitatu Bars, cf. Györffy I pp.451—452. 12 quarta...Februarii] 4 Febr.

tantum et plus, videlicet viginti tres florenos cum dimidio ac tot denarios exposuit sew necessario exponere debuit. POSTMODUM FUIMUS etc. FERIMUS IN
 B 171^r HIIS scriptis | dictus Iohannes, plebanus de Pewlsewcz annotatos centum florenos ratione iniuriarum supradictarum dicto domino Iohanni actori solvere aut eundem de et super eisdem iniuriis reconciliare, prout ipsi domino Iohanni 5 plebano actori magis placuerit, ac dictos sex florenos similiter solvere et item de dictis viginti tres fl(orenos) cum dimidio et tot denarios occasione expensarum supradictarum ac aliis quatuor florenos in et pro expeditione presencium litterarumstrarum executorialium etc.

294. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIA

SUB REINCIDENCIA

10

Noveritis, quod, cum nos alias circumspectos Paulum Horwath Cibiniensem et .t. .t., magistros civium in causa, quam circumspecti Anthonius et Felix mercatores Bude dicte iurisdiccioni Strigoniensis commorantes pretexto quarundam summe pecuniarum contra eosdem Paulum et .t. moverant ex com- 15 missione prefati reverendissimi domini nostri cardinalis, ab excommunicacionis sententia, qua irretiti fuerant, infra certum terminum et sub certis modis et condicionibus in aliis litteris nostris superinde concessis et datis contentis absolvi mandassemus et fecissemus, tandem die datarum presencium idem reverendissimus dominus noster cardinalis ad petitionem litteratoriam magnifici 20 domini .t. etc. viva voce nobis commisit, ut in eadem causa infra et usque festum Purificacionis Beatissime Marie Virginis nunc venturum sub reincidencia pena in huiusmodi excommunicacionis sententiam, quatinus ipsi Paulus et .t. dictis Anthonio et Felici infra idem festum Purificacionis Beatissime Marie Virginis de huiusmodi florenorum summa satisfacere aut se cum eisdem superinde 25 amicabiliter componere non curarent, supersederi mandarem et faceremus. Quocirca devocioni etc., requisiti, ab execucione aliarum litterarumstrarum executorialium ad instanciam dictorum Anthonii et .t. et contra prefatos Paulum et .t. debitarum et datarum infra dictum festum Purificacionis Beatissime Marie Virginis nunc venturum supersederi debeatis et teneamini et, quatinus 30 iidem Paulus et .t. iam excommunicati et publicati fuissent, extunc eisdem auctoritate nostra vobis in | hac parte per presentes attributa ab huiusmodi excommunicacionis sententia sub dicta reincidencia pena in forma ecclesie consueta absolvatis vel alter vestrum absolvat, iniuncta eisdem pro modo etc.

B 171^v

1 tot] *in margine dextro add.* den. B 13 civium] civum(?) B 17 certum] *suprascr.*
 B 22 reincidencia] reinciden(cie) v. reinciden(di)(?) B 33 reincidencia] reinciden(cie) B
 34 alter] alterum B 1 SINODI] synodi B

21–22 festum... Virginis] 2 Febr.

295. PROROGATIO SANCTE SINODI

Thomas Amadeus etc. dilectis nobis in Christo venerabili ac honorabilibus dominis .. archidiaconi Komaroniensi et vicearchidiaconis ceterisque plebanis et presbiteris sub eodem archidiaconatu ubilibet constitutis et existentibus presentes visuris et cuilibet vestrum insolidum salutem in Domino sempiternam! 5 Quia prefatus reverendissimus dominus noster cardinalis sanctam sinodum, quam in festo Beati Adalberti pontificis et martiris proxime venturo celebrandam indixerat, certis iustis et rationabilibus ex causis in et ad octavum diem festi Visitacionis Sanctissime Virginis Marie nunc affuturum distulit et prorogavit. Ideo nos auctoritate eiusdem reverendissimi domini nostri cardinalis nobis in hac parte specialiter commissa vos prefatos dominos archidiaconum, vicearchidiaconos, plebanos et presbiteros et vestrum quemlibet in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis late sentencie pena canonica monicione premissa requirimus et hortamur, quatinus celebrationi eiusdem sancte sinodi personaliter interesse et vos propriis in personis more alias consueto representare studeatis, presentes autem post earum opportunam lecturam unusquisque vestrum quantocius ad proximiorum vicinum suum sub penis premissis transmittere et tandem ultimus nobis in specie reportare debeat et teneatur. Datum etc.

297., | COMMISSIO AD IURANDUM DE CALUMNIA ET TANDEM
B 172^v SUPER RECEPCIONE TESTIUM ETC.

20

Thomas Amadeus etc. Quia nos prefatum magistrum Andream, canonicum de .t. in causa et causis, quam et quas idem magister Andreas contra et adversus dictos .t. et .t. ratione certorum negotiorum in libello presentibus introcluso expressorum et eorum occasione coram nobis in hac sede spirituali 25 Strigoniensi movit, pro prima dilacione ad probandum admisimus commisimusque, quod, antequam testes ipsi per vos examinarentur, prefatus magister Andreas iuramentum de calumpnia vitanda coram vobis deponere debeat et teneatur, devocioni igitur vestre insolidum etc., quatinus receptis presentibus in uno certo et competenti termino ad id apto et non festivo infra octavum 30 diem diei datarum presencium proxime venturum ad dotem plebanie ecclesie S(ancti) Petri martiris de suburbio Budensi personaliter conveniatis ad eos-

297 *post numerum* N 292

3 Komaroniensi] Komaronensi B 4-5 presentes] presentibus B 6 sinodum] synodum B 14 sinodi] synodi B 24-25 introcluso] intercluso B

7 in festo...martiris] 23 Apr. 9 festi...Marie] 2 Iul.

demque locum et terminum prefatum vero .t. ad videndum et audiendum pre-
nominatum magistrum Andream iurare, dictum autem magistrum Andream
ad iurandum de calumpnia in vestram auctoritate nostra citetis presenciam, a
quo quidem magistro Andrea in presenciam dicti .t. vel ipsius procuratoris, si
comparuerit, alioquin contumacia vel absencia ipsius in aliquo non obstanti- 5
bus iuramentum calumpnie exigatis, declarantes imprimis eidem lucide virtu-
tem et formam ipsius iuramenti calumpnie, quod videlicet in huiusmodi iura-
mento de calumpnia ad quinque precipue iurandum est: primo scilicet, quod
credit se bonam causam habere, secundo, quod interrogata non negabit, quod
verum esse credit, tercio, quod scienter non utetur falsa probacione, quarto, 10
quod dilacionem aliquam non petet in fraudem, quinto, quod non dabit ne-
que dedit, nec permittet, neque permisit aliquid cuiquam pro hac causa, nisi
illis personis, quibus iura dare permittunt, et deinde octavo die diei datarum
presencium nunc affuturo, que erit feria secunda proxima post festum .t., ad
eandem dotem plebanie S(ancti) Petri personaliter conveniatis ad eosdemque 15
locum et terminum etc.

299., | NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM
B 173^v

Thomas Amadeus etc. universis et singulis dominis abbatibus, prepositis
tam regularibus, quam secularibus, lectoribus, cantoribus, custodibus, decanis,
archidiaconis, succentoribus tam cathedralium, quam collegiatarum canonicis 20
ecclesiarumque parochialium plebanis ceterisque presbiteris et clericis curatis
et non curatis ac notariis et thabellionibus publicis quibuscumque per et infra
Strigoniensem ac eius iurisdiccione[m] spiritualem, necnon Agriensem etc. civi-
tates et dyoceses ubilibet constitutis et existentibus etc. Noveritis, quod, cum
alias per venerabilem condam dominum Thomam, prepositum ecclesie Sancti 25
Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensi, predecessorem nostrum vica-
rium in causa, que inter honestas dominas Margaretham ac Veronicam etc. ac-
trices ab una, necnon providum Iohannem Wngar de .t. eiusdem Strigoniensis
dyocesis in causam attractum ab alia partibus de et super summa noningento-
rum florenorum auri et aliis rebus in actis eiusdem cause deductis et expres- 30
satis etc. earumque occasione coram eodem condam domino Thoma vicario
mota fuerat, ad nonnullos actus iudiciarios processum extitisset, tandem nobis
in huiusmodi vicariatus officio succedentibus ac in causa huiusmodi servatis
servandis ad ulteriora procedentibus de anno Domini infrascripto tredecima

299 *post numerum* N 293

6 imprimis] inprimis B 10 falsa] *fla cum contractionis signo* B 20 cathedralium] ka-
thedralium B 34 infrascripto] *infra(scrip)to* B

700.34–701.1 tredecima...Maii] 13 Maii

die mensis Maii nobili Benedicto litterato de Alsozegedi, procuratore legit-
 timo prefatarum dominarum coram nobis in iudicio comparente idque debita
 cum instancia petente in eadem causa presente Iohanne de Ilswa, similiter pro-
 curatore legitimo dicti Iohannis audiente et intelligente ac non contradicen- 5
 te in Dei nomine conclusimus et pro concluso habuimus et deinde ad prola-
 cionem sentencie nostre diffinitive processimus eamque pro tribunali seden-
 tes in scriptis tulimus in hunc, qui sequitur, modum: CHRISTI NOMINE etc.
 A qua quidem sententia nostra pro parte dicti Iohannis Wngar per prefatum
 Iohannem de Ilswa procuratorem eiusdem fuerat verbo appellatum. Tandem
 B 174^r tertia die mensis Iunii nobis ad iura reddenda et causas audiendas | pro tri- 10
 bunalı sedentibus dictisque Iohanne et Benedicto procuratoribus nominibus,
 quibus supra, hincinde coram nobis in iudicio comparentibus idem Benedic-
 tus procurator nominibus, quarum supra, nobis exponere curavit, quod, licet a
 prefata sententia nostra diffinitiva pro parte dicti Iohannis Wngar fuerit verbo
 appellatum, tamen idem Iohannes Wngar apostolos super appellacione sua hu- 15
 iusmodi infra terminum iuris non petivisset, neque recepisset, appellacionem
 eandem deseri et dictam nostram sententiam diffinitivam in rem iudicatam
 transire permittens, petens idem Benedictus procurator nominibus, quarum
 supra, appellacionem ipsam fore desertam et preinsertam sententiam nostram
 in rem de iure transivisse iudicatam per nos pronuncciari et expensas litis taxari 20
 debere, quarum summam ibidem in quadam papiri scedula designatam et de-
 scriptam coram nobis exhibuit, quibus per prefatum Iohannem procuratorem
 idem Iohannes pro tunc ad hec replicans dixit et obiecit, quod ipse a preinser-
 ta sententia appellasset et eciam apostolos infra terminum debitum petivisset
 offerens se id probaturum, cui nos primam diem iuridicam ad id faciendum 25
 prefixeramus. Quo tamen die, puta decima quarta die prefati mensis Iunii ad-
 veniente eisdemque Benedicto et Io(hanne) procuratoribus nominibus, quibus
 supra, coram nobis in iudicio comparentibus et <eodem Benedicto> negligen-
 ciam ipsius Io(hannis) procuratoris de petitione dictorum apostolorum non
 docentis accusante ac per nos ad premissa procedi cum instancia petente, quia 30
 idem Iohannes procurator de petitione dictorum apostolorum docere non po-
 tuit, ideo nos deliberacione matura prehabita appellacionem eandem negligen-
 cia dicti Iohannis Wngar et eius procuratoris desertam fore et vicio desercio-
 nis subiacere, preinsertam sententiam nostram exequendam et dictas expensas
 taxari debere pronuncciavimus, quas quidem expensas, licet dictus Benedictus 35
 procurator multo ad plura estimaverat, nos tamen prehabita deliberacione ad

7 CHRISTI] Cristi B 9 Ilswa] *add. et del.* eiu B 15 super] *supper* B 20 pronun-
 ciari] pronunciari B 28 eodem Benedicto] *supplevi* 30 docentis] *add. et del.* aut B
 35 pronuncciavimus] pronu(n)ccia(m)us B

10 tertia...Iunii] 3 *Iun.* 26 decima quarta...Iunii] 14 *Iun.*

centum et quinquaginta florenos auri taxavimus, recepto ab eodem Benedicto procuratore iuramento, quod principales sui in prosecutione dicte cause tantum exposuissent sew necessario exponere habuissent. Tandem sexta decima die prefati mensis Iunii nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus dictus Iohannes procurator nomine, quo supra, coram no- 5 bis in iudicio comparente quandam appellacionem in scriptis factam coram no-
 B 174^v bis interposuit et apostolos sibi | superinde per nos dari postulavit. Cui quidem appellacioni nos, in quantum ab expensis interponebatur, detulimus reverenter et apostolos reverenciales concessimus. In quantum vero a sententia nostra preinserta, que, ut prefertur, in rem transivit iudicatam, videbatur interponi, 10 duximus non esse deferendum et non detulimus. Et deinde attendentes, quod parum aut nichil prodesset sentencias ferre et expensas taxari, si tandem debite execucionis non sortirentur effectum, vestre igitur et cuiuslibet vestrum etc.

300. ALIA NARRATIO SIMILIS

Noveritis, quod condam venerabilis dominus Thomas etc. predecessor no- 15 ster vicarius de anno Domini etc. proxime preterito decima septima die mensis Septembris, hora terciarum in porticu Strigoniensi pro tribunali sedens in causa vertenti coram eodem inter discretum dominum Sebastianum presbiterum de Pezzek actorem ab una et quosdam .t. et .t. in causam attractos ab alia parti- 20 bus de et super nocturnali invasione famulorum dicti domini Sebastiani, percussionibus, dampnis et iniuriis exinde secutis ac aliis rebus in actis eiusdem cause expressis earumque occasione rite et legitime procedens ad instantem requisicionem circumspecti Benedicti litterati procuratoris legitimi dicti domini Sebastiani, presente circumspecto Iohanne litterato procuratore dictorum lai- 25 corum in causam attractorum in causa ipsa conclusit et deinde suam in scriptis
 tulit sententiam diffinitivam in hunc, qui sequitur, modum: CHRISTI NOMINE etc. A qua quidem sententia diffinitiva eiusdem condam domini Thome vicarii pro parte dictorum .t. et .t. laicorum per dictum Iohannem procuratorem eorundem verbo fuerat appellatum, tandem de anno Domini infrascripto quarta 30 die mensis Maii nobis prefato Thoma vicario ad iura reddenda etc. per dictum dominum Sebastianum plebanum fuit expositum, quod, licet a preinserta sententia eiusdem condam domini Thome vicarii pro parte dictorum laicorum fuerat verbo appellatum, tamen iidem laici apostolos super appellacione ipso-

11–13 quod parum...effectum] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

18 vertenti] vertente B

3–4 sexta decima...Iunii] 16 Iun. 16–17 decima septima...Septembris] 13 Sept.
 19 Pezzek] *Peszek, in comitatu Hont, cf. BAKÁCS Hont pp.173–175.* 29–30 quarta...
 Maii] 4 Maii

rum huiusmodi non petivissent, neque recepissent et alias appellacionem ipsam prosequi non curassent usque modo eandem appellacionem deseri et ex eo preinsertam sententiam eiusdem condam domini Thome vicarii in rem de iure iudicatam transire permittentes, petens eandem appellacionem fore desertam
 B 175^r et preinsertam sententiam diffinitivam in rem de iure transivisse | iudicatam 5
 per nos pronunziari et expensas litis taxari, et quia dicti .t. et .t. laici ad premissa citandi fore videbantur nos eidem domino Sebastiano presbitero petenti citacionem legitimam contra prefatos ad partes decreveramus. Qua quidem citacione in eisdem partibus legitime executi ac demum una cum eius executione undecima die mensis Iunii coram nobis simul cum quadam expensarum 10
 cedula per dictum Benedictum procuratorem nomine, quo supra, in contumaciam pretactorum laicorum iudicialiter reproducta idem Benedictus procurator prefatorum laicorum non comparencium contumaciam accusavit ipsosque per nos contumaces reputari et in eorum contumaciam procedi instanter postulavit. Nos itaque eosdem .t. et .t. citatos, ut prefertur, et non comparentes 15
 reputavimus merito, prout erant, exigente iusticia contumaces et in eorum contumaciam ad instantem prefati Benedicti procuratoris requisicionem appellacionem prescriptam negligencia dictorum .t. et .t. desertam et vicio descersionis subiacuisse et subiacere, preinsertam vero sententiam eiusdem condam domini Thome vicarii exequendam esse ac dictas expensas taxari debere pronunziavi- 20
 mus, quas quidem expensas, quamvis dictus Benedictus procurator multo ad plura estimavit, nos tamen habita superinde matura deliberacione dumtaxat ad xiii florenos auri taxavimus, recepto primitus iuramento ab ipso Benedicto procuratore, quod principalis suus in prosecutione dicte cause tot, videlicet xiii florenos et ultra exposuisset et exponere necessario habuisset. Deinde attendentes, quod parum prodesset sentencias ferre et expensas taxari, si postmodum debite executionis non sortirentur effectum, preinsertam sententiam diffinitivam simul cum dictarum expensarum taxatione exequendam fore decrevimus et decernimus per presentes. Vestre igitur et cuiuslibet vestrum etc.

301. ALIA NARRATIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM

30

Thomas etc. Noveritis, quod orta dudum coram venerabili domino Io(hanne), utriusque iuris doctore, archidiacono de Tholna ac canonico et vicario in spiritualibus causarum auditore generali in ecclesia Quinqueecclesiensi litis et quescionis materia inter discretum dominum Stephanum de

26–27 quod parum...effectum] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

11–12 contumaciam] *corr. ad contumacia(?)* B 34 quescionis] *q(ues)cio(nis)* B

10 undecima...Iunii] 11 Iun.

Scepse dicte Quinqueecclesiensis dyocesis ut actorem et principalem ab una et providum Stephanum Nag de eadem Scepse velut in causam attractum ab
 B 175^v alia partibus ratione | et pretextu certorum negociorum in libello subinserto expressatorum et eorum occasione, in qua citacione eiusque execucione legitimis precedentibus prefatus dominus Stephanus presbiter accionem suam 5 per modum libelli summarii et summarie petitionis facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS ETC. Quo libello oblato et facta litis contestacione aliasque rite et legitime procedens prefatus dominus Iohannes vicarius suam in scriptis tulit sentenciam diffinitivam huiusmodi sub tenore: CHRISTI etc. A qua quidem sentencia dicti domini 10 Iohannis vicarii pro parte prefati domini Stephani ad hanc almam sedem metropolitanam Strigoniensem appellatum et per ipsum dominum Iohannem vicarium huiusmodi appellacioni delatum fuit. Tandem ipsa causa per viam appellacionis ad predictam sedem metropolitanam Strigoniensem nostri in presenciam citacione eiusque execucione legitimis precedentibus deducta 15 et legitime devoluta et in secunda vertente instancia nos causa in eadem similiter rite et legitime ac servatis servandis cum partibus predictis et earum procuratoribus procedentes de anno Domini millesimo quinquagesimo nono proxime preterito, tredecima die mensis Septembris tulimus et promulgavimus sentenciam nostram diffinitivam in hunc, qui sequitur, modum: CHRISTI 20 <etc.> A qua quidem sentencia nostra diffinitiva etsi illico post eius prolacionem pro parte prefati Stephani Nag fuerit ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum per nosque eidem appellacioni ob reverenciam eiusdem Sancte Sedis Apostolice reverenter delatum. Tamen quia idem Stephanus Nag appellacionem suam huiusmodi tam infra terminum per nos ei prefixum, quam 25 eciam iuris prosequi neglexit, ideo nos simul cum citacione eiusque execucione legitimis precedentibus preinsertam sentenciam nostram diffinitivam in rem transivisse iudicatam eandemque execucioni demandandam fore et expensas pro parte dicti domini Stephani presbiteri in causa ipsa factas ac iniurias eiusdem taxari debere instante procuratore prefati domini Stephani presbiteri 30 pronuncciamus. Et deinde die datarum presencium expensas simul cum salario procuratorum ad sexaginta tres et medium florenos, iniurias vero ad florenos centum taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a nobili magistro Melchiore, procuratore dicti domini Stephani presbiteri, quod idem
 B 176^r dominus Stephanus presbiter in et pro expedicione presentis | cause tantum et 35 plus, videlicet sexaginta tres et medium florenos ac plus exposuit et necessario exponere debuit, iniurias vero pro dictis centum florenis pati nolisset. Post-

10 CHRISTI] Cristi B 16 et legitime...instancia] *posterius suprascr. et insertum* B
 20 CHRISTI] Cristi B 21 etc.] *supplevi*

1 Scepse] *Sepse, in comitatu Baranya, cf. Csánki II p.521.* 18–19 anno...Septembris] 13
 Sept. 1509

modum etc. ferimus in hiis scriptis, prefatos sexaginta tres et medium florenos nomine expensarum et dictos centum florenos pro iniuriis predictis per nos taxatos ac alios quatuor florenos etc.

313., | ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONE

B 181^v

Thomas etc. Pro parte providi Nicolai Mezaros de dicta Val nobis fuit ex- 5
positum, quomodo ipse ad instanciam circumspecti Caspar de Pesth iurisdic-
cionis spiritualis Strigoniensis per processus iuridicos sedis dicte ecclesie Stri-
goniensis in contumaciam fuisset excommunicatus et deinde in partibus publi-
catus. Quare supplicavit nobis idem Nicolaus, ut sibi absolucionis beneficium
B 182^r impendere | dignaremur, offerens de expensis contumacie huiusmodi iuxta ta- 10
xacionem nostram satisfacere et eidem Caspar iuri stare et exinde in et pro
expensis eisdem apud manus officii nostri quatuor florenos in monetis depo-
suit cum hac condicione, ut, si expense huiusmodi per nos iudicialiter ad plus
taxabuntur, extunc, prout debebit, superaddet, si vero de dictis quatuor flore-
nis aliquid remanebit, remanenciam tollere possit et debeat. Nos vero atten- 15
dentes etc. atque favorabilem dictum Nicolaum ab huiusmodi excommunica-
cionis sententia absolvendum duximus, absolucionem eiusdem vobis prefatis
dominis ecclesiarum plebanis committentes. Quocirca vestre et cuiuslibet etc.,
requisitus, prefatum Nicolaum, si id a vobis humiliter petierit cum hac condi-
cione, quod ad secundam diem festi Assumpcionis Sanctissime Marie Virginis 20
proxime affuturi coram nobis vel loco nostri forsan surrogando iudice Strigo-
nii comparere et dictas expensas, prout taxabuntur, reficere debeat et prefato
Caspar respondere teneatur, in forma ecclesie consueta auctoritate nostra vo-
bis et cuilibet vestrum in hac parte per presentes attributa absolvatis vel alter
vestrum absolvat, iniuncta eidem pro modo culpe penitencia salutari etc. 25

314. ABSOLUCIO

Thomas etc. Noveritis, quod, cum nos alias in causa et causis, quam et quas
discretus dominus Iohannes presbiter de .t. dicte dyocesis contra et adversus
nobilem Matheum de .t. racione et pretextu certorum negotiorum in actis cau-
se et causarum huiusmodi expressatorum coram nobis in hac sede spirituali 30
Strigoniensis moverat sew movere intendebat, citacione eiusque execucione le-

314 post numerum N 304

5 nobis] iterum add. et del. nobis B 6-7 iurisdiccio[n]is] iurisdicio[n]is B 15 remanenciam]
remanen(ciam) v. remanen(tem)(?) B

20-21 ad secundam...affuturi] 16 Aug.

gittimis precedentibus aliasque servatis de usu, more, stilo observandis et consuetudine dicte sedis Strigoniensis in talibus servari solitis et consuetis eundem Matheum propter non paricionem iuri et non responsionem libello pro parte dicti Iohannis presbiteri contra eum iudicialiter oblato in scriptis excommunicassemus et in partibus vigore aliarum litterarumstrarum denunciatoria-
 B 182^v rum per nonnullos | ex vobis dominis ecclesiarum plebanis prefatis excommunicatum publice denunciari mandassemus et fecissemus, tandem idem Matheus ad cor reversus salutare misso ad nos certo nuncio suo se in eisdem causa et causis iuri stare et de expensis contumacie huiusmodi annotato Iohanni presbitero, quatinus ad id de iure teneatur, satisfacturum obtulit et pro rata expensarum earundem apud manus officii nostri infra et usque nostram deliberacionem superinde fiendam quinque florenos auri deposuit supplicavitque nobis, ut sibi de absolucionis beneficio providere dignaremur. Nos vero attendentes etc., eundem Matheum absolvendum fore decrevimus, prout decernimus per presentes, absolucionem vero eiusdem Mathei vobis dominis prefatis in partibus impendendam committentes. Quocirca devocioni vestre insolidum etc., requisitus, prefatum Matheum, si id a vobis humiliter petierit, a prefata excommunicacionis pena per nos in eum lata auctoritate nostra vobis et cuilibet vestrum in hac parte attributa absolvatis in forma ecclesie consueta, eundem communioni fidelium, participacioni sacramentorum et sancte matris ecclesie unitati restituendo, iniuncta sibi pro modo culpe penitencia salutari et recepto ab eodem iuramento ad sacra Dei ewangelia tactis Scripturis sacrosanctis corporaliter prestito, quod de cetero ecclesie et nostris parebit mandatis. Quem tandem sic absolutum etc.

315. PUBLICACIO LITTERARUM APOSTOLICARUM SIVE PRIVILEGIORUM
 ORDINI VERBERATORUM CONCESSORUM CUM INDULGENCIIS

B 183^r | Thomas miseracione etc. omnibus et singulis Christi fidelibus presentes visuris, lecturis pariter et audituris salutem in Domino sempiternam benedictione cum paterna! Noveritis, quod reverendus pater ac religiosus vir, frater Blasius de Dees, predicator verbi Dei ac gwardianus in claustro S(ancti) Io(hannis) Baptiste Bude fundato constitutus ordinis fratrum minorum Sancti Francisci de observancia nuncupatorum nostri personaliter venientes in conspectum exhibuit et presentavit nobis quasdam litteras felicitis reminiscencie condamd(omini) Eugenii pape quarti, eius vera bulla plumbea in cordula sericea diversi

5–6 denunciatarum] denunciatarum B 7 denunciari] denunciari B 21 restituendo] restituend(o) B 25–26 PUBLICACIO...INDULGENCIIS] alio colore forsan posterius add. B 25–26 SIVE...INDULGENCIIS] litteris simplicibus scr. B 30 gwardianus] guardianus B

coloris more Sancte Romane Ecclesie signatas atque sigillatas, sanas et integras ac omni prorsus vicio et suspicione carentes huiusmodi sub tenore: EWGENIUS. POST QUARUM QUIDEM litterarum apostolicarum preinsertarum presentacionem et exhibicionem dictus frater Blasius nomine et in persona tocius ordinis dictorum fratrum S(ancti) Francisci nobis exponere curavit in hunc modum, 5 quod etsi societas sew confraternitas tercii ordinis dictorum fratrum verberatorum sew flagellatorum vulgariter appellata in preinsertis litteris apostolicis expressa et nominata in propagacione fidei catholice et devocione Christi fidelium excitanda ante multa tempora inventa et instituta ac indulgentiis et donis spiritualibus munita in aliis regnis in summa veneratione habeatur multique in 10 dies pro emendacione vite sue et castigacione sui corporis eciam magni viri ad illum confluant, nichilominus tamen quia dicta confraternitas sive societas in hoc regno Hungarie admodum paucis nota esset, paucis denique in locis haberetur, ideo supplicavit nobis idem frater Blasius in persona tocius ordinis, ut nos eisdem fratribus predicandi, publicandi ac denunciandi dictam confraternitatem inducendique Christi fideles ad illam suscipiendam, quibus mundi huius contemptum ac vite eterne desiderium Altissimus inspirare dignabitur, 15 licenciam ac facultatem concedere dignaremur. Nos vero, qui ex debito pastoralis cure ad ea libenter intendimus, per que fides catholica roboratur et Christi B 183^v fideles ad devocionis opera incitantur salusque | acquiritur animarum, supplicacionibus dicti fratris Blasii tanquam iustis et sanctis inclinati, ut ipse et ceteri fratres dicti ordinis minorum dictam societatem sew confraternitatem ubicumque locorum, dyocesi ac iurisdiccioni nostris subiectorum publicare, predicare et ad illius suscepcionem Christi fideles inducere valeant, presentibus concedimus ac indulgemus. Ut autem ipsi Christi fideles ad huiusmodi societatem 25 intrandum et suscipiendum eo facilius inclinentur, quo se amplioribus spiritualium virtutum donis reffectos fore cognoverint nosque devotis eorum oracionibus et piis accionibus participes efficiant, omnibus et singulis dictam societatem sew confraternitatem intrantibus contritis et confessis centum quadraginta dies de iniunctis eisdem penitenciis misericorditer in Domino relaxamus. In 30 quorum omnium et singulorum fidem ac testimonium premissorum presentes litteras nostras exinde fieri nostrique sigilli fecimus appensione communiri. Datum.

316. SINE TITULO

Thomas etc. dilectis etc. devocioni vestre insolidum in virtute sancte etc., 35 quatinus dominam Magdalenam, filiam condam .t. de .t., filiam ipsius Andree

23 subiectorum] *corr. ex sublectorum* B

alias in confirmacione susceptam, cum qua tandem contra sacrorum canonum
 sanctiones aliasque de facto matrimonium contraxit illud non minus carna-
 li copula consummavit ac cohabitavit eamque pro eius uxore tenuit et tenet de
 presenti, a se licenciare et removere ab eiusdemque domine Magdalene, filie
 scilicet sue spiritualis mutua cohabitatione copulaque carnali a modo inantea 5
 cessare seque abstinere debeat et teneatur realiter et cum effectu, alioquin nos
 in eundem sententiam excommunicationis, quam nisi faceret, que sibi in hac
 parte precipimus et mandamus, trium dierum canonica monicione premissa
 B 184^r exnunc etc. ferimus in hiis scriptis, salvo et reservato, quod, si etc. |

317. *SINE TITULO*

10

Thomas, miseracione etc. venerabili domino Simoni de Igar, preposito ec-
 clesie Sancti Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensi salutem in Domino!
 Dudum nos universis prepositis collegiatarum ecclesiarum huius civitatis Stri-
 goniensis commisisse et eciam interdixisse meminimus, ne ipsi vel alter eorum
 beneficia in eorum ecclesiis vacancia conferre presumerent, cum collaciones ac 15
 provisiones huiusmodi beneficiorum instar predecessorum nostrorum ad nos
 tum ordinaria, tum eciam alio certo iure et modo noscantur pertinere, prout
 et quemadmodum certa beneficia in dicta ecclesia nostra Strigoniensi vacancia
 pertinent. Vos tamen, domine preposite, commissionibus et interdictis nostris
 huiusmodi inobedienter contemptis iam aliquociens ad collaciones beneficio- 20
 rum in dicta ecclesia S(ancti) Georgii vacantium in preiudicium iurisdiccioni
 et auctoritatis nostre ingessitis. Nolentes igitur deinceps temeritatem vestram
 silencio pertransire, ut eciam alii prepositi similium ecclesiarum collegiatarum
 ab huiusmodi temeritatis audacia resipiscant, discrecioni vestre in virtute sanc-
 te obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos trium dierum ca- 25
 nonica monicione premissa a die noticie presencium vobis fiende computando
 tociens, quociens contra formam precepti ac commissionis nostre huiusmodi
 facere presumpseritis, ferimus in hiis scriptis, districte precipientes committi-
 mus et mandamus, quatinus amodo inantea ad collaciones et provisiones dicto-
 rum beneficiorum in dicta ecclesia S(ancti) Georgii qualitercumque et ex qui- 30
 buscumque causis vacantium vos ingerere nullo modo presumatis, quod si for-
 te, quod non credimus, precepti ac commissionis nostre predicte contemptores
 fueritis ac attemptata per vos infra iamdictos dies non revocaveritis, nos extunc

317 Bónis 3743 (1497–1521).

3 consummavit] consumavit B 6 effectu] efectu B 21 iurisdiccioni] iurisdicionis B

11 Simoni de Igar] Simon (de) Igar (1503–1513), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOLLÁNYI
 Esztergomi kanonokok p.124. 11 Igar] Igar, in comitatu Veszprém (?), cf. Csánki III p.234.

lapso predicto termino vos dictam excommunicationis sententiam incurrisse
 hiis scriptis declaramus et nichilominus collaciones, provisiones et quecum-
 B 184^v que alia per vos hactenus nobis insciis et irrequisitis attempata | exnunc prout
 extunc et econtra in irritum revocamus, cassamus et annullamus, inhibentes
 dominis canonicis iamfate ecclesie S(ancti) Georgii sub prefata excommunica- 5
 tionis pena, ne ipsi quempiam per vos dominum prepositum, ut premittitur,
 institutum vel in futurum instituendum installare et pro canonico tenere aut
 ut canonicum in medium eorum recipere eidemque de proventibus responde-
 re audeant quovis modo, et ne de premissis ignoranciam aliquam pretendere
 valeatis vel per vos modo premissis instituti valeant, presentes litteras nostras 10
 valvis eiusdem ecclesie Sancti Georgii affigi et extendi fecimus ac mandavimus,
 ut omnia et singula in eisdem contenta eciam prefatis dominis canonicis ipsius
 ecclesie Sancti Georgii fiant manifesta. Inhibemus preterea universis et singulis
 sub eadem excommunicationis pena, ne huiusmodi litteras contra voluntatem
 nostram ab eisdem valvis audeant remove. Datum. 15

318. *SINE TITULO*

Thomas etc. natus in foribus huius ecclesie Sancti Georgii de Viridicam-
 po Strigoniensi aut per presens publicum edictum valvis huius ecclesie predic-
 te affixum omnes universaliter et singulos singulariter iniquitatis alumpnos et
 perdicionis filios, qui nostras litteras per modum edicti publici confectas et si- 20
 gillo nostro sigillatas et alias valvis seu foribus dicte ecclesie S(ancti) Georgii
 de anno presenti affixas de dictis foribus seu valvis deposuerit, abstulerit seu
 deposuit, abstulit et recepit vel erga se preter nostram scienciam et voluntatem
 detinerent aut detinent, necnon alios homines huiusmodi litteras edicti erga se
 habere et detinere scientes et nobis non revelantes aut manifestantes monemus 25
 et requirimus, quatinus infra trium dierum spacium a die datarum presencium
 B 185^r computando, quos pro primo, secundo, tercio et peremptorio | termino moni-
 cione canonica et sub excommunicationis pena, quam, si secus fecerint, quod
 eis et eorum cuilibet presentibus mandamus, in contemptores huiusmodi man-
 dati nostri exnunc prout extunc et extunc prout exnunc ferimus in hiis scriptis, 30
 huiusmodi litteras edicti in dictis foribus seu valvis, quibus antecederet affi-
 xe fuerunt, apponat et affigat, alias vero antefatas litteras edicti auferentes et
 receptores aut habere et detinere scientes nobis revelent et manifestent, alio-
 quin dictis tribus diebus elapsis ad huiusmodi excommunicationis sentencie
 denunciacionem nos ipsorum auferencium et detinencium aut non revelan- 35

318 *Bónis* 3744 (1497–1521).

4 annullamus] anullamus B 18 huius] corr. ex huiusmodi B 32 auferentes] auferentes
 B 35 auferencium] auferencium B

cium et non manifestantium rebellionem et contumacia non obstantibus ordine iuris id exigente procedemus, absolutionem vero omnium, qui premissam excommunicationis sententiam incurrerint, nobis tantummodo reservamus. Datum.

319. *SINE TITULO*

5

Thomas etc. tenore presencium et per presens publicum edictum valvis huius ecclesie collegiate Sancti Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensi affixum omnes et singulos pro huius ecclesie Sancti Georgii canonicis et beneficiatis se gerentes et quemlibet eorum monemus et requirimus, quatinus infra trium dierum spacium a die datarum presencium computando, quos 10 pro primo, secundo, tercio et peremptorio termino monicione canonica et sub excommunicationis ac privacionis dictorum beneficiorum ipsorum penis et sentenciis, quas, si secus fecerint, quod eis et eorum cuilibet presentibus mandamus, in contemptores huiusmodi mandati nostri exnunc prout extunc et extunc prout exnunc ferimus in hiis scriptis et eciam promulgamus, 15 omnes ipsi et ipsorum quilibet litteras sue institutionis et confirmacionis, B 185^v quibus videlicet huiusmodi beneficium suum obtinuit et obtinet, et | quas undecumque ac a quocumque habuit et habet, nobis originaliter et in specie ostendere et ostendisse, de suo quoque iusto et legitimo titulo, quo scilicet id beneficium suum possedit et possidet, coram nobis docere et docuisse 20 sufficienter ac realiter et cum effectu debeat et teneatur, alioquin dictis tribus diebus elapsis ad huiusmodi excommunicationis sentencie declaracionem et denunciacionem dictorumque beneficiorum privacionem rebellionem aut contumacia ipsorum non ostendencium aut non docencium non obstantibus ordine iuris id exigente procedemus illosque omnes et singulos, qui huiusmodi 25 litteras nostras dictis valvis affixas sine nostra sciencia et licencia speciali de eisdem valvis removerint et abstulerint sive eorundem aliquis removerit vel abstulerit, predictam excommunicationis sententiam volumus subiacere ipsosque et eorum quemlibet eandem incurrere volumus ipso facto, absolutionem vero omnium et singulorum, qui premissam excommunicationis 30 sententiam incurrerint seu incurrerit, nobis tantummodo reservamus. Datum.

319 Bónis 3745 (1497–1521). 320 Bónis 3746 (1497–1521).

18 a] *suprascr.* B 20 id] *corr. ex idem* B 21 effectu] *efectu* B

320. *SINE TITULO*

Thomas etc. universis et singulis in et sub dyocesi et provincia nostra Strigoniensi ubivis constitutis et existentibus presentes visuris, lecturis pariter et audituris salutem in Domino benediccione cum paterna! Noveritis, quod, licet alias nos certis bonis et rationabilibus ex causis animum nostrum <tunc 5 moventibus> per certas alias litteras nostras in foribus huius ecclesie Sancti Georgii affixas monuerimus omnes et singulos dominos canonicos in hac ecclesia S(ancti) Georgii existentes, ut ipsi et eorum quilibet infra et usque terminum in dictis litteris nostris tunc expressum sub excommunicationis et privacionis beneficiorum suorum penis litteras institutionis et confirmacionis, si 10 quas habebant, nobis in specie ostendere et de eorum titulo coram nobis docere deberent et tenerentur, realiter et cum effectu, alioquin lapso dicto termino ad huiusmodi excommunicationis sentencie declaracionem et denunciacionem beneficiorumque suorum privacionem contra eos et eorum quemlibet B 186^r procederemus et procedi | mandaremus et faceremus, nichilominus tamen honorabilis magister Petrus de Igar assertus canonicus in iamfata ecclesia Sancti Georgii monicionem nostram huiusmodi contumaciter contempnens litteras institutionis et confirmacionis sue, si quas habebat, nedum per se, sed neque per alium nobis ostendere et de suo titulo coram nobis docere curavit, dictas excommunicationis et privacionis beneficii sui penas incurrere non formidans. 20 Nos itaque dicti magistri Petri rebellione et contumacia exigente contra ipsum ad declaracionem incursionis dicte excommunicationis sentencie et privacionis beneficii sui, si quod in iamfata ecclesia Sancti Georgii habere pretendit, procedendum esse decrevimus. Quocirca ipsum magistrum Petrum per hoc presens publicum edictum peremptorie sic citamus, ut ipse sexta die proxima a die af- 25 fixationis presencium ad predictas fores fiende computando, si ipsa sexta dies etc., coram venerabili vicario nostro in spiritualibus generali compareat ad videndum et audiendum se prefatam excommunicationis sentenciam incurrisse ac beneficio suo, si quod in prefata ecclesia Sancti Georgii habere pretendit, privari et privatum esse declarari et pronuncciari ac post declaracionem publice denunciari mandare vel dicendum et causam, si quam habet rationabilem, cur id fieri non debeat, allegandum, certificantes eundem sic citatum, quod si- 30 ve ipse in dicto citacionis termino compareat coram dicto vicario nostro, sive non, dictus vicarius noster prefato instante termino ad declaracionem incursionis dicte excommunicationis sentencie et illius publicacionem ac privacionem dicti beneficii ipsius magistri Petri aliasque, prout iuris fuerit, in premissis ad ulteriora procedet et procedi mandabit et faciet, ipsius absentia vel contumacia

5-6 tunc moventibus] *supplevi* 12 effectu] *efectu* B 12 alioquin] aliquo B 25 die] *suprascr.* B

B 186^v in aliquo non obstantibus. Datum. |

321. SINE TITULO

Thomas etc. paterna! Dudum siquidem venerabilis dominus Simon de Igar, prepositus ecclesie Sancti Georgii martiris de Viridicampo Strigoniensi ac archidiaconus et canonicus huius ecclesie nostre Strigoniensis in causa inter 5 honorabilem magistrum Sigismundum, canonicum Sancti Thome martiris de Promontorio Strigoniensi ac procuratorem fiscalem iamfate nostre Strigoniensis ecclesiarum ut actorem ab una et prefatum dominum Simonem, prepositum velut in causam attractum ab alia partibus ratione nonnullorum negociorum in actis cause huiusmodi expressorum et illorum occasione mota 10 et vertenti propter non responsionem quibusdam articulis et positionibus per dictum magistrum Sigismundum procuratorem fiscalem contra eum iudicialiter productis servatis servandis eius exigente contumacia per venerabilem dominum Anthonium Cheregonium de Montefloro etc. vicarium nostrum in spiritualibus et causarum auditorem in prefata ecclesia nostra Strigoniensi 15 excommunicatus declaratus et ut talis ac pro tali publicatus fuit et est, prout ex actis cause clarius vidimus contineri. Et quia idem dominus Simon prepositus in sensum reprobum deditus huiusmodi excommunicationis sententiam iam diucius sustinuit et adhuc sustinet animo indurato et rebelli, immo, quod peius est, in huiusmodi excommunicationis sententia pertinaciter perseve- 20rans divinis officiis aliisque sacramentis ecclesiasticis sepe sepius se temere immiscere non est veritus et neque veretur, notam irregularitatis incurrere non formidans, in dispendium salutis anime sue et scandalum tocius ordinis clericalis. Quocirca nos contumaciam et rebellionem ipsius domini Simonis prepositi amplius tolerare non valentes, sicuti eciam neque debemus, eundem 25 dominum Simonem prepositum eiusque procuratores, si qui sunt pro eo legitimi in civitate vel dicta ecclesia nostra Strigoniensi, tenore presencium in foribus huius alme ecclesie nostre Strigoniensis peremptorie citamus, quatinus ipse sexta die proxima a die affixionis presencium ad predictas fores fiende computando, si ipsa sexta dies iuridica fuerit, et prefatum dominum 30

B 187^r vicarium nostrum ad iura reddenda et causas audiendas | pro tribunali sedere contigerit, alioquin etc., – ut supra, – coram eodem vicario nostro legitime compareat ad videndum et audiendum se notam irregularitatis incurrisse et ad

321 Bónis 4067 (1509).

1 Datum] *pars aliqua paginae vacua remansit* B 22 immiscere] *inmiscere* B 23 scandalum] *scandallum* B 25 tolerare] *tollerare* B

6 Sigismundum] *Sigismundus Darázsi (1509–1512), canonicus Strigoniensis, cf. C. Tóth Esztergomi archont.*

tenenda officia et beneficia ecclesiastica inhabilem ac beneficio et officio suis ecclesiasticis privari et privatum esse declarari et pronunccari vel dicendum et causam, si quam habet iustam et rationabilem, cur premissa fieri non debeant, allegandum, alioquin dictus vicarius noster prefato instante termino ad premissa et alias, prout iuris fuerit, in, de et supra premissis ad ulteriora 5 procedet dicti domini Simonis prepositi absencia vel contumacia in aliquo non obstantibus. Datum.

322. NARRATIO CITACIONIS AD VIDENDUM EXEQUI

LITTERAS EXECUTORIALES

Anthוניus etc. Noveritis, quod cum alias nos in causa et causis, quam et 10 quas circumspetus .R. de .t. dicte dyocesis contra et adversus similiter circumspetus .P. et .P., filios condam Petri Schayder de .t. dicte Strigoniensis dyocesis ratione et pretextu certorum negotiorum in actis cause huiusmodi expressatorum et eorum occasione coram nobis et in hac sede spiritali Strigoniensi moverat, sententiam pro parte dicti .R. et contra dictos .P. et .P. in 15 scriptis tulissemus et promulgassemus, et deinde desuper litteras nostras executoriales in forma debita decrevissemus et dedissemus, tamdiu licet nos effectum dictarum litterarum executorialium nonnullis rationabilibus de causis in dictis actis signatis infra et usque certum terminum tunc venturum, iam vero dudum preteritum suspenderimus, tamen, quia die datarum presencium nobis 20 etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudicio .t. de .t. procurator legitimus prenominati .R. et citacionem legitimam contra dictos .P. et .P. ad videndum et audiendum prefatas litteras nostras executoriales exequi debere mandari et litteras oportunas desuper decerni et dari ad partes instanter petiit. Nos vero attendentes requisicionem huiusmodi fore iustam et rationi consonam, quod- 25

B 187^v que | iusta petentibus non est denegandus assensus, citacionem petitam dandam decrevimus et decernimus per presentes. Quocirca devocioni vestre insolidum etc., compareant ad videndum et audiendum prefatas litteras nostras executoriales exequi debere mandare et litteras oportunas desuper decerni et dari vel dicendum et causam, si quam habuerint, rationabilem, cur id fieri non 30 debeat, allegandum etc.

323 Bónis 4105 (1511).

26 iusta...assensus] *proverbium iuris ex locali usu iudiciario sumptum*

2 pronunccari] pronunciari B 9 LITTERAS EXECUTORIALES] *litteris simplicibus scr.* B
11 dicte] *suprascr.* B 20 tamen] *tame omisso suspensionis signo* B 21 sedentibus] *sedente* B 28 litteras] *add. et del. litteras* B

323. EXECUTORIALIS CUM NARRACIONE

Thomas etc. Noveritis, quod orta dudum coram venerabili domino Anthonio Cheregonio de Montefloro, iuris utriusque doctore, canonico ecclesie Sancti Thome martiris de Promontorio Strigoniensi, necnon precessore nostro vicario in hac sede spirituali Strigoniensi inter venerabiles et religiosos 5 priorem et conventum fratrum ordinis Praedicatorum in claustro Beati Anthonii confessoris in Zenthfalwa dicte Waciensis dyocesis fundato degentes ut actores et principales ab una et circumspectum Demetrium Sartorem de Pesth iamfate Waciensis dyocesis, iurisdiccioni vero spiritualis Strigoniensis pretacte velut in causam attractum et similiter principalem ab alia partibus ratione 10 et pretextu domus circumspecti condam Georgii Chyzar in minori platea civitatis Pesthiensis inter domos .t. et .t. site et habite et per prefatum condam G(eorgium) fratribus predictis et eorum claustro pretacto testamentaliter legate illiusque occasione quedam litis et quescionis materia, in qua postquam idem dominus Anthonius, precessor noster vicarius ad certos actus iudiciarios, 15 citra tamen publicationem attestacionum processisset, fuerunt eidem domino Anthonio, precessori nostro vicario pro parte dicti D(emetrii) quedam littere preceptorie serenissimi principis et domini, domini Wladislai, Dei gracia Hungarie et Bohemie etc. regis, domini nostri graciousissimi sub data in civitate Broda Hungaricali feria secunda proxima post festum Conceptionis Beatissi- 20

B 188^r me Marie Virginis anno Domini millesimo | quingentesimo decimo proxime preterito concesse et emanate, in quibus maiestas sua mandavit dicto domino Anthonio precessori nostro vicario, ut in causa huiusmodi in felicem reditum ad hoc regnum Hungarie maiestatis sue supersedere deberet et teneretur. Ipse igitur dominus Anthonius, precessor noster vicarius iuxta et secundum vim, 25 formam et tenorem dictarum litterarum preceptoriarum antefati domini nostri regis in causa huiusmodi, ut debuit, supersedendum duxit et supersedit. Tandem nobis in huiusmodi officio vicariatus succedentibus presentate fuerunt pro parte dictorum prioris et fratrum altere littere preceptorie antedicti domini nostri regis, in quibus mandavit sua maiestas, ut non obstantibus dictis 30 prioribus litteris sue maiestatis causam huiusmodi iuris ordine inter partes prefatas terminare deberemus et tenemur. Deinde iterum exhibite fuerunt nobis pro parte annotati D(emetrii) nonnulle littere spectabilis et magnifici domini Emerici etc. et iudicis Comanorum dictique domini nostri regis tunc locumtenentis nobis preceptorie loquentes, in quibus mandabat sua magnificencia 35

18 domini] *add. et del. nostri B* 23 ut] *suprascr. B* 34 iudicis Comanorum] iud(icis)co(mano)rum *legendum forsitan iudiciorum ut mendum? B*

7 Zenthfalwa] *Szentfalwa, in comitatu Pest, cf. Csánki I p.34.* 20 Broda Hungaricali] *Uher-ský Brod, in Bohemia, sim. cf. Graesse – Benedict – Plechl Orbis Latinus I p.340.* 20–22 feria... preterito] 9 Dec. 1510

causam huiusmodi statu in eodem, quo tunc existebat, absque omni gravamine antefati domini D(emetrii) et difficultate aliquali in curiam regiam, dicti scilicet domini et locumtenentis presenciam ad terminum per nostras litteras partibus predictis per nos prefigendum modis omnibus transmittere deberemus et tenemur discuciendam. Postmodum prefato domino nostro rege feliciter ad hoc regnum Hungarie sue maiestatis redeunte et hic Strigonii existente idem dominus noster rex medio magnifici domini Moysi Bwzlai, magistri curie sue maiestatis nobis mandavit, ut non obstantibus quibuscumque litteris in contrarium facientibus causam huiusmodi partes inter prefatas terminare deberemus et teneremur, prout eciam antea sua maiestas per litteras sue maiestatis preceperat. Nos igitur cupientes, ut tenemur, mandatis dicti domini nostri regis obedire, in causa huiusmodi cum partibus predictis et earum procurator(ibus) rite et legittime aliasque servatis de iure servandis ad ulteriora processimus ac demum de anno Domini infrascripto .t. die mensis .t. nobis ad iura etc. sedentibus et nobili Melchiore de .t. antefatorum prioris et fratrum

B 188^v | ab una ac honorabili .t. de .t. dicti Demetrii Sartoris ab alia partibus procuratoribus, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis constitit et constat, coram nobis comparentibus et petentibus nos in eadem causa, quatinus antea non fuerat conclusum, in Dei nomine duximus concludendum et conclusimus ac habuimus et haberi voluimus pro concluso et nil minus visis primitus accione, petitione, responsione, probacionibus et aliis in huiusmodi causa factis et productis communicato nobiscum consilio iurisperitorum maturaque deliberacione superinde prehabita ad sentencie nostre diffinitive infrascripte ferende et promulgande prolacionem duximus procedendum eamque ex hiis, que vidimus et cognovimus, in scriptis tulimus et promulgavimus huiusmodi sub tenore: Nos THOMAS etc. A qua quidem sententia nostra diffinitiva etsi illico post illius prolacionem fuerit pro parte dicti D(emetrii) ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et per nos eidem appellacioni ob reverenciam dicte Sancte Sedis Apostolice reverenter delatum, tamen, quia idem Demetrius per actus contrarios pro parte dictorum prioris et fratrum coram nobis allegatos et factos ac in actis cause huiusmodi notatos appellacioni sue predictae renunciavit, idcirconos antefato Melchiore procuratore dictorum prioris et fratrum petente prefatum D(emetrium) ad videndum et audiendum per nos pronuncciari ipsum D(emetrium) appellacioni sue predictae renunciassse eandemque appellacionem deseruisse et vicio desercionis subiaccuisse et subiaccere preinsertamque sentenciam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam et expensas, in quibus idem D(emetrius) prefatis priori et fratribus in preinserta sententia nostra condempnatus fuit et est, taxari et moderari sentenciamque nostram et expensarum taxacionem

24 diffinitive] d(iffini)tive B 24 infrascripte] infra(scrip)te B 27 pro] corr. ex pdto B

huiusmodi debite execucioni demandare litterasque executoriales desuper oportunas decerni et dari nostri in presenciam peremptorie citari mandavimus et fecimus. Consequenter fuerunt nobis pro parte antedicti Demetrii quedam littere preceptorie antefati domini nostri regis presentate, in quibus maiestas B 189^r sua mandavit nobis, ut in causa huiusmodi infra et usque vigesimum diem | festi 5 Beati Iacobi apostoli proxime nunc venturi et donec habita discussione cause eiusdem partes inter prefatas in dicta curia dicti domini nostri regis fienda eadem causa ad nos remitteretur, ad ulteriora minime procederemus. Nos tunc huiusmodi litteris pretacti domini nostri regis ea, qua decuit, reverencia recep- 10 tis, mandatis eiusdem domini nostri regis, ut tenemur, parendum duximus et paruimus. Subsequenter fuerunt nobis pro parte prefatorum prioris et fratrum altere littere dicti domini nostri regis, quas nos similiter cum ea, qua decuit, reverencia recepimus huiusmodi sub tenore: WLADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum dicti domini nostri regis presentacionem et recepcionem nobis et per nos, ut premittitur, factas dictus Melchior procurator dictorum 15 prioris et fratrum contumaciam dicti D(emetrii) citati et non comparentis accusavit ipsumque per nos contumacem reputari et in eiusdem contumaciam ex causis et rationibus prenotatis pronuncciari eundem Demetrium appellationi predictae renunciasse ipsamque appellacionem deseruisse et vicio deser- 20 cionis subiacuisse et subiacere preinsertamque sentenciam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam et expensas prefatas taxare et moderare sentenciamque diffinitivam et taxationem expensarum huiusmodi debite execucioni demandare et litteras executoriales desuper oportunas decerni et dari instanter peciit. Nos tunc petitionibus eiusdem Melchioris procuratoris dictorum prioris et fratrum veluti iustis inclinati dictum D(emetrium) appellacioni 25 predictae renunciasse eandemque appellacionem deseruisse et vicio deser- cionis subiacuisse et subiacere dictamque sentenciam nostram in rem de iure transisse iudicatam ac expensas prefatas taxari et moderari debere pronuncciavimus. Quas quidem expensas die datarum presencium matura deliberacione et provi- 30 da moderacione prehabitis ad .t. florenos auri taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a venerabili fratre Andrea de Pesth, dicti ordinis Predicatorum ad hoc sufficiens mandatum habenti, quod dicti prior et fratres in et pro prosecutione presentis cause tot at tantum, videlicet .t. florenos exposuerunt seu B 189^v necessario | exponere debuerunt. Postmodum etc., ferimus etc.

324 *Bónis* 4013 (1506).

20–21 diffinitivam] d(iffini)tivam B 23 demandare] corr. ex demandare B 30 .t.] lege tot 33 .t.] lege tot

5–6 vigesimum...venturi] 13 Aug.

324. ALIA NARRATIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM

Anthonius etc. Dudum siquidem venerabilis dominus Simon de Igar, pre-
 positus Sancti Georgii martiris nobilem magistrum B(enedictum) de Alsoze-
 gedi vigore litterarum monitoriarum seu precepti extraiudicialis prefati reve-
 rendissimi domini nostri cardinalis cum clausula iustificativa obtentorum ra-
 cione et pretexto quadraginta duorum florenorum per venerabilem condam
 dominum Thomam de Ibafalwa predecessorem prepositum dicti domini Si-
 monis prepositi prefato magistro B(enedicto) mutuatorum, prout in dictis lit-
 teris monitoriis laicius constat, ad quas relacio habeatur, et illorum occasio-
 ne in venerabilis domini Thome Amadei de Ferrara precessoris nostri vicarii
 presenciam peremptorie citari procuravit et fecit, deinde, cum iam dictus do-
 minus Thomas precessor noster vicarius ad certos actus iudiciarios, citra ta-
 men litis contestacionem in causa huiusmodi processisset, prefatus magister
 B(enedictus) quosdam articulos in vim et per modum accionis spoli et at-
 temptatorum summarieque petitionis coram eodem Thoma precessore nostro
 vicario exhibuit et produxit inter alia continentes, quod prefatus dominus Si-
 mon prepositus lite et causa inter ipsum dominum prepositum ut actorem ab
 una et dictum magistrum B(enedictum) velut in causam attractum ab alia par-
 tibus ratione previa indecisis pendentibus eundem magistrum B(enedictum)
 uno curru ferrato et illius attinenciis, duobus doliis ligneis, tribus cathenis fer-
 reis, uno vase 'zadas' nuncupato, necnon fructibus unius vinee sue vindemiatis
 et in dicto 'zadas' contentis et existentibus violenter et de facto spoliasset et spo-
 liari mandasset et fecisset, petens per eundem dominum Thomam precessorem
 nostrum vicarium negotium principale seu petitorium suspendi ac in possessorio
 seu causa spoliacionis et attemptatorum huiusmodi procedi, prout in dictis
 articulis clarius constat, ad quos relacio habeatur, prefatus vero dominus Tho-
 mas precessor | noster vicarius interloquendo pronunciavit, quod, ex quo spo-
 lium intentatum pro parte dicti magistri B(enedicti) est super alia et diversa re
 ab accione intentata per prefatum dominum Simonem prepositum, ideo ipsi
 m(agister) B(enedictus) et dominus .P. simultanee procedant tanquam super
 duabus mutuis petitionibus. Tandem idem dominus Thomas precessor noster
 vicarius cum predictis partibus et eorum procuratoribus rite et legitime alias-
 que servatis de iure servandis in causa huiusmodi procedens de anno Domini
 millesimo quingentesimo quinto, .t. die mensis .t. prefato magistro B(enedicto)
 ab una et nobilis Stephano de .t. Strigonii residenti procuratore legitimo dicti

6 quadraginta] quad(ragin)ta B 24 seu petitorium] *add. in margine sinsitro* B 34 quin-
 gentesimo] quingentesimo X^o?

7 Thomam de Ibafalwa] *Thomas Ibafalvi (1469–1497), canonicus Strigoniensis etc., cf. KOL-
 LÁNYI Esztergomi kanonokok p.110. 7 Ibafalwa] Ibafalva, in comitatu Baranya, cf. Csánki II
 p.491.*

domini Simonis prepositi ab alia partibus coram eo comparentibus et petentibus, quatinus antea in causa huiusmodi conclusum non fuisset, in Dei nomine concludendum duxit et conclusit et ad prolacionem sentencie sue diffinitive procedendum duxit eamque una cum nonnullis dominis iurisperitis de ipsorumque consilio et assensu tulit et promulgavit huiusmodi sub tenore: CHRI- 5
STI NOMINE etc. A qua quidem sententia diffinitiva preinserta fuit tunc pro parte dicti domini .P. illico post illius prolacionem ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et eidem appellacioni reverenter delatum, dehinc nobis in huiusmodi vicariatus officio succedentibus prefatus magister .B. exposuit, quod dictus dominus .P. appellacionem suam nedum infra terminum ab homi- 10
ne prefixum, sed neque infra terminum iuris prosequi curasset appellacionem eandem deserens et sentenciam preinsertam in rem de iure transire iudicatam permittens, petens appellacionem ipsam fore desertam et preinsertam sentenciam in rem de iure transisse iudicatam per nos pronuncciari et expensas, nec non dampna, interesse, iniurias et rerum ablatarum valorem, in quibus dictus 15
dominus .P. ipsi magistro B(enedicto) in preinserta sententia condempnatus est, taxari debere eandemque sentenciam et taxationem nostram huiusmodi debite execucioni demandandam fore et litteras executoriales desuper opportunas decernendas, nos tunc citacione eiusque execucione legitimis precedentibus aliasque rite et legitime procedentes appellacionem supradictam deser- 20
B 190^v tam fuisse | et esse et vicio descercionis subiacuisse et subiacere preinsertamque sentenciam in rem de iure transisse iudicatam et execucioni demandandam ac expensas, dampna et interesse, iniurias et rerum ablatarum valorem, in quibus prefatus dominus .P. antefato magistro B(enedicto) in preinserta sententia condempnatus est, taxandam litterasque executoriales desuper opportunas de- 25
cernendas pronuncciavimus, quas quidem expensas, dampna, interesse, iniurias et valorem rerum ablatarum, quatinus dictus magister B(enedictus) multo ad plura estimarat, nos tamen die datarum presencium ad iura etc. sedentes prefatoque magistro B(enedicto) instante et petente, presente dicto domino preposito ex adverso principali matura deliberacione prehabita et provida mo- 30
deracione previa expensas prefatas una cum sallario procuratoris et advocati ad florenos tot, iniurias vero ad centum florenos, res vero ablatas ad tot florenos, dampna autem et interesse ad tot florenos taxavimus et limitavimus, recepto iuramento etc.

9 magister] m^f B 16 magistro] m^{ro} B 24 magistro] m^{ro} B 31 sallario] salario B
31 advocati] *add. et del. signum suspensionis* B

325. SIMILITER ALIA NARRATIO

Anthonius etc. Noveritis, quod orta dudum coram venerabili domino Thoma Amadeo de Ferrara d(ecretorum) d(octo)re, archidiacono Nittriensi et canonico, necnon precessore nostro vicario in ecclesia Strigoniensi litis et quescionis materia inter circumspectum magistrum Io(hannem) de .t. ut actorem 5
 ab una, necnon honestam dominam K(atherinam) relictam ac M(aximianum) et M(artinum) filios heredesque et successores ac possessores bonorum circumspecti condam Laurencii Kakas de .t. dicte dyocesis velut in causam attractos ab alia partibus racione et pretexto certorum negociorum in libello subinserto expressatorum et eorum occasione, in qua citatione eiusque execu- 10
 ne legitimis precedentibus prefatus magister Io(hannes) accionem suam per modum libelli summarii et summarie petitionis facto, realiter et in scriptis exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: CORAM VOBIS etc. Quo oblato et facta litis contestacione aliasque rite et legitime procedens prefatus dominus Thomas precessor noster vicarius de anno Domini millesimo quinquagesimo 15
 decimo proxime preterito octava die mensis .t. ad iura etc. sedens et nobilibus M(elchiore) de .t. prefati magistri Io(hannis) ab una ac Michaelae de .t.
 B 191^r dictorum domine K(atherine) et M(aximiani) | ab alia partibus procuratoribus, prout videlicet de ipsorum procuracionum mandatis nobis ex actis cause constitit et constat, coram eo in iudicio comparentibus et petentibus, quatinus 20
 antea conclusum non fuerat, in Dei nomine concludendum duxit et conclusit ac ad prolacionem sentencie sue diffinitive processit eamque in scriptis tulit et promulgavit huiusmodi sub tenore: CHRISTI NOMINE etc. Tandem nobis in huiusmodi vicariatus officio prefato domino Thoma precessore nostro vicario succedentibus fuit pro parte prefati magistri Io(hannis) expositum, quod, licet 25
 pro parte dictorum domine K(atherine) et M(aximiani) a prefata sententia dicti domini Thome precessoris nostri vicarii fuerit ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et appellacioni huiusmodi per eundem dominum Thomam precessorem nostrum vicarium reverenter delatum ac deinde antefata domina K(atherina), sicuti Deo placuit, defuncta dictus M(aximianus) in rebus et 30
 bonis eiusdem domine K(atherine) successerit easque et ea possederit et possideat, nichilominus tamen appellacionem supradictam infra tempus per prefatum dominum Thomam precessorem nostrum vicarium prefixum prosequi neglexit preinsertam sententiam in rem de iure transire iudicatam permittens. Quare requisiti pro parte eiusdem magistri Io(hannis) citationem legitimam 35
 contra prefatum M(aximianum) ad docendum de diligencia prosecucionis dic-

3 Nittriensi] Nittriensi B 6 ac] *corr. ex ut* B 7 M(artinum)] .N. B 11 magister] m^r
 B 17 magistri] m^{ri} B 24 prefato...vicario] *desideratur forsitan mortuo?* B 25 magistri]
 m^{ri} B 31 successerit] successerint B 35 magistri] m^{ri} B

te appellacionis, alioquin ad videndum et audiendum appellacionem desertam
 manisse et sententiam prefatam in rem de iure transisse iudicatam ac expensas
 pro parte dicti magistri Io(hannis) in huiusmodi causa factas taxandas pro-
 nunciari et taxari sententiamque et taxationem expensarum huiusmodi de-
 bite execucioni demandari et litteras oportunas desuper decerni et dari vel
 dicendum et causam, si quam habebat rationabilem, cur id fieri non debebat, 5
 allegandum ad partes in forma solita et consueta decrevimus et dedimus. Ipsa
 itaque citacione in eisdem partibus legitime executa et reportata ac tandem die
 datarum presencium nobis ad iura etc. sedentibus comparuerunt coram nobis
 B 191^v in iudicio prefati Melchior et M(ichael) procuratores, quorum supra, | nomini- 10
 bus et eodem M(elchiore) procuratore, cuius supra, nomine petente et instante
 nos appellacionem predictam desertam mansisse et sententiam preinsertam in
 rem de iure transisse iudicatam ac expensas pro parte dicti magistri Io(hannis)
 in huiusmodi causa factas taxandas pronuncciavimus, quas quidem expensas
 matura deliberacione prehabita una cum sallario procuratoris ad .t. florenos, 15
 res vero ablatas ad florenos .t. taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a
 prefato Io(hanne), quod ipse tot etc., res vero ablate .t. florenos valuissent et
 valere potuissent etc., ferimus in hiis scriptis, supradictas res ablatas et non re-
 stitutas, prout in libello narratur, si extant, in specie restituere, alioquin valo-
 rem earundem, videlicet tot florenos, necnon tot florenos nomine expensarum 20
 predictarum per nos taxatos ac alios quatuor florenos etc.

328., | FORMA 'SIGNIFICAVIT'
 B 194^v

Iulius episcopus, servus servorum Dei dilecto filio vicario venerabilis fra-
 tris nostri archiepiscopi Strigoniensis in spiritualibus generali salutem et apo-
 stolicam benedictionem! Significavit nobis dilectus filius Calixtus de Werbo, 25
 cantor et canonicus ecclesie Waradiensis, quod nonnulli iniquitatis filii, quos
 prorsus ignoret, diversa bona mobilia, pecuniarum summas et res alias ei furto
 seu aliter inique et indebite subtraxerunt pluraque gravia dampna sibi in bonis
 suis nequiter intulerunt et ad hoc faciendum auxilium, consilium et favorem
 dolose prestiterunt illaque, necnon decimas, nonas, quartas, primicias, obla- 30
 ciones, calices, cruces, patenas, ornamenta ecclesiastica, census, fructus, red-
 ditus, proventus, terras, domos, molendina, possessiones, vineas, ortos, prata,
 nemora vinearumque et arborum fructus, aquarum decursus, vini, bladi, fru-

328 *post numerum* N 306

13 magistri] m^{ri} B 21 quatuor] q(ua)tuor B

25 Calixtus de Werbo] KRISTÓF ILONA: Egyházi középérték a késő középkori Váradon (1440–1526) Pécs 2014. (Thesaurus Historiae Ecclesiasticae in Universitate Quinqueecclesiensi 4.) 260.

menti, ordei, avene, siliginis, leguminis, cere, olei, auri, argenti monetati et non monetati quantitates, tasseas, chyphos, cocclearia, discos, scutellas, vasa aurea, argentea, erea, cuprea, stannea, ferrea, pannos laneos, lineos, sericeos, veluteos, vestes, tunicas, mantellos, zonas, textutos, anulos, perlas, lapides preciosos et alia iocalia, lectos culcstras, linteamina, mappas, manutergia, domorum uten- 5 silia, equos, iumenta, boves, oves, porcos et alia animalia, rationum, computo-
 B 195^r rum et alios libros, privilegia, bullas, litteras, instrumenta, testamenta, |codicil-
 los, obligationes, cedulae et alias scripturas publicas et privatas, debita, credita,
 legata, terragia, servitutes, feuda, homagia, deposita, annuas responsiones, iu-
 ra, iurisdicciones, pecuniarum summas et nonnulla alia mobilia et immobilia 10
 bona ad cantoriam Waradiensem et ipsius ac collegiate Sancti Martini Sce-
 pusiensis Strigoniensis dyocesis ecclesiarum canonicatus et prebendas ac alia
 beneficia ecclesiastica, que ipse Calixtus canonice obtinet et ad ipsum Calix-
 tum tam ratione cantorie et canonicatum et prebendarum ac aliorum bene-
 ficiorum ecclesiasticorum huiusmodi, necnon persone sue ac successionis he- 15
 reditarie parentum et consanguineorum suorum defunctorum, quorum heres
 existit, quam alias legitime spectancia temere et maliciose occultare et occulte
 detinere presumunt, non curantes ea dicto Calixto exhibere in animarum sua-
 rum periculum et ipsius Calixti non modicum detrimentum, super quo idem
 Calixtus Apostolice Sedis remedium imploravit. Quocirca discrecioni tue per 20
 apostolica scripta mandamus, quatinus omnes huiusmodi pecuniarum, mobi-
 lium et rerum aliarum subtractores, dampnorum illatores, auxilii, consilii et
 favoris prestatores, necnon decimarum, oblacionum et aliorum bonorum pre-
 dictorum detentores occultos ex parte nostra publice in ecclesiis coram popu-
 lo per te vel alium seu alios moneas, ut infra competentem terminum, quem 25
 eis prefixeris, ea prefato Calixto a se debita restituant et revelent ac de ipsis
 et dampnis huiusmodi plenam et debitam satisfaccionem impendant. Et si id
 non adimpleverint, infra alium competentem terminum, quem eis ad hoc pe-
 remptorie duxeris prefigendum, extunc in eos generalem excommunicacionis
 B 195^v sentenciam proferas et eam facias, ubi et quando expedire videris | usque ad 30
 satisfaccionem condignam solempniter publicari. Datum.

334., |NARRACIO SUPER COMMISSIONE
 B 199^r

Anthonius etc. Honorabiles nobis dilecti! Cum nos honestam .t. de .t. in
 causa, que inter ipsum .t. ut actricem ab una, necnon .t. de .t. in causam at-

334 post numerum N 308; Bónis 4085 (c.1510).

3 veluteos] velutres (?) B 10 immobilia] innobilia B 17 occultare] ocultare B 17 oc-
 culte] oculte B 31 solempniter] sollemniter B 34 de] et B

tractum partibus ab alia super hereditatibus ac aliis rebus illorumque occasione coram nobis vertitur, ad probandum admiserimus, examen testium vobis insolidum commiserimus, idcirco devocioni etc.

335. ALIA SUPER EADEM

Thomas Amadeus etc. Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Quia 5
nos die datarum presencium .t. de .t. in causa inter honestam .t. ut actricem
ab una et dictum .t. velut in causam attractum ab alia partibus coram nobis in
hac sede spiritali mota et vertente super articulis eiusdem .t. servatis servan-
dis ad probandum admisimus et de ipsarum parcium procuratorum volunta-
te examen testium vobis dominis prescriptis insolidum commisimus, idcirco 10
devocioni etc.

336. ALIA PRO SECUNDA DILACIONE

Cum nos examen testium pro parte <.t.> de .t. pro secunda dilacione pro-
ducendorum in causa inter .H. ut actricem ab una et dictum .t. de dictarum par-
cium procuratorum voluntate vobis dominis prescriptis commiserimus, idcirco 15
devocioni vestre etc.

337. ALIA SIMILIS

Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Quia nos die datarum presen-
cium .t. de .t. in causa inter ipsum ab una et .t. de .t. coram nobis in hac sede 20
spiritali Strigoniensi mota et vertente super articulis eiusdem .t. ad examinari
faciendum testes in priori dilacione per nos sibi decreta et data productos et
iuratos ac alios denuo producendos admisimus et examen testium eorundem
de dictarum parcium voluntate vobis dominis prescriptis commisimus, idcirco
B 199^v etc. |

338. TRANSMISSIO CAUSE

25

Spectabili et magnifico etc. Vestra noverit magnificencia, quod de anno Do-
mini infrascripto quarta die mensis Februarii coram venerabili domino Thoma
Amadeo de Ferrara, d(ecretorum) d(octore), archidiacono Nittriensi et cano-

6 actricem] *corr. ex acto-* B 13 .t.] *supplevi* 27 Februarii] Febr^{rij} B 28 Nittriensi]
Nittriensi B

nico ac in officio vicariatus precessore meo vicario exhibitum fuerat et presentatum quoddam instrumentum appellacionis patenter in pargameno confectum ac manu et subscripcione discreti Philippi nati Mathie Lapareley de .t. .t. dyocesis auctoritate apostolica notarii publici confectum et munitum huiusmodi sub tenore: IN NOMINE DOMINI etc. SUBSCRIPCIO VERO dicti Philippi notarii 5 talis est: Et ego Philippus etc. POST CUIUS QUIDEM instrumenti appellacionis exhibicionem et presentacionem fuerat eidem domino Thome precessori meo vicario pro parte eorundem fratrum in eodem instrumento principaliter nominatorum supplicatum, quatinus preinsertam appellacionem recipere et citacionem legitimam una cum inhibicione inserta ad partes in forma so- 10 lita contra dictum Paulum in preinserto instrumento appellacionis ex adverso principaliter nominatum decernere et concedere dignaretur. Ipse itaque dominus Thomas precessor meus vicarius supplicacionibus huiusmodi tanquam iustis et iuri consonis inclinatus huiusmodi citacionem cum inhibicione petitas dandas decreverat et concesserat. Tandem die datarum presencium me ad iura 15 reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuit coram me in iudicio circumspexus magister Iohannes de Ilswa Strigonii residens procurator et nomine procuratorio prefati Pauli Kapozthas de Hewes, de cuius procuratoris procuracionis mandato mihi ex actis cause legitime constitit et constat et binas litteras, unas videlicet discreti domini Iohannis plebani de Erdewthe- 20 lek, executoris iamfatarum litterarum citacionis et inhibicionis relatorias litteras in se continentes, alteras siquidem vestre m(agnificencie) preceptorias mihi B 200^r directas in figura mei iudicii exhibuit et produxit, quarum prime, videlicet dicti domini Iohannis plebani executoris tenor is est: VENERABILI etc. Aliarum vero, videlicet v(estre) m(agnificencie) litterarum continencia talis est: EMERI- 25 CUS etc. POST QUARUM QUIDEM litterarum preinsertarum presentacionem et recepcionem mihi et per me, ut premittitur, factas prefatus Iohannes litteratus procurator nomine, quo supra, requisivit me, quatinus causam et causas huiusmodi supradictas iuxta vim, formam et tenorem litterarum m(agnificencie) v(estre) preinsertarum in curiam regiam, vestre scilicet m(agnificencie) in pre- 30 senciam transmittere deberem. Ego vero, quamvis cognoverim causas huiusmodi tanquam testamentarias tam de iure, quam eciam ex statuto et decreto huius Regni Hungarie ad spirituale et per consequens meum forum pertinuisse, prout in dicto preinserto appellacionis instrumento dicitur, tamen volens in omnibus, ut teneor, mandatis v(estre) m(aiestatis) obedire, causam huius- 35 modi, in qua dumtaxat ad premissa per me et iamdictum dominum Thomam

11 instrumento] instr(ument)o B 18 procuratorio] procur(atorio) B 19 mihi] michi B 22 mihi] michi B 23 directas] corr. ex directivas ad direcivas B 31 causas] corr. ex causam B 33 consequens] con(sequen)s B

18 Hewes] Heves, in comitatu Heves, cf. Györffy III pp.100–101. 20–21 Erdewthelek] Erdőtelek, in comitatu Heves, cf. Csánki I p.61.

precessorem meum vicarium processum fuerat, statu in eodem, quo existebat, absque omni adiudicatione et difficultate aliquali in predictam curiam, vestre scilicet m(agnificencie) in presenciam transmisi et procuratoribus parcium prescriptarum presentibus vigesimum diem diei datarum presencium computandum ad comparandum in iamfata curia regia, vestre scilicet m(agnificencie) in 5
B 200^v presenciam statui et prefixi etc. |

339. RESOLUCIO MONICIONIS IN CITACIONEM

Noveritis pro parte .t. et .K. de .t. dicte dyocesis nobis fuisse expositum, quod, licet pridem honorabilis dominus .t. plebanus de .t. eiusdem dyocesis ratione et pretexto .t. et eorum occasione ipsos exponentes vigore certarum 10 litterarum monitoriarum venerabilis domini Thome Amadei de Ferrara d(ecretorum) d(octoris), archidiaconi Nittriensis et canonici ac in dicto officio vicariatus nostri precessoris vicarii per vos dominos prescriptos, executores scilicet earundem litterarum monitoriarum moneri fecerit, tamen, quia iidem exponentes tandem die datarum presencium comparuerunt coram nobis 15 extraiudicialiter et se per huiusmodi vestram monicionem indebite gravatos allegarunt et huiusmodi litteras ammonitoriales seu precepti extraiudicialis effectumque earundem in vim citacionis peremptorie resolvi per nos pecierunt offerentes se paratos iuri stare, quatinus dictus dominus .t. contra eosdem agere vellet. Nos vero attendentes huiusmodi requisicionem fore iustam et 20 iuri consonam, monicionem huiusmodi in vim citacionis in eisdem litteris monitoriis subinserte duximus resolvendam et resolvimus per presentes. Quocirca devocioni vestre etc.

340. TRANSMISSIO CAUSE

Spectabili etc. Noverit v(estra) m(agnificencia), quod alias lite et causa in- 25 ter .t. de .t. ut actorem ab una et .t. et .t. de .t. velut in causam attractos ab alia partibus super quibusdam florenorum auri summis et pecuniarum quantitibus, necnon serviciis pretacti .t. spiritualibus aliisque debitis ac negociis in libello pretacti actoris exhibendo exprimendis et illorum occasione in hac alma sede spirituali Strigoniensis motis, vertentibus ac indecisis pendentibus 30 in eisdem lite et causa citacione eiusque execucione legitimis precedentibus ad

4 diei datarum presencium] *forma contaminata, intellige a die datarum presencium* 6 etc.]
post paginae pars tertia vacua remansit 12 Nittriensis] Nitriensis B 16 extraiudicialiter]
add. et del. prefati .S. et .K. principales B 17 ammonitoriales] amonitoriales B 18 effectum]
efectum B 18 pecierunt] pecyerunt B 26 attractos] attractum B

nonnullos actus iuridicos, citra tamen libelli sive accionis prefati .t. actoris exhibicionem et produccionem processum fuerat, tandem .t. die mensis .t. me ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedente comparuit coram me
 B 201^r in iudicio .t. de .t. et quasdam | litteras regie maiestatis preceptorie mihi loquentes et in huiusmodi lite et causa durantibus octavis sive iudiciis brevibus tunc 5 instantibus supersederi mandantes honore, quo decebat, receperam et eisdem nichilominus per me parendum et in causa et causis huiusmodi supersedendum decreveram. Subsequenter die datarum presencium me rursum ad iura reddenda et causas etc. sedente comparuit in iudicio coram me .t. et quasdam litteras v(estre) m(agnificencie) mihi modo simili preceptorie loquentes et di- 10 rectas in figura mei iudicii exhibuit huiusmodi sub tenore: EMERICUS etc. POST QUARUM QUIDEM litterarum v(estre) m(agnificencie) exhibicionem fui pro parte .t. requisitus, ut causam et causas supradictas partes inter prefatas, ut prefertur, coram me vertentes in curiam regiam, vestre scilicet m(agnificencie) in presenciam transmittere deberem. Ego vero receptis huiusmodi litteris v(estre) 15 m(agnificencie) reverenter, licet accio sive libellus coram me per .t. actorem productus non erat, nec produci potuerat propter dictam in huiusmodi causa supersessionem, tamen eisdem mandato et litteris v(estre) m(agnificencie) parere et obtemperare cupiens, eandem causam statu in eodem, in quo tunc coram me pendebat, in curiam regiam, vestre scilicet m(agnificencie) in pre- 20 senciam revidendam duxi transmittendam et transmissi partibusque ipsis seu verius earum procuratoribus coram me tunc comparentibus et presentibus, ad comparandum in dicta curia, coram scilicet v(estra) m(agnificencia) in presenciam tricesimum diem diei datarum presencium computandum prefixi et statui
 B 201^v etc. | 25

341. COMPULSORIA

De speciali etc. moneantur prudentes et circumspecti iudex et iurati cives civitatis Strigoniensis eorumque notarius sub pena excommunicacionis, quam in eos et eorum quemlibet, nisi fecerint seu alter eorum fecerit, quod eis in hac parte dictus dominus vicarius mandat, trium dierum canonica monicione pre- 30 missa exnunc prout extunc et econverso dicta canonica monicione premissa fert in hiis scriptis, quatinus infra novem dierum spacium, quorum dierum spacium ipsis tres pro primo, tres pro secundo et reliquos tres dies pro tercio ac ultimo

4 in iudicio] *suprascr.* 4 maiestatis] m^{tis} B 4 mihi] michi B 11 EMERICUS] *litteris simplicibus* B 11–12 POST QUARUM QUIDEM] *litteris simplicibus* B 18 supersessionem] *corr. ex suprasessionem* B 23–24 in presenciam] *forma contaminata, intellige coram ... vestra magnificencia, <vestre magnificencie> in presenciam* 24 diei datarum presencium] *forma contaminata, intellige a die datarum presencium* 25 etc.] *post paginae pars tertia v. quarta vacua remansit* 33 dies] *corr. ex dieet?* B

et peremptorio termino idem dominus vicarius presentibus prefigit, omnia et singula acta, acticata, litteras, scripturas, dicta, attestaciones testium, sententiam, processus aliaque iura et munimenta quecumque quandam causam, que inter .t. de .t. ab una, necnon .t. de .t. ab alia partibus mota et vertens <est>, 5 tangentes et concernencia ac coram eisdem iudice et iuratis habita et existentes originaliter et in specie aut eorum vera transsumpta in publicam et autenticam formam redacta et redactos, sigilloque dicte civitatis Strigoniensis sigillata et sigillatos dicto .t. aut procuratori suo, presencium scilicet ostensori, salvo tamen salario eius vel eorum, cui vel quibus satisfaciendum fuerit de eodem, dent, tradant et assignent, qui si id fecerint, bene quidem, alioquin eosdem et eorum 10 quemlibet mandatis et monicionibus eiusdem domini vicarii huiusmodi parere recusantes seu recusantem dictam excommunicationis sententiam incurrere et incurrisse vult prefatus dominus vicarius ipso facto et etc.

348., | NARRACIO EXECUTORIALIUM SENTENCIE INTERLOCUTORIE
B 206^r

Anthonium etc. Noveritis, quod nos in causa et causis, quam et quas provi- 15 dus .P. de .t. dicte Wesprimiensis dyocesis contra providos .t. et .t. eiusdem dyocesis coram nobis in hac sede spiritali Strigoniensi movere intendebat, proposicionibus et allegacionibus ambarum parcium prefatarum aliisque omnibus et singulis in huiusmodi causa et causis productis gestisque ac visis et factis et cum debita maturitate recensitis et ruminatis de anno Domini infra- 20 scripto vigesima quarta die mensis .t. ad iura etc. sedentes et nobilibus .t. de .t. dictorum .t. et .t. ab una et Iohanne de .t. prefati .P. ab alia partibus <procuratoribus>, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause et causarum huiusmodi constitit et constat, coram nobis comparentibus et petentibus nostram in scriptis tulimus et promul- 25 gavimus sententiam interlocutoriam in hunc, | qui sequitur, modum: IN CAUSA ETC. A qua quidem sententia nostra interlocutoria licet dictus Io(hannes) procurator nomine, quo supra ad Sanctam Sedem appellaverit, tamen, quia tandem idem Io(hannes) procurator nomine, cuius supra, contra dictos .t. et .t. citationem ad procedendum in et super negocio principali per nos decerni 30 et dari peccit et obtinuit, ideo nos instante dicto .t. procuratore nomine, quo supra, dictum Io(hannem) procuratorem nomine, quo supra, appellacioni pre-dicte renunciasse et expensas predictas taxandas et debite execucioni deman-

348 post numerum N 318; Bónis 4087 (c.1510).

4 partibus] *add. et del.* coram B 4 est] *supplevi* 9 salario] salario B 13 vult] *wlt* B 14 NARRACIO...INTERLOCUTORIE] *alio colore scr.* B 14 LOCUTORIE] *litteris simplicibus scr.* 16 .t.] *add. et del.* de B 22 ab una] *suprascr.* B 22–23 procuratoribus] *supplevi* 25 nobis] *add. et del.* computan(dum) v. competen(tibus) B 25 et] *iterum add.* et B

dandas pronuncciavimus, quas quidem expensas die datarum presencium matura deliberacione prehabita una cum nonnullis iurisperitis simul cum salario procuratoris ad tot florenos taxavimus et limitavimus, recepto etc.

349. SINE TITULO

Pro parte .M., .O. et .I., filiorum condam circumspecti .t. nobis fuit exposi- 5
tum, quod olim circumspecti iudex et iurati cives civitatis .B. prefate iurisdic-
cionis Strigoniensis ex quadam racionacione inter ipsos iudicem et iuratos
ab una et dictum .t., genitorem dictorum exponencium ab altera partibus facta
dicto condam .t. ducentis florenis mansissent obligati, quorum centum eidem
.t. persolvissent, residuis vero centum florenis obligati mansissent, qui quidem 10
centum floreni dictis exponentibus tam ex testamento prefati condam .t., quam
alias iure successionis dari et persolvi debuissent et deberent, et licet de huius-
modi centum florenis prefati iudex et iurati annotato .M. triginta tres florenos
ipsum .M. pro rata sua concernentes persolverint, residuos tamen sexaginta
sex florenos pro rata dictorum .O. et .I. cedere debentes eisdem usque modo 15
B 207^r solvere minime curavissent et neque etc. |

350. REINTRUSIO IN PRIOREM EXCOMMUNICACIONEM

Noveritis, quod alias nos .t. de .t. dicte dyocesis ab illa excommunicacionis
sentencia, qua ad instanciam .t. et .t. pro precio quarumdam decimarum com-
mitatus .t. et illius non restitutione aliorumque negociorum in actis cause hu- 20
iusmodi lacius expressatorum et eorum occasione excommunicatus ac tandem
in partibus publice denunciatus extiterat, sub tali condicione, quod videlicet
idem .t. infra et usque festum .t. tunc venturum, iam vero dudum preteritum
pro huiusmodi decimis et precio earundem dictis .t. et .t. centum florenos auri
solvere deberet et teneretur, etsi dictus .t. solucionem eorundem 1^C florenorum 25
negligeret, non posset aut non curaret quoquo modo, extunc idem .t. absque
alia declaracione nostra in pristinam excommunicacionis sentenciam reincide-
ret et omni iuris et censurarum ecclesiasticarum remedio ad solvendum dictos
centum florenos iamdictis .t. et .t. actoribus compelli et in eventum non solu-
cionis eiusdem debiti excommunicatus declaratus ubique in partibus publicari 30
et denunciari posset et deberet ipso facto, prout hec ex certis litteris fassio-
nalibus capituli ecclesie Strigoniensis predicte sub eorundem sigillis confectis
et emanatis et in iudicio coram nobis exhibitis et legitime recognitis lacius

2 salario] salario B 3 tot] *intellige* .t. 6-7 iurisdiccione] iurisdiccione B 7 racionacione] r(aci)ocinacione B

continentur, absolvi et absolutum fore in partibus publicari mandaveramus et feceramus, tandem fuit nobis pro parte eorundem .t. et .t. expositum, qualiter dictus .t., nescitur, unde motus, nedum in termino prefato per eum et per partes ipsas, ut prefertur, ad id statuto, sed neque usque modo eosdem centum florenos solvere curasset et nec curaret de presenti et nichilominus nobis 5 supplicatum extitit, quatinus eundem .t. iuxta huiusmodi suam obligacionem in dictam excommunicationis sententiam reintrudere ac excommunicatum in
 B 207^v partibus publice denunciare mandare | deberemus, ac quia dictus .t. ad hec citandus fore videbatur, nos igitur citacione eiusque <execucione> legitimis precedentibus die datarum presencium nobis ad iura reddenda etc. sedentibus, 10 comparente coram nobis in iudicio .t. de .t. procuratore legitimo prefatorum .t. et .t., de cuius procuracionis mandato nobis ex actis cause constitit et constat, ac instante et petente nos prefatum .t. citatum, ut prefertur, et non comparentem, nec aliquam causam rationabilem, cur ea fieri non debebant, allegare et ostendere curantem eius contumacia ac iusticia id exigente in pristinam ex- 15 communicacionis sententiam reintrudendum fore duximus reintrusimusque ac in partibus pro excommunicato declarato publicandum et denunciandum decrevimus, prout mandamus et decernimus per presentes. Quocirca devocioni etc., requisitus, eundem .t. in vestris et cuiuslibet vestrum etc. excommunicatum fore publice denunciatis et faciatis denunciari ac a Christi fidelibus 20 arcius evitari tamdiu, donec et quousque de dictis centum florenis effective satisfecerit ac nostris et ecclesie parebit mandatis et de eius absolucione vobis constiterit evidenter, et tandem die etc.

353., | NARRACIO RESOLUCIONIS MONICIONIS ETC.
 B 209^r

Anthonius etc. Noveritis, quod alias exposito nobis pro parte nobilis 25 Emerici .t., qualiter circumspetus Benedictus de .t. dicte iurisdiccioni eidem E(merico) certis ex causis centum et quinquaginta obligaretur, de quibus licet fide sua Christiana mediante satisfacere promiserit, fidei tamen sue huiusmodi immemor huiusmodi centum quinquaginta florenos persolvere non curasset, nos tunc ad requisicionem pro parte eiusdem E(merici) nobis factam litteras 30 nostras monitoriales seu precepti extraiudicialis cum clausula iustificativa in solita et consueta <forma> contra prefatum B(enedictum) decrevimus et dedimus. Tandem fuit nobis per prefatum B(enedictum) expositum, quod ipse per honorabilem dominum .. plebanum ecclesie Sancti .t. supra

353 post numerum N 320

7 reintrudere] littera 'i' suprascripta corr. ex retrudere B 9 execucione] supplevi 11 prefatorum] suprascr. B 21 effective] efective B 24 ETC.] litteris simplicibus scr. B 29 immemor] inmemor B 32 forma] supplevi

Budam fundate, dictarum litterarum nostrarum monitorialium in hac parte executorem iuxta vim, formam et tenorem earundem litterarum nostrarum monitorialium monitus fuisset et quamvis ipse exponens negavit se saltem eo modo, quo in iamfatis litteris nostris monitoriis continetur, dicto E(merico) debitorem fuisse et esse, nichilominus tamen prefatus dominus .. plebanus 5 dictum exponentem excommunicatum publicare vellet, prout in litteris re-latoriis eiusdem domini .. plebani nobis per dictum exponentem ostensis hoc idem vidimus contineri. Quocirca requisiti per eundem exponentem devocioni vestre etc., requisitus, prefato domino .. plebano aliisque omnibus et singulis, de quibus per dictum exponentem requisiti fueritis, ex parte nostra 10 B 209^v inhibeatis, quos et nos harum | serie sic inhibemus, ne ipsi vel eorum alter vigore dictarum litterarum nostrarum monitorialium ad excommunicationem vel scandalizacionem dicti exponentis quovis modo procedant seu procedi audeant et faciant. Et nichilominus prefatum E(mericum) ad instanciam eiusdem exponentis in nostram peremptorie citetis etc., compareat ad videndum 15 et audiendum dictum exponentem a prescripta excommunicationis sententia absolvi procedendumque et procedi videndum in causa et causis huiusmodi usque ad sententiam diffinitivam etc.

365., | NARRACIO PRO DECIMIS
B 217^v

Pro parte .t. de .t. nobis fuit expositum, qualiter forent nonnulli utrius- 20 que sexus homines ac persone tam ecclesiastice, quam seculares dyocesis Strigoniensis vineas et terras in bonis, possessionibus, territoriis et promontoriis magnificorum condam Thome, filii olim condam magnifici Sigismundi Groff, necnon Petri similiter Groff ceterorumque dominorum comitum de S(ancto) Georgio et de Bozyn habentes, possidentes et colentes, qui iam a pluribus an- 25 nis et temporibus transactis decimas vinorum ac frugum, bladorum et aliarum rerum decimari solitarum de medio ipsorum pretacte ecclesie menseque archiepiscopali Strigoniensi non solum de iure et consuetudine, verum eciam ex concordia, composicione et contractu alias cum adieccione gravium penarum inter prefatum reverendissimum dominum Thomam cardinalem et archiepi- 30 scopum sew ipsius ecclesiam Strigoniensem supradictam ab una et antedic-tum condam dominum Thomam comitem ab alia partibus initis, celebratis et firmatis provenire debentes superinde sepius requisiti eidem reverendissimo

365 *post numerum* N 331

1 monitorialium] monitor(ialium) B *add. et del.* monitus fuisset B 3 monitorialium] mo-nitor(ialium) B 12 monitorialium] monitor(ialium) B 18 diffinitivam] di(fin)itivam B 19 NARRACIO PRO DECIMIS] *alio colore scr.* B 20 de] *del.* B

domino cardinali et archiepiscopo sew verius ecclesie et mense supradictis sive decimatoribus earundem decimarum pro tempore ad id deputatis extradare et persolvere recusassent et recusarent de presenti mensam sew ecclesiam consequenterque prefatum reverendissimum dominum cardinalem et archiepiscopum prefatos coniunctim et divisim eisdem decimis ad summam plurium milium florenorum se extendentibus respective defraudantes et dampnificantes, penam huiusmodi in dicta obligatione expressam incurrere non formidantes, in dispendium salutis animarum etc.

368., | NARRATIO CITACIONIS IN CAUSA DELEGATA
B 228^r

Iohannes de Buda, archidiaconus in ecclesia Wesprimiensi ac in causa et 10
causis partibusque infrascriptis per sanctissimum in Christo patrem et dominum nostrum, dominum Iulium, divina providencia papam secundum una cum venerabilibus dominis preposito de Hantha et vicario reverendi episcopi dicte ecclesie Wesprimiensis in spiritualibus generali cum clausula 'quatinus vos vel duo aut unus vestrum' etc. iudex et commissarius specialiter delegatus, 15
necnon Caspar de Nagocz, canonicus in prefata ecclesia Wesprimiensi ac per venerabilem dominum Franciscum, prepositum de Hantha in causa et causis partibusque infrascriptis per prefatum dominum nostrum, dominum Iulium papam secundum cum clausula supradicta iudicem et commissarium delegatum iudex et commissarius subdelegatus universis et singulis dominis etc. No- 20
veritis, quod nos Iohannes de Buda archidiaconus et iudex delegatus prefatus litteras prefati sanctissimi domini nostri pape eius vera bulla plumbea in cordula canapis more Ro(mane) Curie impendenti consignatas, nos vero Caspar canonicus ac iudex subdelegatus prenominate litteras antefati domini Francisci prepositi et iudicis delegati patenter in papiro confectas et sigillo eiusdem 25
munitas, ambas siquidem sanas et integras ac omni prorsus vicio et suspicione
B 228^v carentes | nobis pro parte .t. de .t. dicte dyocesis Wesprimiensis in eisdem litteris principaliter nominate exhibitas et presentatas honore et reverencia, quibus decuit, recepimus. Tenor vero dictarum litterarum apostolicarum is est: IULIUS EPISCOPUS. Continencia autem prefatarum litterarum dicti domini Francisci 30
prepositi et iudicis delegati talis est: FRANCISCUS etc.

368 post numerum N 332 372 post numerum N 334

5 prefatos] iterum add. prefatos B 6 florenorum] add. et del. auri in contractu B 11 infrascriptis] infra^{tis} B 14 Wesprimiensis] Wespri(miensis) B 16 Wesprimiensi] Wespri(miensi) B 18 infrascriptis] infra^{tis} B 21 prefatus] prefatas? B 24–25 Francisci] Fran(cisci) B 27 Wesprimiensis] Wespri(miensis) B 28 nominate] nominati? B 29 Tenor] corr. ex tenore B 31 FRANCISCUS] litteris simplicibus scr. B

372., | COMMISSIO AD RESPONDENDUM POSICIONIBUS
 B 230^v

Honorabiles nobis in Christo sincere dilecti! Mittimus vobis posiciones introclusas, porrectas coram nobis iudicialiter pro parte .t. de .t. dyocesis Agriensis contra et adversus nobiles .t. et .G. dicte dyocesis. Mandamus igitur vobis, quibus hoc presens negocium insolidum delegavimus et commisimus, in virtute sancte obediencie etc., quatinus receptis presentibus secunda die post festum .t. nunc venturi ad prefatos .t. et .G. personaliter accedatis et tandem posiciones easdem eisdem vulgari sermone exponatis clare et expresse, ut earum contenta advertant et intelligant, et postquam id feceritis, iubeatis eisdem auctoritate nostra sub pena confessati, quatinus iurent singulariter de calumpnia vitanda et veritate dicenda ac virtutem et formam ipsius iuramenti calumpnie, quod videlicet in huiusmodi iuramento de calumpnia ad quinque precipue iurandum est, eisdemque et eorum cuilibet lucide declaretis, primo videlicet quod credit se iustam causam habere, secundo, quod interrogato non negabit, quod verum esse scit vel credit, tercio, quod scienter non utetur falsa probacione, quarto, quod dilacionem aliquam non petet in fraudem, quinto, quod non dabit, neque dedit, nec promittit, neque promisit aliquid cuiquam pro hac causa, nisi illis personis, quibus leges dare permittunt. Quibus quidem capitulis eisdem .t. et .G. declaratis interrogetis eosdem, si volunt iurare, et si voluerint et iuraverint, iubeatis eisdem eadem auctoritate nostra et sub eadem pena confessati, ut dictis posicionibus medio huiusmodi iuramento per eos prestito respondeant, et tandem queratis ab eisdem, si volunt respondere, et si voluerint, faciatis ad easdem posiciones de membro ad membrum et de sententia ad sententiam per verbum 'scit' vel 'nescit', 'credit' vel 'non credit' respondere directe ac pure et simpliciter ac deinde responsiones eorundem super quolibet articulo fideliter et plene ac expresse conscribatis et copiam huiusmodi responsionum prefato .t. vel eius procuratori id petenti, salvo tamen vestro sallario competenti detis. Et si dicti .t. et .G. aut eorum alter aliquos articulos dictarum posicionum negaverint, extunc .t. die | proxime nunc affuturo ad unum certum et competentem locum in dicta .t. personaliter conveniatis ad eosdemque locum et terminum ac alios duos dies immediate sequentes ad id aptos etc., iuxta vim, formam et tenorem dictorum articulorum negatorum ac de causa sciencie diligenter examinatis et interrogetis, et post hec etc. testimonium perhibere, si vero prefati .t. et .G. aut eorum alter, ut premittitur, iurare et dictis posicionibus respondere noluerint sew noluerit, extunc certificetis eosdem, quod nos posiciones prefa-

2 Honorabiles] *in margine sinistro add.* [q]uorum die sew diebus non festivis B 3-4 Agriensis] Agri(ensis) B 4 igitur] *in margine sinistro add.* infra quintumdecimum diem a die date presencium de vobis fiende computando personaliter etc. B 8 vulgari] wlgari B 14 negabit] *corr. ex deegabit* B 17 cuiquam] cuippiam B 20 iubeatis] *posterius syllaba superscripta corr. ad inhibeatis* B 28 eorum] *add. et del. aliquis* B 31 immediate] inmediate B

tas eorum contumacia requirente declarabimus et habebimus pro confessatis et, sicut iuris fuerit, parti petente iusticiam administrabimus. Quos demum ad videndum et audiendum dictas posiciones per nos declarari pro confessatis ad dictum terminum reportacionis in nostri presenciam peremptorie citetis. Pre-
sentes vero et dictas posiciones vestris litteris relatoriis seriem vestre execu- 5
cionis in se continentibus reclusas nobis ad eundem terminum transmittatis. Datum etc. SUPRASCRIPTIO: Super responsione ad posiciones introclusas et recepcione testium super eisdem posicionibus negatis, si qui fuerint, per vos modo et loco intrascriptis fienda et ad terminum similiter intrascriptum sine
B 231^v crastinacione. | 10

373. NARRACIO PRO REBUS TESTAMENTARIIS ETC.

Thomas etc. Pro parte .t. de .t. executoris testamenti condam magistri Pauli de .t. nobis fuit expositum, quod dictus condam magister Paulus in lecto egritudinis decumbens sanus mente et compos rationis existens testamentum fecisset, in quo inter alias suas testamentarias dispositiones certas res argente- 15
rias et alia nonnulla bona sua penes et apud manus providi .t. de .. .t. etc. causa tucioris conservacionis deposuisse et in deposito habere dixisset easdemque et eadem per dictum exponentem repetere et in pios usus pro refrigerio salutis anime sue exponere et convertere voluisset et commisisset, et quamvis, prout eadem expositio subiungebat, dicti .t. et .t. sepius requisiti fuerint, attamen, 20
nescitur, quo spiritu ducti, res et bona huiusmodi hucusque restituere et red-
dere recusassent et recusarent eciam de presenti piam et extremam voluntatem dicti testatoris turbantes et impediendes temere et de facto in dispendium etc.

379., | AMMONICIO ET CITACIO CONTRA CANONICOS PERSONALEM B 235^r RESIDENCIAM NON FACIENTES

Stephanus etc. dilectis nobis in Christo etc., qui presentibus fueritis requisiti aut alter vestrum fuerit requisitus, salutem in Domino sempiternam et nostris huiusmodi firmiter obedire mandatis! Noveritis, quod, licet iuxta sanctiones sacrorum canonum ecclesiastica beneficia ad hoc sint instituta, ut ea obti-

379 post numeros N 41 et 395

7 SUPRASCRIPTIO] *litteris simplicibus scr.* 10 crastinacione] *post media paginae pars vacua remansit* 12 magistri] *m^{ri} B* 16 providi] *corr. B* 16 .t.] *add. suprascr. et B* 17 in] *corr. ex du B* 18 et] *corr. ex ne? B* 18 pios] *pyos B* 20 dicti] *dictus B add. et del. Paulus B* 24 AMMONICIO] *corr. ex monicio ad amonicio B* 24 CANONICOS] *omisso contractionis, sed addito suspensionis signo canoicos B*

nentes in domo Dei, que est ipsa sancta mater ecclesia, iugiter in obsequiorum divinorum assiduitate deservire teneantur et singula in singulis ecclesiis singulorum exigant residenciam personalem, ut in eisdem honeste et laudabiliter vivant et Domino, in cuius sortem electi noscuntur, sine diminutione exhibeant divinorum obsequiorum famulatum, quia beneficium datur propter officium, 5 ut qui de ecclesia vivit, ecclesie serviat. Nichilominus tamen venerabilis dominus Iohannes custos et canonicus ecclesie prefate, nescitur, quo spiritu ductus, premissa non advertens se a prefata ecclesia consequenterque custodia et canonicatu ac prebenda suis predictis iam a multo tempore absque ulla rationabili

B 235^v causa absentavit et modo absentat eandem ecclesiam debitis obsequiis, | alii 10 eciam oneribus ratione dictorum custodie, canonicatus et prebende suorum predictorum sibi incumbenibus multipliciter defraudans. Quocirca prefatus reverendissimus dominus noster cardinalis ex debito pastoralis sue <cure> officio debitum ad id habens respectum, ne suis temporibus divina obsequia in pretacta ecclesia diminuantur, quin potius ut augeantur, absenciam prenominati domini Iohannis custodis et canonici per amplius, sicuti nec debet, tolerare non vult, quare nos ex speciali eiusdem reverendissimi domini nostri nobis superinde facta commissione dictum dominum Iohannem custodem et canonicum ad residenciam personalem faciendam revocandum duximus et revocamus per presentes. Quapropter vobis prefatis dominis ecclesiarum plebanis et 20 vestrum cuilibet insolidum tenore presencium in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena etc., quatinus receptis presentibus ad prefatum dominum Iohannem custodem et canonicum personaliter accedatis ipsumque ex parte <nostra> peremptorie moneatis et requiratis citetisque et evocetis, quem et nos harum serie monemus et requirimus citamusque et evocamus, 25 ut ipse infra quindecim dierum spacium a die huiusmodi vestre requisicionis, monicionis, citacionis et evocacionis de ipso fiendarum computandorum, quorum 30 dierum | spacium sibi quinque pro primo, quinque pro secundo et reliquos quinque dies pro tercio ac ultimo et peremptorio termino monicioneque canonica et sub pena privacionis dictorum custodie, canonicatus et prebende suorum, que in prefata ecclesia .t. obtinet, prefigimus et assignamus, ad prefatam ecclesiam consequenterque beneficia sua, que, ut prefertur, in eadem obtinet et habet, redire debeat continuam et non fictam residenciam personalem in eisdem ecclesia et beneficiis suis faciens, curam eciam debiti officii sui sollicitè peragens, ne dicta ecclesia per absenciam suam huiusmodi debitis defraudetur 35 ministeriis, sed potius ut per ipsius et aliorum presencialitatem divina ministe-

5–6 beneficium ... serviat] cf. *Sext. I 3 de rescriptis c.15* (Friedberg II col.943).

7 custos] cantor B 8 ecclesia] *posterius suprascr.* B 13 sue] sui B 13 cure] *supplevi* 15–16 prenominati] p(re)nom(in)ati B 16–17 tolerare] tollerare B 17 vult] vlt B 24 nostra] *supplevi*

ria in eadem augeantur, certificantes eundem, quod si id fecerit, bene quidem, alioquin elapsis dictis quindecim diebus ulteriori monicione sew citacione superinde non facta, exigente contumacia et negligencia sua prima die iuridica ipsos quindecim dies immediate sequenti, ad quem eciam ad videndum et audiendum per nos ipsum iuridice et sentencialiter privari beneficiis suis predictis aliasque causam rationabilem, si quam habet iustam, cur ad privacionem beneficiorum suorum huiusmodi procedere non debeamus, allegaturum sub
 B 236^v prescripta excommunicacionis pena per vos citari mandamus nosque tenore | presencium similiter citamus et ad privacionem beneficiorum suorum predictorum iuris ordine observato procedemus. Et tandem diem et locum ipsius vestre citacionis cum nomine citati terminoque huiusmodi sibi prefixo nobis suo modo conscienciose rescribatis, presentes in specie etc.

380. TENOR SENTENCIE DIFFINITIVE PRIVACIONIS BENEFICII

Christi nomine invocato eiusque gloriose matris Virginis Marie tociusque curie celestis triumphantis! Amen! Quia venerabilis dominus Iohannes, custos 15 et canonicus prebendatus in hac ecclesia .t., qui iam a multo tempore ab eadem ecclesia consequenterque custodia, canonicatu et prebenda suis predictis absque ulla rationabili causa absentavit, quatinus rediret et in eisdem ecclesia et beneficiis suis huiusmodi continuam faceret residenciam personalem, iuxta sacrorum canonum sanctiones diebus et terminis legitimis intervenientibus 20 monitus, requisitus, citatus et evocatus ad eandem ecclesiam consequenterque beneficia sua predicta, que in eadem ecclesia obtinet, redire in eisdemque continuam residenciam personalem facere contumaciter recusavit et neque se nobis ad allegandum causam, si quam habebat iustam et rationabilem, cur ad id
 B 237^r non tenebatur, presentare curavit, | per hanc igitur nostram sentenciam diffinitivam, quam in .t. loco pro tribunali sedentes ferimus in hiis scriptis, dicimus, decrevimus, declaramus et pronunciamus prefatum dominum Iohannem dictis suis beneficiis, videlicet custodia, canonicatu et prebenda, quos in prefata ecclesia .t. tenebat et possidebat, privandum fore et esse et privamus ipsumque a consorcio dominorum canonicorum et capituli eiusdem ecclesie eiciendum 30 fore et eicimus eidemque super premissis beneficiis suis, custodia videlicet et canonicatu ac prebenda de iure vacantibus perpetuum silentium imponendum fore et imponimus, de eisdem custodia et canonicatu ac prebenda de iure vacantibus alteri idoneo providentes et ita dicimus, decernimus, declaramus et

4 immediate] immediate B 13 TENOR] *posterius alio colore in margine sinistro scr.* B
 13 SENTENCIE] *alio colore corr. ex sententia* 13 DIFFINITIVE] *posterius alio colore corr. ex diffinitiva* B 14 Christi] Cristi B 27 pronunciamus] pronunciamus B 30 a] *corr. ex con* B

pronunciamus omni meliore modo, via, iure et forma etc., quibus melius etc.
Laus Deo etc.

384., | NARRATIO CITACIONIS AD VIDENDUM ET AUDIENDUM RESTITUI
B 239^v IN INTEGRUM

Thomas etc. Noveritis pro parte discreti domini .t. plebani ac nobilis .t. pa- 5
troni parochialis ecclesie de .t. dyocesis .t. nobis fuisse declaratum, quod, licet
alias nos in quibusdam causa et causis inter circumspectos iudicem et iuratos
cives ac communitatem ville .t. iamfate dyocesis ut actores ab una, necnon pre-
fatos exponentes veluti in causam attractos partibus ab alia coram nobis et in se-
de spirituali Strigoniensi de et super celebracione certarum missarum, necnon 10
tencione et conservacione sacrorum eucharistie et liquoris parvulorumque bap-
tizacione et funerum defunctorum sepultura in capella Beate Virginis in dicta
.t. fundata fiendis aliorumque negociorum in actis cause et causarum huiusmo-
di lacius expressatorum et illorum | occasione mota et vertentibus cum partibus
predictis et earum procuratoribus procedentes sententiam pro dictis iudice, iu- 15
ratis et communitate ac contra prelibatos exponentes et ecclesiam eorundem
parochialem supradictam tulerimus diffinitivam, a qua quidem sententia no-
stra diffinitiva huiusmodi postquam pro parte eorundem exponencium ad Se-
dem Apostolicam appellatum et apostoli petiti fuissent, appellacioni huiusmo-
di etc. detulerimus et ad proseguendam eandem appellacionem certum tempus 20
prefixerimus, ipsi quoque infra tempus prosecucionis huiuscemodi appellacio-
nis existant, tamen, sicuti eadem declaracio sew expositio subiungebat, si in
processu cause predictae et instruccione eiusdem propter nonnulla impedimen-
ta legitima, que ut plurimum ex parte aliorum eis provenissent, excepciones,
responsiones, defensiones et probationes eorundem legitimas et necessarias 25
facere et deducere potuissent, sperassent, et, <ut dicitur, modo reponerentur
et adversus processum et sententiam huiusmodi in integrum restituerentur,
sperarent adversus eandem sententiam nostram se tueri et victores fieri po-
tuisse et posse etc., modo, ex qua sew quibus sententia et processibus nostris
huiusmodi ipsi exponentes sew verius dicta ecclesia eorundem parochialis fuis- 30
sent et essent enormiter et admodum lesi et lesa et non minus in posterum ledi
possent. Quare pro parte eorundem exponencium et ecclesie predictorum fuit
nobis humiliter supplicatum, ut ipsis et ecclesie eorundem huiusmodi de op-
portuno iuris remedio in integrumque restitutionis beneficio providere seque

384 post numerum N 342; Bónis 3904 (c.1500).

1 pronunciamus] pronunciamus B 25 et] add. et del. fce B 26 ut] supplevi 28 sen-
tentiam] s(ente)n(c)yam B 31 in posterum] imposterum B 32 eorundem] eorum
B

et dictam eorundem ecclesiam adversus processum et sententiam nostram supradictos huiusmodi in integrum restituere et ad excepciones, defensiones et probationes eorundem legitimas reponere dignaremur. Et quia ad id predicti iudex, iurati et communitas citandi fore videbantur, vestre igitur et cuiuslibet vestrum devocioni <etc.>, requisitus ad prefatos iudicem, iuratos ac communi-
 B 240^v tatem ville predictae | personaliter accedatis ipsosque iudicem cum duobus iuratis presentis anni ipsorum ac dicte totius communitatis nominibus et in personis, si eorum presenciam commode etc., ad videndum et audiendum prelibatos exponentes, necnon ecclesiam eorundem supradictam adversus processum et sententiam nostram huiusmodi ex causis et rationibus per eos deducendis et
 proponendis in integrum restitui omnibusque excepcionibus, responsionibus, defensionibus et probationibus eorundem omissis in statum pristinum reponi procedendumque et procedi videndum ac audiendum per nos ad premissa omnia et, prout iuris fuerit, ad ulteriora usque ad sententiam diffinitivam inclusive, certificantes etc.

15

385. NARRATIO EXECUTORIALIUM, QUANDO IUDEX, A QUO, FUISSET INHIBITUS, TAMEN IPSI ACTORES INFRA TERMINUM IURIS APPELLACIONEM EORUM NON PROSEQUERENTUR

Thomas Amadeus de Ferraria etc. – ut in aliis formis continentur, per totum debet eo modo scribi usque ad hanc clausulam – a qua quidem sententia
 nostra diffinitiva licet pro parte .t. et .t. fuerit ad Sanctam Sedem Apostolicam illico appellatum et per nos eidem appellacioni reverenter delatum, tamen, quia
 iidem .t. et .t. causam appellacionis eorum huiusmodi infra terminum iuris, prout tenebantur, finire contumaciter neglexerunt, pro eo fuimus pro parte prefati .t. debita cum instantia requisiti, quatinus appellacionem predictam negli-
 gencium dictorum .t. et .t. desertam mansisse et vicio desercionis subiaccuisse et
 subiaccere preinsertamque sententiam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam et expensas per dictum .t. in et pro prosecutione cause huiusmodi factas et in quibus prenominati .t. et .t. per nos condemnati extiterunt,
 B 241^r taxandas fore et esse pronunziare desuperque litteras nostras executoriales |
 decernere et dare dignaremur. Nos vero attendentes, quod ipsi .t. et .t. ad pre-

385 *Bónis* 3905 (c.1500).

3 id] *corr.* ex idem B 5 etc.] *supplevi* 8 commode] comode B 11 restitui] *add.* ad B 11 omnibus] omnes B 11 excepcionibus] excepciones B 11 responsionibus] responsiones B 12 defensionibus] defensiones B 12 probationibus] probationes B 12 omissis] *cum signo contractionis superfluo* ommissis B 18 PROSEQUERENTUR] prosequerent B 21 Apostolicam] *in margine sinistro add.* B 24 finire] *corr.* B 25–26 negligencium] negligencium B 27 diffinitivam] *corr.* B 30 pronunziare] pronunciare B

missa videndum citandi forent, eosdem .t. et .t. ad videndum et audiendum premissa fieri vel dicendum et causam, si quam habebant rationabilem, cur id fieri non debebat, allegandum per certas alias litteras nostras citatorias ad certum terminum competentem nostri in presenciam citari mandavimus et fecimus, in quo nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus 5 comparuerunt coram nobis in iudicio prefati .t. de .t. et .t. de .t. procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem .t. procurator nomine, quo supra, allegavit, quod, quia dicti .t. et .t. appellacionem eorum supradictam infra terminum iuris prosequi et finire neglexissent, appellacio eorundem huiusmodi de iure deserta mansisset et sententia nostra predicta in rem transisset iudicatam, 10 petens per nos pronunnciari eandem appellacionem negligencium dictorum .t. et .t. mansisse desertam et vicio desercionis subiacuisse et subiacere prefatamque sententiam nostram in rem transisse iudicatam et expensas per dictum .t. principalem suum in et pro prosecutione huiusmodi cause factas taxari et desuper litteras opportunas decerni et dari, dictus vero .t. procurator, quorum 15 supra, nominibus dixit causam appellacionis supradicte de voluntate iudicis, ad quem, et non negligencium prefatorum principalium suorum tamdiu prorogata, deinde septima die mensis infrascripti nobis iterum ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio prefati .t. et .t. procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et eodem 20 .t. procuratore instante et petente nos terminum sex dierum tunc proxime et immediate venturorum ad probandum premissam prorogacionem per partem B 241^v adversam | allegatam statuimus et prefiximus. Et quia termino huiusmodi adveniente ipse .t., sed et predicti principales sui dictam prorogacionem per eum allegatam saltem legitime comprobare non potuerunt, et neque aliquam cau- 25 sam rationabilem, cur infrascripta per nos fieri non debuissent, allegarunt, nos propterea preinsertam sententiam nostram exequendam et expensas supradictas taxandas fore et esse pronunnciavimus. Quas quidem expensas tandem die datarum presencium matura deliberacione prehabita ad xxiii florenos, iniurias vero, in quibus etc. dicti .t. et .t. per nos condempnati extiterunt, de consilio et 30 iudicio iurisperitorum ad centum florenos taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a prefato .t. actore, quod ipse in et pro prosecutione presentis cause tantum et plus, videlicet xxiii florenos ac plus exposuit ac necessario expondere debuit, iniurias vero supradictas pro dictis centum florenis pati noluisset et neque vellet eciam de presenti. Postmodum etc., ferimus etc. 35

11 pronunnciari] pronunciari B 11 negligencium] negligen(cium) B 22 venturorum] ventur(orum) B 25 non] corr. B 26 fieri] corr. B 28 pronunnciavimus] pronunnciavimus B 29 iniurias] intiurias B 30 condempnati] condeiati? B 35 neque] necque B

386. PRIVACIO BENEFICIORUM

Nos Dyonisius etc. Quia consideracione debita nobis constitit evidenter ex eo, quod viri discreti .t. <et> .t. ecclesie nostre canonici se ab eadem ecclesia nostra non obtenta a nobis licencia temere absentarunt <in> non modicum ipsius ecclesie et prebendariorum preiudicium, gravamen et dampnum, dicta 5 enim ecclesia nostra debitis fraudabatur obsequiis, sed et prebendariorum iura multipliciter disperibant. Nos vero ex officii nostri debito cupientes malis huiusmodi obviare prefatos .t. et .t. legittime et peremptorie citari et ammoneri fecimus, ut ipsi ad supradictam ecclesiam .. personalem residenciam facturi accederent et eidem in prebendis suis obsequium debitum exhiberent nobiscum 10 et cum aliis fratribus suis, ipsius ecclesie nostre onera incumbencia supportantes. Licet autem per venerabilem patrem, dominum .. episcopum pro parte B 242^r annotati .t. excusacionem |recepimus opportunam, memoratus tamen .t. legittime citatus et ammonitus, nec infra prefixos peremptorios terminos, nec per longa tempora expectatus ad predictam ecclesiam personaliter accedere, neque 15 impedimentum vel causam aliquam, quare id facere negligeret, per se vel alium quoquo modo curavit ostendere coram nobis, unde nos de fratrum nostrorum consilio iamdictum .t. eius absencia non obstante dictis canonicatu, prebenda, quos in preallegata ecclesia nostra obtinebat, exigente iusticia privavimus, immo privamus sentencialiter in hiis scriptis. In cuius rei memoriam etc. 20

387. ALIA SUPER PRIVACIONE ET COLLACIONE ALTERI

Nos Dyo(nisius) etc. significamus, quibus expedit, universis presencium sub tenore, quod, licet discretum virum .t. clericum dyocesis <.t.>, ecclesie nostre canonicum prebendatum tum propter ecclesie nostre debita et consueta in spiritualibus exhibenda servicia, tum per eundem eidem et nobis in temporalibus, in quibus licitum et honestum existit, prebenda obsequia per certas litteras nostras et mandata sub excommunicacionis pena sepe sepius evocassemus, qui in predictis suis canonicatu et prebenda personalem et corporalem de cetero residenciam faceret cum effectu, et nichilominus ex superhabundanti in presenti nostra sancta synodo, paraclito pneumate cooperante per nos celebrata per 30 alias certas litteras nostras ad eandem personalem residenciam faciendam de novo sub pena excommunicacionis ammonuissemus ac per certos executores

3 et] *supplevi* 4 absentarunt] absenta(run)t B 4 in] *supplevi* 6 iura] *add.* redditibus B 8 ammoneri] amoneri B 9 ecclesiam] ecc(lesiam) B 14 ammonitus] amonitus B 14 peremptorios] peremptor(i)os B 22 presencium] presen(cium) B 23 .t.] *supplevi* 24 prebendatum] preben(datum) B 25 per eundem] propter eandem B 27 mandata] man(da)ta B 29 effectu] efectu B 29 ex superhabundanti] exuperhabundanti B 30 synodo] synodo B 32 ammonuissemus] amonuissemus B

ammoneri fecissemus adeo, quod ratione premissorum nullam ignoranciam potuit, nec potest causam pretendere vel allegare, tamen idem .t. in reprobum sensum deditus sew ductus in sue salutis periculum, nostrarum litterarum et processuum in contemptum ac iacturam et dicte ecclesie nostre dampnum non modicum et gravamen, nostros prorsus et per omnia vilipen<den>do proces- 5 sus et litteras ac monita in predictis suis canonicatu et prebenda personalem residenciam per se vel aliam interpositam <personam> faciens hucusque contumaciter venire non curavit. Nos vero iuxta suorum meritorum equalem requisicionem salvo iuris ordine ad privacionem dicti canonicatus rite processimus servatis servandis cum effectu, ut hec in aliis litteris nostris copiosius 10 dinoscuntur contineri. Quapropter, ne occasione dictorum canonicatus et prebende dicta ecclesia | nostra .t. fraudetur divinis obsequiis, fratrum nostrorum de capitulo ecclesie nostre maturo prehabito consilio et tractatu , immo ipsis omnino volentibus dictos canonicatum et prebendam cum omnibus suis iuribus et pertinentiis sic, ut premittitur, per debitam et iuridicam privacionem 15 vacantes dilecto nobis .t., viro benemerito et laudabili, cui aliis litteris nostris vigorosis mediantibus antea promissum ob plurima nobis et ecclesie nostre predictae servicia hactenus et indesinenter exhibita et in futurum fervencius exhibenda dedimus, contulimus et assignavimus, ipsum per bireti nostri capiti suo impositionem investivimus realiter de eisdem. Quocirca venerabilibus etc. 20

388. ITERUM ALIA

Nos etc. Quia rector ecclesie .t., qui se a sua ecclesia presumpsit irrequisita licencia absentare, ex parte nostra legitime citatus et monitus ac longo tempore expectatus ad predictam suam ecclesiam nec vacancie, nec absencie sue causam coram nobis ostendere curavit, ideo nos eundem .t. sua absencia non obstante, 25 dante Domino predicta ecclesia privavimus et privamus sentencialiter in hiis scriptis, vobis dantes et mandantes, quatinus patronis prefate ecclesie insinuetis ex parte nostra huiusmodi privacionis sentenciam, monentes eosdem, ut infra tale tempus ad dictam ecclesiam nobis personam idoneam presentare studeant, alioquin ipsi ecclesie de rectore idoneo providebimus iure mediante. 30

389. PRIVACIO HOSPITALIS

Thomas etc. Licet rectorem hospitalis de .t. pro suis dampnosis negociis et gravibus excessibus, quibus idem hospitale quamplurimum perire et desolari

1 ammoneri] amoneri B 5 vilipen<den>do] vilipendo B 6 monita] m(on)ita v. potius merita(?) B 7 personam] supplevi 10 effectu] efectu B

noscitur, salubriter et paterne corripiendum sepius duximus et monendum, ut mores suos corripere et reatus suos evitaret, hospitale iamdictum tam in spiritualibus, quam in temporalibus sollicitè gubernaret, tamen, quia dictus .t. nostris huiusmodi monitis salutaribus parvipensis in dampnose sue negligencie statu pravis suis moribus non correctis in grave sui ipsius et hospitalis predicti 5
 B 243^r | dispendium dampnabiliter perseverat, quin immo citatus et peremptorie pro eisdem suis negligenciis in grave augmentum illorum coram nobis comparere contumaciter contempsit, nos, qui prompti sumus omnem ulcisci inobedienciam, predictam contumaciam et contemptum, immo et desolacionem hospitalis prefati ulterius sustinere non valentes eundem .t. ab amministrazione et 10 regimine dicti hospitalis suadente iusticia removemus et destituimus in hiis scriptis, vobis mandantes in virtute s(ancte) obediencie, quatinus predictum .t. a dicti hospitalis regimine taliter destitutum apud ipsum hospitale et vestram ecclesiam receptis presentibus publice moneatis mandantes eidem sub pena privacionis sui officii ex parte nostra, ut omni profligata occasione ab eodem 15 hospitale recedat et se de illo et rebus non intromittat, quinimo vobis et magistro .t. gubernacionem committimus et custodiam hospitalis et rerum ipsius, quousque eisdem per nos de alio rectore legitime fuerit provisum etc.

391., IURAMENTUM IUDEORUM |
 B 243^v

Iuras in Iuda in hac forma, videlicet per Deum patrem omnipotentem Sa- 20
 baath, qui apparuit Moyse in rubo vel per verum Adonay patrem, quod respondebis: Recte, et veritatem dices de eo, quod interrogaberis. Respondeat: Iuro. Et si tu culpabilis eris vel periuraberis, sis dispersus inter gentes et moriaris in terra inimicorum tuorum et sic te terra absorbeat, sicut Dathan et Abyron. Respondeat: Amen. 25

393., | ABSOLUCIO [AB] EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIA
 B 244^r

Thomas etc. Noveritis, quod cum alias nos in causa et causis, quam et quas honorabilis dominus Iacobus plebanus de Filka dicte dyocesis contra et ad-

391 *post numerum* N 343 393 *post numerum* N 344

8–9 prompti ... inobedienciam] 2Cor. 10,6.

4 dampnose] dampnosa B 4 sue] sua B 4 negligencie] negligencia B 6 immo] imo B 8 omnem] om(n)i(um) v. ovium ? B 9 immo] imo B 10 amministrazione] aministracione B 16 et] ut? B 18 legitime] le(gi)t(ti)me B 26 [AB]] *posterius suprascr., in margine superiore abscisum* B 28 dyocesis] diocesis B

28 Filka] *Felka, in comitatu Szepes, cf. Csánki I p.250.*

versus egregium Andream Jwsth de .t. eiusdem dyocesis in facto certorum negotiorum in actis cause et causarum huiusmodi expressatorum et eorum occasione coram nobis in sede spirituali Strigoniensi moverat, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus aliasque rite et legitime procedentes definitivam pro dicto domino Iacobo plebano et contra dictum Andream Jwsth 5 tulissemus sentenciam et eam, postquam in rem de iure transisset iudicatam, execucioni demandassemus et litteras executoriales desuper in forma debita decrevissemus et dedissemus. Tandem pro parte dicti Andree fuit nobis expositum, quod, licet ipse vigore dictarum litterarum nostrarum executorialium per certos ex vobis dominis ecclesiarum plebanis prefatis ob non paricionem eis- 10 dem litteris nostris executorialibus et non solucionem rei iudicate excommunicatus in partibus publice denunciatus fuerit, tamen exposit idem Andreas cum prefato domino Iacobo de huiusmodi rebus adiudicatis satisfecisset et se cum eodem superinde per omnia composuisset ipseque dominus Iacobus plebanus propterea in absolucionem ipsius Andree Iwsth consensisset, quare fuit nobis 15 pro parte eiusdem Andree humiliter supplicatum, ut sibi superinde de absolucionis beneficio providere dignaremur. Nos vero attendentes, quod sancta mater etc., favorabilem, eundem Andream Jwsth a prescripta excommunicacionis sententia absolvendum et absolucionem eiusdem vobis dominis ecclesiarum plebanis prefatis insolidum committendam fore decrevimus, prout decernimus 20 per presentes. Quocirca devocioni vestre etc., requisitus, prefatum Andream Jwsth, si vobis vel alteri vestrum ex assercione dicti domini Iacobi plebani vel alias legitime de satisfaccione et compositione predicta constiterit, non autem alias aliter ultra vel alio modo, a prescripta excommunicacionis sententia auctoritate nostra vobis et cuilibet vestrum in hac parte per presentes attributa 25 absolvatis vel alter vestrum absolvat eundem communioni fidelium, participacioni sacramentorum et sancte matris ecclesie unitati restituentes, iniuncta sibi superinde penitencia salutaris et recepto ab eodem primitus iuramento corporali etc. Quem tandem sic absolutum in vestris et cuiuslibet <vestrum> ecclesiis populo fidei nuncietis sew alter vestrum nunciet. Presentes autem post 30 earum etc. Datum Strigonii.

1 dyocesis] diocesis B 6 tulissemus] tullissemus B 8 Andree] Andre B 12 denunciatus] denunciatus B 15 Andree] Andre B 16 Andree] Andre B 26–27 participacioni] participaciony B 29 vestrum] *supplevi* 30 nuncietis] nuncietis B 30 nunciet] nunciet B

395., | NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM
B 244^v

Thomas etc. Noveritis, quod orta dudum coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi inter .t. de .t. ut actorem et principalem ab una et .t. de .t. veluti in causam attractum et similiter principalem ab alia partibus in, de et super facto .t. et .t. in actis cause et causarum huiusmodi lacius expressatorum illorum- 5
B 245^r que occasione quedam litis et | quescionis materia nos in eisdem causa et causis citacione eiusque execucione legitimis precedentibus ac auditis proposicionibus, responsionibus et allegacionibus parcium supradictarum habitaque litis contestacione, receptis eciam et examinatis certis testibus per ipsas partes et earundem procuratores factis et productis hincinde coram nobis aliasque rite 10 et legitime servatisque servandis procedentes tandem de anno Domini millesimo quingentesimo sexto tercia die mensis Decembris nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus et prefato .t. actore personaliter, citra tamen quorumcumque procuratorum suorum per eum antea constitutorum revocacionem, et circumspecto .t. procuratore et eo nomine prefatorum 15 .t. et .t., prout de sue procuracionis mandato nobis ex actis cause et causarum supradictarum constitit et constat, hincinde comparentibus et petentibus ac instantibus causa et causis in eisdem, quatinus antea non fuerat conclusum, in Dei nomine duximus concludendum et conclusimus habuimusque et habere volumus pro concluso et nichilominus visis accione, petitione, responsione, 20 probacionibus et aliis <in> causa et causis huiusmodi factis et productis coram nobis iurisperitorum nobiscum communicato consilio maturaque deliberacione superinde prehabitis ad sentencie nostre diffinitive infrascripte ferende et promulgande prolacionem duximus procedendum eamque nostram sententiam diffinitivam ex hiis, que vidimus et cognovimus, in scriptis tulimus et pro- 25 mulgavimus sub huiusmodi tenore: CHRISTI NOMINE INVOCATO ETC. A qua quidem sententia nostra diffinitiva etsi illico post illius prolacionem per .t. de .t. actorem ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et per nos eidem appellacioni ob reverenciam eiusdem Sancte Sedis Apostolice reverenter delatum fuerit, tamen, quia idem .t. huiusmodi appellacionem suam nedum infra terminum per nos sibi ad prosequendam eandem prefixum, sed et expost prosequi minime curavit, nos similiter citacione eiusque execucione legitimis precedentibus et circumspecto Iohanne litterato etc. Strigonii residenti dicti .t. actoris, necnon honorabili .t. procuratore dicti .t. procuratoribus, prout videlicet de eorundem procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex eisdem 35
B 245^v actis | cause et causarum iamdictarum constitit et constat, coram nobis ad iu-

395 *post numerum* N 345

5–6 expressatorum illorumque] *recte forsā* expressato illiusque? 11–12 anno...Decembris] 6 Dec. 1506 14 antea] ante ea B 18 antea] ante ea v. an(t)ea B 21 in] *supplevi* 25 cognovimus] cognovivims B

ra reddenda et causas audiendas pro tribunali sedentibus in iudicio hincinde comparentibus ipsoque Iohanne procuratore nomine, quo supra, appellacioni prefate per expressum, eciam quatinus desertata non esset, renunciante et predicto magistro Calixto id petente et instante appellacionem predictam desertam fore ac vicio desercionis subiucuisse et subiacere prefatamque sententiam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam ac expensas pro parte prefatorum .t. et .t. in et pro prosecucione cause et causarum huiusmodi factas taxari et moderari debere pronuncciamus. Quas quidem expensas nos tandem die datarum presencium matura deliberacione et provida moderacione prehabitis ad octo florenos auri taxavimus et limitavimus, recepto iuramento a prefato .t. procuratore nominibus, quibus supra, quod dicti sui principales in et pro prosecucione presentis cause et causarum huiusmodi tantum et plus, videlicet octo florenos exposuerunt sew necessario exponere debuerunt. Postmodum etc. ferimus hiis scriptis, prefatos octo florenos nomine expensarum prefatarum per nos taxatos ac alios quatuor florenos in et pro expedicione presencium litterarum nostrarum executorialium expositos, ad quos scilicet quatuor florenos nos presentes litteras executoriales taxamus et in eisdem quatuor florenis dictum .t. <de> predicto .t. similiter condempnamus, eisdem aut eorum procuratori legitimo dare, restituere et persolvere ac alias sentencie nostre preinserte omnimode parere et se obtemperare debeat et teneatur realiter et cum effectu etc.

396. NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM

Thomas. Dilectis nobis in Christo universis et singulis dominis abbatibus, prepositis tam regularibus, quam secularibus, decanis, archidiaconis, cantoribus, custodibus, succentoribus, sacristis, cathedralium et collegiatarum canonicis parochialiumque ecclesiarum plebanis ac capellarum et altarium rectoribus | eorumque vicesgerentibus, necnon capellanis curatis et non curatis ceterisque presbiteris et clericis ac notariis et tabellionibus publicis quibuscumque in et sub Strigoniensi ac eius iurisdiccione spiritali etc. ubivis constitutis et existentibus, necnon illi vel illis, ad quem vel ad quos presentes nostre pervenerint littere, et qui cum presentibus fueritis requisiti aut etc. Noveritis, quod orta dudum inter honorabilem dominum Valentinum presbiterum, rectorem hospitalis Sancti Spiritus de Pazthoh dicte Agriensis ut actorem et principalem ab una et similiter venerabilem dominum Iacobum Cholnok dictum alias plebanum

3 renunciante] renunciante B 18 de] *supplevi* 21 effectu] effectu B 24 quam secularibus] *posterius suprascr.* B 29 iurisdiccione] iurisdiccione B 33 Agriensis] *add. et del. diocesis* B

de Echek prefate Waciensis dyocesium velut in causam attractum et similiter principalem ab alia partibus in, de et super facto .t. eorumque occasione coram nobis in hac alma sede spirituali Strigoniensi quedam litis et quescionis materia, in qua oblati pro utraque parte libello convencionalis et reconventionali ac habita litis contestacione, nonnullis testibus pro fundanda intencione dicti 5 domini Valentini de nostra iudiciaria in hac parte commissione receptis et examinatis ac attestacionibus testium eorundem coram nobis exhibitis et productis illisque apertis et publicatis aliasque rite et legitime cum partibus predictis et earundem procuratoribus procedentes tandem de anno Domini infrascripto septima die mensis Maii nobis ad iura reddenda et causas audiendas pro 10 tribunali sedentibus et prefato domino Valentino actore per se personaliter, citra tamen quorumcumque procuratorum suorum per eum antea constitutorum revocationem ab una et circumspecto Iohanne litterato de Ilswa Strigonii residenti procuratore legitimo antefati domini Iacobi ab alia partibus coram nobis in iudicio comparentibus idem dominus Valentinus causa et causis in 15 huiusmodi quantum fuit et erat, conclusit et per nos concludi et sententiam diffinitivam ferri instanter petiit, nos tunc dicto Iohanne procuratore, cuius supra, nomine presente et intelligente et nullam causam saltem rationabilem, cur id fieri non debebat, allegante in eisdem causa et causis, quatinus antea con-

B 246^v clusum non fuisset, in Dei nomine | concludendum duximus et conclusimus ac 20 ad prolacionem sentencie nostre diffinitive procedendum duximus et processimus eamque per ea, que vidimus et cognovimus, de iurisperitorum consilio tulimus et promulgavimus in hunc, qui sequitur, modum: CHRISTI NOMINE INVOCATO ETC. A qua quidem sententia nostra diffinitiva etsi illico pro parte prefati domini Iacobi fuerit ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et 25 per nos appellacioni eidem reverenter delatum, tamen, quia idem Iacobus appellacionem suam huiusmodi infra terminum iuris per nos sibi ad id prefixum prosequi neglexit, nos similiter citacione eiusque execucione legitimis precedentibus aliasque rite et legitime procedentes presente dicto domino Iacobo et consimiliter nullam causam saltem rationabilem, cur id fieri non debebat, al- 30 legante appellacionem predictam desertam fore et esse et vicio desercionis subiacuisse et subiacere prefatamque sententiam nostram diffinitivam in rem de iure transisse iudicatam et expensas pro parte prelibati domini Valentini in et pro prosecucione cause et causarum huiusmodi factas taxari debere pronunciamus. Quas quidem expensas tandem die datarum presencium ad viginti 35 florenos etc.

1 dyocesium] diocesum B 1 velut] velud B 5 contestacione] conte(staci)one B
 8 apertis] appertis B 20 non fuisset] in margine inferiore add. B 34–35 pronuncciamus]
] suprascr. B

1 Echek] Etyek (?), in comitatu Pest, cf. Györffy IV p.570.

397. NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM

Thomas etc. Noveritis, quod in causa et causis, quam et quas .t. de .t. contra .t. de .t. racione .t. coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi moverat, citatione eiusque executione legitimis precedentibus aliasque nos causa et causis in eisdem cum partibus predictis et earum procuratoribus rite et legitime procedentes et deinde de anno Domini millesimo quingentesimo sexto tertia die mensis .t. nobis ad iura reddenda etc. comparuerunt coram nobis in iudicio .t. procurator legitimus .t. ab una et .t. similiter procurator legitimus .t., prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracionum mandatis nobis ex actis cause et causarum supradictarum constitit et constat et eisdem .t. et .t. procuratoribus nominibus, quibus supra, <in> causa et causis huiusmodi B 247^r concludentibus et per nos | concludi et diffinitivam sententiam ferri instantanter petentibus in causa et causis huiusmodi, quatinus antea non fuisset conclusum, in Dei nomine conclusimus ac ad prolacionem sentencie diffinitive processimus eamque in scriptis tulimus et promulgavimus in hunc, qui sequitur, modum: 15 CHRISTI NOMINE ETC. A qua quidem sententia nostra diffinitiva etsi illico post illius prolacionem fuerit pro parte .t. ad Sanctam Sedem Apostolicam appellatum et eidem appellacioni per nos reverenter delatum, tamen, quia idem .t. appellacionem suam huiusmodi tam infra terminum per nos sibi statutum, quam eciam ex post prosequi neglexit, ideo nos similiter citatione eiusque executione legitimis precedentibus aliasque rite et legitime procedentes instante 20 circumspetto .t. procuratore nomine, quo supra, appellacionem predictam desertam et sententiam nostram predictam in rem de iure transisse iudicatam et expensas pro parte dicti .t. principalis sui in et pro prosecutione cause et causarum huiusmodi factas taxari debere pronuncciavimus easdemque die datarum 25 presencium <etc.>

399., | AMMONICIO CONTRA EPISCOPUM, QUI RECUSARET EXEQUI
B 247^v MANDATUM APOSTOLICUM

B 248^r | Thomas Amadeus etc. Noveritis, quod die datarum presencium honorabilis magister Petrus de .t. nuncius et procurator religiosarum dominarum 30 priorisse et sanctimonialium de Insula Leporum dicte Wesprimiensis dyoce-

399 post numerum N 346; Bónis 3906 (c.1500).

3 hac] add. et del. part B 8 .t.] suprascr. B 11 in] supplevi 26 etc.] supplevi 27 AMMONICIO] littera addita corr. ex monicio ad amonicio B 30 nuncius] nuncius B 745.31-746.1 dyocesis] diocesis B

6 de anno...sexto] 1506 31 Insula Leporum] Margitsziget, in comitatu Pilis, cf. Györffy IV pp.644-657.

sis nostram veniens in presenciam quasdam litteras reverendi in Christo patris, domini Mercurii etc. et ipsius Sacri Pallacii Apostolici causarum causeque et causis appellacionis et appellacionum inter easdem dominas priorissam et sanctimoniales ab una, necnon reverendissimum d(ominum) episcopum ac capitulum, prepositum et canonicos ecclesie Quinqueecclesiensis ab alia parti- 5 bus coram eo vertentibus ab eodem domino nostro papa auditoris specialiter deputati compulsorias speciales reverendo in Christo patri, domino Andree episcopo Thermopilensi in .t. commoranti directas vigesima quarta die mensis Marcii proxime preteriti sub eius sigillo impendenti cere rubee impresso confectas et emanatas sanas, integras et omni prorsus vicio et suspicione carentes 10 nobis ostendit et exhibuit declarando, quod, licet ipse huiusmodi litteris compulsoriis antedicto domino Andree episcopo et executori earundem litterarum presentatis eundem dominum Andream episcopum, quatinus idem onus executionis litterarum et commissionis huiusmodi acceptaret, in se assumeret easdemque iuxta vim, formam et tenorem earundem debite exequeretur, iteratis 15 vicibus requisiverit, nichilominus tamen idem d(ominus) Andreas episcopus, nescitur, quo spiritu ductus, onus huiusmodi acceptare <et> in se assumere litterasque et mandatum apostolicum eiuscemodi exequi nulla causa saltem rationabili assignata hactenus recusasset et recusaret de presenti mandatum B 248^v apostolicum parvi faciens, penas ac censuras in prescriptis litteris | apostoli- 20 cis contentas in eum ea ratione latas incurrere non formidans, in dispendium salutis anime sue, predictarum quoque dominarum priorisse et sanctimonialium dampnum iuriumque detrimentum manifestum. Quare fuimus pro parte earundem dominarum priorisse et sanctimonialium debita cum instancia requisiti, ut ipsis super hiis de opportuno iuris remedio providere et in sustentacionem iurisdiccione apostolice contra prefatum d(ominum) Andream episcopum et executorem litteras opportunas decernere dareque et concedere atque eundem, ut mandatum apostolicum huiusmodi exequeretur, nostris ordinaria et apostolice legacionis nate auctoritatibus, quibus fungimur, coercere et compellere dignaremur. Nos vero requisicionibus huiusmodi tamquam 30 iustis et rationabilibus inclinati vestre et cuiuslibet etc., ad pretactum dominum Andream episcopum personaliter accedatis ipsumque ex parte nostra diligenter requiratis et moneatis, quem et nos harum <serie> sic requirimus et monemus primo, secundo, tercio et peremptorie eidemque in virtute sancte obediencie et sub penis infrascriptis committatis, prout et nos tenore presentium committimus et mandamus, quatinus idem infra trium dierum spacium a die requisicionis et monicionis huiusmodi de ipso fiendarum computandorum,

8 directas] directivas B 11 declarando] declaran^o B 12 Andree] Andre B 17 et] supplevi 33 serie] supplevi 35 infrascriptis] infra^{tis} B

8–9 vigesima...preteriti] 24 Martii

quorum dierum spacium eidem pro omni dilacione terminoque peremptorio ac monicione canonica et sub interdicti ab ingressu ecclesie et suspensionis a divinis ac excommunicacionis penis assignetis, prout eciam nos assignamus, idem onus et execucionem prememoratarum litterarum compulsoriarum antedicti domini Mercurii auditoris acceptare, in se assumere atque iuxta vim, formam 5 et tenorem earundem quoad omnes ipsarum clausulas et continencias easdem servatis servandis diligenter, debite et effectualiter exequi debeat et teneatur. Qui quidem dominus Andreas episcopus si id fecerit, bene quidem, alioquin si secus fecerit, extunc aliorum trium dierum canonica | monicione premissa ingressum ecclesie eidem interdicimus in hiis scriptis. Si vero interdictum hu- 10 iusmodi per alios tres dies prefatos tres dies immediate sequentes sustinuerit, eundem simili canonica monicione premissa in hiis scriptis suspendimus a divinis. Verum si prefatas interdicti et suspensionis sentencias per alios tres dies prefatos sex dies immediate sequentes animo, quod absit, sustinuerit indurato, eundem in hiis scriptis ex nunc ut extunc et ex tunc prout exnunc sententia ex- 15 communicacionis innodamus et nichilominus eundem d(ominum) Andream episcopum in nostram peremptorie citetis presenciam, quem et nos harum serie sic citamus, ut ipse decima die post dictos novem dies immediate sequenti, si ipsa decima dies iuridica fuerit et nos vel alium loco nostri per nos ad id surrogandum pro tribunali sedere contigerit, alioquin prima die iuridica extunc 20 immediate sequenti, qua, ut premittitur, nos vel alium per nos ad id surrogandum pro tribunali sedere contigerit, compareat legittime Strigonii coram nobis vel surrogando prefato per se vel per suum procuratorem idoneum ad causam huiusmodi sufficienter instructum ad videndum et audiendum se propter non paricionem monicioni et requisicioni predictis dictas interdicti et suspensionis 25 ac excommunicacionis sentencias per nos, ut premittitur, latas incidisse declarari vel dicendum et causam, si quam habuerit rationabilem, allegandum, quare premissa fieri non debeant, et alias dicendum, audiendum, faciendum et recipiendum, quod iusticia suadebit et ordo dictaverit rationis, certificantes nichilominus eundem d(ominum) episcopum, quod sive ipse in dicto citacio- 30 nis termino compareat Strigonii coram nobis vel dicto per nos surrogando in iudicio, sive non, | nos vel surrogandus prefatus ad declaracionem predictarum sentenciarum et alias graviores penas et sentencias, prout iuris fuerit, procedemus sew procedet dicti domini episcopi contumacia in aliquo non obstante etc.

35

7 effectualiter] efectualiter B 11 immediate] inmediate B 14 immediate] inmediate B
 15 nunc] *add. et del. pro tunc* B 15 tunc] *add. et del. ex* B 18 immediate] inmediate B
 21 immediate] inmediate B 22 legittime] *corr.* B 34 contumacia] cont(umaci)a B

402., | NARRACIO LITTERE EXECUTORIE CUM PUBLICACIONE
 B 250^v EXCOMMUNICACIONIS

Noveritis, quod nos in causa et causis, quam et quas .t. de .t. contra .t. de .t. racione certarum iniuriarum in actis cause huiusmodi coram nobis lacius de-
 ductarum earumque occasione coram nobis in hac sede spirituali Strigoniensi 5
 moverat, citacione eiusque execucione legitimis precedentibus aliasque rite et
 legitime procedentes de anno Domini infrascripto ultima die mensis Augusti
 nobis ad iura reddenda et causas audiendas etc. sedentibus comparuerat co-
 ram nobis in iudicio prenommatum .t. actor citra revocationem quorumcum-
 que procuratorum suorum antea per eum constitutorum ab una et discretus 10
 Mathias de Zagrabia procurator legitimus annotati .t. rei, prout videlicet de
 B 251^r sue procuracionis mandato nobis | ex actis cause et causarum huiusmodi con-
 stitit et constat, et eodem .t. actore petente nos in eisdem causa et causis, qua-
 tinus antea non fuisset conclusum, in Dei nomine conclusimus ac ad prola-
 cionem sentencie nostre diffinitive processimus eamque in scriptis tulimus et 15
 promulgavimus in hunc, qui sequitur, modum: CHRISTI NOMINE INVOCATO
 ETC. Post cuius quidem sentencie nostre diffinitive pronuncciationem fuimus
 pro parte prefati .t. debita cum instancia requisiti, ut ad publicacionem dicte
 excommunicacionis sentencie contra prefatum .t. procedere et litteras desuper
 oportunas decernere dareque et concedere dignaremur. Nos vero attenden- 20
 tes requisicionem huiusmodi fore iustam et iuri consonam dictam excommu-
 nicacionis sentenciam publicandam duximus et decernimus, presentes litteras
 nostras desuper decernentes. Quocirca <etc.>

403. NARRACIO CITA(CIONIS) PROPTER INDEBITAM
 SCANDALIZACIONEM

Noveritis nobis pro parte .t. et .t. dicte .t. dyocesis fuisse expositum, quod,
 licet alias ipsi ad instanciam .t. de .t. prefate dyocesis per processus alme se-
 dis Strigoniensis observari solitos excommunicati et deinde ab huiusmodi ex-
 communicacionis sentencia ea condicione absoluti, ut ipsi .t. et .t. expensas
 contumacie predicto .t. reficere et persolvere deberent et tenerentur, sub rein- 30
 cidencie pena per nos extiterint, ipsi eciam expensas huiusmodi antedicto .t.

402 post numerum N 348

8 comparuerat] comparueret(?) B 10 antea] ante ea B 14 antea] ante ea B 17 dif-
 finitive] d(iffini)tive B 22 duximus] debuimus(?) B 23 etc.] *supplevi* 26 dyoce-
 sis] diocesis B iterum add. nobis B 27 dyocesis] diocesis B 30 tenerentur] tenerent B
 31 pena] iterum add. absoluti B

7 ultima...Augusti] 31 Aug.

refecerint et persolverint, nichilominus tamen idem .t. tandem, nescitur, quo spiritu ductus, antedictos .t. et .t. per nos excommunicari et aggravari vigore aliarum litterarum nostrarum, in partibus excommunicatos, aggravatos denunciari et scandalizari procurasset et fecisset in dispendium salutis animarum suarum dictorumque exponencium preiudicium, scandalum et iniuriam 5 valde magnum. Quare fuit nobis pro parte predictorum .t. et .t. humiliter supplicatum, ut ipsis super | hiis de opportuno iuris remedio providere et eosdem ab huiusmodi censuris ecclesiasticis absolvere et absolvi mandare dignaremur. Et quia predictus .t. ad id citandus fore videbatur, vestre igitur etc., compareat ad videndum et audiendum predictos .t. et .t. a predictis excommunicacionis, 10 aggravacionis <penis> per nos absolvi vel dicendum causam rationabilem, cur etc., prefatisque .t. et .t. super premissis de iuris etc.

404. CITACIO CUM INHIBICIONE CONTRA SECULARES

Pro parte .t. de .t. nobis fuit expositum, quod, licet ipsa dudum alias matura deliberacione prehabita domum suam lapideam in civitate Pestiensi prefata 15 habitam ad pias causas pro salute anime sue disponens ecclesie parochiali Beate Marie Virginis in elemosinam perpetuam deputaverit, donaverit et ascripserit, ipsam ecclesiam Beate Virginis heredem sibi in ea domo instituens, volueritque nichilominus et se ad id per expressum eidem ecclesie obligaverit, quod ipsa non solum in vita, verum eciam in mortis sue articulo cuiquam de do- 20 mo ipsa contra premissam suam donacionem disposicionem aliquam facere minime valeret, voluntati et facultati suis huiusmodi in ea parte penitus renuncians, nichilominus tamen quidam Iohannes Jane nuncupatus, Bohemus mercator pretendens se prefati Kazmerii, domini et mariti prefate exponentis certa summa florenorum auri et quantitate pecuniarum creditorem sibi- 25 dictum Kazmerium debitorem et per consequens se dominum domus predictae esse huiusmodi pretensorum debitorum pretextu eandem exponentem coram prudentibus iudice et iuratis civibus dicte civitatis Pestiensis litibus inquietans et molestans, domum antedictam sic, ut prefertur, diu ante per ipsam expo- 30 nentem | in pios usus deputatam et donatam a predicta ecclesia Beate Virginis alienare et sibi ipsi usurpare, appropriare per iudicem et iuratos antedictos estimari et statui facere, quominus dictam piam voluntatem iamdicte exponentis infringere et frustrare prefatamque ecclesiam domo eadem privari et dampni-

3-4 denunciari] denunciari B 5 scandalum] scandallum B 11 penis] *supplevi*
 17 ascripserit] asscripserit B 20 sue] sive(?) B 22-23 renuncians] renuncians B
 23 Jane] Jaur(?) B 26 se] *add. et del.* dictum B 27 pretensorum] pre(te)nsorum B
 28 prudentibus] pruden(tibus) B 28 Pestiensis] Pestren(sis)(?) B 31 sibi ipsi] sibipsi B

ficari posset, niteretur et vellet in dispendium salutis anime sue antedictae exponentis detrimentum et preiudicium valde magnum. Quare etc., citacionem legitimam una cum inhibicione inserta ad partes auctoritate ordinarie in forma solita et consueta contra pretactos Iohannem Jane ex adverso principalem ac iudicem et iuratos omnesque alios et singulos sua communiter vel divisim 5 interesse putantes in execucione presencium nomin[andos] ad partes etc., ad prefatum Iohannem personaliter accedatis etc., certificantes etc. ET INSUPER post dicte citacionis huiusmodi execucionem antedictis Iohanni Jane principali, necnon iudici et iuratis supradictis omnibusque aliis et singulis sua communiter vel divisim interesse putantes et in execucione presencium nominandis et 10 de quibus requisiti fueritis sew alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostra sub prefata excommunicacionis pena inhibeatis, quibus et nos harum serie sic inhibemus, ne ipsi vel eorum quippiam alter lite et causa sic, ut premittitur, coram nobis vertente, mota et pendentibus indecisis in vilipendium et contemptum litis pendencie et iurisdiccione nostre huiusmodi, preiudicium vero, 15 dampnum et iniuriam prefate exponentis sew verius antedictae ecclesie Beate Virginis quicquam ratione dicte domus per se vel per alium verbo vel facto, directe vel indirecte aut quovis alio quesito sub colore attemptare sew etiam innovare presumant sew alter eorum presumat, quam excommunicacionis penam et sentenciam in eos et eorum quemlibet contrafacientes et contrafacien- 20 tem ac inhibicioni nostre huiusmodi parere recusantes sew recusantem exnunc prout et[c]. | trium dierum canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, ipsosque et eorum quemlibet incurrere et incurrisse declaramus ipso facto. Et tandem seriem huiusmodi vestre execucionis etc.

405. AMMONICIO CUM INHIBICIONE ET ARRESTO SEQUITUR

25

Pro parte circumspectorum .t. et .t. de .t. executorum sew fidei commissariorum testamenti sew ultime voluntatis honorabilis condam .t. de .t. dyocesis .t. nobis fuit expositum, quod, licet antedictus condam .t. in extremis vite sue positus sanus mente et compos rationis de bonis et rebus suis sibi a Deo collatis solempniter et consulte testamentum ultimum condens inter alias suas testa- 30 mentarias dispositiones sex florenos auri suos, quos tunc quidam .t. habuisset et modo haberet apud se, et nonnulla alia bona sua in huiusmodi testamento suo declarata et descripta per antedictos exponentes, executores scilicet et fidei commissarios testamenti ipsius per eum constitutos a predicti .t. et aliorum

1–2 exponentis] iterum add. anime B 4 principalem] prin(cipa)lem B 8–9 principali] prin(cipa)li B 13 vel] et(?) B 17 vel] et(?) B 19 presumant] presumant B 19 presumat] presumat B 25 AMMONICIO] corr. ex monicio ad amonicio B 25 ARRESTO] aresto B 28 .t.] talis B

quorumcumque habencium et detinencium manibus extorquendos, reha-
 bendos et requirendos ac pro eiusdem testatoris anime salute ecclesie .t. parochiali
 et pro ipsius fabrica et necessitate iuxta eorundem executorum arbitrium et vo-
 luntatem assignandos et assignanda, ordinandos et ordinanda dispensandos-
 que et dispensanda reliquisset, legasset et iussisset, et quamvis, sicuti eadem 5
 expositio continebat, cognicio et decisio similium causarum testamentariarum
 et huius quoque cause testamentarie iuxta sacrorum canonum sanctiones, sed
 et huius Regni Hungarie decreta non nisi ad ecclesiasticum iudicem eiuscemo-
 di cause competentem, executio quoque ipsius testamenti et voluntatis ultime
 antefati testatoris eciam iuxta eiusdem ordinacionem dumtaxat ad ipsos expo- 10
 nentes, testamenti huiusmodi executores spectaverit et spectet fierique debue-
 rit et debeat, nichilominus tamen circumspecti .t. et nonnulli alii eiusdem in
 hac parte complices, necnon iudex et iurati cives civitatis Budensis, nescitur,
 quo spiritu ducti, spretis et postergatis pretactis exponentibus, executoribus et
 voluntate iamfati testatoris se de testamento eiusdem huiusmodi temere et de 15
 B 253^r facto ingerere et impedire, | utpote .t. et ipsius complices antedicti legata, res,
 bona et pecunias huiusmodi ad se levare, recipere et pro eorundem voluntatis
 libito dispensare satagentes illas et eadem apud pretactum .t. et alios habentes
 et detinentes auctoritate dictorum iudicis et iuratorum secularium et in
 hac causa testamentaria, ut prefertur, incompetencium iudicum arrestari face- 20
 re, ipsi quoque iudex et iurati arrestare et quominus res, pecunie, bona et legata
 huiusmodi manibus et potestati dictorum exponencium executorum dentur et
 restituantur, per ipsos quoque exponentes executores iuxta dicti testatoris vo-
 luntatem disponi, ordinari, dispensari et voluntas ac testamentum ipsius testa-
 toris exequi et adimpleri possit, se opponere, antefati eciam .t. et alii habentes 25
 et detinentes illa et illas eisdem exponentibus repetentibus restituere denega-
 re aliasque testamentum et voluntatem dicti testatoris, necnon ecclesiasticam
 iurisditionem turbare presumpsissent et presumerent tam coniunctim, quam
 divisim sententiam excommunicacionis et penas alias a iure contra ipsos latas
 et inflictas propterea incurrere non formidantes in dispendium salutis anima- 30
 rum ipsorum dictorumque etc., providere et ammonicionem legitimam cum
 sententia excommunicacionis contra pretactos .t. et eius complices, necnon iu-
 dicem, iuratos ac .t. omnesque alios et singulos res, bona et legata huiusmodi
 habentes et detinentes ad partes in forma etc. dignaremur. Nos vero etc. ve-
 stre et cuiuslibet vestrum devocioni etc., requisitus, ad pretactos etc., ferimus 35
 in hiis scriptis, pretacti .t. et ipsius complices a perturbacionibus, molestacio-
 nibus, impedimentis, opposicionibus et aliis premissis cessare legataque hu-

4 assignanda] *corr. ex assignandas* B 9 competentem] *competen(tem)* B 15 de] *add. et del. huiusmodi* B 20 arrestari] *arestari* B 21 arrestare] *arestare* B 23 executores] *ex(ecutor)es* B 28 iurisditionem] *iurisditionem* B 31 ammonicionem] *amonicionem* B

iusmodi per ipsos exponentes pacifice exigere, levare, disponere et dispensare
 permittere antefatique iudex et iurati cives arrestum supradictum amovere et
 relaxare ab oppositionibusque, turbacionibus et impedimentis cessare, preliba-
 ti vero .t. et .t. ac alii supradicti legata, res, pecunias et bona huiusmodi habentes
 et detinentes non obstante dicto vel quocumque alio sequestro vel arresto 5
 sive eciam mandato predictorum et quorumcumque iudicum secularium iam
 B 253^v facto vel fiendo manibus dictorum exponencium tradere, dare et assignare | et
 restituere debeant et teneantur realiter et cum effectum. Qui si id etc., salvo etc.,
 certificantes etc., non obstante etc. INSUPER VOBIS OMNIBUS et singulis domi-
 nis supradictis nostris in hac parte executoribus sub prefata excommunicacio- 10
 nis pena firmiter precipientes mandamus, quatinus post huiusmodi vestram,
 immo verius nostram ammonicionem vel eciam citacionem ac huiusmodi litte-
 rarum nostrarum execucionem supranominatis .t., complicibus, iudici, iuratis,
 .t. et aliis supradictis et de eis sew eorum altero factas ac dum et quando super
 hoc cum presentibus fueritis requisiti sew alter vestrum fuerit requisitus, 15
 eisdem .t., complicibus, necnon iudici, iuratis ac .t. omnibusque aliis et singu-
 lis vobis in execucione presencium nominandis sub eadem excommunicacio-
 nis late sentencie, necnon mille florenorum auri, duabus camere Strigoniensi
 et tertia partibus dictis exponentibus aplicandorum penis, ne ipsi vel eorum
 alter lite et causa huiusmodi sic coram nobis et in sede spiritali Strigoniensi 20
 motis et pendentibus indecisis de testamento ac bonis, rebus, pecuniis et lega-
 tis supradictis se ingerere, impedire illudque et dictam nostram ecclesiasticam
 iurisdiccione[m] atque bona, res, pecunias et legata huiusmodi dictis exponen-
 tibus restituere volentes turbare, molestare et impedire seque, quominus illa
 et eas ipsi exponentes levare, habere, disponere et dispensare possint, oppone- 25
 re, alii vero habentes et detinentes eadem et easdem alicui sew aliquibus aliis
 preterquam dictis exponentibus dare et assignare seque ad premissa contra vo-
 luntatem dictorum exponencium ingerere et impedire audeant vel debeant per
 se vel per alium, publice vel occulte, directe vel indirecte aut quovis quesito sub
 colore, ex parte nostra inhibeat[is] bonaque, res, pecunias et legata huiusmodi 30
 apud quoscumque illas et illa habentes et detinentes ac dictis exponentibus
 restituere recusantes auctoritate nostra arrestetis et sequestretis ac sub firmo
 arresto et sequestro teneatis, contrarium vero facientem sew facientes exnunc
 prout extunc et extunc prout exnunc penas et sentencias supradictas ipso facto
 incurrere volumus et incurrisse declaramus. Et tandem seriem ipsius vestre 35
 execucionis etc.

2 arrestum] arestum B 5 arresto] aresto B 6 quorumcumque] *omisso contractionis signo*
 quorumcuque B 9 obstante] *add. et del.* Et B 11 huiusmodi] h(ui)us(mod)i B 12 im-
 mo] imo B 12 ammonicionem] amonicionem B 15 fueritis] *suprascr.* B 23 iurisdic-
 cione[m] iurisdiccione[m] B 25 habere] h(ab)er(e) B 29 occulte] oculte B 32 arrestetis]
 arestetis B 33 arresto] aresto B

407., | NARRATIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM
 B 254^v IN MINORI FORMA EXISTENCIUM

B 255^r | Thomas etc. Noveritis, quod cum nos alias in causa, quam honesta domina Elena, relictam condam Georgii Carnificis de regali civitate Strigoniensi contra et adversus circumspectum Franciscum Zekel de eadem civitate Strigoniensi 5
 ratione et pretexto quorundam viginti unius florenorum, quibus condam Bartholomeus Zekel dicto condam Georgio manserat obligatus, et illorum <occasione> coram nobis movit, citacione legitima precedente, servatis de iure servandis ac alias rite et legitime procedentes sententiam nostram, per quam dictum Franciscum ad dandum et solvendum dictos viginti unum florenos ac 10
 in expensis litis dicte domine Elene condemnavimus, in scriptis tulissemus diffinitivam, extunc licet pro parte prefati Francisci ab eadem sententia nostra illico post illius prolacionem ad Sanctam Sedem Apostolicam extiterat appellatum, tamen, quia idem Franciscus Zekel appellacionem suam huiusmodi infra terminum sibi ad id per nos prefixum prosecui minime curavit, ideo nos 15
 servatis similiter servandis, instante et petente procuratore dicte domine Elene appellacionem predictam desertam esse et negligencia eiusdem Francisci Zekel vicio desercionis subiacuisse sententiamque nostram predictam in rem de iure iudicatam transivisse et expensas litis taxandas eandemque sententiam una cum huiusmodi expensarum taxatione debite execucioni demandandam esse 20
 pronunciamus. Quas quidem expensas tandem die datarum presencium debita moderacione previa ad unum florenum et triginta denarios, sallarium vero procuratoris eiusdem domine Elene ad quinque florenos taxavimus et moderavimus sententiamque nostram pretactam una cum huiusmodi expensarum ac sallarii taxatione debite execucioni demandandam esse decrevimus et deman- 25
 B 255^v davimus per presentes. Quocirca etc. | FERIMUS in hiis scriptis, de dictis viginti uno florenis ratione rei iudicate ac uno floreno nomine expensarum, necnon aliis quinque florenis pro sallario procuratoris per nos, ut prefertur, taxatis et item de alio uno floreno pro expedicione presencium litterarum exposito, ad quem scilicet unum florenum easdem litteras nostras taxamus, dicte domine 30
 Elene plenam et omnimodam satisfaccionem impendere sentencieque nostre predictae parere debeat et teneatur realiter et cum effectu. Qui si id fecerit, bene quidem etc.

407 *post numerum* N 349 424 *post numerum* N 365

2 EXISTENCIUM] existen(cium) B 6 quibus] *add. et del.* id B 7-8 occasione] *supplevi*
 12 prefati] *add. et del.* domine B 17 predictam] *add. et del.* in rem de iure iudicatam
 transivisse B 22 sallarium] salarium B 25 sallarii] salarii B 25-26 demandavimus]
 demandamus B 28 sallario] salario B 32 effectu] efectu B

424., | **NARRACIO LITTERARUM EXECUTORIALIUM**
 B 264^r

Thomas Amadeus etc. Noveritis, quod orta dudum coram nobis in hac se-
 de spirituali Strigoniensi litis et quescionis materia inter nobiles Iohannem de
 .t. dicte dyocesis ut actorem et principalem ab una et Georgium de Endred
 prefate Strigoniensis dyocesis velut in causam attractum et similiter principa- 5
 lem ab alia partibus de et supra facto quorundam decem ac novem et medii
 florenorum per dictum Georgium a prefati Io(hanne) petitorum ac levatorum
 ac eorum occasione, in qua nos citacione eiusque execucione legitimis pre-
 cedentibus cum partibus predictis et earum procuratoribus causa et causis in
 huiusmodi rite et legitime procedentes tandem de anno Domini etc. proxime 10
 preterito sexta die mensis Septembris nobis ad iura reddenda et causas au-
 diendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iudicio nobilis
 magister .t. de .t. dicti Io(hannis) et circumspetus .t. de .t. prenotati Georgii
 procuratores, prout videlicet de ipsorum procuratorum hincinde procuracio- 15
 num mandatis nobis ex actis cause et causarum huiusmodi legitime constitit
 et constat, eisdemque .t. et .t. procuratoribus nominibus, quorum supra, hinc-
 inde instantibus et petentibus nos causa et causis in eisdem, quatinus antea non
 fuerat conclusum, in Dei nomine duximus concludendum et conclusimus ha-
 buimusque et habere volumus pro concluso et nichilominus visis accione, pe-
 ticionibus, responsionibus, probacionibus ac aliis in huiusmodi causa et causis 20
 pro parte ambarum parcium coram nobis factis, productis, deductis et allega-
 tis ex hiis, que | vidimus et cognovimus, de iurisperitorum consilio ad senten-
 cie nostre diffinitive infrascripte prolacionem duximus procedendum eamque

5 attractum] attractum B 10 tandem] inde ab hoc vocabulo in marginibus sinistro inferiori-
 busque trium paginarum variantem add. tandem .t. die mensis .t. comparuit coram me in iudicio
 pref(atus) .t. de .t. procurator prefati .t., de cuius procuracionis mandato nobis ex actis cause le-
 gitime constitit et constat, et contumaciam ac negligenciam dicti .t. ad id legitime citati et non
 comparentis accusavit ipsumque per nos contumacem reputari et in eiusdem contumaciam per
 nos in causa et causis huiusmodi concludi ac sententiam diffinitivam ferri et promulgari peciit,
 nos dictum .t. citatum, ut premittitur, et non comparentem reputamus merito, prout erat, quoad
 actum et terminum huiusmodi contumacem et in eiusdem contumaciam in causa et causis hu-
 iusmodi in Dei nomine duximus concludendum et conclusimus ac habuimus et haberi volumus
 in eadem pro concluso ac ad ulteriorem petitionem dicti .t. procuratoris, cuius supra, nomine
 prefatum .t. ad [B 264^v] videndum et audiendum in huiusmodi causa et causis sententiam per
 nos ferri et promulgari diffinitivam vel dicendum et causam, si quam habebat racionabilem, cur
 id fieri non debebat, allegandum nostri in presenciam citari mandavimus et fecimus ad diem et
 horam (*suprascr. add. infrascriptas*), in quo nobis etc. sedentibus comparuit coram nobis in iudi-
 cio pretactus .t. procurator nomine, quo supra, et contumaciam iamfati .t. (*suprascr. add. sic, ut*
premittitur) citati et non compar(entis) accusavit et per nos [B 265^r] eundem contumacem repu-
 tari peciit et in eiusdem contumaciam in causa et causis huiusmodi sententiam diffinitivam ferri
 instanter postulavit. Nos igitur dictum .t. reputavimus merito quoad actum et terminum huius-
 modi contumacem et in eius contumaciam ad prolacionem sentencie nostre diffinitive subinserte
 procedendum duximus et processimus eumque, per que etc., uti supra B

11 sexta...Septembris] 6 Sept.

in scriptis tulimus et promulgavimus huiusmodi sub tenore: CHRISTI NOMI-
 NE INVOCATO etc. A qua quidem sententia nostra diffinitiva etsi illico post
 illius prolacionem pro parte prefati Georgii fuerit ad Sanctam Sedem Aposto-
 licam appellatum et per nos eidem appellacioni ob reverenciam eiusdem Sancte
 Sedis Apostolice reverenter delatum idemque Georgius certos <terminos> a 5
 Sede Apostolica in hac parte pro iudicibus impetraverit et nobis, ne ad execu-
 cionem preinserte sentencie diffinitive procederemus, inhiberi fecit, tamen de
 anno Domini infrascripto decima quinta die mensis Iunii venerabili domino
 Georgio de Scittavia arcium liberalium magistro, canonico dicte ecclesie Stri-
 goniensis ac tunc propter absenciam nostram iudice per nos in dicto vicariatus 10
 officio generaliter surrogato ad iura reddenda et causas audiendas pro tribu-
 nali sedente comparuit coram eo prefatus .t. procurator nomine, quo supra, et
 certas litteras venerabilium dominorum Ladislai de Ban cantoris et Clementis
 custodis et canonicorum ecclesie Nitriensis ac in dictis causa et causis iudicum
 a dicta Sede Apostolica delegatorum sigillis eorundem, ut prima facie appare- 15
 bat, subimpressis consignatas exhibuit et produxit huiusmodi sub tenore: Nos
 LADISLAUS etc. Post quarum quidem litterarum presentacionem et recepcio-
 nem idem dominus Georgius surrogatus per prefatum Melchiorem procurato-
 rem debita cum instancia requisitus citacionem contra prefatum Geor(gium)
 ad videndum et audiendum omnes et singulas expensas tam coram nobis, quam 20
 eciam coram eisdem dominis delegatis factas taxari et moderari vel dicendum
 causam, si quam habuisset rationabilem, cur id fieri non debuisset, ad partes
 decrevit et dedit, ipsa itaque citacione in partibus legitime executata et reporta-
 ta ac tandem vigesima tertia die eiusdem mensis Iunii nobis ad iura reddenda
 et causas audiendas pro tribunali sedentibus comparuerunt coram nobis in iu- 25
 dicio prefati .t. et .t. procuratores hincinde nominibus, quibus supra, et idem
 B 265^r .t. procurator predictas litteras citatorias in partibus executas una cum earum
 execucione et quadam cedula papirea, in quibus expensas prefatas designasse
 dixit, coram nobis reproduxit deditque et obtulit et per nos dictas expensas
 taxari et moderari peccit, ex adverso prefatus .t. procurator copiam dicte ci- 30
 tacionis et relatoriarum cum termino ad excipiendum et allegandum causam,
 cur petita per dictum .t. procuratorem fieri non deberent, obtinuit, deinde die
 datarum presencium nobis rursum ad iura reddenda etc. comparuerunt coram
 nobis in iudicio prefati .t. et .t. procuratores nominibus, quorum supra, et idem
 .t. procurator negligenciam et contumaciam dicti .t. procuratoris, cuius supra, 35

1 CHRISTI] Cristi B 5 terminos] *supplevi* 9 arcium liberalium] arcium^{liu(m)}
 B 10 vicariatus] vicar(iatus) B 14 Nitriensis] Nitriensis B 31 relatoriarum]
 relator(iarum) B

8 decima...Iunii] 15 Iun. 9 Scittavia] Zittau, in Germania, cf. GRAESSE – BENEDICT –
 PLECHL *Orbis Latinus* III p.693. 13 Ban] Bán, in comitatu Trencsén, cf. Csánki IV pp.84–85.
 24 vigesima...Iunii] 23 Iun.

nomine non excipiens et nec quicquam contra petita per eum dicens accusavit et cedula[m] expensarum prefatarum repeciit et reproduxit easque per nos taxari et moderari peciit. Nos tunc ipso .t. procuratore nullam causam, cur ea fieri non debebant, allegante expensas huiusmodi matura deliberacione prehabita et provida moderacione previa simul cum salario dicti .t. procuratoris ad flo- 5 renos septuaginta tres taxavimus et limitavimus recepto iuramento a prefato .t. procuratore, cuius supra, nomine in animam dicti .t. principalis sui, quod idem .t. principalis suus in et pro prosecucione cause huiusmodi tot et tantum ac plus, videlicet septuaginta tres florenos exposuit et necessario exponere debuit. Postmodum etc., FERIMUS in hiis scriptis, prefatos decem et novem ac 10 medium florenos, in quibus per sentenciam nostram preinsertam extitit condemnatus, necnon septuaginta tres florenos nomine expensarum prefatarum per nos taxatos, in quibus eciam per eandem nostram et dictorum dominorum delegatorum sentencias extitit condemnatus, ac alios quatuor florenos in et pro expedicione presencium litterarum nostrarum executorialium expo- 15 sitos, ad quos scilicet quatuor florenos nos presentes litteras nostras taxamus et in eisdem quoque quatuor florenis prefatum Geor(gium) antedicto Io(hanni) condemnnavimus, eidem Io(hanni) aut procuratori suo legitimo dare, restituere et persolvere aliasque sentencie nostre preinserte | omnimode parere et se obtemperare deberet et teneatur etc. 20

426. ABSOLUCIO AB EXCOMMUNICACIONIS SENTENCIA

Thomas etc. Universis et singulis etc. Noveritis, quod, licet alias nos ad instanciam nobilis domine .t. de .t. dicte dyocesis providum Ladislaum .t. de .t. eiusdem Strigoniensis dyocesis citatum et non comparentem propter eius contumaciam | et rebellionem ac ob non paricionem iuri et non responsionem libel- 25 lo pro parte prefate domine .t. contra eum iudicialiter oblato servatis legitimis processibus in talibus de usu, more, stilo et consuetudine huius alme ecclesie

426 post numerum N 366

2 cedula[m]] scedula[m] B 5–6 florenos] fl B 11 florenos] fl B 17 antedicto Io(hanni)] non plene liquet, utrum verba haec superflua essent an necessaria 22 Thomas] in huius sequentiumque paginarum margine inferiore textum continuum fol. 264^r add. Tandem die datarum presencium comparuit coram nobis in iudicio antedictus .t. et se a prescripta excommunicacionis sentencia per nos absolvi humiliter peciit offerens se de expensis contumacie iuxta (add. et del. con B) taxationem nostram superinde fiendam satisfacere. Nos tunc matura deliberacione prehabita expensas contumacie [B 266^r] huiusmodi in quadam carta papirea designatas et coram nobis exhibitas ad tot florenos et tot den(arios) taxavimus et limitavimus recepto iuramento a procuratore prefati .t., quod ipse .t. principalis suus tot et tantum exposuit et necessario exponere habuit. Quas quidem expensas tandem idem Benedictus apud manus officii nostri dicto domino .t. aut procuratori suo per nos restituendas [B 266^v] deposuit. Nos autem attendentes, quod sancta mater ecclesia etc. B

Strigoniensis servari solitis et consuetis excommunicaverimus et excommuni-
 catum in partibus publicari mandaverimus et fecerimus, tamen idem Ladislaus
 ad cor reversus salutare se, ut dixit, cum prefata domina .t. super omnibus ac-
 tionibus et adquisicionibus contra eum intentatis composuit et concordavit,
 idcirco pro parte eiusdem Ladislai debite superinde requisiti devocioni vestre 5
 insolidum etc., requisitus, prefatum Ladislaum, ut prefertur, cum dicta domi-
 na .t. de et super premissis concordatum ab huiusmodi excommunicacionis
 sententia per nos in eum lata, si et quamvis de concordia supradicta ex asser-
 cione prefate domine .t. vel alio legitimo documento vobis vel altero vestrum
 constiterit evidenter et id a vobis humiliter pecierit, auctoritate nostra vobis 10
 et cuilibet vestrum in hac parte per presentes attributa absolvatis vel alter ve-
 strum absolvat iniuncta eidem pro modo culpe penitencia salutari et recepto ab
 eodem iuramento, quod de cetero ecclesie et nostris parebit mandatis. Quem
 tandem sic absolutum etc.

437., | NARRATIO MENDICATORIA PAUPERIBUS IN HOSPITALI
 B 270^v IACENTIBUS ET DEAGENTIBUS

15

Thomas etc. Universis et singulis Christi fidelibus, ad quos presentes nostre
 pervenerint littere et qui cum etc. Quoniam omnes, qui pie ac misericorditer
 per Christum se iudicari expectant, ut in aliis etc. Cum igitur, sicuti ex nar-
 ratione .t. de .t. magistri ac provisoris ecclesie | et domus Sancti Michaelis in 20
 possessione .t. constructe et habite accepimus, ipsa ecclesia et domus Sancti
 Michaelis in edificiis et bonis adeo attenuata sit, quod ipsius bona pauperibus
 lepre morbo percussis in ipsa domo degentibus <et> proprie facultates pro ip-
 sorum sustentacione et eiusdem domus conservacione non suppetunt et neque
 sufficiunt, nisi ipsis leprosis Christi fidelium largicionibus pie subveniatur, ne- 25
 quaquam sustentari possent. Igitur vos omnes et singulos dominos supradictos
 etc., ut supra.

438. CLAUSULA AD LITTERAS EXECUTORIALES

Ad prefatum dominum Petrum prepositum, necnon custodem et ceteros
 fratres conventus dicte abbacie Simigiensis et item officiales et arrendatores, 30
 decimatores et reddituarios quoscumque in eadem abbacia Simigiensi et illius

437 post numerum N 377

2 fecerimus] fecimus B 10 pecierit] pecyerit B 22 quod] add. et del. pauperibus B
 23 et] supplevi 28 LITTERAS] litterarum B 28 EXECUTORIALES] executorialium B

pertinenciis ubivis constitutos et existentes universosque iudices et villicos ac ceteros colonos sew iobagiones ad eandem abbaciam Simigiensem spectantes et pertinentes ac spectare et pertinere debentes personaliter accedatis ipsosque dominum Petrum prepositum ac custodem et officiales, arrendatores, decimatores et reddituarios, necnon iudices et villicos in eorum propriis personis no- 5 minatim et in specie, si ad eos vobis tutus pateat accessus, fratres vero predictos in loco conventuali monasterii ipsius abbacie, dum inibi iidem fratres conventualiter congregati fuerint sew ad id ad sonum campane vel alias congregari voluerint, colonos autem et iobagiones supradictos in loco, quo communiter convenerint sew convenire voluerint et vobis ad eos similiter tutus pateat accessus, 10 sin autem, in cathedrali Quinqueecc(lesiensi) ac dicto monasterio supradicte abbacie Simigiensis et parochiali sew parochialibus, sub qua sew quibus degunt
 B 271^v et morantur, | aliisque ecclesiis et locis publicis quibuscumque, ubi, quando et quociens expedierit, infra missarum et aliarum horarum divinarum solempnia, dum ibidem populi multitudo ad divina audienda convenerit aut alias legitime 15 fuerit congregata, generaliter ex parte nostra requiratis et moneatis, quos et eorum quemlibet et nos tenore presencium sic requirimus et monemus, ut ipsi et eorum quilibet infra triginta dierum spacium etc. et sub excommunicationis et suspensionis a divinis ac interdicti ecclesiastici sentenciarum penis prefigimus et assignamus, cuius quidem excommunicationis in dictos dominum Petrum 20 prepositum ac custodem, officiales, arrendatores, decimatores et reddituarios, necnon iudices et villicos nominatim et in specie, suspensionis vero a divinis in conventum dictorum fratrum, interdicti autem ecclesiastici sentencias in eorundem fratrum monasterium ac parochiales ecclesias et communitatem prefatorum colonorum et iobagionum, sub quibus degunt et morantur, nisi fecerint, 25 quod eis in hac parte mandamus, ferimus in hiis scriptis, annotati dominus Petrus prepositus et officiales in dicta abbacia constituti et existentes ipsam abbaciam annotato fratri Gregorio abbati cum omnibus et singulis eiusdem iuribus, pertinenciis, fructibus, utilitatibus, emolumentis et proventibus liberam et pacificam remittant, prefati vero custos et fratres eundem fratrem Gregorium in 30 eorum verum et legitimum abbatem et prelatum recipiant et eidem ac nemini alteri obediant, antefati autem iudices, villici, coloni et iobagiones ac arrendatores, decimatores et reddituarii de omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus ab eis et de eorum medio abbati iamfate abbacie Simigiensis pro
 B 272^r tempore existenti ratione eiusdem abbacie | qualitercumque et ex quibuscum- 35 que viis, modis, causis et rationibus provenire debentibus ipsi fratri Gregorio abbati et eiusdem procuratori sew procuratoribus per ipsum ad id constitutis et nemini alteri plenarie respondeant et responderi faciant cum effectu. Qui si id

10 convenire] *cum suspensionis superfluo signo convenire(?)* B 11 cathedrali] *kathedrali* B
 24 communitatem] *corr.? ex coniunctatem* B 35 existenti] *corr. ex exig-* B 37 eiusdem]
 eorum B 38 effectu] *efectu* B

fecerint, bene quidem, alioquin lapso dictorum triginta dierum spacio dictos dominum Petrum prepositum, custodem, officiales, arrendatores, decimatores, reddituarios, iudices et villicos per vos nominatim et in specie monitos et requisitos ac in hac parte rebelles et contumaces in vestris et cuiuslibet vestrum ecclesiis etc. excommunicatos publice denuncietis et denunciari ac a Christi 5 fidelibus arcius evitari faciatis, prefatis vero colonis et iobagionibus et eorum ecclesiis dictum ecclesiasticum interdictum firmiter observetis et faciatis observari, necnon ipsos ac eorum ecclesias supradictas et monasterium prefatorum fratrum interdicto ecclesiastico subiacere et ipsos fratres a divinis suspensos fore et esse similiter publicetis et publicare faciatis, donec a nobis etc. Si VERO 10 dicti dominus Petrus prepositus, custos, officiales, arrendatores, decimatores, reddituarii, iudices et villici huiusmodi excommunicationem per decem dies — ut supra in forma communi etc.

455., | VISITACIONALIS PRO PREPOSITO ET DECANIS
B 281^v

Demetrius etc. dilecto nobis in Christo venerabili domino, Nicolao 15 preposito ecclesie Psoniensis dyocesis Strigoniensis salutem in Domino sempiternam! Cum visitacionis etc. aut nobis referre. Et quia visitacio plebanorum aliorumque beneficiatorum et ecclesiasticarum personarum ecclesiarumque et bonorum earundem vobis prefato domino preposito ex indulto et laudabili consuetudine prefate ecclesie Strigoniensis subditorum huiusmodi indulti 20 et consuetudinis pretextu competere dinoscitur, propterea requirimus et monemus vos diligenter in Domino et nichilominus vobis in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis pena, quam in vos huiusmodi mandatum nostrum exequi recusantes canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, distincte precipientes committimus et mandamus, quatinus 25 receptis presentibus, assumpto .t. de .t., quem nos de speciali mandato prefati r(everendissimi) domini nostri car(dinalis) ad huiusmodi officium visitacionis vobis vel illi seu illis, quem vel quos vos vice et in persona vestra ad idem officium visitacionis deputaveritis, hac vice adiungendum duximus et adiungimus per presentes, per vos seu per alium ac alios idoneum seu idoneos per 30 vos ad id deputandum seu deputandos omnes et singulos plebanos aliosque beneficiatos et ecclesiasticas personas ecclesiasque et bona earundem vobis, ut prefertur, in et sub prepositura vestra Psoniensi subditos visitetis et de vita, criminibus, delictis et excessibus ipsorum ac beneficiatorum et ecclesiasticarum personarum, necnon statu et defectibus ecclesiarum et bonorum 35

455 *post numerum* N 394

5 denuncietis] denuncietis B 5 denunciari] denunciari B 18 beneficiatorum] corr. ex beneficiorum B 28 illi] corr. ex illis B

earundem una cum prefato .t. vobis et per vos ad huiusmodi officium visita-
 cionis deputando seu deputandis, ut prefertur, adiuncto diligentem faciat
 inquisicionem, et tandem crimina, delicta et excessus singulorum plebanorum
 B 282^r ac | beneficiatorum et ecclesiasticarum personarum, necnon defectus singula-
 rum ecclesiarum et bonorum earundem, que et quas per huiusmodi diligentem 5
 inquisicionem comperitis, fiducialiter et consciencie conseribatis ac demum
 in sancta synodo in prefata ecclesia Strigoniensi proxime celebranda dicto
 r(everendissimo) d(omino) nostro car(dinali) aut nobis referre debeatis et
 teneamini per eundem r(everendissimum) d(ominum) nostrum car(dinalem)
 aut nos corrigenda et corrigendos, reformanda et reformandos, mandantes 10
 vobis sive cuilibet alteri per vos deputando per nosque adiuncto, ut premit-
 titur, harum serie in virtute sancte obediencie et sub excommunicationis
 pena, quam in vos et per vos deputandum sive etiam per nos adiunctum
 supradictum et eorum quemlibet, nisi feceritis et fecerint, quod in hac parte
 mandamus, canonica monicione premissa ferimus in hiis scriptis, firmiter 15
 precipientes, ne vos sive predictorum alter in officio visitacionis huiusmodi
 procedentes plebanos ecclesiarum, necnon ceteros clericos, beneficiatos vel
 non beneficiatos visitantes sub colore et pretextu huiusmodi visitacionis etc.
 debeantque et teneantur. Volumus etiam et sub prefata excommunicationis
 pena modo et forma, quibus supra, mandamus, quatinus in officio visitacionis 20
 predictae procedentes numero personarum et equorum ac procuracionibus
 iuxta decreta et sanctiones sanctorum patrum statutis contenti sitis et alias sic
 et taliter procedatis, ut non, que vestra sunt, sed que Iesu Christi, quesivisse
 videamini. Nos autem per alias certi tenoris litteras cum presentibus vobis
 missas prefatis dominis ecclesiarum plebanis ac beneficiatis et ecclesiasticis 25
 personis dedimus in mandatis, ut vos seu per vos ad id deputandum seu
 deputandos una cum dicto .t. in officio huiusmodi visitacionis vobis adiuncto
 procedentes favorabiliter suscipiant et pertractent ac de procuracionibus et
 B 282^v aliis iuribus | vestris integre provideant ac satisfaciant. Presentes autem in dicta
 synodo nobis in specie reportetis.

30

23 ut non...quesivisse] cf. *Phil.* 2,21.

13 adiunctum] adiuncto B 14 supradictum] supradicto B 22 sitis] corr. ex stitis B

456. LITTERE, QUE MITTUNTUR PLEBANIS SUB PREPOSITURA
EXISTENTIBUS

Demetrius etc. universis et singulis dominis vicearchidiaconis plebanis ac beneficiatis ceterisque presbiteris et clericis quibuscumque in et sub prepositura Poseniensi dyocesis Strigoniensis constitutis et existentibus, presentes vi- 5
suris, lecturis pariter et audituris etc. mandatis! Cum visitacionis etc. aut nobis referre. Hinc est, quod venerabilis dominus Nicolaus prepositus Poseniensis, cui in personis et locis prepositure sue subiectis ius visitacionis ex indulto ac consuetudine laudabili dicte ecclesie Strigoniensis competit, de nostra com-
missione per se vel alium seu alios per eum ad id deputandum seu deputandos 10
una cum .t. de .t., quem sibi de speciali commissione prefati r(everendissimi)
d(omini) nostri car(dinalis) ad huiusmodi visitacionis officium peragendum
hac vice duximus adiungendum et adiunximus, causa visitacionis vestri in me-
dium proficiscitur. Quocirca devocioni vestre insolidum etc. ac dum et quando
prefatus dominus prepositus seu ille vel illi, quem vel quos vice sua ad id du- 15
xerit deputandum seu deputandos, una cum prefato .t. causa visitacionis vestri
in medium accesserit, eundem seu per eum ad id deputandum seu deputandos
cum dicto .t. gratanter acceptantes favorabiliter pertractetis eosdemque vereri
et revereri ac in omnibus lictis et honestis ipsum visitacionis officium unde-
cumque et qualitercumque concernentibus eisdem obedire et obtemperare et 20
de procuracionibus ac singulis censibus, iuribus et proventibus dicto domino
B 283^r preposito de | medio vestri provenire debentibus eidem preposito plenarie re-
spondere et per hos, quorum interest, quantum in vobis est, responderi facere
debeatis locis et temporibus semper opportunis, presentibus etc.

456 ante numerum N 395

2 EXISTENTIBUS] *litteris simplicibus scr.* B 21 procuracionibus] *add. et del. de iure debitis*
B 24 etc.] *quinta pars paginae sequens vacua remansit B*

B 349^r | TITULUS HUIUS LIBRI SECUNDUM ORDINEM LITTERARUM ALPHABETI
SEQUITUR HOC MODO ET PRIMO DE

A

Aggravatoria et reaggravatoria	fo. vi
Ammonicio pro debitis	fo. viii 5
Ammonicio contra fures et sacrilegos ecclesie	fo. xi
Ammonicio cum interdicto	fo. viiii
Ammonicio pro decimis cum interdicto	fo. xiii
Absolucio super funus defuncti in excommunicatione decedentis ..	fo. xvii
Absolucio alia similis	fo. xviii 10
Apostolus reverencialis	fo. xviii
Absolucio	fo. eodem
Absolucio super homicidio	fo. xxi
Absolucio ad mandata superiorum de hiis, qui vi metus etc.	fo. eodem
Absolucio super concordia	fo. xxii 15
Absolucio alia	fo. eodem
Absolucio interim, quoad Curiam Romanam ingredi poterit	fo. eodem
Absolucio, qui ad sinodum intrare noluit	fo. xxiii
B 349 ^v Absolucio alia similis	fo. xxiii
Absolucio vigore ammonicionis	fo. eodem 20
Absolucio alia vigore ammonicionis	fo. xxv
Absolucio super inieccione manuum violentarum	fo. eodem
Absolucio ab excommunicatione propter non execucionem litterarum lata	fo. xxvi
Absolucio propter non responsionem libello	fo. eodem 25
Absolucio ad certum tempus cum reincidencia	fo. xxvii
Absolucio ab excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis sentenciis	fo. eodem
5 Ammonicio] amonicio B 6 Ammonicio] amonicio B 7 Ammonicio] amonicio B 8 Ammonicio] amonicio B 20 ammonicionis] amonicionis B 21 ammonicionis] amonicionis B	

Ammonicio ad manifestandas res deperditas etc.	fo. xxxvii
Apostolus reverencialis	fo. lviii
Administratoria plebanorum	fo. lxii
Admissio, ut novus presbiter celebret primicias	fo. lviii
Administratoria pro religioso	fo. lxiii 5
Admissio celebracionis missarum nove ecclesie fundate	fo. eodem
Ammonicio cum interdicto pro decimis	fo. lxxv
Ammonicio cum inhibicione et arresto	fo. lxxxvii
Absolucio a vinculo matrimonii	fo. lxxxxi
Auctoritas data plebano ad absolucionem parochianos suos	fo. lxxxv 10
Ammonicio super exhibicione testamenti	fo. ci
Arendacio decimarum	fo. ciii
Ammonicio supercathedratico	fo. ciiii
B 350 ^r Auctoritas data ad eligendum confessorem	fo. cv
Ammonicio contra molestatores S(ancti) Francisci	fo. cx 15
Ammonicio contra molestatores alia	fo. cxi
Approbacio litterarum dominorum cardinalium	fo. cxiii
Approbacio alia	fo. eodem
Avisacio iudicis secularis, ne turbet illum, qui causam in foro spirituali prosequitur	fo. eodem 20
Associacio seu admissio executoria ad prius electos executores ...	fo. cxxxii
Absolucio in brevi forma	fo. cxxxviii
Absolucio ab excommunicationis sententia	fo. cl
Absolucio a censuris ecclesiasticis	fo. cliii
Apostoli super appellatione alternativa	fo. cliiii 25
Absolucio propter inieccionem manuum violentarum in presbiterum	fo. clxv
Absolucio super relaxacione suspensionis a divinis propter oppressionem	

1 Ammonicio] amonicio B 7 Ammonicio] amonicio B 8 Ammonicio] amonicio B
 8 arresto] aresto B 11 Ammonicio] amonicio B 13 Ammonicio] amonicio B
 15 Ammonicio] amonicio B 16 Ammonicio] amonicio B 17 cardinalium] *supplevi* per ordinarium 19 turbet] turbent B 21 executores] *supplevi* 23 ab] *suprascr.*
 23 sententia] *supplevi*

infantis	fo. eodem
Absolutio sub reincidencia	fo. clxx
Absolutio ab excommunicatione	fo. clxxxi
Absolutio alia	fo. eodem
Absolutio cum relaxatione interdicti	fo. cciiii 5
Ammonicio generalis in forma 'significavit'	fo. cciiii
Absolutio sub reincidencia	fo. ccxvi
Ammonicio ad manifestandas res et bona defuncti	fo. ccxxiiii
Ammonicio et citacio contra canonicos personalem residenciam non facientes	fo. ccxxvi 10
Auctoritas predicandi	fo. ccxxx
Avisacio iudicis secularis, ne turbet eum, qui causam prosequitur in foro ecclesiastico	fo. eodem
B 350 ^v Advocacio cause	fo. ccxxxiiii
Advocacio cause alia	fo. ccxxxv 15
Absolutio ab excommunicationis sententia propter non solucionem rei iudicate	fo. eodem
Ammonicio cum interdicto pro sallario plebani	fo. ccxxxviii
Ammonicio contra episcopum	fo. ccxxxviii
Ammonicio cum inhibicione et arresto	fo. ccxliiii 20
Aggravatoria post ammonicionem etc.	fo. ccxlvi
Aggravatoria alia similis	fo. ccxlvi
Associacio college	fo. ccli
Absolutio ab excommunicationis sententia	fo. cclvii
Administratoria ad tempus	fo. cclxiii 25
Ammonicio cum interdicto pro decimis	fo. cclxvi
Admissio indulgenciarum	fo. cclxvii
6 Ammonicio] amonicio B 8 Ammonicio] amonicio B 9 Ammonicio] amonicio B 18 Ammonicio] amonicio B 18 sallario] salario B 19 Ammonicio] amonicio B 20 Ammonicio] amonicio B 20 arresto] aresto B 21 Aggravatoria] agravatoria B 21 ammonicionem] amonicionem B 22 Aggravatoria] agravatoria B 26 Ammonicio] amonicio B	

Ammonicio contra turbatores iurisdiccioni ecclesiastice	fo. cclxxviii
Arrestacio	fo. cclxxxvii
Absolucio, quando aliquis vigore generalis monicionis excommunicaretur	fo. cclxxxx
Absolucio, quando excommunicatus esset in infirmitate et de morte timeret	fo. cclxxxxi 5
Absolucio propter inieccionem manuum in clericum	fo. cclxxxii
Absolucio, quando reus cedit bonis	fo. cccxviii
Ammonicio contra turbatores iurisdiccioni ecclesiastice	fo. cccxxvi
Ammonicio super taxatione expensarum, quando actor esset contumax	fo. cccxxxv 10

B 351^r

| de B

Brachium seculare contra contumaces	fo. ci
Brachium potenciarium contra presbiterum	fo. cxii 15

de C

Citatoria peremptoria	fo. i
Citacio cum certificacione	fo. 2
Citacio cum certificacione	fo. 3 20
Citacio prima ad valvas	fo. eodem
Citacio secunda ad valvas	fo. 4
Citacio tercia	fo. eodem
Citacio testium	fo. x
Citacio alia similis	fo. eodem 25
Citacio cum inhibicione in causa appellacionis	fo. xiii
Citacio cum inhibicione et compulsoria	fo. xv
Commissio, ut vir impotens etc.	fo. xx

1 Ammonicio] amonicio B 1 turbatores] turbator(es) B 1 iurisdiccioni] iurisdicionis
B 2 Arrestacio] arestacio B 6 timeret] timeretur B 9 Ammonicio] amonicio B
10 Ammonicio] amonicio B 14 Brachium] *in margine sinistro add. xxx* B 21 valvas]
walvas B 22 valvas] walvas B

Citacio ad docendum de diligencia	fo. xxviii
Citacio ad docendum de diligencia	fo. xxviii
Citacio ad reassumendum causam	fo. xxxi
Citacio ad reassumendum causam	fo. eodem
Citacio ad continuandam causam	fo. xxxii 5
Citacio ad continuandam causam cum narratione	fo. eodem
Confirmacio archidiaconatus per resignacionem	fo. xxxvi
Correccionalis altaristarum	fo. xxxviii
Citacio cum arrestacione	fo. xli
Commissio pro prima dilacione	fo. xlii 10
Commissio pro secunda dilacione	fo. xliiii
Commissio pro tercia dilacione	fo. eodem
Commissio in brevi forma	fo. eodem
Commissio excepcionis	fo. eodem
B 351 ^v Commissio ad respondendum posicionibus	fo. xlv 15
Commissio bona	fo. eodem
Commissio ad futuram rei memoriam	fo. xlvi
Commissio in facto inquisitionis	fo. xlvii
Commissio, quando testes recusarent testimonium deponere	fo. xlviii
Commissio, ut executores per partem adversam electi intersint ...	fo. xlviii 20
Commissio super expurgacione	fo. l
Commissio in communi forma	fo. eodem
Commissio alia similis	fo. eodem
Commissio ad reexaminandos testes	fo. eodem
Commissio super reconventionem de novo producendo et nonnullos reexaminando	fo. li 25
Commissio, quando narracio producitur in vim accionis	fo. eodem
Citacio in causa subdelegata	fo. liii
Confirmacio formate	fo. lvii
4 eodem] corr. ex xx B 6 ad] <i>suprascr.</i> B 9 Citacio] citacion cum contractionis signo B	
9 arrestacione] arestacione B	

Composicio	fo. lxii
Caritativum subsidium	fo. lxiii
Citacio testium	fo. lxv
Confirmacio ad plebaniam	fo. lxvi
Compulsoria generalis	fo. eodem 5
Compulsoria alia	fo. lxviii
Compulsoria in causa appellacionis	fo. lxviii
Citacio cum inhibicione et compulsoria	fo. lxx
Citacio super recognicione testamenti	fo. lxxi
Citacio ad decernendam compulsoriam	fo. eodem 10
Citacio ad videndum produci rotulum	fo. eodem
Citacio ad videndum sentenciam excommunicacionis incurrisse declarari	fo. lxxii
B 352 ^r Citacio ad videndum super confessatis sentenciam precepti dare	fo. eodem
Citacio ad producendas attestaciones	fo. eodem 15
Citacio ad videndum produci nonnullas litteras in vim probacionis	fo. eodem
Citacio ad excipiendum contra attestaciones	fo. eodem
Citacio ad dicendum contra attestaciones et instrumenta	fo. lxxiii
Citacio ad videndum absolvi ab impetitione et instancia iudicii	fo. eodem
Citacio ad dicendum contra litteras apostolicas	fo. eodem 20
Citacio ad publicandas attestaciones	fo. eodem
Citacio alia ad publicandum	fo. eodem
Citacio cum inhibicione, ne seculares in causa spirituali se intromittant	fo. lxxv
Confirmacio testamenti	fo. lxxxiii 25
Citacio cum arresto et inhibicione	fo. lxxxv
Citacio contra fugitivum	fo. lxxxviii
Citacio ad producendos testes	fo. lxxx
Citacio ad videndum et audiendum produci registrum expensarum	fo. ciii
Citacio vigore commissionis	fo. ciii 30

Citacio cum arrestacione	fo. eodem
Citacio alia cum arrestacione	fo. cv
Citacio cum inhibicione, ne in causa spirituali seculares se intromittant	fo. eodem
Confirmacio plebanie per resignacionem	fo. cvi 5
Confirmacio abbacie	fo. cvii
Confirmacio rectoratus capelle	fo. cviii
Confirmacio alia	fo. cviii
Confirmacio canonicatus	fo. eodem
B 352 ^v Citacio et evocacio ad residenciam	fo. cxiii 10
Citacio et evocacio alia similis ex superhabundanti	fo. cxv
Citacio cum inhibicione in causa appellacionis per modum instrumenti	fo. cxxvii
Commissio ad respondendum posicionibus	fo. cxxxviii
Clausula citacionis contra abbatissam	fo. clii 15
Commissio super excepcione	fo. clv
Compulsoria generalis	fo. clvi
Clausula citacionis contra abbatissam	fo. clvii
Commissio super recognicione cyrographi	fo. clviii
Commissio excepcionis	fo. clxii 20
Commissio pro testibus affuturis	fo. clxiii
Commissio pro testibus affuturis	fo. clxv
Confirmacio eo, quod patronus infra sex menses aliquem presentare non curavit	fo. clxvi
Concambium sive permutacio	fo. clxvii 25
Commissio pro testibus affuturis	fo. eodem
Commissio excepcionis	fo. clxviii
Commissio ad reexaminandos testes	fo. clxviii
Commissio ad iurandum de calumpnia et recepcione testium	fo. clxxii
1 arrestacione] arestacione B 2 arrestacione] arestacione B	

Commissio, quando accio proponitur verbo	fo. eodem
Compulsoria de mandato speciali	fo. cci
Commissio super recognicione testamenti	fo. ccii
Commissio alia super recognicione	fo. ccxi
Confirmacio capelle	fo. ccxiii 5
Commissio super recognicione litterarum civitatis	fo. ccxiiii
B 353 ^r Commissio ad respondendum posicionibus	fo. ccxxii
Confirmacio testamenti	fo. ccxxxvi
Citacio, quando testes deponere recusarent	fo. ccxli
Citacio cum inhihicione contra seculares	fo. ccxliii 10
Confirmacio testamenti cum interposicione decreti	fo. ccxlv
Commissio sew alias delegacio	fo. ccli
Citacio contra heredes	fo. eodem
Confessionalis pro plebano	fo. ccliii
Convocacio plebanorum	fo. cclv 15
Citacio, quando in causam attracti essent defuncti	fo. lviii
Citacio ad reassumendam causam	fo. cclviii
Citacio contra episcopum	fo. eodem
Clausula litterarum executorialium	fo. cclxii
Citacio ad producendos testes	fo. cclxiii 20
Confirmacio per resignacionem	fo. eodem
Confirmacio per translacionem	fo. eodem
Confirmacio ad mandatum regis	fo. eodem
Confirmacio priore confirmacione amissa	fo. cclxv
Commissio inquisicionis in facto sequestracionis ecclesie filialis a matrice	fo. cclxxvi 25
Commissio in facto matrimonii	fo. cclxxvii
Citacio, quando partes consensissent in aliquem iudicem	fo. cclxxx
Confirmacio abbacie	fo. cclxxxiii
24 priore] priori B	

Confirmacio attestacionum ad futuram rei memoriam

examinatorum etc. fo. cclxxxviii

Commissio ad respondendum posicionibus fo. ccci

.....

B 353^v | *Photocopia paginae desideratur.* 5

.....

B 354^r | *Photocopia paginae desideratur.*

.....

B 354^v | Fides super legalitate notarii fo. lxxxix

Forma 'Significavit' fo. clxxxixiii 10

Fides super probitatis abbatis fo. ccxxviii

Fides super legalitate notarii fo. cclx

de I

Iudicialis ad evocatoriam minorem fo. x 15

Iudicialis post peremptoriam fo. xiii

Iudicialis contra actorem fo. xiiii

Inquisicio contra plebanum fo. lviii

Indultum super reconciliacione cimiterii fo. lxxxii

Indultum in loco mundo celebrandi fo. eodem 20

Imposicio interdicti post relaxacionem fo. lxxxix

Instrumentum sentencie fo. lxxxviii

Instrumen(tum) appellacionis extraiudicialiter facte fo. clxxvii

Instrumen(tum) appellacionis fo. eodem

Instrumen(tum) super execucione citacionis fo. clxxviii 25

Instrumen(tum) ad acceptandum beneficium fo. clxxx

Instrumen(tum) transsumpc<i>onis fo. clxxxix

Instrumen(tum) procuracionis fo. eodem

Instrumen(tum) super confessione iudicialiter facta fo. ccvii

2 examinatorum] *sc. testium* 20 celebrandi] celebretur B

Instrumen(tum) obligacionis	fo. ccxiii
Iudex delegatus committit alteri vices suas hoc modo	fo. ccxv
Iudex delegatus committit vices suas alteri	fo. ccxvi
Instrumentum transaccionis	fo. ccxviii
B 355 ^r Instrumentum super execucione litterarum	fo. ccxx 5
Instrumentum procuracionis sub sigillo domini vicarii	fo. ccxxiii
Iuramentum Iudeorum	fo. ccxxxv
Iudex delegatus committit alteri vices suas	fo. ccxlvi
Inquisicio	fo. ccxlviii
Inhibicio, ne seculares iudicent testamentum	fo. cclii 10
Instrumentum super monicione notarii, ut acta et processus transscribat	fo. cclx
Inhibicio, ne seculares iudicent causam ad forum spirituale pertinentem	fo. cclxv
Inhibicio, ne prepositus faciat sinodum	fo. cclxviii 15
Instrumentum super extraccione libelli de rotulo	fo. cclxxi
Instrumentum super extraccione simile	fo. lxxxii
Instrumentum transaccionis in forma Camere Apostolicie ...	fo. cclxxxiii
Indultum super destruccione capelle	fo. cccviii
Inhibicio, ne lite pendente aliquid etc.	fo. cccxxxv 20

de L

Littere super gubernacione archiepiscopatus	fo. xxxviii
Licencia data novo presbitero ad exequendos ordines suos	fo. lxii
Licencia alia similis	fo. eodem 25
Licencia data alicui propter studium	fo. lxxxvi
Licencia super construccione capelle	fo. clxvi
Littere super visitacione plebanorum	fo. cclxxii
Littere, que mittuntur pro plebanis sub prepositura existentibus	fo. cclxxiii

B 355^v

| de M

Mandatum, ut plebanus posset coercere presbiteros male viventes	fo. xxxiii
Mandatum, ut presbiteri possint capi	fo. eodem
Mandatum aliud simile	fo. xxxiiii
Mandatum, ut novum sanctuarium consecrari possit	fo. xlii 5
Mandatum, ut in cimiterio corpora defunctorum sepeliantur	fo. liii
Mendicacionalis pro religiosis	fo. liiii
Mendicacionalis	fo. eodem
Mendicacionalis pro reformatione ecclesie	fo. lv
Mendicacionalis simul cum publicatione indulgenciarum	fo. eodem 10
Mendicacionalis pro fratribus	fo. lvii
Mandatum, ut littere executorie exequantur	fo. lviii
Mandatum, ut canonici collegiatarum ecclesiarum audiant confessiones	fo. lviii
Mandatum, ut in ecclesia combusta celebrare possint	fo. lxxxi 15
Mandatum, ut altaria removeantur	fo. eodem
Mandatum, ut clericus coram iudice seculari testimonium ferat	fo. lxxxiii
Mandatum, ut executores iuxta litteras vicarii alterius dyocesis procedant et testes compellant ad deponendum	fo. lxxxiiii
Mandatum pro fienda processione	fo. lxxxv 20
Mandatum, ut executores iuxta contenta alias litteras exequantur	fo. cii
B 356 ^r Mandatum in facto matrimonii	fo. eodem
Mandatum, ut solvant fratribus legata	fo. ciini
Mandatum ad exhibendum testamentum	fo. cxxx
Mandatum cum inhibicione	fo. eodem 25
Mendicacionalis pro religiosis	fo. cli
Mandatum, ut littere executoriales iuxta continencias exequantur	fo. clviii
Mandatum, ut clericus coram iudice seculari testimonium ferat	fo. clxxxv
Mandatum, ut clericus coram iudice, simile precedenti	fo. ccvii

2 coercere] cohercere B 6 sepeliantur] sepelliantur B 7 Mendicacionalis] *corr. ca syllaba suprascripta* B 15 celebrare] celebrari B 27 continencias] continen(cias) B

Mandatum, ut canonici audiant confessiones	fo. ccxxi
Mendicacionalis pauperibus in hospitali iacentibus	fo. cclvii
Mendicacionalis alia similis	fo. cclxii
Mandatum in facto matrimonii	fo. cclxxxv
Mendicacionalis cum publicatione indulgenciarum	fo. cccliii 5
Mandatum super securitate datum	fo. cccx
Mandatum, ut clericus coram iudice seculari testificetur	fo. cccxx
Mandatum, ut littere remissorie ad requisicionem vicarii alterius dyocesis exequantur	fo. cccxxiii
Mandatum, ut canonicus spoliatus admittatur etc.	fo. cccxxvii 10
Mandatum, ut littere denunciatorie alterius vicarii exequantur .	fo. cccxxxi

B 356^v

| de N

Narracio super conduccione decimarum	fo. xii
Narracio pro extrahendis actis	fo. lxxxiii 15
Narracio super non solucione decimarum	fo. cxvii
Narracio monicionis pro debitis ecclesie	fo. cxviii
Narracio pro sallario plebanorum	fo. eodem
Narracio propter non execucionem litterarum	fo. cxviii
Narracio in forma Camere Apostolice cum insercione litterarum ...	fo. cxx 20
Narracio obligacionis in forma Camere Apostolice	fo. cxxi
Narracio in facto testamenti	fo. eodem
Narracio in facto certarum litterarum	fo. cxxii
Narracio in facto certorum debitorum	fo. eodem
Narracio in facto invasionis	fo. cxxiii 25
Narracio ob non solucionem sallarii	fo. eodem
Narracio ob non solucionem pensionis domus	fo. eodem
Narracio pro debitis	fo. eodem
Narracio in facto decimarum	fo. cxxiii
6 datum] data B 14 Narracio] narracione (?) B 24 debitorum] N fisci B 27 pensionis] pensionem B	

Narracio in facto testamenti	fo. eodem
Narracio pro censu archidiaconatus	fo. eodem
Narracio in facto verberacionis	fo. eodem
Narracio in facto fideiussionis	fo. cxxv
Narracio pro debitis	fo. eodem 5
Narracio, quando caucio inseritur	fo. eodem
Narracio monicionis pro sallario plebani defuncti	fo. cxxvi
B 357 ^r Narracio, quando caucio inseritur	fo. eodem
Narracio ad reassumendam causam	fo. eodem
Narracio alia ad reassumendum	fo. eodem 10
Narracio monicionis in citacionem resolute	fo. cxxviii
Narracio litterarum compulsoriarum	fo. cxxxi
Narracio pro salariis plebani defuncti	fo. cxxxiii
Narracio citacionis cum inhibicione propter metum	fo. eodem
Narracio citacionis ad docendum paruisse litteris executorialibus	fo. cxxxiii 15
Narracio cum insercione litterarum, quando accio committitur alicui requirenti	fo. cxxxv
Narracio monicionis in forma Camere Apostolice	fo. eodem
Narracio alia in forma Camere Apostolice	fo. cxxxvi
Narracio super contractu	fo. cxxxvii 20
Narracio monicionis pro fratribus	fo. eodem
Narracio litterarum executorialium	fo. cxl
Narracio litterarum executorialium	fo. cxlii
Narracio litterarum executorialium ob nonolucionem expensarum contumacie	fo. cxlvii 25
Narracio propter non execucionem litterarum	fo. cli
Narracio citacionis ad videndum litteras executoriales exequi mandari ..	fo. eodem
Narracio, ut littere executoriales exequantur	fo. clii
5 debitis] <i>omisso contractionis signo</i> deitis B 10 Narracio] <i>add. et del. signum contractionis</i> B	

Narracio propter non execucionem litterarum	fo. cliii
Narracio propter non solucionem censuum archidiaconatui	fo. clv
B 357 ^v Narracio, quando causa remittitur de curia regia et reus condempnatur in expensis	fo. clvii
Narracio in forma Camere Apostolice	fo. clxi 5
Narracio litterarum executorialium	fo. clxii
Narracio litterarum executorialium	fo. clxviii
Narracio citacionis, quando rei fuissent absoluti cum certis condicionibus etc.	fo. clxxi
Narracio litterarum executorialium	fo. clxxii 10
Narracio litterarum executorialium	fo. clxxiii
Narracio litterarum executorialium cum insercione libelli	fo. eodem
Narracio citacionis ad videndum exequi litteras executoriales ...	fo. clxxxvi
Narracio litterarum executorialium	fo. clxxxviii
Narracio litterarum executorialium cum insercione libelli	fo. clxxxx 15
Narracio monicionis pro sallariis plebani defuncti	fo. clxxxv
Narracio brachii secularis	fo. eodem
Narracio citacionis in causa appellacionis, quando rei essent defuncti et alii successissent in bonis etc.	fo. clxxxvi
Narraciones commissionum in principio inserende	fo. clxxxviii 20
Narracio citacionis cum inhibicione a gravamine	fo. cci
B 358 ^r Narracio in facto fideiussionis	fo. eodem
Narracio executorialium sentencie interlocutorie	fo. ccv
Narracio pro decimis	fo. ccxvii
Narracio citacionis in causa subdelegata	fo. ccxviii 25
Narracio in facto occupacionis prepositure	fo. ccxx
Narracio pro debitis testamentariis	fo. ccxxiii
Narracio citacionis ad videndum et audiendum restitui in integrum	fo. ccxxxi
Narracio executorialium propter non prosecucionem cause	fo. ccxxxii
Narracio litterarum executorialium	fo. ccxxxvi 30

Narracio litterarum executorialium	fo. ccxxxvii
Narracio litterarum executorialium	fo. ccxxxviii
Narracio litterarum executorialium cum denunciacione excommunicacionis	fo. ccxlii
Narracio propter indebitam scandalizacionem	fo. eodem 5
Narracio litterarum executorialium in minori forma	fo. ccxlii
Narracio litterarum executorialium	fo. cclv
Narracio in facto dotis	fo. cclx
Narracio in facto matrimonii	fo. cclxi
Narracio in facto matrimonii	fo. eodem 10
Narracio alia similis	fo. cclxii
Narracio citacionis cum relaxacione caucionis	fo. cclxxxiii
Narracio inquisicionis	fo. cclxxxiiii
B 358 ^v Narracio citacionis, quando appellatur in presencia iudicis ..	fo. cclxxxviii
Narracio in forma Camere Apostolice	fo. cclxxxix 15
Narracio citacionis, quando presbiter pro rebus et negociis ecclesiasticis conveniret laicum in presencia iudicis secularis	fo. cccviii
Narracio sequestri	fo. cccx
Narracio citacionis, quando aliquis incepta causa se intromittere vellet a tercio	fo. cccxi 20
Narracio litterarum executorialium post remissionem cause a curia regia	fo. cccxii
Narracio monicionis in facto concordie	fo. cccxviii
Narracio citacionis ad videndum et audiendum censuras incurrisse declarari propter non paricionem concordie	fo. cccxx 25

de P

Procuratorium commune	fo. i
Protestatoria contra actorem	fo. xiiii
Publicacio indulgenciarum	fo. xxxviii 30
5 indebitam] inde(b)itam B 10 matrimonii] <i>lineam om. B</i>	

Publicacio alia	fo. eodem
Publicacio testamenti cum interposicione decreti	fo. xl
Publicacio indulgenciarum	fo. lvi
B 359 ^r Prorogatoria cause	fo. lxxxiii
Protestatoria	fo. cxlviii 5
Publicacio litterarum apostolicarum sive privilegiorum	fo. clxxxii
Prorogacio cause	fo. ccx
Privacio beneficii	fo. ccxxxii
Privacio alia et collacio alteri	fo. eodem
Privacio alia	fo. ccxxxiii 10
Privacio hospitalis	fo. eodem
Prorogacio littere inhibicionis	fo. cclxx

de Q

Quando aliquis propter contumaciam excommunicatus auffugeret in aliam dyocesim etc.	15 fo. lxxxiii

de R

Relaxacio interdicti	fo. xiii
Remissio cause ad iudicem secularem	fo. lxi 20
Remissio cause appellate ad iudicem, a quo, propter negligenciam .	fo. lxxiii
Remissio cause similis	fo. lxxiii
B 359 ^v Reintrusio in priorem excommunicationis sentenciam	fo. lxxxiii
Reintrusio alia similis	fo. eodem
Relaxacio interdicti propter non solucionem decimarum	fo. lxxxx 25
Requisitoria	fo. lxxxxii
Requisitoria ad examinandos testes alterius dyocesis	fo. lxxxxiii
Remissio cause	fo. lxxxvii
Resolucio monicionis in citacionem cum delegacione	fo. cxviii
21 negligenciam] negligen(ciam) prosecucionis appellacionis B	

Resolucio monicionis	fo. eodem
Resolucio monicionis	fo. cxx
Ratificacio indulgenciarum	fo. cliiii
Remissio cause	fo. clxvi
Revisio etatis	fo. clxviii 5
Remissio cause ad iudicem ordinarium ad mandatum regium	fo. clxxvi
Remissio cause propter litispenciam	fo. eodem
Remissio cause ad mandatum regium	fo. clxxvii
Remissio cause propter non prosecucionem appellacionis	fo. clxxxxvii
Resolucio monicionis	fo. eodem 10
Resolucio monicionis	fo. cc
Requisitoria	fo. ccii
B 360 ^r Reintrusio in priorem excommunicacionem	fo. ccvi
Resolucio monicionis	fo. ccviii
Relaxacio arresti	fo. ccxi 15
Revocacio inhibicionis	fo. ccxii
Relaxacio interdicti	fo. ccliii
Relaxacio sequestri	fo. cclxxxvi
Resolucio monicionis	fo. cccxx
Remissio cause ad iudices seculares per partes eligendos	fo. cccxxii 20
Remissio cause ad iudicem secularem	fo. cccxxv
Reintrusio in priores censuras	fo. cccxxxiii

de S

Subdelegacio cause	fo. lii 25
Suspensio novi presbiteri propter impericiam	fo. lviii
Supersessionalis litterarum executorialium	fo. lxx
Substitutio procuratoris	fo. lxxv
Statutoria rei iudicate	fo. lxxxii

7 litispenciam] litispenden(ciam) B 15 arresti] aresti B 28 procuratoris] pro-
cur(atoris) B

Subscripcio notarii ad rotulum	fo. lxxxxvi
Separacio mulieris a viro impotenti	fo. eodem
Sentencia precepti	fo. cvi
Subscripcio rotuli	fo. clxxx
Sumpmaria rotuli	fo. ccxvii 5
B 360 ^v Super fienda processione	fo. ccliii
Substitutio procuratoris	fo. cclxxv
Sentencia precepti super confessione debiti	fo. cccxiii
Sentencia precepti sive executorialis	fo. cccxvi

10

de T

Transmissio cause ad mandatum regum cum insercione libelli ..	fo. lxxxvii
Transmissio cause ad mandatum domini comitis etc.	fo. lxxxviii
Transmissio cause in presenciam comitatus	fo. lxxxviii
Tenor sentencie diffinitive privacionis beneficii	fo. cxvi 15
Transmissio ad mandatum domini palatini	fo. cxxxviii
Transsumptum cum interposicione auctoritatis et decreti	fo. clxxviii
Transmissio cause	fo. clxxxxviii
Transmissio cause ad mandatum domini	fo. cc
Tenor sentencie privacionis beneficii	fo. ccxxviii 20
Transsumptum	fo. cclxxv
Transmissio cause ad mandatum regum	fo. cclxxxviii
B 361 ^r Transmissio cause ad mandatum regis	fo. cccii
Transmissio cause cum narratione	fo. cccv
Transmissio cause cum processu	fo. cccxxii 25

de V

Visitacio archidiaconatus per alium	fo. xxviii
Ut littere vicarii defuncti exequantur	fo. lxxxxii

7 procuratoris] corr. B 13 domini] N .D. B 19 domini] .d. B 20 privacionis] add.
et del. signum contractionis B

Ut littere denunciatorie non exequantur	fo. ccxxiii
Ut celebrari possit in ecclesia violata	fo. eodem
Ut celebrari possit, ut supra, alia	fo. eodem
Ut captus prepositus dimittatur	fo. ccliiii
Visitacio pro archidiaconis	fo. eodem 5
Ut tempore puerperii coram regina celebrari possit	fo. cclxiiii
Visitacionalis	fo. cclxvii
Visitacionalium exordia	fo. cclxviii
Visitacionalis pro prepositis et decanis	fo. cclxxiii
Ut littere executoriales exequantur	fo. cclxxviii 10

CONCORDANTIA MANUSCRIPTORUM

Nr.	Rubrica	B	N
001	Narracio litterarum aggravatoriarum, quando actor	1r	
002	Evocatoria minor	2r	3
003	Evocatoria maior	2r	4
004	Citatoria peremptoria	2v	1
005	Procuratorium commune	2v-3r	2
006	Citacio cum certificacione	3r-4r	5
007	Alia citacio in minori forma	4r	6
008	Citacio prima ad valvas ecclesie	4r-4v	7
009	Citacio secunda ad valvas	4v-5r	8
010	Citacio tertia ad valvas	5r-5v	9
011	Denunciatoria in maiori forma	5v-7r	10
012	Denunciatoria in minori forma	7r	11
013	Aggravatoria et reaggravatoria [in margine inferiore]	7r-9r 9r	12 14
014	Amonicio pro debitis in communi forma	9r-9v	13
015	Amonicio cum excommunicacionis et interdicti ecclesiastici sentenciis	10r-10v	15
016	Iudicialis ad evocatoriam minorem	10v-11r	21
017	Citacio testium	11r	22
018	Alia similis precedenti	11r-11v	23
019	Sequitur dimissoria	11v	24
020	Donacio indulgenciarum	12r	26
021	Amonicio contra fures et sacrilegos ecclesie	12r-12v	27
022	Littere decimales	12v-13r	28
023	Narracio super conduccione decimarum	13r-13v	29
024	Amonicio pro decimis cum excommunicacionis et interdicti ecclesiastici penis	13v-14r	30
025	Relaxacio ecclesiastici interdicti impositi propter necem presbiteri	14r	31
026	Iudicialis post peremptoriam contra reum non venientem	14r-14v	32
027	Iudicialis contra actorem non venientem	14v	33
028	Protestatoria contra actorem non venientem	14v-15r	34
029	Citacio cum inhibicione in causa appellacionis a sententia	15r-16r	35
030	Citacio cum inhibicione et compulsoria	16r-17v	36
031	Absolucio super funus defuncti in excommunicacione decedentis	18r-19r	37
032	Alia absolucio similis precedenti	19r-19v	38
033	Absolucio	19v-20r	43
034	Apostolus reverencialis	20r-20v	44
035	Commissio, ut vir impotens et mulier votum habens ingredi religionem separentur ab invicem	20v-21v	45

Nr.	Rubrica	B	N
036	Absolutio ab homicidio ad tempus, quousque a Sede Apostolica absolutio habere poterit	21v-22r	46
037	Absolutio ad mandata superiorum, ut in capitulo de hiis, qui vi metusve causa fiunt, libro sexto	22r-22v	47
038	Alia absolutio etc.	22v	48
039	Absolutio super concordia	22v-23r	49
040	Absolutio interim, quoad Curiam Romanam intrare poterit	23r-23v	50
041	Absolutio, qui ad sinodum venire contumaciter recusavit	23v-24v	51
042	Alia absolutio super eadem	24v-25r	53
043	Absolutio vigore amonicionis facta	25r-25v	54
044	Alia absolutio vigore amonicionis	25v-26r	55
045	Absolutio super iniectione manuum violentarum in clerum interim, quoad Curiam Romanam ingredi poterit	26r-26v	56
046	Absolutio ab excommunicationis sententia in eum propter non executionis lata	26v-27r	57
047	Absolutio ab excommunicationis sententia propter non responsionem libello oblato	27r-27v	58
048	Absolutio usque ad certum tempus cum reincidencia, si non solveret debitum	27v	59
049	Absolutio ab excommunicationis sententia	27v-28r	60
050	Absolutio ab excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis sentenciis, necnon invocacionis brachii secularis cum relaxatione ecclesiastici interdicti	28r-29r	61
051	Citacio ad docendum de diligencia prosecucionis appellacionis, alias videndum sententiam demandari executioni et expensas taxari	29r-30r	62
052	Citacio ad docendum de diligencia etc.	30r	63
053	Visitacio archidiaconatus per alium loco sui eligendum et deputandum	30r-31r	64
054	Deputacio vicearchidiaconi etc.	31r-31v	65
055	Citacio ad reassumendum causam	31v-32r	66
056	Citacio ad reassumendum causam	32r-32v	67
057	Citacio ad continuandam causam	32v	68
058	Alia citacio similiter ad continuandam causam cum narratione	33r	69
059	Mandatum, ut plebanus possit cohercere presbiteros male viventes	33v-34r	70
060	Mandatum, ut presbiteri possint capi	34r-34v	71
061	Aliud mandatum simile precedenti	34v-35r	72
062	Denunciatoria ob non responsionem posicionibus	35r-35v	73
063	Denunciatoria contra presbitericidas	35v	74
064	Denunciatoria ob non responsionem posicionibus	36r	75
065	Denunciatoria in minori forma	36r-36v	76
066	Confirmacio archidiaconatus per resignacionem	36v-37v	77
067	Amonicio ad manifestandum res perditas	37v-38v	78
068	Publicacio indulgenciarum	38v	79

Nr.	Rubrica	B	N
069	Alia publicacio similis	38v-39v	80
070	Correccionalis altaristarum	39v	81
071	Littere super gubernacione archiepiscopatus	39v-41r	82
072	Publicacio testamenti cum interposicione decreti	41r-41v	83
x	Subscripcio notarii	41v	83
075	Citacio cum arestacione	42r-42v	84
076	Citacio	42v-43r	85
077	Mandatum, ut novum sanctuarium, a quo facilius poterit, consecrari valeat	43r	86
078	Commissio super produccione testium pro prima dilacione fienda	43r-44r	87
x	Suprascriptio eiusdem	44r-44v	87
079	Pro secunda dilacione hac clausula etc.	44v	88
080	Pro tertia dilacione	44v-45r	89
081	Commissio in brevi forma	45r	90
082	Commissio excepcionis	45r-45v	91
083	Commissio ad respondendum posicionibus in partibus	45v-46r	92
x	Modus suprascriptionis	46r	92
084	Commissio bona	46r-46v	93
085	Commissio ad futuram rei memoriam	46v-48r	94
x	Modus suprascriptionis	48r	94
086	Commissio in facto inquisitionis	48r-48v	95
087	Commissio, quando testes recusarent deponere testimonium veritati	49r-50r	96
088	Commissio, ut executores per partem adversam electi intersint executioni	50r	97
089	Commissio super expurgacione alicuius	50v	98
090	Commissio in communi forma	50v-51r	99
091	Alia commissio similis	51r	100
092	Commissio ad reexaminandum testes	51r-51v	101
093	Commissio super reconventionem de novo producendum et nonnullos reexaminandum	51v-52r	102
094	Commissio, quando narracio producitur in vim actionis	52r-52v	103
095	Subdelegacio cause	52v-53v	104
096	Citacio in causa subdelegata	53v-54r	105
097	Mandatum, ut in cimiterio corpora defunctorum sepellantur	54r-54v	106
098	Mendicacionalis pro religiosus	54v-55r	107
099	Alia mendicacionalis	55r-55v	108
100	Mendicacionalis pro reformatione ecclesie	55v-56r	109
101	Mendicacionalis simul cum publicatione indulgenciarum	56r-57r	110
102	[in margine inferiore]	56r	111
103	Publicacio indulgenciarum	57r-57v	112
104	Mendicacionalis	57v-58r	113
105	Confirmacio formate	58r-58v	114

Nr.	Rubrica	B	N
106	Apostolus reverencialis	58v	
107	Mandatum, ut littere executoriales iuxta formam exequantur	58v-59v	115
108	Mandatum, ut canonici in ecclesia collegiata constituti audiant confessiones	59v	116
109	Admissio, ut novus presbiter celebret primicias	60r	117
110	Suspensio novi presbiteri propter impericiam	60r	118
111	Sequitur inquisicio	60r-61r	119
x	Suprascriptio	61v	119
112	Remissio cause ad iudicem secularem	61v-62r	120
x	Suprascriptio	62r	120
113	Forma compositionis	62v-63r	121
114	Licencia data novo presbitero ad exequendum ordines sacerdotales	63r	122
115	Alia similis	63r	123
116	Sequitur administrativa	63r-63v	124
117	Administrativa alicui religioso concessa	63v	125
118	Admissio celebrationis missarum nove ecclesie fundate, quoad consecrari potest	63v-64r	126
119	Charitativum subsidium	64r-65r	127
120	Citacio testium	65v	128
121	Supersessionalis litterarum executorialium, ut possit facere compositionem	65v-66v	129
122	Confirmacio ad plebaniam	66v-67r	130
123	Compulsoria generalis ad partes	67r-69r	131
124	Narracio litterarum compulsoriarum	69r-69v	132
125	Alia compulsoria in causa appellacionis	69v-70v	133
126	Citacio cum inhibicione et compulsoria insertis in causa delegata	71r-71v	134
127	Citacio super recognicione testamenti	71v-72r	135
128	Citacio ad decernendum compulsoriam	72r	136
129	Citacio ad videndum produci rotulum	72r-72v	137
130	Citacio ad videndum sentenciam excommunicacionis incurrisse declarari	72v	138
131	Citacio ad videndum super confessatis sentenciam precepti dari	72v-73r	139
132	Citacio ad producendum attestaciones	73r	140
133	Citacio ad videndum produci nonnullas litteras in vim probationis	73r	141
134	Citacio ad excipiendum contra attestaciones	73r	142
135	Citacio ad dicendum contra attestaciones et instrumenta	73v	143
136	Citacio ad videndum absolvi ab impetitione et instancia iudicii	73v	144
137	Citacio ad dicendum contra litteras apostolicas	73v	145
138	Citacio ad publicandum attestaciones	73v-74r	146
139	Alia similis precedenti	74r	147

Nr.	Rubrica	B	N
140	Remissio cause appellate ad iudicem, a quo propter negligenciam prosecutionis appellacionis	74r-75r	148
141	Alia remissio cause similis	75r-75v	149
142	Citacio cum inhibicione	75v	150
143	Super substitutione procuratoris	75v-76r	151
144	Amonicio cum interdicti ecclesiastici sentenciarum penis ratione non solucionis decimarum	76r-77r	152
145	Sequitur executorialis in maiori forma	77r-80v	153
146	Executorialis in minori forma	80v-81v	154
147	Mandatum, ut in ecclesia conbusta celebrari possint	82r	155
148	Mandatum, ut altaria removeantur	82r-82v	156
149	Indultum super reconciliacione cimiterii	82v-83r	157
150	Indultum, ut in loco mundo celebrentur	83r	158
151	Statutoria in rem iudicatam	83r-83v	159
152	Prorogatoria [Procuratoria??] cause	83v	160
153	Reintrusio in priorem excommunicacionis sentenciam	83v-84r	161
154	Alia reintrusio in excommunicacionem	84r-84v	162
155	Confirmacio testamenti	84v-85r	163
156	Quando aliquis propter contumaciam a vicario sui ordinarii excommunicatus auffugeret in alterius diocesim, ille	85r-85v	164
157	Citacio cum aresto et inhibicione	85v-87v	165
158	Amonicio cum inhibicione et aresto	87v-88r	166
159	Transmissio cause ad mandatum regium cum insercione libelli	88r-89r	167
160	Transmissio cause ad mandatum domini comitis	89r-89v	168
161	Transmissio cause in presenciam alicuius comitatus	89v-90r	169
x	Modus suprascripcionis	90r	169
162	Citatoria contra fugitivum	90r	170
163	Declaracio citacionis post evocatoriam maiorem etc.	90r-90v	171
164	Citacio ad producendum testes	90v-91r	172
165	Relaxacio interdicti ecclesiastici ratione non solucionis decimarum	91r-91v	173
166	Absolucio a vinculo matrimonii	91v-92r	174
167	Imposicio interdicti post relaxationem	92r-92v	175
168	Requisitoria	92v-93r	176
169	Ut littere vicarii defuncti exequantur	93r-93v	177
170	Mandatum, ut clericus coram seculare testimonium ferat	93v	178
171	Requisitoria ad examinandum testes alterius iurisdiccioneis	93v-94r	179
x	Suprascipcio	94r-94v	179
172	Mandatum, ut executores iuxta litteras vicarii alterius dyocesis procedant et testes compellant testimonium perhibere	94v-95r	180
173	Narracio pro extrahendis actis	95r-95v	181
174	Mandatum pro fienda processione	95v-96r	182
175	Auctoritas data plebano ad absolvendum parochianos suos	96r-96v	183

Nr.	Rubrica	B	N
176	Subscriptio notarii ad rotulum	96v	184
177	Licencia data alicui propter studium	96v-97r	185
178	Separacio mulieris a viro impotenti	97r-98r	186
179	Remissio cause	98r-98v	188
180	Instrumentum sentencie [<i>folium 101v magna parte vacuum</i>]	98v-101v	189
181	Amonitorium super exhibicione testamenti	102r	190
182	Brachium seculare contra contumaces	102r-103v	191
183	Mandatum, ut executores iuxta contenta alias litteras exequantur	103v	192
184	Mandatum in facto matrimonii	103v	193
185	Citacio ad videndum et audiendum produci registrum expensarum et taxari easdem ac tandem debite execucioni demandari	103v-104r	194
186	Arendacio decimarum	104r-104v	195
187	Mandatum, ut solvant fratribus legata	104v	196
188	Amonicio super cathedratico	104v-105r	197
189	Citacio vigore commissionis facta	105r	198
190	Citacio cum arestacione	105r-105v	199
191	Alia citacio cum arestacione	105v-106r	200
192	Auctoritas data ad eligendum confessorem	106r	201
193	Citacio cum inhibicione, ne in causa spirituali seculares se intromittant	106r-106v	202
194	Sentencia precepti	106v-107r	203
195	Dispensacio super mutilacione digiti	107r	204
196	Confirmacio plebanie per resignacionem	107r-107v	205
197	Confirmacio abbacie	108r-108v	206
198	Confirmacio rectoratus capelle	108v-109v	207
199	Alia confirmacio	109v-110r	208
200	Confirmacio canonicatus	110r-111r	209
201	Amonicio contra molestatores fratrum ordinis S(ancti) Francisci de observancia	111r-112r	210
202	Alia contra molestatores fratrum	112r-112v	211
203	Brachium potenciarium contra presbiterum propter contumaciam	112v-113v	212
204	Approbacio litterarum dominorum cardinalium per iudicem ordinarium facta	113v-114r	213
205	Alia similis	114r	214
206	Avisacio iudicis secularis, ne turbet eum, qui causam in foro spirituali prosequitur	114r-114v	215
207	Citacio et evocacio ad residenciam	114v-116r	216
208	Alia similis ex superhabundanti	116r-117r	217
209	Tenor sentencie diffinitive privacionis	117r-118r	218
210	Sequuntur alique narrationes et primo super non solucione decimarum	118r-118v	219
211	Narracio monicionis pro debitis ecclesie	118v-119r	220

Nr.	Rubrica	B	N
212	Alia narracio pro salario plebanorum	119r-119v	221
213	Narracio cita(cionis) ob non execucionem aliarum litterarum citatoriarum	119v	222
214	Resolucio monicionis in vim citacionis peremptorie cum delegacione cause	119v-120r	223
215	Resolucio monicionis in citacionem	120r-120v	224
216	Narracio monicionis in vim citacionis resolute	120v-121r	225
217	Narracio obligacionis in forma Camere Apostolice facte	121r-122r	226
218	Citacionis narracio similis etc.	122r	227
219	Narracio in facto testamenti	122r-122v	228
220	Narracio in facto certarum litterarum	122v	229
221	Narracio in facto debitorum	123r-123v	230
222	Narracio in facto invasionis	123v	231
223	Narracio ob non solucionem sallarii	123v-124r	232
224	Narracio ob non solucionem pensionem domus	124r	233
225	Narracio pro debitis	124r-124v	234
226	Narracio in facto decimarum	124v	235
227	Narracio in facto testamenti	124v-125r	236
228	Narracio pro censu archidiaconatus	125r	237
229	Narracio in facto verberacionis	125r-125v	238
230	Narracio in facto fideiussionis	125v	239
231	Narracio pro debitis	125v-126r	240
232	Narracio ci(tacionis), quando caucio inseritur	126r	241
233	Narracio monicionis pro salario plebani defuncti	126v	242
234	Narracio, quando caucio inseritur	126v	243
235	Narracio ad reassumendum causam	127r	244
236	Alia similis	127r	245
237	Citacio cum inhibicione in causa appellacionis per modum instrumenti	127v-130r	246
238	Narracio monicionis in vim citacionis resolute	130r-130v	247
239	Mandatum ad exhibendum testamentum	131r	248
240	Mandatum cum inhibicione vigore etc.	131r-131v	249
241	Narracio litterarum compulsoriarum	131v-132r	250
242	Associacio seu admissio executorum ad prius electos executores	132v-133r	251
243	Narracio pro salario plebani defuncti	133v	252
244	Narracio ci(tacionis) cum inhibicione propter metum etc.	134r-134v	253
245	Narracio citacionis ad docendum	134v	254
246	Declaracio incursionis sentencie etc. propter non paricionem litterarum executorialium	134v-135v	255
247	Narracio cum insercione litterarum, quando accio committitur alicui requirenti etc.	135v-136r	256
248	Narracio monicionis in forma Camere Apostolice etc. racio- ne debitorum etc.	136r-137r	257
249	Alia similis	137r-137v	258

Nr.	Rubrica	B	N
250	Super contractu	137v	259
251	Narracio monicionis pro fratribus	138r-138v	260
252	Absolutio in brevi forma	138v-139r	261
253	Transmissio ad mandatum palatini	139r-139v	262
254	Commissio ad respondendum posicionibus etc.	140r	263
255	Narracio litterarum executorialium	140v-143v	264
256	Sequitur alia narracio litterarum etc.	144r-148r	
257	Narracio litterarum ob <non>olucionem expensarum contumacie vigore etc. facte	148r-149r	
258	Protestatoria	149r-150v	
259	Absolutio ab excommunicationis sententia	150v-151r	
260	Mendicacionalis	151v	
261	Narracio propter non execucionem litterarum	151v-152r	265
262	Narracio ad videndum et audiendum litteras executoriales exequi mandari	152r-152v	266
263	Narracio, ut litteras executoriales iuxta vim et tenorem earundem exequantur	152v-153v	267
264	Absolutio a censuris ecclesiasticis	153v-154r	
265	Narracio propter non execucionem litterarum	154r	268
266	Clausula citacionis contra abbatissam	154r	269
267	Ratificacio indulgenciarum	154v	270
268	Fides de legalitate notarii	154v	271
269	Declaracio citacionis etc.	154v-155r	
270	Apostoli super appellatione alternativa	155r-155v	272
271	Commissio super excepcione	155v-156r	273
272	Narracio propter nonolucionem censuum archidiaconorum	156r	274
273	Compulsoria generalis etc.	156v-157v	275
274	Clausula citacionis contra abbatissam	157v	276
275	Narracio, quando causa remittitur de Curia Regia et reus condemnabitur in expensis	157v-159r	277
276	Commissio super recognicione chyrographi	159r-159v	278
277	Mandatum, ut littere executoriales iuxta continenciam exequantur	159v-160r	279
278	Forma super inquisicione facienda	160r-161v	280
x	Suprascriptio	161v	280
279	Narracio in forma Camere Apostolice etc.	162r-162v	281
280	Commissio excepcionis	162v-163r	282
281	Narracio litterarum executorialium	163r-164v	283
282	Commissio pro testibus affuturis recipiendis et examinandis	164v-165v	284
283	Alia commissio similis	165v	
284	Absolutio propter inieccionem manuum violentarum in presbiterum	165v-166r	
285	Absolutio super relaxatione suspensionis a divinis ob oppressionem infantis	166r-166v	

Nr.	Rubrica	B	N
286	Confirmacio eo, quod patronus aliquem presentare infra sex menses non curavit	166v-167r	285
287	Remissio cause	167r	286
288	Licencia super construccione capelle	167r	287
289	Concambium seu permutacio ambobus presentibus et permutantibus	167v-168r	288
290	Commissio pro affuturis testibus recipiendis et examinandis	168r-169r	289
291	Commissio excepcionis	169r-169v	
292	Commissio ad reexaminandum testes	169v	290
293	Revisio etatis	170r	291
294	Narracio litterarum executorialium	170r-171r	
295	Absolutio ab excommunicationis sententia sub reincidencia	171r-171v	
296	Prorogacio sancte sinodi	171v	
297	Narracio citationis, quando rei fuissent absoluti, ut infra terminum satisfacerent, et negligerent eundem etc. ad videndum dictam excommunicationis sententiam incurrisse declarari etc.	171v-172r	292
298	Commissio ad iurandum de calumnia et tandem super receptione testium etc.	172v	
299	Alia commissio, quando accio solum verbo proponitur	172v-173v	293
300	Narracio litterarum executorialium	173v-174v	
301	Alia narracio similis	174v-175r	
302	Alia narracio litterarum executorialium	175r-176r	
303	Delegacio cause	176r-176v	294
304	Remissio cause ad iudicem ordinarium	176v	295
305	Remissio cause propter litispendenciam	176v-177v	296
306	Alia remissio	177v	297
307	Instrumentum appellacionis extraiudicialiter interposite etc.	178r	298
308	Instrumentum appellacionis	178r-178v	299
309	Instrumentum super execucione citationis ac inhibicionis	178v-179r	300
310	Transsumptum cum interpositione auctoritatis et decreti	179r-180v	301
311	Subscriptio notarii ad rotulum	180v	302
312	Instrumentum mandati procuracionis ad acceptandum beneficium	180v-181v	303
313	Fides super legalitate	181v	304
314	Absolutio ab excommunicatione	181v-182r	
315	Absolutio	182r-182v	
316	Publicacio litterarum apostolicarum sive privilegiorum ordinum verberatorum concessorum cum indulgenciis	182v-183v	
317	[Sine rubrica]	183v	
318	[Sine rubrica]	184r-184v	
319	[Sine rubrica]	184v-185r	
320	[Sine rubrica]	185r-185v	

Nr.	Rubrica	B	N
321	[Sine rubrica]	185v-186r	
322	[Sine rubrica]	186v-187r	
323	Narracio citacionis ad videndum exequi litteras executoriales	187r-187v	
324	Executorialis cum narratione	187v-189v	
325	Alia narracio litterarum executorialium	189v-190v	
326	Similiter alia narracio	190v-191v	
327	Instrumentum super transumpcione et copiacione	191v-192r	305
328	Instrumentum procuracionis etc.	192r-194v	306
329	Forma 'significavit'	194v-195v	
330	Narracio monicionis pro salario plebani defuncti	195v	307
331	Mandatum, ut clericus coram iudice seculari testimonium ferat	196r	308
332	Narracio invocacionis brachii secularis	196r-196v	
333	Narracio citacionis in causa appellacionis, quando rei essent defuncti et alii successissent in bonis eorum	196v-197r	309
334	Remissoria propter non prosecucionem appellacionis	197v-198r	310
335	Resolucio monicionis in vim citacionis peremptorie	198r-198v	311
336	[Sine rubrica]	198v	312
336	Narracio super commissione	199r	
337	Alia super eadem	199r	
338	Alia pro secunda dilacione	199r	
339	Alia similis	199r	
340	Transmissio cause	199v-200r	
341	Resolucio monicionis in citacionem	200v	
342	Transmissio cause	200v-201r	
343	Compulsoria	201v	
344	Narracio citacionis cum inhibicione	201v-202r	313
345	Narracio in facto fideiussionis	202r-202v	314
346	Requisitoria	202v-203r	315
347	Commissio super recognicione testamenti	203r-204r	316
348	Absolucio cum relaxacione interdicti	204r-204v	317
349	Monicio generalis	204v-206r	318
350	Narracio executorialium sentencie interlocutorie	206r-206v	
351	[Sine rubrica]	206v	
352	Reintrusio in priorem excommunicationem	207r-207v	
353	Mandatum, ut clericus fateatur coram iudice seculari	207v-208r	319
354	Instrumentum super confessione iudicialiter facta	208r-209r	320
355	Narracio resolutionis monicionis etc.	209r-209v	
356	Executorialis, quando causa remittitur de sede seculari ad iudicem spiritualem et altera pars condempnabitur in expensis a tempore transmissionis etc.	209v-210v	321
357	Prorogacio cause	210v-211v	322
358	Commissio super recognicione etc.	211v	323

Nr.	Rubrica	B	N
359	Relaxacio aresti sive sequestri	212r-212v	324
360	Revocacio inhibicionis	212v-213v	325
361	Instrumentum obligacionis	213v-214r	326
362	Confirmacio rectoratus capelle	214r-215r	327
363	Commissio super recognicione etc.	215r-215v	328
364	Iudex delegatus committit alteri vices suas exequenas	216r-216v	329
365	Alia similis	216v-217r	330
366	Absolutio sub reincidencia	217r-217v	331
367	Narracio pro decimis	217v	
368	Sumpmaria rotuli	218r-226r	
369	Instrumentum translacionis	226v-228r	332
370	Narracio citacionis in causa delegata	228r-228v	
371	Instrumentum super execucione litterarum etc.	228v-229r	333
372	Narracio in facto prepositure occupacionis	229r-230r	335
373	Mandatum, ut canonici audiant confessiones penitencium etc.	230r	334
374	Commissio ad respondendum posicionibus	230v-231r	
375	Narracio pro rebus testamentariis etc.	231v	
376	Ut ab execucione litterarum denunciatarum supersedeatur	231v	336
377	Ut celebrari possit in ecclesia violata	232r	337
378	Super eodem	232r	338
379	Instrumentum procuracionis in plena forma sub sigillo domini vicarii	232r-233r	339
380	Amonicio ad manifestandum res et bona alicuius defuncti	233r-235r	41
381	Amonicio et citacio contra canonicos personalem residentiam non facientes	235r-236v	
382	Tenor sentencie diffinitive privacionis beneficii	236v-237r	
383	Fides super probitate abbatis accusati in Curia Romana	237r-238r	340
384	Auctoritas predicacionis	238v-239r	341
385	Avisacio ad seculares, ne turbent eos, qui causam prosequuntur in foro spiritali	239r-239v	342
386	Narracio citacionis ad videndum et audiendum restitui in integrum	239v-240v	
387	Narracio executoria, quando iudex, a quo fuisset inhibitus, tamen tamen ipsi actores infra terminum iuris appellacionem eorum non prosequerent	240v-241v	
388	Privacio beneficiorum	241v-242r	
389	Alia super privacione et collacione alteri	242r-242v	
390	Iterum alia	242v	
391	Privacio hospitalis	242v-243r	
392	Advocacio cause	243r	343
393	Iuramentum Iudeorum	243v	
394	Advocacio cause	243v	344
395	Absolutio ab excommunicacionis sententia	244r	

Nr.	Rubrica	B	N
396	Confirmacio testamenti	244v	345
397	Narracio litterarum executorialium	244v-245v	
398	Narracio litterarum executorialium	245v-246v	
399	Narracio litterarum executorialium	246v-247r	
400	Amonicio cum interdicto pro sallario plebanorum	247r-247v	346
401	Amonicio contra episcopum, qui recusaret exequi mandatum apostolicum	247v-249v	
402	Citacio, quando aliqui testes testimonium perhibere recusarent etc.	249v-250r	347
403	Dispensacio alicui presbitero super abscissione policis manus sue sinistre etc.	250r-250v	348
404	Narracio littere executorie cum publicatione excommunicationis	250v-251r	
405	Narracio cita(cionis) propter indebitam scandalizacionem	251r-251v	
406	Citacio cum inhibicione contra seculares	251v-252v	
407	Amonicio cum inhibicione et aresto sequitur	252v-253v	
408	Confirmacio testamenti cum decreti interposicione	254r-254v	349
409	Narracio litterarum executorialium in minori forma existentium	254v-255v	
410	Dissolucio matrimonii	255v-256r	350
411	Iudex delegatus committens vices suas collegis suis	256v	351
412	Aggravatoria et reaggravatoria post denunciacionem ammonicionis	257r-257v	352
413	Inquisicio	257v-258r	353
414	Aggravatoria post monicionem	258r-259r	354
415	Associacio college	259v	355
416	Commissio per viam appellacionis	259v	356
417	Citacio contra heredes	260r-260v	357
418	Inhibicio, ne seculares iudicent testamentum	260v-261r	358
419	Execucio sentencie contra heredes	261r-262r	359
420	Relaxacio ecclesiastici interdicti	262r	360
421	Super fiendis processionibus pro victoria obtinenda	262r-262v	361
422	Confessionalis pro plebano	262v	362
423	Ut captus prepositus liber dimittatur	262v-263r	363
424	Visitacio pro archidiaconis	263r-263v	364
425	Convocacio plebanorum per archidiaconum	263v-264r	365
426	Narracio litterarum executorialium	264r-265v	
427	Mendicatoria pauperibus in hospitali degentibus	265v	366
428	Absolucio ab excommunicationis sentencia	265v-266r	
429	Delegacio cause in bona forma etc.	266r-266v	367
430	Citacio, quando in causam attracti vita functi extitissent et bona eorundem ad alium condescendissent	266v-267v	368
431	Citacio ad videndum et audiendum reassumi et continuari causam in eodem statu, quo manserat coram nobis indecisa	267v	370
432	Citacio contra episcopum	267v-268v	371

Nr.	Rubrica	B	N
433	Narracio in facto dotis et rerum parafernaliū	268v	372
434	Fides super legalitate notarii	268v-269r	373
435	Instrumentum super requisicione et monicione notarii, ut acta et processus transscribat etc.	269r-270r	374
436	Narracio monicionis, ut mulier, que auffugit, redeat ad maritum suum	270r	375
437	Alia narracio monicionis similis	270r	376
438	Alia narracio monicionis propter non consumpmacionem sponsalis contracti	270v	377
439	Narracio mendicatoria pauperibus in hospitali iacentibus et degentibus	270v-271r	
440	Clausula ad litterarum executorialium ad prefatum ...	271r-272r	
441	Amministratoria ad tempus concessa	272r-272v	378
442	Citacio ad producendum testes	272v	379
443	Ut tempore puerperii coram regina divina officia celebrari possit	272v-273r	380
444	Confirmacio per resignacionem coram notario publico facta	273r	381
445	Confirmacio per translacionem ad presentacionem	273r	382
446	Confirmacio ad mandatum regis et patronorum per obitum	273r-273v	383
447	Confirmacio priore confirmacione amissa	273v	384
448	Alia confirmacio per ignem amissa	273v-274r	385
449	Inhibicio, ne seculares iudicent causam forum et examen ecclesiasticum concernentem	274r-274v	386
450	Delegacio cause	274v-275r	387
451	Monicio cum interdicto propter non solucionem decimarum	275r-275v	388
452	Admissio litterarum indulgenciarum	275v	389
453	Visitacionalis	276r-276v	390
454	Exordia visitacionalium	277r	391
455	Inhibicio, ne prepositus sinodum faciat et caritativum subsidium imponat plebanis etc.	277r-279r	392
456	Prorogacio litterarum inmediate prescriptarum ad tempus etc.	279r-280v	393
457	Littere pro plebanis super visitacione etc.	280v-281r	394
458	Visitacionalis pro preposito et decanis	281v-282v	
459	Littere, que mittuntur plebanis sub prepositura existentibus	282v-283r	
460	Substitutio procuratoris	283v	395
x	Subscriptio transsumpti	283v	396
461	Transsumptum	284r-284v	396
462	Commissio inquisitionis in facto ecclesie filialis sequestrationis a matrice etc.	284v-285v	397
463	Alia in facto matrimonii	285v-286v	398
464	Monicio contra turbatores iurisdictionis ecclesiastice	287r-287v	399
465	Ut littere executoriales iuxta formam et continencias earundem exequantur	288r-288v	400

Nr.	Rubrica	B	N
466	Citacio, quando partes consensissent in quemcumque iudicem etc., si compositionem una etc. observaret	288v-290r	401
467	Instrumentum super extraccione libelli de rotulo	290r-291r	402
468	Aliud simile precedenti	291r-291v	403
469	Narracio citacionis cum relaxacione caucionis	292r-292v	404
470	Narracio inquisicionis simul cum monicione contra debitores et creditores etc. plebanorum ab intestato decedencium	292v-294r	405
471	Mandatum in facto matrimonii	294r-294v	406
472	Relaxacio sequestri	294v-295v	407
473	Arestacio	295v-296r	408
474	Transmissio cause	296v-298r	409
475	Narracio citacionis, quando appellatur in presencia iudicis superioris propter metum alterius iudicis, qui gravavit etc.	298r-300r	410
476	Absolucio quando aliquis vigore generalis monicionis excommunicaretur	300r-300v	411
477	Absolucio, quando excommunicatus esset in infirmitate detentus	300v-301r	412
478	Narracio in forma Camere Apostolice	301r-302r	413
479	Absolucio propter inieccionem manuum in clericum	302r-302v	414
480	Confirmacio abbacie	302v-303v	415
481	Alia similis	303v	416
482	Instrumentum translacionis sive concordie in forma Camere Apostolice	303v-307r	417
483	Confirmacio dictorum et attestacionum testium ad futuram rei memoriam in partibus receptorum etc. cum interposicione auctoritatis et decreti etc.	307v-310r	418
484	Commissio ad respondendum posicionibus in partibus	310v-312r	419
485	Transmissio cause	312r-312v	420
486	Mendicacionalis cum publicatione indulgenciarum a summo pontifice concessarum	313r-314v	421
487	Transmissio cause cum narratione etc.	314v-315v	422
488	Commissio in facto matrimonii super affinitate et consanguinitate	315v-316r	423
489	Citacio ad respondendum posicionibus ac recognoscendum cauciones etc.	316v	424
490	Commissio, quando testamentarii testamentum defuncti exequi infra tempus a iure prefixum nollent vel negligerent etc.	317r-317v	425
491	Indultum super destructione capelle	318r-318v	426
492	Narracio citacionis, quando spiritualis persona laicum pro rebus et negociis ecclesiasticis conveniret ad forumulare	318v-319r	427 428
493	Narracio sequestri	319v	429
494	Mandatum, quando iudex dat securitatem reo prosequendi causam cum intimacione etc.	320r-320v	430
495	Narracio citacionis cum inhibicione, quando in aliqua causa cepta tercius se intromittere vellet etc.	321r-321v	431

Nr.	Rubrica	B	N
496	Narracio litterarum executorialium, quando causa de Curia Regia remitteret et reus condempnaretur in expensis	321v-322v	432
497	Confirmacio plebanie	323r-323v	433
498	Sentencia precepti super confessione debiti	323v-325v	434
499	Executorialis super confessione debiti per procuratorem vigore et in forma Camere Apostolice solite promissi etc. facta sequitur hoc modo	325v-327r	435
500	Narracio monicionis in facto concordie etc.	327v-328r	436
501	Absolutio ad vendendum bona et satisfaciendum de re iudicata vel alias cedendum bonis	328v-329r	437
502	Narracio resolutionis monicionis etc. cum absolutione etc.	329v	438
503	Mandatum, ut clericus coram seculari iudice testificetur	329v-330r	439
504	Narracio citationis ad videndum censuras et sentencias pristinas incurrisse declarari ob non paricionem concordie sive transaccionis etc.	330r	440
505	Commissio excepcionis	330v-331r	441
506	Remissio cause ad iudices seculares per partes eligendos etc.	331v-332r	442
507	Transmissio cause simul cum processu	332r-333v	443
508	Mandatum, ut littere remissorie ad requisicionem alicuius vicarii exequantur etc.	334r-334v	444
509	Remissio cause ad iudicem secularem	334v-335v	445
510	Monicio contra turbatores iurisdiccioni ecclesiastice	335v-336v	446
511	Mandatum, ut canonicus spoliatus iterum recipiatur in canonicum etc. et possessionem etc.	336v-337v	447
512	Confirmacio ecclesie filialis a matrice separata	337v-339r	448
513	Executorialis super taxatione expensarum, quando actor cederet liti et cause etc. vel quando reus facta excepcione rei iudicate et probata etc. actor condempnaretur in expensis etc. sequitur hoc modo	339r-340r	449
514	Mandatum, ut denunciatorie littere alterius vicarii in diocesi et provincia Strigoniensi exequantur	340v-341r	450
515	Commissio super replicacione	341r-342v	451
516	Reintrusio in priores censuras	342v-344r	452
517	Inhibicio, ne lite pendente aliquid etc. aut molestari in pacifica possessione domus etc. existentes	344v-345r	453
518	Monicio super taxatione expensarum, quando actor esset contumax, sequitur hoc modo etc.	345r-345v	454
519	Constitutio seu creacio procuratoris fiscalis	346r-347v	455
520	Deputacio vicarii	347v-348v	456
	Titulus huius libri secundum ordinem litterarum alphabeti sequitur hoc modo et primo de A	349r-361r	
521	[Ad primum articulum posicionum]	361v-362r	466
522	Narracio citationis super eleccione estimatorum et liquidacione dotis et rerum parafernalium per certos probos homines fiendis etc.	362r-362v	457
523	Narracio super taxatione expensarum, quando reus absoluitur ab instancia iudicii et actor condempnabitur in expensis [desinit]	362v	458

BIBLIOGRAPHIA

- BACKMUND
Monasticon
*Monasticon Praemonstratense id est historia circa-
riarum atque canoniarum candidi et canonici ordinis
Praemonstratensis. Auctore P. Norberto Backmund
O.Praem. Tomus primus. Straubing 1949.*
- BAKÁCS Hont
Bakács István: *Hont vármegye Mohács előtt.* (A Ma-
gyar Országos Levéltár Kiadványa). Budapest 1971.
- BARABÁS Teleki
Barabás Samu: *A római szent birodalmi gróf széki
Teleki család oklevéltára. II. 1438–1526.* (Budapest,
1895.)
- BEDY Győri
székeskáptalan
Bedy Vince: *A győri székeskáptalan története.* (Győr-
egyházmegye multjából III. szám). Győr 1938.
- BERGER *Encyclopedic
Dictionary*
Berger, Adolf: *Encyclopedic Dictionary of Roman
Law.* (Transactions of the American Philosophical
Society held at Philadelphia for Promoting useful
Knowledge, New Series, Vol. 43, Part 2), New
Jersey 2004 (1953).
- Bónis
Bónis György: *Szentszéki regeszták.* Iratok az egyházi
bíráskodás történetéhez a középkori Magyarorszá-
gon. A szerző hátrahagyott kéziratát gondozta és
szerkesztette Balogh Elemér. (Jogtörténeti Tár 1/1).
Budapest 1997.
- BÓNIS Jogtudó
értelmiség
Bónis György: *A jogtudó értelmiség a Mohács előtti
Magyarországon.* Budapest 1971.
- BÓNIS Középkori
jogunk
Bónis György: *Középkori jogunk elemei.* Római jog,
kánonjog, szokásjog. Budapest 1972.
- BÓNIS Olasz
vikáriusok
Bónis György: *Olasz vikáriusok Magyarországon a re-
neszánsz korában és a Beneéthy-formuláskönyv.* Levél-
tári Közlemények 44–45 (1973–1974) pp.89–101.
- BORSA Justh
A *Justh család levéltára 1274–1525.* Közzéteszi Bor-
sa Iván. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II.
Forráskiadványok 20.) Budapest 1991.
- BUNYITAY Várad
Bunyitay Vince: *A váradai püspökség története alapítá-
sától a jelenkorig. I–IV.* Nagyvárad 1883–1935.
- C. TÓTH Esztergomi
székeskáptalan
C. Tóth Norbert: *Az esztergomi székeskáptalan a 15.
században. I–II.* (Subsidia ad historiam medii aevi
Hungariae inquirendam 7–8.). Budapest 2015.

- C. TÓTH *Esztergomi archont.* C. Tóth Norbert: *Az esztergomi székes- és társaskáptalanok archontológiája 1100–1543.* (Subsidia ad historiam medii aevi Hungariae inquirendam 9.), *sub prelo*
- C. TÓTH *Főpapi archont.* C. Tóth Norbert: *Magyarország késő-középkori főpapi archontológiája.* Érsekek, püspökök, illetve segédpüspökeik, vikáriusaik és jövedelemkezelőik az 1440-es évektől 1526-ig. (A Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai, Források, feldolgozások 27.) Győr 2017.
- C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI *Világi archont.* C. Tóth Norbert – Horváth Richárd – Neumann Tibor – Pálosfalvi Tamás: *Magyarország világi archontológiája, 1458–1526.* I. Főpapok és bárók. (Monumenta Hungariae Historica, Elenchi / Magyar Történelmi Emlékek, Adattárak.). Budapest 2016.
- C. TÓTH – HORVÁTH – NEUMANN – PÁLOSFALVI – W. KOVÁCS *Világi archont.* C. Tóth Norbert – Horváth Richárd – Neumann Tibor – Pálosfalvi Tamás – W. Kovács András: *Magyarország világi archontológiája, 1458–1526.* II. Megyék. (Monumenta Hungariae Historica, Elenchi — Magyar Történelmi Emlékek, Adattárak). Budapest 2017.
- CD *Arp. cont.* *Codex diplomaticus Arpadianus continuatus.* Árpád-kori új okmánytár. Közzé teszi Wenzel Gusztáv. (Monumenta Hungaricae historica, I. Diplomataria VI–XIII, XVII–XVIII, XX, XXII.) I–IX. Pest 1860–1871, X–XI. Budapest 1873–1874.
- CICCARELLI *La Biblioteca* *La biblioteca francescana* a cura di Diego Ciccarelli. Palermo 1995.
- Communes sententiae* *Communes sententiae sive opiniones iurisconsultorum e iuris caesarei et pontificii fontibus haustae ac summo studio et fide explicatae.* Lugduni 1566.
- Conciliorum Oecumenicorum Decreta* *Conciliorum Oecumenicorum Decreta* a cura di Giuseppe Alberigo – Giuseppe L. Dossetti – Perikles-P. Joannou – Claudio Leonardi – Paolo Prodi. Consulenza di Hubert Jedin. Edizione bilingue. Bologna 1991, 1993.

- Csánki (– Fekete Nagy) Csánki Dezső: *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában*. I–III, V. Budapest 1890–1913. — IV. Írta: Fekete Nagy Antal. Budapest 1941. — Helynévmutató Csánki Dezső történelmi földrajzához. / Index locorum ad geographiam historicam Desiderii Csánki. Összeállította / composuit: Ördög Ferenc. Budapest 2002.
- CSÁNKI Körösmegye Csánki Dezső: *Körösmegye a XV-ik században*. (Székfoglaló értekezés). (Értekezések a történeti tudományok köréből 15 [1893] 12.) Budapest 1893.
- Des Teutschen Reichs-Archivs* *Des Teutschen Reichs-Archivs Spicilegii Ecclesiastici Anderer Theil, Von Hoch-Stiffftern ... ans Licht gegeben von Johann Christian Lünig*. Bd. 17. Leipzig 1720.
- ENGEL Adatbázis Engel Pál: *Magyarország a középkor végén: digitális térkép és adatbázis / = Hungary in the late middle ages: digital map and database*. Budapest, Térinfo Bt. – MTA Történettudományi Intézet, 1993.
- ENGEL Archont. Engel Pál: *Magyarország világi archontológiája 1301–1457*. I–II. (História Könyvtár, Kronológiák, adattárak 5.) Budapest 1996.
- ERDÉLYI Kolostorper Erdélyi Gabriella: *Egy kolostorper története*. Hatalom, vallás és mindennapok a középkor és az újkor határán. (Társadalom- és művelődéstörténeti tanulmányok 38.) Budapest 2005.
- ERDŐ Nágocsi Gáspár ERDŐ PÉTER: *Nágocsi Gáspár kódexe és a középkori veszprémi jogtanítás*. Magyar Könyvszemle 112 (1995) pp.119–130.
- ERDŐ *Il peccato* Erdő, Peter: *Il peccato e il delitto*. La relazione tra due concetti fondamentali alla luce del diritto canonico. (Pontificia Università della Santa Croce, Monografie Giuridiche 44). Milano 2014 pp.95–96.
- ÉRDÚJHELYI Közjegyzőség Érdújhelyi Menyhért: *A közjegyzőség és hiteles helyek története Magyarországon*. Budapest 1899.
- Esztergomi érsekek Esztergomi érsekek 1001–2003. Szerkesztette Beke Margit. Budapest 2003.

- EUBEL *Hierarchia catholica* *Hierarchia catholica medii aevi, sive summorum pontificum, S.R.E. cardinalium, ecclesiarum antistitum series* [II.] ab anno 1431 usque ad annum 1503 perducta e documentis Tabularii praesertim Vaticani collecta, digesta, edita per Conradum Eubel. Monasterii ²1914. — [III.] Volumen tertium. Saeculum XVI ab anno 1503 complectens, quod ... inchoavit Guilelmus vna Gulik, absolvit Conradus Eubel. Editio altera, quam curavit Ludovicus Schmitz-Kallenberg. Monasterii ²1923.
- FEDELES Pécsi székeskáptalan Fedeles Tamás: *A pécsi székeskáptalan személyi összetétele a késő középkorban (1354–1526)*. (Tanulmányok Pécs Történetéből 17.) Pécs 2005.
- FÓGEL II. Ulászló Fógel József: *II. Ulászló udvartartása*. (1490–1516). Budapest 1913.
- Fraknoi, Bakócz Fraknoi Vilmos: *Erdődi Bakócz Tamás élete*. (Magyar Történeti életrajzok). Budapest 1889.
- Frenz, Die Kanzlei Thomas Frenz: *Die Kanzlei der Päpste der Hochrenaissance (1471–1527)*. (Bibliothek des Deutschen Historischen Instituts in Rom, Bd. 63.) Tübingen 1986.
- Friedberg *Corpus iuris canonici*. Editio Lipsiensis secunda post Aemilii Ludovici Richteri curas ad librorum manu scriptorum et editionis Romanae fidem recognovit et adnotatione critica instruxit Aemilius Friedberg. I–II. Leipzig 1879.
- GRAESSE – BENEDICT – PLECHL *Orbis Latinus* Graesse – Benedict – Plechl: *Orbis Latinus*. Lexikon lateinischer geographischer Namen des Mittelalters und der Neuzeit. Großausgabe, bearbeitet und herausgegeben von Helmut Plechl unter Mitarbeit von Sophie-Charlotte Plechl. I–III. Braunschweig 1972.
- Györffy Györffy György: *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. / Geographia historica Hungariae tempore stirpis Arpadianae*. I–IV. Budapest 1963 (³1987)–1998.
- HALTHAUS *Glossarium Germanicum* Haltaus, Ch. G.: *Glossarium Germanicum Medii aevi maximam partem e diplomatibus multis ... adornatum*. I. Lipsiae 1758.

- HÁZI Pozsony HÁZI Jenő: *Pozsony vármegye középkori földrajza*. (Csallóközi Kiskönyvtár). Pozsony 2000.
- HERVAY Bencések Hervay F. Levente O.Cist: *A bencések és apátságaiak története a középkori Magyarországon*. Történeti katalógus. In: *Paradisum plantavit. Bencés monostorok a középkori Magyarországon*. Benedictine Monasteries in Medieval Hungary. Kiállítás a Pannonhalmi Bencés Főapátságban 2001. március 21-től november 11-ig. Exhibition at the Benedictine Archabbey of Pannonhalma 21 March – 11 November 2001. Szerk./Edited by Takács Imre. Pannonhalma 2001 pp.461–547.
- HOFMANN Forschungen Walther von Hofmann: *Forschungen zur Geschichte der kurialen Behörden vom Schisma bis zur Reformation*. I–II. Rom 1916. (Bibliothek des königlich–preußischen historischen Instituts in Rom 12–13.)
- HORTIS Documenti Hortis, Attilio: *Documenti risguardanti la storia di Trieste e dei Walsee. Archeografo Triestino*. Raccolta di memorie, notizie e documenti particolarmente per servire alla storia di Trieste, del Friuli e dell'Istria 1877–1878.
- JUHÁSZ Bonzagno Juhász Kálmán: *János király olasz diplomatája*. In *Festschrift zur Feier des zweihundertjährigen Bestandes des Haus-, Hof- und Staatsarchivs*. Hrsg. von Leo Santifaller. II. Band. Wien 1951. (Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs, Ergb. III.) pp.327–333.
- JUHÁSZ Introductio Juhász, Ladislaus: *Introductio*. In: Stephanus Taurinus Olomucensis: *Stauromachia id est cruciatorum servile bellum* (Servilis belli Pannonici libri V). Editit Ladislaus Juhász. (Bibliotheca Scriptorum Medii Recentisque Aevorum, saeculum XVI.) Budapest 1944 pp.iii–xxi.
- JULIAN A Dictionary of Hymnology Julian, John: *A Dictionary of Hymnology*. I. New York 1892.
- KARÁCSONYI Szt. Ferencz rend Szt. Ferencz rendjének története Magyarországon 1711-ig. I–II. Budapest 1922–1924.

- KARLINSZKY *Hántai prépost* *Hántai prépost a győri székeskáptalanban. A hántai prépostok középkori veszprémi kanonokságáról Csepelyi Benedek példája alapján.* In: Primus inter omnes. Tanulmányok Bedy Vince születésének 150. évfordulójára. Szerk.: Arató György, Nemes Gábor, Vajk Ádám. Győr 2006, pp.65–79.
- KISS *Földrajzi nevek* Kiss Lajos: *Földrajzi nevek etimológiai szótára I–II.* Budapest ²1997.
- KÖBLÖS *Egyházi középréteg* Köblös József: *Az egyházi középréteg Mátyás és a Jagellók korában.* (A budai, fehérvári, győri és pozsonyi káptalan adattárával). (Társadalom- és Művelődéstörténeti Tanulmányok 12.) Budapest 1994.
- KOLLÁNYI *Esztergomi kanonokok* Kollányi Ferenc: *Esztergomi kanonokok 1100–1900.* Esztergom 1900.
- KREDICS –
MADARÁSZ –
SOLYMOSSI *Jegyzőkönyv* *A veszprémi káptalan számadáskönyve 1495–1534. Krónika (1526–1558). Javadalmasok és javadalmak (1550, 1556). / Liber divisorum capituli Vesprimiensis 1495–1534. Chronica (1526–1558). Beneficiati et beneficia (1550, 1556). Közzéteszi Kredics László, Madarász Lajos, Solymosi László. (A Veszprém Megyei Levéltár Kiadványai 13.) Veszprém 1997.*
- KRISTÓF *Egyházi középréteg* Kristóf Ilona: *Egyházi középréteg a késő középkori Váradon (1440–1526).* (Thesaurus Historiae Ecclesiasticae in Universitate Quinqueecclesiensi 4.) Pécs 2014.
- KUBINYI *Budafelhéviz* Kubinyi András: *Budafelhéviz topográfiája és gazdasági fejlődése.* Tanulmányok Budapest Múltjából 16 (1964) pp.85–180.
- KUBINYI A *Gergelylaki Buzlaiak* Kubinyi András: *A Gergelylaki Buzlaiak a középkor végén.* In Horler Miklós *hetvenedik születésnapjára.* Tanulmányok. Szerk.: Lövey Pál. (Művészettörténet – Műemlékvédelem). Budapest 1993. pp.269–285.
- LANDAU *Ursprünge* Landau, Peter: *Ursprünge und Entwicklung des Verbotes doppelter Strafverfolgung wegen desselben Verbrechens in der Geschichte des kanonischen Rechts.* ZRG Kan. 87 (1970) pp.124–156.
- LELKES *Helységnév-azonosító* LELKES GYÖRGY: *Magyar helységnév-azonosító szótár.* Budapest 2011.

- LtK Levéltári Közlemények 1 (1923) –
- Lex.d.MAs *Lexikon des Mittelalters*. I–IX. Hrsg. von Robert-Henri Bautier, Gloria Avella-Widhalm, Robert Auty. München – Zürich (– Stuttgart) (1977) 1980–1998 (1999). / Stuttgart – Weimar 1999 / München 2003.
- LUKINICH *A podmanini Podmaniczky-család oklevéltára*. Közzétette, családtörténeti bevezetéssel ellátta Lukinich Imre. I. kötet: 1351–1510. Budapest 1937.
- MÁLYUSZ Egyházi társadalom Mályusz Elemér: *Egyházi társadalom a középkori Magyarországon*. Budapest ²2007.
- MÉSZÁROS Visegrád Mészáros Orsolya: *A késő középkori Visegrád város története és helyrajza*. Visegrád 2009.
- MEZŐ Patrocíniumok Mező András: *Patrocíniumok a középkori Magyarországon*. (METEM Könyvek 40.) Budapest 2003.
- Monumenta Boica Monumenta Boica. I–LX. München 1763–1916.
- Monumenta Romana episcopatus Vesprimiensis Monumenta Romana episcopatus Vesprimiensis. A veszprémi püspökség római oklevéltára. I–III. Edita a Collegio Historicorum Hungarorum Romano. IV. Edidit Iosephus Lukcsics. Budapest 1896–1907.
- NOLDIN De sacr. De sacramentis. Scholarum usui accommodaverat H. Noldin S.J. Recognovit et emendavit A. Schmitt S.J. Editio XXIV. Oeniponte–Ratisbonae–Romae–Neo Eboraci 1936.
- ORTVAY Egyházi földleírás Ortway Tivadar (szerk.): *Magyarország egyházi földleírása a XIV. század elején a pápai tizedjegyzékek alapján feltüntetve*. I–II. Budapest 1891–1892. + Térkép-melléletek Magyarország egyházi földleírásához I–VII./ Septem delineationes geographicae ad geographiam ecclesiasticam Hungariae.
- OSZVALD Fegyverneki Oszvald Arisztid: *Fegyverneky Ferenc, sági prépost, rendi visitator. 1506–1535*. In Emlékkönyv Szent Norbert halálának 800 éves jubileumára. Gödöllő 1934.
- PRT A Pannonhalmi Szent-Benedek-Rend története. I–XII/B. Szerk.: Erdélyi László, Sörös Pongrác. Budapest 1902–1912.

- ROCKINGER *Briefsteller und Formelbücher* Rockinger, Ludwig: *Briefsteller und Formelbücher des elften bis vierzehnten Jahrhunderts*. Zweite Abtheilung. (Quellen zur bayerischen und deutschen Geschichte, Bd. IX/2) München 1864.
- ROMHÁNYI *Kolostorok* F. Romhányi Beatrix: *Kolostorok és társaskáptalanok a középkori Magyarországon*. Katalógus. Budapest 2000.
- ROTTER *Die Zeit Wenzels 1388–1392*. *Die Zeit Wenzels 1388–1392*. Bearbeitet von Ekkehart Rotter. (Urkundenregesten zur Tätigkeit des deutschen Königs- und Hofgerichts bis 1451. Bd. 12.) Köln – Weimar – Wien 2008.
- SIMONSOHN *Documents* Simonsohn, Shlomo: *The Apostolic See and the Jews*. Documents 1464–1521. (Studies and Texts). Toronto 1991.
- TELEKI – SZABÓ *Hunyadiak* Hunyadiak kora Magyarországon. Hatodik kötet első rész (A szoros értelemben vett Magyarország leírása.) Írta Teleki József. A szerző hátrahagyott kéziratát sajtó alá rendezte és kiegészítette Szabó Károly. Pest 1863.
- VAGNER *Nyitra* Vagner József: *Adalékok a nyitrai székes-káptalan történetéhez*. Nyitra 1896.
- VARGHA *Introductio* Vargha, Anna: *Introductio*. In: Bartholomaeus Frankfordinus Pannonius: *Opera quae supersunt*. Edidit Anna Vargha. (Bibliothec Scriptorum Medii Recentisque Aevorum, saeculum XVI.) Budapest 1945 pp.iii–x.
- VÉGH *Buda* Végh András: *Buda város középkori helyrajza I–II*. (Monumenta Historica Budapestinensia XV–XVI). Budapest 2006–2008.
- VEKOV *Locul* Vekov, Károly: *Locul de adeverire diu Alba-Iulia (secolele XIII–XVI)*. (Bibliotheca rerum Transsilvaniae XXIX). Cluj-Napoca 2003.
- WATTENBACH *Urkunden Czarnowanz* *Urkunden des Klosters Czarnowanz*. Hrsg von W. Wattenbach. (Codex Diplomaticus Silesiae, Bd. 1.) Breslau 1857.
- Zichy *Codex diplomaticus domus senioris comitum Zichy de Zich et Vasonkeő*. A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. I–XII. Pest 1871 – Budapest 1931.

- ZSOLDOS Archont. Zsoldos Attila: *Magyarország világi archontológiája 1000–1301*. (História Könyvtár, Kronológiák, adattárak 11.) Budapest 2011.

INDICES

Indices composuit Silvia Somogyi

INDEX PERSONARUM

- A., 70-30, 94-21, 125-31,
 194-15ⁿ, 194-17,
 194-20, 246-10, 246-20,
 247-3, 247-6, 350-30ⁿ,
 396-4, 396-28, 396-30,
 402-11, 402-13, 402-28,
 418-22, 419-2, 453-5,
 453-10, 453-14, 453-18,
 453-24, 454-5, 454-9,
 454-18, 454-26, 454-30,
 455-13, 463-1, 463-17,
 466-3, 466-4, 466-16,
 482-3, 482-12, 482-14,
 485-7, 485-9, 587-1,
 587-17
- A., comissarius, 357-22
- A., frater, 364-6, 364-12, 364-15,
 364-17
- A., nobilis, 325-18, 325-24,
 325-27, 345-12, 345-18
- A., plebanus, 591-19
- A., presbiter, 416-14, 417-5,
 417-17
- Achacius, filius Vitalis Wythez de
 Zenthmarton, 606-17
- Agatha, 263-26
- Albertus, 142-16
- Albertus, actor, 603-15, 603-27,
 604-6, 604-11, 604-32,
 605-7
- Albertus, archidiaconus
 Nittriensis, 368-3,
 368-11, 368-18, 369-2
- Albertus, de Bela, 28-21
- Albertus, episcopus Sebastiensis,
 558-3
- Albertus, fiscalis Agriensis, 611-4,
 611-9
- Albertus, frater professus ordinis
 Premonstratensis,
 602-17
- Albertus, Istwan, 182-9, 182-11,
 182-13, 182-24, 182-30
- Albertus, laicus de Vilke, 79-27,
 80-5, 80-15
- Albertus, Magnus de Zerdahel,
 194-14, 194-15, 194-20
- Albertus, plebanus, 430-32,
 431-5, 431-17, 431-26,
 432-3, 432-8, 432-11,
 432-12
- Alexander, de Bononia, 302-15,
 616-11
- Alexander, papa VI, 50-18,
 50-18ⁿ, 139-15, 139-25,
 139-30, 523-19ⁿ,
 523-31, 578-14
- Alexius, 164-7, 164-12, 164-13,
 164-16, 164-19, 165-12
- Alfunsus, de Cypida, 616-11
- Almericus, Piccolominius Fidelis,
 prepositus
 Wratislaviensis, 651-7
- Ambrosius, 415-4ⁿ, 638-33
- Ambrosius, litteratus, 4-15, 4-26
- Ambrosius, plebanus de Zathe,
 263-22, 264-1
- Andreas, 707-36

- Andreas, a Belawar, vicarius
 Posoniensis, 652-14
 Andreas, actor, 689-8, 689-20,
 690-8, 690-10
 Andreas, canonicus, 699-22,
 699-23, 699-28, 700-2,
 700-4
 Andreas, canonicus Strigoniensis,
 202-15
 Andreas, canonicus
 Transilvaniensis, 256-10,
 256-17–256-18_n,
 257-19, 258-3, 258-13
 Andreas, Chesius, prepositus
 Strigoniensis, 648-17_n,
 648-20
 Andreas, de Crempnicia, 324-3
 Andreas, de Czegled, canonicus
 Veterisbudensis, 346-6,
 346-12, 346-20
 Andreas, de Pesth, 716-31
 Andreas, episcopus, 73-16,
 120-26, 120-26_n
 Andreas, episcopus
 Thermopilensis, 746-7,
 746-12, 746-13, 746-16,
 746-26, 746-32, 747-8,
 747-16
 Andreas, fistulator, 531-23,
 531-29, 531-31, 531-32,
 532-1, 532-5, 532-10,
 532-12, 532-16, 550-8,
 550-11
 Andreas, iudex commissarius,
 161-21, 161-31, 162-6,
 162-11
 Andreas, Jwsth, 741-1, 741-5,
 741-8, 741-12, 741-15,
 741-16, 741-18, 741-21
 Andreas, Layz, 124-27, 125-3
 Andreas, litteratus, 226-13
 Andreas, Nagh Rewy, 183-11
 Andreas, plebanus, 63-25, 78-12,
 78-18, 78-22
 Andreas, plebanus de Labathlan,
 584-9
 Andreas, plebanus de Rodwan,
 224-3
 Andreas, prepositus de B., 473-6,
 473-22
 Andreas, prepositus de Bozok,
 602-15, 602-19, 602-24,
 602-28
 Andreas, prepositus Strigoniensis,
 decretorum doctor,
 640-29
 Andreas, presbiter, 70-12, 70-18,
 71-12, 208-25, 209-1,
 209-7, 209-13, 209-20,
 209-24, 277-14, 277-24,
 277-30, 277-30_n,
 278-27, 278-27_n,
 278-31, 278-31_n, 279-1,
 279-1_n, 279-7, 279-11,
 279-12, 327-24, 502-27
 Andreas, presbiter de Maklar,
 548-13, 548-18
 Andreas, rector altaris de
 Myskolcz, 611-3, 611-9
 Andreas, Somogy de Pesth,
 351-12, 351-15, 351-21,
 351-24–351-26, 351-29,
 352-4, 352-11, 352-12,
 352-16, 352-18–352-20
 Andreas, vicarius, 389-8
 Andreas, Zakal, 515-2
 Andreas, Zenthy, 333-1,
 333-3–333-4_n, 333-6_n
 Anna, 164-7_n, 164-12, 165-12,
 235-22, 349-30, 350-2,

- 350-26, 350-31, 351-5,
368-6, 368-13, 375-7
- Anna, domina relictā, 98-11,
98-14, 98-24, 98-30
- Anna, filia domine Hedvigis
Zaczakowsk, 595-9,
595-36, 597-12
- Anna, filia Iohannis Handel,
324-2, 324-20, 325-2,
325-3
- Anna, Loranthffy, 134-13,
134-24, 134-29, 136-6
- Anthוניus, 194-15ⁿ, 275-16,
275-22, 275-25, 275-28,
276-5ⁿ, 276-8, 276-16,
307-11–307-12ⁿ,
307-17, 413-27
- Anthוניus, canonicus, 547-16
- Anthוניus, Cheregonius de
Montefloro, vicarius,
125-6, 125-13, 125-23,
237-21ⁿ, 239-29ⁿ,
242-2ⁿ, 291-17,
306-20ⁿ, 316-2ⁿ,
316-23ⁿ, 318-19ⁿ,
318-31, 319-2, 319-24,
323-9ⁿ, 324-2, 325-12,
329-1ⁿ, 399-5ⁿ, 399-6,
399-24, 400-1, 400-8,
400-13, 403-19, 406-4ⁿ,
408-17ⁿ, 409-25ⁿ,
410-26, 420-15ⁿ,
575-18, 575-20, 585-3,
712-14, 713-10, 714-3,
714-15, 714-17, 714-23,
714-25, 717-2, 719-2,
721-33, 726-15, 728-25
- Anthוניus, de Gara, canonicus
Strigoniensis, 332-17,
332-20, 332-22ⁿ,
332-23ⁿ, 332-23ⁿ,
333-4, 333-6, 334-7ⁿ,
334-14, 334-17, 334-18,
334-20, 334-23, 334-28,
335-1, 335-13, 588-16
- Anthוניus, de Kayar, canonicus
Iauriensis, 636-24
- Anthוניus, de Mylethyncz,
265-27
- Anthוניus, de Papa, 226-21,
226-22, 226-24
- Anthוניus, Desew de Harazty,
580-2, 619-23, 641-26,
650-11
- Anthוניus, episcopus Nittriensis,
66-4ⁿ, 66-5, 523-22
- Anthוניus, Halmos de Zeech,
616-16
- Anthוניus, Korody, 204-25
- Anthוניus, mercator Budensis,
698-13, 698-24, 698-28
- Anthוניus, nobilis, procurator,
94-24, 95-2, 95-11,
95-15, 95-21
- Anthוניus, Pathaky de Buda,
260-13–260-14ⁿ,
261-7ⁿ
- Anthוניus, plebanus
Brassoviensis, 294-13,
683-14, 683-19, 683-25,
684-5, 684-10, 684-18,
687-14, 687-25, 687-32,
688-22
- Anthוניus, prepositus
Posoniensis, 608-9,
608-11, 608-17, 608-32
- Augustinus, 95-2ⁿ, 307-20,
307-20ⁿ, 696-21
- Augustinus, prepositus de C.,
377-25

- Augustinus, Salanki, episcopus
Iauriensis, 362-12,
370-27, 371-1, 371-3,
371-8, 371-18, 534-1,
534-5
- B., 80-23_n, 186-34, 187-1, 187-6,
187-12, 187-21, 187-23,
188-12, 188-14, 188-19,
237-21_n, 238-3, 243-20,
243-26, 244-10, 244-21,
244-26, 285-26, 285-28,
305-10, 307-29, 359-15,
359-23, 410-17, 411-3,
432-33, 433-4, 433-8,
433-13, 461-13, 463-2,
465-11, 465-16, 465-23,
474-5, 474-8, 474-17,
474-30, 475-1, 475-6,
475-7, 475-9, 475-15,
476-4, 477-25, 587-1,
587-18
- B., canonicus, 402-18
- B., de C., 372-2, 372-4
- B., de H., clericus Iauriensis,
377-15
- B., doctor, 124-26
- B., litteratus de Somog, 90-11,
90-24
- B., magister, 403-20
- B., nobilis, 325-18, 325-25,
325-27, 345-12, 345-19,
353-22, 353-31, 354-6,
354-12, 372-2
- B., procurator, 517-24, 517-31
- B., rector de Riwolo Dominarum,
410-27, 411-7, 411-9,
411-18, 411-20
- Barbara, consors Emerici Desy,
83-17, 84-7, 84-8, 84-11,
84-12
- Barbara, domina nobilis, 51-18,
51-24, 51-26, 52-5, 52-8,
52-9, 52-19, 52-20,
52-22, 52-30
- Bartholomeus, cantor
Transilvaniensis, 256-9,
256-17–256-18_n,
257-19, 258-2, 258-13
- Bartholomeus, filius Elene,
287-4_n, 287-11, 287-11_n
- Bartholomeus, Francfordiensis,
notarius Sebniciensis,
644-28
- Bartholomeus, Zekel, civis
Strigoniensis, 753-7
- Beatrix, regina Hungarie, 91-23,
91-23_n, 283-31, 285-21,
471-3
- Benedictus, 116-9, 116-14, 125-3,
125-30, 152-1, 166-19,
166-28, 167-1, 167-3,
167-8, 167-15, 199-19,
237-21, 305-10_n, 372-5,
542-8, 728-26, 728-32,
728-33, 756-22_n
- Benedictus, Bathiany, 247-23,
247-23_n, 248-2, 248-2_n,
248-6, 248-6_n, 248-9,
248-9_n
- Benedictus, canonicus
Posoniensis, 345-14_n,
345-20, 345-21
- Benedictus, de Alsozegedy,
notarius, 297-17, 298-6,
298-6_n, 298-8, 332-21_n,
332-22_n, 332-24,
332-26_n, 333-6_n,
334-7_n, 334-14, 334-16,
334-20_n, 334-29, 335-1,
335-13, 638-34, 640-13,

- 641-4, 701-1, 701-11,
701-13, 701-18, 701-27,
701-28, 701-35, 702-1,
717-3, 717-8, 717-14,
717-18, 717-19, 717-28,
717-30, 717-34, 718-16,
718-24, 718-27, 718-29
- Benedictus, de Azzonfalwa,
procurator fiscalis
Strigoniensis, 566-3
- Benedictus, de Banhalma, *scolaris*
Agriensis, 509-13,
509-17, 509-21, 509-29
- Benedictus, de Buda, 55-8, 55-10,
55-17
- Benedictus, de Paxi, *plebanus* de
Zenthmyhal, de Dorogh,
506-32, 507-5, 507-14,
507-18, 508-2, 508-5,
508-8, 508-13, 508-23
- Benedictus, de Pogran, 151-26,
152-7, 152-9, 153-2,
153-15, 153-20, 153-26,
153-29, 153-32, 154-5,
154-12, 154-19, 154-27,
154-32, 155-4, 155-14,
155-20, 155-26, 155-29,
156-7
- Benedictus, Dersy, *comes camere*
salium regalium
Transsilvanensis, 616-3
- Benedictus, Emerew, 221-4,
221-13
- Benedictus, Feyes de Hunyad,
275-12ⁿ
- Benedictus, *litteratus* de Strigonio
(Somog), *procurator*,
51-3, 90-3, 186-24,
186-31ⁿ, 186-34ⁿ,
187-1ⁿ, 187-6ⁿ,
187-12ⁿ, 187-21ⁿ,
187-23ⁿ, 187-34,
188-12ⁿ, 188-14ⁿ,
188-19ⁿ, 533-19,
534-16, 534-29, 535-2,
535-9, 535-16, 535-18,
535-26, 535-29, 536-25,
536-26, 536-29, 537-3,
537-8, 537-31, 537-32,
538-18, 538-28, 538-29,
539-13, 539-25, 539-26,
540-14, 540-29, 540-30,
541-9, 542-6, 542-10,
542-14, 542-15, 542-27,
543-2, 543-4, 543-8,
543-9, 543-19, 543-23,
544-1, 545-21, 545-24,
545-31, 546-3, 546-15,
546-23
- Benedictus, *litteratus*, *procurator*,
702-23, 703-11, 703-12,
703-17, 703-21, 703-23
- Benedictus, *magister*, 374-10ⁿ
- Benedictus, *nobilis*, 326-25,
326-26, 327-4, 327-5,
327-7, 327-9, 327-11,
327-12
- Benedictus, *plebanus*, 494-27,
582-17, 582-25, 583-5
- Benedictus, Poda, 528-25
- Benedictus, *presbiter*, *procurator*,
95-1, 95-6, 95-11, 95-12
- Benedictus, *procurator*, 104-14,
323-21, 323-21ⁿ
- Benedictus, Zabo, 49-31, 50-2,
50-6, 50-10, 50-13
- Bernardus, Makaro, 616-12
- Bernardus, Mochardus, 610-2
- Bernardus, *presbiter* de Modrus,
636-22

- Blasius, 80-23–80-25, 80-27,
 80-28, 80-30, 81-9,
 160-28, 161-2, 161-6,
 161-10, 176-23, 176-26,
 308-6, 308-30
 Blasius, cantor Nittriensis, 193-9
 Blasius, de C., 368-7*n*
 Blasius, de Dees, gwardianus
 Budensis, 706-30, 707-4,
 707-14, 707-21
 Blasius, de Pakos, 70-7, 70-7*n*,
 70-19, 70-24, 70-27,
 496-3
 Blasius, decanus Cibiniensis,
 684-24, 685-6, 686-31
 Blasius, Kalmar, 344-2, 344-17*n*
 Blasius, litteratus de Pesth, 632-6,
 632-13, 632-18
 Blasius, litteratus de Zechen,
 152-18
 Blasius, nobilis, 5-19, 5-21, 5-24,
 6-9
 Blasius, plebanus de Batha, 20-14
 Blasius, presbiter, 221-7, 221-17,
 221-18, 583-23, 583-30,
 584-2
 Blasius, presbiter de Alba,
 procurator, 516-7,
 516-26, 516-35, 637-4
 Blasius, procurator, 313-22,
 313-28, 314-1, 314-1*n*,
 314-5
 Blasius, Synthor, 169-3, 169-14
 Blasius, Zakach, 65-5, 65-13
 C., 305-10, 467-4, 696-18,
 696-22, 696-23
 Calixtus, de Werbew, procurator
 Strigoniensis,
 60-18–60-20, 60-24,
 60-27, 61-1, 61-6, 61-11,
 79-9, 79-12, 79-26, 80-2,
 80-4, 80-10, 123-3,
 132-7, 636-22, 720-25,
 721-13, 721-14,
 721-18–721-20, 721-26,
 743-4
 Cardinalis, 631-16
 Caspar, 126-5, 126-7, 126-13,
 126-16, 126-21, 126-24
 Caspar, archidiaconus, 220-7,
 220-14
 Caspar, de Nagocz, vicarius
 Wesprimiensis, 163-10,
 163-17, 163-20, 274-36,
 307-32, 307-32*n*,
 308-25, 308-28, 308-31,
 329-28, 730-16, 730-23
 Caspar, de Pesth, 705-6, 705-11,
 705-23
 Caspar, de Sabaria, vicarius
 Iauriensis, 373-13, 682-2
 Caspar, episcopus Iauriensis,
 566-22
 Caspar, magister, 205-1*n*
 Caspar, plebanus, 56-15, 56-20,
 56-24, 56-28, 57-20
 Catherina, relict, 163-8, 163-15,
 163-22
 Cherubin, de Zenthes, canonicus
 Strigoniensis, 601-9
 Clara, 375-7, 375-12, 375-13,
 375-16, 438-7
 Clemens, custos, 223-3, 223-6
 Clemens, custos Nittriensis,
 755-13
 Clemens, plebanus de suburbio
 castri Budensis, 99-20,
 99-27, 99-30
 Clemens, Porkolab de Zykzo,
 265-28

- Clemens, presbiter de Myskolcz,
610-22
- Clemens, procurator, 120-18_n,
121-1_n
- Clemens, vicarius Nittriensis,
179-3, 179-3_n, 179-8,
179-11, 179-15, 179-17,
179-22, 179-25, 179-27
- Clemens, Zenes, 221-5, 221-13
- Cristoferus, plebanus, 71-16,
71-20, 72-12
- Cristoferus, plebanus de Zerdahel,
127-22
- D., 372-4, 477-1, 477-2, 477-6,
477-14, 477-20, 477-25,
478-8, 478-10, 478-16,
485-15, 641-18
- D., canonicus, 484-28
- Damianus, vicarius Waciensis,
242-14, 242-27, 412-27,
413-8, 413-12, 415-14,
415-17
- Demetrius, 632-6, 632-22_n,
633-3, 633-6, 761-3
- Demetrius, actor, 525-15, 525-18,
525-25, 525-27, 526-8
- Demetrius, Chwpor, episcopus
Iauriensis, 534-11_n,
534-18, 535-1, 535-11,
535-19, 536-32, 538-1,
544-17
- Demetrius, de Nyas, 3-4, 4-2,
4-15, 5-5, 6-17, 8-11,
8-25, 9-4, 10-6, 11-4,
14-4, 15-2, 18-5, 20-13,
23-31_n, 24-9, 25-12,
26-9, 27-22, 28-7, 28-17,
29-6, 30-2, 32-3, 33-22,
34-31, 35-14, 35-25,
36-12, 37-3, 39-4, 41-31,
- 43-28, 44-29, 48-16,
49-28, 55-4, 55-20,
56-11, 57-26, 59-2,
59-17, 60-15, 61-26,
62-14, 63-25, 64-9,
65-16, 66-4, 67-26, 69-8,
71-16, 72-15, 74-27,
75-11, 76-10, 91-16,
93-17, 93-23, 94-20,
97-17, 110-20, 111-16,
111-17_n, 119-22, 126-3,
139-14, 151-19, 168-3_n,
168-3_n, 168-3_n, 168-3_n,
168-3_n, 176-22, 182-7,
184-12, 185-11, 189-11,
190-11, 197-6, 197-17,
198-2, 199-18, 203-7,
207-13, 209-30, 210-9,
216-14, 219-19, 220-6,
221-24, 232-3, 233-20,
237-16, 237-21, 239-29,
242-2, 243-9, 243-20,
245-9, 246-10, 247-22,
250-11, 253-17_n,
260-10, 262-2, 262-24,
263-10, 263-21,
264-27_n, 265-9_n,
265-24, 268-3, 270-19,
272-3, 272-16, 275-7,
277-13, 279-16, 280-21,
281-10, 283-24, 287-18,
288-25, 290-28, 292-20,
298-12_n, 305-25,
306-20, 309-2, 311-6,
316-2, 316-23, 318-19,
323-9, 329-1, 333-22_n,
336-17, 340-14, 342-28,
343-27, 347-2, 348-9,
349-11, 355-16, 358-14,
365-22, 368-3, 369-9,

- 369-26, 370-18, 372-18,
374-10, 374-24, 375-6,
375-23, 380-3, 381-2,
382-3, 383-5, 383-15,
386-5, 391-4, 392-2,
392-23, 393-4, 394-3,
396-2, 397-15, 399-5,
400-18, 405-3, 406-4,
408-17, 409-25,
419-22_n, 422-4_n,
427-20, 429-21, 432-28,
434-8_n, 439-18, 441-4,
443-14, 444-8, 445-1,
445-13, 447-7, 448-17,
450-2, 453-4, 455-16,
457-4, 459-19, 461-1,
461-31, 465-30, 467-1,
468-23, 470-26, 472-10,
472-23, 474-2, 476-1,
478-22, 481-3, 482-3,
486-6, 487-6, 488-12,
489-28, 490-18, 493-13,
495-15, 496-11, 497-21,
498-23, 499-17, 501-26,
502-13, 503-7, 504-9,
504-11, 505-4, 506-22,
514-25, 515-25, 517-11,
517-27, 518-13, 518-22,
519-18, 521-17, 522-16,
525-5, 528-7, 528-24,
529-2, 531-23, 548-1,
548-5, 548-9, 548-26,
548-32, 549-4, 552-2,
553-11, 554-2, 554-11,
554-19, 557-20, 561-17,
563-14, 565-23, 571-28,
581-2, 581-28, 582-15,
583-12, 584-8, 586-2,
593-9, 600-6, 602-3,
603-11, 605-16, 605-21,
610-7, 612-7, 613-4,
613-22, 614-24, 618-26,
620-16, 625-3, 627-10,
632-3, 634-25, 635-25_n,
636-3, 639-9, 640-6,
641-6, 641-16, 642-4,
644-19, 645-32, 647-21,
648-6, 648-21, 650-3,
682-20, 759-15
- Demetrius, Nagh de Strigonio,
313-7
- Demetrius, nobilis, 648-1,
648-10, 648-14
- Demetrius, plebanus de Harsan,
514-25, 515-7
- Demetrius, Sartor (Zabo), de
Pesth, 593-14–593-16,
593-18, 593-21, 593-23,
714-8, 714-17, 714-33,
715-2, 715-16, 715-28,
715-30, 715-33, 715-34,
715-37, 716-3, 716-16,
716-18, 716-25
- Desew, castellanus, 42-1, 42-11,
42-15, 42-22, 42-25
- Dionysius, archiepiscopus
Strigoniensis, 590-29,
592-19, 738-2, 738-22
- Dionysius, de Alagh, 259-14,
259-15, 260-11_n,
260-13_n, 261-8_n
- Dionysius, presbiter de Old,
514-28, 515-14
- Dionysius, vicarius, 342-28_n,
369-26_n, 370-18_n,
430-17_n, 430-27_n
- Dominicus, canonicus, 102-22,
103-1
- Dominicus, Ispan de Cilko,
616-16

- Dominicus, Jacobacius, 301-29,
302-22
- Dominicus, Perowycz, 497-3,
497-8, 497-22, 497-25,
498-7, 498-11
- Dominicus, vicarius Agriensis,
142-20
- Donatus, de Marmellis de Arcio,
vicarius, 179-2, 179-21,
179-32, 203-7n, 259-23,
260-27n, 261-3n,
261-15, 261-21, 261-24
- Dorothea, 172-19, 231-6, 266-11,
266-16, 267-10, 396-3,
396-28, 396-31-396-33,
445-17, 445-21, 446-2,
446-5, 446-16, 446-20,
447-11, 447-17
- Dorothea, uxor Georgii Wada de
Gwth, 172-15, 172-16
- E., 412-25, 413-19, 414-1, 414-6,
415-4, 415-8, 415-26,
416-5, 437-23, 458-26,
459-14, 460-12, 478-23,
478-25, 478-30, 479-3,
479-7, 479-9, 479-17,
479-23, 479-26, 479-29,
479-33, 480-5, 480-10,
480-13, 480-19, 480-29,
480-31, 481-3, 481-11,
481-12, 481-23, 481-26,
586-11
- E., abbatissa, 586-11
- E., nobilis, 326-25, 326-28,
326-30, 327-3, 327-5,
327-14
- E., soror religiosa ordinis Sancti
Benedicti, 586-2
- Egidius, Zephirus, canonicus
Nepusinus, 610-4
- Elena, 237-4, 237-5, 237-7,
345-19, 349-30n,
350-2n, 350-26n,
350-31n, 351-5n,
361-20, 361-24, 361-26,
362-4, 362-8, 368-6,
368-13, 397-16, 397-18,
397-28, 398-1, 398-7,
398-21, 398-26, 437-22,
437-24, 438-11
- Elena, consors Georgii Wada de
Gwth, 172-13, 172-14,
172-24, 172-25n,
172-27, 172-29
- Elena, consors Laurencii, 287-3,
287-13
- Elena, domina relicta de Gengyes,
37-9, 37-13, 37-25,
38-20
- Elena, relicta Georgii Carnificis,
753-4, 753-11, 753-16,
753-23, 753-31
- Elena, relicta Iohannis, 100-11,
101-1, 101-16, 101-17,
101-19, 101-22
- Elena, relicta Pelbarti, 266-12
- Elias, nobilis, 228-26
- Elizabeth, 223-17, 250-13,
250-16, 250-21, 250-25,
250-28, 250-32, 635-26
- Elizabeth, consors Demetrii Zabo
de Pesth, 593-13,
593-16, 593-18, 593-19,
593-23
- Elizabeth, consors Iohannis
Scayder, 124-25
- Elizabeth, relicta, civis Budensis,
515-29, 516-8, 516-27,
516-31, 517-1, 517-7
- Emericus, 163-6, 163-9, 163-15,

- 242-12, 322-24ⁿ,
332-21ⁿ
- Emericus, abbas, 128-11
- Emericus, canonicus Tituliensis,
567-10, 567-19, 568-3,
568-6, 568-10
- Emericus, de Peren, palatinus,
190-4, 251-10, 252-5,
268-10, 268-23, 300-28,
301-9, 320-22, 400-19,
400-24, 447-12, 450-11,
450-13, 499-14, 501-10,
714-34, 723-26, 725-11
- Emericus, de Saros, procurator,
548-7, 548-25, 603-26,
603-28, 603-30, 604-16,
604-20, 620-23, 637-3
- Emericus, Desy, magister
dapiferorum, 83-18
- Emericus, filius Johannis de Pesth,
42-2, 42-14, 42-15
- Emericus, frater, 200-21
- Emericus, Nagh, 603-17, 603-26,
604-3, 604-12, 604-18,
605-7
- Emericus, nobilis, 728-26,
728-27, 728-30, 729-4,
729-14
- Emericus, prior de Zenthfalva,
136-27
- Emericus, procurator, 632-19,
632-22ⁿ
- Emericus, vicarius, 416-13ⁿ
- Eugenius, papa IV, 706-34
- F., banus, 360-24, 360-28, 361-3,
361-5, 361-12, 361-17
- Fabianus, 198-27
- Fabianus, de Zatha, clericus, 3-10,
3-14
- Fabianus, Jako, 309-4, 309-16,
309-21
- Felix, de Willa, 616-13
- Felix, mercator Budensis, 698-13,
698-24
- Foris Sarthawan, 220-6
- Franciscus, 248-22, 248-25,
330-4ⁿ, 335-21, 625-17
- Franciscus, de Bozthe, 300-8,
300-12, 639-15
- Franciscus, de Dengeled, 333-22ⁿ
- Franciscus, de Ews, 618-16
- Franciscus, Fegyverneki,
prepositus de Saagh,
445-20ⁿ
- Franciscus, litteratus de
Veteribuda, 259-13,
260-10ⁿ, 261-9, 616-14
- Franciscus, Maryassi, 169-1ⁿ,
169-1ⁿ, 169-1ⁿ
- Franciscus, nobilis, 72-16, 72-20,
73-3, 97-18, 97-26,
97-31, 98-1
- Franciscus, plebanus de Werbel,
36-19
- Franciscus, prepositus de Hantha,
329-22, 730-17, 730-25,
730-30, 730-31
- Franciscus, prepositus de Papocz,
609-16, 609-31
- Franciscus, prepositus de Sagh,
447-15
- Franciscus, Warday, 247-22
- Franciscus, Zekel, civis
Strigoniensis, 753-5,
753-10, 753-12, 753-14,
753-17
- G., 80-23ⁿ, 80-24ⁿ, 80-27ⁿ, 81-3,
120-26, 121-10, 121-16,

- 134-24, 205-7, 237-21,
 238-3, 246-11, 246-15,
 246-27, 247-5, 247-13_n,
 247-14, 254-30, 285-26,
 307-11, 307-17, 316-15,
 316-20, 317-4, 317-11,
 317-13, 317-24, 318-3,
 318-6, 318-23, 319-4,
 319-7, 319-10–319-12,
 319-15, 319-17,
 319-20_n, 319-21,
 319-22, 320-3, 320-8,
 337-8, 337-10, 337-11,
 337-13, 337-15, 337-21,
 337-25, 337-31, 359-13,
 359-14, 359-17, 397-16,
 408-19, 408-23, 408-27,
 418-23, 418-27, 419-8,
 419-12_n, 419-17,
 432-32, 447-11, 453-10,
 453-11, 453-29, 454-8,
 454-12, 454-17, 454-19,
 454-24, 454-28, 454-31,
 454-33, 455-19, 456-4,
 456-16, 456-21, 466-2,
 476-18, 487-8, 487-12,
 487-19, 487-24, 487-26,
 487-29, 488-3, 488-5,
 581-32, 681-5, 681-11,
 681-26, 692-11, 692-13,
 692-16, 692-20, 692-23,
 692-28, 692-30, 692-32,
 693-3
- G., canonicus, 402-18, 402-21,
 402-26
- G., conservator cancellarie regie
 maiestatis, 203-11,
 203-17, 203-24, 203-28,
 204-2, 204-7
- G., episcopus
- Quinqueecclesiensis,
 476-7
- G., litteratus, 133-6
- G., nobilis, 447-9, 731-4, 731-7,
 731-19, 731-28, 731-34
- G., plebanus, 48-20, 48-26, 48-27,
 49-4, 49-12, 402-14,
 404-13
- G., prepositus, 338-3, 338-9,
 338-29
- G., vicarius, 465-31
- Gabriel, vicarius, 577-25, 578-2,
 578-3
- Gallus, Andrassa, 313-9, 313-10
- Gallus, Magnus, 152-1
- Gallus, plebanus, 489-29
- Gallus, presbiter de Buda, 79-3,
 79-9
- Georgius, 51-18, 266-12, 319-20,
 337-18_n, 350-31_n,
 351-2, 368-7, 396-5,
 396-9, 396-17, 396-29,
 396-31, 397-3, 445-15,
 445-17, 445-22, 446-4
- Georgius, abbas de Kolos, 420-19,
 420-24, 421-4, 421-6,
 421-7, 421-25, 422-1
- Georgius, abbas de Zeek, 245-11
- Georgius, Bank, 164-4
- Georgius, canonicus Strigoniensis,
 73-22
- Georgius, Carnifex Strigoniensis,
 753-4, 753-7
- Georgius, Chyzar de Pesth,
 136-30, 137-5, 137-12,
 714-11, 714-13
- Georgius, commissarius, 85-13
- Georgius, de Endred, 754-4,
 754-7, 754-13, 755-3,
 755-5, 755-19, 756-17

- Georgius, de Ews, administrator
 proventuum
 archiepiscopatus
 Strigoniensis, 32-6*n*,
 33-15, 33-15*n*, 33-22,
 34-2, 34-27, 46-26, 47-3,
 47-11, 47-23, 65-7, 65-9,
 65-10, 78-15, 78-19,
 160-26, 160-28, 161-5,
 161-9, 606-4, 606-7,
 606-13, 607-4, 607-15,
 607-19
- Georgius, de Gara, canonicus
 Strigoniensis,
 decretorum doctor,
 558-6
- Georgius, de Kalanda, 445-24,
 446-1, 446-3
- Georgius, de Mylethyncz,
 procurator, 257-13,
 257-17, 270-24, 683-38,
 685-26, 685-27, 685-36,
 686-2, 686-11, 686-13,
 686-21, 686-23, 687-8,
 687-10, 687-19, 687-21,
 687-34
- Georgius, de Osgyan, 204-14
- Georgius, de Pesth, 296-8*n*,
 296-30
- Georgius, de Scittavia, canonicus
 Strigoniensis, 755-9,
 755-18
- Georgius, de Zablath, 598-11,
 598-24
- Georgius, de Zapolya, 646-14,
 646-16
- Georgius, episcopus
 Quinqueecclesiensis,
 208-13
- Georgius, Faber, civis
 Cassoviensis, 164-2,
 164-30
- Georgius, filius Elene, 287-4*n*,
 287-11, 287-11*n*
- Georgius, Keblesy, canonicus,
 346-9, 346-15*n*
- Georgius, Lanthos, civis Budensis,
 515-29
- Georgius, Loranthffy, 134-13
- Georgius, magister, 204-22,
 204-30, 205-7*n*
- Georgius, nobilis, 120-6, 120-10,
 120-19, 121-14, 511-18,
 512-2
- Georgius, Orbonaz, 446-12
- Georgius, plebanus, 49-8
- Georgius, plebanus de Fono,
 502-17
- Georgius, plebanus de Zerdahel,
 554-2
- Georgius, prepositus Scepusiensis,
 337-24
- Georgius, presbiter, 226-20
- Georgius, presbiter de Strigonio,
 procurator, 251-18,
 251-21, 251-29
- Georgius, Sartor, 254-11, 254-15,
 254-21, 254-26, 254-29,
 254-30*n*, 254-32, 255-2,
 257-7
- Georgius, Thathay de Pesth,
 litteratus, 270-25,
 270-29, 271-2, 271-7,
 271-27, 271-29
- Georgius, Therek de Byhar,
 548-23
- Georgius, vicarius Pathaviensis,
 86-2, 86-17
- Georgius, Wada de Gwth, 172-13,
 172-17, 172-19, 172-20,

- 172-25, 172-27
 Georgius, Walkay, 445-14
 Georgius, Wyzy, canonicus
 Strigoniensis, 288-27,
 289-2, 289-6, 289-7,
 289-12, 289-15
 Gregorius, 262-5_n, 262-8_n,
 262-10_n, 262-14_n, 306-1
 Gregorius Adam, civis Budensis,
 90-5
 Gregorius, abbas Simigiensis,
 758-28, 758-30, 758-36
 Gregorius, administrator
 proventuum Collegii
 Christi, 226-11
 Gregorius, archidiaconus
 Barsiensis, 540-25, 558-4
 Gregorius, de Papocz, vicarius
 Agriensis, 37-7, 37-17,
 38-19
 Gregorius, de Pesth, canonicus
 Strigoniensis, 14-2,
 22-18, 23-22, 23-31,
 24-3, 333-22_n, 514-7
 Gregorius, Kanthor, 120-6,
 120-13, 120-14, 120-23
 Gregorius, litteratus de Papa,
 297-15_n, 298-1, 637-5
 Gregorius, Mathee, nobilis,
 577-28, 577-33
 Gregorius, nobilis, 39-19, 39-22,
 40-2, 40-11, 40-31,
 120-10_n, 120-12
 Gregorius, plebanus, 525-7,
 525-9, 525-16, 525-17,
 525-24, 525-30, 526-1
 Gregorius, procurator, 609-29
 Gregorius, Savariensis, plebanus
 Sebnicziensis, 644-23
 Gregorius, vicarius, 494-27
 H., 324-25_n
 H., actrix, 722-14
 Hedvig, ducissa Thesseniensis,
 646-10, 646-16
 Hedvig, Zaczakowsk, relictā
 Iohannis, 595-10
 Henricus, nobilis, 268-4_n, 268-9,
 268-11, 268-20, 268-26,
 268-29, 269-2, 269-14,
 269-19, 269-23, 269-30,
 269-35, 270-10
 Hermannus, Zwthfeldus, 610-3
 Ho., 324-20, 324-23, 324-25
 Hyppolitus, Estensis, 183-12,
 548-10_n
 Hyppolitus, litteratus, 471-2,
 471-8, 471-12
 I., 727-5, 727-15
 Iacobus, 11-10, 11-12, 11-16,
 49-29, 50-8, 50-10,
 122-3, 200-29, 462-2,
 462-3
 Iacobus, capellanus Budensis,
 77-17, 77-24,
 78-2-78-3_n
 Iacobus, Cholnok, plebanus de
 Echegh, 488-24, 489-4,
 489-14, 489-16, 489-19,
 743-34, 744-14, 744-25,
 744-26, 744-29
 Iacobus, filius Fabiani, presbiter,
 198-26, 199-8, 199-12
 Iacobus, filius Iohannis Hanzel de
 Naghmezew, 634-26,
 635-1, 635-4, 635-9,
 635-13
 Iacobus, iuratus, 324-11, 324-29
 Iacobus, officialis Cracoviensis,
 235-18, 597-9
 Iacobus, plebanus, 682-5, 682-10

- Iacobus, plebanus de Castro Budensi, 55-6
- Iacobus, plebanus de Filka, 740-28, 741-5, 741-13, 741-14, 741-22
- Iacobus, presbiter, 198-29
- Iacobus, Sartor, 254-31
- Ie., 681-5, 681-11, 681-26
- Innocencius, papa IV, 631-13
- Innocencius, papa VIII, 296-13, 296-25, 296-28, 609-9
- Io., 194-17ⁿ, 194-20ⁿ, 631-13
- Iohannes, 48-27, 48-28, 49-4, 49-4ⁿ, 49-9, 49-9ⁿ, 69-12, 69-15, 69-19, 98-9, 100-12, 101-24, 194-17, 194-20, 223-17, 233-33, 252-26, 307-11, 307-11ⁿ, 307-17, 307-17ⁿ, 307-20, 307-20ⁿ, 307-21, 307-21ⁿ, 319-10, 319-10ⁿ, 337-5, 337-16, 337-18, 338-3, 338-7, 338-19, 338-21, 349-29, 349-30, 350-7, 350-31, 351-2, 351-4, 373-17, 374-6, 380-3, 380-8, 380-10, 380-12, 380-16, 380-19, 380-22, 399-8, 399-12, 399-21, 399-29, 400-5, 400-10, 400-14, 402-11, 402-14, 402-28, 415-9, 415-15, 415-16, 415-20, 415-21, 415-30, 416-3, 416-7, 419-23, 448-24, 448-30, 449-2, 461-14, 461-16, 467-4, 467-9, 467-23, 467-25, 468-24, 469-11, 469-16, 469-23, 469-28, 487-8, 487-19, 487-21, 487-22, 487-24, 487-25, 487-27, 488-2, 488-3, 488-5, 569-22, 569-26, 605-18, 605-22, 605-24, 681-6, 681-16, 681-24, 754-3, 754-7, 754-13, 756-17, 756-18
- Iohannes, abbas Sancti Benedicti de Iuxta Gron, 582-22
- Iohannes, Anthonius de Triurlehys, 301-26, 302-22
- Iohannes, archidiaconus Thornensis, 416-16, 416-19, 416-21
- Iohannes, Aurifaber de Cibinio, 254-2, 254-8, 254-26, 254-28–254-30, 255-31, 257-5, 257-32, 258-18, 690-18, 690-28, 690-33, 691-1, 691-7, 691-8, 691-11, 691-13, 691-15–691-17, 691-20, 691-24, 691-30, 691-33, 692-4, 719-5, 719-11, 719-17, 719-25, 719-35, 720-3, 720-13, 720-17
- Iohannes, Bak, 333-22ⁿ
- Iohannes, Baptista Bonzagno, vicarius Agriensis, 548-10, 548-16, 548-21
- Iohannes, Baptista de Illadem, 616-13
- Iohannes, Bartholomeus de Dossis, 302-14
- Iohannes, Beryzlo, 55-24–55-26, 56-1, 56-5
- Iohannes, canonicus Budensis,

- 348-12
 Iohannes, canonicus Strigoniensis,
 23-27
 Iohannes, capellanus Budensis,
 77-17, 77-24, 78-2,
 78-2-78-3_n
 Iohannes, Chonthos, presbiter,
 448-22
 Iohannes, clericus, 208-26,
 208-27, 209-3, 209-19
 Iohannes, Cracoviensis, 595-10
 Iohannes, custos, canonicus,
 733-7, 733-16, 733-18,
 733-23, 734-15, 734-27
 Iohannes, Dancz de Ebes, 633-19
 Iohannes, de Bancha, 266-5
 Iohannes, de Buda, archidiaconus,
 730-10, 730-21
 Iohannes, de Ews, 606-8, 606-9
 Iohannes, de Ilswa, procurator,
 5-14, 5-18, 11-28, 12-2,
 12-7, 12-14, 12-18,
 12-24, 12-35, 13-7,
 15-20, 15-20_n, 15-22,
 36-15, 36-24, 50-9,
 65-28, 80-28, 81-17,
 99-24, 100-3, 169-2,
 170-9, 188-10, 188-13,
 264-8, 264-13, 264-18,
 277-30, 277-30_n, 278-3,
 278-3_n, 278-23,
 278-23_n, 294-21,
 339-12, 489-3, 489-7,
 685-3, 685-14, 685-20,
 685-26, 685-28, 685-31,
 685-36, 686-3, 686-6,
 686-12, 686-22, 687-1,
 687-3, 687-9, 687-11,
 687-20, 687-22, 687-26,
 687-35, 688-3, 688-7,
 688-9, 688-16, 688-18,
 688-23, 688-27, 688-32,
 688-35, 697-13, 697-16,
 697-27, 697-34, 701-3,
 701-9, 701-11, 701-22,
 701-27, 701-29, 701-31,
 702-5, 702-24, 702-28,
 723-17, 723-27, 742-33,
 743-2, 744-13, 744-17
 Iohannes, de Kemend, 606-16,
 606-25, 607-14
 Iohannes, de Kermend, nobilis,
 14-9
 Iohannes, de Kysarany, nobilis,
 22-25
 Iohannes, de Lewchouia, 637-1
 Iohannes, de Lulay, 229-23,
 229-28
 Iohannes, de Lyncz, 638-33
 Iohannes, de Mekche, episcopus
 Oropiensis, 306-22,
 307-2
 Iohannes, de Naghmezew, de
 Welkapolja, 634-26,
 635-2
 Iohannes, de Pesth, 41-32, 42-2,
 42-4, 42-6, 42-7, 42-9,
 42-12, 42-14, 42-21,
 42-33, 42-34, 43-2
 Iohannes, de Quinqueelesiis,
 276-23
 Iohannes, de Strigonio, 434-26,
 435-10, 435-21, 435-33
 Iohannes, de Sykesd, 616-15
 Iohannes, de Waradino, 333-22_n
 Iohannes, de Zapolya, wayvoda
 Transsilvanus, 82-8,
 646-12, 646-16
 Iohannes, de Zemere, 368-6_n,
 629-12, 629-18, 630-2,

- 630-6
 Iohannes, Dobro, 632-22*n*
 Iohannes, episcopus Iauriensis,
 208-14, 609-24
 Iohannes, Faber de Zerdahel, 29-7
 Iohannes, filius Lucie, 311-12,
 311-19
 Iohannes, frater, 200-28
 Iohannes, Handel, 324-3, 324-4,
 324-13
 Iohannes, Harber, vitricus
 Budensis, 642-23,
 642-29, 643-14, 643-25,
 643-33
 Iohannes, Harbeth, iudex
 Budensis, 343-29,
 346-10, 346-16
 Iohannes, Henkel de Lewchovia,
 645-33
 Iohannes, iudex, 358-16, 358-21
 Iohannes, iuratus, 324-11, 324-29
 Iohannes, Jane, mercator
 Bohemus, 749-23, 750-4,
 750-7, 750-8
 Iohannes, Karlowyth, comes
 Corbavie, 639-21,
 639-26, 639-27, 640-4,
 640-7, 640-18, 640-23,
 641-7, 641-19, 641-28,
 641-31
 Iohannes, Keek de Bakabanya,
 644-20
 Iohannes, Kermendi, decretorum
 doctor, 297-15*n*,
 333-22*n*, 558-5, 640-31
 Iohannes, Komorwsky de Zywech,
 594-17, 595-6, 595-30,
 596-23, 597-15, 597-21
 Iohannes, Kossaczky de
 Kolowrath, 610-23,
 611-10
 Iohannes, Kowacz de Paly, 15-3,
 15-6, 15-10, 15-13,
 15-23, 15-27, 15-29,
 16-6, 16-20, 16-25,
 16-28, 16-29, 17-1,
 17-10, 17-13, 17-21,
 17-29, 94-25, 95-30,
 96-14
 Iohannes, Lopys, notarius
 publicus, 246-16,
 247-12, 290-2, 290-4,
 290-15, 636-20
 Iohannes, Ludony, archidiaconus
 Thornensis, 646-6
 Iohannes, Lulay, 229-19
 Iohannes, Mora, familiaris,
 112-30, 113-7, 113-14
 Iohannes, More, prepositus
 Demesiensis, 312-1,
 312-27
 Iohannes, Nagh, 603-17, 603-26,
 604-3, 604-12, 604-17,
 605-7
 Iohannes, nobilis, 4-4, 11-10,
 11-12, 227-22, 227-24,
 251-20, 372-2, 372-5,
 444-11, 444-14, 444-15,
 444-19, 444-22, 445-2
 Iohannes, notarius, 69-10, 69-15
 Iohannes, notarius publicus, 453-6
 Iohannes, Pap de Gengyes,
 decanus confraternitatis
 altaris Beatissime Marie
 Virginis, 37-5
 Iohannes, Pap, vitricus de Paztho,
 28-19, 28-26
 Iohannes, papa XXII, 544-3,
 544-3*n*, 545-16, 545-17
 Iohannes, papa XXIII, 544-3*n*

- Iohannes, Paxy, administrator
 proventuum
 archiepiscopatum,
 647-22
- Iohannes, plebanus, 15-4, 15-6,
 15-21, 16-4, 18-6, 57-27,
 58-15, 62-16, 87-4,
 87-11, 156-24, 164-20,
 164-26, 165-14, 165-17,
 165-21, 165-28, 166-6,
 258-31, 259-2, 412-12,
 412-26, 412-29, 413-3,
 413-5, 413-14, 413-25_n,
 413-31, 414-8, 415-7,
 419-27, 422-16, 423-9,
 423-21, 423-25, 423-28,
 423-33, 424-4, 424-5,
 424-8, 424-13, 425-4,
 425-22, 426-5, 426-10,
 426-12, 426-14, 427-4,
 427-10, 520-8, 591-3
- Iohannes, plebanus de Beregzaz,
 60-16, 60-20, 60-22,
 61-7, 61-8, 61-10, 61-12,
 61-17, 61-20
- Iohannes, plebanus de
 Erdewthelek, 723-20,
 723-24
- Iohannes, plebanus de Karol,
 79-4, 79-10_n, 79-19
- Iohannes, plebanus de Kerezthwr,
 696-29, 697-3, 697-6,
 697-8, 697-14, 697-30,
 697-35, 698-4, 698-5
- Iohannes, plebanus de Pewlsewcz,
 697-2, 697-3, 697-6,
 697-15, 697-23, 697-24,
 698-3
- Iohannes, plebanus de Thorbagh,
 515-27, 516-1, 516-6,
 516-17, 516-19, 517-6
- Iohannes, prepositus Cibiniensis,
 684-24, 685-5, 686-31
- Iohannes, prepositus de Sag,
 140-5, 140-28
- Iohannes, prepositus Scepusiensis,
 389-12, 390-6, 390-18,
 390-29, 390-31, 391-20,
 391-25, 391-27
- Iohannes, presbiter, 62-25, 63-3,
 63-11, 63-14, 272-6,
 272-8, 498-28, 498-31,
 499-9, 705-28, 706-4,
 706-9
- Iohannes, procurator, 463-1,
 463-8, 463-14, 463-16,
 464-5, 464-12, 464-23,
 464-29, 464-37, 465-3,
 726-22, 726-27, 726-29,
 726-32
- Iohannes, rector capelle, 354-19,
 354-22
- Iohannes, rector hospitalis,
 409-30, 410-2, 410-4,
 410-11
- Iohannes, Rychardii, 610-4
- Iohannes, Scayder de Cremnica,
 124-24
- Iohannes, Suocius, 610-3
- Iohannes, Thoth, 8-28, 9-9
- Iohannes, Thoth de Pesth,
 245-10, 245-10_n,
 245-19, 245-19_n,
 245-21, 245-25, 245-25_n
- Iohannes, Thoth, vitricus de Ebes,
 633-21, 634-3
- Iohannes, vicarius, 225-19_n
- Iohannes, vicarius Agriensis,
 143-6, 143-6_n, 143-10
- Iohannes, vicarius

- Quinqueecclesiensis,
 703-32, 704-9, 704-11,
 704-12
 Iohannes, vicarius Wesprimiensis,
 148-10, 148-21
 Iohannes, vitricus de Zerdahel,
 112-29
 Iohannes, Wegh, 182-8
 Iohannes, Wngar, 700-28, 701-4,
 701-8, 701-14, 701-15,
 701-23, 701-33
 Iohannes, Zabo de Buda, 55-5,
 55-7, 55-10, 55-13,
 55-16
 Iohannes, Zabo de Paztho,
 137-20
 Iohannes, Zabo de Zerdahel,
 nobilis, 3-8
 Iohannes, Zabo, iudex Iauriensis,
 193-25
 Iohannes, Zabo, nobilis, 6-29
 Iohannes, Zekel, presbiter
 Strigoniensis, 23-29
 Iosa, nobilis, 94-27, 96-15
 Iudeus, 476-28, 477-7, 477-9,
 477-20, 477-23, 478-11,
 478-12, 478-18
 Iuliana, 254-29, 254-31, 257-2,
 257-5, 258-19
 Iulius, papa II, 192-11, 232-15,
 232-20, 253-21, 297-14,
 306-21, 306-26, 307-6,
 316-3, 316-13, 316-17,
 329-24, 330-27, 330-32,
 331-19ⁿ, 332-18,
 338-11, 352-27, 353-1,
 353-5, 373-14, 392-29,
 434-18, 533-15, 594-14,
 594-20, 683-4, 720-23,
 730-12, 730-18, 730-29
 Iustina, 368-8, 368-13, 368-25,
 369-4
 K., 587-2, 724-8, 724-16ⁿ
 Ka., plebanus, 591-20
 Karolus, 368-8, 368-13, 368-19,
 368-20ⁿ, 368-21,
 368-24, 369-4
 Katherina, 319-22, 351-24,
 351-29, 352-3, 352-6,
 352-8, 352-16, 352-19,
 373-17, 374-6, 380-4,
 380-8, 380-24, 380-26,
 438-8, 445-14, 446-15,
 446-30, 447-9, 447-18,
 447-24, 447-27, 455-18,
 455-23, 455-27, 455-30,
 455-32, 456-3, 456-5,
 456-7, 456-11, 456-14,
 456-18, 456-32, 467-9ⁿ,
 478-23, 478-25, 478-30,
 479-3, 479-7, 479-9,
 479-17, 479-23, 479-26,
 479-29, 479-33, 480-5,
 480-10, 480-13, 480-19,
 480-30, 480-31, 531-24,
 531-28, 531-33, 532-8,
 532-11, 532-15, 532-17,
 550-9, 569-22, 569-26,
 681-18, 681-19, 681-25
 Katherina, abbatissa, 586-7
 Katherina, actrix, 692-10, 692-13,
 692-21, 692-28, 692-31
 Katherina, consors Iohannis,
 98-10, 319-10, 319-10ⁿ,
 319-12, 319-20,
 319-20ⁿ, 319-26,
 319-30, 319-30ⁿ,
 319-31, 319-31ⁿ
 Katherina, de Ews, 606-8, 606-13,
 607-16

- Katherina, domina nobilis, 120-8
 Katherina, puella honesta, 126-6,
 126-8, 126-12, 126-17,
 126-25
 Katherina, relicta Laurencii
 Kakas, 690-25, 690-30,
 690-35, 691-2, 691-9,
 691-12, 691-19, 691-27,
 691-31, 719-6, 719-18,
 719-26, 719-30, 719-31
 Katherina, relicta Petri Scayder de
 Crempnicia, 91-17
 Kazmerius, 749-24, 749-26
 L., 320-16*n*, 321-7, 321-11,
 321-24, 322-9, 322-10,
 322-24, 322-27, 322-34,
 478-23, 478-27, 478-30,
 479-4, 479-5, 479-16,
 479-25, 479-34, 480-7,
 480-17
 L., plebanus, 339-23*n*
 Ladislaus, 229-23, 229-29,
 455-19, 456-3, 456-15,
 456-25, 756-23, 757-2,
 757-5, 757-6
 Ladislaus, cantor Scepusiensis,
 82-10
 Ladislaus, de Alba, canonicus
 Strigoniensis, 640-32
 Ladislaus, de Ban, cantor
 Nittriensis, 755-13,
 755-17
 Ladislaus, de Beye, nobilis,
 100-10, 101-4, 101-25
 Ladislaus, de E., 368-9*n*
 Ladislaus, de Ews, 606-7, 606-13,
 607-15
 Ladislaus, de Losocz, nobilis,
 72-19
 Ladislaus, de Thar, rector capelle
 Agriensis, 110-25,
 110-29, 111-27
 Ladislaus, episcopus Waciensis,
 618-14
 Ladislaus, Iohannis de Doroghaza,
 notarius publicus,
 263-10, 263-16, 429-29,
 430-12, 533-17
 Ladislaus, Kaplyan de Lelch,
 canonicus Strigoniensis,
 601-10
 Ladislaus, litteratus, civis
 Budensis, 90-6, 90-7
 Ladislaus, Loranthfy, 131-16,
 131-18, 131-20, 131-24,
 132-8, 132-10, 132-18
 Ladislaus, nobilis, 349-29, 350-9,
 350-10, 350-20, 350-33,
 350-34, 351-1
 Ladislaus, Orros, nobilis, 682-6,
 682-11, 682-12, 682-15
 Ladislaus, Palfy, procurator,
 185-20, 185-26, 186-3,
 186-5, 256-5, 256-8,
 256-16, 276-22*n*, 277-2,
 689-24, 689-27, 689-31,
 690-1, 697-14
 Ladislaus, plebanus de Ebess,
 633-20, 634-3
 Ladislaus, procurator, 578-3
 Ladislaus, Redey de Myse,
 499-25, 500-10, 500-12,
 500-14, 500-19, 500-22,
 500-26, 501-1, 501-3,
 501-9, 501-13
 Ladislaus, rex V, 511-14, 523-23,
 523-30, 629-8
 Ladislaus, Salkanus, episcopus
 Waciensis, 496-2

- Ladislaus, Thassy, 618-16
 Lampertus, nobilis, 94-28
 Laurencius, 287-13
 Laurencius, abbas, 502-18
 Laurencius, canonicus
 Strigoniensis, procurator,
 204-14, 204-18, 204-22,
 204-31
 Laurencius, dux de Wylak, 26-18,
 26-26, 66-21, 66-28,
 450-6, 450-24, 450-27,
 451-3, 451-5, 451-33,
 452-12, 452-16, 452-28,
 452-29
 Laurencius, Fekethew, de Isyp,
 287-2, 287-13_n
 Laurencius, Kakas, iudex regius
 Cibiniensis, 690-20,
 690-24, 690-27, 690-30,
 690-32, 691-6, 691-14,
 691-15, 719-8
 Laurencius, Nagh, 437-23,
 437-24, 438-11
 Laurencius, plebanus de Faydas,
 30-26, 31-7
 Laurencius, procurator, 105-15
 Leo, papa X, 168-3_n, 509-3,
 513-8, 513-10, 520-5,
 523-19, 531-20,
 548-4-548-5_n, 558-17,
 611-25, 616-1, 616-1_n,
 620-12, 636-11, 648-26
 Leonardus, cardinalis Agennensis,
 232-26, 233-4, 233-5,
 594-25, 594-32, 594-33
 Leonardus, Gemmifisor, 126-6
 Leonardus, organista, 54-6, 54-14
 Leonardus, presbiter, 132-25,
 133-2
 Lodovicus, 170-4
 Lodovicus, de Kemend, nobilis,
 606-6, 606-9, 606-25,
 607-4, 607-13
 Lodovicus, episcopus, 103-23,
 103-24, 104-7
 Lucas, arcium baccalarius,
 procurator, 546-19,
 546-29
 Lucas, presbiter, natus Georgii
 Therek de Byhar, 548-23
 Lucia, relicta, 311-8
 Lucia, soror Georgii, 289-1,
 289-5, 289-10, 289-25
 Ludovicus, rex I, 544-10-544-11_n
 Ludovicus, rex II, 168-3, 169-1_n,
 634-8, 634-21, 648-30,
 649-13
 M., 237-25, 307-29, 307-31,
 308-7, 308-10, 308-21,
 308-26, 308-30, 319-4,
 319-7, 319-8, 319-12,
 319-15-319-17, 319-19,
 319-23, 319-26, 319-32,
 320-1, 320-4, 321-32,
 322-3, 322-9, 322-15,
 322-28, 322-32, 322-35,
 323-4, 339-6, 339-9,
 339-12, 339-18, 359-13,
 377-22, 403-24, 404-12,
 405-5, 405-11, 405-18,
 405-24, 408-22, 408-23,
 432-33, 433-4, 433-8,
 433-13, 433-16, 437-23,
 456-3, 456-15, 456-16,
 456-21, 458-25, 459-7,
 459-10, 459-12, 459-14,
 459-16, 459-26, 460-2,
 460-3_n, 460-6, 467-8,
 467-9, 467-12, 467-16,
 476-3, 476-16, 476-27,

- 477-13, 477-28, 479-25,
 479-28, 480-2, 480-9,
 482-4, 482-8,
 482-11–482-14, 487-19,
 487-21, 488-2, 528-24,
 635-26, 727-5, 727-13,
 727-14
 M., archipresbiter, 168-3_n,
 168-3_n
 M., domina, 581-6,
 581-10–581-12, 581-17
 M., iudex, 324-10, 324-19,
 324-25, 324-29
 M., litteratus, 361-27
 M., magister, 48-31, 463-5,
 463-24, 464-12, 464-13,
 464-29, 464-30, 464-37,
 468-23_n
 M., nobilis, 320-17, 320-21,
 320-23, 321-8, 321-10,
 321-11, 321-17, 321-19,
 474-5, 474-12, 474-17,
 474-19, 475-5, 475-13,
 475-19, 486-7, 486-11,
 486-12, 486-21, 486-28
 M., plebanus, 404-8
 M., vicarius, 465-31_n, 466-9,
 466-14, 466-21, 466-23,
 466-24, 466-24_n
 Magdalena, filia Andree, 707-36,
 708-4
 Marcus, Horwath, waywoda
 Transsilvaniensis, 190-5
 Margaretha, 164-18_n, 164-28,
 165-25,
 165-25–165-27_n,
 227-19, 227-22,
 374-11_n, 374-15_n
 Margaretha, actrix, 700-27
 Margaretha, filia Francisci de
 Bozthe, 330-4, 330-10,
 639-15, 639-20, 639-29,
 640-2
 Margaretha, relicta, 164-4, 164-5,
 164-8, 164-18, 164-23,
 164-31, 164-32, 165-1,
 165-2, 165-22
 Margaretha, relicta Iohannis
 Dancz de Ebes, 633-19,
 634-14
 Margaretha, relicta Stephani,
 272-9
 Maria, de oppido Sancte Marte,
 585-14, 585-18, 585-21
 Marianus, de Cuctinis, 302-15,
 302-15_n
 Martha, 164-4, 164-18, 164-24,
 164-28, 164-32, 165-2,
 165-22, 165-25,
 165-25–165-27_n
 Martinus, 174-3, 174-10, 174-12,
 174-17, 174-25, 203-18,
 307-12, 307-17,
 307-17_n, 690-31
 Martinus, Cykos, civis Budensis,
 515-28, 516-7, 516-27,
 516-30, 517-1, 517-7
 Martinus, de Peruschis, 616-12
 Martinus, de Wyhel, procurator,
 297-15_n, 609-29, 634-2,
 634-10, 637-3, 642-14
 Martinus, filius Laurencii Kakas,
 690-26, 690-35, 691-2,
 691-9, 691-12, 691-19,
 691-28, 691-31, 719-7
 Martinus, Greth de Cibinio,
 496-22, 497-9, 497-32,
 497-35, 498-4, 498-6,
 498-12
 Martinus, magister, 471-5

- Martinus, magister, procurator,
647-31
- Martinus, notarius publicus,
372-16_n
- Martinus, plebanus de Lel,
565-26, 566-4, 566-10
- Martinus, plebanus de Marusio,
262-13_n
- Martinus, presbiter, 48-20,
327-20, 402-16_n
- Martinus, Sarkezy, magister,
375-6_n
- Maternus, litteratus de Waralya,
169-1_n, 169-1_n, 169-1_n
- Matheus, 49-9, 228-28, 229-1,
229-2
- Matheus, abbas Sancti Martini de
Sacromonte Pannonie,
270-23, 341-27, 342-11,
342-16, 342-24, 589-22,
589-27
- Matheus, de Azzonfalwa,
canonicus Strigoniensis,
601-10
- Matheus, magister, 471-20,
471-22, 471-24_n,
471-26_n
- Matheus, natus Stephani Thorday
de Nestha, notarius
publicus, 572-31
- Matheus, nobilis, 705-29, 706-3,
706-7, 706-14, 706-15,
706-17
- Matheus, plebanus de Azalo,
50-23, 51-1, 51-1_n, 51-4,
51-12
- Matheus, presbiter, 35-28, 36-5,
36-8
- Matheus, presbiter Budensis,
25-17, 25-20
- Matheus, Syger de Alsozegedi,
638-34, 641-4
- Matheus, vicarius Bachiensis,
476-2, 476-2_n, 476-6,
476-6_n, 476-9, 476-17,
476-21, 476-21_n, 476-22
- Mathias, de Thwr, 117-21, 118-7,
118-12
- Mathias, de Zagrabia, procurator,
748-11
- Mathias, filius Iohannis Aurifabri,
254-28, 254-32, 255-2,
256-6, 256-30, 257-23,
257-31, 258-1, 258-19
- Mathias, Lapareley, 723-3
- Mathias, magister, 375-6, 471-1,
471-11, 471-24, 471-26,
471-28, 471-34
- Mathias, plebanus, 373-10_n,
373-23-373-24_n
- Mathias, plebanus de Buda,
77-14, 77-21, 78-5
- Mathias, plebanus de Giwla,
75-12, 75-25
- Mathias, presbiter de Posgawar,
277-16, 278-1, 278-15,
278-15_n, 278-17, 279-11
- Mathias, procurator, 257-1,
257-14
- Mathias, rex I, 201-1, 201-1_n,
283-27, 283-30,
283-30_n, 285-21
- Matthias, Grecus, vicarius
Strigoniensis, 650-17
- Maximianus, filius Laurencii
Kakas, 690-26, 690-31,
690-35, 691-2, 691-4,
691-8, 691-18, 691-23,
691-27, 691-30, 691-34,
719-6, 719-18, 719-26,

- 719-30, 719-36
- Melchior, de Chwth, procurator,
 185-18, 186-3, 186-7,
 186-23, 186-26,
 186-30_n, 255-2, 255-6,
 255-11, 255-16, 255-18,
 256-1, 256-7, 256-21,
 257-16, 268-18_n,
 268-25_n, 269-34, 270-5,
 270-22, 270-28, 276-26,
 277-2, 277-3,
 277-5–277-7, 277-30,
 278-3, 278-3_n, 278-17_n,
 278-22, 298-9, 348-17,
 454-11, 454-14, 454-27,
 462-32, 497-9, 564-34,
 575-19, 636-23, 639-17,
 639-30, 640-12, 683-38,
 684-20, 684-21, 684-31,
 684-31_n, 684-36, 685-4,
 685-14, 685-15, 686-12,
 686-14, 687-1, 687-2,
 687-9, 687-10, 687-20,
 687-22, 687-34, 688-16,
 688-17, 688-26, 688-31,
 688-33, 689-19, 689-24,
 689-25, 689-34, 690-2,
 690-7, 704-34, 715-15,
 715-32, 716-15, 716-24,
 719-17, 720-10, 720-11,
 755-18
- Mercurius, causarum auditor
 Sacri Pallacii Apostolici,
 746-2, 747-5
- Michael, 91-8_n, 119-24, 124-26_n,
 125-3_n, 125-30_n, 131-4,
 131-5, 218-13, 285-32,
 337-16, 337-18, 338-3,
 338-7_n, 338-19_n,
 338-21, 351-1, 368-21,
 368-24, 368-25, 369-3_n,
 432-32, 433-1, 475-2,
 687-1_n
- Michael, archidiaconus
 Hunyadiensis, 256-10,
 256-17–256-18_n,
 257-19, 258-2, 258-13
- Michael, B., 439-20, 439-24,
 440-7, 440-9, 440-19,
 440-21
- Michael, Budensis, 262-5_n,
 262-8_n, 262-10_n,
 262-14_n
- Michael, capellanus episcopi
 Waciensis, 618-15
- Michael, Chemer, familiaris,
 112-31, 113-7, 113-14
- Michael, de Bathor, procurator,
 497-8, 507-19, 508-3,
 516-6, 637-1
- Michael, de Chehy, nobilis,
 472-27
- Michael, de Cheri, nobilis, 472-13
- Michael, de Kohano, 169-1_n,
 169-1_n, 169-1_n
- Michael, de Maythen, 598-11,
 598-23
- Michael, de Podafalwa, magister,
 340-15_n
- Michael, de Werebel, canonicus
 Strigoniensis, 558-7
- Michael, episcopus Milcoviensis,
 103-21, 103-27, 103-29,
 340-4, 427-20_n,
 429-21_n, 430-17,
 430-27, 533-16, 533-21,
 534-15_n, 534-20,
 534-24, 534-27, 535-7,
 535-13, 535-15, 535-31,
 536-7, 536-19, 537-3,

- 537-6, 537-12, 537-13,
537-21, 537-22, 537-25,
537-26, 538-2, 538-20,
538-34, 539-21, 540-2,
540-3, 540-22, 540-26,
540-28, 541-23, 541-30,
542-1, 542-7, 542-17,
542-19, 543-2, 543-3,
543-12, 543-13, 543-23,
544-13, 545-15, 545-23,
545-25, 545-33, 546-2,
546-7, 546-25, 546-26,
547-2, 547-3, 547-7,
570-18, 591-34, 692-8
- Michael, episcopus Moldaviensis,
189-4, 558-3
- Michael, Hannel, archipresbiter
Budensis, 642-15, 643-2,
643-28
- Michael, Horwath, 337-4
- Michael, Karchay de Karcha,
650-26, 650-29, 651-6,
651-16
- Michael, Kermendinus, 297-15ⁿ
- Michael, Kys, vitricus de Ebes,
633-21, 634-3
- Michael, laicus de Vilke, 79-28,
80-5, 80-7, 80-15
- Michael, litteratus, 361-24
- Michael, magister, 402-26,
463-13, 463-19, 463-22
- Michael, Mayos, 502-20, 502-22
- Michael, plebanus, 223-19
- Michael, prepositus Strigoniensis,
32-2ⁿ
- Michael, presbiter, 127-5, 127-7,
127-9
- Michael, procurator, 719-17,
720-10
- Michael, Sartor, 64-10, 64-16,
64-19, 64-21, 64-25,
64-27
- Michael, sublector Strigoniensis,
procurator, 268-19,
268-31, 269-8, 269-19,
269-22, 269-27, 270-1,
270-6
- Michael, Thar, famulus, 507-7
- Michael, Therek de Cibinio, 637-3
- Michael, vicarius
Quinqueecclesiensis,
27-14, 263-24, 264-2,
264-6, 620-29, 621-2,
621-5, 621-17
- Michael, Zabo, 127-6
- Moyses, Bwzlai, magister curie
regie, 715-7
- N., 121-14ⁿ, 169-1ⁿ, 241-23ⁿ,
241-30ⁿ, 325-18,
325-29, 326-3, 326-15,
326-19, 358-27, 358-28,
378-6, 419-23, 461-3,
461-7, 504-2, 504-22
- N., de C., presbiter, 377-10
- N., de N., 378-15–378-16ⁿ
- N., plebanus, 241-9, 379-10
- N., presbiter, 402-16, 405-3
- N., procurator, 279-18
- N., rector et plebanus, 282-14,
282-21, 282-27, 282-29,
283-3, 283-7, 283-9,
283-12
- Nicolaus, 66-4ⁿ, 122-12ⁿ,
168-3ⁿ, 200-29, 250-24,
422-17, 423-9, 423-22,
423-23, 423-25ⁿ,
423-28, 424-2, 424-8,
424-13, 425-4, 425-21,
425-25, 426-6, 426-9,

- 426-12, 426-15, 427-1,
427-3, 427-10, 461-14
- Nicolaus canonicus Strigoniensis,
73-22
- Nicolaus, Baska, 618-29, 619-2,
620-1
- Nicolaus, Bathory, 247-23ⁿ
- Nicolaus, Bwzlay, 373-16
- Nicolaus, clericus, 122-12,
122-13, 122-15
- Nicolaus, comes de Zrynys,
335-25
- Nicolaus, de Atthia, canonicus
Strigoniensis, 333-14,
648-23
- Nicolaus, de Endred, canonicus
Strigoniensis, 601-10
- Nicolaus, de Galgocz, 169-1ⁿ
- Nicolaus, de Lasko, episcopus
Bodoniensis, 73-14,
73-14ⁿ, 346-8, 346-15,
346-21ⁿ
- Nicolaus, de Makua, 616-15
- Nicolaus, de Marga, 616-15
- Nicolaus, de Quinqueecclesiis,
333-22ⁿ
- Nicolaus, de Sankfalwa, 284-15,
284-15ⁿ, 285-5, 285-5ⁿ
- Nicolaus, de Thymar, canonicus
Agriensis, 548-8, 548-14,
548-18, 548-19, 548-27
- Nicolaus, episcopus Agriensis,
208-15
- Nicolaus, episcopus Nittriensis,
66-22, 66-28, 67-6
- Nicolaus, filius Galli Andrassa,
313-8
- Nicolaus, filius Thome, 171-16,
171-20
- Nicolaus, Iohannis Echii, notarius
publicus, 610-10
- Nicolaus, Kapornay, abbas de
Zala, 589-11ⁿ
- Nicolaus, lector, 333-24ⁿ,
340-18ⁿ
- Nicolaus, litteratus de
Zeremwylak, notarius,
499-23, 500-15
- Nicolaus, Mezaros, de Val, 705-5,
705-9, 705-19
- Nicolaus, nobilis, 39-19, 39-22,
40-1, 40-11, 40-31,
120-6, 120-8, 120-10,
120-12, 120-19, 121-14
- Nicolaus, plebanus, 132-31,
373-10, 373-24
- Nicolaus, plebanus de Bakabanya,
645-19
- Nicolaus, prepositus Posoniensis,
73-15, 759-15, 761-7
- Nicolaus, presbiter, 64-11, 64-12,
64-15, 64-17, 64-19,
64-24, 64-25, 241-12,
241-16, 241-23, 241-30
- Nicolaus, procurator, 534-32,
535-11, 535-17, 535-31,
536-4, 536-8, 536-12,
536-16, 536-20, 536-25,
537-10, 537-18, 537-22,
537-28, 537-31, 538-16,
538-28, 539-13, 539-22,
539-25, 540-13, 540-29,
541-6, 541-9, 541-15,
541-16, 541-27, 541-31,
542-6, 542-14, 542-18,
542-20, 542-27, 543-8,
543-12, 543-14, 543-19,
543-20, 544-2, 544-12,
545-12, 545-21, 545-23,

- 545-31, 546-3, 547-4
 Nicolaus, Pwt, 323-14, 323-15,
 323-28, 323-28ⁿ
 Nicolaus, Thablas, civis Budensis,
 515-28, 516-7, 516-26,
 516-30, 517-1, 517-7
 Nicolaus, vicarius Strigoniensis,
 345-10, 635-25, 647-19
 O., 727-5, 727-15
 Orlandus, de Carettis, 392-27,
 392-30, 393-2, 393-4,
 393-14, 393-19
 Os., plebanus, 404-8
 Osanna, relicta Iohannis Hanzel
 de Naghmezew, 634-26,
 635-1, 635-3, 635-9,
 635-13
 Oswaldus, 427-22
 P., 92-21, 259-22, 297-15ⁿ,
 359-23, 383-28, 384-3,
 384-10, 384-26, 399-7,
 399-11, 399-21, 400-5,
 400-14, 402-10, 402-27,
 403-6, 403-15, 404-11,
 447-18, 447-27, 481-5,
 481-7, 481-17, 692-11,
 692-13, 692-16, 692-20,
 692-23, 692-28, 692-29,
 692-32, 693-3, 696-20,
 696-22ⁿ, 717-30, 718-7,
 718-10, 718-16, 718-24,
 726-16, 726-22
 P, de Curia, 591-7
 P, H., notarius, 631-25
 P, litteratus, 49-10
 P., nobilis, 353-22, 353-31, 354-6,
 354-12, 447-8
 P., plebanus, 379-8, 379-18,
 379-19, 379-24
 P., plebanus, rector, 377-13
 P., rector et plebanus, 282-14,
 282-20, 282-27, 282-28,
 283-3, 283-7, 283-9,
 283-11
 Panormitanus, 631-19ⁿ
 Paulus, 275-16, 275-22, 275-25,
 275-28, 276-5, 276-8,
 276-16, 276-16ⁿ,
 359-13, 446-29, 503-9
 Paulus, Berthalanfy de Felchwth,
 252-26
 Paulus, canonicus
 Transsilvaniensis,
 161-20, 161-27, 162-2,
 162-5
 Paulus, de Alexis, 616-12
 Paulus, de Ilmer, canonicus
 Nittriensis, 32-2ⁿ, 529-4
 Paulus, de Kowar, 445-15
 Paulus, de Peren, nobilis, 14-10,
 14-16, 14-22
 Paulus, episcopus Milcoviensis,
 333-22
 Paulus, filius Benedicti, presbiter,
 199-18
 Paulus, filius Petri Schayder,
 91-17, 713-12, 713-15,
 713-22
 Paulus, Horwath, magister civium
 Cibiniensis, 698-12
 Paulus, Iacobi, clericus, 122-3
 Paulus, Kapozthas de Hewes,
 723-11, 723-18
 Paulus, Kowary, 446-15
 Paulus, Kys, iudex, officialis,
 619-36, 620-3
 Paulus, laicus de Vilke, 79-27,
 80-5, 80-7, 80-15
 Paulus, litteratus, clericus, 501-29

- Paulus, litteratus, procurator,
187-9, 187-14
- Paulus, magister, 732-13, 732-20ⁿ
- Paulus, magister civium
Cibiniensis, 698-15,
698-23, 698-29, 698-31
- Paulus, nobilis, 97-18, 97-25,
97-27
- Paulus, papa II, 544-4ⁿ, 545-18,
545-19
- Paulus, plebanus, 59-19, 59-28,
60-2, 60-3, 60-6, 76-10,
230-9
- Paulus, plebanus de Wadna,
131-15, 131-17, 131-19,
131-22, 131-28, 132-1,
132-5, 132-7, 132-11,
132-19
- Paulus, prepositus, 364-8, 364-12,
364-13, 364-15
- Paulus, prepositus Strigoniensis,
203-10, 203-21, 203-25,
204-2
- Paulus, presbiter, 127-5ⁿ, 127-7ⁿ,
127-8–127-9ⁿ, 621-2,
621-6, 621-10, 621-33
- Paulus, presbiter Budensis, 25-18,
25-21, 25-26, 26-3, 26-4
- Paulus, rector altaris de Wylak,
26-12
- Pelbartus, de Zyzko, 266-11,
266-12
- Perothus, de Warsaak, laicus,
91-19, 92-6, 93-9
- Petrus, 11-11, 11-12, 11-16, 29-6,
65-17, 124-28, 124-29,
223-21, 223-22, 223-29,
248-21, 359-13, 399-9,
399-28, 400-10, 447-24,
477-2, 639-12, 696-20
- Petrus, Anthonii Desew de
Harazty, notarius
publicus, 298-20ⁿ,
335-19ⁿ, 419-22,
507-18, 507-22, 580-2,
619-23, 637-6ⁿ, 641-26,
650-11
- Petrus, archiepiscopus Collocensis
et Bachiensis, 208-13,
523-17
- Petrus, Bakocz, 639-28, 640-10
- Petrus, Bayzath de Heregh,
nobilis, 584-12, 584-14,
584-23
- Petrus, Bornemyza, 373-18
- Petrus, capellanus, 56-28
- Petrus, cardinalis Reginensis,
333-8, 333-12
- Petrus, Chathus, procurator,
187-19, 187-33
- Petrus, clericus, 62-18
- Petrus, comes de Sancto Georgio
et de Bozyn, 170-10,
170-13, 190-5, 401-23,
401-30, 606-21, 729-24
- Petrus, de Azzonfalwa, 295-6
- Petrus, de Bacha, rector ecclesiae
Waradiensis, 509-5,
509-28
- Petrus, de Igar, canonicus
Strigoniensis, 711-16,
711-21, 711-24, 711-36
- Petrus, de Labarka Hispanus,
610-3
- Petrus, de Twssa, prepositus de
Hanta, 82-4, 82-23,
82-27, 82-29
- Petrus, de Wacia, magister, 24-10
- Petrus, de Zathmarnemthy,
canonicus Strigoniensis,

- 641-1
- Petrus, episcopus Iauriensis,
538-30, 539-18, 539-19
- Petrus, filius Elene, 287-4_n,
287-10
- Petrus, filius Petri Schayder,
91-17, 713-12, 713-15,
713-22
- Petrus, Garay, 637-5
- Petrus, Illicinius, prepositus
Strigoniensis, 651-2
- Petrus, Kalman de Buda, 259-14,
259-15, 260-1, 260-2,
260-11_n, 260-13_n,
261-8_n, 261-16, 261-22
- Petrus, Kowacz de Paly, 15-3,
15-6, 15-10, 15-13,
15-24, 15-27, 15-29,
16-7, 16-20, 16-26,
16-28, 16-29, 17-1,
17-10, 17-13, 17-21,
17-30, 94-25, 95-30,
96-14
- Petrus, legatus, 193-10
- Petrus, litteratus, 361-27_n
- Petrus, Nicolai de Sabaria,
notarius publicus, 544-8,
545-20
- Petrus, nobilis, 5-6, 5-15, 6-7
- Petrus, plebanus, 56-12, 56-16,
56-18, 56-21, 56-23,
57-12, 57-14, 57-17,
57-20, 99-13, 99-16,
99-24
- Petrus, plebanus de Papa, 541-24
- Petrus, plebanus de Zerdahel,
209-32
- Petrus, plebanus et canonicus
Waciensis, 314-7,
314-10, 314-18, 314-22
- Petrus, prepositus abbacie
Simigiensis, 757-29,
758-4, 758-20, 758-27,
759-2, 759-11
- Petrus, prepositus
Quinqueecclesiensis,
259-17, 259-22_n,
259-27, 260-15_n,
260-21, 261-4_n, 261-7_n,
261-13, 261-18, 261-20,
261-26
- Petrus, presbiter, 106-12, 347-2,
347-5
- Petrus, procurator, 745-30
- Petrus, Sanctus, 129-17
- Petrus, Schayder de Crempnicia,
91-18, 91-20, 91-23,
91-24, 518-26, 713-12
- Petrus, Synka de Pogran, 151-28,
152-14, 152-15, 152-17,
152-19, 152-22, 153-16
- Petrus, Themeskezy, 625-16
- Petrus, Thoth, 307-3, 307-8,
307-19
- Philippus Torreanus, vicarius,
434-18, 434-25, 435-7,
435-11
- Philippus, de Florencia,
procurator, 48-26,
497-32, 499-22, 500-5,
500-9, 500-21, 603-27,
603-28, 625-12, 625-14,
637-1
- Philippus, Mathie Lapareley,
notarius publicus, 723-3,
723-5, 723-6
- Prisca, 252-26
- R., 399-7, 399-11, 399-20,
399-22, 400-14, 713-11,
713-15, 713-22

- R., vicarius Wespremiensis,
329-26
- Raso, nobilis, 230-24, 230-27,
230-30, 230-30_n
- S., 243-21, 243-22, 243-24,
243-26, 243-27, 244-8,
244-19, 244-27, 244-34,
339-8, 339-11, 339-18,
402-11, 402-14, 402-28,
409-26, 410-23, 458-4,
460-12, 724-16_n
- S., magister, 108-18, 108-22,
468-23, 468-24, 470-8
- S., presbiter, 457-6, 457-11,
457-32, 458-18
- S., procurator fiscalis, 392-3,
392-12
- Sa., nobilis, 455-20, 455-23,
455-26, 455-28, 455-29,
456-5, 456-8, 456-11,
456-12, 456-16, 456-17,
456-21, 456-24, 456-28,
456-29, 456-32
- Scolastica, 137-30
- Sebastianus, 230-11, 614-29,
615-2, 615-5, 615-6,
615-20
- Sebastianus, clericus, 103-24,
104-2, 104-2_n, 104-12
- Sebastianus, Golya, 333-1
- Sebastianus, nobilis, 288-27,
289-12, 289-15
- Sebastianus, presbiter de Pezzek,
702-18, 702-20, 702-24,
702-31, 703-7
- Sigismundus, 231-14, 427-21,
427-26, 427-28, 428-2
- Sigismundus episcopus
Waradiensis, 73-17
- Sigismundus, canonicus
Strigoniensis, 712-6,
712-12
- Sigismundus, comes de Sancto
Georgio et de Bozyn,
400-28, 729-23
- Sigismundus, de Losoncz,
prepositus Budensis,
72-17, 72-20, 72-23,
73-6, 73-8
- Sigismundus, de Sathawan,
220-8, 220-10, 220-12
- Sigismundus, episcopus
Waradiensis, 74-16
- Sigismundus, magister, 484-23
- Sigismundus, Pazman, 288-29,
288-30_n, 289-2, 289-7,
289-9, 289-13, 289-16,
289-21
- Sigismundus, plebanus, 4-16, 4-30
- Sigismundus, Pogan, 75-13_n,
75-20
- Sigismundus, procurator fiscalis,
343-28
- Sigismundus, Zoby, 262-5_n,
262-8_n, 262-10_n,
262-14_n
- Simon, Aurifaber de Cibinio,
254-31
- Simon, de Igar, prepositus
Strigoniensis, 708-11,
712-3, 712-8, 712-17,
712-24, 712-26, 713-6,
717-2, 717-8, 717-17,
717-29, 718-1
- Simon, Iohannis Keek de
Bakabanya, plebanus
Sebniciensis, 644-19
- Simon, plebanus, 437-27, 577-27
- Simon, vicarius, 368-3_n

- Sixtus, papa IV, 533-15_n
 Sophia, 339-7, 381-6, 427-21,
 455-19, 455-20
 Stephanus, 35-27, 43-31, 43-32,
 91-8, 125-9, 229-10,
 236-24, 339-6, 351-2,
 396-3, 396-4, 396-28,
 396-30, 450-8, 450-16,
 450-19, 450-23, 450-30,
 451-1, 451-8, 451-13,
 451-20, 451-22, 451-30,
 451-35, 452-7, 452-9,
 452-12, 452-24, 614-34,
 615-16
 Stephanus, altaris de Labathlan,
 584-26
 Stephanus, archidiaconus
 Gewmeriensis, 514-8
 Stephanus, canonicus
 Strigoniensis, 265-11
 Stephanus, comes et camerarius
 Zegediensis, 221-25,
 222-1, 222-3, 222-4,
 222-27
 Stephanus, de Iarthalocz,
 canonicus Albensis,
 264-27, 264-30, 276-25
 Stephanus, de Iaurino, 637-6
 Stephanus, de Iborlyczko,
 archidiaconus
 Gewmeriensis, 640-30
 Stephanus, de Kajar, lector,
 373-12
 Stephanus, de Sceps, presbiter,
 703-34, 704-5, 704-11,
 704-29, 704-30, 704-34,
 704-35
 Stephanus, de Zapolya, 54-21_n,
 202-13, 202-17,
 202-17_n, 646-11
 Stephanus, de Zenthiwan, nobilis,
 39-16
 Stephanus, Deeshazy,
 administrator
 proventuum
 archiepiscopatus
 Strigoniensis, 32-6,
 647-22
 Stephanus, episcopus, 498-30,
 732-26
 Stephanus, episcopus Nittriensis,
 208-15
 Stephanus, frater et gwardianus,
 293-18, 293-26
 Stephanus, Hencelfy, 616-14
 Stephanus, Ibrani, canonicus
 Strigoniensis, 648-28,
 649-1, 649-12, 649-19,
 649-20, 649-22, 649-25,
 649-36
 Stephanus, Korthardi, nobilis,
 51-16, 51-22, 51-24,
 51-25, 52-3, 52-7, 52-19,
 52-24, 52-30, 53-3
 Stephanus, Kozardi, 430-31,
 432-2, 432-7
 Stephanus, lector Strigoniensis,
 223-2, 567-12, 567-18,
 567-30, 567-32, 568-5,
 568-10
 Stephanus, litteratus de Sarzeg,
 287-18, 287-18_n,
 287-22, 287-22_n, 288-3,
 288-3_n, 288-9, 288-9_n,
 288-14, 288-14_n,
 288-16, 288-16_n
 Stephanus, litteratus de Strigonio,
 169-5, 169-8
 Stephanus, litteratus, procurator
 fiscalis, 651-4

- Stephanus, magister, 397-15
 Stephanus, Maryasi, 268-4ⁿ,
 268-19, 269-16
 Stephanus, Myhalfy, 112-31
 Stephanus, Nag de Scepcse, 704-2,
 704-22, 704-24
 Stephanus, Nagh, 457-7, 457-11,
 457-14, 457-23, 458-9,
 458-12
 Stephanus, nobilis, 272-9, 618-27
 Stephanus, notarius publicus,
 297-15, 297-15ⁿ,
 335-19, 372-16, 518-12,
 574-21
 Stephanus, plebanus, 106-7,
 106-13, 106-15, 123-3,
 689-9, 689-13, 689-25,
 689-30
 Stephanus, plebanus de Bar,
 217-22
 Stephanus, plebanus de castro
 Budensi, 99-14
 Stephanus, plebanus de Kolon,
 565-26, 566-4, 566-10
 Stephanus, Poda, 299-2
 Stephanus, Podmaniczky,
 episcopus Nittriensis,
 505-3, 505-7–505-8ⁿ,
 505-29
 Stephanus, presbiter, 112-14
 Stephanus, procurator, 717-35
 Stephanus, succustos
 Veterisbudensis, 346-9,
 346-15
 Stephanus, Taurinus de Olomocz,
 decretorum doctor,
 636-21
 Stephanus, Thewkes, procurator,
 508-2, 508-4, 508-12,
 637-4
 Stephanus, Thorday de Nestha,
 572-31
 Stephanus, Varga, 381-6
 Stephanus, vicarius, 225-19,
 290-2, 415-4, 416-13,
 417-26, 418-22, 420-15,
 422-4, 434-8
 Stephanus, vicarius generalis,
 205-21
 Stephanus, vicarius Waciensis,
 137-28, 138-1, 178-8,
 178-11, 178-14, 178-16,
 178-19, 178-23, 178-28
 Stephanus, Zabo de Zerdahel,
 nobilis, 3-8
 Susanna, consors Vitalis Wythez
 de Zenthmarton,
 606-16, 606-17
 Thobias, nobilis, 134-23
 Thomas, 142-16, 171-16, 221-26,
 221-26ⁿ, 408-20,
 450-15, 465-23ⁿ, 705-27
 Thomas, .D., notarius publicus,
 641-18
 Thomas, actor, 525-15, 525-18,
 525-25, 525-27, 526-8
 Thomas, Amadeus, 3-4–3-6ⁿ,
 4-2–4-3ⁿ, 4-15ⁿ, 5-5ⁿ,
 6-17–6-22ⁿ, 8-11ⁿ,
 8-25–8-26ⁿ, 9-4ⁿ,
 9-19ⁿ, 10-6–10-7ⁿ,
 11-4ⁿ, 14-2–14-7ⁿ,
 15-2ⁿ, 18-5ⁿ, 20-13ⁿ,
 28-7ⁿ, 28-17ⁿ, 29-6ⁿ,
 30-25, 32-3ⁿ, 33-22ⁿ,
 34-31ⁿ, 35-14ⁿ, 35-25ⁿ,
 36-12ⁿ, 37-3ⁿ, 39-4ⁿ,
 41-31ⁿ, 43-28ⁿ, 46-6,
 49-24, 49-28ⁿ, 50-19,
 55-4ⁿ, 55-20ⁿ, 56-11ⁿ,

- 57-26*n*, 59-17*n*, 60-15*n*,
61-26*n*, 62-14*n*, 63-25*n*,
64-9*n*, 65-16*n*, 66-4*n*,
67-26*n*, 69-8*n*, 69-26,
71-16*n*, 72-15*n*, 74-27*n*,
75-11*n*, 76-10*n*, 79-2,
79-25, 80-22, 81-17,
83-17, 85-10, 87-4, 90-2,
91-10, 91-16*n*, 93-17*n*,
93-23*n*, 97-7, 97-17*n*,
98-8, 100-10, 105-15,
106-6, 106-19, 107-24,
109-10, 110-18, 111-16,
111-17*n*, 113-19,
114-11, 115-7, 116-4,
117-20, 118-20,
119-24*n*, 120-5, 121-21,
122-2, 122-10, 122-22,
126-3*n*, 127-3, 127-22,
127-22*n*, 128-11,
128-25, 131-9, 131-14,
132-25, 134-3, 136-27,
137-19, 139-14*n*,
143-12, 143-25, 144-1,
146-16, 148-8, 149-2,
149-11, 150-3, 151-19*n*,
156-21, 158-5, 158-22,
159-6, 159-24, 160-4,
160-14, 160-25, 161-16,
162-14, 163-5, 164-2,
166-14, 168-5, 170-6,
171-16, 172-3, 172-12,
173-5, 174-2, 176-14,
176-22*n*, 178-7, 179-2,
181-3, 181-14, 182-7*n*,
184-12*n*, 185-11*n*,
189-11*n*, 190-11*n*,
192-15, 192-26, 193-8,
193-15, 193-23, 194-28,
195-14, 196-2, 196-28,
197-6*n*, 197-17*n*,
198-2*n*, 198-25,
199-18*n*, 202-2, 204-11,
205-17, 207-13*n*,
208-21, 208-22,
209-30*n*, 210-9*n*,
210-17, 211-18, 213-28,
216-14*n*, 219-19*n*,
220-6*n*, 221-24*n*,
232-3*n*, 233-20*n*,
250-11*n*, 251-13,
253-16, 260-10*n*,
260-28*n*, 262-2*n*,
262-24*n*, 263-10*n*,
263-21*n*, 264-27, 265-9,
265-24*n*, 268-3*n*,
270-19*n*, 272-3*n*,
272-16*n*, 275-7*n*,
276-20*n*, 277-13*n*,
279-16*n*, 280-21*n*,
281-10*n*, 282-4, 282-13,
283-24*n*, 285-26,
287-18*n*, 288-25*n*,
290-7, 290-10, 296-6,
305-25*n*, 309-2*n*,
309-12, 309-12*n*,
311-6*n*, 313-5, 325-12,
326-11, 327-20, 331-22,
333-14, 333-24, 337-1,
339-5, 340-14*n*,
343-27*n*, 344-29, 345-9,
346-2, 347-2*n*, 348-9*n*,
349-11*n*, 349-27,
352-26, 353-21,
355-16*n*, 357-15, 358-2,
358-14*n*, 359-12,
360-16, 364-2, 364-22,
365-22*n*, 366-4, 366-23,
369-10, 372-18*n*,
374-10*n*, 374-24*n*,

- 375-6n, 375-23n,
 377-10, 377-22, 378-5,
 378-15, 379-7, 380-3n,
 381-2n, 382-3n, 383-5n,
 385-13, 399-6n,
 399-24n, 400-1n,
 400-8n, 400-13n,
 400-18n, 402-23,
 403-25n, 404-4, 404-11,
 404-31, 448-17, 450-3,
 450-9, 450-11, 450-14,
 450-18, 450-21, 450-28,
 450-32, 451-7, 451-12,
 451-16, 451-21, 451-25,
 451-26, 451-31, 452-11,
 457-5, 457-9, 457-16,
 474-22, 474-28, 484-28,
 573-22, 575-7, 575-9,
 576-31, 577-10, 577-11,
 577-13, 577-14, 594-2,
 595-16, 682-19, 689-7,
 690-16, 693-9, 693-29,
 694-26, 695-13, 696-3,
 696-18, 696-28, 699-2,
 699-22, 700-18, 702-15,
 702-27, 702-30, 702-32,
 703-3, 703-20, 703-31,
 705-5, 707-35, 714-2,
 715-26, 717-10, 717-12,
 717-15, 717-23, 717-27,
 717-31, 719-3, 719-15,
 719-24, 719-27, 719-28,
 719-33, 722-5, 722-27,
 723-7, 723-13, 723-36,
 724-11, 732-12, 735-5,
 736-19, 740-27, 742-2,
 743-23, 745-2, 745-29,
 753-3, 754-2, 756-22,
 757-17
- Thomas, Bakocz, 6-19, 26-25,
 30-10, 57-5, 57-29,
 58-23n, 74-10, 74-18,
 77-13, 82-2, 85-23,
 87-21, 94-7, 102-21,
 110-15, 111-18, 111-22,
 111-23, 111-29, 111-30,
 112-2, 112-5, 112-11,
 125-10, 129-9, 131-2,
 161-2, 175-16, 180-2,
 180-17, 181-18, 200-15,
 200-20, 201-19, 203-1,
 208-12, 210-3n, 237-24,
 238-9, 242-5, 242-17,
 243-25, 253-19, 253-28,
 254-5, 290-13, 301-21,
 301-22, 302-3, 302-7,
 328-15, 330-25, 331-4,
 333-18, 333-25, 339-23,
 346-23, 362-22, 363-16,
 367-10, 372-12, 376-27,
 381-9, 400-23, 401-3,
 401-18, 406-18, 415-6,
 415-11, 421-16, 449-12,
 471-35, 482-18, 491-17,
 526-13, 530-16, 550-16,
 557-22, 558-18, 567-13,
 567-16, 567-27, 567-31,
 567-33, 568-1, 587-27,
 588-4, 588-19, 588-24,
 589-10, 600-25, 611-26,
 613-19, 626-1, 627-14,
 627-24, 627-28, 627-31,
 639-14, 639-19, 639-29,
 649-9, 682-29, 683-3,
 706-27, 708-11, 709-17,
 710-6, 711-2, 712-3,
 729-30, 739-32
- Thomas, comes, 400-28, 401-3,
 401-22, 401-25
- Thomas, de Bark, notarius

- publicus, 346-13
- Thomas, de Gengyes, 37-10
- Thomas, de Ibafalwa, vicarius,
176-15, 259-18, 259-24,
260-19_n, 700-25,
700-31, 717-7
- Thomas, de Irwn, 297-15_n
- Thomas, episcopus
Wesprimiensis, 208-14
- Thomas, Farkas, 312-6, 312-13,
312-19, 312-22, 312-25
- Thomas, filius Iohannis de Pesth,
41-32, 42-23
- Thomas, filius Sigismundi Groff
de Sancto Georgio et de
Bozyn, 729-23, 729-32
- Thomas, frater, 222-8, 222-15,
222-27, 287-21, 288-9
- Thomas, iuratus, 324-11, 324-29
- Thomas, Kys, 260-16_n
- Thomas, litteratus de Pilys,
351-13
- Thomas, M. de M., 408-19
- Thomas, nobilis, 43-28, 43-30,
43-32, 44-26, 647-19,
648-1, 648-10, 648-13
- Thomas, nobilis, procurator,
120-18
- Thomas, Pellifex, 168-3_n, 168-3_n,
168-3_n, 168-3_n
- Thomas, Pellifex Budensis, 636-9,
638-33
- Thomas, plebanus, 224-22,
224-24, 224-26, 224-29
- Thomas, plebanus de Berekzaz,
642-23, 642-28, 643-14,
643-25, 643-33
- Thomas, plebanus de Gyerk,
309-8, 309-10, 309-11,
309-19, 309-25, 309-25_n
- Thomas, plebanus de Nana,
199-25
- Thomas, Regis Marius de
Peruschiis, 302-15,
610-1, 616-11
- Thomas, vicarius Wesprimiensis,
146-19
- Thomas, Zewny, 637-5
- Urbanus, 429-22
- Urbanus, de Segeswar, procurator,
684-17, 684-27, 684-29,
684-31, 684-36, 685-2
- Urbanus, rector capelle de
Nezmel, 584-9
- Uriel, prepositus de Thwroc, z,
598-9, 599-2, 599-13,
599-17
- Ursula, 351-13, 351-14, 351-21,
351-25, 352-1, 352-7,
352-11, 352-13, 352-18,
352-20, 352-21
- Ursula, consors Pauli, 97-27
- Ursula, Loden, 324-8, 324-15,
324-20, 324-24
- Ursula, relictā Michaelis de
Maythen, 598-10,
598-23, 598-25, 599-12,
599-20, 599-26, 599-30
- V., 125-31, 467-4, 467-9, 467-23,
467-25
- V., plebanus de Ze., 305-7,
305-10, 305-14, 305-20
- Valentinus, 66-6, 66-12, 66-16,
67-2, 67-5, 67-15,
124-27, 125-3, 185-13
- Valentinus, capellanus de castro
Budensi, 90-9, 90-20,
90-21_n

- Valentinus, de Buda, canonicus
Strigoniensis, magister,
588-15, 588-22, 588-34
- Valentinus, de Gywlaſy, 231-23,
231-29
- Valentinus, magister de Pazthoh,
348-10, 348-15, 348-18,
348-23, 348-28
- Valentinus, plebanus de Wylak,
26-17, 26-21
- Valentinus, presbiter, 131-5,
131-8
- Valentinus, rector hospitalis de
Pazthoh, 488-22,
488-30, 489-1, 489-5,
489-23, 743-32, 744-6,
744-11, 744-15, 744-33
- Valentinus, Tempes de Janossi,
36-15, 36-18
- Valentinus, Weres de Pesth,
507-2, 507-6, 507-7,
507-19, 507-31, 507-32,
508-3, 508-16, 508-23
- Veronica, actrix, 700-27
- Vincencius, 295-19
- Vincencius, Baldus de Pistorio,
302-16, 610-2
- Vincencius, procurator, syndicus,
573-2, 573-14
- Vitalis, Wythez de Zenthmarton,
606-15, 606-17
- Wenceslaus, canonicus ecclesiae
Castriferrei, 511-16
- Wladislaus, rex II, 88-2, 110-16,
110-23, 110-27, 168-3ⁿ,
169-14, 170-4ⁿ, 190-2,
191-15, 191-15ⁿ,
195-15, 195-18, 203-9,
203-13,
204-12-204-13ⁿ,
204-16, 229-21, 251-11,
288-4, 291-3, 293-2,
293-5, 414-19, 420-16,
420-21, 432-26, 433-11,
437-5, 441-8, 448-19,
465-14, 467-28, 467-31,
559-1, 606-23, 714-18,
716-13
- Wldaricus, procurator, 255-1,
255-4, 255-17
- Wolffgangus, Hamburger, vitricus
Budensis, 642-24,
642-29, 643-14, 643-25,
643-33
- Wolffgangus, Paxy, prepositus
Strigoniensis, 648-17ⁿ,
649-16, 649-22, 649-28,
649-34
- Wolffgangus, plebanus de Baath,
645-18
- Wolffgangus, Flastus de Cibinio,
notarius publicus,
256-32
- Wylhelmus, canonicus de
Budensis, 369-11
- Z., 574-4ⁿ

INDEX GEOGRAPHICUS

- Abawywariensis, 499-15
 Agennensis, 232-26, 233-4,
 233-5, 594-25, 594-32,
 595-1
 Agria, 112-7, 611-12
 Agriensis, 6-26–6-27*n*, 11-6,
 11-10, 30-26, 37-8,
 39-10, 46-11, 79-4,
 110-26, 111-28, 112-8*n*,
 131-15, 134-9, 137-20,
 139-21, 142-21, 143-7,
 151-21, 164-3, 208-15,
 219-20, 219-21, 253-24,
 265-28, 266-5, 266-6,
 310-19*n*, 310-21*n*,
 360-20, 364-7, 368-7,
 381-2, 381-4, 488-23,
 496-18, 498-26, 506-29,
 509-14, 533-17, 548-9,
 548-10*n*, 548-13,
 548-15, 602-6, 603-13,
 611-4, 611-7, 611-11,
 642-10, 700-23, 731-4,
 743-33
 Alagh, 259-14*n*, 260-11*n*
 Alba, 516-7, 516-26, 637-5, 641-1
 Alba Regalis, 264-29, 276-24,
 280-22
 Albensis, 256-11, 264-28, 276-26,
 312-15, 329-22, 636-23,
 639-13
 Alexis, 616-12
 Alsozegedi, 297-17, 298-6,
 332-21, 638-34, 640-13,
 641-4, 701-1, 717-4
 Anesum, 86-3
 Apaza, 586-5, 586-8, 586-12,
 586-16
 Aragonia, 91-23*n*, 183-13
 Ardo, 454-2
 Arecium, 259-23
 Atthia, 333-14, 648-23
 Azalo, 50-24
 Azzonfalwa, 295-6, 566-3, 601-10
 B., 359-14*n*, 360-9–360-10*n*,
 378-10*n*, 473-7, 473-8,
 482-12
 B., civitas, 238-27
 Baath, 645-18
 Bacha, 509-5
 Bachiensis, 177-10, 177-11,
 177-16, 177-31, 178-1,
 178-2, 208-13, 476-3,
 476-11, 523-17
 Bakabanya, 644-20, 645-19
 Ban, 755-13
 Bancha, 266-5*n*
 Banhalma, 509-13
 Bar, 217-24, 217-26
 Bark, 346-13
 Baronya, comitatus, 606-19
 Barsiensis, 14-2, 22-18, 23-23,
 540-25, 558-4, 563-9
 Batha, 20-14
 Bathor, 497-8, 507-19, 508-3,
 516-6, 637-2
 Baycz, 382-4
 Bela, 28-21

- Belawar, 652-14
 Beregzaz, 60-16, 642-23
 Berent, 22-30
 Bersen, 262-3*n*
 Beye, 100-10, 100-30*n*
 Bistricia, 323-10
 Bistriciensis, 323-17, 323-29
 Bodoniensis, 73-15, 346-4
 Bononia, 302-16, 616-11
 Bozok, 602-15, 602-18
 Bozthe, 300-9*n*, 330-4*n*, 639-15
 Bozyn, 170-11, 190-5, 401-1,
 401-23, 606-22, 729-25
 Brassovia (Corona), 294-13
 Brassoviensis (Coronensis),
 254-2-254-3*n*, 254-3*n*,
 294-14, 682-34, 683-1,
 683-10, 683-11
 Broda Hungaricalis, 714-20
 Buda, 25-17, 25-18, 55-5, 55-6,
 55-8, 74-1, 77-14, 79-3,
 93-21, 93-22, 93-27,
 107-17, 112-17, 174-4,
 226-14, 246-16, 246-22,
 247-3, 247-6*n*, 248-21,
 248-22, 259-13, 259-14,
 260-10*n*, 260-11*n*,
 260-13-260-14*n*,
 263-19, 287-19, 343-30,
 344-1, 344-4, 344-14,
 346-10, 346-27, 352-24,
 354-18, 354-21, 360-9,
 362-24, 363-1, 369-12,
 397-19, 397-24, 418-28,
 419-4, 442-22, 509-1,
 520-4, 523-16, 588-15,
 611-9, 618-13, 625-20,
 630-11, 636-9, 698-14,
 706-31, 727-6, 729-1,
 730-10, 730-21
 Budensis, 73-17, 73-21, 83-23,
 90-5, 90-6, 90-10, 93-20,
 99-15, 99-21, 110-21,
 125-29, 125-31, 174-4*n*,
 226-14, 230-24*n*,
 245-11, 301-27, 346-14,
 348-12, 397-27, 398-10,
 443-5, 515-30, 642-16,
 642-25, 699-32, 751-13
 Byhar, 548-23
 C., 241-12, 368-7*n*, 372-2*n*,
 372-4*n*, 377-10, 377-12,
 377-24, 377-26
 Cassoviensis, 164-3
 Castrumferreum, 52-18, 511-15
 Cep, 208-26
 Certaldum, 603-27, 637-1
 Chazmensis, 640-30
 Chery, 472-13
 Cholnok, 20-14, 20-16, 221-5,
 221-5*n*
 Chwth, 185-18, 253-11, 270-22,
 277-30*n*, 298-9, 497-9,
 564-34, 636-23, 639-18,
 683-38, 689-19
 Chythar, 496-2*n*
 Cibiniensis, 229-19*n*, 571-26,
 571-27, 572-1, 572-6,
 684-24, 691-18, 691-24,
 698-13
 Cibinium, 249-5, 249-14, 254-3,
 254-32, 256-32, 406-7,
 407-4, 496-23, 637-4,
 690-18, 690-21, 691-21,
 691-21*n*
 Cilko, 616-16
 Clastrum Newnburgense, 85-17,
 86-6, 86-6*n*, 86-9, 86-9*n*,
 86-22
 Collocensis, 208-13, 523-17

- Constantinopolitanus, 6-21,
253-29, 482-20, 613-21
- Corbavia, 639-22
- Cracoviensis, 232-11, 232-18,
233-14, 235-19, 235-20,
235-20-235-21_n,
594-10, 594-18, 595-11,
597-10, 597-11
- Crempnacia, 91-18, 124-25,
223-18, 323-14, 324-4,
324-9, 324-11, 324-12,
518-26
- Crempniciensis, 323-22
- Cypida, 616-12
- Czegled, 346-7, 346-12_n
- Danowycz, 549-6
- Dees, 706-30
- Demesiensis, 312-2
- Dengeled, 333-22_n
- Dorogh, 507-1
- Doroghaza, 263-11, 533-17
- E., 368-9_n
- Ebes, 633-19, 633-21, 634-4
- Echegh, 488-24
- Echek, 744-1
- Endred, 601-10, 754-4
- Erdewd, 639-13
- Erdewthelek, 723-21
- Ews, 78-15_n, 606-4, 606-7,
606-13, 607-15, 618-16
- F., villa, 115-14
- Faydas, 30-26, 31-3, 31-15
- Felchwth, 252-26_n
- Ferraria, 4-2-4-3_n, 8-25-8-26_n,
9-19_n, 10-6-10-7_n,
93-17_n, 110-19, 111-16,
111-17_n, 119-24_n,
121-21, 168-5, 170-6,
190-11_n, 193-8, 208-22,
251-13, 253-16,
276-20_n, 277-13_n,
279-16_n, 290-7_n, 296-7,
333-14, 369-10,
372-18_n, 374-10_n,
381-2_n, 457-5, 576-31,
682-19, 690-16, 717-10,
719-3, 722-28, 724-11,
736-19
- Ferrariensis, 260-27_n
- Filka, 740-28
- Florenca, 499-22, 637-1
- Fono, 502-17
- Francfordiensis, 644-29
- G., 145-20, 282-20, 282-27_n,
282-28, 359-14, 359-17,
378-10
- Galgocz, 169-1_n
- Gara, 332-17_n, 558-6, 588-16
- Gerecz, 606-18
- Gerencer, 152-1
- Gewmeriensis, 514-9, 563-9,
640-31
- Giwla, 75-12, 75-12_n
- Gwth, 172-13
- Gyarmath, 533-22, 533-25,
534-4, 535-19, 536-1,
536-28, 536-30, 538-7,
538-9, 544-16
- Gyenges, 37-5, 37-5_n, 37-6,
37-6_n, 37-10, 37-10_n
- Gyerk, 309-4, 309-5_n, 309-8,
309-9
- H., 241-11, 298-20_n, 377-15,
394-5, 394-11, 394-19,
395-11
- Hantha, 82-4, 329-22, 730-13,
730-17

- Harazty, 507-18, 580-2, 619-23,
 637-6_n, 641-26, 650-11
 Harsan, 514-26
 Heregh, 584-12
 Hewes, 723-18
 Honthensis, 227-6, 301-30,
 383-17, 469-18,
 469-30_n, 496-0, 496-1,
 496-8, 552-3, 563-10
 Hunyad, 275-12_n
 Hunyadiensis, 256-10
 Hwnz, 496-2_n
 Iauriensis, 6-26, 6-26-6-27_n,
 7-22, 11-6, 15-4, 39-11,
 51-16, 51-16_n, 94-26,
 96-14, 139-20, 151-21,
 169-1_n, 181-2, 193-26,
 198-27, 208-14, 208-26,
 250-12, 298-4, 341-25,
 370-21, 370-25, 370-27,
 371-1, 372-16, 373-14,
 377-16, 496-19, 498-27,
 501-29, 506-30, 533-20,
 533-22, 533-26,
 534-11_n, 534-12,
 534-30, 535-10, 536-32,
 536-33, 538-7, 538-9,
 538-30, 544-9, 566-20,
 566-22, 566-26, 566-30,
 602-6, 609-17, 609-24,
 629-15, 629-16, 636-24,
 641-18, 642-11, 682-3,
 682-6
 Iaurinum, 297-15_n, 637-6
 Ibafalwa, 259-18_n, 259-24,
 260-19_n, 717-7
 Iborlyczko, 640-31
 Igar, 708-11, 711-16, 712-4,
 717-2
 Illadem, 616-13
 Ilmer, 32-2_n, 76-11_n, 529-4
 Ilswa, 5-14, 5-14_n, 11-28, 15-20,
 36-15, 50-9, 65-28,
 80-28, 99-24, 169-2,
 170-9, 188-10, 264-8,
 278-1_n, 339-12_n, 489-3,
 685-3, 687-36, 697-13,
 701-3, 701-9, 723-17,
 744-13
 Insula Leporum, 745-31
 Insula Strigoniensis, 313-16
 Irwn, 297-15_n
 Isaap, 382-4
 Istwanfeldew, 629-16, 630-8
 Isyp, 287-2_n
 Italia, 29-7_n, 29-7_n, 30-5

 Janossi, 36-16, 36-16_n
 Jarthalocz, 264-28

 Kakath, 570-12
 Kalanda, 445-24, 446-1, 446-3
 Karcha, 650-26
 Karol, 79-5
 Kayar, 636-24
 Kemend, 606-6, 606-16, 607-20,
 607-24, 607-27
 Kereshegh, 610-23, 611-8
 Kerezthwr, 697-1, 697-14
 Kermend, 14-9, 333-22_n
 Keth, 56-14, 56-16
 Kocz, 362-13_n
 Kohano, 169-1_n, 169-1_n
 Kolon, 565-27_n
 Kolos, 420-19_n, 421-8
 Kolosmonostra, 612-8, 612-11,
 612-20, 612-22
 Kolowrath, 610-23
 Komarom, 362-13_n

- Komaroniensis, 382-5, 558-5,
 563-10, 629-15, 640-32,
 699-3
 Korokfelde, 629-17, 630-8
 Kowar, 445-15*n*
 Kysarany, 22-26
 Kyshonth, 514-10

 Labarka, 610-3
 Labathlan, 438-7, 584-9, 584-26
 Lasko, 73-14
 Lateranensis, 130-4
 Lel, 565-26
 Lelch, 601-11
 Lesth, 127-22*n*, 127-22*n*, 128-26,
 128-28
 Lewchovia, 637-1, 645-33
 Leweld, 539-3
 Losoncz, 72-17, 72-20
 Lyncz, 638-33

 M., 282-21, 282-27, 282-29,
 408-19, 408-21, 408-26,
 409-15, 591-3
 Maklar, 548-13
 Makua, 616-15
 Marga, 616-15
 Marusium, 262-5, 262-13
 Maythen, 598-11, 598-24
 Mekche, 306-23
 Milcoviensis, 333-22, 427-20*n*,
 533-13, 534-15*n*,
 534-25, 535-13, 539-22,
 541-24, 570-18, 591-30,
 591-31, 591-34, 692-9
 Modrusium, 636-22
 Moldaviensis, 558-3
 Monteflorum, 125-6, 318-31*n*,
 712-14, 714-3
 Mycloa, 166-16
 Mylethyncz, 257-13, 265-27*n*,
 270-24, 683-38, 685-26
 Myse, 499-26
 Myskolcz, 610-22, 611-4, 611-10

 N., 378-5, 378-15–378-16*n*
 Nadasd, 332-7
 Naghfalw, 514-29
 NaghGeugh, 382-3
 Naghmezew (Welkapolja),
 634-27
 Nagocz, 275-1, 329-28, 730-16
 Nepesinus, 610-4
 Nestha, 572-31
 Newgradiensis, 32-4, 32-10, 70-1,
 563-8, 592-16, 592-18,
 592-24
 Nezmel, 584-10, 584-26
 Nittriensis, 11-7, 32-2*n*, 46-12,
 66-5–66-6*n*, 66-7,
 66-7*n*, 66-10, 66-10*n*,
 66-23, 66-23*n*, 139-21,
 151-22, 168-6, 179-4,
 193-10, 208-15, 220-6,
 253-17, 309-13, 333-15,
 368-4, 369-14, 385-12,
 496-19, 505-3, 505-6,
 505-8, 505-10, 505-29,
 506-30, 523-22, 529-5,
 563-8, 565-27, 566-28,
 576-32, 577-8, 602-7,
 618-27, 642-11, 682-19,
 719-3, 722-28, 724-12,
 755-14
 Nyas, 3-4, 4-2, 4-15, 5-5, 6-17,
 8-25, 10-6, 11-4, 14-4,
 15-2, 18-5, 20-13, 24-9,
 26-9, 27-22, 37-3, 44-29,
 48-16, 49-28, 57-26,
 61-26, 62-14, 69-8,
 74-27, 93-17, 94-20,

- 110-20, 111-16,
 111-17_n, 139-14,
 189-11, 190-11, 197-17,
 209-30, 219-19,
 253-17_n, 262-24,
 263-21, 264-27_n,
 265-9_n, 272-3, 280-21,
 290-28, 333-22_n,
 358-14, 365-22, 408-17,
 427-20, 429-21, 439-18,
 443-14, 445-13, 461-31,
 488-12, 495-15, 497-21,
 499-17, 504-9, 515-25,
 528-7, 548-1, 552-2,
 553-11, 554-11, 557-20,
 565-23, 610-7, 613-22,
 642-4, 648-21, 682-20
- Octocensis, 585-14
 Olazy Scepusiensis, 183-18,
 646-35
 Olazy Waradiensis, 509-6
 Old, 514-28_n, 515-3
 Olomocz, 636-21
 Olomucziensis, 651-8
 Orodienis, 470-27, 471-4,
 471-14, 471-30
 Oropiensis, 306-23
 Osgyan, 204-14_n
- P., 242-2, 242-4, 242-12
 Pakos, 70-7
 Pali, 15-4, 94-25, 96-14
 Pankotha, 219-20
 Papa, 42-1, 226-21, 297-15_n,
 539-3, 539-7, 540-5,
 541-24, 637-5
 Papensis, 169-1_n
 Papocz, 37-7, 609-17, 609-23
 Pathaviensis, 86-3, 86-6
 Paxi, 506-32
- Paztho, 28-20
 Pazthoh, 66-7, 66-7_n, 137-20,
 348-11, 488-23, 743-33
 Peren, 14-10, 190-5, 251-10,
 300-28, 400-19, 447-13,
 450-11, 499-14
 Peruschia, 302-15, 610-2, 616-12
 Pesth, 14-2, 22-18, 23-22, 41-32,
 42-2, 136-30, 183-16,
 245-22, 270-25, 296-8,
 333-22, 351-13, 412-13,
 423-29, 507-2, 507-20,
 507-31, 508-16, 514-7,
 593-14, 632-6, 705-6,
 714-8, 716-31
 Pesthiensis, 83-23, 136-33,
 359-13, 359-15, 481-6,
 507-8, 714-12, 749-15,
 749-28
 Pethve, 606-18
 Pewlsewcz, 696-29, 697-2, 697-3,
 697-6, 697-15, 697-23,
 698-3
 Pezzek, 702-19
 Pily, 351-13
 Pistorium, 610-2
 Podafalwa, 340-15_n
 Pogran, 151-27, 151-28
 Pornok, 629-15, 630-7
 Posgawar, 277-15_n, 277-17
 Posoniensis, 73-15, 94-8, 108-18,
 171-13, 176-24, 283-25,
 283-28, 284-1, 284-3,
 284-4, 284-15, 285-5,
 285-9, 309-4_n, 345-15,
 477-10, 477-17, 477-20,
 478-9, 553-12, 563-12,
 608-11, 608-18, 608-28,
 608-30, 650-26, 651-31,
 652-3, 652-14, 652-16,

- 652-18, 759-16, 759-33,
761-5, 761-7
Posonium, 228-3_n, 283-27,
652-21
- Q., 127-5_n
Quinqueecclesie, 333-22_n
Quinqueecclesiensis, 11-6, 14-11,
26-13, 26-28, 27-5,
39-11, 48-18, 48-22,
55-25, 64-10_n,
64-11-64-12_n, 65-18,
127-5, 139-21, 151-21,
208-14, 228-26, 259-17,
260-15, 263-23, 263-24,
276-23_n, 277-15,
277-15_n, 298-4_n, 307-4,
320-17, 372-16_n,
402-12, 476-7, 496-19,
498-26, 502-15, 502-19,
506-30, 510-17, 514-26,
580-3, 581-4, 602-6,
603-13, 603-16, 603-18,
619-27, 620-19, 620-24,
620-28, 620-30, 638-35,
641-5, 641-27, 642-10,
650-12, 703-34, 704-1,
746-5, 758-11
- Riwulus Dominarum, 410-28
Rodwan, 224-3
Roma, 29-7_n, 30-4, 233-8, 296-16
- S., 241-10, 241-11
Saagh, 140-6, 446-6, 447-16
Sancta Marta, oppidum, 585-14
Sanctuariensis, 3-4, 4-2, 6-18,
8-26, 14-5, 27-23, 44-29,
237-17, 439-18, 495-16,
499-17, 519-19, 528-8,
548-2, 613-23, 625-4,
648-22, 650-3
Sanctus Benedictus de Iuxta
Gron, 582-22
Sanctus Georgius, 170-11, 190-5,
400-28, 401-23, 606-22,
729-25
Sanctus Georgius de Viridicampo
Strigoniensi, 259-19,
260-19_n, 641-1, 700-26,
708-12, 709-18, 710-7,
712-4
Sanctus Martinus Sacrimontis
Pannonie, 270-24,
341-25, 589-22
Sankfalwa, 284-15_n
Saros, 548-7, 603-26, 620-23,
637-3
Sarthawan, 220-9
Sarzeg, 287-18_n
Saswariensis, 563-11
Savaria, 373-13, 544-9, 682-3
Savariensis, 644-23
Scepse, 704-1, 704-2
Scepus, 386-6
Scepusiensis, 82-8, 82-11, 337-24,
337-32, 338-24, 389-12,
389-27, 389-29, 390-2,
390-8, 391-5, 391-20,
549-6, 563-12, 646-11,
646-13, 646-15, 721-12
Scittavia, 755-9
Sebastiensis, 558-4
Sebniciensis, 327-26, 328-21
Sebniczia, 87-5_n, 87-6, 87-6_n,
327-22, 644-21, 644-25
Segeswar, 684-17
Silyz, 166-16
Simigiensis, 589-20, 757-30,
757-31, 758-2, 758-12,

- 758-34
- Somoghiu, 51-3, 51-3 n , 90-3,
533-19 n
- Soproniensis, 629-16, 629-17
- Strigoniensis, 3-6, 3-9, 4-2-4-3 n ,
4-5, 4-16, 5-6,
6-19-6-21 n , 6-26, 7-1,
8-1, 8-25-8-26 n , 8-28,
8-29, 9-1, 9-19 n , 9-20,
9-22, 10-6-10-7 n , 10-8,
10-10, 11-5, 11-11,
11-14, 11-21, 12-10,
14-1 n , 14-3, 14-6, 14-8,
14-15, 22-15, 22-17,
22-19, 22-20, 22-26,
23-15, 23-18, 23-23,
23-24, 23-26, 23-28,
23-30, 24-11, 24-13,
25-7, 25-15, 26-20,
26-25, 27-27, 28-18,
29-7, 29-7 n , 32-2 n ,
32-2 n , 32-4, 32-7, 32-10,
33-23, 33-26, 35-17,
35-27, 36-16, 37-15,
38-31, 39-10, 39-25,
40-27, 40-36, 42-1, 42-5,
43-29, 43-29 n , 47-1,
48-17, 48-23, 49-30,
50-22, 53-19, 54-7,
55-21, 55-23, 56-13,
57-28, 58-2, 58-8, 59-3,
59-8, 59-19, 59-25,
60-16, 60-18, 61-29,
62-16, 62-16 n , 63-26,
63-28, 64-1, 64-5, 64-10,
64-12, 64-14, 65-8,
65-22, 66-11, 69-11,
72-21, 73-23, 74-1,
74-11, 74-12, 74-29,
75-5, 75-16, 76-11,
77-15, 78-16, 79-7,
79-27, 79-28, 80-26,
81-20, 82-7, 83-23,
83-25, 85-25, 87-5, 88-3,
88-11, 88-20, 89-4, 89-7,
91-5, 91-18, 91-20,
91-20 n , 93-18, 93-21,
94-9, 97-9, 99-13,
100-11, 102-22, 102-25,
103-21, 106-25, 107-18,
107-25, 108-20, 109-12,
110-20, 111-17, 112-30,
113-20, 114-18, 115-14,
116-9, 117-22, 118-7,
119-24 n , 119-28,
120-11, 121-22, 121-24,
121-26, 122-7, 122-24,
124-19 n , 124-25,
125-10, 125-18, 125-19,
125-22, 125-31, 126-1,
126-1 n , 127-10, 127-14,
127-17, 127-19,
127-22 n , 127-23, 128-4,
128-12, 128-26, 131-18,
132-26, 133-25, 134-8,
134-14, 136-31, 138-3,
139-20, 139-28, 142-5,
142-22, 146-26, 147-30,
148-14, 148-18, 150-4,
150-7, 151-20, 151-26,
151-27, 158-6, 159-7,
159-9, 159-10, 160-15,
160-27, 161-23, 163-13,
164-6, 165-25-165-27 n ,
166-16, 168-3 n , 168-7,
169-3, 170-15, 170-23,
171-9, 172-3, 172-18,
173-9, 174-4, 175-27,
176-15, 178-14, 179-9,
179-31, 180-7, 180-9,

- 180-18, 180-22, 180-25,
181-2_n, 181-20, 182-9,
183-14, 184-13, 184-17,
184-28, 185-15, 185-19,
190-13, 193-1, 193-9,
193-13, 193-24, 194-13,
197-12, 199-11, 200-16,
200-27, 201-12, 201-19,
202-3, 202-8, 202-16,
203-10, 203-26, 203-27,
203-31, 204-15, 204-24,
205-3, 205-5, 205-19,
207-15, 208-13, 209-2,
210-26, 211-2, 211-20,
213-22, 215-13, 215-15,
217-27, 221-1, 223-18,
224-18, 225-2, 225-15,
225-21, 227-2, 227-5,
231-26, 232-11, 232-21,
234-24, 235-8, 235-20,
235-20–235-21_n,
237-18, 237-19, 237-22,
237-24, 237-25, 238-16,
242-24, 243-3, 243-23,
246-17, 248-23, 250-16,
253-18, 253-24, 254-3,
259-20, 260-11, 260-14,
260-20, 262-3, 262-5,
264-3, 265-9, 265-12,
266-4, 266-15, 268-4,
268-4_n, 268-7, 268-19,
272-6, 275-12_n, 277-14,
280-23, 281-17, 283-25,
284-17, 285-27, 287-20,
287-25, 288-27, 288-29,
290-7_n, 290-8, 290-13,
293-12, 294-14, 296-5,
296-9, 297-15_n,
297-15_n, 297-15_n,
297-17, 298-5, 301-19,
302-1, 302-4, 305-25,
308-2, 308-11, 308-12,
310-19, 310-21, 312-1,
312-9, 313-6, 313-20,
314-29, 315-4, 318-20,
319-4, 320-19, 321-3,
321-32, 322-8, 323-10,
327-23, 328-16, 329-22,
331-18, 331-26,
332-17_n, 332-21,
333-15, 333-22_n,
333-25, 336-19, 336-24,
340-15, 343-8, 343-28,
344-2, 344-5, 344-10,
344-19, 345-11, 346-5,
348-10, 353-11, 355-18,
359-25, 360-19, 363-23,
363-28, 364-25, 366-26,
367-2, 367-24, 368-5,
368-12, 369-16, 372-18,
373-8, 373-11, 375-24,
377-22, 378-17, 379-8,
380-11, 381-8, 381-26,
382-5, 386-6, 386-14,
386-20, 388-1, 389-10,
389-15, 389-28, 390-3,
390-4, 390-9, 390-17,
391-5, 393-9, 397-24,
397-29, 398-6, 398-16,
398-24, 399-7, 401-4,
401-24, 402-24, 403-20,
404-3, 404-4, 405-27,
406-8, 406-12, 406-25,
406-27, 406-29, 406-33,
407-32, 408-6, 408-28,
410-28, 411-30, 412-21,
412-31, 412-32, 414-26,
415-12, 415-23, 416-25,
418-29, 419-25, 422-1,
422-14, 422-17, 430-13,

- 430-26, 442-14, 444-10,
444-12, 444-16, 444-17,
444-21, 445-18, 446-24,
447-8, 447-14, 447-22,
448-21, 449-27, 451-35,
455-17, 461-2, 462-1,
462-5, 462-26, 466-17,
467-4, 468-16, 468-20,
469-11, 469-13, 470-8,
470-27, 471-13, 472-14,
475-26, 475-28, 478-24,
482-19, 483-3, 483-4,
483-11, 484-18, 485-5,
486-9, 488-18, 488-27,
489-32, 490-20, 491-22,
492-15, 492-28, 492-31,
492-34, 493-1, 493-5,
493-9, 494-4, 494-28,
495-17, 495-18, 495-20,
496-6, 496-17, 496-21,
496-23, 498-25, 500-3,
500-4, 500-13, 500-14,
501-28, 502-15, 503-8,
503-10, 503-14, 504-10,
505-6, 505-11, 506-28,
506-32, 507-1, 507-3,
509-2, 510-18,
514-8–514-10, 514-15,
515-1, 515-22, 515-26,
515-30, 517-13, 517-16,
518-9, 518-21, 518-26,
518-31, 519-20, 519-21,
519-25, 521-19, 521-20,
521-24, 526-18, 526-24,
526-27, 527-20, 527-26,
527-29, 527-33, 528-2,
528-9, 528-21, 528-32,
529-3, 531-17, 531-24,
531-33, 532-4, 533-14,
534-6, 534-27, 535-15,
536-7, 539-4, 540-26,
548-3, 548-20, 549-6,
549-8, 549-16, 549-21,
550-20, 550-21, 551-4,
551-6, 551-10, 551-33,
552-3, 552-8, 552-11,
552-13, 553-3, 553-13,
553-23, 553-25, 554-3,
554-7, 554-14, 554-21,
558-7, 559-24, 559-25,
559-29, 560-10, 560-18,
560-20, 561-21, 561-25,
561-31, 562-34, 563-15,
563-19, 563-24, 564-5,
564-22, 564-35, 565-9,
565-25, 565-28, 565-31,
566-3, 567-14, 570-10,
572-2, 572-6, 572-11,
572-17, 572-24, 573-21,
575-28, 576-30, 576-33,
577-3, 577-9, 577-34,
578-13, 580-29, 581-3,
581-8, 581-31, 582-16,
583-15, 584-16, 585-6,
586-6, 586-27, 587-28,
587-32, 588-1, 588-2,
588-4, 588-14, 589-12,
591-3, 591-33, 592-1,
593-10, 593-14, 594-10,
594-20, 596-15, 596-36,
597-10, 598-9, 598-24,
600-7, 600-9, 600-13,
600-14, 600-23, 601-11,
602-5, 602-16, 603-12,
603-15, 604-1, 605-17,
606-3, 608-25, 608-26,
609-8, 610-19, 611-27,
612-8, 612-13, 612-25,
612-26, 613-5, 613-20,
613-23, 613-26, 614-7,

614-22, 618-29, 619-5,
 620-18, 621-6, 621-7,
 625-5, 625-6, 625-13,
 625-16, 625-20, 626-20,
 626-32, 627-7, 627-12,
 627-14, 627-17, 627-21,
 627-26, 627-32, 628-3,
 628-10, 628-14, 628-24,
 628-27, 628-32, 629-2,
 629-3, 632-4, 632-7,
 632-9, 633-22, 634-27,
 635-29, 636-10, 637-3,
 639-11, 639-14, 640-24,
 640-30, 640-32, 641-2,
 641-15, 642-9, 642-14,
 642-17, 643-7, 644-20,
 644-22, 645-14, 645-29,
 645-33, 646-5, 646-29,
 646-32, 647-1, 647-15,
 648-17_n, 648-23,
 648-24, 648-29, 649-2,
 649-9, 650-18, 650-21,
 650-25, 651-5, 651-10,
 681-8, 682-12, 682-21,
 683-1, 689-8, 690-19,
 691-10, 692-9, 692-10,
 692-16, 692-25, 694-28,
 695-14, 696-4, 696-19,
 697-1, 697-9, 698-14,
 699-26, 700-23, 700-28,
 702-17, 704-12, 704-14,
 705-7, 705-8, 705-31,
 706-2, 708-14, 708-18,
 711-3, 712-5, 712-7,
 712-8, 712-15, 712-27,
 712-28, 713-12, 713-15,
 714-4, 714-5, 714-9,
 719-4, 720-24, 721-12,
 722-20, 724-30, 725-28,
 726-7, 726-17, 727-7,

727-32, 729-28, 729-31,
 735-10, 741-3, 742-3,
 743-29, 744-3, 745-3,
 748-5, 748-28, 752-18,
 752-20, 753-4, 753-5,
 754-3, 754-5, 755-10,
 756-24, 757-1, 759-16,
 759-20, 760-7, 761-5,
 761-9

Strigonium, 3-19, 4-8, 4-12, 5-13,
 6-4, 7-31, 7-35, 8-6,
 9-15, 11-1, 11-20, 11-29,
 13-26, 18-3, 19-19,
 19-22, 23-8, 23-12, 24-5,
 25-10, 26-7, 28-5, 28-15,
 33-26, 36-4, 38-10,
 41-28, 48-14, 49-19,
 51-3, 68-30, 69-3, 76-6,
 77-8, 78-29, 85-21, 90-4,
 93-5, 93-15, 99-5, 105-7,
 105-12, 106-4, 116-2,
 118-31, 124-15, 125-27,
 136-25, 169-5, 185-21,
 189-5, 191-27, 191-27_n,
 192-9, 196-14, 197-6,
 209-24, 223-27, 226-12,
 234-23, 236-10, 237-3,
 237-4, 251-19, 252-16,
 256-5, 269-24, 270-25,
 276-22_n, 293-13,
 294-12, 308-32, 313-8,
 322-23, 322-33, 330-19,
 331-18, 332-16, 332-21,
 333-1-333-3, 333-13,
 333-17, 333-21, 336-26,
 340-11, 341-20,
 343-24_n, 348-30,
 353-18, 353-30, 354-1,
 368-28, 371-16, 373-2,
 399-20, 402-2, 402-26,

- 407-29, 408-5, 410-1,
 422-2_n, 430-14, 432-24,
 434-11, 439-2, 460-7,
 463-1, 468-20, 476-23,
 484-26, 486-2, 489-3,
 490-5, 491-14, 493-10,
 495-13, 495-29, 501-23,
 508-26, 515-23, 517-8,
 517-15, 519-29, 522-5,
 528-3, 528-22, 528-33,
 533-12, 533-19, 547-2,
 548-7, 550-5, 553-7,
 554-16, 557-18, 561-15,
 563-4, 565-19, 582-4,
 583-9, 584-6, 596-15,
 597-37, 600-3, 601-29,
 605-12, 606-1, 609-6,
 610-20, 619-9, 629-4,
 631-25, 635-20, 637-4,
 644-17, 645-29, 647-15,
 684-1, 685-3, 689-18,
 690-19, 692-6, 693-12,
 693-27, 695-31, 705-22,
 715-6, 717-35, 723-17,
 741-31, 742-33, 744-13,
 747-22, 747-31
 Submontibus, districtus, 582-21
 Superiores Calide Aque Budenses,
 435-1, 614-27
 Sykesd, 616-15
 Thapaz, 606-18
 Thar, 110-25
 Tharchal, 79-4, 79-4_n, 79-6
 Thermopolensis, 183-12, 746-8
 Thesseniensis, 646-10
 Tholetanus, 130-4
 Tholna, 104-20, 703-32
 Thomaythelek, 629-16, 630-8
 Thorbagh, 515-27
 Thornna, 82-7, 563-11
 Thornensis, 82-26, 149-4, 197-21,
 416-16, 646-5, 646-19
 Thwr, 117-21, 218-13
 Thwroc, 598-9, 599-2
 Thymar, 548-8, 548-14, 548-20
 Tituliensis, 567-13, 567-24
 Transsilvaniensis, 161-17, 161-20,
 190-6, 198-29, 256-11,
 510-18
 Trinchiniensis, 32-2_n
 Triurlehys, 301-26_n
 Twssa, 82-4, 82-23
 Tyrnavia, 651-29
 Val, 705-5
 Vallis Wesprimiensis, 199-27,
 262-18, 586-3
 Veterisbudensis, 346-5, 346-7,
 346-10, 362-23, 496-4
 Vetusbuda, 72-18, 616-14
 Vilke, 79-28, 79-28_n
 Vysk, 199-1, 199-1_n
 Wacia, 24-10
 Waciensis, 11-7, 39-16–39-18,
 120-7, 136-29, 137-29,
 139-21, 151-21, 178-9,
 178-10, 208-14, 227-8,
 242-3, 242-14, 242-15,
 242-19, 242-26, 247-23,
 251-21, 251-21_n,
 253-24, 259-15, 314-8,
 412-28, 412-29, 413-4,
 413-21, 413-22, 415-14,
 415-16, 415-25, 488-25,
 496-3, 496-19, 506-30,
 507-3, 602-7, 603-13,
 618-14, 632-5, 632-7,
 642-11, 714-7, 714-9,
 744-1
 Wadna, 131-15

- Waradiensis, 73-17, 295-13,
 509-6, 509-8, 517-17,
 548-23, 572-32, 610-23,
 636-23, 720-26, 721-11
 Waradinum, 333-22_n
 Waralya, 169-1_n, 606-18
 Warsaak, 91-19
 Wasarhel, 272-21, 273-23, 275-3
 Waska, 639-18
 Welkapolja (Naghmezew), 634-27
 Werbew, 60-18
 Werbow, 636-22, 720-25
 Werebel, 36-19, 36-19_n, 558-7
 Wesprimiensis, 8-16, 9-21, 11-6,
 14-10, 25-15, 25-17,
 39-10, 46-11, 50-24,
 65-19, 75-13, 75-13_n,
 83-24, 124-18, 139-20,
 146-19, 146-24, 148-2,
 148-3, 148-12, 148-25,
 151-21, 163-7, 163-9,
 163-11, 163-13, 199-19,
 208-14, 252-27, 260-12,
 272-21, 273-7, 273-18,
 275-2, 275-3, 287-21,
 291-31, 292-6, 299-2,
 301-28, 307-32_n, 308-1,
 308-28, 329-26, 330-5,
 335-21_n, 402-11,
 402-13, 402-15, 402-19,
 496-18, 498-26, 501-29,
 501-30, 502-16, 502-17,
 506-29, 509-1, 510-17,
 515-27, 523-16, 581-31,
 584-10, 586-3, 602-6,
 618-13, 636-10, 636-14,
 639-16, 642-10, 726-16,
 730-10, 730-14,
 730-14_n, 730-16,
 730-16_n, 730-27,
 730-27_n, 745-31
 Wezeken, 166-16
 Willa, 616-13
 Wissegrad, 441-6, 441-9
 Wratislaviensis, 651-8
 Wyhel, 297-15_n, 454-2, 609-29,
 634-2, 637-3, 642-14
 Wylak, 26-12, 26-17, 26-19,
 369-28
 Wywasar, 46-27
 Z., 472-14, 473-1, 473-8, 473-15
 Zablah, 598-11, 598-24
 Zagrabia, 748-11
 Zagradiensis, 335-26, 335-30,
 510-17, 636-23, 639-18
 Zakar, 36-1
 Zala, 589-11
 Zaladiensis, 590-1
 Zalka, 123-11, 124-19
 Zantho, 137-31
 Zapolya, 54-21, 82-8, 202-13,
 202-13_n, 646-11,
 646-12, 646-14
 Zatha, 3-10
 Zathe, 263-23_n
 Zathmarnemthy, 641-1
 Zawa, 382-3
 Zazd, 446-1, 446-13
 Ze., 305-8, 305-9
 Zechen, 152-19
 Zeech, 616-16
 Zeek, 245-12, 245-19
 Zegediensis, 221-26, 287-19
 Zemere, 368-6_n, 629-12, 629-15,
 630-8
 Zenthes, 601-10
 Zenthfalwa, 136-29, 714-7
 Zenthiwan, 39-16
 Zenthmarthon, 540-8, 606-15

Zenthmyhal, 208-25, 501-27,
506-32

Zerdahel, 3-9, 29-7, 34-32, 35-9,
112-30, 117-25, 127-23,
127-24, 194-14, 209-32,
554-3

Zeremwylak, 499-23

Zoliensis, 563-11

Zrynys, 335-25

Zwchan, 598-8, 598-16, 599-14

Zykzo, 265-28ⁿ, 266-11ⁿ

Zywech, 594-17

INDEX TITULORUM

Formularium secundum modum et stilum ecclesie Strigoniensis	3
1. Citatoria peremptoria	3
2. Procuratorium commune	4
3. Evocatoria minor	4
4. Evocatoria maior	5
5. Citacio cum certificacione	6
6. Alia citacio in minori forma	8
7. Citacio prima ad valvas ecclesie	8
8. Citacio secunda ad valvas	9
9. Citacio tertia ad valvas	10
10. Denunciatoria in maiori forma	11
11. Denunciatoria in minori forma	14
12. Aggravatoria et reaggravatoria	15
13. Ammonicio pro debitis in communi forma	18
14. Clausula cum restriccionem	20
15. Ammonicio cum excommunicacionis et interdicti ecclesiastici sentenciis	20
16. Citacio peremptoria cum certificacione in brevi forma sub dyo- cesi Strigoniensi data	22
17. Citacio de speciali mandato	23
18. Evocacio ad residenciam in valvis collegiate ecclesie uno edicto pro tribus peremptoriis	24
19. Relaxacio sequestri	25
20. Advocacio cause	26
21. Iudicialis ad evocatoriam minorem	27
22. Citacio testium	28
23. Alia similis precedenti	28
24. Sequitur dimissoria	29
25. Alia similis precedenti	30
26. Donacio indulgenciarum	30
27. Ammonicio contra fures et sacrilegos ecclesie	30
28. Littere decimales	32
29. Narracio super conduccionem decimarum	33

30. Ammonicio pro decimis cum excommunicacionis et interdicti ecclesiastici penis	33
31. Relaxacio ecclesiastici interdicti impositi propter necem presbiteri etc.	34
32. Iudicialis post peremptoriam contra reum non venientem . . .	35
33. Iudicialis contra actorem non venientem	35
34. Protestatoria contra actorem non venientem	36
35. Citacio cum inhibicione in causa appellacionis a sententia . .	37
36. Citacio cum inhibicione et compulsoria	39
37. Absolutio super funus defuncti in excommunicacione decedentis	41
38. Alia absolutio similis precedenti	43
39. Commissio in brevi forma	44
40. Memorialis commissio ad iudicem	46
41. Ammonicio ad manifestandum res et bona alicuius defuncti .	46
42. Absolutio sequitur etc.	48
43. Absolutio sequitur etc., quando aliquis errore aliquali denunciaretur	49
44. Apostolus reverencialis	50
45. Commissio, ut vir impotens et mulier votum habens ingredi religionem separentur ab invicem	51
46. Absolutio ab homicidio ad tempus, quousque a Sede Apostolica absolucionem habere poterit	53
47. Absolutio ad mandata superiorum, ut in capitulo de hiis, que vi metusve causa fiunt, libro sexto	54
48. Alia absolutio	55
49. Absolutio super concordia	55
50. Absolutio interim, quoad Curiam Romanam intrare poterit .	56
51. Absolutio, qui ad sinodum venire contumaciter recusavit, sequitur	57
52. Absolutio similis precedenti	59
53. Alia absolutio super eadem	59
54. Absolutio vigore ammonicionis facta	60
55. Alia absolutio vigore ammonicionis	61
56. Absolutio super inieccione manuum violentarum in clerum interim, quoad Curiam Romanam ingredi poterit	62
57. Absolutio ab excommunicacionis sententia in eum propter non execucionis lata	63
58. Absolutio ab excommunicacionis sententia propter non responsionem libello oblato	64

59. Absolutio usque ad certum tempus cum reincidencia, si non solveret debitum	65
60. Absolutio ab excommunicationis sententia	65
61. Absolutio ab excommunicationis, aggravacionis et reaggravacionis sentenciis, necnon invocacionis brachii secularis cum relaxacione ecclesiastici interdicti	66
62. Citacio ad docendum de diligencia prosecucionis appellacionis, alias videndum sententiam demandari execucioni et expensas taxari sequitur tali sub forma	67
63. Citacio ad docendum de diligencia etc.	69
64. Visitacio archidiaconatus per alium loco sui eligendum et deputandum	69
65. Deputacio vearchidiaconi etc.	71
66. Citacio ad reassumendam causam	72
67. Citacio ad reassumendam causam	73
68. Citacio ad continuandam causam	74
69. Alia citacio similiter ad continuandam causam cum narratione	75
70. Mandatum, ut plebanus possit coercere presbiteros male viventes	76
71. Mandatum, ut presbiteri possint capi	77
72. Aliud mandatum simile precedenti	78
73. Denuncciatoria ob non responsionem posicionibus	79
74. Denuncciatoria contra presbitericidas	79
75. Denuncciatoria ob non responsionem posicionibus	80
76. Denuncciatoria in minori forma	81
77. Confirmacio archidiaconatus per resignacionem	82
78. Ammonicio ad manifestandum res perditas	83
79. Publicacio indulgenciarum etc.	85
80. Alia publicacio indulgenciarum similis	85
81. Correccionalis altaristarum	87
82. Littere super gubernacione archiepiscopatus	87
83. Publicacio testamenti cum interposicione decreti etc.	90
84. Citacio cum arrestacione	91
85. Citacio	93
86. Mandatum, ut novum sanctuarium, a quo facilius poterit, consecrari valeat	94
87. Commissio super produccione testium pro prima dilacione fienda etc.	94
88. Pro secunda dilacione hac clausula etc.	96
89. Pro tertia dilacione	97
90. Commissio in brevi forma	97

91. Commissio excepcionis	97
92. Commissio ad respondendum posicionibus in partibus	98
93. Commissio bona sequitur	99
94. Commissio ad futuram rei memoriam	100
95. Commissio in facto inquisitionis	102
96. Commissio, quando testes recusarent deponere testimonium veritati, sequitur	103
97. Commissio, ut executores per partem adversam electi intersint execucioni	105
98. Commissio super expurgacione alicuius	106
99. Commissio in communi forma	106
100. Alia commissio similis	107
101. Commissio ad reexaminandum testes	107
102. Commissio super reconventionem de novo producendi et non- nullos reexaminandi	108
103. Commissio, quando narratio producitur in vim actionis . . .	109
104. Subdelegacio cause	110
105. Citacio in causa subdelegata	111
106. Mandatum, ut in cimiterio corpora mortuorum sepeliantur .	112
107. Mendicacionalis pro religiosus	113
108. Alia mendicacionalis	114
109. Mendicacionalis pro reformatione alicuius ecclesie	115
110. Mendicacionalis simul cum publicatione indulgenciarum . .	116
111. Mendicacionalis	117
112. Publicacio indulgenciarum	117
113. Mendicacionalis	118
114. Confirmacio formate	119
115. Mandatum, ut littere executoriales iuxta formam exequantur	120
116. Mandatum, ut canonici in ecclesia collegiata constituti audiant confessiones	121
117. Admissio, ut novus presbiter celebret primicias	122
118. Suspendio novi presbiteri propter impericiam	122
119. Sequitur inquisicio	122
120. Remissio cause ad iudicem secularem	124
121. Forma compositionis	126
122. Licencia data novo presbitero ad exequendum ordines sacer- dotes	127
123. Alia similis	127
124. Sequitur administratoria	127
125. Administratoria alicui religioso concessa	128

126. Admissio celebrationis missarum nove ecclesie fundate, quoad consecrari potest	128
127. Caritativum subsidium	129
128. Citacio testium	131
129. Supersessionalis litterarum executorialium, ut possit facere composicionem	131
130. Confirmacio ad plebaniam	132
131. Compulsoria generalis ad partes sequ[itur]	134
132. Narracio litterarum compulsoriarum	136
133. Alia compulsoria in causa appellacionis	137
134. Citacio cum inhibicione et compulsoria insertis in causa delegata	139
135. Citacio super recognicione testamenti	142
136. Citacio ad decernendam compulsoriam	142
137. Citacio ad videndum produci rotulum	143
138. Citacio ad videndum sententiam excommunicacionis incur- ris[se] declarari	143
139. Citacio ad videndum super confessatis sententiam precepti dari	143
140. Citacio ad producendum attestaciones	144
141. Citacio ad videndum produci nonnullas litteras in vim proba- cionis	144
142. Citacio ad excipiendum contra attestaciones	144
143. Citacio ad dicendum contra attestaciones et instrumenta . .	144
144. Citacio ad videndum absolvi ab impetitione et instancia iu[dicii]	145
145. Citacio ad dicendum contra literas apostolicas	145
146. Citacio ad publicandum attestaciones	146
147. Alia similis precedenti	146
148. Remissio cause appellate ad iudicem, a quo propter negligen- ciam non prosecucionis appellacionis	146
149. Alia remissio cause similis	148
150. Citacio cum inhibicione	149
151. Super substitucione procuratoris	149
152. Ammonicio cum interdicti ecclesiastici sententiarum penis ratione non solucionis decimarum sequitur	150
153. Executorialis in maiori forma propter desertacionem cause se- quitur	151
154. Executorialis in minori forma	156
155. Mandatum, ut in ecclesia conbusta celebrari possint	158

156. Mandatum, ut altaria removeantur	158
157. Indultum super reconciliacione cimiterii	159
158. Indultum, ut in loco mundo celebrentur	159
159. Statutoria in rem iudicatam	160
160. Prorogatoria cause	160
161. Reintrusio in priorem excommunicacionis sentenciam	160
162. Alia reintrusio in excommunicacionem	161
163. Confirmacio testamenti	162
164. Quando aliquis propter contumaciam a vicario sui ordinarii excommunicatus auffugeret in alterius dyocesim, ille	163
165. Citacio cum arresto et inhibicione	164
166. Ammonicio cum inhibicione et arresto	166
167. Transmissio cause ad mandatum regium cum insercione libelli	168
168. Transmissio cause ad mandatum domini comitis	170
169. Transmissio cause in presenciam alicuius comitatus	170
170. Citatoria contra fugitivum	171
171. Declaracio citacionis post evocatoriam maiorem sequitur	172
172. Citacio ad reproducendum testes	172
173. Relaxacio interdicti ecclesiastici racione non solucionis deci- marum	173
174. Absolutio a vinculo matrimonii	174
175. Imposicio interdicti post relaxationem	175
176. Requisitoria	175
177. Ut littere vicarii defuncti exequantur	176
178. Mandatum, ut clericus coram seculare testimonium ferat	176
179. Requisitoria ad examinandum testes alterius iurisdiccione	177
180. Mandatum, ut executores iuxta litteras vicarii alterius dyocesis procedant et testes compellant testimonium perhibere veritati	178
181. Narracio pro extrahendis actis	179
182. Mandatum pro fienda processione	180
183. Auctoritas data plebano ad absolvendum parochianos suos	180
184. Subscriptio notarii ad rotulum	181
185. Licencia data alicui propter studium	181
186. Separacio mulieris a viro impotenti	182
187. Littere episcopi super consecracione altarium ac eorundem indulgentiis	183
188. Remissio cause	184
189. Instrumentum sentencie	185
190. Ammonitorium super exhibicione testamenti	189
191. Brachium seculare contra contumaces sequitur	190

192. Mandatum, ut executores iuxta contenta alias litteras exequantur	192
193. Mandatum in facto matrimonii	192
194. Citacio ad videndum et audiendum produci registrum expen- sarum et taxari easdem ac tandem debite execucionem deman- dari	193
195. Arendacio decimarum	193
196. Mandatum, ut solvant fratribus legata	194
197. Ammonicio super cathedratico	194
198. Citacio vigore commissionis facta	195
199. Citacio cum arrestacione sequitur	196
200. Alia citacio cum arrestacione	196
201. Auctoritas data ad eligendum confessorem	197
202. Citacio cum inhibicione, ne in causa spirituali seculares se in- tromittant	197
203. Sentencia precepti	198
204. Dispensacio super mutilacione digiti	198
205. Confirmacio plebanie per resignacionem	199
206. Confirmacio abbacie	200
207. Confirmacio rectoratus capelle	202
208. Alia confirmacio	203
209. Confirmacio canonicatus	204
210. Ammonicio contra molestatores fratrum ordinis Sancti Fran- cisci de observancia	205
211. Alia contra molestatores fratrum	207
212. Brachium potenciarium contra presbiterum propter contu- maciam	208
213. Approbacio litterarum dominorum cardinalium per iudicem ordinarium facta	209
214. Alia similis	210
215. Avisacio iudicis secularis, ne turbet eum, qui causam in foro spirituali prosequitur	210
216. Citacio et evocacio ad residenciam	211
217. Alia similis ex superhabundanti	213
218. Tenor sentencie diffinitive privacionis	215
219. Sequuntur aliquae narrationes et primo super non solucione decimarum	216
220. Narracio monicionis pro debitis ecclesie	217
221. Alia narracio pro salario plebanorum	218

222. Narracio citacionis ob non execucionem aliarum litterarum citatoriarum	219
223. Resolucio monicionis in vim citacionis peremptorie cum dele- gacione cause	219
224. Resolucio monicionis in citacionem	220
225. Narracio monicionis in vim citacionis resolute	221
226. Narracio obligacionis in forma Camere Apostolice facte . .	221
227. Citacionis narracio similis etc.	223
228. Narracio in facto testamenti	223
229. Narracio in facto certarum litterarum	224
230. Narracio in facto certorum debitorum sequitur tali sub forma	224
231. Narracio in facto invasionis etc.	225
232. Narracio ob non solucionem salarii	226
233. Narracio ob non solucionem pensionis domus	226
234. Narracio pro debitis	226
235. Narracio in facto decimarum	227
236. Narracio in facto testamenti	227
237. Narracio pro censu archidiaconatus	228
238. Narracio in facto verberacionis	228
239. Narracio in facto fideiussionis	228
240. Narracio pro debitis	229
241. Narracio citacionis, quando caucio inseritur	229
242. Narracio monicionis pro salario plebani defuncti	230
243. Narracio, quando caucio inseritur	230
244. Narracio ad reassumendam causam	231
245. Alia similis	231
246. Citacio cum inhibicione in causa appellacionis, quando breve apostolicum inseritur	232
247. Narracio monicionis in vim citacionis resolute	236
248. Mandatum ad exhibendum testamentum	237
249. Mandatum cum inhibicione vigore etc.	237
250. Narracio litterarum compulsoriarum	238
251. Associacio sew admissio executorum ad prius electos executores	239
252. Narracio pro salario plebani defuncti	241
253. Narracio citacionis cum inhibicione propter metum etc. . . .	242
254. Narracio citacionis ad docendum paruisse litteris executoria- libus etc.	243
255. Declaracio incursionis sentencie propter non paricionem litte- rarum executorialium etc.	243

256. Narracio cum insercione litterarum, quando accio committitur alicui requirenti etc.	245
257. Narracio monicionis in forma Camere Apostolice etc. racione debitorum etc.	246
258. Alia similis	247
259. Super contractu	248
260. Narracio monicionis pro fratribus	249
261. Absolutio in brevi forma	250
262. Transmissio ad mandatum palatini	251
263. Commissio ad respondendum posicionibus etc.	252
264. Narracio litterarum executorialium	253
265. Narracio propter non execucionem literarum	258
266. Narracio ad videndum et audiendum litteras executoriales exequi mandari	259
267. Narracio, ut litteras executoriales iuxta vim et tenorem earundem exequantur	260
268. Narracio propter non execucionem litterarum	262
269. Clausula citacionis contra abbatissam	262
270. Ratificacio indulgenciarum	262
271. Fides de legalitate notarii	263
272. Apostoli super appellacione alternativa	263
273. Commissio super excepcione	264
274. Narracio propter non solucionem censuum archidiaconorum	265
275. Compulsoria generalis	265
276. Clausula citacionis contra abbatissam	267
277. Narracio, quando causa remittitur de curia regia et reus condemnabitur in expensis	268
278. Commissio super recognicione cyrographi	270
279. Mandatum, ut littere executoriales iuxta continencias exequantur	272
280. Forma super inquisitione facienda	272
281. Narracio in forma Camere Apostolice etc.	275
282. Commissio excepcionis sequitur	276
283. Narracio litterarum executorialium	277
284. Commissio pro testibus affuturis recipiendis et examinandis	279
285. Confirmacio eo, quod patronus aliquem presentare infra sex menses non curavit	280
286. Remissio cause sequitur tali sub forma	281
287. Licencia super construccione capelle	282

288. Concambium sew permutacio ambobus presentibus et permutantibus	282
289. Commissio pro affuturis testibus recipiendis et examinandis	283
290. Commissio ad reexaminandum testes	285
291. Revisio etatis	287
292. Narracio citacionis, quando rei fuissent absoluti, ut infra terminum satisfacerent, et negligenter eundem etc., ad videndum dictam excommunicacionis sentenciam incurrisse declarari etc.	287
293. Commissio, quando accio solum verbo proponitur, sequitur	288
294. Delegacio cause	290
295. Remissio cause ad iudicem ordinarium	290
296. Remissio cause propter litispendenciam	291
297. Alia remissio	292
298. Instrumentum appellacionis extraiudicialiter interposite etc.	293
299. Instrumentum appellacionis	294
300. Instrumentum super execucione citacionis ac inhibicionis . .	295
301. Transsumptum cum interposicione auctoritatis et decreti . .	296
302. Subscriptio notarii ad rotulum	298
303. Instrumentum mandati procuracionis ad acceptandum beneficium	298
304. Fides super legalitate	300
305. Instrumentum super transsumpcione et copiacione	300
306. Instrumentum procuracionis	301
307. Narracio monicionis pro salario plebani defuncti	305
308. Mandatum, ut clericus coram iudice seculari testimonium ferat	305
309. Narracio citacionis in causa appellacionis, quando rei essent defuncti et alii successissent in bonis eorum	306
310. Remissoria propter non prosecucionem appellacionis	307
311. Resolucio monicionis in vim citacionis peremptorie	309
312. <i>Sine titulo</i>	310
313. Narracio citacionis cum inhibicione a gravamine	310
314. Narracio in facto fideiussionis	311
315. Requisitoria	311
316. Commissio super recognicione testamenti	313
317. Absolutio cum relaxatione interdicti	314
318. Ammonicio generalis sequitur	316
319. Mandatum, ut clericus fateatur coram iudice seculari	318
320. Instrumentum super confessione iudicialiter facta	318

321. Executorialis, quando causa remittitur de sede seculari ad iudicem spiritualement et altera pars condempnabitur in expensis a tempore transmissionis etc.	320
322. Prorogacio cause	321
323. Commissio super recognicione	323
324. Relaxacio arresti sive sequestri	324
325. Revocacio inhibicionis	325
326. Instrumentum obligacionis	326
327. Confirmacio rectoratus capelle	327
328. Commissio super recognicione etc.	328
329. Iudex delegatus committit alteri vices suas exequendas	329
330. Alia similis	330
331. Absolutio sub reincidencia	331
332. Instrumentum transaccionis	332
333. Instrumentum super execucione litterarum	335
334. Mandatum, ut canonici audiant confessiones penitencium etc. . . .	336
335. Narracio in facto prepositure occupacionis	336
336. Ut ab execucione litterarum denunciatoriarum supersedeatur	339
337. Ut celebrari possit in ecclesia violata	339
338. Super eodem	340
339. Instrumentum procuracionis in plena forma sub sigillo domini vicarii	340
340. Fides super probitate abbatis accusati in Curia Romana	341
341. Auctoritas predicacionis	342
342. Avisacio ad seculares, ne turbent eos, qui causam proseguuntur in foro spirituali	343
343. Advocacio cause sequitur	344
344. Advocacio cause	345
345. Confirmacio testamenti	346
346. Ammonicio cum interdicto pro sallario plebanorum	347
347. Citacio, quando aliqui testes testimonium perhibere recusarent etc.	348
348. Dispensacio alicui presbitero super abscisione policis manus sinistre sue etc.	349
349. Confirmacio testamenti cum decreti interposicione	349
350. Dissolutio matrimonii	351
351. Iudex delegatus committens vices suas collegis suis	352
352. Aggravatoria et reaggravatoria post denunciacionem ammonicionis	353
353. Inquisicio	354

354. Aggravatoria post monicionem etc.	355
355. Associacio college	357
356. Commissio per viam appellacionis	358
357. Citacio contra heredes	358
358. Inhibicio, ne seculares iudicent testamentum	359
359. Execucio sentencie contra heredes	360
360. Relaxacio ecclesiastici interdicti	362
361. Super fiendis processionibus pro victoria optinenda	362
362. Confessionalis pro plebano	363
363. Ut captus prepositus liber dimittatur	364
364. Visitacio pro archidiaconis etc.	364
365. Convocacio plebanorum per archidiaconum	365
366. Mendicatoria pauperibus in hospitali degentibus	366
367. Delegacio cause in bona forma etc.	366
368. Citacio, quando in causam attracti vita functi extitissent et bona eorundem ad alium condescendissent	368
369. <i>Sine titulo</i>	369
370. Citacio ad videndum et audiendum reassumpmi et continuari causam in eodem statu, quo manserat coram nobis indecisa	369
371. Citacio contra episcopum	370
372. Narracio in facto dotis et rerum parafernaliu	372
373. Fides super legalitate notarii	372
374. Instrumentum super requisicione et monicione notarii, ut acta et processus transcribat	373
375. Narracio monicionis, ut mulier, que auffugit, redeat ad maritum suum	374
376. Alia narracio monicionis similis	374
377. Alia narracio monicionis propter non consummacionem sponsalium contracti	375
378. Administratoria ad tempus concessa	375
379. Citacio ad producendum testes	376
380. Ut tempore puerperii coram regina divina officia celebrari possint	376
381. Confirmacio per resignacionem coram notario publico facta	377
382. Confirmacio per translacionem ad presentacionem	377
383. Confirmacio ad mandatum regis et patronorum per obitum	378
384. Confirmacio priore confirmacione amissa	378
385. Alia confirmacio per ignem amissa	379
386. Inhibicio, ne seculares iudicent causam forum et examen ecclesiasticum concernentem	380

387. Delegacio cause sequitur etc.	381
388. Monicio cum interdicto propter non solucionem decimarum etc.	382
389. Admissio litterarum indulgenciarum etc.	383
390. Visitacionalis	383
391. Exordia visitacionalium	385
392. Inhibicio, ne prepositus sinodum faciat et caritativum subsi- dium imponat plebanis etc.	386
393. Prorogacio litterarum immediate prescriptarum ad tempus etc.	389
394. Littere pro plebanis super visitacione etc.	391
395. Substitutio procuratoris sequitur	392
396. Transsumptum	392
397. Commissio inquisicionis in facto ecclesie filialis sequestracio- nis a matrice etc.	394
398. Alia commissio in facto matrimonii sequitur	396
399. Monicio contra turbatores iurisdiccioni ecclesiastice	397
400. Ut littere executoriales iuxta formam et continencias earundem exequantur	399
401. Citacio, quando partes consensissent in quemcumque iudicem etc., si compositionem una etc. non observaret	400
402. Instrumentum super extraccione libelli de rotulo	402
403. Aliud simile precedenti	404
404. Narracio citacionis cum relaxacione caucionis fideiussorie .	405
405. Narracio inquisicionis simul cum monicione contra debitores et creditores etc. plebanorum ab intestato decedencium . .	406
406. Mandatum in facto matrimonii	408
407. Relaxacio sequestri	409
408. Arrestacio sequitur	410
409. Transmissio cause	412
410. Narracio citacionis, quando appellatur in presencia iudicis superioris propter metum alterius iudicis, qui gravavit etc. .	415
411. Absolutio, quando aliquis vigore generalis monicionis excom- municaretur	416
412. Absolutio in forma, quando excommunicatus esset infirmitate detentus	417
413. Narracio in forma Camere Apostolice	418
414. Absolutio propter inieccionem manuum in clericum	419
415. Confirmacio abbacie	420
416. Alia similis	422

417. Instrumentum transaccionis sive concordie in forma Camere Apostolice	422
418. Confirmacio dictorum et attestacionum testium ad futuram rei memoriam in partibus receptorum, examinatorum etc. cum interposicione auctoritatis et decreti etc.	427
419. Commissio ad respondendum posicionibus in partibus . . .	430
420. Transmissio cause	432
421. Mendicacionalis cum publicatione indulgenciarum a summo pontifice concessarum	434
422. Transmissio cause cum narratione	436
423. Commissio in facto matrimonii super affinitate et consanguinitate	437
424. Citacio ad respondendum posicionibus ac recognoscendum cauciones etc.	438
425. Commissio, quando testamentarii testamentum defuncti exequi infra tempus a iure prefixum nollent vel negligenter etc.	439
426. Indultum super destructione capelle sequitur tali modo . . .	441
427. Narracio citacionis, quando spiritualis persona laicum pro rebus et negociis ecclesiasticis conveniret ad forum seculare	442
428. Alia narracio	443
429. Narracio sequestri	443
430. Mandatum, quando iudex dat securitatem reo prosequendi causam cum intimacione etc.	444
431. Narracio citacionis cum inhibicione, quando in aliqua causa cepta tercius se intromittere vellet etc.	445
432. Narracio litterarum executorialium, quando causa de curia regia remitteretur et reus condemnaretur in expensis . . .	447
433. Confirmacio plebanie	448
434. Sentencia precepti super confessione debiti	450
435. Executorialis super confessione debiti per procuratorem vigore et in forma Camere Apostolice solvere promissi etc. facta sequitur hoc modo	453
436. Narracio monicionis in facto concordie	455
437. Absolutio ad vendendum bona et satisfaciendum de re iudicata vel alias cedendum bonis	457
438. Narracio resolutionis monicionis cum absolutione etc. . . .	458
439. Mandatum, ut clericus coram seculari iudice testificetur . . .	459

440. Narracio citacionis ad videndum censuras et sentencias pristinas incurrisse declarari ob non paricionem concordie sive transaccionis	460
441. Commissio excepcionis	460
442. Remissio cause ad iudices seculares per partes eligendos . . .	461
443. Transmissio cause simul cum processu	462
444. Mandatum, ut littere remissorie ad requisicionem alicuius vicarii exequantur etc.	465
445. Remissio cause ad iudicem secularem	466
446. Monicio contra turbatores iurisdiccione ecclesiastice	468
447. Mandatum, ut canonicus spoliatus iterum recipiatur in canonicum etc. et possessionem	470
448. Confirmacio ecclesie filialis a matrice separata	472
449. Executoriales super taxatione expensarum, quando actor cederet liti et cause etc. vel quando reus facta excepcione rei iudicate et probata etc. actor condempnaretur in expensis etc. sequitur hoc modo	473
450. Mandatum, ut denunciatorie littere alterius vicarii in dyocesi et provincia Strigoniensi exequantur etc.	475
451. Commissio super replicacione	476
452. Reintrusio in priores censuras	478
453. Inhibicio, ne lite pendente aliquid etc. aut molestetur in pacifica possessione domus etc. existens	481
454. Monicio super taxatione expensarum, quando actor esset contumax, sequitur	482
455. Constitucio seu creacio procuratoris fiscalis	482
456. Deputacio vicarii	484
457. Narracio citacionis super eleccione estimatorum et liquidacione dotis et rerum paraphernalium per certos probos homines fienda	486
458. Narracio super taxatione expensarum, quando reus absolvitur ab instancia iudicii et actor condempnabitur in expensis etc.	487
459. Narracio litterarum executorialium	488
460. Narracio citacionis in causa officii ad respondendum quibusdam articulis	489
461. Mendicacionalis, quando coloni et inhabitatores alicuius possessionis volunt ecclesiam .t. reformare etc.	490
462. Edictum super evocatione ad personalem residenciam faciendam	491
463. Super commissione narracio	493

464. Alia super eadem	493
465. Alia pro secunda dilacione	493
466. Alia similis	494
467. Mandatum	494
468. Mandatum	495
469. Decimalis ad comitatum Honthensem	496
470. Executorialis	496
471. Narracio aggravacionis et reaggravacionis post monicionem .	498
472. <i>Sine titulo</i>	499
473. Narracio citacionis ratione manuum inieccionis in clericum aliarumque iniuriarum	501
474. Narracio citacionis ratione obligacionis et iniuriarum tam rea- lium, quam verbalium et pro alio fideiussionis etc. aliorum- que debitorum	502
475. Narracio citacionis ad docendum de diligencia appellacionis etc. et prosecucione, alias <ad videndum> litteras execu- toriales decernere et dare etc.	503
476. Appellacio a remissione sew delegacione cause	504
477. Ammonicio pro decimis cum excommunicacionis ac interdicti ecclesiastici sententiarum penis pro parte Stephani episcopi Nittriensis	505
478. Narracio executorialis	506
479. Instrumentum super resignacione beneficiorum, vide- licet ca- nonicatus, cantoratus, prebendarum etc.	508
480. Tituli	510
481. Instrumentum super testamentariis cum appensione sigilli	510
482. Inquisitoria, evocatoria, insinuatoria	511
483. Transsumptum litterarum apostolicarum in forma brevis sub manu publica notarii	512
484. Narracio citacionis ratione decimarum	514
485. Delegacio cause	514
486. Narracio executorie, interlocutorie	515
487. Transsumptum etc.	517
488. Supplicacionis forma etc.	518
489. <i>Sine titulo</i>	519
490. Instrumentum procuracionis	520
491. Execucio contra heredes et citacio ad partes decreta et data . .	521
492. Citacio cum restriccionem ad octo personas exceptis nominatis et in citacione specificatis personis etc.	522
493. Transsumptum litterarum apostolicarum sub publica manu .	523

494. Interrogatoria	524
495. Monicio super confessione debiti in iudicio facta sine 'salvo et reservato'	525
496. Edictum, ut beneficiati faciant se promoveri ad sacros clericorum ordines:	526
497. Fides super legalitate notarii	528
498. Fides similiter de legalitate	528
499. Ammonicio pro decimis	529
500. Salvus conductus etc.	530
501. Executorialis in minori forma super taxatione expensarum, quando actor absolvitur ab instancia iudicii	531
502. Sumpmaria rotuli etc.	533
503. Summaria rotuli in causa appellacionis	547
504. Intimacio sancte sinodi ad partes cum prorogacione	549
505. Citacio ad videndum taxari expensas	550
506. Sequitur processus sinodalis et primo publicacio sancte sinodi columpne affixa et extensa etc.	550
507. Alia forma, que plebanis ad partes mitti solet	552
508. Littere, que mittuntur plebanis et aliis subiectis in alia forma	553
509. Exempcio ab ingressu sinodi	554
510. Alia forma super eisdem	554
511. Visitacio vicearchidiaconorum et plebanorum	554
512. Qualiter fiant iudices sinodales, sequitur	557
513. Citacio contra absentes a sancta sinodo	561
514. Denunciatoria contra absentes a sancta sinodo	563
515. Denunciatoria sinodalis ad partes	565
516. Instrumentum super eleccione alicuius episcopi sequitur	566
517. Instrumentum super resignacione beneficii sequitur	567
518. Instrumentum super testamentaria disposicione una cum subscriptione	568
519. Instrumentum super disposicione testamentaria etc.	569
520. Resignacio plebanie	570
521. Alia resignacio	571
522. Auctoritas pro decano Cibiniensi	571
523. Substitutio procuratoris	572
524. Instrumentum appellacionis	573
525. Instrumentum appellacionis	574
526. Clausula in instrumento appellacionis	574
527. Instrumentum appellacionis	575
528. Instrumentum appellacionis et dacionis apostolorum	576

529. Aliud instrumentum appellacionis et dacionis apostolorum .	577
530. Instrumentum procuracionis	578
531. Clausula, qualiter moneantur canonici et capitulum	580
532. Citacio ad videndum sentenciam demandari execucioni	581
533. Alia citacio ad videndum sentenciam execucioni demandari .	581
534. Resolucio monicionis in vim citacionis	582
535. Mendicacionalis pro novo presbitero	583
536. Mandatum, ut clericus fateatur coram iudice seculari	584
537. Mendicacionalis pro eliberacione alicuius detenti per infideles	585
538. Confirmacio pro abbatissa	586
539. Libertacio	586
540. Protestacio et inhibicio super illegittima provisione et occupa- cione alicuius beneficii	587
541. Confirmacio abbacie Zaladiensis	589
542. Confirmacio plebanie vacantis per mortem ad litteratoriam presentationem patronorum facta	590
543. Prefectio domini episcopi Milkoviensis altari Beati Georgii per capitulum facta	591
544. Prefectio eiusdem in gubernatorem archidiaconatus Newgra- diensis	592
545. Sentencia in causa matrimoniali	593
546. Citacio cum inhibicione in causa delegata	594
547. Commissio ad respondendum posicionibus in partibus, supra- scriptio sequitur	598
548. Edictum super exhibicione registri etc.	600
549. Quando religiosus auffugeret clam de aliquo ordine sive claustro	602
550. Executorialis in minori forma, quando causa prophana esse pronunciabitur et ad secularem iudicem cum condempna- cione expensarum remittitur	603
551. Citacio ad valvas ad videndum et audiendum ob non paricio- nem litteris executorialibus excommunicacionis sentenciam incurrisse declarari	605
552. Fassionalis per viam composicionis coram capitulo	606
553. Confirmacio ordinarii etc.	608
554. Insinuacio appellacionis cum constitucione procuratorum in Curia Romana	609
555. Fides super legalitate notarii	610
556. Appellacio coram notario publico facta	610
557. Indultum, ut possint absolvere eciam a casibus episcopalibus	612

558. Indultum, ut in cimiterio violato possint corpora decedencium sepeliri et in ecclesia sacramenta administrari, quousque re- conciliari poterit	613
559. Facultas data vicario contra absentes ad privacionem procedere etc.	613
560. Absolutio ab excommunicationis sententia a canone lata . . .	614
561. Instrumentum procuracionis	615
562. Citacio, quando causa ad curiam regiam introducitur et rursus remittitur	618
563. Execucio a dorso citacionis huiusmodi	619
564. Compulsoria ad partes	620
565. Festa pallacii	622
566. Monitoria de speciali mandato	625
567. Edictum, ut canonici et alii beneficia habentes teneantur dicere missas in ecclesia illa, ubi scilicet existunt huiusmodi beneficia	625
568. Edictum super evocatione ad residenciam faciendam ex super- habundanti	627
569. Littere regie super donacione et confirmacione etc. ac eciam, ut sexus femineus instituatur heres atque masculinus . . .	629
570. Allegaciones de tutoria et curatoria, nota	630
571. Absolutio	632
572. Transmissio, quando causa aliqua vigore litterarum regiarum in curiam introducitur et instante altera parte contraria lit- teras optinent, ut vicarius, coram quo causa antea mota fuit, reassumat et rursus introducitur	633
573. Resolutio monicionis etc.	634
574. Narracio citacionis, quando ille, qui aliquem citari facit, erit contumax etc. via accionis etc.	635
575. Procuratorium mandatum speciale	636
576. Transsumptum sub sigillo vicarii	639
577. Monitorium generale cum specialitate	642
578. Confirmacio plebanie	644
579. Confirmacio archidiaconatus	645
580. Declaracio incursionis in excommunicationis sentenciam ob non paricionem litteris monitoriis etc.	647
581. Protestacio contra .t. per Chesium et inhibicio	648
582. <i>Sine titulo</i>	650
583. <i>Sine titulo</i>	651
584. <i>Sine titulo</i>	652

Appendix	681
1. Narracio litterarum aggravatarum, quando actor decederet post denunciacionem reorum et alii succederent in bonis actoris, sequitur hoc modo	681
106. Apostolus reverencialis	682
256. Sequitur alia narracio litterarum etc.	682
257. Narracio litterarum ob solucionem expensarum contumacie vigore etc. facte	689
258. Protestatoria	690
259. Absolutio ab excommunicacionis sententia	692
315. Mendicacionalis	693
264. Absolutio a censuris ecclesiasticis	693
269. Declaracio citacionis etc.	694
283. Alia commissio similis	694
284. Absolutio propter inieccionem manuum violentarum in presbiterum	695
285. Absolutio super relaxatione suspensionis a divinis ob oppressionem infantis	696
290. Commissio excepcionis	696
293. Narracio litterarum executorialium	696
294. Absolutio ab excommunicacionis sententia sub reincidencia	698
295. Prorogacio sancte sinodi	699
297. Commissio ad iurandum de calumnia et tandem super receptione testium etc.	699
299. Narracio litterarum executorialium	700
300. Alia narracio similis	702
301. Alia narracio litterarum executorialium	703
313. Absolutio ab excommunicatione	705
314. Absolutio	705
315. Publicacio litterarum apostolicarum sive privilegiorum ordini verberatorum concessorum cum indulgenciis	706
316. <i>Sine titulo</i>	707
317. <i>Sine titulo</i>	708
318. <i>Sine titulo</i>	709
319. <i>Sine titulo</i>	710
320. <i>Sine titulo</i>	711
321. <i>Sine titulo</i>	712
322. Narracio citacionis ad videndum exequi litteras executoriales	713
323. Executorialis cum narratione	714
324. Alia narracio litterarum executorialium	717

325. Similiter alia narracio	719
328. Forma 'Significavit'	720
334. Narracio super commissione	721
335. Alia super eadem	722
336. Alia pro secunda dilacione	722
337. Alia similis	722
338. Transmissio cause	722
339. Resolucio monicionis in citationem	724
340. Transmissio cause	724
341. Compulsoria	725
348. Narracio executorialium sentencie interlocutorie	726
349. <i>Sine titulo</i>	727
350. Reintrusio in priorem excommunicationem	727
353. Narracio resolutionis monicionis etc.	728
365. Narracio pro decimis	729
368. Narracio citationis in causa delegata	730
372. Commissio ad respondendum posicionibus	731
373. Narracio pro rebus testamentariis etc.	732
379. Ammonicio et citacio contra canonicos personalem residen- ciam non facientes	732
380. Tenor sentencie diffinitive privacionis beneficii	734
384. Narracio citationis ad videndum et audiendum restitui in in- tegrum	735
385. Narracio executorialium, quando iudex, a quo, fuisset inhi- bitus, tamen ipsi actores infra terminum iuris appellacionem eorum non prosequerentur	736
386. Privacio beneficiorum	738
387. Alia super privacione et collacione alteri	738
388. Iterum alia	739
389. Privacio hospitalis	739
391. Iuramentum Iudeorum	740
393. Absolutio [ab] excommunicationis sententia	740
395. Narracio litterarum executorialium	742
396. Narracio litterarum executorialium	743
397. Narracio litterarum executorialium	745
399. Ammonicio contra episcopum, qui recusaret exequi manda- tum apostolicum	745
402. Narracio littere executorie cum publicatione excommunica- cionis	748
403. Narracio cita(cionis) propter indebitam scandalizacionem	748

404. Citacio cum inhibicione contra seculares	749
405. Ammonicio cum inhibicione et arresto sequitur	750
407. Narracio litterarum executorialium in minori forma existen- cium	753
424. Narracio litterarum executorialium	754
426. Absolutio ab excommunicationis sententia	756
437. Narracio mendicatoria pauperibus in hospitali iacentibus et degentibus	757
438. Clausula ad litteras executoriales	757
455. Visitacionalis pro preposito et decanis	759
456. Littere, que mittuntur plebanis sub prepositura existentibus	761

ISBN 978 963 508 882 9

9 789635 088829